

Alkitab
Bahasa Toraja
Edisi 2009

Mazmur s.d. Maleakhi

PA'PUDIAN

SURA' BUNGA'NA:

PA'PUDIAN 1-41

**Dalle'na to malambu'
sia to tang mekaaluk**

1:1-6

- 1** ¹Maupa' tu to tang untamai
bisaranna to tang mekaaluk,
sia tang unnola lalanna to kadake
gau',
sia tang tongkon lan kombonganna to
pabe'se,
- ²sangadinna iatu kasendeanna lan
manna Sukaran alukNa PUANG,
sia unnannung Sukaran alukNa keallo
kebongi.
- ³Belanna sangtinti ia kayu, ditanan dio
to' randan lalan uai,
tu membua ke nalambi'mi attunna,
sia tang malayu tu daunna,

sia mintu' tu mai napogau'na,
umpabu'tuanni kameloan.

⁴Iatu to tang mekaaluk tang ten ia
a'ganna to,
sangadinna sangtinti ta'pian
nasarombonan angin.

⁵Iamo bannangna to anna tang
untananni to tang mekaaluk
umpennoloi
kombong kalua',
sia iatu to kadake gau' tang
natanan duka umpennoloi tinimbu
malambe'na to malambu'.

⁶Belanna Natandai PUANG tu lalanna
to malambu',
apa iatu lalanna to tang mekaaluk
ma'palulako kasanggangan.

Kamala'biranNa Messias

2:1-12

2 ¹Apara bannangna namarukka' tu
mai bangsa,
sia ma'apari anna tangnga'ra apa
tang kebattuan tu mintu' to
sangpetayanan?

²Mintu'na datu lan te lino
sangtiangkarammo,

sia mintu' nato paa samaturu' mo
la unnea PUANG sia To NatokkoNa,
nakua:

³ Maikomi anta ka'tui tu pepungoNa,
sia anta tibeit tu ulangNa dio mai
kaleta!

⁴ Iatu To unnisung dao suruga la metaa,
la Natelle-telle PUANG tu tau iato mai.

⁵ Undinnato la ma'kada situang
kasengkeanNa,
sia Napatiramban kare'dekanNa tu
tau iato mai:

⁶ Manassa mangkamo Kupamatu'tun tu
datungKu,
dao Sion buntu maindanKu!

⁷ La Kupokada tu lampa kadanNa
PUANG:

Mangkamo ma'kada lako Kaleku:
Ikomo tu AnakKu;
Akumo mangka undadiangko te allo
totemo.

⁸ Palakui lako Kaleku, angKu benko tu
mintu' bangsa la mupomana',
sia anggenna lino la mupoapa.

⁹ Ammu nisak-nisakki tekken bassi,
sia la mutesse-tesse susi kurin litak.

¹⁰ Iamoto la kinaakomi, e mintu' datu,

sia Ma'perangikomi, e mintu' to
ma'parenta lino.

¹¹ Mengkaolakomi lako PUANG situang
kamatakuran,
sia sende paimankomi situang
kama'parondoan.

¹² Pangke'i tu Anak da Nasengke sia da
misanggung dio lu lalan,
belanna madomi' re'dek tu ara'Na,
maupa' tu mintu' to umposande'I.

Pangando ke melambi'

3:1-8 (3:1-9)

3 ¹ Pa'pudianna Daud tonna mallai dio
mai anakna, disanga Absalom.

(3-2) O PUANG, lendu' budannamo
ualingku!

Makambanmo to umbalina'.

² (3-3) Buda tau umpokadana' kumua:
Tae' pa'tunduanNa Puang Matua lako
kalena. *Sela*

³ (3-4) Apa, o PUANG, Kamumo tu
balulang perindingku,
Kamumo tu kamala'birangku,
sia Kamumo tu umbangunan
ulungku.

⁴ (3-5) Meongli'na' lako PUANG,

anna pebaliina' dao mai buntu
maindanNa. *Sela*

⁵ (3-6) Umbambanganna' kaleku angku
mamma',
angku millik sule, belanna PUANG
urrande pala'na'.

⁶ (3-7) Tae' angku kataku'i tu
ma'pulo-pulo sa'bungga tau,
tu limbu mangatta unneana'.

⁷ (3-8) Ke'de'Komi, o PUANG, amMi
lendokanna', o Kapenombangku!
Belanna mangkamo Mila'pakki tu
parangka sadangna ualingku,
sia mangkamo Mitepok tu mai isinna
to tang mekaaluk.

⁸ (3-9) PUANG tu oto'na kadilendokan,
Mipataranakkimira pa'kamaseamMi
tu taumMi! *Sela*

Pangando ke bongi

4:1-8 (4:1-9)

4 ¹ Lu lakona pangala sengo; dipasiala
oni katapi. Pa'pudianna Daud.

(4-2) Pebaliina', ke meongli'na'.

O Puang Matua, oto'na
kamaloloangku!

Tu umpamaluanganna', ke si'pi'na'.

Katuru-turuina' sia tanding talingai tu passambayangku!

²(4-3) E pia muane, sangapapa la ditunai tu kamala'birangku, sangapapokomi la umbudanan apa tang kebattuan, umparri-parri kamorangan?

³(4-4) Apa la miissan kumua iatu PUANG mangkamo umpamarimbanganni Kalena tu misa' to Naporai; la Natanannina' talinga PUANG, ke meongli'na' lako Kalena.

⁴(4-5) Mataku' magiangkomi, apa da mipogau' kasalan, tangnga' kalenai lan penaammi diong dali' patindoammi, ammi pari'pi. *Sela*

⁵(4-6) Pennoloanni tu pesuru' situru' tu pato'na, sia patonganNi tu PUANG!

⁶(4-7) Buda tau ma'kada nakua: Mindara tu la umpakitangki' kameloan?

Paarrangikan arrang lindoMi, o PUANG!

⁷(4-8) MangkamoKomi umpatamai kaparannuan batu ba'tangku,

ondong ia na kaparannuanna tau
iato mai tonna memba'ka' tu
gandungna sia uai anggoro'na.

⁸(4-9) La bambangna' sia la mamma'
marampa'na',
belanna Kamu manna, o PUANG,
umpatorro manamanna'.

Passambayang melambi'

5:1-12 (5:1-13)

5 ¹ Lu lakona pangala sengo; dipasiala
oni suling. Pa'pudianna Daud.

(5-2) O PUANG, tananni talinga tu
kadangku,
sia palan ara'i tu sarroku.

²(5-3) Tananni talinga tu
pengkamoyaku, o Datungku,
o Kapenombangku,
belanna mati' Kalemi kunii malaku.

³(5-4) O PUANG iake makale' la
Miperangii tu gamarangku,
sia iake makale' ma'pasakka'na'
massambayang mati' oloMi angku
ma'peagi.

⁴(5-5) Belanna tangiaKomi
Kapenomban umporai
katangmekaalukan,

sia iatu to kadake tang nasara
ussisolangKomi.

⁵ (5-6) Iatu to matampo tae' nabelai
bendan dio oloMi
sia Mikabiri' tu mintu' to umpogau'
kakelokan.

⁶ (5-7) La Misabu'i tu mintu' to ma'kada
tang tongan,
sia iatu to umpato'do rara sia lando
pa'du Nasayu pallak PUANG.

⁷ (5-8) Apa aku te la tamana'
banuamMi,
belanna pa'kamasean kapuaMi,
sia la tukkuna' umpennoloi
banua kabusungamMi situang
kamatakuran mati' Kalemi.

⁸ (5-9) O PUANG, rendenna' lan
kamaloloamMi,
tu belanna mintu' ualingku;
rantei tu lalanMi dio tingayoku.

⁹ (5-10) Belanna tae' bang tu tongan
sun dio pudukna tau iato mai;
kasanggangan napariba'tang,
sia gora-gorana butung liang
tungangnga',
sia paminnakan tu lilana.

¹⁰ (5-11) Pasalai tu tau iato, o Puang
Matua!

Nake tobangi natumang pakira-
kiranna,
suale pala'i belanna buda salana,
belanna nabali-baliKomi.

¹¹ (5-12) Apa mintu' tu to
umposande'Komi la parannu.
Tau iato mai la tontong unnarrak,
belanna Mirinding pala',
sia mintu' tu to ungkamali' sangamMi
la umposende paimanKomi!

¹² (5-13) Belanna Mipamasakke tu to
malambu', o PUANG,
sia Misarongi kamasokanan butung
misa' balulang.

Passambayang ke nareke'ki' kasanggangan la ungka'tu sunga'

6:1-10 (6:1-11)

6 ¹ Lu lakona pangala sengo;
dipasiala oni katapi. Diala madiong.
Pa'pudianna Daud.

(6-2) O PUANG, da Miukungna'
kasengkeamMi,
sia da Mipa'di'ina' kamare'dekamMi!

² (6-3) Katuru-turuina', o PUANG,
belanna longsena';

pamatanana', o PUANG, belanna
 mintu' bukungku paruninin!

³ (6-4) Lendu' tirambanna tu
 penaangku,
 iatu Kamunna, o PUANG,
 sangapapaKomi?

⁴ (6-5) SuleKomi, o PUANG, rampananni
 tu deatangku,
 karimmannina' tete dio
 kamasokanamMi!

⁵ (6-6) Belanna lan kamatean tae'mo
 kapengkilalan lako Kalemi,
 sia lan lino to mate mindapa la
 umpudiKomi?

⁶ (6-7) Mata'ka' tonganmo' sumarro;
 bongi-bongi umpennampa'na' uai
 matangku;
 umpotilan tangi' tang marangaku.

⁷ (6-8) Malanmo tu matangku napobua'
 karosso-inaan,
 sia tang tibida' natumang mintu'
 ualingku.

⁸ (6-9) Mallaikomi dio mai kaleku, e
 mintu' to umpogau' kakadakean,
 belanna Naperangiimo PUANG tu
 tangi'ku.

⁹ (6-10) Naperangiimo PUANG tu
 pa'palakungku,

sia la Natarima tu pasambayangku.
¹⁰ (6-11) Mintu'na ualingku la masiri',
 sia lendu' tirambanna;
 tau iato mai ta'pa la sule leko' situang
 kamasirisan.

Pangando langgan Puang Matua anNa ola salunNa

7:1-17 (7:1-18)

7 ¹ Sengo sarrona Daud tu naposengo
 lako PUANG diona kadanna Kush, to
 Benyamin.

(7-2) O PUANG, Kapenombangku, mati'
 Kalemi kunii sande',
 lendokanna' dio mai mintu' to
 unnula'na' sia rampananna'.

² (7-3) Da nasusi to singa
 ungabessena',
 sia nase'bu-se'buna', ke tae'i tau
 urrampananna'.

³ (7-4) O PUANG, Kapenombangku,
 iake kupogau' lenmi tu susinnato,
 sia iake denni kakelohan lan lisu
 pala'ku,

⁴ (7-5) iake kupogau' lenmi
 tu kakadakean lako to
 kusikadamakan,

pissanmi to mangkamo kurampanan
 tu to tae' bannangna nanii
 unpkabiri'na',

⁵ (7-6) elo'na naula' sumpuna' ualingku
 anna alaina',

sia nalullu'i rokko padang tu
 sunga'ku,

sia nalamma'i rokko litak tu
 deatangku. *Sela*

⁶ (7-7) Ke'de'moKomi, o PUANG,
 situang kasengkeamMi,

bendankomi umbali kamare'dekanna
 mintu' ualingku,

mainga'Komi untunduina', belanna
 unpkaritutuiKomi katongan.

⁷ (7-8) Melo ke natalimbungKomi
 kombong kalua'na mintu' to

sangpetayanan,

sia unnisungKomi langnganna tau
 iato mai dao inan dipalayuk.

⁸ (7-9) PUANG umpaolai salunna mintu'
 bangsa,

paolaina' salunna sitinaya
 kamaloloangu,

sia penaa ma'bulo-lolongku.

⁹ (7-10) Melo ke pu'du'i tu mintu'

kakadakeanna to tang mekaaluk,
 apa pabantangi tu to malambu',

kamumo tu ussudi penaanna sia
ba'tengna tau,

kamumo tu Kapenomban malambu'.

¹⁰ (7-11) Puang Matua untoe
balulangku,

tu ullendokan to ma'bulo lollong.

¹¹ (7-12) Puang Matua tu To ma'paolai
salu tang pakayun bimbang;

sia Kapenomban sengke rundun allo.

¹² (7-13) Iake tae'i namengkatoba'
tu tau, manassa Naasa Puang tu
la'bo'Na,

Naangkarammo tu bulianNa sia
Napapatuimo.

¹³ (7-14) Sia Napatu'tunnimo
pa'bunoNa tu tau iato mai,
sia mintu' tinaranNa Naapii.

¹⁴ (7-15) Tiromi, ungia'tangan
kakelokan tu tau iato mai,
sia untambuk pa'pakario-rio,
anna kianakan kamo'rangan.

¹⁵ (7-16) Umbo'bokmo patuang lambe',
namukkun ussindungi;

apa ia kalena tobang rokko tu
patuang nagaraga.

¹⁶ (7-17) Iatu kakadakean la tibalik
langgan botto ulunna,

sia iatu pa'pakario-riona la unta'pai
passaronganna.

¹⁷ (7-18) La umpudina' PUANG, sitinaya
kamaloloanNa,
sia kupenanian pa'pudian tu
sanganNa, Puang Patodoranna.

**Iatu tofino iamo ma'iringanna
pa'padadinNa Puang Matua**

8:1-9 (8:1-10)

8 ¹ Lu lakona pangala sengo. Unturu'
baenan sengona Gitit. Pa'pudianna
Daud.

(8-2) O PUANG, o Puangki,
tang pada mala'bi'na tu sangamMi
lan mintu' narande tana,
Mipadaomo langi' tu kamala'biramMi!

² (8-3) Dio pudukna pia sia pia malia
Minii untanan kamatotoran unno'ton
mintu' ualimMi,
amMi tang umpasumui tu mintu'
ualimMi sia to untambuk essun.

³ (8-4) Iangku tingara langi'Mi,
panggaraga limamMi,
sia bulan na bintoen tu mangka
Mikombong:

- ⁴ (8-5) Apa toda ia tu tofino amMi
kilalairi,
ba'tu iatu bati' tofino amMi sailei?
- ⁵ (8-6) Moi susito, Mipamadiongan sidi'ri
tu a'ganna anna Kapenomban,
sia Mimakotaimo kamala'biran sia
kadipangkeran.
- ⁶ (8-7) Sia mangka Miangka' umparenta
mintu' panggaraga limamMi,
iatu mintu'na Mipopengkanorongmo
diong to' lentekna:
- ⁷ (8-8) Mintu' domba sia sapi sola
nasangi,
sia mintu' olo-olo' dio lu padang.
- ⁸ (8-9) Mintu' manuk-manuk dao lu
langi' sia mintu' bale lan tasik,
iamotu mintu' menono'na sumayo lan
tasik kalua'.
- ⁹ (8-10) O PUANG, o Puangki,
tang pada mala'bi'na tu sangamMi
lan mintu' narande tana!

Puang Matua urrinding pala' to umpengkaolai

9:1-20 (9:1-21)

9¹ Lu lakona pangala sengo. Unturu'
baenan sengo: Mate ussonda
anakna. Pa'pudianna Daud.

(9-2) La ponno penaangku
umpudiKomi, o PUANG,
sia la kuulelean tu mintu' penggauran
kalle-kalleamMi.

²(9-3) La parannu paimanna' sia lo'dok
to kaiyangan dio Kalemi,
la kupenarian pa'pudian tu
sangamMi, o Puang Patodoranna!

³(9-4) Belanna sumoro'mo tu mintu'
ualingku,
tisumbangmo anna mangsan dio
oloMi.

⁴(9-5) Belanna Miposara'mo tu
kara-karaku sia panuntunku,
unnisungmoKomi dao isungan butung
to ma'paolai salu tang pakayun
timbang.

⁵(9-6) Migarra'mo tu mintu' bangsa,
sia Mirabunnimo mintu' to tang
mekaaluk,

Mibutaimo tu sanganna tontong sae lakona.

⁶(9-7) Iatu uali tappumo narua kasanggangan – tondok daun lauan sae lakona –,

sia mintu' tondok mangka Misaeran, pa'de dukamo tu tanda pengkilalanna.

⁷(9-8) Apa iatu PUANG unnisungi isunganNa tontong sae lakona, sia napatorro melomo tu isunganNa la Nanii ma'paolai salu.

⁸(9-9) Puang la umpaolai malambu'i salunna te lino,

sia umpaolai pangra'ta' malolo tu mintu' to sangpetayanan.

⁹(9-10) PUANGmo tu napobenteng malangka' mintu' to dipakario-rio, Iamo tambakuku lan attu kamandasan.

¹⁰(9-11) La narannuangKomi tu mintu' to untandai sangamMi,

belanna tae' bangpa Mitampe lenni tu to undaka'Komi, o PUANG.

¹¹(9-12) Pakendekki tu pa'pudian langngan PUANG tu unnisung dao Sion,

pa'peissananni tu mintu'
 penggauranNa dio lu mintu'
 bangsa,

¹² (9-13) belanna Ia tu To
 umpembaliangan to'doan
 rara,

Nakilalai tu tau iato mai,
 tae' anNa tananni boko' tu
 pengkamoyana to dipandasa!

¹³ (9-14) Kamaseina', o PUANG,
 tiroi tu kanapandasangku to
 ungakabiri'na',

o Puang, tu unnendekanna' lan mai
 baba liang,

¹⁴ (9-15) Kumua angku uleleanni tu
 mintu' penggauran mala'bi'Mi,
 angku lo'dok to kaiyangan lan
 babanganna anak dara Sion
 belanna kasalamaran lu dio mai
 Kalemi.

¹⁵ (9-16) Mintu' bangsa mellambunmo
 rokko patuang lambe'
 pambo'bokna,
 sia iatu lentekna nala'ka'i poya
 natanan buni.

¹⁶ (9-17) Umpasombomo Kalena
 tu PUANG, sia umpabantang
 katonganan,

iatu to tang mekaaluk naala poya
panggaraganna kalena. *Higgayon.*
Sela

¹⁷ (9-18) Ondongpi iatu to tang
mekaaluk tipero' rokko lino to
mate,

iamotu mintu' bangsa untananni
boko' Puang Matua.

¹⁸ (9-19) Belanna iatu to kalala' tae'
nala tontong bang dikalupai,
iatu kapa'rannuananna to dipandasa
tae' nala torro sala bang tontong
sae lakona.

¹⁹ (9-20) Ke'de'Komi, o PUANG, da
napasau' tu tolino,
melo ke dipakannai ukungan tu
mintu' bangsa dio oloMi.

²⁰ (9-21) Parampoi kamatakuran tu tau
iato mai,
naissanni mintu' bangsa kumua iatu
tau iato mai a'gan tolino bangri.
Sela

Siumpu'na Pa'pudian

10:1-18

10 ¹ O PUANG, apara bannangna
amMi toyangra bendan,

sia apara bannangna amMi membunira
tonna attu kapussakan?

²Tu belanna kamatampoanna to tang
mekaaluk anna pandasai tu to
makario-rio,
melo ke didammakki tu tau iato mai
lan pakira-kiranna tu napana'ta'.

³Belanna iatu to tang mekaaluk
ussattuan kalena unturu' lalan
penaanna,
sia iatu to mesaro bu'tu kadake
untendeng kalena sia umpa'kada
solangi PUANG.

⁴Nakua tu to tang mekaaluk naturu'
a'gan matampona, kumua:
Tae' ia Namepapakkanni tu Puang;
belanna iatu mai passanganna
nakua: Tae' ia Kapenomban.

⁵Mintu' lalanna tontong bang maupa',
iatu pa'paolaimMi salu tang nalambi'
tangnga'na langngan,
sia mintu' balinna natuai.

⁶Ma'kadami lan penaanna, nakua:
Tae' angku la tibendon len,
sia tae' anna rua lenna' kasanggangan
lako osso' sipapa'ku.

⁷Iatu sadangna ponno tampak ropu sia
lando pa'du sia pa'pakario-rio,

sia dio tampak lilana den kakelohan
sia kakadakean.

⁸Ma'pakappa dio to' pangaungan dio lu
randan tondok,
dio to' kabunianna nanii umpatei to
tang sala.

Sia matanna ussinding to makario-
rio.

⁹Mangaung dio to' kabunianna butung
to singa lan to' kakayuanna;
sia mangaung la undammak to
dipandasa.

Nadammakmi tu to dipandasa, nariu'i
tama bundena.

¹⁰Kumuku umbukku kalena
anna tobang tama kanuku matoto'na
tu to mase-mase.

¹¹Ma'kadami lan penaanna nakua:
Tang Nakilalaimo Puang Matua,
Nabuni tu lindoNa, tarru' tae'mo
Natiroi.

¹²Ke'de'Komi, PUANG! O Puang Matua,
angka'i tu limamMi,
da Mitananni boko' tu to dipandasa.

¹³Matumbai anna tontong bang tu to
tang mekaaluk umbelle' Puang
Matua,

sia nakua lan penaanna: Tae' amMi la
mepapakkanni?

¹⁴ Manassa Mitiro tu iannato,
belanna Mitiro tu kamaparrisan sia
Karossoinaan.

La Mipapakkanni lan lisu pala'Mi, lako
duka Kalemi nanii umpasande'
kalena tu to mase-mase;
belanna inang Kamu tu patunduanna
pia biung.

¹⁵ Rebongi tu takia'na to tang mekaaluk
sia to kadake;
papakkanni tu katangmekaalukanna
satae'na Miappa'i.

¹⁶ PUANGmo tu Datu tontong sae
lakona.
Mintu' bangsa maipi'mo lan mai
padangNa.

¹⁷ O PUANG, Miperangiimo tu
pa'poraianna to umpamadiongan
penaanna;
Kamu umpabatta'i tu penaanna sia
Kamu untananni talinga,

¹⁸ la umpasalunna pia biung sia to
dipakario-rio,
kumua iatu tolino untorroi kuli'na
padang da anna ma'patiramban
pole.

PUANG **Pentiongananta**

11:1-7

- 11** ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna Daud.
 Lako manna PUANG kunii sande'!
 Ma'apai ammi kua lako deatanku:
 Mallaiko langngan padang
 ma'buntummu butung manuk-
 manuk?
- ² Belanna tiromi umpatu'tunmo
 bulianna tu to tang mekaaluk,
 napatamamo bulian tu tinaranna,
 la untinaranni to bulo lollong dio mai
 to' malillinna.
- ³ Iake mintu'i parandangan disaeran,
 apapa tu la napogau' to malambu'?
- ⁴ Iatu PUANG tongkon lan banua
 kabusunganNa,
 sia lan suruga tu isungan
 kapayunganNa PUANG;
 mentiro tu matanNa,
 sia kulimbang matanNa ussudi mintu'
 ma'rupa tau.
- ⁵ Nasudi PUANG tu to malambu' sia to
 tang mekaaluk,

apa iatu penaanNa untkabiri' to
patoro' buku.

⁶La Napauranni ruaya sia solo' tu to
tang mekaaluk,
sia angin malallang tu taana tau iato
mai.

⁷Belanna malambu' tu PUANG sia
untkabarii kamalamburan;
iatu to bulo lolong la umpemantang
rupanNa.

Pangando malaku dirinding pala' dio mai to kadake

12:1-8 (12:1-9)

12 ¹Lu lakona pangala sengo. Diala
mading. Pa'pudianna Daud.

(12-2) Karitutui, PUANG, belanna
tae'mo to mengkaola,
sia madarang sa'pemo tu to maruru'
dio lu mintu' ma'rupa tau.

²(12-3) Tau iato mai ma'uulelean leko'
sola solana,
sia pudukna ussa'bu' passede situang
penaa kera.

³(12-4) Sanggangimi, PUANG, tu
mintu' puduk passede sia mintu'
lila ma'kada madongnga'.

- ⁴ (12-5) Iamotu mintu' to ma'kada
nakua: Lilaki la kipopatalo!
Sia pudukki umpangeaikan;
mindapara tu la umparentakan?
- ⁵ (12-6) Tu belanna kamaparrisanna to
dipandasa sia belanna sarrona to
mase-mase,
la ke'de'Na' totemo, Nakua kadanNa
PUANG,
la Kupalan tang nalambi'na peroso
kalando tu to untkamali'i
dikarimmanni.
- ⁶ (12-7) Iatu kadanNa PUANG, iamo
kada madatu,
susi salaka, disudi lan pa'paredean
dio padang,
sia pempitu disa'po.
- ⁷ (12-8) O PUANG, Kamumo la
untkampaikan to makario-rio,
sia Kamumo la tontong urrinding
pala'kan dio mai to tama bilangan
iate.
- ⁸ (12-9) Mintu'na to tang mekaaluk
lumiling palong.
Sia patompo'mo tu kamegi'giran dio
lu ma'rupa tau.

Kapa'rannuanan lan kamaparrisan

13:1-6

- 13** ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.
- ² Sangapapi, o PUANG, la tontong
bangroKomika untanannina' boko'?
SangapapoKomi la umbunianna'
lindoMi?
- ³ Sangapapa' la ma'inaa-naa,
Sia umpariba'tang dosso inaa
keallo-keallo?
Sangapapara' la nasau' parrang
ualingku?
- ⁴ Tirona' sia perangiina', o PUANG,
Kapenombangku!
Pamabaliga'i tu matangku, da angku
mamma' kupourungi mate.
- ⁵ Da nama'kada tu ualingku kumua:
kotalomo,
sia da naparannu paiman tu balingku,
ke tilende'na'.
- ⁶ Apa urrannuanna' kamasokanamMi,
sia la parannu paiman tu penaangku
diona kadilendokan Mipabu'tu!

La menanina' untendeng PUANG tu
belanna kameloan Napogau' lako
kaleku.

Kamatampoanna to baga

14:1-7

- 14** ¹Lu lakona pangala sengo,
Pa'pudian Daud.
Nakua tu to baga lan penaanna:
Tae' ia tu Kapenomban.
Lendu' ia mesolanginna sia
megi'giranna tu penggauranna tau
iato mai;
sia tae'i misa' umpogau' melo.
- ²Napemaranga PUANG lan mai suruga
tu mintu' ma'rupa tau la untiroi
ba'tu la den siai misa' tau unnampui
tangnga' kinaa,
ba'tu la denni misa' tau undaka'
Puang Matua.
- ³Pusa nasangmo tu tau iato mai, sia
kelok nasangmo;
tae'mo tau misa' umpogau' melo,
moi misa' tae' dukamo.
- ⁴Tae'raka kapaissananna tu mintu' to
ma'gau' kadake

tu unnimbakan taungKu butung
ungkande bo'bo'?

Sia tae' nametamba lako PUANG.

⁵Indeto nanii urrampoi kaselangan sola
nasangi, belanna Puang Matua
urrondong to tama bilanganna to
malambu'.

⁶Moi midampa tu tanan penaanna to
dipandasa,
apa PUANG tu pentirerunganna.

⁷Naludaomora mai Sion tu
kamakarimmananna to Israel!
Iake Napaka'panniami PUANG sule tu
serongna taunNa,
maneri parannu paiman tu Yakub, la
sende pakadua tu Israel.

Tanda tasikna tau tonganNa Puang Matua

15:1-5

15 ¹Pa'pudianna Daud.
O PUANG mindara ma'din
mentiruran lan tendaMi.
Sia mindara ma'din torro dao buntu
maindanMi?

- ²Iamo tu to lolang situang penaa
masallo'na sia umpogau'
kamalamburan
sia umpokada tonganna tu lanna
penaanna.
- ³Iamotu to tang ma'palele beko tongka'
di lilana,
sia tang umpogau' kakadakean lako
solana,
sia tang umpamatuna sangmuanena.
- ⁴Tu magi'gi untiro to Nasayu Puang
Matua,
apa nakasiri' tu to ungkatakuk' PUANG.
Tu umpandannimo sumpa lampa
kadanna, moi anna porugii kalena,
tae' duka napatilelukki.
- ⁵Iamotu to tang umpamala'da' denne'
doi'na,
sia tang ungkande pappe' la
umpandasa to tang sala.
Minda-minda ungkariturui tu iannate,
tae' nala tilende' tontong sae
lakona.

Puang Matua tu butung ianan ballo

16:1-11

- 16** ¹Ianan ballona Daud.
 Karimmannina', o Puang Matua,
 belanna Kamu kuposande'.
- ²Kukua lako Puang: Kamumo tu
 Puangku,
 Kamu manna tu nanii kameloangku!
- ³Na iatu mai to masallo' lan te lino:
 Iamo mala'bi', dio tau iato mai nanii
 kasendeangku.
- ⁴Sitodon tampomo tu kamaparrisanna,
 to umpengkanorongi (deata) senga'!
 Nokana' untedokki tu mai rara
 napenomban tau iato mai,
 ba'tu ussa'bu'i randan dipudukku tu
 sanganna.
- ⁵PUANGmo tu ba'gi kupomana' sia
 luangna irusangku,
 Kamu duka tu umpantok serongku.
- ⁶Ditintingammo' padang ballo
 kupoba'gi,
 ondongpi iatu mana'ku to,
 kupopaiman.
- ⁷La umpudina' PUANG tu umpatuduna',

pissanmi to napatiangka'na' sukaran
inaangku ke mabongi.

⁸ Dio bang lindoku tu PUANG kusa'ding;
belanna dio kananku tu Puang,
iamoto anna tae' angku la tilende'.

⁹ Iamoto anna parannu penaangku sia
sende paiman deatangu,
sia iatu batang kaleku la torro
marampa'!

¹⁰ Belanna tae' Mila unneloranni tu
sumanga'ku tama lino to mate,
sia tae' Mieloranni tu to Mipakaboro'
unnisungi inan tang merambu.

¹¹ Mipokadanna' lalan katuoan;
dio oloMi den kaparannuan media'i;
sia dio kananMi den kasode-sodean
tontong sae lakona.

Passambayangna misa' to tae' bannangna dinii umpandasai

17:1-15

17 ¹ Passambayangna Daud.
Perangii tu malambu'na, o
PUANG!
sia palan ara'i tu pengkamoyaku,

tananni talinga tu passambayangku
tu nasa'bu' randan puduk tang
ma'bangko malute.

² Melo ke bu'tu dio mai oloMi tu
kadipaolaiangku salu,
belanna natiro matamMi tu salunna.

³ Iake ussandakKomi penaangku, sia
umparessana' ke mabongi,
sia ussudina', na moi misa' tae' la
diappa'

iake susinna salai tu tangnga'ku,
tae' duka sia nasun dio pudukku.

⁴ Diona penggauranna mintu' tolino,
susitu kada sun dio randan pudukMi,
angku toyangammo kaleku dio mai
mintu' lalanna to patoro' buku.

⁵ Tumengkana' tontong urrundu'
lalanMi;

natang tilende' tu lentekku.

⁶ Metambana' lako Kalemi, belanna
Miperangiina', o Puang Matua;
tanannina' talingamMi, sia perangii tu
kadangku.

⁷ Pakalle-kalleammi tu tanda
mamaseMi,

o Puang tu ullendokan

to mentirerung dio kananMi dio mai
mintu' to unneai.

- ⁸ Karimmannina' butung to mata tau;
sia rerungna' diong to' pani'Mi.
- ⁹ Dio mai to tang mekaaluk tu
umbala'-bala'na',
iamotu uali untkabiri' liuna', tu
ullimbuina'.
- ¹⁰ Tu tang natamai kada tu penaa
titutu'na,
sia umpasun kada matampo.
- ¹¹ Totemo napatama limbumokan lan
mintu' kalingkangki,
napaula'i bangkan matanna la
morai umpessambakangkan rokko
padang.
- ¹² Butungi to singa maduang la
ussammang pealanna,
sia butung to anak singa ma'pakari'di'
lan to' kabunianna.
- ¹³ Ke'de'Komi, o PUANG, tingngoi tu tau
iato mai,
sia pemparrakanni amMi rampananni
la'bo'Mi tu katuoangku dio mai to
tang mekaaluk.
- ¹⁴ Na limamMi urrampananna' dio mai
tau iato mai, o PUANG,
iamotu to umbudanan lino, tu
katuoan ia manna te napotaa,

amMi patamai apa pura
 Miparandananni tu tambukna,
 sia napodia' dukai anakna,
 sia iatu sesanna la natampean
 bati'na.

¹⁵ Apa iatu aku situang kamaloloan la
 untiro lindoKomi,
 iake malimbangunmo'i, dia' penaangku
 untiro rupamMi.

Sengona datu ma'kurre sumanga'

18:1-50 (18:1-51)

18 ¹ Lu lakona pangala sengo. Lu dio
 mai Daud, taunNa Puang Matua,
 tu umparampoi langngan Puang
 Matua tu mintu' buena sengo iate,
 tonna rampananni PUANG dio mai
 mintu' ualinna sia dio mai Saul.

(18-2) Nakua:

Ponno tongan penaangku,
 ungkamali'Komi, o PUANG,
 oto'na kamatotorangku,

²(18-3) O PUANG, buntu batungku
 sia tambakukungku sia To
 urrampananna',

Iamo kapenombangku sia buntu
 batungku, tu kunii mentirerung,

Iamo kupobalulang, sia tanduk
kasalamarangku, sia pentiongan
layukku.

³(18-4) Metambana' kumua: AnNa
dipudimora tu PUANG!

Tu belanna tilendokna' dio mai mintu'
ualingku.

⁴(18-5) Nabi'bi'na' mintu' pearra'
kamatean,
sia natu'ba'na' darra' kasanggangan;

⁵(18-6) naerrena' mintu' pearra' lino to
mate;

sia la naalana' mintu' poya kamatean.

⁶(18-7) Iatongku lan kamatakuran
meongli'na' langgan PUANG,
sia mengkamoyana' lako
Kapenombangku.

Narangimo tu gamarangku lan banua
kabusunganNa,

sia rampomo tama talinganNa tu
pengkamoyaku.

⁷(18-8) Lino'mi tu padang sia tigegea',
sia mintu'na garonto' tanete tisenno,
sia tigegea' belanna kare'dekanna
ara'Na.

⁸(18-9) Sun tu rambu dao mai illongNa,
sia api lan mai sedangNa
ma'pamampu',

- anNa popa'lulu-lului tu ruaya.
9 (18-10) Napalempemi tu langi' anNa
mengkalao,
na iatu lillinan parrak, diongna lu
lentekNa.
- 10 (18-11) Ussakeimi karubion
Namettia',
sia sumayo dao pani' angin.
- 11 (18-12) Malillin Napopembungku',
sia Napopentirerungan untukuI,
iamotu uran pittuk sia salebu'
makamban.
- 12 (18-13) Iatu naninna arrang dio
oloNa tipoli' dio mai tu salebu'
makamban,
sia uran batu sia ruaya borrong.
- 13 (18-14) Gumalugumi tu PUANG dao
langi',
sia umpatialling gamaranNa tu Puang
Patodoranna – (uran batu sia ruaya
borrong).
- 14 (18-15) Napa'panan tu tinaranNa
anNa pasisarak-sarakki tu tau iato
mai,
Napellebaranni tu kila' sia
Napasisarambuan tu tau iato
mai.

- ¹⁵ (18-16) Iato attu iato payanmi tu
mintu' sali tasik,
sia mintu' parandangan lino sombo
duka,
tu belanna pegarrakMi, o PUANG,
sia belanna pa'pamurru'na penaamMi
dao mai illongMi.
- ¹⁶ (18-17) Naulumi tu limanNa dao mai
unnalana',
Nariu'na' lan mai uai luang.
- ¹⁷ (18-18) Narampananna' dio mai
mintu' uali lalongku,
sia dio mai to ungkabiri'na' belanna
nasau'na' tau iato mai.
- ¹⁸ (18-19) Iatongku maparri'
narukka'na' tau iato mai,
apa PUANG ussande'na'.
- ¹⁹ (18-20) Nasolammo' sun lako inan
malona',
sia Narampananna', belanna
Napopaimanna'.
- ²⁰ (18-21) Napapatuimo' PUANG
sitinaya kamaloloanguku,
sia Napapakkannina' sitinaya
kamasero-pindananna limanguku.
- ²¹ (18-22) Belanna kuturu'mo tu mintu'
lalanNa PUANG

- sia tae' bangpa angku sala' kedo
sepang dio mai Kapenombangku.
- ²² (18-23) Belanna mintu'na atoranNa
tontong kupalan ara',
sia tae' angku patoyangi tu
Napondokna.
- ²³ (18-24) Sangadinna bulo lolong tu
penaangku lako Kalena,
sia ungaritutuina' kaleku dio mai
kakadakean.
- ²⁴ (18-25) Iamoto anNa papakkannina'
PUANG sitinaya kamaloloangku,
sia sitinaya kamasero-pindananna
limangku dio oloNa.
- ²⁵ (18-26) Lako to maruru' Mikaruru'i
duka,
sia lako to tae' sayuanna,
Mipemaloloan penaa,
- ²⁶ (18-27) Sia lako to masallo',
Mikasallo'i duka.
Apa lako to leko' penaanna, Miuali.
- ²⁷ (18-28) Kamumo ullendokanni tu
bangsa dipandasa,
apa Mipopengkadiongan tu mintu' to
patiro solo'.
- ²⁸ (18-29) Belanna Kamumo
umpamarorong palitangku,

- sia PUANG, Kapenombangu,
umpopembali maseroi tu
kamalillinangu.
- ²⁹ (18-30) Belanna Kamu dukari angku
laoi sangtuntunan surodadu,
sia Kapenombangkuri angku leanni
benteng batu.
- ³⁰ (18-31) Iatu Puang Matua sundun tu
lalanNa;
iatu kadanNa Puang tang kabissikan.
Iamo napobalulang mintu' to
umposande'I.
- ³¹ (18-32) Belanna mindara senga'na
tu Kapenomban, ke tang PUANG,
sia mindara senga'na tu buntu batu,
ke tang Kapenombanta?
- ³² (18-33) Iamotu Kapenomban
umpatambeke'ina' kamabukuan,
sia umpamarante lalanku.
- ³³ (18-34) Napaten to lentek donga
birang tu lentekku,
sia Napatulangdanna' dao inan
matandeku.
- ³⁴ (18-35) Napopa'biasa tu limangku
parari,
naurunganni malute tu limangku
unggittingan ulang pana tambaga.

- ³⁵ (18-36) Mikamasean dukamo'
balulang kadikarimmanan lu dio
mai Kalemi,
sia natulakmo' lima kananMi,
sia napamatandemo'
kamasokanamMi.
- ³⁶ (18-37) Mipakalona'mo tu kuninna
mentengka,
natae' natiparedok tu
pa'gallanganku.
- ³⁷ (18-38) Mangkamo kuula' sumpu tu
ualingku angku lambi'i,
sia tae' kusule, ke tang kumangsanni
nasangpi.
- ³⁸ (18-39) Mangkamo kupessambakan
naurunganni tang nakullemo
malimbangun sule,
sia tibambang diong to' lentekku.
- ³⁹ (18-40) Belanna mangkamoKomi
umpatambeke'ina' kamabukuan la
parari;
sia mangkamo Mipatunduk lako
kaleku tu mintu' to unneana'.
- ⁴⁰ (18-41) Mipopemboko'mo mallai tu
mintu' ualingku,
sia kumangsannimo tu mintu' to
ungkabiri'na'.

- ⁴¹ (18-42) Metambamo tu tau iato mai,
apa tae' misa' tau untundui,
metamba lako PUANG, apa tae'
Napebalii.
- ⁴² (18-43) Kunisak-nisakmo tu tau
iato mai butung to barra'-barra'
napentiaran angin,
sia kulullu'-lullu' ten to so'mak dio lu
lalan.
- ⁴³ (18-44) MangkamoKomi
urrampananna' dio mai
kasipakkanna to buda,
sia Mipopangulunnamo' ba'tu
pira-pira bangsa;
iatu bangsa tang kuperambu sae
duka mengkaunan lako kaleku.
- ⁴⁴ (18-45) Mane narangi tu diona
a'gangku, naturu'mi tu parentaku;
sia iatu to salian bangsa naangga'-
angga'i mengkanorong lako
kaleku.
- ⁴⁵ (18-46) Iato to salian bangsa
moro'mo tu kamatotoranna,
anna ma'parondomo sun lan mai
tambakukunna.
- ⁴⁶ (18-47) Iatu PUANG tuo sia mintu'na
kadipudian lu lako nasang PUANG,
buntu batungku,

sia sipatu tu Puang Matua, oto'na
kasalamaranku dipekalangka'I.

⁴⁷ (18-48) Iamotu Kapenomban,
mangka umpopembala'na',
sia Ia tu umpopengkanorongmo ba'tu
pira-pira bangsa lako kaleku,

⁴⁸ (18-49) Tu urrampananna' dio mai
mintu' ualingku!

Ondongpi Kamu duka
umpamadaoanna' na iatu
mintu' to umbalina',
sia Kamumo tu ullussuranna' dio mai
to masa'ga'.

⁴⁹ (18-50) Iamoto angku la
umpudiKomi, O PUANG, dio
lu mintu' bangsa,
sia la kupenanian pa'pudian tu
sangamMi.

⁵⁰ (18-51) Iamo umpakapua
kadirampananna datunna,
tu umpa'pekitanan kamarurusan lako
to Natokko,
Iamotu Daud sia bati'na tontong sae
lakona!

**Kamala'biranNa Puang Matua lan
mintu' angge maritik sia
lan Sukaran alukNa**

19:1-14 (19:1-15)

19¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

(19-2) Mintu' langi' unnulelean
kamala'biranNa Puang Matua,
sia batara umpa'peissanan
panggaraga limanNa.

²(19-3) Allo umpokadanni kada tu allo,
sia bongi umpa'peissananni lako
bongi.

³(19-4) Tae' basana sia tae' kadanna;
tae' misa' tau urrangi gamaranna.

⁴(19-5) Moi susito situtu'mo mintu' lino
tu pa'uleleanna,
sia landa'mo lako randanna langi' tu
kadanna.

Indeto Nanii Puang umpabendananni
tenda tu matanna allo.

⁵(19-6) Tu butung misa' muane
ma'rampanan kapa' sun lan mai
bilikna,
sia sende paiman butung pa'barani la
ullingkai lalanna.

- ⁶(19-7) Iatu kadellekanna dio mai
randan langi',
sia kamenggulilinganna landa' lako
randan sangbalinna,
na moi misa' apa tae' kalalunan dio
mai kamapannanganna.
- ⁷(19-8) Iatu Sukaran alukNa PUANG
sundun,
sia umpapaya penaanna tau;
iatu kasa'bianNa PUANG matappa',
sia umpabu'tuan kakinaan to tang
paissan.
- ⁸(19-9) Iatu parentaNa PUANG
manappa',
sia umpasende penaa;
pepasanNa PUANG masero,
sia umpemarorrongi mata.
- ⁹(19-10) Iatu kamatakuran lako
PUANG masallo',
sia tontong sae lakona;
atoranna PUANG tonganna;
sia malambu' nasang.
- ¹⁰(19-11) Tu mandu maballo anna
bulaan,
moi na bulaan tasak buda;
sia mandu matanning na tani' enoan,
sia iatu lannapa serangna.

- ¹¹ (19-12) Sia iamo la umbangunni ada' taumMi,
na diona kanaturusanna kapua tongan poleanna.
- ¹² (19-13) Mindara tu unnissan mintu' kapusanna?
Seroi pindanna' dio mai mintu' kasalan tang dikita.
- ¹³ (19-14) Karitutui dukai tu taumMi dio mai kamatampoan,
da nataloina' tu kamatampoan; manera' tang sayuan,
sia masero pindan dio mai sala kapua.
- ¹⁴ (19-15) Sangapaoi anna iatu mintu' kada sun dio pudukku sia tangnga' diong penaangku naala penaamMi, o PUANG, buntu batungku sia To mangla'bakku.

**Passambayangna to buda
kumua anna patalo tu datu**

20:1-9 (20:1-10)

20 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

(20-2) Sangapaoi Natanannikomi talinga PUANG lan attu kapussakan,

- sia tang nairi'komi angin naonganni
sanganNa Kapenombanna Yakub.
- ² (20-3) Sia ussua pa'tunduan lan mai
inan kabusungan,
sia ussande'komi lan mai Sion.
- ³ (20-4) Sia ungilalai mintu'
pemala'mi,
sia umpopaiman mintu' pemala'
ditunu pu'pu'mi. *Sela*
- ⁴ (20-5) Sangapoi anNa pa'kamaseanni
mati' tu lanna penaammi,
anNa padenangkomi tu mintu'na
lalan tangnga'mi.
- ⁵ (20-6) La unnarrakkan belanna
kapataloammi,
sia la umpakendekki' bandera
ussa'bu' sanganNa kapenombanta.
Sangapaoi anNa padenangkomi
PUANG tu mintu'na mipalakunna.
- ⁶ (20-7) Totemo kukanassaimo kumua
Naba'gi kapataloan PUANG tu to
Natokko,
Ia umpebalii lan mai suruga, inan
kabusunganNa
tete dio kamatotoran lima kananNa
tu merampanan.
- ⁷ (20-8) Den tu tau ussattuan kareta,
sia den ussattuan darang,

apa iatu kita ussattuanki'
sanganNa PUANG Kapenombanta.

⁸(20-9) Iatu tau iato mai tisumbang
anna tobang,
apa kita te malimbangunki' anta
bantang bendan.

⁹(20-10) O PUANG, ba'gii kapataloan
tu datu,
sia tanding talingakanni, ke
meongli'kanni.

Pa'kurre sumanga' langngan Puang Matua tonna patalomo tu datu

21:1-13 (21:1-14)

21 ¹Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

(21-2) O PUANG, parannu paiman tu
datu tu diona kuasamMi,
sia tumba kalo'dokanna belanna
kamakarimmanan lu dio mai
Kalemi!

²(21-3) Mibenmo tu lalan penaanna,
sia tae' Mitumpui tu palaku nasa'bu'
randan dipudukna. *Sela*

³(21-4) Belanna Mipatammuimo
rongko' sanda maelo,

sia Mipaluangimo makota bulaan
tasak tu ulunna.

⁴(21-5) Umpalaku katuoan mati' amMi
kamaseanni,
ontongpi kamalamberan sunga'
tontong sae lakona.

⁵(21-6) Kapuamo kamala'biranna
belanna kasalamaran lu dio mai
Kalemi,
sia Mikamaseimo kadipangkeran sia
kabarre - alloan.

⁶(21-7) Belanna Mipatulangdanmo
mendadi misa' karongkosan,
sia Mipasende paimanmo dio oloMi.

⁷(21-8) Belanna nakatappa'i datu tu
PUANG,
sia diona kamasokananNa
Patodoranna anna tae' natilende'.

⁸(21-9) La nalambi' limamMi tu mintu'
ualimMi,
sia la nalambi' lima kananMi tu mintu'
to ungakabiri'Komi.

⁹(21-10) La Mipabutung dapo' nanii
ma'lulu-lulu api tu tau iato mai,
ke umpapayanKomi rupamMi.
Puang la unnimbakanni
kasengkeanNa tu tau iato
mai,

sia la namangsanni api.

¹⁰ (21-11) La Misabu'i tu bati'na lan mai lino,

sia lanto mimi'na lan mai mintu' ma'rupa tau.

¹¹ (21-12) Belanna tau iato mai la umpabu'tu kakadakean lako kalemi,

untangnga' kakelohan, apa tang nabela umpalanda'i.

¹² (21-13) Belanna Mipatipero'mo sule tu tau iato mai,

sia Miparundu'imo bulianMi tu lindona.

¹³ (21-14) Bendankomi lan kamatotoramMi!

La menanikan umpakendekan pa'pudian kuasami.

**O Kapenombangku,
ma'apari Mitampera'?**

22:1-31 (22:1-32)

22 ¹ Lu lakona pangala sengo. Unturu' baenan sengo: Donga birang sipera'pa' oni manuk. Pa'pudianna Daud.

- (22-2) O Kapenombangku, o
Kapenombangku, ma'apari
Mitampemora'.
Ma'apari Mitoyanganra Kalemi dio
mai kadilendokangku, sia dio mai
sarro budangku?
- ² (22-3) O Kapenombangku, iake allona
meongli'na', apa tae' Mimebali,
sia iake mabonginna, tae' duka angku
rapa'.
- ³ (22-4) Apa Kamumo tu To maindan,
tu umposali lentek kapa'pudi-
pudianna to Israel.
- ⁴ (22-5) Kamumo nakatappa'i to doloki
pirambongi',
nakatappa'imoKomi, amMi
rampananni tu tau iato mai.
- ⁵ (22-6) Meongli' tu tau iato mai lako
Kalemi anna makarimman,
Kamumo nakatappa'i anna tae'
nakasirisan.
- ⁶ (22-7) Apa aku te balina' misa'
kalinting, tangia tolino,
misa' pa'be'seanna tolino, sia
nakagi'gi' to kamban.
- ⁷ (22-8) Minda-minda untirona'
nabe'sena', sia nabellu'ina' anna
unniling-iling, nakua:

- ⁸ (22-9) Nasorongmo tu
kamaparrisanna lako PUANG!
Da'ito na Ia ungkarimmanni.
Da'ito na Ia ullendokanni, belanna
naala Ia penaanNa!
- ⁹ (22-10) Kamumo tu mangka
umpatibussanna' lan mai
pa'tambukan,
Kamu umpamamma' manamanna'
lako to' susunna to mendadiangku.
- ¹⁰ (22-11) Dipa'pebarakkanammo'
mati' Kalemi randuk lan mai
pa'tambukan,
sia Kamumo tu Kapenombangu
tempon lan mai patindoan taunna
indo'ku.
- ¹¹ (22-12) Da Mitoyanganna',
pa merrandanmo tu kamaparrisan,
belanna tae' misa' to pantunduan.
- ¹² (22-13) Ba'tu sangapa tedong laki
untikuimo',
penamile mawatang dio mai Basan
ussikarupuimo'.
- ¹³ (22-14) Pada napengangai
nasangmo',
butung to singa ma'kase'bu-se'bu sia
unnurrung.
- ¹⁴ (22-15) Aku te butungna' uai tibollo,

sia iatu mai bukungku silesangan;
sia ia duka tu penaangku butung to
panti',

lollo' lan ba'tangku.

¹⁵ (22-16) Iatu kamabukuangku
marangkemo butung bibang,
sia iatu lilaku la'ka' lako lingaroku;
amMi parokkona' to'barra-barra'
kamatean.

¹⁶ (22-17) Belanna ba'tu pira-pira tu
asu untama tikuina',
sia natalimbung tamamo'
sangtuntunan to ma'gau'
kadake,
nalo'po' tu limangku sia lentekku.

¹⁷ (22-18) Mintu' bukungku ma'dinmo
kubilang,
natiro-tiro bangna' tau iato mai,
sia ma'pallak untirona'.

¹⁸ (22-19) Nasitaa-taai tau iato mai tu
tamangkaleku,
sia nasire'tekki tu bayu lamba'ku.

¹⁹ (22-20) Apa iatu Kamu, o PUANG, da
Mitoyang,
o oto' kamatotorangku,
madomi'moKomi untunduina'.

²⁰ (22-21) Rampananni tu sumanga'ku
dio mai bassi mataran,

- sia lussuranni dio mai
kamasa'garanna asu tu sunga'
tungga'ku.
- ²¹ (22-22) Lussuranna' dio mai sedang
singa,
sia dio mai tanduk tedong lampung.
Mipebaliimo'.
- ²² (22-23) La kupa'peissanan
tu sangamMi lako mintu'
sangsiuluranku,
sia lan lu kombongan la kunii
umpudiKomi.
- ²³ (22-24) E kamu mintu' to uningkataku'
PUANG, pudiMi,
e kamu mintu' tarukna Yakub
pakala'bi'Mi,
sia kasiri'I, e mintu' bati'na Israel!
- ²⁴ (22-25) Belanna tae' Nasanga maraai
sia tae' Napopa'elo'nai
tu kamaparrisanna to dipandasa,
sia tae' Nabunianni tu lindoNa,
sangadinna iatonna metamba lako
Natananni duka talinga.
- ²⁵ (22-26) Lu mati' Kalemi tu kapa'pudi-
pudiangu lan lu kombongan
kalua',
sia iatu pangallonangu la kupalessu'
dio tingayona to uningkataku' Puang.

²⁶ (22-27) Iatu to umpamadiangan
penaanna la kumande sadia'na,
sia mintu' to undaka' PUANG la
umpudiI.

Sangapaoi anna paya tu sumanga'mi
tontong sae lakona.

²⁷ (22-28) Mintu' randan langi' la
mengkilala,
anna sule umpengkara'pai PUANG.
Sia mintu' suku bangsa
la tukku dio oloNa.

²⁸ (22-29) Belanna iatu kadatuan
PUANG tu ampunna;
Iamo pekapuanganna mintu' bangsa.

²⁹ (22-30) Mintu' to mala'bi' lan te lino
la kumande sia umpenombai;
sia mintu' to sulemo lako litak la
tukku dio oloNa,
iamotu to tang nakulle
ungkarimmanni deatanna.

³⁰ (22-31) Mintu' bati' la mengkaola
lako Kalena,
sia lako osso' sipapa'na la nauleleanan
tau tu diona Puang.

³¹ (22-32) Sia la napa'peissanan tau tu
kamaloloanNa Puang
lako to la dadi undi,
belanna Iamo mangka umpogau'i to.

PUANG Iamo to manglaa manana'

23:1-6

- 23** ¹ Pa'pudianna Daud.
 PUANGmo tu to manglaaku; tae'
 angku kapu'duran len.
- ² Ia umpamma'na' dio to' inan
 maluna riunna,
 sia Ia ussolan mana'pana' lako to' uai
 ma'tan.
- ³ Ia umpamatana deatanku,
 sia ussolanna' lako mintu' lalan
 malolo,
 diona sanganNa.
- ⁴ Moi angku olai lombok malillin parrak,
 tae' duka kukataku' kasanggangan,
 belanna Mirondongna',
 tarasulu'Mi sia ta'baMi umpakananna'
 penaanku.
- ⁵ Kamumo umpalennaranna'
 sandukanku,
 nakadongai mintu' ualingku;
 sia Kamumo umbolloi minna' tu
 ulungku,
 sebo tu irusanku.

⁶Inang manassa tontongna' nasa'pi'
 kameloan sia kamasokanan angge
 tuoku,
 sia la torronda' lan banuanNa PUANG
 tontong sae lakona.

Kasaeanna Datu mala'bi'

24:1-10

24 ¹Misa' pa'pudian dio mai Daud.
 Iatu lino sola mintu' issinna
 PUANG tu ampunna,
 iamotu tana kalua' sia mintu' apa
 tongkon lan.

²Belanna Iamo unnoton
 parandanganna lino dao tasik,
 sia umpabantangi dao minanga
 kalua'.

³Mindara tu ma'din kendek langngan
 buntunNa PUANG,
 sia mindara ma'din bendan dio inan
 maindanNa?

⁴Iamotu to masero pindan limanna sia
 sallo' penaanna,
 tu tang ungkabarii tang kebattuanna,
 sia tang umpalao sumpa tang
 tongan.

- ⁵ Iamoto tu la unnappa' karongkosan
dio mai PUANG,
sia kamaloloan dio mai Puang Matua
oto'na kasalamaranna.
- ⁶ Iamora te mai tu to tama bilangan to
umpekutanan Puang,
iamotu to undaka' rupamMi, iamotu
Yakub! *Sela*
- ⁷ Angka'i tu ampangmi, e mintu'
babangan,
sia tikillangkomi, e ba'ba
matontongan,
anna tama tu Datu kabarre-alloan!
- ⁸ Mindara tu datu kabarre-alloan?
Iamo PUANG londongna sia lalong, tu
PUANG lalong lan kasirarian!
- ⁹ Angka'i tu ampangmi, e mintu'
babangan,
sia tikillangkomi, e ba'ba
matontongan,
anNa tama tu Datu kabarre-alloan!
- ¹⁰ Mindara Ia tu Datu kabarre-alloan?
Iamo PUANGna mintu' ma'dandan
maritik,
Iamora to tu Datu kabarre-alloan.
Sela

**Passambayang umpalaku
kadipa'deianna
kasalan sia kadilendokan**

25:1-22

- 25** ¹ Pa'pudianna Daud.
O PUANG, mati' Kalemi kunii
umpassare penaangku.
- ² O Kapenombangu, Kamumo
kukatappa'i;
ke ma'dinni da angku kasirisan,
sia da nasende paiman tu ualingku
diona kataloangku.
- ³ Manassa mintu' to untayanKomi tae'
nala kasirisan,
sangadinna iari tu to umpogau' kelok
tu tae' bannangna, iamoto tu la
kasirisan.
- ⁴ O PUANG papayananna' tu mai
batattaMi,
sia ada'ina' tu mai lalanMi!
- ⁵ Palolangna' lan kamanapparamMi sia
ada'ina',
belanna Kamumo tu Puang Matua,
oto'na kasalamarangku,
sia kupeagiKomi keallo-keallo.

- ⁶ O PUANG, kilalai tu mintu' mamaseMi
sia mintu' kamasokanamMi,
belanna mintu'nato matontongan
tempon dio mai.
- ⁷ Da Mipalan ara'i tu mintu' kasalangu
tongku mangura sia mintu'
kapatodo-tintinganku,
sangadinna kilalaina' sitinaya
pa'kamaseamMi,
belanna kamasokanamMi, o PUANG.
- ⁸ Iatu PUANG masokan sia manappa',
iamoto anNa ada'i lalanNa tu to
kasalan.
- ⁹ Ia umpalolang to umpamadiangan
penaanna lan katonganan,
sia la unnada'i lalanNa tu to
umpamadiangan penaanna.
- ¹⁰ Mintu' lalanna PUANG iamo
kamaturu-turuan sia kamarurusan,
lako to ungaritutui basseNa sia
mintu' kasa'bianNa.
- ¹¹ Tete dio sangamMi, o PUANG,
pagarri'i tu kedo kadakeku, belanna
kapuamo.
- ¹² Mindara tu to ungasiri' PUANG?
iamotu to la Napatudu lako lalan
umbanna tu sipatu natonno'.
- ¹³ Iatu deatanna la torro manaman,

- sia mintu' bati'na la umpomana'
padang.
- ¹⁴ Iatu kada rasianNa PUANG lu lako to
ungkasiri'I,
sia iatu basseNa la dipasombo lako.
- ¹⁵ Tontong bang tu matanku
mentingara langgan PUANG,
belanna Ia urriu' lentekku lan mai
porro'.
- ¹⁶ Sailena' sia katuru-turuina',
belanna disitampeina' sia maparri'na'.
- ¹⁷ Sakerangan-rangannamo tu
kamagiangan penaangku,
alaina' lan mai mintu' karossoangku.
- ¹⁸ Tiromi tu kamaparrisangku sia
kamapa'dirangku,
sia pa'deimi tu mintu' kasalangku.
- ¹⁹ Tiromi tu mintu' ualingku, belanna
tang dikemba'mo,
sia tang pada re'dekna ara'na
ungkabiri'na'.
- ²⁰ Rinding pala'i tu deatangku sia
rampananna';
da angku kasirisan, belanna Kamu
kupentionganni.
- ²¹ Sangapaoi anna rondongna'
kamengkaolan sia kabulo-
lollongan,

belanna kutayanKomi.

²² O Puang Matua, lendokanni tu to
Israel,
Lan mai mintu' kamaparrisanna!

Passambayangna to masallo' langngan Puang Matua

26:1-12

26 ¹ Pa'pudianna Daud.
O PUANG, sanda tongannina',
belanna lolang malolomo',
sia lantukna' unngkatappa'i PUANG.
² Sudina', o PUANG sia sandakna'!
Sia sudii tu ba'tengku sia penaangku.
³ Belanna iatu kamasokanamMi dio
bang lindoku,
sia tontongna' lolang lan
kamanapparamMi.
⁴ Tae' kusango'koran len to leko'
penaanna,
sia tae' kusiayoka len to belo puduk.
⁵ Kukabiri' tu kombonganna to
umpogau' kakadakean,
sia tae' kusango'koran to tang
mekaaluk.
⁶ Kubasei tu limangku tanda tasikku
masero pindan,

kumane ullilingi inan pemalaramMi, o
PUANG!

⁷ Angku pa'perangianan pa'pudi-pudian.
Sia unnuleleanan mintu' penggauran
kalle-kalleamMi.

⁸ O PUANG, kukamali' tu inan
banuamMi,
sia inan nanii kamala'biramMi.

⁹ Da Mipasialai deatanna to kadake
gau'na tu deatanku,
ba'tu sunga'ku na sunga'na to
umpato'do rara.

¹⁰ Lan lisu pala'na den kakadakean,
sia iatu lima kananna ponno pappe'.

¹¹ Apa iate aku te lolang malolona',
lendokanna' sia katuru-turuina',

¹² Iatu lentekku mellese dio to' inan
lappa',

sia lan lu kombongan la kunii umpudi
PUANG.

Torro marampa' Narinding pala' Puang Matua

27:1-14

27 ¹ Pa'pudianna Daud.
PUANGmo tu arrangku sia oto'na
kasalamarangku,

mindapara la kukataku'?
 PUANGmo tu tambakukunna
 sunga'ku,
 mindapa la kukagiang?

² Iatonna laoina' to kadake
 la morai ungkande duku'ku,
 iamotu mintu' balingku sia ualingku,
 titodomi anna sumpandan.

³ Moi natingoina' sangtuntunan to
 parari,
 tae' namataku' tu penaangku;
 moi anna titanan tu ra' untingoina',
 tontong dukana' ma'passare.

⁴ Misa' tu mangka kupalaku dio mai
 PUANG;
 iamoto tu la kutuntun, kumua:
 angku ma'din torro lan banuanNa
 PUANG angge tuoku,
 la untiro lindo kamasokananNa
 PUANG,
 sia unnannungi tu iannato lan banua
 kabusunganNa.

⁵ Belanna iake nalambi'na'
 kamaparrisan
 Napalanna' barungNa,
 sia Narerungna' lan ongan tendaNa,
 Napakendekna' langgan buntu batu.

- ⁶ Na totemo natongloi ulungku tu mintu' ualingku tiku lao.
Sia la umpemalaranna' pangurandean situang arrak lan tendaNa,
la sumengona' sia la kupenanian pa'pudian tu PUANG.
- ⁷ Perangiina', o PUANG, ke metambana', katuru-turuina' sia pebaliina'.
- ⁸ Penaangku unturu'i tu kadamMi, kumua: Daka'Na' mipellindoiNa'.
La kudaka'Komi, KupellindoiKomi, o PUANG.
- ⁹ Da Mibunianna' tu lindoMi, sia da Misualei tu taumMi napobua' kasengkeamMi.
Kamumo tu kupopatunduan;
da Mitibena' sia da Mitampena', o Puang Matua, oto'na kasalamarangku.
- ¹⁰ Belanna natampemo' indo' ambe'ku, apa PUANG untarimana'.
- ¹¹ Ada'ina' tu lalanMi, o PUANG, sia solanna' lako lalan malolo, tu belanna mintu' to umbalina'.
- ¹² Da Misorongna' lako pa'poraianna mintu' balingku,
belanna ba'tu pira-pira sa'bi tang tongan umbalina',

sia to umpenaan kamasa'garan.

¹³Iake susinna tae' kupatonganni la
untiro kamasokananNa PUANG
lan tondok to tuo!

¹⁴Peagimi tu PUANG, melo ke batta'ko,
sia kalebu penaammu.
Sia peagimi tu PUANG.

Puang Matua balulang toto'na to ma'patongan

28:1-9

- 28** ¹Pa'pudianna Daud.
Mati' Kalemi, o PUANG, kunii
meongli',
o buntu batungku, da Mima'pakappa
untiro-tirona',
kumua iake tae'i Midampangna',
da angku butung to tama lo'ko'.
²Perangii tu pengkamoyaku,
ke meongli'na' mati' Kalemi,
sia ke umpatadona' pala'ku
lako inan mandu maindan lan
kabusungamMi.
³Da Mipasiurakkina' to tang mekaaluk,
sia sola to umpogau' kakadakean,
tu umpokada mammi' sola-solana,

apa lan penaanna den tangnga'
kelok.

⁴ Papakkanni tu tau iato mai sitinaya
gau'na,
sia sitinaya kakadakeanna
penggauranna;
papakkanni sitinaya lalan limanna,
pabala'i tau iato mai sitinayanna tu
napogau'na.

⁵ Belanna tae' nadampangi tau iato mai
tu mintu' penggauranNa PUANG,
ba'tu panggaraga limanNa,
Iamoto la Napempa'nakan tu tau iato
mai
sia tae'mo anNa la umbangunanni
sule.

⁶ Mintu'na kadipudian lu lako PUANG,
belanna Natanannimo talinga tu
pengkamoyaku.

⁷ PUANGmo kamatotorangku sia
balulangku;
Iamo nakatappa'i penaangku,
angku appa'mo pa'tunduan.
Iamoto anna sende paiman tu
penaangku
sia la kupakendekan pa'pudi-
pudiangku.

⁸ PUANGmo kamatotoranna taunNa,

sia Iamo tambakuku nanii
kamakarimmananna taunNa
tu mangka Natokko.

⁹Lendokanni tu taumMi
sia pamasakkei tu mana'Mi,
kambi'i sia kaduttu'i sae lakona.

Kamala'biranNa Puang Matua napapayan guntu'

29:1-11

29 ¹Pa'pudianna Daud.
Palu lakoi PUANG tu mintu'
kadipangkeran, e mintu' malaeka',
pudimi tu kamatotoranNa
PUANG!

²Palu lakoi PUANG tu kadipangkeran
sipato'na sanganNa,
penombai tu PUANG situang kassa'
masero.

³Iatu gamaranNa PUANG gumalugu
dao lu uai,
iatu Puang Matua sumpu mala'bi'
umpamagaluntu' guntu',
Iamotu PUANG untongkonni mintu'
uai buda.

⁴Iatu gamaranNa PUANG kapua
paanna,

sia iatu gamaranNa PUANG naepun kamala'biran.

⁵Iatu gamaranNa PUANG umpasiapanan kayu arasi',
ondongpi PUANG umpasiapanan kayu arasi' dao Libanon.

⁶Umpalumumpa' lenni tu mintu'na ten to anak sapi laki,
tu Libanon sola Siryon butung anak sapi lampung laki.

⁷Iatu gamaranNa PUANG umpopellepa' api kila';

⁸iatu gamaranNa PUANG umpatipio padang aak,
sia PUANG umpatipio padang aak Kadesh.

⁹GamaranNa PUANG umpatibussan anak donga birang sun;
sia umpesei pangala' tamman.
Apa lan banua kabusunganNa mintu' issinna ma'kada;
lu lako Kalena tu kamala'biran!

¹⁰Iatu PUANG unnisungmo dao lu uai buda,
ondongpi iatu PUANG unnisung butung datu sae lakona.

¹¹PUANG la umpa'kamasean kamatotoran lako taunNa,

PUANG la umpassakkei
kamarampasan tu taunNa!

**Nanian pa'kurre sumangasan
belanna katilendokan dio
mai kasanggangan**

30:1-12 (30:1-13)

30¹ Pa'pudian dipopenani
ma'kure sumanga' urrara
banua kabusunganNa Puang Matua.
Pa'pudianna Daud.

(30-2) La kupekalangka' iKomi, o
PUANG, belanna Miangka'mo'
langngan,
sia tae' Mieloranni tu ualingku
umposendei tu diona
kasangganguku.

² (30-3) O PUANG, Kapenombangku,
mangkamo' meongli' mati'
sia mangkamo' Mipamatana.

³ (30-4) O PUANG, mangkamo
Miendekan tu deatangku lan mai
lino to mate,
sia mangkamo' Mipatuo naurunganni
tae' angku tileak tama tondok tang
merambu.

- ⁴ (30-5) PakendekanNi pa'pudian tu
PUANG, e mintu' tu to Naala mase,
sia pudii tu sanga madatunNa.
- ⁵ (30-6) Belanna iatu kasengkeanNa
sattu' bangri,
apa marendeng tu soka kaboro'Na;
iake rapa'i bongi malimongan
diallonni,
apa iake tilalekki masiang bu'tu la'tek
silelean.
- ⁶ (30-7) Iatongku manaman bangpa
kukua ma'kada:
inang tae' angku la tilende' len.-
- ⁷ (30-8) O PUANG tete dio
kamasokanamMi amMi pabantangi
tu buntungku,
Mibunimira tu lindoMi, kumane
tiramban.
- ⁸ (30-9) Mati' Kalemi, o PUANG, kunii
meongli',
sia lako Puang, kunii mengkamoya:
- ⁹ (30-10) Aparapa'na tu raraku,
ke tileakna' rokko pa'tambunan?
Ma'dinraka tu litak la umpudiKomi,
ma'dinraka la umpa'peissanan
kamarurusamMi?
- ¹⁰ (30-11) Patanannina' talinga, o
PUANG, sia kamaseina',

o PUANG, melo ke Kamumo
patunduanku.

¹¹ (30-12) Tangi' tang marangaku
Mipopembalimo kadande'rekan,
Mileakammo tu poteku,
amMi patambeke'ina' kaparannuan.

¹² (30-13) Kumua napakendekangKomi
pa'pudian deatanku sia tang
napaka'tu,
o PUANG, Kapenombanku, la
kupudiKomi sae lakona.

Pa'pakatana lan kamaparrisan

31:1-24 (31:1-25)

31 ¹ Lu lakona pangala sengo,
Pa'pudianna Daud.

(31-2) O PUANG, mati' kunii
mentirerung;

da maro' angku kasirisan!

Rampananna' tete dio kamaloloamMi.

² (31-3) Tanannina' talinga, sia
rampananna' madomi',

sangapaoui angku pobuntu batu
pentirerungangKomi,

³ (31-4) Belanna Kamumo buntu
batungku sia tambakukungku,

iamoto rendenna' sia solanna' tete
dio sangamMi.

⁴(31-5) La Midu'dukna' lan mai porro'
natananan-bunianna' tau,
belanna Kamumo sanderan
matoto'ku.

⁵(31-6) Tamamo lisu pala'Mi kunii
ussorong penaangku,
mangkamo' Milendokan, o PUANG,
Puang Matua maruru'!

⁶(31-7) Kukagi'gi', tu to umpenombai
apa tang kebattuan sia tae'
patunna,
sia sande'pa' lako PUANG.

⁷(31-8) La umpomela'tekna' sia
umpoparannu kamasokanamMi,
belanna Mitiro mo tu kamandasangu,
sia Miissanmo tu kamaparrisanna
deatangku.

⁸(31-9) Sia tae' Misorongna' tama lisu
pala'na uali,
sangadinna Mipopellesemo tu
lentekku dio malona'na.

⁹(31-10) Kamaseina', o PUANG,
belanna lanna' kamagiangan,
belanna rosso inaa anna malanmo
tu matangku, sia langga' tu
sumanga'ku, sia kaleku.

- ¹⁰ (31-11) Belanna samandappi'-
dappi'na sunga'ku napobua'
karossoan, sia rondon bala batu
tu taun katuoangku napobua'
kasumarroan,
moro'mo tu kamabukuangku
natumang salaku,
sia langga' mintu' bukungku.
- ¹¹ (31-12) Tu belanna mintu' to uneanan'
angku ditanda to kadake,
ondongpi dio mai sangbanuangku,
sia napotiramban sitanda-tandangku;
sia minda-minda untirona' dio lu lalan
napallaianna'.
- ¹² (31-13) Napasalaimo' penaanna tau
butung to mate,
sangtintimo' to kurin tesse.
- ¹³ (31-14) Belanna kurangimo tu kada
boko'na buda tau,
- kamatakuran tiku lao -;
samaturu' umpata'paina' lima,
sia undaka' lalan ungka'tu sunga'ku.
- ¹⁴ (31-15) Apa mati' Kalemi kunii
sande', o PUANG!
kukua: Kamumo tu Kapenombangku.
- ¹⁵ (31-16) Iatu toto'ku lan lisu pala'Mi;

rampananna' dio mai lisu pala'na
mintu' ualingku sia dio mai mintu'
to unnula' sumpuna'.

¹⁶ (31-17) Melo ke Mipaarrangi rupamMi
tu taumMi,
sia lendokanna' tete dio
kamasokanamMi.

¹⁷ (31-18) O PUANG, da Mieloranna'
kasirisan, belanna meongli'na'
mati' Kalemi;
melo ke mintu' to tang mekaaluk
kasirisan,
da'ito nakatiro-tiro lan lino to mate.

¹⁸ (31-19) Da'ito namamang tu puduk
mo'rang,
tu matampo ungkada-kadai to
malambu',
sia madongnga' sia patelle.

¹⁹ (31-20) Tangpada kapuana tu
kamasokanamMi,
tu Miparandanan to ungkataku'Komi,
sia iatu Mipogau'namo lako to
umpentionganniKomi,
tu nata'pai matanna mintu' ma'rupa
tau.

²⁰ (31-21) Tau iato mai Mionganni dio
mai tengko turu' kadakena to lino,
dio to' inan narerung oloMi.

Sia Mirinding pala' lan misa' lantang,
dio mai lila passigaganna tau.

²¹ (31-22) Mintu'na kadipudian lu lako
PUANG,

belanna Napakitammo' pa'kamasean
kalle-kallean,

lan tondok ditambakuku.

²² (31-23) Tiramban tu penaangku
angku ma'kada, kumua:

Disualemo' dio mai oloMi!

Apa Mitananni sia talinga tu
pengkamoyaku,

tongku meongli' Mati'.

²³ (31-24) Kamali'mi tu PUANG e mintu'
to Naala mase;

Narinding pala' PUANG tu to maruru',
apa iatu to umpogau' kamatampoan

Napapakkanni kapua.

²⁴ (31-25) Melo ke batta'komi sia
kalebu penaammi,

e kamu mintu' to urrannuan PUANG.

Rongko' napabu'tu pengkatobaran

32:1-11

32 ¹ Pa'pudianna Daud. Gelong
bangunan ada'.

Maupa' tu to dipa'deimo tu kapatodo-
tintinganna,

sia disamboimo tu kasalanna!

²Maupa' tu to tang Nareken

PUANG tu kakadakeanna,

sia to tae' kalando-pa'duan lan
ba'tengna.

³Iatongku tang mangaku kumba'pa,
salangga'-langga'na tu bukungku,
napobua' sarro budangku kiallo-
kiallo.

⁴Belanna keallo kebongi mabanda' tu
limamMi unta'paina',
iatu utak buku lampaku silelemo
marangke sangtinti ke pealloanni.

Sela

⁵Angku tuarasan kasalanguku mati'
Kalemi,

sia tae' angku buni kakadakeanguku;
kukuami ma'kada: La unnakuna'
kapatodo-tintinganguku lako PUANG.

Sela

AmMi pa'deimi tu kakadakeanguku sia
kasalanguku.

⁶Iamoto mintu' to mengkaola la
massambayang lako Kalemi
su'ding dilambi'pi tu pa'kamaseamMi;
moi anna tu'ba' tu uai saba',

manassa tang la nalambi' tu tau iato
mai.

⁷ Kamumo tu inan pentilindunganku,
sia Mirinding pala'na' dio mai
kamaparrisan,
mipaepunnina' sengo la'tek
makarimman.

⁸ La Kupakilalako sia la Kupatuduko tu
lalan sipatu la muola;
la Kupokadangko tangnga' sia la
Kutuntun matako.

⁹ Da mususi darang ba'tu bagala' tu
tae' paissanna,
tu disanga' sia diulangi la direnden,
iake tae'i nasusito, manassa tae'
namorai urreke'ko.

¹⁰ Iatu to tang mekaaluk, buda
kamaparrisan urrampoi,
apa iatu to umposande' PUANG,
la Natikui kamasokanan.

¹¹ E to malambu' poparannu-rannukomi
PUANG, sia sende paimankomi,
sia sila'tekangkomi, e mintu' to
ma'bulo lollong.

Pa'pudian umpangke' Kapenombanna to Israel

33:1-22

- 33** ¹ La sila'tekangkomi umpakaraya
PUANG, e mintu' to bulo
sanglampa,
Iatu pa'pudi-pudian bayu sielle'na to
ma'bulo lollong.
- ² PudiMi tu PUANG naturu' oni katapi,
sia penanianNi pa'pudian naturu'
dandi sangpulo ritinna.
- ³ PenanianNi Puang tu sengo ba'ru,
pemellongi tu dedekna sia pemandui.
- ⁴ Belanna iatu kadanNa PUANG
manappa',
sia mintu' penggauranNa maruru';
- ⁵ Naporai Puang tu kamaloloan sia
kaunnolaian salu,
iate lino ponno kamasokananNa
PUANG.
- ⁶ Tete dio kadanNa PUANG anna
kombong tu mai langi',
susi dukato tu mintu'
mengkaponanna dao langi'
kombong tete dio angin sun
dipudukNa.

- ⁷ Napopa'misa tu mintu' uai tasik
butung misa' patuku,
sia mintu' uai mandalan,
Napatama pa'pannianna.
- ⁸ Mintu' lili'na lino la ungkatakuk'
PUANG, sia mintu' issinna lino la
ungkabangnga'I.
- ⁹ Belanna ma'kada manna anna
kombongmo,
sumu manna anna limbongmo
sangga mairi'.
- ¹⁰ PUANG umpatangdanun
pa'timbanganna mintu' bangsa,
sia undampa tangnga'na mintu' to
sangpetayanan.
- ¹¹ Apa iatu pa'timbanganNa PUANG
tang leluk sae lakona,
sia iatu tangnga'na landa' lako
disituran-turananni.
- ¹² Maupa' tu bangsa umpoKapenomban
PUANG,
iamotu to sangpetayanan mangka
Napilei langsa' Napotau misa.
- ¹³ Mentiro lumbang tu PUANG dao mai
suruga,
mintu' ma'rupa tau Nata'pai nasang
matanNa.

- 14 Dao mai inan Naisungi Nanii
umpenunu mintu' to untorro
kuli'na padang,
- 15 Ia umpadadi penaanna tau iato mai,
sia Napemantang tu mintu'
penggauranna.
- 16 Misa' datu tae' anna umpopatalo
kabudanna pa'baraninna,
sia misa' to lalong tae' anna
umpolussu' katarru'-baranianna.
- 17 Iatu darang misa' parea tang lolo' la
umpabu'tu kapataloan,
sia liu matoto'na tae' nabelai
merampanan.
- 18 Manassa iatu matanNa PUANG
tontong untiro to ungkatakui,
sia to umpeagi kamasokananNa
Puang,
- 19 La urrinding pala' deatanna tau iato
mai dio mai kamatean,
sia la umpatuoi ke ra'pak padangi.
- 20 Deatangki untayan PUANG,
Iamo Patunduangki sia balulangki.
- 21 Iamoto naposendei penaangki,
sia iamoto angki posande'i tu sanga
maseroNa.
- 22 O PUANG, sangapaoi anna
rondongkan kamasokanamMi.

Susitu kadirannuanamMimo.

PUANG urrinding pala' mintu' taunNa

34:1-22 (34:1-23)

34¹ Pa'pudianna Daud tonna unna'ga
to bomboan kalena dio olona
Abimelekh, tu unnula'i anna mallai.

(34-2) La tontongna' umpudi PUANG,
sia iatu kapa'pudi-pudian lako tang
tore sun dio pudukku.

²(34-3) Iatu deatangku massattuan dio
PUANG,
sangapaoi anna rangii to
umpamadiangan penaanna
anna parannu-rannu!

³(34-4) La mituru'na' umpakapua
PUANG,
melo ke pada-padaki' umpakala'bi'
sanganNa.

⁴(34-5) Undaka'mo' PUANG, anNa
baliimo',
sia Narampanammo' dio mai mintu'
kukataku'na.

⁵(34-6) Iatu tau iato mai mentingara
langgan Puang, anna mabaliga' tu
lindona belanna parannu,
sia iatu lindona tae' natodingi siri'.

- ⁶ (34-7) Iate to mandasa iate
meongli'mo, anNa tananni talinga
PUANG,
sia Nalendokan, dio mai mintu'
kamaparrisanna.
- ⁷ (34-8) Iatu Malaeka'Na PUANG
lumiling,
ungkampai mintu' to ungkataku'
Puang sia urrinding pala' tau iato
mai.
- ⁸ (34-9) Perasaimi sia tiromi, kumua
iatu PUANG masokan;
maupa' tu to umpentirerungi.
- ⁹ (34-10) Kasiri'I, tu PUANG, e mintu'
to masallo'Na,
belanna tae' misa' kapu'duranna tu
to ungasiri'I.
- ¹⁰ (34-11) Iatu anak singa kapu'duran
sia ussa'ding tangdia',
apa iatu to undaka' PUANG tae' nala
kapu'duran len apa maelo.
- ¹¹ (34-12) Maikomi, e kamu anakku
umperangiina',
kuada'ikomi ungasiri' PUANG.
- ¹² (34-13) Mindara morai tuo,
sia unkaduangi kamalamberan
sungu' anna tiroi tu maelona?

- ¹³ (34-14) Pakari'pii tu lilamu umpokada kadakena,
sia iatu pudukmu da narandanni kalando-pa'duan;
- ¹⁴ (34-15) Lempanganni tu kakadakean sia pogau'i tu kameloan,
daka'i tu kamarampasan sia ula'i.
- ¹⁵ (34-16) Iatu matanNa PUANG umpemantang to malambu',
sia natananni talinga tu peongli'na.
- ¹⁶ (34-17) Apa Natiro sengke tu to umpogau' kakadakean,
la umpa'dei lan mai lino tu kadilamban-bayo-bayoanna tau iato mai.
- ¹⁷ (34-18) Iake meongli'i tu to malambu',
Natananni talinga PUANG,
sia Narampanan dio mai mintu' kamaparrisanna.
- ¹⁸ (34-19) Iatu PUANG tang untoyangan to rantang buana
sia ullendokanni tu to rosso penaanna.
- ¹⁹ (34-20) Iatu to malambu' buda kamandasanna,
apa Narampanan PUANG dio mai mintu'nato.

²⁰ (34-21) Ia ungkaritutui mintu'
bukunna,
moi misa' tae'na la dile'to.

²¹ (34-22) Iatu to tang mekaaluk la
mate narua kasanggangan,
sia iatu to untkabiri' to malambu' la
dipakannai salu.

²² (34-23) PUANG ullendokanni tu
deatanna taunNa,
sia tae' misa' tu to umpentionganNi
la dipakannai salu.

**Passambayang umpalaku
kadilendokan dio mai mintu' uali**

35:1-28

35 ¹ Pa'pudianna Daud.
O PUANG, ualii tu to unnualina',
sia rarii tu to urrariina'.

² ToeKomi balulang sia pakolong,
ke'de'Komi untunduina'.

³ Tetangi tu doke sia la'bo' amMi
ampangi tu lalanna to unnula'na'.
Kuanni te deatanku: Akumo
pakarimmanammu!

⁴ Melo ke kasirisanni sia lele bekoi tu to
undaka' lalan la ungka'tu sunga'ku,

sia la sorong boko' sia natoding
siri' tu mintu' to undakaranna'
kakadakean.

⁵ Da'ito anna susi nasang ta'pian
napentiaran angin,
anNa lolai Malaeka'Na PUANG.

⁶ Da'ito anna malillin sia malangngo' tu
lalanna tau iate mai,
anNa ula'i Malaeka'Na PUANG.

⁷ Belanna tae' bannangna anna tananni
bunina' poyana,
sia tae' bannangna anna garaganni
patuang lambe' tu deatanku.

⁸ Da'ito narampoi kasanggangan tang
nakanandai,
sia ia kalena naala poya natanan
buni,
da'ito anna tobang tama
kasanggangan.

⁹ Iatu deatanku mela'tek dio PUANG,
sia la sende paiman diona
kadilendokan lu dio mai Kalena.

¹⁰ Mintu' kaleku sae tama bukungku la
ma'kada kumua:
O PUANG, mindara tu sitinti batumMi,
urrampanan to mandasa dio mai to
ussau'i,

ondongpi to mandasa sia to bongko
dio mai to umpangrampai?

- ¹¹ Bendanmo ba'tu pira-pira sa'bi
bulituk,
untanda'na' diona apa tang kutamai.
- ¹² Napapakkanni kakadakean tu gau'
meloku;
sia sisayuranna' anak, kuurunganni
makarorong.
- ¹³ Apa iatu aku tonna masaki tau iato
mai,
ma'pakean karoro'na',
umpandasana' kaleku ma'puasa,
sia tu'tun tama ara'ku tu ulungku
massambayang.
- ¹⁴ Iatu gau'ku lako
susi lako sangmaneku ba'tu siulu'ku;
tukkuna' ma'pote dibolong,
butung to untingayo pandana
mendadianna.
- ¹⁵ Apa iatongku tilende', parannumi
ma'balole'-lole' tu tau iato mai;
to passiboboran tu tae' kutandai
umbalole'na';
tau iato mai tang tore ungkada-
kadaina'.
- ¹⁶ Susi to tang mekaaluk patelle-telle
sia umbarakki kande mammi',

ussangiranna' isi.

- ¹⁷ O PUANG, sangapapoKomi la
untiro-tiro bangi?
Lendokammi tu deatanku dio mai
kasanggunganna,
sia rampananni tu sunga' tungga'ku
dio mai mintu' anak singa.
- ¹⁸ La kupudiKomi lan kombong kalua',
sia la kupakala'bi'Komi lan tinimbu
malambe'.
- ¹⁹ Da anna parannu tu to tae'
bannangna nanii unnualina',
sia da maro' Mieloranni tu to
ungkabiri' punala bangna'
untelle-tellena' pa'kidi' matanna.
- ²⁰ Belanna tangia kamarampasan
napokada tau iato mai,
sangadinna untangnga' apa tang
tongan,
lako mintu' to rapa' lan tana iate.
- ²¹ Nabakkak tongan tu sadangna
umpengangaina',
anna ma'kada, kumua: Ha, ha,
natiromo matangki.
- ²² Mitiro mo to, o PUANG, da
Mima'pakappa bang;
o Puang, da Mitoyanganna'.

23 Ke'de'Komi sia ingaranni ussanda
tongannina',

diona kara-karaku, o
Kapenombangku sia Puangku.

24 O PUANG, o Kapenombangku,
paolaina' salu sitinaya
kamaloloamMi.

Da anna poparannui tau iato mai tu
diona a'gangku.

25 Da anna ma'kada lan penaanna,
kumua: Ha! susimo pa'poraiangki
to!

Sia da anna ma'kada kumua:
Kiampello'mo!

26 Da'ito anna kasirisan sia maila'
tu mintu' to umposende
kamandasangu,
da'ito naputu'i siri' sia kaburerean,
tu to umpamatampo kalena lako
kaleku.

27 Melo ke mela'tekki sia sende
paimanni
tu mintu' to umporai tu
kaunnolaiangu salu;
sia la tontong napokada kumua:
Kapua paanNa tu PUANG.
Tu umporai taunNa ke unnappa'i
kasalamaran.

²⁸La nasa'bu' tongka' dililaku tu
kamaloloamMi,
sia kadipudiamMi kiallo-kiallo.

Katangmekaalukanna to kasalan na kamasokananNa Puang Matua

36:1-12 (36:1-13)

36 ¹Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud, taunNa
PUANG.

(36-2) Iatu kasalan ma'kada lan
ba'tengna to tang mekaaluk;
– tae' bang kamatakuran lako Puang
Matua dio lindona-

²(36-3) Belanna naa'panmo ia kasalan
tu penaanna,
diona kaungkanassan, kumua sipatu
la dikabiri' tu kakadakeanna.

³(36-4) Mintu' tu kada sun dio
pudukna kakadakean manna sia
kalando-pa'duan manna,
tae'mo anna lolang kinaa sia tae'mo
anna pogau' kameloan.

⁴(36-5) Untangnga' bang kabulitukan
diong dali' patindoanna,
anna ola lalan kadake,
sia tae' narampananni tu kakadakean.

- ⁵ (36-6) O PUANG iatu kamasokanamMi
sumpu langngan langi',
sia iatu kamarurusamMi tu'tun dao
massaliu'na.
- ⁶ (36-7) Ia duka tu kamaloloamMi
susitu mai buntu sumpu malangka',
sia pa'paolaimMi salu ten to tasik
mandalan liu.
O PUANG, Kamumo tu ullendokanni
tu tofino sia olo'-olo'.
- ⁷ (36-8) Tumba melona tu
kamasokanamMi, o Puang
Matua,
mintu' ma'rupa tau umpentionganni
ongan pani'Mi.
- ⁸ (36-9) Tau iato mai la dipedia'i sanda
mammi'na lan banuamMi,
sia la Mipairu' dio mai to' salu
marasamMi.
- ⁹ (36-10) Belanna dio Kalemi den tu
kalimbuang katuoan,
sia lan arrangMi kinii untiro
kamasiangan.
- ¹⁰ (36-11) Patontongi tu
kamasokanamMi lako to
untandaiKomi
sia kamaloloamMi lako to bulo lollong
penaanna.

¹¹ (36-12) Da Mipopa'elo'nai tu to matampo ullesena',
sia da Mipopa'elo'nai tu to tang mekaaluk ullolaina'.

¹² (36-13) Indemoto nanii tibambang tu mintu' to umpogau' kakadakean, dibambangammo rokko tu tau iato mai sia tang nakullemo bangun sule.

Kamanamananna to tang mekaaluk tang masae lako lan te lino

37:1-40

37 ¹ Pa'pudianna Daud.
Da mukaredei tu to umpogau' kakadakean,
sia da mukemburui tu to umpogau' kelok.

² Belanna tau iato mai madomi' bangsia malayu susi riu,
sia marangke ten tananan maluna.

³ Posande'i tu PUANG sia pogau'i tu kameloan,
mari'piko lan tana iate sia karitutui tu kamarurusan.

⁴ Posendeko PUANG,

- anNa ba'giko tu mintu'
mupelambeinna.
- ⁵ Sorongi tu lalanmu lako PUANG sia
posande'I,
anNa padenni.
- ⁶ Ia duka umpadellekki tu
kamaloloammu butung masiang,
sia katonganammu susito kulla'
ma'tangngana allo.
- ⁷ Parapa'i tu penaammu dio oloNa
PUANG sia tayanNi;
da mukaredei tu to maupa' lalanna,
sia iatu umpalolang tangnga' kelok.
- ⁸ Torei tu kasengkean sia tampei tu
kakearasan,
da namarede tu penaammu, belanna
kakadakean manna napabu'tu,
- ⁹ Belanna iatu to umpogau' kakadakean
la dipisanni,
apa iatu to umposande' PUANG, iamo
la umpomana'i tu padang iato.
- ¹⁰ Belanna sattu'mora anna lanna' tu to
tang mekaaluk;
iake mupasilelei mata tu inanna,
tae'mo ditiro.
- ¹¹ Apa iatu to umpamadiongan
penaanna la umpomana' padang
iato,

sia umpasendei kamarampasan
kapua tu penaanna.

¹² Iatu to tang mekaaluk untambuk
kadake lako to malambu'
sia nasangiran isi.

¹³ Apa la Napetaai Puang,
belanna Natiro tu allo sumandakna la
sae.

¹⁴ Iatu to tang mekaaluk unnonok
la'bo'na sia umpatu'tun bulianna,
la ussongkan to mandasa sia to
mase-mase,
sia la ussaman-saman to unnola
lalan kabulo-lollongan.

¹⁵ Apa iatu la'bo'na buana kalena la
narua sia iatu bulianna la direbong.

¹⁶ La'biran ia tu sidi'na dio to malambu',
na iatu kasugi'-lallanganna tu mai
buda to tang mekaaluk.

¹⁷ Belanna iatu takia'na to tang
mekaaluk la direbong,
apa Nasande' Puang tu to malambu'.

¹⁸ Nakaritutui PUANG tu torro ke'de'na
to mengkaola,
sia iatu ba'ginna la tontong sae
lakona.

¹⁹ Tau iato mai tae' nala kasirisan,
sia iake ra'pak padangi la dipedia'i.

- ²⁰ Apa iatu to tang mekaaluk la
sanggung.
Sia iatu mintu' ualinNa PUANG la
butung kamaballoanna riu dio lu
padang;
tau iato mai la pa'de poton, ondongpi
la pa'de poton sola rambu.
- ²¹ Iatu to tang mekaaluk massuka'
natae' napasulei,
apa iatu to malambu' maturu-turu
anna mamengan.
- ²² Manassa iatu to Napassakke Puang
la umpomana'i tu padang iato,
apa iatu to Natampakki ropu la
dipisanni.
- ²³ PUANG umpabantang lalanna tau,
tu to Naporai tu tengka-tengkana.
- ²⁴ Moi anna tobang tae' anna
sumpandan tarru',
belanna PUANG untoei tu limanna.
- ²⁵ Puramo' mangura, na totemo
matuamo',
apa tae' bangga angku tiro to
malambu' ditampe,
ba'tu iatu bati'na kapalaku-laku.
- ²⁶ Iatu to malambu' kiallo-kiallo
maturu-turu sia ma'pasuka',

- sia iatu bati'na umpabu'tu
karongkosan.
- ²⁷ Torroi tu kakadakean sia pogau'i tu
kameloan,
anna tang tibendon tu kao'korammu;
- ²⁸ Belanna iatu PUANG ungkabarii
katonganan,
sia tae' Natampe'i tu to Naala mase,
tau iato mai makarimman sae lakona,
apa iatu bati'na to tang mekaaluk la
diroto'i.
- ²⁹ Mintu' to malambu' la umpomana'i tu
padang iato,
sia la untorro'i tontong sae lakona.
- ³⁰ Iatu randan pudukna ussa'bu' kada
kinaa,
sia tongka' dililana unggente' kada
unturu' katonganan.
- ³¹ Iatu Sukaran alukNa Kapenombanna
manda' lan penaanna,
sia tae' natilende' tu lentekna.
- ³² Iatu to tang mekaaluk untuntun
mata to malambu',
sia undaka' lalan la umpatei.
- ³³ Apa tae' Naeloranni PUANG la tobang
tama limanna tau iato,
sia tae' Naeloranni dipasala, ke
dipaolai salunna.

- 34 TayanNi tu Puang sia karitutui tu
lalanNa,
anna Ia umpamatandeko
muurunganni umpomana'i tu
padang iato.
Sia la mutiro umba nakua
kadirotosanninna tu to tang
mekaaluk.
- 35 Kutiro mo tu misa' to tang mekaaluk
masa'ga', umparumaka kalena susi
balintoto loboran.
- 36 Apa den tau lendu' dio, natiroi,
pa'demo,
kudaka', apa tae'mo kutiro lako.
- 37 Palan ara'i tu to sallo' penaanna sia
tiroi tu to bulo lolong,
belanna iatu to untkabarii
kamarampasan la membatu'.
- 38 Apa iatu to patengkan la disabu'i sola
nasangi,
sia iatu bati'na to tang mekaaluk la
dipisanni.
- 39 Apa iatu kasalamaranna to malambu'
bu'tu lu dio mai PUANG,
Iamo pentirerunganna lan attu
kamaparrisan.
- 40 PUANG la untundui sia la
urrampananni,

Ia urrampananni dio mai to tang
mekaaluk sia urrinding pala'i,
belanna mentilindung lako Kalena.

Passambayangna to masaki kapua

38:1-22 (38:1-23)

38¹ Pa'pudianna Daud. Ke
dipennoloanni tu pemala'
kapengkilalan.

(38-2) O PUANG, da Mipandasana'
diona kasengkeamMi,
sia da Mipa'dikkina' diona
kamare'dekamMi!

²(38-3) Belanna iatu mintu' tinaranMi
lambun nasangmo tama kaleku,
sia lendu' nati'tinku tu limamMi.

³(38-4) Makuyu langkan tu kaleku tu
belanna kasengkeamMi,
sia tae'mo memun tu mintu'
bukungku natumang kasalangu.

⁴(38-5) Belanna mintu' kakadakeangu
ungkabu'mo botto ulungku,
sangtinti misa' pamaan magasa tu
untondon maro'na'.

⁵(38-6) Mintu' bangkeku bubosi sia
ma'nana,
natumang kabagangu.

- ⁶ (38-7) Tikongko-kongkona' sia bukku'
tonganmo',
kiallo-kiallo butungna' to sidudung
pote.
- ⁷ (38-8) Belanna mapa'dik tu aaku,
sia makuyu langkan tu kaleku.
- ⁸ (38-9) Iate aku te bo'yo' tonganna'
sia bonnongna',
sia urrantangna' sarro belanna
karossoanna penaangku.
- ⁹ (38-10) O Puang, mintu'
kamamalirangku Mitiro nasang,
sia iatu sarroku tae' nakarerungan
dio mai Kalemi.
- ¹⁰ (38-11) Ma'baramba tu penaangku,
sia tae'mo kamabukuangku,
sia ia duka tu kamaroronganna
matangku pa'demo.
- ¹¹ (38-12) Mintu' tu to kukamali' sia
sangmuaneku untoyangammo
kalena, dio mai kamandasangku,
sia mintu'na duka sangdadiangku
urrandanammo kalena.
- ¹² (38-13) Iatu to la ungka'tu sunga'ku
natanannina' poya,
sia iatu to undakaranna'
kasanggangan umbisara la
kuposabu'na,

sia untannun tangnga' kadake
kiallo-kiallo.

¹³ (38-14) Apa aku te butung to taru,
tang parangi,
sia sangtintina' to mamang tang
tiku'bi' tu pudukna;

¹⁴ (38-15) Ondongpi aku te butungna'
to tang parangi,
sia tang naissan ma'pabali.

¹⁵ (38-16) Belanna Kamumo kutayan, o
PUANG;
manassa la Mipebaliina', o PUANG,
Kapenombangku.

¹⁶ (38-17) Belanna kukua: Da
naposendei tau iato mai tu
kamandasangku,
sia iake tilende'i tu lentekku, da
napakapua penaanna lako kaleku

¹⁷ (38-18) Belanna madomi'mo' la
tobang,
sia iatu kamasussangku dio bangmo
tingayoku.

¹⁸ (38-19) Belanna la untuarasanna'
kakadakeangku,
sia rosso penaangku natumang
kasalangku.

¹⁹ (38-20) Apa mintu' ualingku malaga'
sia matoto',

sia budamo tu to unγκabiri' punala
bangna',

²⁰ (38-21) Sia to umpapakkanni
kakadakean tu kameloan,
sia naeamo', belanna untuntunna'
kameloan.

²¹ (38-22) O PUANG, da Mitampena',
o Kapenombangku, da
Mitoyanganna'!

²² (38-23) Madomi'Komi untunduina',
o Puang, oto'na kasalamarangku.

Passambayang umpalaku karapasan penaa untiro a'gan tang marendeng

39:1-13 (39:1-14)

39 ¹ Lu lakona pangala sengo; lako
Yedutun. Pa'pudianna Daud.

(39-2) Nakua kadangku: La
makaritutuna' lan mintu' lalanku,
da angku pogau' kasalan natumang
lilaku;

la kusanga' tu pudukku,
ke sitingayopa' to tang mekaaluk.

² (39-3) Kupakari'pi bangmo tu kaleku
tang ma'kada sia kupakappa,
ma'loko-loko bangna' sisayuran
melona,

apa sakerangngan-rangnganna
karossoangku.

³ (39-4) Re'dekmi tu penaangku lan,
marassanmo' ma'tangnga'-tangnga'
dukkumi tu api;
manera' umbungka' sadangku,
ma'kada:

⁴ (39-5) O PUANG, paissananna' tu
lampakku,
sia sangapara lambe'na tu sunga'ku,
angku issanni tumba
katangmarendenganna a'gangku.

⁵ (39-6) Manassa iatu sunga'ku
sangdangkanri mangka Milampak,
sia iatu katuoangku butung
bayo-bayo bangri dio oloMi;
ondongpi mintu' tau bendan,
susi bangri damo'. *Sela*

⁶ (39-7) Iatu mintu' tau timbayo bangri
susi bayo-bayo;
ussara'i punala bang kalena,
untombon ianan, apa tae' naissanni
minda la umpomaruai.

⁷ (39-8) Na totemo, apapara tu la
kutayan, o Puang?
Mati'ri Kalemi nanii
kapa'rannuanangku.

- ⁸ (39-9) Rampananna' dio mai mintu'
salaku,
sia da Mipatulangdanna'
napotombonan dollok to baga.
- ⁹ (39-10) Ma'loko-lokomo', tae'mo
kubungka' len pudukku,
belanna Kamumo umpogau'i.
- ¹⁰ (39-11) Patoyangna' dio mai parri'
bu'tu lu mai Kalemi,
masangna' belanna natemme'
limamMi.
- ¹¹ (39-12) Iake Mipandasai tu tau,
belanna natumang kakelokanna,
misanggung tu kameloanna susito
nakande busung,
manassa iatu mintu' to lino susi bangri
damo'. *Sela*
- ¹² (39-13) Perangiimi tu
passambayangku, o PUANG,
sia tananni talingamMi tu
pengkamoyaku,
sia da Mipa'loko-lokoi tu tangi' tang
maranganku,
belanna iate aku te misa'na' to sae dio
Kalemi,
sia to mentiruran susi mintu' to doloku.
- ¹³ (39-14) Saile randenna', angku
parannu paimanpa,

kumane messala indete sia pa'de.

Umposande' Puang Matua lan kamandasan

40:1-17 (40:1-18)

- 40**¹ Lu lakona pangala sengo. Misa' pa'pudian natono' Daud.
 (40-2) Lantuk penaangku untayan
 PUANG,
 Napalempeina' kale sia Natanannimo
 talinga tu pengkamoyaku,
- ² (40-3) Mangkamo' Naendekan diong
 mai liku nanii kasanggangan,
 diong mai buka mapullan,
 Napopellesei tu lentekku dao buntu
 batu,
 sia Napabantang tu tengkaku.
- ³ (40-4) Ia umpabu'tu nanian ba'ru dio
 pudukku,
 misa' pa'pudi-pudian lako
 Kapenombanta.
 Buda tau la untiroi tu iannato anna
 kabangnga'I
 sia umposande' PUANG.
- ⁴ (40-5) Maupa' tu to
 umpassare kapa'rannuananna lako
 PUANG,

sia to tang undampangni tu to
ma'patiramban,

sia to sepang lako kamo'rangan.

⁵ (40-6) O PUANG Kapenombangu,
budamo tu mintu' penggauran
kalle-kalleamMi mangka Mipogau',
sia mintu'na Mipondokangkan, tu
kipomelona;

tae' misa' apa ma'din
dipasangtintiangKomi.

Iake la kurundunanni sia la
kupokadai,

tang dikemba'mo dibilang.

⁶ (40-7) Iatu pemala' pangrere' sia
kande dipemalaran tae' Miporai,
sangadinna Mipato'tokmo tu
talingangu,

iatu pemala' ditunu pu'pu' sia suru'
pengkalossoran tae' Mianga'i.

⁷ (40-8) Kukuami: Tiromi, rampoMo';
nalan tu sura' tilulun diniimo mangka
ussura'i tu a'gangKu.

⁸ (40-9) O Kapenombangu, kuporai
umpogau'i tu naalanna penaamMi,
sia iatu sukaran alukMi manda'
kugariba'teng.

⁹ (40-10) Kupa'peissanammo tu kareba
kaparannuan

lan kombongan kalua' iamotu diona
kamaloloamMi;

manassa tae' kutampun pudukku.

O PUANG, Miissan tu iannato.

¹⁰ (40-11) Iatu kamaloloamMi tae'

kubuni len lan penaangku,

sangadinna kupokadamo

tu kamarurusamMi sia

kamakarimmanan lu mai Kalemi,

tae' kusamboan lenni tinimbu

malambe' tu kamasokanamMi sia

kamanapparamMi.

¹¹ (40-12) O PUANG, da Mipaka'tuina'

mamaseMi;

sangapaoi anna tontong

untaranakna' kamasokanamMi sia

kamanapparamMi.

¹² (40-13) Belanna ba'tu sangapamo

kasanggangan tu tang dikemba'mo

dibilang untikuina';

sia mintu' kakadakeangku

ullambirammo'.

Naurunganni tang kukemba' kutiro;

mandu buda ia na mintu' lamba'

beluakku,

naurungan ranggangmo tu

penaangku.

- ¹³ (40-14) O PUANG, kasorokanni
urrampanna',
o PUANG, madomi'Komi untunduina'.
- ¹⁴ (40-15) Melo ke kasirisanni sia pada
maila'i,
tu mintu' to undaka' sunga'ku la
naka'tu;
melo ke sorong boko'i sola nasangi
sia kasirisan,
tu mintu' to umporai ke mandasana'.
- ¹⁵ (40-16) Da'ito nalittu belanna masiri',
tu to umpa'pallakanna'!
- ¹⁶ (40-17) Melo ke mintu' to
undaka'Komi,
umpoparannu sia umpopaimanKomi;
melo ke mintu' to ungkamali'
kamakarimmanan lu mai Kalemi,
tontong ma'kada: La dipakasalle tu
PUANG!
- ¹⁷ (40-18) Aku te mandasa sia
mase-mase;
apa Nakilalai siana' Puang.
Kamumo patunduangku sia perinding
pala'ku,
da Mimarempa to lamban, o
Kapenombangku.

Passambayang lan kamasakian

41:1-13 (41:1-14)

- 41** ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna Daud.
 (41-2) Maupa' tu to ungilalai to
 bongko;
 manassa la Narampanan PUANG, ke
 allo kamaparrisan.
- ² (41-3) La Nakaritutui PUANG sia
 Napamalambe' sunga';
 anNa dipudi lan te lino;
 sia tae' len Mila ussorongi lako
 pa'poraianna ualinna.
- ³ (41-4) PUANG ussande'i dao inan
 kamasakianna,
 Kamumo umpopembali a'ganna dao
 inan mamma'na ke masakii.
- ⁴ (41-5) Kukuami: O PUANG,
 kamaseina' dikka',
 sia pamatanana' belanna kasalammo'
 lako Kalemi.
- ⁵ (41-6) Mintu'na ualingku umpokada
 kadakei tu diona aku, nakua:
 Piranra nala mate sia pa'de tu
 sanganna?

- ⁶ (41-7) Iake saei misa' unto'longina',
ma'kada leko',
sia urrampun kakadakean lan
penaanna,
anna tassu' umpatale'i tu iannato.
- ⁷ (41-8) Mintu' to ungnabiri'na',
sibisik-bisik umpokadana',
sia sanda kakadakean,
natannunanna' nakua:
- ⁸ (41-9) Le'ke' misa' saki tang
dampi-dampian lako kalena,
iamoto totemo mamma'mo anna
tae'mo nala malimbangun sule.
- ⁹ (41-10) Ondongpi, iatu sangmuane
karra'ku tu kupatongan,
sia kusolan kumande unnande'
lentekna urrea'na'.
- ¹⁰ (41-11) Apa Kamu, o Puang,
kamaseina' dikka' sia pamillikna',
angku pabala'i tu tau iato mai.
- ¹¹ (41-12) Naindeto kunii unnissanni
kumua Miporaina',
ke tae'i napoparannu paimanni
ualingku tu kasangganguku.
- ¹² (41-13) Iate aku te Misande'na' tete
dio kamasalloranna penaangku,
sia Kamumo umpatulangdanna' dio
oloMi tontong sae lakona.

¹³ (41-14) Mintu'na kadipudian lu lako
 PUANG, Kapenombanna to Israel.
 Tempon dio mai tontong sae lakona.
 Amin, amin.

SURA' MA' PENDUANNA:

PA'PUDIAN 42-72

Kamamaliranna tau lako Puang Matua

42:1-11 (42:1-12)

42 ¹ Lu lakona pangala sengo. Misa'
 gelong bangunan ada'na to Korah.
 (42-2) Susi donga untkabarii salu,
 ten dukamoto tu penaangku
 untkamali'Komi, o Puang Matua.
² (42-3) Ma'rang tu deatanku lako
 Puang Matua,
 ondongpi lako Puang Matua
 matontongan;
 ba'tu piran kula sae
 la mennolo dio oloNa Puang Matua?
³ (42-4) Tae'mo kukumande sangadinna
 uai matanku mannamo kuparra
 keallo kebongi,

belanna nakuan bangmo' tau kiallo
kumua:

Umbamira tu Kapenombammu?

⁴(42-5) Iake kukilalai tu diona te,
mamalling tu penaangku lan
ba'tengku:

Iamotu tumbai tu kamangkanku
ussolan to buda,

ma'baanan lako banuanNa Puang
Matua,

sila'tekan sia ussa'bu' pa'pudi-pudian,
iamotu to buda tu umpakaraya allo
kapua.

⁵(42-6) Ma'apai ammu ma'dosso-
dossora, e deatanku,

sia apara bannangna ammu
ma'rundede lan kaleku?

Rannuanni tu Puang Matua, belanna
inang la kupudipa,

tu To ullendokanna' sia
Kapenombangku.

⁶(42-7) O Kapenombangku, ma'dosso-
dosso tu deatanku lan kaleku,

iamoto angku kilalaiKomi dio mai
padang Yordan sia dio mai buntu

Hermon, sia dao mai buntu Mizar.

⁷(42-8) Uai saba' sitambaian,

ke mongngo'i mintu' sarambumMi;

mintu' landa-landa sia bombangMi
ussamboimo'.

⁸ (42-9) Iake allona Napasonglo' PUANG
tu kamasokananNa,
sia iake bonginna umpopenanina'
nanian dipudianNi,
ondongpi misa' passambayang
langngan Puang Matua, oto'na
katuoangku.

⁹ (42-10) La kukua lako Puang Matua,
buntu batungku susite;
ma'apari amMi tang kilalaimora'?
Ma'apari angku lolang ma'pote
dibolong, belanna pa'pakario-riona
mintu' ualingku?

¹⁰ (42-11) Butung misa' petobok lan lu
bukungku,
susimoto tu nabe'seanna' mintu' to
unneana',
belanna tontong bangna' nakuan
kumua:
Umbamira tu Kapenombammu?

¹¹ (42-12) Ma'apai ammu ma'dosso-
dosso, deatangku,
sia apara bannangna ammu
ma'rundede lan kaleku?
Rannuanni tu Puang Matua, belanna
inang la kupudipa,

tu To ullendokanna' sia
Kapenombangku!

Siumpu'na pa'pudian

43:1-5

43 ¹O Puang Matua, sanda
tongannina' sia paolaina' salunna,
umbali misa' bangsa tang mekaaluk;
lendokanna' dio mai to patua' ba'tang
sia to kelok.

²Belanna Kamumo Kapenomban
pentirerunganku;
ma'apari amMi tibemora'?
Ma'apari angku lolang ma'pote
dibolong,
belanna pa'pakario-riona ualingku?

³Pasonglo'mi tu maseroMi sia
kamanapparamMi;
anna anta'na',
sia umbaana' langngan buntu
maseroMi,
sia lako inan Minii torro,

⁴Angku rampo lako to' kapemalaranNa
Puang Matua,
lako Puang Matua, tu oto'na
kaparannuan sia kasendeangku,
angku ma'katapi umpudiKomi,

o Puang Matua, o Kapenombangku!
 5 Ma'apai ammu ma'dosso-dosso, e
 deatangku,
 sia apara bannangna ammu
 ma'rundede lan kaleku?
 Rannuanni tu Puang Matua, belanna
 inang la kupudipa,
 tu To ullendokanna' sia
 Kapenombangku!

**Pengkamoyana
 bangsa napakario-rio uali**

44:1-26 (44:1-27)

44 ¹ Lu lakona pangala sengo. Dio
 mai to Korah. Misa' gelong
 bangunan ada'.

(44-2) O Puang Matua, talingangki
 kalenamo urrangii,
 sia nauleleanmo nene' to doloki:
 Tu penggauran kapua tu mangka
 Mipogau' tonna linona, iamo tonna
 dolo-dolona.

² (44-3) Mangkamo Mirambai tu mintu'
 bangsa tete dio kamatotoramMi,
 amMi
 panno'ko'i tu nene' to doloki sondana
 tau iato mai,

mangkamo Mipa'dikki tu mintu'
to sangpetayanan amMi
pamakambanni tu nene' to
doloki.

³(44-4) Belanna tae' natete dio bassi
mataranna anna poapai tu pandang
iato,
sia tangia limanna kalena
umpopataloi tu tau iato mai,
sangadinna tete dio lima kananMi sia
takia'Mi sia arrang lindoMi.
Belanna naala penaamMi tu tau iato
mai.

⁴(44-5) Kamumo tu Datungku, o Puang
Matua;
ma'kadamoKomi anna dilendokan tu
Yakub.

⁵(44-6) Dionari pa'tunduanMi angki
la umpembassananni tu mintu'
ualingki,
sia dionari sangamMi angki lullu'i tu
mintu' to tu'ba' la unneakan.

⁶(44-7) Belanna tae' kurannuan
bulianku
sia tae' nala'bo'ku la ullendokanna'.

⁷(44-8) Sangadinna Kamuri tu mangka
ullendokangkan dio mai mintu'
ualingki,

sia mintu' tu to ungrabiri'kan
Mipakasiri'mo.

⁸ (44-9) Puang Matua tu kisattuan
kiallo-kiallo,
sia la kipudi tu sangamMi sae lakona.
Sela

⁹ (44-10) Moi susito Mitibe dukamokan
sia Mipakasiri'mokan,
sia tae'mo Misun urrongi tu mai
to pararingki.

¹⁰ (44-11) Mielorammokan nalassu'
ualingki,
sia napangrampaikan mintu' to
ungrabiri'kan.

¹¹ (44-12) Mangkamokan Misorong susi
domba la ditunu,
sia Mipatisambo'mokan dio lu mintu'
bangsa.

¹² (44-13) Mibalukan maraa bang tu
taumMi,
sia tae' Miposugi'i tu allinna.

¹³ (44-14) Mitananmokan pa'be'seanna
mintu' bali lembangki,
sia pa'telleanna sia parumbasanna to
untama tikuikan.

¹⁴ (44-15) Mitananmokan pa'parundean
dio lu mintu' bangsa,

sia ilingan ulu dio lu to
sangpetayanan.

¹⁵ (44-16) Iatu siri'ku dio bang lindoku
kiallo-kiallo,

sia longko' unkgabu' lindoku.

¹⁶ (44-17) Belanna kadanna to pasimba
sia to palangdo,

belanna panennen matanna uali sia
to untambuk essun.

¹⁷ (44-18) Mintu'nate urrampoimokan,
apa tae' duka sia angki

tangungkilalaiKomi,

sia tae' angki tang lantuk diona
basseMi.

¹⁸ (44-19) Tae' natibalik tu penaangki,
sia iatu tengkaki tae' nasepang dio

mai lalanMi.

¹⁹ (44-20) AmMi sanggangmokanni dio
to' pendurukanna serigala,

sia Mipasamboikan kapi'tukan.

²⁰ (44-21) Iake moronganna angki
tang unkgilalaimo sanganna

Kapenombangki,

ba'tu umpatadokan pala'ki lako
kapenomban senga'.

²¹ (44-22) Ma'apai te apa iate anna

tang la unnissanNi Puang Matua?

Belanna Natandai tu rasia lan
ba'tengna tau.

²² (44-23) Apa tu belanna Kamumora
angki dipatei keallo-keallo,
dipasusikan domba la ditunu.

²³ (44-24) Pana'dingKomi! Ma'apari
amMi mamma', Puang?
MillikKomi! Da Mitibe tontong
bangan!

²⁴ (44-25) Apa bannangna amMi buni
lindoMi,
sia tang ungilalai kamaparrisangki
sia kadipandasangki?

²⁵ (44-26) Belanna iatu sumanga'ki
tuttumo rampo rokko to' barra'-
barra',
iatu kaleki rapa'mo rokko padang.

²⁶ (44-27) Ke'de'Komi untunduikan,
sia lendokammokan tete dio
kamasokanamMi.

Sengo pa'passakke diona rampanan kapa'na datu

45:1-17 (45:1-18)

45 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo bunga
bakung.

Misa' gelong bangunan ada'na to Korah.
Londe pa'kaboro'.

(45-2) Tiakka' tu penaangku la
umpokada kada masokan,
la ussengoanna' datu,
iatu lilaku susi peoki'na to malute
mangoki'.

²(45-3) Mandu maballokomi kamu
anna mintu' ma'rupa tau,
iatu kamabalelean dipasitutu'mo
randan pudukmi,
iamoto anna pamasakkekomi Puang
Matua tontong sae lakona.

³(45-4) Takinni tu la'bo'mi dio aakmi, e
lalong,
situang kabarre-alloammi sia
kamala'birammi.

⁴(45-5) Sangapaoi mimaupa' dao
sakeammi,
lao umposara' kamanapparan,
kaumpamadiongan penaa sia
katonganan,
na lima kananmi la umpatudukomi tu
mai masangna.

⁵(45-6) Iatu mai tinaranmi mata'tak! –
ba'tu pira-pira bangsa mipatunduk-
iatu tinaranmi lendu' tama banua
mintu' ualinna datu.

- ⁶ (45-7) Isungan kapayungamMi, o Puang Matua, tontong sae lakona, Sia tekken kamalamburan iamo tekken kapayungammi.
- ⁷ (45-8) Mikamali' tu kamaloloan ammi sayu kakelokan; iamoto, o Puang Matua, anna bolloikomi minna' Kapenombammi, tanda kasendean, Napalosongkomi na iatu mai solami.
- ⁸ (45-9) Mintu' tamangkalemi situtu' bau muru sia andelen sia kadinge'; sia lan mai tongkonan layuk dikararak gading naniimo tu mintu' paningoan diritii umpasendekomi.
- ⁹ (45-10) Ba'tu pira-pira tu lai'na datu tu tama mipobaanan sola anak dara baanammi; sia dio kananmi bendan tu datu baine ma'pakean bulaan tasak dio mai Ofir.
- ¹⁰ (45-11) Perangii, e Lai', kilalai sia patananni talingammi. Paboko'imi penaa tu bangsami sia to lan banuanna mendadiammi.
- ¹¹ (45-12) Ke naalai penaanna datu tu kamaballoammi,

belanna iamo dipopuang, la
tukukomi lako.

¹² (45-13) Iatu Lai'na datu Tirus la sae
umpennoloan pamenganna,
sia iatu mai to la'bi'na mintu' bangsa
malaku la mikasokanni.

¹³ (45-14) Iatu Lai'na datu iato mala'bi'
tongan lan bilik tongkonan layuk,
sia iatu tamangkalena disulan riti
bulaan.

¹⁴ (45-15) La dipopennolo lako
datu situang tamangkalena
makkarupa-rupa sulanna,
sia mintu' anak dara sangbara'na,
ummaananni la dipopennolo duka
lako kalemi.

¹⁵ (45-16) Iatu tau iato mai la disolan
naturu' kaparannuan sia arrak,
anna tama tongkonan layukna datu.

¹⁶ (45-17) Mintu' tu mai anakmi la
ussonda to dolomi,
tu la miala ampu lembang lan mintu'
tondok.

¹⁷ (45-18) La kupokada tu sangammi
anna disiosso'i dianna batu
silambi';
iamoto anna mintu' bangsa la
umpudikomi tontong sae lakona.

**Puang Matua misa'
tambakuku matoto'**

46:1-11 (46:1-12)

46¹ Lu lakona pangala sengo. Misa' pa'pudianna to Korah. Unturu' baenan sengo: Anak dara. Misa' sengo.

(46-2) Iatu Puang Matua iamo pentilindungangi, sia oto'na kamatotorangki, misa' pa'tunduan tongan lan kapussakan.

²(46-3) Iamoto anna tae' angki la matakuk' moi anna tilele te lino, sia moi anna la tiberu tu mintu' buntu rokko atena tasik.

³(46-4) Moi anna mongngo' sia tikula'dak tu uainna, sia moi anna mintu' buntu tisenonapobua' tikula'dakna. *Sela* Apa Puangna mintu' ma'dandan maritik urrongkanni, sia iatu Kapenombanna Yakub iamo kipotambakuku matoto'. *Sela*

⁴(46-5) Den misa' salu: iatu salossokna umpopaiman kotaNa Puang Matua,

inan mandu maindan naisungi
Patodoranna.

⁵ (46-6) Tongkon lan tangngana tu
Puang Matua, tae' nala tigege' len
tu tondok iato,
iake tibangka'mi masiang la Natundui
Puang Matua.

⁶ (46-7) Marukka'mi tu mintu' bangsa
sia tigege' tu mintu' parenta,
sumarabami tu Puang, anna bonno'
tu lino.

⁷ (46-8) PUANGna mintu ma'dandan
maritik urrongkanni,
sia iatu Kapenombanna Yakub iamo
kipotambakuku matoto'. *Sela*

⁸ (46-9) Maimokomi untiroi tu
penggauranNa PUANG,
tu umpabu'tu kasanggangan lan lino,

⁹ (46-10) Napasoro' ambun tu tananan
ra' landa' lako randanna langi',
Narebong-rebong tu tinaran, sia
Napolo tu doke,
sia Natunu api tu mintu' kareta.

¹⁰ (46-11) Rapa'komi sia issanni kumua
Akumo tu Puang Matua;
Akumo tu mala'bi' dio lu mintu'
bangsa, sia mala'bi' lan lino.

¹¹ (46-12) PUANGna mintu' ma'dandan
maritik urrongkanni;
sia iatu Kapenombanna Yakub iamo
kipotambakuku matoto'. *Sela*

**Kapa'pudi-pudian lako Puang Matua,
tu undatui mintu' narande tana**

47:1-9 (47:1-10)

47 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna to Korah.

(47-2) E mintu' bangsa, massala'pa-
la'pakomi,

sia unnarrak langgan Puang Matua
situang la'tek kaparannuan.

² (47-3) Belanna iatu PUANG

Patodoranna metakuran,

Iamo Datu kapua lan mintu' narande
tana.

³ (47-4) Ia umpopengkanorongi tu

mintu' bangsa lako kaleki,

sia Napatundukkan tu mintu' to
sangpetayanan!

⁴ (47-5) Ia untonnorangkan mana',

iamotu tana napomala'bi' Yakub,

to Napakaboro'. *Sela*

⁵ (47-6) Kendekmo tu Puang Matua

langgan naturu' arrak,

Iamotu PUANG, naturu' oni tarompe'
pua.

⁶(47-7) PakendekanNi pa'pudian tu
Puang Matua,

pakendekanNi pa'pudian,

pakendekanNi pa'pudian tu Datunta.

⁷(47-8) Belanna Puang Matua undatui
sangullele lino,

pakendekanNi nanian kebattuan.

⁸(47-9) Puang Matua umparentai tu
mintu' bangsa,

sia Puang Matua unnisungi isungan
kapayungan maindanNa.

⁹(47-10) Mintu' to kapua dio mai
mintu' bangsa sipulungmo,

la mendadi taunNa Kapenombanna
Abraham.

Belanna Puang Matua umpoissanni tu
rinding batunna lino;

Iamo ditiro mala'bi'.

**Pa'kurre sumangasan
belanna katilendokanna
tondok Sion dio mai uali**

48:1-14 (48:1-15)

48 ¹Misa' sengo. Pa'pudianna to
Korah.

- (48-2) Iatu Puang mala'bi' sia sipatu
tongan dipudi
lan kotaNa Kapenombanta, dao buntu
maindanNa.
- ²(48-3) Iatu buntu Sion maelo
malangka'na
daanna lu tampak ulunna salu,
iamo naposende sangullele lino,
Sia iamo kotana Datu kapua.
- ³(48-4) Umpa'pepayanammo Kalena
tu Puang Matua lan tongkonan
layukNa
la mendadi tambakuku matoto'.
- ⁴(48-5) Belanna mintu'na datu
sipulungmo,
ke'de' sola nasang untu'ba'i;
- ⁵(48-6) Tonna tiroi tau iato mai
tirambanmi,
sia matakumi sola nasangi namallai.
- ⁶(48-7) Narampoimi kama'parondoan
tu tau iato mai inde to,
sia kamapa'diran susito baine
mangurria'.
- ⁷(48-8) Angin lu lan mai rampe matallo
mipatiramo-ramoanni tu kappala'
Tarsis.
- ⁸(48-9) Susito kiranginnamo, ten
dukamo tu kitirona

lan kotaNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik,
lan kotaNa Kapenombanta,
Puang Matua tu la umpabintinni
tontong sae lakona. *Sela*

⁹ (48-10) O Puang Matua, kikilalai bang
tu kamasokanamMi
lan lisu banuamMi.

¹⁰ (48-11) O Puang Matua, umba
susitu sangamMi, ten dukamoto tu
kadipudiamMi
landa' lako randan langi';
iatu lima kananMi buke kamaloloan.

¹¹ (48-12) Melo ke parannui tu buntu
Sion,
sia sila'tekan tu anak dara Yehuda.
Belanna mintu'na tu pa'paolaimMi
salu.

¹² (48-13) La ullilingikomi Sion sia
salongi,
mibilangi tu menarana.

¹³ (48-14) Tiro meloi tu benteng
salianna
sia manta-mantai tu mai
tongkonanna,
ammi issanni unnuleleananni bati'mi,

¹⁴ (48-15) Kumua manassa tongan,
susimoto tu Puang Matua,

Iamo Kapenombanta, tontong sae
lakona;
Iamo mesolan landa' lako mateta.

To sugi' baga

49:1-20 (49:1-21)

- 49** ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna to Korah.
(49-2) Perangii te iannate, e mintu'
bangsa,
patananni tu talingammi, e mintu'
banne lino,
- ² (49-3) La to bitti' la to la'bi'
la to sugi' la to kalala',
mintu' massola nasang.
- ³ (49-4) Kakinaan manna sun dio
randan pudukku,
sia kapaissanan manna natangnga'
ba'tengku.
- ⁴ (49-5) Umpatananna' talingangku
lako kada peada' to kinaa,
sia la kupasombo dio oni katapi tu
umpussakkinna penaangku.
- ⁵ (49-6) Apari bannangna angku
matau'ra, ke allo kamaparrisan,

ke napatama limbuna' kakelokanna
mintu' to untananni sura
kambutu'ku.

⁶ (49-7) Iamotu to urrannuan iananna
sia ussattuan kasugiran lallangna?

⁷ (49-8) Moi misa' tau tae' nabelai
ulla'bak siulu'na,

ba'tu umpenombanni lako Puang
Matua tu pesulang batang kalena,

⁸ (49-9) – Belanna lendu' masuli'na tu
pela'bak deatanna,
tae' nabelai sae lakona.-

⁹ (49-10) Kumua anna marendeng tuo,
sia da nasitiro tang merambu.

¹⁰ (49-11) Belanna natiro tu to kinaa
mate,

sia iatu to baga sia to tang paissan
pada sanggang duka,

anna tampeanni to senga' tu barang
apanna.

¹¹ (49-12) Nasanga penaanna

kumua iatu banuanna la tontong
marendeng sae lakona,

sia iatu pa'tondokanna la nasiosso'i;
iamoto anna pasikonai kalena tu mai
padangna.

- ¹² (49-13) Apa iatu to lino sola
kamala'biranna tae' anna
marendeng;
sia iatu a'ganna sangtinti patuoan la
ditunu.
- ¹³ (49-14) Iamotu tu dalle'na to
umposande' bang kalena,
iamo katampakanna to tu to umporai
misa kadanna. *Sela*
- ¹⁴ (49-15) Tau iato mai susi domba
tileak tama lino to mate,
na iatu to mangkambi'na iamotu
kamatean;
na to ma'bulo lolong la umparentai,
ke melambi';
sia iatu a'gan merrupanna la naputtai
lino kamatean,
naurunganni tae'mo inanna.
- ¹⁵ (49-16) Apa Puang Matua tu la
ullendokan deatanku
dio mai kuasanna lino to mate,
belanna Ia unnangka'na' langngan.
Sela
- ¹⁶ (49-17) Da ammu magiang, ke denni
misa' tau mellolo rangka',
sia samala'bi'-la'bi'na tu banuanna.

¹⁷ (49-18) Belanna iake nalambi'mi
 kanna bunu'na moi misa' apa tae'
 anna baa lenni,
 sia tae' anna la undi urrundu'i
 kamala'biranna.

¹⁸ (49-19) Belanna moi anna sangai
 tu kalena kumua maupa' tonna
 tuonapa,
 sia napudiko tau diona
 kamauparammu.

¹⁹ (49-20) Tae' nasalai tang la
 umpengkara'paiko to dolomu,
 tu tae'mo nala sitiro len kamasiangan.

²⁰ (49-21) Iatu to unnappa'
 kamala'biran, apa tae' nakinaa,
 iamo sangtinti patuoan la ditunu.

Kapengkaolan tongan

50:1-23

50 ¹ Pa'pudianna Asaf.
 Puang Matua undaoanni mintu'
 deata, Iamo PUANG, ma'kada
 sia untambai mintu' banne lino
 randuk lan mai matallo landa' rokko
 kalambunan.

² Iatu Puang Matua pangkillang dio
 Sion,

sundun kamaballoanna.

³Iatu Kapenombanta la sae tae' nala
ma'pakappa,
dio oloNa den api la ma'pamampu',
sia naguririkkI angin bara'.

⁴Metambami langgan langi' daona lu,
sia tama lino, kumua la Napaolai
salunna tu taunNa:

⁵RampunanNa' taungKu tu mekaaluk,
tu mangka Kusibassean dipandanni
pemala'!

⁶Langi' umpasomboi tu kamaloloanNa.
Belanna Puang Matua tu To ma'paolai
salu. *Sela*

⁷Perangii, e taungKu, angKu ma'kada,
e Israel, la Kupakanassangko,
kumua:

Akumo Kapenomban, tu
Kapenombammu.

⁸Tang bannang diora pemala'mu
Kunii untarru'iko,
belanna iatu pemala' ditunu pu'pu'mu
tontong bang dio oloKu.

⁹Tang undaka'ra' sapi laki kandean
datu dio mai banuammu,
ba'tu iatu mai bembe' laki lan mai
balamu.

- ¹⁰ Belanna poissangKu tu mintu'
olo'-olo' lan pangala',
sia iatu patuoan massa'bu ussamboi
tanete.
- ¹¹ Kutandai nasang tu manuk-manuk
dao lu tanete,
sia mintu'na angge menono' dio
lu kapadanganna lan nasang
poissangKu.
- ¹² Iake moronganna tangdia'Na', tae'ra
angKu la umpokadai mati',
belanna Aku puangna te lino sola
mintu' issinna.
- ¹³ Ma'apai angKu la ungkande duku'
sapi laki
ba'tu unniru' rara bembe' laki?
- ¹⁴ Pennoloanni lako Puang Matua tu
pa'kurre sumangasan,
sia palesso'i tu mintu' pangallonammu
lako Puang Patodoranna.
- ¹⁵ Sia meongli'ko lako Kaleku lan
kapussakan,
Aku la ungkarimmanniko, ammu
pakala'bi'Na'. *Sela*
- ¹⁶ Apa iatu to tang mekaaluk nakua tu
kadanNa Puang Matua lako:
Apara battuanammu unnosso' mintu'
aluk Kupondok,

- sia umpoparipuduk basseKu,
17 Na mukabiri' tu peada',
sia mutibe lako boko'mu tu mintu'
kadangKu?
- 18 Iammu tiro misa' to boko, ma'papada
landomoko sola,
sia iatu to pasandak salu lako
rampanan kapa' mutamai.
- 19 Mupopa'elo'na tu randan pudukmu
ussa'bu' sanda kadakena
sia iatu tongka' dililamu untannun
sanda pakena.
- 20 Unno'ko'ko ungkada-kadai le'to
barra'mu,
sia ullangdo to nadadian indo'mu.
- 21 Susimoto tu penggaurammu, apa
ma'loko-lokoNa';
musanga kumua iatu Aku te susiNa'
iko!
Apa la Kuada'ko,
sia la Kupatama tangnga'mu tu
mintu'nato.
- 22 Parinaai tu iannate, e kamu to tang
ungkilalai Puang Matua,
da angKu se'bu-se'bukomi, sia tae'
misa' tau umbelai untindokkomi.

²³ Minda-minda tu umpennoloan
 pa'kurre sumanga', iamo
 umpakala'bi'Na',
 sia iatu to malolo lalanna,
 la Kupakitan kasalamaran lu dio mai
 Puang Matua.

Passambayang katobaranna Daud

51:1-19 (51:1-21)

51 ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna Daud.

(51-2) Tonna bu'tuimi nabi Natan,
 tonna mangka sigau' sala Batsyeba.

(51-3) Katuru-turuina', o Puang Matua,
 sitinaya kamasokanamMi,
 sia pa'dei tu salaku sitinaya
 kakapuanna mamaseMi:

² (51-4) Pemabaseina' dio mai
 kakadakeangku
 sia seroi pindanna' dio mai
 kasalangku.

³ (51-5) Belanna kutandai tu salaku,
 sia iatu kasalangku tontong bang dio
 lindoku.

⁴ (51-6) Mati' Kalemi, ondong mati'
 manna Kalemi kuniimo kasalan,

- sia umpogau' apa kadake dio
pentiroMi,
kumua amMi sanda tonganna lan
bisaramMi,
sia malambu' lan pa'paolaimMi salu.
- ⁵ (51-7) Pada ditibussanammo'
kakadakean,
sia pada natambukna' kasalan
mendadianguku.
- ⁶ (51-8) Tonganna Mianga' tu
kamanapparan lan ba'teng
sia lan lu tang dkitanna Minii
umpasomboanna' kakinaan.
- ⁷ (51-9) Pamaserona' supa angku
masero pindan,
baseina', angku mandu mabusa anna
ambun makko.
- ⁸ (51-10) Parangii polena' kasendean
sia kaparannuan,
anna sila'tekan tu mintu' buku lampa
mangka Minisak-nisak.
- ⁹ (51-11) Pasalaimi matamMi tu mintu'
kasalanguku,
sia pa'deimi tu mintu'
kakadakeanguku.
- ¹⁰ (51-12) Pakombonganna' lan
ba'tengku tu misa' penaa masero,
o Puang Matua,

sia ba'ru'i lan kaleku tu misa' penaa kalebu.

¹¹ (51-13) Da amMi sualena' dio mai oloMi

sia da amMi alai dio mai kaleku tu Penaa Masallo'Mi.

¹² (51-14) Pasulei lako kaleku tu kaparannuan kasalamaran lu dio mai Kalemi,

sia penaa mengkaolakumora la ussande'na'.

¹³ (51-15) Angku ada'i lalanMi tu to sala,

anna mengkatoba' Mati' tu to kadake gau'.

¹⁴ (51-16) Lendokanna' dio mai indan rara, o Puang Matua, Puang Matua oto'na kasalamarangku,

la napopela'tek lilaku tu kamaloloamMi.

¹⁵ (51-17) O Puang, patiku'bi'i tu randan dipudukku,

napatale' ambunni tongka' dililaku tu kadipudiamMi.

¹⁶ (51-18) Belanna tae' Mianga'i tu pemala' pangrere',

kenna la susito, manassa la kupemalaran;

sia iatu pemala' ditunu pu'pu' tae'
duka naalai penaamMi.

¹⁷ (51-19) Iatu pesuru' naala penaanNa
Puang Matua, iamotu penaa
rantang;

iatu penaa rantang tang sirua-rua
tae' Mitiro bitti'i, o Puang Matua.

¹⁸ (51-20) Tiroanni melo tu Sion
sitinaya kamasorokamMi,
sia pabendanni tu bentengna
Yerusalem.

¹⁹ (51-21) Iapito amMi porai tu mintu'
pemala' situru' tu pato'na.
Iamotu pemala' ditunu pu'pu' napurai
api;
maneri napemalaran tau tu sapi dao
inan kapemalaran lako Kalemi.

**Dalle'na misa' to masa'ga' tu
ullangdo to masallo'**

52:1-9 (52:1-11)

52¹ Lu lakona pangala sengo. Misa'
gelong bangunan ada'na Daud.

(52-2) Tonna sae tu Doëg, to Edom,
umpokadanni Saul, nakua: Lanmo
banuanna Ahimelekh tu Daud.

(52-3) E to masa'ga', ma'apari
 ammu sattuanra kalemu diona
 kakadakean?

Iatu kamasokananNa Puang Matua
 inang tang tileluk.

² (52-4) Iatu tongka' dililamu undaka'
 bang kasanggangan,
 susi piso peku'ku' mataran,
 e iko to umparri-parri kalandopaduan.

³ (52-5) Mubudanan tu kakadakean
 anna iatu kameloan,
 sia mubudanan tu kamo'rangan anna
 iatu ussa'bu' tonganna. *Sela*

⁴ (52-6) Muporai ussa'bu' kada
 mesanggangi sia muporai tu
 sedang mo'rang.

⁵ (52-7) Iamoto anna la urrebong-
 rebongko Puang Matua sae
 lakona,
 la Nala'ka'iko anna pentu'murangko
 lan mai tendamu,
 sia la Naurakkiko lan mai tondok
 nanii to tuo. *Sela*

⁶ (52-8) Iatu to malambu' la natiro tu
 iannato situang taku'na,
 anna petaai nakua:

⁷ (52-9) Tiromi, iamote tu to tang
 umpotambakuku Puang Matua,
 sangadinna sande' lako ianan
 makambanna,
 sia ussanga kalena matoto',
 tete dio kakadakeanna.

⁸ (52-10) Apa aku te butungna' garonto'
 saitun maluna
 lan banuanNa Puang Matua;
 kuposande' tu kamasokananNa
 Puang Matua sae lakona.

⁹ (52-11) Tang ka'tuna' la umpudiKomi,
 belanna mangkamo Mipogau' tu
 iannato,
 sia la kupeagi tu sangamMi
 belanna napomelo mintu' to naala
 penaamMi.

Diona kamatampoanna to baga

53:1-6 (53:1-7)

53 ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Unturu' baenan sengo: Mahalat.
 Misa' gelong bangunan ada'na Daud.

(53-2) Nakua tu to baga lan penaanna:
 Tae' ia tu Kapenomban.
 Lendu' ia mesolanginna sia
 megigiranna tu penggauranna;

sia tae'i misa' umpogau' melo.

² (53-3) Natiro lumbang Puang Matua
lan mai suruga
tu mintu'na ma'rupa tau,
la untiroi ba'tu la denni tau unnampui
tangnga' kinaa,
sia undaka' Puang Matua.

³ (53-4) Pusa nasangmo tu tau iato mai
sia dadi asu nasangmo;
tae'mo tau misa' umpogau' melo, moi
misa' tae' dukamo.

⁴ (53-5) Tae'raka kapaissananna tu
mintu' to ma'gau' kadake,
tu unnimbakan taungku butung
ungkande bo'bo'?
sia tae' nameongli' lako Puang Matua.

⁵ (53-6) Tonna iato naluang nasang
kamatakuran kapua,
anna moi to tae' bannangna nanii
mataku';
belanna pantan Napatorro simisa'mo
Puang Matua tu buku lampana
mintu' to umpatama limbuko,
la mupadenan kamasirisan tu tau
iato mai,
belanna Natibemo Puang Matua.

⁶ (53-7) Nalu daomora mai Sion tu
kamakarimmananna to Israel.

Iake Napaka'pannimi Puang Matua
 sule tu serongna taunNa,
 maneri parannu paiman tu Yakub, la
 sende pakadua tu Israel.

**Passambayangna Daud malaku
 dilendokan dio mai mintu' ualinna**

54:1-7 (54:1-9)

54 ¹ Lu lakona pangala sengo;
 dipasiala oni katapi. Misa' gelong
 bangunan ada'na Daud,

(54-2) tonna saemo tu to Zifi
 umpokadai lako Saul nakua: Tang
 membuni dioraka kaleku tu Daud?

(54-3) Lendokanna', o Puang Matua,
 tete dio sangamMi,
 sia sanda tongannina' tete dio
 kuasamMi.

² (54-4) Perangii tu passambayangku,
 o Puang Matua,
 sia tanding talingai tu dara' lengko
 lilaku.

³ (54-5) Belanna ba'tu pira-pira tu to
 tang unnissan battuan unneamo',
 sia ba'tu pira-pira to masa'ga' la
 ungka'tu sunga'ku,

sia tae' nakilalai tu Puang Matua lan
penaanna. *Sela*

⁴ (54-6) Puang Matua tu Patunduanku,
sia Puang tu ussande'na'.

⁵ (54-7) Ia la umpapakkanni
kakadakeanna to undakaranna'
kasanggangan,
mangsanni tu tau iato diona
kamarurusamMi.

⁶ (54-8) La Kupenomban mati' Kalemi
tu pemala' naturu' sanning
penaanku,
sia umpudi sangamMi, o Puang,
belanna maelo ia.

⁷ (54-9) Belanna Narampanammo' dio
mai mintu' kapussakan,
sia parannuna' untiroi tu
kamandasanna mintu' ualingku.

**Passambayangna Daud umpalakui
dirampanan dio mai misa'
sangmuane tang maruru'na**

55:1-23 (55:1-24)

55 ¹ Lu lakona pangala sengo;
dipasiala oni katapi. Misa' gelong
bangunan ada'na Daud.

- (55-2) O Puang Matua, tananni talinga
tu passambayangku,
sia da Mitananni boko' tu
pa'palakungku.
- ² (55-3) Kilalaina' dikka' sia pebaliina';
apa tae' upu'ku salamba salao
situang kamagiangan sia sarro
budangku.
- ³ (55-4) Napobua' angnga'na ualingku,
sia pa'pakario-riona to tang
mekaaluk,
belanna nabala'-bala'na',
sia napandasana' situang
kamare'dekanna.
- ⁴ (55-5) Ma'bara-bara tu penaangku
lan,
sia kamasanganna kamatean
urrampoina'.
- ⁵ (55-6) Kamatakuran sia
karumanggangan urrampoina',
sia kamasangan unkapu'na'.
- ⁶ (55-7) Kuurunganni ma'kada: Lendu'
ia maelona, kengku kepani' susi
bu'ku',
angku mentia' male lako tu ma'dinna
kunii torro;
- ⁷ (55-8) sia la mambela kunii mentia',

angku ma'bongi dio lu padang aak.

Sela

⁸ (55-9) Sia tikara-karana' mentirerung
angku tilendok dio mai talimpuru' sia
angin bara'.

⁹ (55-10) Pamalingi tu tau iato mai, o
Puang, sia patangma'rundunanni
tu basana,

belanna pa'pakario-rio sia kasigagan
nata'pai matangku lan kota.

¹⁰ (55-11) Allo bongi lumiling ma'kampa
dao lu bentengna,

kakadakean sia kasanggangan
untongi;

¹¹ (55-12) Ondongpi tu penggauran
umpabu'tu kasanggangan lalo lan,
sia iatu pa'pakario-rio sia kalando-
pa'duan tae' anna tampe tananan
pasa'na.

¹² (55-13) Belanna tangia uali tu
umbelle'na',

iake la iai to, manassa kutemmeran
ara' rumeke-mekeku;

sia tangiara to unpkabiri'na' tu
matampo unneana',

iake la iai to, manassa kuissan
umpembunianni.

- ¹³ (55-14) Sangadinna iko, misa' to
kupadan,
iamo sangmuane kukatappa'i,
¹⁴ (55-15) Lendu' ia mammingna bang
tu kasisangmuaneanta,
sumalong-malong lan banuanNa
Puang Matua sola to buda.
¹⁵ (55-16) Nake ta'pa narampoi
kamatean tu tau iato mai,
nake tama tuoi lino to mate,
belanna lan banuanna tu kakadakean
sia lan ba'tengna.
¹⁶ (55-17) Apa iatu aku te meongli'na'
lako Puang Matua,
na PUANG la ullendokanna'.
¹⁷ (55-18) Melambi' sia makaroen sia
iake tangngai allo la umparampona'
kamasussan sia sarroku,
la Natanding talinga duka tu peongli'ku.
¹⁸ (55-19) Ia ullendokan marampa'na'
dio mai kapararian untingoina',
belanna buda tongan tau unneana'.
¹⁹ (55-20) La Natanding talinga
Puang Matua sia la Napasosso' lu
rokko tu tau iato mai - belanna
tempon dio mai untorroisungan
kapayunganNa - *Sela*
Apa noka tu tau iato mai mengkatoba',

sia tae' naungkataku' Puang Matua.

²⁰ (55-21) Mangka duka napata'pai
lima tu to nasisangmuanean,
sia umpinda lampa kadanna.

²¹ (55-22) Iatu pudukna mandu
malannang anna bumbungan
pa'pamakko,
apa iatu penaanna lan passigagan,
sia iatu buangan kadanna mandu
malamma' anna boka',
apa mintu'nato butung to la'bo'
tibua'.

²² (55-23) Sorongi lako PUANG tu
kaselangammu,
Ia la undaranaiko;
inang tang Naeloran tu to malambu'
la tilende'.

²³ (55-24) Kamumo, o Puang Matua, la
umpembuanganni
rokko liku kasanggangan tu tau iato
mai;
iatu to umpato'do rara sia lando
pa'du
la sanggang lan kamatangnga-
tauanna.
Apa iatu aku te la sande'na' lako
Kalemi.

Umposande' Puang Matua lan kamaparrisan

56:1-13 (56:1-14)

56 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo: Bu'ku'
dao kayu tarpin mambela. Pa'pudianna
Daud, misa' ianan ballo, tonna tingkanni
to Filistin tu Daud dio tondok Gat.

(56-2) Katuru-turuina', o Puang Matua,
belanna la nalullu'na' tolino,
napasumpuna' tu mai uali kiallo-
kiallo.

² (56-3) Mintu' ualingku ullullu'na'
kiallo-kiallo,
belanna buda tu tau urrariina' situang
kamatampoanna.

³ (56-4) Iake narampoina'
kamatakuran,
Kamu kuposande'.

⁴ (56-5) Lako Puang Matua – la kupudi
tu kadanNa –,
inang lako Puang Matua tu kunii
sande', natae' kumataku';
apara tu ma'din nagauranna' batang
kalena tau?

- ⁵ (56-6) Tontong keallo tu tau iato mai
umbulang leko' kadangku
sia mintu' tangnga'na la
ussanggangina'.
- ⁶ (56-7) Sipakulu-kulu tu tau iato
mai sia membuni, sia umpenunu
tengkaku,
anna tumaya la unnala sunga'ku.
- ⁷ (56-8) Ma'apai nala ma'din tilendok
tu tau iato mai nabudamo
kakadakeanna?
Pessambakanni tu tau iato mai diona
kasengkeamMi, o Puang Matua!
- ⁸ (56-9) Misimporrosammo tu salamba
salaoku,
sia patamai buli-bulimMi tu uai
matangku;
Tang tisura' nasangmoraka to lan
sura'Mi?
- ⁹ (56-10) Ia angku meongli', maneri
mallai sule tu mintu' ualingku,
kutandai tu iannate kumua:
narondongna' Puang Matua.
- ¹⁰ (56-11) Lako Puang Matua - la
kupudi tu kadanNa -,
lako Puang - la kupudi tu kadanNa-
- ¹¹ (56-12) Inang lako Puang Matua tu
kunii sande', natae' kumataku';

apara tu ma'din nagauranna' toline?

¹² (56-13) Mati' Kalemi, o Puang Matua,
pato' kunii umpalesso' mintu'
pangallonangku
mati' Kalemi la kunii umpennoloan
pemala' pangallonan.

¹³ (56-14) Belanna Mirampanammo tu
deatangku dio mai kamatean,
sia Mikampaina' natae' natilende' tu
lentekku,
kumua angku lolang dio oloNa Puang
Matua
lan arrangna to tuo.

**Rapa' tu penaanta,
lan kamaparrisan, ke
taposande'i tu Puang Matua**

57:1-11 (57:1-12)

57 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo: Dandi'
bala'-bala'i. Pa'pudianna Daud; misa'
ianan ballo, tonna mallai dio mai olona
Saul, anna male tama lo'ko'.

(57-2) Katuru-turuina', o Puang Matua,
katuru-turuina',
belanna mati' Kalemi nanii
mentilindung deatangku;

ondongpi diong to' ongan pani'Mi
 kunii mentilindung
 sae lako lendu' malolona te
 kasanggangan.

² (57-3) Meongli'na' lako Puang Matua,
 Puang Patodoranna,
 lako Puang Matua, tu
 umpasundunanna' mintu'
 apa.

³ (57-4) Ia la umpasonglo' pa'tunduan
 dao mai suruga sia ullendokanna',
 sia umpakasiri' to ullullu'na'. *Sela*
 Puang Matua la umpasonglo'
 kamasokananNa sia
 kamanapparanNa.

⁴ (57-5) Sumpandanna' tang panggega'
 naparitangnga ba'tu pira-pira
 singa,
 iamotu to umpadukku api
 kasanggangan,
 tu mati' ma'rupa tau;
 susi doke sia tinaran tu isinna,
 sia lilana susi la'bo' mataran.

⁵ (57-6) Pamatandei tu Kalemi daona lu
 langi', o Puang Matua,
 sangapoi anna ussamboi lino tu
 kamala'biramMi.

- ⁶ (57-7) Napatananni bunde tau iato
mai tu pentengkaku,
nanii umparanggang penaangku,
nabo'bok dio to' lalanku tu patuang,
apa ia kalena tobang rokko. *Sela*
- ⁷ (57-8) Rapa' tu penaangku, o Puang
Matua, inang rapa' tu penaangku;
la menanina' sia umpakendek
pa'pudian.
- ⁸ (57-9) Millikko, e penaangku,
millikkomi, e dandi sia katapi;
la untundanna' dannari lambe'.
- ⁹ (57-10) O PUANG, la kupudiKomi dio
lu mintu' bangsa,
sia la umpakendekna' pa'pudian
mati' dio lu mintu' to sangpetayanan:
- ¹⁰ (57-11) Belanna iatu
kamasokanamMi sumpu langngan
langi',
sia iatu kamarurusamMi tu'tun dao
massaliu'na.
- ¹¹ (57-12) Pamatandei tu Kalemi daona
lu langi', o Puang Matua,
sangapaoi anna ussamboi lino tu
kamala'biramMi.

**Umparampo gau'na to
mangra'ta' pakayun bimbang**

58:1-11 (58:1-12)

58 ¹ Lu lakona pangala sengo.
(Unturu' baenan sengo:) Dandi'
bala'-bala'i. Pa'pudianna Daud; misa'
ianan ballo.

(58-2) Tonganraka unnolakomi
salunna, e deata?

Tang pakayun bimbangrokomika
umpaolai salunna mintu' ma'rupa
tau?

² (58-3) Inang tae', sangadinna
umpana'ta'komi kakadakean lan
penaammi,
sia mipamagasa dio kamasa'garan
limammi tu timbangammi lan te
lino.

³ (58-4) Mintu' to tang mekaaluk
sepangmo tempon dikianakanna,
sia pusamo randuk ditibussananna tu
to mo'rang.

⁴ (58-5) Tau iato mai keipo susi ipo ula',
sia susi ula' rame taru ussissing
talinganna.

- ⁵ (58-6) Tu noka umperangii gamaranna
to ma'balik mata,
iamotu to manarang umbasa-basa
sengona.
- ⁶ (58-7) O Puang Matua, nisak-nisakki
tu mintu' isinna lan sadangna tau
iato mai,
rebong-rebongi tu mintu' torana anak
singa, o PUANG;
- ⁷ (58-8) Melo ke be'ko'i tu tau iato mai
susi uai mere,
iake umpessumpiranni tinaranna,
melo ke bussui.
- ⁸ (58-9) Melo ke lollo'i susi suso
marassan menono',
susi anak dadi sala tang untiropa allo.
- ⁹ (58-10) Tonna tae'pa naruai api
ranga'-ranga' keduri tu kurinmi,
iatu mamatannapa sia nakandenamo
api la Napabaai angin Puang.
- ¹⁰ (58-11) La parannu paiman tu to
malambu' ke natiroi tu pepakkan
iato,
sia la nabasean lentekna tu rarana to
tang mekaaluk.
- ¹¹ (58-12) Naurunganni ma'kada tu tau
nakua:

Manassa tongan den poleanna tu to
malambu',
ondongpi den tu Kapenomban
ma'paolai maloloi salu lan lino.

**Passambayang umpalaku
pa'tunduan la parinding pala' dio
mai mintu' uali masa'ga'**

59:1-17 (59:1-18)

59 ¹ Lu lakona pangala sengo.
(Unturu' baenan sengo:) Dandi'
bala'-bala'i. Pa'pudianna Daud; misa'
ianan ballo, tonna suai Saul tu tau
untalimbung tama banuanna, la morai
umpatei.

(59-2) Rampananna' dio mai mintu'
ualingku, o Kapenombangu,
rindingna' dio mai mintu' to unneana'.

² (59-3) Rampananna' dio mai mintu' to
umpogau' kakadakean,
sia lendokanna' dio mai mintu' to
umpato'do rara.

³ (59-4) Belanna morai tongan unnala
sunga'ku,
sia mintu' to masa'ga' la ullaoina',
moi tae' kapatodo-tintinganku ba'tu
kasalanku, o PUANG.

- ⁴ (59-5) Tau iato mai lumumpa' sae
sia ma'kamandi' moi anna tae'
salaku.
Ke'de'Komi untunduina', sia tiroi tu
iannato.
- ⁵ (59-6) O PUANG, Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik,
Kapenombanna to Israel,
ke'de'Komi la unnada'i tu mintu' to
tang untandai kapekaalukan,
da Mikatirinnai tu mintu' to tang
maruru' sia umpogau' kakadakean.
Sela
- ⁶ (59-7) Bongi-bongi sae sule tu tau
iato mai,
sia mengua'-ngua' susi asu
sia sisellukan len lan kota.
- ⁷ (59-8) Pambura-bura tu sadangna
ussa'bu' pebe'se,
sia mataran tu lilana susi pa'dang,
belanna nasanga kumua: Mindara la
urrangii?
- ⁸ (59-9) Apa Mipetaai tu tau iato mai, o
PUANG,
sia Mitelle-telle tu mintu' to tang
untandai kapekaalukan,
- ⁹ (59-10) La kutayanKomi o oto'na
kamatotorangku,

belanna Puang Matua kupobenteng
matoto'.

¹⁰ (59-11) KamasokananNa

Kapenombangku untammuina',
pissanmi to, la Naeloran dukana'
Puang Matua untiroi tu
kasangganganna mintu' to
umpandasana'.

¹¹ (59-12) Da Mipatei tu tau iato mai,

da natang ungilalai bangsaku;
sangadinna pasalamba-salaoi tu tau
iato mai tete dio kuasamMi,
sia tibeilao, o Puang, balulang
toto'ki.

¹² (59-13) Iatu motokan lilana, iamo

kasalan sun dio pudukna,
iamoto melo ke ditingkanni natumang
matampona,
sia belanna tampak ropunna sia
mo'rang nasa'bu'.

¹³ (59-14) Sabu'i kasengkean tu tau

iato mai, sabu'i,
naurunganni sappi,
anna issanni kumua Puang Matua tu
Kapekapuanganna Yakub, landa'
lako randan langi'. *Sela*

¹⁴ (59-15) Bongi-bongi sae sule tu tau

iato mai,

sia mengua'-ngua' susi asu sia
sisellukan len lan kota.

¹⁵ (59-16) Tau iato mai palong undaka'
kande,

sia unnurrung-urrung, ke tae'i nadia',

¹⁶ (59-17) Apa iate aku la menanina'
umpudi kamatotoramMi,

sia la mela'tekna' ke melambi' diona
kamasokanamMi,

Belanna Kamumo kupobenteng
matoto',

sia pentilindungan tongku lan
kamandasan.

¹⁷ (59-18) Mati' Kalemi la

umpakendekna' pa'pudian, o
kamatotoranku,

belanna Puang Matua kupobenteng
matoto',

Iamo Kapenomban masokanku.

Passambayangna Daud, umpalaku kapataloan

60:1-12 (60:1-14)

60 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo: Bunga
bakung sukarana aluk. Misa' ianan ballona
Daud, napa'pangadaran lako tau.

(60-2) Tonna sirari Daud tu to Aram dio
mai Mesopotami sia to Aram dio
mai Zoba, sia iatonna sule tu Yoab
anna untalo sangpulo dua sa'bunna
to Edom dio rante Ma'sin.

(60-3) O Puang Matua, Mitibemokan
sia Mipasisarak-sarakmokan,
mangkamoKomi sengke; apa
popa'misakanni sule!

² (60-4) Mipalino'mo te padang, sia
Miparassak,
pasulei tu mintu' rassakna,
belanna tisenno-seno.

³ (60-5) Mipakitaimo kamandasan tu
taumMi
sia Mipairu'mokan anggoro' palango.

⁴ (60-6) Mibenmo misa' bandera tu to
ungkataku'Komi
kumua anna ma'misa sule unnea to
ma'tinaranni. *Sela*

⁵ (60-7) Dikua anna tilendok tu mintu'
to Mikapaboro',
rinding pala'kan lima kananMi,
sia tanding talingakan.

⁶ (60-8) Mangkamo ma'kada tu Puang
Matua lan inan kabusunganNa.
La mela'tekna', sia la kutaa-taa tu
Sikhem,

- sia la kusuka' tu rantena Sukot.
7 (60-9) Iatu Gilead taaku sia iatu
Manasye taaku duka,
na iatu Efraim, iamo sarong
batungku,
sia iatu Yehuda iamo tekken
kapayungangku.
- 8 (60-10) Na iatu Moab pembasean
lentekku,
anna iatu Edom la kunii umpellebaran
sepatungku,
unnarrakna', belanna kutalo tu
tondok Filistea.
- 9 (60-11) Mindara tu la umbaana' tama
tondok ditambakuku,
mindara tu la ussolanna' lako Edom?
- 10 (60-12) Tang Kamuraka, o Puang
Matua, tu mangka ussualekan?
Tae'moraka Mila sun ussolan mintu'
to pararingki, o Puang Matua?
- 11 (60-13) Tunduimokan unnea ualingki,
belanna tae' gai'na tu pa'tunduanna
tolino.
- 12 (60-14) Tete dio pa'tunduanNa Puang
Matua angki pogau' penggauran
ma'lalong-lalong,
belanna Ia la ullullu' ualingki.

**Passambayangna misa'
to diali' umpalakuan
kamalamberan sunga' datu**

61:1-8 (61:1-9)

61 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Dipasiala oni katapi. Pa'pudianna
Daud.

(61-2) Perangii, o Puang Matua, tu
pengkamoyaku,
sia palan ara'i tu passambayangku.

² (61-3) Dio mai tampakna padang kunii
meongli' mati' Kalemi, belanna
rosso tu penaangku;
solanna' langngan buntu batu tu tang
kusara kalena ullangnganni.

³ (61-4) Belanna Kamumo tu
pentionganangku,
menara matoto' untulak uali.

⁴ (61-5) La mari'pina' lan tendaMi sae
lakona,
sia la mentilindungna' diong to'
ongan pani'Mi. *Sela*

⁵ (61-6) Belanna Miperangii nasangmo
tu pangallonangku, o Puang Matua,
sia Mibenmo' tu la napomana' to
ungkasiri' sangamMi.

- ⁶ (61-7) Sangapaoi amMi pamalambe'i
tu sunga'na datu,
anna tiro lanto mimi'na.
- ⁷ (61-8) Sangapaoi anna unnisung
tontong sae lakona dio oloNa Puang
Matua,
pasakka'i tu kamasokanan sia
kamarurusan la ungdaduttu'i.
- ⁸ (61-9) Susimoto la kunii tontong sae
lakona umpakendekan pa'pudian
sangamMi;
angku palesso'i kiallo-kiallo tu mintu'
pangallonangku.

Kamarampasanna to umposande' Puang Matua

62:1-12 (62:1-13)

62 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo Yedutun.
Pa'pudianna Daud.

(62-2) Rapa' penaangku ma'patu'tun
lako Puang Matua,
tu kuNii ungdabu'tui kasalamaran:

² (62-3) Ia manna buntu batungku sia
oto'na kasalamarangku,
Iamo tambakukungku, natae' angku
la masang bang tilende'.

³ (62-4) Sangapaparokomi la umbala'-
bala' tau?

Ammi dipasiapanan nasang
sangtinti rinding la songka,
sia tembo' la rondon.

⁴ (62-5) Ia manna nabisara
tu la umpasisayuranni

kamala'biranna,
naporai tau iato mai tu mo'rang;
iatu pudukna ma'passakke,
apa iatu penaanna ma'tampakki
ropu. *Sela*

⁵ (62-6) Rapa' penaangku ma'patu'tun
lako Puang Matua,
belanna diori mai tu rannungku.

⁶ (62-7) Ia manna buntu batungku sia
oto'na kasalamarangku,
Iamo tambakukungku, natae' angku
la tilende' len.

⁷ (62-8) Lan Puang Matua nanii
tu kasalamarangku sia
kamala'birangku,
iatu buntu batu matoto'ku sia
pentirerungangku iamo Puang
Matua.

⁸ (62-9) E solaku, tontongkomi
urrannuanNi,
sia bungka'i tu penaammi dio oloNa;

iatu Puang Matua Iamo
pentirerunganta. *Sela*

⁹ (62-10) Iatu mai to bitti' tae' bua'na
sia iatu mai to la'bi' inang mo'rang;
la tongka' tu tau iato mai dio
timbangan,
sia mandu maringngan sola nasangi
na iatu mai apa tang kebattuan.

¹⁰ (62-11) Da mirannuanni tu apa
mipabu'tu ma'pakario-rio,
sia da miparannuan lo'bangi tu apa
mipabu'tu mangrampa;
iake memba'ka'i tu iananmi,
da mipala'ka' lakoi tu penaammi.

¹¹ (62-12) Pissanmo ma'kada tu Puang
Matua,
penduammo kurangi Nakua:
Iatu kuasa, Puang Matua Ia tu
ampunna.

¹² (62-13) Sia iatu kamasokanan, Kamu
duka puangna, o Puang,
belanna Mipabala'i tu tau sitinaya
penggauran simisa'-misa'na.

Kamamaliran Iako Puang Matua

63:1-11 (63:1-12)

- 63** ¹ Pa'pudianna Daud tonna dio padang aak, lili'na Yehuda.
 (63-2) O Puang Matua, Kamumo Kapenombangu, Kamumo tu kupeangla',
 napoma'rangKomi deatangu,
 sia nakamali'Komi kaleku,
 dio padang rangke sia ba'ta', sia tang nailli' uai.
- ² (63-3) Susimoto la kunii umpenunuKomi lan inan kabusungan, la untiro kuasamMi sia kamala'biramMi.
- ³ (63-4) Belanna iatu kamasokanamMi mandu maelo ia anna katuoan; la napudiKomi tongka' dililaku.
- ⁴ (63-5) Susimoto angku la umpudiKomi angge tuoku,
 sia diona sangamMi angku la umpopempala' limangu.
- ⁵ (63-6) Iatu deatangu butung la dipedia'i sanda mammi'na sia malompona.

Sia iatu randan dipudukku la mela'tek
umpudiKomi.

⁶ (63-7) Tongku kilalaiKomi diong dali'
patindoangu,
sia maroyana' untangnga'-
tangnga'Komi.

⁷ (63-8) Belanna Kamumo mangka
untunduina',
sia diong to' ongan pani'Mi kunii sende
paiman.

⁸ (63-9) Tontong tu penaangu la'ka'
lako Kalemi,
sia lima kananMi ussande'na'.

⁹ (63-10) Apa iatu to undaka' sunga'ku
la naka'tu,
la ditombon lao rokko mangapi'na
tana.

¹⁰ (63-11) Tau iato mai la disorong lako
bassi mataran,
sia la napotaa sindallung.

¹¹ (63-12) Apa iatu datu la parannu
paiman tete dio Puang Matua;
mintu'na tu to undudung sumpa
ussa'bu' sanganNa, la ma'sattuan,
belanna iatu sadangna mintu' to
umpokada mo'rang la dikamummu'.

**PepakkanNa Puang Matua Iako
mintu' uali ma'palele beko**

64:1-10 (64:1-11)

64 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

(64-2) O Puang Matua, tanding talingai
tu buangan sarroku,
sia rinding pala'i tu katuoangku dio
mai uali metakuran;

² (64-3) Rerungna' dio mai kada turu'na
mintu' to kadake gau',
sia dio mai kamaarasanna to
umpogau' kabulitukan.

³ (64-4) Tu unnasa lilana butung la'bo'
sia unnando-ando bulianna, iamotu
kada mapannang.

⁴ (64-5) La untinaranni to ma'bulo-
lollong dio mai to' kabunianna;
tang magiang ta'pa untinaranni.

⁵ (64-6) Napamakarra' tu penaanna
umpogau' kakadakean,
sia sama turu' untanan buni poya,
nakua: Mindara la untiroi?

⁶ (64-7) Tau iato mai umpana'ta' mintu'
kakadakean, nakua:

Tepumokan, iatu kasiturusangki
 ditangnga' mandalan tongan!
 Belanna iatu tangnga'na sola nasangi
 sia karangan inaanna mandalan
 tongan.

⁷ (64-8) Apa Nataranni Puang Matua
 tu tau iato mai,
 anNa ta'pa umbangkei.

⁸ (64-9) Tongka' dililana kalena
 untobanganni tu tau iato mai,
 sia minda-minda untiroi tu tau iato
 mai la unning-iling.

⁹ (64-10) Anna matakuk' tu mintu' tau
 sia la umpakalelean penggauranNa
 Puang Matua,
 sia untiro melo pengkaranganNa.

¹⁰ (64-11) Iatu to malambu' la
 umposende paiman PUANG,
 sia mentiongan lako,
 sia mintu' to ma'bulo lolong la
 massattuan.

**Nanian untimang kurre sumanga'
 kamasokananNa Puang Matua**

65:1-13 (65:1-14)

65 ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna Daud. Misa' nanian.

- (65-2) Lan Sion sipato' nanii kendek
pudi-pudian mati'
Kalemi, situang penaa rapa', o Puang
Matua;
sia mati' Kalemi la kinii umpalesso'
pangallonangki.
- ²(65-3) O Puang, tu umperangii
passambayangna tau,
mati' Kalemi nanii mengkara'pa
mintu'na kepenaanna.
- ³(65-4) Ma'rupa-rupa kakadakean
untaloina',
apa mintu' salaki la Miseroi.
- ⁴(65-5) Maupa' tu to Mipilei langsa' sia
to Mipopengkareke',
kumua anna torro lan tarampakMi.
La dia' tu penaangki diona
kameloanna banuamMi.
Iamotu kamaindanan lan banua
kabusungamMi.
- ⁵(65-6) Tete dio penggauran kalle-
kallean la Minii umpebaliikan tu
diona kamaloloan,
o Puang Matua, oto'na
kasalamarangki,
sissareanna mintu' randan langi'
sia mintu' lelean uran.

- ⁶ (65-7) Tu diona kamatotoramMi amMi
pabantang buntu,
belanna umpotambeke'Komi
kakuasan.
- ⁷ (65-8) Tu umparadan tasik marussa',
iamotu russa' bombangna
sia kamarukkanna tu mai to
sangpetayanan.
- ⁸ (65-9) Naurunganni mintu' to dio
lelean uran ungangbangna'
tanda kalle-kalleamMi,
sia Kamu umpopela'tekki tu matallo
matampu'.
- ⁹ (65-10) Kamumo sae umpetayanni te
lino sia umpasebo uainna,
sia Mipamalompo masapi.
Iatu pangkalo' Puang Matua saba',
Miben tallu bulinna tu to lino.
Ondongpi Mipatepu tu mintu'na.
- ¹⁰ (65-11) Kamu umpamarumpe mintu'
pa'kadaang tengko sia umpalollo'
pa'buakan tengko
sia Mipemalosse'i uran dilangi',
amMi pamasakkei tu mai tananan.
- ¹¹ (65-12) Kamu ummakotai
kameloamMi te taun iate,
sia sitana'takan tu malunakna dio
mai lalan lentekMi,

¹² (65-13) Unta'pai riu dio
 kapadanganna,
 na mintu' tanete umpobelo
 kaparannuan.

¹³ (65-14) Mintu' kapadanganna
 napemarua'i domba sia bembe'
 ma'baanan
 sia mintu' malompona umpobelo
 gandung;
 nasila'tekan sola nasangi sia menani.

**Pa'tendeng-tendengan menimang
 kurre sumanga' langgan
 Puang Matua, belanna mintu'
 penggauran kalle-kalleanNa**

66:1-20

66 ¹ Lu lakona pangala sengo. Misa'
 nanian pa'pudian.

Sende paimankomi lako Puang Matua,
 e mintu' banne lino,

² Pakendekanni pa'pudian tu
 kamala'biranna sanganNa,
 pakala'bi' tu kadipudianNa.

³ La ma'kadakomi lako Puang Matua,
 kumua:

Lendu' metakuranna tu mintu'
 penggauramMi,

mintu' duka ualimMi pudukna bangri
 mengkanorong Mati' belanna kuasa
 kapuamMi.

⁴ Sielle' tu mintu' banne lino
 umpenombaiKomi,

sia umpakendek pa'pudian Mati',

sia umpakendek pa'pudian

umpakala'bi' sangamMi. *Sela*

⁵ Maikomi untiro penggauranNa Puang
 Matua;

metakuran tu penggauranNa lako
 mintu' ma'rupa tau.

⁶ Napopengkarangkean tu tasik,

sia lumingka tu tau ullamban salu,

inde to tanii umpoparannu Puang

Matua.

⁷ Ia ma'parenta tontong sae lakona tete
 dio kamatotoranNa,

sia matanNa umpenunu mintu'
 bangsa,

da naumpamatampo kalena tu to
 pabali-bali. *Sela*

⁸ E mintu' bangsa, pudimi tu

Kapenombanta,

sia pemandui tu gamara

umpa'perangian kadipudi-
 pudianNa.

⁹ Tu umpapaya deatanta,

- sia tang unneloran lentekta tilende'.
10 Belanna Kamumo, o Puang Matua,
mangka ussandakkan,
sia Misudimokanni butung to ussudi
salaka.
- 11 Mipatamamokan tama bunde,
sia Mipapassannimokan pamaan
untondon tongankan.
- 12 Sia Mipopa'elo'na tu tau
umpessompoi ulungki,
tamamokan to' api sia to' uai,
apa mangkamokan Mibaa lako sanda
malona'na.
- 13 La tamana' banuamMi umpennoloan
pemala' ditunu pu'pu',
la umpalesso' pangallonangku mati'
Kalemi:
- 14 Tu napaombo' randan dipudukku
sia nasa'bu' dara' lengko lilaku,
tongku lan kamaparrisan.
- 15 La Kupemalaran mati' Kalemi tu ba'tu
pira-pira pemala' ditunu pu'pu',
iamotu patuoan malompo,
sia bau rambunna domba laki;
la kupennoloan ba'tu pira-pira sapi
sola bembe' laki. *Sela*
- 16 E kamu sola nasang tu ungkataku'na
Puang Matua, maikomi umperangii,

la kuulelean tu apa Napogau' lako
tondon to batanku.

¹⁷ Sunmo dio pudukku meongli' lako
Kalena,
natiba'tik tu lilaku umpudi-pudi
Puang.

¹⁸ Iake susinnai la lu lakoi kakadakean
tu penaanku, manassa inang tang
natanding talingana' Puang.

¹⁹ Apa inang Natanding talingana'
Puang Matua,
sia Naparinaa tu pengkamoyaku.

²⁰ Mintu'na kadipudian lu lako
Puang Matua tu tang untumpu
pa'palakungku
sia tang umpasitoyanganna'
kamasokananNa.

**Nanian pa'kurre sumanga' belanna
mintu' pa'kamaseNa Puang Matua**

67:1-7 (67:1-8)

67 ¹ Lu lakona pangala sengo, Misa'
nanian pa'pudian.

(67-2) Anna Puang Matuamora
ungkamaseiki' sia umbura'ki' lindo
masakke,
sia umpaarrangiki' rupanNa, *Sela*

- ² (67-3) Anna tandai tau lan te lino tu lalanMi,
sia natandai duka mintu' bangsa tu kasalamaran lu dio mai Kalemi.
- ³ (67-4) Sangapaoi anna pudikomi mintu' bangsa, o Puang Matua; ondongpi mintu' bangsa massola nasang la umpudikomi.
- ⁴ (67-5) Sangapaoi anna mintu' to sangpetayanan parannu-rannu sia sila'tekan,
belanna Mipaolai maloloi salunna tu mintu' bangsa,
sia Mipatudu lalan tu mintu' to sangpetayanan lan te lino. *Sela*
- ⁵ (67-6) Sangapaoi anna pudikomi mintu' bangsa, o Puang Matua, ondongpi mintu' bangsa massola nasang la umpudikomi.
- ⁶ (67-7) Iatu padang umpakendekmo burana,
na Puang Matua, Kapenombanta, umpamasakkeki';
- ⁷ (67-8) Napamasakkeki' Puang Matua, sia mintu' randan langi' la untkabangnga'i.

**Misa' nanian umpudi
kapataloanNa Puang Matua**

68:1-35 (68:1-36)

- 68**¹ Lu lakona pangala sengo. Misa' nanian pa'pudianna Daud.
(68-2) Ke'de' tu Puang Matua, namintu' ualinna sisarak-sarak, angganna to ungrabiri'i mallai dio mai oloNa.
- ² (68-3) Susi rambu pa'de poto', susi dukamoto tu tau iato mai Mipapa'de poto';
sia butung panti' lollo' nakande api, susi dukamoto tu to tang mekaaluk la rabun dio oloNa Puang Matua.
- ³ (68-4) Apa iatu mintu' to malambu' la parannu-rannu sia sila'tekan dio oloNa Puang Matua, sia parannu batu ba'tengku sia sende paiman.
- ⁴ (68-5) Penanianni tu Kapenomban, pakendekanni pa'pudian tu sanganNa, ranteanni batattaNa tu To ma'kareta dio lu padang alla';

iatu sanganNa digente' PUANG, ammi
lo'dok to kaiyangan dio oloNa.

⁵ (68-6) Iatu Puang Matua tongkon lan
inan maindanNa,

Iamo umpoanak pia biung sia to
ma'pakalolona mintu' baine balu.

⁶ (68-7) Iatu to disitampei Napatongkon
Puang Matua sola rapunna,

sia iatu to dipattang la Napasun
situang kamauparan,

apa iatu to battuk la untongkonni
padang rangke.

⁷ (68-8) O Puang Matua, iatomMi
sun lumingka dolo dio tingayona
taumMi

sia iatomMi olai padang pangallaran.

Sela

⁸ (68-9) Tisenomi tu lino, sia lollo' tu

langi', dio oloNa Puang Matua,
ia duka tu Sinai tisenom dio oloNa

Puang Matua,

Kapenombanna to Israel.

⁹ (68-10) O Puang Matua, Kamumo
umpasae uran kamban,

sia Kamumo umpapaya taumMi tonna
kopa.

¹⁰ (68-11) Iatu tuntunanMi ma'baanan
lan,

o Puang Matua, diona
 kamasokanamMi amMi pasakkaran
 nasangmi to mandasa.

¹¹ (68-12) Ma'pau tang sala-sala tu
 Puang;

na mintu' baine umpa'peissanan
 kareba melo, sae ma'baanan.

¹² (68-13) Iatu mai datu, pangulu
 pa'barani mallai, mallai sola
 nasang,

sia iatu baine la'bi' lan banua
 untaa-taa pangrampa.

¹³ (68-14) La mamma'-
 mamma'rokomika lan lu lantang
 domba?

Iatu pani' bu'ku' nasapu' salaka,
 na iatu bulunna nasapu' bulaan riri,

¹⁴ (68-15) iatonna pasisarak-sarakki
 Puang umpoissan angge maritik tu
 mai datu inde to,

ma'ambun makkomi tu buntu
 Zalmon.

¹⁵ (68-16) Iatu buntu Basan buntu
 malangka' tongan,

sia iatu buntu Basan iamo buntu
 ma'botto-botto:

¹⁶ (68-17) E mintu' buntu ma'botto-
 botto,

ma'apari ammi sambiri matai, tu
 buntu Naturo ta'ba Puang Matua
 Nanii torro?

Ondongpi la mari'pi sae lakona inde
 to tu Puang Matua.

¹⁷ (68-18) Duangpulo sa'bu tu karetaNa
 Puang Matua,
 ma'sa'bu'-sa'bu' ria;
 Iatu Puang tilelemo dao mai buntu
 Sinai lu tama inan maindan.

¹⁸ (68-19) MangkamoKomi kendeK
 langngan inan madaoan sia
 Mikaloli'mo tu to dirampa;
 mangkamoKomi untarima pamengan
 dipennoloan dio mai to lino,
 pissanmi to iatu to battuk la torro
 duka dao, o PUANG Kapenomban.

¹⁹ (68-20) Mintu'na kadipudian lu
 langngan Puang;
 tu urrande pala'ki' kiallo-kiallo.
 Iamo Kapenomban, oto'na
 kasalamaranta. *Sela*

²⁰ (68-21) Iatu Kapenomban, tu kitanna
 Iamo
 Puang, tu Kapenomban mekamasei
 kamakarimmanan,
 sia iatu PUANG, Puangta
 urrampanangki' dio mai kamatean.

- ²¹ (68-22) Ondongpi, la Nabissa' Puang
Matua tu passaronganna mintu'
ualinna,
sia kararo ulu kebeluakna to tonang
lan kakadakeanna.
- ²² (68-23) Mangkamo Napokada Puang:
La Kupasule dio mai Basan,
la Kupasule diong mai tasik
mandalan.
- ²³ (68-24) Kumua ammu otonni tama
rara tu lentekmu,
sia anna manglepa' tu asummu dio
mai mintu' ualimmu!
- ²⁴ (68-25) Natiromo sola nasang tu
kadibumbunanna boko'Mi, o Puang
Matua,
iamotu kadibumbunanna boko'Na
Puangku sia Datungku mentama
inan maindan.
- ²⁵ (68-26) Mintu' to sumengo dolo dio
tingayo, sia iatu to massu'dekan
undi dio boko',
nalan tangnga tu anak dara
ma'ganda'-ganda'.
- ²⁶ (68-27) Pudimi tu Puang Matua lan
mintu' kaponan menani,
Iamotu PUANG, tu uainna Israel!

- ²⁷ (68-28) Benyamin dio, iamotu
bongsunna, tu ma'pana'ta',
mintu' pangulunna Yehuda ma'balole',
mintu' pangulunna Zebulon,
sia mintu' pangulunna Naftali.
- ²⁸ (68-29) Nasuamoko kuasa
Kapenombammu, ammu pokuasai;
o Puang Matua pa'pekitanammi tu
kuasamMi, Kamumo, tu mangka
umposara'kan.
- ²⁹ (68-30) Belanna diona banuamMi dio
Yerusalem,
anna pennoloan pamengan lako
Kalemi tu mai ba'tu pira-pira datu.
- ³⁰ (68-31) Pagarrikki tu mai olo'-olo'
lan lu to' marrang,
sia pasangna mintu' sapi laki sola
anak sapinna tu mai bangsa.
Kamu, tu ussolangi tu mintu' to
umbudanan salaka,
pasisarak-sarakki tu mai bangsa
naporai untanan ra'.
- ³¹ (68-32) Ba'tu pira-pira tu to la'bi' la
sae dio mai tana Mesir,
sia iatu tana Etiopia la ta'pa
umpatado pala' mabusanna lako
Puang Matua.

- ³² (68-33) E mintu' parenta lan te lino,
penanianni tu Puang Matua,
pakendekanni pa'pudian tu Puang;
Sela
- ³³ (68-34) Iamotu To ma'kareta dao
masuanggana mintu' langi' tempon
dio mai,
rangimi, umpalaomo gamaranNa,
iamotu gamara kalle-kallean!
- ³⁴ (68-35) Pangke'i tu kamatotoranNa
Puang Matua;
iatu kataromposanNa dio Israel
sia iatu kuasanNa dao
masuangganna.
- ³⁵ (68-36) O Puang Matua,
metakurangKomi lan mai
inan maindanMi.
Iatu Kapenombanna Israel, Iamora
umpakamasean kamatotoran sia
kamawatangan lako taunNa.
Na lulakomora Puang Matua tu
mintu'na kadipudian.

**Passambayangna to
malambu' tu narampoi parri'
sia bayo-bayo kamatean**

69:1-36 (69:1-37)

69¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo bunga
bakung. Pa'pudianna Daud.

(69-2) Lendokanna', o Puang Matua,
belanna natu'ba'mo' uai.

²(69-3) Tammanna' rokko buka
mandalan,
tu tae' makarra'na dinii mellese;
sia tallanna' rokko liku mandalan,
tu nanii unγκabu'na' uai.

³(69-4) Mata'ka'mo' meongli'-ongli',
sia materrekmo tu barokoku,
sia maraunmo tu matangku
ma'penunu untayan
Kapenombangku.

⁴(69-5) Iatu to unγκabiri' punala
bangna' mandu buda ia anna
lamba' beluakku;
sia pasau' tu to la ussabu'ina', tu
bulitik unγκualina';
naparukuna' ussondai barang apa
tang kurampa.

- ⁵ (69-6) O Puang Matua, Miissan tu kabaganku,
sia iatu mintu' salaku tae' anna karerungan dio mai Kalemi.
- ⁶ (69-7) Da napolean siri' tu mintu' to untayanKomi kutumang, o Puang PUANGna mintu' ma'dandan maritik,
sia da naattangan tu mintu' to undaka'Komi kutumang, o Kapenombanna to Israel.
- ⁷ (69-8) Belanna Kamumora angku tanggung kadibe'sean,
sia natoding siri' tu lindoku.
- ⁸ (69-9) Belanna butungmo' to toyang tondok lako mintu' siulu'ku,
sia to tang siperambumo' mintu' to nadadian indo'ku.
- ⁹ (69-10) Belanna kamakaritutan diona banuamMi umpapuru'mo penaangku,
sia mintu' pabe'sena to umbe'seKomi, narampoimo'.
- ¹⁰ (69-11) Iatongku parra uai matangku,
angku popengkadiongan kaleku ma'puasa,
ia duka nabe'seanna' to.

- ¹¹ (69-12) Sia iatongku potamangkale
karoro'
napoparumbasanna' tau iato mai.
- ¹² (69-13) Mintu' to ma' misa-
misa dio to' babangan tondok
ungkada-kadaina',
sia Naposengona' to pangirusan.
- ¹³ (69-14) Apa iatu aku te
massambayangna' mati' Kalemi, o
PUANG,
ke attu kamasorokamMi,
o Puang Matua, baliina' pa'tunduan
maruru'Mi,
sitinaya kamasokanan kapuaMi.
- ¹⁴ (69-15) Riu'na' diong mai buka da
angku tamman,
rampananna' dikka' dio mai mintu' to
ungkabiri'na',
sia endekanna' lan mai mintu' uai
mandalan;
- ¹⁵ (69-16) da dikka' nakabu'na' uai
saba',
sia da naorrosanna' uai mandalan
sia da nakemunna' liku mandalan.
- ¹⁶ (69-17) Tanding talingana' dikka', o
PUANG,
belanna marampa' tu
kamasokanamMi.

Sailena' sitinaya kamamasean
kapuaMi.

- ¹⁷ (69-18) Da Mitannina' boko' te
aku, taumMi,
belanna pussakna'! Tanding talingana'
madomi'.
- ¹⁸ (69-19) Reke'i tu sumanga'ku, sia
lendokanni,
rampananna' dikka' belanna mintu'
ualingku.
- ¹⁹ (69-20) Miissan tu kadibe'seangu
sia siri'ku sia attangangu,
sia mintu' to umpandasana' benden
dio oloMi.
- ²⁰ (69-21) Iatu kadibe'sean urranna'mo
penaangu,
napourunganni langga' tu kaleku,
untayanna' masena tau, apa tae'ra,
sia untayanna' to ma'pakatana, apa
tae'ra.
- ²¹ (69-22) Ondongpi pa'du nabenna'
tau iato mai kukande,
sia napairu'na' sukka tongku
ma'rang.
- ²² (69-23) Da'ito namendadimora poya
tu medana dio tingayona,
sia iatu to nasolan kumande mendadi
misa' ba'tikan.

- ²³ (69-24) Melo ke dipamaraunni tu
matanna tau iato mai, natang
pakita,
sia diparumonting bang tu aakna:
- ²⁴ (69-25) Patu'ba'i kasengkeamMi tu
tau iato mai,
sia melo ke naruai kamare'dekanna
ara'Mi.
- ²⁵ (69-26) Nake makarorrongi tu lili'na
pangosokan tendana,
nake tang nanii tau lan tu tendana.
- ²⁶ (69-27) Belanna naula' sumpumo tu
to mangka Mipata'pai parri'
sia naulelean tu kamapa'diranna tu
mai to mangka Mibangkei.
- ²⁷ (69-28) Tompoi sala tu salana tau
iato mai,
naurunganni tang nalambi'
kadibilangan malolo dio mai
Kalemi.
- ²⁸ (69-29) Nake dibutai lan
sura'katuoan,
sia iatu sanganna da nadisura'
dipasola sanganna to malambu'.
- ²⁹ (69-30) Apa iatu aku te mandasana'
sia mapa'di'na',

melo ke naongannina'
kamakarimmanan lu dio mai
Kalemi, o Puang Matua.

³⁰ (69-31) La kupudi nanian tu
sanganNa Puang Matua,
sia la kupakala'bi' nanian kurre
sumanga'.

³¹ (69-32) Mandu naala ia penaanNa
PUANG tu iannato anna iatu sapi
laki,
ba'tu anak sapi tu ketanduknamo sia
kekanukunnamo.

³² (69-33) Iatu mintu' to
umpopengkadiongan penaanna
la natiro tu iannato situang
kaparannuan;
melo ke pa'yakki tu penaammi,
e kamu mintu' to undaka' Puang
Matua.

³³ (69-34) Belanna Natanding talinga
PUANG tu to tae',
sia mintu' taunNa tu dipattang tae'
Natapa'.

³⁴ (69-35) La napudi langi' sola lino tu
Puang,
sia mintu' tasik sola mintu' tu angge
menono' lan.

³⁵ (69-36) Belanna la Nalendokan
 Puang Matua tu Sion,
 sia la Nabangun sule tu mintu' tondok
 Yehuda,
 anna nii to ma'tondok torro sia la
 namana'.

³⁶ (69-37) Mintu' tarukna taunNa la
 umpomana'i,
 sia mintu' to ungkamali'i tu sanganNa
 la torro lan.

Passambayang umpalaku pa'tunduan madomi'

70:1-5 (70:1-6)

70 ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna Daud. Ke
 dipennoloanni tu pemala' kapengkilalan.

(70-2) O Puang Matua, madomi'Komi
 urrampananna',
 tunduina' madomi' o PUANG!

² (70-3) Melo ke kasirisanni sia pada
 maila'i

tu mintu' to undaka' sunga'ku la
 naka'tu;

melo ke sorong boko'i sola nasangi
 sia kasirisan,

tu mintu' to umporai ke mandasana'.

- ³ (70-4) Da'ito anna sule leko' belanna kasirisan,
tu mintu' to umpa'pallakanna'.
- ⁴ (70-5) Melo ke mintu' to undaka'Komi umpoparannu sia umpopaimanKomi; melo ke mintu' to ungkamali' kamakarimmanan lu mai Kalemi, tontong ma'kada: La dipakasalle tu Puang Matua!
- ⁵ (70-6) Aku te mandasa sia mase-mase;
madomi'Komi sae lako kaleku, o Puang Matua!
Kamumo To patunduangku sia perinding pala'ku,
da Mimarempa to lamban, o PUANG.

**Pangando umpalaku
pa'tunduanNa Puang Matua
landa' lako matua induk**

71:1-24

- 71** ¹ O PUANG, Mati' kunii mentirerung;
da maro' angku kasirisan!
- ² Rampananna' sia lendokanna' tete dio kamaloloamMi;

tanannina' talinga, sia rinding
pala'na'.

³ Sangapaoi anna Kamu kupobuntu
batu pentirerungan,
angku tang ka'tu male lako;
tu mangkamo Midullu la kupoinan
makarimman,
belanna Kamumo buntu batungku sia
tambakukungku,

⁴ o Puang Matua, rampananna' dio mai
limanna to tang mekaaluk,
dio mai lisu pala'na to patua' ba'tang
sia to kelok.

⁵ Belanna Kamuri kapa'rannuanangku,
Puangku PUANG.
Tu kuposande' tempon bitti'ku.

⁶ Mati'ri Kalemi kunii sande' tempon
ditibussanangku,
sia Kamuri tu umpatibongso'na' lan
mai pa'tambukanna indo'ku;
mati'ri Kalemi nanii tontong
kapa'pudi-pudiangku.

⁷ Iatu aku butung misa' a'gan
napomangngamo buda tau,
apa Kamumo pentirerungan
matoto'ku.

⁸ Iatu sadangku buke kapa'pudian lan
lako Kalemi,

- sia untendeng kamala'biramMi
kiallo-kiallo.
- ⁹ Da Mitibena', ke matuamo',
sia da Mitampena', ke moro'mi tu
bukungku.
- ¹⁰ Belanna mintu' ualingku ussipakulu-
kuluina',
sia iatu to undaka' sunga'ku sama
turu' undaka' lalan.
- ¹¹ Nakua: Natampemo Puang Matua,
ulai'i sia tingkanni, belanna tae'mo
misa' To patunduanna.
- ¹² O Puang Matua, da dikka' amMi
toyanganna';
o Kapenombangku, madomi'Komi
untunduina'.
- ¹³ Da'ito anna kasirisan sia sanggang
tu to undaka' sunga'ku;
sia da'ito nakabu'i siri' sia pebe'se
tu mintu' to undakaranna'
kakadakean.
- ¹⁴ Apa la tontongna' marannu,
sia la kupasakendek-kendeknapa tu
kadipudi-pudianMi;
- ¹⁵ La nasa'bu' tongka' dililaku tu
kamaloloamMi,
sia kasalamaran lu dio mai Kalemi
kiallo-kiallo,

belanna tang kukemba' kuia' tu
bilanganna.

¹⁶ La kupakalelean tu penggauran
toto'Na Puangku PUANG,
sia la kupa'peissanan tu
kamaloloamMi, inang ia manna tu
kamaloloamMi.

¹⁷ O Puang Matua, Miada'imo' tempon
dio mai bitti'ku,
nasa'e lako totemo kupa'peissanan tu
mintu' penggauran kalle-kalleamMi.

¹⁸ Iamoto da Mitampena' sae lako
matua indukku,
sia ma'lullung bura-buraku, o
Kapenomban,
angku pa'peissananni tu
kamawatangamMi lako to
dadi totemo.

Sia kuasamMi lako mintu' osso'na to
dadi undi.

¹⁹ Iatu kamaloloamMi sumpu langngan
langi', o Puang Matua,
tu mangkamo umpogau' ba'tu
pira-pira penggauran kapua;
o Puang Matua, mindaora
ussitintibatuangKomi?

- ²⁰ Kamumo tu mangka umpatiroina'
buda kamandakan sia
kamaparrisan,
Kamu duka sia la umpatuona',
sia la unnendekanna' sule diong mai
mangapi'na tana.
- ²¹ Kamumo la untompoi
kataromposangku,
sia umpakatanana' sule.
- ²² Aku duka te la kupudiKomi dandi,
tu kamarurusamMi, o
Kapenombangku;
sia la kupakendekangKomi pa'pudian
dipasiala katapi,
o Puang maindanna Israel.
- ²³ La mela'tek tu lilaku, ke
kupakendekangKomi pa'pudian,
ten duka deatangku to tu mangka
Milendokan.
- ²⁴ Sia la ussa'bu' kamaloloamMi,
tu dara' lengko lilaku kiallo-kiallo,
belanna mintu' tu to undakaranna'
kadake kasirisan nasangmo sia
malotong lindona.

**Passambayang umpalakui
dennoupa' anna iatu datu,
datu pasali rampa'**

72:1-20

- 72** ¹ Pa'pudianna Salomo.
O Puang Matua ada'i
katonganamMi tu datu,
sia ada'i kamaloloamMi tu taruk
bulaanna to kabarre-alloan.
- ² Anna tang pakayun bimbang umpaolai
salunna tu taumMi,
sia tang ussembe' beko-beko to
dipandasamMi.
- ³ Sangapaoi anna mintu' buntu,
sia tanete duka umpabu'tu
kamarampasan lako tau iato diona
kamaloloan.
- ⁴ Sangapaoi anna ussanda tonganni tu
to dipandasa lan bangsa iato,
sia urrampanan to mase-mase,
anna lullu' parapai tu to sala' kedo.
- ⁵ Sangapaoi anna mintu'i ussiosso'i
ungkasiri'Komi, ke dellek siapi tu
allo,
sia ke parrang siapi tu bulan.

- ⁶ Sangapaoi anna sitinti uran dilangi'
unta'pai padang dibela'i,
sia sitinti uran umbanasa ussakka'i
kuli'na padang.
- ⁷ Sangapaoi, ke attunnami dako', la
maupa' tu to malambu',
sia sebo tu kamarampasan sae lako
pa'dena tu bulan.
- ⁸ Sangapaoi anna ma'parenta
umpasilamban-lamban tasik,
sia umpasitarru' Salu landa' lako
randan langi'.
- ⁹ Sangapaoi anna mintu' tu to torro dio
padang pangallaran sae menomba
dio olona,
sia angganna ualinna la unnudung
padang.
- ¹⁰ Sangapaoi anna mintu' datu Tarsis
sia datunna tu mai lebukan la
umpennoloan pamenganna,
sia mintu' datu Syeba sia Seba la
umpakendek pa'kasianna.
- ¹¹ Sangapaoi anna mintu' datu tukku
sae rokko padang dio olona,
sia angganna bangsa la mengkaola
lako,
- ¹² belanna ia la ungraduttu' to
mase-mase, tu mengkamoya,

sia to mandasa sia to tae' to
patunduanna.

¹³ Ia la unkgaturu-turui to bongko sia
to mase-mase,
sia la unkgarimmanni deatanna to
mase-mase.

¹⁴ Ia la ullendokan sunga'na tau iato
mai dio mai kadipakario-rioan sia
kadipandangan,
sia iatu rarana tau iato mai kapua
angga'na dio pentirona.

¹⁵ Sangapaoi anna marendeng; anna
pennoloanni tau lako tu bulaan dio
mai Syeba.

Sia tang ka'tu kapassambayanan,
sia umpalakuanni kamauparan
kiallo-kiallo.

¹⁶ Sangapaoi anna untonda alanna tu
gandung dio lu padang,
sia anna lo'le-lo'le tu buanna
dao lu mentanetena susi kayu dio
Libanon,
sia ia duka tu to ma'tondok marumbo
butung riu dio lu padang.

¹⁷ Sangapaoi anna tontong sae lakona
tu sanganna,
ondongpi, ke den siapi tu allo, la
maupa' tu sanganna.

Tete dio kalena anna marudindin tu
 mintu' bangsa,

sia la nasanga kumua rongko' ia.

¹⁸ Mintu'na kadipudian lu langngan
 nasang PUANG Kapenomban, tu
 Kapenombanna Israel,

Ia mannari ia tu umpogau'
 penggauran kalle-kallean.

¹⁹ Sia mintu' kadipudian lu langngan
 nasang sanga mala'bi'Na tontong
 sae lakona,

mintu' nalili' lino nasamboi
 kamala'biranNa.

Amin, ya, amin.

²⁰ Sudunmo langngan lolokna tu
 pangandona Daud, anakna Isai.

SURA' MA'PENTALLUNNA:

PA'PUDIAN 73–89

Ma'apari nakeupa' to tang mekaaluk

73:1-28

73 ¹ Pa'pudianna Asaf.
 Manassa tongan masokan tu
 Puang Matua lako to Israel,

- iamotu lako to bannang pute
penaanna.
- ² Apa iatu aku te sidi'mora anna
tisorong tu lentekku,
sia kondemora angku tilende'.
- ³ Belanna ungkemburuna' to matampo,
tongku tiroi tu upa'na to tang
mekaaluk.
- ⁴ Belanna tae' namaparrì' len,
sangadinna manaman bang tu kalena
sia pore.
- ⁵ Tae' namandasa len susito senga',
sia tae' anna rumbui parri' susito
senga'.
- ⁶ Iamo bannagnato anna luangi
kamatampoan tu barokona butung
manik,
sia umpengkalemu' pa'pakario-rio
ten to tamangkale:
- ⁷ Lombon tu matanna napobua'
lompona,
sia tarru' ponno tangnga' matampo
tu penaanna.
- ⁸ Tau iato mai ma'telle-telle sia
malla' penaanna umpokada
pa'pakario-rio;
sia madongnga' ma'kada.

- ⁹ Tau iato mai mematu-matu manna
kadanna sae langngan langi',
sia iatu lengko lilana untapa' mintu'
apa lan lino.
- ¹⁰ Iamoto anna lu lako kalena tau iato
mai tu taunNa Puang,
anna satta'i namimmi' tu uainna tau
iato mai.
- ¹¹ Anna ma'kada nakua: Ma'apai anNa
la unnissanni Puang Matua tu
iannato?
sia ma'apai anna la den paissanna tu
To patodoranna?
- ¹² Tiromi, iamote tu a'ganna to tang
mekaaluk,
saurrangngan-rangnganninna
iananna belanna manaman bang.
- ¹³ Manassa tae' gai'na tu penaa
maputeku kukaritutui,
sia umbasei limangku dio mai mintu'
kedo sala.
- ¹⁴ Belanna kiallo-kiallo naruana' parri',
sia iake melambi' naruana' peada'.
- ¹⁵ Iake la lanni penaangku kumua:
La ma'kada susina' to,
manassa ussolangina' to tama
bilangan bati'Mi'.

- ¹⁶ Susito ma'tangnga-tangnga'mo' la
morai unnissanni,
apa masu'sak duka kutangnga'.
- ¹⁷ Sae lako tamana' inan maindanNa
Puang Matua,
namane masero lan penaangku tu
ma'katampakanna tau iato mai.
- ¹⁸ Manassa Mipatete batu malangngo'
tu tau iato mai,
sia Misumbanan anna songka
tipa'ramu-ramu.
- ¹⁹ Uмба nakua tu tau iato mai narua
kasanggangan metakuran lan
sangkappidian mata,
sappi, mangsan napobua' apa
pasanggangan:
- ²⁰ Sitinti to tindo ta'pa tang dikilalai, ke
pana'dingmiki',
ten dukamoto, o Puang, Mipaboko'i
penaa tu rupanna tau iato mai, ke
pana'dingKomi.
- ²¹ Iatonna mapalla penaangku,
sia sikaro-karo tu ba'tengku.
- ²² Attu iato bagana' sia tang paissan,
butungna' olo'-olo' tae' inaanna dio
oloMi.
- ²³ Apa tontongna' mase'pon dio Kalemi,
sia manda' Mitoe tu lima kananku.

- 24 Kamu la umpatudu lalanna' tete dio
pa'timbangamMi,
naundinna to Mipatamana'
kamala'biran.
- 25 Mindara kuposande' dao suruga?
Tae' apa senga' lan lino kuporai,
sangadinna Kamu mannari.
- 26 Moi anna sanggang tu batang kaleku
sia ronta' tu penaangku,
apa Puang Matuari buntu batunna
penaangku sia kupomana' tontong
sae lakona.
- 27 Belanna mintu' to
untoyangammoKomi, manassa la
sanggang,
ondongpi, iatu to untampeKomi
ma'baliara' senga' la Miroto'i.
- 28 Apa iatu akunna melo aku tu
mase'pon lako Puang Matua,
iatu Puangku PUANG kupoperinding
pala',
dikua angku pa'peissananni tu mintu'
penggauramMi.

**To'doan uai mata diona
kasangganna Banua kabusungan**

74:1-23

74 ¹ Misa' gelong bangunan ada'na
Asaf.

O Puang Matua, apa bannangna amMi
tibemorakanni tontong sae lakona?
Sia apa bannangna anna re'dekra
tu ara'Mi lako mintu' domba
Miparibala?

² Kilalai tu kombongamMi, tu mangka
Mipolean tempon dio mai,
sia mangka Mipopentorro to makaka
la Mipogarempong mana',
sia iatu buntu Sion, inan Minii torro.

³ Umpatiangka'Komi bate lalanMi sae
untiroi tu kasanggangan tang
pasule-suleanna;
a'a, mintu' tu lanna inan maindan
nasolang-solang uali.

⁴ Mintu' to unneaKomi melalla-lalla lan
tangnga kombongamMi,
sia umpabendan rapang-rapang
napodeata la napotoding minanga.

⁵ Iatu iannato takua to tau
untadedangan uasena

la umbela' pangala'-ala':

⁶ Anna tesse-tesse nasangi tu mintu'
pareanan disura',

unnoong uase sia pepa'tong.

⁷ Naballa api tu inan maindanMi,
sia naruttakki tu banua nanii
sangamMi sae lako padang.

⁸ Nakua tu tau iato mai lan penaanna:
Malekomi mai anta sabu'i nasangi tu
mati' tau!

Naballa nasangmi tu banua
passambayanan lako Puang Matua
lan tana iate.

⁹ Tae'mo tandaki kitiro, tae' bangmo
misa' nabi,
sia tae' bangkan misa' unnissanni,
kumua ba'tu la sangapapa te
iannate.

¹⁰ O Puang Matua, sangapapakan la
natelle tu mati' to unneakan?
Sia la tontong bangraka tu uali la
untunai sangamMi?

¹¹ Ma'apari amMi kondoranni tu
limamMi, iamotu lima kananMi?
Benanni tu limamMi, amMi sabu'i tu
tau iato mai.

¹² Apa iatu Puang Matua iamo Datungku
tempon dio mai,

tu umpabu'tu kadilendokan lan te lino.

¹³ Diona kuasamMi amMi mangka umballak tasik,
sia untesse ulunna mintu' naga lan to' uai.

¹⁴ Mangkamo Minisak-nisak tu mintu' ulunna Lewiatan,
sia Miben olo'-olo' dio lu padang pangallaran tu duku'na la napotuo.

¹⁵ Kamumo umpabu'tu kalimbuang sia umpalolong uai salu,
sia umpamarangke salu kapua.

¹⁶ Kamumo ampunna tu masiang sia Kamumo tu ampunna bongi;
Kamumo tu umpatorroi inanna tu arrang sama lele sola batunna kulla'.

¹⁷ Kamumo mangka untori' lili' lino,
sia Kamu dukamo umpondok pealloan sia attu kamadinginan.

¹⁸ O PUANG, kilalai tu diona uali untelleKomi,
sia bangsa tae' pa'inaanna untunai sangamMi.

¹⁹ Da Misorongi tu bannang penaanna bu'ku'Mi lako olo-olo' masuru;

sia da Mitontong bang ungalupai tu
taumMi tu dipandasa.

²⁰ Kilalai tu diona basse,
belanna mintu' inan mapatang lan
lino nanii nasangmo inanna to
ma'pandasa.

²¹ Da' maro' anna sule masiri' tu to
dipakario-rio,
sia iatu mintu' to mandasa sia to
mase-mase la umpudi sangamMi.

²² Ke'de'Komi, o Puang Matua, amMi
pasombo katonganamMi,
kilalai umba nakua tu to baga
ullangdoKomi kiallo-kiallo.

²³ Sia da Mitang ungilalai tu arrakna
ualimMi,
belanna iatu angnga'na to
umbaliKomi tontong bangmo
kendek langngan.

**Irusan nanii kare'dekan
ara'Na PUANG**

75:1-10 (75:1-11)

75 ¹ Lu lakona pangala sengo.
(Unturu' baenan sengo:)
Dandi' bala'-bala'i. Misa' sengo.
Pa'pudianna Asaf.

- (75-2) KipudiKomi, o Puang Matua,
inang kipudiKomi,
belanna mandappi' sia tu sangamMi,
sia mintu'na penggauran kalle-
kalleamMi naulelean tau.
- ² (75-3) Iake Kulambi'mi tu allu'na,
tae' nasalai tang Kupaolai maloloi
salunna:
- ³ (75-4) Moi anna tige'ga' tu lino sola
issinna,
apa Akumo tu umpabantangi tu mai
parandanganna! *Sela*
- ⁴ (75-5) MangkaMo' ma'kada lako to
matampo kumua: Da mimatampo.
Sia lako to tang mekaaluk kumua:
Da miumpatarangga tandukmi!
- ⁵ (75-6) Sia da mipalayang tandukmi,
sia da mitumonga-monga ma'kada.
- ⁶ (75-7) Belanna tang lu dio mai
matallo,
tang lu dio mai matampu',
ba'tu lu lo' mai padang aak nanii
bu'tu kama'pakalayukan.
- ⁷ (75-8) Sangadinna Puang Matuari tu
ma'paolai salu,
Iamo la umpasosso' lu rokkoi tu
misa',

anna pakendek lu langnganni tu
misa'.

⁸ (75-9) Belanna lan limanNa PUANG
den tu irusan nanii uai anggoro'
re'de-re'de,

tu ponno anggoro' dibuli;

sia Ia untua'i lan mai,

apa mintu' tu to tang mekaaluk lan
lino ummimmi'i tu garoppa'na anna
iru'i.

⁹ (75-10) Apa iate aku la tontong bang
kupa'peissanan tu iannato,
sia umpakendekan pa'pudian
Kapenombanna Yakub.

¹⁰ (75-11) Mintu' tandukna to tang
mekaaluk la Natepokki,
apa mintu' tandukna to malambu' la
dipatarangga.

Puang Matua ungkarimmani to mandasa sia ma'paolai salu

76:1-12 (76:1-13)

76 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Dipasiala oni katapi. Misa' sengo
pa'pudianna Asaf.

(76-2) Iatu Puang Matua kalelean lan
tana Yehuda,

sia iatu sanganNa mala'bi' lan tana
Israel.

² (76-3) Dio Salem den tu tendaNa,
na dao Sion nanii banuanNa.

³ (76-4) Indemoto tu Nanii urrebong-
rebong mintu' tinaran pandillak,
sola balulang sia la'bo' sia mintu'
parea rari. *Sela*

⁴ (76-5) Pandillak-dillak tonganKomi sia
mala'bi',
dao mai buntu nanii pangrampan.

⁵ (76-6) Mintu' to lalong dirampamo,
sia tarru' leppeng,
sia mintu' to barani tang pa'belamo.

⁶ (76-7) O Kapenombanna Yakub,
belanna peada'Mi,
anna mintu' kareta sola darang
leppengmo.

⁷ (76-8) Kamumo, sia inang Kamumo
tu metakuran;
sia mindara la tumanan dio oloMi,
ke re'dekki tu ara'Mi?

⁸ (76-9) Dao mai langi' Minii umperangii
pa'paolaimMi salu,
mataku'mi sia bitukmi tu lino.

⁹ (76-10) Tonna ke'de' tu Puang Matua
la ma'paolai salu,

la ungarimmanni mintu' to
madingan penaanna lan te lino.

Sela

¹⁰ (76-11) Manassa napudiKomi tu to
masarrang,
sia to masarrang tinampepa
Mitaro'to'.

¹¹ (76-12) Mangallonankomi sia
palesso'i tu pangallonammi lako
PUANG, Kapenombammi;
mintu' tu to tiku lao ungguririkki
Puang, pennoloanni tu pamengan
lako Puang metakuran.

¹² (76-13) Tu untepok kamatampoanna
tu mintu' arung,
sia umparampoi metakuranna tu
mintu' datu lan lino.

Iatu penggauranNa Puang Matua te lendu'namo mepakatana ba'teng

77:1-20 (77:1-21)

77 ¹ Lu lakona pangala sengo; lako
Yedutun. Misa' sengo pa'pudianna
Asaf.

(77-2) Meongli'na' langngan Puang
Matua sia mengkamoyana',

sia inang meongli'na langngan Puang
Matua, sangapaoi Natanannina'
talinga.

² (77-3) Iatongku pussak undaka'mo'
Puang,

sia ia duka kebongi tang mata'ka'na'
umpatado pala'ku,

sia tang pakatana-tananna tu
penaangku.

³ (77-4) Ia angku kilalai tu Puang Matua
urrantangmo' sarro;

ia angku ma'pasibuyu'-buyu',
rossomi tu penaangku. *Sela*

⁴ (77-5) Kamumo tang umpasidullikna'
bulu mata,

mangla'na' sia tang tiku'bi'na'.

⁵ (77-6) Kukilalaimi tu attu mangka
diboko',

sia mintu' taun malaunmo.

⁶ (77-7) Sia ta'ka' lan penaangku tu

sengo pa'pudi-pudiangku ke bongi,
ma'pasibuyu'-buyu'mo' lan ba'tengku

sia napelalan kumman penaangku,
kumua:

⁷ (77-8) Ma'apai anna la metampe

tarru' tu Puang,

sia tang la mekaturu-turuimo?

- ⁸ (77-9) Tae' tarru'moraka tu
kamasokananNa,
sia sipapa' bangraka ka'tu tu
pangallu'Na?
- ⁹ (77-10) Tang Nakilalaimoraka Puang
Matua tu kamaturu-turuanNa,
sia Natampunmoraka tu mamaseNa
diona sengkeNa? *Sela*
- ¹⁰ (77-11) Kukuami: Inde sia tu
karossoangku,
kumua iatu penggauran lima kananNa
To patodoranna lelukmo.
- ¹¹ (77-12) La kukilalai tu mintu'
penggauranNa PUANG,
ondongpi la kukilalai tu mintu'
penggauran kalle-kalleamMi to attu
mangka diboko'.
- ¹² (77-13) Sia la untangnga'-
tangnga'na' lalan limamMi,
sia la kutimbang-timbang tu
penggauramMi.
- ¹³ (77-14) O Puang Matua, iatu lalanMi
naepun kamaseroan;
mindara tu Kapenomban pada tande
Puang Matua?
- ¹⁴ (77-15) Kamumo tu Puang umpogau'
apa kalle-kallean,

sia mangka Mipapayan tu kuasamMi
dio lu mintu' bangsa.

¹⁵ (77-16) Tete dio lima matoto'Mi amMi
lendokanni tu taumMi,
Iamotu bati'na Yakub sola bati'na
Yusuf. *Sela*

¹⁶ (77-17) Iatu mintu' uai
natiromokomi, o Puang Matua,
sia mintu' uai rumonting untirokomi,
sae duka lako uai mandalanna
ma'parondo.

¹⁷ (77-18) Iatu mai saliu' umbarrakan
uai,
sia iatu langi' gumalugu,
sia iatu tinaranMi sipendelok-delokan.

¹⁸ (77-19) Iatu oni guntu'Mi menanan,
sia iatu kila' unnarrang lino,
na iatu lino rumonting sia tisenno.

¹⁹ (77-20) Iatu lalanMi lan tasik,
sia lan to' uai buda,
sia iatu lalan lentekMi tae' napayanan.

²⁰ (77-21) Misolammo tu taumMi
butung domba sia bembe'
ma'baanan.

Lan lisu pala'na Musa sola Harun.

KamasokananNa Puang Matua Iako to Israel te pura diboko'

78:1-72

78 ¹ Misa' gelong bangunan ada'na
Asaf.

E rapungku, rangimi te bangunan
ada'ku,
sia tananni talinga te mintu' motokan
lilaku.

² La umbungka'na' randan pudukku
umpokada kada peada' to kinaa,
sia umpasombo mepussakanna
tempon dio mai.

³ Tu mangka kirangi sia kiissan,
sia iatu mangka nauleleanangkan to
dolota,

⁴ tae' angki la umbunianni lanto
mimi'na,
sangadinna kiuleleanan papa'
sidampi'na,
tu mintu' kataromposanNa PUANG,
sia kamatotoranNa sia mintu'
penggauran kalle-kallean
Napogau'.

- ⁵ Belanna mangkamo Natanan tu misa'
tanda dianna batu silambi' dio lu
tarukna Yakub,
sia Napondok tu misa' Sukaran aluk
dio lu bati'na Israel,
tu Napasan lako to dolota
kumua anna pokadanni lanto
mimi'na.
- ⁶ Anna issanni taruk undinna,
iamotu mintu' bati' la didadiampa
tu la tulangdan anna ulelean pole'i
lako bati'na:
- ⁷ Anna umposande' Puang Matua sola
nasangi,
sia da nakalupai tu mintu'
penggauranNa Puang Matua,
sangadinna la nakaritutui tu mintu'
pepesanNa.
- ⁸ Sia da nasusi nene' to dolona tu tau
iato mai,
iamotu misa' osso' matoro sia battuk,
iamotu misa' osso' tang ma'to' tu
penaanna,
sia tae' anna la'ka' lako Puang Matua
tu penaanna.
- ⁹ Mintu' bati'na Efraim, iamotu to sakka'
pa'buno tinaranna,
sumoro'mo ditalo tonna parari.

- ¹⁰ Tae' anna toe manda'i tu basseNa
Puang Matua
sia manoka unturu' atoran Sukaran
alukNa.
- ¹¹ Sia tang nakilalaimo tau iato mai tu
mintu' penggauranNa,
sia mintu' tanda kalle-kalleanNa,
tu Napa'pekitanammo lako kalena.
- ¹² Dio tingayona nene' to dolona Nanii
Puang umpogau' ba'tu pira-pira
tanda kalle-kallean
dio tana Mesir, dio padang Zoan.
- ¹³ Naballak tu tasik anNa palambanni
tu tau iato mai,
Napopa'parinding tu uainna susi
misa' sapan.
- ¹⁴ Iake allona Napaanta'i salebu' tu tau
iato mai,
sia Napaanta'i arrang api tu'tu' bongi;
- ¹⁵ Napatibangnga tu batu dio padang
pangallaran,
sia Napabossai Napairu' butung uai
diong mai liku mandalan.
- ¹⁶ Napatidollo-dollo tu ba'tu pira-pira
mata uai lan mai buntu batu,
sia napasumalu tu uai iato butung
salu.

- 17 Apa umpogau' tarru' bangora kasalan
tu tau iato mai lako Kalena,
sia umbali Patodoranna dio lu padang
talo.
- 18 Napasandak tu Puang Matua lan
penaanna,
umpalaku kande susitu kamailuanna;
- 19 Ma'kada lako Puang Matua nakua:
Ma'dinraka tu Puang Matua
umpalennarangki' kande dio
padang pangallaran?
- 20 Tonganna mangkamo ussambakki
buntu batu anna sun tu uai lan mai,
sia bu'tu tu mata uai sumalu;
apa la Nakulle siaparaka umpa'ben
roti,
sia umpasakkarann pa'kandian
taunNa?
- 21 Iamoto anNa sengke tu PUANG tonNa
rangii,
dukkumi tu api lako bati'na Yakub,
sia le'ke' tu kasengkeanNa lako
tarukna Israel.
- 22 Belanna tae' anna katappa'i tu Puang
Matua
sia tae' narannuanni tu pa'tunduanNa.
- 23 Moi anna susito, ma'kadami Ia lako
salebu' daona lu,

- sia unkillang mintu' ba'bana langi':
24 Napaurannimi manna tu tau iato mai
napotuo,
sia umpa'kamasean gandung lako
tau iato mai dao mai langi':
25 Pantan ungkandemi roti dao mai
langi',
sia Napasongloran kande tu tau iato
mai sadia'na.
26 Napopangiri' tu angin matallo dao
mai langi',
sia Napasae tu angin lu lo' mai
pollo'na uai tete dio kuasanNa.
27 Napauranni pa'kandian tu tau iato
mai susi barra'-barra',
sia manuk-manuk kepani' susito
karangan dio biring tasik.
28 Naronnosan lan rante nanii tendana,
sia tiku lao inan nanii.
29 Kumandemi tu tau iato mai sadia'na
tongan,
sia Naben tu nadaka'na.
30 Apa tae'pa anna paliu pandaka'
penaanna tu tau iato mai,
sia lan bang sia sadangna tu kande,
31 tu'ba'mi tu kasengkeanNa Puang
Matua lako tinde tau,

- anNa patei tu mintu' tau tu
malomponamo,
sia Natebang tu mintu' to Israel
mangura.
- ³² Moi anna susito, umpogau' poleomo
kasalan tu tau iato mai,
sia tae' anna katappa'i tu penggauran
kalle-kalleanna.
- ³³ Iamoto anNa roto'i punala bangi tu
mintu' allo katuoanna,
sia Mepatiramban tu kadiputtaiana
taun kalolanganna.
- ³⁴ Iatonna pateimi tu tau iato mai,
maneri naanga' tu Puang,
anna tibalik pakkan undaka' Puang
Matua.
- ³⁵ Sia nakilalaimo tau iato mai,
kumua iatu Puang Matua Iamo buntu
batunna,
sia Puang Matua Patodoranna, iamo
patunduanna.
- ³⁶ Apa iatu tau iato mai umbangko
malute Puang,
sia umpakena Puang tete dio bisaranna.
- ³⁷ Belanna tae' anna ma'to' tu penaanna
lako Puang
sia tae' anna toe manda'i tu basseNa.
- ³⁸ Apa belanna kamamaseanna

- Naseroi tu salana tau iato mai sia tae'
Nasabu'i;
nenne' poleo'I unta'tan sengke
budanNa,
sia untemme' ara' rumeke-mekeNa.
- ³⁹ Belanna nakilalai tu diona tau iato
mai kumua a'gan batang kale,
tu butung rambu pa'de poton,
sia tae'mo nabu'tu sule.
- ⁴⁰ Ba'tu pempiran tu tau iato mai
battuk lako Kalena dio lu padang
pangallaran,
sia umpa'di'i penaanNa Puang dio lu
padang talo,
- ⁴¹ sia ussandak poleopi Puang Matua,
sia umparosso To masero pindanna
to Israel.
- ⁴² Tae' anna kilalai lenni tau iato mai tu
lima matoto'Na,
sia iatu allo nanii Puang ullendokanni
dio mai to umpakario-rioi.
- ⁴³ Tonna padenni tu mintu' tanda
kalle-kalleanNa dao tana Mesir,
sia mintu' tanda mangngaNa dio
padang Zoan.
- ⁴⁴ Napopembali rara tu uainna lan salu
Nil,

- sia mintu' uai lolongna, naurunganni
tae' nairu'.
- 45 Napasae tu tabuan balo tu ussabu'i
tu tau iato mai,
sia tokko' urratoi tau iato mai.
- 46 Iatu bura padangna tau iato mai
Napakandei ulli',
sia ia duka tu polean ra'ta'na
Napakandei batik.
- 47 Napasanggangi uran batu tu mintu'
anggoro'na,
sia ambun maka'dang tu ara
pangala'na;
- 48 Napopa'elo'na tu uran batu anna
sanggangi tu patuoanna tau iato
mai
sia mintu' olo'-olo'na nasanggangi kila'
silalle-lalle.
- 49 Naparampoi kamare'dekanNa tu tau
iato mai
sia kasengkean sia kamagallian sia
kamandasan,
iamotu misa' porimpunganna
malaeka' umbaa kasanggangan.
- 50 Napatu'ba' tu kasengkeanNa,
sia tae' Narinding pala'i tu deatanna
tau iato mai dio mai kamatean.

Sangadinna Nasorong tu sunga'na
lako saki ropu.

⁵¹ Napatei nasang tu anak pa'bunga'
dio Mesir,

iamotu bunga'na kamabukuanna lan
mintu' tendana Ham.

⁵² Apa Napasangtiangkaran Nasolan
sun tu taunNa butung domba sia
bembe' ma'baanan,

sia Naturu' mana'pa dio lu padang
pangallaran ten patuoan.

⁵³ Narenden marampa' tu tau iato mai,
naurungan tae' namataku',

belanna mintu' ualinna malabumo lan
tasik.

⁵⁴ AnNa solanni tu tau iato mai sae lako
lili' inan maindanNa, lako te buntu
iate tu mangka Naappa' tete dio
lima kananNa.

⁵⁵ Naula'i lao tu mintu' bangsa dio mai
to' olona tau iato mai,

sia nataa-taa tu padangna Nasuka'
tinting la napomana' tau iato mai,
anNa panno'ko'i tu mintu' sukunna to
Israel lan tendana tau iato mai.

⁵⁶ Apa nasandak tau iato mai tu Puang
Matua,

- sia unnea lako Puang, Patodoranna,
sia tang unturu' kasa'bianNa.
- ⁵⁷ Sangadinna sorong boko' sia tang
mana'pa' susito dolona,
sia tipero' susi tinaran pasala.
- ⁵⁸ Tau iato mai umpare'dek ara'Na
Puang diona kamenombanna dao
lu inan madao,
sia umpabu'tu pangimburuanNa
diona mintu' rapang-rapangna
napodeata.
- ⁵⁹ Lendu' ia sengkeNa tu Puang Matua
tonna rangii tu iannato,
anNa sa'bianganni tu mintu' to Israel.
- ⁶⁰ Naurunganni Nasalai tu tenda dio
Silo,
tu tenda Napabendan dio to' naninna
tolino;
- ⁶¹ Napopa'elo'na tu kamatotoranNa
dirampa,
sia iatu kamala'biranNa tama lisu
pala'na uali.
- ⁶² Napopa'elo'na tu taunNa nakande
bassi mataran,
belanna lendu' tongan sengkeNa lako
to Napotau.
- ⁶³ Iatu mai to manguranna pura nalalle
api,

- sia mintu' tu mai anak dara tae'mo
anna ditendeng sengo rampanan
kapa'.
- ⁶⁴ Siapanammo tu mintu' to minaanna
nakande bassi mataran,
natae' anna batingi to balunna.
- ⁶⁵ Attu iato malima'ka'mi tu Puang
sangtinti to pana'ding,
sia ten pa'barani napakapua uai
anggoro' tu penaanna.
- ⁶⁶ Nasambakki dio mai boko' tu mintu'
ualinNa,
sia Naparampoi kamatunan tang
pa'de-pa'de.
- ⁶⁷ Apa Nasuale pala' tu tendana Yusuf,
sia tae' anNa turo ta'bai tu suku
Efraim.
- ⁶⁸ Sangadinna Naturo ta'ba tu suku
Yehuda,
sia iatu buntu Sion tu Napa'budai.
- ⁶⁹ AnNa bangunni tu inan maindanNa
butung inan matande,
sia butung lino tu Naparandanganni
matoto' tontong sae lakona.
- ⁷⁰ Naturo ta'ba tu Daud, taunNa,
anNa sarakki lan mai bala domba:

- ⁷¹ Nasarakki dio mai boko'na mintu'
domba sumusu la ungkambi'
Yakub, taunNa,
sia Israel to Napotau.
- ⁷² Ia ungkambi'i tu tau iato mai sitinaya
penaa lambu'na,
sia narenden lima malutena tu tau
iato mai.

**Pa'palaku anna dipabala'i tu
kasangganna Yerusalem**

79:1-13

- 79** ¹ Pa'pudianna Asaf.
O Puang Matua, natamaimo to
kapere' tu apamMi,
sia urruttakki banua kabusungamMi,
ondongpi napatombonan batu tu
Yerusalem.
- ² Napakandeimo manuk-manuk dao lu
langi' tau iato mai,
tu batang rabukna taumMi,
sia napakandei olo'-olo' lampung dio
lu padang
tu duku'na to masallo'Mi.
- ³ Napatibollo tu rarana butung uai dio
lu tikunna Yerusalem,
sia moi misa' tau tae' ullamunni.

- ⁴ Napobe'seammokan sangtondokki,
sia Napotule'-tuleran sia
Napoparumbasanmokan bali
lembangki.
- ⁵ Sangapapira, o PUANG? La tontong
bangraka tu kasengkeamMi?
Sia iatu kapangimburuamMi la
ma'pamampu'raka susi api?
- ⁶ Patu'ba'i kasengkeamMi lako
to tang untandaiKomi,
sia lako mintu' lili' parenta
tang metamba ussa'bu' sangamMi.
- ⁷ Belanna naampello'mo tu Yakub,
sia nasanggang-sanggang tu inanna.
- ⁸ Da Mipasisurungan salana to doloki,
sangapaoi anna tammuikanni
mamaseMi madomi',
belanna tang pa'bela tonganmokan.
- ⁹ Tunduikanni, o Puang Matua, oto'na
kasalamarangki,
tete dio kamala'biranna sangamMi;
rampanangkanni sia basei tu mintu'
kasalangki,
tu belanna sangamMi.
- ¹⁰ Aparabannangna anna la ma'kadara
tu to kapere' kumua:
Umbamira tu Kapenombanna?

Melo ke naissanni to kapere' dio
tingayoki,
tu diona kaMipembalianganna tu
mai rarana taumMi tu mangka
dipato'do.

¹¹ Melo kerampoi lako oloMi tu sarrona
to dirampa,
sia belanna kakapuanna kuasamMi
rinding pala'i dikka'
tu mintu' to dilampakmo la dipatei.

¹² Na lako bali lembangki papakkanni
manglokkon pempitu tama rianna
tu pebe'se mangka nabe'seangKomi, o
Puang.

¹³ Na kami te, taumMi, sia domba
Mikambi',
la umpudiKomi tontong sae lakona,
sia kisiosso'i umpa'peissanan
kadipudi-pudiamMi.

Pangando malaku anna dipasule tama dandanna tu to Israel

80:1-19 (80:1-20)

80 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo bunga
bakung.

Kasa'bianna Asaf. Misa' pa'pudian.

- (80-2) O Pangkambi'na to Israel,
patananni tu talingamMi!
Tu umpatudu lalan bati'na Yusuf
butung domba,
o Kamumo tu unnisungi karubion,
patiarrangi tu rupamMi.
- ²(80-3) Angkarammi dio tingayona
Efraim sia Benyamin na Manasye
tu kalalongamMi,
amMi mai ullendokangkan.
- ³(80-4) Pasulekanni, o Puang Matua,
tama dandanki,
paparrangi tu lindoMi, angki
dilendokan.
- ⁴(80-5) O PUANG, Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik,
sangapapira tu kasengkeamMi
ungkanoka passambayangna
taumMi?
- ⁵(80-6) Uai mata mannamo Mibenni
napotuo,
ondongpi uai mata mannamo
Mipamosoanni nairu'.
- ⁶(80-7) Mitananmokanni
napenggaronto'i kasigaganna
bali lembangki,
sia nasitelleikan mintu' ualingki.

- ⁷ (80-8) O Kapenombanna mintu'
ma'dandan maritik,
pasulekanni tama dandanki,
paparrangi tu lindoMi, angki
dilendokan.
- ⁸ (80-9) Mibuakmo sia Mipalengka'
tu sangto' anggoro' dio mai tana
Mesir,
ammi ula'i lao tu mintu' bangsa,
Mitananni tu kayu iato.
- ⁹ (80-10) Mipalapparammo inan,
naurunganni mennuaka' melo
sia ussitutu'i padang.
- ¹⁰ (80-11) Mintu' duka buntu naonganni
ongan-onganna,
sia mintu' tangkena unkapu' kayu
arasi' sangbara' padang.
- ¹¹ (80-12) Napopendolok tu mai
tangkena sae tama tasik,
sia mintu' lolona sae tama Salu.
- ¹² (80-13) Ma'apari amMi lo'po'ri tu
tembo'na,
naurunganni minda-minda lendu'
inde to lalan iato napeloloi bang.
- ¹³ (80-14) Napepuraimo bai lampung,
sia angganna olo'-olo' dio lu padang
pura ungkandei.

- ¹⁴ (80-15) O Kapenombanna mintu'
ma'dandan maritik, suleKomi.
Tiro lumbangi dao mai suruga, sia
penunui,
sia parinaai te mintu' garonto'
anggoro'.
- ¹⁵ (80-16) Tu pa'tado' natanan lima
kananMi,
iamotu muane, Mipeloboran Kalemi.
- ¹⁶ (80-17) Iatu kayu iato diballa butung
rompon;
sia mintu' tau iato sabu'mo diona
kaumpalessekamMi matamMi.
- ¹⁷ (80-18) Rondongi limamMi tu to
diona kananMi,
iamotu to Mipeloboran Kalemi.
- ¹⁸ (80-19) Iake susito, tae'mo angki la
balik dio mai Kalemi,
patuokanni angki meongli' ussa'bu'
sangamMi.
- ¹⁹ (80-20) O PUANG Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik,
pasulekanni,
melo ke parrangi tu rupamMi, angki
dilendokan.

E to Israel, patananni tu talingammi sia perangii Kapenombammi

81:1-16 (81:1-17)

81 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo: Gitit.
Pa'pudianna Asaf.

(81-2) Ra'ban-ra'bankomi umpenian
Puang Matua, tu tapopamuntu,
pela'tekanni tu Kapenombanna
Yakub.

² (81-3) Menanikomi, sia pannonii tu
ganda'-ganda',
sia katapi merio'-rio' oninna sia
dandi.

³ (81-4) Pannonianni tarompe' pua tu
allo madatunta ke bunga' sombonai
bulan
sia iake malimbunnai bulan.

⁴ (81-5) Belanna iatu iannato iamo aluk
dipondokan to Israel,
sia atoranna Kapenombanna Yakub.

⁵ (81-6) Iatu iannato Napantok
napobatu silambi' bati'na Yusuf,
tonna sun tu Puang umpasulei tana
Mesir.

Urrangimo' misa' kada tang
kupebuyu', nakua:

⁶ (81-7) Akumo ussondoka panglemba
dao mai palempengna,
anna tilendok lu limanna dio mai
pangrengge'.

⁷ (81-8) Aku urrinding pala'ko tommu
meongli' lan attu kapussakkan,
sia Aku umbaliko guntu' lan mai
massalebu'na;

Kusandakmoko dio Meriba. *Sela*

⁸ (81-9) E taungku, patananni tu
talingammu, la Kumotokkiko lila
pa'pakilala;
e to Israel, ke la moraiko
umperangiiNa'!

⁹ (81-10) Da muden umpekalangka'i
deata to senga',
sia da mupenombai deata to salian
lembang.

¹⁰ (81-11) Akumo, PUANG,
Kapenombammu,
tu mangka ussolangko sun lan mai
tana Mesir;
popengangai tu sedangmu angku
ponnoi.

¹¹ (81-12) Apa iatu taungku noka
umperangiiNa',

sia tae' naporaiNa' to Israel.

¹² (81-13) Iamoto angKu popa'elo'nai
lan katoroge'geranna;
naurungan unturu' bang lalan
tangga'na.

¹³ (81-14) Kenna perangiiNa' taungKu,
sia kenna turu'i to Israel tu
pepasanKu!

¹⁴ (81-15) Manassa ta'pa Kupatunduk
madomi' tu mai ualinna,
sia Kupasulei limangKu tu mai to
unneai.

¹⁵ (81-16) Mintu' to unkgabiri' PUANG,
anna tang mengkaola lako Kalena,
anna angga'-angga'i bang,
sia iatu kamasolanganna to mabiri' la
tontong sae lakona.

¹⁶ (81-17) Manassa tau iato mai la
Napakande mapulu'na gandung,
sia la Kupedia'i tani' lan mai sapak
batu.

**Puang Matua urra'ta' ukungan
lan tinimbunna deata**

82:1-8

- 82** ¹ Pa'pudianna Asaf.
Tongkon tu Puang Matua lan
tinimbunna deata,
sia urra'ta' ukungan lan lu mintu'
deata.
- ² Sangapapokomi la ma'paolai salu
pakayun bimbang,
sia malang lako to tang mekaaluk?
Sela
- ³ La mitiroan tu to bitti' sia pia biung,
sia la umpasalunna to dipandasa sia
to mase-mase.
- ⁴ Rampananni tu mintu' to bitti' sia to
mase-mase,
lendokanni lan mai lisu pala'na to
tang mekaaluk.
- ⁵ Tau iato mai tae' tangnga'na sia tae'
paissanna,
tontong bang lolang nakabu'
kamalillinan;
ia dukamoto anna tigege' tu mintu'
parandanganna te lino.
- ⁶ Mangkamo Kupokada kumua:

Kamumo tu deata,
sia kamumo sola nasang tu mai
anakna Patodoranna.

⁷ Apa la matekomi susito lino,
sia susikomi misa' tu mai datu la
tibambang!

⁸ Ke'de'Komi, o Puang Matua, paolaimi
salunna te lino,
belanna poissanMi tu mintu' bangsa.

Passambayang malaku pa'tunduan unnea mintu' ualinna Israel

83:1-18 (83:1-19)

83 ¹ Nanian. Pa'pudianna Asaf.
(83-2) O Puang Matua, da
Mimari'pi bang,
sia da Mima'pakappa sia da
Mima'bituk-bituk, o Puang Matua.

² (83-3) Belanna tiromi, marukka
nasangmo tu mintu' ualimMi,
sia mintu' to unγκabiri'Komi
umbangunan ulunna.

³ (83-4) Sama turu' untannun tangnga'
kadake unnea taumMi,
sia sipakulu-kulumo la umbali mintu'
to tang Mipairi'i angin.

- ⁴ (83-5) Nakua kadanna: Maikomi anta
sabu'i nasangi tu tau iato,
da nadadi len misa' bangsa,
sia da nadikilalai lenpa tu sanganna
Israel!
- ⁵ (83-6) Inang manassa misa' penaamo
tu tau iato mai untampa tengko
situru',
sia unnarra' lampa kada la
unneaKomi:
- ⁶ (83-7) Iamotu mintu' to ma' suku
Edom sia to Ismael,
Moab sia to Hagar,
- ⁷ (83-8) Sia Gebal sia Amon sia Amalek,
tondok Filistin sola mintu'
pa'tondokan Tirus:
- ⁸ (83-9) Ia duka tu Asyur sama turu'mo
mintu' tau iato mai,
sia ussande' mintu' bati'na Lot. *Sela*
- ⁹ (83-10) Parampoi tu tau iato mai
susitu mangka Miparampoan to
Midian,
sia susitu lako Sisera, sia susi lako
Yabin dio randan salu Kison.
- ¹⁰ (83-11) Tu disabu'imo dio En-Dor,
sia susimo pangangku'.
- ¹¹ (83-12) Iatu mintu' to la'bi'na pasusii
Oreb sia Zeeb,

sia iatu mintu' tedong pariu'na pasusii
Zebah sia Salmuna.

¹² (83-13) Tu mangka ma'kada nakua:
Maikomi taalai tapomana'!
Tu inanNa Puang Matua.

¹³ (83-14) O Kapenombangu, pasusii
daun kayu nabaa
angin tu tau iato mai,
sia susi ongan nairi' angin.

¹⁴ (83-15) Susi api unnimbakan
pangala' tamman,
sia susito dukku api ullalle mintu'
tanete,

¹⁵ (83-16) Susi dukamoto la Miula'
sumpu angin bara'Mi tu tau iato
mai,
sia patirambanni talimpuru'Mi.

¹⁶ (83-17) Todingi siri',
anna daka'i tu sangamMi, o PUANG.

¹⁷ (83-18) Da'ito anna kasirisan tu tau
iato mai sia tiramban tontong sae
lakona,
sia da'ito anna maila' sia anna
sanggung.

¹⁸ (83-19) Anna issanni kumua Kamu
manna tu disanga PUANG,
Patodoranna lan mintu' narande tana
kalua'.

**Nanian to lumio'
umpangudui Yerusalem**

84:1-12 (84:1-13)

84 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Unturu' baenan sengo: Gitit.
Pa'pudianna bati'na Korah.

(84-2) Tangpada mala'bi'na tu
banuamMi,
o PUANGna mintu' ma'dandan
maritik!

² (84-3) Mamali' tu penaangku
sia mangussu' la mentama
tarampakNa PUANG;
deatangku sia batang kaleku mela'tek
umpudi Puang Matua matontongan.

³ (84-4) Ia duka tu dena' untkabu'tuimo
inan nanii,
sia iatu kaluppini' den serangna,
napannai anakna,
sikandappi' inan pemalaran lako
Kalemi. O PUANGna mintu'
ma'dandan maritik,
o Datungku sia Kapenombangku.

⁴ (84-5) Maupa' tu mintu' to tonang lan
banuamMi:
tang toreKomi napudi! *Sela*

- ⁵ (84-6) Maupa' tu to
umpopamuntuKomi,
tu to marampa'mo lan penaanna tu
lalan.
- ⁶ (84-7) Iake unnolai lombok rangke
natuoi tallubeke,
nabilang kumua padang nasitutu'i
kalimbuang boba,
sia nasakka'i rongko' bunga' uran.
- ⁷ (84-8) Samambelanna naola,
sabatta'-batta'na,
la umpennoloi Puang Matua dio Sion.
- ⁸ (84-9) O PUANG, Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik, perangii
tu passambayangku, patananni
tu talingamMi, o Kapenombanna
Yakub! *Sela*
- ⁹ (84-10) O Puang Matua, balulang
toto'ki,
tiroi sia mantai tu rupanna to
ditokkoMi.
- ¹⁰ (84-11) Belanna sangallo dio to'
tarampakMi melo ia anna sangsa'bu
allona (dio inan senga');
mandu kuporai untorroi to' ba'ba
banuanNa Kapenombangu
na iatu torro lan tendana to tang
mekaaluk.

- ¹¹ (84-12) Belanna PUANG
 Kapenomban, iamo matanna
 allo sia balulang toto',
 sia PUANG umpa'ben pa'kamase sia
 kamala'biran;
 sia tae' duka kameloan tang Naben
 to lolang malambu'.
- ¹² (84-13) O PUANGna mintu'
 ma'dandan maritik,
 maupa' tu to umposande'Komi.

**Passambayangna to
 Israel umpalakui anna
 dipasule tama dandanna**

85:1-13 (85:1-14)

- 85** ¹ Lu lakona pangala sengo.
 Pa'pudianna bati'na Korah.
 (85-2) O Puang, naalamo penaamMi tu
 padangMi.
 Mipopembalimo tu torro ke'de'na
 bati'na Yakub:
- ² (85-3) Mipagarri'mo tu
 kapatengkanna taumMi,
 sia Mipai'pinnimo batu mapipang tu
 kasalanna. *Sela*
- ³ (85-4) Mirampanammo tu mintu'
 kare'dekan ara'Mi,

sia Mitoyangan tu Kalemi dio mai
kasengkean ma'lulu-lulumMi.

⁴ (85-5) Pasulekan tama dandanki,
o Puang Matua, oto'na
kasalamarangki,
sia pa'deimi tu kasengkeamMi lako
kaleki.

⁵ (85-6) La tontong bangroKomika sae
lakona ussengkeikanni?
Sia tontongraka la Mipaparan bati'ki
tu kasengkeamMi?

⁶ (85-7) Tae'raka amMi la umpapayakan
sule
anna poparannuKomi taumMi?

⁷ (85-8) Pakitammokan
kamasokanamMi, o PUANG,
sia benkanni tu kasalamaran lu dio
mai Kalemi.

⁸ (85-9) La kuperangii tu apa Napokada
Puang Matua, PUANG.
Belanna la umpokada kamarampasan
lako taunNa sia lako mintu' to
sallo'Na;
podo da natibalik tu tau iato mai sule
lako kabaganna.

⁹ (85-10) Manassa iatu
kamakarimmanan lu dio mai

Kalena marengke' lako mintu' to
ungkataku'I.

Naurunganni tonang tu kamala'biran
lan tondokta.

¹⁰ (85-11) Iatu kamasokanan sia
kamarurusan sitammu sikurre
sumanga',
sia kamaloloan anna kamarampasan
sipa'dikkanan.

¹¹ (85-12) Iatu kamarurusan la bu'tu
diong mai atena padang.
Na iatu kamaloloan la mentiro
lumbang dao mai ba'tangna langi'.

¹² (85-13) Sia la umbengan duka
kameloan tu PUANG,
anna kendek burana tu padangta.

¹³ (85-14) Iatu kamaloloan la
undoloanNi,
sia la umpapatui bate lalanNa.

Passambayang umpalaku pa'tunduan

86:1-17

86 ¹ Passambayangna Daud.
O PUANG, palempeKomi
talingamMi, perangiina',

belanna aku te mandasana' sia
mase-mase:

- ² Rinding pala'i tu deatanku, belanna
aku te to mengkaola;
o Kamu, Kapenombangu, lendokanni
tu taumMi tu umposande'Komi.
- ³ Katuru-turuina', o Puang,
belanna mati' Kalemi kunii
mengkamoya kiallo-kiallo.
- ⁴ Pasendei tu penaanna taumMi,
belanna iatu penaangu kupalumati'
Kalemi, o Puang.
- ⁵ Belanna Kamu to masokan, o Puang,
sia malanggo' penaamMi umpa'dei
salana tau,
sia kapua kamaturu-turuamMi lako
mintu' to umpengkamoyaiKomi.
- ⁶ O PUANG, tananni talinga tu
passambayangku,
sia peranggih tu pengkamoyaku.
- ⁷ Iake mandasana' meongli'na' mati'
Kalemi,
belanna tae' amMi tang
umperangiina'.
- ⁸ Iatu mintu' deata tae' ussitinti
batuangKomi,
sia moi misa' tae' ussilioan
panggaragamMi.

- ⁹ Mintu'na bangsa tu mangka
Mikombong la sae menomba dio
oloMi, o Puang,
sia umpakala'bi' sangamMi.
- ¹⁰ Belanna Kamumo tu pasareongan
umpogau' kalle-kallean,
Kamu manna tu Puang Matua.
- ¹¹ O PUANG, ada'ina' tu lalanMi,
angku pengkaolai kamanapparamMi;
pakalebui tu penaangku angku
kataku' sangamMi.
- ¹² O Puang, Kapenombangku, la ponno
penaangku umpudiKomi,
sia la kupakala'bi' tu sangamMi sae
lakona.
- ¹³ Belanna kapua kamasokanamMi lako
kaleku,
sia Mirampanammo tu deatangku dio
mai posi'na lino to mate.
- ¹⁴ O Puang Matua, mintu' to matampo
ke'de'mo umbalina',
sia kombonganna to masa'ga' la
ungka'tu sunga'ku.
Sia tae'mo nakilalaiKomi lan
penaanna.
- ¹⁵ Apa kamu, o Puang, tu Kapenomban
sumpu mamase sia sa'pala buda,

sia kalando pesuka' sia kapua
tu kamasokanamMi sia
kamarurusamMi.

¹⁶ Sailena' sia katuru-turuina',
benni kamatoramMi tu taumMi,
sia lendokanni tu anakna kaunanMi
baine.

¹⁷ Pogauranna' misa' tanda napotanda
tasikna kameloan,
kumua anna ta'pai matanna mintu' to
ungkabiri'na' anna kasirisan,
belanna Kamumo, o PUANG,
tu mangka untunduina' sia
umpakatanana'.

Iatu Sion iamo panglisuanna mintu' tondok

87:1-7

87 ¹ Misa' nanian pa'pudianna bati'na
Korah.

Iatu parandanganna toppo' dao lu
buntu maingan;

² Mandu Naporai duka PUANG tu mai
babanganna Sion.

Na iatu mai mintu' inanna bati'na
Yakub.

- ³ Ba'tu sangapa tu apa mala'bi' tu
napotuleran tau diona a'gammu,
o kota Puang Matua! *Sela*
- ⁴ La kugente' tu Rahab sia Babel butung
to untandaiNa',
susi dukato tu tondok Filistea sia
Tirus sola Etiopia Kusa'bu' kumua:
Tau iate mai to dadi inde to!
- ⁵ Ondongpi tu Sion la nasa'bu' tau
kumua:
Pada dadi lan nasangmo,
na patodoranna Kalena
umpamatoto'i.
- ⁶ Napaalai bilangan PUANG, ke
Napatamai sura' tu mintu' bangsa
kumua:
Iate tau iate mai dadi inde to! *Sela*
- ⁷ Na iatu to sumengo sia iatu to sumayo
la ma'kada kumua:
O Sion lan lili'mu tu nanii mintu'
kalimbuang bobaku!

**Passambayangna to naala
saki tang dampi-dampian**

88:1-18 (88:1-19)

88 ¹ Misa' nanian pa'pudianna bati'na
Korah. Lu lakona pangala sengo.

Unturu' baenan sengo: Mahalat
 Leanot, Misa' gelong bangunan
 ada'na Heman, to Ezrahi.

(88-2) O PUANG, Puang Matua oto'na
 kasalamaranku,
 meongli'na' mati' oloMi allo bongi.

² (88-3) Sangapaoi anna lattu' mati'
 oloMi tu passambayangku,
 tananni talinga tu pengkamoyaku:

³ (88-4) Belanna namossongmo parri'
 tu penaangku,
 sia merreke'mo lako lino to mate tu
 sunga'ku.

⁴ (88-5) Iatu aku te naalana' bilanganna
 to la tama tang merambu,
 sia susimo' to tang panggega'.

⁵ (88-6) Sumpandanmo' sola to mate,
 butung to mate dipongko tungngara
 lan tang merambu,
 tu tae'mo Mikilalai lenni,
 sia iatu tisabak ka'tu lan mai lisu
 pala'Mi.

⁶ (88-7) Mipalendu' rokkonamo'
 pa'tambunan,
 diong malillinna sia mandalanna.

⁷ (88-8) Tarru' nao'tonna'
 kasengkeamMi,
 sia Mipasamboina' bombangMi. *Sela*

- ⁸ (88-9) Mipato yangmo dio mai kaleku
tu mai sitandangku,
sia Mipatulangdanmo' napomagalli
tau iato mai;
tikurungmo' sia tae'mo kubelai lelo.
- ⁹ (88-10) Iatu matangku maku'dung
napobua' kamandakan,
o PUANG, kiallo-kiallo meongli'na'
Mati',
sia umpatadona' pala'ku mati'
Kalemi.
- ¹⁰ (88-11) Ma'dinroKomika umpogau'
kalle-kallean lako to mate;
sia ma'dinraka tu bombo to mate
malimbangun la umpudiKomi?
- ¹¹ (88-12) Ma'dinraka tu
kamasokanamMi napa'peissanan
tau diong pa'tambunan,
ba'tu iatu kamarurusamMi diong inan
dinii ponnong?
- ¹² (88-13) Ma'dinraka tu mintu'
penggauran kalle-kalleanMi naissan
tau lan lu kamalillinan?
Sia iatu kamaloloamMi dio tana dinii
tang mangingaran?
- ¹³ (88-14) Apa iatu aku te meongli'na'
Mati', o PUANG,

sia iake melambi' la kendeK tu
passambayangku mati' oloMi.

¹⁴ (88-15) O PUANG, apara bannangna
amMi tibera',

sia Mibuniana' lindoMi?

¹⁵ (88-16) Iate aku te mandasana'
tempon dio mai mangurangku,
takua to la matemo',

kuperasai tu penggauran masangMi
sia ka'tu rannuna'.

¹⁶ (88-17) Iatu kare'dekanna ara'Mi
ussamboina',

sia mintu' penggauran masangMi
ussolangina';

¹⁷ (88-18) kiallo-kiallo iatu mintu'nato
napatama limbuna' ten to uai,
pada nasiputu'i tamana'.

¹⁸ (88-19) Mintu' sangmuaneku sia to
kusibaan

Mipatoyangmo dio mai kaleku;
iatu sitandangku poton tama
kamalillinan.

Tang tontongraka pangallu'Na Puang Matua lako Daud?

89:1-52 (89:1-53)

89 ¹ Misa' gelong bangunan ada'na
Etan, to Ezrahi.

(89-2) La tontongna' sae lakona
umpopenanian tanda mamaseNa
PUANG,

sia iatu kamarurusamMi
napa'peissanan tongka' dililaku
landa' lako disituran-turananni.

² (89-3) Belanna susimoto tu kadanguku:
Iatu kamasokanan tontong bang
dibangun,
iatu kamarurusamMi ten langi' tang
tiberu.

³ (89-4) Nakua kadamMi: MangkaMo'
sibasse to Kupilei langsa',
sia basse Kupaallonni sumpa lako
Daud, taungKu:

⁴ (89-5) Tang la Kuparoto' tu bati'mu
sae lakona,
sia la Kubangun tu kambuno
kapayungammu landa' lako
disituran-turananni. *Sela*

- ⁵ (89-6) Iamoto anna mintu' tu
daona langi' umpudi penggauran
kalle-kalleamMi, o PUANG,
sia kamarurusamMi dipudi lan
kombonganna to masallo'.
- ⁶ (89-7) Belanna mindara lan ba'tangna
langi' tu ma'din la dipasitenderan
PUANG?
Sia mindara tu mai disanga
pekapuangan tu la sitinti batunna
PUANG?
- ⁷ (89-8) Iamotu Kapenomban
metakuran tongan lan tinimbunna
to masallo',
sia lendu' nakataku'na mintu' to
untalimbungi.
- ⁸ (89-9) O PUANG, Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik,
mindara tu sumpu kuasa susi Kamu,
o PUANG?
Iatu kamarurusamMi untalimbung
tamaKomi.
- ⁹ (89-10) Kamumo tu umparenta
mariakna tasik,
Iake umbassan lenni tu bombangna,
Kamuri tu umparadanni.
- ¹⁰ (89-11) Mangkamo Miratoi tu Rahab
butung to dipatei,

sia mangka Mipasisarak-sarak lima
mawatangMi tu ualimMi.

¹¹ (89-12) Kamumo puangna langi' sia
Kamu duka puangna lipu daenan;
iatu lino sola mintu' issinna,
Kamumo unnotonni tu
parandanganna.

¹² (89-13) Iatu ulunna salu kalua' sola
pollo'na uai Kamu umpadenni:
Iatu buntu Tabor sola Hermon
mela'tek tete dio sangamMi.

¹³ (89-14) Kamumo tu ma'takia' bassi.
Mawatang tu limamMi, sia matande
tu lima kananMi.

¹⁴ (89-15) Iatu kamaloloan sia
tang pakayun bimbang
iamo parandanganna isungan
kapayungamMi,
na iatu kamasokanan sia
kamarurusan dolo dio oloMi.

¹⁵ (89-16) Maupa' tu bangsa unnissanNi
mela'tek tanda kasendean,
tau iato mai lolang naarrangi
rupamMi, o PUANG;

¹⁶ (89-17) Tu belanna sangamMi
anna mela'tek tu tau iato mai
kiallo-kiallo,

sia tete dio kamaloloamMi anna
dipamatande.

¹⁷ (89-18) Belanna Kamuri tu
napomala'bi' kamatotoranna,
sia diona kamasorokamMi amMi
patarangai tu tandukki.

¹⁸ (89-19) Belanna iatu balulangi lu
dio mai PUANG,
sia iatu datungki lu dio mai To
maserona to Israel.

¹⁹ (89-20) Tonna attu iato
ma'kadamoKomi lako to masallo'Mi
lan patiro mendeata, susite:
Mangkamo Kulampakan pa'tunduan
tu misa' lalong,
sia Kupamatandemo tu misa' to
dipilei langsa' lan mai bangsa iato.

²⁰ (89-21) Kuappa'mo tu Daud,
taungKu,
sia Kutokko minna' maseroKu.

²¹ (89-22) Natontong ussande'i
limangKu,
sia anna pabantang takia'Ku:

²² (89-23) Tae' anna la ullaoi uali,
sia tae' anna la umpandasai to
bulituk.

²³ (89-24) Sangadinna la Kupipping tu
ualinna dio olona,

- sia la Kutalo tu mai to ungnabiri'i.
- ²⁴ (89-25) La narondong
kamarurusangKu sia
kamasokanangKu,
sia tete dio sangangKu anna
dipatarangga tu tandukna:
- ²⁵ (89-26) La Kupaalai limanna tu tasik,
sia lima kananna tu mai minanga.
- ²⁶ (89-27) La ma'kada lako Kaleku
kumua: Kamumo tu Ambe'ku,
Kapenombangku sia buntu batu
kasalamarangku.
- ²⁷ (89-28) La Kupatongkon anak
pa'bunga' duka,
untongloi mintu' datu lan te lino.
- ²⁸ (89-29) La Kukaduttu' tu
kamasokanangKu lako kalena
tontong sae lakona,
sia iatu basseKu sola tang la tileluk:
- ²⁹ (89-30) La Kupamasae lako tu
tarukna,
sia iatu kambuno kapayunganna
sipuli langi'.
- ³⁰ (89-31) Iake naboko'i bati'na tu
Sukaran alukKu,
sia tae' anna karitutui tu atorangKu,
- ³¹ (89-32) Iake natengkai tu
Kupondokna,

- sia tae' nakaritutui tu pepasanKu.
- ³² (89-33) Manassa la Kupapakkanni
pebamba tu salana,
sia la Kupapakkanni parri' tu
kakadakeanna.
- ³³ (89-34) Apa tae' angKu tang umbenni
kamasokanangKu,
sia iatu kamarurusangKu tae' angKu
la urriu' sulei.
- ³⁴ (89-35) Tae' angKu la umpamatuna
basseKu,
sia tae' angKu sondai tu kada sunmo
dio randan pudukKu.
- ³⁵ (89-36) PissanKu umposumpa
kamaseroangKu:
Tae' Kula ungkamorangi len Daud!
- ³⁶ (89-37) La tontong masae lako tu
tarukna,
sia iatu kambuno kapayunganna
butung matanna allo dio oloKu.
- ³⁷ (89-38) La tulangdan tang tiberu
tontong sae lakona butung bulan,
sia iatu sa'bi dao langi' tang leluk.
Sela
- ³⁸ (89-39) Moi anna susito, mangkamo
Misuale sia tang Mibilangmo,
sia sengkemoKomi lako to Mitokko.

- ³⁹ (89-40) Mangkamo Mipoka tu
basseMi sola taumMi,
sia Mipamatunamo tu makotana
naurunganni ronno' sala rokko
padang.
- ⁴⁰ (89-41) Mintu' benteng batunna
Misaeran,
sia mintu' tambakukunna
Misanggang.
- ⁴¹ (89-42) Mintu' to unnolai lalan iato,
umpangrampai,
sia kadibelleran lako sangbanuanna:
- ⁴² (89-43) Mipamatandemo tu lima
kananna balinna,
sia Mipasendemo tu mintu' ualinna.
- ⁴³ (89-44) Sia Mipatibalikmo tu mata
la'bo'na lako kalena,
sia tang Mieloran parrang lan tananan
ra'.
- ⁴⁴ (89-45) Mipapa'demo tu arrangna,
sia Misongkan rokko padang tu
isunganna.
- ⁴⁵ (89-46) Mipamadoi' bangmo matua,
sia Mipakabu'imo siri'. *Sela*
- ⁴⁶ (89-47) O PUANG, sangapapoKomi la
tontong bang membuni,
sia sangapapi la dukku susi api tu
kasengkeamMi?

- 47 (89-48) Kilalai kumua tumba
madenge'na tu sunga'ku,
tumba torro salana tu
kaungkombongamMi rupa
tau?
- 48 (89-49) Mindara tu tolino tang sitiro
kamatean,
sia ma'din urrampanan kalena,
dio mai kuasanna lino to mate? *Sela*
- 49 (89-50) O Puang, umbamira tu mintu'
kamasokanamMi pirambongi',
tu mangka Mialluran Daud,
Mipasiindo' sumpa diona
kamarurusamMi?
- 50 (89-51) O Puang, kilalai tu mintu'
napomatunanna tu mai taumMi,
tumba ia kupatarinna lan ba'tengku
(tu pebe'se) dio mai mintu' bangsa
kapua.
- 51 (89-52) Iamotu pa'be'sena mintu'
ualimMi, o PUANG,
tu umbe'se mintu' tengkana to
Mitokko!
- 52 (89-53) Mintu'na kadipudian lu lako
nasang PUANG tontong sae lakona!
Amin, ya amin.

SURA' MA'PENNA'PA'NA:*PA'PUDIAN 90-106***Puang Matua Pentionganaan
matontonganna toline
tang marendeng****90:1-17**

90 ¹ Passambayangna Musa, to
Natonno' Puang Matua.

O Puang, Kamumo tu mangka
kipentilindungi tontong kisiosso'i.

² Tonna tang dikombongpa tu buntu,
sia tonna tae'pa amMi randukki tu
kuli'na padang anna lino,
tempon dio mai landa' lako attu
disituran-turananni.

Inang Kamumo tu Puang Matua.

³ Kamumo umpasule toline lako litak,
Mikua ma'kada: Sulekomi, e mintu'
ma'rupa tau.

⁴ Belanna iatu passangamMi sangsa'bu
taunna,
butungri to allo sangmai' mane
mangka lendu',
sia butung sangteponari bongi.

- ⁵ Mipatallan tu tau iato mai;
sia butung to mamma' sule ke
melambi',
sia ten to riu lobo' tuona.
- ⁶ Iake melambi'pi menta'bi sia lobo',
anna iake makaroenni sae, malayu
anna marangke.
- ⁷ Belanna sabu'kan diona
kasengkeamMi,
sia roto'kan diona kare'dekamMi.
- ⁸ Midandan nasangmo dio oloMi tu
mintu' kakadakeangki,
sia iatu kasalan membuningki
naluangmo arrang oloMi.
- ⁹ Belanna mintu' allo katuoangki
roto'mo diona kasengkeamMi,
sia kiupu'imo tu katuoangki butung
to tindo.
- ¹⁰ Iatu mintu' allo katuoangki,
pitungpulo taunna,
iake marendengkanni karua pulona
taunna;
apa iatu diposattuanna to,
kamasussan manna sia karossoan,
bellanna madoi' bang lendu', angki
pa'de poton.
- ¹¹ Mindara unnissanni tu kuasa
kasengkeamMi,

sia kare'dekamMi, sipato'na
kadikatakuramMi.

¹² Iamoto ada'ikan umbilang mintu'
alloki,
angki appa' penaa kinaa.

¹³ MessailemoKomi, o PUANG!
SangapaporoKomi tang la
messaile?

Ala masei tu mai taumMi.

¹⁴ Pedia'i kamasokanamMi tu penaangki
ke melambi',
angki mela'tek sia sende paiman
angge tuoki.

¹⁵ Pasendei tu penaangki sitinaya tu allo
mangka Minii umpakario-riokan
sia sitinaya taun kunii mangka untiro
kamandasan.

¹⁶ Sangapaoi anna payan lako mintu'
taumMi tu penggauramMi,
sia payan lako lanto mimi'na tu
kamala'biramMi.

¹⁷ Sangapaoi anna rampoikan kamana-
mananNa Puang Kapenombangki,
sia patontongangkan tu lalan
limangki,
ondongpi iatu lalan limangki la
Mipatontong.

To umpoperinding pala' Puang Matua**91:1-16**

- 91** ¹ Minda-minda umpoperinding
pala' To Patodoranna,
tau iato mai Nakulambu taruno To
umpoissan angge maritik.
- ² Ma'kadana' lako PUANG kukua:
Kamumo tu pentilindunganku sia
tambakukungku,
iamo Kapenombangku tu kuposande'.
- ³ Belanna ia la urrampanangko dio mai
poyana to mamoya,
sia dio mai ropu mesabu'i.
- ⁴ Iamo la unnonganniko pani'Na,
sia diong kalepakNa munii
mentilindung;
kamarurusanNa tu mupobalulang sia
mupokararran.
- ⁵ Da'omo ammu kataku' metakuranna
kebongi,
ba'tu tinaran sumayo ke kulla'i allo.
- ⁶ Ba'tu ropu tu lu lako lu dio mai ke
malillinni,
ba'tu rammun pasanggaan ke
ma'tanggai allo.

- ⁷ Sangsa'bu tau tibambang dio
sa'demu,
sia sanglampa dio kananmu.
apa tae' nala ullambi'ko.
- ⁸ La mutiro bangri mata ba'rummu,
ammu kitai tu pakkanna lako to tang
mekaaluk.
- ⁹ Belanna kamuri, o PUANG, perinding
pala'ku,
mutonno'mo tu patodoranna
mupopentilindungan.
- ¹⁰ Moi misa' kamandakan tae' la
urrampoiko,
sia moi misa' parri tae' la urrandan
len tendamu.
- ¹¹ Belanna la Nakuan tu mai malaeka'Na
diona iko
anna rinding pala'ko dio lu lalanmu.
- ¹² La narande pala'ko'
da natitodo tu lentekmu lako batu.
- ¹³ La mulullu' tu singa sia ula' rame,
ondongpi iatu anak singa sia saa la
mulullu' parapa.
- ¹⁴ Belanna la'ka' tongan lako Kaleku,
iamoto angKu la urrampananni,
sia belanna natandai tu sangangKu,
iamoto angKu la urrinding pala'i.
- ¹⁵ Ianna meongli' ussa'bu'na', la Kubalii;

sia la Kurondong lan mintu'
 kamandasanna,
 la Kurampanan sia la Kupamala'bi'.
¹⁶ La Kupeliui kamalamberan sunga' tu
 penaanna,
 sia la Kupakitan kasalamaran lu dio
 mai Kaleku.

**Pa'pudi-pudian lako Puang
 Matua, belanna lalan
 kaparentan malambu'Na**

92:1-15 (92:1-16)

- 92** ¹ Pa'pudian. Nanian allo katorroan.
 (92-2) Iamote tu maelona, kumua
 melo ke umpudii PUANG tu tau,
 sia umpakendekan pa'pudian
 sangamMi, o Patodoranna.
- ² (92-3) Melo ke napa'peissananni ke
 melambi' tu kamasokanamMi,
 sia napa'peissanan ke bongi tu
 kamarurusamMi.
- ³ (92-4) Dipasiala paningoan sangpulo
 ritinna sia dandi,
 sisola oni-onian naturu' katapi.
- ⁴ (92-5) Belanna Mipasendemo'
 penggauramMi, o PUANG,

- sia mela'tekna' diona mintu' lalan
limamMi.
- ⁵ (92-6) Tangpada kapuanna tu
penggauramMi, o PUANG;
sia mintu' tangnga'Mi tang dilambi'
diukkunni.
- ⁶ (92-7) Iatu to baga pu'pu' tang
natamai tu iannato,
sia iatu to tang paissan tang naka'da'
tu susinnato.
- ⁷ (92-8) Iake lobo'i tu to tang mekaaluk
susi riu,
sia memba'ka' tu mintu' to umpogau'
kakadakean
iatu iannato, kumua anna sabu'
nasang tu tau iato mai sae lakona.
- ⁸ (92-9) Apa Kamu, o PUANG, unnisung
dao masuanggana tontong sae
lakona.
- ⁹ (92-10) Belanna manassa mintu'
ualimMi, o PUANG,
manassa mintu' ualimMi la sanggang.
Sia mintu' tu to umpogau'
kakadakean la dipasisarak-sarak.
- ¹⁰ (92-11) Apa Mipataranggana' susi
tedong lampung,
sia Mitokkomo' minna' ba'ru';

- ¹¹ (92-12) parannuna' untiroi tu
kasanggunganna to undakaranna'
kakadakean
sia parannuna' urrangi
kasanggunganna to umbalina'.
- ¹² (92-13) Iatu to malambu' la lobo' ten
to koroma,
sia la longke butung kayu arasi' dio
Libanon:
- ¹³ (92-14) Belanna ditanan lan
banuanNa PUANG,
anna lobo' lan tarampakNa
Kapenombanta:
- ¹⁴ (92-15) La membua nasangpa
kematuami,
sia lobo' sia maluna;
- ¹⁵ (92-16) Anna pa'peissananni kumua
iatu PUANG manappa',
Iamo buntu batungku, sia tae'
narandan lenNi kakelokan.

**Diona kamala'biranNa Puang
Matua, datu matontongan**

93:1-5

93 ¹ PUANG untoe kapayungan;
Ia umpobayu sielle' kabarrealloan;
Iamo bayu sielle'Na Puang to,

sia umpotambeke' kapaan.

Iate lino bantangmo, tae' anna la tiberu
susuk.

²Inang tempon diopa mai anna
titanan batu katonan tu isungan
kapayunganMi;

sia inang tempon dio duka mai amMi
den.

³Mintu' salu mongngo'mo, o PUANG,
mintu' salu mongngo'mo.

sia mintu' salu umpemandui ongngo'
darra'na.

⁴Apa iatu mandu paa anna ongngo'
darra'na uai buda

sia mariakna tasik,

Iamotu PUANG dao masuanggana.

⁵Tang balle kasa'biamMi,

kamaseroan napokassa' banuamMi
tontong sae lakona, o PUANG.

Puang Matua umpapakkanni to umpandasa taunNa

94:1-23

94 ¹O PUANG, Kapenomban
ma'papakkanni, o Kapenomban
ma'papakkanni, popengkillangi tu
Kalemi.

- ² Ke'de'Komi, o To ma'paolai salu lako
te lino,
parampoi pepakkan tu mintu' to
matampo.
- ³ O PUANG, la sangapapira tu to tang
mekaaluk,
la sangapapira tu to tang mekaaluk
la sila'tekan?
- ⁴ Tau iato mai ma'be'se sia ma'kada
matampo,
mintu'i tu to umpogau' kakadakean
ussattuan kalena;
- ⁵ Tau iato mai umbala'-bala' taumMi,
sia umpandasa mana'Mi.
- ⁶ Napatei tu mai baine balu sia to sae,
sia urrere' pia biung.
- ⁷ Nakua: Tae' Natiroi PUANG,
sia tae' anNa issanni Kapenombanna
bati'na Yakub.
- ⁸ Palan ara'i, e to бага pu'pu' lan
bangsa iate,
e to tang keinaa, piranra mimane la
kinaa?
- ⁹ Ma'apai anna tang la parangi tu To
ungkombong talinga?
Ma'apai anna tang la patiro tu To
umpadadi mata?

- 10 Ma'apai Ia tu To unnada'i mintu'
 bangsa, anna tang la mangukung,
 Iamotu To umpatudu to lino?
- 11 Naissan PUANG tu mintu' tangnga'na
 to lino,
 kumua iatu iannato tang kebattuan.
- 12 Maupa' tu to Miada', o PUANG,
 sia to Mipatudu lan mai sukaran
 alukMi.
- 13 Kumua amMi karimmani dio mai
 attu kamaparrisan.
 Sae lako dibo'bokanna patuang
 lambe' tu to tang mekaaluk.
- 14 Belanna tae' anNa la ussuale pala'i
 PUANG tu taunNa,
 sia tae' anNa la untampe'i tu
 mana'Na:
- 15 Belanna iatu pa'paolai salu la sule
 lako kamalamburan,
 sia mintu' to bulo lollong la
 umpengkaolai.
- 16 Mindara tu la untunduina' unnea to
 umpogau' kakadakean?
 Sia mindara tu la umpessula'ina'
 unnea to sakka' gau'?
- 17 Iakenna tang PUANG mangka
 untunduina',
 manassa sidi'mora anna lendu'

tama inan malalundun tu deatanku.

¹⁸Iatongku kua: La tilende' tu
lentekku.-

Nasande'na' kamasokanamMi, o
PUANG.

¹⁹Iatonna sakerangnan-
rangngannamo tu kamagiangan lan
ba'tengku,
napasendemi mintu' pa'pakatanamMi
tu penaanku.

²⁰Ma'apai amMi la siayoka isungan
nani tonang pasangganganna,
tu melo salian naumpabu'tu
kamaparrisan.

²¹Tau iato mai sama turu' la unnala
sunga'na to malambu',
sia untiro kadake rarana to tang sala.

²²Apa PUANGmo tu kupotambakuku.
Sia Kapenombanku kupobuntu batu
pentirerungan.

²³Ia umpapakkanni kabulitukanna tau
iato mai,
sia Ia la ussabu'i sola nasangi lan
kakadakeanna,
pissanmito la Nasabu'i PUANG
Kapenombanta tu tau iato mai.

**Sipatu takasiri' tu Puang
Matua sia tapengkaolai**

95:1-11

- 95** ¹Maikomi tara'ban-ra'ban
umpenarian PUANG,
anta unnarrak umpudi buntu batu
oto'na kasalamaranta.
- ²Maikomi anta ma'kurre sumanga'
umpennoloi oloNa,
sia mela'tek umpakendekanni
pa'pudian.
- ³Belanna iatu PUANG iamo
Kapenomban mala'bi',
sia iamo Datu kapua, tu untongloi
mintu' deata!
- ⁴Iatu mintu' liku mandalan lan nasang
lisu pala'Na,
sia Ia ampunna mintu' bottona buntu.
- ⁵Ia puangna tasik, belanna Ia
ungkombongi,
Ia duka tu kapadanganna,
panggaraga limanNa.
- ⁶Maikomi anta tukku menomba,
anta malinguntu' dio oloNa PUANG,
Totumampata.
- ⁷Belanna iamo Kapenombanta.

Sia kita tu bangsa nakambi', sia
domba Napelisu pala'.

Melo kemiperangii tu gamaranNa te
allo totemo!

⁸Da mipamakarra'i tu penaammi, susi
tonna dio Meriba,
sia susi tonna allo Masah dio padang
pangallaran.

⁹Tonna sandakNa' to dolomi.
Sia nasudiNa', moi anna ta'paimi
matanna tu mintu' penggaurangKu.

¹⁰Patangpulo taunna nanii umpa'di'i
penaangKu tu to tama bilangan
iato.

Kukuami: Tau iato mai misa' bangsa
pusa tu penaanna,
tu tang untandai lalanKu.

¹¹Iamoto angKu palenduranni kada
kumua:
Inang tae' nala tama kapelayoangKu
tu tau iato.

Attu kasalamaranna mintu' bangsa

96:1-13

96 ¹Penaniammi PUANG tu misa'
nanian ba'ru,

- sia penaniamMi tu PUANG, e mintu'
issinna lino.
- ² Penaniammi tu PUANG, sia pudii tu
sanganNa;
pasitarru'-tarru'i tu allo Minii
umpa'peissanan kasalamaran lu dio
mai Kalena.
- ³ Pakaleleammi tu kamala'biranNa dio
lu mintu' bangsa,
sia iatu penggauran kalle-kalleanNa
dio lu mintu' to sangpetayanan.
- ⁴ Belanna pasareongan tu PUANG sia
sipatu tongan dipudi,
mandu metakuran Ia na mintu'
deata.
- ⁵ Belanna iatu mai deatanna mintu'
bangsa, dipa'deatainna bangri,
apa PUANG Ia tu uningkombong langi';
- ⁶ Dio oloNa tu tanda kabilangan sia
kadipangkeran,
anna kapan sia kamala'biran lan
inan maindanNa.
- ⁷ E mintu' suku bangsa, palulakoi
PUANG,
palulakoi PUANG tu kadipangkeran
sia akui tu kuasanNa.
- ⁸ Ondongpi palulakoi PUANG tu
kamala'biranna sanganNa,

pennoloanni tu pemala', ammi tama
tarampakNa.

⁹Tukkukomi menomba lako PUANG
umpokassa' pakean maindan,
la ma'parondokomi dio oloNa, e
mintu' issinna lino!

¹⁰Pokadai dio lu mintu' bangsa, kumua:
PUANG untoe kapayungan,
iamoto anna bantang tu lino,
naurunganni tang tibendon;
Puang tang pakayun bimbang la
umpaolai salu tu mintu' bangsa.

¹¹Melo ke sende paimanni tu langi',
anna mela'tek tu lino,
sia la mongngo' tu tasik sola mintu'
issinna lan.

¹²Melo ke lo'dok to kaiyanganni tu
padang sola mintu' tu denna;
attu iato mintu' kayu lan pangala' la
unnarrak.

¹³Dio oloNa PUANG, belanna la sae,
manassa la sae la umpaolai salunna
lipu daenan;
la Napaolai malambu' salu te lino,
sia mintu' bangsa sitinaya
kamarurusanNa.

**Puang Matua iamo Datu
tang pakayun bimbang**

97:1-12

- 97** ¹ PUANG tu untoe kapayungan: la
mela'tek tu lino,
sipatu tu lebukan ma'lako-lakoan la
sende paiman.
- ² Iatu gaun sia kamalillinan untikui lao,
sia kamaloloan sia katonganan
napoparandangan isungan
kapayunganNa.
- ³ Iatu api mellepa' dio oloNa Puang.
Umpamampu' mintu' ualinNa tiku lao.
- ⁴ Kila'Na unnarrang te lino,
natiroi lino anna ma'parondo.
- ⁵ Mintu'na buntu lollo'mo butung panti'
dio oloNa PUANG,
dio oloNa Puangna anggenna lipu
daenan.
- ⁶ Iatu kamaloloanNa napatale' langi'
sia mintu' bangsa untiromo
kamala'biranNa.
- ⁷ Da'ito nakasirisan tu mintu' to
umpenombai rapang-rapang
dipodeata panggaraga lima.
Iamotu to ussattuan dipa'deatainna;

e mintu' deata, penombai tu Puang.

⁸Iatu iannato narangimo Sion, anna
parannu,
sia mintu' anak dara Yehuda
sila'tekan,
tu belanna mintu' pa'paolaimMi salu,
o PUANG.

⁹Belanna Kamumo, o PUANG, tu
patodoranna lan mintu' narande
tana,
sia Kamumo tu layukna anna mintu'
deata.

¹⁰E kamu, mintu' to ungkamali' PUANG,
la mikabiri' tu kakadakean.
Iamo urrinding pala' deatanna mintu'
to masallo'Na.
Sia urrampananni lan mai lisu pala'na
to tang mekaaluk.

¹¹Iatu arrang dipasomboan to
malambu',
sia iatu kaparannuan dipabu'tuan to
bulo lolong.

¹²E kamu to malambu', la
umpoparannukomi PUANG,
sia pudii tu sanga maseroNa.

Attu kasalamaranna to Israel**98:1-9**

- 98** ¹ Pa'pudian.
 Penanianni misa' nanian ba'ru tu
 PUANG,
 belanna mangkamo umpogau' apa
 kalle-kallean,
 lima kananNa sia takia' maindanNa
 umpadenanni kapataloan.
- ² Na'pa'peissanammo PUANG tu
 kasalamaran lu dio mai Kalena,
 sia umpaombo' kamaloloanNa dio
 tingayona mintu' bangsa.
- ³ Nakilalai tu kamasokananNa,
 sia kamarurusanNa lako bati'na
 Israel,
 mintu' duka lelean uran untiromo
 kamakarimmanan lu dio mai
 Kapenombanta.
- ⁴ Pela'tekanni tu PUANG, e mintu'
 banne lino,
 ra'ban-ra'bankomi sia
 unnangnga'komi, sia pakendekkomi
 pa'pudian.
- ⁵ Pakendekanni pa'pudian tu PUANG
 dipasiala katapi,

pisialai katapi sia ma'bare-
bareankomi.

⁶ Sia naturu' tarompe' sia tarompe'
pua;
unnarrakkomi dio oloNa Datu, iamotu
PUANG.

⁷ La mongngo' tu tasik sola mintu'
issinna,
sia lino sola mintu' untongkonninnai.

⁸ Mintu' salu la massala'pa-la'pa,
sia mintu' buntu la siangngaran.

⁹ Dio oloNa PUANG, belanna la sae
umpaolai salu tu lino;
anNa tang pakayun bimbang
umpaolai salunna te lipu daenan,
sia iatu mintu' bangsa sitinayanna.

PUANG **Iamo Datu maserona to Israel**

99:1-9

99 ¹ PUANG tu untoe kapayungan –
la ma'parondo mintu' bangsa.

Ia unnisungi karubion
la rumonting te lino.

² Pasareongan tu PUANG lan Sion.
Sia Iamo untongloi mintu' bangsa.

- ³ Sipatu mintu' la umpudi tu
kakapuanna sangamMi sia
kametakuranna; Masero Ia.
- ⁴ Belanna iatu kamatoranNa Datu
ungkabarii katongan.
Mangkamo Mipantok tu atoran
malolo,
sia mangkamo Mipogau' tu
katongan sia kamaloloan dio lu
bati'na Yakub.
- ⁵ Pakala'bi'i tu PUANG, Kapenombanta.
Sia tukukomi menomba diong to'
pelleseanNa;
Masero Ia.
- ⁶ Iatu Musa sola Harun tama bilangan
to minaanNa,
na iatu Samuel tama bilanganna to
umpengkamoyai sanganNa;
mintu'i sola nasang pada meongli'
lako PUANG, sia Natanannimo
talinga tu tau iato mai.
- ⁷ Ma'kadami lanmai lentong gaun lako
tau iato mai,
anna karitutui tau iato mai tu mintu'
kasa'bianNa,
sia iatu aluk Napondok Nasoronganni
lako.

⁸O PUANG, Kapenombangi,
 Mitanannimo talinga tu tau iato
 mai,
 sia Kamumo napoKapenomban
 umpa'dei kasalan,
 moi amMi mangka umpakkanni tu
 penggauran kadakena.

⁹Pakala'bi'i tu PUANG, Kapenombanta,
 sia tukukomi menomba umpennoloi
 buntu maindanNa,
 belanna masero tu PUANG,
 Kapenombanta.

Pudimi Puang Matua lan banua kabusunganNa

100:1-5

100 ¹Pa'pudian napopenani tau,
 ke dipennoloanni tu pemala'
 pa'pudian.

Pela'tekanni tu PUANG, e mintu'
 issinna lino!

²Mengkaolakomi langngan PUANG
 situang kaparannuan,
 sia maikomi ra'ban-ra'ban menani
 mennolo dio oloNa.

³Issanni kumua iatu PUANG, iamo
 Puang Matua.

Iamo ungbongki' na kita te
 kombangNaki',
 taunNaki' sia domba nalaai.

⁴Unnola tamakomi babanganNa
 situang pa'kurre sumanga',
 sia tamakomi tarampakNa sitonda
 pa'pudi-pudian,
 la mipudi sia la mipakala'bi' tu
 sanganNa!

⁵Belanna iatu PUANG masokan,
 na mamaseNa tontong sae lakona,
 sia iatu kamarurusanNa landa' lako
 disituran-turananni.

Sangka' lako kambunona tondok

101:1-8

101 ¹Pa'pudianna Daud.
 La menanina' diona
 kamasokanan sia katonganan,
 o PUANG, la kupakendekangKomi
 pa'pudian.

²La kukaritutui tu kaleku unnola gau'
 masallo'.
 Piranra amMi la rampo lako kaleku?
 La lolang ma'bulo lollongna' lan
 banuangku.

- ³Tae' angku la untangnga' len
penggauran megi'giran;
sia kusayu pallan tu penggauranna to
sorong boko'.
Inang tae' anna la'ka' lako kaleku tu
iannato.
- ⁴Iatu penaa leko' la kupatoyang dio
mai kaleku,
sia iatu to kadake gau' tang la
kuposola.
- ⁵Minda-minda umpalele beko buni
padanna ma'rupa tau.
La kusabu'i;
sia tae' angku la umpama'tananni
penaa
tu to patiro solo' sia to matampo
penaanna.
- ⁶Iatu matangku la umpemantang to
maruru' lan pandang iate, kumua
angku torro sola;
na minda-minda tu unnola lalan
malolo, iamo la kupolentek
maringngan.
- ⁷Iatu to umpogau' kalandu-pa'duan,
tae' anna la torro lan banuangku;
sia iatu to ma'kada mo'rang, tae' kula
morai untiroi.

⁸ Melambi'oi la kusabu'ioi tu mintu' to
 tang mekaaluk lan padang iate,
 angku roto'i lan mai kotaNa PUANG
 tu mintu' to umpogau' kakadakean.

Passambayang umpangandoan Sion

102:1-28 (102:1-29)

102 ¹ Passambayangna to mandasa
 bang, ke tang naattami sia
 untua' sarrona dio oloNa PUANG.

(102-2) O PUANG, tananni talinga tu
 passambayangku,

sia sangapaoi anna rampo mati'
 Kalemi tu pengkamoyaku.

² (102-3) Da Mibuniana' lindoMi ke
 nalambi'na' attu kamandakan;
 tanannina' talingamMi;
 sia perangiina' madomi', ke
 meongli'na'.

³ (102-4) Belanna iatu katuoangku
 labu' butung rambu,
 sia mintu' bukungku malassuk susi
 api dukku.

⁴ (102-5) Iatu penaangku malayu
 butung riu nala'da' allo,
 belanna tang kupoinaa kumande.

- ⁵ (102-6) Iatu kuli'ku la'ka' lako
bukungku,
napobua' sarro budanguku.
- ⁶ (102-7) Butungna' kayo dio lu padang
aak,
sia tenmo' langau to' batu dio tondok
daun lauan.
- ⁷ (102-8) Maroyana' sia butungna'
Manuk-manuk torro misa dao
bubungan.
- ⁸ (102-9) Kiallo-kiallo nabe'sena' mintu'
ualingku,
sia mintu' tu to sumadang-madang
lako kaleku, unggatai tau,
umpotandaran kada sanganguku;
- ⁹ (102-10) Belanna ungkandena' au
butung bo'bo',
sia kuto'bo' uai mata tu kuiru'na,
- ¹⁰ (102-11) Diona kare'dekamMi sia
kasengkeamMi.
Belanna mangkamo' Miangka', amMi
tibe polena' sule.
- ¹¹ (102-12) Iatu katuoanguku susito
bayo-bayo kalandu,
sia malayuna' ten to riu.
- ¹² (102-13) Apa Kamu, o Puang,
unnisung tontong sae lakona,

sia iatu kadiannamMi batu silambi'
disituran-turananni.

¹³ (102-14) La ke'deKomi sia la
ungkaturu-turui Sion,

belanna iatu attu unkgaturu-turui,
tu attu pura dilampak nalambi'mo!

¹⁴ (102-15) Belanna mintu' taumMi
ungkamali' batunna Sion,
sia tang namasean tu barra'-barra'na.

¹⁵ (102-16) Susinnamoto la nanii mintu'
bangsa unkgataku' sanganNa
PUANG,

sia mintu' datu lan te lino la
ungkataku' kamala'biramMi.

¹⁶ (102-17) Belanna Nabangunmo
PUANG tu Sion,

anna payan tu Puang situang
kamala'biranNa.

¹⁷ (102-18) Napalempeimo talinga tu
passambayangna to dipangrampai,
na iatu passambayangna tae' anNa
tiro baitti'i.

¹⁸ (102-19) Iatu iannate la disurasan to
dadi undi,

kumua anna iatu bangsa la dipaden
undinna la umpudi PUANG.

¹⁹ (102-20) Belanna Natiro lumbangmo
Puang dao mai masuanggana inan
maindanNa.

Ondongpi lan mai suruga Naniimo
ma'pemantang tama te lino.

²⁰ (102-21) La umperangii sarrona
mintu' to dipatang,
sia la urrampanan mintu' to
dilampakmo la dipatei.

²¹ (102-22) Kumua anna pa'peissananni
tau dio lu Sion tu sanganNa PUANG,
sia dio lu Yerusalem tu kadipudianNa,

²² (102-23) To ke sangsirampunanni tu
mintu' bangsa sia mintu' parenta la
umpengkaolai PUANG.

²³ (102-24) Iamo umpamoro'
kamawatanganku dio lu lalan,
sia umpamadenge' sunga'ku.

²⁴ (102-25) Kukuami: O
Kapenombangku, da Mibaana' lako
kamatangnganna sunga'ku.
Iatu mintu' taunMi sipapa' sae lakona.

²⁵ (102-26) Iatonna dolona Kamumo
unnoton parandangan lino,
na iatu langi' lalan limamMi.

²⁶ (102-27) Mintu'na to la pa'de, apa
iatu Kamu tontong sae lakona;
mintu'nato, la buruk susi tamangkale,

sia butung misa' bayu lamba' la
Mison dai anna bali'.

²⁷ (102-28) Apa iatu Kamu tang tileluk
len,
sia mintu' taun bilanganMi tae'
upu'na.

²⁸ (102-29) Mintu' bati' taumMi la torro
marampa',
sia iatu lanto mimi'na la tontong
bantang dio oloMi.

**Pa'pudi-pudian lako Puang Matua tu
sumpu mamase sia sa'pala buda**

103:1-22

- 103** ¹ Pa'pudianna Daud.
Pudimi tu PUANG, e
sumanga'ku,
sia sanga maseroNa, e mintu'na lan
tondon to batangku;
² Pudimi tu PUANG, e sumanga'ku,
sia da naden misa' mukalupai tu
pa'kamaseNa.
³ Tu umpa'dei mintu' salamu,
sia umpamondo mintu' sakimmu.
⁴ Tu ullendokan sunga'mu diong mai
lamunan,

- sia ummakotaiko kamasokanan sia
kamamasean,
5 Tu umpaguntu'i kameloan tu
deatammu,
muurunganni mellomo butung to
langkan maega.
- 6 Iatu PUANG umpalolang kamaloloan
Sia ussanda tonganni to dipandasa.
- 7 Mangka dukamo Napokada lako Musa
tu mintu' lalanNa,
sia mintu' penggauranNa Napokada
lako to Israel.
- 8 Iatu PUANG sumpu mamase sia
sa'pala buda,
kalandu pesuka' sia kapua
kamasokananNa.
- 9 Tae' anNa tontong bang unggagaiki',
sia tae' Nala tontong bang sengke.
- 10 Tae' anNa gau'ki' sitinaya tu mai
kasalanta,
sia tae' anNa pakkanniki' sitinaya tu
mai gau' kadaketa.
- 11 Belanna susi sikalangka'na langi'
anna lino,
susi dukamoto tu kapuana
kamasokananNa lako mintu' to
ungkataku'I

- ¹² Pada sikambelanna matallo anna
matampu',
pada duka mambelanna to Nanii
Puang umpatoyangi dio mai kaleta
tu salata.
- ¹³ Susi misa' ambe' unnala mase
anakna,
susi dukamoto tu PUANG unnala
mase mintu' to ungkataku'I.
- ¹⁴ Belanna Naissan tu garaganta,
sia Nakilalai kumua kita te losso'
bangri.
- ¹⁵ Iatu toline susi bang riu katuoanna,
sia susi bunga-bunga dio lu padang,
susi dukamo ia menta'bi to.
- ¹⁶ Ianna iri'i angin, pa'demi,
naurunganni tae'mo anna peamu'i
inanna.
- ¹⁷ Apa iatu kamasokananNa PUANG
tempon dio mai landa' lako attu
situran,
lako mintu' to ungkataku'I,
sia iatu kamaloloanNa untaranak
lanto mimi'na.
- ¹⁸ Iamotu lako mintu' to ungkaritutui
basseNa Puang,
sia to unghanannangi tu parentaNa
anna turu'i.

- ¹⁹ Napatunannangmo PUANG tu
isungan kapayunganNa lan suruga,
sia iatu kadatuanNa umparenta
mintu' angge maritik.
- ²⁰ Pudimi tu PUANG, e mintu'
malaeka'Na,
e mintu' to lalong, tu umpogau'
kadanNa.
Sia umperangii kadanNa!
- ²¹ Pudimi tu PUANG, e mintu'
pa'baraninNa,
e mintu' lentek maringanNa tu
umpogau' pa'poraianNa!
- ²² Pudimi tu PUANG, e mintu'
panampaNa,
Dio lu mintu' lili' parentaNa.
Pudimi tu PUANG, e sumanga'Ku!

**Kamala'biranNa PUANG payan lan
mintu' panampaNa**

104:1-35

104 ¹ Pudimi tu PUANG, e
sumanga'ku!

O PUANG, Kapenombangku,
Kamumo tu ma'iringanna kapua;
Kamumo tu umpobelo kakapuan sia
kamala'biran.

- ² Kamu tu umpembungku' arrang
butung to parramba'
sia umballa' langi' butung to sampin
tenda.
- ³ Iamo umparandanganni lan to' uai tu
inan ma'duang papa'na,
Ia umpokareta salebu',
Iamo sumalong-malong dao pani'
angin.
- ⁴ Sia angin Naposumbungan lentek,
sia api dukku Napokambutu'
maringngan.
- ⁵ Iamo mangka unnoton lino dao
parandanganna,
naurunganni tae'mo nala tigege' len
sae lakona.
- ⁶ Mangkamo Mipabungku'i tasik butung
to parramba',
iatu mai uainna ungkabu' mintu'
tanete.
- ⁷ Belanna pa'pakarrangMi anna sore tu
uai,
sia belanna galugumMi tilulunmi tu
uai mallai;
- ⁸ anna kendek tu mintu' buntu sia mere
rokko tu mintu' lombok dio inan
Mipanniannamo parandanganna.

- ⁹ Mangkamo Mikatonanni tu anggenna,
tu tae' nama'din nalendu'i,
kumua da anna sule pole unγκabu'i
te lino.
- ¹⁰ Ia umpatikula'dak mata kalimbuang
dio lu mintu' lombok,
tu lolong ussellak len mintu' tanete;
- ¹¹ Sia umpairu' mintu' olo'-olo' dio lu
kapadanganna,
sia ia duka tu mintu' keledai lampung
umpapaya ma'rangna.
- ¹² Dio to' inan sikandappi mintu' uai iato
nani messerang manuk-manuk;
anna unnoni-noni dao lu mintu'
tangke kayu.
- ¹³ Ia ussaka'i tu mintu' buntu dao mai
inan ma'duang papa'na,
anna pedia'i bua pengkarangamMi te
lino.
- ¹⁴ Napakendek tu riu napotuoio lo'-olo',
sia iatu mai tananan la naposara'
tolino,
anna pabu'tui tu tobangan kollong
diong mai kuli'na padang.
- ¹⁵ Sia uai anggoro' tu umpasende
tolino,
sia minnak tu umpatibangka'
rupanna,

- sia bo'bo' tu umpamalapu' penaanna
tolino.
- ¹⁶ Mintu' kayunNa PUANG la dipedia'i,
ondongpi, mintu' kayu arasi' dio
Libanon tu mangka Natanan.
- ¹⁷ Tu nanii manuk-manuk messerang,
sia iatu tambolang lolok buangin
nanii messerang.
- ¹⁸ Mintu' tu buntu malangka'
napopasang bembe' lampung,
sia mintu' buntu batu nanii mello'ko'
kalinti to' batu.
- ¹⁹ Puang umpadadi bulan dinii untandai
attu,
sia ia duka tu allo umpeloloi
kabotoanna.
- ²⁰ IamMi paden malillin, bongimi,
na attu iato mintu' olo'-olo' lan kurra
manapa' tassu' menono'.
- ²¹ Mintu' anak singa unnurrung-urrung
unnanga' kandena,
sia undaka' kandena dio mai Puang
Matua.
- ²² Ianna dellekmo allo, tibalikmi sola
nasangi,
anna mamma' lan lu lo'ko'na.
- ²³ Sunmi tu tau lako to'
pengkaranganna,

- sia masara' sae lako makaroen.
- ²⁴ Tumba ia budanna tu mintu'
penggauramMi, o PUANG!
Kamumo tu mangka uningkombong
nasangi to tete dio
kamatarrusamMi;
anna ponnoi pa'padadimMi tu lino.
- ²⁵ Iatu tasik pada kapuana to sia
maluanganna,
nanii olo'-olo' sisayoan tang dikemba'
dibilang,
la bitti'na la kapuana.
- ²⁶ Nanii sisayoan mintu' kappala',
sia nanii Lewiatan tu mangka
Mipadadi kumua amMi sipaningo.
- ²⁷ Mintu'i massola nasang
umpeagiKomi,
kumua amMi tadoanni kandena, ke
allu'nami.
- ²⁸ IamMi tadoanni lako, narampunmi,
sia iamMi bungka' pala'Mi, dipedia'i
nasang kameloan.
- ²⁹ IamMi buni lindoMi, tirambanmi,
sia iamMi alami tu penaanna,
matemi,
anna sule lako litak.
- ³⁰ IamMi sua PenaamMi, dadi bangsiami
tu mintu'na,

- sia Mibangla'i tu kuli'na padang.
- ³¹ Sangapaoi anna tontong sae lakona
tu kamala'biranNa PUANG,
sia sangapaoi anna posendei PUANG
tu panggaraganNa.
- ³² IanNa pata'pai mata tu lino,
tisenosenomi,
ianNa tumbui tu mai buntu,
merambumi.
- ³³ La umpenanianna' PUANG angge
tuoku,
sia la umpakendekanna' pa'pudian
Kapenombangku ke ten siapa' to.
- ³⁴ Sangapaoi anna alai penaanNa tu
mintu'na lalan ba'tengku!
Iate aku la parannu paimanna' lan
PUANG.
- ³⁵ Iatu mintu' to umparri-parri kasalan
la roto' lan mai lino,
sia tappu tu mintu' to tang mekaaluk.
Pudimi tu PUANG, e sumanga'ku.
Haleluya!

**Pa'pudi-pudian Iako Puang
Matua, belanna mintu'
penggauran kalle-kalleanNa**

105:1-45

105 ¹ Pudimi tu Puang sia
meongli'komi ussa'bu'
sanganNa.

Pakaleleanni tu penggauranNa dio lu
mintu' bangsa!

² PenanianNi sia pakendekanNi
pa'pudian;
pokadai tu sininna penggauran
kalle-kalleanNa!

³ Massattuankomi diona sanga
maseroNa;
mintu' to undaka' PUANG sipatu la
sende batu ba'tengna.

⁴ Anga'i tu PUANG sia tuntunni tu
matoto'Na;
la tontongkomi undaka'I ammi
pellambi'i oloNa.

⁵ Kilalai tu mintu' tanda memangngan
mangka Napogau',
sia mintu' tanda kalle-kalleanNa
sia mintu' panglampakNa tu ombo'
dio randan pudukNa,

- ⁶ e mintu' tarukna Abraham, taunNa,
e mintu' bati'na Yakub, tu Napilei
langsa'.
- ⁷ Iatu PUANG, Iamo Kapenombanta,
sia mintu' pa'paolainNa salu lalo lan
mintu' lino.
- ⁸ Nakilalai sia tu basseNa tontong sae
lakona,
iamotu kadanNa tu mangka
Napepasanan landa' lako sangsa'bu
osso'na.
- ⁹ Iamotu basse Nasibassei Abraham,
sia sumpaNa lako Ishak.
- ¹⁰ Sia iatu aluk Napondok, Naarra' lako
Yakub la napoaluk,
sia lako Israel la napobasse tontong
sae lakona,
- ¹¹ tu nakua kadanNa: La Kutekkenniko
tana Kanaan, mana' diba'giangko.
- ¹² Iatonna tang pira tu tau iato mai,
sia sidi' tonganri sia to sae bangri lan,
- ¹³ sia ullelei simisa' bangsa.
sia ke'de' dio mai parenta senga'
male umpengkara'pai bangsa
senga',
- ¹⁴ tang Naeloran Puang tu misa' tau la
umpandasa tau iato mai,

- sia Napa'dikki duka tu mai datu diona
tau iato mai.
- ¹⁵ Nakua kadanna: Da mirumbui lako
tu mati' to mangka Kutokko,
sia da mipogau' kadakena lako mintu'
nabingKu!
- ¹⁶ Ia untambai ra'pak padang sae lan
tondok iato,
sia Napaputta tu kande,
dipopamuntu.
- ¹⁷ Anna suai dolo tu misa' tau lako,
iamotu Yusuf tu mangka dibalukan
mendadi kaunan.
- ¹⁸ Napatamami tau tama sangkala tu
lentekna,
sia napaluangi rante bassi.
- ¹⁹ Sae lako dadinna tu kadanna
sia Natongannimo kadanNa PUANG.
- ²⁰ Iatu datu ussua tau urrampananni,
sia iatu pekapuanganna ba'tu
pira-pira bangsa umbukai tu rante
bassinna;
- ²¹ Naangka'mi datu mendadi to paa lan
tongkonan layukna,
sia to umpoissan mintu' barang
apanna.
- ²² Kumua anna rendenni tu mintu' to
paa unturu' lalan penaanna,

- sia kumua anna ada'i kakinaan tu
mai pekaamberanna.
- ²³ Saemi lako Mesir tu Israel,
sia mempue tu Yakub dio padang
Ham.
- ²⁴ Napopemba'ka' kalle-kallean tongan
Puang tu taunNa,
sia mandu Napamawatang anna iatu
mai balinna.
- ²⁵ Napasenga'mi Puang tu penaanna tau
iato mai, naurunganni ungakabiri'i
tu mai taunNa,
sia natangnga' tu mai orangNa.
- ²⁶ Nasuami tu Musa, taunNa
sia Harun to Napilei langsa'.
- ²⁷ Napogau'mi sola duai dio lu tau
iato tu mintu' tanda kalle-kallean
mangka Napokada,
sia mintu' tanda mangnga napogau'
dio lu tana Ham.
- ²⁸ Napasaemi Puang tu malillin,
naurunganni pittuk,
apa tae' anna palanni ara'na tau iato
mai tu kadanNa Puang.
- ²⁹ Napopembali rara tu uainna, anNa
patei tu mintu' balena.
- ³⁰ Iatu tondokna Nasitutu'i tokko',

sae tama mintu' bilikna tu mai
datunna.

³¹ Ma'kadami tu Puang anna sae tu
tabuan lendu' budanna,
sia kasisi' ussitutu'i lili' pandangna.

³² Napasae tu uran batu Naposondana
uran,
sia Napasae tu api ma'lulu-lulu lan
pandangna.

³³ Napasiapananni tu mintu' garonto'
anggoro'na sia kayu arana,
sia Narebong-rebong tu mintu' kayu
lan mintu' lili'na.

³⁴ Ma'kadami tu Puang anna sae tu
batik,
sia sae tu pokkamurrung tang
dikemba'-kemba'.

³⁵ Tu umpepurai angganna daun kayu
lan tondokna,
sia ungkande mintu' tanananna.

³⁶ Sia Napatei siapa tu mintu' anak
pa'bunga' lan pandangna tau iato,
tu bunga' kamatotoranna.

³⁷ AnNa solanni sun tu to Israel
umpokinallo salaka sia bulaan,
sia dio lu sukunna tae'i misa' tau
titodo len.

- 38 Sendemi tu to Mesir tonna sunmo tu
tau iato mai,
belanna narampoi kamatakuran lako
tau iato mai, tu to Masir.
- 39 Naballa' Puang tu salebu' la
unnonganni tu to Israel,
na api la umpemasiangi bongi.
- 40 Malakumi tu tau iato mai, anNa
pasaei Puang tu ba'tu sangapa
puyo,
sia Napedia'i roti dao mai langi'.
- 41 Naparassak tu buntu batu anna sun
tu uai,
tu lolong lako padang marangke
butung salu.
- 42 Belanna nakilalai tu kada maseroNa,
sia iatu Abraham, taunNa.
- 43 Iamoto anNa solanni Puang sun tu
taunNa situang kaparannuan,
sia mintu' to Napilei langsa' Naanta'
sun situang la'tek silelean.
- 44 Naba'gi tondokna ba'tu pira bangsa
tu tau iato mai,
anna pomana'i tu kara'tasanna to
sangpetayanan.
- 45 Kumua anna karitutui tau iato mai tu
aluk Napondok Puang,

sia natoe manda' tu mintu' Sukaran
alukNa. Haleluya!

**Diona kasalanna to Israel sia
kamasokananNa Puang Matua**

106:1-48

106 ¹ Haleluya! Pudimi tu PUANG,
belanna masokan Ia,
sia iatu kamasokananNa tang tileluk
sae lakona.

² Mindara tu ma'din umpokada nasangi
tu penggauran kalle-kalleanNa
PUANG.

Ba'tu ma'din unggente'-genteranni
mintu' kadipangkeranNa?

³ Maupa' tu mintu' to ungkaritutui
katonganan,
sia tontong umpogau' malolo.

⁴ Kilalaina', o Puang, sitinaya tu
kamasorokamMi lako taumMi,
sia tollongina' kasalamaran lu mai
Kalemi.

⁵ Angku belai untiroi tu karongkosanna
mintu' to Mipilei langsa',
sia angku sende paiman sola taumMi
lan kaparannuanna,

sia massattuan sola tu mai to
Mipomana'.

⁶ Mangkamokan kasalan susito doloki,
sia umpogau'mokan kakadakean sia
tang mekaalukmokan.

⁷ Tae' anna palan ara'i to doloki tu
mintu' penggauran kalle-kalleamMi
dio tana Mesir,
sia tae' anna kilalai tu kamasokanan
budamMi,
sangadinna pabali-bali dio to' randan
tasik, dio tasik Teberau.

⁸ Apa Nalendokan Puang tete dio
sanganNa.

Nanii umpa'peissanan kuasanNa,

⁹ Nasarabai tu tasik Teberau, anna
marangke,

anNa solanni tu tau iato mai ullamban
tasik mandalan butung to unnola
rante pama'.

¹⁰ Susimoto Nanii Puang ullendokanni
dio mai lisu pala'na to untkabiri'i,
sia Nalussuran dio mai kuasanna uali.

¹¹ Mintu' uai ussamboi nasang ualinna,
naurunganni tae'mo misa' tau
tinampe.

¹² Maneri nakatappa'i tu kadanNa,
sia umpenanianNi pa'pudi-pudian.

- ¹³ Apa ta'pa tang nakilalai tau iato mai
tu penggauranNa,
sia tae'mo anna tayanni tu
pa'timbanganNa;
- ¹⁴ sangadinna nakendekki
kamaduangan kapua tu tau
iato mai dio lu padang aak,
naurunganni ussandak Puang Matua
dio lu padang talo.
- ¹⁵ Nabenmi tu nakaduanginna tau iato
mai,
apa Napomaropu tu tau iato mai.
- ¹⁶ Mabiri'mi tu tau iato mai lako Musa
dio to' tenda,
sia lako Harun to masero dio oloNa
PUANG.
- ¹⁷ Mengangami tu padang anna amma'i
tu Datan,
sia nasamboi tu mintu' to
nasamaturusan Abiram.
- ¹⁸ Dukkumi ma'lulu-lulu tu api lan to
nasamaturusan,
anna mampu'i dukkunna tu to tang
mekaaluk.
- ¹⁹ Iatu to Israel sola nasangi unggaraga
anak sapi dio Horeb,
anna penombai tu rapang-rapang
dipatiri'.

- ²⁰ Indemoto nanii tau iato mai ussondai
rupa tedong sapi ungkande riu,
tu To napomala'bi'.
- ²¹ Sia nakalupaimo tu Puang Matua, To
ullendokanni,
tu mangka umpogau' apa kapua dio
tana Mesir.
- ²² Iamotu penggauran kalle-kallean dio
tana Ham,
sia ba'tu pira-pira apa metakuran
napogau' dio randan tasik Teberau.
- ²³ Iamoto anNa ma'kada kumua la
Nasabu'i nasang-
kenna tang Musa to Napilei langsa'
bendanmo manglapa' dio oloNa
Puang,
la untampang sengkeNa Puang,
da anNa mangsanni tu tau iato mai.
- ²⁴ Tang naangga' tau iato mai tu pandang
ballo,
sia tae' anna katappa'i tu kadanNa.
- ²⁵ Sangadinna ma'nuku-nuku sola
nasangi lan lu tendana,
sia noka umperangii gamaranNa
PUANG.
- ²⁶ Naaakki lima Puang, anna umpalao
sumpa, kumua

- la Napasiapanan tu tau iato mai dio
lu padang pangallaran.
- 27 Sia Napasiapanan tu mai bati'na dio
lu to' bangsa,
sia la Napatisambo'-sambo' lako
mintu' tondok.
- 28 Mintu'i massola nasang sikadamakmo
Baal-Peor,
anna kande apa dipemalaran lako
apa tang kepenaa.
- 29 Iamoto nanii umpatiludak
kasengkeanNa Puang napobua'
penggauranna,
naurunganni ma'kasolang-solang tu
parri' dio lu tau iato mai.
- 30 Bendanmi tu Pinehas attu iato
umbussui kakadakean.
Namane radan tu parri' iato.
- 31 Iamoto tu dibilang napomalolo landa'
lako disituran-turananni tontong
sae lakona.
- 32 Sia napatiludak tu kasengkeanNa
Puang dio to' uai Meriba,
naurunganni urrampoi sussa tu Musa
natumang tau iato mai.
- 33 Belanna pabali-bali sola nasangi lako
Penaanna Puang, Napourunganni
lendu' tu kadanna Musa.

- ³⁴ Tae'ra anna sabu'i tau iato mai
tu bangsa iato, susitu mangka
Napokadanni PUANG.
- ³⁵ Sangadinna umpasirau ta'nak to
kapere' kalena,
anna peolai tu mintu' penggauranna.
- ³⁶ Sia napenombai dukapa tu rapang-
rapang dipodeatanna tau iato
mai,
tu butung poya lako kalena.
- ³⁷ Ondongpi Napemalaran duka tu mai
anakna muane sia baine lako mintu'
deata masussuk.
- ³⁸ Sia umpatibollo rarana to tang sala,
iamotu rarana anakna muane sia
anakna baine,
tu napemalaran lako mintu' rapang-
rapang dipodeata dio lu tana
Kanaan,
naurunganni narutai rarana tu tana
iato.
- ³⁹ Susimoto nanii urrutakki tu kalena
tete dio gau'na,
sia ma'gau' sala bannang dio
penggauranna.
- ⁴⁰ Iamo bannangna to anna ma'lulu-lulu
tu kasengkeanNa PUANG lako
taunNa,

- sia Nasayu pallan tu to Napomana';
41 Nasorongmi tu tau iato mai tama lisu
pala'na ba'tu pira-pira bangsa,
napourungi naparenta to untkabiri'i.
42 Iatu tau iato mai napakario-riomo
mintu' ualinna,
naurungan umpopengkanorongi tama
lisu pala'na.
43 Pembuda Narampanan Puang tu tau
iato mai,
apa pabali-bali unturu' tanan
penaanna,
anna urunganni malabu tu tau iato
mai nakabu' kakadakeanna.
44 Moi anna susito, ke Natiroomi tu
kamandasanna tau iato mai,
sia ke Narangioi tu mai
pengkamala'na.
45 Sia belanna diona la napomelona
tau iato mai, Nakilalaimi Puang tu
basseNa,
anNa maturu-turu sitinaya
kamasokanan budanNa.
46 Sia Napabu'tu tu kamamasean lako
tau iato mai,
lan ba'tengna mintu' to urrampai.
47 O PUANG, Kapenombangki,
lendokangkan,

sia pasidurukkanni sule lan mai to'
 ba'tu pira bangsa,
 angki pudi sanga maseroMi,
 sia massattuan lan kadipudiamMi.
⁴⁸ Mintu'na kadipangkeran lu lako
 nasang PUANG, Kapenombanna to
 Israel,
 tempon dio mai landa' lako attu
 situran,
 sia sipatu mintu' bangsa iato, la
 ma'kada kumua: Amin! Haleluya!

SURA' MA'PELLIMANNA:

PA'PUDIAN 107–150

**Pa'pudi-pudian lako Puang
 Matua tu merampanan dio
 mai mintu' kamaparrisan**

107:1-43

107 ¹ Pudimi tu PUANG, belanna
 masokan Ia,
 sia iatu kamasokananNa tang tileluk
 sae lakona.

² Sipatu tu kada iato nasa'bu' mintu' to
 Nalendokan PUANG,

tu Nalendokan dio mai lisu pala'na
uai.

³ Sia iatu to Napasikorok londong dio
mai mintu' tondok,
dio mai matallo matampu',
daa mai ulunna salu lo' mai pollo'na
uai.

⁴ Mintu'i massola nasang salamba
salaomo dio lu padang aak dio to'
lalan makarorong.

Sia tae' kota naappa' la nanii torro.

⁵ Topomi tu tau iato mai sia ma'rang,
naurungan tang ussau'mi.

⁶ Iatonna iato meongli'mi langngan
PUANG tu tau iato mai lan
kamandasanna,
anNa rampananni dio mai
kamaparrisanna.

⁷ Narenden mana'pamo tu tau iato mai
lako lalan marante,
kumua anna rampo lako kota tu la
nanii torro.

⁸ Sangapaoui anna pudii tau iato mai tu
PUANG belanna kamasokananNa,
sia iatu belanna mintu' penggauran
kalle-kalleannNa lako ma'rupa tau!

⁹ Belanna Napapayamo tu penaa
ma'rangna,

sia iatu penaa topona Napedia'imo
kameloan.

¹⁰ Iatu mintu' to torro lan kamalillinan
sia kapi'tukan,
manda' naporu kamandakan sia rante
bassi.

¹¹ Belanna umbali-bali kadanNa Puang
Matua
sia untapa' pa'timbanganNa
Patodoranna.

¹² Iamo bannangna to anNa pabussui
kamandakan tu penaanna tau iato mai;
tisumbangmi tu tau iato mai natae'
tu to patunduanna.

¹³ Iatonna iato meongli'mi langngan
PUANG lan kamandasanna,
anNa lendokanni dio mai
kamaparrisanna.

¹⁴ Iamo ussolanni sun lan mai
kamalillinan tu tau iato mai sia
kapi'tukan,
sia urra'ta'i tu mai pungona.

¹⁵ Sangapaoi anna pudii tau iato mai tu
PUANG belanna kamasokananNa,
sia tu belanna mintu' penggauran
kalle-kalleanNa lako ma'rupa tau.

¹⁶ Belanna mangkamo umpatipa'rama-
rama ba'ba tambaga,

- sia urrebong pesalli' bassi.
- ¹⁷ Iatu to baga narua parri',
natumang gau' tang malolona sia
mintu' kakadakeanna.
- ¹⁸ Iatu penaanna nakoda' ma'rupa-rupa
kande,
naurunganni sidi'mora natileak tama
bambana mukkun.
- ¹⁹ Iatonna iato meongli'mi langgan
PUANG lan kamandasanna,
anna lendokanni dio mai
kamaparrisanna.
- ²⁰ Umpasaemi kadanNa, sia Napamondo
tu tau iato mai,
anNa lendokanni tu tau iato mai dio
mai tang merambu.
- ²¹ Sangapaoi anna pudii tau iato mai tu
PUANG belanna kamasokananNa,
sia tu belanna mintu' penggauran
kalle-kalleanNa lako ma'rupa tau.
- ²² Sangapaoi anna penombanni tau iato
mai tu pemala' pa'pudian,
sia mela'tek umpa'peissanan
penggauranNa Puang.
- ²³ Iatu mintu' to umpalingka kappala'na
lan tasik,
sia iatu to ma'balili lan tasik kalua'.

- 24 Tau iamoto mai tu untiro mintu'
penggauranNa PUANG,
sia mintu' tanda kalle-kalleanNa lan
lu to' uai mandalan.
- 25 Ma'kadami umpasae angin bara',
tu umpakapua mintu' bombangna.
- 26 Tipembobong tu tau iato mai sae
langngan langi',
anna tipembassan sule rokko to'
mandalanna,
sia bonnong tu penaanna napobua'
kamaparrisanna.
- 27 Titu'mu' len sia tipa're'ba len tu tau
iato mai susito malango,
naurunganni tae'mo pangilalanna.
- 28 Iatonna iato meongli'mi langngan
PUANG lan kamandasanna,
anNa angkaranni lan mai
kamaparrisanna.
- 29 Naparadanmi tu bara' iato,
anna rapa' tu bombang.
- 30 Sende paimanmi tu tau iato mai,
belanna rapa' nasangmo,
sia Nasolan mana'pa Puang tu
tau iato mai lako kakendenan
nakamali'.
- 31 Sangapaoi anna pudii tau iato mai tu
PUANG belanna kamasokananNa,

sia iatu belanna mintu' penggauran
kalle-kalleanNa lako mintu' ma'rupa
tau.

³² Sangapaoi anna pakala'bi'I lan
kombongan pa'tobudan,
sia napudi-pudi lan kombongan
ada'na pekaamberan.

³³ Napopembali padang pangallaran tu
mai salu,
sia umpaba'ta' kalimbuang.

³⁴ Sia padang lombo Napopempadang
ma'sin,
natumang kakadakeanna to
umpat'ondokki.

³⁵ Ia umpopembali polei limbong tu
padang pangallaran
sia Napopembali kalimbuang tu
padang ba'ta'.

³⁶ Indemoto Napannianni tu mai to
topo,
naurunganni ullepong misa' kota lan
nanii ma'tondok.

³⁷ Anna tu'i tu mintu' pa'lakna sia
unggaraga pa'lak anggoro',
anna pabu'tu burana.

³⁸ Napamasakkei tu tau iato mai,
naurunganni memba'ka' kalle-
kallean,

sia mintu' patuoanna tae' anNa
pakati'pekanni.

³⁹ Apa undinna diurakki tu tau iato mai
sia nabokkok kamaparrisan sia
sara' inaa.

⁴⁰ Napamatuna duka tu mintu' to la'bi',
sia Napapusa tu tau iato mai dio lu
padang talo, tang dibatattana.

⁴¹ Apa Narinding pala' tu to mase-mase
dio mai kadipakario-rioan,
sia Napamakamban tu pa'rapuanna
ten to domba sia bembe'
ma'baanan.

⁴² Iatu to ma'bulo lollong parannu
paiman la untiroi tu iannato,
na iatu mintu' kakadakean la
ma'loko-loko.

⁴³ Mindara tu kinaa? Iatu to kinaa
sipatu umparinaai tu iannate,
sia umpariba'tengi tu mintu' tanda
mamaseNa PUANG.

**Pa'kurre sumanga'
sia passambayang
umpalaku kasalamaran**

108:1-13 (108:1-14)

108¹ Misa' nanian. Pa'pudianna
Daud.

(108-2) Rapa'mo tu penaanguku, o
Puang Matua,
la menanina' sia umpakendek
pa'pudian situang penaa
kalebungku.

² (108-3) Millikkomi, e dandi sia katapi,
la untundanna' dannari lambe'.

³ (108-4) O PUANG, la kupudiKomi lan
lu mintu' bangsa,
sia la umpakendekna' pa'pudian mati'
lan lu mintu' to sangpetayanan.

⁴ (108-5) Belanna iatu kamasokanamMi
untongloi langi',
sia iatu kamarurusamMi tu'tun dao
massaliu'na!

⁵ (108-6) Pamatandei tu Kalemi daona
lu langi', o Puang Matua,
sia sangapaoi anna ussamboi lino tu
kamala'biramMi.

- ⁶ (108-7) Anna tilendok tu mintu' to
Mipakaboro',
rinding pala'kan lima kananMi sia
tanding talingakan.
- ⁷ (108-8) Mangkamo ma'kada tu Puang
Matua lan inan maindanNa.
La mela'tekna', sia la kutaa-taa tu
Sikhem,
sia la kusuka' tu rantena Sukot.
- ⁸ (108-9) Iatu Gilead taaku, sia iatu
Manasye taaku duka,
na iatu Efraim iamo sarong batungku,
sia iatu Yehuda iamo tekken
kapayungangku.
- ⁹ (108-10) Na iatu Moab pembasean
lentekku;
anna iatu Edom la kunii umpellebaran
sepatungku,
la unnarrakna', belanna kutalo tu
tondok Filistea.
- ¹⁰ (108-11) Mindara tu la umbaana'
tama tondok ditambakuku?
Mindara tu la ussolanna' lako Edom?
- ¹¹ (108-12) Tang Kamuraka, o Puang
Matua, tu mangka ussualekan?
Tae'moraka Mila sun ussolan mintu'
to pararingki, o Puang Matua?
- ¹² (108-13) Tunduikan unnea ualingki,

belanna tae' gai'na tu pa'tunduan
tolino.

¹³ (108-14) Tete dio pa'tunduanNa
Puang Matua angki pogau'
ma'lalong-lalong,
belanna Ia la ullullu' ualingki.

Passambayangna misa' to dipandasa

109:1-31

109 ¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

O Puang Matua, tu kupobannang
ma'pudi-pudi, da Mibituk bang.

² Belanna iatu sadangna to tang
mekaaluk sia lando pa'du
napengangaimo';
sia nalangdona' tongka' lila
mo'rangna.

³ Nalimbuina' napokadan kada mapalla,
sia tae' silalanna nanii urrariina'.

⁴ Napapakkanni kasiualian tau iato mai
tu mamaseku,
apa tontong bangna' massambayang.

⁵ Napapassannina' kakadakean
napapakkanan, kameloangku,
sia kamabirisan napapakkanan
mamaseku.

- ⁶ Patulangdanni tu misa' to tang
mekaaluk la umbisara,
sia da'ito anna ke'de' dio kananna tu
misa' to ma'parapa'.
- ⁷ Ianna dibisara, nake dipasalai,
sia nake naposalai tu
passambayangna.
- ⁸ Nake madenge'i tu sunga'na,
sia nake napasayu'i tau tu toena.
- ⁹ Nake biungi tu mai bati'na,
sia balui tu mai baina.
- ¹⁰ Nake salamba salaoi sia kapala'-pala'
tu mai bati'na,
sia diula'i dio mai to' banua daun
lauan.
- ¹¹ Nake nasisikki to ma'peindan tu
mintu' apanna,
sia da'ito narampai to salian lembang
tu apa nakara'ta'i.
- ¹² Da naden misa' tau nenne' bang
ungkamasei,
sia da naden misa' tau masseng lako
pia biungna.
- ¹³ Sangapaoi anna diroto'i tu tarukna;
anna iatu sanganna dipa'dei dio papa'
sidampi'na.

- 14 Sangapaoi anna bantang lan
karangan inaanNa PUANG tu
kakadakeanna to dolona,
sia da nadipai'pinni batu mapipang tu
kasalanna indo'na.
- 15 Sangapaoi anna tontong dio
pentiroNa PUANG tu mintu'nato,
anna dipa'dei lan mai lino tu
kadikilalaianna tau iato mai.
- 16 Tu belanna tae' anna kilalai la
umpa'pekitanan kamamasean,
sangadinna unnula' sumpu to
mandasa
sia to mase-mase sia to bonnong
penaanna, samatena.
- 17 Nakabarii tu tampak ropu
- da'ito narua pissanni;
sia tae' anna kabarii karongkosan
- da'ito nasitoyangan pissan.
- 18 Napotamangkalemo tu tampak ropu
butung bayu sielle'na-
da'ito natama batang kalena tu tampak
ropu susito uai,
sia tama mintu' buku lampana ten to
minna'!
- 19 Dai'to tu tampak ropu anna butung
tamangkale napengkalemu',

- sia butung tambeke' tu tontong bang
napotambeke'.
- ²⁰ Sangapaoi anna mintu'na te
Napa'papakkanan PUANG lako
mintu'na balingku,
sia lako mintu' to ullangdona'.
- ²¹ Apa iatu Kamu, o PUANG Puangku,
alanna' sara' tete dio sangamMi sia
rampananna'
belanna tang tore tu
kamasokanamMi.
- ²² Belanna iatu aku te mandasa sia
mase-mase,
sia bangke tu penaangku lan
ba'tengku.
- ²³ Potonna' butung bayo-bayo ma'erru'
ke la botoi tu allo,
sia tipentia' lenna' butung batik.
- ²⁴ Paruninin tu guntu'ku, belanna tang
umpoinaana' kande
sia iatu batang kaleku madokopa sia
marangke.
- ²⁵ Sia nabe'semo' tau iato mai,
iake natirona' unniling-ilingmi.
- ²⁶ Tunduina', o PUANG,
Kapenombangku,
sia lendokanna' sitinaya
kamasokanamMi.

- 27 Anna issanni tau iato mai kumua
lalan limamMi te,
sia Kamumo, o PUANG, tu mangka
umpogau'i.
- 28 Moi anna ma'tampakki ropu tu tau
iato mai,
apa iatu Kamu ma'passakke,
moi anna untendeng kalena-inang la
kasirisan,
apa melo ke sende paimanni te aku
taumMi.
- 29 Sangapaoi anna umpotamangkale
kamatunan tu mai balingku,
sia sangapaoi anna pengkalemu'
siri'na butung parramba'.
- 30 La umpekapuaina' gamaranku
umpudi PUANG,
sia la kupudi nanian lan to' to buda.
- 31 Belanna la bendan dio to' kananna to
mase-mase,
la ullendokanni dio mai tu to
umpasalai.

Diona datu urrapi' lampa kaminaan**110:1-7**

- 110** ¹ Pa'pudianna Daud.
 Susite tu kadanNa PUANG lako
 Puangku Nakua:
 Nno'ko'Ko dio kananKu,
 sae lako Kupopengkanorongna
 nasang tu mai ualimMu
 Mupolilli' lentek.
- ² PUANG la umpopangayo tekken
 kapayungan lan mai Sion tanda
 kuasammu:
 La sikambi'Ko parenta dio lu to'
 ualimMu.
- ³ Iatu taumMu masorok penaanna
 ussorong kalena,
 ke Muarakki lao parari.
 Anna situang kassa' diangkaran
 lako malolona tu to manguramMu
 siduruk lako KalemU,
 butungi to to'do ambun natambuk
 dannari lambe'.
- ⁴ Umpalaomo sumpa tu PUANG sia tang
 la menassan:
 Ikomo Tominaa tontong sae lakona
 unturu' lalanna Melkisedek;

⁵Iatu Puang dio kananMu.

Ia ussolangi ba'tu pira-pira datu-datu
ke allo kasengkeanNai.

⁶Ia duka la ullampak ukungan dio lu to
kapere',

anNa pasitutu'i batang rabuk tu
mintu' inan,

sia la Napatombonan ulu tu rante
kalua'.

⁷La unniru' uai salossok dio lu lalan;
iamoto anna umbangunan ulunna
sule.

Pa'kurre sumanga' belanna mintu' pa'kamaseNa Puang Matua

111:1-10

111 ¹Haleluya! La umpudina'
PUANG situang penaa
kalebungku,

lan kombonganna sia tinimbunna to
bulo lollong.

²Mala'bi' tongan tu mintu'
penggauranNa PUANG,

tu sipatu nanannung mintu' to
umposendei.

³Mala'bi' sia tarompo' penggauranNa
Puang,

sia iatu kamaloloanNa tontong sae
lakona.

⁴ Mangkamo unggaraga tanda dianna
batu silambi' diona mintu'
pengauran kalle-kalleanNa;

Iatu PUANG maturu-turu sia mamase.

⁵ Naben kande lako tu to ungkatakū'I;
sia Nakilalai tu basseNa tontong sae
lakona.

⁶ Umpapayanmo kuasa penggauranNa
lako taunNa,
diona kaumpa'benganNa mana'na
mintu' to kapere'.

⁷ Iatu lalan limanNa iamo
kamanapparan sia katonganan,
sia tappa' mintu' parentaNa.

⁸ Mintu'na to dipantokmo tontong sae
lakona,
sia dipogau'mo situang
kamanapparan sia kabulo-
lollongan.

⁹ Napadenan kadilendokan tu taunNa,
sia Naarra'i tu basseNa tontong sae
lakona;

iatu sanganNa masero sia metakuran.

¹⁰ Iatu ungkatakū' PUANG oto'na mintu'
kakinaan;

minda-minda umpogau'i susito,
iamoto kinaa.

Sia iatu kadipudianNa tontong sae
lakona.

**Diona karongkosanna to
malambu' penaanna**

112:1-10

112 ¹Haleluya! Maupa' tu to
ungkataku' PUANG,
sia to ungkamali' tonganni tu
pepesanNa.

²Iatu bati'na la paa lan lino,
sia mintu' taruk bulaanna to ma'bulo
lollong la diparongko'.

³Lan banuanna ponno ianan sanda
makamban sia kasugiran,
sia iatu kamaloloanna tang tileluk sae
lakona.

⁴Iatu lu lakona to ma'bulo lollong bu'tu
ia tu Masiang lan malillinna,
Iamo Ia tu maturu-turu sia mamase
na malambu'.

⁵Maupa' tu to mamase sia masorok
ma'pasuka',
sia to ungkareai melo tiku rindingna.

- ⁶ Belanna tae' anna la tilende' tontong
sae lakona,
sia iatu kadikilalaianna to malambu'
matontongan sae lako.
- ⁷ Tae' anna kataku' kareba kadake,
belanna batta' tu penaanna, tu
ussande'i lako PUANG.
- ⁸ Battu' tu penaanna sia tae' anna
mataku' len,
sae lako natirona situang
kaparannuan tu kamandasanna
mintu' ualonna.
- ⁹ Tibungka'mo pala' mamasena sia
mamengan lako to mase-mase,
iatu kamaloloanna tontong sae
lakona,
sia salobo'-lobo'na tu tandukna
mala'bi'.
- ¹⁰ Iatu to tang mekaaluk rosso la untiroi
tu iannato
umpasisange' isinna, anna poton;
sia iatu kamaduangganna to tang
mekaaluk tang lolo'.

**Puang Matua
umpamala'bi' to bongko**

113:1-9

- 113** ¹ Haleluya! Pudimi, e kamu taunNa PUANG, pudimi tu sanganNa PUANG!
- ² Mintu'na kadipudian lu lako nasang sanganNa PUANG, randuk totemo landa' sae lakona.
- ³ Iatu sanganNa PUANG sipatu dipudi randuk dio mai kadellekan allo landa' lako kabotoan kulla'.
- ⁴ Iatu PUANG undoanni mintu' bangsa, sia iatu kamala'biranNa untongloi langi'.
- ⁵ Mindara la sitinti batunna tu PUANG, Kapenombanta, tu unnisung dao masuanggana.
- ⁶ Sia kumorong rokko anNa linde-lindei tu mintu' lanna langi' sia lanna lino?
- ⁷ Ia unnendekan to bongko diong mai to' barra'-barra', sia umbangunan to mase-mase diong mai to' so'mak.
- ⁸ La Napasango'koran to mala'bi',

iamotu mintu' to mala'bi'na tau iato
mai.

⁹Iatu to tamanang lan tananan dapo'na
Napatulangdan Napoindo' ba'tu
pira-pira pia anna parannu paiman.
Haleluya!

**Penggauran kalle-kalleanNa
Puang Matua tonna tassu'
tu to Israel lan mai Mesir**

114:1-8

114 ¹Iatonna tassu' tu to Israel lan
mai Mesir.

Sia tonna tipoli' tu bati'na Yakub lan
mai bangsa ma'laen basa,

²Yehuda tu Napoinan maindan,
sia Israel tu Napopanglisuan parenta.

³Mallaimi tu tasik tonna tiroi tu iannato,
sia lolong sule tu Yordan;

⁴Iatu mintu' buntu tibuang len susi
domba laki,
sia iatu mintu' tanete ten to anak
domba.

⁵E tasik, ma'aparoko ammu mallaira
susito?

Sia iko, e Yordan, ammu lolong
sulera?

- ⁶E kamu buntu, ma'aparokomi ammi
 tibuang-buang len susi domba laki?
 Sia e kamu tanete ammi tenra anak
 domba?
- ⁷Rumontingko dio olona Puang, e lino.
 Dio olona Kapenombanna Yakub,
- ⁸tu mangka umpopembali likui tu
 buntu,
 sia batu laiya Napopembali
 kalimbuang.

**Mintu' kadipangkeran lu
 lako nasang Puang Matua**

115:1-18

- 115** ¹O PUANG, tae' anna kami,
 tae' anna kami,
 sangadinna sangamMiri tu sipatu
 dipakala'bi',
 tu belanna kamasokanamMi sia diona
 kamarurusamMi.
- ²Ma'apari anna la sumura tu mintu' to
 kapere' kumua:
 Umbamira tu Kapenombanna?
- ³Iatu Kapenombangki dao mai suruga,
 mintu' pa'poraianNa Napogau' Ia.

- ⁴ Iatu mintu' rapang-rapang napodeata
tau iato mai salaka sia bulaan
digaraga,
panggaraga lima tolino.
- ⁵ Den tu pudukna, apa tae' anna
ma'kada,
den tu matanna, apa tae' anna
pakita,
- ⁶ den talinganna, apa tae' anna parangi,
sia den duka tu illongna, apa tae'
anna manguduk.
- ⁷ Den tu limanna, apa tang panggega',
sia den duka tu lentekna, apa tae'
anna titengka,
sia den deko-dekona, apa tae' anna
sumu.
- ⁸ Iatu to unggaragai to, la ten to apa
iato,
susi dukato tu to umposande'i.
- ⁹ E Israel, la sande'ko lako PUANG,
Iamo patunduanna sia balulangna.
- ¹⁰ E mintu' bati'na Harun, sande'komi
lako PUANG,
Iamo patunduanna sia balulangna.
- ¹¹ E kamu mintu' to ungkatakuk' PUANG,
sande'komi lako PUANG!
Iamo patunduanna sia balulangna.

- ¹² Nakilalaimiki' PUANG sia la
Napamasakkeki',
la Napamasakke tu bati'na Israel,
¹³ sia la Napamasakke tu mintu' to
ungkataku' PUANG,
la bitti' la kapua.
- ¹⁴ Sangapaoi anNa popemba'ka'komi
PUANG,
la kamu la bati'mi.
- ¹⁵ Kamumo tu to Napamasakke PUANG,
tu Puang mangka ungkombong langi'
na lino.
- ¹⁶ Iatu langi' langi'na PUANG,
apa iate lino Naba'giammo ma'rupa
tau.
- ¹⁷ Tae' anna ia tu to mate la umpudi
PUANG,
ba'tu to lendu'mo rokko ma'allun-
allunna.
- ¹⁸ Apa kitari te, tu la umpudi PUANG,
randuk totemo landa' sae lakona.
Haleluya!

**Pa'kurre sumanga', belanna
tilendok dio mai kamatean**

116:1-19

- 116** ¹ Kukamali' tu PUANG,
belanna Natanannimo talinga
tu kadangku sia pengkamoyaku.
- ² Belanna Napalidannimo' talinga,
iamoto angku la meongli' (lako
Kalena) angge tuoku.
- ³ Naluang sambanna' ulangna
kamatean,
sia Narampoimo' parri' lino to mate,
kuperasaimo tu kamaparrisan sia
karossoan.
- ⁴ Apa meongli'na ussa'bu sanganNa
PUANG:
o PUANG, karimmanni tu deatanku.
- ⁵ Iatu Puang maturu-turu sia malambu',
sia iatu Kapenombanta sa'pala buda.
- ⁶ Iatu PUANG untkaduttu' to tang
masuangga,
makuyu langkanmo', apa Ia mangka
ungkarimmannina'.
- ⁷ E deatanku, sulemoko lako
kasode-sodeammu,

belanna Napogau'mo Puang tu
kameloan mati'.

⁸ Belanna Mirampanammo tu deatangku
dio mai kamatean,
sia tae' Miparandannina'
katumangiran,
sia tang Mieloranna' tilende'.

⁹ La lolangna' dio oloNa PUANG,
lan lu tondok to tuo.

¹⁰ Tontongna' ma'patongan, moi angku
mangka ma'kada kumua:
Pussak tonganna';

¹¹ Tongku matakuk' angku ma'kada,
kukua:
Tang mana'pa' tu mintu' tolinu.

¹² Apamo la kupenomban lako PUANG,
la sipakkanna mintu' kameloanNa
lako kaleku?

¹³ La untadedanganna' irusan tanda
kadilendokan,
angku meongli' ussa'bu' sanganNa
PUANG.

¹⁴ La umpalesso'na' mintu'
pangallonangku lako PUANG,
dio olona mintu' taunNa.

¹⁵ Keangga' kapua dio oloNa PUANG
tu kamateanna tu mai to
mengkaolaNa.

- ¹⁶ O PUANG, tonganna aku te taumMi,
 ondongpi inang taumMina', sia
 anakna kaunanMi baine,
 Kamumo tu mangka ungko'ka'i tu
 mai pungoku.
- ¹⁷ La kupenomban tu pemala' pa'pudian
 Mati',
 angku meongli' ussa'bu' sanganNa
 PUANG.
- ¹⁸ La umpalesso'na' mintu'
 pangallonangku lako PUANG,
 dio olona mintu' taunNa.
- ¹⁹ Lan tarampak banuanNa PUANG,
 illan tangnga pangrante manikmu, e
 Yerusalem. Haleluya!

**Pa'pakilala lako mintu' bangsa
 anna pudii tu Puang Matua**

117:1-2

117 ¹ Pudimi tu PUANG, e kamu
 mintu' bangsa,
 sia pakala'bi'I, e mintu' to
 sangpetayanan!

² Belanna lendu' kapuana tu
 kamasokananNa lako kaleta,
 sia iatu kamarurusanNa PUANG tang
 tileluk sae lakona. Haleluya.

**Pa'kurre sumanga'
lako Puang Matua, belanna
Nalendokammo tu taunNa**

118:1-29

118¹ Pudimi tu PUANG, belanna
masokan Ia.

Sia iatu kamasokananNa tang tileluk
sae lakona.

² Melo ke nasa'bu'i to Israel kumua:
Iatu kamasokananNa tang tileluk sae
lakona.

³ Melo ke nasa'bu'i bati'na Harun
kumua:
Iatu kamasokananNa tang tileluk sae
lakona.

⁴ Melo ke nasa'bu'i mintu' to ungkatakū'
PUANG kumua:
Iatu kamasokananNa tang tileluk sae
lakona.

⁵ Iatongku illan kamaparrisan,
meongli'mo' langngan PUANG,
anNa tanannina' talinga sia
Napamalosangmo'.

⁶ PUANG urrongna', anna tae' kula
matakū',
la napatumbara' to lino?

- ⁷ Mintu'i tu to patunduangku,
PUANGmo tu urrongna'.
Iamoto angku parannu untiroi tu
kamandasanna mintu' ualingku.
- ⁸ Mandu maelo ia, ke PUANG
dipentionganNi,
na iatu umposande' to lino.
- ⁹ Mandu maelo ia, ke PUANG
dipentionganNi,
na iatu umposande' to la'bi'.
- ¹⁰ Moi anna patama limbumo' mintu'
bangsa,
apa tete dio sanganNa PUANG angku
pisanni nasangi.
- ¹¹ Moi anna patama limbumo' tau iato
mai sia sae ussikapu'ina',
apa tete dio sanganNa PUANG angku
pisanni.
- ¹² Nasikarupuimo' tau iato mai, susito
enoan,
apa pa'de poton susi api dio
ranga'-ranga';
tete dio sanganNa PUANG angku
pisanni.
- ¹³ Musumbanammo' kumua angku
tobang,
apa Natunduimo' PUANG.

- ¹⁴ PUANGmo tu oto'na kamatotorangku
sia pa'pudiangku,
sia Iamo Nanii bu'tu
kamakarimmanangku.
- ¹⁵ Iatu arrak sia la'tek belanna
kamakarimmanan
marua' lan tendana to malambu'
nakua:
Iatu lima kananNa PUANG ungkarang
gau' masang,
- ¹⁶ ondongpi iatu lima kananNa PUANG
mepamatande,
sia ungkarang gau' masang.
- ¹⁷ Tae' angku la mate, sangadinna la
tuona',
sia la umpa'peissananna'
penggauranNa PUANG.
- ¹⁸ Napa'dikki tonganna' PUANG,
apa tae' anNa eloranna' lako
kamatean.
- ¹⁹ Bungkaranna' tu mai ba'ba
kamaloloan,
la kuolai tama, la umpudi PUANG.
- ²⁰ Iamote tu ba'baNa PUANG,
mintu' to malambu' la unnolai tama.
- ²¹ KupudiKomi belanna Mitannimo'
talinga,

- sia Kamumo oto'na
kamakarimmanangku.
- ²² Iatu batu natibemo pande,
Iamo mendadi batu petau.
- ²³ Iatu iannato, PUANG umpogau'i,
sia memangngan untiroi.
- ²⁴ Indemo tu allo Napaden PUANG:
Melo ke sila'tekangki' sia
tapoparannui!
- ²⁵ O PUANG, benkan dikka'
kasalamaran,
o PUANG, benkan dikka' karongkosan.
- ²⁶ Maupa' tu to sae umpotete sanganNa
PUANG!
La kipassakkekomi lan mai banuanNa
PUANG.
- ²⁷ Iatu PUANG Iamo Puang Matua,
sia Iamo umpatiroiki' masiang.
Ulangi tu pemala' tu la ditunu lan
pa'gauran sae lako to' tanduk inan
pemalaran.
- ²⁸ Kamumo tu Kapenombangku, la
kupudiKomi,
o Kapenombangku, la
kupakasalleKomi.
- ²⁹ Pudimi tu PUANG, belanna masokan
Ia,

sia iatu kamasokananNa tang tileluk
sae lakona.

**Kamala'biranna Sukaran
alukNa Puang Matua**

119:1-176

- 119** ¹Maupa' tu mintu' to malolo
lalanna,
sia to unturu' mana'pa Sukaran
alukNa PUANG.
- ²Maupa' mintu' to unnanna rara'i tu
kasa'bianNa,
sia to kalebu tallang penaanna
undaka' Puang.
- ³Tu to tang umpogau' duka kelok,
sangadinna unturu' mana'pa lalanNa
Puang.
- ⁴Mintu' parentaMi Mipa'parentammo,
kumua anna karitutui meloi tau.
- ⁵Sangapaoi anna matontongan tu
mintu' tengkaku,
unturu' aluk mangka Mipondok.
- ⁶Tae' angku la kasirisan,
ke kupalan ara'i tu mintu' pepasanMi.
- ⁷Ma'bulo lollongna' la umpudiKomi,
ke kupelada'i tu atoran maloloMi.
- ⁸La kukaritutui tu apa Mipondok,

da Mitampe tarru'na'.

⁹ Umba la nakua ungaritutui gau'na tu
to mangura anna masero?

Iapi ke nakaritutui susitu kadamMi.

¹⁰ Kalebu tongan penaangku
undaka'Komi,

da Mieloranna' pusa dio mai mintu'
pepasanMi.

¹¹ Iatu kadamMi kuanna rara' lan batu
ba'tengku,

dikua da angku kasalan mati' Kalemi.

¹² Kamumo sipatu dipudi, o PUANG;
patuduna' tu mai apa Mipondok.

¹³ Napa'peissanammo tongka' dililaku
tu mintu' atoran ombo' dio randan
pudukMi.

¹⁴ Kuposende tu lalan kasa'biamMi,
susina' to umposende kasugiran.

¹⁵ La kutangnga'-tangnga' tu mai
parentaMi

sia la Kupalan ara' tu mintu' lalanMi.

¹⁶ Kupoparannu tu apa Mipondok,
sia tae' angku la ungalupai lenni tu
kadamMi.

¹⁷ Pogau'i tu kameloan lako taumMi,
angku tuo;

kukaritutui mana'pai tu kadamMi.

¹⁸ Bungka'i tu matangku angku tiroi

tu apa kalle-kalleanna lan sukaran
alukMi.

¹⁹ Aku te to saena' lan lino,
da Mibuniana' tu mintu' pepasanMi.

²⁰ Bonnong tu penaangku, belanna
tontong bang mamali'
lako atorami.

²¹ Miada'mo tu to matampo ditampakki
ropu,
tu pusa dio mai mintu' pepasanMi.

²² Pa'dei tu attangan sia kamatunan dio
mai kaleku,
belanna kukaritutui tu mintu'
kasa'biamMi.

²³ Moi namarassan tu mai mintu' tedong
pariu'na tondok ma'kombongan la
unneana',
apa iate taumi mukun untangnga'-
tangnga' aluk Mipondok.

²⁴ Mintu' tu kasa'biamMi kuposende,
sia iamoto ma'pakilalaku.

²⁵ Merrandanmo' lako litak,
patuona' susitu kadamMi.

²⁶ Kuparampo nasangmo Mati' tu diona
torro ke'de'ku, amMi perangiimo',
patudumo' tu mai apa Mipondok.

²⁷ Paissannina' lalanna tu mai mintu'
parentaMi,

- angku tangnga'-tangnga'i tu mintu'
penggauran kalle-kalleamMi.
- ²⁸ Bonnong tu penaangku napobua'
rosso inaa,
pabantangna' susitu kadamMi.
- ²⁹ Patoyangi dio mai kaleku tu lalan
kamo'rangan,
sia kamaseina' kapaissanan diona
sukaran alukMi.
- ³⁰ Iamo kupilei tu lalan kamanapparan,
sia mintu' atoranMi kuallonni bang,
- ³¹ la'ka' lakona' kasa'biamMi, o PUANG,
da Mieloranna' kasirisan.
- ³² La kuturu' tu lalan pepasanMi,
belanna Mipamalosangmo tu
penaangku.
- ³³ O, PUANG ada'ina' tu lalan aluk
Mipondok,
angku karitutui landa' lako
ma'katampakanna.
- ³⁴ Benna' tangnga' kinaa, angku
karitutui tu sukaran alukMi,
sia angku kanannangi situang penaa
kalebungku.
- ³⁵ Pate'tena' unnola lalan pepasanMi,
belanna iamo pa'poraiangku.
- ³⁶ Pamalang lakoi kasa'biamMi tu
penaangku,

- sia da Mipalulakoi ianan bu'tu kadake.
37 Patipero'i tu matanku, da anna
ta'pai tu mai apa tang kebattuan.
Sia patuona' diona lalanMi.
38 Pamanda'i tu pangallu'Mi lako
taumMi,
tu to matinuru' ungkatakukomi.
39 Patoyangi dio mai kaleku tu
kadilangdoan kukataku',
belanna maelo tu mintu' atorami.
40 Iatu penaangku ungkamali' mintu'
parentami,
patuona' tete dio kamaloloami.
41 Sangapaoi anna rampoina'
kamasokanamMi, o PUANG,
iamotu kasalamaran lu dio mai
Kalemi, susitu Miallu'na.
42 Angku belai umpebalii tu to
ullangdona',
belanna umposande'na' kadamMi.
43 Da Mipasisayuran tarru'i pudukku tu
kada situru' tonganna,
belanna umposande'na' mintu'
atorami,
44 angku tontong untoe manda' sukaran
alukMi,
landa' sae lakona.
45 Angku la lolang malona',

- belanna undaka'na' parentaMi.
46 Sia tang masiri'na' umpokada mintu'
kasa'biamMi
dio olona mintu' datu.
47 Sia kuposande' tu mintu' pepasanMi,
tu kupa'buda-budai.
48 Iamoto angku mempala' lako mintu'
pepasanMi tu kupa'buda-budai;
sia kutangnga'-tangnga' tu mintu apa
Mipondok.
49 Kilalai tu kadamMi lako te taumMi.
Belanna Mibenmo' kapa'rannuanan;
50 iamote tu pa'pakatana lako kaleku
lan kamandasangu,
kumua napatuomo' pangallu'Mi.
51 Lendu' natelle-telleku to matampo,
apa tae' angku sepang dio mai
sukaran alukMi.
52 Iake kukilalai tu atoramMi sangbara'
padang,
matanami tu ba'tengku.
53 Nakendekkina' palla
napobua' tu mai to tang mekaaluk tu
umboko'imo sukaran alukMi.
54 Mintu' tu apa Mipondok kuposengo,
lan inan pempueangu.
55 Iake bongi kukilalai bang tu
sangamMi, o PUANG,

- sia kuallonni tu sukaran alukMi,
56 Iamo kataanangku to,
belanna kukaritutui tu parentaMi.
57 Iatu PUANG iamo kataanangku,
kuallu'mo la ungkaritutui kadamMi.
58 Lantuk penaangku umpalaku
pa'kamaseamMi,
katuru-turuina' susitu pangallu'Mi.
59 Kutimbang-timbang tu diona lalanku,
angku palulakoi mintu' kasa'biamMi
tu tengkaku.
60 Madomi'na' sia tang panandakanna'
unturu'i tu mintu' pepasanMi.
61 Natekkemo' poyana mintu' to tang
mekaaluk,
apa tae' angku kalupai tu sukaran
alukMi.
62 Iake ma'tangngai bongi millikna'
umpudiKomi,
belanna mintu' atoran malambu'Mi.
63 Akumo tu solana mintu' to
ungkataku'Komi,
sia mintu' to ungkaritutui parentaMi.
64 O PUANG, iate lino naponnoi
kamasokanamMi,
ada'ina' tu mai apa Mipondok.
65 MangkamoKomi umpogau' melo lako
taumMi, o PUANG,

- sitinaya tu pangallu'Mi.
- ⁶⁶ Ada'ina' kamatarrusan sia
kapaissanan,
belanna kukatappa'i tu mintu'
pepasanMi.
- ⁶⁷ Iatonna tang urrampoipa' parri',
pusana',
apa totemo umpengkaolaimo'
kadamMi.
- ⁶⁸ Masokan tonganKomi, sia
umpogau'Komi melo;
ada'ina' tu mai apa Mipondok.
- ⁶⁹ Napasussuimo' kadake to matampo
apa kukaritutui tu mintu' parentaMi
situang penaa lantukku.
- ⁷⁰ Babun tu tau iato mai butung to
nakapu' lombo tu penaanna,
apa iatu aku te umposendena'
sukaran alukMi.
- ⁷¹ Melo duka sia angku mangkamo
narua parri',
kumua angku ma'din umpelada'i tu
mintu' apa Mipondok.
- ⁷² Iatu atoran Sukaran aluk ombo' dio
randan pudukMi mandu maelo lako
kaleku,
anna iatu bulaan sia salaka
massa'bu-sa'bu.

- 73 LimamMimo tu uningkombongna' sia
umpatepuna',
benna' kapaissanan angku issanni
umpelada'i tu mai pepasanMi.
- 74 Iatu mintu' to uningkataku'Komi la
sende untirona',
belanna kurannuan tu kadamMi.
- 75 Kuissan, o PUANG, kumua mintu'
pangra'ta'Mi malolo nasang.
Sia tete dio kamarurusamMi ammi
pa'dikkimo'.
- 76 Sangapaoi anna iatu kamasokanamMi
kupomatana,
susitu pangallu'Mi lako taumMi.
- 77 Sangapaoi anna rampoina' tu mintu'
mamaseMi angku tuo,
belanna iatu sukaran alukMi iamoo
kuposendena.
- 78 Da'ito anna kasirisan tu mintu' to
matampo,
belanna tae' bannangna nanii
umpakario-riona';
apa iatu aku la untangnga'-
tangnga'na' mintu' parentaMi.
- 79 Sangapaoi anna lu lako kaleku tu
mintu' to uningkataku'Komi,
iamotu to unnissan mintu'
kasa'biamMi.

- 80 Sangapaoi anna kalebu tallang tu
penaanguk umpengkaolai mintu'
apa Mipondok,
da angku kasirisan.
- 81 Mamali' tungka tu penaanguk lako
kasalamaran dio mai Kalemi,
sia urranuanna' kada pangallu'Mi.
- 82 Mata'ka' tu matanguk umpemanta
pangallu'Mi,
anguk ma'kada: Piranra amMi la
umpakatanana'?
- 83 Moi susimo' to bila ditapai,
apa tae' duka sia angku kalupai tu
mintu' apa Mipondok.
- 84 La sangapapi lambe'na tu sunga'na
te taumMi?
Sia piranra amMi paolai salunna tu
mintu' to unnula' sumpuna'?
- 85 Nagaragammo' patuang lambe' to
matampo,
tu mai to tang unturu' sukarana
alukMi.
- 86 Tang balle tu mintu' pepasanMi;
iatu tau iato mai tae' bannangna
nani' unnula' sumpuna', tunduina'
dikka'.
- 87 Sidi'mora anna sabu'ina' lan mai lino,

- apa tae' angku rampanan lenni tu
mintu' parentaMi.
- ⁸⁸ Patuona' sitinaya kamasokanamMi,
angku toe manda'i tu kasa'bian
ombo' dio pudukMi.
- ⁸⁹ O PUANG, tang tiberu susuk tu
kadamMi,
dao suruga tontong sae lakona.
- ⁹⁰ Sia iatu kamarurusamMi landa' lako
disituran-turananni,
mangkamo Miparandanganni te lino
anna bantang pole'.
- ⁹¹ Tete dio atoranMi anna bantang tu
mintu'nato, sae lako totemo,
belanna mintu'nato mengkaola lako
Kalemi.
- ⁹² Iakenna tang la ia kuposende tu
sukaran alukMi,
manassa sabu'na' lan
kamaparrisangku.
- ⁹³ Inang tae' angku la ungalupai len
parentaMi,
belanna tete diori amMi patuona'.
- ⁹⁴ Akumo tu taumMi; lendokanna'
dikka',
belanna umpengkaolaimo' mintu'
parentaMi.

- ⁹⁵ Naaungammo' to tang mekaaluk la
nasanggangi,
apa la kuparinaa tu mintu'
kasa'biamMi.
- ⁹⁶ Iatu mintu'na moi anna sundun,
kutiromo tu anggenna,
apa iatu pepasanMi tae' randanna.
- ⁹⁷ Lendu' kukamali'na tu sukaran
alukMi!
Kiallo-kiallo kunannung bang.
- ⁹⁸ PepasanMi mandu umpakinaana'
anna iatu mai ualingku,
belanna tontong bang kuselle'.
- ⁹⁹ Sia mandu matarru'na' aku anna
gurungku,
belanna mintu' kasa'biamMi iamo
kutangnga'-tangnga'.
- ¹⁰⁰ Mandu paisanna' anna to matua-tua,
belanna umpengkaolaina' mintu'
parentaMi.
- ¹⁰¹ Kupamari'pimo tu lentekku
tang la unnola lalan kakadakean,
kumua angku belai ungkaritutui
kadamMi.
- ¹⁰² Tae' angku sepang len dio mai
mintu' atoramMi,
belanna Kamu tu mangka
umpatuduna'.

- 103 Lendu' ia marasanna kusa'ding tu
 mintu' kadamMi,
 mandu matappa' lan sadangku anna
 tani' enoan.
- 104 Dio mai parentaMi kunii unnappa'
 kapaissanan;
 iamo bannangna to, angku kabiri'i tu
 lalan kamo'rangan.
- 105 Iatu kadamMi sitinti palita diong to'
 lentekku,
 sia butung bia' unnarrang lalanku.
- 106 Mangkamo' umpalao sumpa sia la
 kupakatua te iannate:
 La kukaritutui tu mintu' atoran
 malambu'Mi.
- 107 Lendu' masangna tu parri' urruana',
 o PUANG, patuona', susitu
 pangallu'Mi.
- 108 O PUANG, timangi tu mintu' pemala'
 tanning inaa nasa'bu' tongka'
 dililaku;
 sia patuduna' tu mai atoranMi.
- 109 Tontong bang narandanni
 kasanggangan tu sunga'ku,
 apa tae' angku kalupai len sukaran
 alukMi.
- 110 Natanannimo' poya to tang
 mekaaluk,

apa tae' angku sepang dio mai
parentaMi.

¹¹¹ Mintu' kasa'biamMi kualamo
kupokataan matontongan,
belanna naposende penaangku.

¹¹² Kupamalang tu penaangku la
tontong umpogau' apa Mipondok,
landa' sae lako ma'katampakanna.

¹¹³ Kukabiri' tu mai to ma'ranga'-ranga'
penaanna,
apa kukamali' tu sukaran alukMi.

¹¹⁴ Kamumo tu pentirerungangku sia
balulang toto'ku,
kurannuan tu kadamMi.

¹¹⁵ MallaiKomi dio mai kaleku, e kamu
to umpogau' kakadakean,
Angku kullei ungkaritutui pepasanna
Kapenombangku.

¹¹⁶ Sande'na' susitu pangallu'Mi, angku
tuo,
sia da Mieloranna' kasirisan diona tu
kapa'rannuangku.

¹¹⁷ Tulakna' angku makarimman,
angku tontong umposendei tu apa
Mipondok.

¹¹⁸ Mitibe tu mintu' to sepang dio mai
apa Mipondok,

belanna tang kebattuan tu mintu'
pakira-kiranna.

119 Iatu mintu' to tang mekaaluk
Miroto'i lan mai te lino butung
bura-bura,

iamo bannangna to, angku kamali'i
tu mintu' kasa'biamMi.

120 Rumonting tu kaleku diona
kametakuramMi,

sia matakuna' belanna mintu'
pa'paolaimMi salu.

121 Mangkamo' umpogau' katonganan
sia kamaloloan,

da Misorongna' lako to umpakario-
riona'.

122 Payo-payoi tu taumMi anna pomeloi,
da anna pakario-riona' to matampo.

123 Mata'ka' tu matangku untayan
kasalamaran lu dio mai Kalemi,
sola tu kada kamaloloamMi.

124 Pogau'i lako taumMi sitinaya
kamasokanamMi,

sia ada'ina' tu mintu' apa Mipondok.

125 Akumo tu taumMi; benna'
kapaissanan,

angku belai unnissanni tu mintu'
kasa'biamMi.

- 126 Nalambi'mo tu tanda allu'na, sipatu
Nanii PUANG ma'pogau',
belanna nalendaimo tau iato mai tu
sukaran alukMi.
- 127 Iamoto angku pa'buda-budai tu
mintu' pepasanMi,
ondong anna bulaan, bulaan tasak.
- 128 Iamoto angku bilang maloloi lan
mintu'na tu mai parentaMi,
angku kabiri'i tu mintu' lalanna to
mo'rang.
- 129 Kalle-kallean tu mintu' kasa'biamMi.
Iamoto anna pengkaolai penaangku.
- 130 Kadipapayananna kadamMi
umpamasiang sambu' penaanna
tau.
Sia umbenni tangnga' kinaa tu to
tang unnampui tangnga' kinaa.
- 131 Mengangana' sia mangussu'na'
belanna ungkamali'na' mintu'
pepasanMi.
- 132 Sailena' sia katuru-turuina',
susitu inang pato'na lako mintu' to
ungkamali' sangamMi.
- 133 Pabantangi tu mintu' tengkaku
situru' pangallu'Mi,
sia da anna den kakadakean
umparentana'.

- 134 Lendokanna' dio mai pa'pakario-
riona tofino,
kutura' mana'pai tu mintu' parentaMi.
- 135 Paarrangi rupamMi te taumMi,
sia ada'ina' tu apa Mipondok.
- 136 Iatu uai matangku lolong susi uai
salossok,
belanna tae' tau umpengkaolai
sukaran alukMi.
- 137 O PUANG, Kamumo tu tang pakayun
timbang,
sia iatu mintu' atoramMi manappa'.
- 138 Iatu kasa'biamMi Mipalao situang
kamaloloan
sia kamarurusan tongan.
- 139 Nabonnongmo' kamukkunangku,
belanna naboko'imo mintu' ualingku
tu kadamMi.
- 140 Iatu kadamMi masallo' tongan,
iamoto anna kamali'i taumMi.
- 141 Aku te to bitti' sia to tang disaile,
apa tae' angku kalupai tu parentaMi.
- 142 Iatu kamaloloamMi iamo kamaloloan
tang tileluk sae lakona,
sia iatu sukaran alukMi sanda
tonganna.
- 143 Iake naruana' kapussakan sia
kadipakario-rioan,

- apa mintu' pepasanMi kuposende.
 144 Iatu mintu' kasa'biamMi malolo sae
 lakona,
 benna' dikka' kapaissanan, angku
 tuo.
- 145 Meongli'na' situang penaa lantukku:
 Perangiina' dikka', o PUANG!
 Angku karitutui tu mintu' apa
 Mipondok.
- 146 Meongli'na' Mati':
 Lendokanna' dikka'!
 Angku pengkaolai tu mintu' apa
 Mipondok.
- 147 Tae'pa anna tilalek masiang, angku
 inang mangkamo mengkamoya,
 sia urranuanna' kada pangallu'Mi.
- 148 Kutu'turan bongi tang mamma'
 kumua angku ma'din untangnga'-
 tangnga'i tu pangallu'Mi.
- 149 Perangii tu peongli'ku sitinaya
 kamasokanamMi;
 o PUANG, patuona' situru' tu mintu'
 apa Mipantok.
- 150 Iatu to umparri-parri kakadakean,
 mengkareke'mo,
 tau iato mai toyangmo dio mai
 sukaran alukMi.
- 151 O PUANG, mareke' duka sia Komi,

sia mintu' pepasanMi sanda
tonganna.

152 Tempon diopa mai angku issanni lan
kasa'biamMi.

Kumua Mipabantangmo tontong sae
lakona.

153 Tiroi tu kamandasangu, amMi
rampananna'!

Belanna tae' angku kalupai tu
sukaran alukMi.

154 Pasanda salunnana' diona
kasipakkangu tau, amMi
lendokanna';

patuona' susitu pangallu'Mi.

155 Toyang ia tu kasalamaran dio mai to
tang mekaaluk,

belanna tae' anna anga' lenni tu apa
Mipondok.

156 Kapua tongan tu mamaseMi, o
PUANG,

patuona' situru' tu mintu' atorami.

157 Buda tu tau unnula' sumpuna' sia
unneana',

apa tae' angku lesangi tu
kasa'biamMi:

158 Magi'gi'na' untiroi tu mai to balik,
belanna tae' natoe manda'i tu
kadamMi.

- 159 Tiromi, umba kukua umpa'buda-
budai tu mintu' parentaMi;
o PUANG, patuona' sitinaya
kamasokanamMi.
- 160 Makalima'na kadamMi sanda
tonganna nasang.
Sia mintu' atoran malambu'Mi tang
tileluk sae lakona.
- 161 Mintu' tedong pariu'na tondok
unnula' sumpuna' natae'
bannangna,
apa lendu' ia ma'parondona tu
penaangku diona mintu' kadamMi.
- 162 Sendena' diona kada pangallu'Mi,
butung to unnala buda pangrampa.
- 163 Na iatu mo'rang kukabiri' sia
kukagi'gi',
apa kukamali' tu sukaran alukMi.
- 164 Pempituna' lan sangallo
umpudiKomi,
diona atoran malambu'Mi.
- 165 Iatu to ungamali' sukaran alukMi,
unnappa' kamarampaskan kapua,
belanna tae' apa umpatitodoi tu tau
iato mai.
- 166 O PUANG, kurannuan tu
kasalamaran lu dio mai Kalemi,
sia kukaritutui mintu' pepasanMi.

- 167 Natoe manda' deatangku tu
kasa'biamMi,
sia kupa'buda-budai tongan.
- 168 Kutoe manda' tu mintu' parentaMi
sia kasa'biamMi.
Belanna mintu' lalanku payan nasang
dio oloMi.
- 169 Sangapaoi anna rampo mati' oloMi
tu peongli'ku, o PUANG,
sia benna' kapaissanan susitu
kadamMi.
- 170 Sangapaoi anna lattu' mati' oloMi tu
pengkamoyaku,
sia rinding pala'na' susitu pangallu'Mi.
- 171 La ma'uai lolong tu pa'pudi-pudian
dio mai randan pudukku,
belanna Miada'ina' tu mintu' apa
Mipondok.
- 172 La naposengo tongka' dililaku tu
kadamMi,
belanna kamaloloan tu mintu'
pepesanMi.
- 173 Sangapaoi anna tumayo tu limamMi
untunduina',
belanna iamo kupilei langsa' tu
parentaMi.
- 174 O PUANG, kukamali' tu kasalamaran
lu dio mai Kalemi;

na iatu sukaran alukMi iamo
kuposende.

¹⁷⁵ Patuoi tu sumanga'ku, anna
pudiKomi;
sia sangapaoi anna tunduina' tu
mintu' atoramMi.

¹⁷⁶ Pusamo' susi domba natampe
solana, daka'i te taumMi;
belanna tae' angku kalupai tu mai
pepasanMi.

Passambayang umpalaku katilendokan dio mai to mo'rang

120:1-7

120 ¹ Nanian Hamaa'lot.
Meongli'na' langngan PUANG
tongku lan kamaparrisan,
natanannimo' talinga.

² O PUANG, rampananni tu deatangu
dio mai puduk mo'rang.
Sia dio mai lila pakira-kira.

³ Aparu tu Nabenko Puang, sia apa
siapa Napogau' lako kalemu, e lila
pakira-kira?

⁴ Iamo tinaran mataranna to lalong,
sia ruaya kayu su'bulan.

- ⁵ Sumpu sumandakku! Belanna susina'
to mempue dio Mesekh,
sia sangtinti to torro dio lu tendana
Kedar.
- ⁶ Masai allomo tu deatanku
sisola to untkabiri' karapasan;
- ⁷ Aku te untkabarii karapasan,
apa ia angku ma'kada susito,
La massisakkami.

To pasareonganna to Israel

121:1-8

- 121** ¹ Nanian Hamaa'lot.
Kubangunan tu matanku
untingara mintu' buntu:
Umbara la nanii bu'tu patunduangku?
- ² Iatu patunduangku bu'tu lu dio mai
PUANG,
tu umpadadi langi' sola lino.
- ³ Tang Naeloran Puang lentekmu la
tilende',
sia tae' Natikkaru'du' tu To
pasareongammu,
- ⁴ manassa, iatu To pasareonganna to
Israel,
inang tae' anNa tikkaru'du' ba'tu
leppeng.

- ⁵ PUANGmo tu To pasareongammu,
 sia Puang duka tu dio kananmu
 unnonganniko.
- ⁶ Tae' anna la umpatumbako allo, ke
 allona,
 ba'tu bulan, ke bonginna.
- ⁷ PUANG la urrinding pala'ko dio mai
 kamasolongan,
 pissanmi to, Ia la urrinding pala'i tu
 deatammu.
- ⁸ PUANG la urrinding pala'ko lan torro
 ke'de'mu,
 randuk totemo landa' sae lakona.

**Sangapaoi narampoi
 kamarampasan tu Yerusalem**

122:1-9

- 122** ¹ Nanian Hamaa'lot'.
 Pa'pudianna Daud.
 Sende tu batu ba'tangku, tonna
 kuanna' tau kumua:
 Maiko talao lako banuanNa PUANG.
- ² Susimoto, kilesemo
 tu babanganmu, e Yerusalem.
- ³ Iatu Yerusalem mangka dibangun
 matoto',

butung kota, nanii banua siteo bang
lan.

- ⁴ Mintu' suku male nasang lako,
iamotu mintu' sukunNa PUANG.
Den pepasan lako to Israel
la umpudi sanganNa PUANG.
- ⁵ Belanna tidandanmo dio isungan to
torro ada',
iamotu isungan to torro ada' lan
mintu' bati'na Daud.
- ⁶ Palakuanni kamarampasan tu
Yerusalem,
sangapaoi anna rapa' tu to
ungkamali'ko.
- ⁷ Sangapaoi anna marampa' mintu' to
naluang bentengmu,
sia rapa' tu to lan tambakukummu.
- ⁸ Bannang dio le'to barra'ku sia polo
kaindi'ku, angku la ma'kada
kumua:
Sangapaoi anna torroiko
kamarampasan!
- ⁹ Sia bannang dio banuanNa PUANG,
Kapenombanta,
angku dakarangko kameloan.

Pangando umpalaku kamamasean

123:1-4

- 123** ¹ Nanian Hamaa'lot.
 Mentingara mati'na' Kalemi,
 o PUANG, unnisungi suruga.
- ² Sitinti mata kaunan umpemantang
 limanna puangna,
 sia ten to baine pa'kurinan
 umpemantang limanna puangna
 baine,
 tenmo matanta to untingara PUANG,
 Kapenombanta,
 sae lako Nakaturu-turuinta.
- ³ Katuru-turuikan, o PUANG, katuru-
 turuikan,
 belanna namoso tonganmokanni
 pebe'se'.
- ⁴ Moso tonganmo tu deatangki,
 belanna natelle-telle to umpakapua
 penaanna, sia belanna nabe'se to
 matampo.

**Pa'pudi-pudian lu lako To
pakarimmananna to Israel**

124:1-8

124 ¹ Nanian Hamaa'lot.
Pa'pudianna Daud.

Iake la tang PUANG tu urrondongki',
Melo ke ma'kadai tu to Israel susite:

² Ondongpi, iake la tang PUANG tu
urrondongki',
tonna eaki' tau,

³ manassa mangkamoki' naampello'
tuo,
tonna re'dek tu ara'na lako kita.

⁴ Manassa natallanangki' uai luang,
sia Nalammurangki' uai buda.

⁵ Manassa napatammanki' uai mandirri'.

⁶ Mintu'na kadipudian lu langngan
nasang PUANG,
tu tang unnelorangki' nakaru'tukki
tau iato mai.

⁷ Iatu deatanta tilendok mana'pa
butung to manuk-manuk.

Lussu' dio mai poyana to mamoya;
ka'tu poya, anta lussu'!

⁸ Iatu pa'tunduantu umpotete sanganNa
PUANG,

tu mangka umpadadi langi' sola lino.

**Puang Matua la urrinding pala' to
Israel dio mai to salian lembang,
minda-minda ungkanappa'i tu PUANG**

125:1-5

- 125** ¹ Nanian Hamaa'lot.
Iatu mintu' to umposande'
PUANG,
sitinti buntu Sion, tang tibendon,
sangadinna bantang sae lakona.
- ² Susi mintu' buntu untikui Yerusalem,
susi dukamoto tu PUANG unukulambu
taunNa,
randuk totemo landa' sae lakona.
- ³ Belanna iatu tekken kapayunganna
mintu' to tang mekaaluk
tae' anna la masae lako dio lu to'
kataananna mintu' to malambu',
kumua da anna kaka'i to malambu'
tu kakadakean.
- ⁴ O PUANG, sangapaoi amMi patiroi
melo tu mintu' to melo penaanna,
sia lako to ma'bulo lollong.
- ⁵ Apa mintu' to sepang lako lalan
kelokna,

la Naroto'i nasang PUANG sibaa
 mintu' to umpogau' kakadakean.
 Sangapaoi anna rampoi
 kamarampasan to tu Israel!

**Iatu to mantanan situang uai
 matanna, la mepare
 situang la'tek silelean**

126:1-6

- 126** ¹ Nanian Hamaa'lot.
 Iatonna pasulei PUANG tu
 mintu' to Sion dirampa,
 susikan to mangimpi.
- ² Attu iato naponnoi petaa mammi' tu
 sadangki,
 sia narandan la'tek silelean tu tongka'
 dililaki.
 Attu iato den to kapere' ma'kada
 kumua:
 Umpogau'mo apa kalle-kallean tu
 PUANG lako tau iato mai!
- ³ Mangkamo umpogau' apa kalle-
 kallean tu PUANG lako kaleta;
 Iamoto anna parannu batu ba'tangta!
- ⁴ O PUANG, pasulekan tama dandanki,
 susito uai salu lo' pollo'na uai.

⁵Iatu to mantanan situang uai
matanna,
la mepare situang la'tek silelean.

⁶Moi anna male situang tangi',
tu to umbaa banne la diambo' lan
karung;
apa tae' nasalai tang la sule situang
la'tek silelean,
umbaa pa'kutu'na.

**Iatu pa'kamaseNa PUANG iamo
oto'na mintu' kamauparan**

127:1-5

127 ¹Nanian Hamaa'lot.
Pa'pudianna Salomo.

Iake tae'i anNa PUANG umbangunni tu
banua.

Manassa tae' gai'na tu kabo'yoranna
pande;

sia iake tae'i anNa PUANG uningkampai
tu kota,

manassa tae' gai'na tu kamaroyanna
to ma'kampa.

²Tae' gai'mi millik kale'
sia lendu' bongi ammi mane mamma',
sia mikande pa'di' tu ra'ta'mi,

belanna Nasorongan ia Puang tu
to Nakamasei, ke marassanni
mamma'.

³Iatu pia'-pia' muane iamo taa mana'
Nakamaseangi' PUANG,
sia iatu kamembatiran iamo polean.

⁴Sangtinti to tinaran nadendean lalong,
ten dukamo pia'-pia' muane nasauran
tonna mangurapa tu ambe'na.

⁵Maupa' tu to ponno tinaran tu
tambilana,
tau iato mai tae' anna la kasirisan,
ke sibisarai balinna dio babangan
tondok.

Napassakkemira Puang Matua tu mai tananan dapo' ungkatakū'I

128:1-6

128 ¹Nanian Hamaa'lot.
Maupa' tu mai to ungkatakū'
PUANG.

Sia to unturu'i tu mintu' lalanNa.

²Belanna la ungkandeko lolo
rangka'mu;

la maupa'ko, ondongpi la salama'ko.

³Iatu bali tedongmu sangtinti anggoro'
membua,

lan lisu banuammu;
 sia iatu mai anakmu butung kayu
 saitun maluna.

Limbong diong ballaran ampa'mu.

⁴ La susimo upa'na to
 tu to ungkataku' PUANG.

⁵ Sangapaoi anNa pamasakkeko PUANG
 lan mai Sion,

sia sangapaoi ammu tiroi tu upa'na
 Yerusalem angge tuomu,

⁶ Ondongpi, sangapaoi ammu tiroi tu
 mai ampo anakmu.

Sangapaoi anna rampoi
 kamarampasan tu to Israel!

Diona kamaparrisanna to Israel sia kadilendokanna

129:1-8

129 ¹ Nanian Hamaa'lot.
 Madada'na' napakario-rio tau
 tempon dio mai mangurangu,
 - Melo ke ma'kadai tu to Israel.-

² Madada'na' napakario-rio tau tempon
 dio mai mangurangu,
 apa tae' sia anna talona'.

³ Natengko to ma'tengko tu boko'ku,
 anna pemalambe'i tu lalan tengkona.

- ⁴ Apa iatu PUANG tang pakayun
 bimbang
 anNa ra'ta'i tu rari'na to tang
 mekaaluk.
- ⁵ La kasirisan sola nasang anna sule
 leko',
 tu to ungakabiri' Sion.
- ⁶ La susi riu tuo dao bubungan,
 malayu dolomo, ke tae'pi nalampi'i
 tau.
- ⁷ Tae' anna ka'panni to meriu,
 sia tae' anna patamai panguyunna to
 manguyun;
- ⁸ sia iatu to lendu' lalan tae' anna la
 ma'kada kumua:
 Sangapaoi anNa pamasakkekomi
 PUANG!
 Kipassakkekomi tete dio sanganNa
 PUANG.

Nanian lu diong mai liku mandalan

130:1-8

130 ¹ Nanian Hamaa'lot.
 Meongli'na' Mati' diong mai
 liku mandalan, o PUANG.

² O Puang, perangii tu gamarangku,
 sangapaoi amMi tanding talingai

tu mintu' pengkamoyaku.

³ O PUANG, iake la Mipalanni ara' tu
salaki,
mindara tu ma'din untananni bendan,
o Puang?

⁴ Apa dio kalemi den kaumpa'deian
kasalan,
kumua anna kabangnga'Komi tau.

⁵ Umpeagina' PUANG, ondongpi iatu
deatanku ma'peagi-agi,
sia urranuanna' kadanNa.

⁶ Iatu sumanga'ku umpeagi Puang,
mandu ia anna pa'kampa babangan
umpeagi dannari lambe',
mandu ia anna pa'kampa babangan
umpeagi dannari lambe'.

⁷ E to Israel, sande'komi lako PUANG!
Belanna dio PUANG den
kamasokanan,
sia den duka buda kadilendokan dio.

⁸ Sia la Nalendokan duka tu to Israel
dio mai mintu' salana.

Diona to umpamadiongan penaanna ussorong kalena lako Puang Matua

131:1-3

131 ¹ Nanian Hamaa'lot.
Pa'pudianna Daud.

O PUANG, tae' anna matampo tu
penaangku,
sia tae' anna mentiro dao tu
matangku,
tae' duka angku daka' apa kapua,
ba'tu apa tarru' kalle-kalleanna lako
kaleku.

² Tonganna tongan kupama'tanmo
sia kupakari'pi tu sumanga'ku,
sangtinti to pia disarakki susu, la'ka'
lako indo'na;
ten to pia disarakki susu tu deatangku
lan kaleku.

³ E to Israel, rannuangkomi PUANG,
randuk totemo te tontong sae lakona.

Puang Matua umpilei langsa' Sion

132:1-18

132 ¹ Nanian Hamaa'lot.
O PUANG, kilalai tu Daud,

- sia mintu' kamara'tasanna;
² umba nakua umpalao sumpa lako
 PUANG,
 sia mangallonan lako Puangna Yakub,
 Puang Umppoissan angge maritik,
 kumua:
³ Inang tae' angku tama tenda kunii
 torro,
 ba'tu rokko dali' patindoangku,
⁴ Sia inang tang kueloran rapa' tu
 matangku,
 ba'tu umpara'ban bulu matangku,
⁵ Ke tae'i inan kuappa' la Nanii PUANG,
 tu banua la Nanii torro Puangna
 Yakub, Puang Umppoissan angge
 maritik.
⁶ Tarangimo tu karebanna dio Efrata,
 sia taappa'mo dio padang Yaar.
⁷ Melo ke tamaki' tendaNa,
 sia melo ke tukkuki' menomba diong
 to' pelleseanNa!
⁸ Ke'de'Komi, o PUANG, amMi male lako
 inan katorroamMi,
 la Kamu, la iatu patti kuasamMi.
⁹ Sangapaoi anna umpembungku'
 kamaloloan tu mintu' to minaamMi,
 sia sangapaoi anna sila'tekan tu
 mintu' to masallo'Mi.

¹⁰ Tu bannang dio Daud, taumMi,
da Mitananni boko' tu to ditokkoMi.

¹¹ Mangkamo tu PUANG umpalao
sumpa kapua lako Daud,
sia tae'mo anNa la ullesangi lampa
kadanNa

misa'i tu to sun dilassakmu la
Kupaunno'ko' dao isungan
kapayungammu.

¹² Iake nakaritutui bati'mu tu basseKu
sia iatu kasabi'angKu tu
Kupatuduanni,

manassa iatu mai bati'na la unnissungi
kapayungammu tontong sae
lakona.

¹³ Belanna Napilei langsa'mo PUANG tu
Sion,
sia Naturo ta'bamo la Nanii torro.

¹⁴ Iamote tu inan matontongangKu sae
lakona,
sia indemote tu la Kunii reso', belanna
mangkamo Kuturo ta'ba.

¹⁵ La Kupamasakke kamemba'karan tu
bura padangna,
sia iatu to mase-masena la Kupabo'sai
kande.

¹⁶ Sia iatu mai to minaanna la
Kubungku' kasalamaran,

anna mintu' to sallo'na la parannu
paiman unnarrak.

¹⁷ Diomo la Kunii umpatuoanni misa'
tanduk tu Daud,
sia Kuparandanammo palita tu to
Kutokko.

¹⁸ Iatu ualinna la Kubungku' siri',
apa iatu ia, la pandillak dao ulunna tu
makotana.

Kasanginaanna to sangka'taran lolo

133:1-3

133 ¹ Nanian Hamaa'lot.
Pa'pudianna Daud.

Tiromi, tang pada maelona sia
mala'bi'na,
ke unno'ko'i sanginaa tu to
sangka'taran lolo.

² Iatu iannato sangtinti minna' ballo
dipoboka',
tu lolong lako danggo',
iamotu danggo'na Harun,
titantan sae rokko pollo' bayu
lamba'na.

³ Sangtinti to ambun dao mai Hermon,
tu undamo'i mintu' buntunna Sion,

belanna inde to Nanii umpasonglo'i
PUANG tu rongko',
iamotu katuoan tontong sae lakona.

**Pa'passakke lan
banuanNa Puang Matua**

134:1-3

134 ¹Nanian Hamaa'lot.
Pudimi tu PUANG,
e kamu, mintu' taunNa Puang,
tu bendan kebongi lan banuanNa
PUANG.

²Mempala'komi lako to' inan maindan,
sia pudimi tu PUANG.

³Sangapaoi anNa pamasakkeko PUANG
lan mai Sion,
Puang umpadadi langi' sia lino.

**Lu lakona manna Puang
Matua tu mintu'na kadipudian**

135:1-21

135 ¹Haleluya! Pudimi tu sanganNa
PUANG,
pudimi, e mintu' taunNa PUANG,
²tu kamu to tongkon lan banuanNa
PUANG,

lan tarampak banuanNa
Kapenombanta.

³ Pudimi tu PUANG, belanna iatu PUANG
masokan,
pakendekanni pa'pudian tu
sanganNa, belanna mala'bi' tu
sanga iato.

⁴ Belanna Napilean langsa'mo Kalena
PUANG tu Yakub,
sia Natonnoran bua kayumo tondon
to batangNa tu Israel.

⁵ Kuissan, kumua pasareongan tu
PUANG,
sia iatu Puangta untongloi mintu'
deata.

⁶ Iami Naporai, iamo Napogau',
la dao langi' la lan lino,
la diong tasik ba'tu diong lu liku
mandalan.

⁷ Ia umpakendek damo' dio randan
langi',
sia umpaden kila' situang uran,
sia umpasun angin lan mai
pa'palumpunanNa.

⁸ Iamo mangka umpatei mintu' anak
pa'bunga' dio Mesir,
sae lako patuoan.

- ⁹ Sia tu umpaden tanda kalle-kallean
sia tanda mangnga lan tangngamu,
e Mesir,
lako kalena Firaun sia lako taunna.
- ¹⁰ Iamo mangka ussabu'i ba'tu sangapa
bangsa kapua,
sia umpatei ba'tu pira-pira datu
tarompo':
- ¹¹ La Sihon, datu to Amori,
la Og, datu Basan,
sia mintu' kadatuan dio Kanaan;
- ¹² tu umpa'ba'gian padangna tau iato
mai la torro mana',
misa' mana' Naba'gian to Israel,
taunNa.
- ¹³ O PUANG, masae lako tu sangamMi,
sia iatu kadiannamMi batu silambi',
o PUANG, landa' lako disituran-
turananni.
- ¹⁴ Belanna la Nasanda-tonganni PUANG
tu taunNa,
sia la Nakaturu-turui tu orangNa.
- ¹⁵ Iatu rapang-rapang dipodeatanna to
kapere' bulaan sia salaka digaraga,
iamo panggaraga to lino.
- ¹⁶ Tonganna den tu pudukna, apa tae'
anna ma'kada,
den matanna, apa tae' anna pakita.

- ¹⁷ Den talinganna, apa tae' anna
parangi,
sia tae' duka penaa sun lan mai
sadangna.
- ¹⁸ Iatu to unggaragai to, la ten to apa
iato,
susi dukato tu to umposande'i.
- ¹⁹ E mintu' bati'na Israel, pudimi tu
PUANG!
E mintu' bati'na Harun, pudimi tu
PUANG!
- ²⁰ E mintu' bati'na Lewi, pudimi tu
PUANG!
E kamu to ungasiri' PUANG, pudimi
tu PUANG.
- ²¹ Mintu'na kadipudian lan mai Sion
lako PUANG,
tu unnisungi Yerusalem!
Haleluya!

**Pa'kurre sumanga' belanna Puang
Matua ungasokanni angge maritik
sia ungarimmani to Israel**

136:1-26

136 ¹ Pudimi tu PUANG, pa
masokan Ia,

belanna iatu kamasokananna tang
tileluk sae lakona.

² Pudimi tu Puang Matua undaoanni
mintu' deata,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

³ Pudimi tu Puangna mintu' puang.
Belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona;

⁴ ia manna ia tu umpogau' tanda
kalle-kallean kapua,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona;

⁵ tu To umpadadi langi' tete dio tangnga'
kinaa,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

⁶ Tu umpatiballa' kapadanganna dao to'
kauaianna,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

⁷ Tu umpaden ba'tu pira-pira arrang
kapua,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

⁸ Iamotu mata allo umparenta masiang,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

- ⁹ Na bulan sola mintu' bintoen
umparenta bongi,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹⁰ Tu To mangka umbamba lendu' to
Mesir, belanna Napatei nasang tu
anak pa'bunga'na,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹¹ Sia untassu'i to Israel lan mai tau
iato mai,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹² Tete dio lima matoto' sia takia' tie'te',
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹³ Tu mangka umballak tasik Teberau
anna tipa'dua,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹⁴ Tu umpalamban to Israel lan
tangngana,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ¹⁵ Apa Nabolloan tu Firaun sola mintu'
to untoe kassa'na tama tasik
Teberau,

belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

¹⁶Tu To urrenden taunna unnola
padang pangallaran,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

¹⁷Tu To ussabu'i ba'tu pira-pira datu
kapua,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

¹⁸Sia tu To umpatei ba'tu pira-pira datu
ma'kalalongan,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

¹⁹La Sihon datu to Amori,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

²⁰La iatu Og, datu Basan,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

²¹Tu To umpa'ba'gian padangna tau
iato mai la torro mana',
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

²²Misa' mana' Naba'gian to Israel,
taunNa,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

- ²³ Tu mangka ungkilalaiki' lan
kamase-maseanta,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ²⁴ AnNa sabak ka'tuki' lan mai lisu
pala'na mintu' ualinta,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ²⁵ Iamo umpatuo mintu' angge
menono',
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.
- ²⁶ Pudimi tu Kapenomban dao suruga,
belanna iatu kamasokananNa tang
tileluk sae lakona.

**Tumangi' ungkilalai Sion
dio randan salu Babel**

137:1-9

137 ¹ Dio randan salu Babel, kinii
sio'koran, angki tumangi',
tongki kilalai Sion.

² Iatu su'dekanki kisedan inde to,
dio to' kayu ra'de'.

³ Belanna inde to nanii ussuakan
menani tu mai to urrampakanni,

sia undaka' kasendean tu mai to
umpa'dikkikan nakua:

Penaniangkanni misa' tu mai nanian
Sion.

⁴ Umbara la kikua umpopenani nanian
PUANG,
dio lu padang tau?

⁵ E Yerusalem, tang nakilalaimo lima
kananku tu kalena, ke la tang
kukilalaimoroko.

⁶ Nala'ka'mora tu lilaku langngan
langi'-langi'ku,
ke susinna tae'i angku kilalaiko,
ke susinna tang kupakasallei tu
Yerusalem
losong anna iatu kasendean
ma'iringanku.

⁷ Papakkanni, o PUANG, tu bati' Edom,
diona tu allo kasangganganna
Yerusalem,
tu mangka ma'kada nakua: Saeranni,
saeranni,

⁸ Sae lako garonto' tembo'na!
E anak dara Babel, tu la sanggang,
maupa' tu to umpapakkanniko,
diona tu kakadakean mugaurangkan.

⁹ Ondongpi, maupa' tu to ulla'ka'i tu
mai anakmu,

anna passambakanni lako batu.

**Pa'kurre sumanga' diona
kamasokananNa Puang Matua**

138:1-8

- 138** ¹ Pa'pudianna Daud.
La ponno penaangku
umpudiKomi,
sia la umpakendekna' pa'pudian mati'
Kalemi dio olona mintu' deata.
- ² La menombana' umpentingayoi banua
kabusungamMi,
sia la umpudina' sangamMi tu
belanna kamasokanamMi sia
kamarurusamMi,
belanna Mipakasallemo tu pangallu'Mi
tete dio sanga mala'biMi.
- ³ Iatongku meongli', Mitananni siamo'
talinga,
sia Mipabatta' tu penaangku anna
bantang.
- ⁴ Mintu' datu lan lino la umpudiKomi, o
PUANG,
ke narangimi tu kada ombo' dio
randan pudukMi.
- ⁵ Sia la menani tu tau iato mai diona
mintu' lalanNa PUANG,

belanna kapua tu kamala'biranNa
PUANG.

⁶Tonganna kumua matande liu tu
PUANG, anNa tiro lumbang to
umpopengkadiongan penaanna,
na iatu to matampo mambelapa
naissanni.

⁷Iake lanna' kamaparrisan,
manassa Mirinding pala'na';
sia la Mie'te' tu limamMi umbali
kasengkeanna mintu' ualingku,
sia lima kananMi ullendokanna'.

⁸PUANG la umpatepuanna' tu iannato!
O PUANG iatu kamasokanamMi tang
tileluk sae lakona.

Da amMi tampei tu pengkarangamMi!

**Mintu' inan Nanii tongkon Puang
Matua, sia untandai angge maritik**

139:1-24

139 ¹Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

O PUANG, Mitarru'mo' sia Mitandaimo'.

²Mitandai tu diona torro ke'de'ku;
sia mambelapa Mitandaimi tu lalan
tangnga'ku.

- ³ Mipelalan duka tu kalingkangku ba'tu
kamatindoangku,
sia mitandai tu mintu' tengkaku.
- ⁴ Belanna tae' misa' tu tongka' dililaku,
tu tang Miissan, o PUANG,
- ⁵ Mitandimo tu tingayo boko'ku,
sia Miremme'na' limamMi.
- ⁶ Iatu kapaissanan iato lendu'
namangngaingku,
sia lendu' mandalanna, tang kulambi'.
- ⁷ Umbara la kuola untoyangan
PenaamMi?
Ba'tu umbara la kuola umpallaian
oloMi?
- ⁸ Iake la lu langnganna' langi', na
daoKomi;
iake la umbambanganna' kaleku
lan lino to mate-anna lanKomi.
- ⁹ Iake la unnangkaranna' pani'
passisinna randan langi',
angku torro dio tampak tasik,
- ¹⁰ inde dukato la nanii urrendenna'
limamMi.
Sia natoena' lima kananMi.
- ¹¹ Iake kukuai kumua: Melo ke
nasamboina' malillin,
anna bongiembali masiang
untikuina';

- ¹² iatu malillin tae' anna kullei urrerung
apa dio mai Kalemi,
sangadinna iatu bongi masero susi
masiang,
iatu malillin na masiang pada bang
sia.
- ¹³ Belanna Kamu ungkombang nasangi
tu lanna tondon to batangku,
sia umpasanda rangka'na' lan
pa'tambukanna indo'ku.
- ¹⁴ KupudiKomi, belanna memangngan
tongan tu kakombonganku;
sia memangngan tu mintu'
penggauramMi.
Nakanassai tongan penaangku tu
diona to.
- ¹⁵ Iatu mai bukungku tae' karerungan
dio mai Kalemi,
tongku digaraga buni,
sia tongku dikombang lan atena
padang.
- ¹⁶ Nata'pai dukamo matamMi tu
a'gangku tongku mane kombang
rara;
sia tisura'mo lan luntara'Mi,
tu mintu' allo la dipaka'pananna',
tonna tae' bangpa ma'rupa.

- 17 O Puang Matua, lendu' ia kapuana
gai'na lako kaleku tu mai lalan
tangnga'Mi.
Sia tang dikemba' dibilang.
- 18 Iake la kubilangi mandu buda ia anna
karangan;
sia iake millikna', tontong
bangpoKomi kupalan penaa.
- 19 O Puang Matua, sabu'i tu mintu' to
tang mekaaluk-
sia kamu, e to umpato'do rara,
mallaikomi dio mai kaleku.-
- 20 Tu pakelo sangka' unneaKomi.
Tu umpa'pakenan sangamMi, iamo
ualimMi.
- 21 O PUANG, tang kukabiri'raka tu
mintu' to unγκabiri'Komi?
Sia tang kukasorrora tu mintu' to
umbaliKomi?
- 22 Lendu' kukabiri'na liu tu tau iato mai,
sia kupasangtinti uali.
- 23 Pelalan kummanna', o Puang Matua,
sia tandai tonganni tu penaangku,
sudina', sia tandai tu ba'tengku lan;
- 24 manta-mantana', ba'tu tang denri
lalan kadake bu'tu dio kaleku,
amMi rendenna' lako lalan
matontongan!

**Passambayang malaku dirinding
pala' dio mai mintu' uali**

140:1-13 (140:1-14)

140¹ Lu lakona pangala sengo.
Pa'pudianna Daud.

(140-2) O PUANG, rampananna' dio
mai to kadake,
sia rinding pala'na' dio mai to
masa'ga',

²(140-3) tu untannun sanda kadake
lan ba'tangna,
sia kiallo-kiallo umpabu'tu
kasipakkan.

³(140-4) Tau iato mai umpamataran
lilana susi ula',
sia dio randan pudukna tu ipo ula'
rakke'. *Sela*

⁴(140-5) O PUANG, rinding pala'na' dio
mai limanna to tang mekaaluk,
sia kulambu tarunona' dio mai to
masa'ga',
tu morai la umpatilende'na'.

⁵(140-6) Iatu to matampo natananni
bunina' poya sia ulang,
nae'te' tu bunde dio biring lalan,
sia natanannimo' ba'tikan. *Sela*

- ⁶ (140-7) Kukuami Iako PUANG:
Kamumo tu Kapenombangku,
tananni talingamMi tu
pengkamoyaku, o PUANG.
- ⁷ (140-8) O PUANG, Puangku,
patunduan matoto'ku,
Misarongi tu ulungku ke tiosokki
lempo kasirarian.
- ⁸ (140-9) O PUANG, da Mipalolo'i tu
pa'poraianna to tang mekaaluk,
sia da Mipadanunni tu kasiturusan
kadakena,
da anna madongnga'. *Sela*
- ⁹ (140-10) Nake nasamboi ipona sia
kada kadakena sule tu mintu'
to umpatama limbuna'.
- ¹⁰ (140-11) Nake nasamboi ruaya tu
tau iato mai;
sia nake Napembuanganni Puang
tama to' api sia rokko posi'na tana,
da nabangun sule.
- ¹¹ (140-12) Iatu to pa'palele bekoan
tae' anna marendeng lan lino,
sia la naula' sumpu kamandakan tu
to masa'ga', anna sabu'i,
- ¹² (140-13) Kukanassai kumua Nasanda
tonganni PUANG tu to dipandasa,
sia katongananna to mase-mase.

¹³ (140-14) Tonganna kumua iatu to
malambu' la umpudi sangamMi,
sia iatu to bulo lolong la unnisung
dio oloMi.

Passambayang lan kadirosoan

141:1-10

141 ¹ Pa'pudianna Daud.
Meongli'na Mati', o PUANG,
madomi'Komi sae mai kaleku,
tanding talingana', ke meongli'na'
mati' Kalemi.

² Tarimai tu passambayangku
butung to pemala' butagari,
sia pempala'ku tu butung pemala'
karoen.

³ O PUANG, kampai tu tongka' dililaku,
sia karitutui tu randan pudukku.

⁴ Da Mieloranni tu penaangku malang
lako kakadakean,
kupourunganni umpogau'
katangmekaalukan,
sola tu mai to bulituk,
sia da angku kande'i tu mai kande
mammi'na.

⁵ Iake napata'paina' lima to malambu',
iamo misa' kameloan to.

- Sia iake napandasana', iamo butung
dibolloi boka' tu ulungku to,
tae' nakanokai ulungku,
belanna tontong tu passambayangku
unneai tu kakadakeanna tau iato
mai.
- ⁶ Iake dipella'pakan nasangmi rokko
sapak batu tu to ma'paolainna salu
tau iato mai,
maneri natimang tau iato mai tu
kadangku, belanna marasa.
- ⁷ Susi to ma'tengko sia to umbuak
padang,
ten dukamoto tu mintu' buku rapoki
tisambo' dio to' ba'ba lino to mate.
- ⁸ O PUANG Puangku, mentingarana'
mati',
mati' kunii mentilindung,
da dikka' amMi tibeit tu deatangku.
- ⁹ Rinding pala'na' dio mai poya tu
natananammo',
sia dio mai ba'tikanna to umpogau'
kakadakean.
- ¹⁰ Da'ito anna ia naala poyana sule tu
mai to tang mekaaluk,
angku makarimman.

**Passambayang umpalaku
pa'tunduan lan pa'pattangan**

142:1-7 (142:1-8)

142 ¹ Gelong bangunan ada'na
Daud tonna lan lo'ko'. Misa'
passambayang.

(142-2) Meongli'na' langngan PUANG
umpekapuai gamaranku,
sia mengkamoyana' langngan PUANG
umpemandui gamaranku.

² (142-3) Umbuangna' sarroku dio
oloNa,
sia ussorongna' kamaparrisanku dio
tingayoNa.

³ (142-4) Iake bonnongi tu penaanku
lan,
Mitandai tu lalanku.

Tau iato mai untananni bunina' poya,
dio to' lalan la kuolai.

⁴ (142-5) Iake mentirona' lako kananku
sia umpata'pa matanku – moi misa'
tau tae' ussailena';
iake tae'mo pentiongananku – moi
misa' tau tae' untkambaroanna'.

⁵ (142-6) O PUANG, meongli' mati'na'
Kalemi;

kukua: Kamumo tu pentionganangku,
sia kamumo tu kataanangku illan
tondok to tuo.

⁶ (142-7) Parinaai tu pengkamoyaku
belanna tang pakulle tonganmo';
rinding pala'na' dio mai mintu' to
unnula' sumpuna',
belanna nasau'na' tau iato mai.

⁷ (142-8) Tassu'ina' lan mai
pa'pattangan,
angku pudii tu sangamMi;
la naepunna' tu mai to malambu',
ke Mipogau'mi tu kameloan lako
kaleku.

**Passambayang umpalaku
katilendokan dio mai
kamaparrisan sia umpalaku
pa'patudunNa Puang Matua**

143:1-12

143 ¹ Pa'pudianna Daud.
O PUANG, perangii tu
passambayangku,
sia tananni talinga tu pengkamoyaku;
baliina' tete dio kamarurusamMi sia
kamaloloamMi.

- ² Da Mipasilindoi kadiparessan tu
taumMi,
belanna moi misa' rupa tau tae'
malambu' dio oloMi.
- ³ Belanna iatu uali naula' sumpumo tu
deatanku
sia nalullu' tu sumanga'ku rokko
padang,
sia napanno'ko'na' lan to' malillinna
butung to masai allomo mate.
- ⁴ Iamoto anna raa tu sumanga'ku lan,
sia dengnga' tu penaanku illan
tondon to batanku,
- ⁵ Tilanta'mi lan ara'ku to allo mangka
diboko',
anku timbang-timbangi tu mintu'
panggaragamMi,
sia untangnga'-tangnga' mintu' lalan
limamMi.
- ⁶ Mempala'na' mati' Kalemi,
sia mamali' tu penaanku Mati'.
Ten to padang ba'ta' ungkamali' uai.
Sela
- ⁷ O PUANG, madomi'Komi umbalina',
belanna sau'mo tu penaanku,
da Mibuniana' lindoMi,
da anku ten to kabu' rokko
pa'tambunan.

- ⁸ Pasomboanna' kamasokanamMi, ke
makale',
belanna sande' mati'na' Kalemi;
patiroanna' tu lalan sipatu la kuola,
belanna Mati' kunii umpakendek
penaangku.
- ⁹ O PUANG, rampananna' dio mai mintu'
ualingku,
mati' Kalemi tu kunii mentilindung.
- ¹⁰ Patuduna' umpogau' pa'poraiamMi,
belanna Kamumo tu
Kapenombangku,
sangapaoi anna rendenna' tu Penaa
masokanMi illan padang rampa'.
- ¹¹ O PUANG, rinding pala'na' tete dio
sangamMi,
sia rampananna' dio mai
kamaparrisan tete dio
kamaloloamMi.
- ¹² Sabu'i tu mintu' ualingku tete dio
kamasokanamMi,
sia roto'i tu mintu' to umpasumpuna',
belanna akumo tu taumMi.

**Passambayang sangapaoi
anna rampo lako to Israel
tu allo kamauparan**

144:1-15

- 144** ¹ Pa'pudianna Daud.
Mintu' kadipudian lu lako
nasang PUANG, buntu batungku,
tu umpopa'biasa limangku parari,
sia umpopa'biasa rangka'ku umbua'
mataran.
- ² Iamo kamasokanangku sia
tambakukungku,
sia bentengku na patunduangku,
sia balulang toto'ku, sia
pentilindungangku,
sia tu umpatundukanna' ba'tu
pira-pira bangsa.
- ³ O PUANG, apa toda ia tu to lino,
amMi pokariangananri?
Sia iatu ma'rupa tau, amMi saileri?
- ⁴ Iatu to lino ten to damo',
sia iatu sunga'na butung bayo-bayo
pa'de poton.
- ⁵ O PUANG, palempei tu langi'Mi, amMi
songlo',
tumbui tu mai buntu, anna merambu.

- ⁶ Popellepa'i tu kila'Mi, amMi pasisarak-sarakki tu tau iato mai,
palaoi tu tinaramMi, amMi
patisambo'-sambo'i.
- ⁷ Popengkorongi tu limamMi dao mai
masuanggana,
lendokanna' sia endekanna' diong
mai to' uai buda,
sia dio mai lisu pala'na to sae,
- ⁸ tu tongka' dililana ussa'bu' mo'rang,
sia iatu lima kananna lima bulituk.
- ⁹ O Puang Matua, la kupenaniangKomi
misa' nanian ba'ru,
sia la kupakendekangKomi pa'pudian
kupasibarrung dandi sangpulo
ritinna,
- ¹⁰ Mati' Kalemi, tu umben kapataloan
mintu' datu,
sia urrampanan Daud, taumMi dio
mai bassi mesabu'i.
- ¹¹ Lendokanna' sia rampananna' lan
mai lisu pala'na to sae,
tu tongka' dililana ussa'bu' mo'rang,
sia iatu lima kananna lima bulituk.
- ¹² Sangapaoi tu mai anakta muane, ke
mangurapi anna maloboran susi
tananan,

sia sangapaoi tu mai anakta baine
 anna susito batu petau
 dipa' napomaramba' tongkonan
 layuk.

¹³ Sangapaoi anna buke tu mai alangta,
 ponno bura padang sanda umba'na,
 sia mintu' patuoanta membatu'
 massa'bu'-sa'bu, ondongpi
 ma'lampa-lampa dio lu
 panglamaranta.

¹⁴ Sangapaoi anna iatu sapinta la
 kianak rundun taun sia tang su'pik
 anakna,
 sia anna tae' uali ullaoiki,
 sia ullo'do'ki'
 sia tae' kamarukkan dirangi lan lu
 tutu lalanta.

¹⁵ Maupa' tu bangsa ten to tu a'ganna,
 sia maupa' tu bangsa
 umpoKapenomban PUANG!

**Pa'pudi-pudian diona kakapuanNa
 sia kamasokananNa PUANG**

145:1-21

145 ¹ Nanian pa'pudi-pudianna
 Daud.

- La kupakarayaKomi, o
Kapenombangku, o Datungku,
sia la kupudi tu sangamMi tontong
sae lakona.
- ² La kupakarayaKomi kiallo-kiallo;
sia la kupudi tu sangamMi tontong
sae lakona.
- ³ Iatu PUANG pasareongan, sipatu
tongan dipudi,
iatu kapasareonganNa tang
dilambi' diukkunni.
- ⁴ Tontong disipapa'i dipudi tu
panggaragamMi,
sia dipa'peissanan tu mintu'
penggauran kalle-kalleamMi.
- ⁵ La kusa'bu' tu kakapuanna
kamala'biran madatumMi
sia mintu' penggauran
memangngamMi.
- ⁶ La napokada tau tu kalle-kalleanna
penggauran metakuramMi,
sia la kuulelean tu diona
kapasareonganamMi.
- ⁷ La napa'peissanan tau tu tanda
pengkilalan diona kamasokanan
kapuaMi,
sia la mela'tek umpudii
kamaloloamMi.

- ⁸Iatu PUANG maturu-turu sia mamase,
kalando pesuka' sia kapua tu
kamasokananNa.
- ⁹Iatu PUANG masokan lako mintu' tau,
sia situtu' mamaseNa tu mintu'
penggauranNa.
- ¹⁰Mintu' penggauramMi la umpudiKomi,
o PUANG,
sia mintu' to masallo'Mi la
umpangke'Komi;
- ¹¹La naulelean sola nasangi tu
kamala'biranna kadatuamMi,
sia ussa'bu' kuasa kalle-kalleamMi.
- ¹²Anna pa'peissananni tu penggauran
kalle-kalleanNa lako ma'rupa tau,
sia iatu kakapuanna mala'bi'na
kadatuanNa.
- ¹³Iatu kadatuamMi misa' kadatuan
matontongan sae lakona,
sia iatu kapayungamMi tontong
sipapa'.
- ¹⁴Iatu PUANG untulak mintu' to la
tobang,
sia umpakalolo mintu' to tikongko.
- ¹⁵Mintu' tau untayanKomi,
amMi benni barra' karoenna, ke
attunnai.
- ¹⁶Mibungka' tu lisu pala'Mi,

amMi pedia'i kamanamanan tu angge
menono'.

¹⁷ Malambu' tu PUANG dio mintu'
lalanNa,
sia masokan lan mintu'
penggauranna.

¹⁸ PUANG urreke' mintu' to meongli'
lako Kalena,
tu to lantuk meongli' lako Kalena.

¹⁹ La napopembua malapu' tu
panganga'na mintu' to ungkatakui,
sia la Natananni talinga tu
pengkamoyana, anna lendokanni.

²⁰ Iatu PUANG urrinding pala' mintu' to
ungkamali'I,
apa Nasabu'i tu mintu' to tang
mekaaluk.

²¹ La nasa'bu' tongka' dililaku tu mai
kada umpudi PUANG,
sia sangapaoi anna mintu'
kepenaanna umpudi tu sanga
maseroNa landa' sae lakona.

Puang Matua manna tu To patunduan

146:1-10

146 ¹ Haleluya! E sumanga'ku
pudimi tu PUANG.

- ² La kupudi tu PUANG, angge tuoku,
sia la kupakendekan pa'pudian tu
Kapenombangu, ke ten siapa' to.
- ³ Da misande' lako tu mai to la'bi',
ba'tu lako ma'rupa tau tu tae'
kasalamaran dio.
- ⁴ Ia anna sisarakmo angin dipudukna,
sulemi lako tanpa ito'na, iamotu
litak,
sia iato kulla' dirande lu langngan,
ta'pa pa'demi tu mintu' lalan
pa'inaanna.
- ⁵ Maupa' tu tau, ke Kapenombanna
Yakub tu patunduanna,
sia to umposande' PUANG,
Kapenombanna.
- ⁶ Tu untkombong langi' sola lino,
sia tasik na mintu' issinna,
sia To untoe kamarurusan tontong
sae lakona.
- ⁷ To ussanda tonganni to dipandasa,
sia umben kande to topo,
PUANG urrampanan to dirante bassi.
- ⁸ Sia PUANG umpamillik mata to buta,
PUANG umpakalolo to tikongko,
sia PUANG untkamasei to malambu'.
- ⁹ PUANG urrinding pala' to sae,

sia unukulambu taruno pia biung sia
 baine balu,
 apa iatu lalanna to tang mekaaluk
 Naempai.

¹⁰ Iatu PUANG, iamo Datu matontongan
 sae lakona,
 sia iatu kapenombammu, e Sion,
 landa' lako disituran-turananni.
 Haleluya!

**Sumpu kuasanNa sia
 pa'kamaseanNa Puang Matua**

147:1-20

147 ¹ Pudimi tu PUANG,
 belanna melo tu
 umpakendekan pa'pudian
 Kapenombanta,
 belanna iatu iannato mala'bi', sia iatu
 pa'pudi-pudian sielle'.

² PUANG tu umbangun Yerusalem,
 sia umpasipulungi sae tu mintu' to
 Israel diula'i lan mai tondokna.

³ Ia umpamondoi tu mintu' to bonnong
 penaanna,
 sia Nabimbin tu mai bangkena.

⁴ Ia ussuka'i tu bilanganna bintoen,
 sia pantan Nasa'bu' tu sanganna.

- ⁵ Pasareoangan tu Puangta sia sumpu kuasa,
tang dilambi' tu tangnga' kinaanNa.
- ⁶ PUANG umpabatta' to sorong inaa,
apa mintu' to tang mekaaluk
Napamadiongan sae rokko padang.
- ⁷ Penanianni nanian pa'kurre sumanga'
tu PUANG,
pakendekanni pa'pudian tu
Kapenombanta dipasibarrung oni
katapi.
- ⁸ Tu to umpasitutu'i salebu' tu langi',
sia umpadenanni uran tu lino,
sia umpatuo'i riu tu mai tanete.
- ⁹ Sia To umbenni kande tu mai patuoan,
sia lako mintu' anak kaduaya ke
ma'kaa'-kaa'i.
- ¹⁰ Tae' naalai penaanna tu
kamawatangan darang,
sia tae' Naporai tu bi'ti' telang loli.
- ¹¹ Iatu PUANG Naporai tu to
ungkataku'I,
sia iatu to urrannuan
kamasokananNa.
- ¹² Pakala'bi'I tu Puang, e Yerusalem,
pudimi tu Kapenombammu, e Sion!
- ¹³ Belanna Ia mangka umpematoto'i tu
salli' babangammu,

- sia umpamasakke mintu' anakmu
lan.
- ¹⁴ Iamo umpaden karapasan lan mintu'
lili'mu,
sia umpedia'iko gandung malapu'.
- ¹⁵ Ia umpasonglo' parentaNa tama lino,
sia iatu kadanNa matira' tongan
lolang.
- ¹⁶ Ia umpasonglo' ambun makko susito
kapa',
sia unnambo' damo' makko butung
au.
- ¹⁷ Ia umpasonglo' uran batu
ma'kale'dang-le'dang,
mindara la untananni narua
kamasangkanganNa?
- ¹⁸ Napasonglo' tu parentaNa, anna
palollo' nasangi,
Napopangiri' tu anginNa, naurungan
lolong nasang tu uai.
- ¹⁹ Mangkamo Napokadan Yakub tu
kadanNa,
sia Napasanammo Israel tu mai apa
Napondok sia mintu' atoranNa.
- ²⁰ Tae' misa' bangsa senga' Nanii
umpogau'i susito,
iamoto anna tae' naissanni tau tu
mintu' atoranNa.

Haleluya!

**Mintu' angge maritik
sipatu umpudi PUANG**

148:1-14

- 148**¹ Haleluya! Pudimi tu PUANG
lan mai batara.
Pudimi lan masuanggana!
² Pudimi, e mintu' malaeka'Na,
pudimi, e mintu' petoe kassa'Na!
³ Pudimi, e allo sia bulan,
pudimi, e mintu' bintoen tasak.
⁴ Pudimi, e masuanggana langi',
sia e kamu, mintu' uai dao langi'!
⁵ Mintu'i to la umpudi sanganNa PUANG,
belanna mangkamo Ma'kada anna
dipadadi nasang.
⁶ Ia umpatorro inannai tu mintu'na la
tontong sae lakona.
Sia umpondok misa' atoran tang
ma'din natodo tinting.
⁷ Pudimi tu PUANG diong mai lino,
e mintu' olo'-olo' kalle-kallean lan
tasik sia liku mandalan,
⁸ E api, sia uran batu sia ambun makko
na rambu roya,

e angin bara', tu umpalolang kadanNa Puang.

⁹ E mintu' buntu sia tanete,
sia mintu' kayu membua sia arasi'.

¹⁰ Mintu' olo'-olo' lampung sia manaranna,
sia mintu' mendonglo'na, sia manuk-manuk kepani'.

¹¹ E kamu mintu' datu lan lino,
sia mintu' to sangpetayanan,
sola mintu' tedong pariu'na tondok,
na mintu' to torro ada' lan te lino.

¹² E kamu pia muane sia anak dara,
to matua to mangura massola nasang.

¹³ La napudi massola nasang tu sanganNa PUANG,
belanna sanganNa mannari ia tu patongloan liu,
sia kamala'biranNa ussamboi lino na langi'.

¹⁴ Iamo umpalayanganni misa' tanduk tu taunNa,
tu napotarompo' mintu' to masallo'Na,
iamotu to Israel, bangsa mase'pon dio Kalena!
Haleluya!

Kapataloanna to Israel**149:1-9**

- 149** ¹ Haleluya! Penanianni PUANG
tu misa' nanian ba'ru,
tu dipudianni lan kombongan to
masallo'.
- ² La naposande' to Israel tu To
manampana,
sia la sila'tekan tu pia to Sion belanna
diona Datunna!
- ³ La ma'gellu' sola nasangi umpudi
sanganNa PUANG,
la ma'ganda'-ganda' sia la
massu'dekan umpakendekan
pa'pudian Puang!
- ⁴ Belanna iatu taunNa naala penaanNa
PUANG,
sia Napapakei kasalamaran tu to
sorong inaa.
- ⁵ La mela'tek mekasiri' tu mintu' to
masallo',
sia sende paiman diong dali'
patindoanna.
- ⁶ Iatu pa'pudi-pudian lako Puang Matua
la dio bang pudukna,

sia iatu limanna sitetang la'bo'
mataran patomali.

⁷ La membala' lako mintu' bangsa,
sia umpandasa mintu' to
sangpetayanan.

⁸ Anna pungoi tu mai datunna,
sia anna rante bassii tu mai to
la'bi'na.

⁹ Sia anna pogau'i lako tu pangra'ta'
mangka tisura'.
Iamotu kamala'biranna mintu' to
masallo'Na.

Haleluya!

Haleluya

150:1-6

150 ¹ Haleluya! Pudimi tu PUANG
Matua ilan inan maindanNa!
Pudimi lan batara kalle-kalleanNa!

² Pudimi dio mintu' penggauran sumpu
kuasanNa
pudimi sitinaya kakapuan tang
dilambi'Na!

³ Pudimi oni tarompe' pua!
Pudimi dandi sia katapi!

⁴ Pudimi ganda'-ganda' ammi ma'gellu'!
Pudimi paningoan dritii sola suling!

⁵ Pudimi taa'-taa' manonian!

Pudimi taa'-taa' kapua oninna!

⁶ Mintu' angge menaa la umpudi PUANG
Haleluya!

SARAMBU PEADA'

Patunna Sarambu peada'

1:1-9

- 1** ¹Inde sia tu Sarambu peada'na Salomo, anakna Daud, datu Israel,
²la unnappa' kakinaan sia peada', la untandai kada kebattuan,
³la untarima peada', tu umpabu'tu tangnga' kinaa, kamaloloan, sia tonganna sia bulo lollong;
⁴la umpaden kamanarangan lako to tang paissan sia kapaissanan sia pa'timbang melo lako to mangura.
⁵Minda-minda tu kinaa melo ke naperangii anna rangngannipi penaa, sia minda-minda unnampui tangnga' kinaa, melo ke ullolongampi timbangan melo,
⁶la untandai kada peada' sia panganderan, kadanna sia ponto bannangna tokinaa.
⁷Ungkataku' PUANG iamo pamulanna mintu' kapaissanan: apa iatu to baga ussayu kakinaan sia peada'.

⁸E anakku, perangii tu peada'na ambe'mu sia da mutibei tu pa'pangada'na indo'mu;

⁹belanna iamoto tu la mupotali ballo dao ulummu, sia mupomanik ata lan barokomu.

**Pa'pakilala butung
to ambe' unnada'i anakna**

1:10-19

¹⁰E anakku, iake nanaranko to kadake, da muturu'i.

¹¹Iake ma'kadai tu tau iato mai, nakua: Maiko tamale sola mangodo' umpatibollo rara, sia la unnaungan to tang kasalan, moi tae' bannangna;

¹²la taamma' tuo susi penggauranna lino tomate taampello' kalebui susito male rokko lamunan,

¹³la taappa' tu ma'rupa-rupa apa keangga', iatu banuanta la taponnoi pangrampa;

¹⁴la ketaaki' sola, sia misa'ri tu kandu' diparandanangki'.

¹⁵E anakku, da mumale sola tau iato mai unnolai tu lalan iato; patoyangi tu lentekmu dio mai batattana;

¹⁶ belanna iatu lette'na tau iato mai ma'dondo lako kakadakean sia matira' la umpatibollo rara.

¹⁷ Tae' gai'na tu porro' ditanan ke natiroi mintu' apa kepani';

¹⁸ apa iatu tau iato mai rarana kalena naaungan sia katuoanna kalena naodo'.

¹⁹ Susimo lalannato minda-minda tu ungkabudai saro bu'tu kadake, belanna iamo la ungka'tu sunga'na to unnampui.

Pa'pakilala bu'tu dio mai Kakinaan

1:20-33

²⁰ Iatu Kakinaan metamba-tamba dio batatta, sia umpakapua gamaranna dio lu tana lapang.

²¹ Metambami dio kasitammuan batatta marua', dio lu lalan tama babangan lan lu kota nanii umpokadai tu uleleanna.

²² Sangapapira, e to tang paissan, la minii ungkamali'i tu katangpaissan, sia to pa'tellean umporai ma'telle, sia tobaga ungkabiri' kapaissan?

²³ Tibalikkomi lako pa'pakilalangku! Manassa la kutuarangkomi tu penaangku, sia iatu kadangku la kupaissanangkomi.

²⁴ Belanna manokakomi tongku meoli,
sia moi misa' tau tae' umpalan penaai
tongku angka' limangku.

²⁵ Belanna tae' midampangi tu
mintu' pa' patudungku, mikanoka tu
pa'pakilalangku,

²⁶ iamoto la kupetaai duka tu
kasanggungammi, sia patellena',
ke narampoikomi tu mipomagiangna.

²⁷ Iake rampomi tu mipomagiangna
susi angin bara', sia kasanggungammi
matira' mengkareke' susi talimpuru', sia
iake la narampoikomi kapussakan sia
kamatakuran,

²⁸ attu iato la metamba-tamba tu tau iato
mai lako kaleku, apa tae' kula mebali, la
na daka'na', apa tae' naappa'na'.

²⁹ Belanna unγκabiri' kapaissanan, tae'
napilei tu unγκataku' PUANG,

³⁰ unγκanoka pa'patudungku, sia ussayu
mintu' pa'pakilalangku,

³¹ iamoto la nakande tu buah
penggauranna, sia umpedia'i kalena
pa'tanggaranna.

³² Belanna katorokossikanna tu
to tang paissan la umpatei, sia
katangmatangkinanna tobaga la
ussanggungangi.

³³ Apa minda-minda umperangiina', la torro manaman, sia la makarimman dio mai kamandasan megiangan.

Kakinaan ma'pamakarimman

2:1-22

2 ¹ E anakku, iammu tarimai tu kadangku sia umpariba'tengi tu pepasanku,
² naurunganni narangi talingammu tu kakinaan sia mupopa'mirringan tu penaammu lako tangnga' melo,
³ ondongpi, iake metambako lako pakita penaa sia meongli' lako tangnga' kinaa;
⁴ iake mudaka'i susi salaka sia musisik susi ianan membuni,
⁵ manassa la mutandai tu diona ungkataku' PUANG sia unnappa' kapaissanan diona Puang Matua.
⁶ Belanna PUANG Ia tu umpa'kamasean kakinaan, lan mai pudukNa nanii tassu' tu kapaissanan sia tangnga' kinaa.
⁷ Ia umparandananni pa'tunduan tu to bulo lollong, sia Ia napobalulang minda-minda tu to lolang tae' sayuanna.

⁸Ia ungkumpai tu mintu' lalan katonganian sia urrinding pala' lalanna to Nakamasei.

⁹Attu iato la mutandai tu kamaloloan sia tonganna, sia ia duka tu kamalamburan sia mintu' lalan melo.

¹⁰Belanna iatu kakinaan la tama penaammu sia iatu kapaissanan la napomanaman deatammu.

¹¹Pa'timbang melo la ungraduttu'ko, tangnga' melo la urrinding pala'ko,

¹²anna rampananko dio mai lalan kadake, sia dio mai to ma'kada leko',

¹³dio mai tu to untampe lalan malolo, la unturu' lalan mapittuk;

¹⁴tu parannu umpogau' kadakena, sia unnarrak diona gau' ma'bulang leko', tu umpabu'tu kadake,

¹⁵tu ma'lekko-lekko lalanna sia unnola lalanna tu umpapusai,

¹⁶anna rampananko dio mai baine to senga', dio mai baine, tu tang ditandai tu ma'kada massede,

¹⁷tu untampemo muanena tonna mangurapa sia tang unkilalaimo basse Kapenombanna;

¹⁸ belanna iatu banuanna solo' rokko kamatean, sia mintu' lalanna ma'palulako to'bombo tomate.

¹⁹ Moi misa' tu mintu' to male lako, tae'mo sule, sia tae'mo nalambi' lalan katuoan.

²⁰ Ammu turu' batattana to melo sia ungkaritutui lalanna to malambu'.

²¹ Belanna iatu bulo lollong la untorroi tondok sia iatu to masallo' la mareso' lan,

²² apa iatu mintu' to tang mekaaluk la disabu'i lan mai tondok sia iatu mintu' to tang maruru' la ditorakki lan mai.

Iatu Kakinaan umpabu'tu kamauparan

3:1-35

3 ¹ E anakku, da mutang kilalai tu pa'pangada'ku sia la nakaritutui penaammu tu mintu' pepasanku,

² belanna iamo la urrangnganni mintu' allomu sia taun katuoammu, sia umpopemba'ka'i tu karapasan penaammu.

³ Da nasalaiko tu pa'kaboro' sia kamarurusan! Pomanikki lan barokomu

tu iannato sia sura'i dio papan
penaammu,

⁴ iake susito, la unnappa'ko pa'kamasean
sia kadiporaian dio pentirona Puang
Matua sia tolineo.

⁵ La ponno penaammu urrannuan PUANG
sia da musande' lako pakita penaammu.

⁶ Kasiri'i tu Puang dio lu mintu' lalanmu,
na Ia la umpamarantei tu lalanmu.

⁷ Da musande' lako kakinaammu,
sangadinna kataku'i tu PUANG sia
patoyangko kalemu dio mai kakadakean,

⁸ anna popedampii issimmu sia napopaya
bukummu.

⁹ Pakarayai tu PUANG mupennoloan
kasugirammu, sia mintu' bunga'
daka'mu,

¹⁰ iake susito iatu mintu' alangmu la
ponno sae lako tang langnganna sia iatu
to' pa'parrammu la lempa uai anggoro'
ba'ru.

¹¹ E anakku, da musayui tu peada'Na
PUANG sia da mukasorro'i tu ukunganNa.

¹² Belanna Naukung PUANG minda-
minda tu Nakamasei, ondongpi susi
misa' ambe' lako anak naala penaanNa.

¹³ Maupa' tu to unnappa' kakinaan, sia
iatu to ullolongan tangnga' melo;

¹⁴ belanna iatu sarona mandu melo anna sarolan salaka, sia iatu apa napabu'tu mandu melo na bulaan.

¹⁵ Mandu melo ia na merdan, sia mintu' tu muporaianna tae' dipasusianni.

¹⁶ Dio lima kananna nanii tu kamalamberan sunga', dio lima kairinna nanii kasugiran sia kamala'biran.

¹⁷ Iatu batattana iamo batatta manaman, na iatu mintu' lalanna iamo lalan marampa'.

¹⁸ Iamo napooto' katuoan minda-minda tu untoei, sia minda-minda tu ulla'ka'i la dipudi kumua to maupa'.

¹⁹ Iatu PUANG umparandanganni kakinaan te lino, sia ullangda'i tangnga' melo tu langi'.

²⁰ Diona kapaissananNa anna tipa'dua tu mandalanna tasik sia iatu gaun umpapini-pini ambun.

²¹ E anakku, da natoyang dio mai matammu tu iannato, karitutui tu pa'timbangan sia pa'timbang melo,

²² iake susito iatu iannato la napotuo deatammu, sia la napobelo baro-komu.

²³ Ammu ola marampa'i tu lalanmu sia tae' nala titodo tu lette'mu.

²⁴Iake matindoko tae' mula tiramban, sangadinna la matindoko anna mammi' mamma'mu.

²⁵Da mukataku'i tu katirambanan tang mukapang-kapang, sia kasangganganna to tang mekaaluk, ke saei.

²⁶Belanna PUANG tu la muposande', sia Iamo la ungkumpai tu lette'mu da naalai poya.

²⁷Da mupatadangi tu barang apa to sipatu la unnappa'i ke denni lan kuasammu la umpogau'i tu iannato.

²⁸Da muma'kada lako padammu tolino, kumua: Malemoko musae pole'mora masiangpa kubenko – anna denmo dio kalemu.

²⁹Da mutampanni kadake tu padammu tolino, tu ungkadamak meloko sia ussangako malolo.

³⁰Da musigaga moi misa' tau ke tae'i bannangna, sia iake tae'i napogau' kadake lako kalemu.

³¹Da mukemburui tu to masa'ga' sia da mupilei la umpeolai moi misa' tu lalanna,
³²belanna Nakagi'gi' PUANG tu to leko', apa iatu to bulo lollong Naposangmane tongan.

³³Iatu tampak ropunNa PUANG lan lu banuanna to tang mekaaluk, apa iatu inan nanii torro to malambu' Napamasakke.

³⁴Iake denni to pa'tellean, Naissan Ia kalena untelle-tellei, apa Nakaturu-turui tu to umpamadiongan pena-anna.

³⁵Iatu to kinaa la umpomana' kamala'biran, apa iatu to baga la ungkabu'tui siri'.

Pa'pakilala la undaka' kakinaan

4:1-27

4 ¹Perangiimi, e mintu' pia, tu peada'na misa' ambe', sia papatui penaa ammu appa' pakita penaa,
²belanna la kubenkomi tu pa'pangada' melo, da miboko'i tu pa'patudungku.
³Iatongku piapa solana' ambe'ku, kaboro'pa' sia anak misa' dio pentirona indo'ku,
⁴naada'imo' anna ma'kada lako kaleku nakua: Palan penaa tonganni tu mintu' kadangku, karitutui tu pepasanku, namelo katuoammu.

⁵ Daka'i tu kakinaan, daka'i tu pakita penaa, da mutang kilalai sia da muboko'i tu kada sun dipudukku.

⁶ Da mutampe'i anna karitutuiko, kamali'i, anna pamakarimmanko.

⁷ Iatu pamulanna kakinaan, iamotu sipatu la mudaka' tu kakinaan, sia daka'i tu pakita penaa siangga' mintu' apa dio kalemu.

⁸ Pamatandei, anna ia umpalayukko, ia la umpamala'bi'ko, ke muraka'i.

⁹ Iamo la umpabeke'i tali ballo tu ulummu, sia la ungkamaseangko makota maelo.

¹⁰ Perangiimi, e anakku, sia tarimai tu kadangu, anna dipamalambe' tu sunga'mu.

¹¹ Kuada'iko tu diona lalan kakinaan, kupalingkako dio lu lalan malolo.

¹² Iake lumingkako tae' mula diampangi, sia iake ma'dondoko, tae' mula titodo.

¹³ Toe manda'i tu peada', da murampananni, sangadinna karitutui belanna iamo mupotuo.

¹⁴ Da muolai tu lalanna to tang mekaaluk, sia da mutumengka dio batattana to kadake.

¹⁵ Patoyangko kalemu inde to dio mai, da muolai lendu'; sepangko inde to dio mai, ammu tarru' male.

¹⁶ Belanna tae' namamma' tu tau iato mai, ke tae'pi napogau' kadakena; sia tae' natikkaru'du' ke tae'pi nasongkan tau misa'.

¹⁷ Belanna tau iato mai ungkande roti katangmekaalukan sia unniru' uai anggoro' kamasa'garan.

¹⁸ Apa iatu lalanna to malambu' susito arrang bu'tu melambi', samasai-sainna saparrang-parrangna sae lako masiangna tongan.

¹⁹ Iatu lalanna to tang mekaaluk susi kamapittukan; tae' naissanni tu apa ma'din la nanii titodo.

²⁰ E anakku, palan penaai tu mintu' kadangku, sia tananni talinga tu mintu' bisarangku;

²¹ da napa'de dio pentiromu tu iannato, sia lamunni lan penaammu.

²² Belanna iamoto tu katuoan manaman lako minda-minda unnappa'i sia napomaleke mintu' kalena.

²³ Karitutui tu penaammu losong na mintu' apa sipatu dikaritutui, belanna lan mai nanii bu'tu tu kalimbuang katuoan.

²⁴ Patoyangi dio mai kalemu tu lila mo'rang sia pamambelai dio mai kalemu tu puduk ma'bulang leko'.

²⁵ La mentiro melo lako tingayo tu matammu sia da mumentiro senga', ke untontongiko tau.

²⁶ Popentengkai tu lette'mu lako marantena sia pamanassai tu mintu' patu lalanmu.

²⁷ Da musepang lako kanan ba'tu lako kairi, patoyangi tu lette'mu dio mai kadakena.

Pa'pakilala la toyang dio mai baina to senga'

5:1-23

5 ¹ E anakku, palan penaai tu kakinaangku, sia tananni talingammu tu diona tangnga' kinaangku,

² ammu karitutui tu pa'timbang melo, sia nakaduttu'i pudukmu tu kapaissanan.

³ Belanna iatu pudukna baine to senga' to'do tani' enoan, sia iatu lingarona mandu malannang anna boka',

⁴ apa ma'katampakanna mapai' susi apsantin sia mataran susi pa'dang mataran patomali.

⁵Iatu lette'na lu rokko kamatean, sia iatu tengkana lu lako lino tomate.

⁶Dikua da musepang lako lalan katuoan, iamoto nama'papusa tu tengkana, natae' mutandai tu iannato.

⁷Iamoto, e anakku sola nasang, perangiina' sia da miboko'i tu kada sun dio pudukku.

⁸Toyanganko lalanmu dio mai tu baine susito, sia da mureke'i tu ba'ba banuanna,

⁹kumua da musorongi tu kamala'birammu lako to senga' sia iatu taun katuoammu lako to tang untandai kamamasean;

¹⁰kumua da anna to sae umpediaranni kalena tu iananmu, sia saro ra'ta'mu, da natama banuanna to tang ditandai,

¹¹muurunganni sumarro, ke ma'katampakannai, ke pu'pu' nasangmi tu duku'mu sia kalemu.

¹²Sia ma'kadako kumua: Umba kukua to kukagi'gi'i tu peada' sia nasayui penaangku tu pa'pakilala!

¹³Ma'apari natae' kuperangii tu kadanna gurungku, sia tae' kutananni talinga tu to unnada'ina'!

¹⁴ Sidi'mora kulamma' rokko mintu'
kamandasan - lan lu tangnga
kombongan sia kasirampunan.

¹⁵ Melo ke unniru'ko uai lan mai bubun
batummu siamo, tu nanii uai uran, sia
uai tuo diong mai bubunmu siamo.

¹⁶ Mueloranraka tu kalimbuangmu lolong
dao lu batatta, sia salu'-salu'mu dao lu
tana lapang?

¹⁷ Melo ke iko manna umpoapai, da
naden to senga' musolan.

¹⁸ Namasakke-sakkemora tu
kalimbuangmu, sia la parannuko
diona tu bainemu, tommu mangurapa,

¹⁹ iamotu misa' donga birang maelo
sia misa' donga'-donga' maballo;
da'ito natontong tarru' umpasendeko
tu susunna, sia tontong umpatiakka'
penaammu tu kamamaliranna.

²⁰ Ma'apai, e anakku, ammu lamban
bainena to senga' sia urraka' dadanna to
tang ditandai.

²¹ Belanna iatu lalanna simisa'-misa' tau
payan dio pentiroNa PUANG, Napenunu
tu mintu' tengkana.

²² Iatu to tang mekaaluk la napungo
kalena kakadakeanna, sia la napurru'
poya kasalanna.

²³ Belanna tae' naturu'i tu peada',
iamoto nala mate, sia napapusamo
kaliu-baganna.

Ma'rupa-rupa pa'pakilala

6:1-19

6 ¹ E anakku, iake unnindo'iko
indanna padammu toline, sia iake
mupessala'panni tu limammu diona to
senga';

² iake napoyamoko kada sun dipudukmu,
sia natingkanmoko ba'tikan dara' lengko
lilamu-

³ pogau'mi te, e anakku, ammu lendokan
kalemu, belanna tobangmoko tama lisu
pala'na padammu toline; malemoko,
ammu pakasa-kasai sia pandasa
tonganni;

⁴ dapa mueloranni tu matammu mamma'
sia kulimbang matammu tikkaru'du';

⁵ lussurangko kalemu susito kijang
dio mai limanna to rumangngan, sia
susito manuk-manuk dio mai limanna to
ma'poya.

⁶ E pong tukkunan, maleko lako to' sirrin,
pemarangai tu lalanna ammu kinaa;

⁷ moi anna tae' ia tu pangulunna, ba'tu mantari'na, ba'tu to ma'parentana,
⁸ naparandan duka ia tu mai kandena, ke pealloanni, sia narampun duka ia tu kinallona, ke pegandunganni.

⁹ Sangapaporoko la mamma', e pong tukkunan, pirampira mumane millik dio mai kamammarammu?

¹⁰ La mamma'pa' sattu', la mamma'-mamma'pa' sattu', la umpasikala'pa' limangku umbambangan kaleku sattu'.

¹¹ Iammu susito la narampoiko kamakario-rioan butung misa' to sae ma'dondo, sia iatu kataerammu susi misa' to ma'pa'buno.

¹² To bulituk sia to umpabu'tu kakadakean, iamotu to umbulang leko' kada,

¹³ napopa'kidi'-kidi' tu matanna, sia napopassodo-sodo tu lette'na sia napopa'dullu-dullu tu tarunona,

¹⁴ tu untannun bang tangnga' bulituk lan penaanna, sia tontong bang untampa kakadakean, sia umpabu'tu kasigagan.

¹⁵ Iamoto iatu kasangganganna urrampoi tang dikapang-kapang, ta'pa la diru'puk, naurungan tae'mo nakullei dipamondo.

¹⁶Inde sia tu annan pasirua tu Nakabiri' PUANG, ondongpi pitu tu Nakagalli tongan:

¹⁷Mata tumongnga', lila kamorang-morang, lima umpatibollo rarana to tang kasalan,

¹⁸penaa untannun tangnga' pepayu sia lette' tang tipodo' lako kaka-dakean,

¹⁹tu umpenaan buttok susito sa'bi tang tongan sia umpabu'tu kasigagan dio lu to massiulu'.

Pa'pakilala la toyang dio mai pasandak salu lako rampanan kapa'

6:20–7:27

²⁰E anakku, karitutui tu pepasanna ambe'mu sia da musuale pa'pangada'na indo'mu.

²¹Palanni lakka buamu, sia pomanikki lan barokomu.

²²Iake lumingkako, denno upa' naia ussolangko: sia iake pana'dingmoko, denno upa' naia umpa'kadaiko.

²³Belanna iatu pepasan iamo misa' palita, iatu pa'pangada' iamo misa' arrang, sia iatu pa'pakilala lu dio mai peada' iamo lalan ma'palulako katuoan,

²⁴tu la umpatoyangko dio mai baine sala' kedo, dio mai lila panglono' to tang ditandai.

²⁵Da nabu'tu lan penaammu tu kamoraian lako pantarisan melona, sia da naalako kidi' matanna.

²⁶Belanna pa'katumangna baine bualang anna kapu'duran kande tau, sia bainena to senga' unnula' katuoan mala'bi'na tau.

²⁷Ma'dinraka tu tau untambuk api, anna tang la ungkandei tu tamangkalena?

²⁸Ma'dinraka tu tau lumingka dao ruaya anna tae' namampu' tu lette'na?

²⁹La susi dukato tu to umpasurruk kalosi dibuni lako bainena solana; tae' misa' tu to ungkaka'i, la dibilang masero dio mai sala.

³⁰Tae' nalo'boi tau tu toboko, ke bokoi la umpedia'i tambukna ke tang dia'i.

³¹Apa iake diapparanni, manassa la nasondai sule pempitu manglokkon, sia mintu' tu apa lan banuanna la nasorong.

³²Minda-minda tu ma'pangan buni sola misa' baine, iamoto tae' inaanna; minda-minda tu umpogau'i te, ussanggang kalena.

³³ Kamatilakan sia kadipamatunan la nalolongan, sia iatu kaditattanna tae' nala dipa'dei.

³⁴ Belanna iatu kamangimburuan iamo api ma'lulu-lulunna misa' muane, sia tae' natandai tu kamamasean, ke allo nanii ma'pabala';

³⁵ tae' natarimai moi umba susitu pela'bak, sia tae' nakamorai pamengan, moi anna mandu buda.

7 ¹ E anakku, karitutui tu mintu' kadangku sia toe manda'i tu mintu' pepasanku.

² Karitutui tu mintu' pepasanku, anna melo katuoammu, sia karitutui tu pangadarangku, susi lise' matammu.

³ Pemporianni lako rakka'mu, sia sura'i dio papan penaammu.

⁴ Pokadai lako kakinaan kumua: Ikomo anak darangku, sia iatu tangnga' kinaa sangai to matappa'-(mu),

⁵ anna ia ungkaritutuiko dio mai bainena to senga', sia iatu to tang ditandai, tu ma'kada mammi' bang.

⁶ Belanna den pissan kutiroi dao mai pentiroan banuangku, dao mai pentiroan ditaralii,

⁷ sia kutiro dio lu mintu' to tang unnissan ma'tangnga' melo, anna ta'pai matangku dio lu mintu' to mangura tu misa' pia muane tang mandalan tangnga'na,

⁸ lumingkami dao batatta sikandappi' ma'tetukna, tu nanii biasa bendan, sia male ma'palulako banuanna,

⁹ iatonna kasisalan tau bongi, iamo tonna makaroenmo, tonna malillinmo sia randuk mapittukmo.

¹⁰ Ta'kala nasitammumo tu misa' baine susito, tu ma'pakean pa'gau' sala sia manarang ma'pakena.

¹¹ Kataa-taa bang sia tang ma'rundunan, sia tang ma'ripi tu lette'na lan banuanna.

¹² Sattu'-sattu' dio lu batatta, sattu'-sattu' dio lu tana lapang sia mangodo' dio lu mintu' kasitammuan lalan.

¹³ Nala'ka'imi tu to mangura iato sia naudung; sia ma'lindo batu ma'kada lako nakua:

¹⁴ Sipato'na' umbaa pemala' kasalamaran, angku sundunni tu pangallonangku te allo iate.

¹⁵ Iamoto angku sun la umpessitammuiko, sia undaka'ko angku appa'ko.

¹⁶Iatu patindoangu kusamboimo parramba', pesambo paruki' lenang Mesir.

¹⁷Iatu inan mamma'ku kupi'pikkimo muru, ahalin sia kayu matappa'.

¹⁸Maiko tapaliu kamoraianta sae lako melambi'na sia sipamo'le'-mo'le'.

¹⁹Belanna iatu muaneku tae' dio banua, malemo lako kalingkan mambela.

²⁰Nabaa tu poro'-poro' doi', na iapi, ke la melolinni bulan, namane sule.

²¹Nanaran tete dio kamaluteanna ma'kada, sia nasede tete dio kada mammi'na.

²²Tae' nalambi'i tangnga'na naturu'mi tu baine iato, butung to sapi dibaa lako pantunuan, sia susi misa' to baga dipungo,

²³sae lako natarru' tinaran tu atena; sia susi manuk-manuk madoi' male lako ba'tikan, natae' natandai kumua iatu apa iato la umpatei.

²⁴Iamoto, e anakku, perangiina' sia palan penaai tu kada sun dio pudukku.

²⁵Da nasepang tu penaammu lako lalanna, da mulempang unnola lalanna.

²⁶ Belanna budamo tau mate nabambangan, sia budamo bilanganna tau napatei.

²⁷ Iatu banuanna butung to lalan lako banuanna tomate, tu solo' rokko bilik-bilik kamatean.

Uleleanna Kakinaan

8:1-36

8 ¹ Tae'raka nametamba-tamba tu Kakinaan sia tae'raka napekapuai gamaranna tu Tangnga' melo?

² Bendanmo dao lu inan madao dio batatta, iamotu kasitammuanna mintu' lalan,

³ dio sa'de babangan, lalan tama kota, tu naninna tau tama kota, nanii metamba, nakua:

⁴ Lako kalemi kunii metamba, e mintu' muane, sia tassu'mo tu kadangku lako mintu' ma'rupa tau!

⁵ E kamu, tu tang paissanna, pelada'i tu kamanarangan, sia e kamu, tu baganna, tandai tu iannato lan penaammi.

⁶ Perangiimi, belanna mala'bi' tu apa la kupokada sia tibungka' tu pudukku la ussa'bu' apa malolo.

⁷ Belanna iatu sadangku
umpokada kamanapparan, sia iatu
katangmekaalukan nakagalli pudukku.

⁸ Mintu' tu kada sun dio pudukku situang
kamaloloan; moi misa' tu mintu'nato tae'
dibalittua' sia dileko'.

⁹ Tonganna nasang lako to unnampui
tangnga' kinaa, manappa' lako to
unnappa' kapaissanan.

¹⁰ Tarimai tu pangadarangku, da naiatu
salaka, sia iatu kapaissanan da naiatu
bulaan tasak.

¹¹ Belanna iatu kakinaan mandu melo na
merdan, sia mintu' tu muporainna tae'
susinna.

¹² Akumote tu Kakinaan siayoka
kamanarangan sia kuappa'mo tu
kapaissanan tete dio pa'timbangan.

¹³ Iatu a'gan ungkataku' PUANG iamotu
ungkabiri' kakadakean; kukabiri' tu
kamadaoan penaa, kamatampoan,
penggauran bulituk sia sedang naponnoi
pa'bulang leko'.

¹⁴ Kuampui tu pa'pakilala melo sia
pa'timbangan, akumo tu pakita penaa;
kuampui tu kamatotoran.

¹⁵Tete diori kaleku anna ma'parenta tu mintu' datu sia to paa unggaragai atoran malambu'.

¹⁶Tete dio dukari kaleku nama'parenta tu mintu' arung, sia to la'bi', susi dukato tu mintu' to ma'paolai salu lan te lino.

¹⁷Kukamali' tu to untkamali'na', naminda-minda tu birisan, undaka'na' manassa la naapparanna'.

¹⁸Iatu kasugiran sia kamala'biran kuisolan, ia duka tu ianan matontongan sia kamaloloan.

¹⁹Iatu bua kupaden ondong ia mala'bi'na na bulaan, ondongpi na bulaan tasak, iatu buraku mandu melo na salaka massang.

²⁰Umpolalanna' lalan malolo, dio tangnga batatta kamalamburan,

²¹kumua la kukamasei ianan dipomana' tu to untkamali'na'; iatu bilik pangannanna la kuponnoi.

²²Napadadina' PUANG Napobunga'na mintu' lalanNa, dolo na iatu mintu' panggaraganNa tempon dio mai.

²³Dikombongmo' tempon dio mai, randuk dio mai pamulanna, tonna tae'pa te lino.

²⁴ Dadimo' tonna tae'pa tu tasik kalua',
sia iatonna tae'pa mata kalimbuang
boba.

²⁵ Iatonna tae'pa nadiranduk tu buntu,
sia iatonna tae'pa nadipadadi tu tanete,
inang dadimo';

²⁶ sia iatonna tae'pa Nakombongi Puang
tu lipu daenan sia kapadanganna, sia
tiparandukna barra'-barra'.

²⁷ IatonNa pasakka'mi tu langi', sia
iatonNa gorri'mi tu lepongan dao tasik
kalua', diomo' ren,

²⁸ sia iatonNa pamanassami tu salebu'
daona lu sia iatonna tikula'dak-la'dak tu
kalimbuangna tasik kalua',

²⁹ sia iatonNa pantokki tu mintu'
anggenna tasik, kumua da nalendai uai
iato tu pepasanNa, tonNa pamanassai tu
mintu' parandanganna te lino,

³⁰ attu iato misa'na' anak dipakaboro'
dio Kalena, kiallo-kiallo sende paiman
tonganna', sia lan mintu' attu parannuna'
dio oloNa,

³¹ sia maningo-ningona' lan linoNa, dao
kuli'na padangNa, sia iatu kasendeangku
siayoka mintu' ma'rupa tau.

³² Iamote, e mintu' anakku, perangiina', belanna la maupa' tu to ungkaritutui lalanku.

³³ Perangii tu pa'pakilala, ammu kinaa, da mutang umpalan penaai.

³⁴ Maupa' ia tu mintu' to umperangiina', sia kiallo-kiallo ma'kampa dio to' ba'baku sia ma'kampa dio to' ampang babanganku.

³⁵ Belanna minda-minda tu unnappa'na', ungkabu'tui katuoan sia unnappa' kamasokanan dio mai PUANG.

³⁶ Apa minda-minda tu tang unnappa'na', iamo umpamasang kalena; mintu' tu to ungkabiri'na' ungkamali' kamatean.

Petambana Kakinaan sia petambana Kabagan

9:1-18

9¹ Nabangunmo Kakinaan tu banuanna, sia napa'mo tu lentongna pitu.

² Natunumi tu patuoan direre' sia napasito'bo' tu uai anggoro'na sia napasakka' tu medana.

³ Nasuami tu passolanna baine, metamba dao lu inan madao lan kota, nakua:

⁴ Minda-minda tu tang unnampui tangnga' melo, la tibalik anna se pang lu mai; naminda-minda tu tang paissan nakua unguanni:

⁵ Maimokomi, kandemi tu kandeku sia iru'mi tu uai anggoro'ku tu mangka kupasito'bo'.

⁶ Tampemi tu mintu' katangpaissanan, ammi tuo, sia olaimi tu lalan tangnga' kinaa.

⁷ Minda-minda unta'tan to patelle-telle la unγκabu'tui kalena siri', minda-minda unnada'i to tang mekaaluk, umpadenan kalena kaditattan.

⁸ Da muta'tanni tu to patelle-telle, da nakabiri'ko, sangadinna ta'tanni tu to kinaa, anna kamali'ko.

⁹ Pangada'i tu to kinaa, anna sakerangngan-rangnganna tu kakinaanna, ada'i tu to malambu', anna kerangngan tu pa'inaanna.

¹⁰ Ungkataku' PUANG iamo pamulanna kakinaan sia untandai To tarru' masero iamo garonto'na tangnga' kinaa.

¹¹ Belanna tete dio kaleku anna dipakerangngan tu allomu, sia anna dipamalambe' tu sunga'mu.

¹²Iake kinaako iko kalena umpoupa'i, sia iake to pa'telleko, iko kalena umpassanni.

¹³Iatu Indo' бага ma'pamareko, moi misa' tae' natandai, sia tang unnissan apa.

¹⁴Sia unno'ko' dio to' ba'ba banuanna dao kao'koranna dao inan madao lan kota,

¹⁵la untambai tu mintu' to lendu' dio lalan iato, tu to lumingka malolo, kumua:

¹⁶Minda-minda tu tang unnampui tangnga' kinaa nasepang mai, minda-minda tu tang paissan nakua unguanni:

¹⁷Iatu uai diboko matappa', sia iatu roti dikande buni mammi'.

¹⁸Apa iatu tau iato tae' natandai, kumua inde to dio, inan bombo tomate, sia mintu' tu to natambai diongmo likunna lino tomate.

Pa'pangada' diona gau' unturu' kakinaan

10:1–22:16

10 ¹Inde sia tu Sarambu peada'na Salomo. Iatu misa' pia kinaa umpaparannu penaanna ambe'na, apa

iatu pia baga umpamasussa penaanna indo'na.

²Iatu ianan bu'tu tete dio katangmekaalukan tae' gai'na, apa iatu kamaloloan melendokan dio mai kamatean.

³Tae' Naeloranni PUANG kumua iatu to malambu' la tangdia', apa iatu kamaduanganna to tang mekaaluk Nasuale pala' PUANG.

⁴Iatu limanna to matukkun mengkarang ma'pakalala', apa iatu limanna to birisan mengkarang ma'pasugi'.

⁵Minda-minda mangrampun bura padang, ke pealloanni iamo pia unnampui tangnga' kinaa, apa iatu to mamma' ke pegandunganni, iamo pia ma'gau' matuna.

⁶Iatu to malambu' undudung upa'na, apa iatu pudukna to tang mekaaluk nasitutu'i kamasa'garan.

⁷Dinanna batu silambi' tu to malambu' la napomaupa' tau, apa iatu sanganna to tang mekaaluk la bubosi.

⁸Minda-minda tu ma'penaa kinaa la untarima pepasan, apa minda-minda tu ma'kada baga, la sanggang.

⁹ Minda-minda tu bulo lollong lumingka, iamo lumingka masampa', apa minda-minda umpasepang senga' lalanna, la kaissanan.

¹⁰ Minda-minda tu ma'kidi'-kidi' mata, la umpabu'tu kamasussan, sia minda-minda tu ma'kada baga, la sanggang.

¹¹ Iatu puduk to malambu', iamo mata uai umpabu'tu katuoan, apa iatu pudukna to tang mekaaluk nasitutu'i kamasa'garan.

¹² Iatu kamabirisan umpabu'tu kasigagan, apa iatu pa'kaboro' ussamboi mintu' kasalan.

¹³ Dio pudukna to unnampui tangnga' kinaa diappa' tu kakinaan, apa dio boko'na to tang unnampui tangnga' melo sipatu narampoi pebamba ue.

¹⁴ Iatu to kinaa unnanna penaa kapaissanan, apa iatu pudukna to baga nareke' bang kasanggangan.

¹⁵ Iatu iananna to sugi' napokota ditambakuku, na iatu kakalalaranna to bongko napomandasa.

¹⁶ Iatu pandakaranna to malambu' napotuo; apa iatu pa'pabu'tunna to tang mekaaluk napokasalan.

¹⁷ Minda-minda tu umpalan penaa
tu pa'pakilala iamo napolalan tau
lako katuoan, apa minda-minda tang
undampang peta'tan iamo umpapusa
tau.

¹⁸ Minda-minda tu umbuni kamabirisan,
iamoto ma'puduk mo'rang, sia minda-
minda tu ma'palele beko, iamo misa' to
baga.

¹⁹ Lan kabudanna kada dipokada tae'
natang den tu sala, apa minda-minda
unta'tan lilana, iamo misa' to unnampui
tangnga' melo.

²⁰ Iatu lilana to malambu', susito salaka
massang, apa iatu penaanna to tang
mekaaluk sidi'ri angga'na.

²¹ Iatu pudukna to malambu'
umpamakarimman buda tau, apa
iatu to baga umpomate kataeranna
tangnga' kinaanna.

²² Iatu kamasakkean dio mai PUANG
mepasugi', tang narangnganni
kaparrukan mengkarang.

²³ Iatu ma'gau' mesirisan susi bang
paningoan lako to baga, susi dukato tu
to unnampui tangnga' kinaa umpalolang
kakinaan.

²⁴Iatu apa nakataku' to tang mekaaluk, iamo la urrampoi, apa Puang umpa'kamasean apa nakabarii to malambu'.

²⁵Iake saei tu talimpuru' nalendu' ma'kasanggung, la pa'de tu to tang me-kaaluk, apa iatu to malambu' bendan butung misa' parandangan maton-tongan.

²⁶Susi sukka urrua isi sia susi rambu urrambu mata, susi dukamoto tu to tukkunan lako to ussuai.

²⁷Kamatakuran lako PUANG umpamalambe' sunga', apa iatu taun katuoanna to tang mekaaluk la dipakondi'.

²⁸Iatu pa'rannuanna to malambu' la umpabu'tu kasendean, apa iatu sissareanna to tang mekaaluk la putta.

²⁹Iatu lalanna PUANG napopentirerungan to bulo lollong, apa dadi kasanggangan lako mintu' tau umpogau' kadake.

³⁰Iatu to malambu' tae' nala tibendon len sae lakona, apa iatu to tang mekaaluk tae' nala untorroii kuli'na padang.

³¹ Iatu pudukna to malambu' umpabu'tu kakinaan, apa iatu lila ma'kada bulang leko' la disanggang.

³² Iatu pudukna to malambu' untandai tu apa dipopaiman, apa iatu pudukna to tang mekaaluk ussa'bu' manna kada bulang leko'.

11 ¹ Iatu timbangan sala Napomagalli PUANG, apa iatu batu timbangan tongan Naposende.

² Iake saei tu kamatampoan, la sae duka tu siri', apa iatu to umpamadiiong penaanna narondong kakinaan.

³ Iatu kamalamburanna to bulo lolong iamo unnanta' meloi, apa iatu penaa leko'na to tang maruru' la naposanggang.

⁴ Iatu kasugiran tae' gai'na, ke attu kasengkeanNa Puang, apa iatu kamaloloan melendokan dio mai kamatean.

⁵ Iatu kamalamburanna to sallo' umpamarante lalanna, apa iatu to tang mekaaluk tobang natumang katangmekaalukanna.

⁶ Iatu kamaloloanna to bulo lolong iamo la ullendokanni tu tau iato mai, apa iatu to tang maruru' natingkan kamailuanna kalena.

⁷Iake matemí tu to tang mekaaluk puttamo to tu pa'rannuananna sia iatu apa naanga' to kadake la pa'de.

⁸Iatu to malambu' la dirampanan lan mai kapussakan, na iatu to tang mekaaluk tama ussondai.

⁹Tete dio pudukna to bulituk anna sanggangi padanna ma'rupa tau, apa tete dio kapaissanan anna lendokan kalena tu to malambu'.

¹⁰Mintu' pa'tondokan umpoparannui tu kamauparanna to malambu', apa iake sanggangi tu to tang mekaaluk, unnarrak-arrak tu mintu' tau.

¹¹Bannang dio kadipamasakkeanna to bulo lolong anna dipamarua' tu kota, apa buntu tumangna pudukna to tang mekaaluk, anna disanggang tu kota.

¹²Minda-minda ullo'bo padanna ma'rupa tau, tae' naampui tangnga' kinaa; apa iatu to unnaampui tangnga' kinaa ma'pakappa.

¹³Minda-minda tu ma'palele kadake, iamoto manglo'do' rasia, apa minda-minda tu maruru', iamo ussamboi tu apa mangka dadi.

¹⁴Iake tae'i pa'timbangan melo, la sanggang tu bangsa, apa dipotilendok tu kabudanna pa'bisara.

¹⁵Minda-minda tu unnindo'i indanna to tama sae, manassa la narampoi kamasussan, apa minda-minda tu untoyangan kalena dio mai massala'pa la torro manaman.

¹⁶Misa' baine mabalele unnappa' kadipangkeran, susi duka tu to lalong unnappa' kasugiran.

¹⁷Iatu to masokan umpogau' kameloan deatanna, apa iatu to toro, umpandasa kalena.

¹⁸Iatu to tang mekaaluk unγκabu'tu'i saro tang ma'pamaupa', apa iatu to unnambo' kamaloloan, unγκabu'tui saro matontongan.

¹⁹Iatu kamaloloan tongan umpatu katuoan, apa minda-minda tu untuntun bang kakadakean, umpadenan kalena kamatean.

²⁰Iatu to leko' penaanna Nakagalli PUANG, apa iatu to malolo gau'na iamo Naposende.

²¹Tonganna, iatu to kadake gau' tae' natilendok len dio mai ukungan, apa

iatu to naala bilanganna to malambu' la tilendok.

²² Susitu sissin bulaan dio kasube bai, susi dukato tu baine ballo tu tang unnampui tangnga' melo.

²³ Iatu apa naanga' to malambu', kamauparan manna napaden; apa iatu apa narannuan to tang mekaaluk kasengkean manna napaden.

²⁴ Den tu tau mangambo', nabuda pole' nakabu'tui; den tu tau unghanengkengi tongan iananna, apa kapu'duran duka sia.

²⁵ Iatu penaanna to ma'pamasakke la dipaliu manaman, sia minda-minda mamase, la dikamasei duka.

²⁶ Minda umpatadang gandung, la natampakki ropu to buda; apa iatu rongko' songlo' dao ulunna to ma'baluk gandung.

²⁷ Minda-minda tu untuntun melona, undaka' kapaimanan; apa minda-minda unnanga' bang kadakena, la narampoi duka kakadakean.

²⁸ Minda-minda tu umposande' kasugiranna, la tobang; apa iatu mintu' to malambu' la mentaruk susi daun mangura.

²⁹ Minda-minda tu umpopa'elo'na bang banuanna, la umpomana' angin; sia iatu to baga la dadi kaunan lako to kinaa.

³⁰ Iatu buanna to malambu' iamo sangto' kayu katuoan sia minda-minda tu kinaa, untkadamak tau.

³¹ Tonganna, iatu to malambu' la dipakkan dao kuli'na padang, ondong pole tu to tang mekaaluk sia to kadake gau'na.

12 ¹ Minda-minda tu untkamali' peada', iamo untkamali' kapaissanan; apa minda-minda tu untkabiri' peta'tan, iamo tobaga.

² Iatu to melo penaanna Naposende PUANG, apa iatu to ma'tangnga' kadake bang, Nara'ta' la diukung.

³ Tae' tu bantang, ke tang mekaalukki, apa iatu uaka'na to malambu' tang tibendon.

⁴ Misa' baine ma'inaa tongan, iamo napomakota muanena, apa iatu baine umpabu'tu siri' susito saki lan lu buku lampana.

⁵ Iatu pa'timbanganna to malambu' iamo tongan, apa iatu pa'tangnga'na to tang mekaaluk iamo pa'pakena.

⁶Iatu kadanna to tang mekaaluk mangodo'-odo' bang undaka' lalan la umpatibollo rarana tau, apa iatu lilana to bulo lollong umpamakarimman kalena.

⁷Iatu to tang mekaaluk disongkammo anna rabun, apa iatu banuanna to malambu' la bantang ia.

⁸Iatu tau dipangke' sitinaya tangnga' kinaanna, apa iatu to leko' penaanna la dipamatuna.

⁹Melo ke iatu tau disanga to tang mala'bi' apa den tu to ma'parakana, na iake ma'gau' to la'bi' anna moi kandena tang silambi'.

¹⁰Iatu to malambu' umpalan penaa katuoan patuoanna, apa iatu kamamaseanna to tang mekaaluk makarra' tongan.

¹¹Minda-minda tu umbuak padang, iamo la dipedia'i; apa minda-minda unnula' apa tae' gai'na, iamoto tang unnampui tangnga' melo.

¹²Iatu to tang mekaaluk morai bang umpoya apa kadake, apa iatu uaka'na to malambu' mentaruk.

¹³Iatu puduk ma'kada sala nanii pepoya kadake, apa iatu to malambu' tilendok lan mai kapussakan.

¹⁴ Diona buangan kadanna tau, anna dipedia'i kameloan, sia iatu saro ra'ta'na sule lako kalena.

¹⁵ Iatu lalanna to baga tongan ia dio pentirona, apa iatu to umperangii pa'pakilala, iamoto kinaa.

¹⁶ Iatu to baga ta'pa napokada bang tu napomapa'di'na penaanna, apa iatu to manarang ussamboi siri'.

¹⁷ Minda-minda tu ma'kada tongan, umpasombo malolona, apa misa' to sa'bi tang tongan umpasombo pa'pakena.

¹⁸ Iatu tau ma'kada punala bang, patossok susi tobok, tu kadanna, apa iatu pudukna to kinaa umpaden kamatanan.

¹⁹ Iatu puduk ma'kada tongan la tontong sae lakona, apa iatu lila pa'pakena melo sakkattu' bangri.

²⁰ Iatu to untampa bang kadake, pa'pakena lan penaanna, apa iatu to ma'pakilala diona kamarampasan unnampui kaparannuan.

²¹ Tae' narampoi kamandasan tu to malambu', apa iatu to tang mekaaluk kamatilakan manna urruai.

²² Iatu puduk umpokada bang mo'rang Nakagalli PUANG, apa iatu to umpogau' bang kamarurusan iamo Napopaiman.

²³ Iatu to manarang ullamun bang kapaissananna, apa iatu to baga untaleran bang kada baganna.

²⁴ Iatu limanna to matutu la ma'parenta, apa iatu kamatukkunan naposandang tau.

²⁵ Iatu kamarittukan unno'ton penaanna tau, apa iatu kada melo umpaparannu penaanna.

²⁶ Iatu to malambu' natandai tu to ungdakeanni penaa, apa iatu to tang mekaaluk napapusa pasiruanna.

²⁷ Iatu to tukkunan tae' naalai tu pangula'na, apa iatu to birisan la umpotaa ianan mala'bi'.

²⁸ Dio lu lalan kamaloloan dinii ungdabu'tui katuoan, apa iatu lalan kasalan mebaa lako kamatean.

13 ¹ Misa' pia kinaa unturu' bang peada'na ambe'na, apa misa' to pa'tellean tang umperangii peta'tan.

² Mintu' tau pantan la ungdande apa melo dio mai buangan kadanna, apa iatu kamoraianna to tang maruru' lu lako kamasa'garan.

³ Minda-minda tu ungkumpai melo lilana, iamo ungkanannangi katuoanna, apa minda-minda umpatitape-tape pudukna, iamo sikampa kasanggangan.

⁴ Iatu penaanna to tukkunan maduang, apa moi misa' tae' nakabu'tui, apa iatu penaanna to birisan dipedia'i tongan.

⁵ Iatu to malambu' ungkabiri' kada buttok, apa iatu to tang mekaaluk nasikabiri'i tau sia la kasirisan.

⁶ Iatu kamaloloan ungkaritutui to tang sayuan, apa iatu katangmekaalukan umbambangan tokadake gau'na rokko kasanggangan.

⁷ Den tu tau unna'ga tosugi' kalena, na moi misa' apa tae' naampui; sia den duka tau unna'ga tobongko kalena, apa unnampui ianan buda.

⁸ Iatu la'bak penaanna tau, iamotu kasugiranna, apa iatu tobongko tang urrangi pa'pakua.

⁹ Iatu arrangna to malambu' la marorrong melo, apa iatu palitanna to tang mekaaluk la dipa'dei.

¹⁰ Bannang dio kamatampoan anna bu'tu kasigagan, apa iatu to umperangii pa'patudu, unnampui kakinaan.

¹¹ Iatu ianan tang dima'pu'i, madoi' poppong, apa minda-minda tu limanna kalena mangrampun, la sugi'.

¹² Iatu kapa'rannuanan dipadapa umpa'dikki penaa, apa ianna sundunmo tu lalan inaa, iamo kayu katuoan.

¹³ Minda-minda tae' nadampangi tu kada iato, manassa la dipapakkanni; apa minda-minda ungkatau'i tu pepasan iato, iamo la unnappa'i tu poleanna.

¹⁴ Iatu pangadaranna to kinaa iamo misa' kalimbuang katuoan, la umpatilendok tau dio mai poya kamatean.

¹⁵ Iatu pakita penaa melo umpabu'tu kamaturu-turuan, apa iatu lalanna to tang maruru' masussa diola.

¹⁶ Minda-minda tu matarru', umpogau' mintu' apa sikambi' pa'timbangan, apa iatu to baga umpasombo kabaganna.

¹⁷ Iatu to dikomba-kombai tang mekaaluk la tobang rokko kamandasan, apa iatu pesua maruru' umpaden kamanamanan.

¹⁸ Kamakario-rioan sia siri' la urrampoi tu to untumpu peada', apa iatu to umpalan penaa pa'pakilala la dipakala'bi'.

¹⁹ Ianna sundunmo tu lalan inaa, napomanaman penaa, apa umpatoyang

kale dio mai kakadakean napomagalli to baga.

²⁰ Minda-minda sikabiasa to kinaa, manassa la kinaa; apa minda-minda tu sikadamak tobaga, manassa la mengkadake.

²¹ Iatu kakadakean unnula' tokadake gau'na, apa lako to malambu' la Napakkan Puang kameloan.

²² Iatu to melo la untampean mana' lanto mimi'na, apa iatu iananna tokadake gau'na untayan to malambu'.

²³ Iatu buakan pa'lakna tobongko ma'din umpabu'tu kande sebo, apa iatu iannato sipissan-pissan pa'de napobua' katangmalamburan.

²⁴ Minda-minda tu unnanna pebambana, ungakabiri' anakna; apa minda-minda tu ungakamasei anakna, naada' tonna mangura.

²⁵ Iatu to malambu' la kumande sadia'na, apa iatu tambukna to tang mekaaluk la lo'bang.

14 ¹ Iatu mai kakinaanna baine umbangun banuanna, apa tete dio kabaganna, nalimanna kalena urrondonni.

² Minda-minda ma'kedo bulo lollong, ungkataku' PUANG, apa minda-minda tu unnola lalan kelok tang umpakala'bi' Puang.

³ Lan sadangna tobaga den pebamba la unnukungi tu – kamatampoanna, apa iatu to kinaa pudukna ia ungkaritutui.

⁴ Iake tae'i tu sapi, lo'bang tu inan kandena, apa iatu kamatotoranna sapi dipa'tengkoan, umpabuda bura padang.

⁵ Iake sa'bi tongan tae' nakamorang-morang, apa minda-minda umpenaan buttok, iamo misa' sa'bi tang tongan.

⁶ Iatu to patelle-telle undaka' kakinaan, apa tae' nakabu'tui, apa iatu to unnampui tangnga' kinaa, tang masussa unnappa' kapaissanan.

⁷ Toyanganko kalemu dio mai to baga belanna tae' mukabu'tui dio tu kada kinaa.

⁸ Iatu kakinaanna to manarang, iamotu untandai kalena lalanna, apa iatu kabaganna to tang paissan pa'pakena manna pa'rampoananna.

⁹ Iatu pengkalossoran untelle-telle to baga, apa dio lu to bulo lollong naala penaanNa Puang Matua.

¹⁰ Penaanna kalena tu tau untandai karossoanna, sia iatu kaparannuanna tae' nabelai to senga' umperasai sola.

¹¹ Iatu banuanna to tang mekaaluk la disanggangi, apa iatu tenda to bulo lolong la menta'bi membunga.

¹² Den tu lalan malolo nasanga tau, apa katampakanna mebaa lako kamatean.

¹³ Moi anta metaa ma'din duka tasa'ding tu karossoan penaa, sia dio katampakanna kaparannuan ma'din bu'tu kamasussan.

¹⁴ Iatu to pabali-bali umpodia' lalan penaanna, apa iatu to melo penaanna umpodia' apa dio kalena.

¹⁵ Iatu to tang paissan umpatongan mintu' kada, apa iatu to manarang unghanandai tengkana.

¹⁶ Iatu to kinaa mataku' sia toyang dio mai kakadakean, apa iatu to baga untengkai bang salunna, apa napomanaman duka.

¹⁷ Minda-minda tu madoi' bang sengke, iamo umpogau' kabagan, sia iatu umparinaa bang kakelohan la dikabiri'.

¹⁸ Iatu to tang paissan umpotaa kabagan, apa iatu kapaissanan napomakota to manarang.

¹⁹ Iatu tokadake la tukku menomba dio olona tomelo penaa, sia iatu to tang mekaaluk la tukku dio to' babanganna to malambu'.

²⁰ Iatu tobongko moi padanna rupa tau unkgagi'gi' dukai, apa iatu tosugi' buda ia sangmanena.

²¹ Minda-minda tu ullo'bo padanna rupa tau, iamo umpogau' kasalan; apa minda-minda unkgamasei to makario-rio, la maupa'.

²² Tang la pusaraka tu to umpogau' bang kadake? Apa sikambi' ia pa'kaboro' sia kamarurusan tu to umpogau' kameloan.

²³ Mintu' kamara'takan la nanii bu'tu kamauparan, apa iatu gau'na to ma'kada punala bang mebaa lako kabongkoan.

²⁴ Iatu makotana tokinaa napokasugiran; iatu kabaganna tobaga tontong napobaga.

²⁵ Iatu tosa'bi tongan iamo unkgarimmanni tau, apa minda-minda umpenaan buttok, iamo naponnoi pa'pakena.

²⁶ Kamatakuran lako PUANG iamo garonto'na karapasan sia kabattaran penaa, namoi anakna den duka pentilindunganna.

²⁷ Kamatakuran lako PUANG iamo misa' kalimbuang katuoan marendeng, la tilendok dio mai poyana kamatean.

²⁸ Kamapuluranna pa'tondokan iamo kamala'biranna datu, apa kamadaranganna taunna iamo kasanggunganna to paa.

²⁹ Iatu to kalando pesuka' maluangan tu tangnga' kinaanna, apa iatu to madomi' narampoi palla penaa iamo umpasipapa' kabagan.

³⁰ Iatu penaa ma'tan napomanaman kaleta, apa iatu kapangimburuan napomasaki buku lampata.

³¹ Minda-minda tu umpakario-rio to bongko, iamo umpamatuna Totumampana apa minda-minda ungkamasei tu to mase-mase, iamo umpakala'bi' Puang.

³² Iatu to tang mekaaluk disongkan lan kamandasanna, apa iatu to malambu' moi nala ka'tu sunga'na den duka pentilindunganna.

³³ Lan penaanna to unnampui tangnga' kinaa nanii torro kakinaan, moi dio lu to baga natandai duka tu iannato.

³⁴Iatu kamaloloan napomala'bi' misa' bangsa, apa iatu kasalan napotattan to sangpetayanan.

³⁵Iatu kamasokananna datu lu lako to diala parea tu unnampui tangnga' kinaa, apa iatu kare'dekanna ara'na lu lako to ma'pakasiri'.

15 ¹Iatu pebali malamma' ussa'po kasengkean ma'lana-lana, apa iatu kada mapalla umpatiludak ara'na tau.

²Iatu lila to kinaa, umpaombo' kapaissanan den gai'na, apa iatu pudukna to baga umbarrakan kabagan.

³Iatu matanna PUANG umpemaranga mintu' inan, sia umpemaranga mintu' to kadake sia tomelo.

⁴Iatu lila kaboro' iamo garonto'na katuoan marendeng, apa iatu kada leko' iamo ussanggang penaa.

⁵Iatu tobaga tang undampang peada'na ambe'na, apa minda-minda umpalan penaa peta'tan, iamo unnampui tangnga' melo.

⁶Lan banuanna to malambu' nanii ianan keangga', apa iatu daka'na to tang mekaaluk pasangangan.

⁷ Iatu pudukna tokinaa umpatale' kapaissanan, apa iatu penaanna tobaga tang malolo.

⁸ Iatu pemala'na to tang mekaaluk Nakagalli PUANG, apa iatu passambayangna to bulo lollong naala penaanna Puang.

⁹ Iatu lalanna to tang mekaaluk Nakagalli PUANG, apa minda-minda tu unnula' kamaloloan, Nakasokanni Puang.

¹⁰ Iatu peada' makarra' urrampoi tu to untampe lalan malolo, sia minda-minda tu untkabiri' peta'tan la mate.

¹¹ Iatu lino tomate sia inan kasanggangan payan dio oloNa PUANG, ondong pole' tu penaanna ma'rupa tau!

¹² Iatu to patelle-telle tae' namorai, ke nata'tanni tau; tae' nalao sola to kinaa.

¹³ Iatu penaa parannu umpasombo kasendean dio lindona tau, apa diona pa'di' inaa anna bonnong tu penaanna.

¹⁴ Iatu penaanna to unnampui tangnga' kinaa, undaka' kapaissanan, apa iatu puduk tobaga umparri-parri kabagan.

¹⁵ Mintu' allona to makario-rio nasitutu'i kamasussan, apa iatu allona to parannu-rannu tontong bang nanii pa'maruasan.

¹⁶ Mandu melo tu ianan sidi' ke situangi kamatakuran lako PUANG, na iatu ianan buda, ke situangi kamagiangan.

¹⁷ Moi nautan manna dikande, ke situangi kasipakaborosan, mandu melo na iatu sapi malompo ke situangi kasikabirisan.

¹⁸ Iatu to madomi' mapalla umpabu'tu kasigagan, apa iatu to kalandu pesuka' umparapa' kasiboboran.

¹⁹ Iatu lalanna to tukkunan susito rompo duri, apa iatu lalanna to bulo lollong marante bang.

²⁰ Misa' pia muane kinaa umpaparannu ambe'na, apa iatu tobaga umpamatuna indo'na.

²¹ Iatu kabagan napoparannu to tang unnampui tangnga' kinaa, apa iatu to unnampui tangnga' kinaa unnola lalan malolo.

²² Iatu lalan pa'inaanta tae' nadadi, ke tae'i nadisitimbangi, apa iatu lalan pa'inaanta dadi, ke budai tau ussitimbangi.

²³ Iatu misa' tau napoparannu, ke sipatunna napebalian, sia mandu melo tu sangbuku kada, ke attunna dipokada!

²⁴ Iatu lalan katuoanna to unnampui tangnga' kinaa ma'palulangngan, anna toyang diong mai lino to mate.

²⁵ Iatu banuanna to matampo la Narondon PUANG, apa Napabantang tu katonan padangna to balu.

²⁶ Iatu pa'inaanna to kadake Nakagalli PUANG, apa masero tu kada kaboro'.

²⁷ Minda-minda umbarakki saro bu'tu kadake, iamo ussangangi banuanna; apa minda-minda ungkagi'gi' pamengan iato, la tuo marendeng.

²⁸ Iatu penaanna to malambu' natimbang dolo tu apa la napebalian, apa iatu puduk to tang mekaaluk umbarrakan manna kakadakean.

²⁹ Toyang tu PUANG dio mai to tang mekaaluk, apa iatu passambayangna to malambu' Naperangii.

³⁰ Iatu mata dukku-dukku mekasokanni, umpakarannu penaanna tau; sia iatu kareba melo umpamatoto' tu buku lampa.

³¹ Minda-minda untananni talinga tu peta'tan ma'pakarimman, la torro dio lu to kinaa.

³² Minda-minda untumpu peada', iamo umpamatuna katuoanna; apa minda-

minda umperangii peta'tan, unnappa' tangnga' kinaa.

³³ Kamatakuran lako PUANG iamo pangadaran mebaa lako undoloan kadipangkeran.

16 ¹ Iatu toline ba'tu pira-pira tu pa'timbangan lan penaanna, apa iatu pebalinna lila bu'tu lu dio ia mai PUANG.

² Mintu' tu lalanna simisa'-misa' tau masero dio pentirona, apa PUANG ussudii tu penaanna.

³ Sorongi tu mintu' pengkarangammu lako PUANG, iake susimito, la dadi tu tanan penaammu.

⁴ Mangkamo Napadadi PUANG tu mintu'na la unturu'i tu lalan pa'inaanNa, moi na iatu to tang mekaaluk, la Naparampoi duka allo kamandasan.

⁵ Minda-minda matampo penaanna Nakagalli PUANG; manassa tae' nala tilendok dio mai ukungan.

⁶ Iatu kakelokan napa'dei pa'kaboro' sia kamarurusan, sia bannang dio kamatakuran lako PUANG, anna toyang tu tau dio mai kakadakean.

⁷ Iake naalai penaanNa PUANG tu lalanna misa' tau, Puang Kalena umpasikaeloi ualinna.

⁸ Iatu polean sidi', ke naturu'i kamaloloan mandu melo, na iatu polean buda naturu' kakelokan.

⁹ Iatu penaanna tofino untangnga'-tangnga' lalanna, apa PUANG unnato'i tu tengkana.

¹⁰ Iatu pangra'ta'Na Puang dio pudukna datu, iake ma'paolai salui tang sala tu pudukna.

¹¹ Iatu petimbang sia timbangan tongan lu dio mai PUANG, mintu' batu timbangan lan kandu' panggaraganNa duka.

¹² Nakagalli datu umpogau'i tu katangmekaalukan, belanna tete dio kamaloloan nadipabantang tu isungan kapayunganna.

¹³ Iatu puduk malambu' naala penaanna mintu' datu, iatu tau umpokada tonganna nakamasei.

¹⁴ Iatu kare'dekan ara'na datu iamo pesuanna kamatean, apa iatu to kinaa iamo ussa'poi.

¹⁵ Iatu arrang lindona datu umpaden katuoan salama', sia iatu

kamasokananna butung to gaun ke palauran undi.

¹⁶ Losong ia melona tu unnappa' kakinaan, na iake unnappa' bulaan, losong diangga' tu ullolongan tangnga' kinaa na ullolongan salaka.

¹⁷ Iatu patunna to bulo lollong iamotu untoyangan kalena dio mai kakadakean; sia minda-minda ungkaritutui lalanna, iamo ungkanandai katuoanna.

¹⁸ Iatu kamatampuan undoloan kasanggangan sia kamadoan penaa undoloan katobangan.

¹⁹ Mandu melo, ke napopengkadionganni tau tu penaanna sisola to bongko, na iatu untaa pangrampa sola to matampo.

²⁰ Minda-minda umpalan penaa tu kada iato, la unnappa' kameloan, ondongpi maupa' ia tu to umposande' PUANG.

²¹ Iatu to kinaa disangai to unnampui tangnga' kinaa, sia kada mammi' umpamatoto' bisara.

²² Iatu tangnga' kinaa napokalimbuang katuoan to unnampui, apa iatu tobaga umpoukungan kabaganna.

²³ Iatu penaanna to kinaa umpopemmanarang pudukna, sia umpamatoto' bisara sun dipudukna.

²⁴ Iatu kada masokan susito tallo' enoan, napomatanning penaa sia napopedampi buku.

²⁵ Den tu lalan malolo nasanga tau, apa katampakanna mebaa lako kamatean.

²⁶ Iatu katangdiaranna to mengkarang ussolanni mengkarang, belanna sadangna umparukui.

²⁷ Iatu to bulitik umbo'bok patuang kakadakean, sia dio pudukna susi bang to api ma'durru'.

²⁸ Iatu to kelok penaanna umpabu'tu bang kasipakkan, sia iatu to ma'kada boko' umpasisarak to massangmane.

²⁹ Iatu to sa'ga' unnaran padanna rupa tau, sia ussolanni lako lalan tang melo.

³⁰ Minda-minda umpamamma' matanna morai ma'tangnga' kelok, sia minda-minda unnamang arena, umpogau'mo kakadakean.

³¹ Iatu uban iamo misa' makota mala'bi', tu dikabu'tui dio lu lalan kamaloloan.

³² Iatu to kalando pesuka' ussau' misa' to lalong, sia minda-minda untaloi penaanna ussau' to untalo misa' kota.

³³ Iatu pa' loterei dirogan-rogan diong bantanan, apa iatu ra'ta'na simisa'-misa' lu dio mai PUANG.

17 ¹ Mandu melo ia tu bo'bo' rangke sangraku', ke naturu'i karapasan, na iatu banua nanii ponno pa'kandeanan, ke naturu'i kasigagan.

² Misa' kaunan unnampui tangnga' kinaa la umparenta misa' pia muane ma'pakasiri' sia la umpotaa mana' dio lu mintu' to massiulu'.

³ Iatu pa'paredean dinii umpatama salaka sia po'poran dinii umpatama bulaan, apa PUANG ussudii tu mintu' penaa.

⁴ Iatu to umpogau' kadake umpalan penaa puduk ma'pakena, sia iatu kakelokan untananni talinga lila ma'kasanggung.

⁵ Minda-minda untelle to bongko, umpamatuna Totumampana; sia minda-minda umpoparannu kamandasanna to senga' tae' natilendok dio mai ukungan.

⁶ Iatu lanto mimi' napomakota nene', sia iatu to padadian napomala'bi' anak.

⁷ Iatu kada mandalan tang sitondon to baga, ondong pissan, ke to kapua anna ma'kada buttok.

⁸ Iatu pamengan sangtinti parimata maelo lako to umpoapai, la maupa' umba-umba tu napatu.

⁹ Minda-minda ussamboi
 kapatodotintingang, unnula' pa'kaboro';
 apa minda-minda untundan nenne'
 kara-kara, umpasisala to massangmane.

¹⁰ Pissanri disayu tu to unnampui
 tangnga' kinaa natamamo penaanna,
 losong na iatu pessaratu' peta'tan lako
 to baga.

¹¹ Minda-minda tu pabali-bali,
 kakadakean manna naparri-parri,
 apa la disua tu pesua tang unnissan
 kamamasean la ullaoi.

¹² Melo ia tu sitammu beruang birang
 sisayuran anakna, na iatu sitammu to
 baga lan kabaganna.

¹³ Minda-minda umpakkanni kakadakean
 tu kameloan, manassa iatu kakadakean
 tae' nala toyang dio mai banuanna.

¹⁴ Iatu pamulanna kasigagan susito ke
 ullo'po'ki sapan uai; iamoto torei tu
 kasigagan, ke tae' siapi namasarrang.

¹⁵ Minda-minda ussanda tonganni to tang
 mekaaluk sia minda-minda umpasala sia
 unnukung to malambu', tau iate sola dua
 Nakagalli PUANG.

¹⁶ Aparai gai'na tu pealli lan limanna to
 baga la naallian kakinaan, belanna inang
 tae' naampui tangnga' kinaa?

¹⁷ Misa' sangmane tontong bang ma'pakaboro', sia iatu kasiuluran payan lan kapussakan.

¹⁸ Minda-minda umpasisala'pa limanna mangallu' sia unnindo'i indanna padanna tofino, tae' naampui tangnga' melo.

¹⁹ Minda-minda umporai kasigagan, umporai kapatodo-tinting; sia minda-minda umpamadao kadanna undaka' kasanggangan.

²⁰ Minda-minda tu leko' penaanna, tae' nakabu'tui kamauparan, sia iatu lila ma'pakena tobang rokko kasanggangan.

²¹ Minda-minda undadian to baga iamo napomaparri', naambe' to baga tang la parannu.

²² Iatu kaparannuan lan penaa umpamadoi' kamalekean, apa iatu penaa rosso umpamarangke buku.

²³ Iatu to tang mekaaluk untarima pamengan lan mai kandu' la umputa' lalan katonganan.

²⁴ Iatu to unnampui tangnga' kinaa dio pentioran tu kakinaan, apa iatu mata to baga mettia'-tia' bang sae lako randan langi'.

²⁵ Misa' pia muane baga naposaki inaa ambe'na, sia napopa'di' penaa to undadianni.

²⁶ Diposala ke undosaki' to malambu', ondong pissan tang sipatu ke umbambaki' to la'bi'.

²⁷ Minda-minda unnampui tangnga' kinaa umpasilolongan melo buangan kadanna, sia iatu to mandalan pa'inaanna ma'timbang melo.

²⁸ Moi anna to baga, ke rapa' siai, disanga to kinaa, sia iake ma'pakappa bangi disanga to unnampui tangnga' kinaa.

18 ¹ Minda-minda untoyangan kalena iamo unturu' lalan pa'poraianna, sia karede-redean, unnea mintu' pa'tangngaran melo.

² Iatu to baga tae' naporai pa'inaan melo, sangadinna naporai bang untale' apa diong penaanna.

³ Umba-umba nanii sae tu to tang mekaaluk, inde dukato nanii sae tu kadipamatunan, sia kapassayuan naturu' siri'.

⁴ Iatu kada sun dio pudukna misa' tau susito uai mandalan, sia salu'-

salu' tikula'dak-la'dak sia kalimbuang
umpabu'tu kakinaan.

⁵Iake umpalosongangi' to tang
mekaaluk sia usualeki' to malambu', ke
ma'paolai saluki' manassa salaki'.

⁶Iatu pudukna to baga umpaden
kasigagan, sia iatu sadangna
umpetamban kadibamban.

⁷Iatu sadangna to baga iamo umbai
lako kasanggangan, sia iatu pudukna
umpoya kalena.

⁸Iatu kadanna to ma'kada boko' susito
kande marasa, tang tigaruntu lendu'
tama inan penaa.

⁹Iatu to tukkunan mengkarang,
massiulu'mo to pasanggang.

¹⁰Iatu sanganNa PUANG sangtinti to
menara matoto'; iatu to malambu' mallai
lako natang matumba-tumba dio.

¹¹Iatu iananna to sugi' napokota matoto'
sia napobenteng tembo' matande
nasanga.

¹²Iatu kamadaoan penaanna tau
undoloan katobangan, apa iatu
kamadiongan penaa undoloan
kadipangkeran.

¹³Minda-minda mebali dolo namane
ma'perangii napobaga sia naposayuan.

¹⁴Iatu kabattaranna tau ussande'i lan kamaparrisanna, apa iatu penaa bonnong mindara la umpakatanai?

¹⁵Iatu penaanna to unnampui tangnga' kinaa, unγκabu'tui kapaissanan, sia iatu talinganna to kinaa undaka' kapaissanan.

¹⁶Iatu pamengan napa'bengan tau umpakalua' lalanna sia umpopennoloi dio olona to kapua.

¹⁷Iake den kasikara-karan ditonganni tu to ma'kada dolo, apa undinna ma'kadaomi tu balinna sia umpebalii tu kadanna.

¹⁸Iatu pa'loterei untorei kasigagan sia umpasisarak to paa.

¹⁹Iatu siulu' tang taben katongananna tang tatamamo tu penaanna losong na iatu kota ditambakuku, sia iatu kasigagan susimo salli' babangan benteng.

²⁰Iatu bua kadanna tau napodia' tambukna; sia napedia'i bura pudukna.

²¹Iatu kamatean sia katuoan lan kuasanna lila, minda-minda unturusanni la nakande tu buanna.

²²Minda-minda umpobainemo misa' baine, iamo unγκabu'tui ianan ballo,

sia unnappa' kamaturu-turuan dio mai
PUANG.

²³ Ma'kada mengkamoya-moya tu to
bongko, apa iatu to sugi' mebali to'do'.

²⁴ Iatu to buda punala bangri tau
naposola naposanggang, apa den duka
sipissan na iatu sangmane, maruru' sia
marengke' tongan, na iatu siulu'.

19 ¹ Iatu to kalala' unnola kamaloloan
mandu melo na iatu to ma'kada
leko' sia natompoi kabagan.

² Moi natutuki' ke tang unnampuiki'
tangnga' melo, tae' gai'na, naminda-
minda lumingka tarru' matira', madomi'
bang tilende'.

³ Iatu kabaganna kalena tau ussanggang
lalanna, moi susito, ma'paropo' duka
lako PUANG.

⁴ Iatu kasugiran umpabuda sangmane,
apa iatu to kalala' natampe sangmanena.

⁵ Misa' sa'bi tang tongan tae' nala tang
diukung, sia minda-minda umpenaan
buttok tae' nala tilendok len.

⁶ Buda tau undaka' bang kamaturu-
turuanna to la'bi', sia pantan la
sisangmane minda-minda umpa'bengan
pa'kamasean.

⁷ Iatu to kalala' nakabiri' mintu' siulu'na, ondong pissanpi iatu mintu' sangmanena untoyangan kalena dio mai. Iake napaula'i kadanna, - ta'deomi tu tau iato.

⁸ Minda-minda unnappa' tangnga' kinaa, iamo unngkatirinnai katuoanna, minda-minda unngkaritutui pa'inaan, unngkabu'tui kamauparan.

⁹ Misa' sa'bi tang tongan tae' nala tang diukung, sia minda-minda umpenaan buttok, la sanggang.

¹⁰ Iatu kamalaboan tae' nasipatu lako tobaga, ondong pole'pi tang sipatu tu misa' kaunan umparenta arung.

¹¹ Iatu tanga' kinaanna misa' tau iamo umpopassuka' kalandoi, sia iatu kamala'biranna umpagarri' to patodo tinting.

¹² Iatu kasengkeanna datu susito burrunna singa mangura, apa iatu kamasokananna susito ambun dio to' riu.

¹³ Iatu pia muane baga napomandasa ambe'na, sia iatu baine passigagan susito papa rutu'.

¹⁴ Iatu banua sia ianan iamo mana'ta dio mai to matua, apa iatu misa' baine

unnampui tangnga' kinaa, iamo misa'
pa'kamasean dio mai PUANG.

¹⁵ Iatu kamatukkunan umpaden mamma'
kalupi-lupian, sia iatu to maga'gun la
umperasai katangdiaran.

¹⁶ Minda-minda umpalan penaai
tu pepasan iamo ungarimmanni
katuoanna, apa minda-minda tang
ungkanandai penggauranna, manassa la
mate.

¹⁷ Minda-minda ungkamasei tobongko,
ma'peindan lako PUANG, Puangmo la
umpakkanni tu kameloanna.

¹⁸ Pa'dikki tu anakmu muane, su'ding
murannuan siapi, apa da' maro' mula
umpatei.

¹⁹ Iatu to arasan la umperasai pa'dik,
iake la mutundui, la mupasalangngan-
langnganna tu kasengkeanna.

²⁰ Perangii tu pa'patudu sia tarimai tu
pa'pakilala, ammu dadi kinaa undinna.

²¹ Buda tu natangnga' tau lan penaanna,
apa iatu NapantokNa PUANG tang leluk.

²² Iatu unnala penaanta, iamotu
kamasokananna tau, mandu melo tu to
bongko na iatu misa' to buttok.

²³ Iatu kamatakuran lako PUANG
umpabu'tu katuoan; iatu tau iato

ma'pedia' ke mamma'i sia tae' narampoi kamandakan.

²⁴Iatu to tukkunan umpadiong bang kandian limanna, apa tang unnangka' limanna ma'suak.

²⁵Iake mulonga'i tu to pabe'se, la manarang tu to tang unnampui tangnga' melo, iake muada'i tu to unnampui tangnga' kinaa, la napopaissan tu iannato.

²⁶Minda-minda umpandasa ambe'na sia ussuale indo'na, iamo misa' pia muane ma'pakasiri' sia sipatu disayu.

²⁷E anakku muane, da'imi to muperangii tu pa'pakilala, iake tontongko umboko'i tu kada tongan.

²⁸Iatu to sa'bi bulituk untelle bang tonganna, sia iatu puduk to tang mekaaluk unnamma' bang kakelohan.

²⁹Iatu ukungan diparandakanan to pabe'se sia pelonga' dio boko'na to baga.

20 ¹Iatu anggoro' sangtinti to patelle-telle sia iatu melangona ke diiru'i mongngo' bang, minda-minda unturusanni tae' nakinaa.

²Iatu pa'garrakna datu susito burrunгна singa mangura, minda-minda untengkai, tang unngkatirinnai katuoanna.

³ Iamo napomala'bi' misa' tau, ke toyangi dio mai kasigagan, apa minda-minda tu baga ta'pa re'dek bang ara'na.

⁴ Iake attu lakoan padang iatu to tukkunan noka ia lao ma'tengko, iamoto ianna undaka' bura padang, ke attu pegandungan, tae' apa nakabu'tui.

⁵ Iatu tanan penaanna tau lan ba'tengna susito uai mandalan, apa iatu to unnampui tangnga' kinaa, manarang duka umpatassu'i diong mai malikunna.

⁶ Buda tu tau umpudi kalena kamasokananna, apa iatu to matappa', mindara ma'din ullambi'i?

⁷ Iatu to malambu' ma'gau' malolo la maupa' tu mintu' anakna undinna.

⁸ Misa' datu tu unnisung dao kadera pa'paolaian salu, matanna bangsia umpasilaenanni tu kadake na melo.

⁹ Mindara ma'din ma'kada, kumua: Mangkamo kukampai tu penaangku anna masero, sia maseromo' dio mai kasalan?

¹⁰ Duang rupa tu batu timbangan sia duang rupa tu sukaran, iatu apa iato Nakagalli dua PUANG.

¹¹ Moi anna pia muanepa, apa penggauranna umpamanassai, kumua masero sia maloloraka tu kedona.

¹² Iatu talinga parangi sia iatu mata patiro; mangka duamo Natampa PUANG.

¹³ Da mubudananni tu mamma' bang, da mumakasi-asi, palessekki tu matammu, anna silasa tu kandemu.

¹⁴ Kadake!, kadake!, kadanna tu to mangalli, apa ianna malemo, massattuammi umpudi kalena.

¹⁵ Moi naampui tau tu bulaan sia unnampui buda merdan, iatu ianan ballo tongan, iamotu puduk ma'kada kinaa.

¹⁶ Alami tu bayu lamba'na, belanna iamo unnindo'i indanna to senga', sia alami ammu potosandangi ussondai tu to tang ditandai.

¹⁷ Iatu roti napabu'tu pa'pakena matappa' nakande tau, apa undinna iatu sadangna naponnoi karassik.

¹⁸ Mintu' tanan penaa dipalalo tete dio pa'timbangan, iamoto timbang melomi mumane lao parari.

¹⁹ Minda-minda lu lako lu dio mai ma'pakadake lele, iamo umpasombo rasia, iamoto da musikadamak tu to sangkaloloan bang.

²⁰ Minda-minda untampakki ropu ambe'na sola indo'na, la pa'de tu sulona, ke lillinan parrakki.

²¹ Iatu mana' disasai diala, manassa tae' namarendeng katampakanna.

²² Da muma'kada kumua: la kupabala'i tu kakadakean, sangadinna kampai tu PUANG, na Iamora untunduiko.

²³ Duang rupa tu batu timbangan Nakagalli PUANG, sia misa' tu timbangan sala, iamo kadake tongan.

²⁴ Lu dio mai PUANG tu mintu' tengkana tau, apa iatu misa' tau-umba nakua la untandai tu la lanna?

²⁵ Iake ma'kadai tu tau, kumua: maindan, natae' natangnga' meloi dolo, iamo misa' poya lako kalena, sia iake mangallonanni dolo, namane ma'timbang.

²⁶ Iatu misa' datu kinaa unta'pii to tang mekaaluk, sia napalullu'i roda panglulluran.

²⁷ Iatu penaanna tau iamo misa' palita lu dio mai PUANG, la umparessai tu mintu' apa karerungan lan ba'tengta.

²⁸ Kamamasean sia kamarurusan ungkarimmani datu, sia tete dio kamamasean anna pabantangi tu isungan kapayunganna.

²⁹Iatu belona to mangura iamotu kamatoranna, sia iatu kamala'biranna to matua, iamotu uban.

³⁰Iatu lalan pebamba kerara usseroi kakadakean, sia iatu pelonga' umbasei tu apa karerungan lan penaa.

21 ¹Iatu penaanna datu lan limanNa PUANG susito salu'-salu', Napalolong lao umba-umba tu Naporai.

²Iatu mintu' lalanna tau nasanga malolo dio pentirona, apa PUANG ussudii tu penaa.

³Umpogau' kamaloloan sia salunna mandu naala penaanNa PUANG na iatu pemala'.

⁴Iatu mata pasoloran sia penaa madao, iamo parrangna to tang mekaaluk, iamora dipokasalan to.

⁵Iatu pa'inaanna to birisan umpaden kaseboan, apa minda-minda tu sasa-sasa bang lan kapu'duran.

⁶Iake urrampunki' ianan tete dio lila ma'pakena, susito gaun titale' sia susi poya mebaa lako kamatean.

⁷Iatu penggauran masa'ga'na to tang mekaaluk urriu' bangi male, belanna manokamo tu tau iato umpogau' tonganna.

⁸Iatu lalanna to ma'pakena tilekko-lekko, apa iatu to bulo lolong malolo tu penggauranna.

⁹Mandu melo untorroi tetuk soto banua na iatu sisola baine te'geran lan banua.

¹⁰Iatu penaanna to tang mekaaluk ungkabarii bang kadakena, sia tae' natandai ungkamasei padanna rupa tau.

¹¹Iake diukungi tu to pabe'se, la kinaa tu to tang unnampui tangnga' melo; sia iake to kinaa diada'i, la unnappa' kapaissanan.

¹²To malambu' umpenunu a'gan banuanna to tang mekaaluk sia ussangangi tu mai to tang mekaaluk.

¹³Minda-minda ussissinganni talinga tu pengkamoyana to bongko, manassa iake ia metamba tae' tau umpebalii.

¹⁴Iatu pamengan dibuni umparapa' kasengkean, sia iatu pa'kamase natambuk umpa'dei kare'dekan ara'.

¹⁵Iatu umpogau' tonganna, napoparannu to malambu', apa napotiramban tu umpogau' kakelokan.

¹⁶Iatu to pusa dio mai lalan tangnga' kinaa la melayo lan kasirampunan bombo tomate.

17 Minda-minda umporai bangi
ma'marua'-rua', la kapu'duran; sia
minda-minda umbudanan minna' sia uai
anggoro', tae' nala sugi'.

18 Iatu to tang mekaaluk napopela'bak
to malambu' sia iatu to tang maruru'
ussonda to bulo lollong.

19 Mandu melo tu untorroi padang
pangallaran na iatu sisola misa' baine
te'geran sia sengkean.

20 Lan banuanna to kinaa denmo tu mai
ianan dinanna sia minna', apa misa' to
baga untabu-tabui.

21 Minda-minda unnula' kamaloloan sia
kamamasean, la unnappa' katuoan,
kamaloloan sia kadipangkeran.

22 Iatu to kinaa unteka' kota
ditambakukunna to lalong sia natuan tu
benteng naposanderan.

23 Minda-minda unghanandai pudukna
sia lilana, iamo unghampai kalena dio
mai ma'rupa-rupa kapussakan.

24 Iatu to rombo' sia matampo, disanga
to patelle-telle, iamotu to matampo liu
penggauranna.

25 Iatu kamailuanna to tukkunan umbaai
lako kamatean, belanna iatu limanna
magasa mengkarang.

²⁶ Iatu kamailuan mailu bang situ'turan allo, apa iatu to malambu' mamengan bang sia tang ungasayangi apanna.

²⁷ Iatu pemala'na to tang mekaaluk iamo misa' kamagallian, ondong pole' ke napemalaranni situang tangnga' kadake.

²⁸ Iatu to sa'bi tang tongan la sanggang, apa iatu to ma'perangi, ditongan ke ma'kadai.

²⁹ Iatu to tang mekaaluk ma'lindo batu, apa iatu to bulo lollong umpamanassa tongan lalanna.

³⁰ Tae' tu kakinaan sia tae' tu tangnga' kinaa, tae' duka tu bisara, ke umpennoloiki' PUANG.

³¹ Iatu darang dipasakka', ke allo kapararian, apa iatu kapataloan lu dio mai PUANG.

22 ¹ Iatu sanga melo losong ia na ia tu kasugiran kapua sia kamaturu-turuan mandu melo na iatu salaka sia bulaan.

² Iatuto sugi' sia tobongko pada-pada sitiro; iatu Totumampana sola nasangi, iamotu PUANG.

³ Iatu to manarang, ke natiroi tu kamandasan, male umpentilindungan kalena, apa iatu to tang unnampui

tangnga' melo umpatarru' bang
pa'inaanna anna ruai kamandakan.

⁴Iatu napobua kaumpamadiongan
penaa, iamotu kamatakuran lako
PUANG, iamo kasugiran, kadipangkeran
sia katuoan marendeng.

⁵Iatu duri sia poya dio lu lalanna
to leko' penaanna, minda-minda la
ungkarimmani kalena, untoyangan
kalena inde to dio mai.

⁶Ada'i tu pia muane situru' tu sipatunna
la napogau', moi sae lako matuanna,
manassa tae' nala sepang dio mai.

⁷Iatu to sugi' umparenta to bongko, sia
iatu to kailandan la napotosandang to
umpaindanni.

⁸Minda-minda unnambo' kakelokan,
iamo la umpebuai kamandakan, sia iatu
tekken kasengkeanna la pa'de bang.

⁹Iatu to masokan pentirona, la
dipamasakke, belanna umpa'kamasean
kandena lako to kalala'.

¹⁰Ula'i sun tu to pabe'se, anna pa'de tu
kasigagan, anna radan tu kasisalan sia
kasisayuan.

¹¹Minda-minda untkabudai ma'penaa
masero sia minda-minda ma'puduk
masokan, naposangmane datu:

¹² Iatu matanNa PUANG ungkaritutui kapaissanan, apa iatu kadanna to tang maruru' tang Napopembua.

¹³ Ma'kada tu to tukkunan nakua: Den misa' singa dio to' batatta, napateina' minii dio lu tana lapang!

¹⁴ Iatu pudukna baina tau susi misa' kalo'tok mandalan; minda-minda tu Nasengkei PUANG, manassa la tobang rokko.

¹⁵ Iake nala'ka'mi kabagan tu penaanna pia muane, manassa pebamba peada'pi la unnalai.

¹⁶ Minda-minda umpandasa tobongko, umpamaupa' tobongko; naminda-minda umben apa tosugi', umpakalala' tosugi'.

Tananni talinga tu kadanna to kinaa

22:17-24:34

¹⁷ Patananni tu talingammu sia perangii tu kadanna to kinaa, sia papatui penaammu tu kapaissanangku.

¹⁸ Belanna melo, ke munanna inai, sia iake sakka'i mintu' dio randan pudukmu.

¹⁹ Dikua anna iatu rannummu sande' lako PUANG, iamoto angku ada'iko allo iate, iko bangsiamu.

²⁰Tang mangkamorokoka kusurasan, tu ba'tu pira-pira kada oro'na pa'pangada' sola pa'pakilala sia kapaissanan,

²¹ammu dipaissanani tu katongananna kada manappa' ammu ma'din umpebalii kada manappa' lako tu to ussuako?

²²Da murampai tu apanna to bongko, belanna kalala'mo, sia da mupakario-rioi tu to makasi-asi lan babangan.

²³Belanna PUANG la umpebalii tu kara-karana, sia la urrampai tu sunga'na tu to urrampa apanna tau iato mai.

²⁴Da musisangmane to sengkean sia da musikalute to arasan,

²⁵kumua da mupopa' biasai tu umpeolai kedona, sia da mutananni poya tu kalemumu.

²⁶Da musangbilangan tu to umpessala'pan limanna siallu' sia unnindo'i indanna to senga'.

²⁷Tae' manii apa dio kalemumu mupamayaran, ma'apaoi nala iatu kamammaran munii mamma' naala tau?

²⁸Da mupalelei tu katonan dolo, tu napantok nene' to dolomu.

²⁹Iammu tiroi tu misa' tau malute lan pengkaranganna, manassa la diangka'

untoe pengkaranganna datu, tae' nala
umpentoean to tang mala'bi'.

23 ¹Iake unno'ko'ko kumande sola
misa' pangulu, ia manna mutiro
melo tu diona tingayomu.

²Sia pandanni piso tu barokomu, ke
misa'ko to soko.

³Da mukaduangi tu kande mammi'na,
belanna iamo kande mepakena.

⁴Da mubo'yo'i kalemu la morai sugi',
pamambelai tu pa'inaan iato.

⁵Iake mupenunui, simpolo pa'de,
belanna ta'pa unggaragan kalena pani',
susito langkan maega mettia' langgan
langi'.

⁶Da mukandei tu kande to ma'mata
pasisik, da mukaduangi tu kande
mammi'na

⁷belanna susito ma'inaa lanna bang lu,
susimoto tu a'ganna; kumandemoko sia
mangiru'ko!, kadanna lako kalemu, apa
iatu penaanna mambela dio mai kalemu.

⁸Iatu kande musuak, tu muamma'mo, la
mulua sule, sia iatu kada masokanmu
mupokada punala bang.

⁹Da muma'kada dio pa'peranginna
to baga, belanna nasayu tu kada
tonganmu.

¹⁰ Da mupalelei tu katonan dolo sia da mulambanni tu pa'lakna pia biung.

¹¹ Belanna iatu Tomangla'bakna matoto'; sia la Napebalii tu kara-kara unneako.

¹² Papatui penaammu tu pa'pakilala sia patananni talingammu tu kada tongan.

¹³ Da mupadapai tu peada' lako pia muane; iake mubambai pebamba, tae' nala mate.

¹⁴ Moi ammu bambai pebamba, apa murampanan tu sunga'na dio mai lino tomate.

¹⁵ E anakku muane, iake kinaai tu penaammu, manassa ia duka tu penaangku la parannu.

¹⁶ Iatu mintu' apa lan ba'tengku la sila'tekan, ke ussa'bu'i tonganna tu pudukmu.

¹⁷ Da nakimburui penaammu tu to umpogau' kasalan, sangadinna birisanko la tontong ungkatakuk', PUANG,

¹⁸ iake susito, manassa la sae tu attu melo, sia tae' mula ka'tu rannu.

¹⁹ Ma'perangiko, e anakku muane, ammu kinaa, patu'tunni tupenaammu lako lalan tongan.

²⁰ Da musikadamak tu to pangiruk' uai anggoro' sia to pa'duku'.

²¹ Belanna iatu to pangiru' sia to pa'kande la kalala' sia iatu to pa'tingkaru'dusan umpopake sare dodo.

²² Perangii tu kadanna ambe'mu tu mangka undadiangko, sia da musayui tu indo'mu, ke matuami.

²³ Allii tu kamanapparan sia da mubaluk pole'i, sia kakinaan, pa'pakilala sia tangnga' kinaa.

²⁴ Iatu ambe'na to malambu' la parannu tongan, minda-minda undadian pia kinaa la naposende.

²⁵ Iamoto anna parannu penaanna tu ambe'mu sia indo'mu, sia anna sende tu to undadiangko.

²⁶ E anakku, sorongi tu penaammu lako kaleku, sia la naposende matammu tu diona lalanku.

²⁷ Belanna iatu baine bualang susito kalo'tok mandalan, sia baine passulo bongian susito patuang si'pi'.

²⁸ Ondongpi, mangodo' susito pa'gora' sia umpakeranggan to tang maruru' dio lu torro tolino.

²⁹ Mindara tu nanii pa'dikka'? mindara tu nanii pekaindo'? mindara tu nanii kasigagan? mindara tu nanii kasumarroan? mindara tu nanii bangke

punala bang? mindara tu nanii mata maru'gun?

³⁰ Dio lu to masai bongi bangmo unno'ko' mangiru' uai anggoro', iamotu to sae ullae' uai anggoro' dipasito'bo'.

³¹ Da mutiroi tu uai anggoro', ke mararang tonganni, sia iake pamburorongi lan irusan, tarru' liu bang diamma'.

³² Katampakanna ma'totok susito ula', sia umpessumpiran ipona ten to ula' rame.

³³ Iake susito, iatu matammu untiro ma'rupa-rupa apa memangngan, sia tang ma'runduanan tu penaammu muma'damolang.

³⁴ Sia la susiko to mamma' lan atena tasik, sia sangtintiko to matindo dao tampak lentong kappala'.

³⁵ Nabambana' tau, apa tae' kusa'ding mapa'di', nabobo'na, apa tae' kusa'dinganni; pirampira kula pandiu? Manassa la kudaka' pole'pa.

24 ¹ Da mukimburui tu to kadake sia da muporai la ussisolanni,
² belanna iatu penaanna untangnga' bang pa'pakario-rio, sia iatu pudukna umpokada bang kamandakan.

³Tete dio kakinaan nadibangun tu misa' banua, sia tete dio tangnga' melo nadipabantang;

⁴tete dio kapaissanan nadiponnoi tu mai bilikna ianan keangga' sia maballo sanda rupanna.

⁵Iatu to kinaa matoto', sia iatu to unnampui kapaissanan umpasombo kamawatangan.

⁶Belanna sipatuko la parari situang pa'timbangan, sia iatu kapataloan napaden kabudanna to ma'bisara.

⁷Iatu to baga tae' nalambi'i tu kakinaan; tae'na tiku'bi' tu pudukna lan to' babangan.

⁸Minda-minda tu matangnga' bang la umpogau' kadake, iamo digente' to bulituk.

⁹Iatu tangnga' tang kebattuan, iamo kasalan, sia iatu to pabe'se nakagalli tau.

¹⁰Iake raangi penaammu lan attu kapussakan, la moro' tu kamatotorammu.

¹¹Rampananni tu to ditingkan la dipatei, sia da mutoyangan kalemu dio mai tu to tipa're'ba len la dipongko.

¹²Iake ma'kadako mukua: Manassa tae' kiissanni - tae'raka nala sombo

lako Puang tu ussudi mintu' penaa
 sia tae'raka Nala untandai Puang, tu
 umpenunu ba'tengmu sia tae'raka
 Nala umpabala'i tu penggauranna
 simisa'-misa' tau?

¹³ Kande'i tu tani' enoan, e anakku
 muane, belanna melo tu iannato, sia iatu
 tallo' merang matappa' lan lingaromu.

¹⁴ La mutandai kumua susi dukato
 tu kakinaan lan penaammu. Iake
 mukabu'tuimi, manassa la sae
 tu kameloan undinna, sia iatu
 pa'rannuanammu tae' nala ka'tu.

¹⁵ E kamu, to tang mekaaluk, da miodo'i
 tu banuanna to malambu', sia da
 misanggangi tu inan katorroanna.

¹⁶ Belanna iatu to malambu' moi anna
 tobang pempitu, la bendan duka sule,
 apa iatu to tang mekaaluk tipessussuk
 tama kamandasan.

¹⁷ Iake tobangi tu ualimmu, da
 muparannu; iake tipessusukki, da
 nasende penaammu,

¹⁸ dikua da Natiroi PUANG, anNa tae'
 naalai penaanNa, Naurunganni umpalelei
 tu kasengkeanNa dio mai.

¹⁹ Da mukagi'gi'i tu to kadake, sia da
 duka mukimburui tu to tang mekaaluk;

²⁰ belanna tae' nala sae tu kameloanna undinna lako to kadake, sia iatu palitanna to tang mekaaluk la dipa'dei.

²¹ E anakku muane, kataku'i tu PUANG sola datu, sia da musisola tu tau umpaden kamarukkan.

²² Belanna tang dikapang-kapang anna bu'tu tu kasangganna, sia mindara unnissanni ba'tumba natappu' tu taunna narampoi kamandasan.

²³ Inde dukapa tu ba'tu pira-pira (kada peada'na) to kinaa. Tang melo tu umpelindo tau lan kapa'paolaian salu.

²⁴ Minda-minda tu ma'kada lako tu umpogau' kadakena, kumua: Tae' musala, nagatai mintu' bangsa sia la natampakki ropu to sangpetayanan.

²⁵ Apa minda-minda ma'paolai salu tongan la maupa', sia la narampoi kamasakkean sia kasalamaran tu tau iato.

²⁶ Minda-minda mebali tongan, iamo unnudung pudukna tau.

²⁷ Posara'i dolo tu pengkaranganmu dio salian sia pasakkaranni kalemu tu pa'pa'lakan, mumane umpabendan banua.

²⁸ Da musa'bi tang kebattuan lako padammu to lino, belanna la morairokoka umpatassu'i dio pudukmu tu kamorang-morang?

²⁹ Da muma'kada kumua: Susitu nagauranna' susi dukato tu la kugauranni; la pantan kupabala'i sitinaya penggauranna.

³⁰ Den pissan kulendu'i pa'lak to tukkunan sia ullendu'i pa'lak anggoro' to tang unnampui tangnga' kinaa.

³¹ Manassa pa'lak iato nasitutu'i duri sia nasamboi riu, sia iatu rinding tembo'na puramo tuan.

³² Iatongku pamarangami, kupalan penaami, sia iatongku tiromi, kualami pangadaran tu iannato.

³³ La mamma'pa' sattu', mamma'-mamma'pa' sattu', la ma'koko kalepakpa' umbambangan kaleku sattu',

³⁴ la saemo madomi' tu kamakario-rioammu sia iatu kataerammu susi misa' to ma'pa'buno.

**Peada' dandanan sangka'
narampun taunna Hizkia****25:1-29:27**

25 ¹Inde dukapa tu peada' dandanan sangka'na Salomo, tu narampun taunna Hizkia, datu Yehuda.

²Iamo Napomala'bi Puang Matua tu umbuni apa Napogau', apa iatu napomala'bi' datu iamotu umparessa kara-kara.

³Iatu malangka'na langi', sia iatu mandalanna lipu daenan sia iatu penaanna datu tang dilambi' disuka'.

⁴Alai tu tai salaka, anna bu'tu natiro pande bulaan tu misa' panggaraganna.

⁵Pamambelai tu to tang mekaaluk dio mai olona datu, na iatu isungan kapayunganna dipabantang tete dio kamaloloan.

⁶Da mutendeng kalemu dio olona datu, sia da mubendan dio inanna to kapua.

⁷Belanna mandu melo, kema'kadai tau lako kalemu, nakua: Maleko mai, kendecko langngan!, na iake napamadionganko tau dio olona to mala'bi', tu mangka nata'pai matammu.

⁸Da mumadomi' male ma'kara-kara, belanna apa tu la mupogau' ma'katampakanna ke napakasiri'ko padammu tolino?

⁹Pemeloi kalena bangmi tu kara-karamu sola padammu tolino, apa iatu rasia to senga' da mupasomboi,

¹⁰da nabe'seko minda-minda urrangi tu iannato; ianna susito, tae' nala tore tu lele kadakemu.

¹¹Iatu kada disa'bu' melo butung bua appel bulaan dipadiong pindan salaka.

¹²Iatu to ma'pakilala kinaa siperangian to untananni talinga susito anting-anting bulaan sielle' manik bulaan.

¹³Susitu masakka'na ambun makko, ke attu pegandung, susi dukamoto tu misa' pesua manappa' lako tu ussuai, belanna iamo umpamanaman penaanna puangna.

¹⁴Susito salebu' sia angin tang umbaa uran, susi dukato tu misa' tau untendeng pamenganna tu tae' gai'na.

¹⁵Diona pesuka' kalando anna dipamalamma' penaanna tu to paa, sia lila masokan unnisak-nisak buku.

¹⁶ Iake muappa'i tu tani' enoan, kande bangi silasanna, da mupeko'sai, mulua manii sule.

¹⁷ Da mumadada' bang lao lako banuanna padammu tolino, masorro manii, anna kabiri'ko.

¹⁸ Susitu misa' tarasulu', pa'dang sia tinaran matata', susi dukato tu misa' sa'bi tang tongan lako padanna tolino.

¹⁹ Susitu isi manapo sia lentek tiredok len susi dukamoto ke sande' lakoki' to tang manappa' lan allo kapussakan.

²⁰ Susi to unnalai bayunna, ke attu madingin, sia susi to sukka dipasirau soda, susi dukato tu to sumengo punala bang, moi anna rosso penaanna.

²¹ Iake tangdia'i tu ualimmu pakandei, iake ma'rangi pairu'i.

²² Belanna ke mupogau'i susito, mupabumbunni ruaya tu ulunna, anna PUANG la umpakkanni lako kalemu.

²³ Iatu angin ma'paludaa mai umbaa uran kamban, susi dukato tu kada boko' umpapayan kasengkean dio lindona tau.

²⁴ Mandu melo untorroi tetuk soto banua, na iatu sisola baine te'geran lan banua.

²⁵ Iatu kareba melo dio mai tondok mambela butung to uai sakka' lako to ma'rang.

²⁶ Susi uai saruran dipamalutu sia uai kalimbuang dipamaruttak, susi dukamoto tu to malambu' ungalaa' to tang mekaaluk.

²⁷ Kadake ke budai tani' enoan dikande, apa iatu untuntun kara-kara magasa tongan iamo umpabu'tu kadipangkeran.

²⁸ Susi kota tuan rinding tembo'na, susi dukamoto tu misa' to tang unnatta penaanna.

26 ¹ Susi ambun makko ke pealloanni, sia uran ke pegandunganni, susi dukato tu kadipangkeran lako tobaga.

² Susito dena' mettia' lu lako lu dio mai sia susi kaluppini' male bang mettia', susi dukato tu tampak ropu dipokada punala bang, tang la umbasa tau.

³ Iatu ue dibamban darang, iatu sanga' disangaran keledai na iatu pebamba dipadio boko'na tobaga.

⁴ Da mupebalii to tobaga sitinaya kabaganna, da mususitu tau iato.

⁵ Pebalii tu tobaga sitinaya kabaganna da nasangai kinaa tu kalena.

⁶ Minda-minda umpa'pea kareba tete dio tobaga, susito unta'takki lette'na sia susito unniru' apa parasun.

⁷ Susito kupi' kope lentekna susi dukato tu kada peada' sun dipudukna tobaga.

⁸ Susitu to umpori manda' batu lan pekolak, susi dukato tu to umpakaraya to baga.

⁹ Susitu duri untossok limanna to malango, susi dukato tu kada peada' sun dipudukna tobaga.

¹⁰ Susito ma'pana punala bang urrua mintu' to lendu' lalan, susi dukato tu to umpopa'diama tobaga sia to pa'malangoan.

¹¹ Iatu tobaga tu ma'tole-tole umpokada kabaganna, susito asu sule ungkande luana.

¹² Iake mutiroi tu misa' to ussanga kalena tokinaa, manassa iatu tobaga mandu dirannuan na iatu tau iato.

¹³ Ma'kada tu to tukkunan nakua: Den olo'-olo' masuru dio lu lalan! sia den singa dio lu batatta!

¹⁴ Susitu ba'ba tilento-lento dio to' engsel, susi dukato tu to tukkunan diong kamammarranna.

¹⁵ Iatu to tukkunan umpadiong bang kandian limanna, apa matukkun siapa unnangka' limanna ma'suak.

¹⁶ Iatu tu tukkunan ussanga kalena mandu kinaa na iatu pitu to umpebalii kada tongan.

¹⁷ Minda-minda tu untamai kasigagan tang umpatu kalena, susi tu tau untoe talinga asu lendu' lalan.

¹⁸ Susito bomboan umpa'panan anak pana nanii api sia umpassumpiran tinaran papatean,

¹⁹ susi dukato tu to umpakena padanna toline sia ma'kada nakua: Maningo-ningo bangra' aku.

²⁰ Iake tae'i kayu, pa'de tu api; umba-umba tu tae' nanii to ma'kada boko', rapa' tu kasigagan.

²¹ Susi ruaya umpopa'lana-lana dukkunna sia kayu umpopa'lantang-lantang api, susi dukato tu to passigagan umpabu'tu kasiualian.

²² Iatu kadanna to ma'kada boko' susito kande marasa, tang tigaruntu lendu' tama ba'teng.

²³ Susitu bibang disapu' salaka, susi dukato tu puduk dukku-dukku umpokada kamamaliran, apa kadake tu penaa.

²⁴ Minda-minda tu untambuk essun, belo puduk punala bang, apa untannun pa'pakkena lan ba'tengna.

²⁵ Moi anna ma'kada masokan, da mupatonganni, belanna pitu tu apa megallian naparitambuk.

²⁶ Moi anna membuni tu kamagi'giran tete dio pa'pakkena, iatu kadakena sombo lan kasirampunan.

²⁷ Minda-minda umbo'bokan patuang tau, ia kalena la tobang rokko, sia minda-minda ullolinni batu tau, la nalolinni sule tu kalena.

²⁸ Iatu lila kamorang-morang unγκabiri' to naroso, sia iatu puduk mammi' umpasakka' kasanggangan.

27 ¹ Da mumassattuan diona tu allo masiang, belanna tae' mutandai apa tu ma'din napabu'tu allo iato.

² Melo ke to senga' umpudiko, da napudukmu kalena, sia totama sae, da nakalemu ma'pudi.

³ Iatu batu magasa sia iatu karassik mabanda', apa iatu saki inaa napabu'tu to baga mandu magasa na iatu apa sola duai.

⁴ Masarrang tu kare'dekan ara'na tau sia nakabu' kasengkeanna, apa iatu kamangimburuanna minda la unnattai?

⁵ Iatu peada' dipasombo mandu melo na iatu kamamasean dibuni.

⁶ Iake bangkeki' nabamba sangmaneta, malolo tu penggauran iato, apa iatu pangudungna uali moi mekabu' tae' duka natongan.

⁷ Iatu to dia' nalullu'mo tu tani' enoan, apa iatu to tangdia' moi apa mapai' matanning duka nasa'ding.

⁸ Susito manuk-manuk salamba salao sikambela serangna, susi duka tu to salamba salao sikambela tondokna.

⁹ Iatu minna' sia pandere' umpamanaman penaanna tau, susi dukato tu kasisangmanean lantuk diona pa'pakilala malolo.

¹⁰ Da mutampe'i tu sangmanemu sia sangmanena ambe'mu, apa da mulese banuanna siulu'mu, ke naruako kamandasan.

Mandu melo tu sangbanua mandappi' na iatu misa' siulu' mambela.

¹¹ La kinaako, e anakku muane, sia paparannui tu penaangku, angku pebalii tu minda-minda ussayuna'.

¹²Iatu to manarang, ke natiroi tu kamandasan, male umpentilindungan kalena, apa iatu to tang unnampui tangnga' melo umpatarru' bang pa'inaanna anna ruai kamandasan.

¹³Alami tu bayu lamba'na, belanna iamo unnindo'i indanna to senga', sia alami ammu potosandangi ussondai tu baine tang ditandai.

¹⁴Minda-minda tu mela'bik sae massalama' lako padanna to lino anna umpekapuai gamaranna, nasanga tau susi bang to sae unggatai tu tau iato.

¹⁵Iatu papa rutu' ke uran kambanni namisa' baine passigagan pada-pada bang to tu a'ganna.

¹⁶Minda-minda morai umparadanni, susito umparadan angin, sia lima kananna susitu la untangke minna'.

¹⁷Iatu bassi umpamataran bassi, susi duka tu tau umpamataran to senga'.

¹⁸Minda-minda ungdaduttu' garonto' ara, la nakande tu buanna, minda-minda ungdaritutui apanna puangna, la dipakaraya.

¹⁹Susitu uai nanii ussammini lindona tau, susi dukato tu penaanna nanii umpeanni a'ganna.

²⁰ Iatu lino tomate sia bambana mukkun
tae' bang la mosona, susi dukamo tang
mosona tu matanna tau.

²¹ Iatu pa'paredean dinii umpatama
salaka sia dapo' dinii umpatama
bulaan, na iatu tau disudi situru' lлена
sanganna.

²² Moi anna dilambuk tu to baga sola
pare lan issong, inang tae' nala sisarak
tu kabaganna.

²³ Tiro meloi tu mintu' bembe'mu sia
palan penaai tu dombamu ma'ba-anan.

²⁴ Belanna iatu ianan tae' namarendeng;
tontongraka tu makota nasiosso'i tau?

²⁵ Iake pu'pu'mi tu riu sia mellolo sule
sia dirampunmo tu apa tuo dao buntu,

²⁶ attu iato iatu anak domba la
umpadenangko pakean sia iatu bembe'
laki la mupangallian misa' pa'lak,

²⁷ sia la silasa tu pangandu' bembe' la
mukande sia nakande to lan banuammu,
sia la napotuo mintu' ruranammu baine.

28 ¹ Iatu to tang mekaaluk male
mallai, moi tae' tau unnula'i,
apa iatu to malambu' manaman bang
nasa'ding susito singa mangura.

² Iake pabali-balii tu pa'tondokan, la
buda tu arungna, apa tete dio tau

unnampui pakita penaa sia tangnga' kinaa, nanii marendeng tu atoran malambu'.

³Iatu to kalala', tu umpakario-rio to bongko, susi bang uran kamban sae ussoloi kande.

⁴Iatu to umboko'i sukaran aluk, umpudi to tang mekaaluk, apa minda-minda ungaritutui sukaran aluk napomatana' tu tau iato.

⁵Iatu to kadake tae' natandai tu malolona, apa minda-minda undaka' PUANG natandai nasang.

⁶Iatu to kalala' unnola malolo mandu melo na iatu to kelok lalanna, moi anna sugi'.

⁷Minda-minda tu ungaritutui sukaran aluk, iamo misa' pia muane unnampui tangnga' kinaa, apa minda-minda tu sisola passolle', umpakasiri' ambe'na.

⁸Minda-minda tu urranganni iananna medenne' doi' sia mesaro la'da', umpangrampunan to uangkamasei tobongko.

⁹Minda-minda umpasalai talinga sia manoka umperangii sukaran aluk, moi passambayangna megallian duka.

¹⁰ Minda-minda umpapusa to bulo lollong lako lalan kamandasan, ia kalena la tobang tama patuangna, apa iatu to sallo' la umpomana' kamauparan.

¹¹ Misa' to sugi' ussanga kalena kinaa, apa misa' to kalala' tu unnampui tangnga' kinaa tarru' natandai tu penaanna.

¹² Iake sila'tekanni tu to malambu', iamoto tu kamala'biran kapua, apa iake unnappa'i kuasa tu to tang mekaaluk, membuni nasang tu tau.

¹³ Minda-minda tu ussamboi kapatodo-tintinganna, tae' nala maupa', apa minda-minda unnakui sia umboko'i la ungkabu'tui kamaturu-turuan.

¹⁴ Maupa' tu to tontong matakuk', apa minda-minda tu umpamakarra' penaanna, la tobang rokko kamandasan.

¹⁵ Susi singa umburrung sia susi beruang tangdia', susi dukamo a'ganna to tu pangulu tang mekaaluk umparenta misa' bangsa malamma'.

¹⁶ Iatu misa' datu tang palambi' pa'inaanna, umpakario-rio tongan tau, apa minda-minda ungkabiri' saro bu'tu kadake iamo umpamalambe' sunga'na.

¹⁷ Iatu tau untanggung rarana tau tu napatibollo, la mallai sae lako panglamunan; da nadampai tau.

¹⁸ Minda-minda tu unnola malolo, la dilendokan, apa iatu to kelok lalanna, tang dikapang-kapang anna tobang.

¹⁹ Minda-minda tu umbuak padang, la dipedia'i, apa minda-minda tu unnula' apa tae' gai'na, la dipedia'i kakalalaran.

²⁰ Iatu to manappa' la sebo kamasakke-sakkeanna, apa minda-minda unnula' kasugiran, tae' nasalai tang diukung.

²¹ Iatu umpelindo tau, tae' namelo; moi anna kande sangsuakan, napobannang duka tau sala.

²² Iatu tau meullak matanna, maduang la madomi' sugi', sia tae' natandai, kumua la narampoi kapu'duran.

²³ Minda-minda tu umpakilala to senga', manassa la unnappa' kamasokanan undinna losong na iatu to malute massede.

²⁴ Minda-minda tu urrampa apanna ambe'na sia indo'na, anna ma'tangnga' kumua: tae' nakasalan, tau iato solana to kadake.

²⁵ Iatu tau tontong bang ungdaduangi ianan umpabu'tu kasisalan, apa minda-

minda tu umposande' PUANG, la dipedia'i tongan kameloan.

²⁶ Minda-minda tu urrannuan kalena penaanna, iamo tobaga, apa minda-minda unnola lalan kakinaan, la tilendok,

²⁷ Minda-minda tu ungasokanni to bongko, tae' nala kapu'duran, apa minda-minda tu untampunanni mata, la narua tampak ropu.

²⁸ Iake unnappa'i kuasa tu to tang mekaaluk, la membuni tu mai tau, apa iake sabu'i tu tau iato, la kerangngan tu to malambu'.

29 ¹ Minda-minda ditole-tole dipakilala, anna tontong bang matoro, ta'pa la disabu'i anna tang tundu-tunduannamo.

² Iake sakerang-rangngannai kamatotoranna tu to malambu' parannu tu to buda, apa iake ma'parentai tu to tang mekaaluk, sumarro tu to buda.

³ Minda-minda tu umporai kakinaan, umpaparannu ambe'na, apa minda-minda tu sikadamak baine bualang, ussa'sakan iananna.

⁴ Diona parenta malambu' nanii datu umpabantang tondokna, apa iatu to

ma'pasanta'i sima, iamo ussangang tondok.

⁵Iatu to ussede-sede bang padanna tofino, natananni porro' tu pentengkana.

⁶Iatu kapatodo-tintinganna to kadake iamo umpoyai, apa iatu to malambu' la mela'tek sia la sende.

⁷Iatu to malambu' untonganan tobongko, apa iatu to tang mekaaluk tae' napalan penaai tu iannato.

⁸Iatu to matampo umpaden kamarukkan lan kota, apa iatu to kinaa umparapa' kasengkean.

⁹Iake sikara-karai tu to kinaa na tobaga, tae' natorei sumaraba-raba sia metaa.

¹⁰Iatu to umpatibollo rara, ungakabiri' to sallo', apa iatu to bulo lolong untuntun kamakarimmananna.

¹¹Iatu tobaga umbarrakan bang mintu' kasengkeanna, apa iatu to kinaa umpadapa sia umpa'dei kasengkeanna.

¹²Misa' to ma'parenta umperangii bang kada tang tongan - iatu mintu' to naala parea tang mekaaluk nasang.

¹³Iatu to kalala' sia to ma'pakario-rio tontong sitammu, PUANG umbenni pentiro masero sola duai.

¹⁴Iatu misa' datu untonganan karakana tobongko, manassa la bantang tu isungan kapayunganna sae lakona.

¹⁵Iatu pebamba sia peada' umpaden kakinaan, apa iatu pia muane disa'biangan bang, umpamasiri' indo'na'.

¹⁶Iake kerangnganni tu to tang mekaaluk, sakerangngan-rangnganna tu kapatodotintingan, apa iatu to malambu' napopaiman, untiroi tu katobanganna tau iato.

¹⁷Pa'dikki tu anakmu muane, anna padenangko karapasan penaammu sia napabu'tuangko kaparannuan.

¹⁸Iake tae'i tu kada dipaombo', iatu pa'tondokan lao sala, apa la maupa' tu to ungkaritutui sukaran aluk.

¹⁹Iake kada manna tang silasapa to tu peada' lako misa' kaunan, belanna moi natandaimo, apa tae' napalan penaai.

²⁰Iake mutiroi den tu tau usasai kada, mandu dirannuan tu to baga na iatu tau iato.

²¹Minda-minda tu umpamolle' misa' kaunan tempon manguranna, katampakanna la pabali-bali tu kaunan iato.

²² Iatu to arasan umpabu'tu kasigagan sia iatu to tarru' ara' umpogau' buda penggauran kadake.

²³ Diona kamadoan penaa anna dipamadiongan tu misa' tau, apa iatu to umpopengkadiongan penaanna la unnappa' kamala'biran.

²⁴ Minda-minda mantaa sola to boko, iamo ungakabiri' kalena; moi narangimo tu tampak ropu, apa tae' napokada lenni tu kara-karana.

²⁵ Kamatakuran lako tau, iamo untananan poya kaleta, apa minda-minda tu umposande' PUANG, mentilindung dio inan marampa'.

²⁶ Buda tau untuntun pa'kamaseanna to ma'parenta, apa lu dio mai PUANG nanii tau unnappa' katonganan.

²⁷ Iatu to kelok napomagalli to malambu', apa minda-minda unnola tonganna iamo napomagalli to tang mekaaluk.

Peada' dandanan sangka' napa' pangadaran Agur

30:1-33

30 ¹Inde sia tu kadanna Agur,
anakna Yake, KadanNa Puang

Matua. Ma'kada te tau iate nakua:
Mengkabo'yo'mo', o Puang Matua, sia
bonnongmo'.

² Belanna mandu bagana' na iatu mintu'
tau sia tang unnampuina' tangnga' melo
susi tofino.

³ Sia tae' duka kupelada'i kakinaan,
kuurunganni untandai Puang Masero
pindan.

⁴ Mindara tu kendeK langan langi' sia
songlo' sule dao mai, mindara urrampun
angin diong pa'ka'panna? Mindara
umbungku' uai diong tamang-kalena,
mindara umpamanassai tu mintu' randan
langi'? Mindara tu sanganna sia mindara
sanganna tu anakna muane? Manassa
mutandai.

⁵ Mintu' tu kadanNa Puang Matua pura
sudimo anna masero tongan; iatu to
umpentionganNi Iamo napobalulang.

⁶ Moi misa' da murangnganni tu kadanNa,
dikua da Nata'tanko sia da mudiapparan
to buttok.

⁷ Duang rupa tu apa Kupalaku lako
Kalemi, da Mipadapanna' kumane mate:

⁸ Pamambelai dio mai kaleku tu
kakelohan sia kada tang tongan, da
Mibenna' kakalalaran sia kasugiran,

sangadinna kaduttu'na' kande, iamotu
taa silasanku.

⁹ dikua da kupeonganniKomi, ke
kala'biammo' sia da kuma'kada kumua:
Mindara tu PUANG? sia da duka
kuboko, kenarampoina' kabongkoan
sia da kutodotinting sanganNa
Kapenombangku.

¹⁰ Da mupa'pekabirisanni tu misa' to
mengkarang lako puangna, anna da
nagataiko sia mutanggung kalena tu
salana.

¹¹ Den tu tau pira unggatai ambe'na sia
tae' napasakke indo'na.

¹² Iamotu tau, tu ussanga kalena masero
dio pentirona, apa tang dibasei tu
ruttakna.

¹³ Iamotu pasoloran matanna sia madao
pentirona.

¹⁴ Iamotu to ma'isi susi pa'dang sia
to ma'buang susi piso, la unnimbakan
mintu' tobongko, anna mata'pimo lan
tondok sia tappumo tu to kalala' dio lu
pa'tondokan.

¹⁵ Iatu lematik da'dua tu anakna baine,
iamotu benni, benni! Inde sia tu tallu
tang untandai kadiaran, sia a'pa' tu tae'
len nama'kada nakua: Silasamo.

¹⁶ Iamotu lino tomate, na pa'tambukan tamanang, kuli'na padang tu tae' bang nama'kada nakua: Silasamo.

¹⁷ Iatu mata untelle-telle ambe'na sia tang umbilang kamengkaolan lako indo'na, la natotokki kaduaya diong biring salu'-salu' sia la nakande anak langkan maega.

¹⁸ Inde sia tu tallung uluan kukamangngai, ondongpi patang uluan tu tang kupebuyu';

¹⁹ iamotu lalanna langkan maega dao langi' na lalanna ula' dao lu buntu batu, lalanna kappala' lan tangngana tasik na lalanna misa' muane sisola baine mangura.

²⁰ Susimote tu lalanna baine pasandak salu lako rampanan kapa': Ianna mangka kumande napa'diimi tu pudukna, anna ma'kada, nakua: Tae' kupogau' kadake.

²¹ Iatu tallung uluan napotigega' lino, ondongpi iatu a'pa', tang naatta pissan:

²² Iamotu tete dio misa' kaunan, ke dadimi datu, na tete dio misa' to tang kebattuan, ke dipedia'i kande.

²³ Tete dio baine disayu anna ditantang, ke dipobainei, na tete dio misa' baine

mengkarang tu ussuale puangna baine naia ussondai.

²⁴Inde sia tu a'pa' bittikna dao kuli'na padang, apa lendu' ia kinaanna;

²⁵iamotu sirrin misa' bangsa malamma', apa naparandan duka tu kinallona ke pealloanni;

²⁶na iatu kalinti to' batu misa' bangsa malamma', apa nagaragai duka tu serangna lan buntu batu;

²⁷iatu batik tae' datunna, apa ma'balole' melo, ke tassu'i male;

²⁸na iatu bulilik ma'din nadammak tau, apa lan duka tongkonan layukna datu.

²⁹Inde sia tu tallu melo nasang tengkana, ondongpi iatu a'pa' melo lingkana:

³⁰Iamotu singa, lalongna mintu' olo'-olo', tu tang sorong boko' dio mai misa' apa, ba'tu dio mai misa' tau.

³¹Na iatu asu pangula', ba'tu bembe' laki, sia misa' datu tu sisola surodadunna.

³²Iake umpamadaoko kalemu, anna tae'pa mutangnga' meloi, ba'tu mangkami mutangnga' melo, melo tampunni tu pudukmu.

³³Belanna iatu pangandu', ke dilelu'i umpabu'tu bumbungan pa'pamakko,

na iatu illong, ke ditumbukki kerara sia iatu kare'dekan ara' ke dipatiludakki umpabu'tu kasigagan.

Pangadaranna indo'na Lemuel

31:1-9

31 ¹Inde sia tu kadanna Lemuel, datu dio Masa, tu naadaranni indo'na.

²Apara, e anakku, (tu la kupokadangko)? io apara, e anak sun dikaleku? io apara, e anak pangallonangku?

³Da mupalulakoi baine tu kamatotorammu, sia iatu kasikadamakammu baine iato umpamandasa datu.

⁴Tang sipatu tu mai datu, e Lemuel, tang sipatu tu mai datu, ke pa'anggoro'i, sia iatu mai to paa ungkaduangi pangiru' palango,

⁵kumua da namangiru' sia da nakalupai tu apa dipondok sia nasondai tu katongannanna mintu' to dipakario-rio.

⁶Benni pangiru' palango lako minda-minda tu kapu'duran sia uai anggoro' lako minda-minda tu rosso tongan penaanna.

⁷ Da'ito nairu'i anna kalupai tu kakalalaranna sia anna tae' naingaranni tu kamandasanna.

⁸ Bungkaranni pudukmu tu to tang naissan ma'kada, belanna la untonganan mintu' to mandasa tongan.

⁹ Bungka'i tu pudukmu, ammu mangra'ta' malambu', sia sanda tonganni tu to dipakario-rio sia to bongko.

Kadipudianna misa' baine birisan sia kinaa lan tananan dapo'na

31:10-31

¹⁰ Mindara la unnappa' misa' baine birisan sia kinaa? iatu angga'na mandu losong na merdan.

¹¹ Iatu muanena unngkatappa'i, naurungan tang kurang tu bua sara'na.

¹² Kameloan bang tu napogau' lako kalena, tangia kakadakean lan mintu' katuoanna.

¹³ Umpasirundunan ia bulu domba sia rami, sia matipa tu limanna unngkarangi tu apa iato.

¹⁴ Susi ia kappala' pa'balili, sia unnala kandena dio mai tondok mambela.

¹⁵ Millikmo ia, ke mabongi bang siapi, sia umben kande to nakurinni sia napamanassan pengkarangan tu mai baine rurananna.

¹⁶ Iake la morai unnampui misa' pa'lak manassa la naappa', sia diona bunga rangka'na natananni misa' pa'lak anggoro'.

¹⁷ Ma'kamandi' anna matoto' mengkarang, sia umpabussu limanna.

¹⁸ Nasa'dingmo, kumua maupa' tu pa'balilinna, iake bongi tang pa'de lenmo tu palitanna.

¹⁹ Tontong bang natoe tu unuran sia umpasule-sule panikuan.

²⁰ Tontong nabungkaran pala'na tu to bongko, sia natadoi lima tu to mase-mase.

²¹ Tae' namataku', narampoi ambun makko tu rurananna, belanna mintu' rurananna ma'tamangkale karamisi.

²² Nagaragammi kalena tu paramadani; iatu lenang melo sia lango-lango makaseda tu napotamangkale.

²³ Iatu muanena katandan dio lu babangan, ke unno'ko'i sola mintu' pekaamberan lan tondok.

²⁴ Nagaragaimi tu tamangkale lenang
anna balukanni; sia beke' naparandan la
nabalukan lako to ma'baluk.

²⁵ Kamatotoran sia kamala'biran
tu napotamangkale, iatu allo undi
napokaparannuan.

²⁶ Situang kakinaan, ke tiku'bi'i tu
pudukna, masokan tu pa'pangada' dara'
lengko lilana.

²⁷ Natiro melo tu lalan pengkaranganna
to lan banuanna, sia tang ungkande roti
tang nakara'ta'i.

²⁸ Iatu mai anakna muane bendan sia
napudi tu kamauparanna, sia ia duka tu
muanena untendengi, nakua:

²⁹ Buda tu mai pia baine mandu matipa,
apa musau' nasang tu mintu'nato!

³⁰ Iatu kamaballoan pa'kaleanna misa'
baine ma'pakena sia iatu kameloan
pantarisanna tae' gai'na, apa misa' baine
ungkataku' PUANG, iamo sipatu dipudi.

³¹ Benni lako tu bunga rangka'na, sia iatu
penggauranna la umpudi lan babangan
tondok!

TOMANGADA'

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanna Tomangada', anakna muane Daud, datu dio Yerusalem.

Mintu'na apa lan te lino tae' gai'na

1:2-11

²Tae' liu gai'na, kadanna Tomangada', tae' liu gai'na! Mintu'na tae' nasang gai'na!

³Apara sarona tu toline lan mintu' ra'ta'na, tu nakara'ta'i, lan naarrang matanna allo?

⁴Sangosso' male, sangosso' pole'o sae, apa iatu lino tontong bang tumanan.

⁵Iatu mataallo bu'tu sia lambun, sia seka-seka ma'dondo lako to' inan nanii bu'tu.

⁶Iatu angin mangiri' ma'palusau', namane tibalik ma'palurekke, natontong

male mengguririk, nasuleo dio
pengguririkanna.

⁷Iatu mintu' salu lolong tama tasik, apa
tae' naponno len tu tasik; iatu naninna
salu lolong, inde dukato nanii tontong
lolong.

⁸Iatu mintu'na apa mepamata'ka',
tang dikemba' disa'bu'; iatu mata tang
namoso mentiro sia iatu talinga tang
naponnoi pa'peranginna.

⁹Iatu apa denmo dolona, ia dukato tu la
den; sia iatu apa dipogau'mo, ia dukato
tu la dipogau'; moi misa' tae' tu ba'runna
lan naarrang matanna allo.

¹⁰Iake den misa' apa tu napokada tau:
Tiromi, iamote tu ba'ru – inang denmo ia
dolo-dolona to na linota.

¹¹Pa'demo tu kapengkilalan diona apa
dolo, susi dukato tu apa undi tae'mo nala
den tu kapengkilalan lako tu to undi.

Tae' gai'na tu apa naanga' Tomangada'

1:12-18

¹²Akumo tu Tomangada' datunna to
Israel dio Yerusalem;

¹³ sia kupapatuimo penaangku la untuntun tonganni sia umparessai tu kakinaan lan mintu' apa dadi nasambo langi'. Iamoto tu misa' pengkarangan masussa Nasorong Puang Matua lako ma'rupa tau kumua anna mara'ta' unkarangi.

¹⁴ Kupemarangamo tu mintu' pengkarangan tu dikarang lan naarrang matanna allo, manassa mintu'nato tae' gai'na sia susito unnula' angin.

¹⁵ Iatu apa kelok tae' nakullei malolo, sia iatu apa kurang tang dikemba' diia'.

¹⁶ Sipa'kadamo' kaleku kukua: Manassa kupakapuamo sia kupabudamo tu kakinaan losong na iatu mintu' to dolo na aku tu umparenta Yerusalem; na iatu penaangku unnappa'mo kaseboanna kakinaan sia kapaissanan;

¹⁷ susimoto kunii umpatu'tunni lan penaangku la untandai tu kakinaan sia kapaissanan sia kabagan sia katangpaissanan. Apa kutandaimo, kumua ia duka tu iannato susiki' to unnula' angin.

¹⁸ Belanna kabudanna kakinaan nanii buda kamasussan, sia iake den

tau urrangnganni kapaissananna,
 urrangnganni duka karossoanna.

Tae' gai'na tu kaparannuan napabu'tu kameloan lan lino

2:1-26

2¹ Ma'kadamo' lako kaleku kukua:
 Totemo la kupatobaiko kaparannuan,
 iamoto popaimanni tu kameloan. Apa
 manassa tae' duka gai'na tu iannato.

² Diona kametaan kukua bangmi:
 Kabagan iato; sia diona kaparannuan
 kukuami: Apara napabu'tu to?

³ Kuparessa duka tu penaangku
 angku pemanamanni kaleku unniru'
 uai anggoro' – na iatu penaangku
 umpasirundunanni tu iannato diona
 kakinaan – sia unturu' katangpaissanan,
 sae lako kutiro tu apa losong melona la
 napogau' ma'rupa tau tu nasambo langi'
 lan katuoan tang masae lako.

⁴ Kupogau'mo tu mai apa kapua, iamotu
 umbangunmo' banua sia untanannimo'
 ba'tu pira-pira pa'lak anggoro',

⁵ sia kugaragaimo tu pa'lak bunga sia
 pa'lak kutananni ba'tu pirang-pirang
 rupa kayu membua,

⁶ sia kugaragaimo tu ba'tu pira-pira limbong, nanii tassu' uai la ussukka'i tu pangala' mane ditananni kayu.

⁷ Kuallimo tu ba'tu pira-pira kaunan muane sia kaunan baine, sia ba'tu pira-pira dukamo tu dadi lan banuangku; sia kuampui duka tu sapi sia domba sia bembe' buda tongan, tu mandu buda na iatu apanna mintu' to dolo dio Yerusalem na aku.

⁸ Kurampunan dukamo kaleku tu bulaan sia salaka, sia ianan nabaa datu senga' sia napabu'tu negara senga'; kupadenammo kaleku tu to menani muane sia to menani baine sia iatu mai apa umpoparannu toline, iamotu ma'rupa-rupa kamaruasan.

⁹ Susimoto tu kataromposangku sia kasugirangku losong na iatu to dolo dio Yerusalem na aku; lan mintu'nato tontong bang tu kakinaangku urrongna'.

¹⁰ Moi misa' apa tu nakamorai matangku tae' kusakkalanganni, sia tae' kudampai tu penaangku dio mai kaparannuan moi misa' duka, ondongpi iatu penaangku umpoparannu mintu' sara'ku, na iatu mintu'nato iamo bunga rangka'ku.

¹¹ Iatongku messaile lako mintu' panggaraga limangku, sia lako sara' tu kunii mara'ta' la ungkarangi tu iannato – manassa iatu mintu'nato tae' gai'na sia susito unnula' angin sia tae' kamauparan lan naarrang matanna allo.

¹² Mangkato messaileomo' la untiro kakinaan sia kabagan sia katangpaissanan, belanna umba nakua tu tangnga'na tau tu la ussonda datu tu diona apa mangka napogau' datu?

¹³ Manassa kukanassaimo, kumua iatu kakinaan losong melona na iatu kabagan, susi kamasiangan losong melona na iatu kamalillinan.

¹⁴ Iatu to kinaa unnampui mata la mentiro, apa iatu to baga lolang lan kamalillinan; apa kukanassai duka, kumua misa'ri lampak urrampoi tu mintu' tau iato.

¹⁵ Sipa'kadamo' kaleku kukua: Iatu apa urrampoi to baga, narampoi dukana': Apari gai'na angku tarru' kinaa? Iamoto kusipa'kada kaleku kukua! Ia duka tu apa iato tae' gai'na.

¹⁶ Belanna iatu kadikilalaianna to kinaa sia to baga pada tae' bangmo, belanna lan allo la sae masaimo dikalupai tu

mintu'na to; a'adikka' umbara nakuato, anna pada mate bangsa tu to kinaa sia to baga!

¹⁷ Iamoto kukagi'gi'mi te katuoan iate, belanna kadake dio pentiroku tu pengkarangan dipogau' lan naarrang matanna allo; iatu mintu'nato tae' gai'na sia susiki' to unnula' angin.

¹⁸ Ondongpi, kukagi'gi' tu mintu' sara'ku, tu kunii mara'ta' lan naarrang matanna allo, belanna inang la kutampean to undi na aku.

¹⁹ Sia mindara untandai, ba'tu to kinaaraka, ba'tu to baga; moi nasusi to iamo la unguasai tu mintu' apa kukara'ta'i sia kukarang situang kakinaangku lan naarrang matanna allo; ia duka tu apa iato tae' gai'na.

²⁰ Iamoto tibalikmi tu penaangku tang urranuammo sara'ku tu kunii mara'ta' lan naarrang matanna allo.

²¹ Belanna moi nakara'ta'i tau tu misa' pengkarangan situang kakinaan sia kapaissanan sia kamanarangan, inang la natampe napotaai to tang ungkara'ta'i. Ia duka tu apa iato tae' gai'na sia kadake tongan.

²² Apara poleanna tu tau diona mintu' sara'na sia mintu' apa naanga' penaanna, tu nakara'ta'i lan naarrang matanna allo.

²³ Ke ungkarangi pengkaranganna lan mintu' allo katuoanna situang kamasussan sia karossoan, sia moi mabongi tae' narapa' penaanna? Ia duka tu apa iato tae' gai'na.

²⁴ Iatu to lino tae' kuasanna la kumande sia mangiru' sia la napomanaman tu diona bunga rangka'na; iate iannate kukanassaimo kumua lu dio mai limanNa Puang Matua.

²⁵ Belanna mindara tu ma'din kumande sia mindara tu ma'din umpamanaman kalena, ke tangia pa'poraianNa Puang.

²⁶ Belanna iatu to melo dio pentiroNa Puang Naben kakinaan, kapaissanan sia kaparannuan, apa iatu to tae' naalai penaanNa, Napatakoi pengkarangan la mangrampun sia ma'pakombong, kumua anna sorongi lako minda-minda tu naala penaanNa Puang Matua. Ia duka tu apa iato tae' gai'na sia susito unnula' angin.

Mintu' apa lan te lino den nasang attunna

3:1-15

3¹ Iatu mintu' apa den attunna sia iatu apa la dadi nasambo langi' den nasang allona.

² Den tu attu kakianakan sia den tu attu kamatean, den tu attu mantanan sia den tu attu manglampi'.

³ Den tu attu papatean sia den tu attu ma'pamondo, den tu attu mangrondon sia den tu attu ma'pate'dek.

⁴ Den tu attu katumangiran sia den tu attu kametaan, den tu attu dinii umbating sia den tu attu dinii ma'gellu'.

⁵ Den tu attu dinii untibean batu sia den tu attu dinii urrampun batu, den tu attu dinii mangraka' sia den tu attu dinii umpatoyang kale dio mai mangraka'.

⁶ Den tu attu dinii mandaka' sia den tu attu dinii ma'pa'dean, den tu attu dinii manganna sia den tu attu dinii massuale.

⁷ Den tu attu dinii masserek sia den tu attu dinii mandasi', den tu attu dinii ma'pakappa sia den tu attu dinii ma'ulelean.

⁸ Den tu attu dinii ma'pakaboro' sia den tu attu dinii unkgabiri' tau, den tu attu parari sia den tu attu kasitaman.

⁹ Apari napolean tu to mengkarang dio mai tu apa nakara'ta'i?

¹⁰ Kupemarangamo tu pengkarangan Nasorong Puang Matua lako mintu' ma'rupa tau kumua anna mara'ta' unkgarangi.

¹¹ Mangkamo Napadadi melo tu mintu'na lan attunna sia Napatama duka lan penaanna toline tu pa'tangngaran diona apa situran-turan tempon dio mai, apa moi misa' tae' natandai toline tu diona pengkarangan Nakarang Puang Matua dio mai pamulanna sae lako ma'katampakanna.

¹² Kutandaimo, kumua tae' na toline unguasai tu iannato, apa iake parannui sia umpasannang kalena lan mintu' allo katuoanna,

¹³ kondi'na, kumua ke denni tau kumande sia mangiru' sia umperasai melona dio mai mintu'na kamara'tasanna, iamoto tu pa'kamaseNa Puang Matua.

¹⁴ Kutandaimo, kumua iatu mintu' pengkaranganNa Puang Matua, matontongan; tae' tau ma'din

urrangnganni ba'tu unnalai; sia Napogau' Puang Matua tu iannato, kumua anna matakú' tu tau dio oloNa. ¹⁵ Mintu'na tu apa den totemo, inang den dolomo, sia iatu apa la den inang den dukamo dolona; sia Natuntun pole' Puang Matua tu apa lendu'mo.

Buda kakelokan dadi dao kuli'na padang

3:16–4:6

¹⁶ Den siapa kutiro tu inan pa'paolaian salu lan naarrang matanna allo: inde to nanii kakelokan; sia iatu inan nanii kamaloloan; inde to nanii katangmalamburan.

¹⁷ Sipa'kadamo' kaleku kukua: Puang Matua la umpaolai salu to malambu' sia to tang malambu', belanna iatu mintu' apa sia mintu' pengkarangan pantan den attunna.

¹⁸ Sipa'kadamo' kaleku kukua: Iatu diona ma'rupa tau la Nata'piimo Puang Matua sia la Napasomboammo, kumua iatu a'ganna susi bang olo'-olo'.

¹⁹ Belanna iatu lampakna ma'rupa tau susi bangsia lampakna olo'-olo',

ondongpi misa' lampakri sola duai: susitu olo'-olo' mate, susi dukato tu ma'rupa tau mate, sia sangrupari tu napopenaa sola nasang, tae' tu losongna toline na olo'-olo'; belanna iatu mintu'nato tae' gai'na.

²⁰Iatu mintu'nato misa'ri inan nakarampoi, sia mintu'nato lu dio nasangi mai litak sia la sule pole' lako litak.

²¹Mindara untiroi tu penaanna ma'rupa tau kendek langgan anna iatu penaanna olo'-olo' ma'palurokko mangapi'na tana?

²²Iamoto kutandaimo kumua tae' ia losong melona, sangadinna iatu toline umposende mintu' pengkaranganna, belanna iamoto tu taana belanna mindara la umpatunduk toline la umpoparannui tu apa la dadi, ke matemai.

4¹Kutiro pole'omi tu mintu' pa'pakario-rio tu dipogau' lan naarrang matanna allo, tiromi tu uai matanna mintu' to dipakario-rio, namoi misa' tae' tau umpakatanai tu tau iato mai; rampe dio tu to ma'pakario-rio den kakuasan – namoi misa' tae' tau umpakatanai tu tau iato mai.

²Iamoto kupudii tu mintu' tomate, tu masaimo ka'tu sunga'na, kumua losong upa'na na mintu' to tuo, tu tuopa sae lako totemo.

³Sia kumua losong pole'pa ia upa'na na mintu' tau iato tu to tae'pa nadadi sia tae'pa natiroi tu penggauran kadake tu dipogau' lan naarrang matanna allo.

⁴Kutiro duka, kumua iatu mintu' sara' sia mintu' kamalintaran mengkarang, umpabu'tu kamangimburuanna misa' tau lako solana; ia duka tu apa iato tae' gai'na sia susito unnula' angin.

⁵Iatu to baga ma'koko kalepak sia ungkande duku' kalena.

⁶Iatu kamanamanan sangraku' losong melona na iatu duang ka'pan ponno sara' sia unnula' angin.

Iatu sara'na to tang kesola tae' gai'na

4:7-12

⁷Kutiro pole'omi tu misa' apa tae' gai'na lan naarrang matanna allo;

⁸iamotu misa' tau tae' solana, moi anakna ba'tu siulu'na tae' duka, apa moi susito tae' duka upu'na tu mintu'

sara'na; sia tae' namangingngi' tu matanna untiroi tu mintu' kasugiranna; - mindara la umpomaupa'i angku mara'ta' banga sia tang unneloran kaleku umperasai tu melona? Ia duka tu iannato tae' gai'na sia misa' apa kadake.

⁹Iatu tau ke da'duai, melo na ia ke misa'ri, belanna melo lako sola duai tu poleanna pengkaranganna.

¹⁰Iake songkai sola duai, iatu misa'na ma'din umbangunan pole'i tu misa'na, apa upu' dikka' allona tu to misa-misari, ke songkai, belanna tae' tu sangayokanna la umbangunan pole'i sule.

¹¹Susi dukato, ke denni da'dua tau siammu' mamma', malassu tu kalena sola duai, apa iatu to misa'ri, umba la nakua umpamalassu kalena?

¹²Iake ma'dinni misa' tau untalo tau misa', manassa iatu tau da'dua nakullepa bendan unneai; sia iatu tallu ulang dipasiulang, tae' namadomi' dika'tuan.

Tae' gai'na tu pa'poraianna to buda

4:13-16

¹³ Misa' pia muane kinaa, moi anna bongko, mandu melo na iatu misa' datu matua, apa baga, tu tang umperangii pa'pakilala.

¹⁴ Belanna iatu pia muane tassu' lan mai pa'tarungkuan la diangka' datu, moi anna dadi dio mai to bongko tonna lanpa kadatuanna tu datu iato.

¹⁵ Kutiro tu to tuo lan naarrang matanna allo, unturu' to mangura, tu la ussondai tu datu iato.

¹⁶ Tae' bang upu'na tu to buda, iamotu mintu' to undi unturu'i. Apa iatu to dadi undi tae'mo naposendei. Tonganna ia duka tu apa iato tae' gai'na sia susito unnula' angin.

Iake mengkaolako lako Puang Matua pakala'bi'i

5:1-7 (4:17–5:6)

5¹ (4-17) Kanandai tu lentekmu, ke maleko lako banuanNa Puang Matua; belanna iake mennoloko ma'perangi melo

ia na iatu mintu' pemala' tu napemalaran to baga, belanna tae' naissanni, kumua umpogau'mo kadakena.

²(5-1) Da mumadomi' ma'kada sia da nasasai penaammu umpatassu' kada dio oloNa Puang Matua; belanna lan Ia suruga tu Puang Matua, ammu dao iko kuli'na padang, iamoto la sidi'ri tu kadammu.

³(5-2) Belanna susito tindo dadi, belanna kabudanna sara', susi dukato tu kada kabagan diona kabudanna ulelean.

⁴(5-3) Iake mangallonanko lako Puang Matua, da mudampa-dampai umpalesso'i, belanna tae' naalai penaanNa tu to baga, iamoto palesso'i tu apa mangka muallonan.

⁵(5-4) La'biran da pissan mumangallonan, ke la tae'mira mupalesso'i tu pangallonammu.

⁶(5-5) Da mupopa'elo'nai tu pudukmu umbaako tama kasalan, ammu ma'kada dio tingayona sumbung pudukNa Puang Matua kumua mangka lendu' tu kadangku. Ma'apai mula umpare'dekki ara'Na tu Puang Matua diona tu kadammu, Naurunganni ussangangi tu panggaraga limammu?

⁷ (5-6) Belanna susitu kabudanna tindo, susi duka tu to kabudanna kada tang kebattuan; apa la mukataku' tu Puang Matua.

Tae' nabuda bang gai'na tu kasugiran

5:8-6:12 (5:7-6:12)

⁸ (5-7) Iake untiroko to bongko dipakario-rio sia dilullu' tu katonganan sia kamaloloan lan propinsi, da mukamangngai tu iannato, belanna iatu misa' to kapua pangka'na umpenunui tu misa'na, sia den pole'opa ia tu madaona umpenunui tu tau iato mai.

⁹ (5-8) Maupa' sia tu tondok lan mintu'nato, ke denni misa' datu, tu unghanandai lakoan padang.

¹⁰ (5-9) Minda-minda ungkamali' doi', tae' nadipedia'i doi', sia minda-minda ungkamali' kasugiran, tae' nadipedia'i bunga rangka'na. Ia duka tu apa iato tae' gai'na.

¹¹ (5-10) Iake kerangnganni tu ianan, inde dukato nanii kerangngan tu to unghande; sia apara upa'na tu to

unnampui, sangadiri natirona manna mata?

¹² (5-11) Iatu kamatindoanna to mengkarang manaman, la sidi' la buda tu kandena; apa iatu kadiaranna to sugi' napobannang tang mamma'.

¹³ (5-12) Kutiro den misa' kamandasan tu umpa'dikki tau lan naarrang matanna allo, iamotu kasugiran nananna puangna, nama'katampakanna naposanggung.

¹⁴ (5-13) Belanna pa'de tu kasugiran iato, napobua' kamatilakan; sia iake undadianni misa' pia muane, natae'mo apa-apa naampui.

¹⁵ (5-14) Susitu tau tassu' lan mai inan taunna indo'na, susi dukato la male, iamotu ma'kambelang susi tonna tama te lino, anna tae' naala apa tete dio saro ra'ta'na, tu natampean anakna.

¹⁶ (5-15) Tonganna ia dukamo misa' kamandasan tu umpa'dikki penaa; pada bangsia saena susi dukato tu malena. Aparasaronang untkara'ta'i kalena, ke naalai angin?

¹⁷ (5-16) Ondongpi untkande bang kandena lan mintu' allo katuoanna nakabu' kamalillinan, sia umperasai

buda karossoan penaa sia kamaparrisan
sia saki inaa.

¹⁸ (5-17) Manassa inde sia tu kutiro
melo, iamotu sipatu, ke kumandei sia
mangiru'i tu tau sia umperasai melona
diona mintu'na ra'ta'na tu nanii mara'ta'
lan naarrang matanna allo, lan sangattu'
allo katuoanna, tu Nakamaseanni Puang
Matua, belanna iamoto tu taana.

¹⁹ (5-18) Susi dukato minda-minda
tu Nakamasei Puang Matua kasugiran
sia ianan buda sia Naelorampa la
ungkandei to sia la unnalai tu taana, sia
la umposende ra'ta'na – iatu iannato
misa' pa'kamaseNa Puang Matua.

²⁰ (5-19) Belanna tae' napembuda
ungkilalai, kumua kondi' tu katuoanna,
saba' Napasende Puang Matua diona
kaparannuan penaanna.

6 ¹ Den misa' kamandasan kutiro lan
naarrang matanna allo, tu mandu
unni'pinni tau,

² iamotu tau Naben Puang Matua
kasugiran, ianan buda sia kapaan,
naurungan moi misa' tae' kurang
tu mintu' apa nakamorai, apa tae'
Naeloranni Puang Matua la umperasai
melona, sangadinna to senga' pura

ungkandei. Iatu apa iatu tae' gai'na sia umpa'dikki tongan penaa.

³Iake pessaratu'i tu tau kianak sia tuo ba'tu pirang-pirang taun, na iatu kamala'biranna pada tande umuru'na, apa tae' nadipedia'i tu penaanna diona tu melona sia tae' nadikamayai ke dilamunni – manassa nakua kadangkung: La'biran iatu pia dadi mangura na iatu tau iato.

⁴Belanna tama lino situang a'ganna tae' gai'na, anna male lan kamalillinan, anna samboi kamalillinan tu sanganna.

⁵Tae' duka natiroi tu mata allo sia natandai. Rapa' melo ia tu pia dadi mangura na iatu tau iato.

⁶Moi anna penduan sisangsa'bu taun tu katuoanna, apa tae' naperasai tu melona – tae'raka namisa'ri inan nanii male sola nasangi?

⁷Mintu' tu sara'na tofino bannang dio rokkoan barokona, apa moi susito tang sau-saupu tu kamailuanna.

⁸Apara kalosonganna tu to kinaa na to baga, apara napolosong tu to bongko unnissan lolang ma'kedo melo dio lu to tuo?

⁹ Melo iatu patiro mata na iatu kamailuan, tu tontong male ma'duttu'. Ia duka tu apa iato tae' gai'na sia susito unnula' angin.

¹⁰ Moi umba nakua tu tau, apa disa'bu'mo tu sanganna dolo sia ditandaimo kumua toline iato; tae' nakullei umparapa' Puang, tu mandu matoto' na ia.

¹¹ Moi anna buda tu kada dipokada narangnganni bang tu apa tae' gai'na. Aparana napomaupa' toline tu iannato?

¹² Mindara untandai tu apa napomelona toline lan katuoan iate, lan allo katuoan sangattu' na, tu tae' gai'na, tu tuo lan sangattu' sangtinti bayo-bayo? Belanna mindara ma'din la umpokadanni toline tu apa la dadi undinna lako kalena lan naarrang matanna allo?

Diona kakinaan tongan

7:1-14

7 ¹ Mandu melo tu sanga melo na iatu minna' pandere' busarungngu', sia melo iatu allo kamateanna tau na iatu allo kadadianna.

² Melo tu tama banua nanii passanda bolong na iatu tama banua nanii

pa'maruasan; belanna iatu iannato iamo ma'katampakanna katuoanna mintu' tofino, sia melo ke napalan penaai to tuo tu iannato.

³ Melo tu karossoan penaa na iatu metaa, belanna iatu kamaru'gunan napotanda kamaloloan penaa.

⁴ Iatu penaanna to kinaa lan ia banua nanii passanda bolong, apa iatu penaanna to baga lan ia banua nanii kaparannuan.

⁵ Melo ia tu umperangii peta'tanna to kinaa na iatu umperangi sengona to baga.

⁶ Belanna susi duri mema'tu diongna lu kurin, susi dukato tu pelale' to baga. Ia duka tu apa iato, tae' gai'na.

⁷ Tonganna iatu pa'pakario-rio umpopendadi baga to kinaa sia iatu pappe' ungdakei penaa.

⁸ Melo ia ma'katampakanna tu misa' apa na iatu pamulanna; melo iatu to kalando pesuka', na iatu to madao penaa.

⁹ Da mumadomi' umpatiludakki tu ara'mu, belanna iatu ara'na to baga, iamo inan saki inaa.

¹⁰ Da muma'kada kumua: Matumbari anna melo ia tu mintu' attu dolo na iatu

attu totemo? Belanna tae' nabannang dio kakinaan munii umpekutananni tu iannato.

¹¹ Iatu kakinaan pada melona mana' sia napoupa' tu to untiro mata allo.

¹² Belanna iatu kakinaan dipopentionganan, susi duka tu doi', apa tapoupa' ke taissanni kumua iatu kakinaan napotuo mintu' to unnampui.

¹³ Nannungi tu mintu' pengkaranganna Puang Matua, belanna mindara ma'din umpamaloloi tu apa Napakelok?

¹⁴ La paiman penaammu lan attu kamauparan, apa kilalai dukai lan allo kamasussan, kumua pada Napadadi Puang Matua tu iannato; belanna moi misa' apa tae' nalambi'i natandai tau tu apa la dadi undinna.

Paunnola tangnga bangi tu gau'mu

7:15-22

¹⁵ Sanda rupannamo tu apa kutiro lan mintu' allo katuoangku tu tae' gai'na: Den tu to malambu' sanggang moi naden kamaloloanna sia den tu to tang

mekaaluk malambe' sunga'na moi naden kakadakeanna.

¹⁶ Da mutarru' malambu' sia da mutarru' ma'gau' kinaa, ma'apai mula umpabuyu' kalemu?

¹⁷ Da mutarru' tang mekaaluk sia da mubaga; ma'apai mula matemo, natae'pa nalambi'i attunna?

¹⁸ Melo ke mukaritutui tu misa' sia da murampananni tu misa'na, belanna minda-minda ungkatau' Puang Matua la tilendok dio mai mintu'nato.

¹⁹ Iatu kakinaan umpabu'tuan kuasa to kinaa losong na iatu kuasa naampui sangpulo to paa lan misa' kota.

²⁰ Belanna tae' misa' to malambu' susito dao kuli'na padang, naurunganni melona manna napogau' sia tae' nakasalan.

²¹ Da duka mupalan penaaai tu mintu'na napokada tau, kumua da murangii tu taummu kalena unggataiko.

²² Belanna pembudamo tuo lan penaammu, kumua unggatai dukako to senga'.

Iatu Tomangada' ka'tu rannu

7:23-29

²³ Mintu'nate kusudi, angku appa' kakinaan sia ma'kadana', kukua: moraina' la unnappa' kakinaan, apa tae' kulambi'i.

²⁴ Mintu' apa den tang dilambi' dirundunan, sia tang dilambi' disandak, mindara ma'din untarru'i?

²⁵ Kupapatui penaa tu iannato sia naparinaamo penaangku la unnappa' kapaissanan, la ma'paressa sia la undaka'i tu pa'rampoananna situang kakinaan sia la untandai, kumua iatu katangmekaalukan iamo kabagan sia iatu katangpaissanan iamo kapusan.

²⁶ Kuappa'mi tu misa' apa mapai'na kamatean, iamotu baine tu susi poya sia penaanna susi bunde sia iatu limanna sangtinti pepungo. Minda-minda tu naala penaanNa Puang Matua, tilendok dio mai, apa minda-minda tang naala penaanNa Puang Matua la nala'ka'i.

²⁷ Tonganna, indemo tu kuappa', kadanna Tomangada' – kupasitimbang

tu misa' na iatu misa'na, la untkabu'tui
 tu misa' pa'rampoanna,
²⁸tu tontongpa kudaka', apa tae'
 kuappa'i –: dio lu to sangsa'bu, kuappa'
 misa' to tongan, apa misa' baine tongan
 tae' bang kuappa' dio lu tau iato mai.
²⁹Ia manna mitandaite, iamotu
 kuappa'mo kumua mangkamo Napadadi
 malolo Puang Matua tu toline, apa
 undaka'mo buda kira-kira tu tau iato
 mai.

Melo ke taturu'i tu parenta

8:1-9

8¹Mindara la susito kinaa? Sia
 mindara untandai tu battuananna
 mintu' apa? Iatu kakinaanna tau
 umpaparrang lindona, anna pamalutei tu
 lindo matorona.

²Palan penaai tu parentana datu, tu
 belanna iamora tu sumpa mangka
 muposumpa ussa'bu' sanganNa Puang
 Matua.

³Da musasa tassu' dio mai olona,
 da mutama misa' kara-kara kadake,
 belanna napogau' tu mintu' apa naala
 penaanna.

⁴ Belanna patalo tu kadanna datu sia mindara ma'din ma'kada lako kalena. Kumua: Matumbari tu penggaurammi?

⁵ Minda-minda unturu' pepasan, iamo tae' narampoi kadake, sia iatu penaanna to kinaa unnissan attu sia a'gan.

⁶ Belanna mintu' apa den attunna sia a'ganna; belanna magasa tongan tu kadakena natanggung tau.

⁷ Apa moi misa' tau tae' natandai tu apa la dadi; belanna mindara la umpokadanni, umba nakua tu lalanna.

⁸ Moi misa' tau tae' duka unguasai angin la umpatadangi; sia moi misa' tau tae' duka unguasai lampakna sia tae' duka kadirampanan lan kasirarian; susi dukato iatu katangmekaalukan tae' nala urrampananni tu to umpogau'i.

⁹ Mintu'nate kutiromo tongku nannungi tu mintu' penggauran dipogau' lan naarrang matanna allo, ke attunna misa' toline unguasai senga'na anna pomandasai tu to dikuasai.

**Iatu to lino tae' nama'din
tarru' untandai tu lalan
parentanNa Puang Matua**

8:10-17

¹⁰ Susi dukato kutiromo tu mai to tang mekaaluk tamamo batu dilobang dipasola nene' to dolona, na iatu to malolo gau'na diparuku male untampei tu inan maindan sia tae'mo nakilalai sangtondokna. Ia duka tu apa iato tae' gai'na.

¹¹ Belanna tae' namadomi' dipaolai ukungan tu penggauran kadake, iamoto na iatu penaanna mintu'na ma'rupa tau morai bang la umpogau' kadake.

¹² Belanna iatu to kadake gau'na umpogau' kakadakean pessaratu', anna malambe' siapa tu sunga'na. Moi nasusito kuissan, kumua la salama' tu to mengkaola lako Puang Matua belanna matakuk' dio oloNa.

¹³ Apa iatu to tang mekaaluk tae' nasalama', sia tae' namalambe' sunga'na, sangadinna susi bangri to bayo-bayo, belanna tae' namatakuk' dio oloNa Puang Matua.

¹⁴Den tu misa' apa tae' gai'na dadi dao kuli'na padang, iamotu den to malambu' dipakkan penggauranna susi pakkanna penggauranna to tang mekaaluk sia den to tang mekaaluk dipakkan penggauranna susi pakkanna penggauranna to malambu'; iamoto angku ma'kada kukua: ia duka tu iannato tae' gai'na.

¹⁵Iamoto kupudii tu kaparannuan, belanna tae' ia misa' tu mandu melo lako tolino lan naarrang matanna allo na iatu kumande sia mangiru' sia sende; anna sikambi'mora tu iannato umposara' mintu' sara'na lan allo katuoanna, tu Nakamaseanni Puang Matua lan naarrang matanna allo.

¹⁶Iatongku palan penaami la untandai kakinaan sia la untiroi tu mintu' sara', tu dadi dao kuli'na padang, anna tae' natandai kamammaman tu tolino keallo sia kebongi -,

¹⁷attu ia dukato kutiro tu mintu' pengkaranganNa Puang Matua, tae' nalambi' tangnga'na tolino, iamotu mintu' penggauran lan naarrang matanna allo; belanna moi umba nakua mara'ta' tu tolino undaka'i, tae' duka

nalambi'i, ondongpi moi anna ma'kada tu misa' to kinaa, kumua naissanni, tae' duka nalambi'i tangnga'na.

Iatu mintu' to lino misa'ri dalle'na

9:1-12

9¹ Tonganna, mintu'na te kupalan nasangmo penaangku sia kupressa nasang, kumua mintu' to malambu' sia to kinaa sia mintu' pengkaranganna lan nasang limanNa Puang Matua, susi dukato tu kamamaliran sia kasikabirisan; tae' apa natandai to lino tu diona apa natingayona lako.

² Pada bangsia mintu'na tu napotaanna mintu' to lino, pada tu dalle' urrampoi to malambu' sia to tang mekaaluk, to melo sia to masero, susi duka tu to maruttak, to memala' sia to tang memala'; susitu apa urrampoi to melo, ten dukamoto tu to kadake gau'na; susitu apa urrampoi to umpalao sumpa, ten dukamoto tu to matakuk' umpalao sumpa.

³ Inde sia tu apa tarru' kadake tu mintu'na dadi lan naarrang matanna allo, iamotu pada tu dalle' urrampoi sola nasang; iamoto iatu penaanna ma'rupa

tau ponno kakadakean, sia kapusan lan penaanna lan mintu' allo katuoanna; sia undinnato mintu' tau ma'palulako inan tomate.

⁴ Belanna iatu mintu' to tama bilanganna totuo den kapa'rannuanna, saba' losong ia tu misa' asu tuo na iatu misa' singa mate.

⁵ Belanna iatu to tuo naissan kumua la mate, apa iatu tomatemo tae' apa naissan, sia tae'mo narannuanni tu poleanna, moi iatu kapengkilalanna pa'de dukamo.

⁶ Susimoto tu kamamaliranna sia kasikabirisanna sia kamangimburuanna masaimo pa'de; sia tae'mo apa napotaa sae lakona tu mintu'na dadi lan naarrang matanna allo.

⁷ Iamoto parannuko uningkandei tu kandemu sia pasendei tu penaammu unniru'i tu uai anggoro'mu, belanna iake mupogau'i tu iannato, inang masai allomo pa'poraianNa Puang Matua susito.

⁸ La tontong bang masero tu pakeammu sia da nasalai minna' busarunggu' tu ulummu.

⁹ La muperasai tu melona lan katuoan sola tu baine mukamali', lan mintu'

allo katuoammu tu tae' gai'na, tu Nakamaseangko Puang Matua lan naarrang matanna allo, iamotu mintu' allomu tae' gai'na, belanna iamoto tu taamu dio lu to tuo sia lan sara'mu, tu munii mara'ta' lan naarrang matanna allo.

¹⁰ Mintu'na tu narumbu limammu la mupogau' sitinaya mukullena, pogau'i belanna tae' tu pengkarangan, ba'tu pa'timbangan, ba'tu kapaissanan, ba'tu kakinaan lan lino tomate, tu mupatu lako.

¹¹ Kutiro pole'omi lan naarrang matanna allo, kumua iatu polean disilombai tangia tomalinta' tongan unnalai, sia iatu kapataloan lan kasirarian tangia to matoto' tongan unnalai, sia iatu kande tangia tokinaa unnalai, sia iatu kasugiran tangia tomanarang unnalai, sia iatu pa'kamase tangia tounnampui tangnga' kinaa unnalai, belanna attu sia upa' urrampoi sola nasangi.

¹² Belanna iatu toline tae' duka natandai tu dalle'na, susito bale tiramban diala lan dalla' sia susito manuk-manuk ditingkan lan porro'. Susi dukamoto tu mintu' ma'rupa tau dipoya, lan attu

kamandasan, ke ta'pa narampoi te iannate.

**Iatu kakinaan tae'
napalan penaai tau**

9:13–10:3

¹³ Ia dukamote kutiro tu misa' apa lan naarrang matanna allo iato tu kakinaan, tu umpatiakka' tongan penaangku.

¹⁴ Iamotu, den misa' kota bitti' sia sidi'ri tau lan, anna sae misa' datu kapua ullaoui sia umpatama limbui, anna pabendan ba'tu pira-pira tambakuku malangka' la ullaoui.

¹⁵ Lan kota iato den misa' tobongko kinaa tu ma'din ullendokanni tu kota iato bannang dio kakinaanna, apa moi misa' tau tae' ungilalai tu tobongko iato.

¹⁶ Ma'kadamo' kukua: La'biran ia tu kakinaan na ia tu kamabukuan, apa iatu kakinaanna to bongko nasayu liu tau sia tae' duka naperangii tu kadanna.

¹⁷ Iatu kadanna to kinaa, ke naperangii tau situang karapasan mandu melo anna pelallak-lallakna to ma'parenta dio lu to baga.

¹⁸Iatu kakinaan mandu melo na iatu pa'buno rari, apa misa' to kadake gau'na ussangangi buda apa melo.

10 ¹Iatu ba'tu pira-pira kasisi' mate umpabosi sia umpare'de salapna to unggaragai salap; susi dukato tu kabagan sidi', matoto' unnala penaanna tau na kakinaan sia kamala'biran.

²Iatu penaanna to kinaa ma'palulako kanan, apa iatu penaanna te baga ma'palulako ia kairi.

³Umba-umba naola tu tobaga, tae' tu tangnga' melona sia iatu kadanna umpamanassai lako mintu' tau, kumua tobaga ia.

Iatu kabagan umpasae kamandasan

10:4-15

⁴Iake re'dekki ara'na tu misa' to ma'parenta lako kalemu, da mutampe'i tu inanmu, belanna kama'tanan penaa ma'din undampa sala kapua.

⁵Den tu misa' kakadakean kutiro lan naarrang matanna allo, iamotu misa' kapusan bu'tu dio mai to paa:

⁶iatu tobaga diangka' unnii pangka' ma'iringanna, apa iatu tomala'bi'

sia tosugi' torro bang diong pangka' madiongan.

⁷ Kutiro mo tu kaunan ussakei darang na iatu mai datu lumingka susi pa'dua'.

⁸ Minda-minda umbo'bok patuang, iamo la tobang rokko, sia minda-minda ullo'po' rinding tembo', iamo la natotokki ula'.

⁹ Minda-minda urrondon batu, la nabangkei sia minda-minda umpiak kayu, la nasanggunggi.

¹⁰ Iake pumpumi tu bassi sia tae' nadiasa tu matanna, manassa la diea kamawatangan, apa iatu kakinaan iamo lalan mandu melo lako kamauparan.

¹¹ Ianna ma'totokki dolo tu ula', namane dipokada tu pa'basa-basa, tae'mo gai'na tu to ussa'bu' pa'basa-basa iato.

¹² Iatu kada tassu' dio mai pudukna to kinaa iamo umpabu'tuanni kamasokanan, apa iatu lilana tobaga unnampello' kalena tu tobaga iato.

¹³ Iatu kada bunga' sun dio randan pudukna iamo katangpaissanan, anna ma'katampakanna iamotu kabagan pasangangan.

¹⁴ Sia ia duka tu tobaga umpabuda kadanna - apa iatu toline tae' natandai

tu apa la dadi, anna iatu apa la dadi undinna, mindara la umpaissanni?

¹⁵Iatu kamara'takanna tobaga umpamata'ka' tonganni, belanna tae' natandai tu lalan ma'palutama kota.

Den datu kinaa, den datu baga

10:16-20

¹⁶Upu' allona tu tondok, ke piapi tu datunna sia iatu mai arungna, ke melambi'pi narandukmo kumande sia mangiru'.

¹⁷Maupa' tu tondok, ke bati' to la'bi' tu datunna sia iatu arungna kumande sia mangiru' lan attunna, (tu ussau' kamoraianna) susi muane sia tae' nasusi to pa'malangoan.

¹⁸Belanna diona kamatukkunan, anna marapo tu pa'kayuan sia diona lima tangbirisan, anna lo'po' tu banua.

¹⁹Napogau'mo tau tu pa'maruasan, anna poparannui penaanna, sia iatu uai anggoro' umpamarua' katuoanna tau, sia iatu doi' umpadenni tu mintu'nato.

²⁰Da mugatai tu datu, moi nalan pa'tangngarammu, sia da mugatai tu tosugi' lan bilik kamammarammu,

nabaa manii manuk-manuk dao langi' tu gamarammu sia napa'peissanan manii dassi tu apa mupokadanna.

Karangi tu pengkarangammu sia da napolselangi penaammu tu poleanna

11:1-6

11 ¹Tibemi tu rotimmu rokko to' uai, belanna la muappa' sule, ke ba'tu pirang-pirang allomi lendu'na.

²Taa pitui, ondongpi taa karuai tu iannato belanna tae' muissanni kamandakan apara la urrampoi te lino.

³Ianna maru'gun tu gaun, umbanasami tu uran kamban tama lino; sia ianna songka tu batang kayu lu sau' ba'tu lu rekke, iatu nanii songka, inde dukato nanii sumpandan.

⁴Minda-minda tu umpenandai bang angin, tae' nala mangambo', sia minda-minda untiro bang gaun, tae' nala megandung.

⁵Susitu iko tae' mutandai tu lalanna angin sia umba nakua tu bukunna pia lan pa'tambukanna misa' baine ma'tambuk, susi dukamoto tae'

muissanni tu penggauranNa Puang Matua, tu ungkombang mintu'na.

⁶Ambo'i tu bannemu, ke melambi'i sia da mutorroi mengkarang moi namakaroenmo, belanna tae' mutandai umbanna tu dadi melo, iaraka te iarakato, ba'tu melo dua siaraka tuona.

Kilalai tu Totumampamu lan attu kamangurammu

11:7–12:7

⁷Manaman tu masiang sia paiman tu matanta untiroi tu mata allo.

⁸Iamoto, iake tuoi tu tau masai, melo, ke parannui tu penaanna diona tu mintu'nato, apa sipatu duka la nakilalai, kumua buda tu allo la nanii kamalillinan: Iatu mintu'na apa la dadi tae' gai'na.

⁹Melo ke parannuko, e pia muane lan attu kamangurammu, sia la sende paiman tu penaammu su'ding pia muanepoko; ondongpi turu'i tu mintu' lalan inaammu sia patiro matammu, apa issanni kumua belanna mintu' tu iannato la Napatamako Puang Matua pa'paolaian salu.

¹⁰Iamoto, kanandai tu penaammu da natama karossoan sia patoyangi tu kamasussan dio mai kalemu belanna iatu kamanguranta sia kamalolleranta, tae' gai'na.

12 ¹Iamoto, kilalai tu Totumampamu lan attu kamangurammu, namane sae tu allo kadake sia taun, tu la mupokada diona a'ganna: Tae' naalai penaangkuto.

²Iake tae'pi mata allo sia arrang sia bulan sia mintu' bintoen la malillin, sia iatu salebu' sae sule, ke mangkai uran.

³Allo iato la ma'parondo tu pa'kampa banua sia bukku' tu to mawatang sia iatu baine manglelu' torro manglelu', belanna sosso'mo tu bilanganna, sia iatu mentirona dao mai pentiroan maraunmo.

⁴Sia iake titutu'mi tu da'dua papan ba'ba ma'palulako lalan, sia iake tang malesomi tu oni pangleluran sia ma'kissak-kissak tu gamara susi oni manuk-manuk sia tang maseromo tu mintu' oni dirangi.

⁵Iake nakataku'i tau tu inan matande sia den apa napotiramban dio lu lalan; to ke menta'bimi tu garonto' badam sia iatu batik napela'-pela' bang lumingka

sia iatu bunga kappari' tae'mo gai'na
 -, belanna iatu toline sule lako banua
 matontonganna sia mintu' to umbating
 lu lako lu dio mai dio lu batatta.

⁶Iake tae'pi nadibukai tu rante-rante
 salaka sia sanggang tu palita bulaan,
 ke tae'pi natesse tu busso dio to'
 kalimbuang sia le'to tu lentenan petimba
 diong to' bubun,

⁷sia iatu litak sule rokko padang,
 susi a'gan dolona, sia iatu penaa
 sule lako Puang Matua, tu mangka
 ungkamaseanni.

Tampak kada pangadaranna Tomangada'

12:8-14

⁸Tae' liu gai'na, kadanna Tomangada',
 mintu'na tae' nasang gai'na!

⁹Tangia manna kinaa tu Tomangada',
 sangadinna naada'i duka ba'tu pira-
 pira kapaissanan tu to buda; anna
 ma'timbang sia ma'nannung sia untono'
 buda kada peada'.

¹⁰Napengkaolai Tomangada' la
 ullolongan kada mammi', sia ussura'
 misa' sura' tongan sia kada matappa'.

¹¹Iatu kadanna to kinaa susito panusuk; iatu pa'pulung kadanna susito petangki' manda' dilammak; mintu'nato nakamaseanni tu to mangkambi' misa'ri.

¹²Na iatu senga'nato, e anakku, kana'nai tu kalemu, belanna iatu unto' buda sura', tae' upu'na, sia iatu umparessa buda apa, umpalangga' kaleta.

¹³Inde sia tu kada ma'katampakanna tu mintu' apa narangimo tau, iamotu kataku'i tu Puang Matua sia karitutui tu mintu' pepasanNa, belanna iamoto tu sipatu lako mintu' tolino.

¹⁴Belanna iatu simisa'-misa' penggauranna tau la Napopennolo Puang Matua tama pa'paolaian salu diona tu mintu' apa membuni, la melona, la kadakena.

PA'TENDENG BALLO

1 ¹ Pa'tendeng ballona Salomo.

**Kamamaliranna baine
lako muane sikampana**

1:2-8

² – La namimmokna' pudukna!
Belanna iatu mali'mi mandu marasa na
uai anggoro'.

³ Iatu bau minna'mi busarungngu', sia
iatu sangammi susitu minna' pandere'
dibolloan. Iamoto anna mintu' anak dara
ungkasinnaikomi.

⁴ Rendenna' angki sarra'i undi.
Nasolammo' Datu tama bilikna, melo
ke unnarrakkan umposendekomi sia
umpudi tu mali'mi losong na iatu uai
anggoro'! Sipatukomi nakasinnai tau!

⁵ Masa'pangna', apa maballo, e anak
dara Yerusalem, susitu tenda Kedar, sia
sangtinti kulambu Salma.

⁶ Da mitiro-tirona', kumua malotong-
lotongna' belanna natengona' allo.
Mintu'na anak muaneku dio indo'

makarra' lako kaleku, anna padadina' to ma'kampa pa'lak anggoro' – anna pa'lak anggoro'ku kalena tae' kukumpai.

⁷ Pokadanna', e andi' pa'kaboro' inaangku, umba minii mangkambi', umba minii umpalenga' baanan domba, ke tangngai allo. Belanna ma'apai angku la susito ma'lullung merreke'-reke' lako baanan dombana solami?

⁸ – Iake tae'i muissanni, e iko, tu ma'iringanna maelo dio lu mintu'na baine, pelalanni tu lalan lette'na domba, sia kambii' tu bembe' birangmu sikandappi' tu mai inan to mangkambi'.

Sisonda-sonda sitendeng tu muane na baine sikampana

1:9-2:7

⁹ – E rindungku, kupasangtintiko darang birang, tu dipalakoi karetana Firaun!

¹⁰ Me'lok tu popomu naparitangnga anting-anting, sia iatu barokomu nasialikki manik.

¹¹ La kigaragampoko anting-anting bulaan sola manik salaka.

¹² – Iatonna marassan tu datu unno'ko' dio medana, tipamaen-maenmi tu busarungngu'na narawastungku.

¹³ Iatu andi' pa'kaboro'ku butung to mur sangsepu'-sepu', tu torro lan alla' susungku.

¹⁴ Iatu andi' pa'kaboro'ku butung to sangtangke bunga enna dio kaleku, lan pa'lak anggoro' En-Gedi.

¹⁵ – Lendu' ia melomu, e rindungku, tonganna lendu' ia melomu, sia iatu matammu susi dangan-dangan.

¹⁶ – Tonganna lendu' ia melomi, e andi' pa'kaboro'ku, ondongpi makari'dikkomi sia iatu patindoanta kariongan.

¹⁷ Iatu pa'kayuan banuanta aras sia iatu mintu' rinding papanta kayu sanoba'.

2 ¹ Aku tu misa' bunga rosi dio mai Saron, sia danga-danga diong mai lombok.

² – Susito danga-danga lan lu alla' a'da' susi dukamoto tu rindungku dio lu mintu'na anak dara.

³ – Susi garonto' lemo datu dio lu mintu' garonto' kayu pangala', susi dukamoto tu andi' pa'kaboro'ku dio lu mintu'na pia muane.

Iatu unno'ko' lan pentiongananna iamo pa'poraiangku, sia matanning tu buanna lan lingaroku.

⁴Nasolanna' lako bilik nanii mangiru' uai anggoro', anna iatu mali'na butung bate-bate lako kaleku.

⁵Tangka'na' deppa bua anggoro', papayana' bua lemo datu, belanna ma'ipuna' napobua' kamamaliran.

⁶Lima kairinna ussare ulungku na lima kananna urraka'na'.

⁷Umpalaona' sumpa ussa'bu' sanganna kijang sia donga birang dio lu padang unnada'ikomi, e mintu' anak dara Yerusalem, kumua da mipopengkilalai sia da mitundanni tu kamamaliran ke tae'pi nasae kamoraianna.

Pa'tendeng umpabu'tu kamamaliranna baine ma'tumaian

2:8-17

⁸Perangiimi tu oni tengkana andi' pa'kaboro'ku! Tiromi anna sae, mekkondong-kondong dao buntu sia mellatta'-latta' dao tanete.

⁹Iatu andi' pa'kaboro'ku susito kijang ba'tu anak donga. Tiromi, bendanmo

dio boko' rinding tembo' mentiro tama
pentiroan sia ma'penunu tama to' tarali.

¹⁰Ma'kadami tu andi' pa'kaboro'ku lako
kaleku, nakua: Ke'de'ko, e rindungku, e
simbolong manikku, ammu male mai!

¹¹Belanna manassa lendu'mo tu attu
kamadinginan, upu'mo sia tae'mo
napalauran.

¹²Mintu' bunga-bunga kaananmo
dio lu padang, nalambi'mo tu attu
kasumengo-mengoan, sia dirangimo lan
tondokta tu bu'ku' ma'sepukku.

¹³Iatu ara sitasakammo bua dolona, sia
iatu anggoro' menta'bimo, busarungngu'
baunna. Ke'de'ko ammu male mai, e
rindungku, e simbolong manikku, ammu
male mai!

¹⁴E dangan-danganku lan lu
kasapak buntu batu, membuni lan
lu pentirerungan dio lu se'pon buntu
batu, melo, ke kutiroi tu kanna pati'mu,
melo, ke kuperangii tu gamarammu,
belanna la'te lambunna tu gamarammu,
sia maballo tu pati'mu.

¹⁵Tingkanangkanni tu mintu' sindallung,
tu mintu' sindallung bitti', tu ussangang
pa'lak anggoro', belanna iatu anggoro'ki
tarri' ta'binna.

¹⁶Iatu andi' pa'kaboro'ku aku puangna na iatu aku ia puangna, tu mangkambi' lan lu to' danga-danga,

¹⁷sae lako mangiri'na angin makaroen sia pa'dena mintu' ongan-ongan.

Ma'palumaikomi, sia malinta'komi susi kijang, e andi' pa'kaboro'ku, ba'tu susi anak donga dao lu buntu batu ma'kasapak.

Tindo mali'na baine ma'tumaian

3:1-5

3 ¹Den sangbongi tongku dao patindoangku angku daka'i tu andi' pa'kaboro' inaangku, kudaka', apa tae' kukabu'tui.

²La millikna' sia male sumalong lan lu kota, dio lu mintu' batatta sia tana lapang, angku daka'i tu andi' pa'kaboro' inaangku; kudaka', apa tae' kukabu'tui.

³Naapparanmo' to ma'ronda', tu sumalong lan lu kota iato, angku ma'kada kukua: Tae'raka mitiroi tu andi' pa'kaboro' inaangku?

⁴Mane ra'pa'na lendu' dio mai tau iato mai, kukabu'tuimi tu andi' pa'kaboro' inaangku. Kula'ka'imi, sia tae'

kurampananni male, ke tae'pi kubaai
tama banuanna indo'ku, tama bilikna to
padadiangku.

⁵ Umpalaona' sumpa ussa'bu' sanganna
kijang sia donga birang dio lu padang,
unnada'ikomi, e mintu' anak dara
Yerusalem, kumua da mipopengkilalai
sia da mitundanni tu kamamaliran, ke
tae'pi nasae kamoraiana.

To songlo' male unnala baine la tama rampanan kapa'

3:6-11

⁶ Apara ia tu sae dio mai padang
aak, susito lentong rambu, ma'bau
muru sia dupa sia mintu' pebangki'
busarungngu'na to ma'balili?

⁷ Tiromi, iamote tu bulleanna Salomo,
natikui annan pulona to lalong dio mai
mintu' lalongna to Israel.

⁸ Ma'pa'dang nasang sia manakkamo lan
tananan ra', pantan untakin pa'dangna
belanna apa megiangan ke bongi.

⁹ Mangkamo tu datu Salomo unggaragan
kalena misa' bullean datu kayu Libanon.

¹⁰ Mintu' lentongna salaka nagaragai sia
sanderanna bulaan, o'koranna sampin

lango-lango, na iatu lanna lu dibeloi sampin pa'kamasena mintu' anak dara Yerusalem.

¹¹Tassu'komi, e mintu' anak dara Sion. Tiroi tu datu Salomo, ma'makota, tu napasongkoranni indo'na, tonna tidukun tama rampanan kapa', tonna allo kasendeanna penaanna datu.

**Pa'tendengna muane la diparampo
umpudi kameloanna baine
la narampanni kapa'**

4:1-15

4 ¹Tonganna, lendu' ia maelomu, e rindungku, manassa, lendu' ia maballomu; iatu matammu susi dangan-dangan, tu payan ullendu'i bobongmu, beluakmu susito sangbaanan bembe', songlo' tikalulun-lulun dao mai buntu Gilead.

²Iatu isimmu susito sangbaanan domba tu mane mangka digontingi bulunnna, anna kendek diong mai pa'baseanna, mintu'i sibaa anak rapi'na, na moi misa' tae' sisayuran anak.

³Iatu pudukmu susito bannang karamisi sia melo rarek sedangmu. Iatu pili'mu

susito bua dalima dipiak, tu payan ullendu'i bobongmu.

⁴Iatu barokomu susi menarana Daud, dipabendan massora-sora lolokna, iatu balulang sangsa'bu ditoke' dio, mintu'nato iamo pakolongna to lalong.

⁵Iatu susummu patomali sangtinti da'dua anak kijang rapi' tu undaka' kande dio lu to' danga-danga.

⁶Sae lako mangiri'na angin makaroen sia pa'dena mintu' ongan-ongan la malena' lako buntu nanii muru, lako tanete nanii dupa.

⁷Melo tu pa'kaleammu, e rindungku, sia moi sidi' tae' sayuammu.

⁸Songlo'ko mai dao mai Libanon, e dodo' sangkalamma'ku, songlo'ko dao mai Libanon, songlo'ko dao mai botto Amana, dao mai botto Senir sia dao mai Hermon, tu nanii lo'ko' singa, tu buntu natorroi arimau buluh.

⁹Mupatiludak tu penaangku, e adingku, e dodo' sangkalamma'ku, mupatiludak tu penaangku moi mupissanri umpata'paina' mata, moi nasangtintingri manik lan barokomu.

¹⁰Lendu' ia keangga'na, tu mali'mu, e adingku, e dodo' sangkalamma'ku,

lendu' ia marasanna tu mali'mu na
 uai anggoro' sia la'bi busarungnu' ia
 tu minna' pandere'mu na iatu mintu'
 pebangki'.

¹¹ Pudukmu umpato'do uai tani' enoan, e
 dodo' sangkamma'ku, iatu tani' enoan
 sia pangandu' diongna lu lilamu; sia
 iatu busarungnu'na pakeammu susi
 busarungnu'na Libanon.

¹² Iatu iko sangtinti pa'lak tu dibala tiku
 lao, e adingku, e dodo' sangkamma'ku,
 butung to kalimbuang dirompo, sia mata
 uai digonting sia dica'.

¹³ Iatu mintu' tarukmu susito pa'lak
 kamanamanan, nasitutu'i garonto'
 dalima, tu maelo buanna sia bunga enna
 sia oto' narawastu,

¹⁴ narawastu, kuni', bangle sia kayu
 matappa', sia mintu' oto' dupa, muru
 sia aloe kayu busarungnu' sia mintu'
 rupanna pebangki' melo.

¹⁵ E uai tikula'dakna mintu' pa'lak bunga,
 e kalimbuang boba, e salu'-salu' dao mai
 Libanon!

Sisonda-sonda sitendeng tu baine na muane la diparampo

4:16-5:1

¹⁶ – Ke'de'ko, e angin ma'paludaa mai, maiko e angin ma'palulo' mai, mangiri'ko lan pa'lak bungangku, anna tipamaen-maen tu busarungngu'na mintu' pebangki'na!

La tama pa'lak bunganna tu andi' pa'kaboro'ku, anna kande'i tu mai buah-buah maelona.

5¹ – Saemo' lako pa'lak bungangku, e adingku, e dodo' sangkalamma'ku, kururukmo tu murungku sia pebangki'ku, kukandemo tu tallo' merangku sola tani' enoangku, kuiru'mo tu uai anggoro'ku sia pangandu'ku. E mintu' sangmaneku, la kumandekomi sia mangiru', sanabossami, e sangmane karra'ku.

Kamamaliranna baine la dirampanni kapa'

5:2-7

² Mamma'mo', apa iatu penaangku pasa'dingpa. Perangiimi, iatu andi' pa'kaboro'ku undedek ba'ba, nakua: Bungkaranna' ba'ba, e adingku, e rindungku, e dangan-danganku, e baine adang-adangku, tu tae' sayuanna, belanna iatu ulungku nabonakki ambun, sia iatu mintu' beluak ma'lendongku narandangi pini-pini malillin.

³ Mangkamo kualai tu bayungku, naumba la kukua umpopake pole'i sule? Kubaseimo tu lette'ku, naumba la kukua urruttakki pole'i?

⁴ Iatu andi' pa'kaboro'ku tonna ulu limanna dio to'tok ba'ba, natukka'mo' penaangku ungkamali'i.

⁵ Millikmo'i la umbungkaranni ba'ba tu andi' pa'kaboro'ku, anna nii muru to'do-to'do tu limangku, sia nale'ke'i muru lolong tu rakka'ku, dio toean salli' ba'ba.

⁶ Kubungkarammi ba'ba tu andi' pa'kaboro'ku, apa leakmo male! Mallaimi

tu deatanku tonna ma'kada, malemo' undaka'i, apa tae' kukabu'tui, kutambahi apa tae'mo napebaliina'.

⁷Naapparammo' pa'ronda', tu male sumalong lan lu kota, anna bambana' sia nakambeina', sia naalaina' tu lullungku, iamotu to ma'kampa dao lu benteng tembo'.

**Sisonda-sonda ma'tendeng tu
baine la dirampanni kapa'
na anak dara Yerusalem**

5:8-6:3

⁸Umpalaona' sumpa umpokadangkomi, e mintu' anak dara Yerusalem, ke miapparanni tu andi' pa'kaboro'ku, apara la mipokada lako? Pokadanni, kumua littuna' napobua' kamamaliran.

⁹ – Apara losongna tu andi' pa'kaboro'mu na iatu mintu' muane senga', e iko tu tarru' maelo dio lu mintu' baine?

Apara losongna tu andi' pa'kaboro'mu na iatu mintu' muane senga', ammu palao sumpa umpokadangkanni susito?

¹⁰ – Iatu andi' pa'kaboro'ku mabusa sia mararang rupanna, iatu rupanna ussau' tau sangpulo sa'bunna.

¹¹ Iatu ulunna susito bulaan massang sia bulaan tasak, iatu beluak ma'lendongna tikalulun-lulun sia malotong susi kadoya.

¹² Iatu matanna susito dangan-dangan dio biring salu'-salu', tu mendio' lan pangandu' sia unno'ko' dio to' kalimbuang boba.

¹³ Iatu popona susito sangtampang oto' pebangki', susito sangtempe' oto' rampa-rampa, iatu pudukna susito danga-danga, nanii to'do-to'do muru lolong.

¹⁴ Iatu takia'na susito bulaan kalebu, diparimatai parimata Tarsis, iatu kalena susito gading nagaraga to pande paliu, nasitutu'i parimata lasuri'.

¹⁵ Iatu lette'na susito lentong marmar toppo' dao parandangan bulaan tasak; iatu pati'na susito Libanon, mala'bi' sangtinti garonto' arasi'.

¹⁶ Iatu mai lingarona kamataparan manna, sia iatu mintu' dio kalena mepasendena manna. Susimo a'ganna to tu andi' pa'kaboro'ku, susimo garaganna to tu sangkalamma'ku e, mintu' anak dara Yerusalem.

6¹ – Umbara naolai tu andi' pa'kaboro'mu, e iko tu mandu maelo

dio lu mintu' baine? Umbara naolai tu andi' pa'kaboro'mu sepang? Belanna la maleki' sola undaka'i.

² – Iatu muane pa'kaboro'ku mengkalaomo rokko pa'lak bunganna, rokko to' bedeng oto' pebangki', la naposende tu pa'lak bunga sia la unnala danga-danga.

³ Iatu aku te andi' pa'kaboro'ku puangna iatu andi' pa'kaboro'ku aku puangna, tu mangkambi' lan lu to' danga-danga!

Iatu muane la diparampo untendeng baine la narampanni kapa'

6:4-12

⁴ Maballoko, e rindungku, susi Tirza, makari'dikko sangtinti Yerusalem, makarama' susi tuntunan surodadu ma'bandera.

⁵ Pasalaina' pentiromu, belanna napalittuna'; iatu beluakmu susito sangbaanan bembe' songlo' tikalulun-lulun dao mai Gilead.

⁶ Iatu isimmu susite sangbaanan domba birang, tu kendek diong mai pa'baseanna, mintu'i sibaa anak rapi'na namoi misa' tae' sisayuran anak.

⁷ Iatu pili'mu susito dalima dipiak, tu payan ullendu'i bobongmu.

⁸ Iatu baine tonganna datu den annan pulona, na iatu gundi'na karua pulona, sia iatu anak dara tang dikemba' diia'.

⁹ Apa ia manna tu misa' tu dangan-danganku, e baine adang-adangku, tu tae' sayuanna; ia manna tu misa' dio indo'na, masero dio to padadianna. Mintu' tu anak dara untiroi sia umpudi kumua maupa' ia, mintu' baine tonganna datu sia gundi'na untendengi.

¹⁰ Mindara ia tu susi allo berre', maelo sangtinti bulan taro-taro, parrang susi mata allo dukku; sia makarama' sangtinti tuntunan surodadu?

¹¹ Mengkalaomo' rokko to' pa'lak pala la untiroi tu ta'bi diong lombok, la untiroi ba'tu la mentarukmi tu garonto' anggoro' sia ba'tu la menta'bimi tu garonto' dalima.

¹² – Tae'pa kumengkilala; kusanga kendekmo' langgan kareta dio sa'dena datungku.

**Kameloanna baine dirampanni
kapa' tonna ma'gellu'**

6:13-7:5

¹³ Menggirikko, menggirikko, e iko baine Sulam, menggirikko, menggirikko, angki tiroko!

Ma'apai mimentiro lako baine Sulam susito lako pa'gellu' dio mai Mahanaim?

7 ¹ Lendu' ia melona tu tengkamu ma'sepatu, e anak datu! Iatu bangun pupummu susito apa dipobelo, panggaraga lima to pande.

² Iatu posi'mu susito irusan malepong, dennoupa' anna tang ma'ti' tu uai na anggoro' dipasito'bo' lan, iatu pa'tambukammu sang tinti patuku gandung, natalimbung tama dangadanga.

³ Iatu susummu patomali sangtinti da'dua anak kijang rapi'.

⁴ Iatu barokomu susi menara gading, iatu matammu sangtinti limbong dio Hesbon, sikandappi' babangan Batrabim, iatu illongmu susi menara dao Libanon, mentingo lu lako Damsyik.

⁵Iatu ulummu daona lu kalemu susi Karmel, iatu ampinni' beluakmu sangtinti lango-lango: misa' datu mangka napoya elong beluakmu.

**Tundukmo tu baine dirampanni
kapa' napobua' mali'na**

7:6-8:4

⁶ – Lendu' maelona tu kamamaliran; lendu' mala'bi'na tu mintu'na apa nakamorai tau!

⁷ – Kamala'biranna pati'mu sangtinti koroma, sia susummu susito eteng bua koroma.

⁸Ma'kadana' kukua: la kuteka' tu koroma iato sia kualala eteng buanna. Lala sia manii na iatu susummu susi bure anggoro', sia iatu penaammu busarungngu' sangtinti lemo datu.

⁹Iatu lingaromu susito uai anggoro' mandu mala'bi' tu lolong tarru' lako pa'kaboro'ku, sia lembo' lako pudukna ke mamma'i.

¹⁰Iatu aku te, andi' pa'kaboro'ku puangna, sia lu lako kaleku nanii rampo tu kamamaliranna.

¹¹ Maikomi, e andi' pa'laboro'ku, anta tassu' lako padang, da'ito tama'bongi dio lu to' bunga enna.

¹² La melambi'ki' male lako pa'lak anggoro', la untiroi, ba'tu la mentaruk siai tu garonto' anggoro', sia ba'tu la tiballa' siai tu ta'binna, sia ba'tu la menta'bi siai tu dalima. Indemo to dio la kunii umpatiroangkomi tu mali'ku.

¹³ Busarungngu' tu bua dudain, sia dio to' ba'bata nanii tuo ma'rupa-rupa bua melo, ba'runna sia masainna, tu kuparandanangkomi, e andi' pa'kaboro'ku.

8 ¹ E kemmi susiora tu anak muaneku, tu dipasusu dio indo'ku! Iake sitammuki' dio lu salian, manassa kuudungkomi, anna moi misa' tau tae' ussayuna' tu diona to.

² Manassa kusolangkomi sia kuantakomi lako banuanna indo'ku, tu umpalobo'na'; manassa la kupairu'komi uai anggoro' dipasito'bo' rampa-rampa busarungngu', sia uai dalima mangura.

³ Iatu lima kairinna ussare ulungku sia iatu lima kananna urraka'na'.

⁴ Umpalaona' sumpa umpokadangkomi, e anak dara Yerusalem, kumua: Ma'apai

ammi popengkilalai sia mitundan
tu kamamaliran, ke tae'pi nasae
kamoraianna?

Pa'pudi-pudian diona kamamaliran

8:5-7

⁵ Mindara iatu sae lan mai padang aak
anna mennambe lako andi' pa'kaboro'na?
– Diong garonto' lemo datu kuni
umpamillikko, inde to dio nanii indo'mu
umpanguriasangko, inde to dio nanii
umpanguriasangko tu to undadiangko.

⁶ – Toke'na' dio ara'mi susi misa'
sissin peca', sia susi misa' peca' dio
takia'mi. Belanna iatu kamatoranna
kamamaliran susi kamawatanganna
kamatean, tang disaka' tu tukka'na
kamamaliran susi pattalo'-talo'na lino
tomate, iatu mellepa'na susi mellepa'na
api, api ma'lulu-luluNa PUANG.

⁷ Moi anna iatu uai buda tae' nakullei
umpa'dei tu kamamaliran sia mintu'
salu tae' nakullei untu'ba'i male. Moi
namintu' iananna tau nabutungananni,
kumua nalolongan pa'kaboro', manassa
la ditumpu sia kasirisan.

**Iatu baine dirampanni
kapa' na anak muanena**

8:8-10

⁸ – Den misa' adinta baine, tu anak dara'-dara'pa. La tapatumbai tu adinta, ke attunnamo la napotumai tau?

⁹ Iake susii benteng tembo', la tabangun dao tu menara salaka dipopassora-sora lolokna; apa iake susii ba'ba, la tasalli' papan kayu arasi'.

¹⁰ – Iatu aku butung benteng tembo' na iatu susungku sangtinti menara. Attu iato butungna' to mengkanorong dio pentirona.

**Mandu sugi' ia tu baine
dirampananni kapa' na Salomo**

8:11-12

¹¹ Iatu Salomo unnampui misa' pa'lak anggoro' dio Baal-Hamon. Iatu pa'lak anggoro' iato naben mintu' to ma'kampa; morai tau la umbaya'i tu burana sangsa'bu sikele' salaka.

¹² Iatu pa'lak anggoro'ku, iamoto tu apangku, lan limangku; iatu sangsa'bu

sikele' kupopa'elo'namo lako kalemi, e Salomo, na iatu duaratu' sikele' la lu lako to ungkumpai burana.

**To diparampo sia baine
narampanni kapa' sitamban**

8:13-14

¹³ – E iko tu untorro'i pa'lak bunga iatu mintu' sangmane la umperangii gamarammu, pa'perangiammi to lako kaleku.

¹⁴ – Madoi'komi, e andi' pa'kaboro'ku, sia susikomi kijang ba'tu susi anak donga dao lu buntu nasitutu'i oto' pebangki'.

YESAYA

BUNGA'NA SURA' YESAYA

PASALA' 1-39

PA'NUBUA' DIONA YEHUDA NA YERUSALEM

PASALA' 1-12

Bungkaran Kada

1:1

1 ¹Iamote tu patiro mendeatanna Yesaya anakna Amos, tu natiro diona Yehuda sola Yerusalem tonna linona Uzia, Yotam, Ahas sia Hizkia, datunna to Yehuda.

**Pa'pasalaNa PUANG
sia sarrona Yesaya**

1:2-9

²Perangii, e mintu' langi'!, sia patananni talinga, e lipu daenan! belanna nakua

tu kadanNa PUANG: Kupelobo'i sia
Kukaduttu' tu mai pia, apa naboko'iMo'.

³Iatu sapi natandai iatu puangna sia
iatu keledai natandai iatu palunganna
puangna, apa iatu Israel tae' paissanna,
sia iatu taungKu tae' inaanna.

⁴Upu' allona tu to kasalan, tu bangsa
natondon kakadakeanna, bati' to kadake
sia taruk to bulituk!

Natampe tu PUANG, sia nabelle' tu To
maserona to Israel sia memboko'.

⁵Apapa gai'mi diada'? Belanna
samemboko'-boko'mi bangmo. Mintu'
ulummi sipa'dikan, sia puru'mo tu
penaammi.

⁶Tempon diong mai pala' lentekmi landa'
langgan botto ulummi tae'mo memun,
sangadinna bangke sia sisulla'pang-
la'pangan sia koyong tang diperru'i
sia tang dibimbin sia tang diammakki
minna'.

⁷Iatu padangmi lo'bangmo; iatu kotami
puramo nakande api; iatu alan pa'lakmi
natiro matammi nakande to sae; lo'bang
nasangmo susito padang nabaliangan to
sae!

⁸Na iatu anak dara Sion tinampe ten to
lantang lan to' pa'lak anggoro' sia butung

to kalumba lan to' katimun, susito kota dipatama limbu lao.

⁹Iakenna tang untampeangki' banne PUANGna mintu' ma'dandan maritik, manassa sangtintimiki' Sodom, sia baliki' Gomora.

Keangga' iatu pengkatobaran anna iatu pemala'

1:10-20

¹⁰Perangiimi tu kadanNa PUANG, e kamu tedong pariu'na Sodom; tanannimi talinga tu pepasanNa Kapenombanta, e bangsa Gomora.

¹¹Apara gai'na lako Kaleku tu kabudanna pemala' pangrere'mi? kadanNa PUANG; nabossaMo' tu mai pemala' domba laki ditunu pu'pu' sia iatu mai lompona anak sapi dipelompoi. Tae' angKu kaduangi rara sapi laki ba'tu domba, ba'tu bembe' laki.

¹²Iake la saekomi umpennoloiNa', mindara ussuakomi ullese tarampakKu?

¹³Da'mo mibaa pemala' naturu' tang ponno inaa – iatu iannato iamo pangrambu tagari lendu' Kupomagallinna, mintu' pa'pakaraya

bunga' sombona bulan sia allo katorroan
 sia kasitamban ma'gau' – tae' angKu
 ma'tananni penaa tu kakelohan
 dipasituang pa'maruasan memala'.

¹⁴ Mintu' pa'pakarayammi ke bunga'
 sombona bulan sia pa'gaurammi
 nakabiri' liu penaangku sia Kupomatana';
 bo'yokMo' umpama'tananni penaa.

¹⁵ Iammi umpatado pala' mabusammi,
 la Kupasalaikomi mata; moi
 umpamakambankomi passambayangmi,
 tae' duka angKu la umperangii; belanna
 limammi umpentombang rara.

¹⁶ Basei sia seroi tu kalemi; patoyangi
 dio mai oloKu tu penggauran kadakemi;
 torei umpogau' kakadakean.

¹⁷ Pelada'i umpogau' kameloan, daka'i tu
 katonganan, ampangi tu to ma'pakario-
 rio, pasipatui patunna tu pia biung sia
 pa'tutuanni tu baine balu.

¹⁸ Ammi mane male mai ma'tutu
 Kupaolaikomi salu, kadanNa PUANG, moi
 anna susi kaseda tu kasalammi, manassa
 la memmabusa susi ambun makko, moi
 anna mararang susi karamisi, manassa
 la memmabussang ten to bulu domba.

¹⁹Iake la moraikomi mengkaola sia ma'perangi, manassa la mikande tu bura maelona te padang.

²⁰Apa iake battukkomi sia pabali-bali, manassa la nakandekomi bassi mataran; susimoto tu kada ombo' dio mai randan pudukNa PUANG.

Diona ukungan la urrampoi Yerusalem

1:21-31

²¹A'a, umba nakua tu tondok maruru' namembalimo passulo bongi? Iato pirangbongi' ponno ia katonganan sia natonangi kamaloloan, anna totemo to papatean mannamo lan.

²²Iatu salakamu mentai bassimo, sia iatu uai anggoro'mu dito'bo'mo uai.

²³Iatu tedong pariu'mu pabali-balimo sia sibaa to bokomo; pantan ungdaduangi pamengan sia unnanga' pappe', tae' anna pasipatui patunna tu pia biung sia tae' naperangii kara-karana baine balu.

²⁴Iamoto Nama'kada tu Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik, To sumpu kuasanna to Israel Nakua: La umpasauNa' penaangKu umpapakkanni

mintu' to umbali-baliNa' sia la Kupabala'i
tu mintu' ualingku.

²⁵ La Kupasuleikomi limangKu sia
la Kulossokki soda tu tai bassimmu
samaseromu tongan sia mintu' tumarra
la kualai dio mai kalemu.

²⁶ AngKu ben poleko to ma'paolai salu
susito mangka diboko' sia pa'bisara
susito lendu'namo; mangkato ammu
disanga pole bamba natonangi
kamaloloan sia tondok maruru'.

²⁷ Iatu Sion la dirampanan umpotete
kamalamburan sia iatu mintu' to
mengkatoba'na tete dio kamaloloan.

²⁸ Apa kasanggangan la naappa'
tu mintu' to patodo tinting sola to
umpogau' kasalan, na iatu mintu' to
untananni boko' PUANG, la disabu'i.

²⁹ La masiri'komi natumang tu mintu'
tarpin mangka mikamali', sia maila'komi
napobua' tu mintu' pa'lak pura mipilei
langsa'.

³⁰ Belanna la butungkomi to kayu tarpin
karondonan daunna sia ten to pa'lak
tang nailli' uai.

³¹ Attu iato to mawatang la butung
dalame, sia iatu penggauranna sangtinti

lelatu, pada la mampu' pengkaranganna,
tae' misa' tau umpa'dei.

Diona parenta marampa' la bu'tu undinna

2:1-5

2¹Inde sia tu kada, tu ombo' lako
Yesaya, anakna Amos, tu diona
Yehuda sola Yerusalem.

²La dadi undinna, kumua iatu buntu
nanii banuanNa PUANG, la bantang ten
to buntu malangka' untongloi mintu'
buntu, anna mintu' bangsa lolong lako.

³Buda bangsa la ke'de' male anna
ma'kada nakua: Maikomi, anta male
langngan buntunNa PUANG, langngan
banuanNa Kapenombanna Yakub, anNa
ada'iki' tu diona mintu' lalanNa, sia anta
olai tu mai lalanNa, belanna lan mai Sion
la nanii bu'tu sukaran aluk sia kadanna
PUANG lan mai Yerusalem.

⁴Sia Ia la umpaolai salunna tu mai mintu'
bangsa sia urra'ta' kara-karana mintu'
bangsa kapua; tau iato mai la'bo'na
nagaraga tengko bassi, sia iatu dokena
nagaraga sae'; iatu mai bangsa tang
la umbua'mo la'bo'na la unnea bangsa

senga' sia tae'mo anna la melada' tu tau parari.

⁵Maikomi, e bati'na Yakub, la lolang lanki' arrangNa PUANG.

**Mintu' to matampo narampoi
allo maparri'Na PUANG**

2:6-22

⁶Apa Mitampemo tu taumMi, tu bati'na Yakub, belanna ponnomo aluk to rampe matallo sia umpogau' balik mata susito Filistin sia sikadamak to salian leembang.

⁷Ponno salaka sia bulaan tu tondokna sia tang dipura tu mai iananna, sia ponno darang tu tondokna sia tang dikemba' tu mai karetana.

⁸Sia ponno rapang-rapang dipodeata tu tondokna. Tau iato mai umpenombai panggaraga limanna sia panampa rangka'na.

⁹Susimoto nanii tu tau umpamatuna kalena sia iato mai muane umpamadiongan kalena, iamoto da Mipa'dei tu kasalanna tau iato mai.

¹⁰Mallaiko tama sapak batu, sia mallaiko rokko garuang umpembunian

kametakuranNa PUANG sia kamala'biran kapayunganNa.

¹¹ Mintu' patiro solo'na tau la dipamadiongan, sia kamatampoanna to mala'bi' la dipampa lu rokko, anna allo iato PUANG manna tu la layuk misa.

¹² Belanna mangkamo Napamanassa PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu allo la urrampoi mintu' to umpamadao penaanna sia to matampo sia mintu' to ussattuan kalena, kumua anna dipampa lu rokko.

¹³ Sia urrampoi mintu' kayu arasi' dio Libanon tu layuk sia malangka', sia sininna kayu jati dio Basan.

¹⁴ Sia urrampoi mintu' malangka'na buntu sia layukna tanete.

¹⁵ Sia urrampoi mintu' menara malangka' sia benteng tang dilambi'.

¹⁶ Sia urrampoi mintu' kappala' Tarsis sia mintu' ianan ballo.

¹⁷ Allo iato la dipatunduk tu mintu' kamasuangganna tolino sia la dipampa lu rokko tu mintu' kamatampoanna pia muane, PUANG manna tu layuk misa.

¹⁸ Mintu' dipa'deatainna la pa'de nasang.

¹⁹ Allo iato iatu mai tau la mallai tama lo'ko' batu sia rokko garuang tu

belanna kametakuranna kamala'biranna
kapaanNa, ke ke'de'I umpatiramban
mintu' issinna lino.

²⁰Allo ia dukato iatu mai tau la untibe
mintu' rapang-rapang dipodeata salaka
sia bulaan tu nagaraga la napenombai,
nabuangan balao sola ledo.

²¹Anna mallai tama lo'ko' buntu
batu sia sapak batu, tu belanna
metakuranNa PUANG sia belanna
kamala'biran kapayunganNa, ke ke'de'I
umpatiramban mintu' issinna lino.

²²Dadi da'mo ammi sande' lako tolino,
tu den penaa lan illongna, belanna apara
la dinii unnangga'i?

Panglalan unnada'i beko tau

3:1-15

3¹Belanna manassa Puang, PUANGna
mintu' ma'dandan maritik la
ullendokanni dio mai Yerusalem
sia Yehuda tu apa naposande' sia
naposissarean tau, mintu' kande
napopamuntu sia mintu' uai;

²sia to lalong sia pa'barani sia to
ma'paolai salu sia nabi sia to pakita-kita
sia pekaamberan,

³ sia pangulunna to limangpulo sia to la'bi' sia pa'bisara sia to pande paliu sia to ma'basa-basa.

⁴ Pia Kupopendadi datunna tau iato mai sia to mangura masa'ga' la umparentai.

⁵ Tau iato mai la sikande bete sipakario-rio, sia pia la ullaoui to matua sia to bongko la unnea to la'bi'.

⁶ Attu iato la den tau lan banuanna ambe'na ulla'ka'i siulu'na, nakua: Denpa iko tamangkalemu, panguluikanni ammu pa'inaanni te tondok daun lauan.

⁷ Allo iato la meongli' anna ma'kada nakua: Tang kubela umpasulei sia tae' kande lan banuangku sia tae' tamangkale; da naaku mituro la umpangului te bangsa iate.

⁸ Belanna tibambang tu Yerusalem sia ra'pak tu Yehuda natumang pudukna tau iato mai sia mintu' penggauranna umbali PUANG, tae' namataku' umpenunu mata mala'bi'Na Puang.

⁹ Diona kaumpelindoanna tau titanan sa'bi umpasalai, tang masiri'mo umpokada nasangi tu salana susito Sodom.

Upu' allona tu tau iato mai, belanna untumang kalena.

¹⁰ Pokadai tu diona to malambu' kumua la salama', belanna tau iato mai la untammu bunga rangka'na.

¹¹ Upu' allona tu to tang mekaaluk, la narampoi kakadakean tu tau iato, belanna la dipasisurung kande limanna.

¹² Iatu taungku naparenta pia'-pia' sia napatunduk baine. E mintu' taungku napapusakomi panglalanmi sia nabutai tu lalan sipatu la miola.

¹³ La ke'de' tu PUANG ma'pasala; la bendan umpaolai salunna tu mintu' bangsa.

¹⁴ Sae tu PUANG la umpaolai salu tu pekaamberanna taunNa sia mintu' tedong pariu'na tau iato mai. Kamumo tu mangka ussangang-sanggangi tu pa'lak anggoro' iato, na iatu apa dirampa dio mai to mandasa, lan sia lu banuammi.

¹⁵ Aparapa bannangna ammi lullu' parapari tu taungku sia ammi bala'-bala' to mandasa? KadanNa Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

La dipapakkanni tu simbolong manikna to Yerusalem

3:16–4:1

¹⁶ Sia Nakuapa tu PUANG: Belanna mintu' anak dara Sion matampomo sia tumonga-monga lumingka, sia ma'kidi' mata len sia umpopa'kadetten len lentekna sia umpasigarissingan len gallangna.

¹⁷ Iamoto anNa la umpakeleanni Puang tu mai ulunna anak dara Sion sia Nakambelangi PUANG tu kasirisanna.

¹⁸ Allo ia dukato anNa rotakki Puang tu mintu' pakean gallang, sa'pi' sia manik dibulan mata rangkapan,

¹⁹ sia mintu' anting-anting sia mintu' ponto sia mintu' pakean susi bulu podong,

²⁰ sia mintu' lullung sia mintu' giring-giring gallang sia mintu' salipi' sia mintu' inan pandere' sia mintu' sima'-sima',

²¹ sia mintu' sissin sia baba' illong,

²² sia kassa' pa'maruasan sia bayu lamba' sia sambu' sia sepu',

²³ sia peayoan sia pakean lanna lu sia sa'pi' sia pakean salian.

²⁴La dadi undinna kumua iatu bau bumarran la ussonda bau andelen sia iatu ulang karrak la ussonda siayak, sia iatu ulu pese ussonda beluak diampinni' sia iatu pakean dibolong la ussonda kassa' pa'maruasan, sia ca' pa'durrusan dio kide ussonda kamalannangan.

²⁵Mintu' solamu muane la siapanan nakande bassi mataran sia mintu' pa'baranimmu la tibambang lan tananan ra'.

²⁶Mintu' lili' bambana la sumarro sia ma'urrukan sia matambak tongkon lan kuli'na padang.

4¹Allo iato pitu baine la ussila'ka'-la'ka'i misa' muane anna ma'kada nakua: Kandeki siamo kami la kikande, sia pakeangki siamo kami la kipotamangkale, podo ke mukonai dukakan; samboi tu siri'ki!

Yerusalem dipamaindan sia dikulambu taruno

4:2-6

²Allo ia dukato iatu apa Napopentaruk PUANG la napobelo sia napomala'bi' tau, sia iatu bura padang la napomaballo

sia la napokassa' maramba' to Israel tilendokmo.

³La dadi undinna, kumua iatu to torropa dio Sion sia to tinampepa lan Yerusalem la digente' to masallo', minda-minda lan Yerusalem tu disura' sanganna la unnappa' katuoaan.

⁴Ke mangkami Nabasei Puang tu kamarutanna mintu' anak dara Sion sia ke mangkami Nalossokki lan mai tu indan rarana mintu' to Yerusalem tete dio Penaa ma'paolai salu, sia tete dio Penaa massarapai.

⁵Attu iato la Napadadi PUANG tu saliu' ke allona sia iake mabonginna la Napabu'tu tu rambu sola arrang api ma'laka-laka dao lu mintu' tu apa mala'bi' la den tu sambona.

⁶Attu iato la den misa' barung la dinii mentiongan ke sarrangi allo sia misa' pentiongan pentilindungan sia dinii umpallaian uran kamban sia bara'.

Gelong pa'lak anggoro'

5:1-7

5¹Totemo la umpopenanina' misa' nanian diona pa'kaboro'ku, gelongna

pa'kaboro'ku diona pa'lak anggoro'na.
Iatu pa'kaboro'ku den pa'lak anggoro'na
dao tanete malompo.

² Mangkamo nakali sia napaserei tu
mintu' batu, anna tananni anggoro'
ballo sia napabendan tu misa' lantang
petayanan lan tangngana sia napa' tu
pa'parran anggoro' lan;
ma'peagi-agi bangmi kumua ba'tu
la melo siai tu bua anggoro'na, apa
membua langga' manna.

³ Na totemo, e kamu mintu' pa'tondokan
Yerusalem sia mintu' muane to Yehuda,
paolaiNa' salu sola pa'lak anggoro'Ku.

⁴ Apapara tu tang Kugauranni tu pa'lak
anggoro'Ku? Matumbai tongKu peagi-agii
tu bua anggoro' anna bua langga'na
manna bang?

⁵ Iamoto la Kupokadangkomi totemo tu
apa la Kugauranni tu pa'lak anggoro'Ku
kumua: La Kulalakki tu rompo durinna,
anna taloi olo'-olo' sia la Kukakei tu
tembo'na anna disilessakki.

⁶ La Kupopempangala' sia tae' duka anna
la dipetangkei sia la dibingkung, anna
duri manna sola a'da' tuo lan; la Kukuan
duka tu salebu' da anna pato'doi uran.

⁷ Iatu pa'lak anggoro'Na PUANGna mintu' ma'dandan maritik iamotu bati'na Israel na iatu mintu' to Yehuda iamo misa' tananan Naposende; untayan parenta malambu', apa to'doan raraora; umpeagi kamalamburan, apa kamarukkanora narampoi.

Upu' allona tu to kadake

5:8-24

⁸ Upu' allona tu to umpasirapi'-rapi' banua sia to umpasikande-kande pa'lak, naurunganni tae'mo pa'pa'lakan sia kamu mannamo tau lan tondok.

⁹ Mangkamo ma'kada lako kaleku tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua: Tae' anna tang la pa'tombonan batu tu ba'tu pira-pira banua sia iatu mai banua kapua na maballo la lo'bangmo.

¹⁰ Belanna iatu pa'lak anggoro' sangpulo ayokana tedong untengkoi, sangba'ri tu alanna sia iatu mai lise' misa' ome misa'ri' epa burana.

¹¹ Upu' allona tu to millik kale' ke melambi' undaka' pangiru' sia iatu to torro bang sae lako dannari mangiru' anna sallui anggoro'.

¹² Iatu pa'maruasanna napamarua' oni katapi, dandi, ganda'-ganda' sia suling sia anggoro', apa iatu penggauranNa PUANG tae' anna palan ara'i sia tae' anna sailei tu lalan limanNa.

¹³ Iamoto anna dipali' tu taungKu, belanna tae' pengkilalanna sia mintu' to mala'bi'na la mangelo sia iatu to kamban la mandasa-dasa diona kama'rangan.

¹⁴ Iamoto anna la tibangnga sia la menganga tang sirua-rua tu lino to mate, anna tileak tama tu mintu' kamala'biranna tau iato mai sola to kambanna sia kamaruasanna sia paningoanna.

¹⁵ Attu iato mintu' tau la dipamadiongan sia pia muane la dipasosso' lu rokko, sia ia duka tu mata to matampo la dipampa lu rokko.

¹⁶ Apa iatu PUANGna mintu' ma'dandan maritik la dipakala'bi' tete dio katonganan na iatu Puang Matua maindan la dipamaindan tete dio kamaloloan.

¹⁷ Na iatu mai anak domba la ungkande riu dio lu sangtinti dio lu pa'pasanganna, sia to salian lembang la sae undaka'

barang apa dio to' daun lauanna to malompo.

¹⁸ Upu' allona tu to urriu'i ulang kabulitukan tu penggauran sala sia ulang kareta pua nariusan kasalan.

¹⁹ Tu ma'kada nakua: Melo ke madomi'-domi'I, melo ke Nasarra'-sarra'i tu penggauranNa, anta tiropi; melo ke samandappi'-dappi'nai tu apa Nalampakna To maserona to Israel, anta issanni.

²⁰ Upu' allona tu to unggente'i melo tu kadake sia kadake nagente' melo; malillin nasanga masiang na masiang nasanga malillin; sia mapai' nasanga matanik na matanik nasanga mapai'.

²¹ Upu' allona tu to ia kalena ussanga kalena kinaa sia ia kalena unggente' kalena manarang.

²² Upu' allona tu to lalong manna unniru' anggoro' sia to barani manna umpasigaru-garu pangiru' melango.

²³ Tu to untongan to kadake belanna diona pappe' sia umpasisayuran katongananna to malambu'.

²⁴ Iamoto, susitu api mendelok unnimbakan dalame sia susi ria ditombon napopennau api, susi

dukamoto tu aka'na tau iato mai la
buruk sia iatu ta'binna la sisarombonan
susi barra'-barra', belanna naboko'imo
tu Sukaran alukNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik sia nabelle'i tu
kadanNa To maserona to Israel.

To dio mai padang mambela

5:25-30

²⁵ Iamoto anna re'dek tu ara'Na PUANG
lako taunNa sia Nae'teran lima tu tau
iato mai anNa pata'pai, naurunganni
tisenno-seno tu mai buntu, na iatu mai
batang rabukna tau iato mai butung
rumpang situlambenan lako lalan.

Moi anna susito iate mintu'na, tae'
anna poradanni kasengkeanNa Puang,
sangadinna tontong bangpa tie'te' tu
limanNa.

²⁶ La Napabendanan bate-bate tu mai
to randan langi' sia la Nakorok londong
dio mai lelean uran; manassa inang
madomi' sia ta'pa la sae tu tau iato mai.

²⁷ Iatu tau iato mai tae'i misa' tu la kopa
sia la titodo, tae'i misa' la tikkaru'du'
ba'tu leppeng ba'tu ungko'ka'i salipi'na
ba'tu la ka'tu tu ulang sepatunna.

²⁸Iatu tinaranna tontong bang matata' sia iatu panana tontong bang digattang sia iatu kalungkung darangna sangtinti batu laulung sia iatu karetana la susito talimpuru'.

²⁹Angnga'na susi gamara singa birang, susi urrungna singa mangura; iatu tau iato mai unnarrak la undamak pangrampa anna pallaianni male, natae' misa' tau la urrampananni.

³⁰La narua angnga' tu tau iato mai susito mongngo'na tasik; allo iato pittuk liu tu padang, iake mentiroi tu tau tiku lao kuli'na padang, kapittukan megiangan manna nata'pai matanna sia iatu arrang langi' napapittuk saliu'.

Kaditambaianna Yesaya

6:1-13

6¹Iatonna taun namatean datu Uzia, payanmi lako kaleku tu Puang unnisung dao isungan kapayungan masuanggana sia mala'bi', na iatu Banua Kabusungan nasitutu'i rombe-rombe bayunNa.

²Den ba'tu pira-pira Serapin untalimbungI tama, rundunni pani'

siannan; da'dua pani' nasamboan
lindona, da'dua pani' nasamboan
lentekna, na da'dua pani' napake mettia'.
³Metambami tu misa' unguanni tu misa'
nakua: Maindan, maindan, maindan
tongan tu PUANGna mintu' ma'dandan
maritik, iatu mintu' lino naponnoi
kamala'biranNa.

⁴Tigoyangmi tu mai manangnga lumpa-
lumpa belanna galugu gamaranNa na
iatu banua ponno rambu.

⁵Kukuami: Upu' alloku, sumpu
sumandakku, belanna aku te to
maruttak puduk sia torronda' sirau misa'
bangsa maruttak puduk, na nata'paimo
matangku tu Datu, tu PUANGna mintu'
ma'dandan maritik.

⁶Apa misa'i tu Serapin sae mettia'
umpellambi'ina' sitangke ruaya tu naala
nasipi' dao mai to' pemalaran.

⁷Napalakoi pudukku nama'kada, nakua:
Iake narumbumi tu pudukmu te, ta'pa
tilossok ta'ga'mi tu kakadakeammu sia
diseroi tu kasalammu.

⁸Mangkato kurangimi tu kadanNa Puang
Nakua: Mindara tu la Kusua? Mindara
tu la Kiposumbungan puduk? Mebalimo'
kukua: Indena', suamo'.

⁹ Ma'kadami Nakua: Malemoko, kuanni tu bangsa iate: Perangimi, apa tae' mipebuyu'i; tiromi, apa tae' miissanni.

¹⁰ Pabattukki tu penaanna bangsa iate sia patarui tu talinganna, sia pasipi'da'i tu matanna, da napatiro sia da naparangi sia da napaissan, naurungan tae' anna mengkatoba' sia tae' nadipamaleke.

¹¹ Kukuami: O Puang, la sangapai? Nakuami: Sasanggungna tu mai tondok iato sae lako puranna tu pa'tondokan sia banua sae lako tae'na tau lan sia samempadang talona tu tana iato.

¹² AnNa patoyangi PUANG male tu tau iato mai sia biung-biungammo tu tondok lo'bang lan bamba iato.

¹³ Ke denpi taa sangpulona lan, la disanggungni dukapa. Ten to kayu tarpin sia jati dilemponni, den siapa tu garempongna, susi dukamoto tu garempongna tau iato mai, iamo misa' banne masero.

**PUANG la umbengan misa'
tanda, iamotu Imanuel**

7:1-25

7¹ Den pissan tonna linona Ahas, anakna Yotam, anakna Uzia, datu Yehuda, ke'de'mi tu Rezin, datu Aram sola Pekah, anakna Remalya, datu Israel, anna male langngan Yerusalem, la ullaoi tu tondok iato, apa tae' nabelai natalo.

²Tonna pokadami tau lako to lan banuanna Daud kumua: Nasamboimo Aram tu Efraim, ma'bara-barami tu penaanna datu sola mintu' to kambanna, butung to kayu lan pangala' nairi' angin.

³Ma'kadami tu PUANG lako Yesaya Nakua: Maleko sola anakmu muane Syear Yasyub umpessitammui Ahas lako saruran limbong iringna daona lu, lu lako lalan padang pamusoran sampin bulu domba,

⁴ammu kuanni kumua: Ma'penandakomi sia parapa'i tu penaammi; da mimataku' sia da naranggang tu penaammi diona te da'dua lalotin merambu, iamora kare'dekanna kasengkeanna Rezin sola mintu' to Aram sia anakna Remalya.

⁵ Belanna nadakarangkomi kadake to Aram sola to Efraim na anakna Remalya nakua:

⁶ Maikomi take'de'i tu to Yehuda anta patirambanni sia tarampai tu tondokna anna iatu anakna Tabeel tapatama datu dio.

⁷ Apa susite tu kadanNa Puangta PUANG: Iatu iannato tae' anna la dadi sia tae' anna la lalo.

⁸ Sangadinna iatu Damsyik la tontong napopennuluan tondok Aram na Rezin napokambuno kapayungan Damsyik; – annanpa pulona llima taunna anna disanggang tu Efraim, naurunganni tae'mo anna tulangdan misa' bangsa tu tau iato mai.-

⁹ Sia iatu Samaria la tontong napopennuluan Efraim na Remalya napokambuno kapayungan Samaria. Iake tae'i ammi katappa'i, manassa tae' ammi dipamarendeng.

¹⁰ Napatarru'mi PUANG ma'kada lako Ahas, Nakua:

¹¹ Palakuko misa' tanda lako PUANG. Kapenombammu, palakui tu tanda diong mai mangapi'na lino, ba'tu lu dao mai masuanggana.

¹² Mebalimi tu Ahas nakua: Mokana' umpalakui, mokana' ussandak PUANG.

¹³ Nakuami: Perangiimi totemo, e kamu bati'na Daud! Misanga tang ganna'paraka ussara'i tau, ammi sara'i siapara Kapenombangku?

¹⁴ Iamoto anNa PUANG kaleNa la umbenkomi tanda kumua: La ma'tambuk tu anak dara iato anna dadian misa' pia muane, la nasangai Imanuel.

¹⁵ Bumbungan pa'pamakko sola tani' enoan nakande, ke naissanmi ussuale kadake anna alai tu maelona.

¹⁶ Belanna iake tae'pi anna issanni te pia iate ussuale kadakena anna alai tu maelona, manassa la lo'bangmo tu tondokna da'dua datu mikataku'.

¹⁷ Apa iatu kamu sia bangsami sia to lan banuanna ambe'mi la Naparampoi PUANG ba'tu pira-pira attu, tu tae' bangpa anna den susinna temponna sisarak to Efraim tu to Yehuda, – lu dio mai datu Asyur.

¹⁸ Allo iato la Natambai PUANG sae tu mintu' kasisi' dio messarakna salu Nil dio Mesir sia tabuan dio tondok Asyur.

¹⁹ Mintu'i to la sae ta'pa ussamboi aa' mi'lan sia lan lu to' sapak batu, sia dio lu to' duri, sia dio lu mintu' to' kauaianna.

²⁰ Allo ia dukato la Naku'ku'i PUANG piso peku'ku' diindan dio mai sappia' salu, iamotu datu Asyur, tu beluak sia mintu' bulu lentek sae lako danggo' la Naku'ku'i.

²¹ Allo ia duka bangsiato, ke denni tau umpatuo misa' anak sapi sia da'dua domba,

²² tu belanna kamasekkaranna susunna, iamoto anna la ungkande bumbungan pa'pamakko; belanna minda-minda tu torropa lan tondok iato iamo la ungkande bumbungan pa'pamakko sola tani' enoan.

²³ Sia la dadi dukato allo iato, kumua iato pa'lak nanii sangsa'bu garonto' anggoro' dolona, tu keangga' sangsa'bu batunna salaka, la nanii duka tuo duri sia a'da'.

²⁴ Indeto la nanii tau male sibaa len tinaran sia pana, belanna makalima'na padang iato nanii tuo duri sola a'da'.

²⁵ Sia mintu' buntu tu nabingkung tau dolona, tae'mo nalesei tau lako, belanna ungkatak' duri sia a'da', sangadinna

la dipanglamba'i sapi sia la dipalullu'i domba.

Tang la marempamo unnala pangrampa, tang la malelanmo ussarrin sisaling

8:1-4

8¹ Sia Nakuapa tu PUANG lako kaleku: Alako misa' papan passurasan pua, sura'i passura' biasa lako te kumua: Tang la marempamo unnala pangrampa, tang la malelanmo massarrin sisaling.

² Kualami tu sa'bi matappa', iamotu to minaa Uria sola Zakharia, anakna Yeberekhya.

³ Sangampa'mo' nabi baine, anna ma'tambuk sia undadian misa' pia muane. Nakuami tu PUANG unguanna': La musanga: Maher-Syalal, Hash-Bas.

⁴ Belanna iatonna tang unnisanpi tu pia iato umpokada: Ambe'!, ba'tu indo'!, manassa mintu' ianan makamban lan Damsyik sia pangrampa lan Samaria la disorong lako olona datu Asyur.

To Asyur untamai tondok Yehuda**8:5-10**

⁵ Napatarru'pa PUANG ma'kada lako kaleku susite:

⁶ Tu belanna tang nabilang bangsa iate tu uai Syiloah, tu lolong unnentang, sia umposende diona Rezin na anakna Remalya,

⁷ iamoto manassa la Napatu'ba'i Puang uai Salu pua, luang sia mandirri' tu tau iato mai, iamotu datu Asyur sola mintu' kamala'biranna, tu la ullempa'i pa'kalobangna sia ulleanni panampona.

⁸ La tarru' lu tama Yehuda anna tu'ba'i sia nalempa'i, naurungan ullambi'i tu barokona, anna samboi pani'na tu mintu' pandangmi, e Imanuel!

⁹ Maparrangkomi palaoan, e kamu mintu' bangsa, nake disabu'ikomi; patananni talinga e kamu to randan langi'; selle'i tu la'bo'mi, nake disabu'ikomi; selle'i tu la'bo'mi, nake disabu'ikomi.

¹⁰ Iatu apa mikombongan, inang tang la danun; iatu kada misama turu'i, tang la lolo', belanna Narondongkan Puang Matua.

Sipatu Yesaya la umpeagi PUANG**8:11-22**

¹¹ Nakua tu kadanNa PUANG lako kaleku tonNa la'ka'ina' sia Napakilalana' kumua: da muturu'i tu lalanna te bangsa iate, nakua:

¹² Da misa'bu' lenni tu kasiturusan pepayunna tu nasanga kasiturusan pepayu te bangsa iate, sia da mikataku'i tu nakataku'na sia da mikagiangi.

¹³ Ia mannari tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu mipomaindan, sipatu Ia mikataku' sia la mikagiang.

¹⁴ Puangmo la mipoinan maindan, apa la napobatu katitodoan sia batu tongkon katilenderanna da'dua rapu tallangna Israel sia ba'tikan sola poya ulla'ka'i tu pa'tondokan Yerusalem.

¹⁵ Budai tu tau iato mai la tisumbang sia tobang sia la mapipping sia la naluang bunde sia naala ba'tikan.

¹⁶ Lulunni muporii tu kada dipaombo' sia ca'i tu pepasan dio lu to' anak gurungku.

¹⁷ La kutayan tu PUANG, tu umpembuniammo bati'na Yakub, lako Kalena la kunii sande'.

¹⁸ Tiromi, aku na iatu mai pia
Nakamaseanna' PUANG, iamo tanda sia
tanda nubua' dio lu to Israel dio mai
PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu
unnisung dao buntu Sion.

¹⁹ Iake nakuangkomi tau kumua:
Ma'petiro-tirokomi lako bombo to mate
sia to sola-sola bombo tu kumissak-
missak sia ma'nemu-nemu - tang
Kapenombannaraka misa' bangsa tu
sipatu la nanii mekutana? Pato'raka
dipekutanen lako to mate tu to tuo?

²⁰ Lako (manna) pepasan sia kada
dipaombo'! Minda-minda tu ma'kada
tang sipatu kada iato, tae' anna la sitiro
arrang melambi'.

²¹ Sangadinna la palong bang umperasai
parri' sia mangelo; ia anna topomo,
maredemi tu ara'na sia unggatai datunna
sia Kapenombanna. Ke mentingarai
langan langi',

²² ba'tu tukkui rokko padang, inang parri'
sia pittuk duka, kapittukan megi-angan,
sia napatiramban len kama-lillinan.

Kadadianna Messias

9:1-7 (8:23-9:7)

9¹ (8-23) Apa iatu padang maparri' susito, tae'mo anna la kalillinan. Susi tonna dolona, Napamatuna tu tana Zebulon sia Naftali, ten dukamoto la Napakala'bi', ke ma'katampakannai, tu lalan lako tasik, rampe lianna Yordan, lili' to kapere'.

² (9-1) Iatu to lolang lan kamalilinan, la untiro arrang kapua sia iatu mintu' to naluang bayo-bayo kamatean la bu'tu tu arrang lako.

³ (9-2) Mipopemba'ka'mo te bangsa, amMi pekapuui tu kaparannuanna; la parannu paiman tu tau iato mai dio oloMi susi to kaparannuanna tau, ke pepareanni, sia sangtinti to sila'tekan, ke untaa-taai pangrampa.

⁴ (9-3) Belanna iatu ayoka napassan sia lemba dao palempengna sia ta'ba perambana Mirebongmo susi tonna allo (kaditaloanna) to Midian.

⁵ (9-4) Belanna mintu' sepatu, tu tumutu mentarassa, sia mintu' bayu lamba' ussarrin rara, la ditunu napepurai api.

⁶ (9-5) Belanna dipadadiammiki' misa' Pia, misa' Pia muane dikamaseangki' umpobayu bayu kapayungan, sia iatu sanganNa nasa'bu' tau: Rangga inaa kalle-kallean tu ma'patudu, Kapenomban kuasa, Ambe' matontongan sia Datu pasali rampa'.

⁷ (9-6) La kapua tu parentaNa sia tae' upu'na tu kamarampasan dao isungan kapayunganna Daud sia lan nalili' parentaNa, la Napabantang sia Naparandanganni katonganan sia kamaloloan randuk totemo tontong sae lakona; kamamaliranNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik la umpogau'i tu ianna te.

To Efraim diparampoi kamaparrisan

9:8–10:4 (9:7–10:4)

⁸ (9-7) Napasonglo'mo Puang tu misa' kada lako Yakub, nata'pa lan Israel.

⁹ (9-8) Iatu iannato la naissan makalima'na bangsa iato, to Efraim sia pa'tondokan Samaria umpamadao penaanna sia matampo ma'kada kumua:

¹⁰ (9-9) Rondonmo tu batu tela, apa batu dipa' la tabangunanni sule; dilellengmo

tu ara pangala', apa kayu arasi la tatanan tasondanni!

¹¹ (9-10) Iamoto anna mintu' balinna Rezin la Napake'de' PUANG la unnea tau iato mai sia la Nasarrang tu mintu' ualinna:

¹² (9-11) Iamotu to Aram dio mai matallo, to Filistin dio mai matampu', anna mummunni tama sadangna naampello' tu to Israel.

Moi anna susito iate mintu'na, tae' anna poradanni kasengkeanNa Puang sangadinna tontong bangpa tie'te' tu limanNa.

¹³ (9-12) Belanna tae' anna mengkatoba' te bangsa iate lako To umpa'dikki sia tae' anna daka'i tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁴ (9-13) Iamoto anna sangallo bangri la Nanii PUANG unta'takki dio mai to Israel, la ulu, la ikko', la tangke koroma, la tille.

¹⁵ (9-14) Iatu tedong pariu' sia to la'bi' iamo ulu, na iatu nabi umpa'pangadaran buttok iamo ikko'.

¹⁶ (9-15) Iatu mai panglalanna bangsa iate iamo panglalan sala, sia napapusa nasang tu tau nalalanan.

¹⁷ (9-16) Iamoto anna tang umposendei PUANG tu mai to manguranna, sia tae' anNa katuru-turui tu mai pia biungna sia mintu' baine balunna, belanna to untananni nasang boko' Puang sia to bulituk sia kapanglangdoan sun dio pudukna. Moi anna susito iate mintu'na, tae' anna poradanni kasengkeanNa Puang, sangadinna tontong bangpa tie'te' tu limanNa.

¹⁸ (9-17) Belanna iatu katangmekaalukan ma'laka-laka butung api, tu ussopui duri sia a'da' naballa, tu ummampu'i ranga'-ranga' makamban lan pangala', naurunganni kendek tu rambunna meumbun.

¹⁹ (9-18) Tu belanna kare'dekanna ara'Na PUANGna mintu' ma'dandan maritik anna kande'i api tu tana iato, anna potaai api tu pa'tondokan naurunganni tae'mo nakatirinnai siulu'na tu tau.

²⁰ (9-19) Dio rampe kanan ma'karu'bek tu tau, apa topo sia, na dio kairi mangampello' tu tau, apa tae' sia anna dia'; pantan la ungkande bale-bale takia'na.

²¹ (9-20) To Manasye anna to Efraim, sia to Efraim anna to Manasye; la

umpapada penaa unnea to Yehuda.
Moi anna susito iate mintu'na, tae'
anna poradanni kasengkeanNa Puang
sangadinna tontong bangpa tie'te' tu
limanNa.

10 ¹Upu' allona tu mintu' to
umpatassu' parenta tang
malambu' sia to massura' tu umpalao
pesua matana',

²la umpatoyang to mase-mase dio mai
salunna sia urrampa katongananna
taungKu tu tang pa'bela, anna ala rampai
tu baine balu sia ullo'do' pia biung.

³Apa apara la mipogau', ke allo
kadiukungan sia ke naruakomi
kasanggangan bu'tu mambela? Mindara
la minii mallai umpalaku pa'tunduan sia
umbara la minii umpalumpunni meloi tu
kamala'birammi?

⁴Tae' anna salai tu tau iato mai tang tuttu
susi to dipattang; tibambang butung to
dipatei. Moi anna susito iate mintu'na,
tae' anna poradanni kasengkeanNa
Puang sangadinna tontong bangpa tie'te'
tu limanNa.

Upu' allona tu Asyur

10:5-19

⁵ Upu' allona Asyur, tu pebamba sengkeKu, sia lan lisu pala'na tu kamare'dekangKu butung pelonga'.

⁶ Kusuamo umpandasa misa' bangsa tang mekaaluk sia Kukuan la ullaoi misa' to sangpetayanan narua kasengkeangKu, la umpangrampai sia umpanglo'do'i anna lullu'i tu tau iato mai susi so'mak dio lu lalan.

⁷ Apa iatu passanganna tae' anna susito, sia iatu pa'inayanna tang ten to, sangadinna iatu lalan penaanna la ussangang sia la urroto'i ba'tu sangapa bangsa.

⁸ Belanna nakua tu kadanna: Tang sibaaraka datu tu mintu' arungku?

⁹ Tang baliraka Karkemis tu Kalno, sia Arpad tu Hamat? Tang baliraka Damsyik tu Samaria?

¹⁰ Susi limangku ussau' parentana dipa'deatainna, moi anna mandu maballo iatu rapang-rapang dipodeata dipa'na anna rapang-rapang dipodeata dio Yerusalem sia dio Samaria;

¹¹ sia tumba tu kupogau'na lako Samaria sia lako tumai rapang-rapang napodeatanna tae'raka anna la susito tu la kupogau' lako Yerusalem sia lako tu mai rapang-rapang dipodeatanna?

¹² Apa la dadi ke tepumi tu Puang umpogau' pengkaranganNa dao buntu Sion sia dio Yerusalem, la rampoNa' unnukungi tu napabu'tunna penaa madaona datu Asyur sia matampo patiro solo'na.

¹³ Belanna nakua: Diona kamawatanganna kalena limangku, sia diona kamatarrusanku angku pogau'i susito, belanna unnampuina' tangnga' kinaa; iamoto angku lampi'i tu katonan padangna tau, angku rampai tu mai barang apanna sia butungna' to tedong lampung laki ussembangi tu pa'tondokan.

¹⁴ Sia iatu limangku ulla'ka'i barang apanna ba'tu pira-pira bangsa ten to serang manuk-manuk; sangtinti to to ulliu tallo' natampe indo'na, ten dukato tu mintu' lino kurampa na moi misa' tae' napanggega' tu pani'na ba'tu umpopenganga tillokna ba'tu kumissak-missak.

¹⁵ Denraka tu uase madongnga' lako to umpemba'tanni? Denraka tu gare'ge' matampo lako to ussorongi? Butung to pebamba umpopangayo to untoei; butung to tekken unnangka'i tu tangia kayu.

¹⁶ Iamoto anNa popembali madokoi Puang, iamotu PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu kale malompona sia diongna lu kamala'biranna den tu apa ma'lana-lana susi api dukku.

¹⁷ Attu iato Arrangna to Israel la bali to api sia iatu To maserona la bali dukku api, tu la umballa sia ungkande durinna sia a'da'na Asyur lan sangallo bangri.

¹⁸ La Nasopui duka Puang tu kamala'biranna pangala'na sia pa'lakna, la deatanna la batang kalena, – la bali misa' to marangke kale.

¹⁹ Iatu kayu torropa lan pangala'na tae'mo anna marian, naurunganni ma'dinmo napatama sura' misa' pia tu bilanganna.

Iatu torrona la makarimman**10:20-27**

²⁰ La dadi to allo iato, kumua iatu to Israel tu torronapa sia bati'na Yakub tu tilendoknamo tae'mo anna la sande' lako to umpandasai, sangadinna la sande' bulo lollong lako PUANG, To maserona to Israel.

²¹ Iatu to torropa la tibalik sule, sia bati' torronapa Yakub, la sule umpengkara'pai Puang Matua matoto'.

²² Belanna, moi anna iatu bilanganna bangsamu, e Israel, susito karangan dio biring tasik, ia manna tibalik sule tu torronapa; inang tilampakmo tu kasanggangan situang kamaloloan lempan.

²³ Belanna misa' kasanggangan tilampakmo la Napaden Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik lan lili'na lino.

²⁴ Iamoto anna ma'kada tu Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Da mikataku'i tu to Asyur, e taungKu lan Sion, ke nalongkankomi

pelonga', sia napata'paikomi pebamba, susito Mesir pirambongi'.

²⁵ Belanna sangattu'mora sia tae'mo namasai anna tappu tu kare'dekan, nalu lako kasangganna tau iato mai tu kasengkeangKu.

²⁶ Belanna iatu PUANGna mintu' ma'dandan maritik umpopangayo pebamba lako tau iato mai susi tonna dipasiapanan tu to Midian dio buntu batu Oreb, sia Napopangayo tu tekkenNa dao tasik sia Natadedangan susi tonna lako Mesir.

²⁷ La dadi allo iato kumua iatu pamaanna la tilendok dao mai palempengmi sia iatu ayokana la tilendok dao mai sokkongmi, la sanggang tu ayoka dao palempengmi.

Katangtarrusanna surodadu Asyur

10:28-34

²⁸ Saemi lako Ayat, anna tarru' lako Migron, anna tampei tu mai apanna di Mikhmas.

²⁹ Tau iato mai unnola kumila': Geba tanii ma'bongi; anna ma'parondo tu Rama; mallai duka tu pa'tondokan Gibeas-Saul.

³⁰ Silallakangko, e anak dara Galim,
matangkinko, Laisya, sosoko, Anatot.

³¹ Iatu pa'tondokan Madmena mallai, sia
ia duka tu pa'tondokan Gebim mallai
membuni.

³² Iate allo torropa dio Nob, naka'panan
pebusuk tu buntunna anak dara Sion,
tanetena Yerusalem.

³³ Apa ta'pa Nata'takki Puang, PUANGna
mintu' ma'dandan maritik situang
kalalonganNa tu mintu' tangkena sia
lolokna, sia iatu batang kalandona
Nalelleng sia iatu kapuana Nasongkan
rokko padang.

³⁴ Attu iato pangala' tamman la Nalelleng
uase Puang, sia iatu Libanon la
Napasiapanan Puang sumpu mala'bi'.

Iatu parentana Messias sumpu marampa'

11:1-10

11 ¹ La mentaruk tu garempingna
Isai sia mellolo namembua tu
taruk uaka'na.

² Ia la Nanii ta'pa PenaanNa PUANG,
iamotu Penaa kakinaan sia tangnga'
kinaa, Penaa pa'timbangan sia

kamatotoran, Penaa kapaissanan sia kamatakuran lako PUANG.

³Iamo pa'poraianna tu ungkataku' PUANG. Tae' anna la ma'paolai salu unturu' pentirona sia tae' anna la mangra'ta' unturu' paranginna.

⁴Sangadinna iatu to bitti' la napaolai malolo salunna sia nasanda tonganni situang kamalamburan tu to umpamadiong penaanna; apa tete dio pebamba tongka' dililana la napa'dikan lino, sia penaa sun dipudukna la napateanni tu to tang mekaaluk.

⁵La umpopa'bakkan kamaloloan sia la umpotambeke' kamarurusan.

⁶Attu iato guruk la sikananaran anak domba, sia iatu arimau buluh sanglengaran bembe' laki'-laki', na iatu anak sapi sia anak singa sia sapi passoma la sangbala sia pia'-pia' la umpasangkambiranni.

⁷Attu iato beruang birang sola sapi la sibaa ungkande riu sia iatu mai anakna sibaa unno'ko', sia iatu singa la ungkande dalame susi sapi.

⁸Attu iato iatu pia sumusupa la maningo dio to' baba to'tok ula' rame sia iatu pia

mane sarak susu unnulu limanna tama lo'ko' ula' keipo.

⁹Tae'mo tau la umpogau' kakadakean ba'tu la umpabu'tu mesangganginna dao lili'na buntu maindanKu. Belanna la naponnoi kapaissanan diona PUANG tu mintu' lino susi uai buda ussamboi salinna tasik.

¹⁰Allo ia dukato anna iatu taruk uaka'na Isai la tulangdan napobate-bate mintu' bangsa sia la napengkaa'i mintu' to sangpetayanan; sia iatu inan nanii mari'pi la mala'bi'.

To Israel mala'bi' sule

11:11-16

¹¹Allo ia dukato la dadi kumua Puang la unnete' pole limanNa la ulla'bakki sule tu taunNa tu mai torronapa, tu mai torronapa dio Asyur, dio Mesir, dio Patros, dio Etiopia, dio Elam, dio Sinear, dio Hamat na dio lu tondok ma'randan tasik.

¹²La Naangkaran bate-bate tu mintu' bangsa sia la Napasipulung sae tu mintu' to Israel mangka diula'i male, sia la Napopa'misa sule dio mai tetuk a'pa'na

lino tu mintu' baine to Yehuda mangka dipatisambo'-sambo'.

¹³Attu iato la pa'de kamagallianna Efraim sia iatu to ussussai Yehuda la diroto'i; tae'mo anna la unkgagalli Efraim tu Yehuda sia tae'mo anna la ussussai Yehuda tu Efraim.

¹⁴Sangadinna la sanginaa sola duai la ma'palulako matampu' undammak palempengna to Filistin, anna pangrampai tu to rampe matallo; iatu limanna la ussabak to Edom sola to Moab sia mintu' to Amon la mengkanorong lako kalena.

¹⁵La Nagatai PUANG tu tasik mengkokona Mesir sia la Naaak lima tu Salu iato anna marangke napobua' anginNa, sia la Napopempitu tu salu iato, sia Napalingkai tau ma'sepatu.

¹⁶Attu iato la den tu batatta naola taunNa tu torrora siapa, iamotu torrora siapa dio Asyur, susito pirambongi' dipadenan to Israel tonna tassu' lan mai tondok Mesir.

**Nanian pa'kurre
sumangasanna to tilendokmo**

12:1-6

12 ¹Allo iato la ma'kadako mukua:
La kupudi-pudikomi, o PUANG,
belanna moi amMi sengkeina', apa
meremo tu sengkeMi, Mipakatanamo'.

²Inang Puang Matua tu oto'na
kamakarimmanangku, marannuna',
sia tae' kumataku', belanna PUANG
PUANG tu oto'na kamatotorangku
sia pa'pudianguku sia Iamo
kupomakarimman.

³Sia la parannu paimankomi untimba uai
dio mai bubun kamakarimmanan.

⁴Pudimi tu PUANG, sia meongli'komi
ussa'bu' sanganNa, pakaleleanni tu
penggauranNa dio lu mintu' bangsa,
pa'peissananni, kumua matande tu
sanganNa.

⁵Pakendekanni pa'pudian tu PUANG,
belanna umpogau' apa kalle-kallean.
Pa'peissanan nasangi te iannate lako
mintu' lino.

⁶Unnarrakkomi sia sumapukokomi,
e pa'tondokan Sion, belanna iatu To

maserona to Israel pasareongan illan tangngami.

UKUNGAN, LAKO BANGSA-BANGSA

PASALA' 13–23

Pa'nubua' diona Babel

13:1–14:23

13 ¹Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua diona Babel, tu mangka dipasombo lako Yesaya, anakna Amos: ²Osokki tu bate-bate dao buntu tang karerungan, pekapuui tu gamarammi metamba lako tau iato mai; popangayoi tu limammi, anna unnola dio to' ba'bana to la'bi'. ³Mangkamo Kukuan tu mintu' to marimbangangKu, sia Kutambai dukamo tu mintu' pa'baraningKu la umpalalo kasengkeangKu, tu unnarrak-arrak belanna nasau penaanna. ⁴Dirangimi tu ongngo' dao buntu susito ongngo'na tau buda, gamara tipio padangna mintu' bangsa sita'pa dio

mai mintu' parenta. PUANGna kalena mintu' ma'dandan maritik tu umparessa sangtuntunan surodadu.

⁵Tau iato mai lu dio mai padang mambela, dio mai randan langi', PUANG sola parea kasengkeanNa tu la ussanggung tu mintu' lino.

⁶Sitangirangkomi, belanna mandappi'mo tu alloNa PUANG; sae butung kasanggangan dio mai To umpoissan angge maritik.

⁷Iamoto anna la langga' tu mintu' lima sia la bonnong tu penaanna mintu' to lino.

⁸Sia tiramban tu tau iato mai, ma'paganggang sia narampoi kamaparrisan, mangumbero susito baine manguria'; buyu' sitiro len tu tau iato mai sia iatu lindona borrong susito api.

⁹Inang la sae tu alloNa PUANG sitonda kamaparrangan sia kamagallian anna iatu kasengkean dukku-dukku, tu la umpopempadang lo'bangi tu mintu' lino, sia la nasabu'i tu mintu' to umpogau' kasalan lan te lino.

¹⁰Belanna mintu' bintoen dao langi' sia bintoen ma'karupu tae'mo anna la

umpatiarrang arrangna; ia duka tu allo la dipamalillin, ke dellekki sia iatu bulan tae'mo anna la umpamian arrangna.

¹¹ Belanna la Kupapakkanni lako mintu' issinna lino tu kakadakeanna sia iatu kakelokanna la Kupapakkanni lako mintu' to tang mekaaluk, sia la Kuputtai tu kamadongngaranna to matampo sia la Kupampa lu rokko tu kamadaoan penaanna to kelok.

¹² La Kupamasuli' ia tu toline anna bulaan massang, sia keangga' kapua iatu rupa tau anna bulaan tasak dio mai Ofir.

¹³ Iamoto angKu la umpatigega' i tu langi' sia iatu lino la lino' sia tilele dio mai inanna, napobua' kare'dekanna ara'Na PUANGna mintu' ma'dandan maritik tonna allo kadukkuanna kasengkeanNa.

¹⁴ Tau iato mai la ten kijang diula' sia la sangtinti domba tang dikambi' pantan la sule umpengkara'pai bangsana sia pantan mallai umpengkaa'i tondokna.

¹⁵ Minda-minda tu dikabu'tui la dirauk, sia minda-minda tu dila'ka'i la mate nakande bassi.

¹⁶ Sia iatu mintu' anakna la dipessambakan dio tingayona tau

iato mai, mintu' banuanna la dilo'do'i sia mintu' bainena la ditoro'-buku.

¹⁷ La Kupare'dek ara'na tu to Madai unnea tau iato mai, tu misa' bangsa tang ungrabudai salaka sia tang ungrabuangi bulaan.

¹⁸ Sangadinna iatu tinaranna ussangang pia muane sia tae' anna katirinnai tu mai lanna pa'tambukan, sia tang mamase untiro pia'-pia'.

¹⁹ Na iatu Babel tu napotarompo' mintu' kadatuan sia kamala'biran nasattuan mintu' to Kasdim la susi Sodom na Gomora, tonna palumbangi Puang Matua.

²⁰ Tae'mo nala umpa'tondokki tau tontong sae lakona sia tae'mo inan nanii ma'tondok landa' lako disituran-turananni, moi to Arab tae'mo nama'tenda dio sia moi to manglaa tae' dukamo la umpakande pangkambi'na dio.

²¹ Sangadinna la nanii serigala buriko' torro sia iatu mai banuanna la ponno langau, sia nanii torro anak burung unta dio sia ampu padang silo'dok-lo'dokan.

²² Sia lan mintu' tambakukunna la nanii ungrabuang-nguang asu lampung sia lan

tongkonan layukna nanii ma'pema'mik-
ma'mik la nanii serigala; iatu attunna
mandappi'mo sia iatu allona tang la
dipapodo'mo.

14¹ Belanna Nakaturu-turui PUANG
tu Yakub sia la tontong Natonno'
tu Israel sia la Napatorro lan tondokna;
anna iatu to salian leembang la menturu'
lako to Israel sia la mareke' lako rapunna
Yakub.

² Iatu to Israel la nasolan ba'tu pira-pira
bangsa, nasolan lako inanna, anna
potau i to Israel tu tau iato mai dio
padangna PUANG, la napokaunan la
muane la baine anna rampai tu to
mangka urrampai dolona sia anna
posua-suanni tu to mangka ussua-suai.

³ La ten dako' ke Nabenmoko kamatanan
PUANG diona kamapa'dirammu sia
katigiangammu sia pengkarangan
magasammu tu napapassanangko to
umpokaunanko,

⁴ attu iato mupopenani te parumbasan
diona datu Babel, kumua: Tumba
ia melona, belanna toremo tu to
mesua-sua, iatu kadipakario-rioan
toremo.

⁵Iatu pebamba to tang mekaaluk Narebong PUANG, tu tekken kapayunganna to dipekapuangi.

⁶Tu sengke umbamba tang sore-sore tu mintu' to sangpetayanan sia tu arasan ullullu' sia umpakario-rio mintu' bangsa situang katangmamasean.

⁷Iatu mintu' issinna lino la marampa' sia manaman; tau iato mai unnarrak parannu.

⁸Sia naposendeko mintu' kayu sanoba', susi dukato tu kayu arasi' dao Libanon, nakua: Tempommu sumpandan dio, tae' bangmo misa' tau kendek mai la ullellengkan.

⁹Iatu lino to mate diong marongka belanna iko, la morai ussitiroangko, ke saeko; belanna tete dio iko napamillikki tu mai bombo to mate, iamotu mai bembe' laki lan lino, mintu' datunna bangsa napake'de' dio mai to' isungan kapayunganna.

¹⁰Tau iato mai ma'kada sola nasang mati' nakua: Tang pa'kulle dukamoko susi kami, dipapada dukamoki'.

¹¹Mintu' kamala'birammu dipembuangammo tama lino to

mate situang oni dandi, kalinting
mupoampa' sia ulli' mupoparramba'.

¹² Lendu' iatu karonnosammu dao mai
langi', e sulo bai, e anak dannari lambe'!
Dilellengmoko tibambang tama lino, e
iko to umpatunduk mintu' bangsa.

¹³ Mukua lan penaammu susite:
La kendečna' langngan langi', la
umpalayukna' isungangku dao mintu'
bintoenNa Puang Matua, kutongkon
unnisung dao buntu pa'kombongan daa
tiparitikna mata uai.

¹⁴ La kendečna' untongloi saliu' sia la
umpapadana' kaleku Patodoranna.

¹⁵ Apa tipembuangoroko tama lino to
mate, rokko garuang mandalan.

¹⁶ Iatu to untiroko napatontongiko mata
sia namanta-mantako anna ma'kada
nakua: Iamoraka te tu umpamarukka
issinna lino pirangbongi' sia umpatigega'
mintu' parenta?

¹⁷ Tu umpopempadang aak lino sia
ussanggung mintu' tondokna, tae' anna
rampananni tu to dirampa sule lako
banuanna.

¹⁸ Mintu' datunna bangsa matindo
situang kamala'biranna lan lu patanena.

¹⁹ Apa ditibeangko sikambela liang butung to misa' lolo disayu pallan; nasii'pinniko to mate nakande bassi, tu kabu' rokko garonggong batu, butung to batang rabuk disisodo-sodoi.

²⁰ Tae' duka ammu dipasipeliang tau iato mai, belanna musanggang nasangmo tu tondokmu sia mupatei nasangmo tu to budammu, iatu bati'na to umpogau' kakadakean tae' anna la disa'bu' len tontong sae lakona.

²¹ Parandananni inan pangreresan tu mai anakna, natumang mintu' kakadakeanna ambe'na, da anna bangun tu tau iato mai umpatunduk lino sia umpasitutu'i tondok te lino.

²² La ke'de'Na' unneai tu tau iato mai, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia iatu Babel la Kupa'dei, la sanganna, la tinampenapa sia lanto mimi'na, kadanNa PUANG.

²³ Sia la Kupopendurukanna kayo sia la Kupopendadi buka sia la Kusarrinni pesarrin kasanggangan, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

Pa'nubua' diona Asyur**14:24-27**

²⁴ Mangkamo umpalao sumpa tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik Nakua: Manassa susitu Kutangnga'namo, susi dukato tu la dadi, sia susitu Kulampaknamo, ten dukamoto tu la lalo.

²⁵ Akumo tu ussangang Asyur lan padangKu sia Kulullu' dao buntungKu, naurunganni tilendok tu ayokana dio mai tau iato sia tilendok tu pamaanna dao mai palempengna.

²⁶ Iamote tu mangka dilampak lako mintu' lino sia iamote tu lima tie'te' lako mintu' bangsa.

²⁷ Iatu mintu' apa mangka Nalampak PUANGna mintu' ma'dandan maritik, mindara la undampai, iatu limanNa tie'te'mo, mindara la umpodoranni?

Pa'nubua' diona tondok Filistea**14:28-32**

²⁸ Iatonna taun namatean datu Ahas, rampomi te kada Napa'petanggungan Puang Matua, Nakua:

²⁹Da misende paiman, e mintu' pa'tondokan Filistea, belanna iatu pebambana to umbambakomi le'tomo, belanna la bu'tu dio mai ula' tu misa' ula' rame, na iatu buanna iamo misa' naga mettia'.

³⁰Attu iato mintu' anak pa'bunga'na to bitti' la mamata utan nakalette' sia mintu' to bongko manaman mamma'na; apa sae lako uaka'mu la Kupatei katangdiaran, sia iatu torromupa la nasabu'i.

³¹Sitangirangko, e babangan, la siurrukangko, e kota, ma'parondokomi e mintu' pa'tondokan Filistea belanna saemo daa mai tu rambu sia moi misa' tae' su'pik lan mai kaponanna.

³²Apara la nabalianni tau tu sumbungan pudukna bangsa iato? Napabantangmo PUANG tu Sion, kumua anna mintu' taunNa tu dipandasa, male mentilindung tama.

Pa'nubua' diona Moab

15:1–16:14

15 ¹Inde sia tu kada
Napa'petanggungan Puang

Matua diona Moab. Manassa bonginna
anna disanggung sia disabu'i tu Ar-Moab;
bonginna duka anna disanggung sia
disabu'i tu Kir-Moab.

² Male tu tau langngan banua
kapemalaran, to Dibon male langngan
inan madao la sibatingan. Dao Nebo sia
Medeba nanii to Moab siurrukan; iatu
ulunna tau iato mai digalettungi nasang
sia diku'ku'i tu danggo'na.

³ Dio lu tutu lalanna lumomban tu tau
iato mai ma'pote dibolong; dao lu mintu'
bubungan sia lan lu pasa'na nanii duka
tau iato mai sitangiran sia umpendio' uai
matanna.

⁴ Siurrukan tu to Hesbon sia to Eleale;
dirangi tu gamaranna sae lako Yahas,
ondongpi tu surodadunna to Moab,
silallakan sia ranggang tu penaanna.

⁵ Iatu penaangku untangi'i Moab; iatu to
mallainna ullambi'mo Zoar, Eglat-Selisia;
sia tuka'mo langngan tanete Luhit
situang uai mata, sia silallakan dio lalan
lako Horonaim belanna kamandasan.

⁶ Mempadang lo'bangmo tu randananna
salu Nimrim, belanna mampu' nasangmo
tu riunna, sia malayu tu mai tananan,
tae' bangmo mamata.

⁷ Iamoto anna iatu ianan napakombong sia nananna napallaian lian salu Ra'de.

⁸ Belanna iatu urruk silelemo lan lili'na Moab, sia iatu batingna dirangi sae lako Eglaim, sia sae lako Beer-Elim dirangi tu tangi'na.

⁹ Saba'mi rara tu uai salu Dibon, apa la Kuparampoi pole' mandunna tu Dibon: iamotu singa la ullaoui mintu' to Moab umpallaian kalena sia mintu' pa'tondokan torronapa.

16 ¹ Melo ke napa'peai to ma'parenta tu anak domba dio mai to' buntu batu unnola padang aak tarru' lako buntu anak dara Sion.

² La den attu anna iatu mai anak dara Moab la torro dio kalambanan Arnon, sangtinti to manuk-manuk kaguririk-ririk, susito serang manuk-manuk tisea'-sea'.

³ Pabu'tui tu tangnga' maelo, pa'benni tu kada mata'tak; pemakambanni tu onganmu ketangngai allo, susi ke mabongii; bunii tu to diula', da mupa'peturoanni tu to mallai.

⁴ Melo ke mupakendekki banuammu tu mintu' to Moab mallai, la napopentirerunganko dio mai

mintu' to pasangangan. Iake purami
tu to ma'pakario-rio, upu'mo tu
kasanggangan, pa'demi lan mai tondok
tu to pasangangan,

⁵la dipabendan tana' misa' isungan
kapayungan diparandanganni
kamasokanan, anna dao to lan
tendana Daud la nanii unnisung situang
kamarurusan misa' to la mangra'ta'
sia untuntun katonganan, tu matira'
umpogau' sanda salunna.

⁶Kirangimo tu kamadaoan penaanna
to Moab, kumua matampo maro' ia,
sia kamatampoanna sia kamadoanna
penaanna sia kamasa'garanna sia kada
tang kebattuanna.

⁷Iamoto anna tangi'i to Moab tu
diona Moab, la sitangiran sola nasang;
siangleankomi belanna sisayurammo
deppa buah anggoro'na Kir-Hareset, tu
kamunna to disabu'imo.

⁸Belanna mintu' tananan dio Hesbon
marangkemo: iamotu mintu' kayu
anggoro'na Sibma tu napasiapanammo
mintu' to ma'parentana bangsa iato mai
tu buah melona, iatu mai tangkena sae
lako Yaezer, kumpang lako padang aak,

iatu mai takke'-takke'na mendolok tama tasik.

⁹Iamoto angku tumangi' untangi'i Yaezer sola garonto' anggoro' Sibma; kupato'doiko uai matanku, e Hesbon sola Eleale, belanna nalambi'mo arrak rari tu to mangliu bua kayummu sia to mebua anggoro'mu.

¹⁰Mintu' kasendean sia arrak pa'demo lan mai to' pa'lak sia tae'mo tau mela'tek ba'tu unnarrak lan pa'lak anggoro'; tae'mo anna parrai tu anggoro' lan to' pa'parranna; Kupapu'du'mo tu la'tek silelean.

¹¹Iamoto anna ma'rundede tu penaangku susi oni katapi diona Moab sia ba'tengku lan diona Kir-Heres.

¹²Belanna iake saei tu Moab, sia tang mengkata'ka' dao inan madao, anna sae tama inan maindanna la mangimbo, tae' duka naappa'i tu lalan penaanna.

¹³Iamote tu kada masaimo Napokada PUANG tu diona Moab.

¹⁴Apa totemo nakua tu kadanNa PUANG: Tallung taunpi, susitu taun to sumaro, anna mintu' kamala'biranna Moab membali kamatunan sola mintu'

kamapuluranna; iatu torronapa la sisi'
sia la bitti' sia tang keangga'.

Pa'nubua' diona Damsyik na Efraim

17:1-11

17 ¹Inde sia tu kada
Napa'petanggungan Puang
Matua diona Damsyik.

Iatu Damsyik la disanggang, anna
tae'mo na mengkota, anna daun lauan
sia sangtinti to batu disaeran.

²Mintu' kota Aroër la lo'bang, nanii
panglambaran domba, tu silengaran dio
natae' tau la umpatumba lenni.

³Iatu tambakukunna Efraim sia parenta
Damsyik sia iatu to Aram dennapa la
roto' nasang; iatu kamala'biranna la
bali kamala'biranna to Israel, kadanNa
PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁴Attu iato iatu kamala'biranna Yakub la
sosso' sia iatu kamalompoanna kalena la
tilao.

⁵La susi a'ganna to umpopa'uyun
gandung, anna sae'i limanna tu buli
gandung, sia susito ma'kalolang dio
rante Refaim.

⁶La ia manna tinampe tu diala undinna susito ke naremba'i tau tu buah-buah zaitun, tinampe da'dua tallu tu buanna dao lolokna, a'pa' ba'tu lima dio tangke membuanna, kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel.

⁷Allo iato iatu toline la mentingara lako To menampama sia iatu matanna la mentiro lako To maserona to Israel.

⁸Tae'mo anna mentingara tu tau iato mai lako inan pemalaran, panggaraga limanna; sia tae'mo anna la mentiro lako tu apa nagaraga rangka'na, iamo lentong dipodeata sia inan pemalaran dinii untunu dupa.

⁹Allo iato iatu mai tambakukunna la ten tondok talo lan pangala' sia dao lu buntu, tu natampe tau, belanna natalo to Israel sia la memandang lo'bang.

¹⁰Belanna mukalupai tu Puang Matua oto'na kasalamarammu sia tang mukilalaimo tu Buntu batu pentirerungammu. Iamoto ammu garaga pa'lak ballo, sia mutananni tananan to salian lembang.

¹¹Iato allo munii untananni ia bangsiamu munii umpatuo'i sia iatonna melambi' ta'pa mupopenta'bi tu pangambo'mu -

pa'de tu burana, ke allo nalambi' saki sia
pa'di' tang sirua-rua.

Dalle'na to mangrampa

17:12-14

¹²A'a lendu'mo rukkana mintu' bangsa,
tu marukka susi mariakna tasik,
sia lendu' mongngo'na tu mintu'
sangpetayanan susi mongngo'na uai
buda.

¹³Da'ito anna marukka tu mintu' bangsa
susi uai kapua mariak, apa Nata'tan,
anna mallai toyang tu tau iato mai
sia sisarombonan lao susi ta'pian
napettiaran angin langngan buntu sia
susi daun tallang naguririkan talimpuru'.

¹⁴Iake makaroenni inang manassa den
katirambanan, anna iake tae'pi natilalek
masiang, pa'demi tu tau iato mai. Iamote
tu serongna to mangka umpanglo'do'iki'
sia dalle'na mintu' to umpangrampaiki'.

Pa'nubua' diona Etiopia

18:1-7

18 ¹A'a dikka' tu tondok naba'bakki
kasisi', tu nabala salu Etiopia,

²tu ussua sumbungan puduk ullamban tasik, ma'lembang tallang unnola salu. Malekomi, e lentek maringan lako misa' bangsa kalandu sia pandillak, lako bangsa masarrang sia patengko lullu', sia iatu padangna naruak tangnga salu.

³E kamu mintu' issinna lino sia mintu' to untorroi kuli'na padang, iake naosokki tau tu bandera dao ma'buntunna, sipatu la mitiro, sia iake dipannonii tu napiri tanduk, sipatu la miperangii.

⁴Belanna nakua tu kadanNa PUANG lako kaleku: La mari'piNa', angKu ma'penunu lan mai inanKu, susi ke mapana'i sarrang allo, sia susi rambu roya ke mapana'i allo lan attu peparean.

⁵Belanna iake tae'pi anna pebuanna, ke rondon nasangmi tu ta'binna bua anggoro' mamata, attu iato la Natarotoi piso Puang tu mintu' tangke membuanna sia Nata'takki anNa tibeii tu mintu' ongi'na.

⁶Mintu'na tau iato mai dipatorroan manuk-manuk pa'duku' dao lu buntu sia olo'-olo' lan kuli'na padang, anna torro dao tu manuk-manuk pa'duku', ke pealloanni sia mintu' olo'-olo' lan kuli'na padang torro dao, ke attu kamadinginan.

⁷ Attu iato la umpennoloan ba'tu pira-pira pamengan lako PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu bangsa kalando sia pandillak, misa' bangsa dikataku' tiku lao, misa' bangsa masarrang sia patengko lullu' sia iatu padangna naruak tangnga salu-napennoloan lako to' inan nanii sanganNa PUANGna ma'dandan maritik, iamotu buntu Sion.

Pa'nubua' diona Mesir

19:1-25

19 ¹Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua diona Mesir. Inang la sae lako Mesir tu PUANG dao saliu' mandirri'; anna mintu' napa'deatainna to Mesir, la ma'parondo dio oloNa sia soyang lan tu sumanga'na mintu' to Mesir.

² Belanna la Kupasiswaung tu pada to Mesir, naurunganni sirari siulu'na, sia unnea solana sia kota sirari bali kotana anna lembang sirari bali lembangna.

³ Attu iato iatu tangnga'na to Mesir la putta, sia la Kudampa tu tanan penaanna; anna male mekutana lako dipa'deatainna sia mintu' to ma'basa-

basa sia bombo to mate sia to sola deata.

⁴ AngKu sorongi tama lisu pala'na puang masago-sago tu to Mesir sia lako datu masa'ga' anna parentai, kadanNa Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁵ Iatu uai tasik la lamma', sia iatu salu la mere sia marangke.

⁶ Iatu mintu' salu bubosi sia iatu messarakna salu Nil dio Mesir mere sia marangke, sia iatu tille sia ria silayuan.

⁷ Iatu mintu' kapadanganna siupu' randanan Nil sia mintu' to tiambo'na dio lu randan salu Nil malayu nasang, anna sisarombonan male, tae'mo dikita lako.

⁸ Mintu' to mebale la sumarro sia ma'dosso-dosso, iamotu mintu' to mamekan diong salu Nil, sia mintu' to ma'dalla' la sidongkonggan.

⁹ Mintu' to manarang ungkallu' kame nagaraga sampin lenang sia to untannun kapa' la kasirisan.

¹⁰ Mintu' tulak sombana tondok la ka'tu rannu; mintu' to sumaro kande tu'pe inaa.

¹¹ Manassa tongan, kumua iatu mai arungna Zoan baga liu, iatu mai pa'bisara manakkana Firaun pa'timbangan baga.

Umba la mikua ma'kada lako Firaun kumua: Akumo tu bati' to paissan, akumo tu bati' datu dolo?

¹² Umbamira totemo tu mai to paissanmi? Melo ke napa'peissananni mati' kalemi tu apa Nalampak PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako Mesir, anna issanni tau.

¹³ Dipabagamo tu mai arungna Zoan, salingmo tu mai arungna Nof; mintu' tu mai tedong pariu'na lembangna umpapusamo to Mesir.

¹⁴ Natua'mo PUANG tama ba'tengna tau iato mai tu misa' inaa ma'pasaling, naurunganni umpapusai tu to Mesir lan mintu' penggauranna, sangtinti to malango umpentombang luana.

¹⁵ Tae'mo apa la nakarang to Mesir, tu ma'din la nakarang la ulu, la ikko', la tangke koroma, la tille.

¹⁶ Allo iato iatu to Mesir la sangtinti baine; la ma'parondo sia ungkataku' lima tie'te'Na PUANGna mintu' ma'dandan maritik, tu Nae'teran tau iato mai.

¹⁷ Anna iatu tana Yehuda napotiramban to Mesir, ke denni tau ussa'bu'i tu sanganna, la tiramban tu to Mesir

diona panglampakNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik lako tau iato mai.

¹⁸Attu iato la den lima kota dio Mesir tu
la umpobasa basa Kanaan sia umpalao
sumpa la mengkaola lako PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, misa'i la
disanga kota kasanggangan.

¹⁹Attu iato la den lan Mesir tu misa'
inan pemalaran lako PUANG sia dio
passaparanna la diosok tu batu dipobatu
silambi' diona PUANG.

²⁰Iamote, tu misa' tanda sia misa'
batu silambi' lako PUANGna mintu'
ma'dandan maritik diosok lan tana Mesir.
Iake meongli'i lako PUANG napobua' to
ma'pakario-rio, la Nasua Puang tu misa'
to patunduan sia to umpangeai tu la
urrampananni.

²¹Anna umpa'petandan Kalena tu PUANG
lako to Mesir, anna allo iato la natandai
to Mesir tu PUANG; anna pennoloanni
tau iato mai tu pemala' pangrere' sia
kande dipemalaran sia la mangallonan
lako PUANG, sia la napalessu' tu
pangallonanna.

²²Iatu to Mesir la Napa'dikki liu PUANG
anNa pamondoi sule, anna mengkatoba'

lako PUANG sia la Natarima PUANG tu passambayangna sia la Napamondo sule.

²³Attu iato la den tu batatta lombo dio mai Mesir lako Asyur, anna olai tau dio mai Asyur, sae lako Mesir sia naolai to Mesir sae lako Asyur, anna pada-pada menomba tu to Mesir sola to Asyur (langngan PUANG).

²⁴Attu iato to Israel la ganna' sipotallunna sola to Mesir sia to Asyur, la tulangdan dadi karongkosan lan kuli'na padang.

²⁵Belanna Napassakke PUANGna mintu' ma'dandan maritik Nakua: Nasundun rongko'mora tu to Mesir orangKu, sia Asyur panggaraga limangKu, sia Israel mana'Ku.

Pa'nubua' diona Mesir sola Etiopia

20:1-6

20¹Iatonna taun nasaean kamandang lombo lako Asdod, nasua Sargon, datu Asyur lao ullaoui anna taloi.

²Attu iato ma'kadami tu PUANG nalopian Yesaya, anakna Amos, Nakua: Maleko, lossokanni tu bayu lamba' lan mai aakmu

sia alai tu sepatummu. Napogau'mi susito anna male tang ma'bayu sia tang ma'sepatu.

³Ma'kadami tu PUANG, Nakua: Susitu taungKu Yesaya lolang tang ma'bayu sia tang ma'sepatu lan tallung taun tu napotanda sia napotoding la urrampoi Mesir sia Etiopia.

⁴Ten dukamoto tu Asyur la nasole' male tu to Mesir dirampa sia tu to Etiopia diali', to mangura to matua, tang ma'bayu sia tang ma'sepatu sia kakitanan tu palongko'na, tu napomasiri'na to Mesir.

⁵Attu iato la rosso tu tau iato mai sia la masiri' untiro to Etiopia, pa'rannuananna, sia to Mesir, passattuananna.

⁶Sia iatu mintu' pa'tondokan biring tasik allo iato la ma'kada nakua: Tiromi, susimoto te to tarannuan sia lako duka tanii mallai umpalaku pa'tunduan la dirampanan dio mai datu Asyur, umbara la takua tilendok te?

Pa'nubua' diona Babel

21:1-10

21 ¹Inde sia tu kada
Napa'petanggungan Puang

Matua diona padang aak dio randan tasik.

Susito talimpuru' ma'pamumbuk Lo' mai pollo'na uai, lu dio mai padang aak, dio mai padang mekarrangan bulu.

² Misa' patiro mendeata metakuran dipaomboranna':

To ungaloto'kan tondok tonang ungaloto'kan tondok, to pasanggang tonang pasangangan.

Ke'de'ko male, e Elam! Tiangka'ko manglio, e Madai!

Mintu' sarro Aku umparadanni.

³ Iamoto anna ma'parondo nasang tu aakku, naruana' pa'di' maparri', susi pa'di'na baine mangurria'; ma'pakukku'na', belanna urrangii, sia tiramban tonganna', belanna untiroi tu iannato.

⁴ Ma'bara-bara tongan tu penaangku sia narampoina' taku'; napopembalianna' kamatakuran tu ulu karoen kukamali'.

⁵ La dipasakka'raka tu meda, diballa'raka tu ampa' la kumanderaka sia mangiru' tu mai tau?-

Ke'de'komi e arung, ammi boka'i tu mai balulang!

⁶ Belanna nakua kadanNa Puang lako kaleku:

Maleko patontongi tu to ma'peniro;
la napa'peissanan tu mai apa natiro.

⁷ Ianna tiroi tu pakkandarang ma'baanan sida'dua,

sia to ussakei keledai, sia to ussakei onta, la napemaranga namanta-manta tongan.

⁸ Anna metamba nakua:

Tiromi, PUANG, tontong bangna' bendan kiallo dao menara pa'kampan,
sia mareana' dio to' pa'peniroangku kebongi.

⁹ Tiromi, anna saemo sangtuntunan muane,

iamotu sangtuntunan pakkandarang,
sibaa sida'dua-dua.

Ta'kala nama'kada pole nakua:

Ro'pokmo, ro'pokmo tu Babel,
sia mintu' rapang-rapang dipodeata dipa'na Napemparrakammo Puang rokko padang.

¹⁰ E to dilullu'ku sia to dipandasaku, iatu apa kurangi dio mai PUANGna mintu' ma'dandan maritik,

Kapenombanna to Israel, ia dukamo kupokadangkomi.

Pa'nubua' diona Duma**21:11-12**

¹¹Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua tu diona Duma.

Metambami tu tau dio mai Seir lako kaleku, nakua:

E, pa'kampa, sangapapi tu bongi?

E, pa'kampa, sangapapi tu bongi?

¹²Mebalimi tu pa'kampa nakua:

Tilalekmo masiang, apa malillinpa.

Iake la mipekutananni, ma'din

mekutana, apa misae polemora.

Pa'nubua' diona Arabia**21:13-17**

¹³Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua diona kasangganganna Arabia.

Lan pangala' tammanna Arabia la minii ma'bongi,

e mintu' to Dedan ma'lio'.

¹⁴Tammui tu to ma'rang, mibaanni uai,

e pa'tondokan tana Tema;

tadoanni roti tu to mallai.

¹⁵ Belanna diona bassi mataran sia la'bo' tibua' anna mallai,
sia tinaran digattang sia diona kamaparranganna lempo kasirarian.

¹⁶ Belanna nakua tu kadanNa PUANG lako kaleku: Sangtaunpi, susi taun to sumaro, anna pa'de nasang tu kamala'biranna Kedar.

¹⁷ Sidi'mora tinampe tu bilanganna tu mai pa'tinaran lalongna to Kedar, belanna mangkamo Napokada PUANG, Kapenombanna to Israel.

Iatu Yerusalem tang umpalan ara'i tu PUANG

22:1-14

22 ¹Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua diona lombok ditiro mendeata. Ma'apakomi ammi kende kra sola nasang langngan bubungan?

² E kota ponno arrak sia angnga', e tambakuku ponno kasolleran!

Iatu mintu' taummu mate, tang mate nakande bassi

sia tang songka lan tananan ra'.

³ Mintu' pa'baranimmu pada mallaimo;

tau iato mai dirampa tang umpalao
tinaranna;
mintu'ko tu to dilambiran dipasirampa
nasang, moi anna mambelamo naolai.

⁴Iamoto angku ma'kada kukua: Da
mitirona', da'ito angku unnade-ade
tumangi';
da miparukuna' mipakatana
diona tu kasangganna anak dara
bangsaku.

⁵Belanna iamoto tu allo kamarukkan sia
kasanggangan
sia sumpu sumandak, illan lombok ditiro
mendeata,
tu napabu'tu Puang, PUANGna mintu'
ma'dandan maritik: dikakei tu benteng,
sia lallakna tau dirangi langan padang
ma'buntunna.

⁶Belanna naangkarammo Elam tu
tambila,
sia sakka'mo Aram tu kareta sia tau sia
pakkanarang,
sia napatassu' Kir tu mai balulang.

⁷Na iatu lombok ballomu la naponnoi
kareta,
sia iatu pakkanarang mangatta tingo
lako babangan,

⁸sia Naalai Puang tu pererungna Yehuda-

anna attu iato marannu lakoko pa'buno
dianna lan banua pangala'.

⁹ Mitiromo tu kotana Daud silo'po'-lo'po'
tu bentengna,
sia mipopa'misa tu uai diong mai limbong
madingna lu.

¹⁰ Sia miia' tu mai banua lan Yerusalem,
ammi rondonni tu pira la
mipamalangkaranni tu mai benteng
sanggung.

¹¹ Migaragan limbongan neparitangnga
benteng tembo',
mipaolanni tu uai dio mai limbong dolo;
apa tae' ammi mentingara langgan To
mangka umpadenni,
sia tae' ammi mentiro lako To mangka
ullampakki tempon dio mai.

¹² Manassa allo iato Natambaimokomi
Puang, PUANGna mintu' ma'dandan
maritik,
la tumangi' sia la umbating,
sia la ma'galettung sia la ma'pote
dibolong.

¹³ Apa tiromi, tontong bang tu kasende-
sendean sia kamaruasan,
untunu sapi sia urrere' domba,
ammi ungkande duku' sia unniru'
anggoro', mikua:

Maikomi anta kumande sia mangiru',
belanna masiang matemiki'.

¹⁴ Apa Napasombomo PUANGna mintu'
ma'dandan maritik kurangi tu kadanNa,
Nakua:

Inang manassa kumua iate kasalan iate
tae' anna la diseroi dio kalemi,
sae lako matemipi,
kadanNa Puang, PUANGna mintu'
ma'dandan maritik.

Pa'nubua' diona Sebna na Elyakim

22:15-25

¹⁵ Nakua kadanNa Puang, PUANGna
mintu' ma'dandan maritik:

Maleko umpellambi'i pangulu sandan
uai,

iamotu Sebna, tu umpoissan tongkonan
layuk, ammu pokadanni kumua:

¹⁶ Ma'aparoko inde te, ba'tu mindara
mupotete inde te,

ammu garaganra liang kalemu inde te?
Umpa'moko liang dao inan madao
sia unggaragamoko tang merambu lan
buntu batu!

¹⁷ Tiromi, la Napengkolakangko PUANG
susito pa'kolakna muane,

sia la Nalemun-lemunko Napemaporii.

¹⁸ Manda'ko nalemun susi panglemun,
(Napembuanganko) susi raga lako
padang tang dikita randanna;

inde to la munii mate, anna la
matumbami tu mai kareta ballomu, e!
iko tu untumang banuanna puangmu!

¹⁹ Sia la Kutassu'iko lan mai toemu, sia
la Napasisayurangko pangka'mu.

²⁰ Attu iato,

la Kutambai tu Elyakim, anakna Hilkia,
taungKu.

²¹ AngKu pabayui bayummu, sia la
Kupasalempangi salempangmu, sia
mintu' poissanmu la Kusorong tama lisu
pala'na;

iamo la naposulle ambe' mintu' to
Yerusalem

sia mintu' to Yehuda.

²² Sia iatu gonting ba'ba tongkonan
layukna Daud, la Kupalangnan
palempengna,

anna bungka'i, natae' misa' tau la
untutu'i sule,

anna tutu'i, natae' misa' tau la
umbungka'i.

²³ Sia la Kupentanaran susi paku dio to'
inan makarra',

anna tulangdan dadi isungan
kamala'biran lako rapunna.

²⁴Dio nasang kalena dinii ussedanni tu
kamala'biranna rapunna,
tarukna sia mimi'na,
mintu' pareanan dikandeinna, randuk
dio mai dulang sae lako diiru'ina.

²⁵Attu iato, kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik,
kumua iatu paku dio to' inan makarra' la
lento,
anna le'to sia ronno',
na iatu mai apa tisedan dio la sanggang,
belanna mangka Napokada PUANG.

Pa'nubua' diona Tirus na Sidon

23:1-18

23 ¹Inde sia tu kada
Napa'petanggungan Puang
Matua diona Tirus.

Siurrukangkomi e kamu kappala' Tarsis,
belanna sanggangmo tu tondokna,
naurunganni tae' bangmo banua te'dek;
iate kareba narangi tonna sule dio mai
tondok to Kitim.

² Rapa'komi, e to ma'biring tasik, tu napasugi' to ma'balilinna to Sidon, tu biasa massombaran lan tu tasik;

³ iatu tasik iamo dinii umpalamban bannena Sihor sae,
iatu burana Nil iamo poleanna,
iamo naalli mintu' bangsa to.

⁴ Sipatuko masiri', e Sidon, belanna nakua tu tasik, tu tondok tasik kumua:
Tae' bangpa angku mangurria', tae'
bangpa angku kianak,
tae' bangpa angku pelobo'i pia muane,
tae' bangpa angku daranai pia baine.

⁵ Iake rampoi lako Mesir te kareba,
la ma'parondo tu tau urrangii tu kareba diona Tirus.

⁶ Lambankomi lian Tarsis,
siurrukangkomi, e to ma'biring tasik!

⁷ Iamoraka tondok rua'mi te,
tu tempon dio mai,
tu nabaa lentekna male mambela,
la torro dio lu butung to mempue?

⁸ Mindara ullampakki lako Tirus te dalle' iate,
tu malutemo ma'papantanni makota,
sia iatu mai to ma'balilinna butungi to mai arung,

sia iatu to ma'baluk-balukna sangtinti to la'bi' lan lino?

⁹Iatu ullampakki, iamo PUANGna mintu' ma'dandan maritik,
la umpa'dei tu kamala'biranna nasattuan,
sia umpamatuna mintu' to la'bi' lan te lino.

¹⁰Samboi tu pandangmu susi salu Nil, e anak dara Tarsis,
tae'mo panampo.

¹¹Napopengkorongmo Puang tu limanNa tama tasik.

Napasipa'parondoammo tu mintu' parenta;
mesuamo Puang tu diona Kanaan la ussangangi tu mai bentengna.

¹²Sia ma'kadamo Nakua: Tae'mo ammu la mela'tek,
e anak dara Sidon, anak dara matuna. Ke'de'ko ammu lamban lian Kitim;
moi sambalin, tae' duka ammu torro manaman.

¹³Palan ara'i tu tondok to Kasdim, tae'mo te bangsa iate tulangdan;
napopempadang pendurukan olo'-olo'mo to Asyur; tau iato mai umpabendan lempona, nasanggung tu

mai tambakukunna –, napopendadi susi batu disaeran.

¹⁴ Sipatukomi siurrukan, e mintu' kappala' Tarsis, belanna iatu tambakukummi sanggangmo.

¹⁵ Attu iato, iatu Tirus la dikalupai pitungpulo taunna, susito kama'parentanna misa' datu; iake upu'mi pitungpulo taunna, lalomi lako Tirus susito sengo lako baine bualang, nakua:

¹⁶ Angkaranni tu katapi, lumilingko lan lu kota, e baine bualang tang dipa'apaimo! Pemeloi tu paningoammu, popa'rupa-rupai tu mai sengo, anna kilalaiko tau sule.

¹⁷ Ke upu'mi pitungpulo taunna, la rampo PUANG unnukung to Tirus, naurunganni tibalik sule lako pandakaran passulo bonginna, anna sigau' sala pole mintu' parenta lan lino dao kuli'na padang.

¹⁸ Na attu iato, iatu pandakaranna sia saro passulo bonginna la dipamarimbanganan PUANG, tae' anna patorroi ba'tu naanna, sangadinna iatu saro pa'pabu'tunna la dipalulako to

tongkon dio oloNa PUANG, anna kande
sadia'na sia napetamangkale balloi.

**PASALA' 24-27 NUBUA' DIONA
KATAMPAKANNA ATTU**

PASALA' 24-27

**NUBUA' DIONA
KATAMPAKANNA ATTU**

Ukungan urrampoi lino

24:1-23

24¹ Manassa iate lino la Napadaun
lauan PUANG, la Nabaliangan
sia la Napasisarak-sarak tu mintu'
issinna.

² La Natallanni tu mai to minaa susi
dukato tu to buda,
sia to ma'kekaunan susi dukato tu
kaunan,
sia baine to kapua susi dukato tu baine
naruranni,
sia to ma'baluk susi dukato tu to
mangalli,
sia to ma'pasuka' susi dukato tu to
massuka',

sia to ma'pedenne' susi dukato tu to ma'denne'i.

³Iate lino la dipadaun lauan
sia la disarrinni,
belanna mangkamo Napokada PUANG te
kada iate.

⁴Iatu lipu daenan maru'gunmo sia
silayuammo;
iatu kuli'na padang makattakmo sia
silayuammo;
mintu' to kapua lan tondok
silanggarammo.

⁵Iatu lipu daenan maruttakmo natumang
mintu' to umpa'tondokki,
belanna natengkai kalo'mo tu mintu'
sukaran aluk,
sia nalutu tombangmo tu apa mangka
tipondok,
sia naputtai tu basse sangbara' padang.

⁶Iamoto anna ampello'i tampak ropu te
lino,
sia iatu to untongkonni narampoi parri'
natumang kasalanna;
iamoto anna mampu' tu to untongkonni
lino,
anna sidi'mora tinampe.

⁷Mintu' uai anggoro' maru'gunmo,
sia mintu' garonto' anggoro' mala-yumo,

mintu' tu to parannu-rannu sumar-romo.

⁸Iatu ganda'-ganda' marua' radan-mo,
sia iatu angnga' silelean rapa'mo,
sia iatu katapi marua' kappamo.

⁹Tae'mo anna la mangiru' anggoro' tu
tau menani,
sia iatu tuak mapai'mo nairu' to biasa
unniru'i.

¹⁰Iatu kota daun lauan sanggangmo;
titutu' nasangmo tu banua, naurungan
tae'mo anna belai tama tu tau.

¹¹Urruk mannamo dio lu lalan, belanna
tae' uai anggoro';
mintu' kasendean pa'demo;
mintu' la'tek silelean lan lino pu'du'mo.

¹²Kasangangan mannamo tu lan
tondok iato,
sia iatu ba'ba babangan songka tipa'-
ramo-ramo.

¹³Belanna la susi a'ganna te,
tu mintu' bangsa lan lino,
kumua butungi to bua saitun di-remba'
sia butungi to bua muru'na anggoro'.

¹⁴Iatu to sangpiak padang umpekapuai
gamaranna siarrakan;
iatu to ma'biring tasik mongngo'-
mongngo' menani umpudi
kamala'biranNa PUANG.

¹⁵Iamoto pangke'I tu PUANG lan lu tondok napanta' allo, sia pakala'bi'I dio lu mintu' biring tasik tu sanganNa PUANG, Kapenombanna to Israel.

¹⁶Dio mai randan langi' kirangi tu pa'pudian, umpakala'bi' to masallo'. Apa kukua: Sanggangna', sanggangna', upu' alloku! umpogau'mo kakelokan tu to tang maruru', sia lolangmo lan kakelokanna.

¹⁷Katirambanan sia patuang sia poya urrandannikomi, e to untorro'i kuli'na padang.

¹⁸Belanna la dadi, kumua minda-minda tu umpallaian kalena dio mai onnggo' mepatiramban, la tobang rokko patuang, na minda-minda tu umbelai kendek diong mai patuang, la nadoloan poya; ondongpi mintu' kalimbuang dao masuanggana la dibungka' nasang, sia la tigega' tu parandangan lino.

¹⁹Iatu kuli'na padang sitibangngabangnga,

iatu kuli'na padang tigege' sangullele.

²⁰Iatu lino tire'ba len susito malango,
tisenon len susito barung-barung
pa'bongian,
belanna natondon kamabandaranna
kasalanna,
naurunganni songka, tang nakullemo
bangun sule.

²¹Iato allo iato la Napapakkanni PUANG,
tu mintu' surodadu masuanga dao lu
masuanggana
sia lako mintu' datu lino dao kuli'na
padang.

²²Tau iato mai la dipopa'misa,
susito ditarungku lan lo'ko',
sia la dipatang lan pa'tarungkuan,
na undinna to ke masaimi, ditambaimi la
diukung.

²³Attu iato la maila' tu bulan masero,
sia la masiri' tu allo mapana',
belanna iatu PUANGna mintu' ma'dandan
maritik, la Datu,
dao buntu Sion sia dio Yerusalem,
sia iatu kamala'biranna la tonang,
dio olona pekaamberanna taunNa.

Nanian untimang kurre sumanga' katilendokan

25:1-5

25 ¹ O PUANG tu Kapenombangu:
 Kamumo tu la kupakala'bi', la
 kupudi-pudi tu sangamMi,
 belanna umpogau'moKomi apa
 kalle-kallean,
 mintu' tu apa Mipondok tempon dio mai.
 Mipalolang malambu'mo sia maruru'.
² Belanna iatu kota iato Mipatisambo' tu
 batunna,
 sia iatu tambakuku iato Mipasangtinti to
 batu disaeran,
 sia iatu bentengna to salian lembang
 tang Mipopengkotamo,
 tae'mo anna dibangun sule tontong sae
 lakona.
³ Iamoto anna pakala'bi'Komi bangsa
 mawatang,
 sia la nakataku'Komi bentengna tu mai
 bangsa lalong.
⁴ Belanna Kamumo tu pentilindungan
 matoto'na to bitti',
 sia pentilindungan ma'toto'na to bongko
 lan kapu'duranna,

sia pentirerungan, ke uran bara'i,
 sia pentionganan, ke sarrangi tu allo.
 Belanna iatu urrunnga to masa'ga'
 susimoto uran bara' untu'ba' benteng
 tembo'
 susi lassu' dio to' padang marangke.
⁵Iatu angnga'na to salian tondok
 Mipamoro' lu rokko:
 susi lassu narerung bayo-bayo saliu',
 ten dukato tu sengona to masa'ga'
 Miparapa'.

Karongkosan dao Sion la rampo lako mintu' bangsa

25:6-12

⁶Anna dao buntu Nanii PUANGna mintu'
 ma'dandan maritik umpadenanni
 pa'maruasan kande sanda mammi'na tu
 mintu' bangsa,
 pa'maruasan uai anggoro' mammi':
 utak buku, kande mammi',
 uai anggoro' mammi, tu mangka
 dipanapi'.
⁷Dao buntu ia duka te la Nanii
 ullendokanni,
 tu bungku' lindo tu urrerung lindona
 mintu' sangpetayanan,

sia Nanii ulleakan lullung, tu ussamboi
mintu' bangsa.

⁸La Napaputta tontong sae lakona tu
kamatean,

sia la Napa'dii Puangta PUANG tu mai uai
mata,

sia iatu kamatunanna taunNa la Napa'dei
lan mai mintu' nasambo langi',

belanna susimoto tu kadanNa PUANG.

⁹Allo iato la ma'kada tu tau kumua:

Inang Iamo Kapenombanta te,
tu tanii sande', kumua Iamo la
urram-panangki';

Iamo PUANG te, tu taposande';

maikomi anta unnarrak sia parannu
diona kadirampangan lu dio mai Puang.

¹⁰Belanna iatu limanNa PUANG la

mendemme' indete buntu,

apa iatu Moab la dilullu' rokko to' inanna,

butung to dalame dilullu' rokko to' uai
patuang pangangku'.

¹¹Umpopengkulea'mi limanna lan,

susito mengkulea' la unnorong,

anNa pasosso' lu rokko Puang tu

kamatampoanna,

moi anna pengkullei tonganni la

mella'ka'.

¹²Iatu mintu' menara dao lu bentengmu,

Nasongkan sia Natepok,
sia Napasirante padang.

Diona kadilendokan sia ukungan

26:1-21

26 ¹Allo iato iatu nanian iate la
napopenani tau lan tana Yehuda
nakua: Den kami tu kota matoto'ki;
kamakarimmanan Nabentenganni sia
Natambakukuanni Puang.

²Bungka'i tu ba'ba babangan, anna tama
tu bangsa masallo', tu untoe manda'
kamarurusan.

³Iatu to matu'tun penaanna Mikaduttu'
kamarampasan sundun, belanna sande'
mati' Kalemi.

⁴Tontongkomi sande' lako PUANG
belanna Puangta PUANG iamo misa'
buntu batu sipuli padang.

⁵Belanna Napembuangan tu
to unnisung dao madaona,
iamotu to toppo' dao benteng
malangka'. Napopengkadiongan,
Napopengkadiongan sae rokko padang,
Napasirante padang.

⁶ Naurunganni nalese-lese lentek, iamotu lentekna to mase-mase sia nasalembe' len to bitti'.

⁷ Iatu lalanna to malambu' lappa' bang; Kamumo tu umpamalappa'i tu lalanna to malambu'.

⁸ Susi dukato dio lalan ukungamMi kipeagi bangkomi, o PUANG; mamali' bang tu penaangki lako sangamMi sia lako kadikilalaiamMi.

⁹ Kalebu tallang tu penaangku lan ungkamali'Komi ke bongi, ondongpi iatu ba'tengku lan undaka' bangKomi; belanna iake rampomi tama lino tu mai ukungamMi, attu iato mintu' issinna lino umpelada'i kamaloloan.

¹⁰ Moi anna dikatirinnai tu to tang mekaaluk, inang tae' anna pelada'i tu kamaloloan, sangadinna umpogau' kakelokan illan tondok nanii kamalamburan sia tae' duka anna tiroi tu kamala'biranNa PUANG.

¹¹ O PUANG, tie'te' tu limamMi, apa tae' anna mengkilala; apa la mengkilala sia masiri' diona kamakaritutuamMi lako bangsa iato.

Ondongpi iatu api ungkande to umbaliKomi, la ungkande duka tau iato mai.

¹²O PUANG, Kamumo la umpabu'tuangkan kamarampasan belanna iatu mintu' penggaurangki Kamu umpogaurangkan.

¹³O PUANG, Kapenombangki, naparentamokan tu mai puang senga'; apa sangamMi manna tu la kipangke'.

¹⁴Iatu to mate tae'mo anna tuo sule, iatu bombo to mate tae'mo anna malimbangun, iamoto Miukung, Misanggangi sia iatu mintu' tanda kadikilalaianna tu tau iato mai Mipa'dei.

¹⁵Mipopemba'ka'mo, o PUANG, tu bangsa iate, Mipopemba'ka'mo, sia Mipamala'bi'mo tu Kalemi, mintu' lili' padangna Mipakalua'mo.

¹⁶O PUANG, iatonna mandasa tu tau iato mai, nadaka'moKomi, iatomMi ada'i, umpakendek kamama'mi passambayangna.

¹⁷Ten to baine ma'tambuk, iake nalambi'mi attunna, mangumbero sia sumarro mangurria', ten dukamokan to, o PUANG, dio oloMi.

¹⁸ Ma'tambuk dukakan, mangumbero dukakan, apa sangtintikan to ungkianakan angin; tae' angki umpabu'tuan katilendokanna tana sia tae' angki padadian la napoissinna lino.

¹⁹ Mintu' taumMi tu matenamo la tuo sule, sia batang rabukku duka; mintu'i la pada malimbangun. Millikkomi sia kumalasi-lasikomi, e kamu sola nasang, tu to diong litak! belanna iatu damo'Mi iamo damo' paarrang; sia iatu litak la ullua mintu' to mangka mate.

²⁰ Maikomi, e taungku, tamakomi sumbung iringmi, ammi salli'i tu ba'bami: membunikomi sattu', sae lako merena tu kasengkean.

²¹ Belanna la sun tu PUANG lan mai inanNa la umpapakkanni kakadakeanna mintu' issinna lino lako tau iato mai; la napasombo lino tu rara tibollona tau iato mai sia nokamo ussamboi tu mai batang rabukna tu mai to mate dipongko.

To Israel dirampanan dio mai kuasa lino

27:1-13

27¹ Attu ia dukato iatu PUANG la umpapakkanni pa'dang bassi barani, kapua sia matoto'Na tu Lewiatan, ula' mandirri', tu Lewiatan ula' tikolik len sia la Napatei tu naga lan tasik.

² Attu ia dukato la den tu pa'lak anggoro', pambura-bura uai anggoro'na; la sibali-balikomi umpassengoanni.

³ Akumo PUANG, tu pakaduttu'na, la ussukka'i nenne'i; la Kupetayanni keallo kebongi, da narumbu lenni kakadakean lako.

⁴ Tae'mo anna kabu'Na' kasengkean; umba-umba Kunii untkabu'tui duri sia a'da', Kulaoi, angKu purai nasangi Kuballa.

⁵ – Sangadinna ke napentoei tu pa'rinding pala'Ku, sia ke sikadamakNa', ke sikadamakNa'.

⁶ Iake attu undinna la mennuaka' tu Yakub, sia la menta'bi na mentado' tu Israel, naurunganni situtu' burana tu lino.

⁷ Napata'pairaka lima tu tau iato mai susitu to mangka umpata'pai lima? Ba'tu dipongkoraka tu tau susi kadipongkoanna to dipongko dio lu ualinna?

⁸ Miega tu tau iato mai diona kadiula'ina sia kadisuale-palaranna: Nabaamo angin bara'Na Puang, tonna liu bara' matallo.

⁹ Iamoto anna dipa'dei tu salana Yakub sia iamote tu mintu' buanna kadiseroianna kasalanna, kumua iatu mintu' batu pa'paisungan nanisak-nisak susi susu batu, naurunganni tae'mo te'dek tu mai lentong dipodeata sia inan pemalaran dinii untunu dupa.

¹⁰ Belanna tondok ditambakuku iato daun lauan sia mentondok talo sia disitampei sangtinti padang aak; la nanii anak sapi undaka' kande sia nanii ma'pasang, anna pepurai tu mai ranga'-ranga'na.

¹¹ Ianna marangkemo tu mai tangkena, direbong-rebongmi, anna sae tu mai baine umballai; belanna inang tae' inaanna te bangsa iate, iamoto anna tae' Nakatirinnai To pagaraganna sia tae' anNa katuru-turui To kumombongna.

¹²Attu iato la manglullu' tu PUANG randuk dio mai Salu kapua landa' lako salu Mesir; apa iatu kamu e to Israel, la Naruruk simisa'komi.

¹³Sia attu ia dukato, la den tu napiri tanduk la dipannoni, anna sae nasang tu tau iato mai, tu tisambo' lako tana Asyur sia tu diula'i lako Mesir la sae sola nasangi tukku umpenombai PUANG dao buntu maindan dio Yerusalem.

YERUSALEM DITALIMBUNG-TAMA, NA DILENDOKAN

PASALA' 28–35

Pa'nubua' diona Samaria

28:1-6

28 ¹Upu' allona tu makota matampona to malangona Efraim sia bunga-bunga malayu, napobelo maramba' dao ulunna lombok malompo masapi, tu natongkonni to natumang uai anggoro'.

²La bu'tu dio mai Puang tu misa' to matoto' sia lalong, susito uran

batu ma'kalle'dang-le'dang sia bara'
mesanggangi, susi uai saba' mariak anna
kabu'i tu mintu'na sia napemparrakan
rokko padang.

³Na iato makota matampona to
malangona Efraim la dilullu'-lullu'.

⁴Na iatu bunga-bunga malayu, napobelo
maramba' dao ulunna lombok malompo
masapi, la susi bua ara matasak dolo, ke
tae'pi anna attu pebua-kayuan; natirona
sia tau, ta'pa naala anna sussu'i.

⁵Allo iato iatu PUANGna mintu'
ma'dandan maritik la napomakota sia
la napobunga-bunga maramba' mintu'
taunNa, tu tinampenapa.

⁶Sia la napopenaa ma'paolai salu
mintu' to unnisungi isungan pa'paolaian
salu, sia la napomatoto' to umpasoro'
kasirarian sae lako babangan.

Diona kasanggangan urrampoi panglalanna Yerusalem

28:7-22

⁷Ia duka te tau iate mai re'ba len
napobua' uai anggoro' sia tumbang
len naginta' tuak palango; moi dukato
minaa sia nabi re'ba len napobua' tuak

palango, pusa natumang uai anggoro',
tumbang len napobua' tuak palango,
tire'ba len lan patiro mendeata, titu'mu'
len untingayo pa'bisaran.

⁸ Mintu' meda nasitutu'i lua megi'giran,
tae'mo inan tang natombang.

⁹ Mindara la naada'i kapaissanan? sia
mindara la nanii umbattuananni apa
dipaombo'? Lakoraka pia sumarak susu?
lakoraka pia mane disarak susu?

¹⁰ Belanna iatu atoran sukaran aluk
sanatempo-tompoinna sukaran aluk,
atoran sukaran aluk natompoi atoran
sukaran aluk, iatu parenta sanatempo-
tompoinna parenta, parenta natompoi
parenta; sidi' inde te, sidi' inde to.

¹¹ Iamoto anna la ma'kada tu Puang
lako bangsa iate unnoyong kada
makalaen-laen sia basa to mambela.

¹² Tu Napokadamo lako tau iato mai
kumua: Iamo kapelayoan te, benni
kapelayoan tu to mata'ka', iamote tu
kamanamanan – apa tae' anna perangii.

¹³ Iamoto anna patui kadanNa PUANG
tu tau iato mai, kumua: Iatu atoran
sukaran aluk sanatempo-tompoinna
sukaran aluk, atoran sukaran aluk
natompoi atoran sukaran aluk, iatu

parenta sanatempo-tompoinna parenta,
parenta natompoi parenta; sidi' inde te,
sidi' inde to, kumua anna bare boko'
tu tau iato mai, anna tisumbang sia
tipessambak sia natekke poya anna
ditingkan.

¹⁴ Iamoto, e to mangelle', perangimi tu
kadanNa PUANG, e kamu pambaana
bangsa iate, tu tonang lan Yerusalem.

¹⁵ Belanna ma'kada nakua:
Sibassemokan kamatean sia unnarra'
kada sola lino tomate, moi anna
buda tongan tu peada' masarrang
urrampoi tu mai mintu' tau, tae' sia
anna la ullambi'kanni, belanna iamotu
kamorangan kipopentirerungan sia
iamotu kakalando-pa'duan kipembunii.

¹⁶ Iamoto anna ma'kada tu Puangta
PUANG susite Nakua: Kutanan lan Sion
tu batu parandangan, misa' batu mangka
disudi, misa' batu petau keangga', tu
mangka dibantangi parandanganna; na
minda-minda umpatonganni, tae' anna
tigiang len.

¹⁷ Apa salunna la Kupadadi ulang
pesuka' sia kamaloloan la Kupadadi batu
petimbang, anna attu iato iatu uran batu

la ussoloi tu pentirerungan mo'rang sia
la nakabu' uai tu inan pembunian.

¹⁸Na iate bassemi sola kamatean la
diputtai sia iatu lampa kadammii sola
lino tomate tae' anna la manda'; ia
anna olaikomi peada' masarrang, la
nalullu'mokomi.

¹⁹Ke naolaiokomi, nala'ka'iookomi
belanna melambi'oi la ma'kasea-
seaoi sia kiallo sia kebongi; sia iatu
to unnissanni tu kada ombo', la
ma'parondo.

²⁰Belanna iatu inan mamma' la sumpu
tau mamma' dao, sia iatu parramba'
kaippa' la nabungkuran kalena tau.

²¹Belanna la ke'de' tu PUANG, susi
tonna dao buntu Perasim sia kedo
susi tonna dio lombok Gibeon, la
ungkarang pengkaranganNa – iatu
pengkaranganNa la memangngan; la
umpogau' penggauranNa – na iatu
penggauranNa la makalaen-laen.

²²Kilalai, da mimangelle', da ammi arra'i
polei tu pungomi; belanna kurangimo dio
mai Puang PUANGna mintu' ma'dandan
maritik, kumua den kasanggangan –
sia tang podo'mo – la urrampoi mintu'
padang iate.

**PenggauranNa PUANG
umpaombo' kakinaanNa**

28:23-29

²³Tananni talinga sia perangii tu gamarangku; palan ara'i sia tanding talingai tu kadangku.

²⁴Denraka tu to la mangambo' tontong bang ma'tengko, tontong bang ma'bungka' sia massalaga?

²⁵Tang susiraka te kamu: iake mangkami narantei tu pa'lakna, naambo'imi salasi sia nabebo'i dintan sia natu'i gandung sia se'i sangsusuk sia natu'i dalle sisikan tu randanna male.

²⁶Sia Napatudu duka Kapenombanna tu lalan sipatunna sia Naada'i.

²⁷Belanna iatu salasi tae' nadilullu' pelullu' sia iatu dintan tae' nadipalentenni lentenan kareta, sangadinna iatu salasi dibamba kayu sia iatu dintan dibamba pepa'tong.

²⁸Iatu gandung dilullu'raka sae lako manisakna; tae' sia natontong bang dilullu'. Moi anna palullu'i lentenan kareta siaarang, tae' sia nadipemanissakki.

²⁹Susimoto tu apa bu'tu dio mai
PUANGna mintu' ma'dandan maritik;
memangngan tu lalan penaanNa sia
mandalan tongan tu lalan tangnga'Na.

**Yerusalem narampoi
parri' anna dirampanan**

29:1-8

29 ¹Upu' allona Pantunuan
pemalaran, Pantunuan
pemalaran, tu tondok nanii Daud
ma'banua!; pasita'papi sangtaun tu
sangtaun, da'ito anna runduananni tu
gau' allo kapuana.

²Apa la Kupakapu'duran tu Pantunuan
pemalaran; attu iato iatu tau la sumarro
sia unnurruk sia iatu Yerusalem la
Kupopantunuan pemalaran.

³Sia la saeNa' umpatama limbuiko
sia la umpalilingiko to manglio' sia la
untananna' tambakuku unneako.

⁴Attu iato la sumuko diong mai posi' tana
lambe' sia tang masero tu kadammu
dirangi diong mai litak; sia susi gamara
bombo to mate ditambahi, tu gamarammu
diong mai padang sia iatu kadammu
ma'kisi'-kisi' diong mai litak.

⁵ Apa attu iato iatu uali budammu la susi barra'-barra' sia la susi ta'pian sisarombonan tu mintu'nato umpandasako, iatu iannate ta'pa la dadi lan sangkappidian mata.

⁶ Iatu PUANGna mintu' ma'dandan maritik la sae untunduiko guntu' sia lino' sia galugu kapua sia talimpuru' sia bara' na api ma'kande pu'pu'.

⁷ Attu iato iatu mintu' bangsa tu urrarii Pantunuan pemalaran la sangtinti to tindo sia patiro mamma', iamo mintu' to ullaoi sia ullaoi tambakukunna sia iatu mai to umpandasai.

⁸ La susito topo ma'tindo kumande, apa iake pana'dingi tangdia' bangsia ba'tu susito ma'rang ma'tindo mangiru', apa iake pana'dingi inang longgo' sia ma'rang bangsia; susi dukamoto tu mintu' bangsa nasirarian Sion.

Diona to Yehuda buta penaa

29:9-16

⁹ Da'ito naalakomi pali sia simangnga, dai'to natitutu' tu matammi sia maraun, iatu tau iato mai malango, apa tangia

anggoro' nairu'; re'ba len, apa tangia tuak palango nairu'.

¹⁰ Belanna Naparampoimokomi penaa mamma' kalupi-lupian PUANG sia Naparappak tu matammi, – iamotu mai nabimmi – sia Nabungku' tu ulummi, – iamotu mai to patanda-tandammi.

¹¹ Iamoto anna mintu' tu apa dipasombo, la sangtinti kada lan sura' dica' lako kalemi, tu diben to manarang ma'basa nakua: Basaika ade' te, apa mebali nakua: Tang kubela, belanna iate sura' manda' tica'.

¹² Ba'tu iatu sura' iato diben to tang naissan ma'basa nakua: Basaika ade' te, apa mebali nakua: Tang kuissan aku ma'basa.

¹³ Sia susipate tu kadanNa Puang, nakua: Iate bangsa iate dio bangri pudukna umpengkareke'iNa' sia dio bangri lilana umpakala'bi'Na', apa iatu penaanna mambela dio mai Kaleku; iatu a'ganna ungasiri'Na', pepasan toline bangri.

¹⁴ Iamoto angKu la umpalanda'i lako bangsa iate mai tu apa kalle-kallean, apa memangngan sia makalaen-laen, belanna iatu kakinaanna tu mai to

kinaanna la pa'de, sia iatu tangnga'
kinaanna tu mai to unnampui tangnga'
kinaa la merrabunan.

¹⁵ Upu' allona tu to ullammakanni PUANG
tu lalan tangnga'na sia iatu mai to
naluang kamalillinan tu gau'na sia iatu
to ma'kada kumua: Mindara la untiroki'
sia mindara la unnissanki'?

¹⁶ E kamu to leko' penaammu! la
dipapadaraka to ma'tampa kurin tu
pitti', naurunganni iatu panggaraga la
umpokadai tu diona to unggaragai,
kumua: Tae' na ia unggaragana'? sia iatu
apa dikombong la umpokadai tu diona to
ungkombongi kumua: Tae' namanarang?

Lendu' kamandakan, bu'tu kamanamanan

29:17-24

¹⁷ Tang sangattu'moraka anna
dipopembali pa'lak ballo tu Libanon
sia iatu pa'lak ballo totemo la dibilang
pangala' tamman attu iato?

¹⁸ Attu iato iatu to taru la urrangi
kadanna Sura', sia mata to buta tang
malillin sia tang pittukmo, la patiro.

¹⁹ Attu iato to umpamading penaanna la saumpoparannu-rannunna PUANG sia iatu to tarru' bongko la kumalassi-lasi tu diona To maserona to Israel.

²⁰ Belanna attu iato iatu to kelok la pa'demo sia iatu to pabe'se la roto'mo sia mintu' to untannun bang kakadakean la disabu'imo.

²¹ Iamotu to umpasala tau diona sangbuku kada, sia iatu to untananni poya to untuntun salunna dio to' babangan sia to lando pa'du untampun pusa' kadanna to malambu'.

²² Iamoto iatu PUANG tu mangka urrampanan Abraham ma'kada lako bati'na Yakub kumua: Iatu Yakub tae'mo nala kasirisan sia pa'de deata.

²³ Belanna ianna tiromi sia bati'na tu penggaurangKu dio lu tau iato mai, manassa la napamadatu tu sangangKu sia napamadatu tu To maserona Yakub sia napangke' tu Kapenombanna to Israel.

²⁴ Attu iato iatu to pusa penaanna la paissan sia mintu' to ma'paropo' la untarima pangadaran.

**Iatu kasibasseanna to Israel na to
Mesir umbali pa'poraianNa PUANG**

30:1-17

30 ¹Upu' allona tu mai pia pabali-
bali, kadanNa PUANG, belanna
tau iato mai untampa kasiturusan, apa
tang bu'tu lu dio mai Kaleku, sia untanan
basse unnea apa bu'tu lan PenaangKu,
la untompokki kasalan tu kasalan.

²Tu male rokko Mesir, apa tang
umpekutanan kadangKu, la morai
umpentilindungi Firaun sia la
umpentionganni Mesir.

³Apa iatu paongananna Firaun la
umpakasiri'komi sia iatu umpentionganni
Mesir la mipokatellean.

⁴Iatonna saemo lako Zoan tu mai
datunna sia mintu' pesuanna rampomo
lako Hanes,

⁵mintu'i la kasirisan nasang natumang
misa' bangsa tu tang umpabu'tuanni
rongko', sia tu tang umpabu'tuanni
pa'tunduan ba'tu apa kebattuanna lako
kalena, sangadinna siri' manna sola
kadibe'sean.

⁶Inde sia tu kada Napa'petang-gungan Puang Matua diona tu olo'-olo' lo' Pollo'na uai. Iatu padang nanii ponno kamaparrisan sia kamegiangan tu nanii singa birang sia singa laki sia ula' rame sia naga mettia'; indemoto sau' tu nanii umbaai nateke' keledai tu eananna sia napadao palasa unta tu mai barang apanna, naban bangsa umpabu'tu apa tae' gai'na.

⁷Iatu pa'tunduanna to Mesir, tae' bua'na sia tae' gai'na, iamoto angku gente'i: Rahab tu mari'pi bang unno'ko'.

⁸Maiko totemo, surasanni dio tingayona tau iato mai lako misa' papan batu sia sura'i te lan misa' luntara' anna tontong sae lakona.

⁹Belanna iamote tu misa' bangsa pabali-bali, pia kamorang-morang, pia tang umperangii Sukaran alukNa PUANG.

¹⁰Nakua lako mintu' to pakita-kita: Da mipakita; sia lako mintu' to patanda-tandan: Da mipatandangkanni tu tonganna, pokadangkanni tu apa kiporai sia pakitangkanni tu apa unnaran-narankan.

¹¹ Mallaikomi dio mai lalan, sepangkomi dio mai batatta; patoyangi tu To maserona to Israel dio mai tingayoki.

¹² Iamoto, nakua kadanNa To maserona to Israel: Belanna mitibe te kada iate sia mirannuan tu pa'pakario-rio sia pa'bulang leko' sia sissarekomi lako,

¹³ iamoto, iatu kasalan iate la dadi kasanggangan lako kalemi susitu ba'tu pira-pira batu la tuan dao mai rinding tembo' malangka', tu re'ba, tu tang dikapang anna ta'pa tuan.

¹⁴ Sia tu ditesse susito unnisak-nisak balubu situang katangmamasean, na dio mai tu mintu' tessena moi sangti'pek bibang tae' dukamo la dipangalai roya api lan mai dapo' ba'tu dipa'timban uai diong mai limbong.

¹⁵ Belanna nakua kadanNa Puangta PUANG, tu To maserona to Israel: Tete dio pengkatobaran sia karapasan penaa mima'din dikarimmanni, iake mari'pikomi sia ussedan rannummi, iamo mipomatoto', apa mengkailingkomi.

¹⁶ Sangadinna mikua: Tangia, apa tete dio makkanarang angki la matira'; iamo tola mallai dukakomi; mikua: La ussakeikan darang malinta'; iamoto

namintu' tu to unnula'komi la malinta' duka.

¹⁷ Sangsa'bu tau la mallai belanna pa'pakarrangna misa' tau sia tete dio pa'pakarrangna lima tau la mallaikomi, miurunganni torro butung to misa' tanda dao bottona buntu sia susi misa' tombi dao tanete.

Pangallu' kasalamaran lako Sion

30:18-26

¹⁸ Iamoto ma'tayan-tayan duka tu PUANG la ungamaseikomi sia la bendan duka, anNa karimmannikomi, belanna PUANG iamo Puang Matua tu umpogau' kamalamburan, maupa' tu mintu' to untayannI!

¹⁹ E bangsa Sion, tu torro dio Yerusalem, tae'mo mila tontong tumangi', manassa Ia la ungamaseikomi, ke Narangii tu peongli'mi, ianNa rangii manassa Napebaliikomi.

²⁰ Moi anNa benkomi Puang tu roti kapussakan sia uai kamaparrisan, apa tae'mo anna la umbuni kalena tu mintu' gurummu, sangadinna matammu duka la untiroi tu mintu' gurummu.

²¹ Iake la sepangkomi lako kairi ba'tu lako kanan, la murangi tu kada dipokada dio boko'mu, nakua: Iamote tu lalanna, la miolaimo.

²² Attu iato la mubilang masareppak tu salaka sapu'na mintu' rapang-rapang dipodeatammu tu dipa' sia bulaan sapu'na mintu' rapang-rapang dipodeatammu tu dipati'no', sia la mutibean susito sampin marota', ammu ma'kada: mallaiko.

²³ Puang la umpasaeanni uran tu banne muambo' dio lu bela'mu, sia umpa'bengan roti bu'tu dio mai bura padangmu la mammi' dikande sia ma'pamatoto' sia allo iato mintu' patuoammu la undaka' kande dio lu padang malona'.

²⁴ Mintu' sapi sia keledai tu dipa'tengkoan la ungkande apa mapi'da, tu mangkamo dita'pii barang sia diseno senoan.

²⁵ Sia dao lu mintu' buntu malangka' sia dao lu mintu' tanete madao, la nanii duka salu'-salu' sia uai kapua, ke allo kasaburan kapua, ke ro'pokmi tu mintu' menara.

²⁶ Attu iato arrang bulan masero la susi arrang mata allo mapannang sia

arrang mata allo la pempitu parrangna pada to arrang allo pitung allo, iamoto ke allo Nanii PUANG umbimbinni tu bangkena taunNa sia umpamondo mintu' kama'la'poan lalan pa'bambaNa.

UkunganNa Puang Matua la urrampoi Asyur

30:27-33

²⁷ Iatu sanganNa PUANG sae mambela, – iatu kasengkeanNa ma'lana-lana naturu' gaun makamban, iatu pudukNa naponnoi kamagi'giran sia iatu lilaNa susito api ma'kande pu'pu'.

²⁸ Iatu penaanNa susito salu luang, angge baroko tu uainna, la usseno mintu' bangsa diong senoan kasanggangan sia la ussanga' mintu' bangsa tu la umpapusa tau iato mai.

²⁹ Apa dio kalemi den pa'pudi-pudian butung to bongi dinii umpakaraya pa'gauran sia iatu kasendean penaa susito ma'lengkoan unturu' oni suling, la lu lako buntunNa PUANG, lako Buntu batunna to Israel.

³⁰ Attu iato la umpa'perangian gamara mandu mala'bi'Na tu PUANG sia

umpa'pekitanan takia'Na tu songlo' situang kasengkean ma'lulu-lulunNa, sia dukku api ma'kande pu'pu', sola uai saba' sia angin bara' sia uran batu.

³¹ Belanna tete dio gamaranNa PUANG natiramban dako' tu Asyur, iake Nabambai tekken Puang.

³² Mintu' pa'bamban Naayakan PUANG lako Asyur naturu' oni ganda'-ganda' sola katapi, sia Naayakan tu takia'Na la urrarii.

³³ Belanna masaimo tiparandan tu inan pantunuan lako tau iato mai sia lako duka datunna; maluangan sia mandalan tu Nagaragai dapo', na kapua tu api sia ma'toppo'-toppo' tu kayu; iatu penaanNa PUANG lolong susi solo' la umballai.

Tae' na Mesir tu la untundui to Israel, sangadinna PUANG

31:1-9

31 ¹Upu' allona tu mintu' to male rokko Mesir la umpalaku pa'tunduan, tu umposande' darang sia urrannuan kareta, belanna buda, sia pakkandarang, belanna seba' bilanganna, apa tae' namengkamoya lako To

maserona to Israel sia tae' namekutana lako PUANG.

² Apa Ia duka tu Puang sundun kinaa, Iamo la umpasaei tu kasanggangan undinna sia tae' Napere len; sangadinna la bendan unnea mintu' to lan banuanna to umpogau' kakadakean, sia unnea pa'tunduanna to umpogau' kakelohan.

³ Apa iatu to Mesir toline duka, tangia Puang Matua, sia mintu' darangna ma'a'gan duku', tangia penaa; iake unnangka'i limanNa tu PUANG, titongko' tu to patunduan anna songka tu to ditundui, anna sanggang sola nasangi.

⁴ Inde sia tu kadanNa PUANG lako kaleku, nakua: Susito misa' singa ba'tu anak singa umburrungi pealanna, moi anna pomarambai sangtuntunan pangkambi', tae' duka natiramban sia tae' napomataku'i tu kamarambanna tau iato mai -, susi dukamoto tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik la mengkalao rokko buntu Sion sia tanetena la parari.

⁵ Susi manuk-manuk mettia', susi dukamoto tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik la umpetayanni Yerusalem, Narampanan sia Nakarimmanni, Nalendokan sia Nakaritutui.

⁶ Mengkatoba'komi lako Kalena, tu mambela lalanmo nanii to Israel sorong boko'.

⁷ Manassa allo iato pada la miboko'i tu rapang-rapang salaka dipodeata sia bulaan, tu migaragai la umpogau' kasalan.

⁸ Iatu Asyur la tibambang nakande pa'dang, tangia penai muane, sia la nakande tangia penai toline, sia la mallai duka lussu' dio mai penai iato sia mintu' to manguranna la mengkanorong dipokaunan.

⁹ Sia diona kamatakuran narondon tu buntu batunna sia mintu' arung untampe bate-batena situang katirambanan; kadanNa PUANG, tu ma'api dio Sion sia ma'dapo' dio Yerusalem.

Diona kadatuanna Messias

32:1-8

32 ¹ Tonganna misa' datu la ma'parenta unnallonni kamaloloan sia mintu' arung la untoe parenta, tang pakayun bimbang.

² Tau iato la susi pentirerungan dio mai angin bara' sia pentilindungan dio mai

uai luang sia butung to salu'-salu' dio padang ba'ta' sia susi bayo-bayo buntu batu kapua dio padang karangkean.

³Attu iato iatu matanna to pakita tae'mo apa ussiloi, sia iatu talinganna to parangi la ma'perangi;

⁴sia penaa to tang mengkilala la untandai kapaissanan sia lila tang ra'pa' ma'kada la matira' ma'kada sia maleso.

⁵Iatu to baga tae'mo nala disanga to la'bi' sia to lando pa'du tae'mo nala disanga to kapua.

⁶Belanna iatu to baga ma'kada baga sia iatu penaanna umpabu'tu kakelokan: la umpogau' katangmekaalukan sia umpatale' kasorong-bokosan dio mai PUANG sia tang ussaile to tangdia' sia tae' napairu'i tu to ma'rang.

⁷Iatu to pa'pakenan, kadake tu mintu' tangnga'na: kabulitukan manna natangnga', ma'kada tang tongan la ussangangi to bongko, moi anna tuntun salunna tu to bongko.

⁸Apa iatu to la'bi' untangnga' penggauran mala'bi' sia bantang umpangeai tu apa mala'bi'.

Karapasan tang marendeng sia karapasan marendeng

32:9-20

⁹ Millikmokomi, e mintu' baine tang magiang: perangiimi tu gamarangku, e mintu' anak dara mangin-mangin; tananni talinga tu kadangku.

¹⁰ Sangtaunpi sia ba'tu pirang-pirang allopi ammi ma'paganggang, e kamu to mangin-mangin, belanna puramo tu peanggorosan sia tae'mo nala den tu kama'pupuan kapua.

¹¹ Ma'rundedekomi, e baine tang magiang, ma'paganggangkomi, e kamu to mangin-mangin! Lendokanni tu pakeammi, sia ma'kale-kalekomi, ammi ma'dodo karoro'.

¹² La ussa'pa-sa'pakomi ara'mi, belanna mintu' pa'lak malunak sia belanna mintu' garonto' anggoro' tarri' bu-anna;

¹³ sia belanna pa'lakna taungku tu natuoi duri sia a'da' sia belanna mintu' banua nanii pa'maruasan lan tondok sode-sodena.

¹⁴ Belanna iatu tambakuku mendadimo kota talo ditampe, iatu kamaruasanna kota membalimo biung-biungan.

Sia iatu Ofel sia Menara pa'kampan mendadi lo'ko'mo tontong sae lakona, napoparannu keledai lampung sia nanii baanan sapi sola domba siga'luan undaka' kande.

¹⁵ Sae lako attu ditua'na lako kaleta tu Penaa dao mai inan madaona.

Attu iato padang rangke laembali pa'lak lunak sia iatu pa'lak lunak la susi pangala'.

¹⁶ Attu iato la unnisung tu katonganan lan padang pangallaran sia la tongkon tu kamaloloan lan pa'lak ballo.

¹⁷ Iatu buanna kamaloloan iamotu kasikaeloan sia iatu poleanna kamaloloan iamo kasode-sodean sia karapasan tontong sae lakona.

¹⁸ Iatu taungku la torro lan inan kamarampasan sia lan banua nanii kasode-sodean, lan inan karapasan tu tang narandan kamasussan.

¹⁹ La sae tu uran batu naurungan songka tu kayu lan lu pangala' sia la lamma' tu kota rokko inan mandalan.

²⁰Maupa'komi tu to mangambo' dio randanna mintu' uai sia tu umpopassangka penaammi ullamba' sapi sia keledaimmi lako mintu' inan.

Kamaparrisanna sia kadirampananna Yerusalem

33:1-24

33 ¹Upu' allomu, e pa'kasanggung, tu tang disanggung; e to tang maruru' tu tang diballean len; iake upu'moko ma'kasanggung, iko kalenamo la disanggung; iake upu'moko umpogau' tang maruru', iko kalenamo la diballean.

²O PUANG, karimmannikanni, apa Kamuri kirannuan; dadimoKomi takia' bassingki, ke melambi'oi, ondongpi kasalamarangki lan attu kapussakan.

³Belanna ongngo' galugu, mallaimi tu to sangpetayanan; iake bendanKomi, sisarak-sarakmi tu mintu' bangsa.

⁴Sia attu iato la napula'ikomi tau tu pangrampami, susi nango ussabu'i bura padang sia susi batik mangrapai, susi dukato la narapai tau.

⁵Layuk tu PUANG, belanna iatu isunganNa dao inan madao. Naponnoi katonganan sia kamaloloan tu Sion.

⁶Tang leluk tu attummu, iamotu misa' kaseboan kapua dio mai ma'rupa-rupa kasalamaran sia kakinaan sia kapaissanan; kapengkaolan lako PUANG iamo iananna tau iato mai.

⁷Iato mai sumbung puduk unnurruk-urruk dio lu lalan, sia iato mai to dikomba-kombai umpengkamoyan kasikaeloan si'dan-si'dan tumangi'.

⁸Mintu' batatta ditampemo, moi misa' to lumio' tae'mo unnolai tu lalan iato. Napokamo tu basse, tae'mo nadampangi tu kota, moi misa' to lino tae'mo nakasayangi.

⁹Maru'gun sia talo tu padang iato; iatu Libanon masiri' sia malayu; iatu Saron susimo padang aak na Basan sia Karmel tae'mo namendaun.

¹⁰Totemo la bendanMo', kadanNa PUANG: totemo la tunannangMo', totemo la tumananMo'.

¹¹Untambukmokomi dalame, undadiammokomi ongan; penaammi kalena iamo api tu ungkande pu'pu'komi.

¹² Iatu mintu' bangsa dilallang susi kapu',
diballai api susi garonto' duri dibela'i.

¹³ Perangiimi, e kamu mintu'
mambelanna, tu apa mangka Kupogau';
sia kamu tu mintu' mandappi'na, issanni
tu kuasangKu.

¹⁴ Tirambanmo tu mintu' to umparri-
parri kasalan dio Sion; narampoimo
katigegaran tu mintu' to tang mekaaluk
anna ma'kada nakua: Mindariki'
tu ma'din unno'ko' sikandappi'
kamapannangan masae lako?

¹⁵ To umparri-parri kamaloloan sia
umpokada apa tongan; tu untumpu saro
bu'tu kadake tu lu dio mai pa'pakario-
rio; tu tang tikarang limanna untarima
pa'pappe', tu untampun talinganna da
narangii tu tangnga' la papatean sia
untutu' matanna, da natiro apa kadake.

¹⁶ Iatu tau iato torro dao inan
malangka'; benteng dao buntu batu
iamo tambakukunna; iatu kandena
dipadenammo sia uai nairu' inang
sakka'mo.

¹⁷ La natiro matammu tu Datu situang
kamala'biranNa sia la natiro undinna tu
misa' padang mandu kalua'.

¹⁸ Totemo ma'tangnga'ko lan penaammu tu diona apa metakuran dolona, kumua: umbami tu to massura', umbami tu to ma'timbang, umbami tu to umbilang mintu' menara?

¹⁹ Tae'mo mula untiro lenni tu bangsa masa'ga' iato, misa' bangsa tang dipeamu', tang dipeori' tu basana, sia ma'basa susito nga'ngu', anna moi misa' tau tae' umpebuyu'i.

²⁰ Tiromi tu Sion, iamotu kota passamayanta. La natiro matammu tu Yerusalem, misa' inan marampa', misa' tenda tu tang dipalele len, tu tang tidu'duk len pantokna, sia tang tiko'ka' len tu ulangna.

²¹ Ondongpi inde to dio kamala'biranNa PUANG tu la urrongki'. Iamotu inan nanii salu sia minanga kalua'; moi misa' lopi dibosean tae'mo unnolai sia misa' kappala' tae'mo massombaran dio.

²² Belanna PUANG tu To ma'paolainta salu, PUANG, tu To umbenki' parenta, PUANG tu Datunta, sia Ia dukamo tu ungaritutuiki'.

²³ Mintu' ulangmu tikkondo'mo, tae'mo napabantangi tu lentongna sia tae'mo naballa'i tu somba'na. Attu iato untaa-taa

pangrampa sebo, moi to kupi' urrampun duka pangrampa.

²⁴Moi misa' pa'tondokan tae'mo tu la ma'kada, kumua: Masakina', belanna mintu' to torro lan dipa'deimo tu kasalanna.

UkunganNa Puang Matua Iako Edom

34:1-17

34 ¹E mintu' bangsa, mengkareke'mokomi ma'perangi, e mintu' to sangpetayanan tanannimi talinga; melo ke ma'perangii tu lino sola mintu' issinna sia kuli'na padang sola mintu' tu tuona diong mai.

²Belanna sengke tu PUANG Iako mintu' bangsa sia magi'gi' Iako mintu' tuntunanna; sia Napamanassamo la Nasabu'i sia Nasorongmo la direre' tu tau iato mai.

³Iatu taunna tu mangka dipatei situlambenan sia bau batang rabukna mesongngon sia mintu' tanete maso'mak napobua' rarana.

⁴Attu iato mintu' ma'dandan maritik la buruk sia mintu' langi' la tilulun susi misa' sura' sia mintu' ma'dandan

maritikna la rondon susi daun dio mai garonto' anggoro' sia susi daun dio mai garonto' ara.

⁵ Belanna malangomo tu la'bo'Ku lan suruga; tiromi la songlo'mo rokko Edom sia la unnukung misa' bangsa tu Kupamanassamo la disabu'i butung pepayu.

⁶ Naponnoi rara tu la'bo'Na PUANG, nalumu'i lombo sia rara anak domba sia bembe' laki sia lombo bale'ke' domba laki. Belanna dio Bozra Napogau'mo PUANG tu misa' pemala' sia misa' pangreresan kapua dio Edom.

⁷ Sia tibambangmo tu ba'tu pira-pira sapi lampung sola tu mai domba sia bembe' sia ba'tu pira-pira sapi laki sia tedong, naurungan malango tu padangna napobua' rarana sia naamma' litak tu lompona.

⁸ Belanna Naparampomo PUANG tu attu pa'pabala' sia taun pa'pakkan la urra'ta' kara-karana Sion.

⁹ Attu iato mintu' salu'-salu'na tondok iato membalimo gala-gala tu uainna, sia iatu litakna membalimo solo', sia iatu padangna membalimo dama' ma'lulu-lulu.

¹⁰Tu tang pa'de len, la allona la bonginna, sangadinna kendek tu rambunna tontong sae lakona; la tontong talo nasiosso'i tau, sia randuk tempon dio mai tontong sae lakona moi misa' to lumio' tae' lendu' inde to dio.

¹¹Sangadinna padang iato napoinan mundan sia kayo, na langau sia kadoya la torro lan, sia Nae'te' Puang tu ulang pesuka' kataloan daona lu sia batu petimbang kamakarorrongan.

¹²Iatu mai arungna tae'mo misa' tu la untokko tau mendadi datu, sia tae'mo tu datunna, moi misa'.

¹³Lan mintu' tongkonan layukna natuoi duri sia lan mintu' tambakukunna den lelating sia a'da'; mintu'nato nanii torro serigala sia padang pa'porianna burung unta.

¹⁴Indemoto dio nanii siappa' serigala buriko' na asu lampung sia ampu padang sitammu-tammu; sia iamo nanii ta'pa po'pok sia unnappa' inan katorroan.

¹⁵Inde dukato nanii tu ula' rame messerang sia mentallo' sia unnarranni tallo'na sia ungkaritutui dio to' kaongananna; inde dukato nanii

sirampun tu mintu' manuk-manuk
pa'duku'.

¹⁶ Paressai tu sura'Na PUANG sia basai;
moi misa' tu mintu'nate tae' pa'de, sia
sikitanan nasang, belanna pudukNa
kalena tu mangka ma'kada sia penaanNa
tu urrampunni.

¹⁷ Belanna Ia Kalenamo tu mangka
untaa-taai lako olo'-olo' iato mai sia
limanNa Kalenamo tu mangka untintingi;
olo'-olo' iato mai la umpomana'i sae
lakona sia la nasiosso'i torro lan.

Diona kasalamaran tu la naappa' to Nalendokan PUANG

35:1-10

35 ¹ Iatu padang aak sia padang
talo la sende paiman sia padang
pangallaran la sikumalasi-lasian sia la
membunga susi danga-danga busa.

² La lobaran sia membunga sia
sikumalasi-lasian, la sikumalasi-lasian
tongan sia siarrakan.

Na mintu' kamala'biranna Libanon
dikamaseammi sola kameloanna
Karmel sia Saron; tau iato mai la

untiro kamala'biranNa PUANG sia
kamaballoanNa kapenombangki.

³ Pamatoto'i tu lima langga' sia pabatta'i
tu guntu' ma'parondo.

⁴ Pokadanni tu to magiang penaanna
kumua: Pabatta'i tu penaammi,
da mimataku'! Manassa iatu
Kapenombammi la sae ma'papakkanni,
la sae umbaa pa'pabala'Na Puang Matua;
la sae anNa rampanangkomi.

⁵ Attu iato to buta la dipapakita sia to
taru la dipaparangi.

⁶ Attu iato to kupi' la mekkondong susi
donga sia lila to mamang la kumalasi-
lasi, ke tikula'dakki tu uai dio padang
aak sia salu dio padang pangallaran.

⁷ Attu iato padang bungin malallang la
membali limbong sia padang ba'ta' la
membali kalimbuang; na dio inan nanii
serigala la natuoi riu sola tille sia tuyu.

⁸ Sia inde to la den misa' batatta
marante, tu digente' lalan maindan;
moi misa' to maruttak tae' unnolai;
sangadinna tau ia manna to mai
umpolalanni, sia tang nalomban to lumio'
sia to baga.

⁹ Iatu singa tae' nala dio sia olo'-olo'
masuru tae' nala rampo inde to lako;

olo'-olo' iato tang la ditiro dio. Apa iatu mai to mangkamo dilendokan la umpolalanni;

¹⁰ mintu' to Nala'bak PUANG la sule sia la kumalasi-lasi sae lako Sion; sia kaparannuan masae lako la napomakota dao ulunna; tau iato mai la unnappa' kasendean sia kaparannuan, apa mintu' kamasussan sia kasumarroan la mallai.

YESAYA TONNA ATTUNNA DATU HIZKIA

PASALA' 36–39

Diona Sanherib umpakarrang to lan Yerusalem

36:1-22

36 ¹ Iatonna taun ma'pessangpulo a'pa'na kadatuanna Hizkia, saemi tu Sanherib, datu Asyur, urrarii mintu' tambakukunna Yehuda anna taloi.

² Nasuami datu Asyur tu kolonel dio mai Lakhis lako Yerusalem umpangului buda surodadu la ullaoi datu Hizkia, anna torro tu tau iato mai sikandappi' saruran limbong tu iringna dao, dio

lalan ma'palulakona padang pamusoran sampin bulu domba.

³Tassu'mi tu Elyakim, anakna Hilkia, pangulu sandan uainna datu sia Sebna pangulu to massura', sia Yoab, anakna Asaf, pa'paelean.

⁴Ma'kadami tu kolonel lako tau iato mai nakua: Pokadanni Hizkia, kumua: Nakua kadanna datu kapua, iamotu datu Asyur: Apa toda iatu kapa'rannuanammi?

⁵Misangaraka, kumua puduk bangri la dipokamanarangan sia la dipomatoto' parari! Mindara miporannuan, ammi balira'?

⁶Manassa mirannuan tu tekken bulo le'to, iamotu Mesir, anna minda-minda undemme'i, la natossok tu limanna, anna tarru'i; susimoto tu Firaun, datu Mesir, lako mintu' tu to urrannuanni.

⁷Apa iake mikua lako kaleku, kumua: Urrannuangkan PUANG, Kapenombangki – tangiaraka Iatu mangka napa'dei Hizkia mintu' buttu-buttunNa sia inan pemalaranNa, anna ma'kada lako to Yehuda sia mintu' issinna Yerusalem, nakua: La tukukomi menomba dio tingayo inan pemalaran iate?

⁸ Totemo melo ke sitangga'komi puangku, datu Asyur, angku benkomi darang duangsa'bu, ke mibela dukai umpadenni tu tau la ussakei.

⁹ Umba mikua la umbelai sitingoan sala umbanna misa'i tu to maraya, moi iatu tau madionganna puangku? Apa ma'rannuan lakokomi Mesir belanna mintu' kareta parari sia mintu' pakkandarang.

¹⁰ Iamoto tang pangelorannaraka PUANG angku sae ullaoi te tondok sia ussangangi? PUANGmo tu mangka ma'kada lako kaleku Nakua: Malemoko ullaoi tu tondok iato sia ussangangi.

¹¹ Nakuami tu Elyakim sia Sebna sia Yoah lako kolonel: Melo ke ma'basa Aramkomi umpa'kadaikanni, belanna kitandai sia; ke ma'dinni da nama'basa Yehuda tu puang ma'kada lako kaleki dio pa'peranginna mintu' to buda, tu dao tembo' benteng.

¹² Nakuami kolonel: Nasuara'ka puangku umparampoi te mintu' kada iate lako puangmi sia lako kalemi? Tang lakoraka tu mintu' to dao tembo' benteng la dinii umparampoi, tu la misisolan ungkande tainna sia unniru' tenena?

¹³Tassu'mi tu kolonel nabendan dio tingayona to buda anna metamba-tamba umpekapuai gamaranna ma'basa Yehuda, nakua: Perangiimi tu kadanna datu kapua, iamotu datu Asyur.

¹⁴Inde sia tu kadanna datu iato: Da napakenakomi Hizkia, belanna tae' nabelai ullendokangkomi.

¹⁵Sia da nanarankomi Hizkia la urrannuan PUANG, kumua: Manassa PUANG la ullendokangki' sia iate kota tang la disorongan datu Asyur.

¹⁶Da miperangii tu kadanna Hizkia, belanna nakua kadanna datu Asyur: Menombakomi sia ussorongkomi kalemi lako kaleku, ammi pantan uningkandei tu bua anggoro'mi sia bua arami sia pantan unniru' uai lan mai bubunmi.

¹⁷Sae lako kasaeangku umpalelekomi lako misa' padang tu susi padangmi, iamotu misa' padang sebo gandungna sia uai anggoro' ba'ru, misa' padang sebo rotinna sia pa'lak anggoro'na.

¹⁸Da napapusakomi Hizkia, tu nakua: PUANG la ullendokangki'! Denraka tu deatanna mintu' bangsa uningkullei ullendokan padangna dio mai kuasanna datu Asyur?

¹⁹ Umbamira tu deatanna Hamat
sia Arpad, umbamira tu deatanna
Sefarwaim? Nakulleraka ullendokan
Samaria dio mai kuasangku?

²⁰ Mindara tu deatanna mintu' tondok
iato tu ungkullei ullendokan tondokna
lan mai kuasangku, anNa la PUANG
ungkullei ullendokan Yerusalem lan mai
kuasangku?

²¹ Apa tau iato mai kappa bang, moi
sangbuku kada tae' napebalii, belanna
nakua kadanna datu lako tau iato mai:
Da mibali lenni.

²² Saemi tu Elyakim anakna Hilkia
pangulu sandan uainna datu, sia
Sebna pangulu to massura', sia Yoah,
anakna Asaf, pa'paelean, usserek-serek
tamangkalena umpennoloi Hizkia, anna
parampoi lako datu tu mintu' kadanna
kolonel iato.

Bunga'na pa'nubua' diona kadilendokanna Yerusalem

37:1-7

37 ¹ Iatonna rangimi datu Hizkia
tu iannato, naserek-serekmi tu

tamangkalena anna ma'pakean karoro',
male tama banuanNa PUANG.

²Nasuami datu tu Elyakim, sandan
uainna datu, sia Sebna pangulu to
massura', sia mintu' to matua-tuanna
to minaa ma'pote dibolong male
umpellambi'i nabi Yesaya, anakna Amos.

³Ma'kadami tu tau iato mai lako, nakua:
Susite tu kadanna datu Hizkia: Allo
iate allo kapussakan, sia ukungan sia
kadibelleran, belanna la sunmo tu pia,
apa tang matoto' tu indo'na la kianak.

⁴Naperangii sia manii PUANG,
Kapenombangki tu mintu' kadanna
kolonel, tu nasua puangna, datu Asyur,
uparampoangki', kumua anna be'sei tu
Puang Matua matontongan, anNa ukungi
Puang tu belanna kada iato Narangimo
PUANG, Kapenombammi; melo ke
mipassambayanganni tu to torro siapa,
tu denna siapa.

⁵Pakalan rampomi tu taunna datu Hizkia
lako Yesaya.

⁶Ma'kadami Yesaya lako nakua: Inde
sia tu kada la miparampoan puangmi,
kumua: Iamote tu kadanNa PUANG
Nakua: Da mukataku'i tu mintu' kada, tu

mangka murangi, tu napokada taunna datu Asyur umpa'kada solangiNa'.

⁷Akumo la umpaombo'i lan penaanna, naurunganni, ke urrangimi misa' kareba, manassa la sule lako tondokna, anna lan tondokna Kunii umbambanganni nakande pa'dang.

Ma'penduanna Sanherib unnaran datu Hizkia la usorong Yerusalem

37:8-13

⁸Iatonna sulemo tu kolonel narampoimi tu datu Asyur marassan sirari Libna, belanna denmo kareba narangi umpokadai, kumua ke'de'mo dio mai Lakhis.

⁹Narangimi tu kadanna tau diona Tirhaka, datu Etiopia, kumua: tassu'mo la sirari puangku. Iatonna rangimi tu kada iato, nasuami tu sumbungan puduk lako Hizkia, umpokadai nakua:

¹⁰Iate kada iate la miparampoan Hizkia, datu Yehuda, kumua: Da napakenakomi Kapenombammi, tu mirannuan, ammi kua: Iatu Yerusalem, tae' nala disorongan datu Asyur.

¹¹ Mirangi nasangmo tu mintu' apa napogau' datu Asyur lako mintu' tondok, umba nakua ummangsanni; umbao nakua ammi la dilendokan?

¹² Nakulleraka tu deatanna mintu' bangsa, tu nasabu'i nene' to doloku, ullendokanni tu tau iato mai: iamotu Gozan sia Haran sia Rezuf sia to umpa'tondokki Eden lan Telasar?

¹³ Umbamira tu datu Hamat sia datu Arpad, sia datu kota Sefarwaim sia Hena sia Iwa?

Passambayangna Hizkia

37:14-20

¹⁴ Natarimami Hizkia tu sura' iato dio mai tu sumbungan puduk, na iatonna mangkamo umbasai, malemi langgan banuanNa PUANG, anna balla'i tu sura' iato dio oloNa PUANG.

¹⁵ Massambayangmi tu Hizkia dio oloNa PUANG, nakua:

¹⁶ O PUANGna mintu' ma'dandan maritik, o Kapenombanna to Israel, tu unnisung dao karubion!

Kamu, Kamu mannari Puang Matua,
pekapuanganna mintu' kadatuan lan
lino;

Kamu duka tu mangka ungkombong
langi' sola lino.

¹⁷ O PUANG, tananni talinga amMi
ma'perangi, o PUANG pamillikki tu
matamMi amMi tiroi sia perangii tu
mintu' kadanna Sanherib, tu mesua
umparampoi, la umbe'se Puang Matua
matontongan.

¹⁸ O PUANG tonganna nasanggungimo
ba'tu pira-pira datu Asyur tu mintu'
tondok sola mintu' lili'na.

¹⁹ Na iatu deatanna napembuangan tama
api, belanna tangia deata, sangadinna
panggaraga tofino bangsia, kayu sia batu
nagaraga, iamoto anna sanggangi.

²⁰ Iamoto, o PUANG, Kapenombangki,
lendokangkan dio mai limanna, anna
issanni mintu' kadatuan lan te lino,
kumua Kamu mannari, o PUANG,
misa-misa tu Puang Matua.

Ma'penduanna pa'nubua' diona Kadilendokanna Yerusalem

37:21-35

²¹ Attu iato mesuami Yesaya, anakna Amos, umpokadanni Hizkia kumua: Nakua kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel: Belanna passambayangmu lako Kaleku tu diona Sanherib, datu Asyur –,

²² iamote tu kada Napokada PUANG diona datu iato, nakua: Iatu simbolong manik, iamo anak dara Sion, untapa'ko sia untelle-telleko; iatu anak dara Yerusalem unniling-iling dio boko'mu.

²³ Mindara tu mube'se sia mupa'kada solangi, sia mindara mupekapuan gamarammu sia mupasolo'i matammu? Lako To maserona Israel!

²⁴ Tete dio pudukna kalena taummu ammu be'sei tu PUANG, mukua: Kabudanna karetaku angku kendecki tu buntu malangka' sae langngan bottona Libanon sia kulelleng tu mintu' garonto' arasi' kalandona, sia mintu' sanoba' mellongna; sia la rampona' langngan

botto malangka'na sia tama pangala' tamman makampunna.

²⁵ Ia angku mambo'bok la unniru'na' uai; sia mintu' messarakna salu Nil lan Mesir kurangkei pala' lentekku.

²⁶ Tae' lenparaka murangi, kumua mintu'na te Kulampakmo tempon dio mai sia randuk dio mai tipamulanna inang Kubori'mo? Totemo Kuparampo randannamo; manassa la musanggung tu mintu' tambakuku matoto', anna daun lauan nasang.

²⁷ Iamo bannangna to na iatu to umpa'tondokki tang pakullemo unnea sia magiang sia kasirisan; tau iato mai susito merriunna dio lu padang, susito lolo mangura, susi riu dao papa, susi pa'lak gandung mane tuo.

²⁸ Apa Kutandai tu diona kao'korammu sia lu tama lu lanmu mai sia kapabali-balian masarrangmu lako Kaleku.

²⁹ Belanna kapabali-balian masarrangmu lako Kaleku sia kamatampoammu, tu rampomo tama pa'perangingKu, manassa Aku la umpalakoi kale'ke'Ku tu illongmu sia sanga'Ku tu sedangmu, angKu pasuleko lako tu lalan muola sae.

³⁰ Iamote tu tanda lako kalemu, kumua: Lan taun iate la mukande tu apa tuo kalena, na taun ma'penduan iatu apa tuo poleo, apa lan taun ma'pentallun la mangambo'komi ammi megandung sia untanan garonto' anggoro' ammi kandeit tu buanna.

³¹ Sia iatu bati'na Yehuda tu tilendokna sia tinampena la mennuaka' pole diong sia membua dao.

³² Belanna dio mai Yerusalem la nanii tassu' tu tinampenapa sia dao mai buntu Sion tu tilendoknapa; kamakaritutuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik la umpadenni.

³³ Iamoto nakua kadanNa PUANG diona datu Asyur, kumua: Inang tae' anna la tama kota iate sia tae' anna la umpassumpiran misa' tinaran tama, sia tae' anna la unnangkaran balulang ke palaoanni sia tae' nala umpabendan tambakuku la urrukka'i.

³⁴ La sulemo lako tu lalan naola sae, apa tae' nala tama kota iate, kadanNa PUANG.

³⁵ Sia la Kurinding pala' te kota iate, angKu lendokanni, belanna sangangKu sia belanna Daud, taungKu.

Iatu pa'nubua'na Yesaya diona katilendokan, lalomo

37:36-38

³⁶ Attu iato tassu'mi tu Malaeka'Na PUANG, Napateimi tu surodadunna to Asyur saratu' karua pulona llima sa'bunna. Iatonna millik tu tau melambi', natiroi tu mintu'nato, batang rabuk mannamo.

³⁷ Sangtiangkarammi sule tu Sanherib, datu Asyur, anna torro dio Niniwe.

³⁸ Den pissan tonna menomba lan banuanna Nisrokh tu napodeatanna, napakandeimi bassi mataran anakna, disanga Adramelekh sia Sarezzer; anna mallai lussu' sola duai lako padang Ararat, anna Esarhadon, anakna, dadi datu ussondai.

Diona kamasakianna sia kamatananna Hizkia

38:1-8

38 ¹ Allo iato masanna'mi sakinna tu Hizkia, la mate mannamo; saemi nabi Yesaya, anakna Amos mennolo lako

datu, anna ma'kada nakua: Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Mepasanmoko lako mintu' to lan tongkonan layukmu, belanna la matemoko sia tae'mo mula tuo.

² Messailemi tu Hizkia lako to' rinding namassambayang lako PUANG.

³ Nakua: O PUANG, la Mikilalai kumua umba kukua lolang maruru' dio oloMi sia lantuk penaangku sia kupogau' tu apa melo dio pentiroMi. Pakalan si'dan-si'danmi tumangi' tu Hizkia.

⁴ Saemi tu kadanNa PUANG lako Yesaya, nakua:

⁵ Maleko, pokadanni Hizkia, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna nene' to dolomu Daud: Kurangimo tu passambayangmu sia KutiroMo tu mintu' uai matammu; tonganna la Kurangngannipa tu umuru'mu sangpulo lima taunna.

⁶ Sia aku la ullendokangko dio mai kuasanna datu Asyur, susi dukato tu kota iate sia la urrinding pala'i te kota iate.

⁷ Iamote tu la dadi tanda lako kalemu dio mai PUANG la umpogau'i tu apa mangka Napokada, nakua:

⁸Iatu bayo-bayo mata allo, tu solo'mo dio eranna Ahas, la Kukondoran sule sangpulo pellesean. Kendekmi sule tu mata allo sangpulo pellesean diong mai tu naninna solo'.

Nanian pa'kurre sumanga'na Hizkia

38:9-22

⁹Iamote tu sura'na Hizkia, datu Yehuda, tonna mangka masaki anna maleke.

¹⁰Kukua: Mane tauna' angku la lumingkamo lako babangan lino tomate, iatu apa torro dio mai mintu' katuoangku la sisayuranna'.

¹¹Kukua: Tae'mo kula untiro PUANG iamotu PUANG lan tondok to tuo, tae'mo kula untiro to lino sia torro sisola issinna lino.

¹²Iatu pa'bongiangku dirondonmo sia dilendokammo dio mai kaleku susito tenda to mangkambi'; ullulunmo' katuoangku butung to ma'tannun: Nara'ta'mo' Puang dio mai tandaan. Misa'bianganmo' allo bongi.

¹³Sae lako melambi'na kunii undaka'i tu kamanamanan. Susito singa tu

Puang ulle'to mintu' bukungku.

Misa'bianganmo' allo bongi.

¹⁴ Susi kaluppini' ma'kisi'-kisi', susi dukamoto tu gamarangku. Mamali'na' mentingara lu langgan, o PUANG; matakuna', Kamu la unnindo'ina.

¹⁵ Apara la kupokada, apa ma'kadamo tu Puang lako kaleku sia mangkamo Napogau' tu iannato? La kupela'-pela' lumingka lan tu taun kadadiangkupa, belanna kamapa'diranna penaangku.

¹⁶ O Puang, tete dio te mintu'na apa iate natuo tu toline sia lan mintu'na te nanii tuo deatangku, kumua Puang umpamalekena' sia umpatuona'.

¹⁷ Iatu kamaparrisan kapuaku membalimo kasalamarangku. Puangmo tu ullendokanna' dio mai patuang lambe' nanii kaburukan, belanna mintu' kasalangku Mitibemo lako boko'Mi.

¹⁸ Belanna iatu lino to mate tae' napudi-pudiKomi sia iatu kamatean tae' napakala'bi'Komi; minda-minda tu rokkomo lamunan tae' narannuanni tu kamarurusamMi.

¹⁹ Sangadinna iatu to tuo, tu to tuo umpudi-pudiKomi, susite aku umpudiKomi totemo; iatu mai ambe'

la umpokadai tu kamarurusamMi lako mintu' anakna.

²⁰Tumayamo tu PUANG la untunduina', iamoto la undedekki' katapi lan mintu' allo katuoanta lan banuanNa PUANG.

²¹Iatu Yesaya mangkamo ma'kada, nakua: La naala tau tu bua ara nagaragai petamba' sia napalako bundang iato, anna mondo.

²²Iatu Hizkia mangkamo ma'kada, nakua: Aparala dadi tandana, kumua la kendeckna' langngan banuanNa PUANG?

Sumbungan padukna datu Babel

39:1-8

39 ¹Attu ia dukato nasuami Merodakh-Baladan, anakna Baladan, datu Babel, tu tau la umbaa sura' sia pakatu lako Hizkia, belanna denmo kareba narangi, kumua masaki tu datu anna malekemo.

²Parannumi penaanna Hizkia diona kasaeanna tau iato mai, anna patiroanni tu banua pangrampunan iananna, iamotu mintu' salaka sia bulaan sia rampa-rampa sia minna' keangga' sia mintu' inan pa'bunona sia mintu' tu apa

lan inan pangrampunan iananna. La iatu lanna tongkonan layukna, la iatu lanna mintu' parentana, moi misa' tae' tang napa'petiroan Hizkia lako tau iato mai.

³Attu iato saemi nabi Yesaya mennolo lako datu Hizkia, anna ma'kada lako datu, nakua: Apra napokada tu tau iato mai sia umbara nanii sae ussitiroan puangku? Mebalimi Hizkia, nakua: Iatu tau iato sae lako kaleku lu dio mai tondok mambela, iamotu Babel.

⁴Ma'kadami Yesaya nakua: Apra natiro lan tongkonan layukna puangku? Mebalimi Hizkia, nakua: Natiro nasang tau iato mai tu mintu' apa lan tongkonan layukku; moi misa' tu lanna inan pangrampunan iananku, tae' tang kupatiroanni.

⁵Ma'kadami Yesaya lako Hizkia, nakua: La naperangii puangku tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik:

⁶Tonganna la sae tu allona, iamotu mintu' lanna tongkonan layukmu sia mintu' tu narampunna nene' to dolomu tama inan pangrampunan ianan sae lako allo iate, iamo la dibaa lako Babel, moi misa' tae'mo la torro, kadanNa PUANG.

⁷ Sia la naala ba'tu pira-pira tu anakmu muane, tu sun dikalemu, tu mudadian, anna alai parea lan tongkonan layukna datu Babel.

⁸ Ma'kadami Hizkia lako Yesaya, nakua: Melo tu kadanNa PUANG tu mipokada. Sia nakuapa: La tontongpa tu kamarampasan lan mintu' allo katuoangku.

MA'PENDUANNA SURA' YESAYA

PASALA' 40-66

KASALAMARANNA BANGSA LAN PA'PALIRAN

PASALA' 40-48

La sae tu kadilendokanna Sion

40:1-11

40 ¹ Pakatanai, pakatanai tu taungKu, kadanNa Kapenombammi.

² Ma'kadakomi la umpamanamanni tu penaanna to lan Yerusalem, pemandui meoli lako kalena, kumua upu'mo tu mintu' kamasarasanna sia tila'bakmo tu mintu' salana; naappa'mo penduan

manglokkon dio mai limanNa PUANG
belanna mintu' kasalanna.

³Perangii, den gamaranna tau metamba-
tamba, nakua: Pasakka'mi tu lalanNa
PUANG lanlu padang pangallaran,
ranteanni batatta dio padang talo tu
Kapenombanta.

⁴Mintu' lombok la dibumbun sia mintu'
buntu sia buttu-buttu la dirantei sia
iatu mai batu ma'pongko'-pongko' la
mempadang marante.

⁵Iatu kamala'biranNa PUANG la
dipaombo' sia mintu' to lino pada la
untiroi, belanna sunmo dio pudukNa
PUANG.

⁶Perangii, den tu gamara nakua:
Metambako. Mebalimi, nakua: Apra la
kupetamban? – Mintu' to lino susi bangri
to riu sia mintu' kamala'biranna butung
to bunga dio lu padang.

⁷Iatu riu malayu sia iatu bunga rondon,
ke nairi'i penaanNa PUANG; tonganna
iatu ma'rupa tau susi bangri to riu!

⁸Iatu riu malayu sia iatu bunga rondon,
apa iatu kadanNa Kapenombanta
tontong sae lakona.

⁹E Sion, ikomo tu umbaa kareba
melo, la kendeikko langngan misa'

buntu malangka'; e Yerusalem, ikomo tu umbaa kareba melo, pekapuai tonganni tu gamarammu; pekapuai tu gamarammu, da mumataku'; pokadanni mintu' kota Yehuda kumua: Inde sia tu Kapenombammi!

¹⁰ Manassa la sae tu Puangta PUANG situang kamawatangan, sia iatu limanNa umpalalo parenta. Iatu polean dio Kalena sia iatu pepakkan dolo dio oloNa.

¹¹ La Nakambi' tu baanan dombaNa susito mangkambi', la Napasipulung tu anak domba tama limanNa, anNa sembe'i; ia duka tu umpasusunapa anakna la Napela'-pela' Naramba.

**To mala'bi' sia To kuasa tu
To ullendokan Sion**

40:12-31

¹² Mindamora ussuka'i pala'na tu uai sia mindamora undangkanni limanna tu langi' sia ungkararoi tu barra'-barra' lan lino sia untimbangani dating tu mintu' buntu sia umpalangnganni timbangan tu mai tanete?

¹³ Mindamora tu mangka ullopianni tu PenaanNa Puang sia mindara tu tongkonan ada'Na umpatuduI?

¹⁴ Mindamora tu Nanii undaka' pa'timbangan la umbenNi pa'inaan la unnada'i lalan malolo, sia unnada'i kapaissanan sia umpatuduI diona lalan la ungkabu'tui tangnga' kinaa?

¹⁵ Iatu mintu' bangsa dipasangtinti uai sangto'doan lan petimba sia pada to barra'-barra' dao timbangan; iatu lebukan susito barra'-barra' manisak titale'.

¹⁶ Tae' anna ganna' tu kayunna Libanon la dipantunui sia iatu olo'-olo'na tae' naganna' dipemalaran ditunu pu'pu'.

¹⁷ Iatu mintu' bangsa dio oloNa Puang butung to tae' bang apa, mintu'nato Nasanga susito apa tae', sia tae' gai'na.

¹⁸ Mindara la mipasitintianNi tu Puang Matua sia rupa apara tu la mipasangrupanNi?

¹⁹ Napati'norammi pande misa' rapang-rapang dipodeata anna sapu'i bulaan pande bulaan, sia natampan ba'tu pira-pira rante salaka.

²⁰ Iatu to tang palambi' doi'na la unggaragai rapang-rapang

dipa'deatainna, umpilei misa' kayu
tang manapo, anna daka' misa' pande
manarang la umpatunannanganni misa'
rapang-rapang dipodeata tang tibendon.

²¹Tae'raka miissanni? Tae'raka mirangii?
Tae'raka midipokadan tempon dio
mai? Tae'raka miissanni tu diona
parandanganna lino?

²²Iatu Puang unnisung dao lino
malepong, na iatu to lino butung bangri
batik. Ia umballa' langi' takua to sampin,
Naballa' susito tenda nanii torro.

²³Ia umputtai mintu' to paa, sia mintu'
to ma'parenta dao kuli'na padang
Napatangkebattuan.

²⁴Mane ra'pa' ditanan, mane ra'pa'
diambo', mane mennuaka' rokko
padang, anNa pamurru'i Puang,
naurungan malayu tu tau iato mai, sia
susi ongkan napettiaran angin bara'.

²⁵Mindara tu la mipasitintianNa', kumua
angKu sangtinti? kadanna To masero.

²⁶Mentingarakomi langngan, ammi
tiroi; mindara umpadadi te mintu'
ma'dandan maritik dao? Iamotu
Puang tu umpopa'lengkoanni tassu'
tu sangtuntunan kapua baananna sia
tu untambai simisa'-misa'i sanganna

tu mintu'nato tete dio kakapuanna
matoto'Na sia kakapuanna paanNa; na
moi misa' tae' torro.

²⁷ Iamoto, e Yakub, ma'apai ammu
kua, sia ma'apai ammu ma'kada,
e Israel, kumua: Karerungan tu
lalanku dio oloNa PUANG sia tae' bang
nadisaile tu katonganangku dio oloNa
Kapenombangku.

²⁸ Tae'raka ammu issanni, tae'paraka
ammu rangii, kumua iatu PUANG,
Iamo Kapenomban matontongan, To
kumombongna mintu' randan langi'.
Tang mekaboyo' sia tang mekata'ka',
tang dilambi' tu kamanaranganNa.

²⁹ Ia umpamawatangi tu to boyo' sia
urrangnganni kamatotoranna to tang
pakullemo.

³⁰ Iatu to mangura ma'din boyo' sia
longgo' sia iatu pia muane ma'din
tilende' anna tobang.

³¹ Apa iatu to untayan PUANG la umba' rui
kamatotoranna, anna mettia' kendek
langgan susi langkan maega. Tau iato
mai la lumingka tang mekaboyo', la
sumalong tang mekata'ka'.

PUANG **umbenni**
kapataloan tu Koresh

41:1-7

41 ¹Kappakomi miperangiiNa', e mintu' biring tasik, sia la umba' rui kamatoranna tu mintu' bangsa; melo ke saei tu tau iato mai anna ma'kada; melo ke pada-padaki' tama pa'paolaian salu.

²Mindara umpabu'tui dio mai matallo tu to sitammu kapataloan lan mintu' kalingkanna? Mindara ussorongi lako kalena tu mai bangsa sia umbenni kuasa umpatundukki tu mai datu, pa'dangna umpopembarra'-barra'i tu tau iato mai, sia panana umpopennongkanni nasarombonan angin?

³Naula'mi tu tau iato mai, natarru' marampa' sia lako lalan, tu tae' lenpa nalesei.

⁴Mindara umpadenni sia umpogau'i tu iannate? Iamotu Puang tu untambai mintu' osso' tempon dio mai. Akumote tu PUANG, tu tipamulanna, na iatu ma'katampakanna. Aku duka bangsa.

⁵Iatu mintu' biring tasik mataku' untiroi tu iannato; mintu' randan langi' ma'parondo, anna pada sae mengkareke'.

⁶Pada situnduanni anna ma'kada lako solana, nakua: Pabatta'i tu penaammu.

⁷Iatu pande bassi umpabatta' pande bulaan; iatu to ma'pa'tong ma'pamanipi' umpabatta' to ma'tampa dao landasan, anna ma'kada diona tu pa'pi'da', nakua: melomo te! Anna pakui lako inanna da natibendon.

Iatu kadilendokanna to Israel mandappi'mo

41:8-20

⁸Apa iko, e Israel, taungKu, e Yakub, tu mangka Kupilei langsa', bati'na Abraham, sangmaneku.

⁹Tu Kuala dio mai randan langi' sia Kutambai dio mai lelean uran, angKu kuai lako: Ikomo taungKu, ikomo tu Kupilei langsa' sia tae' Kusa'bianganko.

¹⁰Da mumataku', belanna Kurondongko; da mumagiang mentiro tiku lao, belanna Akumo tu Kapenombammu, Kupamatoto'ko sia Kutundui dukako,

sia Kusande' dukako lima kananKu tu umpaden kasalamaran.

¹¹ Tiroi, la kasirisan sia matuna tu mintu' to re'dek ara'na lako kalemu; la sangtinti to apa tae' sia la sanggang tu mai tau musirarian.

¹² La mudaka', apa tae' ammu kabu'tui tu mai to ullaoiko; la sangtinti to apa tae' sia la pisan tu to musirarian.

¹³ Belanna Akumo tu PUANG, Kapenombammu untoe lima kananmu; tu ma'kada mati' kumua: da mumataku', Aku untunduiko.

¹⁴ Da mumataku', e Yakub pada ulli', e Israel bangsa bitti'! Akumote tu untunduiko, kadanNa PUANG, na iatu Pela'bakmu iamo To maserona Israel.

¹⁵ Tiroi, Kupadadiko panglulluran mataran sia ba'ru, sia mataran patomali; la mulullu' tu buntu anna manisak sia la mupopendadi ta'pian tu tanete.

¹⁶ La muta'pii, anna baai angin sia napentiaran bara'; apa iatu iko la kumalasi belanna PUANG sia massattuan belanna To maserona Israel.

¹⁷ Iatu to mandasa sia to mase-mase, undaka' uai, apa tae', marakkekmo tu lilana ma'rang; Akumo tu PUANG, la

untananni talinga tu tau iato mai; Akumo Kapenombanna Israel, tae' angKu la untampe lenni tu tau iato mai.

¹⁸ La Kupabu'tu tu salu dao tanete karing, sia la Kupaden tu mata uai diong lu lombok; la Kupopellimbong tu padang aak sia la Kupopengkalimbuang tu padang rangke.

¹⁹ La Kupaden dio lu padang aak tu kayu arasi' sia kayu simmin sia kayu murdu' sia kayu saitun; la Kupasitanan kayu sapuko tu darda' sia kayu buangin dio lu padang talo.

²⁰ Dikua anna tiroi sia nakatappa'i anna kilalai situang kapaissananna tau iato mai, kumua limanNa PUANG umpogau'i sia To maserona Israel umpadadii.

Iatu kapataloanna Koresh napokada dolomo PUANG

41:21-29

²¹ Parampoi tu kara-karami, kadanNa PUANG; baai tu tanda katonganammi, susimo kadanNa Datunna Yakub.

²² Melo ke saei umparampoi sia umpokadangkan tu apa la dadi. Pa'peissananni, umba nakua tu apa dolo,

angki palan ara'i sia angki issanni tu ma'katampakanna. Ba'tu parangiikanni tu apa la dadi;

²³ pokadai apa tu la sae undinna, angki issanni, kumua kamumo deata. Pogau'mi tu apa melo, ba'tu kadake, angki pada mangnga sitiro situang kamatakuran.

²⁴ Tiromi, iatu kamu samammi tae', sia tang kebattuan tu pengkarangammi; dikagalli minda-minda tu umpengkaolaikomi.

²⁵ Umpake'de'Na' misa' tau daa mai ulunna salu, anna saemo, lu dio mai kadellekan allo tu misa' tau ussa'bu' sangangKu; nalullu' tu arung susi losso', ten to tumampa kurin ullullu' pitti'.

²⁶ Mindara umpa'peissananni tipamulanna, angki issanni? Sia mindara umpa'peissananni dolona, kiurunganni la ma'kada kumua: Tongannamo tu napokada? Tae', moi misa' tau tae' umpokadai, moi misa' tau tae' umpa'perangianni, moi misa' tau tae' urrangii tu kadammi.

²⁷ Akumo bunga'na (umpokadanni) Sion kumua: Tiromi, iamora te! – sia Kusuamo lako Yerusalem tu misa' to umbaa kareba kaparannuan.

²⁸ Mentiro tikuNa' lao, apa tae' misa' Kutiro; iangKu tiroi lako, tae' misa' tu Kunii unnappa' pa'timbangan, tu la Kukutanai, kumua anna pebaliiNa'.

²⁹ Tau iato mai susi bang to apa tae', sia mintu' penggauranna tang kebattuan; mintu' rapang-rapang dipodeata dipati'no' angin bangri sia tae' gai'na.

**Bunga'na pa'nubua'
diona TaunNa PUANG**

42:1-7

42 ¹ Tiromi tu taungKu, tu Kusande' boko'na, tu Kutonno', tu naala penangKu, Kupatamaimo Penaangku; Iamo la umpatiroanni malolona tu mintu' bangsa.

² Tae' anna la melalla-lalla, ba'tu umpekapuai gamaranna, ba'tu napa'-perangian dio lu batatta.

³ Iatu tille kumpang tae' nara'pakki sia iatu palita ma'millo mannamo tae' napa'dei; la umpapayan katonganan situru' kamanapparan.

⁴ Tae' anna la ma'millo mannamo ba'tu dira'pak sae lako napantokna tu malolona lan lino; na mintu' biring tasik

la untayanni tu pangadaranna diona sukaran aluk.

⁵Inde sia tu kadanNa Puang Matua, Iamotu PUANG, tu umpadadi sia umpalumbang batara, tu umballa' lipu daenan sia mintu' apa tuo lan; tu umpatamai penaa mintu' to untongkonni kuli'na padang sia umpatamai sumanga' tu mintu' to lolang lan.

⁶Akumo, tu PUANG, tu mangka untambaiko situru' kamaloloan, Kutoe tu limammu sia Kurinding pala'ko, sia Kupatulangdanko mendadi misa' basse lako bangsa iato sia napomasiang mintu' sangpetayanan;

⁷la umpamillik mata to buta, la untassu'i to ditarungku lan mai pa'tarungkuan sia la urrampananni lan mai pa'pattangan tu to unno'ko' lan kamalillinan.

**Tassu'mo tu PUANG sangtinti
to mangrampanan lalong**

42:8-17

⁸Akumo tu PUANG, iamoto tu sangangKu sia kamala'birangKu tae' angKu benni to senga', sia iatu kadipudiangKu tae' angKu palulakoi rapang-rapang dipodeata dipa'.

⁹ Tiromi, iatu apa dolo, saemo, anna totemo Kupokadangkomi tu apa ba'ru tae'pa namentaruk angKu paissannikomi.

¹⁰ PakendekanNi nanian ba'ru tu PUANG, sia kadipudianNa dio mai mintu' randan langi', e kamu to massombaran lan lu tasik sia mintu' tu issinna; e kamu randan tasik sia mintu' to umpa'tondokki.

¹¹ Melo ke umpekapuai gamaranna tu padang aak sia tondokna, sia mintu' to' tenda nanii to Kedar torro; melo ke sikumalasi-lasianni tu to ma'tondok dao buntu batu sia siarrakan dao mai bottona buntu.

¹² Sipatu la napakala'bi' tu PUANG sia la nasa'bu' tu kadipudianNa dio lu mintu' randan tasik.

¹³ Iatu PUANG tassu' susi misa' pa'barani, Natukka' ara'Na anNa maparrang susito parari; la unnarrak-arrak parari, metalillingan tongan; la umpa'petiroan kalalonganNa unnea ualinNa.

¹⁴ MasaiMo' ma'pakappa, sia ma'loko-loko, sia untemme' ara'Ku; totemo la kumarrakNa' susi baine mangurria'; la seka'-seka'Na' napupu' ara'Ku.

¹⁵ La Kupamampu' tu mai buntu sia tanete sia la Kupamalayu tu mai to'

kayunna, la Kupopenggantanan tu salu sia la Kupama'ti tu limbong.

¹⁶ AngKu rendenni tu to buta dio lu lalan tang natandai, sia la Kupopa'lingka dio lu batatta tang nalesepa; la Kupopembali masiang tu malillin dio tingayona sia la Kurantean lalan. Mintu'na apa iate, la Kupadadi sia tae' Kula tang umpogau'i.

¹⁷ La sorong boko' sia la kasirisan tu mintu' to sande' lako rapang-rapang dipodeata dipa'; tu to ma'kada lako rapang-rapang dipodeata dipati'no', kumua: Kamumo tu deatangki.

Diona bangsa kasalan na diona pa'kamaseanNa Puang Matua

42:18–43:8

¹⁸ E to taru, ma'perangikomi, e to buta, bungka'i tu matammi ammi mentiro.

¹⁹ Mindara tu buta susi taungKu sia taru susi pesuangKu, tu Kusua? Mindara tu buta susito tae' sayuanna sia buta susi taunNa PUANG?

²⁰ Buda tonganmo mutiro, apa tae' mupalan penaai; tibungka' tu talingammu, apa tae' ammu parangi.

²¹ Belanna kamaloloanNa anna alai
penaanNa PUANG umbenni pangadaran
kapua sia mala'bi'.

²² Apa tau iate misa' bangsa
dipangrampai sia dipanglo'do'i,
napungomi tau sola nasang lan lo'ko',
anna patamai pa'tarungkuan; iatu tau
iato mai butungmo apa dirampa, na moi
misa' tau tae'mo urrampananni; iatu
tau iato mai butungmo apa dilo'do'i, na
moi misa' tau tae'mo ma'kada, kumua:
Pasulei.

²³ Mindarakomi tu untananni talinga
te, sia umpalan penaaia sia umperangii
undinna?

²⁴ Mindara ussorongi tu Yakub la
dipangrampai sia Israel lako to
manglo'do'i? Tang lakoraka PUANG
tu tanii umpogau' kasalan? Belanna
tae' namorai tu tau iato mai unnolai
lalanNa sia tae' anna perangii tu Sukaran
alukNa?

²⁵ Iamoto anNa barrakanni lako tau iato
mai tu kare'dekanNa sia rari maparrang.
Iamo umpadukkui tiku lao, apa tae'
nadampangi; ondongpi namampu'i, apa
tae' duka anna sopatianni.

43 ¹ Apa totemo, kadanNa PUANG,
To tumampamu, e Yakub, sia To
kumombongmu, e Israel, da mumataku',
belanna Akumo ullendokangko,
Kutambaimo tu sangammu sia ikomo
taungKu.

² Iake ussassangko uai, la Kurondongko,
sia iake ullambanko salu, tae' anna
la unγκabu'ko; iake unnolaiko to' api,
tae' anna la unγκandeko sia tae' anna
la'poiko.

³ Belanna Akumo, PUANG,
Kapenombammu, To maserona
Israel, Pela'bakmu; Kusorong tu Mesir,
Etiopia sola Syeba la dipasondana
ulla'bakko.

⁴ Belanna keangga'ko Kutiro sia mala'bi'
sia naalako penaangKu, angKu sorongi
tu ba'tu pira-pira tau ussulleko, sia ba'tu
pira-pira bangsa ussonda sunga'mu.

⁵ Da mumataku', belanna Kurondongko;
la Kupasae dio mai rampe matallo tu mai
bati'mu sia la Kukorok londongko dio mai
rampe matampu'.

⁶ La Kukua rekke ulunna salu; Pasulei,
anna sau' pollo'na uai: Da mupadapai,
solanni sule tu mai anakKu muane

dio mai padang mambela sia iatu mai anakKu baine dio mai randan langi',
7 mintu' tu mai to disa'buran sangangKu, tu mangka Kupadadi la Kupomala'bi', tu Kutampa sia Kukombong.

8 Eloranni sun tu bangsa buta iato, moi anna kemata, sia iatu mai to taru, moi anna ketalinga.

Puang Matua tu To parampanan sia umpogau' apa ba'ru

43:9-21

9 Sirampunmo tu mintu' bangsa sia sipulungmo tu mintu' to sangpetayanan. Mindara tu tau iato mai ma'din umpa'peissananni tu apa iate sia umpokadangi' tu apa lendu'mo? Melo ke nabaai sae tu sa'binna, kumua anna disanda-tonganni; la narangi tau anna ma'kada nakua: Tonganna te.

10 Kamumo, tu sa'bingKu sia taungKu, tu Kutonno', kadanNa Puang, ammi issanni sia mipatonganNa' sia mitandai, kumua Aku bangsiamote!

Tae' tu Kapenomban dipaden dolo na Aku, sia undinna na Aku, tae' tu senga'na.

¹¹ Aku, Akumote tu PUANG, nasaliananna
Aku tae' tu Pela'bak senga'.

¹² Akumo tu ma'patale', manglendokan
sia ma'kada; tangiaRa' to salian lembang
dio lu kamu; kamumora tu sa'bingKu,
kadanNa PUANG, sia Akumora tu Puang
Matua.

¹³ Iake undinna Aku duka tu Puang Matua
sia moi misa' tau tae' la urrampananni
lan mai lisu pala'Ku. Iake Kupogau'i,
mindara ma'din undampai?

¹⁴ Nakua kadanNa PUANG, Pela'bakmi,
To maserona Israel: Bannang dio
kamu, angKu sua misa' tau lako Babel,
angKu ulai' male tu mintu' to Kasdim
rokko kappala', tu nanii massattuan sia
kumalasi-lasi.

¹⁵ Akumo tu PUANG, To maseromi, To
tumampamana Israel, Datummi.

¹⁶ Inde sia tu kadanNa PUANG, tu
umpaden batatta lan tasik sia lalan lan
to' uai mariak;

¹⁷ tu umpake'de' kareta sia darang sia to
petoe kassa' sia to lalong; tu pada tallan,
na tang umbelami malimbangun sule,
pa'de potonmo sia pi'de susi bannang
palita:

¹⁸ Da mikilalai tu apa mangkamo dadi pirangbongi', sia da mipalan lenni penaa tu apa lendu'mo;

¹⁹ manassa la umpadenNa' apa ba'ru, sia la mellolo; ma'apai ammi tang la unnissanni undinna? La Kupaden tu batatta dio lu padang aak sia salu dio lu padang talo.

²⁰ Mintu' olo'-olo' dio lu padang la umpakala'bi'Na', susi dukato tu serigala sia burung unta, belanna Kubenmo uai dio lu padang aak, sia salu dio lu padang, la Kupairusanni tu mai taungKu tu Kupilei langsa'.

²¹ Iatu bangsa mangka Kukombong la umpakala'bi'Na, la umpatale' kadipudiangKu.

**PUANG umpa'kamaseanni
tu kasalamaran lako
bangsa umpogau' kasalan**

43:22–44:5

²² Apa tae' ammu meongli' lako Kaleku, e Yakub, tae' ammu issanni masara' dio Aku, e Israel.

²³ Tae'ra mubaanNa' domba la dipopemala' pantunu pu'pu'mu sia tae'ra

mupakalangka'Na' pemala' pangrere'mu
tae' dukara Kupamatana'ko diona kande
dipemalaran sia tae' dukara Kutuntunko
diona pantunu dupa.

²⁴Tae'ra doi'mu muallianNa'
bangle, tae'ra mupedia'iNa' lompo
pemala' pangrere'mu sangadinna
napamatana'Na' kasalammu sia
nabo'yo'iNa' kakelokammu.

²⁵Aku, Akumote tu umpa'dei mintu'
kakadakeammu belanna iamo
pa'poraiangKu sia tae'mo Kupalanni
penaa tu kasalammu.

²⁶PakilalaNa', anta sibisara
melo, ma'kada bangmoko ammu
disandatonganni.

²⁷Iatu bunga' ambe'mu umpogau'mo
kasalan, sia to ma'pangada'mu
untengkaimo parentaku.

²⁸Iamoto angKu sallangi tu mintu'
pangulu inan maindan, angKu eloranni
tu Yakub disabu'i butung pepayu sia
dilo'bo-lo'bo tu Israel.

44 ¹Apa totemo, perangii, e Yakub,
taungKu, e Israel, tu Kupilei
langsa'.

²Nakua kadanNa PUANG, To tumampamu
sia To kumombongmu tempon lan

mai pa'tambukanna indo'mu, To patunduammu: Da mumataku', e Yakub, taungKu, sia Yesyurun, tu Kupilei langsa'.

³ Belanna aku la umbolloi uai tu be'ko'na sia salu'-salu' tu kamarangkeanna; la Kupasaruranni PenaangKu tu bati'mu sia rongko'Ku tu lanto mimi'mu.

⁴ La mentaruk dio lu to' riu, sia susi kanii tuo dio to' randan salu'-salu'.

⁵ La nakua tu tau iate: Aku te taunNana' PUANG; iatu tau senga' la ussangai kalena Yakub, den pole'o tu ussura'i dio limanna, nakua: taunNana' PUANG sia ungganti kalena Israel.

Diona kamatunanna apa dipa'deatai

44:6-20

⁶ Nakua kadanNa PUANG, Datunna sia Pela'bakna Israel, PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Akumo pamulanna sia ma'katampakanna, nasaliananna Aku, tae' tu Kapenomban senga'.

⁷ Namindara tu la ussusianNa' – melo ke napatale'i sia napa'peissananni anna parampoi lako Kaleku – belanna Aku mannari ungkombongi tu tau tempon dio

mai; melo ke napatale'i tu apa la dadi undinna.

⁸Da mitiramban sia matakū'.

Tang tempon dioraka mai Kunii umpokadangkomi sia umpaissannikomi? Kamumo tu sa'bingKu: denraka tu Kapenomban senga' saliananna Aku? Tae' senga'na tu Buntu batu, tae' Kutandai tu senga'na.

⁹Iatu mai to unggaragai rapang-rapang dipodeata, tae' nasang gai'na sia iatu mai panggaraganna nakamassengi tae' bua'na: iatu mintu'nato napotanda sa'bi, kumua moi misa' tae' natiroi sia moi misa' tae' natandai, naurunganni kasirisan tu tau iato.

¹⁰Mindara tu unggaragai dipa'deatainna sia umpati'no' rapang-rapang dipodeata, anna tang la umpabu'tuanni gai'na?

¹¹Manassa la kasirisan tu to umpengkaolai; iatu mai to pandena toline bangsia; melo ke sirampunni sangke'deran tu tau iato mai, anna soyang sumanga' sia la kasirisan tu tau iato.

¹²Iatu pande bassi unnampui uase, sia sila'da' lan to' ruaya, untampa rapang-rapang dipodeata unnoyong pepa'tong

sia nakombong lima mawatangna, tang mekatopo sia tang mekata'ka', tang unniru' uai, naurunganni tang pa'bela.

¹³Iatu pande kayu unne'te' bannang, anna gorri'i tu tandana, anna pa'i nakampasu, anna pasusii a'ganna misa' muane, umparundu'i pantarisan maelona toline, anna torro lan banua.

¹⁴Ullellengan kalena kayu arasi' sia unnala kayu uru ba'tu jati sia napelobo'i lan lu pangala' sia untanan kayu buangin maloboran nasakka'i uran.

¹⁵Iate mai kayu la natutung tau; naala la napendarang, sia napadukku anna pantunui roti; sia la nagaragai rapang-rapang dipodeata napenombai sia nagaragai rapang-rapang dipodeata dipa', anna malinguntu' dio olona.

¹⁶Iatu kayu pira napakandei api; napantunui duku', sia nakande tu mai pa'goreng sadia'na, sia nanii duka mendarang anna ma'kada nakua: Ha malassuna', kusa'dingmo tu api.

¹⁷Iatu torrora nagaragai misa' dipa'deatainna, iamotu rapang-rapang dipodeatanna tu dipa', anna malinguntu' dio olona sia tukku anna penombai,

nakua: Tunduina', belanna kamumo tu deatangku.

¹⁸Tae' kapaissananna sia tangnga'na, belanna sikeppe' tu matanna, naurunganni tang pakita; sia situtu' tu mata penaanna, naurunganni tang paissan.

¹⁹Moi misa'i tu tau iato tae' umpalan penaai sia tae' kapaissananna ba'tu tangnga'na, naurunganni ma'kada, nakua: Iatu kayu pira mangkamo kutunu api, iatu ruayanna kupantunui roti sia kupangrarangi duku', angku la unggaragairi apa megallian, sia angku la umpenombai tu kayu sanglontok?

²⁰Minda-minda manggaraga au, napapusa penaa dipakena naurunganni tang nakulle ungkarimmani katuoanna sia tae' nakullei ma'kada kumua: Tae' siaraka apa pa'pakena lan lima kananku?

PUANG **manna tu Kapenomban**

44:21-28

²¹Kilalai te, e Yakub, e Israel, belanna ikomo taungKu; Akumo ungkombongko, ikomo tu taungKu, e Israel; tae' angKu kalupai lenko.

²² Kusarrinni tu kakadakeammu susi rambu roya sia iatu kasalammu susi salebu'; la suleko lako Kaleku, belanna Akumo tu ullendokangko.

²³ Kumalasi-lasikomi, e langi', belanna PUANGmo tu mangka umpogau'i; unnarrakkomi, e to diong mangapi'na tana, rambankomi sikula'dakan, e buntu sia pangala' sola mintu' kayu lan, belanna mangkamo Narampanan PUANG, tu Yakub sia umpamala'bi' Kalena lan Israel.

²⁴ Inde sia tu kadanNa PUANG, Pela'bakmu sia To tumampamu tempon lan mai pa'tambukanna indo'mu: Akumo tu PUANG ungkombong nasangi te mintu'na; Aku manna umpalumbangi te langi'; Aku manna umpatungarai te tana kalua' tete dio kamatorangKu.

²⁵ Akumo tu undampa tanda-tandana to untannun kamo'rangan sia Aku dukamo tu umpatolle mintu' to pakita-kita; mintu' to paissan Kupamaling sia iatu kapaissananna baga.

²⁶ Akumo umpasundunni tu kadanna taungKu sia umpalanda'i tu apa napa'peissanan dolomo sumbungan pudukKu; Akumo tu ma'kada lako

Yerusalem kumua: La napa'tondokkipoko tau, na lako mintu' kota Yehuda: La dibangun polekomi, sia mintu' tembo' ro'pokmi la Kupabendan sule.

²⁷ Akumo tu ma'kada lako malikunna, kumua: Mandalle'ko, sia mintu' salummu la Kupamarangke.

²⁸ Kukua lako Koresh: Kupotomanglaako, la naturu' duka tu mintu' pa'poraiangKu, belanna nakua lako Yerusalem: La dibangunko sule sia la diparandanganni tu Banua Kabusungan.

Diona Koresh Nasua Puang Matua umpalalo pa'poraianNa

45:1-8

45 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG lako Koresh tu mangkamo Natokko; Kutoe tu lima kananna, angKu pemparrakanni tu mai bangsa dio olona sia Kuko'ka'i tu se' ayakna datu-datu; la Kubungkaran ba'ba naurungan tae' tu mai babangan la tisalli'.

²Aku Kalena tu la undoloangko sia la urrantei tu mai lalan ma'buntu-buntu; mintu' ba'ba' tambaga la kutesse-tesse sia mintu' salli' bassi la Kurebong-rebong.

³La Kukamaseiko ianan dio lu to' malillinna sia barang apa dio to' kabunianna, ammu issanni, kumua Akumote tu PUANG, tu mangka untambaiko sangammu, iamotu Kapenombanna to Israel.

⁴Tu tete dio Yakub taungKu sia Israel, to Kupilei langsa', angKu tambai tu sangammu sia angKu benko pa'gantianammu, moi ammu tang untandaiPa'.

⁵Akumo tu PUANG, tae' senga'na, nasaliananna Aku, tae' tu Kapenomban senga'. Mangkamo Kutambeke'i tu ayakmu, moi ammu tang untandaiPa'.

⁶Anna issanni tau randuk dio mai kabu'tuan allo landa' lako kabotoan kulla', kumua saliananna Aku tae' tu pekapuangan senga'; Akumo tu PUANG, tae' senga'na,

⁷tu umpadadi masiang sia uningkombong malillin, tu untannun kamakarimmanan sia umpabu'tu kamandasan, Akumo tu PUANG, tu umpaden nasangi te mintu'na te.

⁸Tumarantankomi, e langi', sia e mintu' salebu', patibolloi tu uran kamaloloan; la tikillang tu lipu daenan, anna tuo

tu kasalamaran, sia pada napopellolo kamaloloan; Akumo, tu PUANG, tu umpaden nasangi te.

PUANG **manna tu kuasa melendokan**

45:9-25

⁹ Upu' allona tu to sisarangnga' To tumampana, susi bangri to misa' bibang dio lu to' bibang. Ma'apari nala ma'kada tu pitti' lako to ma'tampa, kumua: Aparu mutampa? ba'tu nakua tu panggaragammu: Tae' nakelima?

¹⁰ Upu' allona tu to nakua lako misa' ambe' kumua: Aparu mipadadi? Ba'tu lako misa' indo': Aparu mipangurriasan?

¹¹ Nakua kadanNa PUANG, To maserona Israel sia To tumampana kumua: Pekutananni lako Kaleku tu apa la bu'tu undinna; sorongi lako Kaleku diona tu mai a'ganna anakKu sia diona penggaurangKu.

¹² Akumo tu umpadadi lino sia untkombong to lino tu untongkonni dao; limangKumo umpalumbang mintu' langi' sia Aku dukamo umparentai tu mintu' ma'dandan maritik dao.

¹³ Akumo tu unnangka'i tete dio kamaloloan sia la Kurantean tu mintu' lalanna; anna iamo la umbangunni sule tu kotaKu sia urrampananni tu mintu' taungKu tu dirampa, moi anna tae' napalaoi doi' ba'tu pamengan tu tau iato mai, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁴ Nakua kadanNa PUANG: Iatu bunga rangka'na to Mesir, sia balukanna to Etiopia – to Syeba, to kalandu kapua, la sae lako kalemu ammu potau; la undiko narundu' tau iato mai; tau iato mai la sae situang pungo anna tukku menomba dio tingayomu sia mengkamoya nakua: Kamu mannari tu Narendong Puang Matua tae' senga'na, tae' tu Kapenomban senga'.

¹⁵ Manassa Kamumo tu Kapenomban mentilindung; Kamumo tu Kapenombanna to Israel sia Pela'bak.

¹⁶ La kasirisan sia la matuna sia male mala'ba-la'ba tu mintu' to unggaraga rapang-rapang dipodeata.

¹⁷ Apa iatu to Israel la Nala'bak PUANG pela'bak matontongan; tae' ammi la kasirisan sia matuna tontong sae lakona.

¹⁸ Belanna nakua kadanNa PUANG, tu mangka umpadadi mintu' langi' iamotu Puang Matua – tu uningkombong lino sia umpadadii, Naparandanganni; tangia kumua la Napatangtibori'i, sangadinna Nakombong la ditorroi: Akumo PUANG, tae' senga'na.

¹⁹ Tae' lenpa Kuma'kada lan kabunianna ba'tu lan inan dio lu padang mapittuk; sia tae' lenpa Kuma'kada lako bati'na Yakub, kumua: Daka'-daka' bangNa'; Akumo tu PUANG, umpokada apa tongan, umpa'peissanan apa malambu'.

²⁰ Sipulungkomi ammi pada sae mengkareke', e kamu tu tilendokmo dio mai ma'rupa-rupa bangsa. Tae' tangnga'na tu tau iato mai tu umbaa rapang-rapang dipodeata kayu anna penombai tu deata tang nakulle patunduan.

²¹ Pa'peissananni sia pokadai tu tanda sa'bimmi, sitimbangi sola nasang. Mindara tu umpa'perangianni dolona sia umpa'peissananni te masaimo? Tae'raka na Aku te, tu PUANG, sia tae' tu Puang Matua senga', sangadinna Aku manna, tae' tu Kapenomban malambu' sia mangla'bak, sangadinna Aku.

²² Lu maikomi Kaleku, ammi makarimman, e mintu' randan langi', belanna Akumo tu Puang Matua tae' senga'na.

²³ Belanna mangkaMo' umposumpa Kaleku, na iatu sunnamo dio randan pudukKu, tonganna, moi sangbuku kada tae' Kuriu' sule, kumua: mintu' guntu' la malinguntu' lako Kaleku sia mintu' lila la umposumpaNa'.

²⁴ Iatu diona Aku la nakua tau umpokadaNa': Dio manna PUANG tu kamaloloan sia kamatotoran; saemo tu mai tau lako, apa la kasirisan tu mintu' to mare'dek ara'na lako Kalena.

²⁵ Lan PUANG dinii ussanda-tonganni sia la nanii massattuan tu mintu' bati'na Israel.

Iatu deatanna to Babel tae' nakullei merampanan

46:1-13

46 ¹ Iatu Bel re'ba, iatu Nebo tukku bangmo, iatu rapang-rapang dipodeatanna nateke' olo'-olo' sia sapi; iamotu rapang-rapang dipodeata biasa napaliling tau, nateke' sapi, tu

umpamatana'i anna kopa tu patuoan iato.

²Tukku sia re'ba sola nasangi, iatu apa nateke' sapi tae' nakullei umpangeai sia ia kalena duka male dirampa.

³PerangiiNa', e bati'na Yakub, sia mintu' tu taruk torronapa Israel, tu Kusompo randuk lan mai pa'tambukan sia Kuangka' tempon lan mai inan tau.

⁴Sae lako matuammi, iatu Aku tontong bangNa', sia sae lako ubanammi Aku la ussompokomi; Akumo tu umpogau'i sia Akumo la unnangka'komi sia Akumo la ussompokomi sia Akumo la urrampanangkomi.

⁵Minda tu la mipasangtintianNa' sia mipasanglindo susingKu, minda tu la mipasangtende' garagangKu, Kuurunganni sangrupa?

⁶Tau iato mai umbolloan bulaan lan mai poro'-poro' sia untimbang salaka dao timbangan; nasaroi tu pande bulaan, anna garaganni rapang-rapang dipodeata namalinguntu' menomba dio olona.

⁷Napalangnganmi palempengna tau iato mai, namale umpassanni, anna pabendanni dio inanna; inde to dio

nanii ke'de', tang tiberu dio mai inanna.
Moi anna meoli tau lako, tae' duka
napebalii, sia tae' anna rampananni lan
mai kamaparissan.

⁸ Kilalai te iannate sia pabatta'i tu
penaammi, e kamu to palutu toimbang,
palanni penaammi.

⁹ Kilalai tu mintu' apa dolo tu lendu'namo;
Akumo tu Puang Matua, tae' senga'na,
sia Akumo tu Puang Matua, tae' tu
Kusitintian.

¹⁰ Tu umpokadai randuk tipamulanna
sae lako ma'katampakanna tu apa
la dadi sia tempon dio mai tu apa
tae'pa; tu ma'kada nakua: La dadi tu
panglampakKu sia la Kupogau' tu mintu'
pa'poraiangKu;

¹¹ Akumo tu untambai langkan maega
dio mai matallo, sia tu muane pura
Kulampak, dio mai tondok mambela;
iake ma'kadaNa', la Kupalanda' duka;
iake ma'bori'Na', la Kukarang duka.

¹² PerangiiNa', e to matampo penaanna,
to toyang dio mai kamaloloan.

¹³ Iatu kamaloloangKu
Kupopengkareke'mo, tae'mo anna
mambela sia iatu kasalamaran lu dio mai
Kaleku tae' nala malelan; sangadinna

Aku la ungkamasei kasalamaran tu Sion
sia kamala'birangKu tu to Israel.

Diona kasanggunganna Babel

47:1-15

47 ¹ Mengkalaoko ammu unno'ko' diong to' barra'-barra', e lolosu kandaurena anak dara Babel. Diongko padang unno'ko' tang ma'isungan, e anak dara Kasdim, belanna tae'mo anna la ussangako tau baine dipamo'le' sia dipasolle'.

² Alai tu pangrissoan, ammu ma'ta'pung, lendokanni tu lullungmu ammu ma'kamandi', ma'kalili'ko sae langgan pupummu, ammu lamban salu.

³ La dikambelangi tu kalemu sia la kakitanan tu kasirisammu. La ma'papakkanniNa' na moi misa' tau tae' Kukatirinnai.

⁴ Iatu sanganna Pela'bakta, iamo PUANGna mintu' ma'dandan maritik. To maserona to Israel.

⁵ Kappako ma'dokko, tamako inan mapatang, e anak dara Kasdim, belanna tae'mo nala unggente'ko tau datu baine undatui mintu' kadatuan.

⁶ Re'dek tu ara'Ku lako taungKu sia Kuruttakki tu to Kupomana', angKu sorongi tama limammu, apa tae' ammu katirinnai tu tau iato mai; moi na iatu mai to matua mupabokkokki duka pamaan magasa.

⁷ Mukua: La ma'parentana' tontong sae lakona, apa tae' ammu palanni penaammu te iannate sia tae' mukapangi kumua la susi ma'katampakanna to.

⁸ Na totemo perangii te, e iko to passolle', tu tuo manaman, ammu ma'kada lan penaammu susite, kumua: Aku mannari, tae' to senga' umpadanna'; inang tae' angku la balu, ba'tu untandai tu kasisayuran anak.

⁹ Na iate apa iate da'dua tae' mukapangi anna dadi lako kalemu, lan sangallori; iamotu kasisayuran anak sia kabaluan; mintu'na la ganna' tongan urruako, moi anna buda pa'balik matammu sia pa'basa-basamu.

¹⁰ Apa urrannuangko kakadakeammu, mukua: Tae' misa' tau untirona'. Kamatarrusammu sia kapaissanammu umpapusako, muurunganni ma'kada lan penaammu susite, kumua: Aku mannari, tae' to senga' umpadanna'.

¹¹ Iamoto annala urrampoiko kamaparrisan tu tang mubela untumpui pa' basa-basa; sia la naruako kasanggangan, tu tang mukulle untulakki pesuru'; sia ta'pa la narampoiko kamangsanang tu tang mukapang kasaeanna.

¹² Tontongko umpogau'i tu pa' basa-basamu sia kabudanna pa' balik matammu tu mupa' boyo'-boyo'i tempon dio mai bitti'mu, den sia manii gai'na lako kalemu, la umpatiramban deata masusu'.

¹³ Iake boyo'moko ma'timbang-timbang, melo ke ke'de'i totemo anna rampanangko tu mintu' to umpelalan bintoen sia tu to umparessa a'ganna bintoen, sia umpokadai tu apa la urrampoiko ke bulanoi.

¹⁴ Manassa iatu tau iato mai la susito dalame nakande api naurunganni tae' nakullei urrampanan kalena dio mai api ma'laka-laka, belanna iatu api iato tangia ruaya la dipendarang sia tangia api la direke' unno'ko'.

¹⁵ Susimo gai'na lako kalemu to tu mintu' to mupa' boyo'-boyo'i sia musipa'balilian tempon dio mai bitti'mu; pada tang

ma'rundunanmo tu lalan naolai male;
moi misa' tae' tu pakulle untunduiko.

Diona apa ba'ru dipa'peissanan

48:1-11

48 ¹Perangii te, e bati'na Yakub,
tu ungganti kalena Israel, sia tu
bu'tu lan mai kalimbuangna Yehuda,
umposumpa sanganNa PUANG sia
ungkatonganni Kapenombanna to Israel,
– apa tae' nasituang kamanapparan sia
kamaloloan-

²ondongpi ungganti kalena kota
maindan tu tau iato mai sia sande' lako
Kapenombanna to Israel; tu digente'
PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

³Iatu apa lendu'mo Kupa'peisanan
dolomo lako kalemu, tu sun dio randan
pudukKu sia Kupa'perangian lako
kalemu; ta'pa Kupogau' anna dadi.

⁴Belanna Kuissan, kumua matoroko sia
iatu sokkongmu susi bassi kalebu sia
iatu kidemu sangtinti tambaga,

⁵iamoto angKu pokada dolo'i lako
kalemu sia Kupa'perangian tonna tae'pa
nadadi, da muma'kada undinna, kumua:
Kupa'deatainna umpogau'i tu mintu'

apa iato sia rapang-rapang dipodeata
dipa'ku ba'tu rapang-rapang dipodeata
dipati'no'ku umpa'pesuanni tu apa iato.

⁶ Murangimo tu iannato; tiro meloi
tu mintu'nato; tae'raka misipatu la
ungkatonganni, kumua tongannate?
Randuk totemo la Kuparangiiko tu
apa ba'ru, iamotu mai rasia tu tae'pa
muissanni.

⁷ Mane totemori nadipaden, tae'
natempon dio mai, sia sae lako te allo
iate tae'pa ammu rangi lenni, dikua da
muma'kada kumua: Kuissanmo.

⁸ Inang tae'pa murangi lenni sia tae'pa
muissan lenni, sia dolona tae'pa
naparangi len tu talingammu, belanna
Kuissan kumua tang maruru' tonganko
sia nagente'ko tau to palutu tombang
tempon lan mai pa'tambukanna indo'mu.

⁹ Tete dio sangangku angku temme'pi tu
ara'ku sia diona kadipudiangku angku
ta'tanpi tu Kaleku belanna mupomelona,
dikua da angku pisanniko.

¹⁰ Kusa'pomoko, apa tang susi ussa'po
salaka; Kusudimoko lan panglallangan
kamaparrisan.

¹¹ Tu belanna Akuri, ondongpi tu belanna
Akuri, angku pogau'i tu iannato moi

umba nakua tu panglangdo; iatu kadipangkerangKu tae' angKu eloranni lako to senga'.

PUANG **urrampanan to Israel**

48:12-22

¹² PerangiiNa', e Yakub, e Israel, to Kutambai, Aku bangsiamoto, Akumo tu pamulanna, Aku dukamo tu ma'katampakanna.

¹³ Sia limangKu duka mangka umparandanganni tu lino sia lima kanangKu umpalumbangi tu mai langi', iake Kutambai, ma'dio ren nasangmi.

¹⁴ Sipulung nasangkomi ammi perangii. Mindari tu tau iato mai tu mangka umpa'peissananni te mintu' apa iate? Iatu to Nakamasei PUANG, iamo la umpogau' pa'poraianNa PUANG lako to Babel sia umpa'pekitanan kuasanNa lako to Kasdim.

¹⁵ Aku, Akumo tu mangka ma'kada, Aku bangsiamoto tu untambai; Akumo tu umpasaei sia umpamaupa'i tu lalanna.

¹⁶ Mengkareke'komi sola nasang lako Kaleku, ammi perangii te: Inang tae' Kubuni tu apa Kupokada tempon dio

mai; iatonna dadi to mai inang denMo'.
Totemo Nasuana' Puangta PUANG sola
PenaanNa;

¹⁷ Nakua kadanNa PUANG, Pela'bakmu,
To maserona to Israel, nakua: Akumote
tu PUANG, Kapenombammu, tu nenne'
umpatuduko, kumua ammu maupa', sia
Aku duka urrendenke lako lalan sipatu
muolai.

¹⁸ Iakemmu la umperangii tu
mintu' pepasanKu, manassa iatu
kamarampasammu susito salu sia iatu
kamaloloammu butung to bombang
tasik;

¹⁹ sia iatu bati'mu la susi karangan sia
tarukmu la sangtinti bungin; tae' anna la
diputtai tu sanganna ba'tu dipisanni dio
oloKu.

²⁰ Tassu'komi lan mai Babel,
mallaikomi dio mai to
Kasdim; sikumalasilasiangkomi
umpa'peissananni, sia umpa'perangianni
sia umpatale'i sae lako randan langi',
kumua:

Narampanammo PUANG tu Yakub,
taunNa.

²¹ Tang mekama'rang tu tau iato mai
tonNa solanni unnola padang aak;

Napalolongan uai lan mai buntu batu;
Napiak tu buntu batu anna lolong uai lan
mai.

²²Iatu to tang mekaaluk, tae'
kamarampasanna, kadanNa PUANG.

TAUNNA PUANG

PASALA' 49–55

**Pa'nubua' ma'penduanna
diona TaunNa PUANG**

49:1-7

49 ¹PerangiiNa', e mintu' lebukan,
sia tananni talinga, e kamu
mintu' bangsa mambela. Tempon lanpa
mai pa'tambukan Nanii untambaina'
PUANG sia randuk lan mai inan tau Nanii
ussa'bu'i tu sangangku.

²Napopendadi la'bo' mataran tu
pudukku; Naongannina' limanNa,
Napadadina' misa' tinaran matadi',
Napalanna'i tambilanNa.

³Sia ma'kada lako kaleku Nakua:
Ikomo tu taungKu, Israel, tu dinii
umpakala'bi'Na'.

⁴ Apa kukua: Tae' gai'ku mara'ta', tae' bua'ku sia tang kebattuan umpura-purai kamatotorangku. Apa iatu taaku dio Ia PUANG sia iatu saro ra'ta'ku dio Ia Kapenombangku.

⁵ Apa totemo Nakua tu PUANG tu umpadadina' taunNa tempon lan mai pa'tambukan angku pasulei tu Yakub lako, sia angku pasipulungi tu to Israel lako - sia dipakala'bi'mo' dio pentiroNa PUANG sia Kapenombangku tu kupomatoto' :-

⁶ Nakua: Maringanpako dadi taungKu la umpabendanni sule tu mintu' sukunna Yakub sia umbaai sule tu dikarimmanninnapa dio mai to Israel; Kupatulangdanko naposulo mintu' bangsa, kumua anna iatu kasalamaran dio mai Kaleku landa' lako mintu' randan langi'.

⁷ Nakua kadanNa PUANG, Pela'bakna to Israel, To maserona, lako to tarru' nasokkoi tau, sia nakagi'gi' bangsa iato, tu napokaunan mintu' to ma'parenta: La natiro mintu' datu anna bendan; susi dukato tu mintu' arung anna tukku, belanna PUANG, To maruru', To maserona Israel, tu umpilei langsa'ko.

Sule tama dandanna**49:8–50:3**

⁸Nakua kadanNa PUANG:

Kutananimoko talinga lan attu
kamasorokan sia Kutunduiko lan attu
kamanamanan: la Kurinding pala'ko sia
la Kupadadiko basse lako bangsa iato
mai, la umpasulei tama dandanna tu
padang iato sia napourungi umpoapa
polei sule tu padang mana' talona tau
iato mai,

⁹sia la umpokadanni to dipattang
kumua: Tassu'komi sia lako to lan
mapi'tukna kumua: Sunkomi lako
masiangna! Iatu tau iato mai la dikambi'
dio lu lalan sia mintu' tanete nanii
undaka' kande.

¹⁰Tang la mekatopo ba'tu mekama'rang,
tae' nala ussarussu'i angin padang aak
sia tae' nala ulla'da'i allo, belanna iatu
tau iato mai la Nasolan To madulu'na sia
la Naanta' lako to' mata kalimbuang.

¹¹La Kurantei tu mintu' buntungKu sia
mintu' batattaKu la Kupemeloi.

¹²Iate tau iate mai lu dio mai padang
mambela, lu daa mai ulunna salu sia dio

mai matampu', na iatu senga'na to dio
mai tondok Sinim.

¹³ Siarrakangkomi, e langi'
sia sikumalasiangko, e lino,
unnangnga'komi, e buntu, belanna
PUANG umpakatanai tu mai taunNa sia
ungkaturu-turui mintu' to dipandasaNa.

¹⁴ Apa nakua tu Sion: Natampemo'
PUANG sia tang Nakilalaimo' Puang.

¹⁵ Ma'dinraka misa' baine ungalupai
anak sumusunna, anna tang
ungkatirinnai tu anak natibussanan?
Kenna la ungalupai tonganni baine iato
mai, manassa tae' Aku Kukalupaiko.

¹⁶ Kusura'moko diong pala' lima
patomalingKu, sia iatu rinding tembo'mu
dio bang oloKu.

¹⁷ Iatu mintu' anakmu madomi' sae;
mintu' to umbala'-bala'ko sia to
ussanggangko toyang dio mai kalemu.

¹⁸ Bangunanni tu matammu tiku lao,
ammu tiroi tu mintu' tau iato mai;
sirampunmo anna sae unpengkareke'iko.
La lelukraka tuoKu, kadanNa PUANG,
mula umpakeanri kalemu butung to
belo, sia la mukassaran kalemu sangtinti
baine diparampo.

¹⁹ Belanna iatu tembo' ro'pokmu
sia tondok sanggangmu sia padang
talomu – apa totemo si'pi'mo tu tau
umpa'tondokkiko, sia mintu' tu to
umbala'-bala'ko la toyang mambela dio
mai kalemumu.

²⁰ Ondongpi, e iko tu sisayuraan anak la
murangi tu mai anakmu ma'kada nakua:
Tarru' si'pi'mo te inan iate lako kaleku,
benpa' inan angku nii torro.

²¹ Mukuami lan penaammu: Mindara
umpadadianna' te mintu' anak iate,
belanna dolona sisayuranna' anak
sia tamanangna'; dolona dirampana'
sia ditibena'; mindara ungkaritutui te
mintu'na te? Tang aku mannaraka torro
misa' pirangbongi', naumbara nanii attu
iato te mintu'na te?

²² Inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: La umpakarangNa'
limangku lako mintu' bangsa, sia la
umpabendanNa' banderaku lako mintu'
to sangpetayanan, sia la sae ungkepakki
tu mintu' anakmu muane sia ussompoi
tu mai anakmu baine.

²³ Iatu mai datu la dadi ambe'
passarakmu sia iatu datu baine la dadi
to ma'pasusummu; iatu tau iato mai la

menomba sae rokko padang dio olomu,
sia ullepa'i barra'-barra' dio lentekmu.
Attu iato la muissan, kumua: Akumote
tu PUANG, naminda-minda untayanNa',
tae' nala kasirisan.

²⁴Ma'dinraka ditoro' tu pangrampa dio
mai to mawatang, ba'tu dipallaian tu
pealanna to sipatu umpoapai.

²⁵Apa moi susito, kadanNa PUANG
Nakua: Iatu pangrampa la ditoro' dio
mai to mawatang sia iatu pealanna to
lalong la dipallaian. Belanna Aku kalena
la siea tu to unneako sia la untundi
mintu' anakmu.

²⁶Iatu mintu' to umpakario-rioko la
Kupakande duku'na, sia la unniru' kalena
rarana sae lako malangona susito unniru'
uai anggoro' mangura anna issanni
mintu' ma'rupa tau kumua Akumote,
tu PUANG, To pakarimmanammu sia To
kuasanna Yakub, iamo Pela'bakmu.

50 ¹Nakua kadanNa PUANG:
Umbamira tu sura' kasitantangan
Kuben indo'mi, Kunii ussuai male?
ba'tu umbannara tu to umpaindanniNa'
Kunii umbalukkomi? Sangadinna dionari
kakeelokammi angKu balukkomi sia

bannang diori patengkammi anna disua male tu indo'mi.

²Ma'apai anna tae' bang tau tongKu sae, sia tae' bang tau mebali, tongKu metamba? Tarru' kondi'raka tu limangKu la patunduan ba'tu tae'raka kamatotorangKu la parampanan? Manassa Kupakarrang tu tasik anna marangke sia Kupopempadang aak tu salu; naurunganni bubosi mate ma'rang tu mintu' bale lan, belanna tae'mo uai diong.

³Aku duka umpakei pakean dibolong tu langi' sia umparramba'i pangluluk.

**Pa'nubua' ma'pentallunna
diona TaunNa PUANG**

50:4-11

⁴Nakamaseina' Puangta PUANG kamalutean ma'kada, kumua angku issanni umpakatanai tu to bo'yo': Napamillikna' ke melambi'i, sia Napatanan tu talingangku, angku ma'perangi susito mai pia ma'guru.

⁵Napoparangimo Puangta PUANG tu talingangku, anna tae' kumengkailing, sia tae' kusorong boko'.

⁶ Kupopa'elo'na tu boko'ku lako to umbambana' sia popoku lako to urrotakki sambangu; sia tae' kutampunni tu lindoku dilo'bo sia ditittudui.

⁷ Apa Puangta PUANG untunduina', iamoto anna tae' angku matuna, sia ia dukamoto angku pasusii batu laulung tu lindoku, belanna kuissan, kumua tae' angku la kasirisan.

⁸ Mandappi'mo tu To ussanda-tongannina'; mindara tu la kusikarakaran?

Maikomi anta pada mennolo. Mindara tu la umbalina' ke sikara-karana'.

Melo ke saei lako kaleku.

⁹ Manassa Puangta PUANG untunduina', mindara la umpasalana'? Iatu tau iato mai la susi nasang sampin buruk nakande busung.

¹⁰ Mindarakomi tu ungkatakuk' PUANG sia umperangii kadanna taunNa? Iake lumingkai nakabu' kamalillinan sia tae' kamasiangan dio, la urrannuan sanganNa PUANG sia sande' lako Kapenombanna.

¹¹ E kamu sola nasang tu to umpopa'lakalaka api sia to umpasakka' tinaran

padurru', da'ito mimale tama to' dukku apimmi sia tama to' dama' mipopa'lakalaka. Iatu iannato la dadi lako kalemi lu dio mai Kaleku, ammi sumpandan situang pa'di'.

Da mikataku'i tu tofino

51:1-16

51 ¹PerangiiNa', e kamu tu unnula' kamaloloan, e kamu to undaka' PUANG. Tiroi tu buntu batu tu minii dipa' lan mai, sia iatu patuang dinii ungalikomi.

²Tiroi tu Abraham, ambe'mi sia Sara to undadiangkomi, belanna Kutambai tonna mane kale-kalena sia Kupamasakke sia Kupopemba'ka' kalle-kallean.

³Belanna la Napakatana PUANG tu Sion sia la Napakatana tu mai kota daun lauanna; la Napopembali susi Eden tu padang aakna sia iatu pangala'-ala'na Napasangtinti pa'lakNa PUANG; la ponno kaparannuan sia kasendean lan, sia pa'pudi-pudian sia nanian.

⁴PerangiiNa', e taungKu, sia e kamu to sangpetayanangKu, tananniNa' talinga. Belanna la sun tu sukaran aluk dio

mai Kaleku sia la Kupatulanggan tu katonganangKu butung misa' arrang lako mintu' bangsa.

⁵ Mengkareke'mo lako kalemi tu kapataloan dio mai Kaleku sia kasalamaran dio mai Kaleku la bu'tumo, sia limangKu la umpaolai salunna tu mintu' bangsa; mintu' randan tasik untayanNa' sia urrannuan limangKu.

⁶ Mentingarakomi langgan langi', sia mentirokomi rokko kuli'na padang; belanna iatu langi' la pa'de poton susi rambu sia iatu lino la buruk susi tamangkale sia iatu mai to untorro, mate susi kasisi'; apa iatu kasalamaran lu dio mai Kaleku tontong sae lakona, sia iatu kamaloloangKu tae' nala disanggung.

⁷ PerangiiNa', e kamu to untandai kamaloloan, e bangsa unnanna rara' Sukaran alukKu lan penaanna. Da mikataku'i tu pelo'bona to lino sia da mipotirambanni tu pebe'sena tau iato mai.

⁸ Belanna tau iato mai la maimbak susito sampin naimbakan busung sia sangtinti bulu domba nakande ulli'; apa iatu kamaloloangKu tontong sae lakona sia

iatu kasalamaran dio mai Kaleku tontong la disiosso'i.

⁹ MatangkinKomi, matangkinKomi, pakei tu kamawatangammi e takia'Na PUANG! MatangkinKomi susito pirambongi', tonna linona to dolo-dolo.

Tae'raka na Kamu tu umba'ta Rahab sia urrok naga tasik?

¹⁰ Tang Kamuraka tu umpamere tasik sia uai tasik kalua' sia umpopembali lalanni tu tasik mandalan, kumua anna olai lamban mintu' to Mirampanan?

¹¹ Iatu mintu' to Narampanan PUANG la sule sia la kumalasi-lasi sae lako Sion; sia kaparannuan masae lako la napomakota dao ulunna, tau iato mai la unnappa' kasendean sia kaparannuan, anna mintu' kamasussan sia kasumarroan la mallai dio mai kalena.

¹² Aku, Akumo tu umpakatanako; ma'patumbaroko ammu kataku'ri tu tofino inang la mate, sia ma'rupa tau tu sangtinti riu dibela'i!

¹³ Ammu kalupai tu PUANG, To tumampamu, tu umpalumbang langi' sia umparandanganni lino, ammu tontong bang tu'tu' allo ungkaku' kamasarranganna to ma'pakario-rio, ke

tumayai la pasanggangi? Umbamira tu kamasarranganna to ma'pakario-rio?

¹⁴Inang madomi' duka la dirampanan tu to tikongkomo dirante bassi, tae' nala mate, sia tae' nala rokko panglamunan sia tae' nala kapu'duran kande.

¹⁵Belanna Akumo tu PUANG, Kapenombammu, tu umpatikalulun len tasik anna mariak bombangna; iatu sanganNa: PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁶Kupadiomo pudukmu tu kadangKu sia Kuongannimoko pala' limangKu, Akumo tu umpalumbang langi' sia umparandanganni lino sia ma'kada lako Sion, kumua: Kamumo tu taungKu.

Ma'katampakanna parri'na Yerusalem

51:17–52:12

¹⁷Pana'dingko, pana'dingko, millikko e Yerusalem; e iko tu mangka unniru'i tu lan irusan nanii kare'dekanNa PUANG tu Natadoangko, sia mangka umpepurai nairu' tu apa palango lan irusan.

¹⁸Iatu mintu'na pia nadadian, tae'i misa' tu urrenden mana'pai; sia mintu'na

tu pia nadaranai, tae'i misa' untoei tu limanna.

¹⁹Iate iannate da'dua narampoimoko – mindapara tu la umpopa'di'ko?

– iamotu kasanggangan sia kamasolongan, kapangeloan sia bassi mataran

– umbara la Kukua umpakatanako?

²⁰Mintu' anakmu limpu nasangmo dio lu to' tetuk lalan, susi nuang naala patuang: nalango liumo kare'dekanNa PUANG sia pa'garrakNa Kapenom-bammu.

²¹Iamoto, perangii te, e to mandasa sia e to malango, apa tangia to nalango uai anggoro'.

²²Nakua tu kadanNa Puangmu PUANG, iamotu Kapenombammu, tu untongan taunNa: La kualaimo lan mai limammu tu irusan nanii apa melango; sia tu lanna irusan nanii kamare'dekangKu tae'mo ammu la unniru'i.

²³Sangadinna la Kupaka'panan to mangka umpakario-rioko sia unguangko kumua: Lumbangko angki ponanakanni tu boko'mu; ammu lumbang anna polalanni, sia napobatattai tau tu boko'mu.

52¹ Matangkinko, matangkinko, pakei tu kamawatangammu, e Sion; pakei tu pakean ballomu, e Yerusalem, tondok maindan. Belanna tae'mo anna la tama mati' tu to tang disunna' ba'tu to maruttak.

² Tambakki tu barra'-barra' dio mai kalemu, maiko ammu unno'ko', e Yerusalem, e anak dara Sion, tu dirampa.

³ Belanna nakua tu kadanNa PUANG: Dibalukkomi, apa tae' tu allimmi, iamoto ammi la dila'bak, tang dipaolai doi'.

⁴ Belanna nakua tu kadanNa Puangta PUANG: Iatonna dolo-dolona male nasang tu taungKu rokko Mesir la mentiruran sia napakario-rio Asyur moi tae' bannangna.

⁵ Apa totemo apara kukarampoi inde te? kadanNa PUANG. Belanna iatu taungKu dibaa moi tae' bannangna, sia mintu' tu to untaloi maramba, kadanNa PUANG, sia tontong dipa'kada solangi tu sangangKu tu'tu' allo.

⁶ Iamoto la natandai mintu' taungKu tu sangangKu allo iato anna issanni, kumua Akumo, tu ma'kada kumua: Tiroi, la dioNa' ren.

⁷Tang pada melona dao lu buntu
tu lentekna to umpatale' kareba
diona kasendean tu umpa'peissanan
kamarampasan, tu umbaa kareba
melo, tu umpakalelean kasalamaran,
tu ma'kada lako Sion, nakua: Iatu
Kapenombammu iamo Datu.

⁸Perangii, pa'kampamu umpekapuai
gamaranna, sia pada sikumalasian,
belanna matanna kalena untiroi tu
PUANG sule lako Sion.

⁹Unnangnga'komi sia pada
sikumalasiangkomi, e mintu' kota
daun lauanna Yerusalem, belanna
Napakatanamo PUANG tu taunNa sia
Nala'bak tu Yerusalem.

¹⁰Nakalili'mo PUANG tu takia' maseroNa
dio tingayona mintu' bangsa sia la natiro
mintu' randan langi' tu kasalamaran dio
mai Kapenombanta.

¹¹Ke'de'komi, ke'de'komi, tassu'komi dio
mai; da mirumbui lako tu apa maruttak,
tassu'komi lan mai tondok iato, seroi
kalemi, e kamu to umbulle pareana
PUANG.

¹²Belanna tae' ammi la tikara-kara sun
sia tae' ammi la ussarra'i lumingka,
belanna PUANG tu la undoloangkomi sia

Kapenombanna to Israel tu la undi dio boko'mi.

**Pa'nubua' ma'penna'pa'na
diona TaunNa PUANG:
kamaparrisanNa ussondaki'**

52:13–53:12

¹³ Manassa, la maupa' tu taungKu, la diangka' sia dipalaang tanduk, anna tarru' matande.

¹⁴ Susi buda tau ka'ba' bulunna untiroko – lendu' ia kadakena tu pa'kaleanna, tang tibala taumo ditiro sia iatu rupanna tang susimo ma'rupa tau-

¹⁵ susi dukato buda bangsa la banggo ara'na, sia la napotangtiku'bi' pudukna mintu' datu, belanna iatu apa tang nauleleanpa tau, nata'paimo matanna, sia iatu apa tang tamapa talinganna, naissanmo.

53 ¹ Mindamora umpatonganni tu mangkannamo kirangi, sia mindamora dinii umpaombo'i tu takia'Na PUANG?

² Belanna tuomo dio oloNa Puang susi taruk mangura, sia susito uaka' mentaruk dio to' padang rangke, tae'

namelo sia mala'bi' rupanna, anta la untiroi, ba'tu pa'kaleanna anta la ungkamali'i.

³ Dipamatumamo sia nasa'biangan tau, misa' to tang natampe kamaparrisan sia napembanuai saki, ondongpi susi misa' to natampunan lindo tau; susimoto tu kadipamatumanna natae' anta pokariangananni.

⁴ Tonganna nasondokan tu mintu' sakinta sia napassan tu pa'di'ta, apa tasanga kumua Napandasa sia Nabamba sia Napakario-rio Puang Matua.

⁵ Apa belanna salata anna bangke sia kakelokanta anna disanggang; iatu ukungan umpabu'tuangki' kasalamaran urrampoi kalena, sia bannang dio sisulla'pang-la'pangna, anta pomondo.

⁶ Pusamiki' sola nasang susi domba, pantan unnula'moki' lalanta, apa mintu' kakadakeanta Napalulako PUANG TaunNa.

⁷ Dipakario-rio, apa napopa'elo'na bang sia tae' nabungka'i tu pudukna; susi anak domba diramba la direre', sia susi domba tang pandiu dio tingayona to unggontingi bulunna, tenmoto tae' bang napatiku'bi' pudukna.

⁸Diendekan lan mai kadipakario-rioan sia lan mai pa'paolaian salu, na iatu mintu' tau tonna linona, mindara tu umpalanni penaanna, kumua disu'pii lan mai tondok to tuo? Belanna salana mintu' taungKu, anna lu lako kalena tu kamaparrisan.

⁹Iatu lamunanna dipalan lu to' panglamunanna mintu' to palutu tombang, apa iatonna mate lan lu tangnga to sugi', belanna tae' napogau' kakadakean sia tae' pa'pakena tassu' dio pudukna.

¹⁰Apa nakalo' penaanNa PUANG la ussangangi sia umpa'dikki. Iake mangkami ussorong sunga'na diposuru' pangakuan sala, la untiromo bati' sia malambe' sunga'na, anna lalo mana'pa tu pa'poraianNa PUANG tete dio limanna.

¹¹Belanna kakapuanna pa'di'na anna tiroi tu iannato sanamosona; sia tete dio kapaissananna tu tau malambu'Ku anna buda tau nabilang malolo, sia iamo la urrengnge'i tu kakelokanna tau iato mai.

¹²Iamoto angKu la umba'gii apa dio lu to' buda tau, sia la sola to lalong untaa pangrampa belanna umbuang sunga'na tama kamatean, sia dipasangbilangan to

kadake, moi anna urrengnge' kasalanna buda tau sia umpassambayanan to kadake.

Kamala'biranna Sion la sae undinna

54:1-17

54¹ Kumalasio, e iko tu tamanangna, tu tae'na bangpa mukianak; unnarrakko sia unnangnga'ko, e iko tu tae'na lenpa mumangurria', belanna iatu to tae' balinna mandu buda anakna na iatu to mendapo', kadanNa PUANG.

² Pekalua'i tu inan tendamu sia pamaluanganni muballa' tu kulambu inan munii torro, da mudampai, pamalambe'i tu mintu' pantokmu.

³ Belanna la membaka'ka'ko lako kanan sia kairi sia la napomana' bati'mu tu mintu' bangsa sia ia la umpamapulu' polei sule tu mintu' kota daun lauanmo.

⁴ Da mumataku', belanna tae' ammu kasirisan; da mumaila', belanna tae' ammu la matuna, sangadinna la mukalupaimo tu kamatunammu tommu mangura sia tang mukilalaimo tu kadibellerammu tommu balu.

⁵ Belanna iatu muanemu, Iamo To tumampamu, PUANGna mintu' ma'dandan maritik sanganNa; sia iatu Pela'bakmu, iamo To maserona to Israel, tu digente' Kapenombanna mintu' lino.

⁶ Belanna Natambaimoko PUANG, susito misa' baine ditampemo sia nalambi' rosso inaa; sia ten to baine napobaine tau tonna mangurapa, apa nasayu undinna, kadanNa Kapenombammu.

⁷ Sattu'roko Kutampe, apa tete dio kakapuanna mamaseKu, angKu alako sule.

⁸ Diona kare'dekanna ara'Ku, angKu popentilindung lindoku sattu' dio mai kalemu, apa situang kamasokanan matontongan, angKu katuru-turuiko, kadanNa Pela'bakmu, Iamotu PUANG.

⁹ Susi tonna linona Nuh, susi dukamo a'gangKu totemo; susi sumpaKu kumua tae'mo nala saba' pole' tu uai lan lino, susi tonna attunna Nuh, susi dukamo sumpaKu totemo to, kumua tae'mo Kula re'dek lako kalemu sia tae'mo Kula unggarrakko.

¹⁰ Belanna moi nala tiberu tu mai buntu sia tige'ga' tu mai tanete, apa iatu kamasokanangKu tae' nala

tiberu dio mai kalemu sia iatu basse kamarampasangKu tae' anna la tigege', kadanNa To maturu-turummu, iamotu PUANG.

¹¹ E iko, to mandasa sia to narua angin bara' sia to tang dipakatana, tiroi, la Kuato' tu batummu Kupi'da' batu tambaga sia la Kuparandanganniko parimata lasuri'.

¹² Sia mintu' randan tembo'mu ake' api Kugaraga sia mintu' babanganmu ake' ra'rak sia mintu' rinding tembo'mu parimata intan.

¹³ Na mintu' tu anakmu la Naada'i PUANG sia la kapua kasalamaranna mintu' anakmu.

¹⁴ Tete dio kamaloloan ammu dipatangtibendon. Sia la muissan, kumua toyangko dio mai pa'pakario-rio belanna tae' mumataku', sia la toyangko dio mai ma'patirambanna belanna iatu iannato tae' nala urreke'ko.

¹⁵ Iake masarrangi tu tau ullaoiko, tae' anna lu dio mai Kaleku to; minda-minda tu la ullaoiko, iko la napotibambang.

¹⁶ Akumote tu umpadadi pande bassi tu ussau ruaya sia unggaraga pa'buno situang kamanaranganna, apa Aku

dukamo tu umpadadi tu to pasanggang la pasangangan.

¹⁷ Mintu' tu pa'buno digaraga la unneako, tae' anna la lolo' sia mintu' lila unneako lan inan pa'paolaian salu, la musau'. Iamote tu taa mana'na mintu' taunNa PUANG, sia patu borongna tau iato mai tu lu dio mai Kaleku, kadanNa PUANG.

Diona kaditambaian lako kasalamaranNa PUANG

55:1-13

55 ¹E kamu mintu' to ma'rang, maikomi lako to' uai, sia e kamu to tae' doi'na, maikomi mangalli sia kumande; maikomi, allii tu uai anggoro' sia pangandu' tang naolai doi' sia tang dibaya'.

²Ma'apai ammi palaoi doi' tu tangia kande sia polean ra'ta'mi tu tang mepedia'ina? Perangii meloNa', ammi kande tu apa maelo, sia anna pasende kalena tu deatammi situang kaseboan.

³Tananni talinga, maikomi perangii, anna tuo tu deatammi; la untananNa' basse matontongan lako kalemi; mintu'

tanda pa'kamasean tang tilelukKu lako Daud.

⁴Kupatunannangmo la ma'katottongi lako mintu' bangsa sia la napodatu sia la napekapuangi mintu' bangsa.

⁵Misa' bangsa tang mutandai la mutambai sia iatu bangsa tang untandaiko la sae lako kalemu belanna pa'poraianNa PUANG, Kapenombammu, sia belanna pa'poraianNa To maserona to Israel, saba' Napakala'bi'ko.

⁶Daka'i tu PUANG, su'ding ma'din siaPi diappa'; massambayangkomi metamba lako, su'ding mandappi' siaPi.

⁷Melo ke untampe lalanna tu to tang mekaaluk sia untampe tangnga'na tu to kelok penaanna, anna mengkatoba' lako PUANG, Nakaturu-turui Puang, sia mengkatoba' lako Kapenombanta, belanna inang mamase liu ma'pagarri'.

⁸Belanna iatu tangnga'Ku tangia tangnga'mi, sia iatu lalanmi tangia lalanKu, kadanNa PUANG.

⁹Belanna susi sikalangka'na langi' anna lino, susi dukamoto tu sikalangka'na lalanKu anna lalanmi sia iatu tanga'Ku anna tanga'mi.

¹⁰ Belanna susi uran sia ambun makko lu dao mai langi', anna tang sule langgan, sangadinna ussukka'i padang sia napopembura sia umpatuo tananan sia umpadenan lise' to mangambo' sia kande la nakande tau.

¹¹ Susi duka tu kadangku sunmo dio randan pudukku, kumua tae' anna la sule lo'bang lako Kaleku, sangadinna umpalolang apa Kuporai sia umpalalo mintu' tu apa Kusuanni.

¹² Belanna la tassu'komi situang kasendean sia la direnden marampa'komi, iatu buntu sia tanete la unnangnga' dio tingayomi sia mintu' kayu dio lu padang la massala'pa-la'pa.

¹³ La tuo tu kayu sanoba' sondana duri sia kayu murdu' sondana a'da'; iamote tu Naposanga mala'bi' PUANG sia Napotanda matontongan, tu tang la dipa'dei.

KASUNDUNANNA BASSE KASALAMARAN

PASALA' 56–66

**Iatu kasalamaranNa
diparandanan dukato sae**

56:1-8

56 ¹Nakua kadanNa PUANG:
Karitutui tu katonganan sia
pogau'i tu kamaloloan, belanna iatu
kasalamaran lu dio mai Kaleku la saemo
sia iatu kamaloloan lu dio mai Kaleku
sattu'mora anna dipaombo'.

²Maupa' tu to umpogau'i te iannate
sia ma'rupa tau tu untoe manda'i; tu
ungkaritutui allo katorroan, naurunganni
tang naruttakki sia ungkumpai limanna
da napogau'i tu mai kadakena.

³Da anna ma'kada tu to sae tu
mengkaola lako PUANG kumua: Manassa
nasarakki tonganna' PUANG dio mai
taunNa; sia da duka nama'kada tu to
dibalianni kumua: Aku te sangto' kayu
marangke.

⁴ Belanna nakua kadanNa PUANG:
Diona tu to dibalianni, tu ungkaritutui
mintu' allo katorroangKu sia umpalosong
pa'poraiangKu sia untoe manda'
basseKu.

⁵ La Kuben tanda kapengkilalan sia sanga
tu tau iato mai mandu melo anna mintu'
pia muane sia baine lan banuangKu
sia lanna lu nalili' rinding tembo'Ku;
Kubenmo misa' sanga matontongan sia
tang la dipa'dei.

⁶ Na mintu' tu to sae tu mengkaola lako
PUANG la menomba sia ungkamali'
sanganNa PUANG, sia la morai mendadi
taunNa, iamotu mintu' to ungkaritutui
allo katorroan, naurunganni tang
naruttakki sia iatu to untoe manda'
basseKu:

⁷ manassa la Kusolan lako buntu
maindanKu sia la Kupasende tu penaanna
lan banua passambayangangKu; iatu
pemala' ditunu pu'pu'na sia pemala'
pangrere'na tau iato mai la naala
penaangKu dao inan pemalarangKu,
belanna iatu banuangKu disanga banua
passambayanganna mintu' bangsa.

⁸ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG,
tu umpasipulung mintu' to Israel, tu

diula'imo lan mai tondokna, nakua: La Kupasipulung lako tau iato mai tu to senga', losong na iatu dipasipulungnamo.

Upu' allona tu to tang mekaaluk

56:9–57:13

⁹E mintu' olo'-olo' dio lu padang sia mintu' olo'-olo' lan pangala' tamman, maikomi kumande!

¹⁰Iatu mintu' tu to ma'kampana tau iato mai buta, moi misa' tae' natandai, mintu'i susi asu mamang, tu tang naissan ma'buroro; tikkaru'du' anna umbambang rokko, sia naporai bang mamma'.

¹¹Sia asu iate soko, tae' natandai dia'; iatu tau iato mai iamoto mangkambi' tang makaritututu, pada unturu' kalena lalanna, pada umparinaa kalena sarona, tae' misa'i dipasalian rinding.

¹²(Ma'kadami nakua): Maikomi, angku alangkomi uai anggoro', anta iru' pangiru' mepamalango; susite allo totemo, susi dukato masiang, mandu pole'pa marua'na.

57 ¹Iatu to malambu' sanggang, natae' bang misa' tau ussailei,

sia iatu to masallo' diurakkimo, natae' bang tau umpoinaai; belanna diona kakadakean, anna diurakki tu to malambu';

² la male situang kamarampasan; iatu to lolang malambu' la melayo diong dali' patindoanna.

³ Apa kamu, mengkareke'komi mai, e anakna baine ma'balik mata, bati' muane umpoka rampanan kapa' sia baine ma'pangan buni.

⁴ Mindara tu mipetaa-taai, mindara tu minii umpatado pudukmi sia unnollon-ollon lilami? Tang anak dosarokomika sia bati' kamo'rangan?

⁵ E kamu, to umpasau kamoraiammi dio to' garonto' kayu tarpin sia diong lu mintu' garonto' kayu maluna; sia kamu tu urrere' anakmi diong lu mintu' lombok sia lan lu mintu' sapak buntu batu.

⁶ Dio lu to' batu malangngo' diong lombok nanii tu taa ma'parongko'mu; iamotu ussukaranni dalle'mu, lako batu iato munii untongkai tu pemala' pantedok sia munii umbaa kande dipemalaran. La Kupomatanaraka tu apa iato?

⁷ Umparandanko patindoammu dao kalandona buntu; ia dukato inan iato munii kendeke umbaa pemala' pangrere'.

⁸ Dio boko' sia ampang ba'ba munii umpale'ke'i tu tanda kapengkilalammu, belanna mupasaliananNa' umparandan patindoammu, ammu kendeke langgan, mupeloka'i tu patindoammu; siallu'mokomi la naben doi' tu to musangamparan tu mutiromo kasirisanna.

⁹ Saeko mennolo lako Molokh umbaa minna' busarungngu' sia mupasakka' buda liu tu salap; sia musua tu mintu' pesuammu male mambela, sia musua rokko lino to mate.

¹⁰ Moi bo'yo'ko ma'lingka mambela, tae' duka sia muma'kada kumua: Ka'tumo rannungku. Unnappa'ko kamatotoran ba'ru; iamoto anna tae' mukopa.

¹¹ Namindara tu mukagiang sia mukataku', ammu tang maruru'mo sia tae'mo muingaranNa' sia umpalan penaai tu iannato? Iaraka tu masaiNa' kappa, ammu tang ungkataku'moRa'?

¹² La Kupa'peissanan tu kamaloloammu sia mintu' penggaurammu, kumua iatu iannato tang kebattuan lako kalemu.

¹³ Iake metambako, melo ke kabudanna deatammu urrampanangko. Apa mintu'nato napettiaran angin, pa'de dipenaai.

Apa minda-minda tu umpentionganniNa', iamo la umpomana'i tu padang iato sia la umpoapai tu buntu maindanKu.

Pa'pakatana lako to rantang buana

57:14-21

¹⁴ Attu iato den kada Nakua: Bumbunni, bumbunni, rantei tu lalan. Lolinni nasangi tu batu katitodoan dio mai lalanna taungKu.

¹⁵ Belanna nakua kadanNa To patodoranna sia To sumpu mala'bi', tu unnisung matontongan sia To masero sanganNa: Moi angKu untongkonni inan matande sia maindan, apa torro dukaNa' urrondong to rantang buana sia to umpamadiongan penaanna, angKu papayai tu penaanna tu umpamadiongan penaanna sia penaanna to rantang buana.

¹⁶ Belanna tae' angKu la tontong sae lakona ullo'bo to lino sia tae' nala tae' upu'na tu kasengkeangKu; iake susito la ka'tu sunga'na tu to lino dio oloKu, anna Aku kalena umbenni penaa.

¹⁷ Belanna kakadakean kabarakanna tau iato mai, anna pare'dekki tu ara'Ku, angKu pata'pai lima sia belanna kare'dekangKu angKu pentilindunganni. Apa moi nasusito, memboko' duka dio mai Kaleku sia unturu' lalan penaanna.

¹⁸ Kutiro mo tu lalanna tau iato mai, angKu pamatanai sia la Kurenden mana'pa, sia la Kupakatana pole' sule tu mai masussana.

¹⁹ Aku umpadenni tu pa'pudi-pudian nagente' lila: Marampa', marampa' tu to mambela sia to mandappi', kadanNa PUANG; sia la Kupamatana tu tau iato mai.

²⁰ Apa iatu to tang mekaaluk susi tasik mariak, tu tae' nakullei rapa' na iatu uainna umpabu'tu pullan sia buka.

²¹ Iatu to tang mekaaluk tae' karapasanna, kadanNa Kapenombangku.

Diona pa'puasa sia allo katorroan

58:1-14

58 ¹Pemandui metamba, da mupela'i, pekapuai tonganni tu gamarammu susi napiri tanduk ammu pokadanni taungKu tu kapatodotintinganna sia bati'na Yakub tu mintu' kasalanna.

²Tang nadaka'Ra'ka tu tau iato mai kiallo-kiallo sia morai unnissan lalanKu, susitu misa' bangsa umpogau' kamaloloan sia tang ussa'biangan katongananna Kapenombanna. Tau iato mai mekutana lako Kaleku, nakua: umbanna tu sipato' sia malambu' sia morai umpengkareke'i Puang Matua.

³Nakua: Ma'apai angki ma'puasa anna tae' Mitiroi, ma'apai angki urra'takki kaleki natae' Miissanni? Tonganna iatommi ma'puasa ma'balilikomi ammi masero sia miparuku bang tu mintu' to sumaromi mengkarang.

⁴Manassa ma'puasakomi la sigaga sia site'ge' sia sengkekomi ammi sitambusuk; iatu puasa mipogau' totemo

tae' nakullei umparampo pengkamoyami langgan inan matande.

⁵Kuporairaka te puasa susite, kumua umpa'dikki kalena tu tau lan sangallo: umpatuttu ulunna butung biang, ma'pakean karung, mamma' diong to' au? Iamoraka misanga puasa sia allo Naporai PUANG te?

⁶Tangiaraka te tu puasa Kuporai kumua: bukai tu pepungo kadake sia ko'karanni tu pepori ayoka, musua marampa'i male tu mintu' to dipandasa, ammu rebong-rebongi tu mintu' ayoka?

⁷Tangiaraka te tu puasa Kuporai kumua: la untaa-taako kandemu lako to tangdia' sia umpopa'bongi to salamba salao mase-mase lan banuammu, iake untiroko misa' to tang ma'tamangkale, la mupakei sia tae' ammu la umpembunianni tu mai sangrara sangbu-kummu?

⁸Attu iato la bu'tu tu arrangmu susi allo dellek sia iatu bangkemu madomi' la sikemun, anna dolo dio tingayomu tu kasalamaran sia kamala'biranNa PUANG la ussa'pi'ko.

⁹Iammu metamba, la nabaliko PUANG; iammu mengkamoya lako, la Nakuangko: Inde siaNa'. Iammu patoyangi dio mai

kalemu tu mintu' ayoka pa'pakario-rio
sia pa'dullu-dullu sia kada pelo'bo,
¹⁰ ke mubenni to tangdia' tu apa muporai,
sia mupedia'i tu to kapu'duran, iake
mupogau'i to, la parrang tu maseromu
lan malillinna sia iatu kamalillinammu
membali masiang.

¹¹ Sia PUANG tontong la urrendenke sia
Napedia'i tu kalemu, moi ammu dio lu
padang rangke sia la Napamawatang
tu mai bukummu, ammu susito pa'lak
disakka'i sia susito kalimbuang tang
ma'ti.

¹² Sia solamu la umbangunni sule tu kota
masai allomo daun lauan sia la muoton
pole tu parandangan ra'da pariamamo,
anna sangaiko tau: to umpemeloi tembo'
tuan sia to umpasule batatta.

¹³ Iake tang ullullu'ko allo katorroan
umpogau' pengkarangammu, iamotu
allo maindanKu, sangadinna ke
musangai allo kasendeammu tu allo
katorroan, sia mutanda bilangi tu
allo dipamaindanan PUANG, tu sielle'
dipangke' sia umpakala'bi'i tu allo iato
tang unturu' kalena lalanmu ba'tu
umpogau' pengkarangammu, ba'tu
umpasun kada tang kebattuan,

¹⁴attu iato iatu penaammu la
 umpoparannu PUANG sia Aku la
 umpasumalongko ma'darang unnolai
 mintu' matandena padang, angKu
 paketaako mana'na Yakub, nene' to
 dolomu, belanna Nasa'bu'mo randan
 pudukNa PUANG.

Tae' kadirampanan, ke tae'i pengkatobaran

59:1-21

59 ¹Iatu limanNa PUANG tae'
 nakondi' la merampanan, sia tae'
 natang maleso tu pa'peranginNa.

²Apa mintu' kekelokammi
 umpasisarakkomi Kapenombammi
 sia belanna mintu' kasalammi anNa
 buniangkomi lindoNa, Naurunganni tang
 umperangiikomi.

³Belanna iatu limammi sitombang rara
 sia iatu tarunomi ponno kakelokan;
 ma'kada mo'rang bangkomi sia iatu
 pudukmi ma'nemu-nemu bang ussa'bu'
 tang malolona.

⁴Tae' misa' to ma'parapa' situang
 kamalamburan sia tae' misa' to
 mangra'ta' situru' katonganan;

urrannuan kada tang kebattuan sia
ma'kada tang tongan, untambuk
kamandasan sia untibussanan
kasanggangan.

⁵Tau iato mai unnarranni tallo' ula'
balu sia untannun banua laa-laa.
Minda-minda ungkandei tu tallo'na,
manassa la mate; iake ditessei tu tallo'
iato, tassu'mi lan mai tu misa' ula' rame.

⁶Iatu bannang laa-laa natannun,
tae' gai'na dipotamangkale, na iatu
panggaraganna tae' nakullei umpopakei;
iatu penggauranna penggauran
kakadakean sia iatu pa'pakario-rio lan
limanna.

⁷Iatu lentekna matira' la umpogau'
kakadakean sia madomi' umpatibollo
rarana to tang sala; mintu' karangan
inaanna, tangnga' kabulitukan manna
sia dio lalanna kasanggangan manna sia
kamatilakan.

⁸Iatu lalan kamarampasan tae' natandai,
sia tae' katonganan dio lu lalanna; lalan
kelok bang naolai; tae'i misa' tu to
unnolai, untandai kamarampasan.

⁹Iamoto anna torro mambela tu
katonganan dio mai kaleta sia tae'
anna lambi'ki kamaloloan. Umpeagiki'

kamasiangan, apa narampoiki'
kamalillinan; umpeagiki' arrang masero,
apa lolangoriki' lan kapi'tukan.

¹⁰ Kasapu-sapuki' susito buta lako to'
rinding sia sumalappaki' susito tang
kemata. Tangnga allo anta titodo susi ke
kasisalan taumi bongi, moi anta mane
matangnga tau, apa butungmoki' to
mate.

¹¹ Umburrung nasangki' susito beruang
sia ma'seppukuki' susito bu'ku;
umpeagiki' katonganan, apa tae';
untayanki' katilendokan, apa mambela
dio mai kaleta.

¹² Belanna tang dikemba'mo tu
kapatodo-tintingangi dio oloMi sia iatu
kasalangi titanan sa'bimo umbalikan;
belanna kisa'dingmo tu salaki sia
kitandaimo tu kakelokangi;

¹³ palutu toimbangmoki' sia
umpeongannimiki' PUANG sia
sepangmoki' dio mai Kapenombanta,
umpokadamoki' diona pa'pakario-rio sia
sorong boko' untannun sia umpasun
kada mo'rang.

¹⁴ Dipasorong boko' tu katonganan sia
iatu kamaloloan torro mambela, belanna

iatu tonganna titodo dio lu tana lapang,
sia tang narandan kabulo-lollongan.

¹⁵Iatu tonganna tang dipebayo lindomo
sia minda-minda untoyangan kalena dio
mai kakadakean dirampamo. Mintu'nate
Natiromo PUANG, nakadake tongan
Natiro, belanna tae'mo katonganan.

¹⁶Natiro kumua tae' bangmo tau misa',
bangngomi ara'Na, belanna tae'mo
misa' tau umpangeai katonganan.
LimanNa kalena umbenni pa'tunduan sia
kamaloloanNa ussande'I.

¹⁷Umpotamangkale kamaloloan butung
bayu rante sia umposongko' songko'
bassi kasalamaran; umpotamangkale
pepakkan butung bayu sia umpolullung
kamakaritutusan butung bayu lamba'.

¹⁸La Napapakkanni sitinaya
penggauranna: iamotu kamare'dekan
lako to umbali-balii, sia pepakkan lako
ualinNa; iatu mai ma'biring tasikna la
Napabala'i.

¹⁹Attu iato la nakataku' tau tu sanganNa
PUANG diong lu kabotoan allo sia la
nakabangnga' tau tu kamala'biranNa lan
kabu'tuan kulla', belanna la sae susito
uai saba' natu'ba' penaanNa PUANG.

²⁰ Apa la sae tu Puang susi misa' Pela'bak lako Sion sia lako mintu' bati'na Yakub tu untobaran salana, kadanNa PUANG.

²¹ Iatu Aku, inde sia tu basseKu sola tau iato mai, kadanNa PUANG, Nakua: Iatu penaangKu tu dio kalemu sia iatu kadangKu tu Kupadiomo pudukmu, tae'mo anna lessu' dio mai pudukmu, ba'tu dio mai pudukna bati'mu, ba'tu dio mai pudukna tarukna bati'mu, kadanNa PUANG, randuk totemo tontong sae lakona.

Kamala'biranna Sion

60:1-22

60 ¹ Ke'de'ko, ammu diarrangi, belanna saemo tu arrangmu, sia iatu kamala'biranna PUANG kendekmo unnarrangiko.

² Belanna iatu kamalillinan la ussamboi lino sia la pittuk tu mintu' bangsa, apa bu'tu tu kamasianganNa PUANG dio kalemu sia kamala'biranna la parrang lako kalemu.

³ Mintu' bangsa la umpengkara'pai arrangmu sia mintu' datu

umpengkara'pai kamarorrongan
bu'tu dio kalemu.

⁴ Bangunanni tu matammu, tiroi tiku lao:
la ma'balole' tu tau iato mai sirampun
lako kalemu; iatu mai anakmu muane
la sae dio mai padang mambela sia iatu
mai anakmu baine la sae duka dikepak.

⁵ Attu iato la mutirro sia la dukku-dukku
tu rupammu situang kaparannuan,
iatu penaammu la tiakka' parannu
kapua, belanna iatu kasugiranna tasik
ma'palulakomo kalemu sia iatu iananna
mintu' bangsa la rampo duka lako
kalemu.

⁶ La nasamboi unta ma'baanan tu mai
padangmu, iamotu unta mangura dio
mai Midian sia Efa; la sae tu tau sola
nasang dio mai Syeba umbaa bulaan
sia kemenyan sia la umpa'peissanan
penggauranNa PUANG tu sipatu dipudi.

⁷ Mintu' dombana Kedar la dipopa'misa
lako kalemu sia mintu' domba lakinna
Nebayot la dirambangko ammu poapai;
la dipalangngan inan pemalarangKu,
anna dipemalaran napopaiman
penaangKu sia iatu banua mala'bi'Ku la
Kupamala'bi'.

⁸ Mindara tu mettia' sae susi salebu' sia ten to bu'ku' mettia' lako tobanna?

⁹ Belanna Aku la napeagi tu to ma'biring tasik; na iatu mai kappala' dio mai Tarsis iamo bunga'na sae umbaa mintu' anakmu muane dio mai padang mambela; la nabaa duka tu mai salakana sia bulaanna, la umpangke' sanganNa PUANG, Kapenombammu, To maserona Israel, belanna Napakala'bi'ko.

¹⁰ Iatu to sae la umbangun pole tembo'mu sia iatu mai datunna tau iato mai la umposara'ko, belanna diona kare'dekangKu angKu pa'dikkimoko, apa diona kamasorokangKu angKu katuru-turuimoko.

¹¹ Iatu babanganmu la tibungka' bang, la keallo la kebongi tae' nala titutu' len, anna bangko tau tama tu iananna mintu' bangsa sia iatu mai datunna nabumbun boko'na tama.

¹² Belanna iatu bangsa sia kadatuan noka mengkanorong lako kalemu, la sabu' sia iatu bangsa iato manassa la dimangsanni.

¹³ Iatu kamala'biranna Libanon la rampo lako kalemu, iatu kayu sanoba' sia darda' sia buangin pada-padai la umbeloi to'

inan maindanKu sia la Kupamala'bi' tu
inan pelleseangKu.

¹⁴Iatu anak to umpandasako dolona la
sae mengkanorong lako kalemu sia iatu
mintu' to mangka umbelle'ko la tukku
menomba diong to' lentekmu, anna
gente'ko: Kotana PUANG, iamotu Sion To
maserona to Israel.

¹⁵Iatommu disitampei pirambongi' sia
disayu pallan, naurunganni tae'mo tau
unnolaiko. Akumo tu la umpamala'bi'ko
sae lakona sia Kupadadiko kasendean
disituran-turananni.

¹⁶Sia la muiru' tu bumbunganna mintu'
bangsa sia la mususu tu susunna datu
baine, ammu issanni, kumua Akumo,
tu PUANG, To pakarimmanammu, sia
Pela'bakmu, To makuasanna Yakub.

¹⁷Bulaan Kubangko sondana tambaga
sia salaka sondana bassi sia tambaga
sondana kayu, sia bassi sondana
batu; sia kamarampasan Kupadadi to
ma'parentamu sia kamaloloan Kupadadi
to umpayo-payoiko.

¹⁸Tae'mo dirangi len tu kama'parukuan
lan tondokmu, ba'tu kasanggangan sia
kamasolongan lan lili'mu, sangadinna
iatu benteng tembo'mu la mugente'

kasalamaran sia iatu babangammu
Kama'pudian.

¹⁹Iatu allo tae'mo mupoarrangi
ke allo sia iatu bulan tae'mo nala
umpadukkuangko arrangna; sangadinna
PUANG la mupoarrang matontongan sia
Kapenombammu mupomala'bi'.

²⁰Tae'mo nala lambun tu allomu sia
tae'mo nala pu'pu' tu bulanmu, belanna
PUANGmo tu mupoarrang matontongan
sia rampo randannamo tu mintu' allo
kamasussammu.

²¹Iatu taummu la malambu' sola nasang
sia la umpomana'i te padang iate sae
lakona; iamotu misa' taruk tu Kutanan
kalena, misa' pengkarang limangKu,
dikua anna pakala'bi'Na'.

²²Iatu bittikna la memba'ka',
naurunganni mendadi misa' pa'rapuan
sia iatu madingna la mendadi misa'
bangsa kapua; Akumo, tu PUANG la
umpogau'i madomi', ke attunnami.

To umpa'peissanan kasalamaran

61:1-11

61 ¹Narondongna' PenaanNa
Puangta PUANG belanna

mangkamo' Nataikko PUANG; Nasuana' umbaa kareba kaparannuan lako to madingan penaanna, la umpamanaman to rantang buana sia umpetamban katassuranna to dipattang sia kadiramananna to dirante bassi.

²Sia la umpetamban taun kamasorokanNa PUANG sia allo pa'pakkanNa Kapenombanta sia la umpakatana to rosso inaanna.

³La umpapatui mintu' to Sion tu nalambi' rosso inaa, anna diben passapu maramba' la dipasondana au sia minna' kasendean la dipasondana ma'pote dibolong, pakean pa'tendeng la dipasondana penaa si'pi'. Anna disangai tu tau iato mai: tarpin kamaloloan, tanananNa PUANG, dikua anna pakala'bi'I.

⁴Attu iato la napemeloi sule tu kota masaimo daun lauan sia la nabangun pole tu inan disanggung pirambongi' sia la umba'ru'i tu mintu' kota ro'pok tu mangsanmo disituran-turananni.

⁵Iatu to sae ma'parandan lako kalemi la ungkambi' mintu' baanan dombami sia iatu to salian lembang la umposara'

umammi sia la ungkumpai pa'lak
anggoro'mi.

⁶ Apa iatu kamu la digente'komi to
minaanNa PUANG sia la disangaikomi
taunNa Kapenombanta; la miappa' tu
iananna mintu' bangsa sia la misattuan
tu kamala'biranna.

⁷ Iatu la diposondana siri'mi la
dikasiri'komi penduan manglokkon sia
iatu la diposondana kaditattammu la
unnarrak-arrak tu tau iato mai belanna
upa'na; iamoto anna la umpokataananni
penduan manglokkon tu apa lan
tondokna sia la unnappa' kasendean
masae lako.

⁸ Belanna Akumo, PUANG, umporai tu
katonganan, Kukabiri' tu pangrampa sia
kakelokan, sia la Kusipatui tu sarona
tau iato mai sia la untananNa' basse
matontongan sola tau iato mai.

⁹ La kalelean tu bati'na dio lu mintu'
bangsa sia iatu mai lanto mimi'na dio lu
mintu' to sangpetayanan, mintu' tu to
untiroi, la natandai kumua iatu bati' iato
Napamasakke PUANG.

¹⁰ Iatu penaangku umpoparannu tongan
PUANG, iatu deatangku unnarrak-arrak
umposende-sende Kapenombangu,

belanna Natamangkaleimo' pakean kasalamaran, sia Napabayuina' bayu lamba' kamaloloan, sangtinti to muane diparampo ma'passapu susito minaa sia ten to baine diparampo umbeloi kalena.
¹¹ Belanna susito padang umpatuo tanananna sia ten to pa'lak umpopentaruk apa diambo' lan, ten dukamoto tu Puangta PUANG la umpabutu' kamaloloan sia kapa'pudian dio olona mintu' bangsa.

Kasalamaranna Sion la rampomo

62:1-12

62 ¹ Belanna Sion, anna tae' kuma'pakappa sia belanna Yerusalem anna tae' kutorroi ma'kada sae lako dellekna susi arrang masero tu kasalamaranna sia katilendokanna susi sulo marorrong.

² Anna tiroi mintu' bangsa tu kasalamarammu sia natiroi mintu' datu tu kamala'birammu, anna sangaiko sanga ba'ru tau, tu la Napamanassa randan pudukNa PUANG.

³ Ammu dadi misa' makota ballo diong pala'Na PUANG sia misa' passapu kadatuan lan limanna Kapenombammu.

⁴ Tae'mo nala unguangko tau kumua: To ditampe, sia tae'mo nala ussangai tau tu tondokmu Tondok talo; sangadinna la nasangaiko tau: To Kupopaiman, na iatu tondokmu disangai: To kemuanemo. Belanna Napopaimanko PUANG sia iatu padangmu la dipopendapo'.

⁵ Belanna susi pia muane lolle' umpobaine anak dara, susi dukato la sirampeangko to ma'tondok sia susito misa' muane la diparampo unguasinnai baine la narampanni kapa', ten dukamoto tu Kapenombammu la umpopaimanko.

⁶ E Yerusalem, Kupadaomo bentengmu tu pa'kappa, tu tang la ma'pakappa allo bongi tontong sae lakona. E kamu, tu umpakilalanna PUANG, da mimengkata'ka'len.

⁷ Sia da mitore umpakilalaI, sae lako Napabendanna sule tu Yerusalem sia Napakapudian lan lino.

⁸ Mangkamo umpalao sumpa tu PUANG ussa'bu' lima kananNa sia takia' bassinNa kumua: Tae'mo angKu la umpa'benni tu gandungmu lako ualimmu la napotuo

sia tae'mo nala unniru'i to sae tu uai anggoro' mukara'ta'imo.

⁹ Sangadinna iatu to megandung, ia dukamo la ungkandei anna umpudi PUANG sia iatu to urrampunni, ia dukamo la unniru'i lan to' tarampak banua maindanKu.

¹⁰ Sunkomi, sunkomi lan mai babangan, pasakkaranni lalan tu tau iato, rantei, ranteimi tu batatta, alai tu mai batu, pabendanni tu bandera dio lu mintu' bangsa.

¹¹ Belanna Napa'perangian PUANG landa' lako randan langi', Nakua: Pokadanni anak dara Sion kumua: tiromi, iatu kasalamarammu la rampomo; iatu polean diomo Kalena sia iatu pepakkan dolomo dio oloNa.

¹² La digente' Bangsa masero pindan tu tau iato mai, sia to Nalendokan PUANG; sia la disangaiko: Kota naporai tau sia kota tang ditampe.

Diona pepakkanNa PUANG

63:1-6

63 ¹ Mindaraka tu sae dio mai Edom, tu lu dio mai Bozra ma'pakean

rarrang, tu ma'pakean ballo, lumingka maamba-amba to lalong sia mawatang? Akumorato, tu umpokada kamaloloan sia matoto' parampanan.

²Matumbari anna mararangra tu tamangkaleMi susito tamangkale to ma'parra anggoro'?

³Aku manna misa-misa tu ma'parra anggoro', iatu mai mintu' bangsa tae' bangi misa' Kuisolan, sia belanna kasengkeangKu angKu lullu'i tu tau iato mai sia kare'dekangKu angKu ponanakanni; iatu mai rarana umbura' pakeangKu sia mintu' tamangkaleKu natombang.

⁴Belanna iatu allo pa'pakkan lanmo penaangKu, na iatu taun kamangrampanangKu saemo.

⁵Mentiro tikuNa', apa tae' patunduan; magiangNa', apa moi misa' tau tae' umbaliiNa'. Iamoto anna limangKu kalena untunduiNa' sia kare'dekangKu umbaliiNa'.

⁶AngKu lullu'i kasengkeangKu tu mai bangsa iato sia Kupalangoi kare'dekangKu sia Kupatibollo tu rarana rokko padang.

Passambayangna to mengkatoba'

63:7–64:12

⁷ La ussa'bu'na pa'kamaseanNa PUANG sia penggauran kapudianNa PUANG sitinaya tu mintu' Napogaurangki' PUANG sia kamasokanan kapuaNa lako bati'na Israel, tu Napakitan tau iato mai sitinaya kamamaseanNa sia kabudanna pa'kaboro'Na.

⁸ Nakuami: TaungKu duka tu tau iato mai, iamo pia tang la mo'rang, nasusito Iamo dadi To parampananna.

⁹ Mintu' kapu'duranna tau iato mai Napokapu'duran duka, na tau iato mai Narampanan Malaeka' tu umpaombo' Puang.

Belanna pa'kaboro'Na sia kamamaseanNa Nala'bakki tu tau iato mai sia Naendekanni sia Naindo'i lan mintu' attu tempon dio mai dolona.

¹⁰ Apa tau iato mai pabali-balimo sia umpamasussa Penaa Masallo'Na; iamoto anNa balik mendadi ualinNa sia Ia kalena sirari tu tau iato mai.

¹¹ Apa Nakilalai to attu mangka diboko'. Naingarammi tu Musa sia taunNa.

Umbamira Ia tu To mangka ussolan to mangkambi' baanan dombaNa diong mai to' uai?

Umbamira tu To mangka untua' Penaa Masallo'Na tama ba'tengna tau iato mai?

¹² Lima mala'bi'Na Narendenanni tu lima kananna Musa sia umpasisarak uai dio tingayona tau iato mai, la umpatulangdanan Kalena misa' sanga matontongan.

¹³ Tu ussolan tau iato mai unnola liku mandalan? Tau iato mai tae' natitodo ten to darang unnola padang lappa'?

¹⁴ Susito patuoan ma'palurokko lombok susi dukamoto tu tau iato mai Napopelayo PenaanNa PUANG, susimoto tu kaurrendenamMi taumMi, la umpadenangKomi sanga mala'bi'.

¹⁵ Pata'paKomi matamMi dao mai suruga sia tiroi lan mai inan maindan mala'bi'Mi. Umbamira tu kamakaritutuaMi sia penggauran matoto'Mi? Tang lattu' lako kaleku tu karantangan buaMi sia kamamaseamMi?

¹⁶ Kamumo tu Ambe'ki, belanna tae'mo naissankan Abraham, sia tae'mo natandaikan Israel; Kamumo, o PUANG,

tu Ambe'ki, sia Pela'bakki tempon dio mai, susimoto tu sangamMi.

¹⁷ O PUANG, ma'apai amMi elorangkan pusa dio mai lalanMi? Ma'apai amMi pamakarra'i tu penaangki, naurunganni tang ungkataku'Komi? SulemoKomi belanna mintu' taumMi, sia mintu' suku mana'Mi.

¹⁸ Sattu'ri napoapai to maseroMi tu tondokMi; sia iatu inan maindanMi nasilullu'i ualingki.

¹⁹ Iatu kami susi bang to tae'pa Miparentakan tempon dio mai, sia susi bang to tae' lenpa nadisa'buran sangamMi.

64 ¹ Aa, kemMi bangngai tu mintu' langi', amMi songlo', anna tigege' tu mintu' buntu dio oloMi,

² susi api undukkui ranga'-ranga' sia ten to api umpopa'kalimbuang uai la umpa'peissananni tu sangamMi lako mintu' ualimMi, kumua anna ma'parondo mintu' bangsa dio oloMi,

³ belanna Mipaden tu penggauran metakuran tu tae' kikapangi; kemMi songlo', anna tigege' tu mintu' buntu dio oloMi.

⁴ Tempon dio mai tae' anna rangi lenni tau ba'tu tama talinga sia tae' natiroi mata tu misa' Kapenomban senga' anna Kamu, tu sae umpalalao pa'tunduan lako to untayanNi.

⁵ Mitammui tu to sende penaanna umpogau' kamaloloan, iamotu mintu' tau ungilalaiKomi dio lu mintu' lalanMi. Manassa sengkeKomi, belanna palutu toimbangmokaan sia tontong bangkanni lan a'gan iato; iake susito, la tilendok siarakannika?

⁶ Kami sola nasang dadimokanni susito maruttak sia mintu' kamaloloangki susito sanglamba' sampin masarepa; iamoto angki rondon susi daun kayu sia nabaakan kakadakeangki susito napentiaran angin.

⁷ Sia tae'mo misa' tu to ussa'bu' sangamMi sia umpamukkun kalena la la'ka' lako Kalemi; belanna Mibuniangkan tu lindoMi, sia Mipopa'elo'nakan lako kuasanna mintu' kakadakeangki.

⁸ Apa totemo, o PUANG, Kamumo tu Ambe'ki; pitti'kan te, na Kamu tu To tumampaki, sia kami sola nasang panggaraga limamMikanni.

⁹ O PUANG, da Misengke tarru' bang sia da Mitontong ungilalai tu kakadakeangki. Tiromi sia mantami: kami sola nasang te, taumMi.

¹⁰ Iatu kota maindanMi mempadang aakmo, ia duka tu Sion mempadang aakmo sia iatu Yerusalem kariuammo.

¹¹ Iatu banua maindanki sia mala'bi' tu nanii nene' to doloki umpudi-pudiKomi, puramo naballa api sia mintu' apa keangga'ki daun lauan nasangmo.

¹² O PUANG, la Mima'tanan bangraka penaa te mintu' apa iate? Ma'apai amMi la ma'pakappa' bang sia la umpopengkadiongan tarru' bangkan?

PebalinNa PUANG

65:1-25

65 ¹ TumayaMo' la umpebalii to tang umpekutanana', ma'dinna' la nakabu'tui to tang undaka'Na'; Kukua lako bangsa tang ussa'bu' sangangKu: Inde siaNa', inde siaNa'.

² Kiallo-kiallo umpakorongNa' limangKu lako misa' bangsa pabali-bali, tu unnola lalan tang sipatu sia tu unturu' tangnga' misanna.

³Tu misa' bangsa tontong umpamagalli ara'Ku dio mempaanna belanna memala' lan pa'lak sia mantunu dupa dao batu tela.

⁴Sia to unno'ko' diong lamunan sia to ma'bongi lan kabunianna sia to ungkande duku' bai sia iatu kande megallian diong nasang lu kandianna.

⁵Sia to ma'kada susite nakua: Mari'piKomi indetu, da Mireke'na', belanna aku te to tang direke'. Iate tau iate susito rambu lan illongKu sia sangtinti api dukku tu'tu'allo.

⁶Manassa tisura' te iannate dio oloKu; tae' angKu ma'loko-loko, sangadinna la Kupabala'i; la Kupakkan nasang tama rianna tau iato mai,

⁷la kakadakeammi, la iatu kakadakeanna nene' to dolomi, kadanNa PUANG; belanna untunumo dupa dao buntu sia umbe'seNa' dao mintu' tanete, iamoto anna ia bunga'na la Kusuka' tama rianna tu pakkan penggauranna.

⁸Nakua kadanNa PUANG: Susi ke den siapi uai anggoro' lan tu eteng bua anggoro', nakua tau: da mibala' bala'i, belanna den siapa rongko' lan susi dukamoto tu penggaurangKu

belanna mintu' taungKu tae' angKu la
ussanggang nasangi.

⁹ Aku la umpabu'tupi tu bati' dio mai
Yakub sia dio mai Yehuda tu misa'
to la umpomana' mintu' buntungKu;
sia mintu' to Kutonno' la ussiosso'i
napomana' sia mintu' taungKu la torro
dio.

¹⁰ Iatu Saron la panglambaran domba
sia iatu lombok Akhor la pa'palengaran
sapi, la napomana' mintu' taungKu, tu
undaka'Na'.

¹¹ Apa iatu kamu, e mintu' to untampe
PUANG, tu tang ungilalai buntu
maindanKu, sia to umpasakkaran kande
Gad sia to umbolikan apa dipairusan
Meni.

¹² Kupamanassakomi la nakande pa'dang
sia la umpatukkukomi kalemi la direre'
belanna metambaNa', apa tae' mipebalii,
ma'kadaNa', apa tae' miperangii,
sangadinna umpogau'komi apa kadake
dio pentiroKu sia miporai tu apa tang
naala penaangKu.

¹³ Iamoto anNa kuai tu Puangta
PUANG: Manassa iatu mai taungKu la
kumande apa iatu kamu la tangdia';
iatu mai taungKu la mangiru', apa iatu

kamu la ma'rang; iatu mai taungKu
la parannu-rannu, apa iatu kamu la
kasirisan.

¹⁴ Manassa iatu mai taungKu la kumalasi-
lasi belanna parannu penaanna, apa iatu
kamu silallakan belanna masussa sia
siurrukan belanna rantang buami.

¹⁵ Iatu sangammi mitampean to
dionno'Ku, la dipake unggatai tau:
Napateimoko PUANG. Apa iatu mintu'
taunNa' la Nakamasean misa' sanga
senga',

¹⁶ naurunganni minda-minda tu
umpalakuan kamasakkean kalena,
iamo la umpalakuan kamasakkean
kalena ussa'bu' Kapenomban oto'na
kamanapparan lan tondok iato, sia
minda-minda tu la massumpa lan te
tondok, la massumpa ussa'bu' Puang
Matua oto'na kamanapparan, belanna
tae'mo nadikilalai tu kamaparrisan
dolona sia Kupasalaimo matangKu.

¹⁷ Belanna inang la uningkombongNa'
langi' ba'ru sia lino ba'ru; iatu mintu' apa
dolo tae'mo nadianna batu silambi' lan
penaa.

¹⁸ Apa la parannu-rannukomi sia la
kumalasi-lasikomi tontong sae lakona

diona tu apa Kukombong, belanna
Kupadadi tu Yerusalem la dipomela'tek
sia iatu pa'tondokanna la diposende.

¹⁹ La kumalasi-lasiNa' diona Yerusalem
sia sende-sendeNa' diona taungKu.

Tae'mo anna la dirangi len lan tu tangi'
sia urruk.

²⁰ Iatu pia sumusupa lan tae'mo nala
kondi' sunga', ba'tu to matua tae'mo
tu tang la umpasundun kadadianna,
belanna iatu to saratu'mo taunna anna
mate, kalollerannapa, moi na iatu to
umparri-parri kasalan, saratu'pi taunna
namane urruai tampak ropu.

²¹ Tau iato mai la umpabendan banua
anna nii torro, la untanan anggoro' anna
kandei tu buanna.

²² Tae' anna pabendanni tau iato mai
tu banua, kumua natau senga' unnii
torro, tae' anna mantanan, kumua natau
senga' umpurai nakande tu buanna,
belanna susitu kamasaianna garonto'
kayu, susi dukamoto tu katuoanna
mintu' taungKu sia la ungkande bunga
rangka'na.

²³ Tau iato mai tae' nala mara'ta' punala
bang ba'tu kianakki anna mate mangura,

belanna tau iato mai bati' Napassakke
PUANG sola lanto mimi'na.

²⁴ La dadi, iake tae'pi nameongli' tu tau
iato mai, la mebaliMo' sia iake marassan
bangsiai ma'kada, la Kutarimamo.

²⁵ Iatu guruk na domba sibaa ungkande
riu, sia iatu singa la ungkande dalame
susi sapi, sia iatu barra'-barra' la napotuo
ula'; tae' nala umpogau' kadake sia tae'
nala umpabu'tui tu mesangganginna
dao lili'na buntu maindanKu, kadanNa
PUANG.

Penombana to tang mekaaluk Natumpu PUANG

66:1-4

66 ¹ Nakua kadanNa PUANG:

Iatu langi' iamo isungan
kapayungangKu, na iatu lino iamo
pelleseangKu; umbamira tu banua la
migaraganNa', ba'tu umbamira tu inan
kapelayoangKu?

² Mintu'nate apa iate inang panggaraga
limangKu, susimoto anna dadi tu mintu'
ma'dandan maritik, kadanNa PUANG;
apa iatu tau iato Kutiro lubang, iamotu
to umpamadiongan penaanna sia to

bonnong penaanna sia ungkataku'
kadangKu.

³Minda-minda urrere' misa' sapi,
samanna umpatei tau; minda-minda
umpemalaran anak domba, samanna
to ulle'to pasallo asu; minda-minda
umpennoloan kande dipemalaran,
samanna to umpemalaran rara bai;
minda-minda untunu dupa napopemala'
kapengkilalan, samanna umpudi
dipa'deatainna. Susitu tau iato
mai unturu' lalan pa'poraianna, sia
umposende penggauran megigiranna,
⁴susi dukamoto naalai penaangKu,
ke sanggani tu tau iato sia iatu
nakataku'na la Kuparampo lako kalena,
belanna tae' bangmi misa' mebali,
tongKu metamba, sia tae' bangi
umperangii tongKu ma'kada, sangadinna
napogau' tu apa kadake dio pentiroKu sia
naporai tu apa tang naala penaangKu.

Pa'paolaian salu ma'katampakanna

66:5-24

⁵Tananni talinga tu kadanNa PUANG,
e kamu tu ma'parondona belanna
kadanNa: Iatu mintu' siulu'mi, tu

ungkabiri'komi sia ussarakangkomi
belanna sangangKu ma'kada nakua:
Melo ke umpaombo'i kamala'biranNa tu
PUANG, angki tiroi tu kasendeammi. Apa
ia kalena la kasirisan tu tau iato mai.

⁶Perangii, den ramba kapua lan mai
kota! Tu lu lan mai Banua Kabusungan!
Iamotu gamaranNa PUANG tu umpabala'i
penggauranna mintu' ualinNa.

⁷Tae' bangsia namapa'di', nakianakmo;
tae' bangsia namangurria' nadadiammo
misa' pia muane.

⁸Mindamora urrangi tu susinnato,
mindamora untiroi tu sangtintinna to?
Ma'dinraka tu misa' tondok dipadadi lan
sangallo, ma'dinraka tu misa' bangsa
sattu'ri tibussan? Apa iatu Sion mane
ra'pa' mangurria', anna dadiammi tu mai
anakna.

⁹La Kubungka'raka tu inan taunna
tau, anna tae' Kupakianakki? kadanNa
PUANG. Ba'tu Akuraka misa' To umben
kakianakan tau, angKu tutu' pole'i?,
kadanna Kapenombammu.

¹⁰Parannu-rannukomi sola Yerusalem
sia pokumalasii, e kamu mintu' tu
ungkamali'i. Posendei, e kamu mintu' to
umporosso inai,

¹¹ kumua ammi mimmi'i sadia'mi tu susu pa'pakatananna, sia miiru'i sanabossami tu susu masekkaranna.

¹² Belanna nakua kadanNa PUANG, Nakua: La Kupalolongi kamarampasan butung salu sia kamala'biranna mintu' bangsa susi salu'-salu' lempa. Attu iato la ma'mimmi'komi sia la dikepak sia dikayun dipamo'le'.

¹³ Susi misa' tau napakatana indo'na ten dukato tu Aku la umpakatanakomi, ondongpi lan Yerusalem dinii umpakatanakomi.

¹⁴ Iatommi tiromi to, la sende tu penaammi sia mintu' bukkummi la mawatang sule susi tananan maluna; sia iatu limanNa PUANG la Napapayan lako mintu' taunNa sia kasengkeanNa lako mintu' ualinNa.

¹⁵ Belanna manassa la sae tu PUANG susi api na mintu' karetaNa sangtinti talimpuru', la umpapayan kasengkean ma'lulu-lulunNa sia pa'garrak ma'lanalananNa.

¹⁶ Belanna api sia pa'dangna la Napaolanni PUANG salunna tu mintu' ma'rupa tolino, sia la buda liu tu tau Napatei PUANG.

¹⁷ Iamotu to umpamarimbangan sia usseroi kalena, la male tama pa'lak urrundu'i tu misa' tau lan tangngana, tu to ungkande duku' bai sia iatu mai apa maruttak sia balao; tau iato mai pada la dipisanni, kadanNa PUANG.

¹⁸ Belanna Ku(tandaimo) tu penggauranna sia tangnga'na tu tau iato mai; la rampo (tu attu) dinii umpasipulungi tu mintu' bangsa sia mintu' basa; anna tiroi tau iato mai tu kamala'birangKu.

¹⁹ La Kupaden misa' tanda dio lu tau iato mai sia mintu' tu to tilendokmo la Kusua lako mintu' bangsa – iamotu lako Tarsis, Pul sia Lud, to ma'pana, lako Tubal sia Yawan, sia lako mintu' randan tasik mambela, tu tae' lenpa narangi karebangKu sia tae'pa natiro kamala'birangKu –, anna tau iato mai umpatale'i tu kamala'birangKu dio lu mintu' bangsa.

²⁰ Anna tau iato mai ussolanni dio mai mintu' bangsa tu mintu' siulu'mi butung to pemala' lako PUANG; tau iato mai la ma'darang sia ma'kareta sia dibulle dao kadera; sia ma'bagala' sia ma'unta malinta' rampo lako buntu maindanKu,

iamo Yerusalem, kadanNa PUANG,
sangtinti to Israel umpennoloan pemala'
lan pa'pannian maindan tama banuanNa
PUANG.

²¹ Sia la Kuangka' duka ba'tu pira-pira
tu tau iato mai la mendadi to minaa,
iamotu to Lewi, kadanNa PUANG.

²² Belanna susitu langi' ba'ru sia lino
ba'ru tu la Kupadadi, la tontong dio
oloKu, kadanNa PUANG, la susi dukato
tu bati'mi sia sangammi la tontong sae
lakona.

²³ La dadi kumua, iake bulan ba'ruoi sia
ke allo katorroanoi, mintu' ma'rupa to lino
la sae menomba dio oloKu, kadanNa
PUANG.

²⁴ La sun tu tau iato mai sia la natiro
tu batang rabukna mintu' to sorong
boko'mo dio mai Kaleku; belanna iatu
ulli'na tae' nala mate sia iatu apinna
tang la pa'de, sia la dadi misa' apa
napomataku' mintu' ma'rupa to lino.

YEREMIA

Bungkaran kada

1:1-3

1 ¹ Iamote tu kadanna Yeremia, anakna Hilkia, bati' to minaa, tu torro dio Anatot, lili'na Benyamin.

² Iamora nanii rampo tu kadanNa PUANG tonna Yosia, anakna Amon datu to Yehuda tonna taun ma'pessangpulo tallunna ma'parenta.

³ Sia rampo duka tonna Yoyakim, anakna Yosia, datu to Yehuda sae lako ma'katampakanna taun sangpulo misa kaparentanna Zedekia, anakna Yosia, datu to Yehuda sae lako kadipaliranna tu pa'tondokan Yerusalem, tonna bulan ma'pellimanna.

Kaditambaianna Yeremia

1:4-19

⁴ Narampoimo' tu kadanNa PUANG, Nakua:

⁵Iatonna tae'pa Kukombongko lan inan tau, inang Kutandaimoko sia iatonna tae'pa mutassu' lan mai pa'tambukan, Kupamarimbanganmoko sia Kuangka'ko nabinna mintu' bangsa iato.

⁶Mebalimo' kukua: O Puangta PUANG tae' kuissanni ma'kada-kada, belanna mangurapa'.

⁷Apa Nakua PUANG lako kaleku: Da mukuai: Mangurapa', belanna minda-minda tu Kunii ussuako, la maleko lako sia mintu' tu Kupasan lako kalemu, la mupokada.

⁸Da mumataku' dio tingayona tau iato mai, belanna Aku urrondongko la urrampanangko, kadanNa PUANG.

⁹Nae'te'mi PUANG tu limanNa, Nakaka'i tu pudukku, anNa ma'kada lako kaleku, Nakua: Tonganna Aku umpatamai kadangKu tu sedangmu.

¹⁰Allo iate Kuangka'ko umpoissan ba'tu pira-pira bangsa sia ba'tu pira-pira kadatuan, la ma'du'dukki sia la mangrondonni sia massangangi sia ma'pisanni sia la ma'bangun sia la mantanan.

¹¹Sae pole'omi tu kadanNa PUANG urrampoina', Nakua: Aparu mutiro e

Yeremia? Mebalimo' kukua: Untirona' misa' takke'-takke' kayu badan.

¹² Nakuami PUANG lako kaleku:

Tonganna mutiro, belanna sakka'Na' ungkumpai tu kadangKu, la umpalaloi.

¹³ Ma'penduanna saeomi tu kadanNa PUANG urrampoina', Nakua: Apar mutiro? Mebalimo' kukua: Untirona' misa' kurin re'de bu'tu lu daa mai.

¹⁴ Nakuami PUANG lako kaleku: Daa mai ulunna salu, la nanii sae tu kasanggangan lako mintu' pa'tondokan.

¹⁵ Belanna tonganna Aku untambai tu mai bangsa mintu' kadatuan daa mai ulunna salu, kadanNa PUANG; la sae tu tau iato mai napantan umpatorro isungan kapayunganna lan babangan Yerusalem sia sitingoan mintu' rinding tembo'na tiku lao sia sitingoan mintu' tondok Yehuda.

¹⁶ Sia Aku la unnukungi tu tau iato mai diona mintu' kakadakeanna, belanna naboko'iMo' sia umpemalarammo pemala' ditunu pu'pu' lako panggaraga limanna.

¹⁷ La mupori tu aakmu, ammu ke'de' umpokadai lako tau iato mai tu mintu' apa la Kupasanangko, da mutiramban

belanna tau iato mai, da angKu patirambanko dio tingayona.

¹⁸ Manassa allo iate Aku umpadadiko misa' tambakuku matoto' sia lentong bassi sia rinding tambaga untingoi tu mintu' tondok sia mintu' datu Yehuda sia arungna sia to minaanna sia mintu' to lan tondok iato.

¹⁹ La naeako tu tau iato mai, apa tae' nataloko, belanna Aku urrondongko la urrampanangko, kadanNa PUANG.

Diona baine tang maruru'

2:1–3:5

2¹ Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

² Maleko umpokadai anna rangii mintu' tau lan Yerusalem, kumua: Nakua kadanNa PUANG: Kukilalaipa tu kamamalirammu tommu mangura sia pa'kaboro'mu tommu ma'rampanan kapa', tommu turu'Na' lan padang pangallaran, iamotu dio lu padang tang dipantananni.

³ Attu iato iatu Israel Napamarimbangan PUANG, sia iamo bunga' bura padangna; minda-minda la ungkandei la dipasala

sia la narampoi kamandasan, kadanNa PUANG.

⁴Perangii tu kadanNa PUANG, e mintu' bati'na Yakub sia mintu' pa'rapuanna Israel!

⁵Nakua kadanNa PUANG: Kakelokan apara tu naapparan nene' to dolomi dio Kaleku, anna toyang mambela dio mai Kaleku sia unturu' apa tae' gai'na naurunganni tae'mo patunna?

⁶Sia tae' nama'kada tu tau iato mai kumua: Umbara Nanii tu PUANG, tu mangka ussolangkanni tassu' lan mai tondok Mesir sia unnanta'kan unnolai padang aak sia kalo'tokan, misa' padang rangke sia nabayo-bayoi kamatean, misa' padang tu tae' lenpa nalendu'i sia natorroi tau?

⁷Kusolammokomi tama misa' padang malompo, ammi kande'i tu mintu' buanna sia bura maelona, apa iatommi rampomo tama, mipamaruttakmo tu padangKu sia iatu mana'Ku mipopendadi apa megallian.

⁸Iatu mintu' to minaa tae' nama'kada kumua: Umbara Nanii tu PUANG sia mintu' tu to sikambi' sukaran aluk tae' namorai untandaiNa' sia mintu' to

mangkambi' memboko' dio mai Kaleku
sia mintu' nabi ma'nubua' nalopian Baal
sia unturu' kapenomban tae' gai'na.

⁹Iamoto la Kupaolaipokomi salu,
kadanNa PUANG, ondongpi iatu ampo
bati'mi la Kupaolai duka salu.

¹⁰La lambankomi lako biring tasik
tondok to Kitim, tiroi dio; ba'tu suai tu
tau lako Kedar sia kamantang tonganni
sia tiroi dio, ke la den lenni nadadi tu
a'gan susito.

¹¹Denmoraka misa' bangsa untuka'i
tu deatanna, moi anna tangia
kapenomban? Apa taungKu
napasituka'mo Kadipakala'biranna
tu apa tae' gai'na.

¹²La tirambankomi, e mintu' langi' tu
diona to, ma'parondokomi sia la ka'ba'
bulummi, kadanNa PUANG.

¹³Belanna napogau'mo taungKu tu
da'dua penggauran kadake: Iatu Aku,
kalimbuang boba, tu natampemo tau
iato mai, anna paran bubun batu kalena,
iamotu bubun batu rutu', tu tang nanii
sampe uai.

¹⁴To sandangraka tu to Israel? Kaunan
garonto'raka? Ma'apai anna dadimo
kandena singa mangura,

¹⁵tu nasokoi sia naurrungi? Nasanggung tu padang anna lo'bang, sia naballa tu tondokna, naurunganni tae'mo tau torro lan.

¹⁶Sia iatu kararo ulunna naku'ku'i nasangmo to Memfis sia to Tahpanhes.

¹⁷Tang iko kalenaraka umpadenanni kalemu te, belanna mutampemo tu PUANG, Kapenombammu, tonNa solangko dio lu lalan?

¹⁸Ma'apari ammu male lako Mesir unniru' uai salu Nil? Sia ma'apari ammu male lako Asyur unniru' uai Efrat?

¹⁹Melo iatu kakadakeammu unnada'ko sia kamembokorammu dio mai Puang la umpa'dikkiko, ammu issanni sia mutandai, kumua kadake sia mapai' tu untampe PUANG, Kapenombammu sia ke tae'i tu kamatakurammu lako Kaleku, kadanNa PUANG, PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

²⁰Belanna tempon diopa mai ammu tessei tu ayokamu sia muka'tuan tu peporimmu ammu ma'kada kumua: Manokamo' la dipokaunan. Apa dio lu mintu' tanete malangka' sia diong lu garonto' kayu maluna munii mamma' ma'gau' sala.

²¹Tang mangkarokoka Kutanan susi garonto' anggoro' pa'tonno', susi banne tang karauan; ma'patumbai ammu dadi tangke tang membuanna garonto' anggoro' pangala' lako Kaleku!

²²Moi mubasei soda tu kalemu sia moi mupemasabunni tongan, manassa la kanaan duka tu kakadakeammu butung ruttak dio pentiroKu, kadanNa Puangta PUANG.

²³Umba mukua la ma'kada kumua: Tae' aku kuruttakki kaleku, tae' aku kuturu'i tu mai Baal? Tiromi tu lalanmu diong lombok, sia la muissan tu apa mangka napogau', e unta mangura tu ma'dondo lu lako lu dio mai.

²⁴E keledai pangala' tu biasa dio lu padang pangallaran, ussurru' angin natarru' kamoraiana; mindara ma'din la undampai tu kakurasanna? Mintu' tu undaka'i damo namasussa, belanna naapparan ke bulan kakurasannai.

²⁵La mukanandai tu lette'mu, da nasanggung tu putu' lette'mu sia iatu gora-goramu da namarangke; apa mukua: tae', tae'mo gai'na, belanna kukamali' tu to sae.

²⁶ Susi misa' to boko kasirisan, ke diapparanni, susi dukamoto tu to Israel natoding siri'; iamotu tau iato mai sia mintu' datunna sia arungna sia to minaanna sia nabinna,

²⁷ tu ma'kada lako sanglongki' kayu, nakua: Kamumo tu ambe'ku, na lako misa' batu, nakua: Kamumo tu undadianna'. Belanna natanananNa' sorkongna tu tau iato mai, tangia lindona, apa iatonna kamaparrisanna, ma'kadami nakua: Ke'de'Komi o Puang, amMi rampanangkanni!

²⁸ Umba nasangmira nanii attu iato tu mintu' rapang-rapang mupodeata tu mangka mugaraga? Melo ke bendanni tu tau iato mai, nakulle sia manii urrampanangko, ke allo kamaparrisammu; belanna pada bilanganna mintu' tondokmu, pada dukato, tu mintu' deatammu, e to Yehuda.

²⁹ Ma'apai ammi la ussite'geranNa'? anna kamu sola nasang tu memboko' dio mai Kaleku, kadanNa PUANG.

³⁰ Tae' gai'na Kubamba tu anakmi, inang tae' namorai untarima peada'; iatu

pa'dangmi ungkandemo mintu' nabimmi susi singa ma'sa'mak.

³¹ E kamu to dadi totemo, perangii tu kadanNa PUANG: Denraka Kususi to pandang aak lako to Israel, ba'tu susito pandang mapatang? Ma'apai anna ma'kada tu taungKu, nakua: Mallaimokanni, tae'mo kila sae lako Kalemi?

³² Denraka misa' baine mangura tang ungilalai belona, ba'tu misa' baine diparampo tang ungilalai pepori aakna? Apa taungKu masai allomo tang ungilalaiNa'.

³³ Lendu' manarangmu undaka' lalan melo la massulo bongi! Ia dukamoto ammu popa'biasai tu lalanmu lako kakadakean.

³⁴ Ondongpi iatu rara to makaasi-asi tu tae' nakasalan kaanan dio biring dodomu tu tae' lenpa muapparanni unckakei banua.

³⁵ Ondong polepi baranipoko ma'kada, kumua: Tae' kukasalan, sia inang toyangmo tu kasengkeanNa dio mai kaleku. Tonganna la Kuukungko, belanna mukua: Tae' kupogau' kasalan.

³⁶ Lendu' ia pembudammumo ussondai lalanmu! La natodingko siri' belanna umposande' Mesir, susitu kanatodingammu siri', belanna umposande' Asyur.

³⁷ Dio duka mai la munii tassu' undudung limammu, belanna Natibemo PUANG tu tau iato mai, tu munii ussedan rannummu, muurunganni tang unnappa'i tu mudaka'na lako tau iato mai.

3¹ (Saemi kadanNa PUANG urrampoina', nakua): Iake denni misa' muane untantang bainena, anna male napobainei to senga', la ma'dinraka tu muane dolona ussulei? Tae'raka nala maruttak tu tondok napobua'? Apa moi muma'gau' salamo sola buda pa'gau' sala, la susi bangrokoka to sule lako Kaleku? kadanNa PUANG.

² Mentingarako langngan mintu tanete lo'bang, umbara nii tu tang dinii ussiammurangko? Unno'ko'moko dio lalan ungkumpai tu tau mai, susi misa' to Arab, lan padang pangallaran, sia muruttakkimo tu tondok napobua' passulobongimmu sia mintu' kakadakeammu.

³Iamoto natae' Napasaei tu uran kamban sia uran tampak; apa iatu lindomu makamban susi lindo baine bualang sia tontongko tang masiri'.

⁴Tang randukmorokoka totemo mengkamoya lako Kaleku, mukua: O Ambe'ku, Kamumo tu kukamali'na tongku mangura?

⁵Ma'dinraka tu kasengkeanNa la tontong sae lakona? Ma'dinraka la Napatontong bang tu kare'dekanNa? Susimo kadammu to, ammu pogau' siapi tu mintu' kakadakean, naurungan sakerangngan-rangnganna.

Israel sorong boko' na Yehuda tang maruru'

3:6–4:4

⁶Ma'kadami PUANG lako Kaleku tonna linona datu Yosia, Nakua: Mutiroraka tu apa mangka napogau' to Israel, to sorong boko'? Biasa male langngan mintu' tanete madao sia diong lu garonto' kayu maluna, anna ma'gau' sala dio.

⁷Sia Kukuapa tonna mangka tu tau iato umpogau'i tu iannato: Suleko lako

Kaleku; apa manoka sule. Iate apa iato natiro Yehuda sangbainena to tang maruru’.

⁸ Apa Kutiro, tongKu mangka untibei tu Israel, to sorong boko’ sia Kuben sura’ kasitantangan belanna diona mintu’ gau’ sala napogau’, iaomi tu Yehuda sangbainena to tang maruru’, tae’ namataku’, sangadinna male duka ma’gau’ sala;

⁹ dadimi diona kapanglulluranna umpogau’ pa’pangngan buni, anna ruttakki tu tondok; ondongpi sigau’ salamo batu sia kayu.

¹⁰ Iatonna mangka tu mintu’ apa iato, tae’ duka namorai tu Yehuda, sangbainena, iamoto tang maruru’, bulo lolong sule lako Kaleku, sangadinna naangga’-angga’i bangri, kadanNa PUANG.

¹¹ Iamoto Nama’kada PUANG lako kaleku Nakua: Iatu Israel, to sorong boko’ umpatandan kalena kumua malambu’ na iatu Yehuda, to tang maruru’.

¹² Malemoko, petambanni te kada iate rekke ulunna salu, kumua: La mengkatoba’ko, e Israel, to sorong boko’, kadanNa PUANG, da angKu

patiroangko lindo sengke, belanna maturu-turuNa', kadanNa PUANG, sia tae' angKu la unnannai tu kare'dekangKu tontong sae lakona.

¹³ Apa la mutandai tu kakadakeammu kumua mangkamoko sorong boko' dio mai PUANG, Kapenombammu sia male punala bangko lako to sae diong lu garonto' kayu maluna sia tae' muperangii tu gamarangKu, kadanNa PUANG.

¹⁴ La mengkatoba'komi, e mintu' anak pabali-bali, kadanNa PUANG, belanna Akumo tu Puangmi, sia Akumo la unnalakomi simisa' lan mai misa' kota, nasida'dua, ke sangpa'rapuanoi angKu solangkomi lako Sion.

¹⁵ Aku la ungkamaseangkomi tu mintu' to mangkambi' tu naala penaangKu anna ia ungkambi'komi situang kapaissanan sia tangnga'kinaa.

¹⁶ La dadi attu iato, ke sabuda-budannakomi sia memba'ka lan tondok, kadanNa PUANG, tae'mo nala umpokada-kadai tau tu diona patti basseNa PUANG, sia tae'mo nala sae lan penaanna tau sia tae'mo nakilalai tau sia tae'mo nala undaka'i sia tae'mo nala unggaraga pole'i.

¹⁷ Attu iato Yerusalem la disa'bu' isungan kapayunganNa PUANG sia mintu' bangsa la sirampun lako belanna sanganNa PUANG dio Yerusalem sia tae'mo nala lolang unturu' kamakarrasanna penaa kadakena.

¹⁸ Attu iato to lan tondok Yehuda la male sitammu to lan tondok Israel, anna tau iato pada la sae lu daa mai padang daa ulunna salu lako padang Kukamaseammo nene' to dolomi la napomana'.

¹⁹ Tonganna Kukua: Umba la Kukua umpapadako tu mai mintu' anak muane sia la Kubenko misa' padang maelo, iamotu padang pa'tonno'na dio lu mintu' bangsa la mupomana'! Sia Kusangapa la musa'bu'Na' Ambe'mu sia tae'mo mula toyang dio mai Kaleku.

²⁰ Apa susi misa' baine tang maruru' lako muanena, susi dukamoto tu kamu tang maruru' lako Kaleku, e bati'na Israel, kadanNa PUANG.

²¹ Perangii, tu gamara dao mai tanete lo'bang, iamotu tangi'na sia pengkamoyana to Israel, belanna umpasepang lalanna sia naboko'i tu PUANG, Kapenombanna.

²² La mengkatoba'komi, e mintu' anak pabali-bali, angKu popa'runduanangkomi sule dio lu kapusammi.

Tonganna indemokanni, saekanni lako Kalemi, belanna Kamumo PUANG, Kapenombangki.

²³ Tonganna iatu mintu' tanete sia kamamakanna mintu' buntu pa'pakena manna napabu'tu; manassa PUANG Kapenombanta Iamo oto'na kasalamaranna to Israel.

²⁴ Belanna iatu ra'ta'na mintu' nene' to doloki puramo naampello' kadibelleran randuk dio mai mangurangki, iamotu mintu' dombana sia sapinna sia anakna muane sia baine.

²⁵ La malimungkukan mamma' nakabu' siri'ki sia nasamboikan kaditatangki, belanna kasalammokan lako PUANG, Kapenombangki la kami la mintu' nene' to doloki, randuk dio mai mangurangki sae lako allo iate sia tae'mo kiperangii tu gamaranNa PUANG, Kapenombangki.

4 ¹ Iake la mengkatoba'ko e Israel, kadanNa PUANG, ma'dinko sule lako Kaleku sia ia ke mutibei tu apa megallian dio mai pentiroKu, manassa tae'mo mula mallai,

² sia la umpalaoko sumpa mukua:
La leluakra tuona PUANG situang
kamanapparan, katonganan sia
kamaloloan, anna mintu' bangsa
sipalakuan kamasakkean sia massattuan
tete dio sanganNa PUANG.

³ Belanna susite tu kadanNa PUANG
lako mintu' to Yehuda sia to Yerusalem,
Nakua: Bungka'komi pa'lak ba'ru, da
mimangambo' lan lu to' duri.

⁴ Sunna'i tu kalemi lako PUANG sia
tibeit tu salepe' kasirisan penaammi,
e kamu to Yehuda sia pa'tondokan
Yerusalem, da nama'lana-lana susi api
tu kare'dekangku sia ma'pamampu',
naurunganni tang dibela dipa'dei,
belanna penggauran kadakemi.

Kasanggangan lu daa mai ulunna salu

4:5–6:30

⁵ Patale'i te lan Yehuda, pa'perangianni
lan lu Yerusalem sia pokadai kumua:
Pannonii tu napiri tanduk lan lu tondok,
sia pemandui metamba kumua:
La sirampunkomi anta tama kota
ditambakuku!

⁶Pabendanni tu tanda kumua: lu lakokomi Sion! Da mitorro bendan, sangadinna ma'dondokomi ammi mentirerung! Belanna la umpasaeNa' kamandasan sia kasanggangan kapua lu daa mai ulunna salu.

⁷Iatu singa bendanmo lan mai to' pangala'-ala'na, iatu to pasanggangna mintu' bangsa ke'de'mo, tassu'mo lan mai inanna, la umpopempadang lo'bangi tu padangmu; mintu' tondokmu la disabu'i, naurunganni tae'mo misa' tau torro lan.

⁸Iamoto la membungku' karungkomi sia umbating sia unnurruk-urruk, belanna iatu katorrong-toronganna PUANG tae'pa natoyang dio mai kaleki:

⁹Allo iato iatu datu sia mintu' arung la pa'de deata, kadanNa PUANG, napussak penaanna tu mintu' to minaa sia tiramban tu mintu' nabi,

¹⁰sia ma'kada nakua: O Puangta PUANG, Kamumo mandu umpapusai te bangsa iate sia iatu pa'tondokan Yerusalem, tomMi ma'kada lako kumua: La marampa'komi, anna iatu pa'dang tibua'mo la ungka'tu sunga'.

¹¹ Attu iato dipokada tu diona bangsa iate sia to lan Yerusalem, kumua: Den angin ma'pamalayu mangiri' lu dao mai mintu' tanete lan lu padang pangallaran lu lako anak dara bangsaKu; tangia angin ma'ta'pii ba'tu la ma'pamurru'i.

¹² La sae tu angin bara' kapua Kusua; totemo Aku kalena la umpokadai tu ukungan urrua tau iato mai.

¹³ Tiromi, kendeemo susi gaun tikembong; sia iatu mintu' karetana butung angin bara', na iatu mintu' darangna mandu matira' anna langkan maega: upu' allota belanna sanggangmoki'.

¹⁴ Seroi tu penaaammu, e Yerusalem, ammu makarimman; sangapapara tu tangnga' sala tonang lan penaaammu?

¹⁵ Belanna saemo tu karebanna dio mai Dan sia dipa'peissanammo tu kareba kasanggangan dio mai buntu Efraim.

¹⁶ Pokadanni mintu' bangsa, ondongpi pa'peissananni lako Yerusalem, kumua: Ba'tu pira-pira to ma'patama limbu sae dio mai padang mambela, sia unnarrak-arrak la ullaoi mintu' tondok Yehuda.

¹⁷ Susito ma'kampa pa'lak
ma'talimbungan untikui, belanna
pabalibalimo lako Kaleku, kadanNa
PUANG.

¹⁸ Iatu kedomu sia penggaurammu
umparampoi te mintu'na apa iate
lako kalemu, napobua' mintu'
kakadakeammu; mapai' tongan to sia
nari'ta' ko sae tama penaammu.

¹⁹ A'a mapa'di' ba'tengku, mapa'di'
ba'tengku! Mangunterona' sia bonnong
tu penaangku, ma'dube-dube tu ara'ku,
tae'mo kurapa', belanna urrangi oni
napiri tanduk sia arrak kasirarian.

²⁰ Dennoi kasanggangan napetambanoi
tau, ondongpi mintu' padang
mangsanmo; tae' nadikapang anna
disanggang tu mintu' tendaku, sia lan
sangpekkappidian matari tu sambo
tendaku.

²¹ Sangapapara' la untiroi tu tanda iato
sia urrangi oni napiri tanduk?

²² Belanna tang paissan tu taungKu sia
tae' natandaiNa'; iatu tau iato mai susito
pia baga sia tang keinaa; manarang
umpogau' kadake, apa tae' naissanni
umpogau' melo.

²³ Iatongku tiroi te lino tang tibori'mo sia tae' bangmo apa-apa lan; iatongku mentingara langngan langi' pa'demo tu arrangna.

²⁴ Iatongku mentingara langngan mintu' buntu, tisenon nasangmo sia mintu' tanete tige'ga'mo.

²⁵ Uмба-umba kunii mentiro, tae'mo tau, sia mintu' manuk-manuk dao langi' male nasangmo mettia'.

²⁶ Iatu padang maelo kutiro dadimo padang pangallaran, sia mintu' tondokna ro'pokmo dio oloNa PUANG, napobua' katorrong-torronganNa.

²⁷ Belanna nakua kadanNa PUANG, Nakua: Mintu' padang iate la Kupopempadang lo'bang, apa tae' Kupisanni.

²⁸ Iamoto, la rosso tu lino sia iatu langi' dao la ma'pote dibolong, belanna mangkamo Kupokada sia Kura'ta' tu iannato, sia tae'mo Kupenassanni sia Kuboko'imo.

²⁹ Belanna diona arrak pakkandarang sia to ma'pana, anna mallai tu mintu' to lan tondok; iatu tau iato mai malemo tama pangala'-ala' anna kendek langngan

buntu batu; iatu mintu' kota ditampe sia tae'mo misa' tau torro lan.

³⁰ Iamoto apa la mupogau', e iko tu sanggangmo, moi ammu ma'pakean lango-lango, moi ammu beloi ma'rupa-rupa bulaan tu kalemu, moi ammu ba'da'i malotongi tu matammu? Tae' gai'na mubeloi tu kalemu susito, mintu' pa'pangngan buni ussayuko sia morai ungka'tu sunga'mu.

³¹ Belanna kurangi tu misa' sarro, susi sarrona baine mangurria' sia sarro sume'den-me'den susi sarrona baine kianak pa'bunga', iamotu sarrona anak dara Sion; seka-seka tongan sia umpopempala' limanna, nakua: Upu'alloku, belanna la ka'tumo tu sunga'ku napobua' to papatean.

5¹ La lele-lelekomi lan lu batatta Yerusalem, tiro meloi sia kamantang tonganni sia daka'i lan lu tana lapangna, ke denni miappa', moi misa'mora tau tu umpogau' salunna sia untoe manda' kabulo-lolongan, manassa la Kupa'dei tu kasalanna.

² Moi anna ma'kada tu tau iato mai kumua: La lelukraka tuoNa PUANG umpalao duka ia sumpa tang tongan.

³O PUANG, tang Mipenunuraka tu kabulo-lollongan? Mangkamo Mibamba tu tau iato mai, apa tae' nasa'dinganni tu mapa'di'; Misanggangmo, apa natumpu tu peada', sangadinna umpamatoro lindona ondong na buntu batu sia noka mengkatoba'.

⁴Apa kukua, iatu tau iato mai bongko; tau iato mai baga liu, belanna tae' natandai tu lalanNa PUANG sia katonganana Kapenombanna.

⁵Iamoto la malena' lako to kapuana sipa'kada-kada, belanna tau iato mai untandai lalanNa PUANG sia katonganana Kapenombanna. Apa tau ia dukamoto mai ussituru'i ulle'toi tu ayoka sia ungka'tuan pepori.

⁶Iamoto anna dammakki singa lan mai pangala' tu tau iato mai sia nasanggangi guruk lan mai padang aak sia naodo' arimau buluh tu mintu' kotana, naminda-minda tu tassu' lan mai la nase'bu-se'bu, belanna budamo tu kasalanna sia tang dikemba'mo tu kakelokanna.

⁷Umba la Kukua umpa'dei tu kasalammu? Mintu' anakmu untampeMo' sia umpalao sumpa umposissareanni tu tangia kapenomban. IatongKu

mangkamo umpedia'i, ullullu'omira tananan dapo' sia tontong bangmo lan banua lonte.

⁸Iatu tau iato mai butung to darang laki kura' tu lu lako lu dio bang mai, ma'mehe'-mehe' ungdaduangi bainena solana.

⁹Ma'apai angKu tang la umparessai tu apa susito, kadanNa PUANG; ma'apai angKu tang la umpapakkanni tu bangsa susito?

¹⁰La mikendekki tu tanete anggoro'na, ammi sanggangi, apa da miratoi; alai tu tangkena, belanna tangia apanNa PUANG.

¹¹Belanna kedo tang maruru' manna napogau' to Israel sia to Yehuda lako Kaleku, kadanNa PUANG.

¹²Iatu tau iato mai umpeonganni PUANG sia ma'kada nakua: Tangia Ia pekapuangangi! sia: Tang narampoimoki' kamandasan, sia tang la untiromoki' kandean pa'dang sia karorian.

¹³Iatu mintu' nabi la susi bang angin, tae' kuasa ullopianni ma'kada: da'ito na ia kalenamo narampoi tu susinna te.

¹⁴Iamoto Nama'kada PUANG,
Kapenombanna mintu' ma'dandan
maritik, Nakua: Belanna susi kadammi
to, iamoto na iatu kadangKu lan
sadammu la kupopendadimo api na
bangsa iate susi kayu, anna pepurai
nakande tu tau iato mai.

¹⁵Tonganna la Kupasaeangkomi mintu'
bangsa mambela, e to Israel, kadanNa
PUANG, iamo misa' bangsa matontongan
tu inang den dolona, misa' bangsa tang
mutandai basana sia tang mupebuyu' tu
kadanna.

¹⁶Iatu inan tinaranna butung to kaburu'
menganga: mintu' tu tau iato mai tau
lalong nasang.

¹⁷Bangsa iamoto la umpurai nakande
tu bura padangmu sia rotimmu, sia la
ummangsanni tu mai anakmu muane
sia baine, sia la umpurai nakande
tu mintu' dombamu sia sapimmu sia
ia duka la umpurai nakande tu bua
anggoro'mu sia bua ara sia ia duka la
ussanggangi pa'dang tu mintu' tondok
ditambakukummu tu murannuan.

¹⁸Attu iato, kadanNa PUANG, tae'
dukapa angKu la umpisannikomi.

¹⁹ La dadi, ke ma'kadakomi kumua: Ma'apai anNa parampoiki' PUANG, Kapenombanta te mintu' apa iate, la mukua lako: susitu mangkaMo' mitampe ammi menomba lako deata senga' lan tondokmi, susi dukato la napokaunankomi to senga' lan misa' tondok tangia kamu puangna.

²⁰ Pa'peissananni te dio lu bati'na Yakub sia pakaleleanni lan lu Yehuda, kumua:

²¹ Perangiimi te, e bangsa baga sia tae' tangnga'na, tu kemata, apa tae' napatiro, tu ketalinga, apa tae' naparangi.

²² Tae'raka mila ungkatakua'Na', kadanNa PUANG, tae'raka mila ma'parondo dio oloKu, tu umpadadi bungin naposapa' tasik, sia napokatonan tontong tu tang nalendu'i? Moi umbassan-bassan tu bombangna, tang nalambi' duka lako, moi mematu-matu, tae' duka naleanni.

²³ Apa iate bangsa iate to toro sia pabali-bali, sorong boko'mo unturu' lalan penaanna.

²⁴ Sia tae' nama'kada lan penaanna, kumua: Melo ke mengkaolaki' lako PUANG, Kapenombanta, tu mamase umpasaeangki' uran, la uran bunga'

la uran tampak, ke attunnai sia tu umpenandangki' ba'tu pirang-pirang minggu, tu attu pegandungan.

²⁵ Apa iatu kakadakeammi untumpui te mintu' apa iate sia kasalammi umpatoyangi te mintu' kameloan iate dio mai kalemi.

²⁶ Belanna dio lu mintu' taungKu diapparan tu to tang mekaaluk, tu mangodo'-odo' susito ma'poya lumbang untanan poya la umpoya tau.

²⁷ Susi toban ponno manuk-manuk, susi dukamoto tu banuanna ponno pa'pakena, iamoto napobannangi mala'bi' sia sugi';

²⁸ malompo tu tau iato mai sia malannu'; tarru' maparrang tu kakadakeanna. Tae' namalambu' ma'paolai salu la urra'ta' kara-karana pia biung, apa moi susito maupa' duka; sia tang untonganan kara-karana to bongko.

²⁹ Ma'apai angKu tang la umparessai tu apa susito, kadanNa PUANG; ma'apai angKu tang la umpapakkanni tu bangsa susito?

³⁰ Metakuran sia megi'giran tu apa dadi lan tondok iate.

³¹ Mintu' nabi ma'nubua' tang tongan sia mintu' to minaa undi duka mesaro la'da' sia mintu' taungKu umporai tu iannato. Na apamora la mipogau' ke katampakannai?

6¹ Mallaikomi, e bati'na Benyamin, lan mai Yerusalem. Pannonii tu napiri tanduk lo' Tekoa sia tutungi tu bia' naparrang tu dukkunna dao Bet-Kerem! Belanna daa mai ulunna salu mempaan tu misa' kakadakean sia kasanggangan kapua.

² La Kusanggung tu baine melo sia dipamo'le', iamotu anak dara Sion.

³ Iatu mai pangkambi' ussolan dombana ma'baanan lako, napabendanni tu tendana tiku lao sia napakande dio lu to' riu umba-umba tu nalambi'.

⁴ Menombaki' tamane tama tananan ra' la ullaoui tau iato mai: maikomi take'de' tangnga allo! A'a umba nakua, makaroenmo, lando-landonamo tu bayo-bayo makaroen.

⁵ Maikomi take'de' bongi, anta sanggangi tu mintu' tongkonan layukna.

⁶ Belanna susimo kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Lellengi tu garonto' kayu, pabendanni tu ba'tu pira-

pira benteng la dinii urrarii Yerusalem;
iamote tu tondok naponnoi kabuttokan
sia pa'pakario-rio manna lan.

⁷Susi bubun batu umpamadingin bang
uai, susi dukato napamadingin bang
tu kakadakeanna; kamasaga'garan sia
pa'pakario-rio manna dirangi lan, balala
sia pebamba tontong bang dio pentiroKu.

⁸Eloranni tu kalemu dipa'dikki, e
Yerusalem, da Kumessarak dio mai
kalemu, da angKu padadiko padang talo
sia tondok tang dipa'tondokki.

⁹Iamote tu kadanNa PUANGna mintu'
madandan maritik: Iatu to Israel
tinampenapa mupupu susi bua anggoro';
pasulei tu limammu lako tangkena susito
ma'pupu.

¹⁰Mindara tu la kupa'kadai sia la kuada'i,
kumua anna perangii? Manassa iatu
talinganna tau iato mai tang disunna'i.
Iamoto natang parangi; iatu kadanNa
PUANG susito apa ditatta dio tau iato
mai, tae' napasiolai.

¹¹Nakabu'na' kare'dekanNa PUANG
sia mengkata'ka'na' untemme' ara'ku.
Barrakanni lako pia dio lu batatta sia
lako kasirampunanna pia muane lolle'!

Belanna pada-pada la ditingkan muane sola baine, sia to ubanan sola to matua.

¹²Mintu' banuanna tau iato mai la dipalele lako to senga' sola mintu' pa'lakna sia mintu' bainena, belanna unnangka'Na' limangKu lako mintu' pa'tondokan, kadanNa PUANG.

¹³Belanna tau iato mai randuk dio mai to bitti' sae lako to kapua undaka' bang saro bu'tu kadake; mintu'nato ma'pakena nasang; la nabi la to minaa.

¹⁴Iatu bangkena taungKu samaraa-raanna nadampi, nakua: Marampa'-marampa'! Apa tae' tu kamarampasan dio!

¹⁵Dipakasiri' tu tau iato mai, belanna apa megallian tu napogau', apa tae' bangmo natandai tu siri', ondongpi ma'lindo' batu bangmo. Iamoto la tipessambak tu tau iato mai dio lu mintu' to tipessambak; iangKu papakkanni tu tau iato mai, la tisumbang, kadanNa PUANG.

¹⁶Iamote tu kadanNa PUANG:

Bendankomi dio lu to' batatta; tiro meloi sia pekutananni tu lalan dolo, umbanna tu lalan tongan, anna ia mipolalan, anna rapa' penaammi; apa nakua tu tau iato mai: Manokakan umpolalanni.

¹⁷ Sia Kuangka'mo tu ba'tu pira-pira to ungkampaikomi, nakua: Perangii meloi tu oni napiri tanduk! Apa nakua tu tau iato mai: Manokakanni umperangii.

¹⁸ Iamoto perangiimi, e mintu' bangsa, sia la miissan, e kasirampunan tu apa urrampoi tau iato mai.

¹⁹ Perangii, e lino, manassa iatu kasanggangan Kuparampoan bangsa iate iamotu buanna mintu' tangnga'na, belanna tang naperangii tu kadangKu sia natampe tu Sukaran alukKu.

²⁰ Iamoto apara gai'na mibanNa' tu dupa dio mai Syeba sia bangle mellong dio mai tondok mambela? Iatu pemala' pantunu pu'pu'mi tang nakalo' penaangKu sia iatu pemala' pangrere'mi tang Kupopaiman.

²¹ Iamoto, kadanNa PUANG, nakua: Manassa la Kupannii ba'tu pira-pira batu katitodoan dio lu lalanna bangsa iate, nanii titodo ambe' sola tu mai anakna; to sangtondok la pada sanggang sangbanuanna.

²² Iamote tu kadanNa PUANG Nakua: La sae misa' bangsa lu daa mai ulunna salu, iamotu to sangpetayanan kapua ke'de' dio mai randan langi'.

²³ Tau iato mai untangke pana sia doke; masuang sia tang untandai kamamasean; iatu onngong'na mariak susi tasik sia ma'darang tu tau iato mai; sia sakka'mo susito la parari, la ullaoiko, e anak dara Sion.

²⁴ Iatonta rangi tu karebanna, loe tu limanta; narampoiki' kapussakan sia kamapa'diran susito misa' baine la kianak.

²⁵ Da mitassu' dio lu padang sia da misun dio lu lalan, belanna nanii pa'dang uali dio sia kamaramban tiku lao.

²⁶ E anak dara taungku, ma'dodo karungko sia umpentombangko au. Ma'pote dibolongko susito kamatean anak misa', sia mario-rioko umbating; belanna ta'pa nalaoiki' to ma'kasanggung.

²⁷ Kupadadimoko passudi bulaan dio lu mintu' taungku, mendadi to ma'paressa, ammu tandai sia umparessai tu lalanna.

²⁸ Pabali-bali tongan tu mintu' tau iato, tu tontong bang ma'palele beko; susi bangmo tambaga sia bassi, sangbulitukan nasangmo.

²⁹ Iatu sauan merambu bang, apa tima manna tassu' lan mai to' api; tae' bang

gai'na tontong dipakombong tang ma'din disarakki tu to kadake.

³⁰Nasangaimi tau salaka ditibeian, belanna Natibemo PUANG tu tau iato mai.

Pa'pangada'na Yeremia lan Banua Kabusungan

7:1-15

7 ¹Iamote tu kadanNa PUANG rampo lako Yeremia, nakua:

²Maleko ammu bendan dio ba'ba banuanNa PUANG, sia pangadaranni dio te kada iate, kumua:

Perangiimi tu kadanNa PUANG, e mintu' to Yehuda tu tama ba'ba iate la menomba lako PUANG.

³Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' madandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Pemeloi tu mintu' lalanmi sia penggaurammi, angku paunnisung marampa'komi lan tondok iate.

⁴Da mipatonganni tu kada pa'pakena, tu nakua: Iamote tu banuanNa PUANG, banuanNa PUANG, banuanNa PUANG!

⁵Tae' natongan to, apa iake mipemeloi tonganni tu lalanmi sia penggaurammi,

sia iake malambu'komi umpaolai salunna
tu tau anna solana,

⁶ iake tae'i ammi pakario-rio to sae
tang sia pia biung sia baine balu
sia tang umpatibollo rarana to tang
kasalan dio inan iate sia iake tae'i
mipengkaolai tu kapenomban senga', tu
la umpabu'tuangkomi kamandasan,
⁷ manassa la Kupaunnisung
marampa'komi misituran-turananni
lan tondok iate, iamotu padang
Kukamasean nene' to dolomi.

⁸ Apa mipatongan tu kada pa'pakena tu
tang kebattuan.

⁹ Umba nakua? Bokomokomi sia
papatean sia pasandak salu lako
rampanan kapa' sia umpalao sumpa tang
tongan sia memala'komi lako Baal sia
mengkaola lako kapenomban, tu tang
mitandai-

¹⁰ ammi mane sae umpennoloiNa' lan
banua iate, tu diniu unggente' sangangKu,
mikua: Tilendokmokaan! kumua ammi
pogau'i te mintu megallianna?

¹¹ Iate banua iate, tu diniimo unggente'
sangangKu, misangaraka lo'ko' pa'gora'?
Iatu Aku, Kutiro nasangmo, kadanNa
PUANG.

¹² Belanna ma'dinkomi male lako to' inanKu dio Silo, tu pamulanna Kunii umpaunnisung sangangKu; tiromi tu apa mangka Kuparampoanni, natumang mintu' kakadakeanna taungKu Israel.

¹³ Totemo, belanna mipogau' te mintu' penggauran iate, kadanNa PUANG, sia Kupa'kadaikomi, ke makale' sia ke karoen, apa tang miperangii sia Kukambaroangkomi, apa tae' bang mimebali.

¹⁴ Iamoto nabanua iate, tu mangkamo dinii unggente' sangangKu sia tu miposande', sia inan iate tu Kukamaseangkomi sia nene' to dolomi, la kuparampoi kasanggangan susitu mangka Kuparampo lako Silo dolona,

¹⁵ sia la Kusualekomi dio mai oloKu, susitu mintu' siulu'mi Kusuale, iamotu mai bati'na Efraim.

Kapemalaran lako datu baine dao ba'tangna langi'

7:16-20

¹⁶ Iatu iko, da mupassambayanganni te bangsa iate, da mumeongli' umpengkamoyanni sia umpalakuanni sia

da muparukuNa', belanna manokaNa'
umperangii tu passambayangmu.

¹⁷Tae'raka mutiroi tu apa napogau' tau
iato mai lan lu mintu' tondok Yehuda sia
dio lu mintu' batatta Yerusalem?

¹⁸Iatu mai anakna urruruk kayu sia
iatu ambe'na umpadukku api na iatu
bainena ma'gerok ta'pung la nagaragai
pa'ranggina dipenomban lako datu baine
dao langi' sia untedok pemala' pantedok
lako kapenomban senga' la umparosso
penaangKu.

¹⁹Apa Akuraka tu naparosso, kadanNa
PUANG? Tang kalenaraka tu naparosso,
naurunganni kasirisan tongan?

²⁰Iamoto, kadanNa Puangta PUANG, iatu
kasengkeangKu sia kare'dekanna ara'Ku
la tibarrak indete inan iate, lako toline
sia lako mintu' olo'-olo', lako mintu'
garonto' kayu dio lu padang sia lako
mintu' bura padang; iamoto tu la dukku
tang pa'de-pa'de.

Kapengkaolan lako PUANG ondong ia na kapemalaran

7:21-28

²¹Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik, Kapenombanna
to Israel, Nakua: Pasisolai tu pemala'
ditunu pu'pu'mi na pemala' pangrere'mi,
mikandei tu duku'na,

²²belanna iatongKu solanni tassu' lan
mai tondok Mesir tu nene' to dolomi, tae'
angKu ma'kada ba'tu mepasan lako tau
iato mai tu diona pemala' ditunu pu'pu'
ba'tu pemala' pangrere',

²³sangadinna pepasan iate Kupokadan
tau iato mai, kumua: La miperangii
te kadangKu, iake susito iate Aku
te KapenombammiNa' na kamu
taungKukomi; la mituru' tu mintu' lalan
Kupasanangkomi, ammi makarimman.

²⁴Apa tang ma'perangi tu tau iato mai,
sia tae' napalidanni talinga, sangadinna
makarra' bang unturu' lalan penaa
kadakena; iatu tau iato mai sorong
boko', tae' namennolo,

²⁵randuk tonna tassu' tu nene' to dolomi
dio mai tondok Mesir sae lako allo iate.

Sia kusua lako kalemi tu mai taungKu, iamotu mintu' nabi, ke makale' sia ke karoen.

²⁶ Apa tang naperangiiNa' tu tau iato mai sia tae' napalidanni talinga, sangadinna umpamakarra' bang penaanna losong pole' na iatu nene' to dolona.

²⁷ Mupokada tu mintu' kada iate lako tau iato mai, apa tang naperangiiko sia mukambaroan, apa tang napebaliiko.

²⁸ Iamoto la mupokada tu diona a'ganna, kumua: Iamote tu misa' bangsa, tu tang umperangii kadanNa PUANG, Kapenombanna sia untumpu peada'; iatu kabulo-lollongan sisayurammo sia kada tang tongan mannamo dio pudukna.

Lombok Pura tau

7:29–8:3

²⁹ Ku'ku'i tu beluakmu ammu tibe, sia unnurrukko umbating dao lu tanete karing, kumua: Nasualemo PUANG sia Natampemo te pa'rapuan iate tu narampoi kasengkeanNa.

³⁰ Belanna iatu bati'na Yehuda umpogau' kadake dio pentiroKu, kadanNa PUANG; iatu apa megallian napalanmo banua,

tu mangka dinii unggente' sangangKu,
anna ruttakki.

³¹ Nagaragaimi tu mintu' inan pemalaran
dao buttu-buttu Tofet diong lombok
Ben-Hinom, la untunui tu mai anakna
muane sia baine, iamotu apa inang tae'
len Kupepasananni sia inang tae' len
bu'tu lan penaangKu.

³² Iamoto, kadanNa PUANG, la sae tu
allona, anna tang disangaimo Tofet ba'tu
lombok Ben-Hinom, sangadinna lombok
Pura tau: napanglamunni bangmi tau tu
Tofet, belanna tae'mo tu inan.

³³ Ondongpi mintu' batang rabukna
bangsa iate napopendurukan manuk-
manuk dao langi' sia napokande mintu'
olo'-olo' dao kapadanganna, na moi
misa' tau tae' unnula'i.

³⁴ Dio lu mintu' kota Yehuda sia dio lu
mintu' batatta Yerusalem la Kupa'dei tu
arrak kaparannuan sia kamaruasan sia
gamara to ma'rampanan kapa', belanna
tondok iate la sanggangmo.

8¹ Attu ia dukato, kadanNa PUANG,
la napatassu' tau tu bukunna mintu'
datu to Yehuda sia bukunna mintu'
arungna sia bukunna mintu' to minaa
sia bukunna mintu' nabi sia bukunna

mintu' to lan Yerusalem diong mai panglamunanna.

²Anna tale'i dio patu allo sia bulan sia mintu' ma'dandan maritik dao langi', tu nakamali' sia napengkaolai sia naturu' sia nadaka', nanii menomba; mintu' buku iato tang la dirampun ba'tu dilamun, sangadinna la mempangangku' dio lu padang.

³La'biran mate ke la tuomira tu torrora, iamotu mintu' to torropa dio lu pa'rapuan kadake iate, dio lu mintu' inan Kunii urrambai tu tau iato mai, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

Kasalan sia ukungan

8:4–9:26

⁴La mupokada lako tau iato mai kumua: Nakua kadanNa PUANG: Denraka to tobang anna tang malimbangun sule, denraka to sumepang senga' anna tang tibalik sule?

⁵Ma'apai te bangsa iate nadisangai: To sorong boko' na iate Yerusalem: To sorong boko' tarru'? La'ka' bang lako pa'pakena, sia mengkailing tu tau iato mai mengkatoba'.

⁶ Kupeandallingmo sia Kuperangii-rangiimo, manassa tau iato mai umpokada apa kelok; moi misa' tae' umpenassanni tu kakadakeanna, nakuami: Apara tu kupogau'? Mallaimi sola nasang sorong boko' susito darang ma'dondo tama tananan ra'.

⁷ Moi anna tambolang dao lu langi' untandai tu attunna sia bu'ku' sola kaluppini' na kaloko' ungilalai duka attu kampoanna, sangadinna taungKu manna tu tang untandai katongananNa PUANG.

⁸ Umba la mikua ma'kada kumua: Kami te to paissan; sia dio kaleki tu Sukaran alukNa PUANG? Manassa iatu penaa pa'pakenanna mintu' to massura' untonno' leko'i.

⁹ Dipakasiri' sia masussa, ondongpi pussak tu mintu' to paissan, belanna natumpu tau iato mai tu kadanNa PUANG; kapaissanan apa toda dio kalena?

¹⁰ Iamoto Kueloranni tu baina tau iato mai naala to senga' sia iatu pa'lakna diben to untaloi. Belanna randuk dio mai to bitti' sae lako to kapua undaka'

bang saro bu'tu kadake, mintu'na to ma'pakena nasang la nabi la to minaa.

¹¹ Iatu bangkena anakna baine taungku samaraa-raanna nadampi, nakua: Marampa', marampa'! Apa tae' tu kamarampasan dio.

¹² Dipakasiri' tu tau iato mai, belanna apa megallian tu napogau', apa tae' bangmo natandai tu siri', ondongpi ma'lindo batu bangmo. Iamoto la tipessambak tu tau iato mai dio lu mintu' to tipessambak; iake dipapakkanni tu tau iato mai, la tisumbang kadanNa PUANG.

¹³ La Kurampun tu bua kapatongananna tu tau iato mai, kadanNa PUANG: dio lu garonto' anggoro' tang membua sia dio lu garonto' ara tang membua, ondongpi iatu daunna malayumo; sia tang napalan penaanna tu apa Kukamaseanni.

¹⁴ Ma'apai anta la unno'ko' indete? Sirampunkomi, maikomi tatama tondok ma'tambakuku, moi tadio lu, inang la sanggang dukaki', belanna Nasorongmoki' PUANG, Kapenombanta, lako kasanggangan sia Napairu'moki' rasun, belanna kasalanmoki' lako PUANG.

¹⁵ Moi tarannuan kamarampasan, apa tae' bang tu melona, moi anta rannuan allo kamalekean, apa metakuranna manna.

¹⁶ Daa mai Dan dinii urrangii tu sumaunna mintu' darangna, sia iatu mai darangna ma'mehe'-mehe', natiseno-seno tu mintu' tondok; tau iato mai saemo untaloi tu mai padang sia uningkandei tu mai burana, sia ussangang tondok sia iatu mai pa'tondokan.

¹⁷ La Kupasaeangkomi tu ba'tu pira-pira ula' keipo, tu tang natulak pa'basa-basa, anna totokkomi, kadanNa PUANG.

¹⁸ Tang kutanan tongan mapa'dikna tu penaangku, lendu' masussanna penaangku!

¹⁹ Perangiimi tu sarrona anakna baine taungku dio mai mintu' tondok, kumua: Umbai tae' PUANG dio Sion, umbai tae' tu Datunna dio? – Ma'apari tu mai rapang-rapang dipodeatanna tau iato napa'dikki tu penaangku, sia apa tang kebattuan dio mai padang tau.

²⁰ Lendu'mo tu pegandungan sia upu'mo tu pealloan, natae' bang sia tadirampanan.

²¹ Sanggang tonganna' napobua' kasangganna anakna baine bangsaku, ma'pote dibolongna' sia magiangna'!

²² Tae'raka balsen dio Gilead, tae' raka misa' to ma'dampi? A'a ma'apai tu bangkena anakna baine bangsaku natang sikemun?

9 ¹ A'a, kenna la uai tu ulungku sia matanku susito kalimbuang, angku tangi'i ke allo ke bongi tu mintu' to dipongko dio lu anakna baine bangsaku.

² A'a kenna dennora kuissan tu misa' pa'bongian dio lu padang pangallaran manassa kutampe te bangsaku sia umpatoyangna' kaleku dio mai, belanna to ma'gau' sala nasang tu tau iato mai sia sangtuntunan to tang maruru'.

³ Ma'neko-neko tu lilana susi pana digi'tingan ponno buttok sia tae' namalambu' ma'parenta lan lu tondok sia tae' upu'na umpasisonda kakadakean napogau', sia tae' natandaiNa' tu tau iato mai, kadanNa PUANG.

⁴ Pada kanandaikomi kalemi dio mai solami sia da mirannuan moi misa' siulu' belanna iatu mintu' siulu' pa'pakenan sia lu lako lu dio mai ma'palele beko.

⁵Iatu tau iato mai pada umpakena solana sia tae' nama'kada tongan; napopa'biasa tu lilana ma'kada tang tongan sia urruttakki kalena umpogau' kakelokan.

⁶Indete tu nanii sitoppo'-toppo' pa'pakario-rio sia sitombon-tombon pa'pakena; tae' namorai tu tau iato mai untandaiNa', kadanNa PUANG.

⁷Iamoto, nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Manassa la Kupakombong sia la Kusudi tu tau iato mai, belanna apapa tu la Kupogau' diona anakna baine taungKu?

⁸Iatu lilana tau iato mai susito tinaran papatean, tu ma'kada tang tongan; iatu pudukna pada ma'kada marampa' sola tu mai solana, apa lan penaanna natananan poya.

⁹Ma'apai angKu tang la unnukungi tu tau iato mai diona tu apa iate, kadanNa PUANG, ba'tu ma'apai angKu tang la umpabala'i tu bangsa susite?

¹⁰Diona tu mintu' buntu angKu tumangi' sia untannun bating sia diona tu lili'na padang alla' angKu sumarro, belanna talomo sia tae'mo misa' tau unnoi sia tae'mo oni ma'dandan patuoan dirangi

dio; la mintu' manuk-manuk dao lu langi'
la mintu' olo'-olo', mallai nasangmo,
pa'de pallan.

¹¹ Iatu Yerusalem la Kupadaun launan,
napopembunianni serigala sia iatu mintu'
kota Yehuda la Kupopempadang lo'bang,
na moi misa' tau tae'mo untorroi.

¹² Mindara tu paissan la untandai
te apa iate? Mindara tu mangka
Nanii PUANG ma'kada, naurungan
ma'din umpa'peissananni, kumua apa
bannangna anna sanggang te padang
iate sia talo susi padang pangallaran to
moi misa' tau tae'mo unnolai?

¹³ Nakua kadanNa PUANG: Belanna
naboko'i tau iato mai tu Sukaran alukKu
tu Kupadio tingayona sia tae' naperangii
tu gamarangKu sia tae' napasiolananni
tu kedona,

¹⁴ sangadinna unturu' kamakarrasan
penaanna sia umpengkaolai Baal, susitu
naadaranni nene' to dolona.

¹⁵ Iamoto nakua kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik,
Kapenombanna to Israel, kumua:
Tonganna la Kupakande apsantin sia la
Kupairu' rasun tu tau iato mai.

¹⁶ Sia la Kupasisarak-sarak tu tau iato mai dio lu mintu' bangsa, tu tae' natandai sia tae' natandai nene' to dolona sia la Kupaula'i pa'dang, sapuranna Kusabu'i.

¹⁷ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, nakua: Kilalai sia tambai tu baine umbating sia pesuanni tu baine malute anna sae,

¹⁸ anna madoi' umbarrakangki' tu misa' bating, naurunganni sitanutuan sia lolong tu uai matanta.

¹⁹ Belanna dirangi lan mai Sion tu bating iate nakua: A'a, sanggangmokanni! Natoding tonganmokan siri', belanna diparukumokan untampe tondokki sia dipongkamo tu mintu' banuangki.

²⁰ Iamoto, e kamu mintu' baine, perangiimi tu kadanNa PUANG, la mitanding talinga tu kada sun dio pudukNa; ada'i tu mintu' anakna baine umbating sia siadarangkomi ma'rio-rio:

²¹ Iatu mammaran mata menteka'mo tama pentiroangki, sia tarru'mo tama tongkonan layukki, sia ummangsanni pia dio lu lalan, sia to mangura dio lu padang;

²² – nakua kadanNa PUANG: Ma'kadako
– iamo napourung to na iatu batang
rabukna tau situlambenan,
susi pangangku' dio lu padang sia susi
gandung dika'pan tobang dio boko'na to
ungka'ta'i,

namoi misa tau tae' urrampunni.

²³Inde sia tu kadanNa PUANG: Iatu to
maluangan ba'tengna, da nasattuanni tu
kamaluanganna sia iatu to matoto' da
nasattuanni tu kamatotoranna sia iatu to
sugi' da nasattuanni tu kasugiranna,

²⁴apa iatu to la morai massattuan,
melo ke massattuanni, belanna paissan
sia natandaiNa', kumua Akumo tu
PUANG, tu umpalalo kamasokanan
sia kamalamburan sia kamaloloan
dao kuli'na padang; belanna naala
penaangku tu to massattuan susito,
kadanNa PUANG.

²⁵Tonganna la sae tu allo, kadanNa
PUANG, ke Kuukungi tu mintu' to
disunna'i, apa butungpa to tang
disunna'i;

²⁶iamotu Mesir sia Yehuda sia Edom
sia to Amon sia Moab sia mintu' tu to
disoppo kurin, tu torro lan lu padang
pangallaran, belanna mintu' tu bangsa

iato tae' nadisunna'i, apa mintu' bati'na to Israel iamotu tang disunna'i penaanna.

Diona PUANG Kapenomban sia dipa'deatainna

10:1-16

10 ¹Perangiimi tu kada tu Napokada PUANG lako kalemi, e bati'na Israel!

²Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Da mipeolai tu lalanna mintu' bangsa sia da mipotirambanni tu mintu' tanda dao langi', belanna napotiramban mintu' bangsa.

³Belanna iatu pekaalukanna mintu' bangsa tae' gai'na: belanna iatu apa iato susito kayu sanglongki' lan mai pangala', iamo panggaraga to pande tu diuasei;

⁴nabeloi salaka sia bulaan; namanda'i ba'tu pira-pira paku sia napa'tong pepa'tong, kumua da natigoyang.

⁵Iatu rapang-rapang dipodeata iato susi payo-payo lan pa'lak katimun tang naissan ma'kada-kada; dibulle bangpi, belanna tang naissan lumingka. Da mikataku'i, belanna tae' napogau'

kadake, sia umpogau' kameloan tae' duka dio kalena.

⁶Moi misa' tau tae' tu padamMi, o PUANG! PasareonganKomi sia pasareongan tu sangamMi umpapayan kamatotoran.

⁷Mindara tu la tang ungkatakukomi, o Datunna mintu' bangsa? Manassa Kamu tu sipatu dikatakukomi! Belanna dio lu to matarruna mintu' bangsa sia mintu' datunna tau iato mai tae' tu padamMi.

⁸Iatu tau iato mai baga sia bebe', belanna tae' naangga'i tu pangadaran iato, kayu bangsia ia to.

⁹Iatu salaka dibabak dibaa dio mai Tarsis, na iatu bulaan dio mai Ufas, panggaraga to manarang sia pa'tampa pande bulaan la dikalasaranni sia iatu pakeanna lango-lango sia lango-lango makaseda; mintu'nato pengkarangan to pande.

¹⁰Apa PUANG, Iamo Kapenomban tongan, Iamo Kapenomban tuo sia Datu matontongan; tete dio kare'dekanNa anna tigega' tu lino sia iate mai bangsa tae' untananni tu kasengkeanNa.

¹¹ – La susi kadammi lako tau iato mai, kumua: Iatu mintu' deata, tu tae'

napadadi langi' sola lino, la pa'de dao mai kuli'na padang sia lan mai nasambo langi',-

¹²Iamo Puang tu mangka umpadadi lino tete dio kamatoranNa sia tu umpatepu lipu daenan tete dio kakinaanNa sia umballa' langi' tete dio tangnga' kinaanNa.

¹³Iake umpatassu'i kadanNa, mongngo' tu uai dao langi' sia umpakendek salebu' dio mai randan langi'; Ia umpadadi kila' naturu' uran, sia umpatassu' angin lan mai pa'palumpunanNa.

¹⁴Attu iato iatu mintu' to lino baga sia tang paissan; iatu mintu' pande bulaan natoding siri' diona rapang-rapang dipodeata, belanna iatu mintu' pa'pati'no'na tae' natongan, sia tae' penaa lan.

¹⁵Mintu'nato tae' gai'na sia misa' panggaraga pa'popetaa; iake narampoi ukungan, sabu'mi.

¹⁶Apa tae' nasusito tu taana Yakub; Iamo Tokumombong sanda mairi' sia garonto' mana'Na to Israel: tu digente' PUANGna mintu', ma'dandan maritik.

To Yehuda narampoi kasanggangan kapua

10:17-25

¹⁷ Angka'i tu pa'bungku'mu diong mai padang, e iko tu dipatama limbu.

¹⁸ Belanna inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Tonganna, iate attu iate la Kutua' tu pa'tondokan iato sia la Kupakapussakan tu tau iato mai, anna kabu'tui.

¹⁹ A'a dikka' tu aku belanna balalaku! Tumbai mapa'di'na tu bangkeku. Manassa la ma'kadana' kukua: Io, sipatu la kuperasai te pa'di' iate.

²⁰ Sanggangmo tu tendaku, sia mintu' ulangna ka'tumo; natampemo' mintu' anakku sia pa'demo tu tau iato mai; moi misa' tae'mo umballa'i tu tendaku sia untoke'i tu kulambunna.

²¹ Belanna mintu' to mangkambi' baga sia tae' nadaka'i tu PUANG, iamoto anna tae' napaissan sia sisarak-sarak tu mintu' patuoanna.

²² Perangii tu misa' kareba! Tonganna saemo tu misa' kamarekoan kapua daa mai ulunna salu la umpopempadang

lo'bangi tu mintu' kota Yehuda
napoinanni serigala.

²³ Kuissan, o PUANG, kumua iatu lalanna
tolino, tae' napangeloranna kalena sia
tae' nakuasa male umpapatui tangkena.

²⁴ Pa'di'na', o PUANG, apa pasitinayai
kamalamburan, da nabannang dio
kasengkeamMi, da Miparatona'.

²⁵ Barrakanni tu kare'dekamMi lako
mintu' bangsa, tu tae' natandaiKomi,
sia lako mintu' pa'rapuan tu tang
metamba ussa'bu' sangamMi; belanna
naampello'mo tau iato mai tu Yakub,
ondongpi naampello' sia nasappii sia
napopempadang lo'bang tu tondok
natorroi.

To Yehuda umpoka basse Natanan Puang

11:1-14

11 ¹Inde sia tu kada dio mai PUANG
lako Yeremia, nakua:

²Perangii te kada basse iate sia
ma'kadako lako mintu' to Yehuda sia to
lan Yerusalem,

³sia pokadanni tau iato mai, kumua: Inde
sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna

to Israel, Nakua: Tampak ropu lako tu tau tae' naperangii tu kada basse iate, ⁴tu Kupepasanan lako nene' to dolomi to allo Kunii umpatassu'i lan mai tondok Mesir, lan mai dapo' bassi, Kukua: Perangii tu gamarangKu sia pogau'i tu mintu' apa tu Kupepasanan lako kalemi, ammi dadi taungKu anna Aku dadi Kapenombammi, ⁵angKu parampo randannai tu apa Kupalaoammo sumpa unnallu'i lako nene' to dolomi, la ungkamaseanni misa' padang, tu sebo pangandu' sia tani' enoan, susitu naappa' allo totemo. Mebalimo' angku ma'kada kukua: Amin, o Puang.

⁶Ma'kadami PUANG lako kaleku, Nakua: Pa'peissananni te mintu' kada iate lan lu mintu' kota Yehuda sia dio lu mintu' batatta Yerusalem, kumua: Perangii te mintu' kada basse iate sia palaloi.

⁷Belanna Kutonganni tongan unnada'i tu nene' to dolomi allo iato tongKu patassu'i tu tau iato mai lan mai tondok Mesir sae lako allo iate, ke makale' sia ke karoen kumua: Perangii tu gamarangKu.

⁸Apa tae' naperangii tu tau iato mai sia tae' natananni talinga, sangadinna

pada lolang unturu' kamakarrasan penaa kadakena: iamoto angKu parampoanni tu kada basse iate, tu Kupepasanan ungaritutui, apa tae' nakaritutui.

⁹Sia Nakuapa PUANG lako kaleku: Diapparammo tu kasipakulu-kuluan dio lu to Yehuda sia to lan tondok Yerusalem.

¹⁰Tibalikmo tu tau iato mai lako kakadakeanna nene' to dolona, tu mengkailing umperangii kadangKu, sia menturu' lako tu deata la umpenombai; iatu to Israel sia to Yehuda umpokamo basseKu, tu Kutanan Kusibassei nene' to dolona.

¹¹Iamoto, nakua kadanNa PUANG: Manassa la Kuparampoi kasanggangan tu tau iato mai, natae' nama'din tu tau iato mai lessu' dio mai; iake meongli'i tu tau iato mai lako Kaleku, tae' angKu la umperangii.

¹²Da'ito nameongli' tu mintu' kota Yehuda sia mintu' to lan Yerusalem lako deata, tu nanii umpennoloan pemala' ditunu; apa tae naia la urrampananni tu tau iato mai, ke narampoimi kasanggangan.

¹³Belanna pada bilanganna tu mintu' tondokmu, pada dukato tu

mupa'deatainna, e to Yehuda, sia pada bilanganna tu mintu' lalan lan Yerusalem, pada dukato tu inan pemalaran tu mipabendanan deata dipotattan, iamotu inan pemalaran tu minii umpennoloan pemala' ditunu lako Baal.

¹⁴Iato iko, da mupassambayanganni te bangsa iate sia da mupangandoanni ba'tu umpengkamoyanni, belanna tae' Kuperangii, ke metambai lako Kaleku diona kamaparrisanna.

Diona kayu saitun nakande api

11:15-17

¹⁵Apa todara natungkanan pa'kaboro'Ku lan banuangKu? La umpalaloraka tangnga' kadakena? Ma'dinraka tu gau' sia duku' maindan umpalendu'i dio mai kalemu tu kasanggangan urrampoiko? Iake susito, la unnarrak-arrakko!

¹⁶Nasangaimoko PUANG garonto' saitun maluna sia maelo diona bua malapu'na; iatonna kande api tu daunna sikanetekan sia napissanni api tu tangkena.

¹⁷ Belanna PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu untananko, mangkamo umpokada misa' kasanggangan la urrampoiko, napobua' kakadakean napogau' to Israel sia to Yehuda la umpa'dikki penaangku tete dio kaumpennoloanna pemala' ditunu lako Baal.

Nabi Yeremia la dika'tu sunga'na

11:18–12:6

¹⁸ PUANG umpaissannina' tu iannato, iamoto angku issanni; attu iato Mipaombo'i lako kaleku tu penggauranna tau iato mai.

¹⁹ Iatu aku susina' anak domba tang paissan, tu direnden la ditunu sia tae' kutandai tu kasipakulu-kuluanna tau iato mai la unneana', tu ma'kada nakua: Maikomi tasanggangi tu kayu iato sola buanna, melo ke tasabu'i lan mai tondok to tuo, damo nakilalai tau tu sanganna.

²⁰ Apa o PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Tomangra'ta' malambu' sia tu untoba ba'teng sia penaa, inang la kutiro tu pa'bala'Mi lako tau iato mai,

belanna lako Kalemi kunii ussorongi tu kara-karaku.

²¹ Iamoto nakua kadanNa PUANG diona tu to Anatot, tu la ungka'tu sunga'mu sia tu ma'kada nakua: Da muma'nubua' tete dio sanganNa PUANG, da mumate kipatei-

²² iamoto nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Manassa la Kuukung tu tau iato mai; iatu mintu' to mangura la mate nakande pa'dang sia iatu mintu' pia muane sia pia baine la mate karorian,

²³ sia moi misa' tae'mo la torro tu tau iato mai; belanna iake taun kadiukungannamo, Aku la umparampoi kasanggangan tu to Anatot iato.

12 ¹ TonganKomi Kamu o PUANG, ke la sikara-karaki'; apa moi susito, moraina' la sipa'kada Puang diona tu mai apa malambu', kumua: Ma'apai anna maupa' tu lalan to tang mekaaluk, sia manaman bang ia tu mintu' to ma'kedo tang maruru'?

² Mitananmo tu tau iato mai sia mennuaka'mo; lobo'mo sia membuamo. Moi mandappi'Komi dio pudukna tau iato mai, apa mambela dio mai ba'tengna.

³ Apa Kamu, o PUANG, untandaina' sia Mitirona' sia Misudi tu penaangku, ba'tu ma'patumbai lako Kalemi. Rambai tu tau iato mai susito domba la ditunu sia patorro senga'i anna dipatei, ke allonami.

⁴ Sangapapira tang la katuoan tu padang sia malayu tu mintu' tananan dio lu padang? Tete dio kakadakeanna mintu' to untorroi, anna male nasang tu olo'-olo' sia manuk-manuk, belanna nakua tau iato mai: Tae' sia natiroi tu ma'katampakanta.

⁵ Iake la unturu'ko to lumingka, nabo'yokki dukako: Naumba la mukua silomba tu mai darang? Lan padang rapa' tae' mumanaman, umba la mukua lan lu pangala' makampunna biring Yordan?

⁶ Belanna moi mintu' siulu'mu sia mintu' sangdadianna ambe'mu tang maruru' lako kalemu, metamba tu tau iato mai dio boko'mu umpekapuai gamaranna; da mupatonganni, ke ma'kada mammi'i lako kalemu.

To Yehuda napakario-rio bangsa nasikandappiran

12:7-17

⁷ Kutampemo tu banuangKu, Kutibe tu mana'Ku; iatu pa'kaboro'na penaangKu Kusorongmo tama limanna ualinna.

⁸ Iatu kedona mana'Ku susito singa lan pangala' lako Kaleku, naburrungi lenNa', iamoto angKu kagi'gi'i.

⁹ Iatu mana'Ku susito manuk-manuk pamburi'tik bulunna; iatu mai langkan maega sae umpatama limbui. Malemokomi, rampunni tu mintu' olo'-olo' dio lu padang anna sae kumande.

¹⁰ Buda tu to mangkambi' ussanggang pa'lak anggoro'Ku sia ullunggenak pa'lakKu, sia umpopempadang aak pa'lak balloKu,

¹¹ sia napopempadang lo'bang; makarorong sia sanggang Kutiro lako, sia sanggang nasangmo tu mintu' padang; na moi misa' tau tae'mo umpalan penaai.

¹² Dao lu mintu' tanete rangke lan lu padang pangallaran narampoimo to

ma'kasanggung, belanna nasabu'imo pa'dangNa PUANG tu padang randuk dio mai randan sangbalinna sae lako randan sangbalinna, naurunganni moi misa' tau tae' namanaman.

¹³Lise' gandung naambo' tau, apa duri nasasa', unta'ka'i kalena, apa tae' namembura. Iamoto la masiri'komi tu diona bura padangmi, napobua' kare'dekanNa PUANG.

¹⁴Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Iatu mintu' to kadake tu nasikandappiran Yehuda, tu ullaoi mana' Kukamasean taungKu Israel, la Kusintak lan mai tondokna, sia iatu mintu' to Yehuda la Kusintak lan mai tangngana tau iato mai.

¹⁵Apa iangKu mangka ussintakki tu tau iato mai, la Kukamasei pole' sia pada la Kubaa sule lako mana'na sia lako padangna.

¹⁶Sia iake birisanni tu tau iato mai umpopa'biasa kalena unnola lalanna taungKu, naurunganni umpalao sumpa tete dio sangangKu, kumua: La lelukraka tuoNa PUANG! susi dolona tu tau iato mai unnada'i taungKu umpalao sumpa tete dio Baal, manassa iake susito, la dipasangbilangan duka taungKu.

¹⁷ Apa iake manokai tu tau iato mai umperangiiNa', manassa la Kusabu'i sia Kupisanni, kadanna PUANG.

Diona salipi' lenang buruk

13:1-11

13 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua: Maleko, allianni kalemu tu misa' salipi' lenang: posalipi'i, apa da mupakannai uai.

²Unnallimo' misa' salipi', susitu kadanNa PUANG, angku posalipi'i.

³Saemi tu kadanNa PUANG urrampoina' ma'penduanna, Nakua:

⁴Alai tu salipi' mangka mualli tu mupake, ke'de'ko ammu male lako Efrat, ammu bunii dio lan sapak batu.

⁵Ta'kala malemo' angku bunii dio Efrat, susitu Napesuan PUANG lako kaleku.

⁶Iatonna masai allomu lendu'na, saemi kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua: Ke'de'ko mumale lako Efrat, ammu alai dio mai tu salipi' tu Kusuako umbunii dio.

⁷Ta'kala malemo' lako Efrat, kutiroi tiku lao, angku alai tu salipi' iato dio mai inan kunii umbunii, apa burukmo, tae'mo apa la napatu.

⁸ Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

⁹ Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: La Kupaburuk susi dukato tu kamala'biran kapuana Yehuda sia Yerusalem.

¹⁰ Iate bangsa kadake iate, tu mengkailing umperangii kadangKu sia iatu lolang unturu' kamakarrasanna penaanna, naurunganni male mengkaola lako kapenomban senga' sia tukku menomba lako kalena, la susite salipi' iate, tu tae'mo apa la napatu.

¹¹ Belanna susi salipi' manda' lan aakna misa' muane, susi dukato Kupamanda'mo tu mintu' to Israel sia to Yehuda lako Kaleku, kadanNa PUANG, kumua anna tau iato mai dadi bangsa, tu Kupokalelean sia Kupomala'bi' sia Kupobelo, apa tae' namorai tu tau iato mai ma'perangi.

Diona busso diponnoi uai anggoro'

13:12-14

¹² Sia pokada dukai te kada iate lako tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel; iatu mintu' busso la diponnoi uai anggoro'.

Iake ma'kadai tu tau iato mai lako kalemu, kumua: Ma'apai angki tang la untandai, kumua iatu mintu busso la diponnoi uai anggoro'?

¹³ La mukua lako tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Tonganna la Kupatarru' malango tu mintu' to lan padang iate, la mintu' datu tu unnisungi isungan kapayunganna Daud la mintu' to minaa la mintu' nabi sia mintu' to lan Yerusalem.

¹⁴ Sia Aku la umpasitumbuk simisa'i tu tau iato mai anna sanggang, anna mintu' ambe' situmbuk tu mai anakna muane, kadanNa PUANG; tae' angKu la ungkaturu-turui sia umma'tananni penaa sia ungkamasei, Kutang la ussabu'iri tu tau iato mai.

Pa'pakilala ma'katampakanna

13:15-27

¹⁵ Perangii sia tananni talinga, da mimadongnga', belanna PUANG tu ma'kada.

¹⁶ Pangke'mi tu PUANG, Kapenombammi, ke tae'pi Napadadii tu pi'tuk, ke tae'pi mititodo lako buntu ke kasisalan tau

bongi, sia urranuankomi masiang, apa iatu iannato Napopendadi lillinan parrak, sia Napopembali kapi'tukan.

¹⁷ Iake manokapokomi umperangiite, manassa la tumangi' tu penaangku dio lu inan kabunianna diona kamatampoan, sia la si'dan-si'danna' tumangi', sia sitanutuan tu uai matangku, belanna dipali'mo tu pangkambi'Na PUANG.

¹⁸ Pokadanni datu sia datu baine indo'na datu, kumua: Unno'ko'komi diong inan madinganna, belanna iatu makota mala'bi'mi tobangmo dao mai ulummi.

¹⁹ Mintu' kota rampe sau'na titutu'mo, na moi misa' tau tae'mo umbungka'i; mintu' to Yehuda dipali'mo sia tae'mo torro, dipali' nasangmo sia tae' torro, dipali' nasangmo sia tae' bangmo torro.

²⁰ Bangunanni tu matammu sia tiroi minda tu sae daa mai ulunna salu! Umbamira tu domba ma'baanan dikamaseangko, iamotu mintu' domba melo?

²¹ Aparala mupokada, ke Naangkarangko Puang tu misa' pangulu iamotu tau biasamo musipalakuan pangan? Tang la ramporaka lako kalemumu tu saki susito misa' baine mangurria'?

²²Iake ma'kadako lan penaammu mukua: Ma'apai narampoina' te apa iate? – iamotu belanna kakapuanna kakadakeammu, anna tikalili' tu biring dodomu sia sombo tu kambutu'mu.

²³Ma'dinraka tu misa' to Etiopia ussondai kuli'na, ba'tu arimau buluh umpopembali bongana? Susi dukamoto umba la mikua umpogau' melo, tu inang biasamokomi umpogau' kadake?

²⁴Manassa la Kupatisambo' tu tau iato mai susi ta'pian, tu napettiaran angin dio mai padang pangallaran.

²⁵Susimoto tu toto'mu sia taamu tu Kusukarangko, kadanNa PUANG, belanna tae'mo mukilalaiNa' sia kabuttokammo tu muposande'.

²⁶Sia Aku kalena la ungalili'i tu biring dodomu sae langgan lindomu anna payan tu mupomasiri'na,

²⁷iamotu mintu' gau' salamu sia kamoraian malassummu sia passulo bongi mesirisammu. Dao mintu' tanete lan lu padang Kutiro mo tu mintu' penggauran megalliammu; upu' allomu, e Yerusalem, sangapapira mumane la masero?

Pa'pakilala diona pealloan karing**14:1-15:21**

14 ¹Inde sia tu kada sae lako Yeremia, iamotu kadanNa PUANG diona tu pealloan pannang.

²Iatu to Yehuda masussa nasang sia tae'mo namatoto' tu mintu' babanganna; iatu tau iato mai ma'pote dibolong mamma' diong lu padang; sia iatu sarrona Yerusalem kendekmo langngan langi'.

³Iatu mintu' to kapuana ussua pa'kurinanna undaka' uai; iatonna rampomo lako to' bubun batu, tae'mo uai naapparan, anna sule lo'bang tu tau iato mai umbaa bussona; kasirisan tu tau iato mai sia maila' anna umbungku' ulunna.

⁴Iatu tau iato mai rosso penaanna diona pa'lakna, belanna tae' nasae tu uran lan kuli'na padang; iamoto anna masiri' to tu ma'pa'lak sia umbungku' ulunna.

⁵Belanna moi donga birang tu kianak dio lu padang untampe duka anakna, belanna tae' bangmo riu.

⁶Iatu keledai pangala' bendan dao tanete rangke sia seka-seka susi serigala; maru'gun tu matanna, belanna tae'mo ria tuo.

⁷Moi anna iatu kakadakeangki bendan titanan sa'bi unneakan, o PUANG, pogau'i tu iannato diona sangamMi. Belanna tarru' memboko'mokan, sia lako Kalemi kinii kasalan.

⁸O Pa'rannuananna to Israel! o Patunduanna, ke attu kapussakan, ma'apai amMi la butung to sae lan tondok iate, sia butung to lendu' lalan, tu lendu' bangri ma'bongi?

⁹Ma'apai amMi susito misa' to maling sia butung to misa' pa'barani tu tang nakulle patunduan? LanKomi lu tangngaki, o PUANG, sia iatu sangamMi disa'bu' lako kaleki, iamoto da Mitampekan.

¹⁰Inde sia tu kadanNa PUANG tu diona bangsa iate, Nakua: lendu' ia naporainna tu tau iato mai salamba salao sia tae' napatadangi tu lette'na; iamoto natae' nakalo'i penaanNa PUANG. Na totemo la Nakilalaimo tu kakadakeanna sia Naukung tu kasalanna tau iato mai.

¹¹ Sia Nakua PUANG lako kaleku: Da mupassambayanganni te bangsa iate tu napomelona.

¹² Moi anna ma'puasa tu tau iato mai, tae' duka Kuperangii tu petambana, sia moi anna pemalaran pemala' ditunu pu'pu' sia kande dipemalaran, tae' duka nakalo'i penaangKu, sangadinna la Kumangsanni pa'dang sia karorian sia ra'ba biang.

¹³ Kukuami: A'a Puangta PUANG tonganna ma'kada tu mintu' nabi lako tau iato mai, nakua: tae' mila untiro pa'dang sia tae' nala urrampoikomi karorian, sangadinna karapasan tontong la Kukamaseangkomi lan inan iate.

¹⁴ Apa ma'kada PUANG lako kaleku Nakua: Tae' natongan tu apa napokada mintu' nabi iato tete dio sangangku; tae' Kusuai tu tau iato mai, ba'tu umpasanni, ba'tu ma'kada lako kalena. Iatu pa'nubua'na lako kalemi iamo patiro mendeata tang tongan sia kapakita-kitan tae' gai'na sia pa'pakena bu'tu lan penaanna.

¹⁵ Iamoto, nakua kadanNa PUANG diona tu mai nabi ma'nubua' tete dio sangangKu, moi natae' Kusuai tu tau

iato mai sia tu ma'kada nakua: La tae' kandeana pa'dang sia karorian lan padang iate – mintu' nabi iato mai la sabu' napobua' pa'dang sia karorian.

¹⁶Na iatu bangsa tu napa'nubuaran nabi iato mai, la situlambenan dio lu mintu' batatta Yerusalem, napobua' karorian sia pa'dang; na moi misa' tau tae' ullamunni, la tau iato mai la baina la anakna muane sia anakna baine. La Kupasusimoto umbarrakanni tu kakadakeanna dao ulunna.

¹⁷Iamoto pokadai te lako tau iato mai, kumua: Tae' torena sitanutuan tu uai matanku ke bongi sia keallo, belanna anak dara, lai'na bangsaku bangkemo, iamotu bangke kapua, belanna nakandalan pa'dang.

¹⁸Iake tassu'na' lako padang, dio tu mintu' to mangka nakande pa'dang. Sia iake tamana' kota, lan tu to la mate mannamo napobua' karorian! Ondongpi la nabi la to minaa lu lako lu dio mai lan lu tondok sia tae'mo apa natandai.

¹⁹Mitibe tarru'raka tu Yehuda? Nakasorromoraka penaamMi tu Sion? Ma'apari Mibambakan, kiurunganni tang mondo sule? Moi kirannuan

kamarampasan, apa tae' bang tu melona, moi angki rannuan allo kamalekean, apa metakuranna manna!
²⁰ O PUANG, kitandaimo tu katangmekaalukangki sia kakadakeanna nene' to doloki, kumua kasalammokan lako Kalemi.

²¹ Da Mitibei sia da Mitang umbilangi tu isungan kapayungan madatumMi, belanna sangamMi. MengkilalaKomi; da Mipokai tu basse tatanan sola.

²² Denraka misa' tu rapang-rapang dipodeata tu tae' gai'na dio lu mintu' bangsa ma'din umpasae uran? Ma'dinraka tu langi' umpatibarrak uran sae? Tae'raka naKamu, o PUANG, Kapenombangki? Iamoto angki rannuangKomi, belanna Kamu umpadadii tu mintu'nate.

15 ¹ Apa Nakua PUANG lako kaleku: Moi anna Musa sola Samuel bendan dio oloKu, tae' duka nala unnalai penaangKu te bangsa iate; papallai tu tau iato mai dio mai oloKu, suai male.

² Sia iake mekutanai tu tau iato mai lako kalemu kumua: Umba la kiola? la mukua lako: Inde sia tu kadanna PUANG, Nakua: Minda tu dipamanassa la mate,

la mate, minda tu dipamanassa nakande pa'dang, la nakande pa'dang, minda tu dipamanassa la karorian, la karorian sia minda tu dipamanassa la dipali', iamo la dipali'.

³Tonganna Aku la umparampoi patang rupa kasanggangan tu tau iato mai, kadanNa PUANG: iamotu pa'dang la umpatei sia asu la urriu'-riu'i sia manuk-manuk dao langi' sola olo'-olo' dao kuli'na padang la umpetarii nakande sia ussepak-sepakki.

⁴Sia la Kupadadi misa' apa metakuran tu tau iato mai lako mintu' kadatuan lan lino, belanna Manasye, anakna Hizkia, datu Yehuda tu diona apa mangka napogau' lan Yerusalem.

⁵Belanna mindapara tu la ungkamaseiko, e Yerusalem, sia mindapara la umpokariangangko, ba'tu mindapara la lempang umpekutanangko.

⁶MangkaMo' mutampe, kadanNa PUANG, sia memboko'moko, iamoto angKu unnangka' limangKu unneako sia ussangangko, belanna mata'ka' bangMo' menassan.

⁷Tonganna Aku unta'pii barang tu tau iato mai lan mintu' babangan

tondok; Aku umpasisayuranni anak, sia ummangsanni tu taungKu. Apa tae' duka natibalik tu tau iato mai dio mai lalanna.

⁸Iatu bilanganna mintu' baine balunna tau iato mai la Kupabuda anna bungin dio biring tasik; la Kupasaeann misa' to ma'kasanggung, ke tangngai allo, tu tau iato mai, iamotu indo' sia to mangura. Ta'pa la Kuparampoi kamatakuran sia ma'patirambanna tu tau iato mai.

⁹Iatu baine pempitumo kianak bonnongmo nasa'ding sia ma'ipu; lambunmo tu allona tonna masiang siapa, kasirisammo sia ka'tu rannunna. Ondongpi iatu torronapa, Kusorong la nakande pa'dang dio pentirona mintu' ualinna, kadanNa PUANG.

¹⁰Upu' alloku, o indo'ku, belanna midadiammo', misa' to te'geran, misa' to passipakkan lako mintu' pa'tondokan; tae' kuma'peindan sia tae' kukaindanan, apa pa'gantanna manna tau lako kaleku.

¹¹Ma'kadami PUANG Nakua: Manassa la Kurampanangko ammu pomeloi. Iake attu kamandasan sia kapussakan manassa la Kupasae tu to unneako umpalaku pa'tunduan lako kalem.

¹² La tesseraka tu bassi, iamotu bassi lu daa mai sia tambaga?

¹³ Mintu' barang apammu sia mintu' iananmu la Kupa'bengan butung pangrampa, tu tang dialli, napobua' mintu' kasalammu lan mintu' lili'na tondokmu.

¹⁴ Sia la Kupopengkaunanko lako ualimmu lan misa' padang tu tae' mutandai belanna dukkumo misa' api tete dio kare'dekangKu, la umballakomi.

¹⁵ O PUANG, Kamu unnissanni, kilalaina' dikka', pokarianganna' sia pembalaranna' lako mintu' to unnula'na'! Da Misabu'ina' tete dio pesuka' kalandomi; tandai, kumua untanggungna' kaditattan belanna Kamu.

¹⁶ Uмба-umba kunii unnapparan kadamMi, kukande sia iatu kadamMi kuporannu sia naposende penaangku; belanna iatu sangamMi disa'buranna', o PUANG Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁷ Tae' lenpa kuunno'ko' lan kasirampunanna to sipetaa-taan la umpasende kaleku; natoemo' limamMi, iamoto angku misa-misa unno'ko', belanna Mipatutu'imo' kasengkean.

¹⁸ Ma'apai anna tae' upu'na tu pa'di'ku sia tae' namondo tu bangkeku sia tae' nasikemun? Iatu Kamu tonganna butung to salu'-salu' marangke lako kaleku, susito uai ka'to'.

¹⁹ Iamoto, nakua kadanNa PUANG; iake mengkatoba'ko, manassa Aku unnangka'ko sule, ammu bendan dio oloKu; sia iake mupokadai tu kebattuananna sia tang ma'kada matampo, manassa la Kuposumbung pudukko. Melo ke tibalikki tu tau iato mai lako kalemu, apa da na iko tibalik lako kalena.

²⁰ Iake susito la Kupadadiko rinding tambaga untingoi te bangsa iate tu tang dikulle ussangangi moi anna la ullaoiko tu tau iato mai, apa tae' nataloko, belanna Aku la urrondongko sia la untunduiko sia la urrampanangko, kadanNa PUANG.

²¹ Sia la Kurampanangko lan mai limanna to kadake sia la Kulendokangko lan mai pa'takungkungna to masa'ga'.

Iatu kasanggangan inang la sae

16:1–17:18

16 ¹ Saemi kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

² Da mukebaine sia da naden anakmu muane sia baine lan inan iate.

³ Belanna nakua kadanNa PUANG tu diona mintu' pia muane sia baine, tu dadi lan inan iate sia diona mintu' indo'na tu ungkianakanni sia diona mintu' ambe'na tu undadianni lan padang iate:

⁴ Iatu tau iato mai la mate napobua' ra'ba biang, anna tae' nadibatingi sia tae' nadilamun anna dadi pangangku' dio lu padang sia la karorian anna iatu batang rabukna la napopendurukan manuk-manuk dao lu langi' sia olo'-olo' dao kuli'na padang.

⁵ Belanna nakua kadanNa PUANG: Da mutama banuanna to mario-rio sia da mumale umbatingi sia da'mutongkonni tu tau iato mai, belanna Kulendokammo dio mai tau iato mai tu kasalamaran Kupataranakanni sia kamaturu-turuan sia kamamasean, kadanNa PUANG.

⁶La to kapua la to bitti' la mate lan tondok iate sia tae' nadilamun tu tau iato mai sia tae' nala umbatingi tau, sia moi misa' tau tae' untori-torianni kalena ba'tu unggalettunganni ulunna.

⁷Sia tae' tau sae unti'pek-ti'pek roti tanda maindunna la umpakatana to kamatean, sia la umbenni pangiru' pa'pakatana, moi anna ambe'na ba'tu indo'na.

⁸Sia da mutama banua pa'maruasan la unno'ko' kumande sia mangiru' sola tu tau iato mai.

⁹Belanna nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, kumua: Tonganna la Kupa'dei tu arrak kaparannuan sia kamaruasan sia gamara to ma'rampanan kapa' dio pentiromi sia iato ke linomipi.

¹⁰Iake muparampoi te mintu' kada lako bangsa iate, sia ma'kada lako kalemu kumua: Ma'apai Napokadai PUANG te kasanggangan kapua iate la urrampoikan sia apara kakadakeangki sia kasalangki tu kipogau' lako PUANG, Kapenombangki?-

¹¹ La mupokada lako tau iato mai, kumua: Belanna natampeMo' nene' to dolomi, kadanNa PUANG, sia unturu'mo kapenomban senga' sia umpengkaolai sia tukku umpenombai sia natampeMo' sia tae'mo nakaritutui tu Sukaran alukKu.

¹² Sia belanna kamu te umpogau' kakadakean losong anna nene' to dolomi, iamotu pada unturu'mokomi kamakarrasan penaa kadakemi sia manoka umperangiiNa',

¹³ iamoto la Kutibekomi lan mai tondok iate lako misa' tondok tang mitandai, la kamu la nene' to dolomi na inde to dio nanii mengkaola lako kapenomban senga' ke allo sia ke bongi, belanna tae'mo Kula ungkaturu-turuikomi.

¹⁴ Iamoto, manassa la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke tae'mi nakuai tau: La lelukraka tuoNa PUANG, tu ussolan to Israel lan mai tondok Mesir.

¹⁵ Sangadinna la lelukraka tuoNa PUANG tu ussolan to Israel lan mai tondok daa ulunna salu sia lan mai mintu' tondok, tu dinii mangka unnula'i male; manassa Aku la ussolanni sule tu tau iato mai lako

padang tu mangka Kukamasean nene' to dolona.

¹⁶ La ussuaNa' to mebale buda, kadanNa PUANG, anna ia untingkanni tu tau iato mai susi bale, undinnato la ussuaNa' buda to moasu, la unnula'i dao mai mintu' buntu sia mintu' tanete, sia lan mai mintu' kalo'tok batu.

¹⁷ Belanna matangKu umpenunui tu mintu' tengkana tau iato mai, sia tae' nakabunian dio oloKu sia iatu kakadakeanna tae' nakarerungan dio pentiroKu.

¹⁸ Iamoto la dolo Kupabala'i penduan tu kakadakeanna sia kasalanna tau iato mai, belanna naruttakkimo batang rabuk megallianna sia megi'giranna tu tondokKu sia napasitutu'i apa iato tu mana'Ku.

¹⁹ O PUANG, Kamumo kamatotorangku sia tambakukungku sia pentirerunganku ke allo kapussakan! Lakomo Kalemi la nanii sae tu mintu' bangsa dio mintu' randan langi' sia ma'kada nakua: Kabuttokan manna tu mana'na nene' to doloki sia apa tae' gai'na, tu moi misa' tae' apa kebattuan napaden.

²⁰Ma'apai tu toline anna garagan kapenomban kalena? Apa tangia kapenomban!

²¹Iamoto te attu iate la Kupaissanan tau iato mai, la Kupaissanan tu kamatoranna limangKu sia kuasangKu, anna tandai kumua PUANG iamo sangangKu to.

17 ¹Iatu kasalanna to Yehuda disura' peoki' bassi sia dioki' pena intan lan papan penaanna sia dio mintu' tanduk inan pemalaranna,

²iamotu tanda kapengkilalan tu umpasala tau iato mai, sia dio lentong dipodeata diong lu mintu' garonto' kayu maluna sia dao bottona mintu' tanete,

³sia dao lu buntu dio lu padang. Mintu' barang apammu sia mintu' iananmu la Kupa'bengan butung pangrampa, tu tang dialli, napobua' kasalammu lan mintu' lili'na tondokmu.

⁴Sia la mulendokan tu limammu dio mai tu mana' mangkamo Kukamaseangko sia la Kupopengkaunanko lako ualimmu lan misa' padang tu tae' mutandai, belanna la tontong dukku tu misa' api tete dio kare'dekangKu, la umballako.

⁵Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Tampakn ropu tu to urrannuan tolino sia tu umpotakia' duku' sia untoyangan penaanna dio mai Puang.

⁶Belanna iatu a'ganna susi kayu anak tae' daunna lan lu padang aak, tu tae' nasa'dinganni, ke saei tu melona, apa tuo dio lu inan marangke lan lu padang pangallaran, iamotu padang ma'sin, tu tae' natorroi tau.

⁷Maupa' tu to rannu lako PUANG sia sande' lako PUANG.

⁸Belanna la sangtinti ia kayu, ditanan dio to' randan lalan uai sia tu merroro aka'na lako biring salu, sia tae' nasa'dinganni ke sarrangi allo sangadinna tontong bang maluna tu daunna; tae' nasopatianni ke masai tu pealloan lan sangtaun sia tae' upu'na membua.

⁹Iatu penaa mandu patangnga' na iatu mintu' apa, sia pasanggang; mindara ma'din la untandai?

¹⁰Akumo, PUANG, ussandak penaa sia ussudi ba'teng, la umpabala'i simisa'-misa'i tu tau sitinaya kedona sia sitinaya bua penggauranna.

¹¹Susi manuk lampung unnarranni tangia tallo'na, susi dukamoto tu to

urrampun tang malolo ianan; lan kamatangnga – taunna manassa la natampe sia iatu kama'tampakanna la susito baga.

¹² O, isungan kamala'biran tu masuangga tempon dio mai, o inan maಿಂದanki,

¹³ sia pa'rannuanna to Israel, o PUANG! iatu mintu' to untampeKomi la kasirisan; minda-minda tu memboko' dio mai Kalemi, la disura' tu sanganna diong padang, belanna natampemo tu kalimbuang boba iamotu PUANG.

¹⁴ O PUANG, pamatanana' angku matana; tunduina' angku makarimman belanna Kamumo tu kapudianguku.

¹⁵ Ma'kadami tu tau iato mai lako kaleku, nakua: Umbamira tu kadanNa PUANG? Melo ke saemi totemo!

¹⁶ Apa tae' kumalaku-laku lako Kalemi kumua nasae tu kamandakan, sia tae' duka kukamorai tu allo kamandakan: Kamu unnissanni. Iatu apa sun dio pudukku, ombo' dio oloMi.

¹⁷ Da Midadi apa metakuran lako kaleku; Kamumo pentirerunganguku ke allo kamandakan.

¹⁸ Nake dipakasiri'i tu mintu' to urrambaina', da na aku dipakasiri';

nake dipatirambanni tu tau iato mai, da na aku dipatiramban. Parampoimi allo kamandasan tu tau iato mai, sia poka penduanni.

Umpamadatu allo katorroan

17:19-27

¹⁹Ma'kadami PUANG lako kaleku Nakua: Maleko bendan tama babanganna taunna bangsa iato, tu naola tama sia tassu' mintu' datu to Yehuda, sia tama mintu' babangan Yerusalem,

²⁰ammu ma'kada lako tau iato kumua: Perangii tu kadanNa PUANG, e mintu' datu Yehuda sia mintu' to Yehuda sia kamu mintu' to untongkonni Yerusalem, tu tama babangan iate.

²¹Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Da mimamaa ke allo katorroan sia da mibaa pamaan tama babangan Yerusalem, ke la ungkaritutuikomi katuoammi.

²²Sia da mibaa pamaan tassu' lan mai banuammi, ke allo katorroan, sia da mikarang moi misa' duka pengkarangan, sangadinna la mipamadatu tu allo katorroan, susitu Kupepasanan lako nene' to dolomi.

²³ Apa manoka tu tau iato mai umperangii sia tae' natananni talinga, sangadinna umpabattuk penaanna sia unghanoka pangadaran.

²⁴ Apa iake miperangii tonganNa' kadanNa PUANG, sia tae' mibaa pamaan tama babangan kota iate, sangadinna mipamadatu tu allo katoroan ammi tang mengkarang allo iate,

²⁵ manassa dio mai te babangan kota iate la tama tu mai datu sia arung, tu la unnisung dao isungan kapayunganna Daud, ma'kareta sia ma'darang, la iatu mai datu sia mintu' arungna la mintu' to Yehuda sia mintu' to untongkonni Yerusalem, sia iate kota iate la natorroi tau sae lakona.

²⁶ Sia la sae tu tau dio mai mintu' kota Yehuda sia dio mai mintu' lili'na Yerusalem sia dio mai padang Benyamin sia dio mai Padang Merrantena sia dio mai Ma'buntunna sia lo' mai Pollo'na uai, anna umbaa pemala' ditunu pu'pu' sia pemala' pangrere' sia kande dipemalaran sia dupa sia la umbaa duka pemala' pa'pudian tama banuanNa PUANG.

²⁷ Apa iake manokakomi umperangiiNa', kumua: la mipamadatu tu allo katorroan

sia da mimamaa sia umbaa pamaan tama babangan Yerusalem ke allo katorroan, manassa la umpadukkuNa' misa' api lan babanganna, tu la ussappii mintu' tongkonan layukna Yerusalem sia tang pa'de-pa'deanna.

Yeremia umpemaranga to ma'tampa kurin

18:1–20:6

18 ¹Inde sia tu kada dio mai PUANG lako Yeremia, Nakua:

²Ke'de'ko ammu male rokko banuanna to ma'tampa kurin, na inde to Kunii umpokadangko tu kadangKu.

³Ta'kala malemo' rokko banuanna to ma'tampa kurin iato, anna marassan unggaragai misa' panggaraga dao pa'tampan kurin.

⁴Iake susinna salai tu kurin natampa, susitu biasa dadi diona sanglemong losso' pitti' lan limanna to ma'tampa kurin, natampa pole'omi dio mai to tu misa' kurin senga', susitu nasanganna melo la nagaraga.

⁵Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

⁶Tae'raka Kuma'din umpogau'i lako kalemi susite to ma'tampa kurin iate, e to Israel? KadanNa PUANG. Tonganna susi losso' pitti' lan limanna to tumampa kurin, susi dukamokomi to lan limangKu, e to Israel.

⁷Den attunna pissan angKu paolai salunna tu misa' bangsa sia misa' kadatuan, la unnurakki sia la ussangangi sia la ussabu'i.

⁸Apa iake mengkatoba'mi dio mai kakadakeanna tu bangsa mangka Kupaolai salu, manassa la Kupenassanni tu kasanggangan la Kuparampoanni.

⁹Denno pissan attunna angKu paolai salunna tu misa' bangsa sia misa' kadatuan la umbangunni sia la umpondokki.

¹⁰Apa iake umpogau'i apa kadake dio pentiroKu, anna tae' naperangii tu gamarangKu, manassa Kupenassanni tu kameloan mangka Kupokada la Kukamaseanni.

¹¹Totemo pokadai te lako mintu' to Yehuda sia lako mintu' to lan Yerusalem, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Manassa Kuparandanmo tu kasanggangan lako kalemi sia

Kutangnga'mo tu la miposangngna;
iamoto pada mengkatoba'komi dio mai
lalan kadakemi sia pemeloi tu kedomi sia
penggaurammi.

¹² Apa nakua tu tau iato mai: Tae'
gai'na to, belanna la unturu' bangmokan
lalan penaangki sia pada la unturu'
kamakarrasan penaa kadakeki.

¹³ Iamoto, nakua kadanNa PUANG:
Pekutananni dio lu mintu' bangsa,
mindamo mangka urrangii tu susinna te?
Lendu' ia megi'giranna tu apa napogau'
anak dara Israel!

¹⁴ Denraka nasalai ambun makko
Libanon tu mintu' buntu batu se'ponna
Libanon, ba'tu denraka nabelai marangke
tu uai masakka'na uran kamban tu tang
tore sae?

¹⁵ Moi anna susito, tang nakilalai dukaNa'
taungKu; memala' duka lako apa tae'
gai'na. Iamoto anna titodo tu tau
iato mai dio lu lalanna, iamotu lalan
masainna, belanna unnola lalan tang
dibatatta,

¹⁶ naurunganni napopendadi apa
napotiramban tau tu tondokna sia
tontong dadi misa' apa natelle tau;

minda-minda ullendu'i la tiramban sia unning-iling.

¹⁷ Susito angin rampe matallo, susi dukato la Kupasisarak-sarak tu tau iato mai dio tingayona ualinna; na iake allo kapussakannai, la Kutananni sokkong tangia lindo.

¹⁸ Attu iato ma'kadami tu tau iato mai nakua: Maikomi tadakaran tangnga' Yeremia, belanna tae' lenpa napa'de tu pangadaran dio lu mintu' to minaa ba'tu pa'timbangan dio lu mintu' to matarru' ba'tu kada dio lu mintu' nabi. Maikomi taotton kadai; sia da taperangii moi misa' tu kadanna.

¹⁹ Perangiina', o PUANG, sia tananni talinga tu kadanna mintu' to unneana'.

²⁰ Sipaturaka tu kameloan dipabala'i kakadakean? Belanna nabo'bokanna' patuang tu tau iato mai. Kilalai dikka' umba kukua bendan dio oloMi umpengkamoyanni sia undampai tu kare'dekamMi lako tau iato mai.

²¹ Iamoto popa'elo'nai tu anakna tau iato mai karorian, sorongi tu tau iato mai lako kandean pa'dang, naurunganni sisayuran anak sia balu tu mintu' bainena, sia mangsan tu mai muanena

napobua' kamatean, sia mate tu mai to manguranna nakande pa'dang lan kasirarian.

²² Nake dirangii tu kasilallakan lan mai banuanna tau iato mai, ke ta'pa Mipasaemi tu uali buda ullaoi. Belanna mangkamo umbo'bokanna' patuang la untingkanna' sia natananan buni poya tu lette'ku.

²³ Apa Kamu, o PUANG, unnissanni tu tangnga'na tau iato mai la umpateina', da Miseroi tu kakadakeanna sia da Mipa'dei tu kasalanna dio mai oloMi, sangadinna la tibambang dio oloMi. Ukungi tu tau iato mai, ke nalambi'mi tu attu kasengkeamMi.

19 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Maleko mualli misa' bussona pa'tampa kurin, mumane male sola ba'tu pira-pira pekaamberanna bangsa iato sia ba'tu pira-pira pangulunna to minaa.

² Sia tassu'ko ammu male rokko lombok Ben-Hinom tu natingayo babangan Bibang, ammu petambanni inde to dio tu mintu' kada tu la Kupokada lako kalemu,

³ kumua: Perangii tu kadanNa PUANG, e mintu' datu Yehuda sia mintu'

to lan Yerusalem. Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Manassa Aku la umparampoi kasanggangan te inan iate, naurungan tilanta' lan talinganna minda-minda tu umperangii.

⁴ Belanna natampeNa' tu tau iato mai sia napakasarembangan te inan iate, tu nanii untunu pemala' lako deata tang natandai, la tau iato mai la nene' to dolona la mintu' datu to Yehuda; sia napaponnoimo rara to tang kasalan te inan iate.

⁵ Sia nagaragan inan pemalaran tu Baal dao inan madao, tu nanii untunu anakna la napopemala' ditunu pu'pu' lako Baal; iamotu apa inang tae' len Kupepeasananni sia inang tae' len Kupa'peissananni sia inang tae' len bu'tu lan penaangKu.

⁶ Iamoto, kadanNa PUANG, la sae tu allona, anna tang disangaimo Tofet ba'tu lombok Ben-Hinom, sangadinna lombok Pura tau.

⁷ Dio inan iate la Kunii undampai tu tangnga'na Yehuda sola Yerusalem; sia Aku la ullaoi pa'dang tu tau iato mai anna songka dio tingayona ualinna sia tete dio limanna mintu' tau undaka'

lalan la umpatei, sia Aku la umbenni manuk-manuk dao lu langi' sia olo'-olo' dao kapadanganna tu batang rabukna la napopendurukan.

⁸Sia kota iate la Kupopendadi apa napotiramban tau sia dadi misa' apa nabellu'i tau; minda-minda ullendu'i la tiramban sia natelle-telle belanna diona mintu' kasangganganna.

⁹La Kupakande dukapa duku' anakna muane sia anakna baine tu tau iato mai; pada la ungkande duku'na solana lan kapu'duran sia kapussakan, tu nalaoanni ualonna sia napapussakanni to undaka' lalan la ungka'tu sunga'na.

¹⁰Ammu tessai tu busso iato dio tingayona mintu' to musolan male.

¹¹Sia la mupokada lako tau iato mai, kumua: Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: La Kupasusi dukate Kusanggang tu bangsa iate, sia kota iate, susito untesse panggaraga pa'tampa kurin, tu tae'mo nama'din dipemelo'i sule, sia la napang lamunni tau tu Tofet, belanna tae'mo inan dinii manglamun.

¹²La susimo penggaurangKu lako inan iate sia mintu' to torro lan, ondongpi la

Kupasusi Tofet te kota iate, kadanNa
PUANG.

¹³ Mintu' banua dio Yerusalem sia mintu'
tongkonan layukna datu Yehuda la
maruttak susi inan dio Tofet, iamotu
mintu' banua dao sotona nanii tau
untunu pemala' lako mintu' ma'dandan
maritik dao langi' sia umpemalaran
pemala' pantedok lako kapenomban
senga'.

¹⁴ Iatonna sulemo Yeremia, dio mai Tofet,
tu nanii PUANG ussuai la ma'nubua',
bendanmi dao tarampak banuanNa
PUANG, anna ma'kada lako mintu' to
buda, nakua:

¹⁵ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik, Kapenombanna to
Israel, Nakua: La Kupasae tu mintu'
kasanggangan, tu Kupokadamo la
urrampoi te kota iate sia mintu' kotana,
belanna umpabattukmo penaanna tu
tau iato mai sia manoka umperangii
kadangKu.

20 ¹ Iatonna rangimi to minaa
Pasyhur, anakna Imer, to minaa,
tu pangulunna to ungkumpai banuanNa
PUANG, diona mintu' kada nubua'na
Yeremia,

² nabambami Pasyhur tu nabi Yeremia
anna sangkalai lan babangan Benyamin
daona lu, dio banuanNa PUANG.

³ Iatonna masiangmo dio mai, tonna
tassu'imi Pasyhur tu Yeremia lan mai
sangkala, nakuami Yeremia lako: Tae'mo
Nasangai PUANG tu sangammu Pasyhur,
sangadinna Kamagiangantiku-lao.

⁴ Belanna nakua kadanNa PUANG: La
Kupadadiko misa' apa megiangan lako
kalemu sia lako mintu' solamu; iatu
tau iato mai la songka mate nakande
pa'dangna ualinna anna tiroi matammu
sia mintu' tondok Yehuda la Kusorong
tama limanna datu Babel, anna rampai
lako Babel sia la napatei pa'dang tu tau
iato mai.

⁵ Mintu' mana'na kota iate sia mintu'
daka'na sia mintu' iananna sia mintu'
pareanan ballona datu Yehuda la
Kusorong tama limanna ualinna, tu la
urrampai sia unnalai sia umbai lako
Babel.

⁶ Iatu iko, e Pasyhur sia mintu'
sangdadiammu la dipali' nasangkomi
sia la rampoko lako Babel sia la mateko
ammu dilamun dio, la iko la mintu'
solamu, tu munii ma'nubua' tang tongan.

Kamasussanna penaanna Yeremia**20:7-18**

⁷O PUANG, Kamu unnaranna' sia kuturu'mo tu kadamMi; tarru' matoto'Komi na aku, iamoto amMi patalo. Dadimo' pa'popetaa tu'turan allo, pantan nasitelle-telleimo' tau.

⁸Belanna iake ma'kadaona' manassa la melallakna', sia umpeolianona' kamasa'garan sia pa'pakario-rio, belanna kadanNa PUANG kupobannangi ditatta sia ditelle-telle tu'turan allo.

⁹Iake ma'kadana' kukua: Tae'mo kula ungilalai tu PUANG sia tae'mo kula ma'kada tete dio sanganNa, dadimi lan penaangku tu susi api dukku, tu ussitutu'i kaleku umpatananni, apa tang kukulle.

¹⁰Belanna kurangimo tu tau buda sibusik-bisik – den kamaramban tiku lao – nakua: Pokadai apara tu la tatandaranni! Mintu' solaku tu kusikadamakan ummanta-manta katobanganku sia nakua: Lalo sia manii tanaran anta ma'din umpasalai sia umpabala'i.

¹¹ Apa PUANG urrondongna' susi misa' pa'barani lalong; iamoto mintu' to unnula'na' la tisumbang sia tang pakulle; la kasirisan tongan, belanna tae' nalalo tu natangnga'na, iamo kaditattan matontongan sia tang dikalupai.

¹² PUANGna mintu' ma'dandan maritik, iamo Tomassudi malambu', tu untarru' mintu' ba'teng sia penaa; inang la kutiro tu pa'bala'Mi lako tau iato mai, belanna lako Kalemi kunii ussorongi tu kara-karaku.

¹³ Penanianni tu PUANG, pudii tu PUANG, belanna Narampanan tu sunga'na to bongko dio mai limanna to kadake.

¹⁴ Tampak ropu tu allo kunii dadi; nake tang maupa'i tu allo nanii indo'ku ungkianakanna'.

¹⁵ Tampak ropu tu to umparampo kareba melo lako ambe'ku, kumua: Napadadiammoko misa' pia muane. Mandu napopaiman ambe'ku tu kareba iato.

¹⁶ Elo'namo tu tau iato nasusi tu mai kota Nabaliangammo PUANG, natang umpenassanni; melo ke melambi' narangi tu sarro sia ongngo' kasirarian ke ma'tangngai allo.

¹⁷ Belanna tang Napateina' lan pa'tambukanna indo'ku, anna indo'ku bangmo kupolamunan sia tang tore tu inan taunna ma'tambuk.

¹⁸ Ma'apai angku tassu' lan mai pa'tambukan la umperasai kamaparrisan sia kamandasan sia la natonangi kamasirisan tu mai alloku sae lako upu'na?

Pa'bunga'na to nakomba-kombai datu Zedekia lako Yeremia

21:1-10

21 ¹Inde sia tu kada dio mai PUANG lako Yeremia, tonna suai datu Zedekia tu Pasyhur, anakna Malkia, sia to minaa Zefanya, anakna Maaseya lako kalena, Nakua:

²La mekutanakomi lako PUANG tu diona kami, belanna Nebukadnezar, datu Babel urrariikan; den sia manii apa napogaurangkan PUANG tu mintu' apa memangngan susi dolona, napourungi sorong boko' tu datu iato dio mai kaleki.

³Nakuami Yeremia lako: La mipokada te lako Zedekia, kumua:

⁴Inde sia tu kadanNa PUANG,
Kapenombanna to Israel: La Kupatibalik
sule tu pa'buno mitoe, tu mipake dio
lu salian benteng sirari datu Babel sia
to Kasdim, tu untama tikuikomi, sia la
Kurampun tu mintu' pa'buno iato lan
kota iate.

⁵Sia Aku kalena la urrariikomi lima
tie'te'Ku sola takia' mawatangKu,
ondongpi situang kasengkean sia
kare'dekan sia kamapallan tongan.

⁶Mintu' tu to lan kota iate la Kuparampoi
kamandasan, la toline la olo'-olo': la
mate nasang napobua' ra'ba biang iato.

⁷Mangkato, kadanNa PUANG, la
Kusorong tu Zedekia, datu Yehuda sia
mintu' pareana sia iatu mai to buda, tu
nasesannapa ra'ba biang sia kandean
pa'dang sia karorian lan kota iate, tama
limanna Nebukadnezar, datu Babel, sia
tama limanna ualinna, sia tama limanna
to la ungka'tu sunga'na; anna tang
mamase sia tang mario sia tang maturu
umpakandei bassi mataran tu tau iato.

⁸Sia ma'kadako lako te to buda: Inde
sia tu kadanNa PUANG Nakua: Manassa
la Kupatingayoangkomi te lalan lu lako
katuoan sia lalan lu lako kamatean:

⁹ Minda-minda torro lan kota iate, la mate nakande pa'dang, ba'tu karorian, ba'tu ra'ba biang, apa minda-minda tu memboko'mo naunturu' to Kasdim tu utama tikuikomi, la tuo na iatu pangrampana, iamo deatanna.

¹⁰ Belanna iatu lindoKu Kupatingo lako kota iate tang la napomelo, sangadinna la napokadake, kadanNa PUANG, anna disorong tama limanna datu Babel, tu la ussumpuni api.

Diona rapunna datu

21:11–22:9

¹¹ Diona rapunna datu Yehuda. Perangii te kadanNa PUANG, e bati'na Daud!

¹² Nakua PUANG: Madomi'komi umpaolai salunna sia rampananni tu to dirampa apanna lan mai limanna to ma'pakario-rio, da namendelok tu kare'dekangKu susi api sia dukku naurungan moi misa' tau tae' nakulle umpa'deanni, napobua' kakadakeanna mintu' penggaurammi.

¹³ Manassa Aku la unnukungko e pa'tondokan diong lombok, e buntu batu diong padang lappa', kadanNa PUANG, e kamu tu ma'kada kumua: Mindara tu

la solo' umpellambi'ikan, mindara tu la tama to' pembuniangki?

¹⁴Belanna Aku la umpapakkannikomi sitinaya bua penggaurammi, kadanNa PUANG sia Akumo la umpadukku api lan to pangala'na, anna lallei tu mintu' apa untikui.

22 ¹Nakua kadanNa PUANG: Solo'ko rokko tongkonan layukna datu Yehuda, pokadai dio te kada iate, ²pokadanni kumua: Perangii tu kadanNa PUANG, e datu Yehuda, tu unnisungi isungan kapayunganna Daud, la kamu la to mase'ponmi la iatu mai baanammi, tu tama babangan iate.

³Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Paolai salunna sia karitutui tu kamalamburan, sia rampananni tu to dirampa apanna lan mai limanna to ma'pakario-rio, da miparugii sia da mipandasai tu to sae ba'tu pia biung ba'tu baine balu; sia da mipatibollo rarana to tang kasalan dao inan iate.

⁴Belanna iake mipangu'kui umpogau'i te, manassa dio mai babangan tongkonan layuk iate la nanii tama tu mintu' datu la unnisung dao isungan kapayunganna

Daud, tu ma'kareta sia ma'darang, la ia la mintu' to mase'ponna sia baananna.

⁵Apa iake tae'i miperangii te kada iate, mangkaMo' umpalao sumpa tete dio Kaleku, kadanNa PUANG, kumua iate tongkonan layuk iate la daun lauanmo.

⁶Belanna nakua kadanNa PUANG tu diona tongkonan layukna datu Yehuda: Susiko Gilead sia sangtintiko botto Libanon lako Kaleku – ke tae'i Kupopempadang pangallarangko, tu tang natorroi tau.

⁷Aku la umpatumayai tu to ma'kasanggang la ullaoiko, pantanni pa'bunona; iamo la ullellengi tu mintu' arasi' pa'tonno'mu anna pembuanganni tama api.

⁸Attu iato buda bangsa la ullendu'i te kota iate sia sipa'kada-kada nakua: Ma'apai Napasusii PUANG to te kota kapua iate?

⁹Anna mebali nakua: Belanna naboko'imo tau iato mai tu basseNa PUANG, Kapenombanna, sia tukku umpenombai sia umpengkaolai deata senga'.

Diona Salum**22:10-12**

¹⁰ Da mitangi'i tu to mate sia da mibatingi, sangadinna iari tu to malemo tu la mitangi'i, belanna tae'mo nala sule la untiroi tu tondok kadadianna.

¹¹ Belanna inde sia tu kadanNa PUANG diona Salum, anakna Yosia, datu Yehuda, tu dadi datu ussonda Yosia, ambe'na sia tu tassu' lan mai tondok iate, nakua: tae'mo nala sule pole'o tama,

¹² sangadinna inan umba tu nanii tau umpali'i, inde to dio la nanii mate sia tae'mo nala untiro pole'i te padang iate.

Diona Yoyakim**22:13-19**

¹³ Upu' allona tu to umbangun banuanna situang katangmaloloan, sia tu unggaragai bilik tiangka' langnganna situang katangmalamburan; sia ussua-sua bang padanna to lino mengkarang tang nagadi sia tae' nasaroi.

¹⁴ Tu ma'kada nakua: La umbangunanna' kaleku misa' banua kapua sia bilik

malona' tiangka' langnganna; sia nagaragan pentiroanna tu banua iato sia nalapik kayu arasi', anna paradai parada mararang.

¹⁵ Datukomiraka, ammi sipatomporanra kayu arasi'? Iatu ambe'mi tang kumanderaka sia mangiru' sia umpogau' salunna sia kamalamburan? Iatonna iato manaman ia.

¹⁶ Nasanda tonganni tu diona to makario-rio sia to bongko, attu iato manaman ia. Tang susiraka to tu unnakuNa'? kadanNa PUANG.

¹⁷ Apa tae' mikemata sia kepenaa dio kalemi, sangadinna ungkamoraikomi saro bu'tu kadake sia umpatibollo rarana to tang kasalan sia umpandasa sia umpakario-rio tau.

¹⁸ Iamoto nakua kadanNa PUANG tu diona Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda: Tae' nala umbatingi tau susite: Oo dikka' siulu'ku muane! ba'tu: Oo dikka' siulu'ku baine!; sia tae' duka nala umbatingi tau susite: Oo dikka' puang! ba'tu: Oo dikka' to kabarre-alloan!

¹⁹ Sangadinna la nalamun tau susito ullamun keledai mate, iamotu diriu' sia ditibe dio lu salian babangan Yerusalem.

Diona Konya

22:20-30

²⁰ Kendekko langngan Libanon, ammu ma'urrukan dao, sia unnangle-angleko dao Basan, sia ma'urrukangko dao mai Abarim, belanna mintu' muane pa'kaboro'mu sanggangmo.

²¹ Iatommu marampa' siapa, ma'kadaNa' lako kalemu; apa mukua: Manokana' umperangii! Susimo lalanmu to, randuk dio mai mangurammu, belanna tae' len muperangii tu gamarangKu.

²² Mintu' to mangkambi'mu la nakambi' angin sia mintu' muane pa'kaboro'mu la dirampa. Belanna attu iato la kasirisangko sia la ditatta diona mintu' kakadakeammu.

²³ E iko to unno'ko' dao Libanon sia messerang lan lu kayu arasi', lendu' ia sarromu, ke narampoiko tu mintu' pa'di', susito baine mangurria'.

²⁴ Tonganna la lelukraka tuoKu, kadanNa PUANG, moronganna tu Konya, anakna Yoyakim, datu to Yehuda, susito misa' sissin peca' dio lima kananKu, manassa la Kusintakki duka lan mai,

²⁵ sia la Kusorongko tama limanna to la ungka'tu sunga'mu sia mukataku', iamotu tama limanna Nebukadnezar, datu Babel sia to Kasdim.

²⁶ Sia la Kupellebarangko sola indo'mu, tu mangka undadiangko lako misa' tondok senga', tu tangia tondok kadadiammi, naindeto dio la minii mate.

²⁷ Iatu tondok nakamali' tongan la nanii sule tama, inang tae'mo ia nala sule tama.

²⁸ Misa'raka kurin tesse tu nasayu tau te tau iate, iamotu Konya, ba'tu misa' kandean litak tae' gai'na? Ma'apai anna dipembassanan, la ia sia mintu' repokna sia ditibe lako misa' tondok tu tae' natandai?

²⁹ E tondok, e tondok, e tondok! peranggih tu kadanNa PUANG.

³⁰ Nakua kadanNa PUANG: Sura'i te tau iate susito tamanang sia misa' to tang maupa' lan mintu' allo katuoanna, belanna dio mai mintu' ampo bati'na moi misa' tae' la maupa' sia la unnisung dao isungan kapayunganna Daud sia undatuipa tondok Yehuda.

Diona Taruk malambu' ma'parenta

23:1-8

23 ¹Upu' allona tu mintu' to mangkambi' tu ussangang sia umpasisarak-sarak mintu' domba Kukambi', kadanNa PUANG.

²Iamoto, nakua kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, lako mintu' to mangkambi' tu uningkambi' taungKu, kumua: Mipasisarak-sarak sia miula' tu dombaKu sia tae' mikaritutui; tonganna la Kupapakkanni tu mintu' penggauran kadakemi, kadanNa PUANG.

³Apa iatu mintu' domba torroKu la Kurampun lan mai mintu' tondok, tu Kunii mangka urrambai sia la Kupasule lako padang dinii uningkambi'i, anna memba'ka' sia sabuda-budanna.

⁴AngKu padenanni ba'tu pira-pira to mangkambi' tu la uningkambi' tau iato mai, naurungan tae'mo namataku' ba'tu tiramban sia tae'mo nala pa'de, kadanNa PUANG.

⁵Tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke Kupatuoanni Daud tu misa' Taruk malambu'; Iamo la ma'parenta

susi datu sia la lolang kinaa sia umpalalo salunna sia kamaloloan lan tu tondok.

⁶Iake alloNa iatu to Yehuda la dikarimmanni sia iatu to Israel la torro marampa', na iatu sanganNa la nasa'bu' tau: PUANG tu oto'na kamaloloanta.

⁷Iamoto, manassa la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke tae'mi nakuai tau: La lelukraka tuoNa PUANG tu ussolan to Israel lan mai tondok Mesir,

⁸sangadinna la lelukraka tuoNa PUANG tu ussolan sia umpasaei tu bati'na to Israel daa mai tondok daa ulunna salu sia lan mai mintu' tondok, tu diniimo unnula'i male; sia iatu tau iato mai la torro dio padangna kalena.

Diona mintu' nabi

23:9-32

⁹Diona mintu' nabi. Pu'du' tu penaangku lan ba'tengku, sia ma'parondo tu mintu' kaleku; sia susina' to malango sia susi misa' to tarru' buda anggoro' nairu', belanna PUANG sia belanna kada maseroNa.

¹⁰Belanna tondok iate nanii ponno to pasandak salu lako rampanan kapa';

sia belanna padang iate makarorrong
napobua' tampak ropu, sia mintu'
padang kariuan marangke; tonganna
apa kadake manna natuntun sia iatu apa
tang malambu' nasanga napomatoto'.

¹¹ Belanna la nabi la to minaa urrutakki
apa maindan; akkenna nalan banuangku
Kulolongan tu kakadakeanna tau iato
mai, kadanNa PUANG.

¹² Iamoto iatu lalanna la butung to inan
malangngo' lan kapittukan, napusa sia
tobang tu tau iato mai. Belanna Aku la
umparampoi kasanggangan kadanNa
PUANG.

¹³ Tonganna Kutiro tu apa umpa'dikki
penaa dio lu mintu' to minaa Samaria:
iatu tau iato mai ma'nubua' tete dio Baal
sia umpapusa taungku Israel.

¹⁴ Apa dio lu mintu' nabi Yerusalem Kutiro
tu apa megigiran, iamotu pasandak
salu lako rampanan kapa' sia ma'kada
tang tongan; sia napamatoto' limanna tu
mintu' to umpogau' kadake naurungan
moi misa' tae' namengkatoba' dio mai
kakadakeanna. Mintu' tau iato mai
susi Sodom lako Kaleku sia mintu'
pa'tondokanna sangtinti Gomora.

¹⁵ Iamoto nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu diona mintu' nabi iato: Tonganna la Kupakande apsantin sia la Kupairu' rasun tu tau iato mai, belanna dio mai mintu' nabi Yerusalem tassu'mo tu penggauran urrutakki apa maindan ulleleimi mintu' tondok.

¹⁶ Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua: Da miperangii tu kadanna mintu' nabi tu ma'nubua' lako kalemi, belanna tau iato mai umpapusakomi diona apa tae' gai'na, sia umpokada apa pangala penaanna, tu tae' natassu' dio pudukNa PUANG.

¹⁷ Tontong bang tu tau iato mai ma'kada lako to untattaNa' nakua: Iatu PUANG mangkamo ma'kada Nakua: La marampa'komi, sia ma'kada lako mintu' to lolang unturu' kamakarrasanna penaanna, nakua: Moi misa' tae' tu kadake la urrampoikomi.

¹⁸ Belanna mindamora ma'dioren lan kombonganNa PUANG la unnissanni sia urrangii tu kadanNa? Mindamora tu untananni talinga sia urrangii tu kadanNa?

¹⁹ Tonganna la tassu' tu angin bara'Na PUANG, iamotu kare'dekan sia talimpuru' ma'pamumbuk, tu la ta'pa dao ulunna mintu' to tang mekaaluk.

²⁰ Tae' nala toyang tu kasengkeanNa PUANG, ke tae'pi Naupu' umpalaoi tu mintu' lalan penaanNa; diopi allo ma'katampakanna mimane unnissan tongan-tonganni.

²¹ Tae' naAku ussuai tu nabi iato mai, apa male duka lumingka, tae' naAku ma'kada lako, apa ma'nubua' duka.

²² Belanna iakenna la ma'dioren tu tau iato mai lan kombongangKu, manassa napa'perangian tu kadangKu lako taungKu sia napatibalik dio mai lalan salana sia dio mai penggauran kadakena.

²³ Kapenomban mandappi' mannaRa'ka te? kadanNa PUANG, na tae' KuKapenomban ke mambelai?

²⁴ Ma'dinraka misa' tau umbuni kalena lan pembunian, anna tae' Kutiroi? kadanNa PUANG. Tang umponnoiRa'ka langi' sola lino? kadanNa PUANG.

²⁵ Kurangimo tu apa napokada mintu' nabi, tu ma'nubua' tang tongan, tete dio sangangKu, nakua: Mangkamo' mangimpi, mangkamo' mangimpi.

²⁶ Sangapapira? – denparaka lan penaanna tu nabi ma'nubua' tang tongan sia tu ma'nubua' umpokadai tu pa'tangnga' penaanna,

²⁷ la ma'tangnga', kumua anna tang ungilalai taungku tu sangangku tete dio pangimpinna tu pantan nauleleanan solana, susi tu nene' to dolona tau iato mai tang ungilalai sangangku belanna Baal.

²⁸ Iatu nabi mangimpi la napokada tu pangimpinna sia iatu to nanii kadangku la napokada situru' kamanapparan; samaraka tu dalame anna gandung? kadanna PUANG.

²⁹ Tang susiraka api tu kadangku, kada Napa'petanggungan PUANG, ba'tu susi misa' pepa'tong unnisak-nisak buntu batu'?

³⁰ Iamoto, manassa Aku la ullaoi tu nabi iato mai, kadanNa PUANG, tu pada umboko kadangku dio mai solana.

³¹ Manassa Aku la ullaoi tu nabi iato mai, kadanNa PUANG, tu ma'neko-neko lilana sia ma'kada kumua: KadanNa PUANG te.

³² Manassa Aku la ullaoi tu mai pa'nubua' tu umpokada pangimpi tang tongan, kadanNa PUANG, tu naulelean tau iato

mai la umpapusa taungKu tete dio kada tang tonganna sia passedena; tae'ra Kusuai sia tae' Kupasanni tu tau iato mai; iatu tau iato mai moi misa' tae' gai'na lako bangsa iate, kadanNa PUANG.

Passanan Tengko dio mai PUANG

23:33-40

³³Iake mekutanai te to buda iate ba'tu misa' nabinna ba'tu misa' to minaanna lako kalemu, kumua: Passanan tengko apara Napokada PUANG? la mukua lako tau iato mai: Kamumo tu passanan sia Aku la untua'komi, kadanNa PUANG.

³⁴Iatu nabi ba'tu to minaa ba'tu tau buda tu ma'kada nakua: Iatu passanan iato lu dio mai PUANG; – la Kupapakkanni tu tau iato sia mintu' bati'na.

³⁵Pada la mipokada lako solami sia lako siulu'mi, kumua: Apa tu Napebalian PUANG, ba'tu: Apara tu Napokada PUANG?

³⁶Apa damo misa'bu'i tu kada nakua: Iatu passanan tengko iato lu dio mai PUANG, belanna kadanna kalenamo tu dadi passananna simisa'-misa'i, iamotu umbulang leko' kadanNa

Puang Matua matontongan, PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Iamo Kapenombanta.

³⁷ La ma'kadako lako nabi iato mai kumua: Apa tu Napebalian PUANG lako kalemu, ba'tu: Aparu tu Napokada PUANG?

³⁸ Apa iake mikuai: Iatu passanan iato lu dio mai PUANG, iamoto nakua kadanNa PUANG: belanna mikua: Iatu passanan lu dio mai PUANG, moi angKu mangkamo ussua tau umpokadangkomi kumua: Da mikuai Iatu passanan iato lu dio mai PUANG,

³⁹ iamoto, manassa la Kuangka'komi sia la Kutua'komi dio mai oloKu, sola tu kota mangka Kubenkomi sia Kuben nene' to dolomi,

⁴⁰ sia la Kupakatattangkomi sia la Kupakasirisangkomi sae lakona, tu tae' len nala dikalupai.

Duang bakku' bua ara

24:1-10

24 ¹ Napatiroammo' PUANG tu da'dua bakku' bua ara tu diona tingayo banuanNa PUANG, tonna mangka

Nebukadnezar, datu Babel, umpali'i tu Yekhonya, anakna Yoyakim, datu Yehuda, sia iatu mai arungna Yehuda sia iatu mai to pande sia mintu' pande bassi lan mai Yerusalem lako Babel.

²Lan tu bakku' misa'na den bua ara tarru' melo, susito bua ara dolo matasak, apa lan tu bakku' misa'na den bua ara tarru' kadake, tu lendu' ia kadakena, naurunganni tang dikande.

³Nakuami PUANG lako kaleku: Aparamutiro, e Yeremia? Mebalimo': Bua ara; iatu bua ara melo tarru' melo, na iatu kadakena tarru' kadake lendu' ia kadakena, naurunganni tang dikande.

⁴Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku nakua:

⁵Inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, Nakua: Susite bua ara melo, susi dukato la Kutiro tu mintu' to dipali' dio mai to Yehuda tu la napomelona, tu Kupalele dio mai inan iate lako tondok to Kasdim.

⁶Sia la Kutiro tu tau iato mai tu la napomelona, sia la Kupasule tama tondok iate, sia la Kubangun tang la Kurondonni sia la Kutanang tang la Kudu'dukki.

⁷ Sia la Kukamasean penaa la untandaiNa', kumua Akumote tu PUANG, anna tau iato mai dadi taungKu sia Akumo dadi Kapenombanna, podo namengkatoba' lako Kaleku sae rokko penaanna.

⁸ Apa susitu bua ara kadake, tu lendu' ia kadakena, naurunganni tang dikande -, kadanNa PUANG, la Kupasusi dukato tu Zedekia, datu Yehuda sola mintu' arungna sia to torronapa lan Yerusalem, tu torronapa lan tondok iate sia to ma'tondok lan Mesir.

⁹ Kueloran tu tau iato mai napakario-rio sia nasanggung mintu' kadatuan lan lino sia la dadi kaditattan sia dipoparumbasan sia kaditellean sia tampakan ropu dio lu mintu' inan, tu la Kunii umpatisambo'i tu tau iato mai.

¹⁰ Sia Kuparampo dio lu tau iato mai tu kandeana pa'dang sia karorian sia ropu, naurungan tappu disabu'i dio mai padang, tu Kukamaseanni sia Kukamasean nene' to dolona.

Diona Nebukadnezar**25:1-14**

25 ¹Iamote tu kada urrampoi Yeremia diona mintu' bangsa Yehuda, tonna taun ma'penna'pa'na ma'parenta tu Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda, iamo tonna taun pamulanna Nebukadnezar ma'parenta dio Babel,
²tu napokada nabi Yeremia diona a'ganna mintu' bangsa Yehuda sia mintu' pa'tondokan Yerusalem, nakua:
³Randuk tonna ma'pessangpulo tallunna ma'parenta tu Yosia, anakna Amon, datu Yehuda, sae lako allo iate, denmo duangpulo ntallu taunna, narampoimo' tu kadanNa PUANG sia kupokadammokomi ke makale' sia ke karoen, apa tae' duka miperangii.
⁴Susi dukato Nasuammokomi PUANG tu mintu' taunNa, iamotu mai nabi, ke makale' sia ke karoen, apa inang tae' duka miperangii, ba'tu untananni talinga.
⁵Ianna ma'kada tu tau iato mai, nakua: Pantan mengkatoba'komi untampe lalan

kadakemi sia umboko'i penggauran kadakemi, ammi ma'din umpa'tondokki tu padang Nakamaseangkomi PUANG sia lako nene' to dolomi misituran-turananni.⁶ Da mimengkaola lako kapenomban senga' la umpenombai sia tukku dio tingayona; da mipa'dikki penaangKu napobua' panggaragammi; iake mitorroimi, tae' Kula umparampoikomi kadake.

⁷ Apa inang tae' miperangiiNa', kadanNa PUANG, – sangadinna mipa'dikki tu penaangKu napobua' panggaragammi, tu untumang kalemi.

⁸ Iamoto, nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Belanna tae' miperangii tu mintu' kadangKu,

⁹ iamoto la Kusua tu mintu' bangsa daa mai ulunna salu, kadanNa PUANG, sia ia duka tu Nebukadnezar, datu Babel, taungKu, sia la Kupasae tu tau iato mai ussangangi te padang iate sia mintu' pa'tondokanna, sia mintu' bangsa tiku lao, sia la Kusabu'i butung pepayu sia la Kupopendadi apa napotiramban tau sia apa nabellu'i tau sia nabelle'i sae lakona.

¹⁰ Sia la Kupatoyang dio mai padang iato tu arrak kaparannuan sia kamaruasan,

sia gamara to ma'rampanan kapa', sia oni pangrissoan sia mintu' arrang palita.

¹¹ Mintu' tondok iate la daun lauan sia lo'bang. Mintu' bangsa iate la napokaunan datu Babel pitungpulo taunna.

¹² Apa iake ganna'mi pitungpulo taunna, la Kupapakkanni tu mintu' kakadakeanna datu Babel sia bangsa iato, kadanNa PUANG, sia ia duka tu padang to Kasdim, la Kupopempadang lo'bang sae lakona.

¹³ La Kupopembuamo dio padang iato tu mintu' kadangku tu Kupokadamo la urrampoi, iamotu mintu' tisura'na lan sura' iate, tu napokada dolomo Yeremia diona a'ganna mintu' bangsa iato.

¹⁴ Belanna ia duka tu tau iato mai la napokaunan bangsa makuasa sia datu mala'bi', susimoto la Kupapakkanni sitinaya mintu' kedona sia penggauranna.

**Irusan nanii anggoro'
kare'dekan ara'Na PUANG**

25:15-38

¹⁵ Belanna inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, lako kaleku,

Nakua: Alami te irusan Kutadoangko nanii anggoro' kare'dekan ara', ammu pairusanni mintu' bangsa, tu la Kunii ussuako.

¹⁶Elo'namo namangiru' tu tau iato satipa're'ba-re'banna sia mentobomboan natumang kandean pa'dang, tu Kuparampoanni.

¹⁷Kualamo tu irusan Natadoanna' PUANG, angku pairusanni tu mintu' bangsa tu Nanii PUANG ussuana':

¹⁸iamotu Yerusalem sia mintu' kota Yehuda sola mintu' datunna sia arungna, la dipadaun lauammo, la disabu'i anna potirambanni tau, sia la natelle-telle sia la tampakan ropu, susite allo iate;

¹⁹sia Firaun, datu Mesir, sia mintu' to mase'ponna sia mintu' arungna sia taunna,

²⁰sia mintu' bangsa pantan tama sae sia mintu' datunna tondok Us sia mintu' datu tondok to Filistin, iamotu Askelon, Gaza, Ekron na Asdod, tu torrora siapa;

²¹na Edom, Moab na to Amon;

²²sia mintu' datunna Tirus, mintu' datunna Sidon na mintu' datunna lebukan lamban lianna tasik;

²³ sia Dedan, Tema, Bus na mintu' to ma'soppo kurin;

²⁴ sia mintu' datunna to Arab na mintu' datunna to pantan tama, tu umpa'tondokki padang pangallaran;

²⁵ sia mintu' datunna Zimri, mintu' datunna Elam na mintu' datunna Madai;

²⁶ sia mintu' datunna tondok daanna ulunna salu, la mandappi'na la mambelanna, siamping-amping; ondongpi mintu' kadatuan lan lino, dao te kuli'na padang; undinna tonna upu'mo to namane mangiru' tu datu Sesakh.

²⁷ Pokadanni to tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, nakua: Iru'mi samalangomi, satiluammi, ammi songka tang malimbangun sule, natumang kandean pa'dang Kuparampoangkomi.

²⁸ Iake manokai tu tau iato mai unnalai tu irusan mutadoanni la nairu', la mukua lako: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik kumua: Tae' mitang la unniru'i.

²⁹ Belanna manassa Kuparandukmo ussangangi tu kota dinii ussa'bu' sangangKu, umba nakua nala tang

urruakomi? Tae' mila tilendok dio mai kamandasan, belanna Akumo la umparampoi kandean pa'dang tu mintu' to untongkonni kuli'na padang, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

³⁰La ma'nubua'ko umpokadanni tau iato mai te mintu' kada iate, kumua la sumadang tu PUANG dao mai masuanggana sia la umpemandui gamaranNa dao mai isungan maindanNa; la sumadang-madang unggarrakki tu pangleonNa; la unnarrakki mintu' tu untongkonni kuli'na padang, susi arrakna to manglullu' bua angoro'.

³¹Rorakmo lako randan langi' tu ongngo'na tananan ra', belanna PUANG untoe kara-karana mintu' bangsa sia umpaolai salu mintu' toline; sia ussorongi tu to tang mekaaluk lako kandean pa'dang, kadanNa PUANG.

³²Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Tonganna iatu kasanggangan silelean dio lu bangsa, sia iatu talimpuru' ma'pamumbuk dio mai randan langi',

³³allo iato mintu' tu to Napatei PUANG la situlambenan tu batang rabukna dio mai randan langi' sae lako randan langi', tae'

bang nadibatingi sia tang diangkaran
ba'tu dipeliang tu mai batang rabukna;
sangadinna mempangangku' nasang dio
lu padang.

³⁴ Unnurrukkomi, e mintu' to manglaa,
melallakkomi sia melenten-lentenkom
dio lu to' barra'-barra', e mintu'
pangkambi' domba ma'baanan; belanna
nalambi'mo tu allomi, la ditunu. Sia
Akumo la untesse-tessekomi, ammi
tobang susi pindan mellong.

³⁵ Iatu mintu' to manglaa la diampangi
da namallai, sia iatu mintu' pangkambi'
domba tang pakalamo lussu'.

³⁶ La dirangi tu lallakna mintu' to
manglaa sia urrukna mintu' pangkambi'
domba, belanna Nasanggungmo PUANG
tu padang pa'pasanganna.

³⁷ Mintu' padang masakke-sakke
sanggungmo napobua' kare'dekanna
ara'Na PUANG.

³⁸ Susito singa mangura untampemo
pentiongananNa; iamoto iatu
padangna tau iato mai mempadang
lo'bangmo napobua' kandean pa'dang
pasanggungNa sia kare'dekanna ara'Na.

**Pa'pangada'na Yeremia lan
to' Banua Kabusungan sia
kaditumpuanna pa'pangada'na**

26:1-24

26¹ Iatonna pamulanna kadatuanna Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda, rampomi te kadanNa PUANG, Nakua:

² Inde sia tu kadanNa PUANG: Malemoko lako ammu ke'de' dio to' tarampak banuanNa PUANG, sia pokadai lako mintu' pa'tondokan Yehuda, tu sae menomba lan banuanNa PUANG, tu mintu' kada Kusuangko umparampoi; moi sangbuku kada da mukurangi.

³ Den sia manii upa' nama'perangi tu tau iato mai anna pantan mengkatoba' dio mai kakadakeanna, angKu urunganni menassan la umparampoi kamandasan tu Kutangnga', belanna kakadakeanna gau'na.

⁴ Iamoto pokadanni tau iato mai kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG: Iake tae'i miperangiiNa' sia tae' mituru'i tu Sukaran alukKu, tu mangka Kuadarangkomi,

⁵ sia tae' miperangii kadanNa taungKu iamotu mai nabi tu Kusua lako kalemi, ke makale' sia ke karoen, natae' miperangii, ⁶ manassa iate banua la Kupasusi Silo, sia kota iate la Kusanggung anna sa'bu'i mintu' bangsa dao kuli'na padang ke ma'tampak ropui.

⁷ Mintu' to minaa sia nabi sia to buda umperangii Yeremia umpokadai te mintu' kada iate lan banuanNa PUANG.

⁸ Iatonna mangkamo tu Yeremia umpokadai tu mintu' apa Napasan PUANG la diparampoan to buda, natingkanmi mintu' to minaa, nabi sia mintu' to buda sia nakua unguanni: Manassa la dipateiko.

⁹ Ma'apai ammu ma'nubua' tete dio sanganNa PUANG, kumua: La susi Silo te banua iate, sia la sanggang te kota iate, naurunganni moi misa' tau tae'mo untorro! Nasikarupuimi to buda la ullaoi tu Yeremia lan banuanNa PUANG.

¹⁰ Iatonna rangimi arungna to Yehuda tu apa iate, ke'de'mi dio mai tongkonan layukna datu lako to' banuanNa PUANG, anna unno'ko' dio to' babangan ba'ru lan banuanNa PUANG.

¹¹ Ma'kadami tu mintu' to minaa sia nabi lako mintu' arung sia to buda nakua: Sipatu tau iate la mate, belanna ma'nubua' tu diona kakadakeanna kota iate, susitu kamu kalenamo urrangii.

¹² Apa nakua Yeremia lako tu mintu' arung sia lako tu mintu' to buda, kumua: Nasuana' PUANG ma'nubua' tu diona banua iate sia kota iate, iamotu mintu' kada mangkamo mirangi.

¹³ Iamoto pemeloimi tu kedomi sia mintu' penggaurammi, sia perangiimi tu kadanNa PUANG, Kapenombammi, anNa penassanni PUANG tu mintu' kamandasan Napokada diona kamu.

¹⁴ Iatu aku lanna' kuasammi, pogau'mi lako kaleku tu misanganna melo sia malolo dio pentiromi.

¹⁵ Apa la miissan melo kumua, iake mipateina', manassa umpapassannikomi kalemi rara to tang kasalan sia kota iate sia mintu' to untorro; belanna tonganna Nasuana' PUANG la umpalanda'i tama pa'perangimmi te mintu' kada iate.

¹⁶ Nakuami tu mai arung sia to buda lako mintu' to minaa sia mintu' nabi kumua tang sipatu tau iate, ke la dipakannai ukungan dipatei, belanna ma'kada

lako kaleta tete dio sanganNa PUANG,
Kapenombanta.

¹⁷ Sia bendan duka tu ba'tu pira-pira
pekaamberan lan tondok, anna ma'kada
lako kasirampunanna to buda nakua:

¹⁸ Iatonna linona Hizkia, datu Yehuda,
ma'nubua'mi Mikha, to Moresyet sia
ma'kada lako mintu' bangsa Yehuda,
nakua: Inde sia tu kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, kumua:
Iatu Sion la ditengko susi pa'lak sia
Yerusalem la daun lauan, sia iatu buntu
nanii Banua Kabusungan la membuntu
pangala' kamban.

¹⁹ Napateiraka Hizkia, datu Yehuda sia
mintu' to Yehuda? Tang matakuraka tu
datu lako PUANG, anna mengkamoya
dio oloNa PUANG? Iamoto Namenassan
tu PUANG diona tu kamandasan, tu
mangka Napokada la Naparampoan tu
tau iato mai. Ma'apai anta la umpogau'
kakadakean kapua tu la untumang
kaleta?

²⁰ Sia den duka misa' tau bendan
ma'nubua' tete dio sanganNa PUANG,
iamotu Uria, anakna Semaya, dio mai
Kiryat-Yearim: ma'nubua' anna rampoi

kamandasan te kota sia padang iate, susitu mintu' kada napokada Yeremia.

²¹ Apa iatonna rangimi Yoyakim sia mintu' pangulunna sia arungna tu kadanna, nadakarammi datu lalan la napatei. Iatonna rangimi Uria tu diona to, mataku'mi anna mallai rampo lako Mesir.

²² Apa nasua datu Yoyakim tu ba'tu pira-pira tau lako Mesir, iamotu Elnatan, anakna Akhbor sia ba'tu pira-pirapa to senga' nasolan lako Mesir.

²³ Nasolammi sule tu Uria dio mai Mesir anna popennoloi lako datu Yoyakim, anna patei pa'dang na iatu batang rabukna nasua umbai tama panglamunanna to buda.

²⁴ Apa nakarimmanni Ahikam, anakna Safan tu Yeremia, naurungan tae' nasorongi tau tama limanna to buda la napatei.

**Pangadaranna Yeremia
lako to Yehuda kumua
nasing kalena lako Babel**

27:1-22

27 ¹Iatonna pamulanna kadatuanna Zedekia, anakna Yosia, datu Yehuda saemi te kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

²Inde sia tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua: Garagangko kalemumu ba'tu pira-pira ulang sia ayoka, passanni dao sokkongmu,

³ammu pa'peanni datu Edom sia datu Moab sia datu to Amon, sia datu Tirus sia datu Sidon, la naparampo mintu' sumbungan puduk, tu rampomo lako Yerusalem umpennoloi Zedekia, datu Yehuda;

⁴sia suai tu tau iato mai umparampoi lako mintu' puangna, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, nakua: Susite tu la miparampo lako puangmi:

⁵Akumo tu mangka umpadadi lino sia mintu' to lino sia olo'-olo' dao kuli'na padang tete dio kamatoran kapuaKu

sia takia' tiangka'Ku, la Kupa'kamasean lako minda-minda tu naala penaangKu.

⁶Totemo iate mintu' tondok iate mangkamo Kusorong tama limanna Nebukadnezar, datu Babel, taungKu; moi anna mintu' angge menono' dio lu padang mangka dukamo Kupa'kamasean lako, kumua anna pengkaolai.

⁷Sia mintu' bangsa la mengkaola lako kalena sia lako anakna sia lako ampona sae lako nalambi'na attunna tu tondok iato la natalo ba'tu pira-pira bangsa matoto' sia datu kapua.

⁸Na iatu bangsa ba'tu kadatuan tu manoka umpengkanorongi, iamo Nebukadnezar, datu Babel, sia tu manoka napaayokai datu Babel, tu bangsa iato la Kuparampoi kandeana pa'dang sia karorian sia ropu, kadanNa PUANG, Kuurungan ussorong pissanni tama kuasanna.

⁹Iamoto da miperangii tu mintu' nabimmi sia to pakita-kitammi sia to mangimpimmi sia to pakita dalle'mi sia to balik matammi, tu ma'kada lako kalemi, kumua tae' mila tontong mengkanorong lako datu Babel.

¹⁰ Belanna tau iato mai, ma'nubua' tang tongan lako kalemi, miurunganni la diali' mambela dio mai padangmi sia la Kuula'ikomi, ammi sanggang.

¹¹ Apa iatu bangsa morai napaayokai datu Babel sia tontong umpengkanorongi, la Kupatontong dio lu padangna, kadanNa PUANG, na iatu tau iato mai la ungkarangi sia la umpa'tondokki tu padang iato.

¹² Sia lako Zedekia, datu Yehuda mangka dukamo Kupokadan susi bangsia tu kada iato, kumua: Tukku bangkomi napaayokai datu Babel sia tontongkomi umpengkanorongi ammi makarimman.

¹³ Ma'apai ammi la mate nakande pa'dang sia karorian sia ropu, la kamu la iatu mai bangsami, susitu mangka napokada PUANG, diona tu mintu' bangsa, tu manoka umpengkaolai datu Babel?

¹⁴ Iamoto da miperangii tu kadanna mintu' nabi, tu ma'kada lako kalemi, kumua: Tae' mila tontong umpengkaolai datu Babel, belanna ma'nubua' tang tongan tu tau iato mai lako kalemi.

¹⁵ Belanna tae' Kusuai, kadanNa PUANG, anna ma'nubua' tu tau iato mai tete

dio sangangKu, apa tae' natongan, angKu urunganni unnula'komi, ammi sanggang la kamu la iatu mai nabi umpa'nubuarangkomi.

¹⁶ Sia kukuapa lako tu mintu' to minaa sia lako mintu' tu to buda, kumua: Nakua kadanNa PUANG: Da miperangii tu kadanna mintu' nabi tu ma'nubua' lako kalemi, nakua: Manassa iatu pareanan banuanNa PUANG totemo la dibaamo madoi' sule dio mai Babel, belanna ma'nubua' tang tongan tu tau iato mai lako kalemi.

¹⁷ Da miperangii, sangadinna tontongkomi umpengkanorongi datu Babel, ammi makarimman. Ma'apai te kota iate anna la daun lauan?

¹⁸ Iake la nabi tonganni tu tau iato mai sia iake sikambi'i kadanNa PUANG, melo ke mengkamoyai lako PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua anna iatu mintu' pareanan tu torropa lan banuanNa PUANG sia lan banuanna datu Yehuda sia dio Yerusalem, damo nadibaa lako Babel.

¹⁹ Belanna nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik tu diona lentong, tasik, tangdan pembasean sia

iatu pareanan torrona, tu torropa lan kota iate,

²⁰tu tae' nabaai Nebukadnezar, datu Babel, tonna pali'i tu Yekhonya, anakna Yoyakim, datu Yehuda, lako Babel sola mintu' to kapuana Yehuda sia Yerusalem,-

²¹belanna nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, tu diona mintu' pareanan tu torropa lan banuanNa PUANG sia lan banuanna datu Yehuda sia dio Yerusalem, kumua:

²²Mintu'na to la dibaa nasang lako Babel sia la torro dio sae lako allo Kunii untiroi, kadanNa PUANG, sia unnalai sia umbaai sule lako inan iate.

Diona penggauranna nabi Hananya

28:1-17

28¹Iatonna taun iato, iamo tonna tipamulanna kadatuanna Zedekia, datu Yehuda, tonna taun ma'penna'pa'na, bulan ma'pellimanna, ma'kadami tu nabi Hananya, anakna Azur, tu lu dio mai Gibeon lako kaleku, lan banuanNa PUANG dio tingayona

mintu' to minaa sia mintu' to buda,
nakua:

²Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik, Kapenombanna
to Israel, Nakua: Kusanggangmo tu
ayokana datu Babel.

³Tae'pa naganna' duang taun angKu
pasulei dio inan iate tu mintu'
pareananna banuanNa PUANG, tu naala
Nebukadnezar, datu Babel, dio mai inan
iate nabaai lako Babel.

⁴Sia ia duka tu Yekhonya, anakna
Yoyakim, datu Yehuda, sia mintu' tu to
dipali'mo lako Babel dio mai Yehuda,
Aku la umpasulei dio inan iate, kadanNa
PUANG; belanna la kusanggang tu
ayokana datu Babel.

⁵Ma'kadami nabi Yeremia lako nabi
Hananya dio tingayona mintu' to minaa
sia mintu' to buda, tu bendan lan
banuanNa PUANG,

⁶nakuami nabi Yeremia: Amin, lala
sia manii Napogau'i PUANG susito!
Lala sia manii Napalaloi PUANG tu apa
mupa'nubuaran. Nabaai sule dio mai
tondok Babel lako inan iate tu mintu'
pareanan banuanNa PUANG sia iatu
mintu' to dipali'.

⁷ Apa perangii te kada iate tu Kupokada dio pa'perangimmu sia dio pa'peranginna mintu' to buda iate.

⁸ Iatu mintu' nabi dolo-dolona, tu dolo na aku sia dolo na iko ma'nubua' diona ba'tu pira-pira tondok matoto' sia ba'tu pira-pira kadatuan kapua, kumua la narampoi kasirarian sia kamandasan sia ropu.

⁹ Iamoto, iake denni nabi ma'nubua' diona kamarampasan, iake laloi tu pa'nubua'na, maneri payan kumua ia misa' nabi, tu tonganna Nasua PUANG.

¹⁰ Attu iato naalami nabi Hananya tu ayoka dao mai sokkongna nabi Yeremia, anna sanggangi.

¹¹ Ma'kadami tu Hananya dio tingayona mintu' to buda iato, nakua: Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: La Kusanggang susi dukato tu ayokana Nebukadnezar, datu Babel, dao mai sokkongna mintu' bangsa, ke tae'pi naganna' duang taun. Malemo tu nabi Yeremia.

¹² Apa iatonna mangka nabi Hananya ussangangi tu ayoka dao mai sokkongna nabi Yeremia, saemi kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

¹³ Maleko sia pokadanni Hananya kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Iatu ayoka kayu musanggung, apa la mugaragan kalemu ayoka bassi sondana.

¹⁴ Belanna inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Kupapassanni ayoka bassi tu sokkongna mintu' bangsa iate, la umpengkanorongi Nebukadnezar, datu Babel, na bangsa iato mai mengkanorong lako kalena; moi anna iatu mintu' olo'-olo' dio lu padang Kukamasean dukai.

¹⁵ Sia nakua duka nabi Yeremia lako nabi Hananya: Perangii, e Hananya, manassa tae' nasuako PUANG, sangadinna iko napobannang te bangsa iate urrannuan apa tang tongan.

¹⁶ Iamoto, nakua kadanNa PUANG: Manassa la Kuputtaiko dao mai kuli'na padang, lan taun iate ammu la mate, belanna muada'i tu tau pabali-bali lako PUANG.

¹⁷ Ta'kala matemti tu nabi Hananya taun ia dukato, bulan ma'pempitunna.

Sura'na Yeremia lako to dipali' dio Babel

29:1-23

29 ¹Inde sia kada lan sura' tu napa'pea nabi Yeremia dio mai Yerusalem lako mintu' pekaamberan dipali', tu torrora sia lako mintu' to minaa sia mintu' nabi sia mintu' to buda, tu napali' Nebukadnezar lako Babel dio mai Yerusalem,

²tonna tassu'mo lan mai Yerusalem tu datu Yekhonya sia datu baine sia to mase'ponna sia arungna Yehuda sia Yerusalem sola to pande sia pande bassi.

³Iatu sura' iato napa'pea nabaa Elasa, anakna Safan sia Gemarya, anakna Hilkia, sumbungan pudukna Zedekia, datu Yehuda lako Nebukadnezar, datu Babel, nakua:

⁴Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu'na ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, lako tu mintu' to dipali' dio mai Yerusalem lako Babel, nakua:

⁵Bangunkomi banua ammi torro lan, tananni tu mai pa'lak, ammi kandeit tu burana;

⁶kebaine komi ammi dadian muane sia baine, pakebainei tu anakmi muane sia pakemuanei tu anakmi baine, anna ma'dadian muane sia baine; ammi memba'ka' dio sia da nasosso' tu bilangammi.

⁷Dakaranni kamanamanan tu kota Kunii umpali'komi, sia passambayanganni lako PUANG, belanna lan kamanamananna la minii duka manaman.

⁸Belanna nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, kumua: Da napakenakomi mintu' nabimmi tu misolan sia mintu' to pakita-kitammi, sia da miperangii tu to mangimpimmi, tu misua mangimpi.

⁹Belanna tau iato mai ma'nubua' tang tongan lako kalemi tete dio sangangKu; tae' Kusuai, kadanNa PUANG.

¹⁰Belanna nakua kadanNa PUANG: Iatu tonganna, ianna ganna'mo pitungpulo taunna dio Babel, la Kuto'longikomi sia la Kupalalo lako kalemi tu pangallu' meloKu sia la Kupasulekomi lako inan iate.

¹¹Belanna Kutandai tu pa'tangngaran tu Kutangnga' diona kamu, kadanNa PUANG, iamo pa'tangngaran diona

kamarampasan, tangia kamandasan,
kumua angKu kamaseangkomi undinna
tu attu mirannuan tu melona.

¹² Attu iato la meongli'komi sia malekomi
massambayang lako Kaleku, angKu
perangiikomi.

¹³ Sia la miappa'Na', ke midaka'Na', ke
ponnoi penaammi malaku pa'tunduan
lako Kaleku.

¹⁴ Sia Kuelorangkomi la unnapparanNa',
kadanNa PUANG, sia la Kupopembali tu
toto'mi, sia la Kupulungkomi dio mai
mintu' bangsa sia dio mai mintu' inan
tu Kunii urrambaikomi male, kadanNa
PUANG, sia la Kupasulekomi lako inan,
tu Kunii mesua umpa'pepalirangkomi dio
mai.

¹⁵ Iake ma'kadakomi mikua:
Napabendanammokanni PUANG
ba'tu pira-pira nabi lan Babel.

¹⁶ Tae' natongan to, sangadinna nakua
kadanNa PUANG diona tu datu unnisungi
kapayunganna Daud sia diona mintu' to
buda tu torro lan kota iate, iamotu mintu'
siulu'mi, tu tae' mimale sola dipali':

¹⁷ Nakua kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik: Manassa la ussuaNa'
kandean pa'dang sia karorian sia

ra'ba biang dio lu tau iato mai sia la Kupabutung bua ara kadangkeng tu tau iato mai tu lendu' ia kadakena, naurunganni tae' nadikande.

¹⁸ Kuula' pa'dang sia Kuparampoi karorian sia ra'ba biang tu tau iato mai sia la Kupadadi misa' apa metakuran lako mintu' kadatuan lan lino, sia apa nasa'bu' tau, ke ma'tampak ropui sia apa megiangan sia apa nabellu'i tau sia kaditattan dio lu mintu' bangsa, tu la Kunii unnula'i male tu tau iato mai.

¹⁹ Belanna tae' naperangii tau iato tu mintu' kadangku, kadanNa PUANG, tu Kusuan nabi, taungku, umpokadanni, ke makale' sia ke karoen, apa tae' miperangii, kadanNa PUANG.

²⁰ Totemo perangiimi tu kadanNa PUANG, e kamu mintu' to dipali', tu Kupalele dio mai Yerusalem lako Babel!

²¹ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, tu diona Ahab, anakna Kolaya sia Zedekia, anakna Maaseya, tu ma'nubua' tang tongan tete dio sangangku, nakua: Manassa la Kusorong tu tau iato mai tama limanna Nebukadnezar, datu Babel, tu la umpatei dio pentiromi,

²² naurunganni la bu'tu dio mai tau iato mai tu kada tampak ropu dipoparumbasan dio lu mintu' to Yehuda tu dipali' dio Babel, nakua: Kenna sabu'ioroko PUANG, susi Zedekia sia Ahab, tu natunu datu Babel!

²³ Belanna mangkamo umpogau' kabagan mesirisan dio lu to Israel sia sigau' sala bainena solana sia umpokada kada tang tongan tete dio sangangKu, tu tae' Kupepesananni lako tau iato mai. Tonganna Aku unnissanni sia ussa'bii, kadanNa PUANG.

**Nubua' diona Semaya
Naukung PUANG**

29:24-32

²⁴ Sia pokadanni Semaya, to Nehelam, kumua:

²⁵ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Belanna mangkamoko umpa'pea sura' tete dio sangammu lako mintu' to buda dio Yerusalem sia to minaa Zefanya, anakna Maaseya, sia lako mintu' to minaa, kumua:

²⁶ Mangkamoko Naangka' PUANG dadi to minaa ussonda to minaa Yoyada, ammu dadi to ma'kampa lan banuanNa PUANG la ungkumpai mintu' to katama-taman sia tu lolang susi nabi, ammu sangkalai sia pangkai bassi.

²⁷ Ma'apai anna tae' mugagai tu Yeremia, to Anatot tu umpalalong kalena susi nabi dio lu kalemi?

²⁸ Belanna mesua lako Babel lako kaleki, nakua: La masaikomi dio, bangunkomi banua ammi torro lan, tananni tu mai pa'lak, ammi kande'i tu burana.

²⁹ Nabasammi to minaa Zefanya lako nabi Yeremia tu sura' iato.

³⁰ Attu iato saemi tu kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

³¹ Pa'peai te kareba iate lako mintu' to dipali', kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG tu diona Semaya, to Nehelam: Belanna napa'nubuarangkomi Semaya, anna tae' Kusuai, sia ia mipobannang urrannuan apa tang tongan,

³² iamoto nakua kadanNa PUANG: Tonganna la Kuukung tu Semaya to Nehelam sia mintu' bati'na; dio mai mintu' bati'na moi misa' tau tae' la torro dio lu bangsa iate sia ia kalena tae'

nala untiroi tu kameloan, tu Kuparampo lako taungKu, kadanNa PUANG, belanna naada'i tu tau pabali-bali lako PUANG.

To Israel la dipamakarimman sule

30:1–31:40

30 ¹Inde sia tu kada lu dio mai PUANG lako Yeremia, kumua:

²Nakua kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel: Sura'i tu mintu' kada, tu mangka Kupokada lako kalemu, lan misa' sura'.

³Belanna tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke Kupopembali tu toto'na taungKu Israel sia Yehuda, kadanNa PUANG, sia umpasulei tu tau iato mai tama tondok, tu mangka Kukamasean nene' to dolona, kumua anna pomana'i.

⁴Inde sia tu kada Napokada PUANG tu diona Israel sola Yehuda, Nakua:

⁵Tonganna nakua kadanNa PUANG: Den lallak kamatakuran kirangi, den katirambanan, tangia kamakarimmanan.

⁶Mekutanakomi sia tiroi, ke la denni anna kianak tu muane, ma'apai kutiroi tu mintu' muane untemme' aakna susito

baine mangurria' sia membali tu rupanna susi lindo to mate?

⁷ A'a, lendu' ia metakuranna tu allo iato, tu tae' len susinna; iamo misa' attu kapussakan lako Yakub; apa moi susito, la dirampanan duka.

⁸ Allo iato la dadi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua la Kusanggangi tu ayokana dao mai sorkongna sia Kura'ta'i tu mintu' peporinna sia tae'mo nala umpokaunanni to sae,

⁹ sangadinna tau iato la umpengkaolai PUANG, Kapenombanna, sia Daud, datunna, tu la Kupabendananni.

¹⁰ Iamoto da mumataku', e Yakub taungKu, kadanNa PUANG, da mutiramban, e Israel, belanna tonganna la Kurampanangko lan mai tondok mambela sia mintu' bati'mu lan mai tondok dinii male umpali'ko; la sulemo tu Yakub anna rapa' sia torro marampa', na moi misa' tau tae' umpatirambanni.

¹¹ Belanna Kurondongko, kadanNa PUANG, angKu rampanangko; belanna la Kusabu'i tarru' tu mintu' bangsa, tu Kunii untale'ko, apa iko tae' Kula ussabu'i tarru'ko, sangadinna la Kupa'dikkiko

sitinayanna, moi natae' Kupopa'elo'nako tang diukung.

¹² Belanna nakua kadanNa PUANG: Iatu bangkemu la mupomate sia balalamu tae'mo nala mondo.

¹³ Moi misa' tau tae' umpa'kadangko; iatu bundang den siapa pedampinna, apa iatu iko tae'mo kamondoammu.

¹⁴ Tang nakilalaimoko mintu' muane pa'kaboro'mu, tae'mo napekutanen lenko. Kupakario-rioko susi uali ma'pakario-rio, susito tang mamase ma'pa'dikki, belanna kakapuanna kakadakeammu sia lendu' budanna kasalammu.

¹⁵ Ma'apai musumarro diona bangkemu, belanna pa'di'mu la mupomate? Belanna kakapuanna kakadakeammu sia lendu' budanna kasalammu, iamoto Kupogau'i te iannate lako kalemu.

¹⁶ Iamoto, mintu' tu to unnampello'ko, la diampello' sia mintu' ualimmu la dirampa, iatu mintu' to unnala toro apammu la diala toro duka apanna, sia mintu' to umpangrampaiko la Kupopa'elo'na dipangrampai.

¹⁷ Belanna Aku la umpamalekeko sia umpamondoi tu bangkemu, kadanNa

PUANG, tu belanna nasangaiko tau to ditibe, e Sion, tu moi misa' tau tae' umpekutananni.

¹⁸ Nakua kadanNa PUANG: La Kupopembali tu a'ganna tendana Yakub sia la Kukaturu-turui tu inanna: Iatu kota iato la dibangun sule dao tanete daun lauanna sia iatu tongkonan layuk la bendan dio inanna siamo.

¹⁹ Lanmo mai la nanii tassu' pa'pudi-pudian sia gamara to ma'marua'rua', belanna la Kupopemba'ka' tu tau iato mai anna tae' nala sosso' bilanganna, sia la Kupakala'bi' anna tae' nadie'sek.

²⁰ Mintu' anakna muane la susi a'ganna tonna dolona sia iatu kasirampunanna la tontong dio oloKu, sia iatu mintu' to umpakario-rioi la Kuukung.

²¹ Iatu arungna la bu'tu dio mai tau iato mai, to ma'parenta la bendan dio lu tau iato mai, sia la Kueloran sae lako Kaleku la umperreke'iNa'; belanna mindapara la umpa'petambenan penaanna la umperreke'iNa'?, kadanNa PUANG.

²² Attu iato kamu la dadi taungKu na Aku la dadi Kapenombammi.

²³ Tonganna la tassu' tu angin bara'Na PUANG, iamotu kare'dekan sia talimpuru'

ma'pamumbuk, tu la ta'pa dao ulunna mintu' to tang mekaaluk.

²⁴Tae' nala toyang tu kare'dekanNa PUANG, ke tae'pi nadipalalo sia diparampo randanna tu tanan penaanNa; iake nalambi'mi ma'katampakanna, manassa la mitandai.

31 ¹Attu iato, kadanNa PUANG; la dadiNa' Kapenombanna mintu' pa'rapuanna Israel, anna tau iato mai la dadi taungKu.

²Nakua kadanNa PUANG: Iatu to tilendok dio mai pa'dang unnappa' kamaturu-turuan lan padang pangallaran, iamotu to Israel tonna male lako inan kapelayoanna.

³Iatu PUANG payanmo lako kaleku dio mai inan mambela: Tonganna Kukamaseiko situang pa'kamase matontongan, iamoto Kunaranko kamasokanan.

⁴La Kubangunangko sule, ammu bendan sule, e anak dara Israel! La ma'beloko sule sia ma'dedek ganda'-ganda' ammu tassu' sola to ma'marua'-rua' ma'gellu'.

⁵La untanan pole'ko garonto' anggoro' dao lu mintu' buntu Samaria, na iatu to untananni la ungkandei tu buanna.

⁶ Belanna bu'tumo tu allona, ke metambai tu to ma'kampa dao buntu Efraim, nakua: Maikomi, takendek langngan Sion mennolo lako PUANG, Kapenombanta.

⁷ Belanna nakua kadanNa PUANG: Unnarrak-arrakkomi diona Yakub, sia kumalasi-lasikomi diona pangulunna mintu' bangsa; pa'petaleranni sia pudii sia ma'kadakomi kumua: Narampanammo PUANG tu taunNa, iamotu to Israel torronapa.

⁸ Manassa la Kusolan tu tau iato mai lan mai tondok daa ulunna salu sia Kurampun dio mai mintu' biring langi'; dio lu tau iato mai den to buta sia to kupi', to ma'tambuk sia to kianak; iamo misa' kasirampunan kapua tu sangke'deran la sule dio mai.

⁹ Anna sae tu tau iato mai situang tangi'na, AngKu solanni natontong mengkamoya-moya; la Kusolan lako to' salu'-salu' dio lalan marante, tu tae' nanii titodo lette'na. Belanna Aku napoambe' Israel na Efraim iamo anak pa'bunga'Ku.

¹⁰ Perangii tu kadanNa PUANG, e mintu' bangsa, patale'i lako mintu' tondok dio biring tasik sia pokadai kumua:

Iatu Puang, tu umpatisambo' to Israel male, Ia dukamo la umpulungi sule sia urrinding pala'i susito misa' to mangkambi' ungkaritutui dombana ma'baanan.

¹¹ Belanna Nalendokammo PUANG tu Yakub sia Narampanan lan mai limanna to mandu matoto' anna ia.

¹² Iamoto anna sae tu tau iato mai unnarrak-arrak dao tanete Sion sia sangsaeen sirampun lako pamengan melona PUANG, iamotu gandung sia uai anggoro' ba'ru sia minna' sia anak domba sia anak sapi; iatu penaanna tau iato mai susito pa'lak disakka'i, tae'mo nala kapu'duran len.

¹³ Attu iato iatu mintu' anak dara parannu-rannu ma'gellu', susi dukato tu muane mangura sia to matua parannu-rannu, belanna la Kupopembali kasendean tu passanda bolongna tau iato mai, sia la Kupakatana sia Kupakarannu, ke upu'mi tu kamasussanna.

¹⁴ La Kupakande tinanak tu mintu' to minaa, anna parannu penaanna sia la Kupedia'i kameloangKu tu mintu' taungKu, kadanNa PUANG.

¹⁵ Nakua kadanNa PUANG: Perangii, dio Rama den bating sia tangi' tu mandu merio-rio, iamotu Rahel untangi'i mintu' anakna, natang pakaranga-ranganna, belanna tae'mo tu anakna.

¹⁶ Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Parapa'mi tu tangi'mu sia da mupasidali-dalii tu uai matammu, belanna la den poleanna tu kamara'tasammu, kadanNa PUANG, iamoto la sule tu tau iato mai dio mai tondok uali.

¹⁷ Tonganna den dirannuan dio tu apa urrampoiko undinna, kadanNa PUANG: belanna mintu' anakmu la sule tama lili' tondokna.

¹⁸ Tonganna Kurangi tu Efraim sumarro, nakua: Mangkamo' Mipa'dikki, sia dipa'dikkina' susi sapi mangura tu tae'pa nadipamanaran; patoba'na', angku mengkatoba', belanna Kamumo, o PUANG, Kapenombangku.

¹⁹ Iatongku kilalai tu a'gangku, menassanmo', iatongku inaa-naai tu pasiruanku, ussa'pamo' ara'ku; kasirisammo', sia maila', belanna untanggungna' kaditattan tongku mangura.

²⁰Tang anak pa'kaboro'Kuraka tu Efraim, tang anak Kukamasei tonganraka, Kuurunganni pempiran-piran umpokadai tu a'ganna, tontong bang Kuparinaa? Iamoto tiakka' tu penaangKu diona a'ganna; manassa la Kukaturu-turui, kadanNa PUANG.

²¹Pabendananko kalemumu ba'tu pira-pira tanda, osokangko kalemumu ba'tu pira-pira lentong pedullu lalan kamantangi tu batatta, tu lalan muola; sulemoko, e anak dara Israel, sulemoko indete lan lu mintu' kotamu!

²²Sangapapako la ma'marempa-rempa, e anak dara, magasa penaanna? Belanna Napadenmo PUANG tu misa' apa ba'ru lan lino, iamotu baine umpakatuan pangngan muane.

²³Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Iatu kada iate la napake pole' tau dio tana Yehuda, sia lan mintu' kotana, ke mangkami Kupopembali tu toto'na, nakua: Napamasakkemoroko PUANG e inan kamaloloan sia buntu masero!

²⁴Indeto dio la nanii torro to Yehuda sola tau iato mai lan mintu' kotana, la

ma'pa'lak la to salamba salao uningkambi'
dombana ma'baanan,

²⁵ belanna Kupamatana tu penaa
bonnong sia Kupamalapu' tongan tu
mintu' penaa puru'.

²⁶ Mangkato pana'dingmo', angku
bangunan matangku; na iatu mamma'ku
lendu' ia kupomanamanna.

²⁷ Tonganna la sae tu allona, kadanNa
PUANG, ke Kuambo'imi bati' torro toline
sia bati' patuoan tu tondok to Israel sia
iatu tondok to Yehuda.

²⁸ La dadi undinna, kumua susitu Aku
tumayaMo' la undu'dukki sia urrondonni
sia ussangangi sia urrabunni sia la
umparampoi kamandakan tu tau iato
mai, la susi dukamoto tumayaNa' la
umbangunni sia untananni, kadanNa
PUANG.

²⁹ Attu iato tae'mo nala den tu kadanna
tau kumua: Mintu' ambe' uningkande bua
anggoro' makkan, anna isinna anakna
mangilu.

³⁰ Sangadinna pantan la mate tu
tau belanna kasalanna kalena sia
minda-minda tu uningkande bua anggoro'
makkan, isinna duka tu la mangilu.

³¹ Tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke untananNa' basse ba'ru sola to Israel sia to Yehuda.

³² Tae' nasusi tu basse, tu Kutanan sola nene' to dolona, tongKu toei tu limanna la ussolanni tu tau iato mai lan mai tondok Mesir, iamotu basseKu tu napoka, moi na Aku umpuangi tu tau iato mai, kadanNa PUANG.

³³ Iamote tu basse tu la Kutanan sola to Israel undinna na allo iate, kadanNa PUANG Nakua: Aku la umpalanni ba'tengna tu Sukaran alukKu sia la ussura'i to lan penaanna, anna Aku la dadi Kapenombanna na tau iato mai la dadi taungKu.

³⁴ Attu iato iatu tau iato mai sia iatu mai to massiulu' pada tae'mo nala siadaran, nakua: La mitandai tu PUANG!, belanna mintu' tu tau iato mai la untandaiNa' randuk dio mai tarru' bitti'na sae lako tarru' kapuana, kadanNa PUANG, belanna la Kupa'dei tu mintu' kakadakeanna sia iatu mintu' kasalan tae'mo Kula ungilalai.

³⁵ Inde sia tu kadanNa PUANG, tu umpaden mata allo la unnarrangi masiang sia umpana'ta' bulan sia

mintu' bintoen la unnarrangi malillin sia usse'go' tasik, naurunganni mongngo' tu bombangna; PUANGna mintu' ma'dandan maritik iamoto tu sanganNa; ³⁶Iake moronganna anna tang manda' tu mintu' atoran iato dio oloKu, kadanNa PUANG, maneri tu bati'na to Israel tae' nadadi misa' bangsa dio oloKu lan mintu' allo.

³⁷Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Iake la ma'dinni disuka' tu langi' dao sia mintu' parandangan lino diong ma'din disandak, maneri Kutibe tu mintu' bati'na Israel, belanna mintu' penggauranna, kadanNa PUANG.

³⁸Tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, kumua iate kota iate la dipabendanan PUANG randuk dio mai menara Hananeel sae lako Babangan tetuk.

³⁹Indeto dio mai la dipalulako tarru' langgan tanete Gareb tu ulang pesuka' iato, anna sembang lako Goa.

⁴⁰Sia mintu' lombok batang rabuk sola au, sia mintu' padang sae lako salu Kidron sia rampo lako babangan Darang, tu ma'palulako matallo, la dipamaindanan PUANG; moi misa'

tae'mo nala disanggung ba'tu disabu'i tontong sae lakona.

Yeremia unnalli misa' pa'lak

32:1-44

32 ¹Inde sia tu kada sae dio mai PUANG lako Yeremia tonna taun ma'pessangpulona kadatuanna Zedekia, datu Yehuda; iamotu taun ma'pessangpulo karuanna kadatuanna Nebukadnezar.

²Attu iato iatu surodadunna datu Babel umpatama limbu Yerusalem na iatu nabi Yeremia dipatang lan tarampak pa'kampan, tu sikande tongkonan layukna datu.

³Indeto dio nanii Zedekia, datu Yehuda umpattangi, nakua: Ma'apai ammi ma'nubua' kumua: Nakua kadanNa PUANG: Tonganna la Kusorong te kota iate tama limanna datu Babel, tu la untalo.

⁴Sia iatu Zedekia, datu Yehuda tae' nala tilendok dio mai limanna to Kasdim, sangadinna inang la disorong tama limanna datu Babel sia la sipuduk sipa'kada sia la sitiro lindo.

⁵ Nabaami lako Babel tu Zedekia,
anna torro dio sae lako Kuto'longinna,
kadanNa PUANG, belanna moi sirarikomi
tu to Kasdim, tae' duka mila patalo.

⁶ Nakuami Yeremia: Saemo tu kadanNa
PUANG lako kaleku, nakua:

⁷ Iatu Hanameel, anakna Salum,
pa'amberammu la sae ussitammuanko
anna ma'kada nakua: Allii tu pa'lakku
tu dio Anatot, belanna iatu kuasa
pangla'bak dio kalemu la unnallii.

⁸ Saemi tu Hanameel, anakna
pa'amberangku, susitu kadanNa
PUANG, ussitammuanna' tama tarampak
pa'kampan anna ma'kada lako kaleku
nakua: Allii tu pa'lakku dio Anatot dio
tana Benyamin, belanna den kuasa
mana' dio kalemu sia den duka kuasa
pangla'bak dio kalemu, iko unallii. Attu
iato kuissanmo kumua iate kada iate
kadanNa PUANG.

⁹ Iamoto angku allii tu pa'lak dio
Anatot dio mai Hanameel, anakna
pa'amberangku, angku timbanganni lako
tu allinna, sangpulo pitu sikele' salaka.

¹⁰ Kusura'mi lan misa' sura' kasiallian,
anna dica' daona lu sia kualampa sa'bi la
ussa'bii, angku timbangi tu sikele' iato.

¹¹ Kualami tu sura' pangalli tu mangka dica' situru' ada' sia atoran, sia misa'pa sura' tibungka'.

¹² Sia iatu sura' iato kuben Barukh, anakna Neria, anakna Mahseya dio tingayona Hanameel, anakna pa'amberangku sia to sa'bi, tu mangka untekenni tu sura' kasiallian iato sia mintu' to Yehuda tu lan lu ba'ba pa'kampan.

¹³ Dio tingayona mintu' tau iato mai kupasanmi tu Barukh, kukua:

¹⁴ Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Alai tu sura' kasiallian iate, la iatu dica'na la iatu tibungka'na, patamai busso litak, kumua anna masai dinanna melo.

¹⁵ Belanna, nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Iatu banua sia pa'lak sia pa'lak anggoro' la dialli pole'omo lan tondok iate.

¹⁶ Iatongku mangkamo umbenni Barukh, anakna Neria, tu sura' kasiallian, massambayangmo' lako PUANG, kukua:

¹⁷ O Puangta PUANG, tonganna Kamumo umpadii tu langi' sola lino tete dio

kamatotoran kalle-kalleamMi sia tete dio takia' tie'te'Mi; moi misa' tae' tu tang dadi dio Kalemi.

¹⁸ Sia Kamu umpa'pekitanan kamasokanan lako massa'bu-sa'bu tau sia tu umpapakkanni kakadakeanna mintu' ambe' rokko rianna mintu' anakna undinna dio mai tau iato mai, o Kapenomban pasareongan sia matoto', tu diganti sanganNa: PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁹ Tarompo' tu pa'pana'ta'Mi sia kalle-kallean tu penggauramMi, sia natiro matamMi tu lalanna mintu' ma'rupa tau la umpapakkanni simisa'-misa'i sitinaya kedona sia sitinaya bunga rangka'na.

²⁰ Sia Kamu umpogau' ba'tu pira-pira tanda kalle-kallean sia tanda mangnga dio tondok Mesir sae lako allo iate la dio lu to Israel la dio lu bangsa senga', sia umpadenangKomi misa' sanga, susitu payan allo iate.

²¹ Sia Kamumo tu ussolan taumMi, to Israel, tassu' lan mai tondok Mesir tete dio ba'tu pira-pira tanda kalle-kallean sia tanda mangnga sia tete dio lima matoto' sia takia' tie'te' sia tete dio apa mandu metakuran.

²² Sia Kamumo tu ungamaseanni lako te padang iate, tu Minii umpalao sumpa unnallu'i lako nene' to dolona la ungamaseanni, iamotu misa' padang sebo pangandu' sia tani' enoan.

²³ Apa iatonna tamamo tu tau iato mai sia untarimai la napomana', tae' naperangii tu gamaramMi sia tae' naturu'i tu Sukaran alukMi; moi misa' tu mintu' pepasanMi lako kalena tae' napogau'i; iamoto Miparampoi kamandakan tu tau iato mai.

²⁴ Iatu mintu' pambo'bok digaragaimo rampo lako biring kota la untaloi, anna disorong tama limanna to Kasdim tu kota iato, tu urrarii, tete dio kandeana pa'dang sia karorian sia ra'ba biang; na iatu mintu' apa Mipokada dadimo sia manassa Mitiromo.

²⁵ Moi susito ma'kada dukaKomi lako kaleku, o Puangta PUANG, kumua allianni kalemu pa'lak iato, mubenni allinna, sia alanni sa'bi la ussa'bii, – anna iate kota iate disorongmo tama limanna to Kasdim!

²⁶ Attu iato saemi kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

²⁷ Tonganna Akumo, PUANG,
Kapenombanna angge kepenaa;
umbani apa nala den apa tang dadi dio
Kaleku?

²⁸ Iamoto nakua kadanNa PUANG:
Tonganna la Kusorong te kota iate tama
limanna to Kasdim sia tama limanna
Nebukadnezar, datu Babel, tu la untaloi.

²⁹ Iatu mintu' to Kasdim, tu urrarii te
kota iate la male tama anna padukkui
api sia naballa sola tu mai banua, tu dao
bubunganna nanii tau iato mai untunu
pemala' lako Baal sia umpemalaran
pemala' pantedok lako Kapenomban
senga', tu napobannang tau iato mai
umpa'dikki penaangKu.

³⁰ Belanna randuk dio mai manguranna
iatu to Israel sia to Yehuda apa kadake
manna tu napogau' dio pentiroKu,
ondongpi tu to Israel tontong bang
umpa'dikki penaangKu tete dio
penggauran limanna, kadanNa PUANG.

³¹ Belanna randuk dio mai allo
dibangunna tu kota iate sae lako allo iate
napare'dek tu ara'Ku sia kamagi'girangKu
Kuurunganni la ussabu'i tu kota iate dio
mai oloKu,

³² napobua' mintu' kakadakeanna to Israel, sia to Yehuda tu mangka napogau' sia tu umpa'dikki penaangKu, la tau iato mai, la mintu' datunna sia mintu' arungna sia mintu' to minaanna sia mintu' nabinna sia mintu' to Yehuda sia mintu' to lan Yerusalem.

³³ Iatu tau iato mai untananniNa' boko', tangia lindona; moi Kuada'i ke makale' sia kekaroen, tae' naperangii sia tae' duka namorai untarima peada'.

³⁴ Sangadinna napalan banua, dinii ussa'bu' sangangKu tu kamagallianna la urruttakki.

³⁵ Sia mangkamo napabendan tu inan madaona Baal, tu diong lombok Ben-Hinom, la nanii umpemalaran anakna muane sia anakna baine lako Molokh, iamotu apa inang tae' len Kupepasananni sia inang tae' len bu'tu lan penaangKu, kumua la napogau' tau iato mai tu apa megallian iate sia la nanaran tu to Yehuda umpogau' kasalan.

³⁶ Apa totemo kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, tu diona kota iate tu mipokada kumua: mangkamo disorong tama limanna datu Babel tete

dio kandean pa'dang sia karorian sia ra'ba biang.

³⁷ Manassa la Kupulung tu tau iato mai lan mai mintu' tondok, tu Kunii urrambai male tete dio kasengkeangKu sia kare'dekangKu sia kamagi'giran kapuaKu, sia Aku la umpasulei lako inan iate sia la umpatorro marampa'i.

³⁸ Iatu tau iato mai la dadi taungKu na Aku dadi Kapenombanna.

³⁹ Sia la Kuben kasangpenaan sia misa' lalan, naurungan umpengkaolaiNa' lan mintu' allo, tu la napomelona sia la napomelona anakna tau iato mai.

⁴⁰ Sia la untananNa' basse matontongan sola tau iato mai, kumua tae' Kula toyang dio mai kalena umpogauranni melo sia la Kupalan penaanna tu kamengkaolan lako Kaleku, kumua damo natoyang tu tau iato dio mai Kaleku.

⁴¹ Sia la parannuNa' diona tau iato mai sia la umpogau'Na' melona lako sia la Kupatorro tontong lan tondok iate situang kaponnoan penaangKu sia deatangKu.

⁴² Belanna nakua kadanNa PUANG: Susitu kamandasan kapua mangka Kuparampoan bangsa iate, susi

dukamoto tu mintu' kameloan la Kuparampoanni, tu Kuallu' lako tau iato mai.

⁴³ Sia denpa tau la unnalli pa'lak lan tondok iate, tu mipokada a'ganna, kumua padang talo ia, naurungan moi misa' tau ba'tu misa' patuoan tae'mo lan, tonna disorongmo tama limanna to Kasdim.

⁴⁴ Iatu pa'lak la naalli tau doi' sia unggaraga sura' kasiallian, anna ca'i sia naalan sa'bi la ussa'bii dio tana Benjamin sia lili'na Yerusalem sia lan mintu' kota Yehuda, sia lan mintu' tondok dao Ma'buntunna sia lan mintu' tondok dio Padang Merrantena sia lan mintu' tondok lo' Pollo'na uai; belanna la Kupopembali tu toto'na tau iato mai, kadanNa PUANG.

Kameloan la dipasule lako tondok Yehuda

33:1-26

33 ¹ Saemi tu kadanNa PUANG ma'penduanna lako Yeremia, tonna dipattangpa lan lu ba'ba pa'kampan:

² Nakua tu kadanNa PUANG tu umpogau'i to sia umpasakka'i tu apa la Napadadi; PUANG iamo sanganNa.

³ Meongli'ko lako Kaleku, angKu pebaliiko sia la Kupokadangko tu apa kapua tu tang dipebuyu', tu tae' mutandai.

⁴ Belanna nakua kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, tu diona mintu' banua lan kota iate sia diona mintu' tongkonan layukna datu Yehuda, tu dirondon napobua' benteng sia pa'dang;

⁵ sae tu tau urrarii to Kasdim sia umponnoi batang rabuk tu banua iato, iamotu batang rabukna to Kupatei napobua' kasengkeangKu sia kare'dekangKu sia bannang dio mintu' kakadakeanna angKu popentilindung lindoKu dio mai te kota iate.

⁶ Tonganna la Kupasikemun tu bangkena sia la Kupamondo sia la Kupamatana tu tau iato mai sia la ungkamaseanni kamakarimmanan sebo tu tae' upu'na.

⁷ Sia la Kupopembali tu toto'na Yehuda sia Israel sia la Kupabangun tu tau iato mai susito dolona.

⁸ Sia la Kupemaseroi tu tau iato mai dio mai mintu' kakadakeanna tu

napobannang kasalan lako Kaleku sia umboko'ina'.

⁹Attu iato kota iato la dadi misa' sanga Kupoparannu, sia kadipudian sia kadipangkeran dio lu mintu' bangsa lan lino, tu la urrangi kareba diona mintu' kameloan tu Kupogau' lako tau iato mai; la tiakka' sia tigege' penaanna diona mintu' kameloan sia kasalamaran tu Kupogau' lako tau iato mai.

¹⁰Nakua kadanNa PUANG: Lan inan iate tu mipokada kumua disabu'imo, naurungan moi misa' toline ba'tu patuoan tae'mo lan, anna lan mintu' kota Yehuda sia mintu' batatta lan lu Yerusalem tu sanggang, moi misa' toline ba'tu misa' patuoan tae'mo lan.

¹¹La dirangi pole'omo tu arrak kaparannuan sia kamaruasan sia gamara to ma'rampanan kapa' sia gamaranna tu mintu' tau nakua:

Pudimi tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik,

belanna masokan tu PUANG,
belanna iatu kamasokananNa
tang leluk sae lakona!

iake umbai pemala' pa'pudian
tama banuanNa PUANG; belanna la

Kupopembali tu toto'na te tondok iate, naurunganni susito dolona, kadanNa PUANG.

¹² Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Lan inan iate tu sanggangmo, naurungan moi misa' tofino ba'tu misa' patuoan tae'mo lan, sia lan lu mintu' kotana la den pole'mo padang kariuan, la nanii to mangkambi' umpakande dombana.

¹³ Lan lu mintu' kota dao ma'buntunna sia lan mintu' kota dio Padang Merrantena sia lan mintu' tondok lo' Pollo'na uai sia dio tana Benyamin sia lili'na Yerusalem sia lan mintu' kotana Yehuda la lendu' pole'omo tu mintu' domba diongna lu limanna to umbilangi, kadanNa PUANG.

¹⁴ Tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke Kuparampo randannami tu kada melo, tu mangka Kupokada diona to Israel sia diona to Yehuda.

¹⁵ Allo iato sia attu iato la Kupatuoan Daud tu misa' Taruk malambu', tu la umpalalo salunna sia kamaloloan lan lu tondok.

¹⁶ Allo iato iatu Yehuda la dirampanan na iatu Yerusalem la torro marampa', anna

sangai tau tu tondok iato: PUANG tu kamaloloanta.

¹⁷ Belanna nakua kadanNa PUANG: Tae' nala ka'tu len dio mai Daud tu misa' tau tu la unnisung dao isungan kapayunganna to Israel;

¹⁸ sia dio mai tu mintu' to minaa to Lewi tae' len nala ka'tu tau dio oloKu umpemalaran pemala' ditunu pu'pu' sia untunu kande dipemalaran sia umpennoloan pemala' pangrere' lan mintu' allo.

¹⁹ Saemi tu kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

²⁰ Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Iake mibelai umpokai tu basseKu diona allo sia bongi, naurunganni tae'mo allo sia bongi ke attunnai,

²¹ mane dukari dipoka to tu basseKu sola taungKu Daud, naurungan tae'mo anakna muane tu la dadi datu dao isungan kapayunganna, sia sola tu mai to Lewi, iamotu mintu' to minaa, taungKu.

²² Susitu mintu' ma'dandan maritik dao langi' tang dikemba' bilanganna sia karangan dio biring tasik tang tisuka', susi dukamoto la Kupopemba'ka' tu

bati'na Daud, taungKu, sia mintu' to Lewi, tu mengkaola lako Kaleku.

²³ Saemi kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

²⁴ Tae'raka mupalan penaai tu apa napokada bangsa iate, nakua: Iatu da'dua pa'rapuan tu mangka Napilei langsa' PUANG, Natibemo, Nasayu tu taungKu, nasanga butung to tangiamo misa' bangsa.

²⁵ Nakua kadanNa PUANG: Iake tae'i Kutanen basseKu diona allo sia bongi sia iake tae'i Kupondok atoranna langi' sia lino,

²⁶ mane dukari la Kutibe tu bati'na Yakub sia bati'na Daud, taungKu, Kuurungan tang unnalai dio mai bati'na tu tau la umparenta tarukna Abraham, Ishak na Yakub, belanna la Kupopembali tu toto'na tau iato mai sia la Kukaturu-turui.

Pa'pakilala lako Zedekia

34:1-7

34 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG lako Yeremia, tonna Nebukadnezar, datu Babel sia mintu' surodadunna sia mintu' kadatuan lan lino tu naluang

parentana sia mintu' bangsa urrarii
Yerusalem sia mintu' kotana tiku lao,
kumua:

²Nakua kadanNa PUANG,
Kapenombanna to Israel: Maleko
ma'kada lako Zedekia, datu Yehuda,
mukua: Inde sia tu kadanNa PUANG:
Tonganna la Kusorong te kota iate tama
limanna datu Babel, anna ballai api.

³Tae' duka mula tilendok dio mai
limanna, sangadinna manassa la
ditingkanko ammu disorong tama
limanna sia la sitiro lindo datu Babel
sia la sipudukko sipa'kada sia la rampo
dukako lako Babel.

⁴Moi na susito, perangii dukai tu
kadanNa PUANG, e Zedekia, datu
Yehuda! Inde sia tu kadanNa PUANG tu
diona kamu: Tae' mula mate nakande
pa'dang.

⁵Sangadinna la mate marampa'ko
sia susi pantunuan pebangki' la
umpakala'bi' nene' to dolomu, iamotu
mintu' datu dolo-dolona, tu dolo na
iko, susi dukamoto tu tau iato mai la
mantunu pebangki' umpakala'bi'ko sia
nabatingiko, nakua: A'a dikka' puangki!

Belanna Aku tu mangka ma'kada susito, kadanNa PUANG.

⁶ Naparampomi nabi Yeremia te mintu' kada iate lako Zedekia, datu Yehuda dio Yerusalem,

⁷ tonna marassan tu surodaduanna datu Babel urrarii Yerusalem sia iatu mai kota Yehuda tu torronapa iamotu Lakhis sia Aseka, belanna ia mannamo te mai tu kota Yehuda ditambakuku tu torronapa.

Diona kaunan dipopentomakaka

34:8-22

⁸ Inde sia tu kada lu dio mai PUANG lako Yeremia tonna mangka tu datu Zedekia untanan allu' sola mintu' to buda, tu dio Yerusalem, la umpetamban kamentomakakanna tau iato mai.

⁹ Anna tau iato mai pada unneloranni mentomakaka tu kaunanna muane sia baine, ke to Ibrani, da naden misa' tau umpokaunan to Yehuda siulu'na.

¹⁰ Attu iato mintu' arung sia mintu' to buda, tu sanginaa untanan allu', situru'mo pada la umpopentomakakai tu kaunanna muane sia baine, naurungan tae'mo napokaunanni tu tau iato

mai; situru'mo sia naelorammo mentomakaka.

¹¹ Apa undinna membaliami tu penaanna tau iato mai, unnalai sule tu kaunan muane sia baine, tu mangka napopentomakaka, napatunduk pole'omi tu tau iato mai mendadi kaunan muane sia baine.

¹² Attu iato saemi tu kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

¹³ Inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel: MangkaMo' untanan basse sola nene' to dolomi, tongKu solanni tassu' lan mai tondok Mesir, lan mai inan dinii umpokaunanni, nakua:

¹⁴ Iake nalambi'mi taun ma'pempitu pada la mieloran male tu siulu'mi, tu to Ibrani, tu mangka umbalukan kalena lako kalemi; iake mangkami mengkaunan annan taunna lako kalemi, la mipopentomakakamo. Apa tae' natananni talinga.

¹⁵ Apa totemo mengkatoba'mokomi sia umpogau' apa malolo dio pentiroKu sia pada umpetambammokomi katomakakan lako solana sia mangkamokomi untanan basse dio

oloKu lan banua, tu dinii ussa'bu'
sangatKu.

¹⁶Apa sorong boko' pole'omokomi sia
mie'sek tu sangatKu, belanna pada
mitambai sule tu kaunanmi muane sia
baine tu mangka mipopentomakaka
unturu' pa'poraian penaanna sia
mipatunduk pole tu tau iato mai mendadi
kaunanmi muane sia baine.

¹⁷Iamoto nakua kadanNa PUANG:
Belanna tae' miperangiiNa' la pada
umpetamban katomakakan lako siulu'na
sia lako solana, kadanNa PUANG, iamoto
la Kupetamban tu katomakakan lako
kalemi, la napotaa pa'dang sia ra'ba
biang sia karorian sia la Kupadadikomi
misa' apa metakuran lako mintu'
kadatuan lan lino.

¹⁸Iatu mintu' tau, tu umpoka basseKu
sia tae' naturu'i tu mintu' atoran basse
iato, tu mangka natanan dio oloKu,
la Kupapada anak sapi dipa'dua sia
lumingka lan lu alla' panta'tak iato,

¹⁹iamotu mintu' arungna Yehuda sia
Yerusalem sia mintu' to mase'ponna
datu sia mintu' to minaa sia mintu'
pa'tondokan, tu lumingkamo lan lu alla'
panta'tak anak sapi iato.

²⁰ Ondongpi la Kusorong tu tau iato mai tama limanna mintu' ualinna sia mintu' tau undaka' lalan la umpatei sia iatu batang rabukna la napopendurukan mintu' manuk-manuk dao langi' sia olo'-olo' dao kapadanganna.

²¹ Susi dukato tu Zedekia datu to Yehuda sia mintu' arungna la Kusorong tama limanna mintu' ualinna sia mintu' tau undaka' lalan la umpatei, iamotu tama limanna surodadunna datu Babel, tu ke'de'mo dio mai kalemi.

²² La Kuben parenta, kadanNa PUANG, sia la Kupasule tu tau iato mai indete kota iate, anna laoi sia nataloi sia pura nasumpun; mintu' kota Yehuda la Kupopempadang talo, anna moi misa' tau tae'mo torro lan.

To Rekhhab diala sangka'

35:1-19

35 ¹Inde sia tu kada dio mai PUANG lako Yeremia, tonna linona Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda, Nakua:

²Maleko lako bati'na Rekhhab, ammu sipa'kada, ammu baai lako banuanNa

PUANG, tama misa' sapa' sia pairu'i uai anggoro'.

³Kualami tu Yaazanya, anakna Yeremia, anakna Habazinya sia mintu' siulu'na sia mintu' anakna muane iamotu mintu' bati'na Rekhhab.

⁴Kusolammi tu tau iato mai tama banuanNa PUANG, tama sapa'na bati'na Hanan, anakna Yigdalya, taunNa Puang Matua, tu sisapa'-sapa'na mintu' arung, daona lu sapa'na Maaseya, anakna Salum, to ma'kampa ba'ba.

⁵Sia kupalenna' dio tingayona to Rekhhab tu ba'tu pira-pira busso nanii uai anggoro' sola irusan, angku ma'kada lako kukua: Iru'i te uai anggoro'.

⁶Apa nakua tu tau iato mai: Tae' kima'din unniru' uai anggoro', belanna pepasanna ambe'ki Yonadab, anakna Rekhhab lako kaleki, nakua: Da miiru' len uai anggoro' sae lakona, la kamu la anakmi.

⁷Sia da migaragai banua sia da miambo' banne sia da mitanan anggoro' ba'tu umpoapai, sangadinna la torrokomi lan tenda sae lako kamateammi anna dipamalambe' sunga'mi lan tondok minii butung to sae.

⁸ Sia kituru' nasang tu kadanna ambe'ki Yonadab, anakna Rekhhab, lan mintu'na tu napasana lako kaleki, kiurunganni lan mintu' allo katuoangki tae' len kiiru' uai anggoro', la kami la baineki la anakki muane sia baineki.

⁹ Sia tae' kigaragai banua la kinii torro sia tae' kiampui pa'lak anggoro' ba'tu pa'lak, ba'tu padang diambo'i.

¹⁰ Sangadinna tontongkanni torro lan tenda, angki turu'i sia kipogau'i tu mintu' apa napepasanan ambe'ki Yonadab lako kaleki.

¹¹ Apa iatonna ke'de' tu Nebukadnezar, datu Babel, ullaoi tondok iate, kikua: Maikomi tamale lako Yerusalem belanna kamatakuran lako surodadu to Kasdim sia to Aram. Iamoto angki torro lan Yerusalem.

¹² Attu iato saemi kadanNa PUANG lako Yeremia, Nakua:

¹³ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Maleko pokadai lako mintu' to Yehuda sia lako mintu' to lan Yerusalem: Manokakomiraka untarima peada' lan unturu' kadangKu? kadanNa PUANG.

¹⁴Iatu pepasanna Yonadab, anakna Rekhhab, lako anakna, kumua da miiru' uai anggoro', nakaritutui, anna tae' len nairu' uai anggoro' sae lako allo iate, belanna unturu' pepasanna ambe'na. Sia Aku tu ma'kada lako kalemi ke makale' sia ke karoen, apa tae' miperangiiNa'.

¹⁵Sia Kusua lako kalemi tu mintu' taungKu, iamotu mintu' nabi ke makale' sia ke karoen umpokadai, kumua: Pada la mengkatoba'komi dio mai mintu' lalan kadakemi sia pemeloi tu mintu' penggaurammi sia damo mituru' kapenomban senga' la umpenombai; iake susito la tontongkomi lan tondok, tu Kukamaseangkomi sia nene' to dolomi. Apa tae' duka mitananni talinga sia tae' miperangiiNa'.

¹⁶Tonganna mintu' anakna Yonadab, anakna Rekhhab, ungkaritutui pepasanna ambe'na, tu napokadanni apa iate bangsa iate tae' naperangiiNa'.

¹⁷Iamoto Nakua PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Tonganna la Kuparampoi mintu' kamandasan tu Yehuda sia mintu' pa'tondokan Yerusalem, tu mangka Kupokada la

urrampoi, tu belanna ma'kadaNa' lako kalena, apa tae' naperangii sia metambaNa' lako, apa tae' namebali.
¹⁸ Na lako bati'na Rekhhab nakua Yeremia: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Belanna mituru' tu pepasanna Yonadab ambe'mi, sia mikaritutui tu mintu' pepasanna sia mipogau' tu mintu' apa napasana lako kalemi,
¹⁹ iamoto nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Dio mai Yonadab, anakna Rekhhab, tae' nala ka'tu len tu tau bendan dio oloKu lan mintu' allo.

Iatu nubua'na Yeremia disura'

36:1-32

36 ¹ Iatonna taun ma'penna'pa' kadatuanna Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda, saemi tu kada iate dio mai PUANG lako Yeremia, nakua:
² Alako karattasa' sanglulun, ammu sura'i lan tu mintu' kada, tu mangka Kupokada lako kalemu, tu diona to Israel sia diona to Yehuda sia diona

mintu' bangsa, randuk dio mai allo Kunii ma'kada lako kalemu, iamotu randuk dio mai linona Yosia sae lako allo iate.

³Den sia manii upa' naperangii bangsa Yehuda tu mintu' kamandasan tu Kusanga la Kuparampoanni, anna pada mengkatoba' tu tau iato mai dio mai lalan kakadakeanna, angKu pa'dei kakadakeanna sia kasalanna.

⁴Ta'kala natambaimi Yeremia tu Barukh anakna Neria, anna sura'i Barukh tama karattasa' sanglulun tu mintu' kada, tu mangka napokada PUANG lako kalena, nasa'bu' Yeremia.

⁵Nasuami Yeremia tu Barukh, nakua: Den sakkalanganku, kuurunganni tang tama banuanNa PUANG.

⁶Iamoto la maleko, mubasai lan mai lulunan sura', tu kusa'burangko sia tu mangka musura', tu mintu' kadanNa PUANG, anna rangii to buda tu lan banuanNa PUANG ke allo pa'puasan; sia la mubasan tu mintu' to Yehuda, tu saemo dio mai mintu kotana anna rangi dukai.

⁷Den sia manii upa' tu palakunna dipenomban dio oloNa PUANG, anna pantan mengkatoba' tu tau iato mai

dio mai lalan kadakena; belanna lendu' kapuana tu kasengkeanNa sia kare'dekan ara'Na PUANG, tu Napakarranganni te bangsa iate.

⁸ Napogau'mi Barukh, anakna Neria, susitu mintu' napasana nabi Yeremia lako kalena, anna basai tu kadanNa PUANG lan mai sura' iato, lan banuanNa PUANG.

⁹ Iatonna taun ma'pellima kadatuanna Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda tonna bulan ma'pengkasera, napa'peissanammi mintu' to buda dio Yerusalem sia mintu' to buda sae dio mai mintu' kota Yehuda lako Yerusalem, kumua la ma'puasa dio oloNa PUANG.

¹⁰ Nabasami Barukh lan mai sura' iato tu mintu' kadanNa Yeremia, anna rangii mintu' to buda, lan banuanNa PUANG, iamotu lan bilikna Gemarya, anakna Safan, pangulu to massura', dio tarampak daona lu iring, dio lu babangan ba'ru banuanNa PUANG.

¹¹ Iatonna rangimi Mikhaya, anakna Gemarya, anakna Safan, tu mintu' kadanNa PUANG lan mai sura' iato,

¹² malemi rokko tongkonan layukna datu, natama bilikna pangulu to massura', sia mintu' arung marassan unno'ko'

dio, iamotu mai pangulu to massura' Elisama, Delaya, anakna Semaya, Elnatan, anakna Akhbor, Gemarya, anakna Safan, Zedekia anakna Hananya sia mintu' arung.

¹³ Napokadami Mikhaya lako tau iato mai tu mintu' kada, tu mangka narangi, tonna basai Barukh, lan mai sura' narangii to buda.

¹⁴ Nasuami tu mai arung Yehudi, anakna Netanya, anakna Selemya, anakna Kusyi umpellambi'i Barukh, nakua: Iatu lulunan sura' tu mubasan to buda la muala mumale mai. Naalami Barukh, anakna Neria tu lulunan sura' iato, namale umpellambi'i tau iato mai.

¹⁵ Nakuami tau iato mai lako: Unno'ko'ko ammu basangkanni. Nabasammi Barukh.

¹⁶ Iatonna rangimi tau iato mai tu mintu' kada iato, pada umpokadami kamatakuranna, nakua: Inang la kiparampoan duka datu te mintu' kada iate.

¹⁷ Mekutanami tu tau iato mai lako Barukh, nakua: Pokadangkanni, umba mukua ussura'i te mintu' kada iate?

¹⁸ Mebalimi Barukh lako tau iato mai, nakua: Pudukna bangsiamu

umpokadanna' te mintu' kada iate,
kusura'i tinta tama te sura'.

¹⁹Nakuami tu mintu' arung iato lako
Barukh: Malemokomi membuni, la iko la
Yeremia; moi misa' tau da naissanni tu
mininna.

²⁰Attu iato malemi tu tau iato mai
umpennoloi datu tama tarampak, apa
iatu lulunna sura' napatorro dolo lan
bilikna Elisama, pangulu to massura',
anna parampoi tu mintu' kada iate lako
datu.

²¹Nasuami datu tu Yehudi male unnalai
tu lulunan sura', anna alai lan mai bilikna
Elisama, pangulu to massura'.

Nabasammi Yehudi tu datu sia mintu'
arung, tu bendan dio sa'dena patomali.

²²Attu iato unno'ko' tu datu lan
tongkonan layuk tu nanii, ke attu
madingin, tonna bulan ma'pengkasera,
na iatu dapo' pendarangan dio olona
datu nanii api dukku.

²³Iatonna mangkamo Yehudi umbasanni
tallu a'pa' muka, nase'pa'i datu piso to
massura', na iato passerekanna nabuang
tama api dapo' pa'lassuan, naurungan
tappu' tu mintu' lulunan sura' iato
nakande api, tu dio dapo' pendarangan.

²⁴Tae' duka natiramban tu penaanna tau iato mai sia tae' duka naserek-serekki tu pakeanna la datu la mintu' to mase'ponna, tonna rangii tu mintu' kada iato.

²⁵Moi umba nakua tu Elnatan sia Delaya sia Gemarya mengkamoya umpalakui lako datu kumua da nadiballa tu lulunan sura' iato, apa tae' naperangii tu tau iato mai.

²⁶Mangkato nasuami datu tu Yerahmeel, anak arung, sia Seraya, anakna Azriel, sia Selemya, anakna Abdeel, untingkan Barukh, to massura' sia nabi Yeremia, apa Nabunimo PUANG sola duai.

²⁷Attu iato saemi kadanNa PUANG lako Yeremia, tonna mangkamo datu umballai tu lulunan sura', tu nasura' Barukh, nasa'bu' Yeremia, Nakua:

²⁸Ala pole'ko misa' lulunan sura' senga' sura'i tama tu mintu' kada dolo, tu lan lulunan sura' dolo, tu naballa Yoyakim, datu Yehuda.

²⁹Sia pokadai tu diona Yoyakim, datu Yehuda, kumua: Nakua kadanNa PUANG: Mangkamo muballa tu lulunan sura' iate sia mukua: Ma'apai misura'i lan, kumua manassa la sae tu datu Babel la

ussanggangi te tondok iate sia ussabu'i mintu' tolino sia patuoan?

³⁰ Iamoto nakua kadanNa PUANG tu diona Yoyakim, datu Yehuda: Moi misa' tau dio mai kalena tae'mo tu la unnisung dao kapayunganna Daud sia iatu batang rabukna la dipembuangan anna alloi ke masiangi sia anna tarru'i dingin ke mabonginnai.

³¹ La Kupapakkanni lako kalena sia lako ampo bati'na sia lako mintu' to mase'ponna tu mintu'na kakadakeanna sia la Kuparampoi mintu' kamandasan tu tau iato mai sia mintu' to lan Yerusalem sia mintu' to Yehuda, tu mangka Kupokada la urrampoi, apa manoka umperangii.

³² Ta'kala naalami Yeremia tu misa' lulunan sura' senga', anna benni Barukh anakna Neria, to massura', anna sura'i tama tu mintu' kada nasa'bu' Yeremia lan mai sura' iato, tu naballa Yoyakim, datu Yehuda, sia narangannipa ba'tu pira-pira kada, tu pada issinna.

Ma'penduanna Zedekia ungkomba-kombai tau lako Yeremia

37:1-10

37 ¹Iatu Zedekia, anakna Yosia, tu naangka' Nebukadnezar, datu Babel, undatui tondok Yehuda, ma'parenta ussonda Konya, anakna Yoyakim.

²Sia tae' naperangii, la ia la mintu' to mase'ponna la mintu' to lan tondok iato tu kadanNa PUANG, tu Napokada nalopian nabi Yeremia.

³Attu iato nasua datu Zedekia, tu Yukhal anakna Selemya, sia to minaa Zefanya, anakna Maaseya, lako nabi Yeremia, nakua: Passambayangkan lako PUANG, Kapenombanta.

⁴Attu iato iatu Yeremia lu tama lu lanpa mai dio lu to buda, tae'pa naditarungku.

⁵Iatu surodadunna Firaun tassu'mo lan mai Mesir; iatonna rangimi to Kasdim tu umpatama limbu Yerusalem, tu kareba iato ke'de'mi dio mai Yerusalem.

⁶Attu iato saemi kadanNa PUANG lako nabi Yeremia, Nakua:

⁷Inde sia tu kadanNa PUANG,
Kapenombanna to Israel, Nakua: La
mikua ma'kada lako datu Yehuda, tu
ussuakomi la mekutana lako Kaleku:
Tonganna iatu surodadunna Firaun, tu
tassu'mo la untunduikomi, la sule lako
tondokna, lako tondok Mesir.

⁸Sia la sule tu mintu' to Kasdim la ullaoui
te kota iate sia la untaloi sia umpurai
naballa.

⁹Nakua kadanNa PUANG: Da mipakena
kalena penaammi umpokadai te kada
iate: Manassa iatu to Kasdim sorong
boko'mo dio mai kaleki, belanna inang
tae' natorong boko'.

¹⁰Belanna iake moronganna mipatei
nasangi tu mintu' surodadu to Kasdim,
tu misirarian, naurungan torromira
ba'tu pira-pira tau, tu mandalan
bangkena, manassa ia duka tu tau iato
la pada bangun lan tendana anna pura
ussumpuni te kota iate.

Yeremia ditarungku**37:11-16**

¹¹ Iatonna ke'de'mo surodadu to Kasdim dio mai Yerusalem belanna surodadunna Firaun,

¹² la natampemi Yeremia tu Yerusalem, la male lako tana Benyamin la untarima taa mana' dio tingayona to buda.

¹³ Apa iatonna rampomo lako babangan Benyamin, denni misa' kamandang to ma'kampa, disanga Yeria, anakna Selemya, anakna Hananya, untingkanni tu nabi Yeremia, nakua: Umbai la menta'pakomi lako to Kasdim!

¹⁴ Moi nakua Yeremia: Tae' natongan to, tae' kula menta'pa lako to Kasdim, tae' duka naperangii Yeria, sangadinna natingkan anna popennoloi lako mintu' arung.

¹⁵ Re'dekmi ara'na tu mintu' arung lako Yeremia, anna bambai, sia napatamai pa'tarungkuan, tu lan banuanna Yonatan, pangulu to massura', belanna iatu banua iato nagaraga pa'tarungkuammo.

¹⁶ Susimoto tu Yeremia tama pa'tarungkuan diong padang, lan

misa' bilik, anna torro masai tu Yeremia inde to lan.

Bunga'na Zedekia umpopetambai Yeremia

37:17-21

¹⁷ Nasuami datu Zedekia tu tau lao unnalai, anna kutanai bunii datu lan tongkonan layukna, nakua: Denraka kada dio mai PUANG? Mebalimi tu Yeremia nakua: Den; sia nakuapa: La disorongkomi tama limanna datu Babel.

¹⁸ Sia nakuapa Yeremia lako datu Zedekia: Aparas kasalangu lako kalemi, ba'tu lako tu mai to mase'ponmi, ba'tu lako bangsa iate, ammi tarungkura'?

¹⁹ Totemo umbasiamira tu mintu' nabimmi, tu ma'nubua' lako kalemi, kumua: Tae' nala ullaoikomi datu Babel sia iate tondok iate?

²⁰ Iamoto perangiina', o puangu datu, ke ma'dinni kupennoloanni tu palakungku lako puangu datu, damo dikka' kudipasule lako banuanna Yonatan, to massura', da angku mate dio.

²¹ Napa'peparentammi datu Zedekia, anna pattangi tu Yeremia lan tarampak pa'kampan sia naben tau roti simisa' sangallo dio mai kampong To manggaraga roti, sae lako puranna tu mintu' roti lan kota. Anna torro tu Yeremia lan tarampak pa'kampan.

Yeremia dipembuangan rokko bubun

38:1-13

38 ¹ Narangimi Sefaca, anakna Matan sia Gedalya, anakna Pasyhur sia Yukhal, anakna Selemya sia Pasyhur, anakna Malkia, tu mintu' kada napokada Yeremia lako to buda kumua:

² Nakua kadanNa PUANG: Minda-minda tu torro lan kota iate la mate, nakande pa'dang, ba'tu karorian, ba'tu ra'ba biang, apa minda-minda tu tassu' male lako to Kasdim, la tuo sia iatu pangrampana iamo deatanna sia la tontong tuo.

³ Nakua kadanNa PUANG: Manassa la disorong te kota iate tama limanna surodadunna datu Babel, tu la untaloi.

⁴ Mebalimi tu mintu' arung lako datu, nakua: Nake dipatei te tau iate, belanna

iake susito naparaang tu penaanna mintu' surodadu, tu torropa lan kota iate sia mintu' to buda, ke napokadai lako tau iato mai tu kada susito, belanna iate tau iate tae' nadaka'i tu kameloanna to buda, sangadinna napokadakena.

⁵Nakuami datu Zedekia: Tiromi, lan sia limammi, belanna aku, datu, tang kubela undampakomi.

⁶Naalami tau iato mai tu Yeremia, naparokkoi bubunna arung Malkia, tu dio tarampak pa'kampan, narorro'i ulang rokko. Lan bubun iato tae' uai, sangadinna pullan manna; lammakmi tu Yeremia rokko pullan.

⁷Apa iatonna rangimi Ebed-Melekh, misa' to Etiopia, to mase'ponna datu, tu lan tongkonan layukna datu, kumua narorro'mo tau iato mai tu Yeremia rokko bubun-attu iato unno'ko' tu datu lan babangan Benyamin –,

⁸tassu'mi tu Ebed-Melekh lan mai tongkonan layukna datu, anna ma'kada nakua:

⁹O puangku datu, iatu mintu' tau iato mai kadakemo gau'na lan mintu'na apa nagauran nabi Yeremia, belanna naparokkomo bubun; manassa inang

la mate kalena dio inan iato, napobua' katangdiaran, belanna tae'mo roti lan kota iate.

¹⁰ Nasuami datu tu Ebed-Melekh, to Etiopia nakua: Alako tallu tau indete, ammu riu'i tu nabi Yeremia diong mai bubun, da namate.

¹¹ Nasolammi Ebed-Melekh tu tau iato mai male sola, anna tama tongkonan layukna datu, tama inan tu diongna lu pa'palumpunan, anna alai inde to dio mai tu ba'tu pirang-pirang serek pakean malusa sia buruk, anna rorro'i ulang rokko Yeremia diong bubun.

¹² Nakuami Ebed-Melekh, to Etiopia, lako Yeremia: Panglapikanni kalepakmi te serek pakean malusa sia te pakean buruk, namane ulang diongna lu.

Napogau'mi Yeremia susito.

¹³ Nariu'mi ulang tau iato mai tu Yeremia diong mai bubun. Anna torro tu Yeremia dio tarampak pa'kampan.

Ma'penduanna Zedekia umpopetambai Yeremia

38:14-28

¹⁴ Nasuami datu Zedekia tu tau
ussolan nabi Yeremia lako to' ba'ba
ma'pentallunna dio banuanNa PUANG,
nama'kada tu datu lako Yeremia, nakua:
La umpekutananna' misa' apa lako
kalemi, moi misa' da mibuniana'.

¹⁵ Mebalimi Yeremia lako Zedekia
nakua: Iake kupokadai lako kalemi,
tae' siaraka mila umpateina'? Sia iake
kupakilalakomi, ammi tang umpasiolai.

¹⁶ Membunimi tu datu Zedekia, umpalao
sumpa lako Yeremia, nakua: La lelukraka
tuoNa PUANG, tu mangka ungkombang
penaanta, inang tae' kula umpateikomi
ba'tu ussorongkomi tama limanna tu to
undaka' lalan la umpateikomi.

¹⁷ Nakuami Yeremia lako Zedekia: Inde
sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna
mintu' ma'dandan maritik, iamotu
Kapenombanna to Israel, kumua: Iake
penaammu kalena male ussorong
kalemu lako arungna datu Babel,
manassa la tontongko mana'pa sia

tae' nala disumpun api te kota iate, sangadinna la tuo mana'pako sola sangdadiammu.

¹⁸ Apa iake tae'i mumale usorong kalemu lako arungna datu Babel, manassa kota iate la disorong tama limanna to Kasdim, tu la usumpunni api sia iko kalena tae' mula tilendok dio mai limanna.

¹⁹ Nakuami Zedekia lako Yeremia: Mataku'na lako mintu' to Yehuda, tu menta'pamo lako to Kasdim, nasorongna' manii lako tau iato mai, anna telle-tellena'.

²⁰ Nakuami Yeremia: Tae' nala umpogau'i tau iato mai lako kalemi, sangadinna la mituru' tu kadanNa PUANG, tu kuparampo lako kalemi, na iake susito, la salama'komi sia tuo mana'pakomi.

²¹ Apa iake tang mipasiolai tassu' na kada iate mangkamo Napaombo' PUANG lako kaleku:

²² Tiromi, iatu mintu' baine, tu tinampe lan tongkonan layukna datu Yehuda, la male disolan lako arungna datu Babel, anna ma'kada nakua:

Mangkamoko naada' sala sia napa'budai to musisangmanean;

napopennosokmo tu lette'mu rokko
pullan,
anna sorong boko' tu tau iato mai dio
mai kalemu.

²³ Susimoto tu mintu' bainemi sia anakmi
la male nasolan tau lako to Kasdim sia
kamu duka tae' mila tilendok lan mai
limanna, sangadinna la naalakomi datu
Babel na kota iate la disumpun.

²⁴ Nakuami Zedekia lako Yeremia: Moi
misa' tau da naissanni te mintu' kada
iate, da mimate dipatei.

²⁵ Iake narangii mintu' arung, kumua
kusipa'kadangkomi, anna male
lako kalemi, nakuangkomi kumua:
Pokadangkanni tu apa mangka mipokada
lako datu, da mibuniangkan, da angki
pateikomi, sia apara nakuangkomi datu?

²⁶ La mipokadan tau iato mai, kumua:
Umpennoloanna' palakungku lako olona
datu, da namesua datu ussolanna' sule
lako banuanna Yonatan, da angku mate
dio.

²⁷ Iatonna saemo tu mintu' arung
lako Yeremia sia ungkutanai, nabalimi
tu tau iato mai susitu mintu' kada
napa'pepasanan datu lako; iamoto

napopa'elo'nami torro, belanna tae' nakaissanan len tu iannato.

²⁸Torromi tu Yeremia dio tarampak pa'kampan sae lako allo ditalona tu Yerusalem sia torro dukapa dio tonna ditalo tu Yerusalem.

Diona kaditaloanna Yerusalem

39:1-14

39 ¹Iatonna taun ma'pengkasera kadatuanna Zedekia, datu Yehuda, bulan ma'pessangpulo, saemi tu Nebukadnezar, datu Babel sola mintu' surodadunna lako Yerusalem, anna patama limbui.

²Iatonna taun ma'pessangpulo misa kadatuanna Zedekia, bulan ma'penna'pa' sia allo ma'pengkaseranna bulan iato, ditossomi tu tambakuku kota.

³Tamami tu mintu' surodadunna datu Babel, anna bendan dio to' babangan Tangnga, iamotu Nebusyazban pangulu sandan uai, Nergal-Sarezzer, to maraa sia iatu mai arung senga'na datu Babel.

⁴Iatonna tiromi Zedekia, datu Yehuda, sia mintu' surodadunna tu tau iato mai, mallaimi untampeu tu kota tonna

bongi ma'palulako pa'lak datu, anna sun uncola babangan naparitangnga da'dua benteng tembok, namale ma'palulako Araba-Yordan.

⁵ Apa naula' to Kasdim tu tau iato mai, anna lambi'i tu Zedekia dio padang marantena Yerikho; anna solanni lako Nebukadnezar, datu Babel dio Ribla, lili'na Hamat: nara'ta'i Nebukadnezar tu ukunganna.

⁶ Napateimi datu Babel tu mintu' anakna muane Zedekia dio Ribla dio tingayona sia napatei datu Babel tu mintu' to Yehuda mala'bi'.

⁷ Sia nasu'be'i patomali tu matanna Zedekia, anna pungoi rante tambaga da'dua, la nabaa lako Babel.

⁸ Iatu tongkonan layukna datu nasumpun to Kasdim, sia iatu mai banuanna to buda, sia mintu' tembo' Yerusalem natuan.

⁹ Iatu to torronapa, tu lan siapa kota sia mintu' to menta'pa, tu malemo umpenta'pai, narampa Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa nasolanni lako Babel.

¹⁰ Apa iatu mintu' to makario-rio dio mai to Yehuda tu tae' apa naampui,

napatorro Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa dio tana Yehuda, sia naben ba'tu pira-pira pa'lak anggoro' sia pa'pa'lanan tu tau iato mai.

¹¹ Apa iatu diona Yeremia, mangkamo napa'parentan Nebukadnezar, datu Babel, lako Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa, nakua:

¹² Alai mukampai meloi, da musussai lenni lako, sangadinna apa tu napokada, paturu'i bangi.

¹³ Iamoto napesuammi Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa sia Nebusyazban, tu pangulu sandan uai sia Nergal-Sarezzer, to maraa, sia mintu' pangulu pa'baraninna datu Babel,

¹⁴ nasuami tu tau male unnala Yeremia dio mai tarampak pa'kampan, anna sorongi lako Gedalya, anakna Ahikam, anakna Safan, naeloranni umba-umba tu naporai. Susimoto natorro tu Yeremia dio lu to' to buda.

Pangallu' dipokadan Ebed-Melekh

39:15-18

¹⁵ Denpa tu kadanNa PUANG sae lako Yeremia, tonna dipattangpa dio tarampak pa'kampan, Nakua:

¹⁶ Malemoko, pokadai te lako Ebed-Melekh, to Etiopia: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Manassa la Kupopembuamo tu mintu' kadangKu lako kota iate tu la napokadakena, tangia la napomelona sia allo iate la mutiro.

¹⁷ Apa allo ia dukato la Kurampanangko, kadanNa PUANG, sia tae' mula disorong tama limanna mintu' to mukataku'.

¹⁸ Manassa la Kurampanangko, da ammu mate nakande pa'dang, sangadinna iatu pangrampamu iamo deatammu, belanna muposande'Na', kadanNa PUANG.

Yeremia sisola Gedalya

40:1-6

40 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG, tu sae lako Yeremia, tonna mangka ussuai Nebuzaradan, pangulu

to ma'kampa, ke'de' dio mai Rama, iamo tonna mangka umpesuanni unnalai, tonna dirantepa dio lu mintu' to Yerusalem sia to Yehuda dirampa, tu la dipalele lako Babel.

²Attu iato napesuammi pangulu to ma'kampa tu Yeremia, anna kuanni kumua: PUANG, Kapenombammimo, mangka umpokadai tu diona mintu' kamandasan la urrampoi tondok iate, ³sia Naparampomo PUANG sia Napogau'mo tu mintu'nato susitu Napokada, belanna kasalangkomi lako PUANG sia tae' mituru'i tu kadanNa. Iamoto narampoikomi te ianna te.

⁴Tiromi totemo, kuko'ka'imo tu rante lan mai limammi: iake misangai melo ke maleki' sola lako Babel, turu'mo', manassa kupatiroangkomi kameloan; apa iake misangai kadake, ke maleki' sola lako Babel, da'imito; mintu'na padang iate tae' nadipesangkai, umba-umba misanga melo sia tongan, male bangmokomi lako.

⁵Sulemokomi lako Gedalya, anakna Ahikam, anakna Safan, tu naangka' datu Babel umparenta tondok Yehuda, sia torrokomi sola dio lu to buda, ba'tu

malekomi lako umba tu misanganna melo. Nabenmi pangulu to ma'kampa tu kinallo sia misa' pamengan namane unneloranni male.

⁶ Susimoto tu kasaeanna Yeremia lako Gedalya, anakna Ahikam, dio Mizpa, anna torro sola dio lu to buda, tu torrora siapa dio pandang iato.

Kadipateianna Gedalya

40:7–41:15

⁷ Iatonna rangimi mintu' kamandang surodadu tu dio lu pandang sisola surodadunna, kumua naangka'mo datu Babel tu Gedalya, anakna Ahikam, umparenta tondok sia nasorongan lako tu mintu' muane sia baine sia pia, iamotu mintu' to makario-rio, tu tae' nadirampa lako Babel,

⁸ saemi tu tau iato mai lako Gedalya dio Mizpa, iamotu Ismael anakna Netanya sia Yohanan sia Yonatan, anakna Kareah sia Seraya, anakna Tanhumet sia anakna Efai, to Netofa sia Yezanya, anakna to Maakha sisola surodadunna.

⁹ Umpalaomi sumpa tu Gedalya, anakna Ahikam, anakna Safan, lako tau iato

mai sia mintu' surodadunna, nakua: Da mimataku' mengkaola lako to Kasdim; torro bangmokomi lan tondok iate sia mengkaolakomi lako datu Babel, ammi makarimman.

¹⁰ Na iatu aku, manassa la torrora' dio Mizpa, susito maraa dio tingayona to Kasdim, tu sae lako kaleta; apa iate kamu, mebua anggoro'komi sia mebua-buakomi sia urrampunkomi minna' sia patamai pa'paniammi, ammi torro lan lu mintu' kotami, tu la minii tontong torro.

¹¹ Iatonna rangimi mintu' to Yehuda, tu dio lu tondok Moab sia dio lu to Amon sia dio Edom sia lan lu mintu' tondok senga', kumua iatu datu Babel untampemo ba'tu pira-pira tau dio Yehuda sia naangka'mo tu Gedalya, anakna Ahikam, anakna Safan, la umparentai tu tau iato mai,

¹² sulemi tu mintu' to Yehuda dio mai mintu' tondok, tu dinii umpatisambo'i male, tama tondok Yehuda lako Gedalya dio Mizpa; urrampunmi tarru' buda uai anggoro' sia buah-buah tau iato mai.

¹³ Attu iato saemi tu Yohanan, anakna Kareah sia mintu' kamandang lombo,

tu torro dio lu padang tonnanu, lako Gedalya dio Mizpa,

¹⁴sia ma'kada lako nakua: Miissan siaraka, kumua iatu Baalis, datu to Amon, ussuamo Ismael, anakna Netanya, la umpateikomi? Apa tae' napatonganni Gedalya, anakna Ahikam.

¹⁵Mangkato ma'kada bunimi tu Yohanan, anakna Kareah, lako Gedalya dio Mizpa, nakua: Da'ito kumale umpatei tu Ismael, anakna Netanya, na moi misa' tau tae' unnissanni; ma'apai anna la umpateikomi, sisarak-sarak manii tu mintu' to Yehuda, tu mangka sirampun lako kalemi, anna sanggang tu mintu' to torro dio mai to Yehuda?

¹⁶Apa ma'kada tu Gedalya, anakna Ahikam lako Yohanan, anakna Kareah, nakua: Da mupogau'i to, belanna tang tongan tu mupokada diona Ismael.

41 ¹Apa iatonna bulan ma'pempitu, saemi tu Ismael, anakna Netanya, anakna Elisama, misa' bati' datu, iamo misa' pa'baraninna datu sola tau sangpulo lako Gedalya, anakna Ahikam, dio Mizpa, anna ma'talimbungan kumande dio Mizpa.

²Ke'de'mi tu Ismael, anakna Netanyahu sia iatu to sangpulo nasolan, anna ba'tai pa'dang tu Gedalya, anakna Ahikam, anakna Safan. Susimo kanapateianna to, tu to mangka naangka' datu Babel umparentai tu tondok iato.

³Sia napatei duka Ismael tu mintu' to Yehuda nasolan, iamotu nasolan Gedalya dio Mizpa, sia iatu mintu' surodadu to Kasdim, tu torro dio.

⁴Iatonna masiangmo tonna mangka dipatei tu Gedalya, moi misa' tau tae'pa unnissanni,

⁵saemi dio mai Sikhem sia Silo sia Samaria karua pulona tu to diku'ku'i danggo'na sia serek-serek pakeanna sia ditori'-tori' kuli'na sia umbaa kande la dipemalaran sia dupa lako banuanNa
PUANG.

⁶Tassu'mi tu Ismael, anakna Netanyahu, dio mai Mizpa umpentammui tu tau iato mai situang tangi'na. Iatonna sitammumo nakua lako tau iato mai: Maikomi tamale lako Gedalya, anakna Ahikam.

⁷Iatonna tamamo tangnga kota, napateimi Ismael, anakna Netanyahu,

sola tau nasolan tu tau iato mai, anna pembuanganni rokko bubun.

⁸ Apa dio lu tau iato mai den sangpulo tu tau ma'kada lako Ismael, nakua: Da mipateikan, belanna dio kaleki den ba'tu pira-pira pangnanna dibuni dio lu padang, iamotu gandung sia dalle sisikan sia minna' sia tani' enoan. Iamoto napopa'elo'nai tu tau iato mai, tae' napatei sola mintu' solana.

⁹ Iatu bubun nanii Ismael umpembuanganni tu mintu' batang rabukna tau napatei, misa' bubun kapua, iamotu nabo'bok datu Asa, belanna ungkataku' Baesa, datu to Israel; bubun iamoto naponnoi Ismael, anakna Netanya, to dipatei.

¹⁰ Na mintu' tu to torropa dio Mizpa, male narampa Ismael sola tu mintu' anakna baine datu sia iatu mintu' to torropa dio Mizpa, tu mangka nasorong Nebuzaradan, pangulunna to ma'kampa lako Gedalya, anakna Ahikam, la umparentai; iatu tau iato male nasang narampa Ismael, anakna Netanya anna male malengka' lako to Amon.

¹¹ Apa iatonna rangimi Yohanan, anakna Kareah sia mintu' pa'barani nasolan

tu diona mintu' kakadakean napogau'
Ismael, anakna Netanya,
¹²narampunmi tu mintu' surodadunna,
anna male urrarii Ismael, anakna
Netanya, anna lambiranni sikandappi'
limbong kapua dio Gibeon.

¹³Iatonna tiromi mintu' to nasolan
Ismael tu Yohanan, anakna Kareah sia
mintu' pa'baranni nasolan parannumi
penaanna tu tau iato mai.

¹⁴Sia iatu mintu' to buda narampa
Ismael dio Mizpa, tibalikmo anna sule
lako Yohanan, anakna Kareah.

¹⁵Apa iatu Ismael, anakna Netanya,
mallai lussu' sola tau karua dio mai
tingayona Yohanan, anna male lako to
Amon.

Kamallaianna Yohanan sola to Yehuda lako Mesir

41:16–43:7

¹⁶Attu iato naalami Yohanan, anakna
Kareah, sia mintu' pa'barani nasolan
tu to buda torronapa, tu narampa
Ismael, anakna Netanya, dio mai Mizpa,
tonna mangkamo umpatei Gedalya,
anakna Ahikam, iamotu mintu' muane,

surodadu, baine, pia sia mintu' to masse'ponna datu, tu napasule dio mai Gibeon.

¹⁷Ke'de'mi tu tau iato mai, anna torro ba'tu pirang-pirang allo dio Gerut-Kimham, tu sikandappi' Betlehem, la male tarru' lako Mesir,

¹⁸tu diona to Kasdim, belanna matakun' tu to Yehuda lako tau iato mai, saba' napateimo Ismael, anakna Ahikam, tu naangka' datu Babel umparentai tu tondok iato.

42 ¹Attu iato saemi tu mintu' pa'barani, iamotu Yohanan, anakna Kareah, sia Azarya, anakna Hosaya, sia mintu' to buda, la to bitti' la to kapua,

²anna ma'kada tu tau iato mai lako nabi Yeremia, nakua: Iake nakalo'i penaammi tu pengkamoyaki, ammi passambayangkan lako PUANG, Kapenombammi sola te mintu' tau, tu torronapa, belanna sidi'morakan torro dio mai tu mintu' to buda, susite mitiro totemo.

³Kumua anna PUANG, Kapenombammi, umpokadangkan lalan umba tu sipatu la kiola sia apa tu sipatu la kipogau'.

⁴ Mebalimi nabi Yeremia lako tau iato mai, nakua: Kuturu'mo tu palakummi; manassa la massambayangna' lako PUANG, Kapenombammi, susitu kadammi, sia iatu mintu' kada tu Napebalian PUANG lako kalemi, la Kupokadangkomi; moi sangbuku kada tae' angku la umbuniangkomi.

⁵ Nakuami tu tau iato mai lako Yeremia: Na PUANG mora tu sa'bi tonganki sia maruru', ke tae'i kipogau'i tu mintu' kada, tu Nasuangkomi PUANG, Kapenombammi, la umparampoi lako kaleki.

⁶ Moi namelo ba'tu kadake la kituru' duka tu kadanNa PUANG, Kapenombanta, tu kinii ussuakomi totemo; kumua angki makarimman ke kituru'i tu kadanNa PUANG, Kapenombanta.

⁷ Iatonna sangpulomo allona saemi kadanNa PUANG lako Yeremia.

⁸ Natambaimi Yeremia tu Yohanan, anakna Kareah sia iatu mintu' pa'barani nasolan sia iatu mintu' to buda la to bitti' la to kapua.

⁹ Sia nakua lako tau iato mai: Nakua kadanNa PUANG, Kapenombanna to

Israel, tu minii ussuana' umpennoloan passambayangmi dio oloNa.

¹⁰Iake mareso'komi torro lan pandang iate, la Kubangunkomi sia tae' Kula urro'pökkomi, sia la Kutanan sia tae' Kula undu'dukkikomi, belanna Kupunassannimo tu kakadakean mangka Kupogau' lako kalemi.

¹¹Da mimataku' lako datu Babel, tu mikataku', da mikataku'i, kadanNa PUANG, belanna Aku urrondongkomi la urrande pala'komi sia la urrampanangkomi lan mai limanna.

¹²Sia la Kukaturu-turuikomi, anna maturu-turu lako kalemi, anna patorrokomi lan pandangmi.

¹³Apa iake mikuai: Manokakanni torro lan tondok iate, miurunganni manoka unturu' kadanNa PUANG, Kapenombammi,

¹⁴sia ma'tangnga'komi mikua: Tae', la malekanni lako tondok Mesir, tu tang kinii untiro rari ba'tu urrangi oni napiri tanduk, sia tae' kitangdia' ungdaduangi roti sia diomo la kinii torro,

¹⁵iamoto perangiimi totemo tu kadanNa PUANG, e kamu tu torronapa dio mai to Yehuda, kadanNa PUANGna mintu'

ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, kumua: Iake mipalulakoi Mesir tu lindomi sia la male lako la mentiruran dio,

¹⁶ manassa iatu pa'dang mikataku', la nalambi'komi sia karorian tu mikataku', la unnula'komi sia la mate dukakomi dio Mesir.

¹⁷ Manassa iatu mintu' to la male umpatu tondok Mesir, la torro mempue dio, la mate nakande pa'dang sia karorian sia ra'ba biang, na moi misa' tae' len tilendok ba'tu lappa' dio mai kamandasan tu la Kuparampoanni.

¹⁸ Belanna nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Susitu kasengkeangKu sia kare'dekanna ara'Ku tibarrakmo lako to lan Yerusalem, susi dukamoto tu kare'dekanna ara'Ku la tibarrak lako kalemi, ke malekomi lako Mesir, ammi dadi tampakan ropu sia to metakuran sia sapuan pala' sia kaditattan sia tang la mitiromo te inan iate.

¹⁹ Ma'kadamo tu PUANG lako kalemi, e kamu mintu' to Yehuda tu torronapa:

Da mimale lako Mesir! La miissan melo kumua kupakilala tongankomi.

²⁰ Belanna umpakenakomi kalemi miurungan sisayuran katuoammi tommy suana' lako PUANG, Kapenombammi ammi ma'kada kumua: Passambayangangkan langngan PUANG, Kapenombanta, sia mintu' tu kadanNa PUANG, Kapenombanta, la mipokadangkan, manassa la kituru'.

²¹ Belanna kupokadangkomi totemo, apa manokakomi umperangii tu kadanNa PUANG, Kapenombammi, iamotu mintu' apa Nasuanna', umparampoangkomi.

²² Iamoto la miissan tongan, kumua la matekomi nakande pa'dang sia karorian sia ra'ba biang dio to' inan miporai minii male mentiruran dio.

43 ¹ Iatonna mangkamo Yeremia umpokadai lako mintu' to buda tu kadanNa PUANG, Kapenombanna, tu Napesuan PUANG, Kapenombanna, umparampoanni, tu mintu' kada iato, ² nakuami tu Azarya, anakna Hosaya sia Yohanan, anakna Kareah sia mintu' to matampo lako Yeremia: Tae' natongan te kadammi; tae' Nasuakomi PUANG,

Kapenombanta, umpepasananni kumua:
Da mimale lako Mesir la mentiruran dio.

³Apa naada' salamokomi Barukh,
anakna Neria, la undakarangkanni
kadake, kumua anna sorongkan tama
limanna to Kasdim, anna pateikanni
ba'tu napali' lako Babel.

⁴Susimoto tu Yohanan, anakna Kareah
sia mintu' pa'barani sia mintu' to buda
tang unturu' kadanNa PUANG, tae'
namorai torro lan tondok Yehuda.

⁵Sangadinna naala Yohanan, anakna
Kareah sia mintu' pa'barani tu to Yehuda
tu torronapa, iamotu to sulemo dio mai
mintu' bangsa, tu dinii umpasisarak-
sarakki male, la torro mari'pi dio tana
Yehuda,

⁶iamotu mai muane sia baine sia pia
sia anakna baine datu sia mintu' tau
tu naporro Nebuzaradan, pangulu
to ma'kampa, lako Gedalya, anakna
Ahikam, anakna Safan, la nakampai, sia
ia dukapa tu nabi Yeremia sola Barukh,
anakna Neria.

⁷Anna male tu tau iato mai lako Mesir,
belanna tang unturu' kadanNa PUANG:
rampomi lako Tahpanhes.

Nubua' diona kaditaloanna Mesir**43:8-13**

⁸Attu iato saemi kadanNa PUANG lako Yeremia dio Tahpanhes, Nakua:

⁹Alako batu kapua ammu tangkei, bunii lan to' losso' pitti' diongna lu paladan batu dio tingo tongkonan layukna Firaun dio Tahpanhes, natingayo mintu' to Yehuda,

¹⁰sia pokadai lako kumua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Manassa la Kupesuan tu Nebukadnezar, datu Babel, iamo taungKu, anna pabendanni tu isungan kapayunganna dao te batu mangka Kubuni, sia naampa'i paramadani kapayunganna.

¹¹La sae anna taloi tu tondok Mesir; minda-minda tu dilampak mate, la mate, minda-minda tu dilampak dipali', la dipali', minda-minda tu dilampak nakande pa'dang, la nakande pa'dang.

¹²Sia la umpadukku api lan mintu' banua deata to Mesir sia nasumpun sia narampa tu rapang-rapang dipodeatanna, sia napessambu' tu tana Mesir, susito

misa' pangkambi' ma'lullung, anna sun marampa' inde to dio mai.

¹³Ia dukamo la umpoka-pokai tu mintu' batu dipodeata dio to' banua deata mata allo, tu bendan dio Mesir sia nasumpun tu banua deata dio lu Mesir.

Naparandukomo to Yehuda umpenombai datu baine dao langi'

44:1-30

44 ¹Iatu kada urrampoi Yeremia la dipokadan mintu' to Yehuda, tu torro dio tana Mesir, iamotu dio lu Migdol, dio Tahpanhes, dio Memfis sia dio lu lili'na Patros, nakua:

²Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, Nakua: Mitiromo tu mintu' kamandasan tu Kuparampoan Yerusalem sia mintu' kota Yehuda – manassa allo iate daun lauammo sia moi misa' tau tae' torro lan-

³natumang kakadakeanna tau iato mai, tu napogau' la umpa'dikki penaangku, belanna male memala' sia mengkaola lako kapenomban senga', tu tae' lenpa

natandai, iamotu tau iato mai, la kamu la nene' to dolomi.

⁴Moi Kusuamo lako tau iato mai tu mintu' taungKu, iamotu mai nabi, ke makale' sia ke karoen umpokadanni kumua: Da mipogau'i te apa megallian iate, tu Kukagi'gi'!

⁵Apa tang naperangii tu tau iato mai sia tae' natananni talinga, kumua anna mengkatoba' dio mai kakadakeanna sia da namemala' lako Kapenomban senga'.

⁶Iamoto anna tibarrakmo kare'dekanna ara'Ku sia kasengkeangKu, sia ma'lanalana lan lu mintu' kota Yehuda sia dio lu batatta Yerusalem, naurungan daun lauan nasangmo, sia mempadang lo'bangmo susite allo iate.

⁷Iamoto nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Ma'apari mikadakei tonganri tu katuoammi, ammi mangsanandra kalemi la muane la baine la pia la pia'-pia' ma'susu dio lu to Yehuda, naurungan tae'mo torrora mitampean kalemi?

⁸Sia mipa'dikki tu penaangKu diona mintu' panggaraga limammi, belanna memala'komi lako kapenomban senga'

dio tana Mesir, tu miniimo male la mentiruan, ammi dadimo tampak ropu sia kaditattan dio lu mintu' bangsa dao kuli'na padang.

⁹Tae'moraka mikilalai tu kakadakeanna mintu' nene' to dolomi sia mintu' datu to Yehuda sia arungna sia kakadakeammi sia bainemi, tu napogau'mo dio tana Yehuda sia lan lu mintu' batatta Yerusalem.

¹⁰Sae lako allo ia duka te tae' namagiang tu penaanna tau iato mai sia tae' namataku' sia tae' naturu' Sukaran alukKu sia apa Kupondok, tu mangka Kupa'kamasean dio tingayomi sia dio tingayona nene' to dolomi.

¹¹Iamoto, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Tonganna la Kupatingoikomi linoKu, la umparampoikomi tu kadakena, iamoto angKu pisanni tu mintu' to Yehuda.

¹²La Kupisanni tu mintu' to Yehuda torronapa tu mentingo la male lako tondok Mesir la mentiruran dio, sia la sanggang nasang dio tondok Mesir; iatu tau iato mai la tibambang nakande pa'dang sia nasanggang karorian; la to

bitti' la kapua la mate nakande pa'dang sia la dadi misa' tampakan ropu sia apa metakuran sia sapuan pala' sia kaditattan.

¹³ Manassa la Kuukung tu tau iato mai tu torro lan tondok Mesir, susitu Yerusalem mangkamo Kuparampoi kandean pa'dang, karorian sia ra'ba biang.

¹⁴ Sia iatu mintu' to Yehuda torrora, tu malemo lako tondok Mesir, la mempue dio, moi misa' tae' tu la lappa' ba'tu tilendok, kumua anna sule lako tondok Yehuda, tu nakamali' la nanii torro, apa tae' nala sule lako, sangadinna ia manna tu ba'tu pira-pira tau tu lussu'mo male.

¹⁵ Attu iato mebalimi tu mintu' muane unnissanni, kumua iatu bainena memala' lako kapenomban senga' sia mintu' baine tu bendan inde to dio, iamo misa' kasirampunan kapua, iamotu mintu' tau tu torro dio Patros, lan tondok Mesir, ma'kada lako Yeremia nakua:

¹⁶ Iatu kada mipokada lako kaleki tete dio sanganna PUANG, tae' kila umperangii.

¹⁷ Sangadinna inang la kipogau' bangmo kami tu mintu' apa kipokada, iamotu

memala' lako datu baine dao langi' sia umpennoloan pemala' pantedok, susitu mangka kipogau', la kami sia nene' to doloki, la mintu' datungki sia mintu' arungki lan mintu' kota Yehuda sia dio lu batattana Yerusalem; attu iato ungkandekan roti sadia'ki sia manamanmakan sia tang untirokan kasanggangan.

¹⁸ Apa iatongki torroimi memala' sia umpennoloan pemala' pantedok lako datu baine dao langi', kapu'duran dukakan tu mintu' apa sia napisanni dukakan kandeian pa'dang sia karorian.

¹⁹ Sia iake memala'kan sia umpennoloan pemala' pantedok lako datu baine dao langi', tae'raka naissanni muaneki to, ke kigaraganni pa'ranggina susi rupanna sia umpennoloanni pemala' pantedok?

²⁰ Ma'kadami Yeremia lako mintu' tau iato mai, iamotu lako mintu' muane sia baine sia mintu' tau iato tu umpebalii susito ina', nakua:

²¹ Iatu mintu' pemala' mipogau' lan lu tondok Yehuda sia dio lu batattana Yerusalem, la kamu la nene' to dolomi sia mintu' datummi sia iatu mai arungmi na

mintu' pa'tondokan, tang Nakilalairaka
PUANG sia tang Napokarianganraka?

²² Naurungan tang Naattamo PUANG
untiroi tu iannato belanna kakadakeanna
mintu' penggaurammi sia belanna mintu'
penggauran megalliammi; iamoto na iatu
tondokmi daun laurammo sia metakuran
sia tampakan ropu, naurungan moi misa'
tau tae'mo umpa'tondokki, susite allo
iate.

²³ Belanna memala'komi sia
umpogau'komi kasalan lako PUANG
sia tae' mituru'i tu kadanNa PUANG
sia tae' mipeolai tu Sukaran alukNa
sia tu mai apa Napondok sia iatu
mintu' kasa'bianNa, iamo bannangnato
namintu' kakadakean iate urrampoikomi,
susite allo iate.

²⁴ Sia nakuapa Yeremia lako mintu' tau
iato mai sia lako mintu' baine iato:
Perangiimi tu kadanNa PUANG, e kamu
mintu' to Yehuda tu dio lu Mesir.

²⁵ Nakua kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik, Kapenombanna
to Israel, kumua: Iatu kamu sola
bainemi, nasa'bu'mo randan pudukmi sia
mipogau'mo tu apa mipokada, kumua:
Manassa la kibuai tu mintu' pangallonan

mangka kiallu', iamotu memala' sia umpennoloan pemala' pantedok lako datu baine dao langi'. Buai bangmi tu pangallonammi sia pogau'mi susitu pangallonammi.

²⁶Iamoto perangiimi tu kadanNa PUANG, e mintu' to Yehuda, tu torro dio tondok Mesir: Tonganna umposumpaNa' sangangKu, tu mandu pasareongan, kadanNa PUANG kumua: Moi misa' to Yehuda tae'mo nasa'bu'i randan pudukna tu sangangKu, nakua: La lelukraka tuoNa Puangta PUANG!

²⁷Tonganna Kutiro tu tau iato mai narampoi kadake, tangia melona, naurungan sabu' tu mintu' to Yehuda dio lu Mesir nakande pa'dang sia karorian sae lako mangsan nasang tu tau iato.

²⁸Iatu tau la tilendok dio mai kandean pa'dang sia la sule dio mai tondok Mesir lako tondok Yehuda, la sidi'ri bilanganna; namintu' to Yehuda torronapa, tu saemo lako Mesir la mentiruran dio, iamo la untandai umba tu la dadi, kadangKuraka ba'tu kadannaraka tu tau iato mai.

²⁹Iamote la dadi misa' tanda lako kalemi, kadanNa PUANG, umpamanassai kumua la Kuukungkomi dio inan iato, ammi

issanni, kumua iatu mintu' kadangKu inang la dadi ammi posangangi.

³⁰ Nakua kadanNa PUANG: Manassa la Kusorong tu Firaun Hofra, datu Mesir, tama limanna mintu' ualinna sia tama limanna mintu' to undaka' lalan la umpatei, susi Zedekia, datu to Yehuda Kusorong tama limanna Nebukadnezar, datu Babel, ualinna, tu undaka' lalan la umpatei.

KadanNa PUANG urrampoi Barukh

45:1-5

45 ¹Inde sia tu kada tu napokada Nabi Yeremia lako Barukh, anakna Neria, tonna mangka ussura'i lan misa' sura' tu mintu' kada nasa'bu' Yeremia, tonna taun ma'penna'pa' kadatuanna Yoyakim, anakna Yosia, datu Yehuda, nakua:

²Inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna to Israel, tu diona iko, e Barukh.

³Mukua ma'kada: A'a dikka' tu kaleku, belanna iatu kamaparrisangku Narangnganniomo PUANG kamasussan,

boyo' tontong sumarro sia tang rapa'mo penaangku.

⁴ Susite tu la mupokada lako, Nakua kadanNa PUANG: Iatu apa mangka Kubangun Aku kalena la usseranni sule, na iatu apa mangka Kutanan Aku kalena la undu'dukki sule.

⁵ Na iatu iko sipaturokoka la untuntunan kalemu apa kapua? Da mutun-tunni! Belanna manassa la Kuparampoi kamandasan tu angge menono', nakua kadanNa PUANG, apa iatu iko la Kukamaseangko pangrampa iamotu katuoammu dio lu mintu' inan tu munii male.

Nubua' diona bangsa kapere'

46:1

46 ¹Inde sia tu kada sae lako nabi Yeremia, iamotu kadanNa PUANG, diona bangsa kapere'.

Nubua' diona tondok Mesir

46:2-28

² Diona tondok Mesir.

Diona kataloanna surodadunna Firaun Nekho, datu Mesir, tu dio lu randan salu Efrat, sikandappi' Karkemis, tu mangka natalo Nebukadnezar, datu Babel, tonna taun ma'penna'pa' kadatuanna Yoyakim, anakna Yosia, datu to Yehuda.

³ Parandanni tu balulang sia balulang kalando, ammi tama tananan ra'!

⁴ Pariu'imi tu darang, messakemokomi, e mintu' pakkandarang, ma'pampangangkomi, ma'songko' bassi, pematadi'imi tu mata dokemi, ammi ma'bayu kararran!

⁵ Ma'apai angku tiroi tu tau iato tiramban sia sorong boko'? Iatu mai pa'baraninna ditalomo anna tarru' liu mallai tang messaile len: dadimi tu katirambanan tiku lao! kadanNa PUANG.

⁶ Iatu to matippa' tang pakala umpallaian kalena sia to lalong tae' duka natilendok: daanna lu dio randan salu Efrat titodo tu tau iato mai anna tibambang.

⁷ Mindara ia tu saba' susi salu Nil sia mongngo' susi salu darra'?

⁸ Iatu to Mesir saba'mo susi salu Nil sia mongngo' susi salu darra', nakua: la ke'de'mo ussitudu'i te lino sia la

kusanggung tu mintu' tondok sia to umpa'tondokki.

⁹Palakomi, e darang: patikaranni, e kareta; la tassu'mokomi e mintu' to lalong: To Etiopia sia to Put ma'balulang sia mintu' to Lidia ma'binting pana.

¹⁰Iamote tu alloNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, iamo allo pa'pakkan la umpabala'i kakadakeanna mintu' ualinNa. Iamoto nasamosona tu kandean pa'dang sia malango napobua' rarana tu tau iato mai, belanna Napogau'mo Puang, iamo PUANGna mintu' ma'dandan maritik, tu misa' pemala' pangrere' daana lu pandang dio randan salu Efrat.

¹¹Maleko lako Gilead, alanni gommo' pedampi tu kalemu, e anak dara, anakna datu baine Mesir; tae' gai'mu umpebudai pedampi, belanna tae' mula mondo.

¹²Iatu kamatunammu narangimo mintu' bangsa, sia naponnoimo sarromu te lino, belanna sititodo-todoammo tu mai to lalong, napada tibambang.

¹³Inde sia tu kada Napokada PUANG lako nabi Yeremia tu diona kasaeanna Nebukadnezar, datu Babel, la untalo tondok Mesir.

¹⁴ Pa'peissananni lan lu mintu' Mesir, patale'i dio Migdol, sia patale' dukai dio Memfis sia Tahpanhes, kumua: ma'pampanganko ammu tumanan, belanna kumandemo tu pa'dang tiku lao.

¹⁵ Ma'apari anna dibambanganra tu lalongmu, sia anna tang tumananra? Belanna PUANG unnula'i natibambang.

¹⁶ Buda tu mai tau titodo anna tibambang sii'pin-i'pinan, naurungan ma'kada nakua: Maikomi tasule lako bangsata sia lako tondok kadadianta, naruaki' manii kandean pa'dang masang tongan.

¹⁷ Sangaimi tu Firaun, datu Mesir: To ma'pamaramba, tu umpopa'elo'na bangi lendu' tu attu melo.

¹⁸ La lelukraka tuoKu, kadanNa Datu, tu diganti PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua: Susitu buntu Tabor dio lu mintu' buntu sia buntu Karmel dio randan tasik, susimo kasaeanna to.

¹⁹ Ma'parandanko, belanna la dipali'ko, e to ma'tondok, e anakna baine Mesir, belanna la mempadang lo'bang tu Memfis sia la disanggung, naurungan moi misa' tau tae'mo la torro lan.

²⁰ Iatu Mesir butung to anak sapi me'lok, apa narampoi tambolik lu daa mai.

²¹ Sia mintu' surodadu disaroi dio lu tau iato mai susitu anak sapi maloppok, apa tau iato mai memboko', anna mallai sola nasang sia tang naatta tumanan, belanna narampoimo allo kamandasanna, iamotu allo kadiukunganna.

²² Iatu gamaranna susi garesena ula' mendonglo', tarru' lako tete dio kamatoranna sia tau iato mai sae umpellambi'i sitangke uase susito manglalleng kayu.

²³ Iatu tau iato mai ullelleng pangala'na, kadanNa PUANG, belanna tang dikanassa melo bilanganna, sia mandu losong anna batik, tang dikemba' diia'.

²⁴ Iatu anak dara Mesir matunamo, mangkamo disorong tama limanna tau lu daa mai.

²⁵ Iatu PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, ma'kada Nakua: Manassa la Kuukung tu Amon dio Tebe sia Firaun sia tondok Mesir sia iatu mai deatanna sia iatu mai datunna, sia la Kuukung tu Firaun sia iatu mai to urranuanni.

²⁶ Sia la Kusorong tu tau iato mai tama limanna mintu' to undaka' lalan la umpatei, iamotu tama limanna Nebukadnezar, datu Babel, sia tama limanna taunna. Apa undinnato marampa'mi sule tu tondokna susito dolona, kadanNa PUANG.

²⁷ Da mumataku', e taungKu Yakub, sia da mutiramban, e Israel, belanna manassa la Kurampanangko dio mai tondok mambela, sia iatu bati'mu dio mai tondok dinii umpali'ko; la sulemo tu Yakub anna torro marampa' sia manaman, na moi misa' tau tae' umpatirambanni.

²⁸ Da mumataku', e taungKu Yakub, kadanNa PUANG, belanna Kurondongko sia la Kusabu'i tarru' tu mintu' bangsa, Kunii untale'ko, apa iko tae' Kula ussabu'i tarru'ko, sangadinna la Kupa'dikkiko sitinayanna, moi natae' Kuelorangko tang diukung.

Nubua' diona to Filistin

47:1-7

47 ¹Inde sia tu kada sae lako nabi Yeremia, iamotu kadanNa PUANG

diona to Filistin, tonna tae'pa nataloi Firaun tu tondok Gaza.

² Nakua tu kadanNa PUANG: Manassa la saba' tu uai lu daa mai anna dadi uai luang mekabu', nakabu' tu mai padang sia mintu' issinna, sia iatu mintu' tondok sola to torro lan, naurungan tumangi' tu mintu' tau sia mintu' to umpa'tondokki tu padang iato melallak-lallak,

³ napobua' pentengkana darangna sia mongngo'na mintu' karetana sia garutukna mintu' rodana. Iatu mintu' ambe' tang messailemo lako anakna, belanna katangtikambeanna limanna, ⁴ ke saemi tu allo kadisangganganna mintu' to Filistin sia iake disabu'i tu mintu' to la untundui Tirus sola Sidon, tu torronapa; belanna PUANG la umpisanni tu to Filistin, iamotu to torropa dio lebukan Kaftor.

⁵ Iatu Gaza digalettungimo sia Askelon disanggangmo; e to Enak tu torronapa, la sangapaporoko untori'-tori' kalemu?

⁶ A'a sangapapira mumane torro, e pa'dangna PUANG? Sulemoko tama banuammu; la torromoko ammu rapa'.

⁷ Apa umba la mukua untorro? Na PUANGmo umpepasananni: la ullaoi

Askelon sia randan tasik, iamoto Nanii umpapatui.

Nubua' diona Moab

48:1-47

48 ¹Diona Moab.
Inde sia tu kadanNa
PUANGna mintu' ma'dandan maritik,
Kapenombanna to Israel: A'a dikka'
tu Nebo, belanna disanggangmo;
matunamo tu Kiryataim sia ditalomo';
iatu tambakuku malangka' matunamo
sia tiramban.

²Tae'mo tu kadipudianna Moab;
nasitangnga'imo tau dio Hesbon la
nakadakei, nakua: Maimokomi tasabu'i,
naurunganni rato tu bangsa iato! Na iko
duka, Madmen, la disanggangmoko, na
kandean pa'dang la ullolaiko.

³Perangii tu pelallak dio mai Horonaim,
den kasanggangan sia kamangsan
kapua.

⁴Sanggung nasangmo tu Moab, anna
iatu pelallakna to bongkona dirangimo.

⁵Marassan tumangi' tu tau unteka'i
se'pon buntu Luhit sia diong lombok

Horonaim dirangi dukamo pelallakna tu to kapussakan.

⁶ Mallaikomi, lendokanni tu katuoammi, anna dadi susi kayu anak tang mendaun lan padang pangallaran.

⁷ Belanna murannuan tu panggaragammu sia iananmu, iamoto narampako ualimmu, sia iatu Kamos la male pada dipali', mintu' to minaanna sia mintu' arungna.

⁸ Sia la den misa' pa'kasanggung sae tama mintu' kota, naurunganni moi misa' kota tae' len tilendok na iatu lombok la sanggangmo, na iatu padang lappa' la mangsanmo, susimo kadanNa PUANG.

⁹ Pani'i tu Moab, anna tassu' male mentia', sia iatu mai kotana la mempadang lo'bang, naurunganni moi misa' tae'mo tau torro lan.

¹⁰ Tampakkan ropu tu to langga' umpogau' pengkaranganNa PUANG; sia sapuan pala' tu to umpadapa pa'dangna dio mai to'doan rara.

¹¹ Tempon manguranna tu Moab torro manaman; mari'pi bang daona lu mentainna tae' len naditua' lan mai busso misa' lako busso senga', sia tae' lenpa nadipali'; iamoto natontong bang

tu mammi'na sia tae' namembali tu busarungngu'na.

¹²Iamoto manassa la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke Kusuai tu ba'tu pira-pira to mantua' lako kalena la untuaranni, iamo la umpalo'bangi tu mintu' bussona sia la untessei tu mintu' sere'na.

¹³Attu iato iatu Moab la masiri', buntu tumangna Kamos, susito Israel masiri' buntu tumangna Betel pa'rannuananna.

¹⁴Umba la mikua ma'kada kumua: Kami te to lalong, mintu'kanni to parari sa'ga'!

¹⁵Sanggangmo tu Moab sia iatu mai tondokna sia mintu' to mangura pa'tonno'na solo'mo la ditunu, kadanNa Datu, tu diganti PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁶Iatu kasangganganna Moab mentireke'mo na iatu kamandasanna mandu madoi'mo.

¹⁷La mibatingi, e kamu to untikui, sia kamu tu to untandaimi sanganna, la mikua: A'a umba nakua anna le'tomo tu tekken kakuasan, iamotu tekken kamala'biran.

¹⁸Mengkalaomoko dao mai inan kamala'birammu, ammu unno'ko'

diong lu to' rumpang, e pa'tondokan,
e anak dara Dibon, belanna iatu
pa'kasanggunganna Moab ke'de'mo la
ullaoiko na iamo la urro'pokki tu mintu'
tambakukummu.

¹⁹ Bendanko dio biring lalan sia tiro-tiroi,
e baine torro lan Aroër; kutanai tu
muane mallai sia iatu baine tilendok,
kumua: Apamora tu mangka dadi?

²⁰ Matunamo tu Moab, belanna talomo;
unnurruk-urruk sia melallakkomi;
pa'peissananni lako Arnon, kumua
sanggangmo tu Moab.

²¹ Sia narampoimo ukungan tu padang
marante, iamotu Holon, Yahas, Mefaat.

²² Dibon, Nebo, Bet-Diblataim.

²³ Kiryataim, Bet-Gamul, Bet-Meon,

²⁴ Keriot, Bozra, sia mintu' kota dio tana
Moab, tu mambelanna sia mandappi'na.

²⁵ Iatu tandukna Moab dita'takkimo sia
le'tomo tu takia'na, kadanNa PUANG.

²⁶ Pamalangoi, belanna napatarompo' tu
kalena lako PUANG, anna tipessambak
rokko luana tu Moab, sia ditelle-telle
duka.

²⁷ Tang mutelle-telleraka tu to Israel;
dikabu'tuiraka sola to boko, muurunganni

unniling-iling, ke mulambi' kadaoi tu diona a'ganna?

²⁸ Tampei tu mintu' kota, ammi torro lan buntu batu, e to Moab, sia la susikomi bu'ku' ala' tu unggaragai serangna dio tondon aa'.

²⁹ Tarangimo tu kamadonggaranna Moab – kumua matampo maro' ia –, sia diona kamatampoanna sia kamadonggaranna sia karombosanna sia kamadaoanna penaanna.

³⁰ Kuissanmo, kadanNa PUANG, tu kamatampoanna sia kada tang ke battuanna; napogau' bang tu tang sipato'na.

³¹ Iamoto angku unnangle-angle diona Moab, ondongpi melallak-lallak diona mintu' lili'na Moab sia sumarro diona mintu' to Kir-Heres.

³² La kutangi'iko, e garonto' anggoro' Sibma ondong na iatu tangi'na Yaezer; iatu tangkemu membalaba' tama tasik sia rampo lako Yaezer; iatu pa'rampunanna mintu' buammu sia peanggoro'mu nalaoi pa'kasanggung.

³³ Na iatu kasendean sia la'tek pa'demo lan mai to' pa'lak sia dio mai padang Moab, sia Kupatadang tu uai anggoro' lan

mai panglulluranna; Iatu to manglullu' bua anggoro' tae'mo unnarrak-arrak, iatu arrak tangiamo arrak.

³⁴Iatu tau dio mai Hesbon unnurruk-urruk, iamoto namelallak tau sae lako Eleale, ondong pissan rampo lako Yahas, sia dio mai Zoar sae lako Horonaim sia Eglat-Selisia; belanna moi na iatu to' uai Nimrim mempadang lo'bangmo.

³⁵Nakua kadanNa PUANG, la Kuputtai lan Moab tu mintu' to male langgan inan madao sia memala' lako deatanna.

³⁶Iamoto natumangi' tu penaangku diona Moab susi suling to umbating, ondongpi tumangi' tu penaangku diona to Kir-Heres susi suling to umbating, belanna iatu pangnanna torronapa, pa'demo.

³⁷Belanna iatu mintu' ulu digalettingi, sia mintu' danggo' diku'ku'i, sia mintu' lima ditori'-tori' sia mintu' aak ma'karung.

³⁸Dao mintu' bubungan banua Moab sia lan lu mintu' pasa'na sisumarroan tu mai tau, belanna Kusanggangmo tu Moab susi pareanan litak, tu tang naporaimo tau, kadanNa PUANG.

³⁹ A'a lendu' ia masolangna tu Moab, a'a umba nakuan namemboko'! Matunamo tu Moab sia dadimo misa' apa ditelle sia megiangan lako mintu' to untikui.

⁴⁰ Belanna nakua kadanNa PUANG: Tonganna la sae mettia' susi langkan maega sia umballa' pani'na daona lu Moab.

⁴¹ Mintu' kota ditalo sia mintu' tambakuku diala; allo iato iatu penaanna mintu' to lalong lan Moab susi penaanna misa' baine mangurria'.

⁴² Na iatu Moab disanggang, naurunganni tae'mo nadadi misa' bangsa, belanna umpatarompo' kalena lako PUANG.

⁴³ Iatu ma'patirambanna sia patuang sia poya la urrampoiko, e to lan Moab, kadanNa PUANG.

⁴⁴ Minda-minda lussu' dio mai ma'patirambanna, iamo la tobang rokko patuang, sia minda-minda tu ma'din kendek diongmai patuang, iamo la naala poya, belanna Aku te la umparampoi lako kalena, iamotu lako Moab tu taun kadiukunganna, kadanNa PUANG.

⁴⁵ Bendan tu to mallai umpopentilindungan Hesbon, apa tae' tu kamatotoranna; belanna

tassu'mo tu api lan mai Hesbon sia dukku api lan mai banuanna Sihon, iamotu umpurai pili'na Moab nakande sia kararo ulunna to rombo'.

⁴⁶ A'a mandasako Moab! Sanggangmo tu taunna Kamos, belanna mintu' anakmu muane malemo dipali' sia iatu anakmu baine malemo dirampa.

⁴⁷ Apa allo ma'katampakanna la Kupopembali tu toto'na Moab, kadanNa PUANG. Rampo indete dinii ussa'bu'i tu ukunganna Moab.

Nubua' diona to Amon

49:1-6

49 ¹ Diona to Amon. Nakua kadanNa PUANG: Tae'raka anakna tu to Israel, tae'raka to ma'mana'na? Ma'apai anna alai Milkom tu Gad la napomana' sia iatu mintu' taunna male umpa'tondokki kotana Gad? ² Iamoto, tonganna la sae tu allona, kadanNa PUANG, la Kuparangian Raba to Amon tu arrak kasirarian, sia la mepadang lo'bang, nanii ma'toppo'-toppo' batu tuan sia iatu lili'na la diballa api; sia iatu to Israel la unnalai sia

umpomana'i tu tau iato mai, tu mangka
umpomana' tondokna Gad, kadanNa
PUANG.

³Unnurrukko, e Hesbon, belanna
sanggungmoko sia daun lauammoko;
tumangi'komi, e anak dara Raba;
ma'potedibolongkomi, sia umbatingkomi,
sia sumayokomi lan alla'na rinding
tembo' pa'lak, belanna la dipali' tu
Milkom sola mintu' to minaanna sia
arungna.

⁴Ma'apai ammu sattuanni tu lombokmu?
Iatu lombokmu nasapamo uai, e pia
baine matampo, tu urrannuan iananna
sia ma'kada nakua: Mindara la ullaoina'.

⁵Tonganna la Kuparampoiko
kamagiangan dio mai mintu' inan
tiku lao, kadanNa PUANG, PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, sia ammi
dipatisambo' simisa'-misa' male, anna
moi misa' tau tae'mo la urrampunni tu to
salambasalao.

⁶Namangka to Kumane umpopembali
toto'na tu to Amon, kadanNa PUANG.

Nubua' diona Edom**49:7-22**

⁷ Diona Edom.

Nakua kadaNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik: Tae'moraka
kapaissanan lan T'eman? Lanna'moraka
tu pa'tangngaranna to unnampui
tangnga' kinaa sia pa'demoraka
kapaissananna tu tau iato mai?

⁸ Memboko'komi mallai sia
mentirerungkomi lan lu inan
mandalan, e to untorroi Dedan, belanna
Kuparampoimo kasanggunganna siamo
tu Esau, iamotu attu Kunii unnukungi.

⁹ Iake saei lako kalemu tu to mehua
anggoro' tae'raka nala untampe'i pira?
Ba'tu iatu to boko ke bongi, tae'raka na
ia manna naala tu silasanna lako kalena?

¹⁰ Apa la Kukalokoi tu Esau sia mintu' tu
inan membuninna Kupaombo'mo; iake
la morai umbuni kalena, tae' nakullei.
Iatu mintu' tarukna sia mintu' bati'na la
disabu'i sia moi misa' sangbanuanna tae'
untundui, kumua:

¹¹ La kukaritutui tu mintu' anak biungmu sia melo ke rannu lakoi kaleku tu mintu' baine balummu.

¹² Belanna nakua kadanNa PUANG: Iatu tau tu tang sipatu la unniru'i tu apa lan irusan, manassa la nairu' duka; ma'apaoi ammu la lappa'? Inang tae' mula lappa', sangadinna la muiru'.

¹³ Belanna mangkaMo' umpalao sumpa tete dio Kaleku, kadanNa PUANG, kumua iatu Bozra la mendadi apa metakuran sia kaditattan sia megiangan sia tampilan ropu sia iatu mintu' tondokna la daun lauan tontong sae lakona.

¹⁴ Denmo kareba kurangi dio mai PUANG sia misa' sumbungan puduk disua ullelei tu bangsa iato, nakua: Sirampunkomi ammi laoi tu Edom sia ke'de'komi parari!

¹⁵ Belanna tonganna la Kupabitti'ko dio lu mintu' bangsa sia matuna dio mintu' tofino.

¹⁶ Iatu apa metakurammu sia kamatampoammu umpakenamoko. E to untorroi lo'ko' buntu batu sia la'ka' lako botto tanete, moi unggaragako serangmu pada langka' serang langkan maega, la Kutua' dukako inde to dao mai, kadanNa PUANG.

¹⁷ Susi dukamoto tu Edom la dadi apa megiangan; minda-minda tu ullendu'i la magiang sia natelle diona mintu' kasangganna.

¹⁸ Susitu Sodom sola Gomora mangka diro'pok sola mintu' lili'na, kadanNa PUANG, susi dukato moi misa' tau tae'mo la torro dio sia moi misa' ma'rupa tau tae'mo la mempue dio.

¹⁹ Tonganna susi misa' singa sun lan mai pangala'-ala' makampunna Yarden, susi dukamoto tu uali ullaoi tu inan matoto', belanna lan sangpekkappidian matari Kuula'imi tu tau iato mai inde to lan mai. Sia mindara tu dipilei tu Kuangka' la umparentai? Belanna mindara tu pandangKu sia mindara untuntun lalan poissanangKu, sia pangkambi' umbara tu ungkullei bendan dio oloKu?

²⁰ Iamoto perangiimi tu panglampakNa PUANG, tu mangka Napamanassa la naposanggang Edom, sia tanan penaanNa, tu mangka Nara'ta' la ullaoi tu to untorroi Téman: Manassa nariu' pia to mangkambi' domba tu tau iato mai, sia iatu pandangna la magiang diona tau iato mai.

²¹ Iate lino tigegea' napobua' oni katibambanganna sia iatu urrukna dirangi sae lako tasik Teberau.

²² Tonganna kendek sia mettia' sae susi langkan maega sia umballa' pani'na daona lu Bozra, sia allo iato iatu penaanna mintu' to lalongna Edom la susi penaanna misa' baine manguria'.

Nubua' diona Damsyik

49:23-27

²³ Diona Damsyik.

Kasirisammo tu Hamat sola Arpad, belanna urrangimo kareba kadake; tigianggiangmo penaanna tu tau iato mai susi tasik mariak sia masussa tu penaanna na tae'mo narapa' len.

²⁴ Bonnong penaanna tu Damsyik, memboko'mo la male mallai, narampoi katirambanan, narua kapussakan sia kamaparrisan, susito baine manguria'.

²⁵ Lendu' ia makarorongna tu kota kalelean, iamo inan kasendean!

²⁶ Iatu mintu' to manguranna la tibambang mate dio lu mintu' pasa'na sia mintu' surodadunna la disanggang

allo iato, kadanNa PUANGna mintu'
ma'dandan maritik.

²⁷ La Kupadukku tu misa' api rampe
tamanna rinding tembo' Damsyik, tu la
unnimbakan mintu' tongkonan layukna
Benhadad.

Nubua' diona to Arab

49:28-33

²⁸ Inde sia tu diona Kedar sia
diona kadatuanna Hazor, tu natalo
Nebukadnezar, datu Babel.

Nakua kadanNa PUANG: Ke'de'komi
ammi male ullaoi Kedar sia sanggangi tu
mintu' suku dio rampe matallo!

²⁹ Da'ito anna dirampa tu mintu'
tendana sia mintu' dombana; iatu
sampin tendana sia mintu' pareananna
sia mintu' untana da'ito namale tau
urrampai sia napeolian tau lako kumua:
Den kamaramban tiku lao.

³⁰ Ma'dondo-dondokomi mallai,
mentirerungkomi lan lu inan mandalan,
e to untorroi Hazor, kadanNa PUANG,
belanna nara'ta'mo Nebukadnezar, datu
Babel, lan penaanna tu misa' tangnga'

la ullaoikomi sia umpana'ta'mo misa' pa'timbangan.

³¹ Ke'de'komi ammi male ullaoi misa' bangsa manaman, tu torro mana'pa, kadanNa PUANG, tu tae' ba'bana ba'tu salli' tendana, tu torro misa.

³² Da'ito natiramban mintu' tu untana sia la diala tu mintu' patuoanna; sia la kupatisambo'-sambo' male tu mintu' tau iato mai lako mintu' kabu'tuan angin, iamotu to disoppo kurin, sia dio mai mintu' randan langi' la Kupasae tu kasanggangan la urrampoi tau iato mai, kadanNa PUANG.

³³ Iatu Hazor la napoinan serigala sia la mendadi misa' padang lo'bang sae lakona; na moi misa' tau tae' untiroi sia tae' ma'rupa tau la mempue dio.

Nubua' diona Elam

49:34-39

³⁴ Inde sia tu kada sae lako nabi Yeremia, iamotu kadanNa PUANG diona Elam tonna pamulanna kadatuanna Zedekia, datu Yehuda.

³⁵ Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik: Tonganna la

Kule'to tu panana Elam, tu oto'na kamatotoranna.

³⁶ Sia la Kuparampoi a'pa' matanna angin dio mai a'pa' tetukna langi' tu Elam sia la Kupatisambo'-sambo' tu tau iato mai lako mintu' kabu'tuan angin, naurungan moi misa' bangsa, tae' tu tang nanii rampo to Elam dirambai lako.

³⁷ La kupatiramban tu penaanna Elam dio tingayona ualinna sia dio tingayona tu tau undaka' lalan la ungka'tu sunga'na sia la Kuparampoi kamandasan, iamotu kare'dekanna ara'Ku, kadanna PUANG, sia la Kupaula'i pa'dang, sae lako Kusabu'ina.

³⁸ Sia Kupaunnisung tu isungan KapayungangKu dio Elam sia Kuroto'i inde to dio tu datu sia mintu' arung, kadanNa PUANG.

³⁹ Apa allo ma'katampakanna la Kupopembali tu toto'na Elam, kadanNa PUANG.

Nubua' diona Babel

50:1–51:64

50 ¹Inde sia tu kada Napokada PUANG tu nalopian nabi Yeremia diona Babel, iamo tondok to Kasdim.

²Patale'i dio lu mintu' bangsa sia pa'peissananni, angka'i misa' bandera sia pa'peissananni, da mibunii, sia pokadai kumua: Ditalomo tu Babel, sia kasirisanmo tu Bel sia kapussakan tu Merodakh; kasirisan tu rapang-rapang dipodeatanna, sia mintu' deata megi'giranna.

³Belanna misa' bangsa lu daa mai ullaoi, tu la umpopempadang lo'bangi tu padangna, naurunganni tae'mo tau untorro; la tolino la patuoan mallai nasangmo anna lanna'.

⁴Allo iato sia attu iato, kadanNa PUANG, pada la sae tu mintu' to Israel sola to Yehuda, situang tangi'na undaka' PUANG, Kapenombanna.

⁵Tau iato mai la umpekutanan Sion sia iatu lindona la mentingo lako; la sae anna mengkara'pa lako PUANG tete dio

misa' basse matontongan, tu tae'mo nala dikalupai len.

⁶Iatu taungKu butungmo to domba pusa tu napapusa pengkambi'na sia nasolan langngan buntu; sia salamba-salao tu tau iato mai dio mai misa' buntu lako misa' tanete, naurungan tae'mo nakilalai tu inan nanii mari'pi.

⁷Iatu tau iato mai napurai nakande mintu' to unapparanni sia nakua tu mintu' ualinna: Tae' kisala, belanna kasalammo tu tau iato mai lako PUANG, tu inanna kamaloloan, ondongpi lako PUANG, pa'rannuananna nene' to dolona.

⁸Mallaikomi lan mai Babel sia tassu'komi lan mai tondok to Kasdim sia la susikomi domba laki tu undoloan domba ma'baanan.

⁹Belanna tonganna la kupake'de' tu misa' kasirampunan bangsa kapua lu daa mai la ullaoui Babel, sia ma'pampangan la ullaoui, belanna iatu kaditaloanna bu'tu inde to daa mai. Iatu anak panana to lalong maupa', tu tae' lenpa nasule lo'bang.

¹⁰Attu iato iatu tondok Kasdim la dipangrampai; minda-minda urrampai la samosona, kadanNa PUANG.

¹¹ Moi parannu-rannukomi sia unnarrak-arrak, e mintu' pangrampa mana'Ku, moi mekkondong-kondongkomi susitu anak sapi lan lu to' riu kamban sia ma'mehe'-mehe' susi darang laki,
¹² iatu indo'mi kasirisan tonganmo sia matunamo tu to undadiangkomi; tiromi tu misa' bangsa makaasi-asi, tu sangtinti padang pangallaran, sia padang talo sia padang aak.

¹³ Tete dio kare'dekanna ara'Na PUANG, tae'mo nala dinii torro, sangadinna la mempadang lo'bang nasang; minda-minda tu ullendu'i Babel, la bangngo ara'na anna tellei belanna mintu' kasanggunganna.

¹⁴ La ma'pampangankomi umpatama limbu Babel, e kamu mintu' to umbinting pana! Panai lako, da mikanana'i tu tinaran, belanna kasalammo lako PUANG!

¹⁵ Sumapukokomi ullilingi – ussorongmo kalena; ro'pokmo tu lentong tembo'na, sia dirondonmo tu rinding tembo'na, belanna iamote tu pa'pakkanNa PUANG; papakkanni sia pogau'i lako susitu mangka napogau'.

¹⁶ Pisanni lan mai Babel tu to mangambo' sia iatu to siteo sae', ke attu pegandungan. Belanna iatu kandean pa'dang masang tongan la pantan sule lako bangsana sia pantan mallai lako tondokna.

¹⁷ Iatu Israel butung to misa' domba dipakasingkiran, tu naula' ba'tu pira-pira singa. Pamulanna naampello' datu Asyur, ma'katampakanna totemo iatu bukunna nale'to-le'to Nebukadnezar, datu Babel.

¹⁸ Iamoto, nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel: Manassa la Kuukung tu datu Babel sia tondokna, susitu datu Asyur mangka Kuukung.

¹⁹ Sia la Kupasule tu to Israel lako padang kariuanna, anna purai nakande tu riu dao Karmel sia Basan sia la dipedia'i dao buntu Efraim sia lan Gilead.

²⁰ Allo iato sia attu iato, kadanNa PUANG, la didaka' tu kakadakeanna Israel, apa tae', sia iatu kasalanna Yehuda, apa tae' diapparan, belanna la Kupagarri' kasalanna minda-minda tu Kupopa'elo'napa la torro.

²¹ Malemoko ullaoui tu tondok Merataim sia ullaoui tu to lan Pekod. Roto'i sia sabu'i

butung pepayu, kadanNa PUANG, sia pogau' nasangi to, susitu Kupasanangko.

²² Den arrak kapararian dirangi lan tondok sia kasanggangan kapua.

²³ Umba nakua anna le'tomo sia pokamo tu pepa'tongna mintu' lino. Umba nakua tu Babel anna dadimo misa' apa megiangan dio lu mintu' bangsa.

²⁴ Kutananimoko poya sia diala dukamoko, e Babel, tonna tae'pa muissanni; ta'pa diapparangko sia ditingkan dukako, belanna unnapeko PUANG.

²⁵ Nabungka'mo PUANG tu pangnannan pa'bunoNa sia Napatassu'mo tu mintu' pa'buno kasengkeanNa, belanna iamote tu misa' penggauran tu la Napogau' Puang, PUANGna mintu' ma'dandan maritik lan tondok to Kasdim.

²⁶ Sangke'derammokomi, naurunganni tae'mo misa' tau torro, la male nasang ullaoi, bungka'i tu mintu' alangna, popa'toppo'-toppo'i susi pongo' gandung, sia sabu'i; damo naden torrona.

²⁷ Ba'tai tu mintu' sapi lakinna, da'ito namale ditunu. A'a dikka' tu tau iato

mai, belanna nalambi'mo tu allona sia attu kadiukunganna.

²⁸ Den kadanna dirangi tu to mallai tilendok dio mai tondok Babel la umpa'peissananni dio Sion tu pa'pakkanNa PUANG, Kapenombanta, iamotu pa'pakkanNa diona banua kabusunganNa.

²⁹ Arrakki tu mintu' to ma'pana ullaoui Babel sia mintu' to umbinting panana; patama limbui, da naden misa' tau mallai tilendok! Pabala'i sitinaya mintu' penggauranna sia pogau'i lako susitu mintu' apa mangka napogau'. Belanna matampo pabali-bali lako PUANG, tu Tomaserona to Israel.

³⁰ Iamoto iatu mintu' to manguranna la songka mate dio lu pasa' sia mintu' surodadunna la disabu'i allo iato, kadanNa PUANG.

³¹ Tonganna, la Kuukungko, e Kamatampoan, kadanNa PUANG, PUANGna mintu' ma'dandan maritik, belanna saemo tu allomu, sia attu Kunii unnukungko.

³² Sia iatu Kamatampoan la titodo sia songka, na moi misa' tau tae'mo la umpamalimbangunni sia la Kupadukku tu

api lan lu mintu' kotana, anna sumpunni tu mintu' lili'na.

³³ Nakua kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik kumua: Pada dipakario-riomo to Israel tu to Yehuda: na iatu mintu' tau umpali'i, untoe manda'i, tang naeloran male.

³⁴ Matoto' tu Pela'bakna, tu disanga PUANGna mintu' ma'dandan maritik: manassa Iamo la urra'ta'i tu karkarana, kumua anna paden karapasan lan lino, apa iatu to untorroji Babel la Napamagiang.

³⁵ E pa'dang rampoimoko to Kasdim, kadanNa PUANG, sia to torro lan Babel sia iatu mai arungna sia tu paissanna.

³⁶ E pa'dang laoimi tu mai to ma'kada layuk, anna baga tu tau iato mai. E pa'dang laoimi tu mai to lalongna, anna tiramban.

³⁷ E pa'dang laoimi tu mintu' darangna sia mintu' karetana sia mintu' surodadu pantan tama dio lu tau iato mai, anna tau iato mai butung to baine! E pa'dang laoimi tu mintu' iananna, anna dirampa.

³⁸ E pa'dang laoimi tu kauaianna, anna mempadang rangke. Belanna tondok iato nanii ponno rapang-rapang dipodeata

dipa' sia napobagamo tau iato mai tu rapang-rapang dipodeata metakuran.

³⁹ Iamoto naniimi torro serre' lampung sola serigala sia nanii duka torro burung unta sia tang titondokmo sae lakona, na moi misa' tau tae'mo untorroi ussiosso'i.

⁴⁰ Susitu Sodom sola Gomora sola mintu' lili'na mangka Naro'pok Kapenomban, kadanNa PUANG, susi dukamoto moi misa' tau tae'mo la torro dio sia moi misa' ma'rupa tau tae'mo la mempue dio.

⁴¹ Tiromi, la sae tu misa' bangsa lu daa mai, misa' to sangpetayanan kapua nasolan datu tarompo' ke'de' dio mai randan langi'.

⁴² Tau iato mai untangke pana sia doke; masuang sia tang untandai kamamasean. Iatu ongngo'na mariak susi tasik sia pakkanarang; sia sakka'mo parari la ullaoiko, e anak dara Babel.

⁴³ Iatonna rangimi datu Babel tu karebanna, loemi tu limanna; narampoi kapussakan sia kamapa'diran susito misa' baine manguria'.

⁴⁴ Tonganna susi misa' singa sun lan mai pangala'-ala' makampunna Yordan susi dukamoto tu uali ullaoi tu inan

matoto', belanna la sangpekkappidian
 matari Kuula'i tu tau iato mai inde to lan
 mai. Sia mindara tu dipilei tu Kuangka'
 la umparentai? Belanna mindara tu
 pandangKu sia mindara untuntun lalan
 poissanangKu sia to mangkambi' umbara
 tu ungtullei bendan dio oloKu?

⁴⁵ Iamoto perangiimi tu panglampakNa
 PUANG, tu mangka Napamanassa la
 naposanggang Babel sia tu apa mangka
 Nara'ta' lan tanan penaanNa la ullaoui
 to Kasdim: Manassa nariu' pia to
 mangkambi' domba tu tau iato mai, sia
 iatu pandangna la bangngo ara'na diona
 tau iato mai.

⁴⁶ Iate lino tigege' napobua' kareba
 kaditaloanna Babel sia iatu urrukna
 dirangi dio lu mintu' bangsa.

51 ¹ Inde sia tu kadanNa PUANG,
 Nakua: Manassa la Kuparampoi
 penaa pa'kasanggang tu Babel sia tau
 untorroi Indo'na to umbali-baliNa'.

² Sia la Kusua lako Babel tu ba'tu
 pira-pira to manta'pi la unta'pii sia iatu
 tondokna la napalino' sia nabalittua',
 belanna la natalimbung tama tau iato
 mai, ke allo kamandasan.

³Iatu to ma'pana la nabinting tu panana sia la ma'bayu kararran; iatu to manguranna da'mikaturinnai sia sabu'i tu mintu' surodadunna,

⁴anna iatu mintu' to dipatei situlambenan dio lu padang to Kasdim sia sisumpandangan tu to dirok dio lu batattana.

⁵Belanna iatu to Israel sia to Yehuda tae'anNa patorro to balui Kapenombanna, PUANGna mintu' ma'dandan maritik, moi nakabu'i kakadakean tu tondokna umbali-bali Tomaserona to Israel.

⁶Mallaikomi lan mai Babel, pantan la umpallaiangkomi katuoammi; da misanggang, ke naukungi Puang tu kakadakeanna, belanna attu iamote tu pa'bala'Na PUANG, la Nanii umbenni poleanna sitinaya penggauranna.

⁷Iatu Babel susi misa' irusan bulaan lan limanNa PUANG, tu umpamalango mintu' issinna lino; mintu' bangsa unniru'mo uai anggoro' lan mai, naurunganni bomboan nasang.

⁸Ta'kala tibambangmi sia ro'pok tu Babel, batingimi! Alanni gommo' pedampi tu sakinna, napomondo sia manii.

⁹ Mangkamo tadampi tu Babel, apa tang dampi-dampianna; tatampemi anta pantan sule lako tondokta; belanna landa'mo langngan langi' sia sumpumo langngan massaleu'na tu ukunganna.

¹⁰ PUANG umpasomboi tu katongananta; maikomi talao umpa'peissananni tu penggauranNa PUANG, Kapenombanta lako Sion.

¹¹ Asami tu tinaran, toemi tu balulang! PUANGmo umpatiakka'i tu penaanna mintu' datu Media, belanna lanmo penaanNa Puang la ullaoi sia ussanggangi tu Babel; belanna iamote tu pa'bala'Na PUANG, iamotu pa'bala'Na diona banua kabusunganNa.

¹² Pabendanmi tu bandera la ullaoi tambakukunna Babel, pebudai tu to ma'kampa, pannii to ma'kampa dio lu tu mintu' inan, pannii dukai to mangodo'; belanna PUANG la umparampo randannai tu tanan penaanNa, iamotu apa mangka Napokada diona to lan tondok Babel.

¹³ E iko tu unno'ko' dio to' uai luang sia ma'ianan buda, nalambi'mo lampakmu sia nadete'mo sumpu suka'mu.

¹⁴ Iatu PUANGna mintu' ma'dandan maritik mangkamo umpalao sumpa

tete dio Kalena, Nakua: Moi angKu pasitutu'iko tau susi batik budanna, manassa la naarrak-arrakkiko tau.

¹⁵ Iamo PUANG tu mangka umpadadi lino tete dio kamatoranNa sia tu umpatepu lipu daenan tete dio kakinaanNa sia umballa' langi' tete dio tanga' kakinaanNa.

¹⁶ Iake Napatassu'i kadanNa, mongo' tu uai dao langi' sia umpakendek salebu' dio mai randan langi'; la umpadadii tu kila' naturu' uran, sia umpatassu' angin lan mai pa'palumpunanNa.

¹⁷ Attu iato iatu mintu' to lino baga sia tang paissanmo; natodingmo siri' tu mintu' pande bulaan diona rapang-rapang dipodeata, belanna iatu mintu' pa'pati'no'na tae' natongan, sia tae' penaa lan.

¹⁸ Mintu'nato tae' gai'na sia misa' panggaraga pa'popetaa; iake narampoi ukungan, sabu'mi.

¹⁹ Apa tae' nasusito tu taana Yakub; Iamo To kumbongna sanda mairi' sia Israel tu Garonto' mana'Na; iamo digente' PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

²⁰ Ikomo tu pepa'tongKu sia pa'buno kapararian; na ikomora angKu nisak-nisakki tu ba'tu pira-pira bangsa sia Kusabu'i tu batu pira-pira kadatuan.

²¹ Sia ikomora angKu sanggang-sanggangi tu darang sia to ussakei, sia ikomora angKu nisak-nisakki tu kareta sia to untonangi.

²² Sia ikomora angKu sanggang-sanggangi la muane la baine sia ikomora angKu sanggang-sanggangi la to matua la to mangura, sia ikomora angKu sanggang-sanggangi la pia muane lolle' la anak dara.

²³ Sia ikomora angKu sanggang-sanggangi tu to manglaa sola domba ma'baanan na ikomora angKu sanggang-sanggangi tu to ma'pa'lak sola sapinna sangayoka sia ikomora angKu sanggang-sanggangi tu ba'tu pira-pira to maraa sia to ma'parenta.

²⁴ Apa la Kupabala'imo tu Babel sia mintu' to untorroi Kasdim dio tingayomi belanna mintu' kakadakean napogau' lako Sion, kadanNa PUANG.

²⁵ Tonganna, la Kuukungko, e buntu, ma'kasanggang, tu ussanggang mintu' lino, kadanNa PUANG, sia la Kuangka'

tu limangKu unta'paiko sia ullolinko dao mai buntu batu, angKu padadiko buntu pura nalalle api.

²⁶ Na moi misa' batu tae'mo diala dio mai kalemu la dipobatu petau ba'tu la dipobatu parandangan, belanna la mempadang lo'bangko sae lakona, kadanNa PUANG.

²⁷ Pabendanni tu bandera lan lino, pannonii tu napiri tanduk dio lu mintu' bangsa! Tambai tu mai bangsa anna pamarimbangan kalena la ullaoi tu kota iato, sia arakki tu mintu' kadatuan ullaoi, iamotu Ararat, Mini sia Askenas! Angka'i tu misa' pangulu la urrarii; pesuammi sae tu ba'tu pira-pira darang susito batik ma'uyun!

²⁸ Tambai tu mai bangsa anna pamarimbangan kalena la ullaoi, iamotu mintu' datu to Media sia mintu' to marayanna sia mintu' to ma'parentana, sia mintu' to nalili' parentana.

²⁹ Attu iato iatu lino ma'parondo sia ma'paganggang, belanna Napalanda'mo PUANG tu tanan penaanNa la ussanggang Babel sia la umpopempadang lo'bangi tu tondok Babel, na moi misa' tau tae'mo torro lan.

³⁰Iatu mintu' pa'baraninna Babel natorroimo parari, sia unno'ko' tu tau iato mai lan tu tambakuku; tae'mo tu kabaranianna, susimoto baine. Iatu banuanna tappumo diballa sia iatu salli' ba'bana puramo disanggang-sanggang.

³¹Iatu to disua ma'dondo-dondo pada sitammu to disua sia to umbaa kareba pada sitammu duka la umparampoi lako datu Babel, kumua di talomo tu kotana tiku lao;

³²sia dialamo tu inan kalambanan, sia diballamo tu bentengna, sia mintu' to parari narampoi kamatakuran.

³³Belanna inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna to Israel, kumua: Iatu anak dara Babel butung to inan panglulluran, ke attunnamo dilullu'-lullu'; sattu'mora narampomo tu attu pegandungan.

³⁴Napepuraimo' nakande Nebukadnezar, datu Babel, sia nasanggangna' natorrona' susi kandean lo'bang; naampello'na' susito a'ganna ula' naga; napa'pediaran saponnona tambukna tu mai kande mammi'ku namane untumpuna'.

³⁵ Belanna kanapa'dikkiangku sia kanata'takangku, iamoto anna dipabala'i tu Babel, la nakua to tu tau lan Sion, sia belanna kadibolloanna raraku, anna dipabala'i tu mintu' pa'tondokan Kasdim, la nakua to tu to Yerusalem.

³⁶ Iamoto kadanNa PUANG Nakua: Tonganna Akumo la umbendanni tu kara-karamu sia la Kupembalarangko, sia la Kupamarangke tu tasikna sia la Kupabe'ko' tu kalimbuangna.

³⁷ Iatu Babel la daun lauan sia napoinan serigala sia dadimo misa' apa megiangan sia ditelle, sia tae'mo natorroi tau.

³⁸ Iatu tau iato mai pada umburrung susito singa mangura sia sumau susito anak singa.

³⁹ Iake sirarrangammi tu tau mangiru' la Kuparandanan pa'maruasan mangiru' angKu pemalangoi, anna limpu tobang tu tau iato mai, naurungan tarru' leppeng sae lakona sia tang pandiu len, kadanNa PUANG.

⁴⁰ La Kusolan rokko tu tau iato mai susi anak domba la ditunu, ten domba laki sia bembe' laki.

⁴¹ A'a, umba nakua naditalomo tu Sesakh sia dirampamo tu kapudianna mintu' lino!

A'a, umba nakua tu Babel anna mebangngoan ara'mo dio lu mintu' bangsa!

⁴² Iatu Babel nakabu'mo tasik, sia nasamboimo bombang tikalulun-lulunna.

⁴³ Mintu' kotana mempadang lo'bangmo sia mempadang rangkemo sia mempadang aakmo, iamotu padang tang natorroimo moi misa' tau sia moi misa' ma'rupa tau tae'mo lendu' lako.

⁴⁴ Sia la Kuukung tu Bel dio Babel sia iatu apa mangkamo naampello' la Kupatassu' pole lan mai sadangna, sia tae'mo nala ussirampunni mintu' bangsa; ondongpi ro'pokmo tu rinding tembo' Babel.

⁴⁵ E mintu' taungKu, tassu'komi lan mai, ammi pantan umpallaian katuoammi dio mai kare'dekanNa PUANG.

⁴⁶ Da namoro' tu penaammi ammi matakuk' tu diona kareba dirangi lan tondok, belanna den misa' kareba la rorak lan sangtaun, na undinna pole'o den misa' kareba senga' lan taun ia dukato; sia la den pa'pakario-rio lan

tondok iato, anna iatu mai pangulu pada siea pangulu.

⁴⁷ Iamoto manassa la sae tu allona, ke Kuukungmi tu mintu' rapang-rapang dipodeata dipa'na Babel, anna mintu' padangna la kasirisan sia iatu mai tau dipatei la tibambang lan lu tanga-tangana.

⁴⁸ Attu iato iatu langi' sola lino sia mintu' issinna la unnarrak-arrakki Babel, belanna saemo lu daa mai tu pa'kasanggung lako kalena, kadanNa PUANG.

⁴⁹ Susi Babel napobannang anna mintu' issinna lino tibambang dipongko, la susi dukato tu Babel la tibambang napobua' mintu' to dipatei dio Israel.

⁵⁰ E kamu tu tilendok dio mai kandean pa'dang tarru' liukomi male, da mitorro len; la mikilalai tu PUANG dio mai inan mambela sia Yerusalem, la mipalan bang penaammi.

⁵¹ Masiri'mokan, belanna kirangimo tu pelo'bona tau; nakabu'mokan siri' belanna iatu to sae tamamo inan maindanna banuanNa PUANG.

⁵² Iamoto manassa la sae tu allona, kadanNa PUANG, ke Kupabala'imi tu

mintu' rapang-rapang dipodeata dipa'na
sia la sumarro tu mai to diba'ta lan lu
tondokna.

⁵³ Moronganna nala sumpu langgan
langi' tu Babel sia moi anna palayuk
lamba'i tu tambakukunna, la narampoi
duka pa'kasanggung dio mai Kaleku,
kadanNa PUANG.

⁵⁴ Den urruk dirangi dio mai Babel sia
kamarukkan kapua dirangi dio mai
tondok to Kasdim.

⁵⁵ Belanna Nasanggung PUANG tu
Babel sia Napa'dei kamarambanna; iatu
bombangna tau iato mai tikalulun-lulun
susi tasik kapua sia mongngo' bang
dirangi.

⁵⁶ Belanna iatu pa'kasanggung sae ullaoui
Babel sia iatu mai pa'baraninna dirampa
sia le'to tu mintu' panana, belanna
iatu PUANG, Puang Matua ma'pabala',
manassa la ma'pabala'i.

⁵⁷ Sia la Kupamalango tu mai arungna
sia to matarru'na sia to marayanna
sia to ma'parentana sia pa'baraninna,
naurunganni tarru' leppeng sae lakona
sia tang pandiu len, kadanNa Datu, tu
digente' PUANGna mintu' ma'dandan
maritik.

⁵⁸Inde sia tu kadanna PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua: Iatu tambakuku makambanna Babel la disanggung anna sirante padang, sia iatu babangan malangka'na la disumpun, naurungan bo'yok punala bang tu mintu' bangsa sia mara'tak tu mai to sangpetayanan ungkarangi tu apa la nakande api.

⁵⁹Iamote tu apa napa'pepasanan nabi Yeremia lako Seraya, anakna Neria, anakna Mahseya, tonna male lako Babel sola Zedekia, datunna Yehuda, tonna taun ma'penna'pa'na kadatuanna; iamotu Seraya pangulu sandan uainna datu.

⁶⁰Nasura'mi Yeremia lan misa' sura' tu mintu' kasanggangan la urrampoi Babel, iamotu mintu' kada disura' diona Babel.

⁶¹Ma'kadami Yeremia lako Seraya nakua: Iammu rampomo lako Babel, pengkilalai, ammu basai tu mintu' kada iate.

⁶²Sia la ma'kadako mukua: O PUANG, ma'kadaKomi diona kota iate, kumua la Misabu'i, naurungan moi misa' tau tae'mo torro lan, la tofino, la olo'-olo',

sangadinna la mepadang lo'bang sae lakona.

⁶³Iake tappumi mubasan te sura' iate, la mupasipori misa' batu, ammu tibeitama tanggana salu Efrat.

⁶⁴Sia la mukua: Susimote tu Babel la tallan anna tae'mo nala kendele sule napobua' kasanggangan Kuparampoanni. Padamo te tu kadanna Yeremia.

Diona Yerusalem natalo to Kasdim

52:1-30

52 ¹Iatu Zedekia duangpulo mmisa taunna tonna diangka' datu, anna ma'parenta dio Yerusalem sangpulo misa taunna. Iatu indo'na disanga Hamutal, anakna Yeremia dio mai Libna.

²Napogau' tu apa kadake dio pentiroNa PUANG, susi mintu' penggauranna Yoyakim.

³Belanna kasengkeanNa PUANG, anna susi maromoto tu Yerusalem sola Yehuda. Nasualei dio mai oloNa. Pabali-balimi Zedekia lako datu Babel.

⁴Iatonna taun ma'pengkasera kadatuanna, bulan ma'pessangpulo

sia allo ma'pessangpulo bulan iato, saemi Nebukadnezar, datu Babel, sola mintu' surodadunna ullaoi Yerusalem sia napabendan tu tendana tiku lao, nagaragai tu benteng la nanii ullaoi.

⁵Susimo kadipatama-limbuanna tu tondok iato sae lako taun ma'pessangpulo misa kadatuanna Zedekia.

⁶Iatonna bulan ma'penna'pa', allo ma'pengkaseru bulan iato, lendu' ia ma'irrikna karorian lan kota, naurungan tae'mo rotinna tu mai to buda lan tondok.

⁷Iatu mai tambakuku kota ditossomo, anna mallai tu mai surodadu lan mai kota tonna bongi unnola babangan naparitangnga da'dua benteng tembo' sironjong pa'lakna datu – na iatu to Kasdim umpatama limbu kota iato, apa moi susito unnola bang lalan lu lako Araba-Yordan.

⁸Apa iatu datu naula' surodadu to Kasdim, anna lambi'i tu Zedekia dio pandang marantena Yerikho, naurungan dipasisarak-sarak tu mai surodadunna tu nasolan.

⁹ Natingkanni tu datu, nasolammi lako datu Babel dio Ribla, lili'na Hamat, nara'ta'mi datu Babel tu ukunganna.

¹⁰ Napateimi datu Babel tu mintu' anakna muane Zedekia dio tingayona sia iatu mai arungna Yehuda napatei duka dio Ribla.

¹¹ Sia napopebutai patomali tu matanna Zedekia, anna pungoi da'dua rante tambaga; anna solanni datu Babel lako Babel sia napatama pa'tarungkuan sae lako matena.

¹² Iatonna bulan ma'pellima, allo ma'pessangpulo bulan iato, iamotu taun ma'pessangpulo kaseranna kadatuanna Nebukadnezar, datu Babel, saemi lako Yerusalem tu Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa, tu mareke'na datu Babel.

¹³ Nasumpunmi tu banuanNa PUANG sia tongkonan layukna datu, sia iatu mai banua dio Yerusalem, iamotu mintu' banuanna to kapua, pura nasumpun.

¹⁴ Iatu rinding tembo' Yerusalem tiku lao natuan nasangmo mintu' surodadu to Kasdim tu nasolan pangulu to ma'kampa.

¹⁵ Iatu to makario-riona bangsa iato sia iatu to tinampenapa lan kota sia iatu mai to menta'pa tu malemo lako datu

Babel, sia iatu mai to buda tu tinampepa napali'mo Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa.

¹⁶ Apa iatu ba'tu pira-pira to makario-rio dio tondok iato natampepa Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa, la ma'pa'lak anggoro' sia ma'pa'lak.

¹⁷ Iatu lentong tambaga, tu dio banuanNa PUANG sia mintu' tangdan pembasean sia tasik tambaga tu lan banuanNa PUANG puramo natesse to Kasdim anna baai tu mintu' tambaga iato lako Babel.

¹⁸ Sia ia duka tu kurin sia pesodok sia piso sia pindan pa'pi'pikan sia dolong-dolong sia mintu' pareanan tambaga tu dipake menomba, nabaa nasang.

¹⁹ Sia piring sia pa'peruayan sia pindan pa'pi'pikan sia kurin sia tongkonan palita sia dolong-dolong sia balubu, iatu mintu' pareanan bulaan sia salaka nabaa nasang pangulu to ma'kampa iato.

²⁰ Sia iatu lentong da'dua sia iatu tasik tambaga misa' sia iatu tangdan pembasean tu nagaragan datu Salomo banuanNa PUANG tang dibela ditimbang tu tambagana mintu' pareanan iato.

²¹ Iatu lentong iato da'dua sangpulo karua siku langka'na, ke misa'oi, sia sangpulo dua siku tu ulang pelebu'na sia kambanna patang taruno anna lo'bang lanna lu.

²² Daona lentong iato nanii misa' parande tambaga sia iatu misa' parande limang siku langka'na, sia daona pole' lu tu parande tikunna male den dalla' tambaga massang sola bua dalima. Susi dukato tu bua dalima dio lentong misa'na.

²³ Iatu mintu' bua dalima iato den kasera pulona nannan tu payan; mintu' bua dalima iato den saratu' dio dalla' iato tiku lao.

²⁴ Natingkanmi pangulu to ma'kampa tu Seraya, tominaa kapua, sia Zefanya, tominaa ma'penduanna, sia iatu tallu to ma'kampa ba'ba.

²⁵ Sia lan mai kota iato natingkan tu misa' to mase'ponna datu, tu ungkumpai surodadu, sia pitui dio mai tau iato, tu la tontong mennolo lako datu, tu diapparan lan kota iato, sia to massura'na kamandang lompo, tu urrampun mintu' tau lan tondok la lao parari, sia annan pulona tau dio mai kampung tu diapparan lan kota.

²⁶ Natingkanmi Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa tu mintu' tau iato mai, nabaai mennolo lako datu Babel, dio Ribla.

²⁷ Napesuammi datu Babel umpatei tu tau iato mai dio Ribla lan lili'na Hamat. Susimoto tu kadipaliranna to Yehuda lan mai tondokna.

²⁸ Inde sia tu mintu' to napali' Nebuzaradan; iamo tonna taun ma'pempitu, tallungsa'bu duangpulo ntallu to Yehuda;

²⁹ sia iatonna taun ma'pessangpulo karua kadatuanna Nebukadnezar tassu'mi lan mai Yerusalem tu tau karua ratu'na tallungpulo ndua tau.

³⁰ Iatonna taun ma'penduangpulo ntallu kadatuanna Nebukadnezar, napali'mi Nebuzaradan, pangulu to ma'kampa tu to Yehuda pituratu' patangpulo llima. Mintu'i tu tau iato mai patangsa'bu annan ratu'.

Yoyakhin dikaturu-turui

52:31-34

³¹ Iatonna taun ma'pentallungpulo mpitu kadipaliranna Yoyakhin, datu Yehuda bulan ma'pessangpulo dua, allo

ma'penduangpulo llima bulan iato, iatu Yoyakhin, datu Yehuda, nakaturu-turui Ewil-Merodakh, datu Babel, sia natassu'i lan mai pa'tarungkuan, lan taun dinii unnangka'i datu.

³²Ma'kada malamma'mi tu datu lako kalena sia napamadao tu kao'koranna na iatu kao'koranna mintu' datu, tu nasolan dio Babel.

³³Naelorammi datu Babel ussondai tu pakean pa'tarungkuanna, sia kumande dio medana datu lan mintu' katuoanna.

³⁴Tontong nabalantai datu Babel pada tu silasanna napake kiallo-kiallo lan mintu' katuoanna sae lako kamateanna.

BATING

Bunga'na bating: Sanggangmo tu Yerusalem

1:1-22

- 1** ¹ A'a, lendu' ia makarorongna,
te kota marua' pirangbongi';
sangtintimo misa' baine balu,
tu kuasa dio lu mintu' bangsa;
datu baine dio lu mintu' lembang,
anna mengkanorong dipopa'diama.
- ² Unnade-ade tumangi' situ'turan bongi,
sia umpendau' uai matanna,
moi misa' tau tae' bang umpakatanai,
dio lu tu mintu' muane ungkamali'i;
iatu mintu' sangmanena tang
maruru'mo lako kalena,
anna mendadi ualinna.
- ³ Iatu Yehuda lo'bangmo napobua'
kamandasan,
sia napobua' pa'diaman magasa;
torro dio lu mintu' bangsa,
apa tae' naappa' karapasan;
iatu mintu' to unnula'i unnappa'i,

lan lu kapussakan.

⁴Iatu mintu' lalan lako Sion madu'sen,
belanna tae' tau sae umpakaraya
pa'gauran;

iatu mintu' babanganna makarorong,
mintu' to minaanna sisumarroan,
mintu' anak dara dio dosso inaa,
sia ia kalena mapa'di' penaanna.

⁵Mintu' to umbalii ussau'i,

iatu ualinna paiman,
belanna PUANG umparampoi
kamasussan,
natumang sala budanna;

iatu mintu' pia'-pia'na inang la male
dipali',

nadolo lumingka naturu' to umbalii.

⁶Iatu mintu' kamala'biran,

sisayurammo anak dara Sion;
iatu mai arungna sangtinti to donga
tang unnappa' padang kariuan,
tau iato mai langga' lumingka,
dio tingayona to unnula'i.

⁷Lan allo kamaparrisanna sia
kalumioranna,

iatu Yerusalem tontong ungilalai,
tu mintu' apa keangga',
tu mangka naampui lan allo
lendu'mo;

iatonna tobangmo tu bangsana tama
 limanna ualinna,
 sia tae'mo to patunduanna,
 natiromi ualinna, sia napetaai,
 belanna kasanggunganna.

⁸Lendu' tongan kapuana tu kasalanna
 Yerusalem;
 iamoto naboko'i tau susito misa' tau
 maruttak;

iatu mintu' to umpangke'i, untattami,
 belanna natiromo tu
 kama'kambelanganna;

ia kalena duka sumarro sia memboko'.

⁹Iatu kamaruttakanna le'ke' lako biring
 dodona;

tae' natangnga'-tangnga'i tu
 katampakanna,
 anna tobang rokko posi' tana lambe',
 na moi misa' tau tae'mo umpakatanai.
 Tiroi, o PUANG, tu kamaparrisangku,
 belanna matampo tu ualingku!

¹⁰Iatu mai uali umpopengkorongmo
 limanna

lako mintu' apa keangga'na;
 ondongpi natiro bang tau iato mai,
 kumua iatu bangsa iato
 tama inan maindanna,
 tu a'ganna mangka Mipa'pepasanan,

kumua: iatu tau iato mai tae'
nama'din

urreke'komi tama kombongan.

¹¹ Mintu' pa'tondokanna sisumarroan
undaka' roti;

iatu mintu' apa keangga'na
napasituka' kande,

la natoean sunga'na.-

Tiromi, o PUANG, sia pemarangai,
umba nakua tu kaditunaiangku!

¹² Tae'raka, misa'dingi, e kamu mintu'
to lendu'?

Pemarangai sia tiroi,

ke la denni misa' pa'di' susi pa'di',
tu diparampoanna',

tu urruana' tonNa parampoina' PUANG
kamandasan,

tonna allo kare'dekanna ara'Na.

¹³ Napasaemi tu api dao mai madaona;
Napasonglo'mo sae tama bukungku;

Natananni porro' tu lentekku
sia Naturrunna' lako boko';

Napatorro to pussakmo',
mandasa situ'turan allo.

¹⁴ Iatu ayoka kakadakeangku magasa,
tu Napasikande-kande limanNa

Puang:

Iatu apa iato unti'tin sokkongku,

tu umpamoro' kamatotorangku;
 Nasorongmo' Puang tama lisu pala'na,
 to tang kusau' unneai.

¹⁵ Napembuangammo Puang tu mintu'
 to mawatangku lan tangngaku;
 umpogau'mo misa' pa'maruasan
 untambai tau la unneana'
 sia la ussangangi mintu' pia muane
 malolle'ku;

Nalullu'mo Puang lan pa'parran
 anggoro'
 tu mai anak dara,
 iamotu baine anakna Yehuda.

¹⁶ Iamoto angku tumangi' bang,
 iatu matangku, iatu matangku
 sitanutuan tu uainna,
 belanna sikambelana' to ma'pakatana,
 tu umpapaya deatangku;
 iatu mai anakku muane pussakmo,
 belanna mawatang tu uali!

¹⁷ Umballa'mo limanna tu Sion,
 apa moi misa' tau tae' umpakatanai;
 Natambaimi PUANG la unnea Yakub
 tu mai sanglembangna Yakub butung
 to pabali-bali.

Iatu Yerusalem dadimo butung
 misa' to maruttak lan lu tangngana
 tau iato mai.

¹⁸ Iatu PUANG malambu',
belanna pabali-balimo' unnea
kadanNa.

Perangii, e mintu' bangsa,
sia tiroi tu kamapa'dirangku,
mintu' tu baine malolle' dio kaleku sia
pia muane malolle'ku
male nasangmo dipali'.

¹⁹ Metambana' lako mintu' muane
ungkamali'na',
apa napopa'elo'nana' sia
napakenana'.

Mintu' to minaangku sia
pekaamberangku
ka'tumo sunga'na lan kota,
tonna undakaran kande kalena,
la natoean sunga'na.

²⁰ Tiroi, o PUANG, tu kapussakangku;
iatu ba'tengku naponnoi
kamagiangan,
sia iatu penaangku tibaliang lan ara'ku,
belanna tarru' pabali-balimo'.

Dio lu salian iatu pa'dang
ma'patamanang,
nalan lu banua den ropu.

²¹ Narangimo tau iato mai umba nakua
tu sarroku;

apa moi misa' tau tae' tu
 umpakatanana';
 narangi mintu' ualingku tu
 kamandasangu;
 parannu-rannumo tu tau iato mai,
 belanna Mipogau'mo tu iannato,
 belanna Miparampomo tu allo mangka
 Mipa'peissanan-
 kenna dadiora susi aku tu tau iato
 mai,
²² kumua anna sae dio oloMi tu mintu'
 kakadakeanna tau iato mai!
 Pogau'i lako tau iato mai,
 susitu mangka Mipogau' lako kaleku
 natumang mintu' salaku,
 belanna lendu' ia budanna sarroku,
 sia masaki ara'na'.

**Ma'penduanna bating: Yerusalem
 naluang kare'dekanna
 ara'Na Puang Matua**

2:1-22

2 ¹ Ma'patumbai tu Puang tu diona
 kare'dekan ara'Na
 anNa pasamboi salebu' tu anak dara
 Sion!
 Iatu kamala'biranna Israel

Napempa'nakanmo dao mai langi'
rokko lino,
tae'mo Nakilalai tu pelleseanNa
tonna attu kare'dekanna ara'Na.
² Nasanggangi nasangmo Puang tu
padangna Yakub,
moi misa' tae' Nakatirinnai.
Diona kare'dekanna ara'Na, Natuanni
tu tambakukunna anak dara Yehuda;
Natua'mo rokko padang, sia
Napakasarembangan
tu kadatuan sola mintu' arungna.
³ Diona kadukkuanna kasengkeanNa
Nata'takki
tu mintu' tandukna Israel.
Naporonan sule tu lima kananNa,
tonna reke'i ualinna;
ondongpi ma'lu-lulu tu kasengkeanNa
lako Yakub ten to api ma'kande tiku
lao.
⁴ Nabinting tu panaNa butung to misa'
uali,
Naaakammi tu lima kananNa susito
pabali-bali;
Napatei nasangmi
mintu' to ballo ditiro;
lan tendana anak dara Sion

Nabarrakan tu kare'dekan ara'Na ten
to api.

⁵Iatu Puang susimo misa' uali.

Naampello'mo tu to Israel,
mintu' tongkonan layukna
Nasanggungmo,
mintu' tambakukunna Natuanmo,
sia Napamakambanmo tu sarrona
sia dallo riona lako anak dara Yehuda.

⁶Narondonnimi tu tendaNa ten to
rompo,
iatu inan kasitammuanNa
Nasanggungmo.

Napamalingmo PUANG tu tau lan Sion.
Anna tang ungilalai pa'gauran sia
allo katorroan,
sia diona kama'lulu-luluanna
kasengkeanNa
anNa sayui tu datu sia to minaa.

⁷Tang Naangga'mo Puang tu inan
pemalaranNa,
sia Nakasirisan tu inan maindanNa,
Nasorongmo tama kuasanna uali
tu rinding tembo' tongkonan layukNa.
Mamak bang tu tau iato mai lan
banuanNa PUANG,
susi ke allo pa'maruasan.

⁸Nara'ta'mo PUANG la Nasanggung,

tu rinding tembo'na anak dara Sion.
Nae'te'mo tu ulang pesuka'

sia tang Napodoran tu limanNa la
pasanggung.

Iatu baba tembo' sia rinding tembo'
Napamadu'sen,
anna sangtibambangan.

⁹Iatu babanganna lamma' nasang
rokko padang,

iatu salli'na nasanggungmo sia
Natesse-tesse;

iatu datunna sia iatu mai arungna
mentialla'mo dio lu mintu' bangsa,
iatu pangadaran diona sukaran aluk
tae'mo;

sia iatu mai nabi tang unnappa'mo
patiro mendeata dio mai PUANG.

¹⁰Mintu' to matua-tuanna anak dara
Sion

ma'pakappa unno'ko' diong padang;
sia nabubu'i barra'-barra' tu ulunna,
sia ma'pote dibolong.

Natukku rokko padang
tu mintu' anak dara Yerusalem.

¹¹Saunanmo tu matangku tumangi',
iatu ba'tengku naponnoi
kamagiangan,

rantang tonganmo tu buaku

napobua' kasanggunganna anak dara
 bangsaku,
 belanna iatu mai pia'-pia' sia iatu mai
 ma'susunnapa
 tibambang ma'ipu dio lu tana lapang
 lan kota.

¹² Ma'kadami lako indo'na nakua:
 Umbara nii tu gandung sia anggoro'?
 Iatonna attu iato tibambangmi ma'ipu
 susito ditobok
 dio lu tana lapang lan kota,
 iatonna attu iato ka'tumi tu sunga'na
 dio to' susunna indo'na.

¹³ Aparu tu la kupokadangko, apara tu
 ma'din kupasangtintiango,
 e anak dara Yerusalem!
 Aparu kupasangtenderan a'gammu la
 umpakatanako,
 o anak dara, iamotu baine anakna
 Sion?

Belanna malua' tu bangkemu ten to
 tasik;

mindara ma'din undampiko?

¹⁴ Iatu nabimmu untiroango
 patiro mendeata tu apa tae' gai'na
 sia tae' patunna,
 tae' natuarasango tu kakadakeammu
 la undampai tu dalle'mu,

untiroangko patiro mendeata,
 tu tae' gai'na sia ma'pakena bang.

¹⁵ Mintu' to lendu' lalan

massala'pa-la'pa diona a'gammu.

Ma'telle-telle sia unniling-iling

diona a'ganna anak dara Yerusalem,
 nakua: Iamoraka te tu kota tu disanga
 sundun kamaballoanna,

tu napopaiman mintu' issinna lino?

¹⁶ Napengangaimoko sadangna

mintu' ualimmu,

ma'telle-telle tu tau iato mai sia

singgarigi'-rigi' isinna,

anna ma'kada nakua: tasanggangimi.

Ondong pissan iate allo iate iamo allo
 tapiang-piang,

talambi'mo sia tatiromo.

¹⁷ Napogau'mo PUANG tu apa mangka

Natangnga',

Napalanda'mo tu apa mangka

Napokada, tu apa mangka

Napa'parentan tempon dio mai;

Mangrabunnimo, tang Nakatirinnai
 len.

Napasende tu ualimmu diona iko,

Napalayangmo tu tandukna mintu' to
 umbali-baliko.

¹⁸ Meongli'mi tu penaanna bangsa iato
mai langngan Puang.-

E, rinding tembo'na anak dara Sion,
Da'ito anna silindangan tu uai
matammu susi salu'-salu'
ke allo sia ke bongi,
da mumelayo len,
sia iatu mata taummu da natorei
tumangi'.

¹⁹ Millikko ammu sumarro ke bongi,
ke randukoi pa'kampan,
barrakanni tu penaammu
susito uai dio oloNa Puang,
popempala'i tu limammu langngan
Puang

belanna sunga'na anakmu,
tu ma'ipu napobua' katangdiaran
dio lu mintu' kasepangan lalan.

²⁰ O PUANG, tiroi sia pemarangai!
Mindara tu Mipasusito?

Sipaturaka tu baine ungkande anakna,
iamotu pia naria?

Sipaturaka lan inan maindanNa Puang
dipatei tu to minaa sia nabi?

²¹ Dio lu mintu' batatta situlambenan
diong lu padang tu pia muane sia to
matua;

mintu' tu pia baine lolle'ku sia pia
 muane lolle'ku
 tibambangmo nakande bassi
 mataran.

Iatonna allo kasengkeamMi Mipatei tu
 tau iato mai,
 sia tang Mikatirinnaimo Mirere'.

²² Susito la lao lako allo pa'maruasan
 Mitambai nasang tu apa
 umpatirambanna' tiku lao;

iatonna allo kasengkeanNa PUANG
 tae' bang misa' tau lussu', sia tae'
 bang misa' torro mana'pa.

Iatu mai pia'-pia' kudaranai sia
 kupelobo'i,
 nasabu'i nasangmo ualingku.

Ma'pentallunna bating: Kamandasan sia pa'pakatana

3:1-66

3 ¹ Iatu aku te umperasaimo'
 kamandasan
 napobua' pebamba kare'dekan
 ara'Na.

² Nasolammo' sia Napopa'lingkamo'
 lan malillinna sia lan kapittukanna.

³ Tonganna ba'tu pempiran-piranna'

- Napata'pai limanNa, tu'tu' allo.
- ⁴ Napamarangkemo tu kaleku sia
Napatingkurrungmo tu kuli'ku,
Tappumo Narebong tu bukungku.
- ⁵ Napalilingina' rasun sia kamaparrisan
ma'toppo'-toppo'.
- ⁶ Napanno'ko'na' lan to' malillinna
susito mate masai allomo.
- ⁷ Naampangi tikumo', angku tang kullei
tassu',
Narantemo' tambaga magasa.
- ⁸ Moi angku metamba-tamba umpalaku
pa'tunduan,
Tang Nasaile tu passambayangku.
- ⁹ Mintu' batatta la kuola Napalapa'imo
batu dipa',
mintu' lalanku Natuan-tuanmo.
- ¹⁰ Iamo butung misa' beruang
mangamu' lako kaleku,
butung misa' singa dio to'
kabunianna.
- ¹¹ Natutu' bang tu lalanku sia
Nadammakna',
Napapussakna'.
- ¹² Nabintingmo tu panaNa,
Napopassanda tu tinaranNa lako
kaleku.

- ¹³ Napatarru'ina' tinaran lan mai inan
tinaranNa
Landa' tama bale'ke'ku.
- ¹⁴ Bupetaamo' lako mintu' bangsaku
sia napoparumbasan tu'tu' allo.
- ¹⁵ Napedia'imo' kamapassikan
sia Napairu'mo' apsantin.
- ¹⁶ Nasuana' ungkaru'tukki karangan
anna tappu simpo tu isingku,
anNa ti'tinna' rokko to' barra'-barra'.
- ¹⁷ Mipasisayurammo kasalamaran tu
deatangku,
tang kuissanmo tu kamauparan.
- ¹⁸ Iamoto angku ma'tangnga' kukua:
ta'demo tu kamatotorangku,
sia pa'rannuanangku langngan
PUANG.
- ¹⁹ Kilalai dikka' tu kamaparrisangku sia
salamba salaoku,
sia iatu mai apsantin sia rasun.
- ²⁰ Iake nakilalai deatangku te iannate,
tukku bangna' ma'dosso-dosso.
- ²¹ Inde sia tu la kupalan penaa,
iamoto angku ma'rannuan:
- ²² Belanna mintu' tanda pa'kamaseNa
PUANG, anna tae' tasanggung,
belanna iatu mai kamamaseanNa tae'
upu'na.

- 23 Iake melambi'oi ba'ruoi,
sia kapua kamarurusamMi.
- 24 Nakua penaangku: PUANGmo tu
ba'gi mana'ku, iamoto anna Ia
kurannuan.
- 25 Masokan tu PUANG lako tu umpeagii,
sia lako tu penaa umpeangI.
- 26 Melo ke rapa' penaii tu tau
umpeagi kamakarimmananNa
PUANG;
- 27 Melo tu mai muane, ke mangurapi,
anna passan ayoka.
- 28 Sipatu unno'ko' misa-misa sia
ma'pakappa bang,
ke Napapassannimi Puang.
- 29 Sipatu tukku bang sae rokko to'
barra'-barra',
umbai den sia kapa'rannuanan.
- 30 Sipatu napopa'elo'na tu popona lako
minda-minda ussala'pai,
da'ito napedia'i kadilo'boan.
- 31 Belanna tae' Natontong sae lakona
patumpu tu Puang.
- 32 Belanna iake mangkaMi meparosso,
mekamaseioMi
sitinaya kakapuanna kamaturu-
turuanNa.
- 33 Belanna tangia lalan penaanNa

Napandasai sia Naparossoi tu mai
ma'rupa tau.

34 Iake nalullu'-lullu'i tau
tu mintu' to ditarungku dao kuli'na
padang.

35 Iake naleko'i tau tu katongananna
misa' muane
dio oloNa Patodoranna.

36 Iake natampun pusa'i tau tu solana
lan kara-karana,
tang Natiroraka Puang tu iannato?

37 Mindara tu ma'kada manna
nakombongmo?

Ke tae'i anNa Puang umpasanni?

38 Tang tassu' dioraka mai pudukNa
Patodoranna
tu kadake sia melo?

39 Ma'apai nasumarro tu tofino lan
katuoanna?

Melo ke pantan sumarroi diona
kasalanna.

40 Melo ke umparessaki' sia
umpelalanki' mintu' tengkata,
anta mengkatoba' lako PUANG.

41 Melo ke umballa'ki' pala'ta sia ara'ta
langngan Puang Matua dao suruga.

42 Salamokan sia pabali-balimokan,
apa tae' Mima'pagarri'.

- 43 Mipembungku'mo tu kasengkean, sia
Milolaimokanni,
sia tang makatirinnamoKomi
umpateikan.
- 44 Mipembungku'mo tu salebu',
naurungan iatu passambayang tae'
tarru' lako Kalemi.
- 45 Mipasusimokan passarrinan rumpang
dio lu mintu' bangsa.
- 46 Napengangaimokan sadangna
mintu' ualingki.
- 47 Katirambanan sia pepoya
urrampoimokan,
kamasolangan sia kasanggangan.
- 48 Lolong-lolong tu uai matangku susitu
uai salossok,
natumang kasangganganna anak
dara bangsaku.
- 49 Iatu uai matangku tang tore
sitana'takan,
sia tang radan len,
- 50 sae lako mentiro lumbang tu PUANG,
sia ma'penunu dao mai suruga.
- 51 Kambang bangmo tu matangku
tumangi'
napobua' tu mintu' anak dara lan
kotaku.

- 52 Naula' sumpu tonganmo' susi misa'
manuk-manuk
tu mai to tae' bannangna nanii
unnula'na'.
- 53 Nasabu'ina' rokko garuang
sia natumbuina' batu.
- 54 Natu'ba'mo' uai sia nakabu' tu
ulungku;
Kuma'tangnga' kukua: la ka'tumo
sungaku.
- 55 Meongli'na' ussa'bu' sangamMi, o
PUANG
diong mai garuang mandalan.
- 56 Mitananni talinga tu peongli'ku, da
Misissinganni talinga
tu sarroku sia pengkamoyaku.
- 57 Mareke'Komi, ke meongli'na' lako
Kalemi,
Ma'kadaKomi kumua: Da mumataku'.
- 58 Kamu, o Puang umpebalii tu
kara-karaku,
Miranpanan mana'pa tu sungaku.
- 59 Mitiro, o PUANG, ditampun pusa'
bang tu kara-karaku,
sanda tonganni tu kara-karaku.
- 60 Mitiro tu kamagallianna tau iato mai
sia mintu' tangnga'na la
ussangangna'.

- 61 Mirangi, o PUANG, tu pelo'bona,
sia mintu' tangnga'na la
ussangangna',
- 62 tu kadanna minda-minda umbalina'
sia pa'bisik-bisikna,
la unkladakeina' tu'tu' allo.
- 63 Tiroi tu torro ke'de'na tau iato mai:
Napadadina' parumbasan.
- 64 La Mipapakkanni, o PUANG,
sitinaya penggauranna.
- 65 La Mibutai penaanna tu tau iato mai;
parampoi tampak ropumMi tu tau
iato mai!
- 66 La Mipaula'i kasengkeamMi sia la
Mipisanni tu tau iato mai
diong mai nasambo langi'Na PUANG.

**Ma'penna'pa'na bating:
Kamandasan ussonda kamala'biran**

4:1-22

- 4**¹ Ma'patumbai tu bulaan
namalottongmo.
Anna tang pandillakmo tu bulaan
massang!
Iatu mai batu maindan tisambo'mo
dio lu mintu' kasepangan lalan.

²Iato mai anak Sion, tu mala'bi'
 tongan,
 dolona siangga' bulaan massang,
 ma'patumbai anna dipapada busso
 litak,
 panggaraga to tumampa kurin.

³Moi serigala umpatado sia ia susunna,
 la nasusu anakna;
 apa iatu anak dara bangsaku
 masarrangmo,
 susi burung unta dio lu padang
 pangallaran.

⁴Iatu pia'-pia' sumusupa, la'ka' tu
 lilana
 langngan lingarona napobua'
 kama'rangan,
 iatu mai pia umpalaku roti,
 apa moi misa' tau tae' untadoanni.

⁵Iatu to ma'pemammi' bang kumande
 limpumo mangelo dio lu mintu' lalan;
 iatu to ditaranak mamma' dao sampin
 karamisi,
 urraka'mo pa'rampunan au.

⁶Belanna iatu kakadakeanna anak dara
 bangsaku mandu kapua
 anna kasalanna Sodom,
 tu dibaliangan lan sangkappidian mata,
 moi misa' tau tae' ungasara'i.

⁷ Iatu mai arungna masero na ambun
makko,

sia mabusa anna bumbungan,
pa'kaleanna mararang anna merdan,
kalena susito batu parimata lasuri'.

⁸ Totemo iatu kalena malottong anna
sisaling,

tang ditandaimo dio lu lalan,
kuli'na tikkurrung sia la'ka' lako
bukunna,

sia marangkemo susi kayu.

⁹ Maupa' iatu to mate nakande pa'dang,
anna iatu to mate mangelo;

samasai-sainna samoro'-moro'na susito
ditobok,

belanna iatu padangna tang
memburamo.

¹⁰ Iatu limanna baine matirinna
untollo'mo anakna;

iamoto tu napokande,

tonna lambi' kasangganna tu
anak dara bangsaku.

¹¹ Napasundunmo PUANG tu kare'dekan
ara'Na.

Nabarrakan tu kadukkuanna
kasengkeanNa.

Ondong pissan Napadukkumo tu api
lan Sion,

tu umpepurai nakande tu
parandangan tembo'na.

¹² Mintu' datu lan lino

sia iatu mai to untongkonni kuli'na
padang tae' napatonganni,
kumua iatu to pabali-bali sia uali
nakulle tama babangan Yerusalem.

¹³ Iatu iannato buntu tumangna

kasalanna tu mai nabinna,
sia kakadakeanna tu mai to
minaanna,
tu mangka umpatibollo rarana
to malambu' lan tangnga-tangngana
Yerusalem.

¹⁴ Sumasak butung to buta dio lu lalan,
umpentombang rara;

narumbu pakeanna
tu apa napemalii unggaka'i.

¹⁵ Metamba tu tau lako: Lendu'mokomi!
To maruttak!

Lendu'mokomi, lendu'mokomi, da
mikaka'i lako!

La mallai tu tau iato mai, ondongpi la
salamba salao; melo ke nakua tau
dio lu mintu' bangsa, kumua:

Tae'mo nama'din torro inde te.

¹⁶ PUANG kalenamo umpatisambo'-
sambo'i tu tau iato mai;

Tae'mo Nasailei tu tau iato mai.
Iatu tau iato mai tae' nakatirinnai tu to
minaa,

Sia iatu to matua tae' nakaturu-turui.
¹⁷ Tontong bang tu matanta ma'penunu
sia ma'peagi – apa tae' gai'na;
dao menara pa'kampanta tanii
umpemantangi
tu misa' bangsa tang nakulle
merampanan.

¹⁸ Attu iato nabasamiki' matanna tau
iato mai, ke mentengkaoki',
naurungan tae'mo tama'din
umpolalan rante malona'ta;
upu'mo allota sia sumpumo
sumandakta,
manassa, upu'mo allota!

¹⁹ Mintu' to unnula'ki' matira' ia
anna langkan maega dao langi',
masarrang tongan unnula'ki' dao
buntu,
sia naodo'ki' dio lu padang
pangallaran.

²⁰ Iatu penaa tassu' dio to' illongta, tu
Natokko PUANG,
didammak dio to' kalo'tokna,
tu tatangnga' kumua: diong
pentiongananna

tanii tuo dio lu mintu' bangsa.

²¹ Parannu bangmoko sia sende
paimanko, e anak dara Edom,
tu torro dio lili'na Us-
la ditadoan dukamoko tu irusan,
naurunganni malango sia
ma'kambelang.

²² Upu'mo tu kakadakeammu, e anak
dara Sion,
tae'mo anNa la umpali'ko Puang.
La napapakkanni Puang tu mintu'
kakadakeammu, e anak dara
Edom,
sia la Napapayan tu kasalammu.

**Ma'pellimanna bating:
Passambayang umpalaku
katilendokanna tondok
dio mai kamandasan**

5:1-22

5 ¹ O PUANG, kilalai tu mai apa
urrampoikanni;
tiroi sia mantai tu kadilo'boangki.

² Iatu taa mana'ki tobangmo tama
limanna to salian,
sia mintu' banuangki tilelemo tama
limanna to tama sae.

- ³ Dadimokan to biung, tang keambe'
sia iatu indo'ki butungmo to balu.
- ⁴ Iatu uai kiiru' kialli doi',
iatu kayu tutungan kiappa' kibaya'mo.
- ⁵ Nati'tin to unnula'kan tu sokkongki,
bo'yo'mokan ma'diama, natae'
napopelayokan.
- ⁶ Kipopandaka' tu limangki lako Mesir,
sia lako Asyur, kinii ma'pedia' roti.
- ⁷ Iatu mai ambe'ki kasalammo, totemo
pa'demo,
na iatu mintu' salana, kami nasang
umpassanni.
- ⁸ Kaunanmo umparentakan,
natae' tau ussabakkan lan mai
limanna.
- ⁹ Umburukangkan sunga'ki male
undaka' roti,
napobua' kandean pa'dang dio lu
padang pangallaran.
- ¹⁰ Iatu kuli'ki dukku susi ruaya lan
dapo',
napobua' kamapannanganna
karorian.
- ¹¹ Tau iato mai untoro'-buku mintu'
baine lan Sion,
sia mintu' anak dara lan kota Yehuda.
- ¹² Natoke' tu mintu' arung dao kayu,

- sia tae' nakasiri'i tu lindona to matua.
- ¹³ Iatu to mangura nasua umbaa batu pangrissoan,
iatu mai pia tipa're'ba len umbaa kayu.
- ¹⁴ Tae'mo to matua lan lu babangan tondok,
natoreimo pia muane umpannoni katapinna.
- ¹⁵ Pa'demo tu kasendean penaangki,
membalimo passanda bolong tu pa'gellu'ki.
- ¹⁶ Iatu makota tobangmo dao mai ulungki,
upu' alloki, belanna umpogau'mokan kasalan!
- ¹⁷ Iamote tu bannangna anna mapa'di' tu penaangki,
iamote tu bannangna anna tang maseromo kitiro:
- ¹⁸ Tu belanna buntu Sion mempadang talomo,
napourungi naolai sindallung dio lu.
- ¹⁹ O PUANG, Kamu tu unnisung tontong sae lakona,
iatu isungan kapayungamMi landa' lako disituran-turananni.

- ²⁰ Ma'apai amMi tontong tang
ungkilalaikan,
sia ma'apai amMi tampe tarru'kan
sae lakona?
- ²¹ O PUANG, solammokan sule lako
Kalemi, manassa la sulekan mati'.
Ba'rui tu alloki susi tonna dolona!
- ²² La Mitampe tarru' morakannika?
La mandu liuraka tu kare'dekan
ara'Mi lako kaleki?

YEHEZKIEL

Patiro mendeatanna Yehezkiel

1:1-28

1 ¹ Iatonna taun ma'pentallungpulo, bulan ma'penna'pa', allo ma'pellima bulan iato, tongku torro sola mintu' to dipali', dio randan salu Kebar, ta'kala anna tibungka'mo tu langi', angku tiroi tu ba'tu pira-pira patiro mendeata, tu Napaombo' Puang Matua.

² Iatonna allo ma'pellima bulan iato – iamotu taun ma'pellima kadipaliranna datu Yoyakhin,-

³ rampomi tu kadanNa PUANG lako tominaa Yehezkiel, anakna Busi, lan tondok to Kasdim, dio randan salu Kebar; inde to dio nanii limanNa PUANG urrongi.

⁴ Kutiroimi, tonganna den misa' talimpuru' lu daa mai ulunna salu, iamo tu sangkombong gaun makamban, nanii api mellepa'-lepa' lan sia natikui misa' arrang; inde to lan, iamo tu lan tangnga

api den tu apa ditiro susi batu bulaan sirau salaka pandila-dila.

⁵ Sia lan tangngana den tu ma'rupa a'pa' a'gan kepenaa; susite tu rupanna: iatu tampana susi toline,

⁶ pantanni lindo sia'pa', sia pantanni pani' sia'pa' patomali.

⁷ Iatu a'gan lette'na malolo; iatu pala' lette'na susitu pala' lette' anak sapi, sia pandillak-dillak susi tambaga dirussui.

⁸ Nadiong to' pani'na den tu lima tau dio to' sa'dena a'pa'. Na iatu lindona sia pani'na tu a'pa' a'gan iato,

⁹ sikande tu pani'na. Ianna male tae'mo namenggirik len; male tarru' bang lako tu napempatuinna.

¹⁰ Na iatu lindona sola a'pa'i dio kananna susito lindo tau sia lindo singa; na dio kairinna sola a'pa'i susi lindo sapi; na sola a'pa'i to ma'lindo langkan maega duka.

¹¹ Na iatu pani'na tiballa' langngan; pantan ma'pani' sida'dua, tu sikande; na iatu da'dua ussamboi kalena.

¹² Pantan male tarru' lako tu napempatuinna; umba-umba tu naporai penaa la naola, ia duka naola; tae' namenggirik len, ke malei.

¹³ Iatu rupanna a'gan iato susito ruaya borrong, sia susito bia' tiroanna – menono' dio alla'na a'gan iato, na iatu api lako mangarrang, nanii mellepa' kila'.

¹⁴ Iatu a'gan iato ma'dondo tipasule-sule ten to kila' silalle-lalle.

¹⁵ Iatongku tiroi tu a'gan iato, manassa den tu lentenan diong to' padang, dio la'pekna a'gan iato, dio tingayona tu a'gan sola a'pa'i.

¹⁶ Iatu tiroanna sia garaganna tu lentenan iato susi pandillakna parimata pirusa'; susi bang rupanna sola a'pa'i; iatu tiroanna sia garaganna susi bang to misa' lentenan lan tanggana misa' lentenan.

¹⁷ Iake malei ma'din lu lako a'pa' mata angin tu napempatui; tae' namenggirik len, ke malei.

¹⁸ Iatu pelengna malangka' sia metakuran, belanna nasitutu'i nasang mata mengguririk sola a'pa'i.

¹⁹ Ianna male tu a'gan iato, iatu lentenan tiputa' dio la'pekna; na ianna kendek langngan, iatu mintu' lentenan kendek duka.

²⁰ Umba-umba tu naporai penaa, inde dukato nanii tu a'gan iato male –

umba-umba naporai tu penaa male; iatu lantenan tiangka' duka sisola, belanna iatu penaa lan a'gan iato lan duka lantenan.

²¹ Ianna male tu a'gan iato, tiputa' duka tu lantenan, ianna torro, torro dukamo; iake kendecki langngan, iatu lantenan tiangka' duka sisola, belanna iatu penaa lan a'gan iato lan duka lantenan.

²² Na dao to' ulunna a'gan iato den susi apa do langi' tiampa', ten to kinang es, tiballa' dao ulunna.

²³ Diongna lu to apa tiampa' nanii tiballa' tu pani'na malolo sitingoan; sia pantan ma'pani da'dua, tu ussamboi kalena dio tingayona sia dio boko'.

²⁴ Ianna male tu a'gan iato, kurangi tu pani'na susito uai saba' mongngo' bang, susi gamaranna To umpoissan angge maritik, takua gumalugunna surodadu ma'baanan; ianna torromo, napembasseammi tu pani'na.

²⁵ Dirangimi tu misa' gamara dao mai apa tiampa' dao to' ulunna; ianna torromo, napembasseammi tu pani'na.

²⁶ Dao apa tiampa' dao ulunna, den tu apa ditiro susi parimata lasuri', tu ma'rupa isungan kapayungan; na dao

apa susi isungan kapayungan nanii
unnisung tu ditiro ma'rupa tau.

²⁷ Sia kutiro tu apa pandillak susi batu
bulaan sirau salaka, randuk dio mai
to' ma'rupa aakna tu ma'palulanganna
susito api diparerungi; na iatu randuk dio
mai to' ma'rupa aakna tu ma'palurokkona
kutiro susi apa natikui misa' arrang.

²⁸ Susito tindak sarira ditiro, tu paan lan
gaun, ke palauranni, susito tu rupanna tu
arrang untikui tu api. Susimoto tu rupa
dinii umpa'peomboran kamala'biranNa
PUANG. Iatongku tiromi to, lumbangmo'
rokko padang, angku rangii misa'
gamara Ma'kada.

PepasanNa PUANG lako Yehezkiel

2:1–3:15

2¹ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E
ma'rupa tau, millikko ammu bendan,
belanna la Kupa'kadaiko.

² IatonNa pa'kadaimo', tamami kaleku tu
penaa, anna pabendanna', sia kurangimo
tu To umpa'kadaina'.

³ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E
ma'rupa tau, Kusuako lako to Israel, lako
tu mai bangsa pabali-bali, tu unneaNa';

iatu tau iato mai sia nene' to dolona umboko'i dukaMo' sae lako allo iate;
4 moi na iatu anakna tau iato mai ma'lindo batu duka sia battuk tu penaanna. Kusuako lako tau iato mai, ammu pokadanni kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG.

5 Iatu tau iato mai ba'tu morai untananni talinga, ba'tu tae'i – belanna tau iato mai to pabali-bali – la naissan duka, kumua den misa' nabi dio lu tau iato mai.

6 Na iko, e ma'rupa tau, da mukataku'i tu tau iato mai sia da mukataku'i tu kadanna, moi natikuiko a'da' sola duri sia moi ammu sisola te'tek buku; da mukataku'i tu kadanna sia da mukagiangi tu olona, belanna tau iato mai to pabali-bali.

7 Apa la mupokada nasang lako tu kadangKu, ke la morai untananni talinga, ba'tu tae'i, belanna tau iato mai to pabali-bali.

8 Na iko, e ma'rupa tau, peranggih tu apa Kupokadanko; da mupabali-bali susite to pabali-bali; popengangai tu sedangmu, ammu kande'i tu apa Kubenko.

⁹ Attu iato kutiromi, manassa den misa' lima untadoina', sia manassa den sura' tilulun dio lima iato.

¹⁰ Naballarammo' tu sura' iato; tisura'mo patomali dio tingona sia dio boko'na; na iatu disura' dio, iamotu ba'tu pira-pira bating, sarro sia pekaindo'.

3¹ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, kandemi tu apa mutiro; kandemi tu sura' tilulun; ammu male ma'kada lako to Israel.

² Attu iato kupopengangami tu sadangku, anNa pakandena' tu sura' tilulun iato.

³ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau pediaranni tambukmu te sura' tilulun Kubenko sia ponnoammi ba'tangmu. Kukandemi to anna susi tani' enoan lan sadangku.

⁴ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, laoko umpellambi'i to Israel, ammu ma'kada lako tete dio kadangku.

⁵ Belanna tae' mudisua lako bangsa tang muissan basana sia tang mupebuyu', apa lakori to Israel;

⁶ sia tang lu lako tu mai bangsa buda tu tang muissan basana sia tang mupebuyu', tu tang mutandai kadanna.

Iangku suako lako tau iato mai, manassa naperangiiko.

⁷ Apa tae' namorai umperangiiko to Israel, belanna tae' namorai umperangiina' belanna mintu' to Israel makarra' nasang batu kidena sia ma'penaa battuk.

⁸ Iamoto la Kupamakarra' tu lindomu susi tau iato mai sia la Kupamakarra' tu batu kidemu susi tau iato mai.

⁹ Susito intan mandu makarra' na batu, la Kupadadi susi dukato tu batu kidemu; da mukataku'i tu tau iato mai sia da mukagiangi tu olona, belanna tau iato mai to pabali-bali.

¹⁰ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, iatu mintu' kada tu la Kupokadangko, la mupariba'tang tongan sia la mupalanda' tongan tama pa'perangimmu.

¹¹ Malemoko umpellambi'i tu to dipali', iamotu sangbangsamu, ammu ma'kada lako unguanni kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG -: ba'tu morai tu tau iato mai untananni talinga, ba'tu tae'i.

¹² Naangka'mo' Penaa langngan, angku rangi dio boko'ku misa' oni

mongngo' tongan – nadipudimora
tu kamala'biranNa PUANG lan inan
isunganNa –,

¹³iatu onnggo' pani'na a'gan iato tu
sitampa' len, sola tu gumalugunna
mintu' lentenan; iamotu oni mongngo'
tongan.

¹⁴Naangka'mo' Penaa langngan, anNa
solanna' male, angku ke'de' dossona'
napobua' katiangkaranna penaangku,
belanna mabanda' tu limanNa PUANG
untemme'na'.

¹⁵Urrampoimo' to dipali' dio Tel-Abib,
tu torro dio randan salu Kebar, sia
umba-umba nanii torro, torrona' dio lu
pitung allo, pussak bang.

Yehezkiel diangka' to ma'kampa

3:16-21

¹⁶Iatonna ganna'mo pitung allo
narampoimo' kadanNa PUANG Nakua:

¹⁷E ma'rupa tau, Kuangka'moko to
ma'kampana to Israel. Iammu rangii
tu kada tassu' dio randan pudukKu,
la mupakilala tu tau iato mai tete dio
sangangKu.

¹⁸IangKu ma'kada lako to tang mekaaluk, kumua: Inang la mateko – apa tae' mupakilalai sia tae' mupa'kadai la umpakilalai tu to tang mekaaluk da naturu'i tu lalan kadakena dennoupa' mukaritutui tu katuoanna, ke susito manassa iatu to tang mekaaluk la mate lan kakadakeanna, apa iatu rarana Kupa'tuntunniko.

¹⁹Apa iake mupakilalami tu to tang mekaaluk, anna tang mengkatoba' dio mai katangmekaalukanna sia dio mai lalan kadakena, manassa iatu tau iato la mate lan kakadakkeanna, apa iatu sunga'mu mupatilendokmo.

²⁰Sia iake denni to malambu' tibalik dio mai kamalamburanna naumpogau' kelokna, angKu padenanni tu misa' katitodoan, la mate; belanna tae' mupakilalai, la mate tu tau iato lan kasalanna, sia iatu mai penggauran melo napogau', tae'mo anna dipaalai bilangan, apa iatu rarana Kupa'tuntunniko.

²¹Apa iake mupakilalami tu to malambu' iato, kumua da anna pogau' kasalan, natae' anna landa' umpogau' kasalan, manassa la tuo, belanna natimang

tu pa'pakilala; sia iatu sunga'mu mupatilendokmo.

**Ma'penduanna kadipaomboranna
kamala'biranNa PUANG**

3:22-27

²² Iatu limanNa PUANG untemme' bangna' dio, anNa ma'kada lako kaleku Nakua: Ke'de'ko, maleko lako lombok, na diopa angKu pa'kadaiko.

²³ Ke'de'mo' angku male lako lombok iato; kutiro tulangdanmo dio tu kamala'biranNa PUANG susi bang tu kamala'biran mangka kutiro dio randan salu Kebar; lumbangmo' rokko padang.

²⁴ Apa iatu penaa mentamamo kaleku, anNa pabendanna'; anNa pa'kadaina' sia Nakua lako kaleku: Maleko tama, ammu tutu'i ba'ba kalemu lan banuammu.

²⁵ Na iatu iko, e ma'rupa tau, manassa la napatikuiko ulang, anna pungoko ulang iato, naurunganni tae'mo mukullei male sisola tau iato mai.

²⁶ Sia iatu lilamu la Kupala'ka' langngan langi'-langi'mu, ammu mamang sia tae'mo mudadi to ma'pakilalanna, belanna tau iato mai to pabali-bali.

²⁷ Apa iangku pa'kadaimoko, la Kubungka' tu sadangmu, ammu pokadai lako, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Minda-minda morai untananni talinga, nama'perangi, na minda-minda tae' natananni talinga da'imito. Belanna to pabali-bali tu tau iato mai.

Dipatta tu rapang-rapangna kota Yerusalem, ke la dipatama limbui

4:1–5:17

4 ¹ E iko, ma'rupa tau, alako misa' batu tela, padioi tingayomu, ammu pattai lako tu misa' kota, iamotu Yerusalem.

² Pattai susito ke dipatama limbui: pabendanni tu misa' benteng tu dinii sae ullaoi, garagai tu misa' tampo la umpatama limbui, pabendanni tu mai tenda surodadu sia palilingi kayu petumbuk usseran benteng.

³ La muala tu misa' pamuntu bassi, la muporinding lan alla'mu sia kota iato, ammu tontong umpenunui, naurunganni ditiro susi ke dipatama limbui; ammu patama limbui. Iate iannate misa' tanda lako to Israel.

⁴Iatu iko bambanganko kalemu dio la'pek kairimmu, mupatorroi dao tu kakadakeanna to Israel: pada tu allona munii umbambangan kalemu, pada dukato munii umpatoppo'i dao la'pekmu tu kakadakeanna tau iato mai.

⁵Sia iatu taun kakadakeanna tau iato mai Kupatangungiko pada bilanganna tu allo iato, talluratu' ngkasera pulona allona. Susimoto tu kakadakeanna to Israel mupatoppo' dao la'pekmu.

⁶Iake musundunnimi tu iannato, la umbambangan pole'ko kalemu, iamotu dio la'pek kananmu; ammu patoppo'i dao la'pekmu tu kakadakeanna to Yehuda: patangpulo allona; ke sangtaunoi, Kupatangungiko sangallo.

⁷La tontong bangko umpenunui tu Yerusalem dipatama limbu sia tontong tipoli' tu lima bayummu, sia la mupa'nubuaran tu kasangganganna.

⁸Manassa Kupatikuiko ulang, da ammu membaliang lako la'pek sangbaliammu sae lako ganna'na tu allo munii ma'patama limbu.

⁹Sia la unnalako gandung, dalle sisikan, kadong, kadong barra', ba'tan sia gandung kebulu, patamai kurin,

ammu garagai roti; iatu allo munii umbambangan kalemu dio to' la'pekmu, iamotu talluratu' ngkaseru pulona, la munii ungkandei.

¹⁰ Iatu kande la mukande la ditimbang duangpulo sikele' sangallo; iake attunnaomi la mukandeomo sidi'.

¹¹ Sia la musuka' tu uai muiru', sangtaa annanna misa' hin; iake attunnaomi la muiru'omo sidi'.

¹² Sia la mukande tu roti iato susi roti dalle sisikan, ammu tunui tu roti dalle sisikan iato dao to' tai marangkenu tau, dio pentirona tau iato mai.

¹³ Ma'kadami tu PUANG, Nakua: Susimoto tu to Israel la ungkande roti maruttakna dio lu mintu' bangsa, tu padangna Kunii la usualei tu tau iato mai.

¹⁴ Apa mebalina' kukua: O Puangta PUANG. Tonganna inang tae' lenpa kuruttakki kaleku; tae' bangpa angku kande olo'-olo' nasepak olo'-olo' masuru tempon dio mai bitti'ku sae lako totemo, sia tae' lenpa natamai duku' bosu tu sadanguku.

¹⁵ Ma'kadami lako kaleku Nakua: Manassa la Kuelorangko umpakei tu tai

sapi la mupasondana tai tau; iamoto tu la mupanggaragai rotimmu.

¹⁶ Sia Nakua siapa lako kaleku: E ma'rupa tau, Kuparoto' tu roti dipopamuntu dio Yerusalem – anna ditimbang tu roti la nakande situang karossoan penaanna; sia disuka' tu mai la nairu' disuka' situang kamagianganna-

¹⁷ anna kapu'duran tarru' roti sia uai tu tau iato mai sia pada pussak, anna bonnong napobua' kakadakeanna.

5 ¹ Na iko, e ma'rupa tau, alako misa' pa'dang mataran, tu la mupake susi piso peku'ku'na misa' to ma'ku'ku'; kallu'i tu ulummu sia danggo'mu; ammu ala misa' timbangan ammu taa-taai tu beluak.

² Sangtaa tallunna la muballa api lan tangnga kota, ke purami tu allo kadipatama-limbuanna, iatu taa tallunna la muala, ammu patorroi mumane unta'tak-ta'takki pa'dang tiku lao; na iatu sangtaa tallunna la muambo' napettiaranni angin, belanna la Kunonok tu pa'dang dio boko'na tau iato mai.

³ Sia la muala sidi' tu beluak iato, ammu pessimporrosanni lan biring bayu lamba'mu.

⁴ Sia la mualapa pira tu beluak iato, ammu pembuanganni tama tangnga api, ammu ballai; na inde to lan mai la nanii mellepa' tu api lako mintu' to Israel.

⁵ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Nakua: Iamote tu Yerusalem. Kupalanmo tangngana mintu' bangsa sia natikuimo tondokna tau.

⁶ Apa tang mekaaluk umbali-bali atorangKu losong na iatu mintu' bangsa sia umbali-bali apa Kupondok losong na iatu mintu' tondok tiku lao, belanna natibemo tau iato mai tu atorangKu sia tae'mo nalolang unturu' mintu' apa Kupondok.

⁷ Iamoto inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Belanna mandukomi pabali-bali na iatu mintu' bangsa untikuikomi sia tae' milolang unturu' apa Kupondok sia tae' mikaritutui tu atorangKu, ondong pissanpi tae' mikaritutui tu atoranna mintu' bangsa untikuikomi –,

⁸ iamoto inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa, Aku la umparampoiko ukungan, manassa Aku! Aku la ma'paolai salu lan lu tangngamu dio pentirona mintu' bangsa.

⁹Ia Kupogau' lako kalemu tu apa tae' lenpa Kupogau'i sia tae' lenmo Kula umpogau'i undinna tu susinnato, natumang mintu' penggauran megalliammu.

¹⁰Iamoto lan lu tangngamu iatu ambe' la ungkande anakna na iatu mai anak la ungkande ambe'na. Aku la umpaolaiko salunna, na mintu' tu torrora dio mai kalemu la Kuambo' lako mintu' matanna angin.

¹¹Iamoto, la lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, tongan-tonganna, tu belanna mangkamo muruttakki tu inan maindakKu napobua' mintu' apa megigirammu sia mintu' penggauran megalliammu iamoto la Kusa'bianganmoko, moi misa' apa tae' bangmo Kukasayangi sia tae'mo Kula matirinna.

¹²Sangtaa tallummi la mate nabaa ra'ba biang sia la narabunni karorian dio lu tangngami; na sangtaa tallummi la songka nakande pa'dang; na sangtaa tallummi pole'o la Kuambo' lako mintu' matanna angin sia la Kunonok tu pa'dang dio boko'na tau iato mai.

¹³ Susimoto tu kasengkeangKu la Kutappu'i Kubarrakan sia la Kuparampoi kare'dekan ara'Ku tu tau iato mai, namane sau penaangKu sia ma'papakkanniNa'. Sia la naissan tau iato mai, kumua Akumo, tu PUANG, tu kamanokangKu ditimba oloKu angku ma'kada, ke mangkami Kutappui tu mintu' kare'dekan ara'Ku Kuparampoan tau iato mai.

¹⁴ La Kupadadiko misa' apa daun lauan sia misa' apa ditatta dio lu mintu' bangsa untikuiko, dio pentirona mintu' tau lendu'.

¹⁵ Nasusito la dadiko misa' apa ditatta sia dibe'se, tu umpandan pa'pakilala sia misa' apa napotiramban mintu' bangsa untikuiko, ke Kuparampoimoko ukungan tete dio kasengkean sia kare'dekan ara' sia peada' masarrang. Akumo, PUANG, tu mangka ma'kada.

¹⁶ Iake Kupalaomi tu tinaran mapannangna karorian unta'pai tu tau iato mai, tu la ma'kasanggung sia tu la Kupalao la urrabunnikomi, na attu iato la Kutompoi polepa karorian, tu la urrampoiko, sia la Kuparoto' tu roti la mupopamuntu.

¹⁷ La Kuparampoiko karorian sia olo'-olo' masuru, tu la umpasayu'ko anakmu; la narampoiko ra'ba biang sia to'doan rara, sia la Kuparampoiko pa'dang. Akumo, PUANG, tu mangka ma'kada.

Diona kasanggangan la urrampoio buntunna Israel

6:1-14

6 ¹ Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, mentingo lu lakoko buntunna Israel, ammu ma'nubua' diona kasangganganna, kumua:

³ E mintu' buntu Israel, perangii tu kadanNa Puangta PUANG: inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako mintu' buntu sia tanete, sia salu'-salu' marangke sia lombok: Manassa la Kuparampoikomi pa'dang sia mintu' inan madaomi la Kusanggang.

⁴ La dirondon tu mai inan pemalarammi sia ditesse-tesse tu inan pemalaran pantunuan dupami, sia la Kupembuangan dio tingayona rapang-rapang dipodeatammi tu to dipateimmi.

⁵Iatu mai batang rabukna to Israel la Kupemparrakan dio tingayo rapang-rapang dipodeatammi sia iatu bucummi la kusamboran tiku lao inan pemalarammi.

⁶Umba-umba tu munii torro, la disabu'i tu mintu' kota sia la dipopempadang talo tu inan madao, anna disanggung tu inan pemalarammi sia tang dipoinaamo, iatu pa'deatammi ditesse-tesse sia disabu'i, iatu inan pemalaran pantunuan dupami dile'to-le'to sia iatu panggaraga limammi la diro'pok-ro'pok.

⁷Iatu to mate la torro tibambang lan lu tangngami, ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁸Apa la Kupatorrokomi pira, belanna ba'tu pira-pirakomi, tu nasesa pa'dang, la torro dio lu bangsa iato mai, ke dipatisambo'mokomi lan lu mintu' tondok.

⁹Attu iato la mikilalaiNa' tu mintu' to tilendokmi dio lu mintu' bangsa, tu dinii umpali' tau iato mai, ke Kupabonnongmi tu penaa pasandak salunna, tu memboko'mo dio mai Kaleku, sia Kutessemo matanna, tu ma'penunu lako rapang-rapang dipodeatanna la

ma'gau' sala; la unkgagi'gi' kalena tu tau iato mai napobua' gau' kadakena, tu mangka napogau', tonna parri-parri tu apa megallianna.

¹⁰ Sia la naissan tau iato mai, kumua Akumo, tu PUANG, tae' Kuma'kada punala bang kumua la Kuparampoi kamandasan iato tu tau iato mai.

¹¹ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Sa'pako pala'mu, ammu mentarassa sia metamba kumua: A'a dikka' tu diona mintu' kakadakean megallianna to Israel, belanna iatu tau iato mai la tibambang tete dio pa'dang sia karorian sia ra'ba biang.

¹² Minda-minda tu mambelanna la mate napobua' ra'ba biang, minda-minda tu mandappi'na la tibambang nakande pa'dang; na minda-minda tu torronapa sia tilendoknapa la mate napobua' karorian; la Kutappui tu mintu' kare'dekan ara'Ku la Kuparampoan tau iato mai.

¹³ Attu iato la mitandai, kumua Akumo tu PUANG, ke tibambangmi tu to matena tau iato mai lan lu tangnga rapang-rapang dipodeatanna tiku lao inan pemalaranna dao lu mintu' tanete

madao, dao lu mintu' botto buntu, diong lu mintu' garonto' kayu maluna sia diong lu mintu' kayu tarpin makampu, tu nanii tu tau iato mai untunu apa busarungngu' lako mintu' rapang-rapang dipodeatanna.

¹⁴La Kuangka' tu limangKu unnea tau iato mai sia iatu padang iato la Kupopempadang lo'bang sia la Kusanggung randuk dio mai Padang pangallaran sae lako Ribla, umba-umba tu nanii tau iato mai torro, anna tandai tau iato mai kumua Akumo tu PUANG.

Saemo tu katampakanna kamauparan

7:1-27

7 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E iko ma'rupa tau, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG diona tu tondok Israel, kumua: Saemo tu katampakanna! katampakanna diona tu a'pa' tetukna tondok iato!

³Totemo narampoimoko tu katampakanna, belanna la Kuparampoiko kasengkeangKu sia la Kuukungko sitinaya

gau'mu sia la Kupapakkanni lako kalemu tu mintu' penggauran megalliammu.

⁴Tae' Kula ungasayangiko sia tae' Kula unkatirinnaiko, sangadinna la Kupapakkanni lako kalemu tu gau'mu sia la sule lako kalemu tu penggauran megalliammu, ammu tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁵Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Situru'-turu' tu kamandakan! Tonganna saemo!

⁶Rampomo tu katampakanna; iatu katampakanna rampomo! Malimbangummo la urrampoiko. Tiromi, rampomo!

⁷Narampoimoko toto' kamandasammu, e to lan tondok! Nalambi'mo attunna. Mareke'mo tu allona! Denmo tu kamarukkan dao buntu natae'mo kasila'tekan!

⁸Totemo la madomi' Kubarrakan tu kare'dekan ara'Ku lako kalemu sia la Kutappui tu mintu' kasengkeangKu la Kuparampoangko, sia la Kuukungko sitinaya gau'mu sia la Kupapakkanni lako kalemu tu mintu' panggauran megalliammu.

⁹ Iatu apa-apa tae' Kula ungasayangi sia tae' Kula unkatirinnai, sangadinna la Kupapakkanni lako kalemu tu gau'mu, sia la sule lako kalemu tu penggauran megallianmu, ammu tandai, kumua Akumo tu PUANG, tu ma'kasanggung.

¹⁰ Tiromi tu allo! Tiromi rampomo tu kamandasan; tiparandukmo tu lampakmu; mentarukmo tu tekken; menta'bimo tu kamatampoan.

¹¹ Iatu kapatorosan ma'kalolokannamo, naurunganni dadi misa' tekken katangmekaalukan. Moi misa' apa tae' la torro dio mai tau iato mai, la kamarukkanna la kamarekoanna; iatu mintu' kamaballoanna la pa'de.

¹² Nalambi'mo attunna! Mareke'mo tu allona! Da nasende tu to mangalli sia da namasussa tu to ma'baluk, belanna dukku tu kasengkean na urrampoi mintu' to buda tu marukka.

¹³ Belanna iatu to ma'baluk tae'mo nala sule lako to' balukanna, moi anna tuopa sola duai, belanna iatu pa'nubua' umpatu mintu' to buda tu marukka tae'mo nala diriu' sule, sia moi misa' tau tu ungasabarii kakadakean, tae' nala sipuli padang.

¹⁴ Pannoni bangi tu tarompe' sia pasakka' nasangi, apa moi misa' tau tae' male parari; belanna dukku kasengkeangku lako mintu' to buda tu marukka.

¹⁵ Dio salian den pa'dang, anna lanna lu den ra'ba biang sia karorian. Minda-minda tu dio lu padang, na minda-minda lan kota la napisanni ra'ba biang sia karorian.

¹⁶ Moi anna denpa ba'tu pira-pira tilendok tu tau iato mai, manassa la susi bu'ku' dao lu buntu, tu sae diong mai lombok; iatu tau iato mai sola nasangi pantan sumarro belanna kakadakeanna.

¹⁷ Mintu' lima la langga' sia mintu' guntu' bonak.

¹⁸ La ma'pakean karoro' tu tau iato mai, sia umpolullung katirambanan, sia mintu' lindo la natoding siri', sia dao lu mintu' ulu la den kapesean.

¹⁹ Iatu mai salakana la natibe lako lalan sia iatu mai bulaanna la susi misa' apa megigiran; iatu mai salakana sia bulaanna tae' nabela urrampananni, ke allo kasengkeanNa PUANG; tae' nakullei undampiananni topona sia umpediaranni, belanna iamoto tu katitodoanna, tu untua'i tama kakadakean.

²⁰ Iatu kamala'biran maballo napake unggaragai apa napomatampo penaanna; apa iamoto tu nagaragai rapang-rapang dipodeata megallianna, iamotu apa megigiranna; iamotu apa iato la Kupopendadi apa megi'giran lako tau iato mai,

²¹ sia la Kusorong lako to sae anna alai sia lako to tang mekaaluk anna rampai, kumua anna pamatunai.

²² Sia tae' angKu ussailei tu tau iato mai sia la napamatuna tau tu parimata maballoKu: iatu to masa'ga la naparuku bang tama anna pamatunai.

²³ Parandanni tu misa' rante, belanna iatu tondok ponnomo indan to'doan rara sia iatu kota ponnomo kamasa'garan.

²⁴ La Kupasae tu bangsa tarru' masa'ga', anna tau iato mai la unnalai tu mai banuanna; la Kuputtai tu apa napomatampo to paa, sia iatu inan maindanna la dipamatuna.

²⁵ Saemo tu kamatakuran; la undaka' kamakarimmanan tu tau iato mai, apa tae'.

²⁶ Sitodon tampomo tu kamasolangan la sae sia sidanu'-danu'mo sae tu kareba. Attu iato undaka'-daka' patiro

mendeatanna nabi, sia pa'patudu putta dio to minaa sia pa'timbangan dio pekaamberan.

²⁷ Iatu datu la ma'pote dibolong sia iatu arung la umpolullung kamagiangan na mintu' limanna to buda lan tondok iato la kupi' napobua' katirambanan. La Kupapakkanni tu tau iato mai sitinaya gau'na, sia Kupaolai salu sitinaya kedona. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG.

Umpenombai rapang-rapang dipodeata lan Banua Kabusungan dio Yerusalem

8:1-18

8 ¹ Iatonna taun ma'pennannan, bulan ma'pennannan, allo ma'pellimanna bulan iato, tongku unno'ko' dio banuangku na mintu' pekaamberan Yehuda unno'ko' dio tingayoku, narampoimo' inde to dio tu limanNa Puangta PUANG.

² Mentiro' mo', anna ta'pai matangku tu misa' rupa susi api; randuk dio mai ma'rupa aakna tu ma'palurokkona den api; randuk dio mai aakna tu

ma'palulangnganna ditiro susi arrang masero, pandillak susi batu bulaan sirau salaka.

³ Napendondongammi tu misa' apa tu susi lima rupanna, anNa dammakki sangdi'pu' tu beluakku. Attu iato Naangka'na' Penaa langngan lan kasiallaranna lino na langi', anNa baana' lako Yerusalem lan patiro mendeata, tu Napaombo' Puang Matua, lako lalan tama babangan rampe lanna lu, tu mentingo rekke, tu nanii te'dek rapang-rapang dipodeata, iamotu pareanan kamangimburuan, tu umpabu'tu kamangimburuan.

⁴ Manassa inde to dio tu kamala'biranNa Kapenombanna to Israel, susitu apa dipaombo' tu mangka kutiro diong lombok.

⁵ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, mentiro lu rekkeko! Mentiro lu rekkemo', angku tiroi daanna lu babangan sikandappi' inan pemalaran dio lalan tama babangan nanii bendan tu rapang-rapang dipodeate iamotu pareanan kamangimburuan.

⁶ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, mutiroraka tu apa napogau'

tau iato mai, iamotu mintu' apa tarru' megallian, tu napogau' to Israel inde te, Kuurunganni umparukui torro mambela dio mai inan maindanKu? Apa la mutiropa tu ba'tu pira-pira apa tarru' megallian.

⁷ Nabaamo' lako lalan tama tarampak, angku tiroi den misa' kalo'tok dio rinding tembo'.

⁸ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, rubakki tu rinding tembo'. Attu iato kurubakki tu rinding tembo', angku tiroi inde to dio tu misa' ba'ba.

⁹ Ma'kadami lako kaleku Nakua: Maleko tama mutiropi tu mintu' penggauran kadake tu megallian, tu napogau' tau iato mai indete.

¹⁰ Tamamo' angku tiroi, tonganna den lan tu ma'rupa-rupa pattana apa megallian, iamotu olo'-olo' a'pa' lette'na, sia mintu' rapang-rapang dipodeatanna to Israel, butung passura' dio rinding tembo' tiku lao.

¹¹ Sia pitungpuloi tu pekaamberanna to Israel sisola Yaazanya, anakna Safan, dio tangngana tau iato mai, bendan dio tingayo patta iato; pada untangke pantunuan dupa, na iatu

rambu busarungngu'na dupa kendek langngan.

¹² Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, mutiromoraka tu apa napogau' mintu' pekaamberan to Israel lan kalillinanna pantan lan lu bilikna, nanii patta? Belanna nakua lan penaanna: Tae' Natiroki' PUANG. Natampemo PUANG tu tondok iate.

¹³ Sia ma'kada lako kaleku Nakua: La mutiro pole'pa tu mai penggauran tarru' megallian, tu napogau' tau iato mai.

¹⁴ Nabaamo' lako lalan tama babangan banuanNa PUANG rampe rekkena; kutiro inde to dio tu mai baine unno'ko' untangi'i Tamus.

¹⁵ Ma'kadami lako kaleku Nakua: Mutiromoraka to, e ma'rupa tau? La mutiropa tu penggauran mandu megallian na iato.

¹⁶ Nabaamo' tama tarampak lanna lu banuanNa PUANG. Kutiro mi dio lalan tama Banua kabusunganNa PUANG, kasiallaranna sarambi na inan pemalaran, den tau agi-agi duangpulo llima umboko'i Banua kabusunganNa PUANG, namentingo lu lako matallo, sia

tukku menomba lako allo, ma'palulako matallo.

¹⁷Ma'kadami lako kaleku Nakua: Mutiromoraka to, e ma'rupa tau? Tae'paraka nasilasa tu penggauran megallian napogau' to Yehuda, tu napogau' indete, naurungan dukai tu tau iato mai umponnoi kamasa'garan tu tondok iato sia nenne' umpa'dikki penaangKu? Tiromi, iatu tau iato mai untoe tangke anggoro' sikandappi' illongna.

¹⁸Iamoto la Kuparampoi peada' situang kare'dekan ara'Ku. Tae' Kula ungasayangi sia tae' Kula unkatirinnai. Moi anna melallak-lallak lako to' talingangKu, inang tae' Kula umperangii.

Ukungan lako to lan Yerusalem

9:1–10:22

9¹Metambami tu Puang umpekapuai gamaranNa dio to' talingangku, Nakua: Mengkareke'komi, e kamu tu la umparampoi ukungan tu kota iato, pada sitangkekomi pa'buno pasanggangammi!

²Tiromi, saemo tu annan muane lu dio mai babangan daona lu, tu

ma'palurekkena, pada sitangke pa'buno pasaburanna, naden dio lu tu misa' muane ma'bayu lamba' lenang, usselle' suke passurasan dio aakna; mengkareke'mi tu tau iato mai, anna male bendan lako sa'de inan pemalaran tambaga.

³Kendekmi tu kamala'biranNa kapenombanna Israel dao mai to' karubion, tu nanii reso' dao, anna male lako to' ampang Banua Kabusungan, anNa tambai tu to ma'bayu lamba' lenang, tu usselle' suke passurasan dio aakna.

⁴Ma'kadami tu PUANG lako kaleku Nakua: Ke'de'ko unnola tangngai tu kota iamotu unnola tangnga Yerusalem, ammu palakoi tanda tu kidena tu mintu' to sumarro sia mekaindo' diona tu mintu' penggauran megallian tu dipogau' inde to dio.

⁵Na lako tu to senga' Nakua unguanni dio pa'perangingku: Ke'de'mokomi unturu'i lan lu kota, ammi papatean. Da mikasayangi sia da mikatirinnai.

⁶Iatu mai to matua, pia muane, anak dara, pia'-pia' sia baine manassa la mipatei sia misanggang; apa moi misa'

tu tau den tandana da mirumbui:
manassa la miparanduk dio to' inan
maindanKu. Naparandukmi tau iato mai
dio lu muane, iamotu mai pekaamberan,
tu dio tingayo Banua Kabusungan.

⁷Ma'kadami lako tau iato mai Nakua:
Ruttakki tu Banua Kabusungan sia
ponnoi batang rabukna tu mai tarampak.
Malemokomi, ammi papatean lan lu
kota.

⁸Iatonna marassan tu tau iato mai
papatean – aku mannamo torro –,
tukkumo' sia melallak, kukua: A'a,
Puangta PUANG la Misabu'iraka tu mintu'
to Israel torronapa tete dio kare'dekanna
ara'Mi, tu Mibarrakan lako Yerusalem?

⁹Ma'kadami lako kaleku Nakua: Iatu
kakadakeanna to Israel sia to Yehuda
tarru' makambanmo, naurunganni iatu
tondok iato naponnoi indan to'doan
rara sia iatu kota naponnoi penggauran
umbulang leko' salunna belanna nakua
tau iato mai lan penaanna: Natampemo
PUANG tu tondok iate sia tae'mo Nasailei
PUANG.

¹⁰Iamoto tae'mo Kula ungasayangi sia
tae'mo Kula unkatirinnai; la Kupasule
langngan ulunna tu gau'na.

¹¹ Tonganna, iatu muane ma'pakean bayu lamba' lenang sia usselle' suke passurasan dio aakna sulemo umbaa kareba, nakua: Mangkamo kupogau' susitu Mipa'parentan lako kaleku.

10 ¹ Ta'kala kutiromi, tonganna dao batara daona lu ulu karubion, den misa' apa susi parimata lasuri', susi rupa isungan kapayungan, tu paan daona lu. ² Ma'kadami tu Puang lako tu to ma'bayu lamba' lenang, Nakua: Maleko tama alla'na tu mai lentenan diong to' karubion, muraku'i tu ruaya lan mai alla' karubion, ammu ambo'i tu to lan lu kota. Malemi inde to lako kutiro.

³ Bendanmi tu karubion dio to' sa'de kanan Banua Kabusungan, tonna male tu tau iato; naden misa' gaun ussitudu'i tu tarampak lanna lu.

⁴ Kendekmi tu kamala'biranNa PUANG dao mai karubion iato, anna male lako to' ampang Banua Kabusungan, na iatu tarampak nasitudu'i arrang kamala'biranNa PUANG.

⁵ Iatu ongngo' pani' karubion dirangi sae lako tarampak diona lu salian, susi gamaranNa Puang Matua, To umpoissan angge maritik, ke ma'kadaI.

⁶IatonNa mangkamo ussuai tu to ma'bayu lamba' lenang nakua: Alai tu api lan mai alla'lenteran, lamotu lan mai alla' karubion, namale bendan dio sa'dena misa' roda.

⁷Unnangka'mi limanna tu misa' karubion lan mai alla' karubion lako to' api lan kasiallaran karubion, anna alai tu ruaya anna parokkoi limanna to ma'bayu lenang; naalami tau iato namale.

⁸Payanmi dio lu tu mai karubion iato tu susi lima to lino diongna lu pani'na.

⁹Kutiromo den a'pa' lenteran dio sa'de karubion iato mai, dio sa'dena simisa'misa' karubion den misa' lenteran. Iake ditiroi tu lenteran iato pandillak susi parimata pirusa'.

¹⁰Iatu tiroanna: sangrupari sola a'pa'i, takua to den misa' lenteran lan tangnga lenteran.

¹¹Iake malei ma'din umpempatui a'pa' patunna sola nasang; tae' namenggirik len, ke malei. Umba-umba tu napatu tu dolona lako, ia bangsiamu naturu' tu solana to, tae' namenggirik len, ke malei.

¹²Na diona mintu' kalena, iamotu dio boko'na, limanna sia pani'na, dio

lentenana nasitutu'i mata tiku lao;
napantan den lantenanna sola a'pa'i.

¹³Iatu mintu' lantenana iato disangai
Melolin, dio pa'perangiku.

¹⁴Na iatu mai karubion iato sia'pa' tu
lindona. Iatu bunga'na lindo karubion,
iatu ma'penduanna lindo tolino, iatu
ma' pentallunna lindo singa, iatu
ma'penna'pa'na lindo langkan maega.

¹⁵Kendekmi tu karubion iato mai, iatu
iannato susi bang a'gan mangka kutiro
dio salu Kebar.

¹⁶Ianna male tu karubion, tigririk
nasangmi tu lantenana dio sa'dena; sia
ianna umballa' pani'na tu mai karubion
la kendek diong mai lino, tae' natilendok
tu lantenana dio mai sa'dena.

¹⁷Ianna bendan tu karubion, bendan
duka tu lantenana, ianna kendek tu
karubion, kendek duka tu lantenana,
belanna iatu penaanna a'gan iato lanna
lu lantenana.

¹⁸Malemi tu kamala'biranNa PUANG dao
mai ampang Banua Kabusungan anna
sae bendan dao karubion.

¹⁹Umballa'mi pani'na tu karubion, sia
iatonna male, kendekmi diong mai
padang dio pentiroku, na iatu lantenana

kendek sola. Anna torro dio lalan tama babangan matallo dio banuanNa PUANG, na iatu kamala'biranNa Kapenombanna Israel daona lu.

²⁰ Iamote tu a'gan kutiro diongna lu Kapenombanna Israel dio salu Kebar; totemo mane kutandairi, kumua karubion pale' ia.

²¹ Pantanni lindo sia'pa' sia pantanni pani' sia'pa' sia den tu apa susi lima toline diongna lu pani'na.

²² Na iatu pantarisan lindona, susi bang to lindo mangka kutiro dio salu Kebar; iatu rupanna ia bangsiamu rupanna. Iatu apa iatu pantan male ma'palulako bang tingayona.

Ukungan urrampoi mintu' arung

11:1-25

11 ¹ Naangka'mo' Penaa anNa solanna' lako babangan matallo dio banuanNa PUANG, tu mentingo lako rampe matallo: kutiromi dio to' lalan tama Banua iato tu tau duangpulo lima; dio lu tau iato mai kutiro tu Yaazanya, anakna Azur sia Pelaca, anakna Benaya, arungna bangsa iato.

² Ma'kadami lako kaleku Nakua:
E ma'rupa tau, iamote mai tu to
untangnga' bang kakadakean sia
umpa'bengan pa'timbangan sala lan kota
iate,

³ tu ma'kada nakua: inang tae' nala dadi
dibangun sule tu banua: iamote tu kurin
na kami tu duku'.

⁴ Iamoto la ma'nubua'ko unneai tu tau
iato mai, ma'nubua'ko, e ma'rupa tau.

⁵ Attu iato Narampoina' penaanNa
Puang, anNa ma'kada lako kaleku
Nakua: Ma'kadako, kumua: Inde sia
tu kadanNa PUANG: Susito tu mangka
mipokada, e to Israel, na iatu apa bu'tu
lan penaammi Kutandaimo.

⁶ Mangkamokomi umpatei buda tau lan
kota iate sia mipasitutu'imo batang
rabuk tu batattana.

⁷ Iamoto inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: Iatu mintu' to mangka
mipatei lan lu kota, iamo duku' to, na
iatu kota iamo kurin, apa iatu kamu la
Kualaikomi lan mai tangngana.

⁸ Mikataku' tu pa'dang, apa pa'dang la
Kuparampoangkomi, kadanNa Puangta
PUANG.

⁹ La Kualaikomi lan mai tangngana, angKu sorongkomi tama kuasanna to salian lembang sia la Kuparampoikomi ukungan.

¹⁰ La tibambangkomi mate nakande pa'dang, lan lu lili'na Israel la Kuparampoikomi ukungan, ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG.

¹¹ Iate kota tae' nala butung kurin lako kalemi, kumua ammi butung duku' lan; lan tu lili'na Israel la Kuparampoikomi ukungan.

¹² Ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG, tu tae' mituru'i tu apa Napondok sia tae' mikaritutui tu aturanNa, sangadinna mikaritutui tu atoranna mintu' bangsa untikuikomi.

¹³ Iatongku marassan ma'nubua' matem i tu Pelaca, anakna Benaya. Lumbangmo' rokko padang, angku melallak kukua: A'a Puangta PUANG, morairoKomika la ussabu'i tu to Israel torronapa?

¹⁴ Apa rampo tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁵ E ma'rupa tau, iatu sangsiulurammu, sangsiulurammu sia sangrara sangbukummu sia iatu to Israel sola nasang, nanii to lan Yerusalem ma'kada

lako nakua: Torro mambelamokomi dio mai PUANG, iate padang iate dikamaseammokan la kipomana'.

¹⁶Iamoto ma'kadamoko mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Moi Kurambai tu tau iato mai dio lu mintu' bangsa sia Kutale' lan lu mintu' tondok, naurunganni sidi' bangmora tu palambi'na menomba lako Kaleku lan lu tondok nanii rampo,

¹⁷iamoto ma'kadako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG nakua: La Kupasipulungkomi dio mai mintu' bangsa sia la Kupasirampunkomi lan mai mintu' tondok tu minii ditale' male sia la Kukamaseangkomi te padang Israel.

¹⁸Ianna rampomo tu tau iato mai lako, napatoyang nasangmi tu mintu' apa megigiran sia mintu' apa megallian lan mai.

¹⁹La Kuben misa' penaa kalebu sia inaa ba'ru lan ba'tengna, na iatu penaa batu la Kualai dio mai kalena, angKu benni penaa duku';

²⁰Anna turu'i tau iato mai tu apa Kupondok sia nakaritutui tu atorangKu sia napogau'i, anna mendadi taungKu tu tau iato mai, angKu dadi Kapenombanna.

²¹ Apa minda-minda ungkabarii tu apa megigiran sia apa megallian, la Kupasule tu penggauranna langngan ulunna, kadanNa Puangta PUANG.

²² Umballa'mi pani'na tu mai karubion sisola mintu' lantenan dio sa'dena, na iatu kamala'biranNa Kapenombanna Israel daona lu.

²³ Kendekmi tu kamala'biranNa PUANG lan mai tangnga kota, anna torro dao buntu dio rampe matallona kota.

²⁴ Naangka'mo' Penaa, anNa solanna' lako tondok to Kasdim, lako to dipali', lan patiro mendeata tete dio PenaanNa Puang Matua. Iatu patiro mendeata, mangka Kutiro, kendekmo natampena'.

²⁵ Kupokada nasangmi lako mintu' to dipali' tu mintu' apa mangka Napatiroanna' PUANG.

Rapang-rapang diona kadipaliran dipa'petiroan

12:1-20

12 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, torroko dio lu misa' bati' pabali-bali, iamotu bati' kemata la

patiro, apa tae' napatiro, ketalinga la parangi, apa tae' naparangi, belanna tau iato mai misa' bati' pabali-bali.

³Na iko, e ma'rupa tau, pasakka'i tu mintu' apa parallu dio pa'paliran, sia la maleko butung to dipali' ke allona dio pentirona tau iato mai; manassako la ke'de' dio mai inanmu lako misa' inan senga' dio pentirona tau iato mai. Umbai la napalan penaa sia tau iato mai, belanna misa'i bati' pabali-bali.

⁴Baai sun tu apa parallu lako kalemu butung misa' pa'bungku' to dipali' ke allona dio pentirona tau iato mai, na iatu iko la sunko ke bonginnai butung to dipali' dio pentirona tau iato mai.

⁵Lo'po'i tu rinding tembo' dio pentirona tau iato mai, ammu olai sun lako salian.

⁶Iatu pa'bungku'mu la mupassan dao palempengmu dio pentirona tau iato mai; iake mapi'tukmi la mubaamo; ammu putu'i tu lindomu, naurunganni tae' mutiroi tu padang. Belanna la Kupadadiko misa' rapang-rapang lako to Israel.

⁷Kupogau'mi susitu Napa'parentan lako kaleku: iatu apa parallu lako kaleku kubaa lako salian butung to

pa'bungku'na misa' to dipali' sia iatonna bongi kulo'po'mi limangku tu rinding tembo'; iatonna mapi'tukmo kubaami; kupadaomi palempengku dio pentirona.

⁸Iatonna melambi'mo rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

⁹E ma'rupa tau, iatu to Israel, iamotu bati' pabali-bali, tae'raka ungkutanaiko kumua: Apara tu mipogau'?

¹⁰Ma'kadako lako tau iato mai mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Iatu datu lan Yerusalem narua te kada Napa'petanggungan Puang Matua iate sia mintu' to Israel tu torro inde to dio.

¹¹Ma'kadako kumua: Akumote tu misa' rapang-rapang lako kalemi; susitu mangkanna kupogau' susi dukato la digauran tau iato mai: iamotu la male dipali' sia la ditarungku.

¹²Iatu datu dio lu tau iato mai la ussompoma pa'bungku'na dao palempengna ke mapi'tukmi anna male lako salian; la nalo'po' tau tu rinding tembo', kumua anna olai tassu'; la naputu' tu lindona, belanna tae'mo na la untiro pole'i matanna te padang iate.

¹³La Kupae'te'i pukaKu sia la naala poyaKu; la Kusolan lako Babel, tondok to

Kasdim, apa tae' nala untiroi; sia inde to dio la nanii mate.

¹⁴ Mintu' baananna, iamotu to untundui sia mintu' surodadu la Kupatitale' lako mintu' mata angin, sia la Kunonok tu pa'dang dio boko'na.

¹⁵ Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kupatitale'mi dio lu mintu' bangsa sia Kuambo' lan lu mintu' tondok.

¹⁶ Apa dio mai tau iato mai tae'mora napira la Kupatilendokpa dio mai kandean pa'dang, karorian na ra'ba biang, kumua anna tuna'i tau iato mai tu mintu' penggauran megallianna dio lu mintu' bangsa tu nanii rampo lako; anna tandai bangsa iato kumua Akumo tu PUANG.

¹⁷ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁸ E ma'rupa tau, la ma'parondoko ungkande rotimmu sia la ma'paganggangko sia rosso penaammu unniru' uaimmu.

¹⁹ Sia la ma'kadako lako tau lan tondok, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG diona pa'tondokan Yerusalem dio lu padang Israel, Nakua: iatu tau

iato mai la ungkande rotinna situang karossoan penaanna sia la unniru' uainna situang kamagianganna – kumua anna iatu tondokna tau iato mai masopu tu mintu' apa lan sia mepadang lo'bang napobua' kamasa'garanna mintu' pa'tondokanna.

²⁰ Iatu kota dinii torro la daun lauan sia iatu tondok la mepadang lo'bang, ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG.

Mandappi'mo tu ukungan

12:21-28

²¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²² E ma'rupa tau, pa'parunde apara tu mipoparunde lan tondok Israel, kumua: Lendu'mo tu allo, apa tae' nalalo tu patiro mendeata.

²³ Iamoto ma'kadako lako tau iato mai: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: La Kutappui tu pa'parunde iate sia tae'mo nala umpoparunde tau lan Israel, sangadinna ma'kadako lako tau iato mai kumua: Mandappi'mo tu attunna sia iatu kadipalandaranna mintu' patiro mendeata!

²⁴ Belanna la tae'mo tu patiro mendeata balle sia pa'biangan ma'papusa dio lu to Israel.

²⁵ Akumo, PUANG, la umpokadai tu kada la Kupokada, sia la dipalanda'; tae' anna la dipadampa. Belanna lan allomi, e bati' pabali-bali, la Kupokada tu misa' kada sia la Kupogau' duka, kadanNa Puangta PUANG.

²⁶ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²⁷ E ma'rupa tau, tonganna iatu to Israel ma'kada nakua: Iatu patiro mendeata natiro, umpatu allo masaipa namane sae, sia ma'nubua' diona attu mambelapa.

²⁸ Iamoto ma'kadako lako tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Iatu mintu'na kadangKu, moi sangbuku tae' nala dipadampa, sangadinna iatu kada la Kupokada la dipalanda', kadanNa Puangta PUANG.

Unnea nabi tang tongan

13:1-16

13 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, ma'nubua'ko unneai tu mai nabi to Israel, tu ma'nubua' ammu ma'kada lako to ma'nubua' unturu' tanan penaanna, kumua: Perangii tu kadanNa PUANG.

³ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Upu' allona tu mai nabi baga, tu unturu' tanan penaanna kalena, moi natae' apa natiro.-

⁴ Susi a'ganna sindallung dio lu to' banua ro'pok, la susi duka a'ganna mintu' nabimmi, e to Israel.-

⁵ Tae' milapa' len kalo'tok dio rinding tembo', ba'tu umbangun rinding tembo' untikui to Israel, kumua anna kullei bendan tu tau iato mai lan kasirarian, ke allonai PUANG.

⁶ Pa'pakena sia pa'biangan balle tu mai apa natiro, tu ma'kada nakua: Susito tu kadanNa PUANG natae' anna sua lenni PUANG; moi susito natayan siapa tau iato mai la dipalanda' tu kada iato!

⁷ Tang patiro mendeata pa'pakenaraka tu mangka mitiro sia pa'biangan balle tu mipokada, tommy ma'kada kumua: Susito tu kadanNa PUANG anna inang tae' Kuma'kada?

⁸ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, belanna umpokadakomi pa'pakena sia tang tongan, iamoto manassa la Kuukungkomi, kadanNa Puangta PUANG.

⁹ La nata'pai limangKu tu mintu' nabi untiro patiro mendeata pa'pakena sia umpokada pa'biangan balle; tau iato mai tae' nala unnalai bilanganna taungKu, tae' nala disura' lan sura'na to Israel, sia tae' nala tama tondok Israel, ammi issanni, kumua Akumo tu Puangta PUANG.

¹⁰ Belanna, ondongpi belanna napapusa tu taungKu nakua: Marampa'!, na inang tae' tu kamarampasan, iake umbangunni misa' rinding tembo' nasapu' kapu';

¹¹ ma'kadako lako to massapu' kapu' kumua: manassa la songka. La sae tu uran kamban, na iko, tu uran batu la tibollo, sia angin bara' la ma'pamumbuk.

¹² Ianna tuanmo tu rinding tembo', tae'raka nala unguangkomi, kumua: Umbamira tu kapu' mipassapuran?

¹³ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Inang la Kupopa'pamumbuk tu angin bara' tete dio kare'dekangKu, sia la sae tu uran

kamban tete dio kasengkeangKu, sia uran batu tete dio kare'dekangku, anna sabu'i.

¹⁴ Sia la Kurondon tu rinding tembo' tu misapu' kapu', anna songka rokko padang, sia la dipabu'tu tu parandanganna; la songka tu kota, ammi sanggang lan. Ammi tandai kumua Akumo tu PUANG.

¹⁵ La Kupaleanni kare'dekangKu tu rinding tembo' sia mintu' tu to ussapu'i kapu', sia la ma'kadaNa' lako kalemu, Kukua: Tae'mo tu rinding tembo' sia tae' dukamo tu to ussapu'i kapu',

¹⁶ iamotu mintu' nabi Israel, ma'nubua' lako Yerusalem sia untiroanni misa' patiro mendeata, tu umpaombo' kamarampasan, moi anna tae' bang kamarampasan –, kadanNa Puangta PUANG.

Unnea nabi baine tang tongan

13:17-23

¹⁷ Na iko, e ma'rupa tau, tingo lakoko to' anak dara bangsamu, tu ma'nubua' unturu' tanan penaanna; ma'nubua'ko unneai sia ma'kadako, kumua:

¹⁸Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Upu' allona tu to umbeke'i pa'beke' pangissan dio lu mintu' lengo-lengo sia umpalullungi lullung ulunna to kapua sia to bitti', la untingkan deatanna tau! La mitingkanraka tu deatanna taungKu, ammi tiroan kalena deatammi!

¹⁹MipamatunaNa' dio tingayona taungKu kumua ammi appa' dalle sisikan ba'tu pirang-pirang raku' sia ba'tu pirang-pirang sasa' roti, la ungka'tu sunga'na tau, tu tae' nasipatu la mate sia la ungkarimmani sunga'na tau, tu tae' nasipatu la tuo, belanna mimo'rangi tu taungKu, tu morai umperangii mo'rang.

²⁰Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, manassa Kutumpu tu beke' pangissanmi, tu mipake la umpoya deatanna tau susi manuk-manuk, sia la Kusabak dio mai limammi, sia la Kurampanan tu deatanna tau, tu mipoya susi manuk-manuk.

²¹Sia la Kuserek-serek tu mai lullungmi sia la Kurampanan tu taungKu lan mai limammi, anna tae'mo nasusi piala lan limammi, ammi issanni kumua Akumo tu PUANG.

²² Belanna miparossomo tu penaanna to malambu' tete dio kamo'rang, moi natae' Kupamasussai, sia mipamatoto' tu limanna to tang mekaaluk, kumua da natibalik dio mai lalan kadakena, anna tuo.

²³ Iamoto tae'mo mila untiro patiro mendeata pa'pakena sia tae'mo mila ma'biangi; la Kurampanan tu taungKu lan mai limammi, ammi tandai kumua Akumo tu PUANG.

Unnea to menomba lako rapang-rapang dipodeata

14:1-11

14 ¹ Iatonna sae lako kaleku tu ba'tu pira-pira pekaamberan to Israel, anna unno'ko' dio tingayoku,

² saemi kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

³ E ma'rupa tau, iate tau iate mai napalanpa penaanna tu rapang-rapang dipodeata sia napatulangdan sipatu lindona tu katitodoan sae lako tobang rokko kakadakean; ma'dinparaka la Kueloran tu tau iato mai sae mekutana lako Kaleku?

⁴ Iamoto ma'kadako sia pokadai lako tau iato mai kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Minda-minda tu to Israel tu umpalan penaanna rapang-rapang dipodeata sia umpatulangdanni sipatu lindona tu katitodoan sae lako tobang rokko kakadakean, sia sae umpessitammui nabi Akumo, PUANG, tu la umpebalii, ke saei, sitinaya kabudanna rapang-rapang dipodeatanna;

⁵ angKu patiakka'i tu penaanna to Israel, tu umboko'iMo' sola nasangi sola mintu' rapang-rapang dipodeatana.

⁶ Iamoto pokadanni to Israel, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Mengkatoba'komi sia tibalikkomi dio mai mintu' rapang-rapang dipodeatammi sia toyangkomi dio mai tu mintu' apa megalliammi.

⁷ Belanna minda-minda tu mai to Israel ba'tu to salian lembang, tu mempue dio to Israel, tu umboko'iNa' sia umpalan penaanna rapang-rapang dipodeatanna sia umpatulangdanni sipatu lindona tu katitodoan sae lako tobang rokko kakadakean, sia sae umpessitammui nabi la mekutana lako Kaleku nalopian nabi - Akumo, PUANG, tu la umbalii.

⁸ Sia la Kupatampa'i linoKu tu tau iato sia la Kupadadi misa' tanda sia misa' parumbasan sia la Kusabu'i lan mai tangngana taungKu, ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁹ Iake denni misa' nabi dipetobagai la umpokada kada, Kupetobagai tu nabi iato sia la Kue'te tu limangku la unneai sia la Kuurakki lan mai tangngana taungKu, Israel.

¹⁰ Anna pada untanggung kakadakeanna – pada kakadakeanna nabi tu kakadakeanna to mekutana –,

¹¹ kumua damo namemboko' tu to Israel dio mai Kaleku, sia damo naruttakki kalena untengkai atorangKu. Iake susito iatu tau iato mai la dadi taungKu na Aku la dadi Kapenombanna, kadanNa Puangta PUANG.

**Diona tallu to malambu'
sia a'pa' ukungan**

14:12-23

¹² Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹³ E ma'rupa tau, iake morongannai naden misa' tondok kasalan lako Kaleku

tete dio katangmarurusanna, sia iake la Kupata'pai lima, sia iake la Kuparoto'i tu roti la napopamuntu sia iake Kuparampoi karorian sia iake la Kusabu'i lan mai tu tofino sia olo'-olo',

¹⁴ sia iake denni dio te tau tallu, iamotu Nuh, Daniel na Ayub, manassa kalena manna tu ma'din narampanan tete dio kamaloloanna, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁵ Iake moronganna Kupatamai olo'-olo' masuru tu tondok, anna purai tu mai pia lan, naurunganni dadi misa' padang lo'bang, anna moi misa' tau tae' lendu' inde to dio mai belanna matakulako olo'-olo' masuru,

¹⁶ sia iake denni lan tu tau tallu, la lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa inang tae' nala urrampananni tu anakna muane sia baine. Iamanna tu kalena tu la dirampanan, apa iatu tondok iato la mepadang lo'bang.

¹⁷ Ba'tu iake moronganna Kuparampoi pa'dang tu tondok, angKu ma'kada kumua: E pa'dang pasilamban-lambanni tu tondok, sia iake Kusabu'i lan mai tu tofino sia olo'-olo',

¹⁸ sia iake denni lan tu tau tallu la lelu kraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa inang tae' nala urrampananni tu anakna muane sia baine, ia manna tu kalena tu la dirampanan.

¹⁹ Ba'tu iake moronganna Kupatamai ra'ba biang tu tondok sia Kuparampoi kare'dekangKu situang to'doan rara, la ussabu'i toline sia olo'-olo' lan mai,

²⁰ sia iake denni lan tu Nuh, Daniel na Ayub, la lelu kraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa inang tae' nala urrampananni tu anakna muane sia baine. Manassa kalena manna tu ma'din narampanan tete dio kamaloloanna.

²¹ Apa inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Moi angKu patamai Yerusalem te a'pa ukungan masarrang, iamotu pa'dang, karorian, olo'-olo' masuru na ra'ba biang la ussabu'i toline sia olo'-olo' lan mai,

²² inang la denpa torro lan tu ba'tu pira-pira to tilendok, tu la disolan sun, la pia muane la pia baine; manassa la tassu' sae lako kalemi, ammi tiroi tu penggauranna sia kedona, ammi dipakatana diona kamandakan tu

Kuparampo lako Yerusalem, iamotu mintu' apa mangka Kuparampo lako.
²³Tonganna, iatu tau iato mai la umpakatanakomi, ke mitiroi tu penggauranna sia kedona. Sia la mitandai kumua tae' Kupogau' punala bangi tu mintu' apa mangka Kupogau', kadanNa Puangta PUANG.

Yerusalem ditibe sangtinti garonto' anggoro' tae' gai'na

15:1-8

15 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, apara napolosong tu kayu garonto' anggoro' na iatu mintu' kayu mentangke dio lu mintu' kayu lan lu pangala'?

³Ma'dinraka diala tu kayunna la digaraga parea, ba'tu ma'dinraka la dipotangki', dinii ussedan apa-apa.

⁴Tiromi, dipakandei api; pu'pu'mo tu tampakna patomali napurai api, sia iatu tanggana mampu'mo, ma'dinparaka digaragai parea?

⁵Moi iatonna kalebupa, tae' apa ma'din digaragai, ondong pole'pi, ke mangkami

nakande api sia mampu'; ma'dinparaka digaragai misa' parea?

⁶Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, kumua: Susi Aku mangka umpakandei api tu kayu garonto' anggoro' tu dio lu mintu' kayu pangala', la susi dukaNa' to ussorongi tu to lan Yerusalem.

⁷La Kupatampa'i lindoKu tu tau iato mai la unnukungi; moi anna tassu' lan mai to' api misa', manassa la nakandeo api misa'. Ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kupatampa'i lindoKu tu tau iato mai la unnukungi.

⁸Na iatu tondok iato la Kupopempadang lo'bang, belanna membalimo tang maruru' tu tau iato mai, kadanNa Puangta PUANG.

Yerusalem tang maruru'

16:1-63

16 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, paissanni Yerusalem tu mintu' penggauran megallianna,

³sia ma'kadako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako Yerusalem

Nakua: Iatu munii bu'tu sia kadadiammu lu dio mai tondok to Kanaan, iatu ambe'mu to Amori na iatu indo'mu to Heti.

⁴Iatu kadadiammu susite: iatommu dadi tae' nadira'ta'i tu lolomu sia tae' mudidio' la umpemaseroiko; tae' duka mudisussui sia, tae' mudiammu'i sampin.

⁵Tae' misa' tau mamase penaanna untiroko, anna pogau'i lako kalemu tu apa iato misa', belanna ungkaturu-turuiko, sangadinna ditibeko dio lu padang, belanna tae' bang tau umpokarianganni tu sunga'mu, tommu dadi.

⁶Attu iato lendu'Mo' dio to' muninna, angKu tiroko metteba'-teba' dio to' rara katibussanammu sia Kukuangko tommu sitombang rara: Tuoko; tonganna Kukuangko tommu sitombang rara: Tuoko.

⁷Kupamaloborangko susi riu dio lu padang, ammu lobo' sakapua-puana sae lako dadi anak dara ballo; kapuamo tu susummu sia lobo'mo tu bulummu; apa ma'kambelangpoko sia ma'kale-kale.

⁸Attu iato lendu'Mo' dio to' muninna, angKu tiroko, tonganna matona'moko;

Kuballa'mi tu biring bayu lamba'Ku
dio kalemu, angKu samboi tu
kama'kambelangammu, sia umpalaoNa'
sumpa ussibasseangko, kadanNa
Puangta PUANG; nasusito dadimoko
taungKu.

⁹ Kudio'moko uai sia Kubasei tu raramu
sia Kusussuiko minna' busarungngu'.

¹⁰ Sia Kupapakeiko tamangkale dibunga-
bungai, Kulapikki kuli' masuli' tu
lette'mu, sia Kulullungi lenang melo tu
ulummu sia Kupaluangi sa'be.

¹¹ Sia Kubeloiko belo sanda rupanna,
sia Kupaluangi komba tu limammu sia
manikata tu barokomu.

¹² Sia Kupalakoi baba' tu illongmu, sia
Kutoke'i anting-anting tu talingammu sia
Kupasongko'iko makota ballo.

¹³ Sia dibeloiko bulaan sia salaka sia iatu
tamangkalemu lenang melo sia sa'be sia
sampin dibunga-bungai. Iatu kandemu
ta'pung mani'sa', tani' enoan sia minna',
ammu maballo tongan, muurunganni
dadi datu baine.

¹⁴ Susimoto ammu kalelean dio lu
mintu' bangsa tete dio kamaballoammu,
belanna tae'mo sayuanna diona tu belo,

mangka Kubeloangko, kadanNa Puangta
PUANG.

¹⁵ Apa sande' lakomoko kamaballoammu
sia ma'gau' salamoko, belanna
madongnga'ko tete dio sanga
tarompo'mu sia umparri-parri gau'
salamu sola mintu' to lendu': anna
laoiko.

¹⁶ Mualai tu tamangkalemu,
mupa'beloanni inan madao, dinii
memala', anna ma'ba'na sura'na, anna
inde to dao munii ma'gau' sala; tae'
bangpa nadipogau' tu susinna to, sia tae'
bangpa nadadi len.

¹⁷ Sia muala duka tu belo bulaan sia
salaka, tu Kukamaseangko, ammu
garaganni kalemu rapang-rapang muane
dipodeata, tu musigau' salan.

¹⁸ Sia muala tu tamangkale dibunga-
bungaiammu, ammu paluangi, sia
mupadio to' tingayona tu minna'Ku sia
dupaKu.

¹⁹ Sia iatu kande tu Kukamaseangko,
iamotu ta'pung mani'sa', minna' sia tani'
enoan, tu Kupakandeangko, mupadiomo
butung to bau busarungngu'. Ondongpi
saemo lako ma'kalolokanna, kadanNa
Puangta PUANG,

²⁰ ammu alai tu mai anakmu muane sia baine, tu mangka mupadadianNa', ammu pemalaranni lako, la napokande. Tae'paraka nasundun tu gau' salamu,

²¹ ammu rere' dukai tu mai anakKu muane sia muben rapang-rapang dipodeata iato la ditunuanni.

²² Lan mintu' penggauran megalliammu sia gau' salamu, tae' mukilalai tu allo kalollerammu, tommu ma'kambelang, tang ma'tamangkale, sia metteba'-teba'ko dio to' raramu.

²³ Sia iatommu mangka umpogau'i tu mintu' kakadakeammu, – upu' allomu, upu' allomu! kadanNa Puangta PUANG-
²⁴ mupabendan duka tu misa' tangdo' sia palangka dio lu mintu' tana lapang.

²⁵ Dio lu mintu' kasitammuan lalan munii umpate'dek palangka, ammu bala'-bala' kamaballoammu, sia tang masiri'ko umpopa'elo'na kalemu lako mintu' to lendu' sia makambanmo gau' sala mupogau'.

²⁶ Sia sigau' sala dukako to Mesir tu musikandappiran, tu bualang ma'gau' kadake; makambanmo gau' sala mupogau', tu mupobannang umpa'dikki penaangKu.

²⁷ Apa manassa Kue'te'mo tu limangKu unneako, Kupasosso'mo tu taa dipamanassangko sia Kusorongko lako pa'poraianna to ungakabiri'ko, iamotu anak dara to Filistin, tu masiri' diona kedo mesirisammu.

²⁸ Ondongpi sigau' salako to Asyur, belanna tang namosoko; manassa sigau' salako tau iato mai, na moi susito, inang tang namosoko.

²⁹ Susi dukato mupamakamban tu gau' salamu sola to Kasdim, iamotu tondok pa'balilian, apa moi nasusito tae' duka namosoko.

³⁰ Masarru' kamoraiammu, kadanNa Puangta PUANG, ammu pogau' nasangi te iannate, iamotu penggauranna misa' baine bualang matampo.

³¹ Umpabendanmoko tangdo'mu dio lu mintu' kasitammuan lalan sia umpate'dekmoko palangkamu dio lu mintu' tana lapang. Moi susito, tae' nasusi baine bualang tu penggaurammu, belanna tae' mudaka' tambomu.

³² A'a baine masarri' pasandak salu lako rampanan kapa', tu ma'pangngan buni sola to senga', moi kemuane!

³³ Mintu' ia baine bualang diben pamengan, apa iko umpa' bengan tambo lako mintu' muane untkamoraiko, munaranan tu tau iato mai la sae umpellambi' iko dio mai mintu' inan, ammu ma' gau' sala sola.

³⁴ Susimoto tu gau' salamu sibalikan gau' na baine senga'; belanna tae' namuane undi unnula' ko, sangadinna iko kalena untamboi, tae' naiko nabem tambomu. Susimoto tu iko sibalikan tu baine senga'.

³⁵ Iamoto, e bualang, tananni talinga tu kadanNa PUANG.

³⁶ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tu belanna laomo tu siri' mu sia dikambelangimo tu kasirisammu napobua' gau' salamu sola muane untkamoraiko sia sola mintu' rapang-rapang dipodeata megalliammu, sia belanna rarana anakmu muane tu mangka mupemalaran lako-

³⁷ iamoto, manassa la Kupasipulung tu mintu' muane untkamoraiko, tu musede anna poraiko, la mintu' tu muporainna, la mintu' tu musayunna: la Kupasipulung dio mai mintu' inan unneako sia la

Kukambelangiko dio tingayona tu tau iato mai, anna tiroi tu kasirisammu.

³⁸ La Kuukungko susitu apa naparampo tau lako baine pasandak salu lako rampanan kapa' sia umpatibollo rara; sia la Kupadadiko misa' to narampoi to'doan rara napobua' kare'dekan ara' sia narampoi kamangimburuan.

³⁹ La Kusorongko tama limanna tau iato mai, anna rondonni tu tangdo'mu sia naro'pok-ro'pok tu palangkamu sia anna kalosso'i tu tamangkalemu, naalaiko tu belomu, anna tampeko napopa'kambelang, tang ma'tamangkale.

⁴⁰ Napalaoiko tau sangtuntunan, tu la untumbuiko batu sia ussilantukkiko nalontok-lontok pa'dang,

⁴¹ sia la naballa tu banuammu sia la naparampoiko ukungan dio pentirona buda baine, sia tae' dukamo ammu la umpa'bengan tambo.

⁴² Belanna tete dio apa iato iatu kare'dekan ara'Ku tu urrampoiko la Kuparandan sia iatu kamangimburuangKu la toyang dio mai kalemumu; mangkato Kumane rapa' sia tae'mo nala torro tu kasengkeangKu.

⁴³ Belanna tae' mukilalai tu allo kalollerammu, sangadinna mupare'dek tu ara'Ku, iamoto la Kupasule langngan ulummu tu gau'mu, kadanNa Puangta PUANG. Belanna tae'moraka mutompoi pole'i gau' sala mesirisammu tu mintu' penggauran megalliammu?

⁴⁴ Manassa mintu' tu to umpalao parumbasan, la ma'parumbasan diona kalemu kumua: Umba nakua tu indo', susi dukato tu anakna baine.

⁴⁵ Ikomo tu anakna baine indo'mu, tu ungasorromo muanena sia anakna muane, sia ikomo tu siulu'na tu mai sangbainemu, tu ungasorromo muanena sia anakna muane. Iatu indo'mu to Heti sia iatu ambe'mu to Amori.

⁴⁶ Iatu sangbaine kapuamu iamotu Samaria, tu sola anakna baine torro dio rampe rekkena muninna; na iatu sangbaine bitti'mu, tu torro dio rampe sau'na muninna, iamotu Sodom sola tu mai anakna baine.

⁴⁷ Apa tae' ammu turu' mannai tu bate lalanna sia tae' muturu' mannai tu penggauran megallianna, sangadinna

tae' namasai ammu mandumo kadake lan mintu' penggaurammu.

⁴⁸La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa iatu Sodom, sangbainemu, sola anakna baine, tae' napogau'i tu apa mupogau' sisola anakmu baine.

⁴⁹Inde sia tu kakadakeanna Sodom, sangbainemu, iamotu tuo sola anakna baine situang kamatampoan, kasebaran sia kamanamanan, anna masalio bang, apa tae' anna tundui lenni tu mai to mandasa sia to mase-mase.

⁵⁰Tarru' matampo tu tau iato mai, sia napogau' tu apa megallian dio oloKu. Iamoto kuputtai tu tau iato mai, tongku tiromi.

⁵¹Iatu Samaria tae'pa nasesena kasalammu napogau'; mandu losong tu apa megallian mupogau' anna iatu tau iato mai. Susimoto tu sangbainemu mupabutung to tae' salana tete dio mintu' apa megallian tu mangka mupogau'.

⁵²La mutanggung tu attangammu, e iko, tu umpatunduk to ma'paolai salu umpamaringan pangra'ta' kara-karana sangbainemu; tete dio kasalammu

tu napobannang umpogau'i tu apa megallian losong anna iatu napogau'na tau iato mai, iatu tau iato mai maringan salana na iko. Iamoto sipatuko masiri' sia untanggung kalenai tu attangammu, belanna mupabutung to tae' salana tu sangbainemu.

⁵³ Sia la Kupopembali tu dalle'na, iamotu dalle'na Sodom sola anakna baine sia dalle'na Samaria sola anakna baine; susi dukato tu dalle'mu la Kupopembali,

⁵⁴ ammu tanggung kalenai tu attanganmu sia umpassan siri'mu diona tu mintu' apa mangka mupogau', tu munii umpaden pa'pakatana lako tau iato mai.

⁵⁵ Na iatu sangbainemu Sodom sola tu mai anakna baine la sule tama dandanna, sia iatu Samaria sola tu mai anakna baine la sule tama dandanna; na iko sola tu mai anakmu baine la sule dukako tama dandanmu.

⁵⁶ Susitu sanganna Sodom, sangbainemu, tae' bangmo nasa'bu'i randan pudukmu, tonna attu kamatampoammu,

⁵⁷ tonna tae'pa nadipasombo tu kakadakeammu, susi duka totemo

attunnamo, munii attangan lako mintu' anak dara Aram sia mintu' sanglembangna sia lako anak dara to Filistin, tu naala la'de'na ussayuko tiku lao.

⁵⁸ Mintu' tu penggauran mesirisammu sia apa megalliammu tu mutanggung kalena, kadanNa PUANG.

⁵⁹ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: La Kupogau', susitu mangka mupogau' lako Kaleku, tu mangka untapa' sumpa, belanna mupoka tu basse.

⁶⁰ Apa moi nasusito Kukilalai tu basseta, lan attu mangurammu, sia la untananki' misa' basse matontongan sola.

⁶¹ Attu iato la mukilalai tu mintu' gau'mu sia la masiri'ko ke mutarimai tu sangbainemu, tu kapuanna sia bitti'na, sia Kubenko la dadi anakmu baine, moi tae' natete dio tu basse mangka tatanan.

⁶² Sia la Kutanan tu basseKu tasibassei, ammu tandai kumua Akumo tu PUANG,

⁶³ ammu mengkilala sia masiri' sia anna diona siri'mu ammu tang umbungka' pudukmu -, ke Kupadenni tu pengkalossoran diona mintu' apa

mangka mupogau', kadanNa Puangta
PUANG.

Rapang-rapang diona Zedekia umpoka basse

17:1-24

17 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG
lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau pokadako misa' karrume,
paissanni misa' pa'pasusian tu to Israel,

³sia ma'kadako kumua: Inde sia tu
kadanNa, Puangta PUANG Nakua: Den
misa' langkan maega kapua, mawatang
pani'na, malinta' pettia'na, makamban
bulu pani'na sia ma'rupa-rupa, ta'pa dao
Libanon, anna ala lolok kayu arasi'.

⁴Iatu takke'-takke' manguranna daona
lu nasa'pekki, nabaai lako misa' tondok
nanii ma'baluk-baluk, anna palanni misa'
kota to ma'balili.

⁵Naalami tu taruk misa' dio mai
padang iato, anna tananni lan misa'
pangamboran, tu nanii buda uai,
natananmi susi kanii.

⁶Mentarukmi dadi garonto' anggoro'
kalua' male membalaba', maresso' tu
garonto'na, anna ma'palulako nasang

tu tangkena sia diong nasang liu tu uaka'na. Susito dadimi garonto' anggoro' mentangke-tangke sia mellolo.

⁷ Apa den siapa misa' langkan maega kapua, mawatang tu pani'na sia buda bulu pani'na. Ta'kala iatu garonto' anggoro' umpoperrero uaka'na lu lako sia napopembalaba' tu tangkena lako, kumua anna sakka'i langkan maega iato, tangia pangamboran, tu dinii untananni.

⁸ Apa ditanan dio lu padang lunak, tu nanii buda uai, la mentaruk sia mellolo sia membua, anna dadi misa' garonto' anggoro' ballo.

⁹ Pokadai kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: La dadi siaraka? Tae' siaraka nala ullampi'i tau tu aka'na sia nasa'pek tu buanna, naurunganni marangke tu daunna sia tarukna? La marangke sia tae' tu lima matoto' sia buda tau la ditambahi la urra'ta i diong mai aka'na.

¹⁰ Manassa ditanan, apa ma'dinraka la dadi? Tae'raka nala marangke pissan, ke nairi'i angin rampe matallo, namarangke dio inan dinii untananni?

¹¹ Rampomi tu KadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹² Pokadanni bati' pabali-bali kumua: Tae'raka mitandai apa battuananna te? Pokadanni kumua: Manassa saemo datu Babel lako Yerusalem, anna baai male tu datu sia iatu mai arung, anna pali'i lako Babel, napadio kalei.

¹³ Sia naala tu misa' bati' datu, anna sibasse sola sia napadudungi sumpa; sia nasolan duka male tu to paana tondok.

¹⁴ Iake susito la tae'mo kamatotoranna tu kadatuan sia tae'mo nakullei unnadongan ulunna, sangadinna nakaritutui tu basse, anna tontong bendan.

¹⁵ Apa naeamo, belanna mesua lako Mesir, anna benniarang buda sia tau buda. La maupa' siaraka? Ma'dinraka tilendok tu to umpogau'i susito? Sia iatu to umpoka basse ma'dinraka la tilendok?

¹⁶ La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa la mate tu Zedekia dio Babel, sikandappi' datu, lan inan nanii torro datu mangka unnangka'i dadi datu, belanna napamatuna tu sumpa mangka nasumpanni sia napoka tu basse mangka nasibassei.

¹⁷ Sia tae' duka nabenni Firaun surodadu buda sia to parari makamban la untundui

lan kasirarian, ke umbangunni panampo sia unggaragai benteng, la ungka'tu sunga'na buda tau.

¹⁸ Napamatunamo tu sumpa, belanna napoka tu basse; moi namangkamo siteo lima, umpogau'i tu mintu' apa iato; tae' nala tilendok.

¹⁹ Iamoto, kadanNa Puangta PUANG: la lelukraka tuoKu, iatu sumpa disa'bu' tete dio sangangKu, tu napamatuna sia iatu basse ditanan tete dio sangangKu, tu napoka, la Kupasule langgan ulunna.

²⁰ La Kutananni porro'Ku, anna alai poyaKu, angKu solanni lako Babel, nadio Kunii umpaolai salu, natumang gau' tang maruru'na lako Kaleku.

²¹ Iatu mintu' to mallai dio mai mintu' tuntunan surodadunna, la tibambang nakande pa'dang, na iatu torronapa la dipatisambo' lako mintu' mata angin. Ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG, tu mangka umpokadai to.

²² Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Attu iato Aku Kalena la unnalai tu misa' taruk dao mai lolok kayu arasi' madao, angKu tananni rokko padang; dao mai takke'-takke' mangura madaoanna la Kusa'pek tu misa' tarukna

na Aku kalena la untananni dao misa' buntu malangka' sia mala'bi'.

²³ Dao buntu malangka'na Israel la Kunii untananni, anna mentangke sia membua sia mendadi misa' arasi' ballo. Anna sanda rupanna tu manuk-manuk, ma'rupa-rupa bulunna sae messerang diong; anna mentiongan dionгна lu tangkena.

²⁴ Anna mintu' kayu dio padang la untandai kumua Akumo, tu PUANG, umpamadiongan kayu matande sia umpamatande kayu mengkadiongan, umpamarangke kayu maluna sia umpopentaruk kayu marangke. Akumo, tu PUANG, tu mangka umpokadai to, sia Akumo tu la umpogau'i.

Iatu to lino la untanggung penggauranna

18:1-32

18 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku nakua:

² Umbara mikua ammi poparumbasanni te parumbasan iate dio tondok Israel kumua: Mintu' ambe' unpkande bua

anggoro' mamata, anna anakna
langgang issinna?

³La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta
PUANG, damo mipoparumbasanni te
parumbassan iate lan lu Israel.

⁴Tonganna mintu' mendeata, Aku
puangna, la mendeatanna ambe', la
mendeatanna anak, Aku puangna; iatu
mendeata kasalan, la mate.

⁵Iake bulo sanglampai tu tau sia
umpogau'i tu salunna sia kamololoan,

⁶sia tae' napasakka' kande pemala'
dao buntu sia tae' namentiro lu lako
rapang-rapang dipodeatanna to Israel,
tae' nagau' sala baina solana sia tae'
nasangampa' baine nalambi' bulanna,

⁷tang umpakario-rio tau, umpasulean
apa napa'pentoean to kailandanan, tae'
namangrampa, naben rotinna tu to
topo sia napaluangi tamangkale tu to
ma'kambelang,

⁸tae' napalaku denne', ke ma'peindanni
sia tae' nasanta' denne', tae' narumbui
limanna tu apanna tau, sia malambu'
ma'paolai salu, ke den tau sisakka,

⁹lolang unturu' apa Kupondok sia
ungkaritutui atorangKu umpa'pekitanan
kamarurusan, iatu tau susito malambu';

manassa la tuo, kadanNa Puangta
PUANG.

¹⁰ Apa iake denni anakna misa' muane,
to masa'ga' sia umpatibollo rara, a'a, tu
umpogau'i misa' te apa iate,

¹¹ – moi na ia kalena tu ambe'na tae'
napogau'i tu apa iato – sia umpasakka'
duka kande pemala' dao buntu, sia
unggau' sala bainena solana,

¹² umpakario-rio to mandasa sia to
mase-mase, mangrampa, tae' napasule
apa dipa'pentoean, na mentiro lako
rapang-rapang dipodeata sia umpogau'
apa megallian,

¹³ na umpalaku denne', ke ma'peindanni
sia ussanta' denne', la tuo siaraka tu tau
susito? Tae' nala tuo, belanna mangkamo
umpogau'i te mintu'na apa megallian
iato. Manassa la mate dipatei. La sule
lako kalena tu rara mangka napatibollo.

¹⁴ Tiromi, undadiammo, misa' pia muane,
na iate untiro mintu' kasalan napogau'
ambe'na; natiro tu iannato, apa tae'
nama'gau' susito.

¹⁵ Tae' napasakka' kande pemala'
dao buntu sia tae' namentiro lako
rapang-rapang dipodeatanna to Israel,
tae' nagau' sala bainena solana,

¹⁶tae' napakario-rio tau, tae' natarima apa dipa'pentoean sia tae' namangrampa; naben rotinna tu to topo sia napaluangi tamangkale tu to ma'kambelang,

¹⁷tae' narumbui limanna tu apanna tau, tae' napalaku denne' sia tae' nasanta' denne', ungkaritutui atorangKu sia lolang unturu' apa Kupondok tae' nala mate belanna kakadakeanna ambe'na, manassa la tuo.

¹⁸Iatu ambe'na, belanna umpandasa tau, urrampa apanna solana sia umpogau' apa tang melo dio lu sangtondokna, manassa la mate natumang katangmalamburanna.

¹⁹Apa mikua: Ma'apai anna tae' natanggunggi anakna tu kakadakeanna ambe'na? Tonganna iatu anak iato umpogau'i tu salunna sia kamaloloan, nakaritutui tu mintu' apa Kupondok sia naturu'; manassa la tuo.

²⁰Iatu to umpogau' kasalan, ia siamo ia la mate. Tae' naanakna la untanggunggi tu kakadakeanna ambe'na, sia misa' ambe' tae' nala untanggunggi tu kakadakeanna anakna. Iatu kamalamburanna to malambu' la dipakkan lu lako ia kalena

na iatu katangmekaalukanna to tang mekaaluk la dipakkan lu lako ia kalena.

²¹ Apa ianna den to tang mekaaluk mengkatoba' dio mai mintu' kasalanna, tu mangka napogau' anna karitutui tu mintu apa Kupondok, sia umpogau'i tu salunna sia kamaloloan, manassa la tuo, tae' nala mate.

²² Tae'mo misa' tu kasalanna tu mangka napogau' la dibilang lako kalena tete dio kamaloloan mangka napogau' manassa la tuo.

²³ Ma'apai anna la unnalai penaangku tu kamateanna to tang mekaaluk?, kadanNa Puangta PUANG. Tang ia raka naala penaangku te, kumua anna mengkatoba' dio mai lalanna, anna tuo?

²⁴ Apa ianna balik dio mai gau' malambu'na tu to malambu', anna umpogau' tang malambu' unturu mintu' apa megallian, tu napogau' to tang mekaaluk – la tuoraka? Moi misa' tu mintu' apa malambu' mangka napogau' tae'mo nala dibilang. Belanna diona katangmarurusan tu mangka napalalo sia diona kasalan mangka napogau', iamoto nala mate.

²⁵ Apa mikua: Tae' namalambu' tu lalanNa Puang. Perangii, e to Israel, tae'raka namalambu' tu lalanKu? Ondong pissan ia tu lalanmi tang malambu'.

²⁶ Iake denni to malambu' balik dio mai gau' malambu'na, anna pogau' tang malambu', napobannangi mate, iatu kamateanna to natumang apa tang malambu' tu mangka napogau'.

²⁷ Apa iake denni misa' to tang mekaaluk mengkatoba' dio mai gau' kadakena, anna pogau'i tu salunna sia kamaloloan, manassa la ungaritutui katuoanna.

²⁸ Belanna mengkilalamo sia mengkatoba'mo dio mai mintu' salana tu mangka napogau'. Manassa la tuo: tae' nala mate.

²⁹ Apa ma'kada tu to Israel nakua: Iatu lalanNa Puang tang melambu'. Tae'raka namalambu' tu mintu' lalanKu, e to Israel? Ondong pissan ia tu mintu' lalanmi tang malambu'.

³⁰ Iamoto angKu la umpaolaikomi salunna pantan sitinaya penggauranmi, e to Israel, kadanNa Puangta PUANG. Mengkatoba'komi sia balikkomi dio mai mintu' salami, da mipobannangi titodo sae lako tobang rokko kakadakean.

³¹ Tibei dio mai kalemi tu sala mangka mipogau', ammi ba'rui tu ba'tengmi sola penaammi. Ma'apari ammi la matera, e to Israel?

³² Belanna tae' naalai penaangku tu kamateanna to la mate, kadanNa Puangta PUANG; iamoto balikkomi, ammi tuo.

Bating lako mintu' datunna to Israel

19:1-14

19 ¹ Na iatu iko, tannunko bating lako mintu' datu to Israel,

² sia ma'kadako kumua:

Tae'raka nasusi singa inanna tu indo'mu dio lu mintu' singa laki!

Mamma' dio lu singa mangura, tu umpelobo'i anakna.

³ Iatu mintu' anakna misa' tu napelobo'i anna dadi singa mangura, tu melada' usse'bu kandena, moi tau nakande duka.

⁴ Narangimi mintu' bangsa tu kareba diona kalena, didammakmi lan kalo'tokna, sia nakale'ke'i, narendenni, lako tondok Mesir.

- ⁵ Iatonna tiromi singa inanna,
kumua ka'tumo rannunna, sia
pa'demo sanderanna,
naalami tu anak senga'na misa',
naangka'i dadi misa' singa mangura.
- ⁶ Barani male sirau padanna singa,
a'ganna singa mangura,
tu melada' usse'bu kandena,
moi tau nakande duka.
- ⁷ Nagau' sala tu baine balunna
sia nasanggung tu kotana;
tiramban tu mintu' lino
napobua' burrung kapuanna.
- ⁸ Apa tibalikmo tu mintu' bangsa
unneai,
dio mai mintu tondok tiku lao;
natananni porro',
anna didammak lan kalo'tokna.
- ⁹ Anna patamai tau kurungan, anna
dipungo dikale'ke'i,
anna dibaa lako datu Babel,
nadipatama misa' benteng matoto',
kumua damo nadirangi tu burrungna
dao lu mintu' buntu Israel.
- ¹⁰ Iatu indo'mu, lan tu attu munii
menta'bi butungi to misa' garonto'
anggoro',
tu ditanan dio randan uai,

tu membua sia mentangke-tangke,
belanna buda tongan uai.

¹¹ Iatu mai tangkena matoto':
sae lako dadi tekken kadatuan.

Misa'i tu tangkena tuo tarangso
langngan

dao lu mintu' takke'-takke' makampu,
sia paan diona kakalandoanna
langngan,

sia diona kamakampuanna takke'-
takke'na.

¹² Apa diona kasengkean anna dilampi'i
tu garonto' anggoro' iato,
nasongka rokko padang.

Mintu' buanna napamarangke angin dio
mai rampe matallo;
rondonmi anna marangke.

Iatu tangke matoto'na
nakande api.

¹³ Totemo ditananmo dio lu padang
pangallaran,
dio lu misa' padang marangke sia
ba'ta'.

¹⁴ Sunmi tu api lan mai tangkena,
tu ungkande takke'-takke'na sia
buanna,

tae'mo tangke matoto'na dio,
tae'mo tekken la sikambi' kadatuan!

Iamote tu misa' rintin, tu dipobatingmo.

**Iatu apa mangka dadi
umpabu'tu pangadaran**

20:1-44

20 ¹Iatonna taun ma'pempitu bulan ma'pellima, allo ma'pessangpulo bulan iato, saemi tu ba'tu pira-pira pekaamberanna to Israel la umpalaku pa'timbanganNa PUANG, anna unno'ko' dio tingayoku.

²Attu iato rampomi kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

³E ma'rupa tau, sipa'kadako pekaamberanna to Israel sia ma'kadako lako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Saerokomika la umpalaku pa'timbangangKu? La lelukraka tuoKu, tae' Kuelorangkomi umpalaku pa'timbangangKu, kadanNa Puangta PUANG.

⁴Morairokoka umpaolai salu tu tau iato, morairokoka ma'paolai salu, e ma'rupa tau? Paissanni tau iato mai tu mintu' apa megallianna nene' to dolona,

⁵ammu ma'kada lako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua:

Iatongku pilei langsa'i tu to Israel, umposumpaNa' misa' sumpa lako bati'na rapunna Yakub, sia Kupapayan tu Kaleku lako tau iato mai dio tondok Mesir; tonganna umposumpaNa' misa' sumpa, Kukua: Akumo tu PUANG, Kapenombammu.

⁶Allo iato umpalaoNa' sumpa lako tau iato mai, kumua la Kusolan lan mai tondok Mesir, lako misa' tondok, tu mangka Kutonnoranni, tu sebo pangandu' sia tani' enoan; iamo misa' belo dio lu mintu' tondok.

⁷Ma'kadaNa' lako tau iato mai Kukua: Pantan tibeit tu apa megallian nata'pai matammi; da mipa'ruttakki rapang-rapang dipodeatanna to Mesir tu kalemi. Akumo tu PUANG, Kapenombammu.

⁸Apa nabali-baliNa' sia noka umperangiiNa'; moi misa' tae' untibeit tu apa megallian sia tae' natampeit tu rapang-rapang dipodeatanna to Mesir, Kuurungan untangnga'i la umbarrakan kare'dekan ara'Ku lako tau iato mai, sia umpaupu' kasengkeangKu tu Kuparampoanni dio tondok Mesir.

⁹Apa Kupalalomo tu penggaurangKu belanna sangangKu, kumua da

nadipamatuna dio pentirona mintu' bangsa, tu nanii torro tau iato mai; dio pentirona tau iato mai Kunii umpapaan Kaleku, belanna Kusolan lan mai tondok Mesir.

¹⁰ Kusolammi tu tau iato mai sun lan mai tondok Mesir sia Kubaa tama padang pangallaran.

¹¹ Kubenni tu apa Kupondok sia Kupa'peissanan lako tau iato mai tu atorangKu, tu napotuo tau, ke naturu'i.

¹² Sia Kuben duka tu mintu' allo katorroangKu, dadi misa' tanda lan alla'Ku na tau iato mai, anna issanni tau iato mai, kumua Akumo, PUANG, tu umpamaseroi.

¹³ Apa pabali-bali tu to Israel lako Kaleku lan padang pangallaran; tae' naturu'i tu apa Kupondok sia natibe tu atorangKu, tu napotuo tau, ke naturu'i. Napamatuna liu tu allo katorroangKu, Kuurungan untangnga'i la umbarrakanni tu kare'dekan ara'Ku lako tau iato mai lan lu padang pangallaran la ussabu'i.

¹⁴ Apa Kupalalomo tu penggaurangKu belanna sangangKu, kumua da nadipamatuna dio pentirona mintu'

bangsa, tu dio pentirona Kunii
umpatassu'i tu tau iato mai.

¹⁵ Apa moi susito umpalao dukaNa'
sumpa lako tau iato mai lan lu padang
pangallaran, kumua tae' Kula ussolanni
tu tau iato lako tondok, tu mangka
Kukamaseanni, tu nanii sebo pangandu'
sia tani' enoan – iamo belo dio lu mintu'
tondok-

¹⁶ belanna natibe tu atorangKu sia
tae' naturu'i tu apa Kupondok sia
umpamatuna allo katorroangKu,
belanna iatu penaanna ma'misa lako
rapang-rapang dipodeatanna.

¹⁷ Apa mamase siaNa' untiroi, anna tae'
Kusabu'i sia tae' Kumangsanni lan lu
padang pangallaran.

¹⁸ Ma'kadaMo' lako mintu' anakna tau
iato mai lan padang pangallaran, Kukua:
Da mituru'i tu apa napondok nene'
to dolomi, da mikaritutui tu atoranna
sia da miparuttakki rapang-rapang
dipodeatanna tu kalemi.

¹⁹ Akumote tu PUANG, Kapenombammu,
turu'i tu apa Kupondok sia karitutui tu
atorangKu, ammi pogau'i.

²⁰ Pamadatui tu allo katorroangKu,
nadadi misa' tanda lan alla'Ku na kamu,

ammi tandai, kumua Akumo, tu PUANG, Kapenombammu.

²¹ Apa iatu mai anakna pabali-bali lako Kaleku, tae naturu'i tu apa Kupondok sia tae' nakaritutui tu atorangKu, tu napotuo tau, ke naturu'i. Napamatuna tu mintu' allo katorroangKu, Kuurungan untangnga'i la umbarrakanni tu kare'dekan ara'Ku lako tau iato mai sia umpaupu' kasengkeangKu tu Kuparampoanni lan lu padang pangallaran.

²² Sia Kuriu' sule tu limangKu sia Kupogau' susito belanna sangangKu, kumua da nadipamatuna dio pentirona mintu' bangsa, tu dio pentirona Kunii umpatassu'i tu tau iato mai.

²³ Apa umpalaoMo' sumpa lako kalena lan lu padang pangallaran, kumua la Kupatisambo' tu tau iato mai dio lu mintu' bangsa sia la Kupatitale' dio lu mintu' tondok,

²⁴ belanna tae' naturu'i tu atorangKu sia natibe tu apa Kupondok, napamatuna tu mintu' allo katorroangKu sia tae' napasalai mata tu rapang-rapang dipodeatanna ambe'na.

²⁵ Iamoto Kubenni tau iato mai tu apa dipondok tang melo sia atoran, tae' nala umpotuo.

²⁶ Sia Kuparuttakki pemala'na tu tau iato mai – belanna mintu' anak pa'bunga'na napamaindanni api – la umpapussak penaanna tau iato mai, anna tandai' kumua Akumo tu PUANG.

²⁷ Iamoto, e ma'rupa tau, ma'kadako lako to Israel sia kuanni mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tete dio duka penggauran iato, nanii nene' to dolomi ullo'boNa', sia tang maruru' lako Kaleku.

²⁸ Iatongku solanni tama tondok tu mangkaMo' umpalao sumpa la Kukamaseanni, natiromi tu mintu' tanete malangka' sia mintu' kayu maloboran, na inde to dio nanii umpemalaranni tu pemala'na, sia nanii umpennoloanni tu pamenganna, tu umpabu'tu pa'di' penaa, sia untunu dupa busarungngu' sia umboloanni tu pemala' pantedok.

²⁹ Ma'kadaNa' lako tau iato mai Kukua: Apa toda ia tu inan madao minii kendek langgan? Iamoto nasangai tau Inan madao sae lako allo iate.

³⁰ Iamoto ma'kadako lako to Israel kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: La miruttakkiraka tu kalemi susi napogau' neme' to dolomi sia la ma'gau' salarokomika unturu'i tu apa megallianna tau iato mai?

³¹ Ondongpi belanna mibaa tu pemala'mi, iamotu anakmi mipamaiddanni api, miruttakki tu kalemi napobua' mintu' rapang-rapang dipodeatammi sae lako allo iate; la Kueloranrokomika umpalaku pa'timbangangKu, e to Israel? La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, tae' Kuelorangkomi umpalaku pa'timbangangKu.

³² Sia apa tu bu'tu lan penaammi, inang tae' anna la lolo', tu mikua: la susikanni tu bangsa iato, la susikanni tu suku lan tondok iato la menomba lako kayu sia batu.

³³ La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa la Kuparentakomi lima matoto' sia takia' tie'te sia la Kupabarrakkikomi kare'dekan ara'Ku.

³⁴ La Kutassu'ikomi dio mai tangngana mintu' bangsa sia Kupulungkomi lan mai mintu' tondok tu minii tisambo' male,

tete dio lima matoto' sia takia' tie'te' sia kare'dekan ara' dibarrakan.

³⁵ Angku baakomi lako padang pangallaranna mintu' bangsa sia umpaolaikomi salu inde to dio anta sitiro lindo.

³⁶ Susitu nene'mi mangka Kupaolai salunna dio padang pangallaranna tondok Mesir, ten dukamoto tu kamu la Kupaolai salunna, kadanNa Puangta PUANG.

³⁷ Sia la Kupaunnola diongnakomi lu tekken to mangkambi' sia Kupaalaikomi pepori basse.

³⁸ Sia la Kusarakki dio mai kalemi tu to pabali-bali sia iatu to unneaNa'; la Kutassu'i duka lan mai tondok nanii mentiruran, apa tae' nala tama tondok Israel. Ammi issanni, kumua Akumo tu PUANG.

³⁹ Na kamu, e to Israel, kadanNa Puangta PUANG, da'ito ammi pantan lao umpenombai rapang-rapang dipodeatanna. Apa undinna la miperangiiNa' sia tae'mo mila umpamatuna sanga madatungKu tete dio pamengan pemala'mi sia rapang-rapang dipodeatammi.

⁴⁰ Belanna dao buntu maindanKu, dao buntu malangka'na Israel, kadanNa Puangta PUANG, inde to la nanii mintu' to Israel umpenombaiNa', iamotu mintu' tau lan tondok iato. Indeto dio la nanii unnalai penaangKu sia inde to dio la Kunii umpalaku pa'duruk sia iatu melona pamengammi, dio mai mintu' apa mipamarimbangan.

⁴¹ Sia la naalakomi penaangKu butung misa' bau busarungngu', ke Kutassu'imokomi lan mai bangsa iato. Sia la Kupasipulungkomi lan mai tondok dinii umpatisambo'komi male sia la Kupapayan To maindan tu Kaleku lako kalemi dio pentirona mintu' bangsa.

⁴² Ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG, ke la Kusolammokomi tama tondok Israel, tama tondok tu mangkaMo' umpalao sumpa ungkamaseanni nene' to dolomi.

⁴³ Sia inde to la minii ungilalai tu mintu' gau'mi sia penggaurammi, tu mipobannang urrutakki kalemi belanna mintu' penggauran kadake tu mangka mipogau'.

⁴⁴ Sia mitandai Akumo tu PUANG, ke Kugau'komi tete dio sangangKu sia

penggauran bulitukmi, e to Israel,
kadanNa Puangta PUANG.

Api ma'kande dio padang Lo'na lu

20:45-49

⁴⁵ Rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku Nakua:

⁴⁶ E ma'rupa tau, mentingo lu sau'ko,
palolongko kadammu sau' lili' Lo'na lu
sia ma'nubua'ko unnea mempangala'na,
iamotu padang Lo'na lu.

⁴⁷ Sia ma'kadako lako pangala' dio
padang Lo'na lu kumua: Perangii te
kadanNa PUANG: Inde sia tu kadanNa
Puangta PUANG: Manassa la Kupadukku
tu api lan tangngamu, anna kande
tu mintu' kayu mamata sia mintu'
kayu marangke lan lili'mu. Na iatu api
ma'lana-lana iato tang pa'de len, apa
randuk lo' mai rampe lo'na lu sae rekke
rampe daanna lu iatu mintu' lindona tau
nalepa'i api iato.

⁴⁸ Anna mintu' tofino untiroi, kumua
Akumo, tu PUANG, mangka umpadukkui
na tang pa'de len.

⁴⁹ Attu iato ma'kadana' kukua: O
Puangta PUANG, napokada tau tu diona

a'gangku, kumua: Tang napokadaraka tu rapang-rapang kada?

Pa'dangNa PUANG ullaoui Yerusalem

21:1-27

21 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, mentingoko lako Yerusalem, palolongko kadammu ullaoui mintu' inan maindan sia ma'nubua'ko ullaoui tondok to Israel,

³sia ma'kadako lako tondok Israel, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANG: Manassa la Kulaoiko! La Kunonok tu pa'dangKu sia la Kusabu'i tu to malambu' sia to tang mekaaluk dio lu kalemu.

⁴Belanna Kusabu'i dio lu kalemu tu to malambu' sia to tang mekaaluk, iamoto la tinonok tu pa'dangKu ullaoui mintu' angge menaa lo' mai pollo'na uai sae rekke ulunna salu.

⁵Anna issanni mintu' angge menaa, kumua Akumo, tu PUANG, tu unnonok pa'dangKu, anna tang sibanuamo sule.

⁶Na iko, e ma'rupa tau, sumarroko butung to rantang buana; ondongpi

sumarroko diona kamapa'dikan
penaammu.

⁷Ianna ma'kada tu tau lako kalemu
nakua: Aparu tu miposarro?, la mukua
mebali: Iamotu diona kareba, tu la
saemo, tu napobannang bonnong tu
mintu' penaa, sia kope tu mintu' lima, sia
ri'ta' tu mintu' ba'teng sia tang nasalamo
ma'pu' tu mintu' guntu'. Manassa la
rampomo sia dadi, kadanNa Puangta
PUANG.

⁸Rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku Nakua:

⁹E ma'rupa tau, ma'nubua'ko sia
ma'kadako kumua: Inde sia tu kadanNa
PUANG: Ma'kadako mukua: Misa'
pa'dang, misa' pa'dang: Diasamo sia
diburindamo.

¹⁰Diasamo la dipepan tau, diburindamo,
anna pandillak-dillak susi kila'. La
parannuriki'ka? Iatu tekkenna anakku
muane tang ussanga mintu' kayu.

¹¹Mesuomo umburindai, kumua anna
tangkei tau; mangkamo diasa sia
diburinda tu pa'dang iato, nadiben to
papatean.

¹²Melallakko sia umbatingko, e
ma'rupa tau, belanna iate iannate

dipamanassamo la ullaoui taungKu;
dipamanassamo la ullaoui mintu' arungna
to Israel; disorongmo tu tau iato mai
la nakande pa'dang, la tau iato mai la
taungKu. Iamoto, sala'pai tu pupummu.

¹³ Mangkomo dipalalo tu apa ditoba;
sia umbara nakua dadi, ke pa'de dukai
tu tekken tu tang pabilang? kadanNa
Puangta PUANG.

¹⁴ E iko, ma'rupa tau, ma'nubua'ko
sia massala'pako, anna dipakande
tu pa'dang penduan ba'tu pentallun.
Papatean tu pa'dang iato, misa' pa'dang
papatean kapua, pa'dang massiok bang
dirangi untikui.

¹⁵ Anna rantang tu buana tau sia
buda tu to dipatei. Dio lu mintu'
babanganna Kutanannimo pa'dang tu
inan pa'tinggoroan. A'a digaragaimo tu
pa'dang la pandillak-dillak; diasamo la
dipa'tinggoroan.

¹⁶ Sembangi tu diona kanan sia tu diona
kairi, laoi umba-umba napatu matammu.

¹⁷ Sia Aku Kalena la massala'pa sia la
Kutappuimo tu kare'dekan ara'Ku lako,
Akumo, tu PUANG, mangka umpokadai
tu iannato.

¹⁸ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁹ Na iko, e ma'rupa tau, sura'i tu da'dua lalan, ba'tu umbanna ma'din nannii sae pa'dangna datu Babel; misa'ri tondok nanii tassu' sola duai, palakoi pedullu lalan; padioi to' pamulanna lalan lu lako simisa' kota;

²⁰ sura'i tu misa' lalan la naola pa'dang ullaoui Raba to Amon sia ullaoui duka Yehuda, sae lako Yerusalem tu ditambakuku.

²¹ Belanna iatu datu Babel la bendan dio kasisarakan lalan, iamotu dio to' pamulanna da'dua lalan, nanii ma'biangi; la narogan tu anak pana; la nakutanai tu balo' tau, ia la ma'pepa'du.

²² Dio lima kananna nanii anak pana dirogan, tu umpatu Yerusalem, la nanii umpabendan kayu petumbuk, la umpopenganga sadangna la unnarrak lao papatean, sia umpekapuai gamaranna mangaru', la umpabendan kayu petumbuk ullaoui mintu' babangan, la unggaragai tu misa' tampo la nanii to umpatama limbui sia misa' benteng, tu dinii sae ullaoui.

²³ Moi nasangamo buttok tu biang – sisumpa tonganmo tu tau iato mai –, apa napakilala tu kakadakeanna, anna ditingkan.

²⁴ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Belanna mipakilala tu kakadakeammi, saba' payan tu salami, naurungan iatu kasalammi sombomo lan mintu' penggaurammi –, belanna nakilalai siakomi tau, ammi di tingkan.

²⁵ Na iko, e arung to Israel, to bulituk sia to tang mekaaluk, nalambi'mo tu allomu, iamotu attu kadiukungan ma'katampakanna.

²⁶ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Alai tu sa'pi' dio mai! lendokanni tu makota iato! Tae'mo nala susitu dolona. Pamatandei tu apa madiong; pamadionganni tu apa madao.

²⁷ La Kupadaun lauan tu kota iato, la Kupadaun lauan, la Kupadaun lauan. Apa moi susito, tae' duka natontong. Sae lako saena tu to sipatu la umpoapai, angKu kamaseanni lako.

Pa'dangNa PUANG ullaoi tu Amon

21:28-32

²⁸ Na iko, e ma'rupa tau, ma'nubua'ko sia ma'kadako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG diona to Amon sia diona pelo'bona; ma'kadako mukua: E pa'dang, tinonokmoko la ma'tinggoro, diasamoko la papatean, sia la pandillak-dillak

²⁹ – iake marassanni tu tau untiroangko pakita-kita buttok sia umbiangangko kamo'rangan – la unta'pai barokona tu to tang mekaaluk, to bulituk, tu nalambi'mo allona, iamotu attu kadiukungan ma'katampakanna.

³⁰ Pasibanuai sule tu pa'dang. Dio inan umpadadiko, lan tondok kadadiammu, la Kunii unnukungko.

³¹ La Kubarrakan tu kare'dekan ara'Ku lako kalemu: sia la Kupamurru'ko api kasengkeangKu sia la Kusorongko tama limanna tu to tang untandai battuan, tu to untampa bang pepayu.

³² La napokandeko api; lan tangnga tondok tu nanii lolong tu raramu, sia tae'mo nakilalaiko tau, belanna akumo,

tu PUANG, mangkamo umpokadai tu iannato.

Kasalanna Yerusalem

22:1-31

22 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²Na iko, e ma'rupa tau, la mupaolairaka salu tu kota umpentombang rara?

Parampoi lako tau iato mai tu mintu' apa megallianna.

³Ma'kadako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: E kota, tu umpatibollo rara lan tangngamu, naurungan nalambi' attunna sia unggaragangko kalemu rapang-rapang dipodeata la urruttakkiko.

⁴Diona tu rara mangka mupatibollo munii sala sia diona tu rapang-rapang dipodeata mugaragai ammu maruttak; mupamareke'mo tu allomu sia mulambi'mo tu anggenna taunmu. Iamoto la Kupopendadiko tu apa natatta mintu' bangsa sia iatu apa natelle mintu' tondok.

⁵Iatu mintu' to musikandappiran sia to musikambelan la natelle-telleko, e iko to

kadake lele diona kamaruttakkammu sia nasitutu'i kamarukkan.

⁶Manassa iatu arungna to Israel pantan umpembelai la umpatibollo rara sabuda-budanna.

⁷Lan lu tangngamu dipamatuna tu mai indo' sia ambe'; sia lan lu tangngamu dipakario-rio tu to sae, sia lan lu kotamu dibala'-bala' tu pia biung sia baine balu.

⁸Mintu' tu apa maindanKu mutapa' sia allo katorroangKu mupamatuna.

⁹Lan lu tangngamu den tu to ma'palele beko umpembelai la umpatibollo rara sia iatu to lan kotamu umpogau' pemala' dao lu buntu; sia lan tangngamu nanii to ma'gau' sala.

¹⁰Lan lu tangngamu den tau ungkambelangi kasirisanna ambe'na, iamotu sangampa' indo' porona; lan lu tangngamu den tau untoro'-buku baine, tu maruttak, belanna nalambi' bulanna.

¹¹Den misa' umpogau'i tu apa megallian, belanna sangampa' baina solana; to senga' tang ussanga siri'na menintunna baine belanna ma'gau' sala sola; to senga' poleo lan tangngamu untoro'-buku anak daranna, tu nasangamberan.

¹² Lan tangngamu den tu to ungkande pappe' sia unneloranni tu tau umpatibollo rara; mupalaku tu denne' sia musanta' tu denne' sia muperarai sia mupakario-rio tu padammu rupa tau, apa iatu Aku tae'mo mukilalaiNa', kadanNa Puangta PUANG.

¹³ Manassa ussala'paNa' limangKu diona tu saro bu'tu kadake muala sia diona tu rara mangka dipatibollo lan tangngamu.

¹⁴ La batta'raka penaammu sia la matoto'raka tu limammu, ke nalambi'i attu kadiparessammu? Akumo, PUANG, tu mangka umpokadai sia Aku la umpalanda'i tu iannato.

¹⁵ La Kupatitale'komi dio lu mintu' bangsa sia la Kupatisambo'komi dio lu mintu' tondok, sia la Kulossokan nasang tu kamaruttakammi dio mai kalemi.

¹⁶ Susimoto tu belanna penggaurammu kalena ammu dipamatuna dio pentirona mintu' bangsa, ammu issanni, kumua akumo tu PUANG.

¹⁷ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁸ E ma'rupa tau, iatu to Israel susimo tu apa mentai lan dapo'; tau iato mai sola nasang tambaga, tumarra pute, bassi sia

tumarra lotong lan dapo' pa'kombongan;
mentai salakamo tu tau iato mai.

¹⁹ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG Nakua: Belanna mentai
nasangkomi lan dapo', iamoto angKu la
urrampunkomi tama Yerusalem.

²⁰ Susitu salaka, tambaga, bassi,
tumarra lotong na tumarra pute
dipasangrampunan lan dapo'
pa'kombongan, anna diongna lu
dinii umpamurru'i api la umpalollo'i, susi
dukamoto la Kupasangrampunangkomi
tete dio kare'dekan ara'Ku sia la
Kubuangkomi tama api kare'dekan
ara'Ku sia la Kupalollo'komi.

²¹ Tonganna la Kupasangrampunangkomi
sia diongna lu kalemi la Kunii
umpamurru'i api kare'dekan ara'Ku,
ammi dipalollo' lan dapo' iato.

²² Susitu salaka dipalollo' lan dapo'
pa'kombongan, la susi dukakomi
dipalollo' lan api kare'dekan ara'Ku,
ammi issanni, kumua Akumo, tu PUANG,
umbarrakan kare'dekan ara'Ku lako
kalemi.

²³ Rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku Nakua:

²⁴E ma'rupa tau, ma'kadako lako tondok kumua: Ikomo misa' padang tang marumpe sia tang nasakka'i uran tonna allo kasengkean.

²⁵Iatu mai arung lan tondok iato susi misa' singa ma'burrung, tu usserek pialanna; arung iato mai unnampello' tau sia urrampa ianan ballo sia ianan masuli', sia umpabuda baine balu lan tondok iato.

²⁶Mintu' to minaanna ullullu' Sukaran alukKu sia urruttakki mintu' apa maindanKu; tae' napasisengaranni tu maindanna sia tang maindanna sia tae' naadaranni tau tu diona kasisengaranna apa maruttak sia apa masero sia iatu allo katorroangKu natampunan mata; susimoto tu kadipamatunangKu dio lu tau iato mai.

²⁷Mintu' pangulunna tau iato mai susi bang guruk undaka' bang pialanna, tu umpatibollo rara sia ussanggang tau, kumua anna mesaro kadake.

²⁸Na iatu mintu' nabinna ussapu'i kapu' napomanamanni tau iato mai: natiro patiro mendeata ma'pakena sia ma'nubua' buttok; nakua: Inde sia

tu kadanNa Puangta PUANG, apa tae' nama'kada tu PUANG.

²⁹Iatu tau lan tondok ma'paruku sia mangrampa; umpandasa to bongko sia to mase-mase sia umpakario-rio to sae unnea katonganan.

³⁰Kudaka'mo tu misa' tau dio lu tau iato mai, tu la umpabendan rinding tembo' sia la bendan ullapa'i tu lo'po' rinding tembo' iato, tu la napomelona tondok, naurungan tae'mo Kusanggangi, apa tae' bang Kuappa'.

³¹Iamoto Kubarrakan kasengkeangKu lako tau iato mai; sia Kupapurai api kare'dekan ara'Ku; iatu gau'na Kupasule langngan botto ulunna, kadanNa Puangta PUANG.

Diona Ohola sola Oholiba

23:1-49

23 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, den da'dua baine, sangindo'i.

³Tau iato mai ma'gau' sala dio Mesir; iatonna mangurapa ma'gau' sala; dio dinii unggaka'i tu susunna sia

ussapu-sapui tu susunna, tonna anak darapa.

⁴Iatu sanganna kakanna Ohola na Oholiba tu adinna. Iatu tau iato sola duai anungKu dua sia ma'dadian muane sia baine. Iatu battuananna sanganna, Ohola, iamotu Samaria na Oholiba, iamotu Yerusalem.

⁵Iatu Ohola ma'gau' sala, tongKu sisolapa; sia ungkamali' mintu' sangmatuanna, to Asyur, iamotu to mase'ponna datu,

⁶tu ma'tamangkale lango-lango, to maraa, to maraa lombo, iamotu pia lolle' ballo, sia pakkandarang nasang.

⁷Ma'gau' salamo sola tau iato mai, iamotu mintu' anak to Asyur, to la'bi'; sola mintu' to nakamali', sia umpamaruttak kalena, belanna umpenombai rapang-rapang dipodeatanna.

⁸Sia tae' natore tu pa'gau salana, tonna dio lu Mesir, belanna iatu tau iato mai nasangamparan, tonna mangura, sia ussapu-sapui tu susunna tonna anak darapa sia umpaliu gau' salana lako tau iato mai.

⁹ Iamoto Kusorongi tama limanna mintu' sangmatuanna, tama limanna anak to Asyur, tu nakamali'.

¹⁰ Nakambelangi tau iato mai, narampai tu mai anakna muane sia baine, napatei pa'dang. Susimoto dinii umpoparumbasanni dio lu mintu' baine, belanna diparampoimo ukungan.

¹¹ Iatonna tiromi Oholiba, adinna, tu iannato, losong polemi dukku tu kamamaliranna kalena na kakanna sia losong pole tu gau' salana anna mintu' gau' salana kakanna.

¹² Ungkamali'mo to Asyur, iamotu to maraa, to maraa lombo, to mase'ponna datu, tu ma'tamangkale mellong, pakkandarang, iamotu pia lolle' balo nasang.

¹³ Sia Kutiro kumua naruttakki tu kalena; umpamisa' lalan sola duai.

¹⁴ Ondong polepa napogau' tu gau' kadake mandu tongan; belanna natiro tu passura'na muane dio rinding tembo', iamotu patta to Kasdim, tu disura' mararang,

¹⁵ ma'tambeke' sia ma'tali bate', mendoke' tu tampakna patomali; mintu'i

susi bang to lalong, susito dio mai Babel to Kasdim, iamotu tondok kadadianna.

¹⁶ Natiro manna anna kamali'mi, namesua lako tau iato mai dio tondok Kasdim.

¹⁷ Saemi tu to Babel, ussisangmatuanni; naruttakkimi gau' salana; iatonna mangkamo naruttakki tau iato mai, magi'gi'mi lako tau iato mai.

¹⁸ Napakaan bang tu gau' salana; napapayan bang tu kasirisanna. Kuurungan magi'gi'mo untiroi, susi kamagi'girangKu lako kakanna.

¹⁹ Apa sanarangngan-rangnganninnaora tu gau' salana ungilalai tonna mangurapa, tonna ma'gau sala dio Mesir.

²⁰ Sia ungamali' sangmatuanna, tu maduang susi keledai laki sia malassu tu kamoraianna susi darang laki.

²¹ Manassa, undaka'ko lalan la umpogau'omi tu gau' sala tu mupogau' tommu mangurapa, tonna sae tu to Mesir unggaka' barangkangmu sia ussapu-sapu susu anak darammu.

²² Iamoto, o Oholiba, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG kumua: Manassa Kupatiakka' penaanna tu mintu' sangmatuammu la unneako, tu

mukagi'gi'mo; la Kupake'de' tiku lao sae ullaoiko,

²³ iamotu to Babel sia mintu' to Kasdim, Pekod, Soa na Koa, sibaa mintu' to Asyur; mintu' tau iato pia lolle' ballo, to maraa, to maraa lombo, to lalong sia to la'bi', pakkanarang nasang.

²⁴ Tau iato mai ma'kareta sia ma'lentenan la ullaoiko sangsiturusan buda bangsa, la ma'pakolong sia ma'balulang sia ma'songko' basi sae ullaoiko tiku lao. La Kueloran tu tau iato mai ma'paolai salu, anna paolaiko salu situru' atoranna.

²⁵ La Kuparampoiko kamangimburuangKu, anna pakitaiko kare'dekan ara'na sia kamasa'garan; la nata'takki tu illongmu sia talingammu; na iatu kamu tu torronapa la tibambang nakande pa'dang. La narampa tu anakmu muane sia anakmu baine na iatu kamu tu torronapa la nakande api.

²⁶ La nalossokki tu mai tamangkalemu sia naalai tu mai belomu.

²⁷ Attu iato la Kuputtai tu pa'gau' salamu sia passulo-bongimmu, tu mutuang dio mai tondok Mesir, muurunganni tang mentiromo lako sia tang ungilalaimo Mesir.

²⁸ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tonganna la Kusorongko tama kuasanna to mukabiri', tama kuasanna to mukagi'gi.

²⁹ La napakitaiko kamagallianna sia la narampa tu mintu' apa-apammu sia la natampeko ma'kambelang sia tang ma'tamangkale, la dikambelangi tu kasirisammu, tu ma'gau' sala bang, iamotu gau' salamu sia passulobongimmu.

³⁰ La naparampoiko tau tu iannato, belanna unturu' pasandak salu lako rampanan kapa' sola tu mai bangsa iato, belanna urruttakkiko kalemu umpenombai rapang-rapang dipodeatanna.

³¹ Unnolamoko lalan gau'na sangbainemu; iamoto Kutadoangko tu irussanna.

³² Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: La mui ru' tu apa lan irusanna sangbainemu, iamotu irusan maliku sia kalua'; la napakitaiko tau sia natelle-telle; buke tu irusan iato.

³³ La bukeko kamalangoan sia kamaparrisan; iatu irusanna

sangbainemu Samaria, iamo irusan nanii apa megiangan sia mepatiramban.

³⁴La muiru' sia la muparitikki sia la mutesse tu bibangna sia la muballak tu ara'mu, – belanna mangka Kupokada tu iannato, kadanNa Puangta PUANG.

³⁵Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Belanna tae'mo mukilalaiNa' sia mutananniMo' boko', iamoto la mupassan tu pakkanna gau' salamu sia passulobongimmu.

³⁶Sia ma'kada tu PUANG lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, la mupaolairaka salu tu Ohola sia Oholiba? Pokadanni tu penggauran megallianna,

³⁷belanna pasandak salu lako rampanan kapa' sia le'ke' rara dio limanna; pasandak salu lako rampanan kapa' sola rapang-rapang dipodeatanna sia nabuangmo tu anakna muane tama api, tu napadadianNa', napakandean rapang-rapang dipodeatanna.

³⁸Ondongpi napogau' lako Kaleku te sala iate; naruttakki tu inan maindanKu to attu iato sia napamatuna tu allo katorroangKu.

³⁹Iatonna mangkamo urresanni rapang-rapang dipodeatanna tu anakna

muane, ia bangsiamoto allo iato nasae tama inan maindanKu, naurunganni umpamatunai; susimoto tu napogau' lan banuangKu.

⁴⁰ Ondongpi iatu tau iato mai umpesuan muane sae dio mai padang mambela; mane disua tu pesua lako tau iato mai, nata'pa saemo; belanna tau iato mai mumendio' sia ullotongiko bulu matammu sia umbeloiko kalemu.

⁴¹ Sia unno'ko'ko dio inan mamma' ballo, sia sakka'mo tu meda dio tingayo inan mamma' iato, tu munii umpatorro dupaKu sia minna'Ku dao.

⁴² Mongngo'mi tu to buda tae' bangmo apa nakilalai, sia pa'malangoan, tu sae dio mai padang pangallaran sirau tau punala bang. Napaluangi komba tu limanna sia napasongko'i makota.

⁴³ Ma'tangnga'-tangnga'Na' Kukua: Iatu baine tang tibala taumo la pasandak saluparaka? La moraiparaka tau unggau' salai?

⁴⁴ Saemi tu tau lako kalena, susito lao lako baine bualang; susimoto tu tau male lako Ohola sola Oholiba, tu baine biasa ma'gau' sala sola duai.

⁴⁵ Apa to malambu' la umpaolai salunna situru' salunna, tu dipapatuan baine pasandak salu, sia iatu mai baine umpatibollo rara, belanna pasandak salu sia le'ke' tu rara dio limanna.

⁴⁶ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Pake'deranni misa' kasirampunanna to buda ullaoi sia sorongi tama kadipakario-rioan sia kadirampan.

⁴⁷ Na iate kasirampunanna to buda la untumbui batu sia la ullontok-lontokki pa'dang sia la umpatei tu anakna muane sia anakna baine sia la umballai api tu mai banuanna.

⁴⁸ La Kuputtai tu gau' sala lan tondok iate, anna mintu' baine la umpalan penaai tu pa'pakilala, kumua da naturu'i tu gau' salami.

⁴⁹ Iatu gau' salami la napakkan tau lako kalemi, sia la mipassan tu kasalammi umpenombai pa'deatammi. Ammi issanni, kumua Akumo tu Puangta PUANG.

Yerusalem susi misa' kurin ta'garan

24:1-14

24 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku tonna taun ma'pengkasera, bulan ma'pessangpulo, allo ma'pessangpulona bulan iato, Nakua:

²E ma'rupa tau, sura'i tu tanggala'na te allo iate, te allo ia bangsiamote: allo ia bangsiamote nanii datu Babel ullaoui Yerusalem.

³Uleleanni misa' rapang-rapang lako te bangsa pabali-bali sia ma'kadako lako tau iato mai kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Patonangi tu kurin, patonangi. Patamai uai.

⁴Patamai duku' diira'-ira', iamotu mintu' pangira' melo, tu sepakna sia buku lesona; ponnoi buku maelona,

⁵alai tu domba sola bembe' tu maelona, popa'toppo'-toppo'i tu kayu diong. Pare'dei anna manasu duka tu mai buku.

⁶Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Upu' allona tu kota umpentombang rara, iamotu kurin ta'garan, tang lossok-lossokannamo.

Alai sisangira'-ira'i lan mai, apa tae' nadipile-pilei.

⁷ Belanna tonang lan tu rara dipatibollo; iatu rara nabolloan dao buntu batu rangke; tae' nabolloan diongi padang kumua anna samboi barra'-barra'.

⁸ Kumua anna pabu'tu kare'dekan ara' sia nadipapakkanni tu rara iato, iamoto Kupalakoi tu rara mangka dipatibollo dao buntu batu rangke, anna tae' nadisamboi.

⁹ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Upu' allona tu kota umpentombang rara. Aku kalena la umpakapuai tu api dapo'.

¹⁰ Tombonni kayu tama, padukkui tu api; pemanassungi tu duku', pema'tii tu uaianna, anna mampu' tu bukunna.

¹¹ Patonang lo'bangi tu kurin dao to' ruaya, anna malassu sia anna borrong tu tambagana, anna lessu' tu apa le'ke' lan sia anna tikalopak tu ta'ga'na.

¹² Apa tae' gai'na tu tau nara'takki kurin, belanna makambanmo tu ta'ga'na, tae'mo natikalopak; buangi tama api tu ta'ga'na.

¹³ Belanna kamaruttakan gau' salamu, sia belanna la moraiNa' umpemaseroiko,

apa manokako dipemaseroi, iamoto inang tae'mo mula dipamasero dio mai kamaruttakammu sae lako Kupasau tu kare'dekan ara'Ku lako kalemu.

¹⁴ Akumo, PUANG, tu mangka umpokadai tu iannato. La dadi tu apa iato sia la Kupogau'. Tae' Kula untorrooi tu pengkarangan iato sia tae' Kula ungtatirinnai sia tae' Kula ungtamasei tu tau iato. La napaolaiko salu tau sitinaya gau'mu sia kedomu, kadanNa Puangta PUANG.

Tae' nadipassanda bolongan tu kasangganganna Yerusalem

24:15-27

¹⁵ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁶ E ma'rupa tau, la Kuala dio mai kalemu tu apa naporai matammu tete dio kamatean tang dikapang, apa tae' ammu umbating sia tumangi' sia umpato'do uai matammu.

¹⁷ Pela'-pela'ko sumarro; da muma'pote dibolong; pamanda' bangi tu passapummu, sia ma'sepatuko, da

mutampun puduk daoanmu sia da mukandei tu roti nabangko tau.

¹⁸Iatonna melambi' ma'kadana' lako bangsa iato, nabongi dio mai matemai tu baineku. Masiang pole' dio mai to, kupogau'mi susi tu dipa'parentan lako kaleku.

¹⁹Ma'kadami tu bangsa iato lako kaleku, nakua: Tae'raka mila umpokadangkan, apa battuananna mipogau'i te?

²⁰Ma'kadamo' lako tau iato mai kukua: Rampomo tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²¹Pokadanni to Israel: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kuruttakki tu inan maindanKu, tu oto' kamatotorammi, tu mipotete massattuan, tu apa naporai matammi sia nakamali' penaammi; na iatu mintu' anakmi muane sia anakmi baineku tu mitampena la tibambang nakande pa'dang.

²²Sia la mipogau' susitu mangkanna kupogau'; tae' ammi la untampunni tu puduk daoammi, sia iatu roti nabangkomi tau, tae' mila ungkandei,

²³sia la ma'passapukomi sia ma'sepatu. Sia tae' mila umbating sia tumangi',

sangadinna la bonnongkomi natumang kakadakeammi sia pada la sumarrokomi lako solami.

²⁴Iatu Yehezkiel la susi misa' rapang-rapang lako kalemi; susitu mintu' apa napogau', la susi duka mipogau' to, ke saei tu apa iato, ammi tandai, kumua Akumo tu Puangta PUANG.

²⁵Na iko, e ma'rupa tau, manassa allo iato la Kunii unnalai tu oto' kamatotoranna tau iato mai, tu kamala'biran naposende, tu apa naporai matanna sia nakamali' penaanna, iamotu mintu anakna muane sia anakna baine,

²⁶allo iato la den misa' tau mallai sae lako kalemu la umpokadangko tu apa iato.

²⁷Allo iato la tibungka' tu pudukmu, ke rampomi tu tau mallai; la ma'kadakadako sia tae'mo mula kappa. La susimokoto, dadi misa' rapang-rapang lako tau iato mai; anna tandai kumua: Akumo tu PUANG.

Pa'nubua' diona ukunganna to Amon**25:1-7**

25 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, mentingo lakoko to Amon, ammu ma'nubua' lako;

³pokadanni to Amon kumua: Tananni talinga tu kadanNa Puangta PUANG:

Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG

Nakua: Belanna mupa'pallakan tu diona inan maindanku, tonna diruttakki, sia

diona tondok Israel, tonna disanggangi, sia diona to Yehuda, tonna male dipali',

⁴iamoto la Kusorongko lako suku dio mai rampe matallo la napotau; dio lili'mu

la nanii umpabendanni tu mai tenda ditambakuku sia la nanii unnosokki

tu inan nanii torro; anna kande'i tu mai bua kayummu sia nairu' tu mai

bumbunganmu.

⁵Iatu Raba la Kupadadi misa' padang kariuan nanii unta na iatu mai kota to

Amon la Kupopadang lambaran domba sola bembé', ammi tandai kumua Akumo

tu PUANG.

⁶ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Belanna massala'pa-la'pamoko sia mentarassa-rassamoko sia lendu' parannummu untelle-telle tondok Israel, tu umpamapallai,

⁷ iamoto manassa la Kue'te' tu limangKu umpata'paiko, sia la Kusorongko tama limanna tu mai bangsa, anna rampako, sia la Kusabu'iko dio lu to sangpetayanan sia la Kuputtaiko dio lu mintu' tondok, sia la Kumangsanniko. Ammu tandai, kumua: Akumo tu PUANG.

Pa'nubua' diona ukunganna to Moab

25:8-11

⁸ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Belanna ma'kadamo tu Moab sola Seir kumua: Manassa iatu to Yehuda susi bangsia tu mai bangsa senga',

⁹ iamoto manassa la Kulo'bangi tu buntu mennaa'na Moab, naurunganni tae'mo kota dio, tae' bangmo disesa napomaballo tondok, iamotu Bet-Yesimot, Baal-Meon sia Kiryataim.

¹⁰ La Kusorongmo lako suku dio mai rampe matallo la napotondok, sisola lili'na to Amon, naurunganni tae' lenmo

nadikilalai tu to Amon dio lu mintu'
 bangsa,
¹¹ sia la Kuparampoimo ukungan tu
 Moab; anna tandai, kumua Akumo tu
 PUANG.

Pa'nubua' diona ukunganna Edom

25:12-14

¹²Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua:
 Belanna iatu to Edom napangannan
 penaa bang tu to Yehuda sia umpogau'
 kadakena lako, sia napapassanni
 tanggungan magasa belanna napabala'i
 tu tau iato,

¹³iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta
 PUANG, Nakua: La Kue'te' tu limangKu
 umpata'pai Edom sia la Kusabu'i tu tau
 sia patuoan lan mai; sia la Kupadaun
 lauan randuk dio mai Téman sae lako
 Dedan; la tibambang tu tau iato mai
 nakande pa'dang.

¹⁴Sia iatu pa'bala'Ku lako Edom la
 Kusorong tama limanna taungKu Israel;
 na iamo la umpogau'i lako to Edom
 susitu natuntunna kasengkeangKu sia
 kare'dekan ara'Ku; iatu tau iato mai

la umperasaimo pepakkanKu, kadanNa Puangta PUANG.

**Pa'nubua' diona
ukunganna to Filistin**

25:15-17

¹⁵Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Belanna iatu to Filistin nanannan bang randang tu to Yehuda sia umpogau' kadakena lako, belanna umpabala'i gau'na to Yehuda situang pa'telle-telle, tu umpamapallai sia pasaburan bang tete dio kasiualian tontong sae lakona, ¹⁶iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kue'te' tu limangKu umpata'pai to Filistin sia la Kusabu'i tu to Kreta sia iatu tinampenapa dio lu biring tasik, la Kupisanni.

¹⁷La Kuparampoi pepakkan metakuran sola ukungan mapannang tu tau iato mai. Anna tandai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kuparampoi pepakkanKu.

Pa'nubua' diona ukunganna Tirus

26:1-21

26 ¹Iatonna taun ma'pessangpulo misa, allo bunga'na bulan iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, belanna napokadamo Tirus tu diona Yerusalem kumua: Napallakmo to! tessemo pole' tu ba'bana mintu' bangsa; iatu ba'ba umpatuna' tibungka' sia; belanna sanggangmo tu kota iato, iamoto nasebo kuappa'.

³Iamoto inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Manassa Aku la ullaoiko, e Tirus! Buda bangsa Kurussun ullaoiko, susitu tasik umpatikalulun bombangna.

⁴Iatu tau iato mai la ussanggang rinding tembo'na Tirus sia la natuan tu mintu' menarana; moi iatu batu manissakna la Kusapui duka lan mai sia la Kupadadi misa' buntu batu karing.

⁵La dadi misa' inan pangalloan bunde lan tangnga tasik, belanna Kupokadamo susito, kadanNa Puangta PUANG. Sia la naala apa dirampa mintu' bangsa.

⁶Iatu mai anakna baine dao kapadanganna la mate nakande pa'dang, anna issanni kumua Akumo tu PUANG.

⁷Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kupake'de' daa mai tu Nebukadnezar, datu Babel, datunna mintu' datu, sola darang, kareta, pakkandarang, sia surodadu lumingka buda tongan, sae ullaoi Tirus.

⁸Iatu anakmu baine dao kapadanganna la napatei pa'dang. La nabangun tu misa' benteng nanii sae ullaoiko sia la unggaragai tu misa' tampo la nanii to umpatama limbui sia la umpabendan balulang dipopapa.

⁹Iatu tumbukna kayu petumbukna la naparuai tu rinding tembo'mu sia menaramu la natuan-tuan pekali bassinna.

¹⁰Kabudanna darangna anna samboiko barra'-barra'. Diona gumaluntu'na pakkandarang sia lentenan sia kareta parari, anna la tigoyak tu rinding tembo'mu, ke tamami babanganmu, susito tama kota mangka ditalo.

¹¹Iatu kanuku darangna ullese-lese mintu' batattamu, anna sanggang; iatu

mintu' to torro lan kotamu la napatei pa'dang, sia iatu mai a'riri matoto'mu la songka rokko padang.

¹² La narampa nasang tu apa-apammu sia nalo'do'i nasang tu mai balukammu sia narondonni tu rinding tembo'mu, nakakei tu mai banua rapa'mu sia batummu, lentongmu sia batu manisakmu la nabuang rokko to' uai.

¹³ La Kupa'dei tu penaniammu sia oni katapimmu tae'mo nala dirangi len.

¹⁴ La Kupopendadiko misa' buntu batu karing; la dadiko misa' inan pangalloan bunde, tae'mo ammu la dibangun sule. Belanna Akumo, tu PUANG, mangka umpokadai tu iannato, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁵ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako Tirus Nakua: Tae'raka nala ma'parondo tu tondok ma'biring tasik, ke narangii tu memonganna ke songkako, ke sumarro'i tu to bangke sia masarrang kadipatean dio lu kalemu.

¹⁶ Mintu' arung dio biring tasik la mengkalao dao mai isungan kapayunganna anna lossokan bayu lamba'na sia ullendokan pakean disulan ma'rupa-rupa oki'na; la napennammu'

tu katirambanan; tau iato mai unno'ko' diong lu padang sia tontong ma'parondo napobua' katike'kenan.

¹⁷ La nasa'burangko misa' bating, anna ma'kada lako kalemu nakua: Umba mukua pa'de diong mai tasik, e kota mapulu' taunna, misa' kota sia to umpa'tondokki, tu umpatiramban mintu' pa'tondokan tiku lao.

¹⁸ Iatu tondok ma'biring tasik ma'parondo nasang tonna allo kasongkammu; ondongpi iatu tondok ma'biring tasik tiramban napobua' kasanggangammu.

¹⁹ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iake Kupopendadiko misa' kota sanggang, susitu mai kota tae'mo nanii tau ma'tondok; iake Kupatu'ba'iko uai tasik kalua' anna samboiko uai saba',

²⁰ attu iato la Kupopengkalaoko sola tau iato mai, tu mengkalao rokko panglamunan umpengkara'pai nene' to dolona; la Kupatorroko diong lino to mate diong to' batu manisak dolo-dolona, sola tu to mengkalaomo rokko panglamunan, dikua damo ammu dipa'tondokki len, sia

damo ammu malimbangun sule lan lino to tuo.

²¹ La Kupopendadiko tu apa metirambanan, sia la ratomoko. Anna daka'ko tau apa tae'moko nakabu'tui sae lakona, kadanNa Puangta PUANG.

Bating diona Tirus

27:1-36

27 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, toloranni bating tu Tirus,

³ sia ma'kadako lako Tirus, tu dio babangan tama tasik, tu sipa'balukan mintu' bangsa ma'biring tasik; kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua:

E Tirus, mutangnga' kumua:
Sundun tongan balloku.

⁴ Iatu lili'mu sae tama atena tasik, iatu to umbangunko, mangkamo napasundun tu kamaballoammu.

⁵ Iatu kayu sendana dao mai Senir tu digaraga mintu' batangmu; sia kayu arasi' diala dao mai Libanon

la digaragai lentongmu.

⁶ Kayu jati dio mai Basan digaraga
tu mintu' pebosemu. Iatu salimmu
gading digaraga,
dipasialla' kayu buangin dio mai
tondok ma'biring tasikna Kitim.

⁷ Iatu sombarammu lenang melo
disulan dio mai Mesir;
tu diposombaran.

Iatu dipokulambu tenda iamotu
sampin lango-lango sia lango-lango
makaseda

dio mai tondok ma'biring tasikna
Elisa.

⁸ To ma'tondok lan Sidon sia Arwad
iamo pa'bosemu;

iatu to matarru'mu o Tirus, diomo
kalemu;

tau iamoto tu anak pallopimmu.

⁹ Iatu mai to matua sia to matarru' dio
mai Gebal

diomo kalemu la umpemeloiko.

Iatu mintu'na kappala' tasik sola
pallopinna diomo randanammu
la umpasituka' balukammu.

¹⁰ Iatu to Persia, to Lud sia to Put tamamo
surodadummu nasangbilanganmo
surodadummu; natoke'i dio rinding

tembo'mu tu balulangna sia
songko' bassinna; napakapua tu
kamala'birammu.

¹¹Iatu mai to Arwad sia to Khelek
sibendanan dao lu rinding tembo'mu,
sia to Gamad dao lu menaramu; iatu
mai balulangna natoke' dio lu mintu'
rinding tembo'mu tiku lao; tau iato mai
umpasundun kamaballoammu.

¹²Iatu to Tarsis iamo musipa'balukan,
belanna iatu balukammu seba';
napasituka' salaka, bassi, tumarra pute
sia tumarra lotong tu balukammu.

¹³Iatu to Yawan, to Tubal sola to Mesekh
musipa'balukanan duka; napasituka'
tau dibaluk sia pareanan tambaga tu
balukammu.

¹⁴Dio mai Bet-Togarma nabaa tau tu
darang, darang sia keledai sakean sia
bagala', napasituka' balukammu.

¹⁵Iatu to Dedan musipa'balukanan duka;
budamo tu tondok ma'biring tasik munii
ma'baluk; nabammoko tu gading sia
kayu lotong la napokasuiyan.

¹⁶Iatu to Aram musipa'balukanan
belanna buda tu panggaragammu; iatu
balukammu napasituka' parimata ake'
lotong, parada lango-lango makaseda,

sampin disulan ma'rupa-rupa oki'na;
lenang, gewang, sia ake' pute.

¹⁷ Iatu to Yuda sia tondok Israel
musipa'balukanan; iatu balukammu
napasituka' gandung dio mai Minit,
muru, tani' enoan, minna' sia minna'
pedampi.

¹⁸ Iatu to Damsyik musipa'balukanan
belanna buda tu panggaragammu, sia
belanna iatu mai balukan seba'; iatu
balukammu napasituka' anggoro' dio mai
Helbon sia bulu domba dio mai Sakhar.

¹⁹ Iatu to Wedan sola to Yawan dio mai
Uzal musipa'balukanan bassi ditampa,
iatu apa nabalukan tau lako kalemu den
duka bangle sia kariango.

²⁰ Iatu to Dedan musipa'balukanan
sampin dilapikanarang.

²¹ Iatu to Arab sola mintu' arungna Kedar
musipa'balukanan; iatu tau iato mai
umbalukan anak domba, domba laki sia
bembe' laki lako kalemu.

²² Iatu to ma'baluk dio mai Syeba
sia Raema musipa'balukanan; iatu
balukammu napasituka' pebangki'
masuli' allinna, ma'rupa-rupa parimata
sia bulaan.

²³Iatu to Haran, to Kane sia to Eden,
to ma'baluk dio mai Syeba, Asyur sia
Kilmad musipa'balukanan duka.

²⁴Iatu tau iato mai umbalukan pakean
mala'bi', bayu lamba' lango-lango sia
disulan ma'rupa-rupa oki'na, parmadani
paroki' sia pangulang kapua.

²⁵Mintu' kappala' Tarsis sae umbangko
balukan.

Iamoto ammu sara' naponnoi balukan
lan atena tasik.

²⁶Napalanmoko pebosemu
tama tasik kalua'-
nabuangko angin rampe matallo
lan atena tasik.

²⁷Iatu kasugirammu, iananmu sia
balukammu,
iatu pallopimmu sia duru mudimmu,
to umpemeloiko sia to ma'baluk,
sia mintu' surodadummu,
tu dio kalemumu,
ondongpi mintu' to dio kalemumu-
tau iato mai malabu lan atena tasik,
ke allo kamalabuammu.

²⁸Belanna pekaindo' rantangna duru
mudimmu,
anna ma'parondo tu bombang
umbassan-bassan.

²⁹ Attu iato iatu mintu' pebose,
iatu pallopi sia duru mudi
untampemo kappala'na,
anna kendek langngan gantan.

³⁰ Tau iato mai silallakan untangi'iko
sia mapalla tongan anna ma'urrukan,
napalangnganni barra'-barra' tu ulunna
sia mentombang lan to' au.

³¹ Belanna diona iko anna ma'galettung
tu tau iato mai
anna ma'pakean karoro';
belanna kamapallanna penaanna anna
tangi'ko
misa' bating mepandingan tongan.

³² Ma'urrukammi nasa'burangko misa'
bating,
sia nagenterangko misa' badong
merio-rio, nakua:

Mindara tu nasusian Tirus,
malabu lan atena tasik?

³³ Iatonna rampo lan mai tasik tu
barang apammu,
mupediarammi ba'tu pira-pira
bangsa;

iatu ianan kabanmu sia balukanmu
mupasugiran mintu' datu lan lino.

³⁴ Totemo sanggangmoko, lanna'moko
diong tasik,

sia tallanmoko diong uai mandalan;
iatu balukammu sia mintu' to untorroiko
sangmalabuammoko sola.

³⁵ Mintu' to ma'tondok dio biring tasik
tiramban untiroko:

Mintu' datunna karrang bulunna
magiang,
sia pa'de deata bang.

³⁶ Iatu to ma'baluk dio lu mintu' bangsa
untelleko,
dadimoko misa' apa megiangan,
lanna'moko sae lakona!

Pa'nubua' diona arungna Tirus

28:1-10

28 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG
lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, pokadanni arungna Tirus
kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: Belanna mupamatampo
tu penaammu ammu ma'kada kumua:
Akumo misa' deata, untorroina' misa'
banua deata lan atena tasik, – moi
ammu misa' tofino, tangiako deata –,
sia umpapadako kalemu misa' deata lan
penaammu.

³ Manassa matarru'ko anna Daniel, moi misa' rasia tae' kabunian dio paissanmu;

⁴ belanna kamatarrusammu sia kapaissananmu ammu appa' ianan sia urrampun bulaan sia salaka lan inan pangnannammu.

⁵ Diona kamatarrusammu sia kamaluteammu ma'balili mutontong umpakerangngan iananmu, sia napomatampomo penaammu tu iananmu.

⁶ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG belanna mupapada kalemu tu misa' deata lan penaammu,

⁷ iamoto manassa la Kuparampoiko to sae, iamotu masa'ga'na mintu' bangsa, tau iato mai la unnonok pa'dangna la unnea kamatarrusan mala'bi'mu sia la urruttakki arrangmu.

⁸ La napembuanganko rokko posi' tana lambe', anna mapalla tu kamateammu, belanna mate ditobokko lan atena tasik.

⁹ La ma'kada siaporokoka kumua: akumora te tu misa' deata – moi ammu tolino, tangia misa' deata –, ke dioko tingayona to umpateiko sia lan kuasanna tu mai to untobokko?

¹⁰ Manassa iatu kamateammu la susiko to tang disunna'i napatei to salian lembang, belanna Kupokadamo tu iannato, kadanNa Puangta PUANG.

Bating diona arungna Tirus

28:11-19

¹¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹² E ma'rupa tau, sa'buranni misa' bating tu datunna Tirus sia ma'kadako lako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG:

Iatu pa'kaleammu sundun garaganna, naponnoiko kapaissanan, sia sundun kamaballoammu.

¹³ Lanko Eden, pa'lakNa Puang Matua, ma'rupa-rupa parimata ussitutu'i kalem;

iamotu parimata yaspisi' mararang, parimata krisoli' sia parimata yaspisi' maido,

parimata pirusa', parimata ake' maido sia parimata nepri',

parimata lasuri', parimata ake' malotong sia parimata malaki'.

Bulaan panggaraga tu ussa'pi'i

sia umpasila'ka'i lako kalemu;
iatommu dipadadi, sakka' nasangmo
tu iannato.

¹⁴ Ikomo tu misa' karubion, tu
umpatiballa' pani'na sia parerung.
Mangkamoko Kuparandanan inan:
iatu buntu maindanna deata iamo
munii torro,
lolangko lan lu to' parimata
dukku-dukku.

¹⁵ Tang sayuangko lan kalolangammu,
randuk allo munii dipadadi, sae
lako dikabu'tui tu kakadakean dio
kalemu:

¹⁶ Belanna kabudanna balukammu,
anna kabu'ko
pa'pakario-rio sia tobangko rokko
kasalan.

Iamoto Kusualeko dao mai buntunna
deata,
sia Kupatoyangko, e karubion
parerung
lan mai to' batu dukku-dukku.

¹⁷ Matampomo tu penaammu diona
kamaballoammu
iamoto muputtaimo kakinaammu sia
kamala'birammu.

Kupembuangangko rokko padang,

sia Kupopentingayoko dio olona
 mintu' datu
 anna telle-telleko.

¹⁸ Belanna kabudanna kakadakeammu,
 sia kakelokammu ma'balili,
 ammu ruttakki tu inan maindanmu.
 Iamoto Kupadukkui tu api lan
 tangngamu
 anna pura ungkandeko!
 Kupopendadiko au diong padang dio
 pentirona
 mintu' to untiroko.

¹⁹ Iatu mintu' to untandaiko dio lu
 mintu' bangsa,
 tiramban untiroko;
 dadimoko misa' apa megiangan,
 lanna'moko sae lakona!

Pa'nubua' diona ukunganna Sidon

28:20-26

²⁰ Rampomi tu kadanNa PUANG lako
 kaleku Nakua:

²¹ E ma'rupa tau mentingo lakoko Sidon,
 ammu ma'nubua' unneai

²² sia ma'kadako kumua: Inde sia tu
 kadanNa Puangta PUANG, Nakua:
 Manassa aku la ullaoiko, Sidon! La

dipakala'bi'Na' lan tangngamu, anna tandai, kumua Akumo tu PUANG ke Kuparampoi ukungan tu kota iato sia Kupamanassa lako kalena, kumua Akumo tu To masero.

²³ La Kuparampoi ra'ba biang sia to'doan rara dio lu batattana; anna mate tibambang tu tau nakande pa'dang, tu sae ullaoui tiku lao. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG.

²⁴ Apa iatu to Israel tae'mo duri la untossokki ba'tu a'da' la umpa'di'i dio lu mintu' tau untikui, tu umpamatunai. Anna tandai tau iato mai kumua Akumo tu Puangta PUANG.

²⁵ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iake Kupasipulungi tu to Israel dio mai mintu' bangsa, tu lan tondokna nanii tisambo', attu iato la Kupamanassa lako tau iato mai, kumua Akumo tu To masero dio pentirona mintu' bangsa, sia la torro tu tau iato mai lan tondokna, tu mangka Kukamasean Yakub, taungKu.

²⁶ La torro marampa' tu tau iato mai inde to dio sia la umbangun banua sia unggaragai pa'lak anggoro'; ondongpi la torro marampa' tu tau iato mai, ke Kuparampoiimi ukungan tu mintu' tau

tiku lao, tu mangka umpamatunai. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG, Kapenombanna.

Pa'nubua' diona ukunganna Mesir

29:1-21

29 ¹Iatonna taun ma'pessangpulo, bulan ma'pessangpulo, allo ma'pessangpulo duanna bulan iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, mentingo lakoko Firaun, datu Mesir, ammu ma'nubua' unneai sia unneai tu mintu' tondok Mesir.

³Ma'kadako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoiko, Firaun, datu Mesir, ikomo naga mawatang, sumpandan lan tangnga messarakna salu Nilmu, tu ma'kada kumua: Aku puangna tu messarakna Nilku, sia aku kalena umpadadianni kaleku.

⁴La Kupakadangi kadangan tu parangka sadangmu sia la Kupala'ka' nasang lako sissikmu tu bale lan messarakna salu Nilmu; angKu alako lan mai messarakna salu Nilmu sisola mintu'

bale lan messarakna Nilmu, tu la'ka' dio sissikmu.

⁵ Sia la KupembuangangKo tama padang pangallaran, iko sola mintu' bale lan messarakna salu Nilmu. Dio rante kalua' la munii melenten; tae' mula diendekan ba'tu diala; la Kusorongko napokande olo'-olo' dao kuli'na padang sia manuk-manuk dao lu langi'.

⁶ Anna tandai mintu' to lan Mesir, kumua Akumo tu PUANG, belanna tau iato mai tekken bulona to Israel.

⁷ Ianna la'ka'iko limanna tu tau iato mai, tibangkoko sia mupatipa'pak tu palempengna sola nasang; ianna sissareiko, le'tomoko sia mupopa'lento-lento tu aakna.

⁸ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, manassa la Kupata'paiko misa' pa'dang, angKu sabu'i tu mintu' tau sia olo'-olo' dio mai kalemu,

⁹ naurunganni mempadang lo'bang sia daun-lauan tu tondok Mesir, anna tandai tau iato mai kumua Akumo tu PUANG. Belanna mukua: Aku puangna tu Nil, aku kalena umpadadii,

¹⁰ manassa iamoto mentingoNa' lako kalemu la unnukungko sia

iatu messarakna salu Nilmu sia la Kupopendaunlauan nasang tu tondok Mesir sia padang talo randuk dio mai Migdol sae lako Siene, tarru' lako katonanna tondok Etiopia.

¹¹Tae' nala unnolai tau ondongpi tae' nala unnolai olo'-olo'; sia tae' misa' tau la torro dio patangpulo taunna.

¹²La Kupopempadang lo'bang tu tondok Mesir dio lu mintu' tondok sanggang; iatu mintu' kotana la mempadding lo'bang dio lu mintu' kota ro'pok, patangpulo taunna; sia la Kupatisambo' tu to Mesir dio lu mintu' bangsa sia la Kupasisarak-sarak lako mintu' tondok.

¹³Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iake upu'mi patangpulo taunna, la Kupasirampunmo tu to Mesir dio mai mintu' bangsa, tu nanii sisarak-sarak.

¹⁴Angku pasulei tama dandanna tu to Mesir sia la Kupasule lako tondok Patros, tama tondok kadadianna, anna inde to dio la dadi misa' kadatuan bitti' tu tau iato mai.

¹⁵Iamo la bitti'na dio lu mintu' kadatuan, naurunganni tae'mo nakullei la undaoanni tu mintu' bangsa; la

Kupabitti', naurunganni tae'mo nala umparenta mintu' bangsa.

¹⁶ Sia attu iato tae'mo nala den apa narannuan to Israel, iamotu misa' apa ma'pakilala diona sala, ke naturu'i tau iato mai tu to Mesir. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu Puangta PUANG.

¹⁷ Iatonna taun ma'penduangpulo mpitu, bulan bunga'na, allo bunga'na bulan iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

¹⁸ E ma'rupa tau, iatu Nebukadnezar, datu Babel ussuamo surodadunna ungarang pengkarangan masang urrarii Tirus; iatu mintu' ulunna mapesemo sia palempengna tipa'pakmo, apa la ia la iatu surodadunna tae' apa napolean sonda ra'ta'na urrarii Tirus.

¹⁹ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: Manassa la Kuben Nebukadnezar, datu Babel, tu tondok Mesir, kumua naalai tu kasugiranna, sia narampai sia nasarrinni tu sisalingna; iamotu sonda ra'ta'na surodadunna.

²⁰ La Kuben tu tondok Mesir sondona ra'ta'na, belanna nakarangmo tu pengkarangangKu, kadanNa Puangta PUANG.

²¹ Attu iato la Kupamu'kuran misa' tanduk tu to Israel sia la Kupabaraniko ma'kada dio lu tau iato mai. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG.

Ukungan urrampoi Mesir

30:1-26

30 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

² E ma'rupa tau, ma'nubua'ko sia ma'kadako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Umbatingkomi, a'a, tu allo iato!

³ Belanna maruku'mo tu allo, ondongpi maruku'mo tu alloNa PUANG, iamotu misa' allo saleburan, nalambi'mo tu attunna mintu' bangsa.

⁴ La narampoi pa'dang tu Mesir, sia nanii kama'parondoan tu Etiopia, ketibambangmi tu to dipatei lan Mesir sia iake naalami tau tu kasugiranna sia disanggung tu parandanganna.

⁵ Iatu to Etiopia, to Put, to Lud, sia mintu' bangsa pantan tama, to Kub sia mintu' tau lan mai tondok tu mangkamo nasibassean tau iato mai, la tibambang sola nakande pa'dang.

⁶Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Iatu mintu' tau ussande' Mesir la tibambang nasang; la pa'de tu kataromposan nasattuanna. Randuk dio mai Migdol sae lako Siene inde to dio la nanii tibambang tu tau iato mai nakande pa'dang, kadanNa Puangta PUANG.

⁷La sanggang dio lu mintu' tondok sanggang, la daun-lauan tu kotana dio lu mintu' kota daun-lauan.

⁸Sia anna tandai tau iato mai kumua: Akumo tu PUANG, ke kupadukkui api lan tu Mesir sia disanggang tu mintu' to untundui.

⁹Allo iato la sun dio mai Kaleku tu pesua ma'kappala' la umpatirambanni tu to Etiopia masalio, sia la den kama'parondoan dio lu tau iato mai ke allona Mesir. Belanna manassa la sae!

¹⁰Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kuputtai tu kabudanna to Mesir tete dio limanna Nebukadnezar, datu Babel.

¹¹Iamo sola bangsana, iamotu misa' bangsa tarru' masa'ga' la disolan lako Mesir la ussangangi tu tondok iato: iatu tau iato mai la unnonok pa'dangna

ullaoui Masir, anna pasitutu'i to dipatei tu tondok iato.

¹² La Kupamarangke tu messarakna salu Nil sia iatu tondok iato la Kusorongan to bulituk; la Kusanggung tu tondok iato sola tu mintu' apa lan tete dio limanna to tama sae. Akumo, PUANG, tu mangka umpokadai tu iannato.

¹³ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kusanggung tu mintu' rapang-rapang dipodeata sia Kuputtai tu kapenomban tang tongan dio mai Memfis; sia tae'mo tu to Mesir la dadi arung. Sia la Kuparampoi kamatakuran tu tondok Mesir,

¹⁴ la Kusanggung tu Patros, la Kupadukkui api tu Soan sia la Kuparampoi ukungan tu Tebe.

¹⁵ La Kubarrakan tu kare'dekan ara'Ku lako Sin, tambakukunna Mesir, sia la Kusabu'i tu kabudanna to lan Tebe.

¹⁶ La Kupadukkui api tu Mesir, sia la ma'parondo tongan tu Sin; na iatu Tebe la dipoka-poka; na iatu Nof la nalaoi ualinna, ke allo!

¹⁷ Iatu mai to manguranna On sia Pi-Beset la tibambang nakande pa'dang sia iatu to lan tondok iato la male dipali'.

¹⁸ Laembali malillin tu allo dio
Tahpanhes, ke Kupokami tu kuasanna
to Mesir inde to dio. Disanggangmo tu
kamatotoran nasattuanna; la nasamboi
salebu' sia la male dipali' tu mai anakna
baine.

¹⁹ SusiMo'to la umparampoi ukungan tu
Mesir, anna tandai tau iato mai, kumua
Akumo tu PUANG.

²⁰ Iatonna taun ma'pessangpulo misa,
bulan bunga'na, allo ma'pempitu bulan
iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku Nakua:

²¹ E ma'rupa tau, iatu takia'na Firaun,
datu Mesir, mangkamo Kurebong;
manassa tae'mo nala mondo, moi dipori
sia dibi'bi', naurunganni matoto' sule la
untoe pa'dang.

²² Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoi tu
Firaun, datu Mesir, sia la Kurebong tu
takia'na patomali, la iatu mawatangnapa,
la iatu rebongnamo, sia la Kuparonno' tu
pa'dang dio mai limanna.

²³ La Kupatisambo' tu to Mesir dio lu
mintu' bangsa sia la Kupatitale' dio lu
mintu' tondok.

²⁴Iatu takia'na datu Babel la Kupamawatang sia la Kupatoei pa'dangKu, apa iatu takia'na Firaun la Kurebong, naurunganni sumarro dio olona susi sarrona to mandalan bangkena.

²⁵Ondongpi iatu takia'na datu Babel la Kupamawatang, apa iatu takia'na Firaun la langga'; anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kupatoei pa'dangKu tu datu Babel, anna ayakki tu tondok Mesir.

²⁶La Kupatisambo' tu to Mesir dio lu mintu' bangsa sia la Kupatitale' dio lu mintu' tondok. Anna tandai tu tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG.

Asyur dadi misa' tanda pa'pakilala lako Mesir

31:1-18

31 ¹Iatonna taun ma'pessangpulo misa, bulan ma'pentallunna, allo bunga'na bulan iato rampomi kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

²E ma'rupa tau, pokadanni Firaun, datu Mesir, sia lako tau makambanna,

kumua, mindara mupadan diona kataramposammu?

³Manassa iatu Asyur dolona susi misa' kayu arasi' dao Libanon, maballo tangkena makampu daunna, sia malangka' tu batangna; anna sumpu tu lolokna langngan gaun.

⁴Napalobo' uai sia napakalando uai lempan diong mai liku mandalan; iatu uai lempan umpalolong uainna untikui inan tu dinii untananni sia umpalolong uainna diong kalo' lako mintu' kayu dao padang.

⁵Iamoto anna mandu kalando tu batangna na iatu mai mintu'na kayu dio lu padang; umbalumbun tu mai takke'-takke'na sia kalando tu tangkena belanna tontong nataranak uai tang ma'ti, tonna mane tuo.

⁶Iatu takke'-takke'na nanii messerang mintu' manuk-manuk dao lu langi', sia diong to'tangkena nanii kianak tu mintu' olo'-olo' dao kapadanganna, sia diong karionganna nanii mentiongan mintu' bangsa kapua.

⁷Maramba' tongan diona kakapuanna sia diona kakalandoanna tangkena, belanna

iatu uaka'na rampomo lako uai tang ma'ti.

⁸ Mintu' kayu arasi' lan pa'lakNa Puang Matua tae' umpadanni, iatu takke'-takke' sendana tae' nasangtinti tu takke'-takke'na, sia iatu tangke kastala' tae' nasama tangkena; tae' misa' kayu lan pa'lakNa Puang Matua sangtinti kamaballoanna.

⁹ Kupamaramba'mo sola tangke budanna; mintu' kayu lan Eden, tu tuo lan pa'lakNa Puang Matua, ungkemburui.

¹⁰ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua, belanna kalando batangna sia umpasumpu lolokna tama gaun sia belanna umpakapua penaanna ussattuan kakalandoanna,

¹¹ iamoto Kusorongi tu tau iato mai lako misa' to paa dio lu mintu' bangsa, tu umpandasai sitinaya katangmekaalukanna sia Kutumpumo.

¹² Nalelleng to sae, iamotu tu tarru' masa'ga' dio lu mintu' bangsa, nasongkanni; anna tobang tu tangkena dao lu mintu' buntu sia diong lu mintu' lombok, na iatu takke'-takke'na le'to lan lu mintu' salu'-salu' marangke dao kuli'na padang, anna iatu mintu' bangsa

dao kuli'na padang mallai dio mai to' naonganninna, anna tampei.

¹³Mintu' manuk-manuk dao lu langi' ta'pa dao batang songkana, sia mintu' olo'-olo' dao kapadanganna messerang dio alla' tangkena-

¹⁴kumua damo naden kayu dio to' uai umpakapua penaanna diona kakalandoanna ba'tu umpasumpu lolokna tama gaun, sia kumua na iatu kayu unniru' uai da namatampo sia nasanga ma'din bendan kalena tete dio kamatoranna. Belanna iatu tau iato mai disorong nasang lako kamatean, anna male rokko lino to mate, dio lu sisola mintu' rupa tau, iamotu lako to malemo rokko panglamunan.

¹⁵Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iatonna male rokko lino to mate, Kubungku' passanda bolong tu uai saba' bannang dio kalena sia Kusapan tu salunna, naurunganni ma'ti tu uainna; bannang dio kalena, angKu bungku'i karoro' tu Libanon; bannang dio kalena anna silayuan tu mintu' kayu dio lu padang.

¹⁶Tete dio ongngo' katobanganna Kupopa'parondoi tu mintu' bangsa,

tongKu parokkoi lino to mate, iamotu lako to malemo rokko panglamunan. Apa diong lino to mate dipakatanamo tu mintu' kayu lan Eden, sia tu kayu ditonno' sia tarru' melo dao Libanon, iamotu mintu' kayu unniru' uai.

¹⁷Ia duka tu tau iato mai malemo sola rokko lino to mate, lako to dipatei pa'dang, iamotu to patunduanna, tu torro diong to' naonganninna dio lu mintu' bangsa.

¹⁸Umbannara tu kayu Eden mupadan diona kamala'biran sia kataromposan? La dipembuanganko rokko lino to mate sola kayu lan Eden, sia la tibambangko sola to tang disunna'i sia sola to dipatei pa'dang. Susimoto tu apa la urrampoi Firaun sola mintu' tau kambanna, kadanNa Puangta PUANG.

Bating diona Firaun

32:1-32

32 ¹Iatonna taun ma'pessangpulo dua, bulan ma'pessangpulo dua, allo bunga'na bulan iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

² E ma'rupa tau, sa'buranni misa' bating tu Firaun, datu Mesir, sia ma'kadako lako mukua:

E singa mangura dio lu mintu' bangsa, dipakappamoko!

Ikomo sangtinti misa' naga:

lan salummu munii pamburo'tok-ro'tok,

iatu uai tisenggong napobua' lette'mu sia umpamaluttuk uainna.

³ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua:

Kuballarangko dalla'Ku

tete dio kasita'panna buda bangsa, anna angka'ko tau iato mai lan dalla'Ku!

⁴ Kupembuanganko rokko padang, Kupembassananko rokko kuli'na padang,

angKu pasaei tu mintu' manuk-manuk dao mai langi' unta'paiko, sia Kupediarangko olo'-olo' lan mintu' lino.

⁵ Iatu duku'mu Kutale' dao lu buntu sia iatu batang rabukmu Kuponnoan lombok.

⁶ Iatu padang Kupairu' borromu, sia iatu raramu sae langngan buntu;

sia iatu salu'-salu' marangke la
muponnoi duka tu apa iato.

⁷ Iake Kupamurru'iko, Kusamboi tu
langi'

sia Kupamalillin tu mintu' bintoen.

Iatu mataallo Kuparerungi gaun,
sia iatu bulan tae' naparrang.

⁸ Mintu' apa tu parrang dao langi'
Kupamalillin belanna
pa'katumangmu;

Kuparampoi kamalillinan tu padangmu,
kadanNa Puangta PUANG.

⁹ La Kupamagiang tu penaanna buda
bangsa,

ke Kupa'peissanammi tu
kasanggangammu lako ba'tu
pira-pira bangsa, lan lu tondok
tang mutandai.

¹⁰ Ondongpi buda bangsa Kupatiramban
diona iko,

sia iatu mai datunna la ma'pagege
belanna pa'katumangmu,

ke Kuaakki tu pa'dangKu dio tingayona
tau iato mai;

tae' upu'na tu tau iato mai la
ma'parondo,

pantan umpomataku' katuoanna, lan
to allo munii songka.

¹¹ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua:

La narampoiko tu pa'dangna datu
Babel.

¹² Iatu to budammu la Kupakandei
pa'dangna to lalong,
iamotu mintu' to tarru' masa'ga' dio
lu mintu' bangsa;

iatu tau iato mai ussangang
kamaballoanna Mesir,
sia iatu to budanna disabu'i.

¹³ Iatu mintu' patuoanna,
Kuputtai dio mai biring uai kapua;
tae'mo natisenggong len napobua'
lette' tau,
sia tae'mo namaluttuk len napobua'
lette' patuoan.

¹⁴ Attu iato la Kupamalino sule tu
uainna,
sia iatu salunna la Kupalolong anna
ma'tan susi minna',
kadanNa Puangta PUANG.

¹⁵ Iake Kupopempadang lo'bangmi tu
Mesir,
ke disarrinnimi tu mintu' apa lan,
ke Kubambanganni tu mintu'
pa'tondokanna-

attu iato la natandai tau iato mai,
kumua Akumo tu PUANG.

¹⁶Iamote tu bating: la napobating tau;
la napobating pia baine dio lu mintu'
bangsa; la nabatingan Mesir sia mintu'
to budanna, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁷Iatonna taun ma'pessangpulo dua,
allo ma'pessangpulo limanna bulan
iato, rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku, Nakua:

¹⁸E ma'rupa tau, toloranni misa' bating
tu to budanna Mesir; la mupopengkalao
tu tau iato mai – iko sola mintu' pia
baine dio lu bangsa tarompo' – rokko
lino to mate, iamotu lako to mangka
mengkalao rokko panglamunan.

¹⁹Mindapara tu musau' kamaballoan?
Mengkalaomoko rokko ammu
dipamatindo sola to tang disunna'i!

²⁰Tau iato mai tibambang dio lu to
nakande pa'dang. Disorongammo
pa'dang: riu'i male tu Mesir sola mintu'
to budanna!

²¹Lan mai lino to mate la metamba
tu to lalong tarompo' lako kalena sia
lako mintu' to patunduanna kumua:
Mengkalaomo tu tau iato mai anna

matindo diong, iamotu to tang disunna'i, tu mangka nakande pa'dang.

²²Indeto dio nanii tu Asyur sola mintu' taunna, natikui panglamunanna tau iato mai; mintu' tau iato mai dipatei sia tibambang nakande pa'dang.

²³Iatu panglamunanna tau iato mai dio boko' lan garuang mandalan, iatu taunna untikui panglamunanna; mintu' tau iato tibambang nakande pa'dang, iamotu tau umpatale' katirambanan lan lu lino to tuo.

²⁴Inde dukato tu nanii Elam sola mintu' taunna untikui panglamunanna: mintu'nato dipatei, tibambang nakande pa'dang, iamotu to mengkalaomo rokko lino to mate, apa tae', nadisunna'i, iamotu to umpatale' katirambanan lan lu lino to tuo; totemo iatu tau iato situang siri'na sola tu to mangkamo mengkalao rokko panglamunan.

²⁵Dio lu tau dipatei diparandanammo patindoan sisola mintu' to budanna untikui panglamunanna, iamotu to tang disunna'i sola nasang sia dipatei pa'dang. Tonganna iatu katirambanan diona tau iato mai titale'mo lan lu lino to tuo; totemo iatu tau iato situang siri'na

sola tu to mangkamo mengkalao rokko panglamunan: dipasirau ta'nakmo sola tau dipatei.

²⁶Inde to dio den duka Mesekh-Tubal sola to budanna, natikui panglamunanna tau iato mai; mintu'nato tang disunna'i sia dipatei pa'dang. Tonganna tau iato mai umpatale' katirambanan lan lu lino to tuo.

²⁷Iatu to tibambang dio lu to tang disunna'i, tae' namatindo sisola to lalong, tu mengkalao rokko lino to mate situang pa'bunona, sia napadiong tau to' ulunna tu pa'dangna sia iatu kakadakeanna diong sola bukunna. Tonganna iatu katirambanan diona to lalong iato lan lu lino to tuo.

²⁸Apa iko, dio lu to tang disunna'i la munii matindo tita'tak-ta'tak sola tu mintu' to napatei pa'dang.

²⁹Inde to dio den duka tu Edom, sia iatu mai datunna sia mintu' arungna, tu dipamatindo sola to mangka dipatei pa'dang, moi anna to paa. Matindo duka tu tau iato mai sola to tang disunna'i, iamotu to mangkamo mengkalao rokko panglamunan.

³⁰Inde to dio den duka tu mai arung rampe daanna lu sola nasang sia mintu' to Sidon; tau iato mai mengkalaomo rokko sola tu tau dipatei, anna maila', moi anna patirambanni tau tu diona kuasanna. Tau iato mai tu tang disunna'i matindo sola to dipatei pa'dang sia situang siri'na sola tu to mengkalaomo rokko panglamunan.

³¹La natiro Firaun tu tau iato mai, anna umpakatana kalena diona to budanna. Iatu Firaun sola mintu' surodadunna dipateimo pa'dang, kadanNa Puangta PUANG.

³²Belanna iatu diona Aku napotiramban tau, la Kupatitale' lan lino to tuo; iamoto nadipamatindo dio lu to tang disunna'i sia to dipatei pa'dang, iamotu Firaun sola mintu' to budanna, kadanNa Puangta PUANG.

Yehezkiel ditolemo diangka' to ma'kampa

33:1-20

33 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

- ² E ma'rupa tau, ma'kadako lako sangbangsamu sia la mukua lako tau iato mai, kumua: Iake Kuparampoi pa'dang tu misa' tondok, anna pilei pa'tondokan tu tau misa' dio mai tangngana sia naangka' to ma'kampa,
- ³ anna tiroi to ma'kampa tu pa'dang urrampoi tondok iato, la napannoni tu napiri tanduk la umpaissanni tau,-
- ⁴ iake denni tau urrangi tu oni napiri tanduk, apa manoka dipakilala, narampo tu pa'dang umpisanni, manassa iatu rarana la sule langngan ulunna.
- ⁵ Narangimo tu oni napiri tanduk, apa manoka dipakilala; manassa iatu rarana la sule langngan ulunna; ke naturu'i tu pa'pakilala manassa napotilendok katuoanna dio mai kamatean.
- ⁶ Apa ianna tiroi to ma'kampa tu pa'dang sae anna tae' napannoni tu napiri tanduk, naurunganni tae' nadipaissanni tu to lan tondok, na rampo tu pa'dang sia umpatei misa' tau dio lu tau iato mai, manassa la dipatei natumang kakelokanna kalena, apa iatu rarana la Kutuntun lako to ma'kampa.
- ⁷ E ma'rupa tau, iatu iko Kuangka'moko to ma'kampana to Israel: Iammu rangi

kada sun dio randan dipudukKu, la mupakilala tu tau iato mai tete dio sangangKu.

⁸IangKu ma'kada lako to tang mekaaluk, kumua: E to tang mekaaluk, inang la mateko, apa tae' muma'kada la umpakilalai da naturu'i tu lalanna, ke susito manassa iatu to tang mekaaluk la mate natumang kakadakeanna, apa iatu rarana la Kutuntun lako kalemu.

⁹Apa iake mupakilalami tu misa' to tang mekaaluk la tibalik dio mai lalanna, apa tae' natibalik inde to dio mai, manassa la mate natumang kakadakeanna, apa mulendokammo tu katuoammu.

¹⁰Iamoto, e ma'rupa tau, ma'kadako lako to Israel kumua: Susite tu kadammi, mikua: Kapatodo-tintingangi sia kasalangki unti'tinkan iamo bannangna angki bonnong-umbamora la kikua tuo?

¹¹Ma'kadako lako tau iato mai kumua: La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, tae' naalai penaangKu tu kamateanna to tang mekaaluk, sangadinna mandu naala penaangKu, ke tibalikki tu to tang mekaaluk dio mai lalanna, anna tuo. Tibalikkomi, tibalikkomi dio mai lalan kadakemi.

Belanna ma'apari ammi la matera, e to Israel?

¹²Iamoto, e ma'rupa tau, ma'kadako lako sangbangsamu kumua: Iatu kamaloloanna to malambu' tae' na ia la ungkarimmanni, ke patodo – tintingi; sia tae' nala tobang tu to mekaaluk natumang katangmekaalukanna, ke mengkatoba'i dio mai katangmekaalukanna. Sia iake kasalammi tu to malambu', tae' nala tuo tete dio kamaloloanna.

¹³Iake ma'kadaNa' lako to malambu' kumua manassa la tuo, apa sande' lako kamaloloanna sia umpogau' tang malambu', manassa moi misa' tu mintu' apa malambu' napogau' tae'mo nala dibilang, sangadinna la mate natumang apa tang malambu' napogau'.

¹⁴Sia iake ma'kadaNa' lako to tang mekaaluk kumua: Manassa la mateko apa mengkatoba' dio mai kasalanna sia umpogau'i tu salunna sia kamaloloan-

¹⁵ke umpasulei tu apa dipa'pentoean tu to tang mekaaluk, sia ussondai tu apa mangka dirampa, sia lolang unturu' apa dipondok, tu umpabu'tu katuoan, naurunganni tae'mo napogau' apa tang

malambu' – manassa la tuo, tae' nala mate.

¹⁶Anna moi misa' tu kasalan mangka napogau' tae'mo nadibilang lako kalena; umpogau'mo salunna sia kamaloloan, dadi manassa la tuo.

¹⁷Ma'kada tu mai sangbangsamu nakua: tae' anna malambu' tu lalanNa Puang, namoi to lalannari ia, tu tang malambu'.

¹⁸Iake memboko'mi tu to malambu' dio mai gau' malambu'na, ianna pogau' tang malambu', manassa la napomate tu iannato.

¹⁹Apa iake denni misa' to tang mekaaluk mengkatoba' dio mai katangmekaalukanna sia umpogau'i tu salunna sia kamaloloan, manassa la napotuo tu iannato.

²⁰Apa ma'kadakomi, kumua: Tae' namalambu' tu lalanNa Puang: Aku la umpaolaikomi salu, pantan sitinaya penggauranna, e to Israel.

Kareba diona Yerusalem ditalo

33:21-33

²¹Iatonna taun ma'pessangpulo duanna kadipaliranta, bulan ma'pessangpulo,

allo ma'pellimanna lan bulan iato,
rampomi tu misa' to lussu' dio mai
Yerusalem umbanna' kareba nakua: Iatu
kota talomo!

²² Nata'paimo' limanNa PUANG tonna
ibongi, tonna tae'pa nasae tu to lussu':
iatonna sattu'mora nasae lako kaleku tu
to lussu' tonna melambi', Nabungka'mi
Puang tu pudukku sia tae'mo kumamang.

²³ Rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku Nakua:

²⁴ E ma'rupa tau iatu tau torro dio
inan daun-lauan lan tondok Israel
ma'kada nakua: Iatu Abraham ia manna
misa-misai, anna pomana'i tu tondok
iato; kami budakan diben dukakan tu
tondok iato la kipomana'.

²⁵ Iamoto, ma'kadako lako tau iato mai
kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: Mikande tu duku' sola
rarana, sia mentingarakomi lako rapang-
rapang dipodeata sia umpatibollokomi
rara, umba mikua la umpomana'i tu
tondok iato?

²⁶ Sakka' bangkomi la ma'pa'dangi, sia
umpogau'komi apa megallian, sia pantan
urruttakkikomi baina solami – umba la
mikua umpomana'i tu tondok ia to?

²⁷ Susito la mukua lako tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: La lelukraka tuoKu, minda-minda tu lan inan daun-lauan la tibambang nakande pa'dang; minda-minda tu dio lu padang, la Kuben olo'-olo' nakande; na minda-minda tu lan tambakuku sia lan lo'ko' la mate nabaa ra'ba biang.

²⁸ La Kupopempadang lo'bang tu tondok iato sia la Kupopendadi misa' padang sanggang, sia la Kusabu'i tu kuasa tarompo'na sia mintu' buntunna Israel la makarorong, naurunganni moi misa' tau tae' unnolai.

²⁹ Maneri natandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kupopempadang lo'bangmi sia Kupopendadi misa' padang sanggang tu tondok iato, natumang mintu' penggauran megallian tu mangka napogau'.

³⁰ E ma'rupa tau, iatu sangbangsamu sipa'kada-kada diona iko dio to' rinding tembo' sia dio to' baba banua: iatu misa' ma'kada lako solana, pantan lako siulu'na: Maiko sia perangii ba'tu la kada umba tu sae dio mai PUANG.

³¹ Rampomi tu tau iato mai mati' kalemu ma'lole'-lole', anna unno'ko' dio tingayomu susito kombongangKu sia naperangi tu kadammu, apa tae' naturu'i; kada kaboro' lan sadangna, apa iatu penaanna umparinaa-naa bang saro bu'tu kadake.

³² Tonganna ikomo tu butung misa' nanian umpadosso inaa lako tau iato mai, tu ma'rio-rio oninna, tu sipatu dipasiala oni-onian dritii. Narangi sia tu kadammu, apa tae' bang naturu'i.

³³ Apa ianna rampomo tu iannato – tonganna inang la rampo – maneri natandai tau iato mai, kumua denmo misa' nabi lan lu tanggana.

PUANG **kalena tu to mangkambi'** **masokanna taunNa**

34:1-31

34 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, ma'nubua'ko unnea mintu' to mangkambi'na Israel, ma'nubua'ko sia ma'kadako lako tau iato mai, iamotu to mangkambi', mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG,

Nakua: Upu' allona tu to mangkambi'na Israel, tu kalena manna nakambi'! Iatu mai to mangkambi' tang dombaraka ia tu sipatu nakambi'?

³Iatu lompona mikande, sia mipotamangkale tu bulunna, apa tae' ammi kambi'i tu mai domba iato.

⁴Iatu tang nabelanna tae' mipamatoto'i, iatu masakinna tae' midampii, iatu dibangkeinna tae' mibimbinni, iatu pusanna tae' mipasulei sia iatu pa'dena tae' midaka'i sangadinna makarra'komi sia masa'ga'komi umparentai.

⁵Tisambo'-sambo'mi tu tau iato mai, belanna tae' to mangkambi'na, sia napokande mintu' olo'-olo' dio lu padang, susimoto tu tau iato mai tisambo'-sambo'.

⁶Iatu mai dombaku pusa dao lu mintu' buntu sia dao lu mintu' tanete madao; sia tisambo'-sambo' tu mai dombaku dao te kuli'na padang, na moi misa' tau tae' bang umpoinaai, ba'tu undaka'i.

⁷Iamoto, perangii tu kadanNa PUANG, e mintu' to mangkambi'.

⁸La lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, belanna iatu dombaKu naporampan sia napokande mintu'

olo'-olo' dio lu padang kataeranna to mangkambi'na – belanna iatu mai to mangkambi'ku tae' napoinaai tu mai dombaKu; iatu mai to manglaa kalena manna nakambi', apa iatu mai dombaKu tae' nakambi'i-

⁹ iamoto, e kamu mintu' to mangkambi' perangiimi tu kadanNa PUANG.

¹⁰ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoi tu to mangkambi' iato! La Kutuntun tu mai dombaKu dio mai limanna, sia la Kupasoro' mangkambi'. Iatu to mangkambi' tae'mo anna ungkambi' kalena, sia la Kurampanan tu dombaKu lan mai sadangna, naurunganni tae'mo napokandei tau iato mai.

¹¹ Belanna inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa Aku kalena la umpoinaai tu mai dombaKu sia la untiroi;

¹² Susi misa' to mangkambi' untiro baanan dombana, ke dioi lu tangnga domba tisambo'-sambo'na, la susi dukaNa' to untiro dombaKu sia urrampananni dio mai mintu' inan, tu nanii tisambo' male tonna allo massalebu' sia mapittuk.

¹³ AngKu solanni tassu' tu tau iato mai dio mai mintu' bangsa sia la Kupasipulung dio mai mintu' tondok, angKu baai lako padangna; sia la Kukambi' dao lu mintu' buntunna Israel, dio lu randan salu'-salu' sia lako mintu' inan tu nanii tau torro, lan tu tondok.

¹⁴ Tau iato mai la Kukambi' dio lu padang maluna riunna sia iatu inan dinii uningkambi'i la dao buntu malangka'na Israel. Inde to la nanii silengaran lan inan melo dinii uningkambi'i sia uningkande riu dio lu padang malompo dao lu mintu' buntu Israel.

¹⁵ Aku kalena la uningkambi'i tu mai dombaKu sia Aku kalena umpalenga'i, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁶ Iatu mai pa'dena la Kudaka' sia iatu pusanna la Kupasule; iatu dibangkeinna la Kubimbin sia iatu masakinna la Kupamatoto', apa iatu malompona sia iatu mawatangna la Kusanggunggi. La Kukambi' susi sipatunna dipogau'.

¹⁷ Na kamu, e dombaKu, kadanNa Puangta PUANG, manassa la Kupaolai salunna simisanan tu domba sia bembe' – tu mai domba laki sola bembe' laki –.

¹⁸Tang namosoporokomika uningkandei tu riu maluna dio padang lombo, ammi lullu'i lette'mi tu mai tang mipuranna; tang namosoporokomika unniru'i tu uai malinnong, ammi lutu-lutui lette'mi tu torrona?

¹⁹Sipaturaka tu mai dombaku uningkandei tu apa mangka nalullu' lette'mi sia unniru'i tu apa mangka nalutu-lutu lette'mi?

²⁰Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako tau iato mai, Nakua: Manassa Aku kalena la umpaolai salu tu domba malombo na iatu domba madoko.

²¹Belanna miparussunni sa'demi sia palempengmi tu tang nabelanna sia mipaserokki tandukmi sae lako miula' lako salian,

²²iamoto la Kurampanan tu mai dombaKu, damo nadipakande; la Kupaolai salunna tu domba misa' sola tu misa'nao.

²³Attu iato la Kuangka' tu misa' to mangkambi' dio lu tau iato mai, tu la uningkambi'i, iamotu Daud, taungKu. Iamoto tu la uningkambi'i tau iato mai, sia dadi to mangkambi'na tau iato mai.

²⁴ Akumote, tu PUANG, la napoKapenomban, anna Daud, taungKu, la dadi arung dio lu tau iato mai. Akumote, tu PUANG mangka umpokadai tu iannato.

²⁵ La untananNa' misa' basse kamarampasan sola tau iato mai sia la Kusarapai tu mintu' olo'-olo' masuru lan mai tondok iato, naurunganni ma'din torro marampa' tu tau iato mai dio padang aak sia mamma' lan lu pangala'.

²⁶ La Kupadadi kamauparan tu tau iato mai, ondongpi tu mintu' apa untikui taneteKu, sia la Kupasaeen uran ke attunnai; la dadi uran ma'palobo'.

²⁷ Iatu mai mintu' kayu dio lu padang la umpalao buanna sia iatu padang la umpakendek burana. La manaman tu tau iato mai tuo dio lu padangna. Anna tandai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kurebongi tu batang ayokana sia Kurampanan lan mai limanna to umpokaunanni.

²⁸ Natae'mo naporampanni mintu' bangsa, sia tae'mo nala ungkandei olo'-olo' dao kuli'na padang, sangadinna la torro marampa' sia moi misa' tau tae'mo umpatiramban lenni.

²⁹ La Kupakendekan bura padang kalelean tu tau iato mai, naurunganni tae'mo tau lan tondok iato nabaa karorian sia tae'mo la umpassanni tu pelo'bona mintu' bangsa.

³⁰ Anna issanni, kumua Akumo tu PUANG, Kapenombanna, urrondongi, na tau iato mai, iamotu to Israel, taungKu, kadanNa Puangta PUANG.

³¹ Kamumo tu dombaKu, iamotu domba Kukambi'; kamumo tu toline, na Aku tu Kapenombammi, kadanNa Puangta PUANG.

PUANG **umpapakkanni Edom**

35:1-15

35 ¹ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku Nakua:

² E ma'rupa tau, mentingo lakoko buntu Seir, ma'nubua'ko unneai,

³ mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoiko buntu Seir! La kue'te' tu limangKu unneako la Kupopempadang aakko sia la Kupadadiko misa' tondok sanggang.

⁴Iatu mai kotamu la Kupadaun-lauan, sia la mem pandang lo'bangko, ammu tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁵Belanna mupatontong bang tu kasiualian sia musorong tu to Israel lako pa'dang ma'kande pu'pu', tonna lambi'mi attu kasangganna, tonna ma'katampakannamo diukung tu kakadakeanna,

⁶iamoto, la lelu kraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, la Kupadadio to'doan rara; sia la naula' sumpuko rara, belanna tae' mutipodo' umpatibollo rara, iamoto naula' sumpuko rara.

⁷La Kupopempadang aak tu buntu Seir sia la Kupadadiko misa' tondok sanggang sia la Kumangsanni inde to dio minda-minda tu male tama sia sun lan mai.

⁸Iatu mai buntunna la Kupasitutu'i to dipatei. Dao lu mintu' tanetemu sia diong lu lombokmu sia dio lu mintu' randan salu'-salu'mu la nanii tibambang tu to nakande pa'dang.

⁹La Kupopempadang lo'bangko sae lakona; iatu mai kotamu tae'mo nala dipa'tondokki, ammu tandai kumua Akumo tu PUANG.

¹⁰ Belanna ma'kadako mukua: Iatu bangsa da'dua sola tu tondok da'dua la kupoapa; la taala tapomana'i – moi anna tempon dio mai dio tu PUANG-

¹¹ iamoto, la lelukraka tuoKu, kadanNa Puangta PUANG, sitinaya tu kasengkeammu sia kapangimburuammu tu mupakitan tau iato mai napobua' mabiri'mu, la Kupogau' duka susito sia la Kupa'pekitanan tu Kaleku dio lu tau iato mai, ke la Kupaolaiko salu.

¹² Ammu issanni, kumua Akumo tu PUANG. Kurangimo tu mintu' kada solang, tu mupokada unnea buntunna Israel, kumua: sanggangmo diben nasangmokan, la kunii undaka' kande.

¹³ Inang tang mulapinamMo' puduk sia buda kada kapua mukuanNa'. Kurangi nasang sia tu iannato.

¹⁴ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: La Kupopempadang lo'bangko, anna parannu tu mintu' issinna lino.

¹⁵ Susitu kasendeammu, belanna sanggangmo tu mana' to Israel, la susi dukato Kupogau' lako kalemu: la mempadding lo'bangko, e iko buntu Seir, ondongpi e iko mintu' lili'na Edom. Anna tandai tau, kumua Akumo tu PUANG.

Israel dipasule tama dandanna sia dipemaseroi

36:1-38

36 ¹E ma'rupa tau, ma'nubua'ko diona mintu' buntunna Israel, kumua: E buntunna Israel, perangii tu kadanNa PUANG.

²Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Belanna ma'kadamo tu uali diona kamu kumua: Pallakko, iatu mintu' tanete sipamula lino, taalamo tapomana'.

³Iamoto ma'nubua'ko sia ma'kadako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tonganna belanna nasanggangkomi sia nalullu'komi tau dio mai mintu' sulapa', kumua anna alakomi napomana' mintu' bangsa torronapa, sia belanna naulelean kadakekomi sia napalele bekokomi tau.

⁴Iamoto, e buntunna Israel, perangii tu kadanNa Puangta PUANG. Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako mintu' buntu, tanete, randan salu'-salu' sia lombok, lako inan daun-lauan talo sia lako kota lo'bangmo, tu naporampan

sia napoparumbasan mintu' bangsa
torronapa tiku lao.

⁵Iamoto, inde sia tu kadanNa
Puangta PUANG Nakua: Tonganna
mangkaMo' ma'kada situang api
kapangimburuangKu la unnukungi tu
bangsa torrona sia mintu' Edom, tu
umpamanassai la unnalai napomana' tu
tondokKu situang kasendean kapuana
sia katangpabilangan kapuana, kumua
nasarrinni.

⁶Iamoto, ma'nubua'ko diona padangna
Israel sia ma'kadako lako mintu' buntu
sia tanete, lako randan salu'-salu' sia
lombok, kumua: Inde sia tu kadanNa
Puangta PUANG, Nakua: Manassa
ma'kadaNa' tete dio kapangimburuangku
sia kare'dekanna ara'Ku, Kukua: Belanna
mipassanmo tu kadilo'boanna tu mintu'
bangsa,

⁷iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG, Nakua: UmpalaoNa' sumpa
Kukua: Tonganna mintu' bangsa
untikuikomi la umpassan kalena
kadilo'boanna.

⁸Apa kamu, e mintu' buntunna Israel,
la mentarukkomi sia la mipadenan

buammi tu Israel, taungKu, belanna mandappi'mo tu kasaeanna.

⁹ Belanna manassa la saeNa' lako kalemi sia la ma'palumati'Na', ammi diposara' sia diambo'i.

¹⁰ Sia la Kupopemba'ka' tu tau, tu untongkonnikomi dao, iamotu mintu' to Israel sola nasang; iatu mintu' kota la dipa'tondokki sule sia iatu mintu' inan daun-lauan la dibangun sule.

¹¹ La kupamakamban tu tau sola patuoan untongkonnikomi, anna memba'ka' sia membatu', la Kupakaissikomi susito allo mangka diboko' sia la Kukamaseikomi tu mipomelona losong na iatonna dolona, ammi tandai kumua Akumo tu PUANG.

¹² Sia la Kupalolangikomi tau, iamotu Israel, taungKu; tu unnalakomi napomana' sia napotaa mana'komi, sia tae'mo mila umpasisayuranni anak.

¹³ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Belanna napokada tau diona kalemu kumua: Ikomo misa' tondok pangampello' tau, sia umpasisayuranni anak tu taunna,

¹⁴ iamoto tae'mo ammu la unnampello' tau sia tae'mo mula umpasisayuranni

anak tu taummu, kadanNa Puangta
PUANG.

¹⁵ Sia tang la Kuparangiimoko petellena
mintu' bangsa sia tae'mo mula
umpassanni tu pelo'bona mintu' to
sangpetayanan, sia tae'mo mula
umpasisayuranni anak tu taummu,
kadanNa Puangta PUANG.

¹⁶ Rampomi tu kadanNa PUANG lako
kaleku, Nakua:

¹⁷ E ma'rupa tau, iatonna torropa
lan tondokna tu to Israel, naruttakki
napobua' kedona sia penggauranna.
Butungi to baine nalambi' bulanna, susi
dukato tu penggauranna tau iato mai dio
pentiroKu.

¹⁸ Iamoto Kubarrakanni tu kare'dekan
ara'Ku lako tau iato mai natumang
rara mangka napatibollo sia belanna
naruttakki tete dio rapang-rapang
dipodeatanna.

¹⁹ Kupatisambo' tu tau iato mai dio lu
mintu' bangsa, naurunganni titale' dio
lu mintu' tondok; Kuukungmo sitinaya
kedona sia penggauranna.

²⁰ Umba-umba nanii rampo dio lu
mintu' bangsa napamatuna tu sanga
madatungKu, belanna napokada tau

diona a'ganna nakua: Iate tau iate mai taunNa PUANG, apa moi susito inang tassu' duka ia dio mai tondokNa.

²¹ Kukarintinni tu sanga madatungKu, tu mangka napamatuna to Israel dio lu mintu' bangsa, tu nanii rampo lako.

²² Iamoto, pokadanni to Israel kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tae' kumua bannang dio kamu, angKu pogau'i, e to Israel, sangadinna bannang diori sanga madatungKu, tu mangka mipamatuna dio lu mintu' bangsa, tu minii rampo lako.

²³ La Kupamadatu tu sanga pasareongangKu tu mangka dipamatuna dio lu mintu' bangsa, sia tu mangka mipamatuna dio lu mintu' bangsa, kumua Akumo tu PUANG, kadanNa Puangta PUANG, ke Kupamanassai dio pentirona tau iato mai, kumua Akumo tu To madatu.

²⁴ La Kualakomi dio mai mintu' bangsa sia la Kupasipulungkomi lan mai mintu' tondok, angKu baakomi tama tondokmi.

²⁵ La Kubura'komi uai masero, ammi masero; la Kupamaserokomi dio mai mintu' kamaruttakammi sia dio mai mintu' rapang-rapang dipodeatammi.

²⁶ La Kubenkomi penaa ba'ru sia la Kupatamai sumanga' ba'ru tu ba'tengmi; na iatu penaa batu la Kualai dio mai kalemi, angKu benkomi penaa duku'.

²⁷ La Kubenkomi PenaangKu la tama ba'tengmi sia Kupadadikomi to unturu' apa Kupondok sia makaritudu umpogau' atorangKu.

²⁸ La torrokomi lan tondok mangka Kukamasean nene' to dolomi, angKu potaukomi, na Aku mipo Kapenomban.

²⁹ La Kulendokangkomi dio mai mintu' kamaruttakammi sia la Kutambai sae tu gandung, angKu popemba'ka'i sia tae'mo nala urrampoikomi karorian.

³⁰ Ondongpi la Kupatarri' tu mai buah kayu sia la Kupopemba'ka' tu bura padang, kumua damo naruakomi pelo'bo dio lu mintu' bangsa napobua' karorian.

³¹ Attu iato la mikilalai tu kedo kadakemi sia penggauran tang melomi sia mikagi'gi' tu kalemi natumang kakadakeammi sia penggauran megallianmi.

³² Tangia bannang dio kamu, angKu pogau'i te, kadanNa Puangta PUANG; melo miisanni! Sipatukomi la masiri' sia

maila', natumang penggaurammi, e to Israel.

³³Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG Nakua: Iake Kupamaserokomi dio mai mintu' kakadakeammi, la Kupakeissi sule tu kota sia la Kubangun sule tu inan daun-lauan.

³⁴Iatu mai padang sanggangmo la dipadanun sule la ussonda padang lo'bang, la natiro mintu' to lendu' lalan.

³⁵Sia la ma'kada tu tau, nakua: Iate tondok iate tu talomo, susimo pa'lak Eden; iatu mintu' kota tu disanggang sia diro'pok sia daun-lauan, dipamatoto'mo sule sia dipa'tondokki.

³⁶La naissan mintu' bangsa torronapa untikuikomi, kumua Akumote, tu PUANG, umbangunni sule tu apa sanggangmo sia untananni tu apa talo. Akumote, tu PUANG, mangka umpokadai tu iannato sia Aku dukamo la umpogau'i.

³⁷Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iate iannate la Kupalalo duka tu pengkamoyana to Israel, kumua la Kupopemba'ka' tu tau iato mai, na iatu bilanganna la pada tuntunan domba budanna.

³⁸ Pada tu tuntunan domba dipemalaran, iamotu pada tuntunan domba dio Yerusalem, ke pa'gauran, la susi dukato tu mintu' kota sanggang naponnoi tuntunan tau. Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu PUANG.

Kamalimbangananna Israel sule

37:1-14

37 ¹ Ta'kala Naremme'na' PUANG, anna tiakka' tu penaangku, Nasolanna' PUANG lako salian, anNa patorrona' diong misa' lombok, ponno buku to mate.

² Nasolammo' ullilingi tiku lao, a'a titale' tongammo diong lombok, sia tiromi, sirangkean bangmo.

³ Ma'kadami lako kaleku, Nakua: E ma'rupa tau, ma'dinraka te buku iate mai tuo sule? Mebalimo' kukua: O Puangta PUANG, Kamu unnissanni tu iannato.

⁴ Ma'kadami lako kaleku Nakua: Ma'nubua'ko diona te buku iate sia kuanni kumua: E buku rangke, perangii tu kadanNa PUANG.

⁵Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG lako mintu' buku iate, Nakua: Manassa la Kupatamaikomi penaa, ammi tuo sule;

⁶sia Kupalakoikomi ura', la Kupale'ke'ikomi duku', la Kupaputu'ikomi kuli', angKu patamaikomi penaa, miurunganni tuo sule; ammi tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁷Ma'nubua'mo' susitu mangka dipasananna', apa mane ma'nubua'na', ta'pa denmi misa' garese, pakalan denmi misa' kapanggegasan, anna male sikande tu mintu' buku, susi kasikandeanna siamo.

⁸Kutiromi tu mai ura' ta'pa lako sia iatu duku' le'ke' lako, anna putu'i kuli', apa tae'pa penaa lan.

⁹Ta'kala ma'kadaMi lako kaleku, Nakua: Ma'nubua'ko lako penaa iato, ma'nubua'ko e ma'rupa tau, ammu ma'kada lako penaa iato, mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG: E penaa, saeko dio mai tetuk a'pa'na mata angin, ammu pamurru'i te to mate iate, anna tuo sule.

¹⁰Ma'nubua'mo' susitu Napasananna'; tamami tau iato mai tu penaa, anna tuo

sule sia bendan: iamotu misa' tuntunan surodadu lendu' tongan kapuana.

¹¹ Ma'kadaMi lako kaleku, Nakua: E ma'rupa tau, iate mintu' buku iate, iamo mintu' to Israel. Tonganna ma'kada tu tau iato mai nakua: Iatu mai bukungki marangkemo sia ka'tumo tu rannungki, upu'mo alloki.

¹² Iamoto, ma'nubua'ko ammu ma'kada lako tau iato mai kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kubungka' tu mintu' panglamunammi sia la Kupakendekkomi lan mai panglamunammi, e taungKu, angKu solangkomi lako tondok Israel.

¹³ Maneri mitandai, kumua Akumo tu PUANG, ke Kubungka'mi tu panglamunammi, sia ke Kupakendekkomi lan mai panglamunammi, e taungKu.

¹⁴ Sia la Kupatamaikomi Penaangku, ammi tuo sule, sia la Kupatorrokomi dao pandangmi, ammi tandai, kumua Akumo, tu PUANG, mangkamo umpokadai tu iannato sia umpogau'i, kadanNa PUANG.

Kasiumpuranna Israel sola Yehuda**37:15-28**

¹⁵ Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

¹⁶ E ma'rupa tau, alako kayu sangpolo, ammu sura'i dio, kumua: iate kayu iate kayunna Yehuda sia to Israel, tu naala lili'na; ammu ala kayu senga' pole' sangpolo, ammu sura'i dao kumua: Iate kayu iate kayunna Yusuf – iamotu kayunna Efraim – sia mintu' to Israel, tu naala lili'na.

¹⁷ Ammu pasikandei sola duai, anna dadi misa' kayu, naurunganni misa' kayu lan limammu.

¹⁸ Iake nakutanaiko bangsamu, kumua: La Mipokadanrakannika kumua apara misanga to?

¹⁹ Ammu ma'kada lako kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kuala tu kayunna Yusuf – iamotu kayunna Efraim – sia suku Israel tu naala lili'na, sia Kupasikandei sangpolo kayunna Yehuda, angKu padadii naurunganni misa' kayu lan limangKu.

²⁰ Melo ke iatu kayu duang le'to, tu musura'i dio, lan limammu dio pentirona tau iato mai,

²¹ ammu ma'kada lako mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kuala tu to Israel dio mai mintu' bangsa tu nanii male: sia la Kupasipulung dio mai mintu' inan, angKu solanni lako tondokna.

²² La Kupamisa'mora bangsa tu tau iato mai lan tondok, dao buntunna Israel, sia misa'mora datu la undatui sola nasangi; tae'mo nala da'dua bangsa sia tae'mo nala dipada'dua kadatuan.

²³ Tae'mo anna ruttakki rapang-rapang dipodeatanna tu kalena sia apa megallianna sia mintu' kapatodo-tintinganna, sangadinna la Kurampanan tu tau iato mai dio mai kamembokoranna, tu napobannang kasalan, sia la Kupamasero, naurunganni iatu tau iato mai Kupotau na Aku napoKapenomban.

²⁴ Na Daud, taungKu, tu la undatui sia misa'mora to mangkambi' tu la uningkambi'i sola nasangi. Anna turu'i tu apa Kupondok sia la nakaritutui sia la napogau' tu atorangKu.

²⁵ Anna torro lan tondok Kukamasean Yakub, taungKu, tu mangka nanii torro nene' to dolona; manassa la torro lan, la tau iato mai la anakna la mintu' lanto mimi'na sae lakona, na Daud, taungKu, la napoarung sae lakona.

²⁶ La untananNa' misa' basse kasikaeloan sola tau iato mai, anna dadi misa' basse tontong sae lakona; sia la Kukamasean misa' inan sia la Kupopemba'ka' na iatu inan maindanKu la Kupatontong bendan lan lu tangngana sae lakona.

²⁷ Iatu inanKu la dio tau iato mai; la napoKapenombanNa' tu tau iato mai sia la Kupotau.

²⁸ Anna tandai mintu' bangsa, kumua Akumo tu PUANG, tu umpamarimbangan to Israel, belanna iatu inan maindanKu bendan dio lu tangngana tontong sae lakona.

Kaditaloanna Gog

38:1–39:29

38 ¹Rampomi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

- ² E ma'rupa tau, mentingo lakoko Gog lako tondok Magog, arung tarompo'na Mesekh sia Tubal, ammu ma'nubua' lako,
- ³ mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoiko e Gog, arung tarompo'na Mesekh na Tubal!
- ⁴ La saeNa' unnalako sia la kupakadangi kadangan tu parangka sadangmu, Kupatassu'ko male sola mintu' surodadummu, iamotu mintu' darang sia pakkandarang, sakka' pa'bunona, iamotu misa' tuntunan kapua, ma'pakolong sia ma'balulang; iatu mintu' tau iato biasa ma'pa'dang.
- ⁵ Menturu' duka tu to Persia sia to Etiopia na to Put, sakka' nasang balulang sia songko' bassi;
- ⁶ sia Gomer sia mintu' surodadunna; sia to Togarma, tu mambela rampe daanna lu sola mintu' surodadunna buda bangsa musolan.
- ⁷ Ma'kamandi'ko sia ma'pasakka'ko, la iko sia iatu mintu' to parari tu unturu'ko; iko la dadi pangulunna.
- ⁸ Iake lendu'mi ba'tu sangapa-apa attu, maneroko dipokadan parenta; iake nalambi'mi tu taun la sae, la ke'de'moko ullaai tu tondok iato, tu mangka dipasule

dio mai kasirarian, iamotu misa' bangsa, tu mangka dipasipulung dio mai mintu' bangsa dao buntunna Israel, tu masaimo mepadang talo, apa disolammo sun dio mai mintu' bangsa; anna torro marampa' sola nasang.

⁹Iatonna attu iato la ke'de'ko susi misa' guntu' mane la sae; la susiko gaun tu untutu'i kuli'na padang, la iko sola mintu' sorodadummu sia buda bangsa, tu musisolan.

¹⁰Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Attu iato la bu'tu ba'tu pira-pira pa'timbangan lan penaammu; ammu tangnga' apa kadake.

¹¹La ma'kadako kumua: la ke'de'na' untamai misa' tondok, tu kampong manna, la ullaoina' to rapa', tu to torro manaman, iamotu mintu' kampong tang dirinding tembo', tang disalli' sia tae' babanganna;

¹²la urrampa sia la ussarrinni mintu' apanna, la umpata'pai limammu tu mai inan daun-lauan, tu diniuomo sule sia ullaoui misa' bangsa, mangka dipasipulung dio mai mintu' bangsa, tu unnappa' patuoan sia barang apa, sia torro lan tanggana lino.

¹³ La nakuanko Syeba, Dedan sia to ma'balilinna sia to paana Tarsis, kumua: Saerokomika la mangrampa, mitambairaka tu mintu' surodadummi la ussarrinni mintu' apa, la unnala salaka sia bulaan, la unnappa' patuoan sia barang apa, sia la mangrampa buda?

¹⁴ Iamoto, ma'nubua'ko, e ma'rupa tau, sia ma'kadako lako Gog, mukua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tae'raka musa'ding tu attu, nanii torro manaman to Israel, taungKu?

¹⁵ Sia la ke'de'ko dio mai inanmu, munii torro, dio mai inan mambela rampe daanna lu, iko sia buda bangsa musolan, pakkannarang nasang, misa' tuntunan kapua sia buda surodadu,

¹⁶ sia la ke'de'ko ullaoi Israel, taungKu, susito misa' gaun ussamboi padang. Lan attu la sae la Kupake'de'ko ullaoi tondokKu, anna tandaiNa' mintu' bangsa, ke Kupamanassai lako kalemu, e Gog, dio pentirona tau iato mai, kumua Akumo tu To maindan.

¹⁷ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tae'raka na iko, tu mangka Kupokada a'gammu dolona nalopian mintu' taungKu, iamotu mai nabi Israel,

tu ma'nubua' allo iato ke taunoi, kumua la Kupasaeko ullaoi tau iato mai.

¹⁸ Apa attu iato, ke saei tu Gog ullaoi tondok Israel, kadanNa Puangta PUANG, manassa iatu kare'dekan ara'Ku la ma'pamurru' lan mai illongKu,

¹⁹ sia tete dio kapangimburuangKu sia kasengkeangKu, tu dukku-dukku, angKu ma'kada kukua: manassa allo iato la narampoi lino' kapua tu tondok Israel.

²⁰ La ma'parondo dio oloKu tu mai bale lan lu tasik sia manuk-manuk dao lu langi', olo'-olo' dio lu pandang sia mintu' olo'-olo' mendonglo', tu menono' dao kuli'na pandang sia mintu' toline, tu tuo dao kuli'na pandang; mintu' buntu la tuan, mintu' aa' mi'lan la umbanasa sia mintu' rinding tembo' la ro'pok.

²¹ Attu iato la Kutambai tu pa'dang la ullaoi tau iato dao lu mintu' buntungKu, kadanNa Puangta PUANG; iatu pa'dangna tau la ullaoi solana.

²² Sia la Kuukung Kuparampoi ra'ba biang sia to'doan rara; la Kupauranni uran kamban, uran batu, api sia solo' tu tau iato sola mintu' surodadunna sia iatu bangsa buda nasolan.

²³ La Kupasombo tu Kaleku, kumua pasareongan sia madatu sia umpa'petandan Kaleku lako buda bangsa anna tandai, kumua Akumo tu PUANG.

39 ¹ E iko ma'rupa tau, ma'nubua'ko lako Gog, ammu ma'kada kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Manassa la Kulaoiko, e Gog, arung tarompo'na Mesekh na Tubal.

² La saeNa' unnalako sia Kuula'iko male sia la Kupake'de'ko dio mai inan mambela rampe daanna lu sia la Kusolangko langngan mintu' buntunna Israel.

³ La Kusa'pa tu pana anna tobang dio mai lima kairimmu sia Kuronnosan tu anak pana dio mai lima kananmu.

⁴ La tibambangko mate dao buntunna Israel, iko sola mintu' bangsa tu musolan: la Kupakandeiko langkan, iamotu manuk-manuk ma'rupa-rupa pani'na, sia olo'-olo' dio lu padang.

⁵ La tibambangko mate dio lu padang kalua', belanna mangkamo Kupokada tu iannato, kadanNa Puangta PUANG.

⁶ La Kuleba' api tama tu Magog sia iatu mai to torro manaman dio lu tondok

ma'biring tasik, anna tandai, kumua Akumo tu PUANG.

⁷La Kupa'petandan tu sanga madatungKu dio lu to Israel, taungKu, tae'mo angKu la unneloranni tu sanga madatungKu, la dipamatuna; anna tandai mintu' bangsa, kumua Akumo tu PUANG, tu masero dio lu to Israel.

⁸Manassa iatu iannato la rampo sia la dadi, kadanNa Puangta PUANG; iamora te tu allo mangka Kupokada.

⁹Iatu pa'tondokan kota Israel la sun la umpadukku api la umballai tu mintu' pa'buno, iamotu balulang sia pakolong, pana sia anak pana, pelonga' sia doke, pitung taun la nanii tau iato mai umpadukkui api te mintu'nate.

¹⁰Naurunganni tae'mo anna lao unnala kayu tutungan lako padang, ba'tu unte'tek ranga'-ranga' lan mai pangala', belanna iatu pa'buno iato iamo la natutung. Susimoto tu tau iato mai la urrampa apanna tu tau mangka umpangrampai sia ullo'do' apanna tu tau mangka umpanglo'do'i, kadanNa Puangta PUANG.

¹¹Attu iato la Kuben misa' inan tu Gog, tu la nanii panglamunanna dio

Israel: iamotu Lombok to lendu', dio rampe matallona tasik; anna ampangi tu lalanna to lendu'. Inde to dio la nanii tau ullamunni tu Gog sola mintu' to budanna, anna sangai tau: Lombok to budanna Gog.

¹² Nalamunni to Israel tu tau iato mai, la usseroi tondok pitung bulan.

¹³ Mintu' tau lan tondok la ullamunni, na iatu iannato la umpakalelean sanganna tu tau iato mai, ke attunnamo umpakala'bi' Kaleku, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁴ Iatu tau iato mai la unnangka' tau, tu dipatage'i male ullelei mintu' tondok la ullamunni tu mintu' to lendu', tu torrora dao lu padang, sia la usseroi tu mai padang. Iake lendu'mi pitung bulan naparessami tu iannato.

¹⁵ Ianna lao tu tau iato mai ussalongi tondok, anna misa'i tu tau iato mai untiroi tu buku tolino, la naosokki misa' tanda inde to dio sae lako nalamun to manglamun diong lombok to budanna Gog.

¹⁶ Den duka sanganna misa' kota disanga: To buda; la naseroi tau iato mai tu tondok.

¹⁷ E ma'rupa tau, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Pokadai lako mintu' manuk-manuk, tu ma'rupa-rupa pani'na sia lako mintu' olo'-olo' dio lu padang, kumua: sipulungkomi ammi pada sae, sia sirampunkomi dio mai mintu' inan lako pemala' pangrere' iato tu Kutunuangkomi, iamotu misa' pangrere' kapua dao lu buntunna Israel: kandekomi duku' sia iru'komi rara.

¹⁸ Iatu duku'na mintu' to lalong la mikande sia rarana mintu' arungna lino la miiru', iamotu domba laki, anak domba, bembe' laki, sapi laki, patuoan malompo nasang dio mai Basan.

¹⁹ La ungkandekomi lompo sadia'mi sia la unniru'komi rara samalangomi dio mai pemala' pangrere', tu Kutunuangkomi.

²⁰ Ondongpi dao medaKu la minii dipedia'iarang, pakkandarang, to lalong sia ma'rupa-rupa surodadu, kadanNa Puangta PUANG.

²¹ Susimoto tu kamala'birangKu la Kupakalelean dio lu mintu' bangsa, sia la natiro mintu' bangsa tu ukungan mangka Kupalalo sia iatu lima, mangka Kupata'pan tau iato mai.

²² Anna tandai to Israel, kumua Akumo tu PUANG, Kapenombanna tau iato mai, randuk dio mai allo iato sia undinna.

²³ Anna issanni mintu' bangsa, kumua iatu to Israel dipali'mo natumang kakadakeanna; belanna tang maruru' lako kaleKu, iamoto Kubunianni lindoKu sia Kusorong tama limanna to unneai, naurunganni tibambang nasang nakande pa'dang.

²⁴ Sitinayanna kamaruttakanna sia kapatodotintinganna, angKu gau'i tu tau iato mai sia Kubunian lindoKu.

²⁵ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, totemo la Kupasule tama dandanna tu Yakub sia la Kukamasei tu mintu' to Israel sia la natukka'Na' ara'Ku belanna sanga madatungKu.

²⁶ Attu iato la nakalupai tu kaditattanna sia mintu' penggauran tang maruru' tu nanii tang maruru' lako Kaleku, ke torromi sule tu tau iato mai lan tondokna sia marampa'mo, na moi misa' tau tae' umpatirambanni.

²⁷ Iake Kupasulemi dio mai lili'na mintu' bangsa sia Kupasipulung dio mai mintu' tondokna ualinna, attu iato la kupamanassa lako tau iato mai dio

pentirona buda bangsa, kumua Akumo tu To masero.

²⁸ Anna tandai tau iato mai, kumua Akumo tu Puang Kapenombanna, la iake Kupali'i dio lu mintu' bangsa, la iake Kupasirampunni sule tama tondokna, na moi misa' tau tae' Kupatorro dio.

²⁹ Sia tae'mo angKu la umbunianni lindoKu, ke mangkami Kubarrakan tu PenaangKu lako to Israel, kadanNa Puangta PUANG.

Babangan sia tarampakna Banua Kabusungan ba'ru

40:1-47

40 ¹ Iatonna taun ma'penduangpulo llima kadipalirangki, tonna pamulanna taun iato, allo ma'pessangpulona bulan iato, iamo tonna taun ma'pessangpulo a'pa'na kamangkanna sanggang tu kota, allo ia bangsiato nata'paina' limanNa PUANG, anNa solanna' inde to lako:

² Lan patiro mendeata, tu Napaombo' Puang Matua, Nasolammo' lako tondok Israel, anNa patorrona' dao buntu tarru'

malangka', tu nanii bendan misa' apa susi kota, rampe lo'na lu.

³Iatonna mangkamo ussolanna' inde to lako, kutiromi inde to dio tu misa' muane, susi tambaga rupanna, naden ulang lenang sia tekken pesuka' lan limanna; bendan lan babangan.

⁴Ma'kadami tu muane iato lako kaleku nakua: e ma'rupa tau, pata'pai matammu sia tananni talingammu sia paninaai tu mintu'na la Kupatiroangko; belanna la dipatiroangko tu iannato, iamoto mudibaa sae indete. Pa'peissananni tu mintu' apa la mutiro lako to Israel.

⁵Manassa iatu dio lu saliananna mintu' banua iato nalilingi misa' rinding tembo' tiku lao. Iatu tekken pesuka' natoe muane iato, pennannan siku – iake sangsikuoi dipamanassa sangsiku ssangpala' –; nasuka'mi tu kambanna rinding tembo' iato: iamotu misa' tekken pesuka' sia langka'na misa' tekken pesuka'.

⁶Rampomi lako to'babangan, tu mentingo lako rampe matallo, anna kendek langngan eranna, nasuka'i tu ampang babangan, den misa' tekken pesuka' sangka'na sia ia duka tu ampang

senga'na, den misa' tekken pesuka' sangka'na.

⁷Iatu mintu' bilik misa' tekken pesuka' landona sia misa' tekken pesuka' sangka'na, na iatu alla'na lima siku; iatu ampang babangan siupu' sarambi babangan lanna lu misa' tekken pesuka'.

⁸Mangkato nasuka'mi tu sarambi babangan lanna lu, den misa' tekken pesuka'.

⁹Nasuka'mi tu sarambi babangan den karua siku sia rinding tembo'na, den duang siku kambanna; na iatu tarampak babangan rampe tamanna banua.

¹⁰Iatu mai bilik babangan, tu mentingo lako rampe matallo tallu rampe indena mai, tallu rampe lakona, pada nasangi suka'na tu tallu; na iatu rinding tembo' rampe indena mai sia iatu rampe lakona, pada nasangi suka'na.

¹¹Nasuka'mi tu baba babangan, den sangpulo siku; iatu lando babangan, den sangpulo tallu siku.

¹²Dio tingayo bilik iato den tu sapa', sisangsiku, na misa' siku tu sapa' rampe lakona, na iatu mintu' bilik annan siku tu lambe'na sia babana.

¹³ Nasuka'mi tu babangan, dio mai to' pato'doan bilik misa' sae lako to' pato'doan bilik sangbalinna unturu' ba'ba sitingoan, den duangpulo llima siku babana.

¹⁴ Nasuka' susi dukato tu lentong, annan pulona siku, sia dio to' lentong nanii tu tarampak untikui tu babangan.

¹⁵ Randuk dio mai tingo babangan, dio mai lalan tama sae lako tingo sarambi babangan lanna lu, den limangpulo siku.

¹⁶ Iatu mai bilik sia rinding tembo' den pentiroanna, titutu' bang ditaralii, tu ma'palutama, dio babangan tiku lao; susi dukato dio lu mintu' sarambi; iatu pentiroan ma'palutama tiku lao, na dio to'rinding tembo' den koroma.

¹⁷ Attu iato nabaamo' lako tarampak dio salian, kutiromi dio den bilik, sia den sali batu digaragai dio, tiku lao mintu' tarampak; den tallungpulo bilik dao sali iato.

¹⁸ Iatu sali iato dio sa'de babangan, situru' landona babangan iato mai; iamotu sali diongna lu.

¹⁹ Mangkato nasuka'mi tu alla'na tingayo babangan diongna lu sae lako tingayo tarampak lanna lu rampe salianna, den

saratu' siku, dio rampe matallo sia dio rampe daanna lu.

²⁰ Ia duka tu babangan, ma'palurekkena, dio tarampak dio salian, nasuka' tu lambe'na sia sangka'na.

²¹ Iatu bilikna tallu tu indena mai sia tallu tu lu lakona, rinding tembo'na sia sarambinna pada suka'na tu babangan bunga'na, limangpulo siku tu lambe'na na duangpulo llima siku tu babana.

²² Ia duka tu pentiroanna sia sarambinna sia koromana pada suka'na tu babangan ma'palulako rampe matallo; iake kendekki tu tau langgan pitu pellesean diolai, na iatu sarambi dio tingayona.

²³ Den duka babangan dio tarampak lanna lu sitingoan babangan ma'palurekke, susi dio babangan, ma'palulako rampe matallo; nasuka'mi dio mai to' babangan lako babangan misa' saratu' siku.

²⁴ Nasolanna' ma'palusau', kutiromi inde to dio den misa' babangan ma'palusau'. Nasuka'mi tu rinding tembo'na sia sarambinna, pada suka'na tu dolona.

²⁵ Den pentiroanna tiku lao, susi duka dio sarambinna, pada bang tu pentiroan

ina'; limangpulo siku tu lambe'na sia duangpulo llima siku tu babana.

²⁶Iake kendekki tu tau langngan pitu pellesean diolai; na iatu sarambi dio tingayona sia dio to'rinding tembo' den koroma.

²⁷Sia den duka misa' babangan dio tarampak lanna lu rampe lo'na lu; nasuka'mi dio mai to' babangan lako babangan misa' saratu' siku.

²⁸Mangkato nabaana' tama tarampak lanna lu; unnola babangan rampe sau'na, sia nasuka' tu babangan rampe sau'na, pada suka'na, tu ina'na.

²⁹Ia duka tu bilikna sia rinding tembo'na sia sarambinna pada suka'na tu ina'na; den pentiroanna tiku lao, susi duka dio tarampakna, limangpulo siku tu lambe'na sia duangpulo llima siku tu babana.

³⁰Sia den duka sarambi tiku lao, lambe'na duangpulo llima siku na babana lima siku,

³¹na iatu sarambinna mentingo lako tarampak dio salian sia den tu koroma dio to' rinding tembo'na sia karua pellesean dio ampangna langngan.

³² Nabaamo' tama tarampak lanna lu dio rampe matallo, anna suka'i tu babangan, pada suka'na tu ina'na;

³³ sia iatu mai bilikna sia rinding tembo'na sia sarambinna pada suka'na tu ina'na. Den pentiroanna tiku lao, susi duka dio sarambinna; limangpulo siku tu lambe'na sia duangpulo llima siku tu babana.

³⁴ Na iatu sarambinna dio rampe tarampak dio salian; sia den tu koroma dio to'rinding tembo'na patomali, sia karua pellesean dio ampangna langngan.

³⁵ Nabaamo' lako babangan rampe daanna lu, anna suka'i, pada suka'na tu ina'na,

³⁶ sia iatu mai bilikna sia rinding tembo'na sia sarambinna; den pentiroanna tiku lao; limangpulo siku tu lambe'na sia duangpulo llima siku tu babana.

³⁷ Na iatu sarambinna dio rampe tarampak dio salian; sia den tu koroma dio to'rinding tembo'na patomali, sia karua pellesean dio ampangna langngan.

³⁸ Den misa' bilik, iatu ba'bana dao to'rinding tembo'; inde to nanii tau umbasei tu pemala' ditunu pu'pu'.

³⁹ Nalan sarambi babangan nanii bendan da'dua meda, misa' indena mai namisa' diona lu, tu nanii tau untunu pemala' ditunu pu'pu' sia suru' pengkalossoran sia suru' pangakuan sala.

⁴⁰ Na dio sa'dena, dio salian, tu nanii tau kendek langngan lalan tama babangan dio rampe daanna lu, den meda da'dua, na dio sa'de senga'na sarambi babangan den duka da'dua meda.

⁴¹ Den meda sia'paran dio sa'dena patomali tu babangan iato; karua meda, nanii tau mantunu dao.

⁴² Iatu a'pa' meda dinii untunu pemala' ditunu pu'pu', batu dipa' digaragai, lambe'na sangsiku ssangtangnga, babana sangsiku ssangtangnga, na langka'na sangsiku; dao meda iato nanii tau umpatorro pareanan, tu napake untunu pemala' ditunu pu'pu' sia pemala' pangrere'.

⁴³ Iatu pekadang sangpala' sangka'na dipala'ka' lako banua tiku lao; iatu duku' pemala' dipatorro dao meda.

⁴⁴ Na dio rampe salianna babangan lanna lu den da'dua bilik dio tarampak lanna lu, misa' dio sa'dena babangan rampe daanna lu, mentingo sau', na misa'

dio sa'dena babangan rampe lo'na lu, mentingo rekke.

⁴⁵ Ma'kadami lako kaleku, Nakua: Iate bilik mentingo sau' la nanii mintu' to minaa, tu untoe pentoean lan Banua Kabusungan.

⁴⁶ Na iatu bilik mentingo rekke la nanii mintu' to minaa, tu untoe pentoean dio to' inan pemalaran; iamotu bati'na Zadok, ia manna bati'na Lewi tu ma'din umpengkareke'i PUANG la umpengkaolai.

⁴⁷ Mangkato nasuka'mi tu tarampak; iatu lambe'na saratu' siku na babana saratu' siku, pada sappa; na iatu inan pemalaran iato bendan dio tingo Banua.

Banua Kabusungan ba'ru

40:48–41:26

⁴⁸ Mangkato nabaamo' tama sarambi Banua, anna suka'i tu rinding tembo' sarambi, limang siku indena mai na limang siku diona lu, sia babana sitallung sikuan patomali.

⁴⁹ Iatu lambe'na sarambi iato duangpulo siku na babana sangpulo misa siku, ke disuka'i dio to' pellesean, tu nanii tau

kendek langngan. Na dio to' rinding tembo' patomali nanii bendan lentong.

41¹ Mangkato nabaamo' tama bilik kapua, anna suka'i tu rinding tembo' annan siku tu babana indena mai, na annan suku tu babana diona lu, iamoto tu baba tenda.

² Iatu babana lalan tama sangpulo siku, na iatu sa'dena patomali silimang sikuan. Nasuka' duka tu lambe'na bilik kapua: patangpulo siku, sia babana: duangpulo siku.

³ Malemi tama bilik lanna lu, nasuka'i tu rinding tembo' lalan tama: duang siku kambanna, sia iatu lalan tama: annan siku babana na iatu baba dio sa'de lalan tama: pitung siku.

⁴ Mangkato nasuka'mi tu lambe'na bilik lanna lu: duangpulo siku na babana duangpulo siku, siunduk sa'de bilik kapua; anna ma'kada lako kaleku nakua: Iamote tu inan tarru' maindan.

⁵ Nasuka'mi tu rinding tembo' Banua iato: annan siku kambanna na iatu baba bilik dipasikande Banua patangsiku, untikui Banua male.

⁶ Iatu bilik dipasikande banua tallung kalada' langngan sitodo', tallungpulo

bilik. Ke sangtibangoi; iatu rinding tembo' Banua tiku lao dipakurang, nanii balok bilik dipasikande banua kumua naden inan dinii umpale'ke'i tu balok, belanna tae' nadilo'poran tama tu rinding tembo' Banua.

⁷ Iatu bilik dipasikande Banua untikui banua male salangngan-langnganna sakalua'-lua'na; iatu bilik dipasikande Banua sitodo'-todo' langngan untikui banua male; susimoto tu Banua iato salangngan-langnganna sakalua'-lua'na; ma'din tu tau kendek diong mai kalada' diongna lu unnola kalada' tangnga sae langngan kalada' daona lu.

⁸ Kutiro den kalada' dio Banua tiku lao, tu napoparandangan bilik dipasikande Banua; iatu langka'na ganna' misa' tekken pesuka': annan siku sae lako pa'pasitammuan.

⁹ Iatu kambanna rinding tembo', salian bilik dipasikande Banua limang siku, susi dukato tu baba kalada' torronapa. Dio alla'na bilik dipasikande Banua.

¹⁰ Sia bilik to mentoe duangpulo siku tu babana, tiku lao Banua.

¹¹ Iatu lalan tama bilik dipasikande Banua tassu' lako kalada' torronapa; iatu

misa' lalan ma'palurekke na misa' lalan ma'palusau'; iatu baba kalada' torronapa tiku lao limang siku.

¹²Iatu mai Banua dipabendan siupu' tana lapang dio rampe matampu' pitungpulo siku babana na iatu rinding tembo'na tiku lao limang siku kambanna; na iatu lambe'na kasera pulona siku.

¹³Nasuka'mi tu Banua, iatu lambe'na saratu' siku; ia duka tu tana lapang sola Banua sola rinding tembo'na saratu' siku lambe'na.

¹⁴Na iatu tingayo Banua sia tana lapang dio rampe matallo saratu' duka siku babana.

¹⁵Nasuka' duka lambe'na tu Banua siupu' tana lapang, dio boko'na, sia mintu' sarambi daoanna patomali: saratu' siku.

Anna suka'i tu Banua Kabusungan lanna lu sia sarambi tarampak;

¹⁶iatu ampang sia pentiroan, tu ditaralii, sia sarambi daoan untikui tallui tu inan iato – sitingoan tu ampang tiku lao dilapik kayu –, iatu sali sae lako pentiroan, ditutu'i,

¹⁷sia iatu inan daona lu lalan tama sae lako bilik lanna lu, sia dio salian dio

mintu' rinding tembo' tiku lao, tu lanna lu sia iatu salianna.

¹⁸ Den karubion sia koroma dipalakoanni, dipasialla', misa' koroma na da'dua karubion; iake misa'oi karubion da'dua tu lindona:

¹⁹ iatu ma'rupa lindo tofino mentingo lako koroma indena mai na iatu ma'rupa lindo singa mentingo lako koroma diona lu. Iatu panggaraga iato dipadio nasang Banua iato tiku lao.

²⁰ Randuk diong mai sali sae lako daona lu lalan tama dipalakoi mintu' karubion sola koroma, iamotu dio rinding tembo' Banua Kabusungan.

²¹ Iatu Banua Kabusungan ma'kalada' a'pa' tu mai ampangna. Iatu tingayo inan maindan susi duka rupanna to.

²² Iatu inan pemalaran kayu digaraga, tallung siku langka'na na duang siku lambe'na; iatu tetukna sia lette'na sia rindingna kayu nasang. Ma'kadami lako kaleku nakua: Iamote tu meda tu bendan dio oloNa PUANG.

²³ Iatu Banua Kabusungan na inan maindan den ba'bana da'dua.

²⁴Iatu ba'ba iato den tu tutu'na da'dua tu ma'din tigririk, da'dua tutu'na tu misa' ba'ba na da'dua tu misa'nao.

²⁵Dio duka, iamotu dio ba'ba Banua Kabusungan, dipalakoi karubion sia koroma, susi dukato tu rinding tembo' dipalakoi. Den papa sape kayu dio salian dio tingayo sarambi.

²⁶Sia den pentiroan ditaralii sia koroma dio sa'de sarambi patomali, dio bilik dipasikande Banua sia dio papa sape.

Bilikna to minaa

42:1-14

42 ¹Mangkato na solammo' lako salian, lako tarampak dio salian ma'palurekke, anna baana' lako mintu' bilik, tu sitingoan tana lapang sia sitingoan Banua, rampe daanna lu.

²Iatu bendanna unturu' lambe'na saratu' siku dio lalan tama rampe daanna lu, na iatu babana limangpulo siku.

³Siupu' tu duangpulo siku dio mai tarampak lanna lu sia siupu' tu sali batu tarampak dio salian, den tangdo' sitingoan tangdo' tallung kalada' langngan sitodo'.

⁴Na dio tingayo bilik iato mai den lalan diola tama, sangpulo siku babana na saratu' siku lambe'na, iamotu lalan tama ma'palurekke.

⁵Apa iatu mintu' bilik daona lu mandu sukku', belanna iatu tando' unnala inan losong na iatu dio bilik diongna lu sia iatu dio bilik lan tangnga Banua iato.

⁶Belanna iatu bendan ma'kalada' tallung todo' langngan, natae' lentongna, susi lentong tarampak; iamoto nadipabitti' sidi' tu diongna iring sia lan tangngana, disuka' randuk dio mai padang.

⁷Den misa' tu rinding tembo' tu dio salian, siayoka bilik iato, ma'palulako tarampak dio salian, siupu' tu mai bilik limangpulo siku lambe'na.

⁸Belanna iatu lambe'na tu mai bilik dio tarampak dio salian den limangpulo siku; apa iatu lambe'na tu mai bilik sitingoan inan maindan saratu' siku.

⁹Sia diongna lu te bilik iate den lalan tama dio rampe matallo, tu nanii tau tassu' dio mai tarampak dio salian male lako bilik iato.

¹⁰Siupu' tu baba rinding tembo' tarampak rampe lo'na lu, siupu' tana lapang sia siupu' banua, den duka bilik.

¹¹ Dio tingayona den tu lalan, susi rupanna tu bilik rampe daanna lu; pada lambe'na sia pada babana, pada bang tu lalan diolai sun sia iatu atoranna.

¹² Sia susi lalan tama bilik rampe daanna lu, susi dukato tu lalan tama dio bilik rampe lo'na lu; den ba'ba dio to'randukna lalan, iamotu lalan siupu' rinding tembo' sikande bilik iato, dio rampe matallo, ke tamai tau.

¹³ Ma'kadami lako kaleku nakua: Iatu mai bilik daanna lu sia iatu mai bilik lo'na lu, tu siupu' tana lapang, iamo bilik maindan tu nanii to minaa, tu mareke' tongan lako PUANG, la ungkande apa tarru' maindan; la dibaa lako tu apa tarru' maindan, iamotu pemala' dikande, tu suru' pengkalossoran sia suru' pangakuan sala, belanna iatu inan iato maindan.

¹⁴ Ianna tamamo inan maindan tu to minaa, tae'mo nama'din sun lan mai lako tarampak dio salian, ke tae'pi nalossokki dolo tu pakeanna, tu napake untoe pentoeanna, belanna apa iato maindan. La nasondai dolo tu pakeanna, namane ma'din urreke'i tu inan nanii to buda.

Lili' inan maindan**42:15-20**

¹⁵Iatonna mangka nasangmo ussuka'i tu lanna lu Banua nasolammo' lako salian unnola babangan, tu ma'palulako matallo, sia massuka' tiku lao.

¹⁶Nasuka'mi tekken pesuka' tu rampe matallona: limaratu' tekken pesuka', ke disuka'i tekken pesuka' tiku lao.

¹⁷Sia na suka' tu rampe daanna lu: limaratu' tekken pesuka', ke disuka'i tekken pesuka' tiku lao.

¹⁸Iatu rampe lo'na lu nasuka': limaratu' tekken pesuka', ke disuka'i tekken pesuka'.

¹⁹Tibalikmi lu lako rampe matampu', anna massuka': limaratu' tekken pesuka', ke disuka'i tekken pesuka'.

²⁰Nasuka'mi siupu' a'pa' sulapa'; den tu rinding tembo' tiku lao, limaratu' tu lambe'na na limaratu' tu babana, la ussapa'i tu maindanna na iatu tang maindanna.

PUANG **sule tama**
Banua KabusunganNa

43:1-11

43 ¹ Mangkato nabaamo' lako to' babangan, iamotu babangan, ma'palulako rampe matallo.

² Tonganna denmi sae tu kamala'biranNa Kapenombanna Israel lu dio mai rampe matallo, sia den oni susito ongngo' uai buda na iate lino naarrangi kamala'biranNa.

³ Iatu patiro mendeata kutiro susi bangsiato mangkanna kutiro, tonNa sae la ussangangi tu tondok iato, sia susito mai patiro mendeata mangka kutiro dio randan salu Kebar. Lumbangmo' rokko padang.

⁴ Tamami Banua unnola babangan, ma'palulako rampe matallo tu kamala'biranNa PUANG.

⁵ Naangka'mo' Penaa, anNa Baana' tama tarampak lanna lu, tonganna iatu kamala'biranNa PUANG umponnoi tu banua.

⁶Kurangimi tu Puang lan mai Banua Kabusungan ma'kada lako kaleku, tonna bendan tu muane iato dio sa'deku.

⁷Sia ma'kada tu Puang lako kaleku, Nakua: E ma'rupa tau, iamote tu inan nanii isungan kapayungangKu sia inan pala' lette'Ku, tu la Kunii torro dio lu to Israel tontong sae lakona; tae'mo nala urruttakki to Israel tu sanga madatungKu, la tau iato mai, la iatu mai datunna napobua' gau' salana sia napobua' batang rabukna datunna tau iato mai' ke matemii.

⁸Belanna iatu ampangna napadio sa'de ampangKu sia iatu lentong ba'bana dio sa'de lentong ba'baKu, naurunganni rinding tembo' mannamo Kusiialla'i tau iato mai, iamoto naruttakki tu sanga madatungKu napobua' apa megallianna, tu napogau'. Iamoto Kupisanni tete dio kasengkeangKu.

⁹Totemo la napatoyang tau iato mai tu gau' salana sia batang rabukna datunna dio mai kaleku. Kuurunganni ma'din torro dio lu tau iato mai tontong sae lakona.

¹⁰E ma'rupa tau, pokadanni to Israel tu diona te Banua Kabusungan -

kumua anna masiri' tu tau iato mai diona kakadakeanna –, sia nasuka' tu pandirinna.

¹¹ Na ianna masiri' tu tau iato mai diona tu mintu' apa napogau', pokadanni tu a'ganna Banua Kabusungan iate sia atoranna, mintu' tu lalanna diola tama sia diola sun, mintu' garaganna, mintu' pangalukanna, mintu' a'ganna sia mintu' sukaran alukna, ammu sura'io dio pentirona tau iato mai, kumua anna karitutui tu atoran a'ganna sia napogau' i tu pangalukanna.

Diona inan pemalaran sia diona kadiraranna

43:12-27

¹² Inde sia tu sukaran aluk diona te Banua Kabusungan; dao lolok buntu lili'na inan tarru' maindan. Manassa iamote tu sukaran alukna Banua Kabusungan iato.

¹³ Inde sia tu suka' inan pemalaran disuka' siku, iake sangsikuoi dipamanassa sang siku ssangpala': iatu kalo'na sangsiku mandalanna sangsiku babana, iatu biringna te'dek siupu'

randan salianna tiku lao, sangdangkan langka'na. Inde sia tu parandanganna inan pemalaran iato:

¹⁴ Randuk diong mai kalo' diong padang sae lako biring tarangso diongna lu duang siku langka'na na sangsiku babana. Randuk dio mai biring tarangso bitti'na sae lako biring tarangso kapuana patang siku langka'na, na sangsiku babana.

¹⁵ Iatu dapo' patang siku langka'na, naranduk diong mai den tu a'pa' tanduk tarangso langgan.

¹⁶ Iatu dapo' sangpulo dua siku lambe'na na sangpulo dua siku tu babana, pada sappa lao tu a'pa' biringna.

¹⁷ Iatu biring tarangso sangpulo a'pa' siku tu lambe'na na sangpulo a'pa' siku tu babana tiku lao a'pa' biringna; iatu biringna te'dek tiku lao sangtangnga siku tu babana sia kalo'na sangsiku tu babana tiku lao, na iatu eran inan pemalaran iato ma'palulako rampe matallo.

¹⁸ Ma'kadami lako kaleku Nakua: E ma'rupa tau, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Inde sia tu apa dipondok diona inan pemalaran: Iato allo, ke upu'mi digaragai la

dipemalarammo tu pemala' ditunu pu'pu
dao sia la dipi'pikki rara lako,

¹⁹ la muben misa' sapi laki mangura
diposuru' pengkalossoran tu to minaa
bati'na Lewi, tu naala bilanganna
Zadok, tu mareke' tongan lako Kaleku
la umpengkaolaiNa', kadanNa Puangta
PUANG.

²⁰ Sia la muala dio mai rarana, ammu
sussui tu tanduk a'pa' sia tu tetuk
a'pa'na biring tarangso sia biring te'dek
tiku lao, susimokoto la umpemaseroi sia
umpadenanni pengkalossoran.

²¹ Mangkato la muala tu sapi laki
diposuru' pengkalossoran, anna tunu
pu'pu'i tau dio inan dipamanassanni dio
banua, dio salianna inan maindan.

²² Na allo ma'penduanna la mupennoloan
tu misa' bembe' laki tae' tattanna
diposuru' pengkalossoran sia la
napemaseroi tau tu inan pemalaran, susi
mangkamo napemaseroi untunu sapi
laki.

²³ Iake mupaupu'mi tu suru'
pengkalossoran, la mupennoloan
tu misa' sapi laki mangura tae' tattanna
sia misa' domba laki tu tae' tattanna dio
mai baanan bembe' sola domba.

²⁴ La mupopennolo tu apa iato dio oloNa PUANG sia la naambo'i sia to minaa dao, anna pemalaranni napopemala' ditunu pu'pu' lako PUANG.

²⁵ Pitung allo situru'-turu' la munii umpemalaranni simisa' tu bembe' laki diposuru' pengkalossoran; sia la mupemalaran simisa' sapi laki mangura sia simisa' domba laki dio mai bembe' sola domba ma'baanan tu tae' dua tattanna.

²⁶ Pitung allo la dinii umpadenanni pengkalossoran tu inan pemalaran iato sia usseroi, namane dirara.

²⁷ Iake napaupu'mi tau tu allo iato, la napemalarammo to minaa, ke allo ma'pengkarua sia undinna dao inan pemalaran tu pemala' ditunu pu'pu'mi sia pemala' kasalamarammi, sia la nakalo'komi PenaangKu, kadanNa Puangta PUANG.

Arung sia to minaa

44:1-31

44 ¹ Mangkato nabaamo' sule lako babangan dio salianna inan

maindan, tu ma'palulako rampe matallo; iate babangan iate ditutu'.

²Ma'kadami PUANG lako kaleku, Nakua: Iate babangan iate la tontong bang ditutu'; tae' nala ma'din dibungka' sia moi misa' tau tae' nama'din unnolai tama, belanna iatu PUANG, Kapenombanna Israel, mangkamo unnolai tama; iamoto manassa la tontong titutu'.

³Iatu diona arung, belanna arung ma'din tongkon lan la kumande dio oloNa PUANG: sarambi babangan la naolai tama sia lalan ia bangsiato tu la naolai sun.

⁴Nabaamo' lako babangan rampe daanna lu, lako tingayo banua: kutiromi tonganna iatu kamala'biranNa PUANG umponnoi banuanNa PUANG; tukkumo' rokko padang menomba.

⁵Ma'kadami tu PUANG lako kaleku, Nakua: E ma'rupa tau, parinaai, pata'pai matammu sia tananni talingammu tu mintu' apa Kupokada lako kalemu diona tu mintu' apa dipondok sia sukaran alukna banuanNa PUANG; tiro meloi tu atoran ke la tamakomi banua unnolai mintu' lalan tama sun inan maindan.

⁶ Ammu ma'kada lako to pabali-bali, iamotu to Israel, kumua: Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Mandu maro'mo tu apa megallian mipogau' e to Israel.

⁷ Belanna mibaa tama tu to sae, iamotu to tang disunna'i tu penaanna sia tang disunna'i tu kalena, la dioren lan inan maindanKu, la urruttakki banuangKu, tommi pennoloanni tu kande taaKu, iamotu lompo sia rara, naurunganni umpokai tu basseKu; tu mipogau' ondong na iatu apa megalliammi.

⁸ Sia tae'mo na kamu kalena ungdaduttu'i tu apa maindanKu, sangadinna miangka'mo tu to senga' ussondakomi la untoei tu kamenomban lako Kaleku lan inan maindanKu.

⁹ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tae'i misa' to sae, tu tang disunna'i penaanna sia tang disunna'i kalena, la tama inan maindanKu, iamotu mai to sae, tu torro dio lu to Israel.

¹⁰ Apa iatu to Lewi, tu untoyangan tarru'mo kalena dio mai Kaleku, tonna pusa tu to Israel-inang memboko'mo tu tau iato mai dio mai Kaleku unturu' rapang-rapang dipodeatanna -, iatu

to Lewi iato mai la untanggung kakadakeanna.

¹¹Tau iato mai la mentoe lan inan maindanKu ungkumpai babangan banua sia umposara' banua; sia la untunuan pemala' ditunu pu'pu' sia pemala' pangrere' tu to buda sia tumaya dio tingayona tau iato mai la untoeanni tu pengkaranganna.

¹²Belanna natoeammo to Lewi tu pengkaranganna tau iato mai dio tingayona rapang-rapang dipodeatanna, sia napobatu titodoammo to Israel umpogau' kakadakean, iamoto Kuangka' limangKu umpalao sumpa unnea tau iato mai, kadanNa Puangta PUANG, kumua natanggung tu kakadakeanna.

¹³Tae' anna la urreke'Na' tau iato mai la untoeanNa' pentoean to minaa sia la merreke' lako mintu' pareanan maindanKu, ondongpi lako pareanan tarru' maindan, sangadinna la untanggung siri'na sia apa megallian tu mangka napogau'.

¹⁴Iamoto la Kuangka' tu tau iato mai la ungkaritutui tu banua, sia mintu' kamenomban lan sia mintu' tu apa dikarang lan.

¹⁵ Apa iatu mintu' to minaa to Lewi, bati'na Zadok, tu ungaritutui kamenomban lan inan maindanKu, tonna memboko' tu to Israel dio mai Kaleku, tau iato mai la urreke'Na' la umpenombaiNa' sia bendan dio oloKu lan umpennoloanni lako Kaleku tu lombo sia rara, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁶ Tau iamoto mai tu la tama inan maindanKu, sia iamotu la urreke' medamu la umpenombaiNa' sia la umpengkaolaiNa'.

¹⁷ Ianna mentama babangan tarampak lanna lu la ma'pake pakean lenang tae' nama'din ma'pakean bulu domba, ke untoei pentoeanna lan babangan tarampak lanna lu, ba'tu lan Banua.

¹⁸ La ma'passapu lenang dao ulunna sia la masseppa lenang lan aakna, sia tae' nala umpotambeke' apa mepama'pu'.

¹⁹ Ianna tassu' tu tau iato lako to' to buda dio tarampak dio salian, la naalai tu pakeanna tu mangka napake lan pentoeanna, anna patorroi lan bilik inan maindan, anna pake pakean senga', kumua da napamarimbanganni tau iato mai tu to buda tete dio pakeanna.

²⁰ Sia tae' nala ma'galettung ba'tu ma'rundun, sangadinna la nasakkuru' tu beluakna.

²¹ Tae' nama'din tu mintu' to minaa la unniru' uai anggoro', ke la tamai tarampak lanna lu.

²² Tae' nama'din umpobaine baine balu, ba'tu baine pura ditantang, sangadinna anak darapi, bati' to Israel, ba'tu pura to balunnapi to minaa, ma'din napobaine.

²³ Anna pamanassanni taungKu umpasisengaranni tu maindanna anna tang maindanna, sia tang maruttakna anna maruttakna.

²⁴ Sia la bendan duka ma'paolai salu, ke denni kara-kara sia la nara'ta' tu kara-kara iato unturu' atorangKu; iatu Sukaran alukKu sia iatu apa Kupondok la nakaritutui lan mintu' tu pa'gaurangKu sia la napamadatu tu allo katorroangKu.

²⁵ Moi misa'i tu tau iato mai tae' nama'din urreke' to mate, da anna urruttakki kalena, sangadinna ia mannari nanii ma'din umpamaruttak kalena, ke ambe'na ba'tu indo'na, anakna muane ba'tu anakna baine, sangmanena ba'tu anak daranna, tu tae'pa namendapo'.

²⁶ Iake mangkami umpamasero kalena, la dianggean pitung allo.

²⁷ Na iake attu tamami sule tama inan maindan, lan tarampak lanna lu, la mentoe lan inan maindanKu, la napennoloan tu suru' pengkalossoranna, kadanNa Puangta PUANG.

²⁸ Iamote tu la napotaa mana' tau iato mai: Akumo tu taa mana'na, sia da mibenni tu apanna tau iato mai lan lu Israel: Akumo tu apanna.

²⁹ Ma'din nakande tu kande dipemalaran sia suru' pengkalossoran sia suru' pangakuan sala sia mintu' tu apa dipa'pemalian lako to Israel, iamo la napotaa.

³⁰ Iatu mintu' rupanna bunga' bura padangmi tu tarru' melona sia mintu' pa'duruk dio mai mintu' rupanna pa'duruk, la napotaa to minaa; sia iatu ta'pung dalle sisikan tu tarru' melona la miben to minaa, anna dipamareso' tu kamasakke-sakkean lan banuammi.

³¹ Tae' nama'din tu to minaa la ungkandei tu apa mate, ba'tu iatu tisepak-sepakna, la manuk-manuk la patuoan.

Kaditaanna padang**45:1-8**

45 ¹Iake mitaai tu padang iato la mipotaa mana', la misorong lako PUANG tu padang sangtempe' maindan la dipopa'duruk; iatu lambe'na duangpulo llima sa'bu siku na iatu babana duangpulo sa'bu siku; la maindan nasang sae lako tu mintu' naala lili'na tiku lao.

²Iatu iannate la diparandanan inan maindan limaratu' siku lambe'na limaratu' siku babana, la pada sappa tiku lao, sia misa' tana lapang untikui male limangpulo siku.

³La musuka' dio mai padang mangkamo disuka' duangpulo sa'bu siku lambe'na sia sangpulo sa'bunna siku babana; inde to lan la nanii inan maindan, iamoto tu la tarru' maindan.

⁴Iate padang iate la sangtempe' padang, tu maindan; iamo la napotaa mintu' to minaa to, tu mentoe lan inan maindan, tu mengkareke' la mengkaola lako PUANG: iamo la nanii tau iato ma'nubua'

sia misa' inan dipamarimbangan lako inan maindan.

⁵Na duangpulo llima sa'bu siku lambe'na sangpulo sa'bunna siku babana la napotaa to Lewi, tu umposara' Banua, la napotaa, la napokota nanii torro.

⁶La mianggean tu la naala lili' kota limangsa'bu siku babana sia duangpulo llima sa'bu siku lambe'na, sipatu pa'duruk maindan; iamote tu la napotaa mintu' to Israel.

⁷Na iatu la napotaa arung, iamotu dio sa'de patomalinna pa'duruk sia lili'na kota, siupu' pa'duruk maindan sia siupu' lili'na kota, dio rampe matampu' ma'palulako matampu' sia dio rampe matallo ma'palulako matallo sia iatu lambe'na la susi misa' taa senga', randuk dio mai lili' rampe matampu' sae lako lili' rampe matallo.

⁸Iamoto tu lili'na, tu la napotaa dio Israel, naurunganni iatu mai arungKu tae'mo nala umpakario-rioi tu taungKu, sangadinna la napopa'elo'na tu padang iato lako to Israel, situru' sukunna tau iato mai.

**Passanan tengkona arung
sia apa la natuntun**

45:9-17

⁹Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Tarru' budamo to, e mintu' arung to Israel. Tibemi tu kamasa'garan sia pa'pakario-rio, ammi pogau'i tu salunna sia kamaloloan; lendokanni tu taungKu dio mai pa'pandasammi, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁰Sipatukomi la untoei tu suka' malolo, sia epa malolo sia ba' malolo.

¹¹Iatu epa sola ba' la dipatontong suka'na, naurunganni suka'na sangba' taa sangpulona sanghome' sia sangepa taa sangpulona sanghome'; iatu kadipasipulianna la umpake home'.

¹²Na iatu misa' sikele' duangpulo gera; duang pulo sikele', duangpulo lima sikele' na sangpulo lima sikele' sita'pa namane misa' mina.

¹³Inde sia tu pa'kasian la miben arung: sangtaa annanna epa dio mai sanghome' gandung na sangtaa annanna epa dio mai sanghome' dalle sisikan.

¹⁴Iatu natuntunna dio mai minna', iatu ba' dipoinan minna', iamotu taa sangpulona ba' ke misa'oi koro – sangpulo ba' alanna tu misa' home', belanna iatu sangpulo ba' den misa' home'.

¹⁵Iatu natuntunna misa' domba ba'tu misa' bembe' dio mai sangtuntunan, ke duaratu'oi dio mai padang kariuanna Israel, tu buda uainna, la dipokande dipemalaran, sia dipopemala' ditunu pu'pu' sia dipopemala' kasalamaran la umpadenanni pengkalossoran, kadanNa Puangta PUANG.

¹⁶Mintu' tau lan tondok iato la umpennoloan pa'kasuiyan iate lako arung lan Israel.

¹⁷Apa iatu passanan tengkona arung la umbaa pemala' ditunu pu'pu', kande dipemalaran sia pemala' pantedok, ke pa'gauran sia ke bulan ba'rui sia allo katorroan, iatu mintu' allo madatunna to Israel. Sipatu la napennoloan tu suru' pengkalossoran, iatu kande dipemalaran, iatu pemala' ditunu pu'pu' sia iatu pemala' kasalamaran la umpadenanni pengkalossoran tu mintu' to Israel.

Diona pa'gauran sia pemala'**45:18–46:24**

¹⁸Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iake bulan bunga'na, allo bunga'na bulan iato, la miala tu misa' anak sapi laki, tu tae' tattanna, ammi seroanni tu inan maindan.

¹⁹Anna alai to minaa pira tu rara suru' pengkalossoran, anna palakoanni lentong Banua, sia a'pa' tetuk biring tarangsona inan pemalaran sia lentong babangan tarampak lanna lu.

²⁰Susi duka la mipogau' to, ke allo ma' pempitunnai bulan iato, belanna to tang naangga'i sia tang naissan, anna kasalan; la mipadenan pengkalossoran tu banua iato.

²¹Iake bulan bunga'na, allo ma'pessangpulo a'pa'na bulan iato, la umpogau'komi Pa'pasa; lan to allo kapua pitung allo la ungkandekomi roti tang dirangii.

²²Allo iate iatu arung la umpemalaran misa' sapi laki belanna kalena sia belanna mintu' tau lan tondok iato.

²³ Sia lan to pa'gauran pitung allo la napemalaran kiallo-kiallo lan pitung allo pitu sapi laki sia pitu domba laki, tae' tattanna dipopemala' ditunu pu'pu' lako PUANG sia kiallo-kiallo misa' bembe' laki diposuru' pengkalossoran.

²⁴ Sia la napemalaran misa' epa, ke misa'oi sapi laki sia misa' epa, ke misa'oi domba laki sia misa' hin minna', ke misa'oi epa, la dipapatuan kande dipemalaran.

²⁵ Iake bulan ma'pempitui, allo ma'pessangpulo limanna bulan iato, ke pa'gauran, la napemalaran duka susito lan pitung allo, la suru' pengkalossoran, la pemala' ditunu pu'pu', la kande dipemalaran, la minna'.

46 ¹Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iatu babangan tarampak lanna lu, tu ma'palulako rampe matallo, la titutu' annan alonna, nanii tau mengkarang, apa iake allo katorroan la dibungka'; ia duka ke allo bulan ba'ru la dibungka'.

²Na iatu arung la tama dio mai salian unnola sarambi babangan, anna bendan dio to' lentong babangan; na iatu mai to minaa la umpemalaranni tu

pemala' ditunu pu'pu'na sia pemala' kasalamaranna; mangkato tukkumi menomba dio to' ampang babangan; namane sun lako salian. Tae' nama'din ditutu' tu babangan sae lako makaroen.

³Apa iatu tau lan tondok la tukku menomba dio oloNa PUANG dio to' lalan tama babangan iato, ke allo katorroan sia allo bulan ba'ru.

⁴Iatu pemala' ditunu pu'pu', tu napennoloan arung lako PUANG, ke allo katorroanni, la annan domba tae' tattanna sia misa' domba laki tae' tattanna.

⁵Na kande dipemalaran misa' epa, ke misa'oi domba laki sia iatu mai domba dipasola kande dipemalaran pada pakullena sia minna' misa' hin ke misa'oi epa.

⁶Na iake allo bulan ba'rui misa' anak sapi laki tae' tattanna, sia annan domba sia misa' domba laki, tu tae' nasang tattanna;

⁷sia la napemalaran tu kande dipemalaran misa' epa, ke misa'oi sapi laki sia misa' epa, ke misa'oi domba laki sia dipasisola domba pada pabelanna, sia minna' misa' hin, ke misa'oi epa.

⁸Ianna tama tu arung, iatu babangan la naola tama sarambi sia lalan ia duka bangsiato, tu la naola sun.

⁹Apa ianna lao mennolo lako oloNa PUANG tu tau lan tondok, ke attu pa'gauran na minda-minda tu tama babangan rampe daanna lu la tukku menomba, la tassu' lako salian unnola babangan rampe lo'na lu, sia minda-minda tu tama babangan rampe lo'na lu, la tassu' lako salian unnola babangan rampe daanna lu. Tae' nama'din la sule unnola babangan iato tu naola tama, sangadinna tassu' unnolai tu babangan nasitingoanna.

¹⁰Na iatu arung la naparitangnga tau iato mai, ke malei tama, sia iake tassu'i tu tau iato mai, la tassu' duka.

¹¹Sia ia duka ke pa'gauran sia allo madatui, iatu kande dipemalaran la misa' epa, ke misa'oi sapi laki sia misa' epa, ke misa'oi domba laki, sia dipasisola domba pada pakullena sia minna' misa' hin, ke misa'oi epa.

¹²Ianna pemalaranni arung tu pemala' tanning inaa, iamotu pemala' ditunu pu'pu' ba'tu pemala' kasalamaran, iamotu pemala' tanning inaa, lako

PUANG, la dibungkaran babangan ma'palulako rampe matallo tu arung, anna pemalaranni tu pemala' ditunu pupu'na sia iatu pemala' kasalamaranna, susitu napogau', ke allo katorroanni; ianna tassu'mo lako salian, la natutu' tau tu babangan, ke malemi.

¹³ Sia la mupemalaran lako PUANG kiallo-kiallo tu misa' domba mane sang taun, tu tae' tattanna, dipopemala' ditunu pu'pu'; melambi'oi mupemalaranoi.

¹⁴ Iatu kande dipemalaran ke melambi'oi la mupasisola taa annanna epa sia minna' taa tallunna hin, la urrammei ta'pung; iamo kande dipemalaran lako PUANG, – iamo apa dipondok tontong sae lakona.

¹⁵ Pemalaranni tu domba iato sia iatu kande dipemalaran sia iatu minna', ke melambi'oi, iamo dipopemala' ditunu pu'pu' kiallo-kiallo.

¹⁶ Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Ianna benni pamengan arung tu mai misa' anakna, iatu iannato napomana'mo; la napoapamo anakna tu apa iato, napotaa mana'.

¹⁷ Apa ianna den pamengan dio mai apa mana'na naben misa' taunna, la

napoapa tu apa iato sae lako taun kadiramananna, namane sule lako arung; manassa apa iato mana'na arung, sia la tontong napoapa anakna.

¹⁸ Apa iatu arung tae' nama'din unnalai tu taa mana'na to buda belanna napakario-rio, sangadinna mana'na siamo tu la naba'gianni tu mai anakna muane, kumua da naden misa' taungKu diula'i dio mai mana'na.

¹⁹ Attu iato nasolammo' unnola lalan tama, tu dio sa'de babangan lu tama bilik to minaa lan inan maindan, tu ma'palurekke, sia kutiro den inan dio boko'na, ma'palulako matampu'.

²⁰ Ma'kadami lako kaleku nakua: Iamote tu inan nanii mintu' to minaa untollo' duku' suru' pangakuan sala sia duku' suru' pengkalossoran, tu nanii tau iato mai unggoreng kande dipemalaran, kumua da namanggi' umbaa lako salian lako tarampak dio salian, tu la nanii tau iato mai umpamarimbangan to buda.

²¹ Mangkato nasolammo' lako salian, lako tarampak dio salian, nabaana' lako a'pa' tetuk tarampak, angku tiroi ke misa'oi tetuk tarampak den misa' inan dirinding.

²² Dio a'pa' tetuk tarampak den inan dirinding, iatu lambe'na patangpulo siku na iatu babana tallungpulo siku, iatu inan dio tetuk pada nasang tu suka'na.

²³ Iatu inan dirinding a'pa' natikui rinding tembo' bitti', nadiongna lu tu rinding tembo' bitti' den lalikan tiku lao.

²⁴ Ma'kadami lako kaleku Nakua: Iamote tu dapo', nanii to ma'paraka Banua untollo' duku' pemala' pangrere'na to buda.

Salu'-salu' sun lan mai Banua Kabusungan

47:1-12

47 ¹ Attu iato nabaamo' sule lako to' lalan tama Banua; kutiromi naden ia uai lolong lan mai diongna lu ampang Banua ma'palulako rampe matallo, belanna iatu tingo Banua ma'palulako rampe matallo, iatu uai lolong lan mai diongna lu sa'de kanan banua, rampe lo'na lu inan pemalaran.

² Nabaamo' unnola babangan rampe daanna lu, anna solanna' sun lako salian ullilingi tiku lao lako babangan dio salian, iamotu babangan ma'palulako

rampe matallo; kutiromi naden ia uai ma'kalimbuang-buang sun lan mai to' sa'de kanan.

³Iatonna sunmo tu tau ma'palulako rampe matallo untangke misa' ulang pesuka', nasuka'i sangsa'bu siku sia napalumingkana' diong to' uai; iatu uai angge buku tara tu mandalanna.

⁴Nasuka'omi sangsa'bu siku sia napalumingkana' diong tu' uai; iatu uai angge guntu' tu mandalanna. Nasuka'omi sangsa'bu siku sia napalumingkana' diong; iatu uai angge aak tu mandalanna.

⁵Nasuka' poleomi pissan, sangsa'bu siku; totemo dadimo misa' salu, tu tang kuolamo kulamban, belanna iatu uainna mandalan tonganmo, naurunganni ma'dinmo tau unnorong lan, iamotu misa' salu tae'mo nakullei nalambanni tau.

⁶Ma'kadami lako kaleku nakua: Mutiromoraka te iannate, e ma'rupa tau? Nabaamo' sule unnola randan salu iato.

⁷Iatongku sule kutiromi tu kayu buda tongan tuo dio randan salu patomali.

⁸Ma'kadami lako kaleku nakua: Iate uai iate lolong lako padang rampe matallo,

anna lolong rokko Araba-Yordan, anna tama tasik, tibarrakmi tama tasik, naurunganni melo tu uainna.

⁹ Umba-umba tu nanii salu lolong tama, inde dukato tu nanii tuo tu mintu' olo'-olo' kepenaa sibi'tokan lan, sia tarru' buda tu bale, belanna iake lolongi lako te uai iate, la melo tu uai tasik. Umba-umba tu nanii rampo salu iato, la tuo nasang tu olo'-olo'.

¹⁰ Na iatu to mebale la bendan dio randanna, randuk dio mai En-Gedi sae lako En-Eglaim, iamoto tu inan la nanii umballa' dalla'na, anna ma'rupa-rupa tu bale lan, susitu mai bale lan tasik kapua, lendu' budanna.

¹¹ Apa iatu bukanna sia limbongna tae' anna melo len tu uainna, sangadinna dipopaélo'na mapi'da.

¹² Siupu' salu iato dio randanna patomali la tuo tu ma'rupa-rupa kayu membua, tu tang la malayu len tu daunna sia tang la muru' tu buanna; bulanoi membuaoi, belanna iatu uainna tassu' lan mai inan maindan; iatu buanna la dipokande na iatu daunna la dipopedampi.

Katonanna tondok**47:13-20**

¹³Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iamote tu katonanna tondok tu lan lili'na minii untaa-taa mana' lako sangpulo dua suku to Israel; na iatu Yusuf duang taan napotaa.

¹⁴Pada la mipotaa mana' sola nasang, belanna mangkaMo' umpalao sumpa, la Kukamasean nene' to dolomi; na iate padang la miappa' butung taa mana'.

¹⁵Inde sia tu katonanna tondok iato. Rampe daanna lu randuk dio mai tasik kapua ullendu'i Hetlon sae lako lalan tama Zedad.

¹⁶Hamat, Berota, Sibraim, tu naparitangnga lili' Damsyik sola Hamat, na Hazar-Enon, lan tangnga, tu sidampi' katonanna Hauran,

¹⁷naurunganni iatu katonan randuk dio mai tasik sae lako Hazar-Enon, lili'na Damsyik, sia rampe daanna lu ma'palurekke Hamat katonanna. Iamote tu rampe daanna lu.

¹⁸Na iatu rampe matallona: randuk dio mai kasiallaranna Hauran na Damsyik

sia kasiallaranna Gilead na tondok Israel siupu' Yordan, la mipamanassa tu katonanna sae lako tasik rampe matallo. Iamote tu rampe matallo.

¹⁹ Na iatu rampe lo'na lu: randuk dio mai Tamar ma'palusau' Uai kasite'geran dio Kadesh, sae lako salu'-salu', tarru' lako tasik kapua. Iamote tu rampe lo'na lu, ma'palusau' Padang rampe lo'na lu.

²⁰ Na iatu rampe matampu'na: tasik kapua randuk dio mai katonan iato sae lako sitingoan lalan lako Hamat. Iamote tu rampe matampu'.

Kaditaanna padang

47:21–48:29

²¹ Iatu padang iato la mitaa lako padammi mintu' suku Israel.

²² La miloterei mipotaa mana' sola mintu' to sae, tu mempue dio kalemi sia iatu ma'dadian taumo dio kalemi; iatu tau iato mai la mipapada to dadi diomo lu to Israel; la unnappa' taa mana' diloterei dio lu suku to Israel;

²³ na iatu suku nanii mempue to sae, inde to dio la minii umpaketaa mana'i, kadanNa Puangta PUANG.

48 ¹Inde sia tu sanganna mintu' suku iato. Randuk dio mai tampak rampe daanna lu, siupu' lalan dio mai Hetlon, sae lako naninna tau rampo lako Hamat sia Hazar-Enon na iatu lili'na Damsyik rampe daanna lu, dio sa'dena Hamat, dio mai matallo sae lako tasik, iamoto tu misa' taa napotaa Dan.

²Iatu siampingna lili'na Dan randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Asyer.

³Iatu siampingna lili'na Asyer randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Naftali.

⁴Iatu siampingna lili'na Naftali randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Manasye.

⁵Iatu siampingna lili'na Manasye randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Efraim.

⁶Iatu siampingna lili'na Efraim randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Ruben.

⁷Iatu siampingna lili'na Ruben randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Yehuda.

⁸Iatu siampingna lili'na Yehuda randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe

matampu' la nanii pa'duruk tu la mipaden: duangpulo llima sa'bu siku tu babana na lambe'na la pada lambe'na misa' taa randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu', na iatu inan maindan la lan tangngana.

⁹ Iatu padang tu la mipamarimbanganan PUANG, la duangpulo llima siku tu lambe'na na sangpulo sa'bu siku babana.

¹⁰ Inde sia tu tau la diben tu padang maindan dipamarimbangan Puang, iamotu to minaa: ma'palurekkena duangpulo llima sa'bu siku na rampe matampu'na sangpulo sa'bu siku babana; iatu rampe matalona sangpulo sa'bu siku babana na ma'palusau'na duangpulo llima sa'bu siku lambe'na; na iatu inan maindanNa PUANG la lan tangngana.

¹¹ Iatu taa dipamaindan la napotaa to minaa, bati'na Zadok, tu ungkaritutui kamenomban lako Kaleku, tu tae' namemboko', tonna memboko' tu to Israel sia tae' nasusi to Lewi memboko'.

¹² La napotaa marimbangan dio mai tu padang dipamarimbangan, iamotu misa' lili' tarru' maindan siampingna taana to Lewi.

¹³Iatu to Lewi umpotaa misa' taa sipatu lili'na to minaa duangpulo llima siku lambe'na sia sangpulo sa'bu siku babana. Iatu mintu' lambe'na duangpulo llima sa'bu siku na babana sangpulo sa'bu siku.

¹⁴Moi sidi' tae' nama'din nabaluk ba'tu napenukaran tu taa iato: tae' nama'din umbenan lakoi to senga' tu taa ditonno'na padang iato, belanna iatu iannato dipamaindanan PUANG.

¹⁵Apa limangsa'bu siku, tu la'binnapa dio babana sipatu tu duangpulo llima sa'bu siku, iamotu padang tang maindan, sangadinna dipamanassa la nanii kota, inan la nanii torro tau sia la dipopadang kariuan, na iatu kota la lan tangngana.

¹⁶Inde sia tu mai suka'na: rampe daanna lu patangsa'bu llimaratu' siku, rampe lo'na lu patangsa'bu llimaratu' siku, rampe matallona patangsa'bu llimaratu' siku sia rampe matampu'na patangsa'bu llimaratu' siku.

¹⁷Iatu kota iato la den tu padang kariuanna; ma'palurekke dua ratu' llimangpulo siku, ma'palusau' dua ratu' llimangpulo siku, ma'palulako rampe matallo dua ratu' llimangpulo siku, sia

ma'palulako rampe matampu' dua ratu' llimangpulo siku.

¹⁸Iatu la'binna dio lambe'na sipatu tu padang maindan dipamarimbangan: sangpulo sa'bu siku ma'palulako rampe matallo sia sangpulo sa'bu siku ma'palulako rampe matampu'; iatu iannato la sipatu padang maindan dipamarimbanganan Puang, na iatu burana la napokande to mengkarang lan kota.

¹⁹Iatu mai to mengkarang lan kota, iamotu dio mai mintu' suku to Israel, la umpa'lakki tu padang iato.

²⁰Iatu mintu' padang dipamarimbanganan Puang lambe'na duangpulo llima sa'bu siku na babana duangpulo llima sa'bu siku; iatu padang maindan dipamarimbanganan Puang la mipapada sappa, na iatu mintu' apa naala lili' kota la tama bilanganna.

²¹Apa iatu la'binna la napotaa arung, iamotu lili' dio sa'de patomalinna padang maindan dipamarimbanganan Puang sia mintu' apa naala lili' kota, siupu' tu duangpulo llima sa'bu siku, suka'na padang dipamarimbanganan Puang sae lako katonan rampe matallo, sia

ma'palulako rampe matampu' siupu' tu duangpulo llima sa'bu siku sae lako katonan rampe matampu', sipatu mintu' taa suku, iamotu napotaa arung. Na iatu padang maindan dipamarimbanganan Puang sia inan maindanna Banua la lan tangngana.

²² Sangandinna mintu' apa naala lili' to Lewi sia mintu' apa naala lili' kota tu naporitangnga lili'na arung, iamotu naporitangnga katonanna Yehuda sola Benyamin, la napotaa arung.

²³ Iatu suku torronapa, randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Benyamin.

²⁴ Iatu siampingna lili'na Benyamin, randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Simeon.

²⁵ Iatu siampingna lili'na Simeon, randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Isakhar.

²⁶ Iatu siampingna lili'na Isakhar, randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Zebulon.

²⁷ Iatu siampingna lili'na Zebulon, randuk dio mai rampe matallo sae lako rampe matampu' misa' taa napotaa Gad.

²⁸Iatu siampingna lili'na Gad, rampe lo'na lu ma'palusau, nanii katonan randuk dio mai Tamar, naolai uainna Meriba dio Kadesh, siupu' salu'-salu' sae lako tasik kapua.

²⁹Iamote tu padang la miloterei lako mintu' suku Israel la napotaa, sia iamote tu taanna, kadanNa Puangta PUANG.

Kota maindan

48:30-35

³⁰Inde sia tu lalan sun dio mai kota: Rampe daanna lu, iatu lambe'na patangsa'bu llima ratu' siku,

³¹namintu' babangan kota iato disangai sikona sanga suku to Israel –, tallu babangan ma'palurekke: misa' babangan Ruben, misa' babangan Yehuda na misa' babangan Lewi.

³²Rampe matallona, iatu lambe'na patangsa'bu llima ratu' siku, tallu duka babangan: misa' babangan Yusuf, misa' babangan Benyamin na misa' babangan Dan.

³³Rampe lo'na lu, iatu lambe'na patangsa'bu llima ratu' siku, tallu duka babangan: misa' babangan Simeon,

misa' babangan Isakhar na misa' babangan Zebulon.

³⁴ Sia rampe matampu'na, iatu lambe'na patangsa'bu llima ratu' siku, tallu duka babanganna: misa' babangan Gad, misa' babangan Asyer na misa' babangan Naftali.

³⁵ Iatu mengguririkna lao sangpulo karua sa'bunna siku; naranduk dio mai allo iato iatu kota la disangai: Naisungi PUANG.

DANIEL

Kasaeanna Daniel tama tongkonan layukna datu Babel

1:1-21

1 ¹Iatonna taun ma'pentallun kaparentanna Yoyakim, datu Yehuda, saemi tu Nebukadnezar, datu Babel, lako Yerusalem, anna patama limbui.

²Nasorongmi PUANG tu Yoyakim, datu Yehuda, tama limanna sola tu sangtaan pareanan banuanNa Puang Matua, nabaai lako padang Sinear, napatamai banua deatanna; iatu pareanan iato napatama inan pareanan deatanna.

³Mesuami tu datu lako Aspenas, pangulu to mase'ponna, kumua nabaai sae tu ba'tu pira-pira to Israel, dio mai bati' datu sia dio mai to la'bi'.

⁴Iamotu ba'tu pira-pira to mangura, tu tae' tattanna sia melo pantarisanna, tu kinaa sia paissan sia tarru' manarang, tu malute untoe pengkarangan lan

tongkonan layukna datu, anna ada' i sura' sia basa to Kasdim tu tau iato mai.

⁵ Napamanassami datu tu kandena tau iato mai kiallo-kiallo, iamotu dio mai kandena datu sia uai anggoro' nairu' datu. Lan tallung taun la dinii unnada' i tu tau iato, namane ma'din untoei tu pengkaranganna datu.

⁶ Dio lu tau iato mai ba'tu pira-pira tu to Yehuda, iamotu Daniel, Hananya, Misael na Azarya.

⁷ Nasondaimi pangulu to mase'ponna datu tu sanganna tau iato; iatu Daniel nasangaimo Beltsazar, na iatu Hananya nasangaimo Sadrakh, Misael nasangaimo Mesakh, na iatu Azarya nasangaimo Abednego.

⁸ Iatu Daniel napamanassamo lan penaanna, kumua tae' nala urruttakki lenni kandena datu sia uai anggoro' nairu' datu, tu kalena; iamoto anna messiman lako pangulu to mase'ponna datu, kumua da anna ruttakki lenni tu kalena.

⁹ Attu iato Nakamasei Puang Matua tu Daniel, anna maturu-turu sia mamase penaanna tu pangulu to mase'ponna datu lako kalena.

¹⁰ Apa ma'kada tu pangulu to mase'ponna datu lako Daniel, nakua: Mataku'na', natiro manii puangku datu tu mangkamo umpamanassai tu la mikandena sia la miiru'na tu rupammi, sosso' na iatu mai pia muane sangbara'mi; iake susito la mipapassannina' tu sala dio olona datu.

¹¹ Ma'kadami tu Daniel lako pa'kampa kande, tu mangka nasua pangulu to mase'ponna datu la unkladuttu' Daniel, Hananya, Misael na Azarya, nakua:

¹² Tobai te taummi lan sangpulo allona: ben bangmokan utan kikande sia uai kiiru'.

¹³ Ammi pasitiroi rupangki tu to mangura ungrande kandena datu mimane umpogau'i lako te taummi susitu patriomi.

¹⁴ Napalalomi tu palakunna tu tau iato mai, natobai lan sangpulo allona.

¹⁵ Iatonna upu'mo sangpulo allona natiromi kumua mandu maelo ia tu rupanna sia malompo tu kalena tau iato mai anna iatu mintu' to mangura ungrande kandena datu.

¹⁶ Iamoto naalai pa'kampa kande tu kandena sia uai anggoro' la nairu', nabenni utan tu tau iato mai.

¹⁷ Nakamaseimi Puang Matua kapaissanan, kamatarrusan untandai mintu' sura' sia kakinaan tu to mangura sola a'pa'i, na iatu Daniel matarru'mo untandai ma'rupa-rupa patiro mendeata sia tindo.

¹⁸ Iatonna ganna'mo tu attu napamanassa datu, maneri dipopennolo tu tau iato mai, nasolammi pangulu to mase'ponna datu umpennoloi Nebukadnezar.

¹⁹ Napa'kadaimi datu tu tau iato mai; dio lu mintu' tu tau iato, tae' misa' naappa' susi Daniel, Hananya, Misael na Azarya; randukmi diala to mase'ponna datu.

²⁰ Na lan mintu'na apa diona kamatarrusan sia kapaissanan, tu napekutanen datu lako kalena, naappa'mi datu kumua losong ia pessangpulo manarangna na iatu mintu' to paissan-issan sia to ma'basa-basa lan mintu' kadatuanna.

²¹ Torromi tu Daniel dio sae lako taun bunga'na kadatuanna Koresh.

Tindona Nebukadnezar

2:1-49

2¹ Iatonna taun ma'penduan kaparentanna Nebukadnezar, ma'tindomi tu Nebukadnezar; napomagiangmi penaanna tu tindo iato, anna tang mamma'mo.

² Mesuami tu datu untambai mintu' to paissan-issan sia to ma'basa-basa sia to unnampui balik mata sia to Kasdim, la ussembanganni tu tindona datu; saemi tu tau iato mennolo dio olona datu.

³ Ma'kadami tu datu lako tau iato mai, nakua: Mangkamo' ma'tindo sia magiangmo penaangku la morai untandai.

⁴ Ma'kadami tu to Kasdim lako datu (ma'basa Arami), nakua: Namasakkemora tu datu sae lakona! pokadanni taummi tu tindo iato, angki sembangi.

⁵ Mebalimi tu datu lako to Kasdim nakua: Manda'mo kupamanassa lan penaangku, iake tae'i mipokadanna' tu tindo iato situang sembangna, manassa

la dita'tak-ta'takkomi sia iatu banuammi
la disanggang anna daun lauan.

⁶ Apa iake mipokadai tu tindo iato
situang sembangna, manassa la
mitarima tu pamengan sia pa'kamasean
sia kadipangkeran kapua dio mai kaleku;
iamoto pokadammo' tu tindo iato situang
sembangna.

⁷ Mebali pole'omi tu tau iato mai
nakua: Melo ke napokadai datu lako te
taummi tu tindo iato, angki pokadai tu
sembangna.

⁸ Mebalimi tu datu nakua: Kutandai
tonganmo, kumua undaka' bangrokomi
lalan umpadapai tu iannato, belanna
miissan, kumua manda'mo kupamanassa
lan penaangku.

⁹ Kumua, iake tae'i mibela umpokadanna'
tu tindo iato, iatu ukungammi
sangrupari, apa pada situru'mokomi
la umpokadanna' tu apa mo'rang sia
buttok, sae lako tileluk senga' tu apa
iato. Pokadammo' totemo tu tindo
iato, angku issanni, kumua mibela sia
ussembangi.

¹⁰ Mebalimi tu to Kasdim lako datu
nakua: Tae' misa' tau dao kuli'na padang
umbelai napokada tu apa natuntun

datu, iamoto tae' duka misa' datu, moi nakapua sia makuasa untuntunni tu apa susite lako misa' to paissan-issan, ba'tu to ma'basa-basa, ba'tu to Kasdim.

¹¹Iatu apa natuntun datu, lendu' ia magasanna, sia moi misa' tau senga' tae' umbelai umpokadanni datu, sangadinna ke iatu mintu' deata, tu tang torro sola tofino.

¹²Tete dio tu iannato napobannangi sengke tongan tu datu sia re'dek ara'na, anna mesua umpatei tu mintu' to paissan dio Babel.

¹³Iatonna tassu'mo tu parenta iato, kumua la dipatei tu mintu' to paissan, nadaka'mi tau tu Daniel sola to nasolan la napatei.

¹⁴Mennolomi tu Daniel situang kamanaranganna sia ma'sipa' melo lako Ariokh, pangulu to ma'kampana datu, tu tassu'mo la umpatei tu mintu' to paissan dio Babel.

¹⁵Ma'kadami lako Ariokh, to makuasanna datu, nakua: Ma'apari anna patassu'ri datu tu parenta makarra' susito? Napokadami Ariokh tu iannato lako Daniel.

¹⁶ Malemi tu Daniel umpalakui lako datu, anna dampapi kumua naia umpokadai lako datu tu sembangna tindo iato.

¹⁷ Sulemi tu Daniel lako banuanna umpokadanni solana, iamotu Hananya, Misael na Azarya te iannate,

¹⁸ anna ma'kada kumua la umpalaku kamamasean lako Puang Matua dao suruga diona te rasia iate, kumua na iatu Daniel sola to nasolan da nadipatei sola to paissan torronapa dio Babel.

¹⁹ Attu iato dipaombo'mi lako Daniel tu rasia iato lan patiro mendeata tonna ibongi, anna pudi-pudi Daniel tu Puang Matua dao suruga.

²⁰ Umpakendekmi pa'pudi-pudian tu Daniel, nama'kada nakua: Mintu' kadipudian lu lako sanganNa Puang Matua tempon dio mai landa' lako attu situran, belanna Ia unnampui kakinaan sia kamatotoran.

²¹ Ia duka umpopembali pentaunan sia attu. Ia untassu'i datu, Ia duka unnangka'i, Ia duka ungkamasei kakinaan tu to kinaa sia kapaissanan tu to paissan.

²² Ia umpaombo'i tu apa tang dilambi' la diissan sia apa kabunian, Naissan

duka tu apa lan malillinna sia siayoka kamasiangan.

²³ Kamu, o Kapenombanna nene' to doloku, tu kupudi sia kupakala'bi', belanna mangkamoKomi ungkamaseina' kakinaan sia kamatotoran, sia Mipokadammo' totemo tu apa kipalaku lako Kalemi, belanna Mipaombo'mo lako kaleki tu diona a'ganna datu.

²⁴ Iamoto malemi tu Daniel lako Ariokh, tu mangka nasua datu la umpatei to paissan dio Babel; malemi anna ma'kada lako nakua: Da mipatei tu mintu' to paissan dio Babel, solanna' umpennoloi datu, angku pokadanni datu tu sembang tindona.

²⁵ Tikarami nasolan Ariokh tu Daniel umpennoloi datu, anna ma'kada lako nakua: Unnappa'mo' misa' muane dio lu mintu' to Yehuda dipali', iamo la umpokadai tu sembang tindona datu.

²⁶ Ma'kadami tu datu lako Daniel, tu diganti Beltsazar, nakua: Ma'dinrokoka umpokadanna' tu tindo mangka kutiro sola sembangna?

²⁷ Mebalimi tu Daniel lako datu nakua: Iatu rasia napekutanen datu moi misa' to paissan, to ma'basa-basa, to

paissan-issan ba'tu to pakita-kita, tae' nabelai umpokadanni datu.

²⁸ Apa den misa' Kapenomban dao suruga, tu umpaombo' mintu' rasia. Iamo umpamanassai lako datu Nebukadnezar tu apa la dadi allo undi. Inde sia tu tindomi sia mintu' patiro mendeatammi, tu bu'tu dio pentiromi dao katindoammi.

²⁹ Iatu kamu, o datu, tommy mamma' dao katindoammi, bu'tumi tu tangnga' lan penaammi diona tu apa la dadi undinna; na Ia tu umpaombo' mintu' rasia, Ia dukamo tu mangka umpamanassai lako kalemi tu apa la dadi undinna.

³⁰ Iatu aku te, tae' to kumua den kamanarangan losong lan kaleku na iatu mintu' to tuo, anna dipaombo' lako kaleku te rasia iate, sangadinna iari tu sembangna dipamanassan datu, ammi issanni tu mintu' tangnga' penaammi.

³¹ Iatu kamu, o datu, mitiromo tu misa' patiro mendeata, mitiro den misa' rapang-rapang kapua! Rapang-rapang iato malangka' sia lendu' tongan pandillakna; bendan dio olomi, sia lendu' ia mentakuranna untiroi.

³² Iatu ulunna rapang-rapang iato bulaan massang, iatu dadanna sia takia'na salaka, na iatu tambukna sia pupunna tambaga,

³³ iatu bi'ti'na bassi na iatu lentekna sisese bassi na losso' pitti'.

³⁴ Iatommi marassan ummanta-mantai, pakalan melolinmi tu misa' batu tang natumbu limanna tau, anna ruai tu lentek rapang-rapang iato, tu bassi sirau losso' pitti', anna nisak-nisakki.

³⁵ Attu iato sangmanisakammi tu bassi na losso' pitti' sia tambaga sia salaka sia bulaan, susito ta'pian dio to' panglulluran, ke pealloanni, napasisarombonan angin, naurungan moi sidi' tae'mo tinampe len; apa iatu batu tu unnisak-nisakki tu rapang-rapang iato, mendadimo misa' buntu kapua, ussamboi mintu' kuli'na padang.

³⁶ Iamote tu tindo, na iatu sembangna la kipokadan datu.

³⁷ Kamumo, o datu, datunna mintu' datu, tu Nakamaseimo Puang Matua dao suruga kadatuan sia kuasa sia kamatotoran sia kamala'biran,

³⁸ ondongpi tu mintu' ma'rupa tau, tu umba-umba nanii torro sia mintu'

olo'-olo' dao kapadanganna sia mintu' manuk-manuk dao lu langi'. Nasorong nasangmo tama limammi sia Napadadikomi la umparentai tu mintu'nato, – kamumo tu ulunna, bulaan iato.

³⁹ Undinna nakamu la bu'tu misa' kadatuan senga', tu tae' napada kamala'birammi; namane misa' kadatuan senga' pole'o, iamotu ma'pentallunna, tu tambaga, iamoto tu la umparenta mintu' lino.

⁴⁰ Na iatu kadatuan ma'penna'pa'na la makarra' susito bassi; susito bassi untesse sia unnisak-nisakki tu mintu' apa; sia susito bassi umpoka-poka mintu' apa, iatu kadatuan iato la untesse sia la unnisak-nisakki tu mintu' kadatuan iato.

⁴¹ Iatu lentek sia taruno lentek mitiro sangsesena losso' pitti' ditampa kurin sangsesena bassi, battuananna to: iate kadatuan la titaa; na lan to den tu susi makarra'na bassi, susitu bassi mitiro sirau losso' pitti'.

⁴² Na iatu taruno lentek sangsesena bassi na sangsesena losso' pitti', kadatuan

iato sangsese la makarra' na sangsese marapo.

⁴³Iatu bassi sirau losso' pitti' mitiro, battuananna, kumua tau iato mai la sirau tete dio rampanan kapa', apa tae' anna belai sangkombong susi bassi tae' nabelai sirau losso' pitti'.

⁴⁴Lan attunna mintu' datu iato la Napabendan Puang Matua dao suruga tu misa' kadatuan tang la sanggang len sae lakona sia iatu parentana kadatuan iato tang la lele len lako bangsa senga': iamo la unnisak-nisakki sia la umputtai tu mintu' kadatuan dipokada undinna, apa ia manna ia la marendeng sae lakona, ⁴⁵susitu mitiro tongan, misa' batu, tang natumbu limanna tau, melolin dao mai buntu, anna nisak-nisakki tu bassi, tambaga, losso' pitti', salaka sia bulaan. PUANG Matua pasareongan mangka umpaissanni datu tu apa la dadi undi; tongannamo tu tindo sia tang balle tu sembangna.

⁴⁶Attu iato lumbangmi sae rokko padang tu datu Nebukadnezar sia umpenombai Daniel; sia mesua duka umpennoloanni pemala' sia dupa.

⁴⁷ Mebalimi tu datu lako Daniel nakua: Tonganna iatu Kapenombammu, Iamo Puang Matua undaoanni mintu' deata sia Puangna mintu' datu, sia Iamo umpaombo'i tu mai rasia: iamoto mubelai umpaombo'i te rasia iate.

⁴⁸ Iamoto napamatandemi datu tu Daniel, nakamasei ba'tu sangapa-apa pamengan kapua, anna angka'i dadi to ma'parenta lan mintu' propinsi Babel sia pangulunna mintu' to paissan dio Babel.

⁴⁹ Napalalomi datu tu palakunna Daniel, anna dipatangguni tu kaparentan dio propinsi Babel lako Sadrakh, Mesakh sia Abednego, na iatu Daniel tontong lan tongkonan layukna datu.

Tallu muane lan to' api ma'lullu-lullu

3:1-30

3¹ Nagaragami datu Nebukadnezar misa' rapang-rapang bulaan, annan pulona siku malangka'na, anna annan siku tu sangka'na; napabendanni dio padang marantena Dura lan propinsi Babel.

² Mesuami tu datu Nebukadnezar umpasirampunni sae tu mai to maraa

lompo, pangulu, to maraa, pebangun ada', sandan uai, to ma'paolai salu, sia to diala parea, iamotu mintu' to ma'parenta lan propinsi, la ma'dio ren nasang, ke dirarai tu rapang-rapang dipodeata iato, tu napabendan datu Nebukadnezar.

³Sirampunmi tu mai to maraa lompo, pangulu, to maraa, pebangun ada', sandan uai, to ma'paolai salu sia to diala parea, iamotu mintu' to ma'parenta lan propinsi, la urrarai tu rapang-rapang dipodeata napabendan datu Nebukadnezar, anna bendan sola nasang dio tingayo rapang-rapang dipodeata iato, tu napabendan Nebukadnezar.

⁴Meolimi tu misa' lentek maringan umpekapui gamaranna nakua: Inde sia tu parenta dipokadangkomi, e kamu mintu' bangsa sia to sangpetayanan sia to ma'rupa-rupa basana, kumua:

⁵Iake mirangii tu oni tarompe', suling, katapi, su'dekan, dandi sia suling rapi' sia ma'rupa-rupa oni-onian, la lumbangkomi sae rokko padang umpenombai tu rapang-rapang bulaan, tu napabendan datu Nebukadnezar.

⁶Minda-minda tae' nalumbang sae rokko padang sia menomba, ta'pa la

dipembuangan tama dapo', nanii api ma'lana-lana.

⁷Iamoto iatonna rangimi mintu' bangsa sia to sangpetayanan sia to ma'rupa-rupa basana tu oni tarompe', suling, katapi, su'dekan sia dandi sia ma'rupa-rupa oni-onian ta'pa lumbangmi sae rokko padang tu mintu' bangsa, sia to sangpetayanan sia to ma'rupa-rupa basana umpenombai tu rapang-rapang bulaan iato, tu napabendan datu Nebukadnezar.

⁸Attu iato ta'pa saemi tu ba'tu pira-pira to Kasdim mennolo umparapa'i tu to Yahudi tu diona to.

⁹Messimanmi tu tau iato nama'kada lako datu Nebukadnezar, nakua: Namasakkemora tu datu sae lakona!

¹⁰Kamu, o datu, mipa'parentammo, kumua mintu' to urrangii tu oni tarompe', suling, katapi, su'dekan, dandi sia sulingrapi' sia mintu' oni-onian, la lumbang sae rokko padang la umpenombai tu rapang-rapang dipodeata bulaan iato,

¹¹sia minda-minda tae' nalumbang sae rokko padang sia menomba, la

dipembuangan tama dapo', nanii api ma'lana-lana.

¹² Den tu ba'tu pira-pira to Yahudi, tu mangkamo naangka' datu la umparenta propinsi Babel, iamotu Sadrakh, Mesakh sia Abednego; tau iate tae' nabilangkomi, o datu: iatu mai deatammi tae' napakarayai, sia iatu rapang-rapang bulaan, tu mipabendan tae' duka napenombai.

¹³ Sengkemi tu Nebukadnezar sia re'dek tongan ara'na, namesua unnalai tu Sadrakh, Mesakh sia Abednego. Nabaammi tau tu tau sola tallu umpennoloi datu.

¹⁴ Ma'kadami tu Nebukadnezar lako tau iato mai nakua: E Sadrakh, Mesakh sia Abednego, miangga'iraka tang umpakarayai tu mai deatangku sia nokarokomika umpenombai rapang-rapang dipodeata, tu kupabendan?

¹⁵ Kusanga melo, ke naalai penaammi, iammi rangii tu oni tarompe', suling, katapi, su'dekan, dandi sia suling rapi' sia ma'rupa-rupa oni-onian, la lumbangkomi sae rokko padang umpenombai tu rapang-rapang dipodeata, tu mangka kugaraga, (tae' ammi dipatumba-

tumba), apa ke tae'i mipenombai, ta'pa dipembuangangkomi tama dapo', nanii api ma'lana-lana, sia den pole'raka misa' deata tu ma'din urrampanangkomi lan mai limangku?

¹⁶ Mebalimi tu Sadrakh, Mesakh na Abednego lako datu Nebukadnezar, nakua: Kisanga tae' gai'na umpebaliikomi, moi sangbuku kada.

¹⁷ Iake matoto' siai tu Kapenombangki tu kipenombai la urrampanangkan, manassa la Narampanangkan lan mai dapo' nanii api ma'lana-lana sia lan mai limammi, datu.

¹⁸ Apa iake susinna tae' Nabelai la miissan, e datu, kumua tae' kila umpakarayai tu mai deatammi sia umpenombai tu rapang-rapang dipodeata bulaan, tu mangka mipabendan.

¹⁹ Attu iato nakabu'mi kare'dekanna ara'na tu Nebukadnezar, sia bali' tu rupanna sengke lako Sadrakh, Mesakh, na Abednego; mebalimi sia mesua la umpemalassui tonganni tu dapo' pempitu manglokkon tu malassunna na iatu biasanna.

²⁰ Nasuami tu ba'tu pira-pira muane, tu mawatangna tongan dio mai surodadunna la umpungo Sadrakh, Mesakh na Abednego, napembuanganni tama dapo', nanii api ma'lana-lana.

²¹ Dipungomi tu tau iato sola tallui situang bayu lamba'na, seppana sia passapunna sia mintu' tamangkale senga'na, anna dipembuangan tama dapo' nanii api ma'lana-lana.

²² Belanna makarra' tongan tu parentana datu, sia iatu api lan dapo' dipopa'lana-lana liu, iamoto anna mintu' tu to unnangka' Sadrakh, Mesakh na Abednego, mate nadurru' api.

²³ Na iatu tau iato sola tallui, Sadrakh, Mesakh na Abednego tobang situang pungo tama dapo', nanii api ma'lana-lana.

²⁴ Tirambanmi tu datu Nebukadnezar, anna tikara ke'de'; ma'kadami lako mintu' pebangun ada'na, nakua: Tang talluraka tu tau tapungo dipembuangan tama to' api? Ma'kadami tu tau iato mai nakua: Tonganna susitu kadanna datu.

²⁵ Ma'kadami nakua: Tiromi, kutiro tu a'pa' tau tilendokmo tu pungona sumalong lan to' api, tae' namatumba

len, na iatu ma'penna'pa'na iatu rupanna susi bang anak deata.

²⁶ Malemi tu Nebukadnezar lako to' ba'ba dapo', nanii api ma'lana-lana: nama'kada nakua: E Sadrakh, Mesakh na Abednego, kamumo tu taunNa Puang Matua patodoranna, tassu'mokomi mai. Tassu'mi tu Sadrakh, Mesakh na Abednego lan mai to' api.

²⁷ Sirampunmi tu mintu' to maraa lompo, pangulu, to maraa sia pebangun ada'na datu: natiromi iatu api tae' nasau'i tu kalena tau iato mai iatu beluakna tae' namampu' len, iatu bayu lamba'na tae' nale'ke'i api, ondongpi tae' bang nabusasa.

²⁸ Ma'kadami Nebukadnezar nakua: Mintu' kadipudian lu langngan Kapenombanna Sadrakh, Mesakh na Abednego! Nasua tu malaeka'Na sae urrampanan taunNa, tu nanii sande', tu untengkai tu parentana datu sia umpopa'elo'na batang kalena, belanna moi misa' deata noka ia umpakarayai ba'tu umpenombai, sangadinna Kapenombanna manna.

²⁹ Iamoto angku pa'parentanni, kukua lako mintu' tau, dio mai mintu' bangsa

ba'tu sangpetayanan ba'tu ma'rupa-rupa basana tae' duka misa' dipasalian, ke umpa'kada solangi Kapenombanna Sadrakh, Mesakh na Abednego, tau iato mai la dita'tak-ta'tak sia iatu banuanna la dipopendaun lauan, belanna tae' tu kapenomban senga', tu ma'din merampanan susito.

³⁰ Mangkato nakaduttu' tonganmi datu tu Sadrakh, Mesakh na Abednego lan propinsi Babel.

Kada napa'peissanan datu Nebukadnezar sia kabomboananna

4:1-37

4 ¹ Iate kada lu dio mai datu Nebukadnezar dipalanda' lako mintu' bangsa, to sangpetayanan sia to ma'rupa-rupa basana, tu untorro'i mintu' kuli'na padang, kumua la marampa' tongankomi.

² Naalamo penaangku umpa'peissananni tu mintu' tanda kalle-kallean sia tanda mangnga, tu mangka Napogau' Puang Matua patodoranna lako kaleku.

³ Tumba kapuanna tu tanda kalle-kalleanNa sia tumba kuasanna tu

tanda mangngaNa! Iatu kadatuanNa
misa' kadatuan tontong sae lakona
sia iatu pekapuanganNa tontong
disituran-turananni.

⁴Iatu aku te, Nebukadnezar,
marampa'na' lan banuangku sia
torro manamanna' lan tongkonan
layukku.

⁵Ta'kala angku ma'tindo,
kupotirambanni; iatu apa kutiro
lan tindoku dao katindoangku sia iatu
patiro mendeata, tu bu'tu dio pentiroku
umpamagiangna'.

⁶Attu iato kupa'parentammi mesua
umbaai lako kaleku tu mintu' to paissan
dio lu Babel, kumua anna pokadanna' tu
sembangna tindo iato.

⁷Pakalan saemi tu mintu' to paissan-
issan, to ma'basa-basa to Kasdim sia
to pakita-kita, angku uleleananni tu
tindoku lako kalena, apa tang naissan
umpokadanna' tu sembangna.

⁸Undinna saemi tu Daniel umpennoloina',
sikona sanga deatanku disanga
Beltsazar, tu natorroi penaa deata
masero angku uleleananni lako tu tindo
iato.

⁹ E Beltsazar, pangulunna mintu' to paissan-issan, tu kuissan, kumua natorroiko penaa deata masero, na moi misa' rasia mukaringan nasang, iamoto pokadammo' tu patiro mendeata lan tindoku, tu kutiro, iamotu sembangna.

¹⁰ Inde sia tu patiro mendeata bu'tu dio pentiroku dao katindoangku, kutiro: den kayu sangbatang, bendan lan tangnga lino, lendu' ia ma'layukna.

¹¹ Iatu kayu iato kapua sia mawatang, iatu ma'layukna tu'tun dao langi' sia payan ditiro lako mintu' randan langi'.

¹² Iatu daunna maballo sia tarri' tu buanna, iamoto napokandei mintu' angge menono'; sia napentionganni mintu' olo'-olo' dao kapadanganna sia iatu tangkena napopembuyan mintu' manuk-manuk dao lu langi', sia mintu' angge menaa umpokandei.

¹³ Kutiro lan patiro mendeata, tu bu'tu dio pentiroku dao katindoangku, kutiro den misa' to ma'kampa, tau iato misa' to maindan songlo' dao mai langi'.

¹⁴ Metambami umpekapuai gamaranna, nakua: Lellengi tu kayu iato sia totoi tu tangkena, purru'i tu mai daunna,

samboranni tu buanna; namallai nasang tu mintu' olo'-olo' diong sia manuk-manuk dao mai tangkena.

¹⁵ Apa patorroi iatu garonto' panglellengan mennuaka'napa diong padang, dipori bassi sia tambaga lan to' riu maluna, diong padang; anna sakka'i ambun dao mai langi', na iatu kande napotaa sola olo'-olo', iamotu riu dio lu padang.

¹⁶ La dipopembali tu penaanna, anna tang susimo tolino: dibenmo penaa olo'-olo', la nalambi' pempitu attu la nanii susito.

¹⁷ Iate parenta iate napamatu'tunmo mintu' to ma'kampa na iatu iannate nalampakmo to masero, anna tandai mintu' to tuo, kumua Puang Patodoranna unguasai tu kadatuan tolino sia Nakamasei minda-minda tu Naporai, ondongpi ma'din natokko tu to tarru' madingan dio lu tolino lan kadatuan iato.

¹⁸ Iamote tu tindo tu akumo, datu Nebukadnezar, mangka untiroi; na iko, e Beltsazar, pokadanna' tu sembangna, belanna mintu' to paissan lan parentaku tae' nakullei umpokadanna' tu

sembangna; apa iko ma'dinko, belanna natorroiko penaa deata masero.

¹⁹Sangattu' to naalami sumangnga tu Daniel, tu diganti Beltsazar, iatu tangnga'na umpamagiang penaanna. Ma'kadami tu datu lako nakua, E Beltsazar, da napamagiangko tu tindo iato sola sembangna. Mebalimi tu Beltsazar nakua: O puangku, kenna iaora tu to unkabiri'komi napatu tu tindo iato sia kenna ualimmiora narampoi tu sembangna.

²⁰Iatu kayu mitiro kapua sia mawatang, tu ma'layukna tu'tun dao langi' sia payan ditiro lako mintu' randan langi'.

²¹Iatu daunna maballo sia tarri' tu buanna, iamoto napokande mintu' angge menono', sia napentionganni mintu' olo'-olo' dao kapadangganna sia iatu tangkena napopembuyan mintu' manuk-manuk dao lu langi'.

²²Iatu kayu iato, kamu bangsiamu datu, tu kapuamo sia matoto'; iatu kataromposammi sakerangngan-rangnganna, naurunganni sumpu langngan langi' sia iatu kadatuammi sae lako randan langi'.

²³ Natiro datu tu misa' to ma'kampa, tau iato misa' to maindan songlo' dao mai langi', nakua: Lellengi tu kayu iato sia sanggangi, apa patorropi ia tu garonto' panglellengan mennuaka'na diong padang, dipori bassi sia tambaga, lan to' riu maluna dio padang, anna sakka'i ambun dao mai langi', na iatu kande napotaa sola olo'-olo', iamotu riu dio lu padang, sae lako nalambi' pempitu attu.

²⁴ Inde sia tu sembangna tindomi, o datu, sia inde sia tu Napamatu'tun Puang Patodoranna diona puangku datu.

²⁵ La naali'komi tau dio mai sangbilangan toline na iatu katorroammi la sisola olo'-olo' dio lu padang; anna pakandekomi tau riu ten to sapi, ammi dipopa'elo'na nasakka'i ambun dao mai langi'; la nalambi' pempitu attu la minii susito sae lako miakunna, kumua Puang Patodorana unguasai kadatuanna toline sia Nakamasei tu minda-minda Naporai.

²⁶ Apa iatu napokada tau tu diona garonto' panglellengan mennuaka', la dipatorropa lan padang, iamo battuananna to, kumua iatu kadatuammi la bantang temponna miaku, kumua iatu suruga unnampui kaparentan.

²⁷ Iamoto, e datu, lala siai manii naala penaammi tu pa'pakilalangu kumua puttaimi tu kasalammi tete dio kamalamburan sia puttaimi tu kakelokammi tete dio ungamasei to makario-rio, dennoupa' anna dipamalambe' tu karapasan dio kalemi.

²⁸ Iate mintu'na te urrampoimo datu Nebukadnezar.

²⁹ Iatonna lendu'mo sangpulo dua bulanna, sumalong-malongmi tu datu dao bubungan marantena tongkonan layuk kadatuanna dio Babel.

³⁰ Ma'kadami tu datu nakua: Tangiaraka te tu Babel kapua, tu kubangun dipoisungan kadatuan tete dio kakapuanna kuasangu, dikua anna dipakala'bi' tu kapayungangu.

³¹ Tae' bangsiapa naupu' nasa'bu' dio randan dipudukna datu tu kada iato, denmi gamara dao mai langi' nakua: Dipokadango, datu Nebukadnezar, kumua: iatu kadatuammu sisayurammoko.

³² Sia la naali'ko tau dio mai sangbilangan toline na iatu katorroammu la sisola olo'-olo' dio lu padang; anna pakandeko tau riu ten to sapi; sia nalambi' pempitu

attu la munii susito sae lako muakunna, kumua Puang Patodoranna unguasai kadatuanna toline sia Nakamasei tu minda-minda Naporai.

³³ Attu ia bangsiamoto anna rampoi Nebukadnezar tu kada iate, belanna naali'mo tau dio mai sangbilangan toline, anna kande riu ten to sapi, anna sakka'i ambun dao mai langi' tu kalena, sae lako kala'dok tu beluakna susi bulu langkan maega sia iatu kanukunna susito kanuku manuk-manuk.

³⁴ Apa iatonna lendu' nasangmo tu attu iato, mentingaramo' langgan langi' tu aku, Nebukadnezar, tibalikmi sule tama kaleku tu tangnga' kinaangku, iamoto kupudimi tu Puang Patodoranna sia kupakala'bi'mo sia kupangke'mo tu Puang Tuo sae lakona, belanna iatu parentaNa misa' parenta matontongan sia iatu kadatuanNa tontong siosso'.

³⁵ Iatu mintu' to untongkonni kuli'na padang direken tae' bang gai'na; Napogau'i lako tu mintu'na angge maritik dao langi' sia mintu'nato untongkonni kuli'na padang unturu' pa'poraianNa, sia moi misa' tau tae' untukka'i tu limanNa,

ba'tu ma'kada lako Kalena kumua apara tu Mipogau'?

³⁶Attu ia bangsiamoto natibalik sule tu tangnga' kinaangku, sule dukami lako kaleku tu kapayungangku sia kamala'birangku, anna tarompo' tu kadatuangku; sae pole'omi umpennoloina' tu mai pebangun ada'ku sia to ma'parentaku, sia diangka'mo' sule tama kadatuangku, ondongpi mandu pole' ia tu kamala'biran dikamaseanna' anna dolona.

³⁷Totemo, iate aku, Nebukadnezar umpangke'mo' sia umpalayukmo' sia umpakala'bi'mo' Datu dao suruga, tu belanna tongan nasang tu penggauranNa sia malolo tu lalanNa sia ullese lu rokko to unturu' kamatampoon.

Pangoki' dio to' rinding

5:1-30

5¹Iatu datu Belsazar umpadenan pa'maruasan sangsa'bu to ma'parentana; unniru'mi uai anggoro' tu datu dio tingayona to sangsa'bu.

²Marassan mangiru' anggoro' tu Belsazar, mesuami umbaai sae tu

pareanan bulaan sia salaka, tu nabaa Nebukadnezar, ambe'na lan mai Banua Kabusungan dio Yerusalem, anna iru'i datu sia mintu' to paana sia baina sia gundi'na.

³Nabaami tau sae tu mintu' pareanan bulaan, tu dipatassu'mo dio mai Banua Kabusungan, banuanNa Kapenomban dio Yerusalem, anna iru'i datu sia mintu' to ma'parentana, sia baina sia gundi'na.

⁴Unniru'mi anggoro' anna pudi-pudii tu mintu' rapang-rapang dipodeata bulaan, salaka, tambaga, bassi sia batu.

⁵Ta'kala payanmi tu mai taruno lima tau, tu mangoki' dio to' rinding dikapu'i lan tongkonan layukna datu sitingoan to' inan lampu, anna tiroi datu tu boko' lima iato marassan mangoki'.

⁶Attu iato bali'mi tu rupanna datu sia iatu tangnga'na umpamagiang penaanna, sia langga' tu aakna, na iatu guntu'na sigalatuan.

⁷Metambami tu datu umpekapuai gamaranna, mesua ussolanni sae tu to ma'basa-basa, sia to Kasdim sia to pakita-kita.

Ma' kadami tu datu lako mintu' to paissan lan Babel, nakua: Minda-minda

ma'din umbasai te pangoki' iate sia umpokadanna' tu battuananna, la dipakei tamangkale lango-lango, sia dipaluangi manik bulaan tu barokona, sia iamo la ma'parenta lan kadatuan untoe pangka' ma'pentallun.

⁸Iatonna sae nasangmo tu mintu' to paissanna datu, tae' bang ungkullei umbasai tu pangoki' iato sia umpokadanni datu tu battuananna.

⁹Lendu'mi magiangna tu datu Belsazar sia bali' tu rupanna; sia mintu' to ma'parentana tiramban nasang.

¹⁰Iatonna rangimi datu baine tu kadanna datu sia mintu' to ma'parentana, tamami to' inan pa'maruasan. Ma'kadami tu datu baine nakua: Namasakkemora tu datu sae lakona! Da naiatu tangnga'mi umpamagiangkomi, sia da nabali' tu rupammi.

¹¹Den misa' tau lan parentami, natorroi penaa deata masero; na iatonna ambe'mipa iatu tau iato iatu penaanna, naniimo arrang sia tangnga' kinaa sia kakinaan, susitu kakinaanna deata; iatu ambe'mi datu Nebukadnezar unnangka'i tu tau iato pangulu to paissan-issan, to ma'basa-basa, to Kasdim sia to

pakita-kita, – susimoto tu ambe'mi, o datu.

¹² Belanna lan kalena tu penaa liu matarru', kapaissanan sia kamanarangan ussembang tindo sia umpabu'tu rasia sia ungko'ka'i ponto bannang, iamotu lan kalena Daniel, tu naganti datu, iamotu Beltsazar, iamoto melo ke ditambai tu Daniel, naia la umpokadai tu battuanna.

¹³ Attu iato nasolammi tau tu Daniel, lako datu. Ma'kadami tu datu lako Daniel nakua: Ikoraka Daniel, misa' to Yehuda tu dipali' tu nabaa datu, ambe'ku, dio mai Yehuda?

¹⁴ Kurangimoko, kumua naniiko penaa deata sia iatu penaammu naniimo arrang sia kamatarrusan sia kakinaan kapua tongan.

¹⁵ Saemo disolan umpennoloina' tu to paissan sia tu to ma'basa-basa, dikua anna basai te pangoki' iate sia napokadanna' tu battuananna, apa tae' naissanni umpokadai tu battuananna te kada iate.

¹⁶ Apa kurangimoko kumua ma'dinko ussembang tindo sia ungko'ka'i ponto bannang; totemo iake muissanni umbasai te pangoki' iate sia

umpokadanna' battuananna, la dipakeiko tamangkale lango-lango sia la dipaluangi manik bulaan tu barokomu sia la ma'parentako lan kadatuan untoe pangka' ma'pentallun.

¹⁷ Mebalimi tu Daniel lako datu nakua: Da'i bangmi to tu pa'kamaseammi, na iatu pamenganmi ben bangmi to senga'; moi tae' tu apa, la kubasan duka datu te pangoki' iate sia la kupokadangkomi tu battuananna.

¹⁸ O datu, mangkamo Puang Matua, Patodoranna, ungkamasei kadatuan, kataromposan, kadipangkeran sia kamala'biran tu Nebukadnezar, ambe'mi.

¹⁹ Na diona tu kuasa kapua Nakamaseanni Puang, anna mintu' bangsa sia to sangpetayanan sia ma'rupa-rupa basana ma'parondo penaanna ungkaku'i, belanna minda-minda tu la napatei, manassa napatei, minda-minda tu la napatuo, manassa napatuo, minda-minda tu la napamatande, manassa napamatande, minda-minda tu la napamadiongan, manassa napamadiongan.

²⁰ Apa iatonna pamadaomo penaanna sia umpamakarra' pa'inaanna, naurunganni

matampo, iamoto nadisuale dio mai isungan kapayunganna, sia sisayurammo kamala'biranna.

²¹ Ondongpi diali' dio mai sangbilangan toline, na iatu penaanna susimo tu penaa olo'-olo', sia sangtorroammo keledai lampung sia dibenmo riu nakande susi sapi sia nasakka'imo ambun dao mai langi' tu kalena sae lako naaku, kumua Puang Matua, Patodorannamo, unguasai kadatuanna toline sia untokkoi tu la dadi datu tu minda-minda naala penaanNa.

²² Apa kamu, Belsazar, anakna datu, tae' mipamadiongan penaammi, moi ammi issanni te mintu'na te,

²³ sangadinna umbali-baliorokomi Puang dao suruga, belanna napatassu' nabaa tau lan mai banua kabusunganNa lako olomi tu mintu' pareanan, ammi iru'i uai anggoro' sola to ma'parentami, bainemi sia gundi'mi sia umpangke'komi rapang-rapang dipodeata salaka, bulaan, tambaga, bassi, kayu sia batu, tu tae' napatiro sia parangi sia tang paissan, apa iatu Puang Matua, untoe bannang penaammi sia umpasirundunanni tu mintu' lalanmi, tae' mipangke'I.

²⁴ Attu iato Nasuami tu misa' boko' lima ussura'i tu pangoki' iate.

²⁵ Inde sia tu pangoki' iato, nakua: Mene, mene, tekel ufarsin.

²⁶ Na inde sia tu battuananna tu kada iato, kumua iatu Mene, battuananna: Nabilangmo Kapenomban tu kadatuammi sia Napaupu'mo;

²⁷ Tekel, battuananna: Ditimbangkomi lan timbangan apa maringan maro'komi;

²⁸ Peres, battuananna: Dipokamo tu kadatuammi sia disorongmo lako to Media sia to Persia.

²⁹ Attu iato mesuami Belsazar umpakei tamangkale lango-lango tu Daniel sia napaluangi manik bulaan tu barokona, anna petambanni tau, kumua iamo la ma'parenta lan kadatuan untoe pangka' ma'pentallun.

³⁰ Iatonna bongi ia bangsiamoto, napateimi tau tu Belsazar, datu to Kasdim.

Daniel lan lo'ko' singa

5:31-6:28 (6:1-29)

³¹(6-1) Mangkato natarimami Darius, to Media, tu kadatuan, tonna annanmo pulona ndua taunna.

6¹(6-2) Nakalo'mi penaanna Darius unnangka' saratu' duangpulo to maraa lompo, tu titale' umparenta mintu' lili' kadatuan iato;

²(6-3) anna daona pole'o to maraa lompo iato den tu tallu to maraa akkele'na datu, iamotu Daniel misa', tu nanii to maraa lompo iato umpatu'tunni tu passananna, kumua da anna rugi tu datu.

³(6-4) Attu iato iatu Daniel losong tu kamatarrusanna na iatu mintu' to maraa akkele'na datu na iatu mintu' to maraa lompo, belanna to natorroi penaa ma'iringan naurunganni iatu datu la morai unnangka'i la umparenta mintu' kadatuan iato.

⁴(6-5) Undaka'-daka'mi lalan tu mintu' to maraa akkele'na datu na iatu mintu' to maraa lompo la umpa'parampoan Daniel diona kama'parentan lan kadatuan iato,

apa moi misa' tae' nakabu'tui tu la napobannang nanii umpa'parampoanni ba'tu kadakena, belanna ia misa' to maruru' sia to tae' bang sala ba'tu kakadakean diappa' dio kalena.

⁵(6-6) Ma'kadami tu tau iato mai nakua: Tae' bang bannangna takabu'tui la umpa'parampoanni tu Daniel, sangadinna ke diona kapengkaolan langgan Kapenombanna tanii unnappa' bannangna la umpa'parampoanni.

⁶(6-7) Mennolomi tu to maraa akkele'na datu sia mintu' to maraa lombo lako datu sia ma'kada lako kalena umpalaku tonganni nakua: O datu Darius, namasakkemora tu datu sae lakona.

⁷(6-8) Iatu mintu' to maraa akkele'na datu lan kadatuan, pangulu, to maraa lombo, pebangun ada' sia to maraa nasangamo melo, ke dipatassu'i tu parentana datu sia la dipamanassa tu misa' atoran kumua minda-minda lan te tallungpulo allona umparampo palakunna lako misa' deata ba'tu tolino sangadinna lako manna kamu, o datu, tau iato dipembuangan tama lo'ko' singa.

⁸(6-9) Na totemo, o datu, melo ke mipatassu'mi tu atoran iato sia sura'i tu

sura' parenta, tu tang lelukmo, situru' atoran napondok to Media sia to Persia, tu tang diriu' sule.

⁹(6-10) Iamoto nasura'mi datu Darius tu sura' parenta sola atoran iato.

¹⁰(6-11) Iatonna issanmi Daniel, kumua mangkamo disura' tu sura' parenta iato, malemi lako banuanna; dao bilik mengkadaoanna den pentiroan tibungka' ma'palulako Yerusalem; pentallun lan sangallo nanii malinguntu' massambayang sia umpudi Kapenombanna, susitu biasa napogau' dolona.

¹¹(6-12) Ma'dondomi tu mai tau urrekke'i lako, naapparanni tu Daniel marassan massambayang sia mengkamoya-moya langgan Kapenombanna.

¹²(6-13) Saemi tu tau iato mai mennolo lako datu nama'kada lako tu diona atoran kadatuan, nakua: Tang mipatassu'moraka tu atoran, kumua minda-minda lan te tallungpulo allona tu umparampo palakunna lako misa' deata ba'tu tolino, sangadinna lako manna kamu, o datu, tau iato la dipembuangan tama lo'ko' singa? Mebalimi tu datu nakua: Iatu apa iato dipantokmo situru'

atoran napondok to Media sia to Persia, tu tang diriu' sule.

¹³ (6-14) Ma'kadami tu tau iato mai lako datu nakua: Iatu Daniel, misa'i to dipali' dio mai Yehuda, tae' nabilangkomi, datu, sia iatu atoran mipatassu' tae' naperangii sangadinna massambayangora pentallun sangallo.

¹⁴ (6-15) Iatonna rangimi datu te iannate, matana' tonganmi penaanna tu diona to, naundaka' lalan la urrampananni tu Daniel, ondongpi sae lako lambunna allo nanii masara' tu datu la ullendokanni.

¹⁵ (6-16) Naparuku tonganmi tau iato mai tu datu nama'kada lako nakua: La miissan datu, kumua iate misa' atoran napondok to Media sia to Persia, tae' nama'din disondai len tu misa' atoran ba'tu parenta, tu mangkamo napatassu' datu.

¹⁶ (6-17) Mesuami tu datu, namale tu tau unnala Daniel, napembuanganni rokko lo'ko' singa. Ma'kadami tu datu lako Daniel nakua: Na Kapenombammumora tu tontong mupenombai, Iamo la urrampanangko.

¹⁷ (6-18) Nabaami tau tu misa' batu, natuturanni tu baba lo'ko' iato, naca'i sissin peca'na datu sia sissin peca'na to ma'parentana dikua da nadipogau' tu senga'na diona Daniel.

¹⁸ (6-19) Mangkato sulemi tu datu lako tongkonan layukna, tang kumande to bongi iato, sia tae' namesua umbaa paningoan tu la umpatibalik pa'inaanna, sia tang rapa' bang mamma'.

¹⁹ (6-20) Millikmi tu datu tonna tilalek masiang, mela'bik tongan anna madomi' male lako to' lo'ko' singa.

²⁰ (6-21) Iatonna reke'mi tu lo'ko' singa, tang masero bangmo gamaranna tu datu untambai Daniel belanna masussa, anna ma'kada lako Daniel nakua: E Daniel, taunNa Puang Matua matontongan, iatu Kapenombanmu tu tontong mupengkaolai, Narampanan siarokoka dio mai singa?

²¹ (6-22) Mebalimi tu Daniel lako datu nakua: O datu, namasakkemora tu datu sae lakona.

²² (6-23) Iatu Kapenombangku ussua malaeka'Na ungkamummu'i tu sedang singa, anna tae' napatumba lenna', belanna tae' angku sala dio oloNa sia

tae' duka kupogau' kadake lako kamu, datu.

²³ (6-24) Attu iato sende tonganmi tu datu, anna mesua kumua la nariu' tau tu Daniel diong mai lo'ko'; diriu'mi tu Daniel diong mai lo'ko', na moi misa' bangkena tae' diapparan dio kalena, belanna sande' lako Kapenombanna.

²⁴ (6-25) Mesuami tu datu, anna baai tau sae tu mai to umpa'parampoan Daniel, nadipembuangan tu tau iato rokko lo'ko' singa, la kalena tu tau iato la iatu mai anakna sia baina, natae'pa narampo melo rokko lo'ko' iato, ta'pa nadammakmi mintu' singa; iatu mintu' bukunna puramo nanisak-nisak.

²⁵ (6-26) Mangkato massura'mi tu datu Darius lako mintu' bangsa sia to sangpetayanan sia to ma'rupa-rupa basana, tu untongkonni mintu' kuli'na padang, nakua: Nakapuamora kamarampasammi.

²⁶ (6-27) Dio mai kaleku dinii umpatassu' parenta, kumua mintu' tau lan mintu' lili'na kadatuangku la magiang sia matakul' lako Kapenombanna Daniel, belanna Iamo Puang Matua matontongan, tu tang leluk sae lakona;

iatu kadatuanNa tang la sanggang sia iatu parentaNa tae' katappuranna.

²⁷ (6-28) Iamo parampanan sia pakarimmanan sia Ia umpaden tanda kalle-kallean sia tanda mangnga dao lu langi' sia dao kuli'na padang. Iamo mangka urrampanan Daniel lan mai kuasa singa.

²⁸ (6-29) Iatu Daniel dipakala'bi' tongan lan lu parentana Darius sia lan lu parentana Koresh, to Persia.

Patiro mendeata tu diona a'pa' olo'-olo' lan tindona Daniel

7:1-28

7 ¹ Iatonna taun pamulanna kadatuanna Belsazar, datu Babel, ma'tindomi tu Daniel sia natiro tu pentiro mendeata, tu bu'tu dio pentirona dao katindoanna. Nasura'mi tu tindo iato. Inde sia tu pamulanna tu kada iato.

² Ma'kadami tu Daniel nakua: Iatonna bongi kutiro lan patiro mendeata, songlo' tu a'pa' angin dao mai langi' umpatigega' tasik kapua;

³ sia bu'tu diong mai tasik tu a'pa' olo'-olo' kapua, pantan sisengaran tu rupanna.

⁴ Iatu bunga'na susi singa sia kepani' susi langkan maega. Iatongku marassan umpenunui, dilampi'i tu pani'na, anna diangka' diong mai padang nadipabendan umpellesean lentekna susi tolino, nadipatamai penaa tolino.

⁵ Kutiro mi tu misa' olo'-olo' senga', tu ma'penduanna, susito misa' beruang; bendanmi natumbiring sangpiak, ussamang tallu usuk lan to' alla' isinna; anna ma'kada tu tau unguanni: ke'de'ko kande'i tu duku' buda.

⁶ Undinnato kutiro tu misa' olo'-olo' senga' susi misa' arimau bulu, a'pa' tu pani' manuk-manuk dao boko'na sia a'pa' tu ulunna; disorongmi lako tu kaparentan.

⁷ Undinnato kutiro mi lan patiro mendeata tonna ibongi, kutiro misa' olo'-olo', tu ma'penna'pa'na, metakuran, mekarrangan bulu sia lendu' matoto'na; sia iatu isi bassinna kapua: nakandemi sia nakaru'tukki tu mintu' apa, na iatu sesanna nalullu'-lullu' lentekna;

sisengaran bang tu mintu' olo'-olo'
dolonamo, sia sangpulo tu tandukna.

⁸Iatongku marassan umpenunui tu
tanduk iato, ta'kala anna tuomo tu misa'
tanduk bitti' lan alla'na, tu untumangi
nadilampi'i tallu tanduk dio mai tanduk
dolo; kutiro lan tanduk iato, nanii mata
susi mata toline sia puduk ussa'bu' bang
kada matampo.

⁹Iatongku marassan umpenunui,
dipabendanmi tu ba'tu pira-pira isungan
kapayungan. Nanii misa' ToKaubanan;
iatu tamangkaleNa mabusa susito
ambun makko sia iatu beluakNa mapute
susi bulu domba; api ma'lana-lana tu
isungan kapayunganNa sia api dukku tu
lentenanna.

¹⁰Sia misa' salu api tikula'dak-la'dak, na
lolong dio oloNa; massa'bu-sa'bu diala
pessangsa'bu umpengkaolai sia sangpulo
sa'bu-sa'bunna diala pessangpulo sa'bu
bendan dio oloNa. Unnisungmi tu to
ma'paolai salu anna bungka'i tu mintu'
sura'.

¹¹Kupenunu tu diona gamaranna
tanduk tu umpokada kada matampo;
marassan bangsia kupenunu, ta'kala
nadipateimo tu olo'-olo' iato sia iatu

kalena disanggang sia disorong la diballa api.

¹²Iatu olo'-olo' torronapa dialai tu parentana anna diben kamalamberan sunga' sae lako attunna sia allona.

¹³Tontongmi kupenunu lan patiro mendeata tonna ibongi sia kutiro den misa' tu susi anak rampan dilino sae sola gaun dao langi'; anna male lako ToKaubanan sia dipopengkareke' lako oloNa.

¹⁴Dikamaseimi kaparentan sia kadipangkeran sia kuasa kabarrealloan, anna mintu' bangsa sangpetayanan sia ma'rupa-rupa basa mengkaola lako kalena. Iatu kaparentanna la tontong sae lakona, sia tang la pa'de len, sia iatu kadatuanna tang la sanggang len.

¹⁵Tigiang tu penaangku lan ba'tengku, te aku, Daniel, sia napatirambanna' tu mintu' patiro mendeata, tu bu'tu dio pentiroku.

¹⁶Kupengkareke'imi tu tau iato misa', tu bendan inde to dio, angku kutanai manassana te mintu'na apa iate; ma'kadami lako kaleku sia napokadanna' battuananna te mintu' apa iate.

¹⁷ Iatu olo'-olo' kapua, a'pa'i iamotu a'pa' datu la kendek diong mai padang.

¹⁸ Mangkato iatu Tomaserona Puang Patodoranna la untarima kadatuan, sia la umpomana' kadatuan tontong sae lakona, ondongpi matontongan tontong sae lakona.

¹⁹ Moraimo' la unnissanni manassana tu diona olo'-olo' ma'penna'pa'na, tu sisengaran mintu' solana, sia lendu' ia metakuranna, ma'isi bassi, ma'kanuku tambaga, nakandemi sia nakaru'tukki tu mintu' apa, na iatu sesanna nalullu'-lullu' lentekna,

²⁰ sia diona sangpulo tanduk dao ulunna, na iatu senga'na misa' tu tuo, tu untumangi anna lesok tu tanduk dolo tallu, na iatu tanduk iato kemata sia kepuduk ussa'bu' bang kada matampo sia ditiro kapua na iatu solana.

²¹ Kutiro mi tu tanduk iato sirari to masero, anna patalo,

²² sae lako saena tu To Kaubanan, anNa sanda tonganni tu to maserona Puang Patodoranna sia mengkareke'mo tu attunna, ke natarimami to masero tu kadatuan.

²³ Ma'kadami susite nakua: Iatu olo'-olo' ma'penna'pa'na iamotu kadatuan ma'penna'pa'na, tu la den dao kuli'na padang sia la sisengaran mintu' kadatuan senga', sia iamo la umpepurai mintu' issinna lino sia la nalullu'-lullu' sia nanisak-nisak.

²⁴ Na iatu sangpulo tanduk battuananna: dio mai kadatuan iato la nanii bu'tu sangpulo datu, naundinna la bu'tu tu senga'na misa', la sisengaran tu dolona, anna tallu datu la naputtai.

²⁵ Sia la ussa'bu' ba'tu pira-pira kada umbali-bali Puang Patodoranna sia umpandasa to maserona Puang Patodoranna; sia undaka' lalan la ussondai attu sia atoran, sia la disorong tu tau iato mai tama limanna lan misa' attu sia ba'tu pirang-pirang attu na sangtangnga attu.

²⁶ Attu iato unnisungmi tu to ma'paolai salu, anna dialai tu parentana sia disanggangi sia disabu'i sae lako roto'na.

²⁷ Sia iatu kadatuan sia kuasa sia kataromposanna mintu' kadatuan diong nasambo langi' la dikamasean kombonganna tomaseroNa Puang Patodoranna; na iatu kadatuanNa iamo

misa' kadatuan tontong sae lakona, sia mintu' to kuasa la umpengkaolai sia umperangii.

²⁸Rampomo inde te tu kada iato.

Iatu aku Daniel, mintu' tu tangnga'ku umpamagiang tonganna', naurunganni bali' tu rupangku; sia mintu' te kada iate kupalan penaangku.

Patiro mendeata diona domba laki sia bembe' laki

8:1-27

8¹Iatonna ma'tallung taunmo ma'parenta tu datu Belsazar dipapayanmi lako kaleku, te aku Daniel, tu misa' patiro mendeata, tonna mangkamo tu patiro mendeata dolo payan lako kaleku.

²Kutiromi lan patiro mendeata, – diona' kota Susa ditambakuku dio propinsi Elam, tongku tiroi tu iannato, – kutiro lan patiro mendeata iato, kumua, diona' biring salu Ulai.

³Iatongku bangunammi tu matangku, kutiromi, tonganna den misa' domba laki kutiro bendan sambalinna lu salu; den tu tandukna da'dua, kalando dua tu

tandukna, iatu misa' mandu kalandu na iatu misa'na, iatu kalandona undi tuo.

⁴Kutiro tu domba laki iato messendok ma'palulako matampu', sia ma'palurekke sia ma'palusau', tae' misa' olo'-olo' ungkulle untanananni; sia tae' misa' tau ungkullei merrampanan lan mai limanna, sia umpogau' bang lalan penaanna sia umpalayuk kalena.

⁵Apa iatongku marassan umpemarangai, kutiromi tu misa' bembe' laki sae dio mai rampe matampu' umpasitarru'-tarru' mintu' kuli'na padang, tang ullese padang; na iatu bembe' laki iato misa' tu tandukna kalle-kallean tuo lan mai kasiallaran matanna.

⁶Saemi lako to' domba laki, ketanduk patomali, tu kutiro bendan sambalinna lu salu, nama'dondo lako situang kamasarrangan mawatangna.

⁷Kutiromi mengkareke' tarru' lako domba iato, sengkean tongan ussendokki, nale'toi tu tandukna patomali, naurunganni tae'mo kamabukuanna tu domba la bendan unneai; napembassanammi tu domba rokko padang, anna lullu' bannangi, na

moi misa' tau tae' urrampananni lan mai kuasanna.

⁸Iatu bembe' laki umpatarompo' tongan kalena, apa iatonna paamo, le'tomi tu tanduk kapua, anna tuo tu a'pa' tanduk kalle-kallean dio inanna, tu tingo lako a'pa' mata angin dao langi'.

⁹Iato misa'na mentaruk misa' tanduk lan mai, tu pamulanna bitti', apa tarru' mengkapua ma'palusau', ma'palulako rampe matallo sia ma'palulako Padang ballo.

¹⁰Satarompo'-rompo'nami sae langgan ma'dandan maritik dao langi', nadao mai tu ma'dandan maritik, iamotu mai bintoen, naronnosan ba'tu pira-pira rokko lino, anna lullu'i.

¹¹Umpatarompo' duka kalena unnea arungna ma'dandan maritik, sia naputtai tu pemala' allo-allo lako Puang sia nasongkan tu inan maindanNa.

¹²Sia patodo-tintingmo, belanna umpondok misa' kamenomban, anna umputtai pemala' allo-allo; sia untibe kamanapparan rokko padang, na apa duka tu napogau' umpabu'tuanni kamauparan.

¹³ Kurangimi tu misa' to masero ma'kada, namisa' to masero senga' ma'kada lako tu to mangkamo ma'kada nakua:

La sangapa dadi tu apa ditiro lan patiro mendeata iate, diona tu pemala' allo-allo sia kapatodo-tinting-an metakuran, inan maindan tae' nadipamaindan sia iatu ma'dandan maritik dilullu'.

¹⁴ Ma'kadami lako kaleku nakua: Sae lako penduang sa'bu ntallu ratu' makaroen sia melambi', namane dipemelo'i sia dipasirundunan sule.

¹⁵ Iatongku tiroi, te aku Daniel, tu patiro mendeata iato sia moraimo' la unnissanni tu battunanna, pakalan bendanmi dio tingayoku tu misa' tau tu susi bang misa' muane.

¹⁶ Sia kurangi tu gamara tau daona lu Ulai, tu nakua: E Gabriel! battuananni lako tau iate tu patiro mendeata iato.

¹⁷ Saemi dio tu kuninna bendan; iatonna saemo, tirambanmo' angku tukku rokko padang, apa ma'kada lako kaleku nakua: Tandai, e ma'rupa tau, kumua iate patiro mendeata iate umpatu attu ma'katampakanna lino.

¹⁸ Iatonna marassan ma'kada lako kaleku, limpumo' sia lumbang rokko

padang; apa naremme'na' anna
pabendanna' sule,

¹⁹sia ma'kada nakua: Manassa la
kupokadanko tu apa la dadi, ke
katampakanna kare'dekan ara', belanna
iatu patiro mendeata iato umpatu
manassana attu ma'katampakanna.

²⁰Iatu domba laki, tu mangka mutiro,
da'dua tandukna, umpatu datu Media
sola Persia.

²¹Na iatu bembe' laki, kalandu bulunna,
iamo datu Yunani, na iatu tanduk kapua
dio pararra' matanna, iamo bunga'
datunna.

²²Le'tomi tu tanduk kapua iato, nabu'tu
a'pa' sondana, iamotu a'pa' kadatuan la
bu'tu lan mai bangsa iato, apa tae' anna
matoto' susi datu bunga'na.

²³Iake tampaknami kadatuanna tu tau
iato mai, ke ma'kalolokannami tu gau'na
to bulituk, la bendan misa' datu, tu
matoro lindona sia lando pa'du.

²⁴Iatu kamawatanganna la matoto' – apa
tae' natete dio kamawatanganna kalena –
sia la metakuran tu kapasangganganna,
sia apa tu napogau' umpabu'tuanni
kamauparan; la nasanggang tu mintu'

to paa, sia ia duka tu mintu' bangsa to masero.

²⁵ Sia tete dio kabulitukanna anna palaloi tu pa'pakenanna; la napakapua tu penaanna, sia nasanggunggi buda tu to tae' namangea. Sia la pabali-bali duka lako Arungna mintu' arung, apa la sabu' ia tang narumbu lima.

²⁶ Na iatu patiro mendeata diona makaroen sola melambi', iatu apa mangka disa'bu' dionato, tang balle. La mubuni bang tu patiro mendeata, belanna budapa allona namane sae.

²⁷ Sia aku te, Daniel, langga'mo' sia ba'tu pirang-pirang allomo' masaki; undinnato milikmo', angku pengkaranganni tu datu. Napussakkimo' te patiro mendeata iate, apa moi misa' tau tae' untandai.

Kada ombo' diona pitungpulo minggunna

9:1-27

9¹ Iatonna taun pamulanna kaparentanna Darius, anakna Ahasweros, bati' to Media, tu mendadi datu undatui to Kasdim,

²tonna taun pamulanna kadatuanna, iate aku, Daniel, kuparessa tonganmi lan lu ba'tu pira-pira sura' tu bilangan taun, diona tu napomangka kadanNa PUANG rampo lako nabi Yeremia kumua Puang umpadaun lauanni tu Yerusalem pitung pulo taunna.

³Mentingaramo' langngan Puang Kapenomban la massambayang sia mengkamoya angku ma'puasa sia ma'karoro' sia undudung barra'-barra'.

⁴Massambayangmo' langngan PUANG, Kapenombangku sia mangaku sala, kukua: O Puang, Puang Matua pasareongan sia metakuran, tu unghanana'i basse sia kamasokanan lako tu mintu' to unghkamali'Komi sia unghkaritutui pepasanMi.

⁵Kasalammokan sia patodo tinting, tang mekaalukmokan sia pabali-bali; untanannimokan boko' pepasanMi sia atorami.

⁶Sia tae' kiperangii tu mai taumMi, iamotu mai nabi, tu ma'kada tete dio sangamMi lako mintu' datungki, mintu' arungki, mintu' nene' to doloki sia lako mintu' tau lan tondok.

⁷ O Puang, dio Kamu kalemi tu kamaloloan, apa iatu dio kaleki siri' manna, susite allo iate, iamotu dio lu to Yehuda, to lan Yerusalem sia dio lu mintu' to Israel, la mandappi'na sia mambelanna, tu torro lan lu mintu' tondok, tu Minii urrambai male belanna katangmarurusan, tu napogau' umbali-baliKomi.

⁸ O PUANG, natodingmoka siri' sia iatu mai datungki, arungki sia nene' to doloki, belanna kasalammokanni lako Kalemi.

⁹ Dio ia Puang, Kapenombangki, tu kamamasean sia kama'pagarrisan, moi angki pabali-balimo lako Kalena,

¹⁰ sia tang umperangiimoka gamaranNa PUANG, Kapenombangki, sia tang unturu'moka sukaran aluk, tu mangka Nabankan nalopian mintu' taunNa, iamotu mai nabi.

¹¹ Ondongpi mintu'na to Israel untengkaimo Sukaran alukMi sia memboko'mo, belanna tae' naperangii tu gamaramMi. Iamoto anna dibarrakan lako kaleki tu tampak ropu, tu diarra'i sumpa, tu mangka disura' lan Sukaran alukna Musa, taunNa Puang Matua, belanna kasalammoka lako Kalena.

¹² Napalanda'mo tu mintu' kadanNa, tu mangka Napokada diona kami sia diona mintu' to ma'parentaki, tu umparentakan, belanna Naparampoikan kasanggangan lendu' kapuana, susitu tae' bangpa nadadi lan mintu' nasambo langi', sangadinna lan manna Yerusalem.

¹³ Susitu disura' lan Sukaran alukna Musa, susi dukamoto tu mintu' kasanggangan iate urrampoikan, sia tae' kiparadan kasengkeanNa PUANG, Kapenombangki, belanna tae' kimengkatoba' dio mai kakadakeangki sia tae' kipalan penaa kamanapparamMi.

¹⁴ Iamoto namatangkin tu PUANG la umparampoikanni tu kasanggangan, belanna iatu PUANG, Kapenombangki, malambu' lan mintu' pengkarangan Napogau', apa tae' kiperangii tu gamaranNa.

¹⁵ Tonganna, o Puang, Kapenombangki, tu mangka ussolan taumMi tassu' lan mai tondok Mesir tete dio lima mawatang sia iatu umpakalelean sangamMi, susi allo iate, kasalammokan sia tang mekaalukmokan.

¹⁶ O Puang, ke ma'dinni, natete dio mintu' kamaloloamMi, natilendok tu

kasengkeamMi sia kare'dekan ara'Mi dio mai Yerusalem, kotaMi, iamotu buntu maindanMi; belanna diona kasalangki sia kakadakeanna nene' to doloki na iatu Yerusalem sia iatu taumMi napamatuna mintu' to untikuikanni.

¹⁷ Totemo perangiimi, o Kapenombangki, tu passambayangna taumMi sia pengkamoyanna sia la Mipaarrangi lindoMi tu inan maindan sanggangMi belanna pa'poraianNa Puang.

¹⁸ Patananni tu talingamMi, o Kapenombangku, sia perangiina': bungka'i tu matamMi, amMi tiroi tu kasanggangangi sia iatu kota, tu dinii ussa'bu' sangamMi naposanga; belanna tae' nabannang dio kamaloloangi angki barrakanni tu pengkamoyaki dio oloMi, sangadinna bannang diori kamamasean kapuaMi.

¹⁹ O Puang, perangii! O Puang, pagarri'i! O Puang, palan penaai! Pogau'i damo Midampai, belanna Kalemi, o Kapenombangku, belanna disa'bu' tu sangamMi naposanga kotaMi sia taumMi.

²⁰ Marassan bangsiapa' ma'kada sia massambayang sia unnaku kasalangku sia kasalanna bangsaku to Israel sia

umbarrakan pengkamoyaku langngan
PUANG, Kapenombangku, diona buntu
maindanna Kapenombangku,
²¹ marassan bangsiapa' ma'kada tongku
massambayang, saemi tu misa' muane,
iamotu Gabriel, tu mangka kutiro dolona
lan patiro mendeata, matira' tongan
mentia' umperreke'ina', tonna attu
pemala' karoen.

²² Naparandukmi unnada'ina' anna
sipa'kadanna' nakua: E Daniel, totemo
tassu'mo' sae la umbenko kapaissanan.

²³ Iatonna bunga' pengkamoyamu,
tassu'mi misa' kada sia saemo'
umpokadango, belanna ikomo tu tarru'
dipakaboro'. Palan penai tu kada iato
sia pariba'tengi tu patiro mendeata.

²⁴ Pitungpulo minggunna
dipamanassanni tu taummu sia
kota maindanmu la ungganna'i tu
kapatodo-tintingan sia la umpogau'i tu
kasalan, sia la umbasei tu kakadakean,
la umbaa kamaloloan sae lakona sia la
ussanda tonganni patiro mendeata sia
nabi, sia la umminnakki tu apa tarru'
maindan.

²⁵ Issanni sia tandai, kumua randuk dio
mai attu tassu'na tu kada la umpemeloi

sia umbangunni sule tu Yerusalem sae lako kaparentanna misa' to ditokko, iamotu misa' arung, den pitung minggu, sia annan pulona ndua minggu la dinii umpemeloi sia umbangunni, anna torro susito, sola tana lapangna sia kalo'na, apa siappa' attu kadipakario-rioan.

²⁶ Sia iake lendu'mi annan pulona ndua minggunna la diputtai tu misa' to ditokko, moi tae' apa naposala; sia iatu taunna misa' arung, tu la sae, la ussangang kota sia inan maindan, apa ma'katampakanna la nasamboi uai saba'; sia sae lako ma'katampakanna la den kasirarian, iamotu kasanggangan, tu mangka dipamanassa.

²⁷ Sia la napamabanda' tu basse lako buda tau lan sangminggu; iatonna ma'tangngana minggu la napa'dei tu pemala' pangrere' sia iatu kande dipemalaran; anna dao pani' megigiran la sae tu misa' to ma'kasanggang sia manassa la nasanggang sae lako tappunna, sia iatu apa dipamanassa la dibarrakan dao apa sanggang.

Diona apa la dadi undinna lako bangsana Daniel

10:1–12:13

10¹ Iatonna taun ma'pentallunna parentana Koresh, datu Persia, dipaombo'mi misa' kada lako Daniel, tu diganti Beltsazar, iatu kada iato iamo kamanapparan sia ussa'bu' kamaparrisan kapua. Napalan penaami tu kada iato sia napariba'teng tu patiro mendeata.

² Attu iato ma'pote dibolongna', te aku Daniel, malebu bang tallung minggu.

³ Tae' angku kande len kande mammi' sia tae' natamai duku' sia uai anggoro' tu sadangku, sia tae' kuma'minna' busarungngu' sae lako malebu tallung minggu.

⁴ Iatonna allo ma'penduangpulo nna'pa bulan bunga'na, tongku dio randan salu kapua, iamotu Tigris,

⁵ kubangunammi tu matangku, angku tiroi den tu misa' tau ma'pakean lenang ma'beke' bulaan dio mai Ufaz.

⁶ Iatu batang kalena susi parimata pirusa'; iatu lindona pandila-dila

susi kila', iatu matanna susi sulo marorrongan, sia iatu takia'na sia lentekna parrang susi tambaga dipopandilak, na iatu gamaranna susito ongngo' tau buda.

⁷Aku manna, te Daniel, untiroi tu patiro mendeata iato, apa iatu to kusolan, tae' anna tiroi; narampoimi misa' katirambanan kapua tu tau iato mai, naurunganni mallai umpembunian kalena.

⁸Aku manna tu torro misa-misa. Iatongku tiroi tu patiro mendeata kalle-kallean iato, soyang sumanga'mo', tae'mo rara dio lindoku sia ma'ipumo'.

⁹Attu iato kurangimi tu kadanna; na iatongku rangi tu kadanna limpumo' sia lumbang, angku songka rokko padang.

¹⁰Denmi tu lima unjkaka'na' sia umpopengguntu'na' sia umpopa'dangkanna' millik, angku ma'parondo-rondo.

¹¹Ma'kadami lako kaleku nakua: E Daniel, to tarru' dipakaboro', palan penaai te kada la kupokadangko sia bendanko, belanna totemo disuana' sae lako kalemu. Iatonna pokadai te iannate lako kaleku, bendanmo' ma'parondo.

¹²Ma'kadami lako kaleku nakua: Da mumataku', e Daniel, belanna randuk dio mai allo bunga'na muparinaai la morai unnissanni sia umpamadiongan penaammu dio oloNa Kapenombammu, dirangimo tu kadammu sia saemo' bannang dio kadammu.

¹³Apa naeana' tu arungna kadatuan Persia duangpulo mmisa allona; apa tonganna iatu Mikhael, misa'i arung tarompo' sae lako kaleku, untunduina', kuurunganni pasau' dio lu mintu' datu to Persia.

¹⁴Na totemo saemo' umpaissanniko tu diona apa la urrampoi bangsamu, ke allo ma'katampakannai; belanna den dukapa tu patiro mendeata diona tu allo la sae.

¹⁵Iatonna ma'kada lako kaleku susito, tukkumo' rokko padang littu bang.

¹⁶Apa kutiro denmo misa' apa susi rupa tofino unggaka' pudukku; kubungka'mi tu pudukku sia kuparanduk ma'kada angku kuai lako tu to bendan dio tingayoku, kukua: O Puang, ta'pa napamasakina' te patiro mendeata iate, sia tae'mo kamabukuan torro lan kaleku.

¹⁷Umba la kukua te taunna puangku, ussipa'kadangkomi, o puangku? Inang

tae'mo kamabukuangku sia tae'mo penaa kururu.

¹⁸ Nakaka'mo' tu to susi toline rupanna, sia napamatoto'na' sia ma'kada nakua:

¹⁹ Da mumataku', e to tarru' dipakaboro', torro marampa'ko, mengkabatta'ko, ondongpi mengkabatta'ko. Iatonna marassan ussipa'kadanna', matoto'mo', angku ma'kada kukua: O puangku, ma'kadamokomi, belanna mangkamo' mipamatoto'.

²⁰ Ma'kadami nakua: Mutandairaka, ma'apari kusaera lako kalemu? Ta'pa' la sulena' sirari arungna to Persia, na iake tassu'mo' inde to dio mai, manassa la saemo tu arungna tondok Yunani;

²¹ apa moi susito, la kupokadangko tu apa disura' lan Sura' Kamanapparan. Tae' misa' tau batta' untunduina' unneai tu tau iato mai, sangadinna Mikhael, arungmi.

11 ¹ Apa bendanna', tonna taun bunga'na parentana Darius, to Media, dadi misa' to patunduanna sia pentilindunganna.

² Totemo la kupokadangko tu kamanapparan. Manassa tallupa tu datu la bendan lan Persia na iatu to

ma'penna'pa'na la kapuapa kasugiranna na iatu mintu' senga'na, sia iake matoto'mi tete dio kasugiranna, la napatiangka' tu mintu'na ullaoi tu kadatuan Yunani.

³ Sia la bendan misa' datu lalong, tu la kapua kaparentanna sia la umpogau' lalan inaanna.

⁴ Apa mane bendan, nata'pa la dipokamo tu kadatuanna, sia ditaa lako a'pa' mata angin dao langi', apa tae' nalako bati'na, sia tae' nakuasa susito mangkanna natoe, belanna iatu kadatuanna la disialai sia tobang lako to senga', tangia tau iato mai.

⁵ Attu iato la matoto' tu datu rampe Lo'na lu, apa misa'i tu kamandangna la mandu matoto' na ia sia la ma'parenta; sia iatu lili' parentana la misa' lili' parenta kapua.

⁶ Ba'tu pirang-pirang taun undinnato la sibassemi sola duai; iatu anakna baine datu rampe Lo'na lu la sae lako datu rampe Daanna lu la sitama, apa tae' nala untoe manda'i tu kamatotonna kuasanna, sia tae' duka nala bendan matoto' tu kuasanna datu rampe Daanna lu; iatu baine iato la ditibe, susi dukato

tu to nasolan, sia iatu to padadianna sia iatu to umpobainei.

⁷Attu iato la tuo tu misa' taruk dio mai uaka'na dio to' inanna sia la male ullaoui surodadunna sia la tama bentengna datu rampe Daanna lu, anna palulun to patalo.

⁸Ondongpi, sae lako rapang-rapang dipodeatanna sola rapang-rapang dipodeata dipati'no'na sia pareanan keangga'na, iamotu salaka sia bulaan, la nabaa lako Mesir butung pangrampa; sia ba'tu pirang-pirang taun tae' nala sirari datu rampe Daanna lu.

⁹Mangkato iatu datu rampe Daanna lu la male ullaoui kadatuanna datu rampe Lo'na lu, apa inang la diparuku sule lako tondokna.

¹⁰Na iatu mai anakna la ma'pasakka' parari sia la urrampun ba'tu pira-pira tuntunan surodadu kamban; namisa'i tu la male ullaoui datu rampe Daanna lu, sia samasai-sainna ma'parekan susi to uai saba', sia tonna torroi naparandukomi palaoan sae lako bentengna.

¹¹Namapalla tu datu rampe Lo'na lu anna tassu' sirari datu rampe Daanna lu, na iatu datu rampe Daanna lu la

urrampun surodadu makamban, apa iatu surodadu makamban iato la disorong tama limanna.

¹²Iatonna roto'imi tu surodadu makamban iato, la napakapuamo tu penaanna; moi anna patei ma'pulo-pulo sa'bu, apa tae' duka namatoto'.

¹³Na iatu datu rampe Daanna lu la urrampun poleomi surodadu makamban, mandu buda na iatu dolona, sia iatonna lendu'mo ba'tu pirang-pirang taun, la malemi ullaoi umbaa surodadu makamban sia parea kamban.

¹⁴Attu iato buda tu tau bendan la pabali-bali lako datu rampe Lo'na lu; sia den duka tu mai to masa'ga' dio mai bangsamu la umpatarompo' kalena, la umpalanda'i tu misa' patiro mendeata, apa iatu tau iato mai la songka.

¹⁵Sia la sae tu datu rampe Daanna lu, la unggaragai misa' tampo malangka' sia la untalo misa' kota ditambakuku; iatu surodadu rampe Lo'na lu tae' natananni bendan mangea, moi anna surodadu pa'tonno', ondongpi tae' tu kamatoranna la bendan mangea.

¹⁶Iatu to ullaoi la umpogau' lalan inaanna sia moi misa' tau tae' natananni

bendan mangea; sia la matoto'
bendan lan Tondok ballo; na iatu a'gan
ma'kasanggung lan limanna.

¹⁷ Sia undaka' lalan la umpatundukki tu
mintu' lili' kadatuanna datu rampe Lo'na
lu sia naangga'-angga'i bang umpogau'
kasiturusan; la naben misa' baine tu
datu rampe Lo'na lu la nopobaine,
kumua anna sanggangi tu kadatuan
iato, apa tae' nala dadi to sia tae' nala
umpomaupa'i.

¹⁸ Undinnato ma'palulakomi tondok
ma'biring tasik, anna buda natalo dio,
apa misa' kamandang lompo la napa'dei
ma'pamatuna sia tae'mo nakullei
umpabala'i tu kadipamatunanna.

¹⁹ Undinnato ma'palulakomi tambakuku
lan tondokna; apa la titodo anna tobang,
sia tae'mo nala diapparan len.

²⁰ La bendan misa' tau ussondai, tu ussua
misa' tau ma'paruku umpalaku sima
ma'lele-lele unnolai lili' tarru' marua'na
kadatuan, apa ba'tu pirang-pirang allori
nala sanggangmo, tu tae' natete dio
kamarukkan sia kasirarian.

²¹ Sia la bendan misa' to matuna
ussondai, tu tae' naia dipamanassa la
dinii ussorong kapayungan lako kalena;

tae' nadikapang nasae sia la urrampai tu kadatuan tete dio pa'pakena.

²²Iatu surodadu ussabu'i mintu' apa, la diputtai duka dio tingayona sia disanggang, ondongpi moi arung mangkamo nasibassean.

²³Sia ianna sibasse tau, la ma'pakena; susimoto la sakendek-kendekna sia matoto' moi anna sidi'ri tau nasiban!

²⁴Tae' anna dikapang anna saemo tama padang malompo sia umpogau' apa tae' bangpa napogau'i nene'na sia nene' to dolona: iatu pangrampa sia panglo'do' sia eanan la nasamboran lako taunna; sia la ma'tangnga' la ullaoi tu kota ditambakuku, apa tae' anna masae lako.

²⁵Sia la napatiangka' duka tu kamatotoranna sia kabaranianna situang surodadu kamban la unneai tu datu rampe Lo'na lu, na iatu datu rampe Lo'na lu la umpasakka' surodadu kamban sia matoto' tongan, apa tae' nakullei la bendan mangea belanna la nasitangnga'i tau unneai.

²⁶Na iatu to ungkande kandena la umpasosso'i tu kuasanna, sia iatu surodadunna la disabu'i, sia buda taunna la tibambang mate.

²⁷ Iatu datu iato sola duai pada ma'tangnga' kadake lan penaanna sia ianna unno'ko' dio misa' meda pada la ma'kada tang tongan, apa tae' nala dadi tu nasanganna, belanna tae'pa nalambi'i tu ma'katampakanna sae lako attu dipamanassa.

²⁸ Mangkato la sule lako tondokna umbaa ianan sanda makamban, sia la naea penaanna tu basse masero; susimo la napogau' to, namane sule lako tondokna.

²⁹ Iake nalambi'mi tu attu dipamanassa, la male pole' tama rampe Lo'na lu palaoan, apa iate ma'katampakanna tae' nala susi tu bunga'na;

³⁰ la sae kappala' to Kitim unneai, anna selang penaanna; apa iatonna sule la umpasau kare'dekan ara'na lako basse masero, anna palalo penggauranna, sia iatonna sulemo, napapatuimi penaa tu to umboko'i tu basse masero iato.

³¹ Sia la napake'de' tu ba'tu pira-pira surodadu, anna ruttakki tu inan maindan, iamotu tambakuku, sia la naputtai bang tu pemala' allo-allo sia napabendanni tu apa megallian, tu ma'kasanggung.

³² Na iatu to untodo tinting basse, la nasede anna memboko', apa iatu tau

untandai Kapenombanna la matoto' sia umpalalo penggauran.

³³ Sia iatu to paissan dio lu bangsa iato la unnada'i buda tau, apa la songka belanna nakande pa'dang sia api sia ditarungku sia dipangrampai ba'tu sangapa-apa masainna.

³⁴ Apa iake songkai tu tau iato mai la unnappa' pa'tunduan tang siagi, sia buda tu tau la menturu' lako tau iato mai, apa pudukna bangri.

³⁵ Ba'tu pira-pira tu to paissan la songka, kumua anna disudi, dipamasero sia dipamatasak tu tau iato mai, sae lako attu ma'katampakanna; belanna iatu iannato tae'pa nalambi'i lako tu attu dipamanassa.

³⁶ Na iatu datu iato la umpogau' bang apa naala penaanna; la umpalayuk sia la umpatarompo' kalena unnea mintu' deata, ondongpi sae lako Puang Matua undaoanni mintu' deata napa'kada solangi; sia la maupa' ia sae lako sundunna tu kare'dekan ara', belanna iatu apa pura dipamanassa la dadi.

³⁷ Sia tae' duka nabilangi tu deatanna nene' to dolona; tae' nabilangi tu deata naporai baine, sia moi misa' tae' duka tu

deata senga', belanna la napalayuk tu kalena unnea mintu' deata.

³⁸ Apa naposondana deata iato mai la napenombai, iamo deata tambakuku, tu deata tae' natandai nene' to dolona la napenombai umpennoloan bulaan, salaka, parimata sia ma'rupa-rupa ianan masuli'.

³⁹ Sia la ke'de' ullaoui tu benteng ditambakuku tete dio pa'tunduanna kapenombanna lembang senga'; mintu' tu to umpatonganni, la unnappa' kamala'biran kapua; la naangka' tu tau iato mai umparenta buda tau sia la nataa-taan padang la naposaro.

⁴⁰ Apa iake attu ma'katampakannai la sae tu datu rampe Lo'na lu urrarii tu datu rampe Daanna lu, anna iatu datu rampe Daanna lu la ullaoui umbaa kareta sia pakkandarang sia kappala' buda; la tama ullaoui tu tondok iato sia samasai-sainna ma'parekan susito uai saba'.

⁴¹ Sia la tama duka ullaoui tu Tondok ballo sia buda tau songka; apa iatu to la tilendok dio mai limanna iamotu Edom, Moab sia pa'tonno'na to Amon.

⁴² Sia la napake'deran surodadunna lako tu ba'tu pira-pira tondok, sia tae' duka anna lussu' tu tondok Mesir.

⁴³ Apa la nakuasai tu mintu' pareanan bulaan sia salaka sia mintu' ianan masuli' lan Mesir, sia la naturu' to Libia sia to Etiopia.

⁴⁴ Apa la napatiramban kareba dio mai rampe matallo sia daa mai rampe daanna lu, iamoto nala mandu re'dek ara'na tassu' la ussangang sia ussabu'i buda tau.

⁴⁵ Sia la naosok tu tenda kapayunganna lan kasiallaran tasik sia buntunna Padang ballo maindan, apa la nalambi' lampakna, anna moi misa' tau tae' untundui.

12¹ Attu iato la bendan tu Mikhael, arung kapua, tu untundui mintu' bati'na bangsamu; sia la den tu misa' attu kadipandangan kapua, tu tae' bangpa susinna dadi temponna den tu mai bangsa sae lako attu iate. Apa lan attu iato la tilendok tu bangsamu; iamotu mintu' to diappa' tisura' lan Sura' iato.

² Anna buda tu to matindomo lan lipu daenan, la malimbangun sule, den lu lako katuoan sae lakona, den lu lako

kaditattan, iamotu apa megi'giran sae lakona.

³Iatu mintu' to paissan la parrang susi arrangna batara, sia mintu' to urrenden buda tau lako kamaloloan la parrang susi bintoen tontong sae lakona.

⁴Apa iko, e Daniel, nannai te mintu' kada iate sia ca'i te Sura' sae lako attu ma'katampakanna; buda tu tau la unnunungi sia iatu kapaissanan la sakerangngan-rangnganna.

⁵Naaku te, Daniel, kutiro manassa denpa da'dua senga'na, iatu misa' dio randan indena mai salu, na iatu misa'nao dio randan sambalinna lu salu.

⁶Ma'kadami tu misa' lako tu tau ma'tamangkale lenang, tu bendan daona lu uai salu, nakua: Sangapapira namane ma'katampakanna te apa kalle-kallean iate?

⁷Kurangimi umpalao sumpa tu to ma'tamangkale lenang, tu bendan daona lu salu, unnangka' lima kananna sia lima kairinna langngan langi', sia ussa'bu' sanganNa Totuo tontong sae lakona: Misa' attu sia ba'tu pirang-pirang attu, na sangtangnga attu; na ianna lambi'mi katappuranna unnisak-nisak kuasanna

bangsa masero, maneri diganna'i tu mintu'na apa iate.

⁸Kurangi sia tu iannato, apa tae' kupebuyu'i angku ma'kada kukua: O puang, umbara la nakua kasundunanna te apa iate?

⁹Apa ma'kada nakua: Malemoko, e Daniel, belanna mintu' apa iate la manda' dibuni sia dica' sae lako attu ma'katampakanna.

¹⁰Buda tu tau la dipamasero sia dipamatasak sia la disudi, apa iatu to tang mekaaluk la tontong lolang tang mekaaluk; moi misa' tu to tang mekaaluk tae' la untandai, apa iatu to unnampui tangnga' kinaa la untandai tu iannato.

¹¹Randuk dio mai pemala' nenne' bang kiallo-kiallo dipa'dei sia dipabendan tu apa megallian ma'kasanggung, den sangsa'bu dua ratu' ngkaser pulona allona.

¹²Maupa' tu to matangkin ma'peagi, anna lambi'i tu attu sangsa'bu talluratu' tallungpulo llima allona.

¹³Apa iko, e Daniel, malemoko umpellambi'i lampakmu sia melayoko

mumane malimbangun untimang
dalle'mu, ke allo ma'katampakanna.

HOSEA

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG tu rampo lako Hosea, anakna Beeru, tonna linona Uzia, Yotam, Ahas, na Hizkia, datu Yehuda, sia iatonna linona Yerobeam, anakna Yoas, datu Israel.

Gomer undadian anak tallu

1:2-2:1 (1:2-12)

²Inde sia tu bunga' kadanNa PUANG nalopian Hosea. Ma'kadami PUANG lako Hosea, Nakua: Maleko, muala misa' baine kadake gau' sia pia dadi dio mai gau' sala, belanna lendu' ia gau' salana tu tondok sia memboko'mo dio mai PUANG.

³Malemi umpobainei tu Gomer, anakna Diblaim, anna ma'tambuk napadadianni misa' pia muane.

⁴Ma'kadami tu PUANG lako kaleku Nakua: La musangai Yizreel, belanna tae'mo nala masai angKu pembalaranni tu rarana Yizreel lako bati'na Yehu, sia angKu pa'dei tu kadatuanna bati'na Israel.

⁵Allo iato la dadi, kumua la Kule'to tu panana to Israel diong lombok Yizreel.

⁶Ma'tambuk pole'omi tu baine iato anna dadian misa' pia baine. Ma'kadami tu Puang lako kalena, Nakua: Sangai Lo-Ruhama, belanna tae'mo Kula ungkamasei tu bati'na Israel, Kuurunganni tang umpa'dei tu salana, moi misa' duka.

⁷Apa iatu bati'na Yehuda la Kukamasei sia la Kurampanan tete dio PUANG Kapenombanna. Apa tae' angKu la urrampananni tete dio pana ba'tu pa'dang ba'tu pa'buno, ba'tu darang ba'tu pakkandarang.

⁸Iatonna disarakki susumo tu Lo-Ruhama, ma'tambukomi, anna dadianni tu misa' pia muane.

⁹Ma'kadami tu Puang Nakua: Sangai Lo-Ami, belanna tangiakomi taungKu sia iatu Aku tangiaNa' Puangmi.

¹⁰ Apa undinna iatu to Israel la buda susi karangan dio biring tasik, tu tang dikemba' disuka' ba'tu diia'. Anna dadi dio inan dinii umpokadanni tau iato mai kumua: Kamu te tangia taungKu, inde dukato la dinii ussangai anakNa Puang Matua matontongan.

¹¹ La sita'pa tu mai to Yehuda anna to Israel, unnangka' misa' pangulu, anna ke'de' lan mai padang iato, belanna la kapua tu allona Yizreel.

2¹ (1-12) La mikua lako siulu'mi muane: Ami, sia lako siulu'mi baine: Ruhama.

To Israel ditibe sia ditarima sule

2:2-23 (2:1-22)

² (2-1) Parapa'i tu indo'mi, parapa'i, belanna tangia baineKu sia iatu Aku tangiaNa' muanena. Da anna lindo batu massede sia tang ma'bayu la pasandak salu lako rampanan kapa'.

³ (2-2) Da angKu kalosso'i tu pakeanna nama'kambelang, sia Kupopa'elo'na susi tonna mane ditibussanan, da angKu pasusi padang pangallaran sia Kupadadi

padang rangke sia Kupopa'elo'na mate ma'rang.

⁴(2-3) Sia tae' angKu kamasei tu mai anakna, belanna bati' dadi lan penggauran sala.

⁵(2-4) Belanna mangkamo ma'gau' sala tu indo'na, sia iatu untambukki tu pia iato, mesirisan gau'na. Belanna nakua: La undina' urrundu'i tu to kusigau'-salan, iamotu to umbenna' rotingku sia uaingku, bulu dombaku sia batang ramingku, minna'ku sia apa kuiru'.

⁶(2-5) Iamoto manassa la Kurompo duri tu lalanmu sia la Kupaampangi rinding tembo', naurungan tae'mo nakabu'tui lalanna.

⁷(2-6) Sia la undi unnula'i tu to nasigau'-salan, apa tae' nalambi'i; nadaka', apa tae' naapparanni. Undinna la ma'kada nakua: La moraina' male angku sule lako muane doloku, belanna iatu dolona mandu melo na iate totemona.

⁸(2-7) Apa tae' natandai, kumua Akumo tu mangka umbenni gandung, anggoro' ba'ru sia minna', sia Aku duka mangka umpopemba'karanni tu salaka sia bulaan, tu napake umpenombai Baal.

⁹ (2-8) Iamoto la Kuala sule tu gandungKu, ke attu pegandangan sia uai anggoro' ba'rungekKu, ke attunnai, sia la Kusintak tu bulu dombaKu sia batang ramingKu, tu la napaluangan kalena.

¹⁰ (2-9) Totemo la Kupapayan tu kamasirisanna dio matanna to nasigau'-salan, sia tae' tau la ullendokanni lan mai limangKu.

¹¹ (2-10) Sia la Kupa'dei tu mintu' kasendeanna, mintu' pa'gauranna, bulan ba'runna sia allo katorroanna, ondongpi tu mintu' allo kapuana.

¹² (2-11) Attu iato la Kusanggung tu mai garonto' anggoro'na sia garonto' arana, tu napobannang ma'kada kumua: Iamo to tu saroku tu nabenna' to kusigau'-salan. La Kupopempangala' napurai mintu' olo'-olo' dio lu padang.

¹³ (2-12) Susimoto la Kunii unnukungi diona tu mintu' allo, nanii untunu pemala' lako mintu' Baal sia umbeloi kalena ma'sissin, sia ma'manik-ata sia undi urrundu' to nasigau'-salan, apa iatu Aku nakalupaiNa', kadanNa PUANG.

¹⁴ (2-13) Iamoto manassa la Kunaran sia la Kusolan tama padang pangallaran sia la ma'kada malamma'Na' lako kalena.

¹⁵ (2-14) Sia la Kuben tu pa'lak anggoro'na dio, sia iatu lombok Akhor la Kupopendadi misa' ba'ba pa'rannuanan. Sia attu iato la menani pole' susi tonna mangura, iamo tonna sun lan mai tondok Mesir.

¹⁶ (2-15) La dadi allo iato, kadanNa PUANG, la mukua ussagaiNa' muaneku, sia tae'mo ammu sangaiNa': Baalku.

¹⁷ (2-16) Ondongpi, la Kupatoyang dio mai pudukna tu mintu' sanga Baal, naurunganni tae'mo nala ussa'bu'i tau iato mai tu sanganna.

¹⁸ (2-17) Iake allo iato la sibasseNa' tu olo'-olo' dio lu padang napomeloi tau iato mai, sia iatu manuk-manuk dao lu langi' sia olo'-olo' mendonglo' dao kuli'na padang. Attu iato la Kule'to tu pana sia pa'dang sia mintu' pa'buno lan tondok, angku patorro marampa'i tu tau iato mai.

¹⁹ (2-18) Sia la Kupotumaiko tontong sae lakona, la Kupotumaiko tete dio kamaloloan sia unnola salunna, tete dio kamasokanan sia kamamasean.

²⁰ (2-19) La Kupotumaiko tete dio kamarurusan, ammu tandai tu PUANG.

²¹ (2-20) Sia la dadi attu iato, kumua la Kuperangii, kadanNa PUANG, la Kuperangii tu langi', anna perangii langi' tu lino.

²² (2-21) Anna perangii lino tu gandung sia uai anggoro' ba'ru sia minna', na iate apa iate mai la umperangii Yizreel.

²³ (2-22) Attu iato la Kuamboran Kaleku tu tau iato mai lan tondok sia la Kukamasei tu Lo-Ruhama sia Kukua lako Lo-Ami; Ikomo tu taungKu. Anna ma'kada nakua: Kamu tu Kapenombangu.

Pa'kaboro'na Hosea lako baine tang maruru'

3:1-5

3¹ Ma'kadami tu PUANG lako kaleku Nakua: Male pole'ko, mupakaboro' misa' baine, tu unneloran kalena napakaboro' to senga', anna pasandak salu lako rampanan kapa', susi PUANG umpakaboro' to Israel, tu mentingo lako kapenomban senga' sia umporai deppa bua anggoro'.

² Susi to kualli tu baine iato sangpulo lima sikele' salaka sia dalle sisikan sangome' sangtangnga.

³ Ma'kadamo' kukua: La mari'piko masai, tae' ammu la ma'gau' sala, tae' ammu la sisola muane, sia tae' duka kula urrumbuko.

⁴ Belanna iatu to Israel la masai torro tang didatui, tang diarungi, tang memala' sia tae' batu dipodeatanna, tae' epo'na ba'tu balo' taunna.

⁵ Undinnato la mengkatoba' tu to Israel, sia undaka' PUANG Kapenombanna, sia Daud datunna, na sae mennolo ma'parondo tu tau iato mai lako PUANG sia lako kameloanNa, – lan attu la sae.

Peada' unta'tan to minaa tang maruru' sia bangsa tang maruru'

4:1-19

4 ¹ Perangii tu kadanNa PUANG, e to Israel, belanna den apa Napasalanni PUANG tu pa'tondokan, belanna tae'mo kamarurusan, tae'mo kamamasean sia tae'mo kapaissanan diona Puang Matua lan tondok iato.

²Ma'tampakki ropu, mo'rang,
papatean, boko sia pasandak salu
lako rampanan kapa'! Kamasa'garan sia
kaumpatibolloan rara situru'-turu'.

³Iamoto anna makarorrong tu tondok sia
mintu' apa lan silayuan sia sipa'du'dunan,
la mintu' olo'-olo' dio lu padang, la
manuk-manuk dao lu langi'; ondongpi ia
duka tu bale lan lu tasik siaangan mate.

⁴Da naden misa' tau ma'parapa' sia
da naden misa' tau ma'ta'tan, belanna
pa'parapa'Ku diona iko, e to minaa.

⁵La songkako, ke allona, sia la pada
songkako tu nabi, ke bonginnai, sia la
Kusanggung tu indo'mu.

⁶Iatu taungKu la sanggang, belanna tae'
kapaissananna. Belanna mutumpu tu
kapaissanan, iamoto angKu tumpuko,
damo mutoe toean to minaa dio oloKu;
belanna tae'mo mukilalai tu Sukaran
alukNa Kapenombammu, iamoto natae'
dukamo Kula ungilalai tu bati'mu.

⁷Sabuda-budanna tu tau iato mai,
samandu-mandunna kasalan lako
Kaleku. Iamoto angKu popembali
kamatunan tu kamala'biranna.

⁸Tau iato mai unnappa' kandena dio mai kasalanna taungKu sia iatu kamoraianna ma'palulako kakelokanna.

⁹La dipapada to minaa tu to buda. Iamoto Kula unnukungi diona tu kedona sia la Kupapakkanni tu penggauranna.

¹⁰La kumande tu tau iato, apa tae' anna dia', la ma'gau' sala, apa tae' namemba'ka', belanna tae'mo namakaritutu menomba lako PUANG.

¹¹Iatu gau' sala sia uai anggoro' sia uai anggoro' ba'ru umpapusa penaa.

¹²Iatu taungKu mekutana lako kayunna, natekkenna ma'patudu. Belanna misa' penaa ma'patudu lako gau' sala umpapusa tau iato mai, naurunganni ma'gau' sala umboko'i Kapenombanna.

¹³Umbaa pemala' dao lu bottona mintu' buntu sia umpennoloan pemala' ditunu dao lu mintu' tanete, iamo tu diong to' garonto' pallin, libne sia tarpin, belanna masakka' naonganni. Iamoto anna ma'gau' sala tu anakmi baine sia pasandak salu tu minintummi baine.

¹⁴Tae' angKu la umpapakkanni tu gau' salana tu mai anakmi baine sia tu pasandak salunna tu mai minintummi baine. Belanna ia kalena tu tau iato mai

male senga' ussolan baine bualang, sia umpennoloan pemala' sola to ma'gau' sala dio to' dipa'deatainna. Susimo to tu bangsa tae' inaanna manassa la sanggang.

¹⁵ Iake la moraikomi ma'gau' sala, e to Israel, da anna lakoi sala tu to Yehuda! Da milao lako Gilgal, sia da milao lako Bet-Awen, sia da mipalao sumpa dio, kumua: La lelukraka tuoNa PUANG!

¹⁶ Belanna iatu to Israel tang sopati susi sapi tang sopati. Ma'dinraka la Nakambi' PUANG susi misa' domba dio lu padang kalua'?

¹⁷ Iatu Efraim manda' mengkale'pe' lako rapang-rapang dipodeata. Elo'na ia!

¹⁸ Iake tae'mo namalango, umpogau'omi gau' kadake tang untandai siri'. Iatu balulangna tau iato mai ungkamali' tongan kamatunan.

¹⁹ Natalimbungmo pani' angin tu tau iato mai sia la kasirisan diona mintu' pemala'na.

**Iatu to Israel sola panglalanna
la narua kasanggangan,
belanna tang maruru'**

5:1-7

5¹ Perangii te, e kamu to minaa, sia parinaai te, e to Israel, sia tananni talinga, e kamu to lan banuanna datu! Belanna iatu kamu, la narampoikomi ukungan, belanna dadikomi poya lako Mizpa, sia misa' dalla' tiballa' dao Tabor.

² Iatu to sorong boko' ungalimo misa' patuang lambe'; na Aku nasuale pala' sola nasangi.

³ Kutandai tu Efraim sia tae' duka nakarerungan tu Israel dio oloKu. Tonganna totemo ma'gau' salamoko, e Efraim, sia urruttakkimoko kalemu, e Israel.

⁴ Tae' anna eloranni tu penggauranna la mengkatoba' lako Kapenombanna. Belanna den penaa pa'gau' sala torro lan ba'tengna, sia tae' natandai tu PUANG.

⁵ Iatu kamatampoanna Israel kendekek duka dio tingayona la titanan sa'bi umpasalai. Iamoto anna songka tu Israel sola Efraim natumang kakadakeanna.

Iatu Yehuda la songka duka sola tau iato mai.

⁶Tau iato mai male undaka' PUANG umbaa domba sola bembe'na sia sapinna, apa tae' nala ungkabu'tui. Napatoyangmo Puang tu Kalena dio mai tau iato mai.

⁷Umpogau'mo tang maruru' tu tau iato mai lako PUANG, belanna kianak bule'mo. Iake nalambi' (oi) bunga' sombona bulan ma'din narampoi kasaburan sisola tu mai iananna.

Iatu kadirampanan tete dio mannari pengkatobaran

5:8–6:3

⁸Pannonikomi napiri tanduk dio Gibea sia tarompe' dio Rama! Unnarrakkomi dio Bet-Awen diona kasirarian! Naula'ko ualimmu, e Benyamin!

⁹La mempadang lo'bang tu Efraim, ke allo kadiukungan. La Kupa'peissan tu apa mangka dipamanassa la urrampoi tu mintu' suku Israel.

¹⁰Iatu mai arung Yehuda butungmo to umpalele katonan padang. Lako tu tau

iato mai la Kubarrakan tu kare'dekan ara'Ku butung to uai.

¹¹ Iatu Efraim dipakario-riomo, sia disanggangmo napobua' salunna, belanna naala penaanna male unturu' apa tae' gai'na.

¹² Iamoto angku susi busung lako Efraim sia susi pasi lako bati'na Yehuda.

¹³ Iatonna perasai sakinna tu Efraim, sia iatonna ussarroan bundangna tu to Yehuda, malemi tu Efraim lako Asyur sia mesua lako datu Passirarian. Apa tae' anna iate umpamalekekomi, tae' anna ia la umpamondoi tu bundangmi.

¹⁴ Belanna susiNa' misa' singa lako Efraim sia susi misa' singa mangura lako bati'na Yehuda. Aku, Akumo la usserek-serekki, Kumane male; la Kusintak, natae' misa' tau la urrampananni.

¹⁵ La maleNa', angKu sule lako inangKu, sae lako ussa'dingna salana sia undaka' oloKu; ianna kapussakan tu tau iato mai, manassa la mamali' tonganmo penaanna umpeagi'Na'.

6 ¹ Maikomi, anta sule lako PUANG!
Belanna Iamo mangka usserek-serekki', sia Ia la umpamondoki', Ia umbambaki', sia Ia la umbimbinki'.

²Naupu' duang allo to, Napatuoki' sule, ke allo ma'pentallunna Napamalimbangunki', anta tuo dio oloNa.

³Moraiki' untandai tu PUANG, tapengkullei untandai. Tonganna la bu'tu lako kaleta, susito kabu'tuanna arrang melambi'. Attu iato Nata'paiki' susito uran, susito uran undi, tu ussakka'i padang.

Iatu to Israel bati' to bulituk

6:4-11

⁴Apara tu la Kugaurangko, e Efraim? Apara tu la Kugaurangko, e Yehuda? Belanna iatu kamamalirammu susi bang gaun melambi' sia susi damo' tu pa'de, ke mane berre'i allo.

⁵Iamoto Kupasisikki kada tu tau iato mai nalopian mintu' nabi, sia Kupongko kada sun dio pudukKu. Iatu ukungan urrampoikomi susi arrang melambi'.

⁶Belanna nakalo' penaangKu tu kamamaliran, tangia pemala' pangrere'; sia kapaissanan diona Puang Matua, tangia pemala' ditunu pu'pu'.

⁷ Apa untengkaimo basse tu tau iato mai susi Adam; inde to dio nanii umpogau' tang maruru' lako Kaleku.

⁸ Iatu Gilead misa' tondok ponno patoro' buku, naponnoi katibolloan rara.

⁹ Iato tuntunan to minaa mangodo' susito pa'gora', umpatei tau dio lu lalan lako Sikhem. Inang umpogau' gau' liu kadake tu tau iato mai.

¹⁰ Dio lu bati'na Israel Kutiro tu apa megigiran: inde to dio nanii Efraim ma'gau' sala sia Israel urruttakki kalena.

¹¹ Sia iko duka, e Yehuda, dipasakkammoko tu bura padang, ke Kupopembalii sule tu dalle'na taungku.

Katangmengkatobaranna to Efraim

7:1-16

7¹ Iangku la umpakatanai sule tu to Israel, la payan tu kakelokanna Efraim sia kakadakeanna Samaria. Belanna ma'pakena bang: tama bang tu to boko, anna mangrampa tuntunan pa'gora' dio salian.

² Tae' nakilalai, kumua iatu mintu' kakadakeanna Kupalan penaa. Totemo

natikuimo gau' kadakena, sia dio nasangmo oloku.

³ Napasende kakadakeanna tau iato mai tu datu sia mo'rangna tu mai arung.

⁴ Mintu' tau iato mai pasandak salu lako rampanan kapa', butung to dapo' tang pa'de apinna, moi na iatu to unggaragai roti tae'mo umpadukku apinna, belanna ullemun ta'pung, sae lako messu'mo.

⁵ Iatonna allo kapuana datunta, napelangoi uai anggoro' tu mai arung. Natadoan limanna tu to tae'mo apa nadampang.

⁶ Apa napamalassu tu penaanna tete dio pa'pakena butung to dapo'; moi anna mamma' situ'turan bongi tu to unggaragai roti, melambi'o to malassu bang tu dapo' susi api ma'lana-lana.

⁷ Iatu mintu' tau iato mai malassu susi dapo'. Pura namangsanni tu mintu' to ma'parentana, sia mintu' datunna tibambangmo mate. Moi misa' tau dio lu tau iato mai tae' nameongli' lako Kaleku.

⁸ Iatu Efraim umpasirau kalena mintu' bangsa. Iatu Efraim susi misa' pa'ranggina tang dibaliangan.

⁹ Napurai to salian lembang tu kamawatanganna, apa tae' nasa'dingi.

Ondongpi nasitutu'imo uban, apa tae' naissanni.

¹⁰ Sia iatu matampona Efraim kendek dio tingayona titanan sa'bi umpasalai. Apa tae' namengkatoba' lako PUANG, Kapenombanna, sia tae' nadaka'i tu Puang, moi narampoi te mintu'na apa iate.

¹¹ Susi bang bu'ku' baga tu Efraim, tae paissanna. Natambai tu Mesir la untundui, namaleo lako Asyur.

¹² Ianna male lako, la Kusalokko'i dalla'Ku tu tau iato mai. La Kutobangan tu tau iato mai susi manuk-manuk dao mai langi'. Ianna marekomo tu tuntunanna, Kutingkanmi.

¹³ Upu' allona tu tau iato mai, belanna male umboko'iNa'! Sumpu sumandakna, belanna sepangmo dio mai Kaleku. Moi mangkamo Kurampanan, tontong duka ma'kada mo'rang lako Kaleku.

¹⁴ Tae' duka nadio mai penaanna tu tau iato mai metamba lako Kaleku, ke sumarro'i dao patindoanna. Natori'-tori' piso tu kalena umpalaku gandung sia uai anggoro' ba'ru; pabali-bali tongan tu tau iato mai lako Kaleku.

¹⁵ Moi Kuada'i sia Kupamawatang tu takia'na, apa nenne' bang untangnga' kadake unneaNa'.

¹⁶ Messaile sia tu tau iato mai, apa tae' nalu langngan; butungi to misa' pana disanga melo, apa tae'mo gai'na. Iatu mai arungna la tibambang nakande pa'dang natumang kada layukna. Dionamo to nanii tau ullo'boi lan lu tondok Mesir.

Mareke'mo tu kasangganna Efraim

8:1-14

8 ¹ Padioi pudukmu tu napiri tanduk. Susi misa' langkan maega tu kasanggangan sae urrampoi banuanNa PUANG! Belanna natengkaimo tau iato mai tu basseKu sia nabali-bali tu Sukaran alukKu.

² Tau iato mai metamba lako Kaleku, nakua: O Kapenombanku. Kami te, to Israel, kitandaiKomi.

³ Untibemo maelona tu to Israel; iamoto anna ula'i uali.

⁴ Unnangka'mo datu, apa napasalianNa', sia unnangka' arung, natae' Kuissanni.

Iatu mai salakana sia bulaanna
nagaragamo rapang-rapang dipodeata
napourunganni dipisanni.

⁵Iatu anak sapimmu apa megi'giran, e
Samaria! Dukku tu kasengkeangKu la
urrampoi tu tau iato mai. Sangapapira tu
tau iato mai tang la ma'din diseroi?

⁶Tonganna bu'tu dio duka mai Israel,
tu misa' apa nagaraga pande, apa
tangia misa' kapenomban. Tonganna la
dinisak-nisak tu anak sapi Samaria.

⁷Belanna unnambo'mo angin tu tau iato
mai, tae' duka nasalai tang talimpuru'
napolean: la langko tu gandung, iamo
tananan, tu tang la umpaden ta'pung;
moi naden issinna, to tama sae la
unnampello'i.

⁸Diampello'mo tu Israel. Totemo diomo
lu mintu' bangsa susi misa' pareanan, tu
moi misa' tau tae'mo umporai.

⁹Belanna malemo lako Asyur. Iatu misa'
keledai lampung messarak ia, apa Efraim
umpatassu' pamengan la napa'gau' –
salan.

¹⁰Moi anna tarima pamengan dio lu
mintu' bangsa, manassa la Kurampun
tu tau iato mai; sidi'ri la naappa'

kenarannuanni tu kada pangra'ta'na datunna mintu' arung.

¹¹ Manassa budamo tu inan pemalaran napabendan Efraim la umpogau' kasalan; mintu' inan pemalaran iato napake la umpogau' kasalan.

¹² Moi angKu surasanni pessangpulo sa'bunna tu Sukaran alukKu, apa inang nasanga iate apa iate lu dio mai to tama sae.

¹³ Umpennoloan pemala' tu tau iato mai, iamo tu duku', anna kande. Apa tae' nakalo'i penaanNa PUANG to; totemo Nakilalaimo Puang tu kakadakeanna tau iato mai sia Naukungi diona tu kasalanna; la sule tu tau iato mai lako Mesir.

¹⁴ Ondongpi nakalupaimo Israel tu To tumampana sia umpabendan tongkonan layuk, tonna marassan to Yehuda umpebudai kota ditambakuku. Apa la Kupasonglo' tu api tama kota iato mai, anna purai nakande tu mintu' tambakukunna.

Tae' kamenomban dio lu tondok senga'

9:1-9

9¹ Da musende-sende, e Israel, ammu mela'tek-la'tek, susi mintu' bangsa, belanna sorong boko'moko dio mai Kapenombammu sia pasandak salu lako rampanan kapa', ammu kamorai saro gau' sala dao lu mintu' panglulluran gandung.

²Iatu panglulluran sia pa'parran anggoro' tae'mo nala umpabu'tuanni tu apa dikande sia diiru' sia la napakenamo uai anggoro' ba'ru.

³Tae'mo nala torro lan tondok PUANG tu tau iato mai, sangadinna iatu Efraim la sule lako Mesir, sia la ungkande apa tang masero dio lu Asyur.

⁴Tae' anna untedokan uai anggoro' PUANG tu tau iato mai, sia tae' anna alai penaanNa Puang tu pemala' pangrere'na; disanga kande ro' lako kalena tau iato mai; mintu' tau tu ungkandei urruttakki kalena, belanna iatu roti iato la napokandena siamo, sia

tae' anna ma'din dibaa tama banuanNa
PUANG.

⁵ Apara la mipogau', ke allo kapua sia
iake allo pa'gauranNa PUANG?

⁶ Belanna, moi anna tilendok dio mai
kasanggangan, la narampun duka Mesir,
sia la napeliang Memfis. Ria la ussitutu'i
tu ianan salakana sia duri la tuo lan lu
tendana.

⁷ Saemo tu allo kadiukungan, saemo tu
allo pa'papakkan. La naperasai to Israel
te iannate. Iato nabi iato baga sia iatu
to natamai penaa bomboan, napobua'
kakapuanna kakadakeammu sia belanna
kakapuanna tu kamabirisan.

⁸ Iatu to ma'kampana Efraim dio
oloNa Kapenombangku, iamo nabi –
misa' poyana to ma'poya dio mintu'
lalanna, sia kamabirisan lan banuanNa
Kapenombanna.

⁹ Lendu' ia kadakena penggauranna, susi
lan allona Gibea: La Nakilalai Puang
tu kakadakeanna sia la Naukung tu
kasalanna.

Efraim tang membatí'**9:10-17**

¹⁰ Kukabu'tuimo tu Israel susi bua anggoro' dio padang pangallaran; iatu nene' to dolomi Kutiro susi bua ara bunga', iamotu pamulanna dio garonto' ara. Apa tau iato mai male lako Baal-Peor, sia mengkaola lako deata mesirisan; iamoto megallian tu tau iato mai susitu apa nakamali'.

¹¹ Iatu kamala'biranna Efraim la mettia' male susi manuk-manuk; tae'mo tau la dadi, tae'mo tau la ma'tambuk, iatu inan tau tang la kasampean.

¹² Moi umpelobo'i pia muane tu tau iato mai, la Kupasisayuran, naurunganni moi misa' tau tae'mo torro. Manassa upu' allona tu tau iato mai, ke untoyangammo' Kaleku dio mai.

¹³ Iatu Efraim, susitu mangka Kutiro, butung Tirus, tu ditanan lan misa' pa'lak; apa totemo inang la natorong Efraim tu anakna lako to papatean.

¹⁴ Benni tau iato mai, o PUANG, tu sipatunna la Mibenni: benni tau iato mai

tu inan tau tang kasampean sia susu tang sekka'.

¹⁵ Mintu' kakadakeanna sirampun dio Gilgal, iamoto inde dukato dio Kunii unγκabiri'i tu tau iato mai; belanna penggauran kadakena, angKu la unnula'i lan mai banuangKu. Sia tae'mo angKu kamasei; mintu' arungna pabali-bali nasang.

¹⁶ Iatu Efraim dipandasamo sia marangkemo tu daka'na; tae'mo anna la membua. Ianna la kianakpa, manassa la Kupatei tu sun dikalena tu napakaboro'.

¹⁷ La Natibe Kapenombangku tu tau iato mai, belanna tae' naperangii; iamoto anna salamba salao dio lu mintu' bangsa.

Iatu kamenomban lako rapang-rapang dipodeata dipakasiri'

10:1-8

10 ¹ Iatu Israel misa' garonto' anggoro' loboran; satarri'-tarri'na tu buanna, sanarangngan-rangnganninna tu inan pemalaranna, samelo-melona tu padangna, sanaballo-balloinna tu batu dipodeata.

² Mo'rang tu penaanna, totemo la napassan tu bua kasalanna: la Nasanggung Puang tu inan pemalaranna sia la Naro'pok tu mintu' batu dipodeatanna.

³ Inang ma'kada tu tau iato mai totemo, nakua: Tae' datunta - apa iake tae'i takataku' PUANG, apara ma'din napogaurangki' tu datu.

⁴ Tau iato mai ma'kada tang kebattuan: umpalao sumpa tang tongan sia untanan punala basse. Sia la bu'tu tu ukungan susi lelating tuo lan lu gorri' pa'lak.

⁵ Belanna anak sapi dio Bet-Awen anna selang tu to umpa'tondokki Samaria; ondongpi iatu to buda mario-rio tu diona to, sia silallakan to minaa umpengkaolai rapang-rapang dipodeata, belanna sisayurammo kamala'biranna.

⁶ Ondongpi iatu kalena dibaa duka lako Asyur, la dipennoloan lako datu Passirarian. La matuna tu Efraim sia la kasirisan tu Israel napobua' pa'tanggaranna.

⁷ La disanggangmo tu Samaria; iatu datunna susi to bulisak naangan uai male.

⁸La disanggung tu inan madao dinii memala' dio Awen, tu napokasalan Israel. La nakabu' duri sia a'da' tu inan pemalaranna. Anna ma'kada tu tau iato mai lako buntu, kumua: Samboikan sia lako tanete, kumua: I'pinnikanni!

La diukung tu to Israel susito Gibe

10:9-10

⁹Tempon allonapa Gibe, mupogau'mo kasalan, e Israel. Tontong bangkomi umpengkaolai tu iannato. Tang nalambi'raka dio Gibe tu tau iato mai tu kasirarian unneai tu to tang mekaaluk unturu' pa'poraiangKu?

¹⁰Manassa la Kupandasa, anna sirampun tu mintu' bangsa unneai, sia la dipandasa tu tau iato mai natumang tu kasalanna da'dua.

Tae' nadadi tu apa Narannuan PUANG diona Efraim

10:11-15

¹¹Iatu Efraim misa' sapi mangura diada'imo, tu moraimo dipanglulluran: apa Kukasayangi tu sokkong melona. La

Kuayokai tu Efraim, sia la dipa'tengkoan tu Yehuda sia la dipassalagan tu Yakub.

¹² Mangambo'komi situang kamalamburan, mebura padangkomi situang kamamasean, bungka'komi padang ba'ru. Iake susito, nalambi'mo attunna la undaka' PUANG, kumua anNa sae sia umpasaeangkomi uran kamaloloan.

¹³ Untengkomokomi katangmekaalukan sia urrampunmokomi kakadakean; ungkandemokomi bura padang kamo'rangan, belanna murannuammo tu lalanmu sia kabudanna to lalongmu.

¹⁴ Iamoto anna dadi tu kamarukkan unnea bangsamu, sia la disanggang tu mintu' kota bentengmu, susi Salman ussanggang Bet-Arbel, tonna bendan kasirarian, tonna pessambakanni tu indo' sola anakna.

¹⁵ Iatu iannato buntu tumangna Betel sia pa'pobua'na kaliuan kadakemi. Ianna tilalekmo masiang, iatu datu Israel la disabu'imo.

**KamamaseanNa PUANG sia
ukunganNa lako bangsa iato**

11:1-6

11 ¹Iatonna piapa tu Israel,
Kupakaboro' sia Kutambai tu
anakku dio mai Mesir.

²Saditamba-tambainna tu tau iato
mai, sauntoyang-toyanganora kalena;
memala' lako mintu' Baal sia mantunu
dupa lako mintu' rapang-rapang
dipodeata dipa'.

³Aku unnada'i lumingka tu Efraim, sia
Kukayun, apa tae' naakui, kumua Aku
umpamalekei.

⁴Ulang tau Kurendenanni tu tau iato
mai sia Kupori pepori kamamasean;
iatu penggaurangKu lako kalena butung
to manglendokan ayoka sia kambu dio
mai popona. TukkuNa' untiroi sia Kuben
kande.

⁵Tae'raka pa'tanggaranna sule lako
Mesir? Manassa Asyur la undatui,
belanna manoka mengkatoba' tu tau iato
mai.

⁶Iatu pa'dang la unta'pai tu mai kotana
sia la ussangangi tu salli' babangan

kotana sia la naimbakan tiku lao,
natumang pa'tanggaranna.

**Iatu kamamasean undaoanni
kama'paolaian salu**

11:7-11

⁷ Manassa iatu taungKu tontong bang memboko' dio mai Kaleku. Moi anna meongli' langgan PUANG, inang tae' Nala unnendekanni.

⁸ Umba la Kukua ussa'bianganko, e Efraim, umba la Kukua ussorongko, e Israel? Umba la Kukua ussa'bianganko susi Adma, sia la umpapadako Zeboim? Tibalik senga'omo tu penaangKu, anna tiakka' tongan tu kamamaseangKu.

⁹ Tae' angKu la umpalanda'i tu kasengkean dukkungKu, tae'ra angKu tarru' la ussangangi tu Efraim. Belanna Akumo tu Puang Matua tangia tofino, maindanNa' lan lu tangngami, sia tae' angKu la sae situang kasengkean dukku-dukku.

¹⁰ Iatu tau iato mai la undi urrundu' PUANG, la umburrung-burrung susi singa. Iake umburrungI, iatu mintu' pia

muane la sae dio mai rampe matampu' sipa'parondoan.

¹¹ La sae sipa'parondoan susito manuk-manuk dio mai Mesir sia susito bu'ku' dio mai tondok Asyur, angKu patorroi lan banuanna, kadanNa PUANG.

Kasalanna Efraim sola Yakub, nene' to dolona

11:12-12:14 (12:1-15)

¹² (12-1) Nalilingi bangMo' Efraim ma'kada mo'rang sia bati'na Israel ma'pakena bang – na iatu Yehuda tontong bang umbali-bali Puang Matua sia To tarru' maindan, tu maruru' bang.

12 ¹ (12-2) Iatu Efraim umpodia' angin sia situ'turan allo unnula' angin matallo; napapa'i bang tu kamo'rangian sia kasanggangan. Untanan basse sola Asyur na iatu minna' dibaa lako Mesir.

² (12-3) Den kara-karaNa tu PUANGna Yehuda: iamoto anNa ukungi tu Yakub sitinaya kedona sia la Napapakkanni sitinaya penggauranna.

³ (12-4) Lan bang siapa pa'tambukanna indo'na anna pakenami tu siulu'na, na

iatonna matona'mo sibobo'mi Puang Matua.

⁴(12-5) Sibobo'mi misa' malaeka', anna patalo. Tumangi'mi sia mengkamoya umpalaku kamaturu-turuan lako Puang. Nakabu'tuimi tu Puang dio Betel, na dio Nanii ma'kada tu Puang lako kaleta, ⁵(12-6) iamo tu PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, PUANG tu sanganNa.

⁶(12-7) Iamoto tibalikmoko sule lako Kapenombammu, karitutui tu kamasokanan sia katonganan sia tontongko ma'rannuan lako Kapenombammu.

⁷(12-8) Iatu Kanaan – lan lu limanna tu timbangan ma'pakena, ia umpogau' pakira-kira.

⁸(12-9) Apa ma'kada tu Efraim nakua: Tonganna, sugi'mo', na iatu kasugirangku daka'kumo; iatu mintu' daka'ku, tae' nadiappa' tu kakadakean dio kaleku, tu disanga kasalan.

⁹(12-10) Apa Akumo tu PUANG, Kapenombammu, tempon dio mai tondok Mesir. La Kupatorro pole'ko lan tenda, susi tonna allo kasirampunan.

¹⁰ (12-11) Sia la ma'kadaNa' lako mintu' nabi sia la Kupabuda tu patiro mendeata sia la ma'kadaNa' lan pa'pasusian nalopian mintu' nabi.

¹¹ (12-12) Moi inan kakadakean tu Gilead, anna tae' pissanmo gai'na tu pa'tondokanna; moi anna pemalaranni tau tu sapi laki dio Gilgal, ia duka tu inan pemalaranna la susimo batu ditombon diong kalo' pa'lak.

¹² (12-13) Iatu Yakub mallaimo lako padang Aram, sia iatu Israel dikurinni, la urrampanni kapa' tu misa' baine, sia belanna la urrampanni kapa' tu misa' baine, anna mangkambi' domba.

¹³ (12-14) Apa tete dio misa' nabi anNa solanni PUANG tu to Israel lan mai Mesir, sia tete dio misa' nabi anna dikambi'i.

¹⁴ (12-15) Iatu Efraim mepa'diran tongan penaa, apa Puangna umpasuleanni tu rarana sia umpabala'i tu kamatunan napogau' lako Puang.

Kare'dekan ara'Na
PUANG urrampoi Efraim

13:1–16 (13:1–14:1)

13 ¹Iake ma'kadai tu Efraim,
 tiramban tu tau, anna matande
 dio lu to Israel, apa natumang Baal,
 iamoto nakasalan, anna mate.

²Totemo napatontong duka umpogau'
 kasalan sia nagaragai rapang-rapang
 dipodeata dipati'no' tu salakana, iamo
 tu rapang-rapang dipodeata nagaragai
 unturu' inaanna; mintu'nato panggaraga
 pande bulaan. Napokadammi tau tu
 diona tau iato mai: iatu to memala',
 iamo unnudung anak sapi.

³Iamoto anna la susi bang to gaun
 melambi' sia susi damo', tu pa'de, ke
 mane berre'i allo, sia susito ta'pian
 nasarombonan angin, sia susito rambu
 tassu' dio pentiroan.

⁴Apa Akumo tu PUANG,
 Kapenombammu, tempon dio mai
 Mesir, tae' Kapenomban mutandai
 sangadinna Aku sia tae' misa' to
 merampanan sangadinna Aku.

⁵ Kutandaimoko lan padang pangallaran,
lan padang mampu’.

⁶ Iatonna dikambi’imo, dipedia’imi
tu tau iato mai. Iatonna dia’mo
umpamadaomi penaanna: iamoto anna
tang ungilalaiNa’.

⁷ Iamoto angKu butung singa lako tau
iato mai, angKu mangodo’ susito arimau
buluh dio to’ lalan.

⁸ La Kudammak tu tau iato mai susito
beruang sisayuran anakna, Kuserekki tu
barangkana, angKu ampello’i susito
singa birang, anna olo’-olo’ dio lu padang
umbesse-besei.

⁹ Iamoto tu kasanggammumu, e
Israel, belanna mubali-baliNa’ tu
Topatundumu.

¹⁰ Umbamira tu datummu, tu la
urrampananko lan mintu’ kotamu, sia
umbamira tu to ma’parentamu – e iko tu
mangka ma’kada kumua: Benna’ misa’
datu sia ba’tu pira-pira arung.

¹¹ Kubenmoko misa’ datu situang
kasengkeangKu sia Kuala pole’ situang
kamagalliangKu.

¹² Iatu kakadakeanna Efraim manda’mo
dinanna sia iatu kasalanna dipalumpunni
melomo.

¹³ Narampoi saki susi baine mangurria', apa iatu Israel susi misa' pia tang paissan; ianna attunnamo la dadi, tae' naditibussanan.

¹⁴ La Kurampananraka tu tau iato mai dio mai kuasanna lino to mate, sia la Kula'bakraka dio mai kamatean? E kamatean, umbamira tu ropummu, e lino to mate umbamira tu pasanggangammu? Tang natandaimo matangKu tu kamamasean.

¹⁵ Moi anna maloboran dio lu to massiulu', la sae duka tu angin dio mai rampe matallo, iamo tu anginNa PUANG, tu kendek dio mai padang pangallaran, naurunganni iatu kalimbuangna ma'ti sia iatu mata uainna be'ko' tongan; narampa tu mai ianan ballo napalumpunni.

¹⁶ (14-1) Iatu Samaria la umpassanni tu salana, belanna pabali-balimo lako Kapenombanna. La tibambang tu tau iato mai nakande pa'dang sia la dipessambakan tu mai anak bitti'na sia iatu mai baine ma'tambukna la ditesse tu pa'tambukanna.

Kamengkatobaran sia pangallonan

14:1-8 (14:2-9)

14¹ (14-2) Mengkatoba'ko, e Israel, lako PUANG, Kapenombammu, belanna tete dio kakadakeammu, ammu tisumbang.

² (14-3) Saemokomi umparampoi tu pangakuan kasalan, sia mengkatoba' lako PUANG, ammi ma'kada lako Kalena kumua: Pa'dei nasangi tu mintu' kakadakeangki, ammi katuru-turuikan; kipennoloammo tu pangakuan dio randan pudukki butung to sapi laki dipangurrandean.

³ (14-4) Tae'mo anna Asyur tu la urrampanangkanni, tae'mo angki la ma'darang. Sia tae'mo angki la ma'kada lako panggaraga limangki kumua: O Kapenombangki! Belanna diori mai Kalemi nanii unnappa' kamamasean tu pia biung.

⁴ (14-5) La Kugarapa' tu kamembokoranna tau iato mai, la kalebu tallang tu penaangku ungkamasei, belanna iatu kasengkeangku toyangmo dio mai kalena.

⁵(14-6) La butungNa' to ambun lako to Israel, anna menta'bi susi bunga bakung, sia la merrorro tu aka'na susi Libanon.

⁶(14-7) Marambak tu mintu' tarukna; iatu kameloanna la susi kayu saitun sia iatu busarungngu'na susi busarungngu'na Libanon.

⁷(14-8) Tau iato mai, tu torro umpentionganni, natananni pole' gandung. Ondongpi la menta'bi susitu garonto' anggoro', nakalelean susito uai anggoro' Libanon.

⁸(14-9) E Efraim, la siapaRa' tu mintu' rapang-rapang dipodeata? – Kutanding talingamo sia Kupununumo, – Akumo tu butung kayu sanoba' tu tontong maluna, dio Kaleku tu nanii bu'tu buammu.

Ma'katampakanna pa'pakilala

14:9 (14:10)

⁹(14-10) Minda-minda kinaa, la naparinaa te mintu'nate! Minda-minda tu matarru' la nasanda tonganni. Belanna iatu lalanNa PUANG malolo; naolai mintu' to malambu', apa napotilende' mintu' to patodo tinting.

YOL

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG tu rampo lako Yoël, anakna muane Petuel.

Kasangangan naparampo batik umpa'peissananni lako to Yehuda tu allo pa'paolaian salunNa PUANG

1:2-2:11

²Perangiimi, e mintu' pekaamberan, sia tananni talinga, e mintu' pa'tondokan! Kela den lenni nadadi tu apa susite tonna attummi, ba'tu iatonna linona nene' to dolomi.

³Uleleananni tu apa iate lako mintu' anakmi; sia iatu anakmi la naulelean duka lako anakna sia anakna tau iato mai la ullelean pole'oi lako bati' siosso'na.

⁴Iatu apa nasesa batik pa'benga', nakande batik pa'kande; iatu apa

nasesa batik pa'kande' nakande batik pa'ampello'; iatu apa nasesa batik pa'ampello' nakande batik pa'kasopu.

⁵Pana'dingkomi, e to pa'malangoan ammi tumangi', sia sumarrokomi, e pangiru' uai anggoro' diona uai anggoro' ba'ru, belanna disintakkimo dio mai pudukmi.

⁶Belanna ke'de'mo male tu misa' bangsa la ullaoi tu padangKu, misa' bangsa matoto' sia tang dikemba' budanna; iatu isinna susi isi singa sia iatu torana susi tora singa birang.

⁷Iatu garonto' anggoro'Ku napopendadi apa megiangan sia kayu araKu nasa'pek-sa'pek, napekuli'i tu mintu' pa'pakna sia natibe; iatu mai tangkena sibusammo.

⁸Sumarroko butung misa' anak dara ma'karoro' belanna sikampanna tonna mangura.

⁹Iatu kande dipemalaran sia pemala' pantedok dialai dio mai banuanNa PUANG; iatu mintu' to minaa, iamo tu to untoe pentoeanNa PUANG rossomo penaanna.

¹⁰Sanggungmo tu pa'lak; makarorongmo tu padang, belanna mangsan nasangmo tu gandung,

ma'timo tu uai anggoro' ba'ru sia meremo tu minna'.

¹¹ Bangngo ara'na tu mintu' to lako padang sia sumarro tu mintu' to ma'palak anggoro' diona gandung sia dalle sisikan, belanna iatu bura padang tallanmo.

¹² Marangkemo tu garonto' anggoro' sia malayumo tu garonto' ara; iatu garonto' dalima sia ia duka tu garonto' koroma sia garonto' appel, mintu' kayu dio padang malayu nasangmo. Tonganna masiri'mo tu kaparannuan, anna mallai dio mai ma'rupa tau.

¹³ Ma'tambeke'komi sia unnurrukkomi, e kamu mintu' to minaa; sumarrokomi e mintu' to untoe pentoean dio inan pemalaran; maikomi ammi ma'bongi ma'pote dibolong, e kamu to untoe pentoeanna Kapenombangku, belanna iatu kande dipemalaran sia pemala' pantedok dipatoyang dio mai banuanNa Kapenombammi.

¹⁴ Pamaindanni tu misa' allo pa'puasan, pasirampunni tu misa' kasirampunan kamenomban; e kamu pekaamberan, rampunni tu mintu' tau lan tondok lako

banuanNa PUANG, Kapenombammi sia metamba-tambakomi lako PUANG.

¹⁵ A'a tu allo iato! Belanna mandappi'mo tu alloNa PUANG; saemo tu allo iato susi kasanggangan lu dio mai To umpoissan angge maritik.

¹⁶ Tae'raka naka'tu tu mintu' kande dio mai pentirota? Sia ka'tu dukamo tu kaparannuan sia la'tek lan mai banuanNa Kapenombanta.

¹⁷ Mintu' tu lise' banne tikkurrungmo diong to' apa' litakna; mintu' tu alang sanggang; mintu' tu palipu' tiserang-serangmo, belanna malayu nasangmo tu mintu' gandung.

¹⁸ A'a, tumbai sarrona tu mintu' patuoan! Mintu' tuntunan sapi male-male bang, belanna tae'mo padang kariuanna; sia ia duka tu mintu' tuntunan domba mandasa.

¹⁹ Lakori Kalemi, o PUANG, kunii metamba, belanna napoppongimo api tu kariuanna dio lu padang pangallaran, sia nalepa'i api tu mintu' garonto' kayu dio lu padang.

²⁰ Ondongpi mintu' olo'-olo' dio lu padang mentingara langngan Kalemi ma'peagi, belanna ma'timo tu salu'-salu'

sia napoppongimo api tu kariuanna dio lu padang pangallaran.

2¹ Pannonii tu napiri tanduk dao Sion, sia rembangi tu katto'-katto' dao buntu maindanKu! La ma'parondo tu mintu' pa'tondokan, belanna saemo tu alloNa PUANG. Belanna mandappi'mo!

² Iamotu misa' allo kamalillinan sia kapi'tukan, misa' allo saleburan sia lillinan parrak. Susi arrang allo berre' ussamboi mintu' buntu, susi dukamo to tu misa' bangsa makamban sia mawatang. Tae' lenpa susinna tempon dio mai sia tae' dukamo nala den, ke attu undi sae lako osso' situran-turan.

³ Dio tingayona den tu misa' api tontong ma'kande, nadio boko'na tu dukku api ma'pamampu'; iatu padang dio tingayona susi pa'lak Eden, sia dio boko'na padang lo'bang sanggang; moi misa' duka apa tae' natilendok dio mai kalena.

⁴ Iatu rupanna susi darang sia ma'dondo-dondo susi darang dipatetta'.

⁵ Mengkondong-kondong dao lu botto buntu susi kareta magaluntu'-luntu', susito api sikane'tekan ungkande

dalame, susito misa' bangsa mawatang ma'pampang la parari.

⁶Iatu mintu' bangsa ma'parondo dio tingayona, sia pa'de rupa tu mintu' tau napobua' kamatakuran.

⁷Susito pa'barani tu tau iato mai ma'dondo-dondo, susito parari unkendekki rinding tembo', anna male tarru', pantan unturu' lalanna, tae' nasidoloan len.

⁸Tae' nasisi'pin-si'pin tu tau iato mai, sangadinna pada tarru' umpeloloi lalanna, sia moi den pa'buno lan lu tangnga tarru' bang tu tau iato mai; tae' napopa'elo'nai lo'bang tu tibangna.

⁹Nalaoi tu kota, anna ma'dondo-dondo dao rinding tembo', tau iato mai unteka' banua, anna tama pentiroan susi to boko.

¹⁰Dio tingayona tigege' tu lino sia gumalugu tu mintu' langi': iatu mata allo sia bulan napamalotong sia mintu' bintoen tae' napasombo arrangna.

¹¹Napakapua PUANG tu gamaranNa, dio tingayona mintu' surodadunNa, belanna lendu' ia budanna tu surodadunNa; iatu surodadunNa mawatang umpalalo kadanNa; ondongpi iatu alloNa PUANG

kapua sia tarru' metakuran! Mindara ma'din la umpatananni?

**Pa'pakilala la mangaku
sala sia mengkatoba'**

2:12-17

¹² Apa moi totemo den dukapa tu kadanNa PUANG, Nakua: Palantuk tonganni tu penaammi mengkatoba' lako Kaleku situang ma'puasa sia tumangi' sia umbating.

¹³ Sessei tu penaammi, da na iatu tamangkalemi sia mengkatoba'komi lako PUANG, Kapenombammi. Belanna sumpu mamase sia sa'pala buda tu Puang, kalandu pesuka' sia kapua kamasokananNa, sia Napenassanni tu diona kamandasan.

¹⁴ Mindara unnissanni, den sia manii upa' anNa sule sia menassan sia untampe pa'kamasean dio boko'Na, la dipokande dipemalaran sia pemala' pantedok lako PUANG, Kapenombammi.

¹⁵ Pannonii tu napiri tanduk dao Sion, pamaindanni tu misa' allo pa'puasan, pasirampunni tu misa' kasirampunan kamenomban.

¹⁶ Rampunni tu bangsa, pamaindanni tu kombongan, pasipulungi tu mintu' to matua, rampunni tu mai pia'-pia' sia mintu' pia ma'susupa, la tassu' tu muane la diparampo lan mai bilikna sia iatu baine la di parampo lan mai katindoanna.

¹⁷ Iatu mintu' to minaa, iamo tu to untoe pentoeanNa PUANG, la tumangi' lan kasiallaranna sarambi sia inan pemalaran, anna ma'kada nakua: Kasayangi tu taumMi, PUANG sia da Misa'bianganni tu taa mana'Mi la ditatta, naurunganni napoparumbasan to kapere' tu tau iato mai. Ma'apai nala ma'kada tu mai tau dio lu mintu' bangsa, nakua: Umbara tu Kapenombanna tau iato mai?

**PebalinNa PUANG diona
passambayang sia pangakuan sala**

2:18-27

¹⁸ Attu iato Napa'tunduammi PUANG tu tondokNa, sia Nakamasei tu taunNa.

¹⁹ Mebalimi tu PUANG lako taunNa Nakua: Manassa la Kupasaeangkomi gandung, uai anggoro' ba'ru sia minna', ammi podia'i, sia tae' lenmo

Kula ussa'biangankomi natatta mintu' bangsa.

²⁰Iatu to sae daa mai rampe daanna lu la Kurambai dio mai kalemi sia la Kuula'i lako misa' padang marangke sia lo'bang, iatu diona tingayo ma'palulako tasik rampe matallo, na iatu dio boko' ma'palulako tasik rampe matampu', anna kendek tu bubosinna sia sumarombon tu bumappangna, belanna mangkamo umpogau' apa kapua.

²¹Da mumataku', e lipu daenan, mela'tekko sia parannu-rannuko, belanna mangkamo Napogau' PUANG tu apa kapua.

²²Da mimataku', e mintu' olo'-olo' dao lu padang, belanna iatu mai kariuan dio lu padang pangallaran maluna, belanna membuamo tu mai garonto' kayu sia garonto' ara sia garonto' anggoro' umpatassu'i tu kasebaranna.

²³E kamu, mintu' to Sion, sila'tekangkomi sia parannu-rannukomi tete dio PUANG, Kapenombammi, belanna Nabenkomi to mangada' lako kamaloloan, ondongpi Napasaeangkomi uran kamban, uran bunga' sia uran tampak, susi dolona.

²⁴ Mintu' panglulluran la ponno gandung sia mintu' pa'parran la lempa uai anggoro' ba'ru sia minna'.

²⁵ La Kubenkomi tu sondana bura padang lan mintu' taun, nanii umpurai tu mintu'na nakande batik pa'kande, tu batik pa'ampello', batik pa'kasopu sia batik pa'benga', iamo tu surodadu kambanku tu Kupasae lako kalemi.

²⁶ La kumande seba'komi sadia'mi, ammi pudi-pudi sanganNa PUANG, Kapenombammi, tu umpogaurangkomi apa kalle-kallean; iatu taungku tae' lenmo nala dipakasiri' sae lakona.

²⁷ Attu iato la miissan kumua Akumo tu dio lu to Israel, sia Akumo tu Puang, Kapenombammi, tae' senga'na; iatu taungku tae' lenmo na la dipakasiri' sae lakona.

AlloNa PUANG

2:28-32

²⁸ Undinna dio mai to la dadi kumua la untuaranNa' Penaangku lako mintu' ma'rupa tau, anna ma'nubua' tu anakmi muane sia anakmi baine; sia iatu mai to matua-tuammi la ungkita tindo

ma'rupa-rupa tindo sia iatu mai to mangurammi la ungkita ma'rupa-rupa patiro mendeata.

²⁹ Sia lako duka mintu' kaunan muane sia kaunan baine la Kutuaran tu PenaangKu allo iato.

³⁰ Sia la umpadenNa' ba'tu pira-pira tanda kalle-kallean dao langi' sia dao kuli'na padang, iamotu rara, api sia ba'tu pira-pira lentong rambu.

³¹ Iatu mata allo laembali malillin sia iatu bulan laembali rara, to ke la saemi tu allo kapuanNa sia metakuranNa PUANG.

³² La dadi kumua minda-minda tu meongli' ussa'bu' sanganNa PUANG, iamo la dikarimmanni. Belanna dao buntu Sion sia dio Yerusalem la den katilendokan, susitu mangka Napokada PUANG; sia iatu naala bilanganna to tilendok, iamo la Natambai PUANG.

Ukungan lako ualinna to Israel

3:1-8

3¹ Belanna manassa allo iato sia attu iato, ke Kupopembali tu dalle'na Yehuda sia Yerusalem,

² Ia Kurampun tu mintu' bangsa, angKu solanni rokko lombok Yosafat, na inde to diong la Kunii urra'ta'i tu ukunganna tau iato mai belanna taungKu sia taa mana'Ku, iamo tu Israel, tu napatitale' tau iato mai dio lu mintu' bangsa, tonna taa-taai tu padangKu.

³ Sia naloterei tu taungKu nataa-taa, sia misa' pia muane napassarooan baine bualang, sia misa' pia baine nabalukan belanna uai anggoro', kumua nama'din mangiru'.

⁴ Sia la siapariKi', e Tirus sia Sidon sia mintu' tondok lan lili'na tondok Filistin? La ma'papakkannirokomika lako Kaleku? Apa iake denni la mipapakkanni lako Kaleku, madoi'-doi' duka la Kupasule tu pa'pakkan langngan ulummi.

⁵ Belanna miala tu salakaKu sia bulaanKu sia mibaa tu ianan keangga'Ku tama banua pa'deatammi.

⁶ Sia iatu to Yehuda sia to Yerusalem mibaluk lako to Yunani, la umpatoyangi tu tau iato mai dio mai lili'na.

⁷ Manassa la Kupake'de' tu tau iato dio mai minii umbalukki sia iatu pa'pakkanmi Kupasule langngan ulumi.

⁸La Kubaluk tu anakmi muane sia baine lako to Yehuda, na tau iato mai la umbalukki lako to Syeba; iamo tu misa' bangsa mambela tondokna, belanna mangkamo Napokada PUANG.

Kamauparan la dikamasean lako taunNa PUANG

3:9-21

⁹Petambanni te dio lu mintu' bangsa. Pamaindanni tu rari, pake'de'i tu mintu' to lalong; iatu mintu' surodadu la ke'de' male.

¹⁰Tampai pa'dang tu mintu' tengko bassimmi sia tampai doke tu mintu' sae'mi; la ma'kada tu to langga' nakua: to lalongna'.

¹¹Ke'de'komi ammi sae, e mintu' bangsa tiku lao, sia sirampunkomi. O PUANG, pasonglo'mi tu to lalongMi inde to rokko.

¹²La ke'de' tu mintu' bangsa sia male rokko lombok Yosafat, belanna inde to diong la Kunii unnisung la urra'ta'i ukunganna tu mintu' bangsa tiku lao.

¹³Popa'ka'ta'mi tu pesae', belanna matasakmo tu bura padang. Maikomi ammi manglullu', belanna ponomo

tu pa'parran; iatu inan uai anggoro'
lempanmo. Belanna kapuamo tu
kakadakeanna tau iato mai.

¹⁴Ma'tombon-tombon tu tau diong
lombok pangra'tasan ukungan, belanna
mandappi'mo tu alloNa PUANG diong
lombok pangra'tasan ukungan.

¹⁵Iatu mata allo sia bulan la malotong
sia iatu mintu' bintoen tae' napasombo
arrangna.

¹⁶Iatu PUANG umburrung lan mai Sion
sia umpa'perangian gamaranNa lan
mai Yerusalem, naurunganni tigege' tu
langi' sia lino. Apa PUANGmo tu misa'
pentilindungan lako taunNa sia misa'
kota tambakuku lako to Israel.

¹⁷Sia la miissan, kumua Akumo tu
PUANG, Kapenombammi tu unnisung
dao Sion, buntu maindanKu, sia
Yerusalem la dadi misa' inan maindan sia
tae'mo nala unnolai lendu' to tama sae.

¹⁸Allo iato la dadi kumua iatu mintu'
buntu umpato'do uai anggoro' ba'ru
sia mintu' tanete la umpalolong uai
pangandu' sia mintu' salu'-salu' Yehuda
la saba' uainna; sia misa' mata uai
ma'kalimbuang-buang lan mai banuanNa
PUANG sia la ussukka'i lombok Sitim.

¹⁹ La mepadang lo'bang tu Mesir sia la mepadang pangallaran makarorong tu Edom, belanna pa'pakario-rio tu napogau' lako to Yehuda, sia belanna umpatibollo rara tang sala lan tondok to Yehuda.

²⁰ Apa la tontong sae lakona tu Yehuda sia la manda' disiosso'i tu Yerusalem.

²¹ Sia la Kupamanassa, kumua iatu rarana tau iato mai tang sala, tu tae'pa Kupamanassai, kumua tang sala. Sia iatu PUANG la tontong unnisung dao Sion.

AMOS

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanna Amos, misa'i tu to umpatuo domba dio mai Tekoa, tu natiro diona to Israel tonna linona Uzia, datu Yehuda sia tonna linona Yerobeam, anakna Yoas, datu Israel, duang taun dolona, namane lino'.

Pa'nubua' diona ukungan la urrampaoui tu mai to sibala lembang Israel sia la urrampo i duka Israel

1:2–2:16

²Inde sia tu kadanna, nakua: Iatu PUANG umburrung lan mai Sion sia umpa'perangian gamaranNa lan mai Yerusalem, naurunganni mario-rio tu padang kariuanna to mangkambi' sia marangke tu botto Karmel.

³Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna

Damsyik, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai to. Belanna mangka napalullu'i panglulluran bassi tu Gilead,

⁴iamoto angKu la umpasae api tama banuanna Hazael naurungan unnimbakanni tu mintu' bentengna Benhadad.

⁵La Kule'to tu salli'na Damsyik sia la Kusabu'i tu pa'tondokan lan mai Bikeat-Awen sia iatu to untoe tekken kapayungan lan mai Bed-Eden, sia iatu pa'tondokanna Aram la dipali' lako Kir, – kadanNa PUANG.

⁶Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna Gaza, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai to. Belanna mangkamo narampa tu mintu'

pa'tondokan anna sorongi lako Edom, ⁷iamoto angKu la umpasae api tama rinding tembo'na Gaza, naurungan unnimbakanni tu mintu' bentengna.

⁸Sia la Kusabu'i tu pa'tondokan lan mai Asdod sia iatu tekken kapayungan lan mai Askelon, sia la Kubalik tu limangKu unta'pai Ekron, naurungan iatu mintu' to

Filistin tinampepa la sanggang, kadanNa Puangta PUANG.

⁹Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna Tirus, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai to. Belanna mangkamo natorong tu mintu' pa'tondokan lako Edom sia tae' nakilalai tu basse kasiuluran,

¹⁰iamoto angKu la umpasae api tama rinding tembo'na Tirus, naurungan unnimbakanni tu mintu' bentengna.

¹¹Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna Edom, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai to. Belanna naula'imo pa'dang lao tu siulu'na sia napa'deimo tu kamamaseanna, sia tete dio kasengkeanna, anna ma'kase'bu-se'bu bang sia unnanna bang kare'dekan ara'na,

¹²iamoto angKu la umpasae api tama Téman, naurungan unnimbakanni tu mintu' bentengna Bozra.

¹³Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna to Amon, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai to. Belanna

naballak tu baine ma'tambukna to
 Gilead, la umpakalua' lili'na,
¹⁴iamoto angKu la umpadukkui api
 tu lanna lu rinding tembo'na Raba,
 naurungan unnimbakanni tu bentengna,
 naturu' arrak ke attu kasirarian, sia
 ongngo' angin bara', ke attu talimpuru';
¹⁵sia iatu datunna tau iato mai la male
 dipali', la ia la iatu mintu' arungna, –
 kadanNa PUANG.

2¹Inde sia tu kadanNa PUANG
 Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-
 tintinganna Moab, ondongpi belanna
 a'pa', iamoto natae' Kula undampai to.
 Belanna natunumo tu bukunna datu
 Edom napadadi kapu',
²iamoto angKu la umpasae api tama
 Moab, naurungan unnimbakanni tu
 bentengna Keriot; sia la mate tu Moab
 lan rukka kasirarian naturu' arrak
 kasirarian sia oni tarompe',
³sia la Kusabu'i tu to ma'parentana lan
 mai sia la Kupatei tu mintu' arungna sola
 to ma'parentana, – kadanNa PUANG.
⁴Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua:
 Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna
 Yehuda, ondongpi belanna a'pa', iamoto
 natae' Kula umpasalai ukungan. Belanna

natumpu tu Sukaran alukNa PUANG sia tae' nakaritutui tu mintu' apa Napondok Puang, sangadinna napapusamo deata mo'rangna tu naturu'mo nene' to dolona,⁵ iamoto angKu la umpasae api lan Yehuda, naurungan unnimbakanni tu bentengna Yerusalem.

⁶Inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Belanna tallu tu kapatodo-tintinganna Israel, ondongpi belanna a'pa', iamoto natae' Kula undampai umparampoi ukungan. Belanna ungkamorai doi' anna balukanni tu to malambu' sia nabalukan tu to bongko sangpasang sepatu.

⁷Nakaduangi ke nasamboi barra'-barra' tu ulunna to bongko sia ulleko' lalanna to tang pa'bela; sia misa' tu pia muane sola ambe'na male ma'gau' sala lako misa' baine mangura, la umpamatuna sanga madatungKu.

⁸Umbambangan kalena mamma' diong pakean ditoe dio to' la'pekna mintu' inan pemalaran sia unniru' uai anggoro'na to didosa lan banuanna kapenombanna.

⁹Moi mangkamo Kusabu'i tu to Amori dio tingayona, moi anna pada lando kayu arasi' sia pada buku kayu jati, ondongpi

Kusabu'i tu buanna dao mai sia uaka'na diong mai.

¹⁰ Sia mangkamokomi Kusolan lan mai tondok Mesir sia Kuantakomi lan padang pangallaran patangpulo taunna, kumua ammi pomana'i tu tondok to Amori.

¹¹ Na iatu anakmi muane Kupadadimo nabi, na iatu to mangurammi Kupadadimo nasiri. Tang susiraka to, e to Israel? KadanNa PUANG.

¹² Apa mipairu'mo uai anggoro' tu mai nasiri sia mipokadan tu mai nabi, kumua da mima'nubua'.

¹³ Manassa la Kupasikanetekan diong to' lentekmi susito kareta sikanetekan len, ke ponnoi dao tu pa'kutu' gandung.

¹⁴ Attu iato iatu mai to malinta' tang nabelamo umpallaian kalena, iatu to mawatang tang nakullemo umpalalo kamabukuanna sia tu to lalong tae'mo nakullei ullendokan sunga'na.

¹⁵ Ia duka tu mai to ma'pana tang naattamo bendan sia to matipa lumingka tae'mo nalussu' sia pakkandarang tae'mo nalendokan sunga'na.

¹⁶ Ondongpi moi to barani tongan dio lu mintu' to lalong la mallai tang

ma'tamangkale attu iato, kadanNa
PUANG.

Nabi umparampo kadanNa PUANG

3:1-8

3¹ Tananni talinga te kada, tu
Napokada PUANG diona a'gammi e
to Israel, iamotu diona mintu' pa'rapuan
tu mangka Kusolan lan mai tondok Mesir,
tu nakua:

² Mintu'na tu pa'rapuan dao kuli'na
padang kamu manna tu Kutandai,
iamoto angKu ukungkomi belanna mintu'
kakadakeammi.

³ Ma'dinraka tu tau sola dua lumingka,
ke tae'i nasituru'?

⁴ Ma'dinraka tu singa umburrung-
burrung lan lu pangala', ke tae'i tu
kandena? Ma'dinraka tu singa mangura
gumarau-rau lan mai lo'ko'na, ke tae'i
apa nadammak?

⁵ Ma'dinraka tu manuk-manuk male
rokko poya ba'tikan, ke tae'i pea'pan
lan? Ma'dinraka tu poya ba'tikan tisintak
diong mai padang, ke tae'i apa naala?

⁶ Iake dipannonii tu napiri tanduk
lan kota, tae'raka nala tiramban tu

pa'tondokan? Ma'dinraka tu kota narampoi kamandakan, ke tae'i na PUANG umpasaei?

⁷ Manassa tae' Napogau'i Puangta PUANG tu mintu' apa, ke tae'pi Napasamboi tu pa'timbanganNa lako taunNa, iamotu mintu' nabi.

⁸ Iake umburrung-burrungi tu singa, mindara tang matakū'? Iake ma'kadami tu Puangta PUANG, mindara tang ma'nubua'?

**To Israel narampoi ukungan,
belanna kakadakeanna**

3:9-15

⁹ Pa'perangianni tu apa iate dao lu mintu' benteng lan Asdod sia dao lu mintu' benteng lan tondok Mesir, ammi ma'kada kumua: Sirampunkomi dao mintu' buntunna Samaria, ammi tiroi tu kamarukkan kapua lan tu tangnga-tangngana sia pa'pakario-rio lan kotana.

¹⁰ Ondongpi tae' naissanni umpogau' malambu'na, kadanNa PUANG, iamo tu to umpasipapa' pa'pandasa sia pa'pakario-rio lan mintu' bentengna.

¹¹ Iamoto, inde sia tu kadanNa Puangta PUANG, Nakua: Iatu uali untikui tondok! Iatu kamabukuammu napalurokkomo, dialaimo dio mai kalemu sia iatu bentengmu dilo'do'imo lan mai.

¹² Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Susi ke misa' to manglaa unnalai da'dua buku bi'ti' ba'tu sangira' talinga lan mai sedang singa, susi dukato tu to Israel la dirampanan, iamotu to torro dio Samaria, tu unno'ko dao tetuk inan katindoan sia dao sambo malamma'na bale-bale.

¹³ Tananni talinga sia titanan sa'bikomi lako bati'na Yakub, kadanNa Puangta PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁴ Tonganna iangKu ukungi tu Israel belanna kapatodo-tintinganna, manassa la Kuparampoi duka kasanggangan tu mai inan pemalaran Betel, naurungan dita'takki tu tanduk inan pemalaran, anna tipessambak rokko padang.

¹⁵ Attu iato Kuro'pokan tu banua pentionganan sola banua pentuangingan sia la sanggang duka tu banua gading, ondongpi la buda banua mangsan, kadanNa PUANG.

**Pa'nubua' diona
kasangganna baine Samaria**

4:1-3

4¹ Tananni talinga te kada iate, e sapi Basan, tu untorroi buntu Samaria tu umpandasa to bongko sia umpakario-rio to mase-mase, tu ma'kada lako puangmi mikua: Benkanni angki mangiru'-iru'.

² Umposumpamo kamaseroanNa tu Puangta PUANG, Nakua: Tonganna, manassa narampoikomi attu, ke nariu'komi pekadang bassi langngan sia to torromipa la nariu' pekan.

³ Ammi tassu' unnolai tembo' ro'pok, pantan mentiro lako bang tingayo ammi diriu' lako Hermon, kadanNa PUANG.

**Iatu kamenombanna to Israel,
kamenomban umpabu'tu kasalan**

4:4-5

⁴ Malekomi lako Betel, ammi pogau' kadake, sia lako Gilgal -, ammi pamakamban kadakena! Pennoloanni tu pemala'mi, ke makale' sia pa'taa sangpulomi, ke allo ma'pentallun.

⁵Padukkuanni api tu pemala' pa'pudian dio mai roti diragii sia petambanni tu pemala' tanning inaa sia pa'peissananni tu iannato! Belanna iamo pa'poraiammi to, e to Israel, kadanNa Puangta PUANG.

To Israel manoka mengkatoba'

4:6-13

⁶Apa iatu Aku, Kubenkomi kamaseroan isi lan lu mintu' kotami sia kapu'duran roti lan lu mintu' inanmi. Moi susito, tae' duka mimengkatoba' lako Kaleku, kadanNa PUANG.

⁷Sia Aku duka, tae'mo Kubenkomi uran, tonna tallung bulanpa, namane pegandungan, Kubenmo uran tu misa' kota, apa iatu kota senga' tae'; iatu sangteppe' pa'lak kauranan, na iatu senga'na, tu tae' nato'doi uran, marangke.

⁸Iatu tau lan da'dua ba'tu tallu kota tipa're'ba-re'ba male lako misa' kota la unniru' uai, apa tontong ma'rang. Moi susito, tae' duka mimengkatoba' lako Kaleku, kadanNa PUANG.

⁹Kuparampoimokomi kamalangkoan sia pasian tu mintu' pa'lakmi sia pa'lak

anggoro'mi Kupamalayu iatu kayu
arami sia kayu saitunmi nakande
batik pa'kande. Moi susito, tae' duka
mimengkatoba' lako Kaleku, kadanNa
PUANG.

¹⁰ Kuparampoimokomi tu ropu, susi dio
Mesir. Kupateimo pa'dang tu mintu'
to mangurammi, anna dirampa tu
darangmi. Sia Kupasangngonnimo
bubosi tu illongmi lan mai to' tendami.
Moi susito, tae' duka mimengkatoba'
lako Kaleku, kadanNa PUANG.

¹¹ Kubaliangammokomi susi Puang
Matua umbaliangan Sodom na Gomora,
ammi susi to lalotin disintak lan mai to'
api. Moi susito, tae' duka mimengkatoba'
lako Kaleku, kadanNa PUANG.

¹² Iamoto la Kupasusi dukako to,
e Israel. Belanna la Kupasusikoto,
– la ma'parandanko la sitammu
Kapenombammu, e Israel.

¹³ Belanna tonganna Puangmo tu
ungkombong buntu sia umpadadi
angin, sia umpokadanni toline tu apa
lan penaanna, sia umpopemmalillinni
tu arrang melambi', sia unnola inan
madao dao kuli'na padang – PUANG,

Kapenombanna mintu' ma'dandan
maritik, iamoto tu Sangana.

Bating diona Israel

5:1-3

5 ¹Tananni talinga te kada la
Kusaurangkomi, iamo misa' bating, e
bati' to Israel:

²Iatu anak dara Israel songkamo, tang
nakullemo milik sule,
tipessambakmo rokko padangna, namoi
misa' tau tae' umbangunanni.

³Belanna inde sia tu kadanNa Puangta
PUANG:

Iatu tau lan kota sun massa'bu, la
saratu'mora tinampe,
na iatu to sun ma'ratu', la sangpulomora
tinampe dio lu bati'na to Israel.

Lalan lako katuoan

5:4-6

⁴Belanna inde sia tu kadanNa PUANG
lako bati'na to Israel, Nakua: Daka'Na',
ammi tuo.

⁵Apa da midaka' Betel, sia da mimale
lako Gilgal, sia da mike'de lako Bersyeba.

Belanna iatu Gilgal inang la male dipali' sia iatu Betel la diputtai.

⁶Daka'i tu PUANG, ammi tuo, da narampoi bati'na Yusuf susi tu api ma'kande pu'pu', anna tae' misa' tau untundui tu Betel umpa'deanni.

Upu' allona tu tau umpoka kamalamburan

5:7-13

⁷O! tu to umpopembali apsantin tu kamalamburan sia umpentibean kamaloloan rokko padang.

⁸Puangmo, tu uningkombong Bunga' sia Orion. Puangmo tu umpopembali malillin dadi arrang melambi', sia umpamalillin masiang dadi bongi; Puangmo, tu unnongli' uai tasik, anNa patibarrakki dao kuli'na padang – PUANG iamo to tu sanganNa.

⁹Puangmo, tu umpata'pai kasanggangan tu kota ditambakuku, naurunganni narampoi kasanggangan tu benteng.

¹⁰Nakabiri' tau iato mai tu tau untuntun apa tongan lan lu babangan sia natapa' tu tau umpokada salunna.

¹¹ Belanna ullullu'komi to bongko sia miparuku la umbenkomi pamengan, iamotu gandung, iamoto moi ammi bangun banua batu dipa', tae' duka ammi la unnii, moi ammi garagai pa'lak anggoro' ballo, tae' duka ammi la unniru'i tu uai anggoro'na.

¹² Belanna Kuissan, kumua tumbai budanna tu kapatodo tintingammi sia tumbai makambanna tu kasalammi; mipapussak tu to malambu', ungkandekomi pappe' sia mitumpu tu to mase-mase lan lu babangan.

¹³ Iamoto nakappa tu to unnampui tangnga' kinaa lan attu iato, belanna attu iate kadake.

Diona katuoan sia kamatean

5:14-17

¹⁴ Daka'i tu melona, da na iatu kadakena, ammi tuo; ianna susito la Narondongkomi PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, susitu mipokada.

¹⁵ Kabiri'i tu kadakena, kabarii tu melona, patunannangi tu salunna lan lu babangan, den sia manii upa' anNa

katuru-turui PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, tu to tinampena Yusuf.

¹⁶Iamoto, inde sia tu kadanNa PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, iamotu Puang, nakua: Dio lu mintu' tana lapang nanii tau umbating, sia dio lu mintu' batatta ma'kada tu tau nakua: A'a, a'a! Natambai tau tu to ma'pa'lak anna ma'pote dibolong sia nakua lako to manarang umbating: la unnurruk-urrukkomi.

¹⁷Ondongpi la umbating tu tau lan lu mintu' pa'lak anggoro', ke lendu'Na' lan lu tangngami – kadanNa PUANG.

Diona alloNa PUANG

5:18-20

¹⁸Upu' allona tu to ungkabarii alloNa PUANG. La matumbari tu alloNa PUANG lako kalemi? Iamo kapittukan, tangia kamasiangan!

¹⁹Susi, ke den misa' tau mallai dio mai singa, la nadammak beruang; iake rampomi lako banuanna, anna merremme' lako rinding tembo' la natotokki ula'.

²⁰ Inang la kapittukan tu alloNa PUANG, tangia kamasiangan, ondongpi la malillin, tae' naparrang.

**Iatu PUANG ungbabiri'
kamenombanna Israel**

5:21-27

²¹ Kukabiri' sia Kupamatuna tu pa'gaurammi sia tang Kuporai unnudukki tu bau allo kapuammi.

²² Ondongpi, moi ammi pennoloan pemala' ditunu pu'pu' lako Kaleku, sia kande dipemalarammi, tae' kuporai sia iatu pemala' kasalamarammi, iamotu sapi malompo inang tae' duka Kula untiroi.

²³ Patoyangi dio mai Kaleku tu arrak naniammu, tae' Kuporai urrangii tu oni dandimmu.

²⁴ Sangadinna iatu salunna la tikalulun-lulun susi uai sia iatu kamaloloan susi salu'-salu' tontong lolong.

²⁵ Mipennoloammoraka tu pemala' pangrere' sia kande dipemalaran lako Kaleku lan padang pangallaran patangpulo taunna, e bati' Israel,

²⁶ sia mibulle dukaraka tu Sakut,
 datummi sia Kewan, bintoen
 mipa'deatainna, iamo rapang-rapang
 dipodeatammi tu mangka migaragai?
²⁷ Iamoto la malekomi Kupali' –
 ullendu'i Damsyik – kadanNa PUANG,
 Kapenombanna mintu' ma'dandan
 maritik, iamoto tu sanganNa.

Karapasan tae' gai'na

6:1-10

6 ¹ Upu' allona tu to tang matangkin
 dao Sion sia ussa'ding kalena
 marampa' dao buntu Samaria, to la'bi'na
 bangsa ditonno' dio lu mintu' bangsa, tu
 nanii to Israel rampo mengkanorong.
² Malekomi lako Kalne, ammi tiroi, sia
 ammi ke'de' inde to dio mai lako Hamat
 kapua, ammi solo' rokko Gat, lili'na
 to Filistin. Mandu meloraka to na iate
 kadatuan iate, mandu kalua'raka tu
 lili'na na iatu lili'mi?
³ E kamu, tu ussangai mambelapa tu allo
 kamandasan, sia umpamareke' kadera
 pa'pakario-rio.
⁴ E kamu, tu matindo dao inan katindoan
 gading, sia melundan-lundan dao

bale-balemi, sia ungkande anak domba dio mai tuntunan domba sia anak sapi lan mai lantang sapi.

⁵Tu unnarrak-arrak unturu' oni dandi sia ma'tangnga'-tangnga' unggaragai oni-onian, susi Daud.

⁶Tu unniru' uai anggoro' lan mai balubu sia umperruda' minna' tu mandu melo, apa tae' mipalan penai tu karo'pokanna Yusuf!

⁷Iamoto totemo la male dipali' tu tau iato mai dio tingayona mintu' to dipali', sia la upu' tu arrakna to kasode-sode.

⁸Iatu Puangta PUANG mangkamo umposumpa Kalena, KadanNa PUANG, Kapenombanna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Kukagallimo tu kamatampoanna Yakub sia Kukabiri'mo tu tongkonan layukna; ondongpi la Kusa'biangan tu kota iato sola mintu' apa lan.

⁹Attu iato, iake den sangpulo muane torro lan misa' banua, – la mate.

¹⁰Iake naangka'i pa'amberanna, ba'tu iatu to untunui, la umpatassu'i tu bukunna lan mai banua iato, la ma'kada lako tu to dio boko' banua lanna lu, kumua: Denparaka tau iti' misolan?

Mebalimi nakua: Tae'mo! Ma'kadami
nakua: Kappakomi! Belanna tae' tasipatu
ussa'bu' sanganNa PUANG diona te.

**Ukungan la urrampoi
to kapua sia to bitti'**

6:11-14

¹¹ Belanna manassa PUANG umpasun
parenta – anna dipopendaun lauan tu
banua kapua sia diro'pok tu banua bitti'.

¹² Ma'dinraka tu mai darang ma'dondo
dao lu buntu batu ba'tu ma'dinraka
tu tasik natengko tau sapi? Apa kamu
umpopembali rasunni tu salunna
sia umpopembali apsantinni tu
kamalamburan?

¹³ E kamu, tu umposende
Lodabar, tu ma'kada kumua: Tang
kamatotorantarakana anta taloi tu
Karnaim?

¹⁴ Belanna tonganna la Kupake'de'
ullaoikomi, e bati' Israel, kadanNa
PUANG, Kapenombanna mintu'
ma'dandan maritik, tu misa' bangsa, la
umpandasakomi randuk dio mai lalan
lako Hamat sae lako salu'-salu' Araba.

**Patiro mendeata
bunga'na, iamotu batik**

7:1-3

7¹ Susite tu apa Napatiroanna'
Puangta PUANG, iamotu umpadadi
batik, tonna randuk tuo tu riu tuo undi.
Manassa iamoto tu riu tuo undi, tonna
mangka disasaran datu tu riu tuo dolo.
² Iatonna sidi'mora anna imbakan
nasangi tu apa tuo diong mai padang,
ma'kadamo' kukua: O Puangta PUANG,
pagarri'mi! Umbara nakua tu Yakub
ungkullei torro bendan, belanna bitti'?
³ Napenassannimi PUANG tu iannato.
Tae' anna la dadi tu iannato, kadanNa
PUANG.

**Patiro mendeata ma'penduanna,
iamotu api ma'kande**

7:4-6

⁴ Susite tu apa Napatiroanna' Puangta
PUANG: Manassa untambai api
la umpalalo ukungan. Api iato
napamarangke tu uai kapua sia la
nakande duka tu pa'pa'lakan.

⁵ Apa ma'kadamo' kukua: O Puangta PUANG, paradanmi! Umbara nakua tu Yakub unguillei torro bendan, belanna bitti'?

⁶ Napenassannimi PUANG tu iannato. Tae' duka anna la dadi tu iannato, kadanNa Puangta PUANG.

**Patiro mendeata ma'pentallunna,
iamotu batu petimbang**

7:7-9

⁷ Susite tu apa Napatiroanna' Puang, iamotu bendan tu Puang dio to' rinding tembo' malolo, sitangke batu petimbang.

⁸ Attu iato ma'kadami tu PUANG lako kaleku Nakua: Aparu mutiro, e Amos? Ma'kadamo' kukua: Misa' batu petimbang. Ma'kadami tu Puang Nakua: La Kupalako taungKu, to Israel, tu batu petimbang; tae'mo Kula ullendu'i lenni.

⁹ Sangadinna iatu inan madaona Ishak la disangangi sia iatu mai inan maindanna Israel la diro'pok, sia la ke'de'Na' unnukungi tu bati'na Yerobeam la umparampoi pa'dang.

Amos diula'i male**7:10-17**

¹⁰ Ta'kala mesuami tu Amazia, to minaa dio Betel mennolo lako Yerobeam, datu Israel, nakua: Iatu Amos umpaden misa' kasipakulu-kuluan la unneakomi dio lu mintu' to Israel; tae'mo nabelai tondok la umpassanni tu mintu' kadanna.

¹¹ Belanna susite tu kadanna Amos nakua: Iatu Yerobeam la mate nakande pa'dang sia iatu to Israel manassa la male dipali' lan mai tondok-

¹² Undinnato ma'kadami tu Amazia lako Amos nakua: E to patanda-tandan! mallaiko madoi' lako tondok Yehuda; inde to dio la munii ungkande roti sia ma'nubua'.

¹³ Apa dio Betel da'mo muma'nubua', belanna iate inan iate inan maindanna kadatuan sia inan kemenombanna tondok.

¹⁴ Mebalimi tu Amos lako Amazia nakua: Tangiana' nabi sia tangiana' anak nabi sangadinna misa'na' to manglaa sia to unkaduttu' bua ara pangala'.

¹⁵ Apa Naalamo' PUANG dio mai boko' domba, sia ma'kada tu PUANG lako kaleku, Nakua: Maleko ammu ma'nubua' diona ukungan diparampo lako taungku Israel.

¹⁶ Iamoto, perangii tu kadanNa PUANG. Ma'kadako mukua: Da muma'nubua' diona ukungan diparampo lako Israel sia da mupalolong kada diona ukunganna bati'na Ishak.

¹⁷ Iamoto inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: Iatu bainemu la pasandak salu lako rampanan kapa' lan lu kota, iatu anakmu muane sia anakmu baine la songka nakande pa'dang, sia iatu pa'lakmu la ditaa-taa ulang pesuka', na iko kalena la mate dio to' padang tang masero, sia iatu to Israel manassa la male dipali' lan mai tondokna.

**Patiro mendeata ma'penna'pa'na,
iamo tu baka ponno bua matasak**

8:1-3

8 ¹ Susite tu apa napatiroanna' Puangta PUANG: Tiroi, den misa' baka ponno bua matasak.

² Ma'kadami tu Puang, Nakua: Aparamutiro, e Amos? Mebalimo', kukua: Den misa' baka ponno bua matasak. Ma'kadami tu PUANG lako kaleku, Nakua: Nalambi'mo tu ma'katampakanna Israel, taungku, Tae'mo Kula ullendu'i lenni.

³ Allo iato iatu mintu' nanian lan Banua Kabusungan la membali kasumarroan, kadanNa Puangta PUANG. La makamban tu batang rabuk. Umba-umba nii Puang tu umpasilentenanni. Kappakomi.

Peada' lako to ma'baluk ma'pakena

8:4-8

⁴ Tananni talinga te, e kamu to masa'ga' lako to mase-mase, la umbala'-bala' to bongko lan tondok,

⁵ tu ma'tangnga'-tangnga' kumua: Sangapapira nalendu' tu bulan ba'ru, angki ma'din umbalukan gandung sia allo katorroan, angki ma'din umpatassu' gandung dibalukan; angki pabitti'i tu epa sia umpakapua sikele' sia ma'pakena umpake timbangan tang tongan,

⁶ kumua angki ma'din unnalli doi'i tu to bongko sia angki allii sangpasang sepatu

tu to mase-mase; angki balukan ta'pian sondana gandung!

⁷Umposumpa kamala'biranna Yakub tu PUANG Nakua: Tonganna tae' Kula ungalupai sae lakona moi misa' tu penggauranna tau iato mai.

⁸Tang bannang dionaraka mintu'na te, anna tisenno te lino, naurunganni ma'pote dibolong tu mintu' tau untorro? Tang kende' nasangraka susi Nil sia tise'go', sia mere sule susi salu Mesir?

**Misa' allo la nanii bosii allo
sia ma'pote dibolong**

8:9-10

⁹Allo iato, kadanNa Puangta PUANG, la Kupopentilindung tu mata allo, ke matangngai allo, sia la Kupapittuk tu padang, ke kulla'i allo.

¹⁰Attu iato la Kupopembali passanda bolong tu mintu' pa'gaurammi sia la Kupopembali bating tu mintu' naniammi. Attu iato la Kupatambeke'i nasangkomi sanda bolong sia la Kupopa'galettung tu mintu' ulu. Iatu kapassanda-bolongan la Kupabutung sanda-bolong diona anak

tungga' sia iatu ma'katampakanna la susi allo nanii kamaparrison.

Katangdiaran sia kama'rangan

8:11-14

¹¹ La rampo tu allo, kadanNa Puangta PUANG, ke la umpasaeNa' karorean lan tondok – tangia karorean roti sia tangia kama'rangan la unniru' uai, sangadinna kalaurrangiannari mintu' kadanNa PUANG.

¹² Attu iato la salamba salao tu tau iato mai ullelei tasik, sia ma'lele-lele daa mai rampe daanna lu sae lako rampe matallo, la undaka' kadanNa PUANG, apa tae' nala unnappa'i tau iato mai.

¹³ Attu iato iatu mai anak dara ballo sia pia muane mawatang la langga' belanna ma'rang,

¹⁴ tu umposumpa kasalanna Samaria, sia ma'kada: La lelukraka tuona kapenombammu, e Dan!, sia: La lelukraka tuona kalingkan lako Bersyeba! Tonganna la songka tu tau iato mai sia tae'mo nala bendan sule.

**Patiro mendeata ma'pellimanna,
iamo tu ukungan pasaburan**

9:1-6

9¹ Kutiro mi tu Puang bendan sikandappi' inan pemalaran, anNa ma'kada, Nakua: Pa'tongi tu parande lentong, naurungan tigoyang tu ampang, sia tessai anna ruai tu ulunna mintu' tau iato mai; na minda-minda tu torronapa la Kupatei pa'dang. Moi misa'i tu tau iato mai tae' nala lussu', sia moi misa'i tu tau iato mai tae' nala tilendok.

² Moi anna kali tau iato mai sae rokko lino to mate, la naala duka limangKu inde to diong mai; moi kendeK langgan langi', la Kupopengkalao duka inde to dao mai.

³ Sia iake la messu'bui dao botto Karmel, manassa Aku la umparessai sia la unnalai inde to dio mai, moi umbuni kalena dio mai pentiroKu diong salinna tasik, manassa la Kusua tu misa' ula' inde to dio mai untotokki.

⁴ Sia iake malei dipali' tu tau iato mai dio tingayona mintu' ualonna, manassa la Kusua tu pa'dang inde to dio mai

umpatei. Sia Kupatontongi matangKu tu tau iato mai la napokadakena, tangia la napomelona.

⁵Tonganna tu Puang, iamo PUANGna mintu' ma'dandan maritik, tu unγκaka' kuli'na padang, anna tigeга', naurunganni iatu mintu' tau untorroi sumarro-marro, sia kendeк susi Nil sia mere sule susi salu Mesir,
⁶tu umpabendan bilik mengkadaoanna dao langi' sia unnoton bilik massaloko'na dao kuli'na padang, tu unnongli' uai tasik, anna patibarrakki dao kuli'na padang – PUANG iamoto tu sanganNa.

Moi to Israel ditonno', la diukung duka kakadakeanna

9:7-10

⁷Tae'raka mipada to Etiopia lako Kaleku, e to Israel? kadanNa PUANG. Tae'raka kumangkamo ussolanni tu to Israel sun lan mai tondok Mesir sia to Filistin dio mai Kaftor sia to Aram dio mai Kir?

⁸Tonganna iatu matanna Puangta PUANG unneai te kadatuan kasalan iate, kumua angKu pisanni dao mai kuli'na padang. Moi nasusito, tae' duka Kula

ussanggangi nasangi tu bati'na Yakub,
kadanna PUANG.

⁹ Belanna manassa la mesuaNa', sia la
kuseno tu bati'na Israel dio lu mintu'
bangsa, susi to usseno benoan, anna
moi sanglise' batu'-batu' tae' la tobang
rokko padang.

¹⁰ Mintu' tu to kasalan dio lu taungKu
la mate nakande pa'dang, tu ma'kada
nakua: Da mipopengkareke'i tu
kasanggangan sia da mipasitammukan
tu iannato.

Pangallu' kasalamaran, tu tang la dilendai

9:11-15

¹¹ Allo iato la Kupabendan sule tu
lantangna Daud, tu robokmo, sia la
Kupasule tu rassakna, sia la Kupabendan
sule tu ro'pokna; la Kubangun sule susi
to dolona,

¹² kumua anna iatu Edom torronapa
la napomana' sia iatu mintu' bangsa,
tu dinii ussa'bu' sangangKu, kadanNa
PUANG, tu umpogau'i te apa iate.

¹³ Tonganna la sae tu allona, kadanNa
PUANG, kumua to ma'tengko la ussonda

to megandung sia to manglullu' bua
anggoro' ussonda to mangambo' banne;
attu iato iatu mintu' buntu la umpato'do
uai anggoro' ba'ru sia mintu' tanete la
seba' uai anggoro' ba'ru.

¹⁴ Sia la Kupopembali tu dalle'na Israel,
taungku: anna bangunni tau iato mai
sule tu mintu' kota sanggang, anna
pa'tondokki, sia la untanan garonto'
anggoro' anna iru'i tu uai anggoro'na,
sia la unggaragai pa'lak, nanii kayu
membua, anna kande'i tu buanna.

¹⁵ Attu iato la Kutanan tu tau iato
mai lan lu padangna, sia tae'mo nala
dilampi'i len lan mai padang, tu mangka
Kukamaseanni, kadanNa PUANG,
Kapenombammu.

OBAJA

Pa'nubua' diona Edom

1:1-21

1 ¹ Patiro mendeatanna Obaja. Inde sia tu kadanNa Puangta PUANG diona Edom – diori mai PUANG kinii urrangi kareba, iamotu misa' pesua disua ullelei mintu' bangsa, tu ma'kada nakua, Maikomi, take'de' urrarii!-

² Tonganna la Kupabitti'ko dio lu mintu' bangsa sia dipamatuna tonganko.

³ Kamatampoammu umpakenamoko, e to untorroi lo'ko' buntu batu, iamotu inan madaoammu, sia iatu ma'kada lan penaammu, kumua: Mindara umbelai la untua'na' rokko padang?

⁴ Moi unggaragaiko serangmu pada langka' serangna langkan maega, ondongpi napetangngai mintu' bintoen, inde dukato dio mai la Kunii untua'ko, kadanNa PUANG.

⁵ Iake denni to boko sae lako kalemu, ba'tu to mangrampa bongi, a'a! lendu'

ia nasanggungmu! tae'ra na ia manna naala tu silasanna lako kalena? Iake saei lako kelemu tu to mebua anggoro', tae'ra nala untampeanko pira?

⁶Tumbai kadiparessanna tu Esau sia didaka' tu barang apanna sadiappa'na.

⁷Mintu' solamu musibassean ussuako sorong boko' lako katonan tondok, sia mintu' sangmuanemu umpakenako sia ussau'ko, sia iatu musolan kumande untananniko poya, tae' tu tangnga' kinaanna.

⁸Tae'ra naallo iato, kadanNa PUANG, Kula umputtai tu mintu' to paissan lan mai Edom sia iatu tangnga' kinaa dao mai buntunna Esau?

⁹Mintu' to lalongmu, e Téman, la naala sumangnga, anna mintu' muane dao mai buntunna Esau sabu' nakande padang.

¹⁰Belanna penggauran masa'ga' tu mupogau' lako siulu'mu Yakub, iamoto la natodingko siri', sia la dipisanniko tontong sae lakona.

¹¹Iatu allo munii bendan mentiro-tiro, iamotu allo nanii untingkanni to tama sae tu surodadunna sia tama babanganna to salian lembang, anna loterei tu

Yerusalem, attu iato susiko to misa' solana tau iato mai.

¹² Da musende untiroi tu allona siulu'mu, iamo allo kamandasanna, sia da muparannu diona to Yehuda ke allo kasanggunganna tau iato mai, da mupakapua kada ke allo kapu'duranna.

¹³ Da mutama babanganna taungKu ke allo kamandasanna, na iko da musende untiroi tu kamaparrisanna ke allo kamandasanna; sia da muparampoi limammu tu barang apanna ke allo kamandasanna.

¹⁴ Da mubendan dio kasepangan lalan la ussabu'i tu mintu' taunna, tu umpallaian kalena, sia da' musorongi tu mintu' to tilendokna, ke allo kamaparrisanna.

¹⁵ Belanna mandappi'mo tu alloNa PUANG la urrampoi mintu' bangsa; susitu penggaurammu, susi dukamo la dipogau' lako kalemu, sia iatu penggaurammu la sule langgan ulummu.

¹⁶ Manassa, susitu kamangkammi mangiru' dao buntu maindanKu, susi dukato tu mintu' bangsa tang tore mangiru'; ondongpi nabarakki mangiru',

naurunganni iatu tau iato mai butung to tae' lenpa natuo.

¹⁷ Apa dao buntu Sion la den katilendokan, sia iamo la dadi inan maindan; na iatu bati'na Yakub la umpoapa pole'i sule tu apanna.

¹⁸ Iatu bati'na Yakub la susi api na iatu bati'na Yusuf la susi dukku api, na iatu bati'na Esau la susi dalame; la natutungi sia pura naballa, na moi misa' tu bati'na Esau tae' natilendok, belanna susimo kadanNa PUANG.

¹⁹ Iatu tau lo' padang rampe Lo'na lu la unnala buntunna Esau napobuntu, sia iatu tau dio padang Merrantena la unnala tondok to Filistin napotondok; iatu tau iato mai la umpopadang padang Efraim sia padang Samaria, sia Benyamin la umpopadang Gilead.

²⁰ Iatu sangtuntunanna to Israel, tu dipali' la umpotondok tondok to Kanaan sae lako Zarfat; na iatu to dipali' dio mai Yerusalem, tu dio Sefarad, la umpokotai tu mintu' kota rampe Lo'na lu.

²¹ Iatu to mangrampanan la kendek langgan buntu Sion, sia la unnukung buntunna Esau, na iatu kadatuan iato PUANG umpoissanni.

YUNUS

Kaditambaianna Yunus sia kamallaianna

1:1-17

1 ¹ Saemi tu kadanNa PUANG lako Yunus, anakna Amitai, nakua:

² Ke'de'ko ammu male lako Niniwe, tu kota kapua ammu pokadanni tu kamandasanna, belanna iatu kakadakeanna kendeckmo dio oloKu.

³ Apa iatu Yunus ke'de' la mallai lako Tarsis dio mai oloNa PUANG, anna male lako Yafo, nakabu'tui tu misa' kappala', tu la ke'de' lako Tarsis; nabaya'mi tu sewana, anna kendeck langngan kappala' sola to ma'kappala' la male lako Tarsis, la umpatoyang kalena dio mai oloNa PUANG.

⁴ Apa Napasae PUANG tu angin bara' dao tasik, anna ma'pamumbuk lan tasik, naurungan iatu kappala' sidi'mora nasabu'.

⁵ Mataku'mi tu mintu' to ma'kappala' sia pantan metamba lako deatanna, sia iatu apa nabaa kappala' napembuangammo rokko tasik la umpamaringanni tu kappala'. Apa iatu Yunus mengkalaomo rokko sulluk kappala', anna bambangan kalena diong sia leppeng mamma'.

⁶ Saemi tu kapiteng kappala' umpellambi'i, nama'kada lako nakua: Ma'apai mileppeng bang mamma'! Millikkomi, ammi metamba lako deatammi, nakilalai siaki' manii tu deata iato, da anta sanggang.

⁷ Sipa'kada-kadami tu tau iato mai, nakua: Maikomi anta ma'loterei, anta issanni, kumua minda napobannang anna rampoiki' te kasanggangan iate. Ma'lotereimi anna Yunus tu narua.

⁸ Ma'kadami tu tau iato mai lako Yunus, nakua: Pokadangkanni kumua minda napobannang anna rampoiki' tu kasanggangan iate, apara tu pengkarangammi, umbara minii sae, tondok apara tu minii sia mindara tu bangsami?

⁹ Ma'kadami lako tau iato mai nakua: Iate aku te to Ibrani sia umpenombaina' PUANG, Kapenomban dao suruga,

tu mangka untkombong tasik sia karangkean.

¹⁰ Mataku' tonganmi tu tau iato mai, anna ma'kada lako, nakua: Aparu tu mipogau'? Belanna naissan tau iato mai, kumua mallai dio mai oloNa PUANG, belanna napokadammo tu apa iato.

¹¹ Mekutanami tu tau iato mai lako nakua: Aparu la kigaurangkomi, anna rapa' tu tasik sia tae' napandasakan, belanna samasai-sainna, samongngo'-mongngo'na tu bombangna tasik.

¹² Mebalimi lako tau iato mai nakua: Angka'na' mipembuanganna' rokko tasik, manassa la rapa' tu tasik sia tae'mo nala umpandasakomi. Belanna kutandai, kumua iatu angin ma'pamumbuk sae umpandasakomi natumang salaku.

¹³ Apa iatu tau iato mai nabose tu kappala' la napasule lako karangkean apa tang nakulle, belanna samasai-sainna samongngo'-mongngo'na tu tasik iato umpandasai.

¹⁴ Attu iato metambami tu tau iato mai langngan PUANG, nakua: O PUANG, ke ma'dinni, da kisanggung diona penaanna te tau iate sia da Mipapassannikan tu rarana to tang kasalan, belanna Kamu,

o PUANG, Mipogau'mo tu apa naala penaamMi.

¹⁵ Naangka'mi tu tau iato mai tu Yunus, nabuangi rokko tasik, anna rapa' tu tasik.

¹⁶ Lendu'mi matakuna tu tau iato mai lako PUANG, natunui tu pemala' dipemalaran lako PUANG sia unnallu' ba'tu pira-pira pangallonan.

¹⁷ Belanna panglampakNa PUANG denmo misa' bale kapua unnampello'i tu Yunus, anna torro tu Yunus lan tambuk bale iato tallung allo tallung bongi.

Pa'kurre sumanga'na Yunus

2:1-10

2¹ Iatonna lan tambuk bale massambayangmi tu Yunus lako PUANG, Kapenombanna.

² Nakua: Metambana' lako PUANG lan kamaparrisangku, anNa pebaliina'; melallakna' lan mai panglisuanna lino to mate, amMi perangii tu gamarangku.

³ Mipembuangammo' rokko to' mandalanna, rokko atena tasik sia nasamboimo' landa-landa, sia mintu' bombangMi tikalulun-lulun untkabu'na'.

⁴Iatu aku ma'kadana' kukua: Ditibena' dio mai pentiroMi, umbai tang la kutiro lenmo tu banua maindanMi!

⁵Mintu' tu uai iato untikuina', la ussangang katuoangku, sia iatu malikunna urraka'na', sia nabi'bi' lumu' tu ulungku.

⁶Mengkalaomo' rokko parandanganna mintu' buntu; iatu salli'na te lino diomo boko'ku tontong sae lakona. Attu iato Miriu'mo langngan tu deatangku diong mai bambana mukkun, o PUANG, Kapenombangku.

⁷Iatonna langga'mo kusa'ding tu deatangku, kukilalaimi tu PUANG sia pengkamoyaku rampomo lako Kalemi lan banua maindanMi!

⁸Iatu tau umpengkaolai deata tae' gai'na, umboko'imo Puang, tu ungasokanni.

⁹Apa iatu aku, la memala'na' lako Kalemi dipasituang pa'pudi-pudian, sia la Kusundunni tu pangallonan, tu mangka kuallu'. Kadirampanan iato lu dio mai PUANG.

¹⁰Mangkato Nasuami PUANG tu bale iato ulluai tu Yunus langngan karangkeanna.

Pa'pakilalanna Yunus dio Niniwe sia buanna pengkaranganna

3:1-10

3¹ Saemi tu kadanNa PUANG tonna ma'penduanna lako Yunus, nakua:

² Ke'de'ko mumale lako Niniwe, kota kapua iato, ammu pa'peissananni tu pa'pakilala, la Kupokadanko.

³ Ta'kala ke'de'mi tu Yunus, anna male lako Niniwe, unturu' kadanNa PUANG, Iatu Niniwe misa' kota kapua tongan, iatu lua'na kalingkan tallung allo.

⁴ Naparandukmi Yunus ullingkai tu kota iato lan kalingkan sangallo, anna ma'pakilala sia ma'kada nakua: Patangpulopa allona nadisanggang-sanggang tu Niniwe!

⁵ Napatonganmi to Niniwe tu Puang Matua, anna sangra'banan metamba, kumua anna ma'puasa tu tau, pantan ma'pakean karung randuk dio mai kapuanna sae lako bitti'na.

⁶ Iatonna rampomo tu kada iato lako datu Niniwe, mengkalaomi tu datu dao mai isungan kapayunganna, nalossokki tu pakean kadatuanna, anna

ma'pakean karung, anna unno'ko' diong to' barra'-barra'.

⁷Metambami tu tau sia ma'kada lan kota Niniwe tete dio parentana datu sola tu mai to kapuana, nakua: La tau la patuoan, la sapi ba'tu domba tang la ullepa' kande, tang la unde'pa' riu sia tang la unniru' uai.

⁸Sangadinna iatu mai tau sola patuoan la ma'pakean karung sia la napemandui metamba-tamba lako Puang Matua sia la pantan mengkatoba' dio mai lalan kadakena sia kamasa'garan tu dio limanna.

⁹Mindara unnissanni den sia manii upa' natibalik tu Puang Matua sia menassan, anna pasalai penaa tu kasengkean dukkunNa, naurunganni tae' anta sanggang.

¹⁰Iatonna tiromi Puang Matua tu penggauranna tau iato mai, kumua mengkatoba'mo dio mai lalan kadakena, Napenassannimi Puang Matua tu kamandasan, tu Napokada la Naparampo lako tau iato mai, sia tae'mo Napogau'i.

**Pa'pakilalanNa Puang
Matua lako Yunus**

4:1-11

4¹ Apa iatu ianna te mandu
umpamasussa penaanna Yunus,
naurunganni sengke.

² Massambayangmi lako PUANG nakua:
O PUANG, tang mangkamoraka
kupokada, tongku lanpa tondokku?
Iamoto angku padoloi mallai lako Tarsis,
belanna kuissan, kumua iatu Kamu
Kapenomban sumpu mamase sia sa'pala
buda, kalandu pesuka' sia kapua tu
kamasokananNa sia umpenassanni tu
diona kamandasan.

³ Iamoto, o PUANG, alami tu sunga'ku,
belanna kula'biran mate na iatu tuo.

⁴ Ma'kadami tu PUANG Nakua:
Sipaturekoka la sengke susito?

⁵ Tassu'mi tu Yunus lako salian kota,
anna unno'ko' dio rampe matallona kota;
unggaragammi kalena misa' lantang
inde to dio, namale unno'ko' dio to'
karionganna, kumua anna tiroi apa la
urrampoi tu kota iato.

⁶ Napadenmi PUANG Kapenomban misa' kayu pallan, tuo dao patunna Yunus, kumua naonganni tu ulunna, la umpakatanai dio mai kamasussanna. Mandumi napoparannu tu kayu pallan iato.

⁷ Apa iatonna masiang pole', tonna berre' allo tete dio panglampakNa Puang Matua denmi misa' ulli', ungkandei tu garonto' kayu pallan iato, naurunganni malayu.

⁸ Iatonna dellekmo allo, pakalan Napadenni Puang Matua tu misa' angin lu dio mai rampe matallo mapannang tongan, anna nanangi allo tu ulunna Yunus, naurungan malayu tu kalena, sia napalaku, anna matemo, sia ma'kada nakua: Kula'biran mate na iatu tuo.

⁹ Ma'kadami Puang Matua lako Yunus Nakua: Sipaturokoka la sengke diona kayu pallan iate? Mebalimi nakua: Sipatuna' sengke, sakupomatena.

¹⁰ Ma'kadami tu PUANG Nakua: La mukasayangi te kayu pallan iate, tu tang mukara'ta'i sia tang mupatuo, tu sangbongiri tuo, sia sangbongi dukari anna pa'de.

¹¹ Bua'raka Ku la tang ungasayangi tu Niniwe, kota kapua iato, tu nanii tau

la'bi saratu' duangpulo sa'bu, tu to tang
untandaipa umpasisengaranni tu lima
kananna na lima kairinna, sia iatu mai
patuoan makamban?

MIKHA

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG rampo lako Mikha, to Moresyet, tu natiro diona a'ganna Samaria sia Yerusalem, tonna linona Yotam, Ahas sia Hizkia, datunna Yehuda.

Pa'nubua' diona ukungan la urrampoi Samaria sia Yerusalem

1:2-7

²Perangiimi, e mintu' bangsa, tanannimi talinga, e lino sola mintu' issinna, kumua Puangta PUANG la titanan sa'bi la umpasalakomi, iamotu Puang lan mai banua maindanNa.

³Belanna iatu PUANG manassa tassu' lan mai inanNa, anNa mengkalao umpopentengka lentekNa dao lu mintu' inan matande dao kuli'na padang.

⁴ Lolong tu mai buntu diong to' lentekNa Puang sia menganga tu mai lombok, susito lilin nakande api sia susito sarambu dao mai aa'.

⁵ Mintu'nate bannang dio kapatodo-tintinganna Yakub sia kasalanna to Israel. Aparapa tu kapatodo-tintinganna Yakub? Tangiaraka tu Samaria? Sia aparapa tu kasalanna inan madaona Yehuda? Tangiaraka tu Yerusalem?

⁶ Iamoto iatu Samaria la Kupadadi misa' inan daun lauan dio padang sia misa' inan la digaragai pa'lak anggoro'; la Kutuan tu mintu' batunna rokko lombok sia la Kupasombo tu parandanganna.

⁷ Sia mintu' rapang-rapang dipodeata dipa'na la dipoka, sia pamenganna tu dipennoloan lako deata la diballa api, sia mintu' rapang-rapang dipodeatanna la Kunisak-nisak, belanna iatu saro bu'tu lu dio mai pa'gau' salana naallianni tu rapang-rapang dipodeata narampun, na iatu apa iato la dadi duka saro gau' sala.

Sarrona nabi**1:8-16**

⁸ Diona apa iato angku umbating sia sumarro, angku lumingka tang ma'sepatu sia ma'kambelang, sia melallak susi serigala sia kumarrak susi burung unta?

⁹ Belanna iatu bangke malua'na tang dampi-dampiammo, belanna narua dukamo tu Yehuda sia nalambi'mo tu babanganna taungKu, sae lako Yerusalem.

¹⁰ Da mipokadai tu apa iato dio Gat, da duka mitumangi' dio! Pentombanganni tu kalemi diong to' barra'-barra' dio Afra.

¹¹ Tarru'komi male, e to Safir, situang siri' belanna kama'kambelangammi. Iatu to Zaanan tae' nabarani tassu'. Iatu kaumbatingan dio Bet-Haezel undampakomi torro inde to dio.

¹² Belanna iatu to Marot ma'parondo matakuk' belanna kameloan, saba' songlo'mo tu kasanggangan dao mai PUANG sae lako babangan Yerusalem.

¹³ Papasangi kareta tu darang, e to Lakhis. Iamo tiparandukna kasalanna

anak dara Sion, belanna lan kalemu dinii unnappa'i tu kapatodo-tintinganna Israel.

¹⁴Iamoto benni pamengan kasisarakan Moresyet-Gat. Iatu banuanna Akhzib dadimo misa' salu'-salu' ma'pakena lako datu Israel.

¹⁵La Kuparampoi pole'komi misa' to patalo, e to Maresya; iatu kamala'biranna Israel la rampo lako Adulam.

¹⁶Galettungi sia ku'ku'i tu ulummu, belanna mintu' tu anak pa'kaboro'mu; papada lua'i galepo'mu tu galepo' dio langkan maega, belanna toyangmo male dipali' tu tau iato mai dio mai kalemu.

Upu' allona tu to paa masa'ga'

2:1-5

2¹Upu' allona tu mintu' to umparri-parri kakelokan sia untampa kakadakean dao inan katindoanna; iake masiangmi dio mai napalalomi, belanna nakulle limanna umpogau'i.

²Iake ungkamorai pa'lak tu tau iato mai, narampa, sia banua, naala. Susimoto tu tau iato mai umpakario-rio tau sia

narampa tu banuanna sia umpakario-rio to ma'mana' sia narampa tu mana'na.

³Iamoto, inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: Tonganna la Kupasae tu kasanggangan lako bangsa iate, tu tae' minii umbelai urriu' barokomi lan mai, ba'tu malolo lumingka lan, belanna iamo misa' attu kadake.

⁴Allo iato la nasa'burangkomi tau misa' parumbasan sia tumangi' anna umbating, nakua tu tau: Sabu'mokan, masappimokan sanggang. Iatu taa mana'na bangsaku Nasorongmo Puang lako to senga'. Masang tongan tu apa naala Puang dio mai kaleku! Sia Nataa-taa Puang tu pa'lakki lako to umboko'i Puang.

⁵Iamoto moi misa' tau tae'mo tu umbuanganko ulang pesuka' unturu' pa'loterei lan kombonganNa PUANG.

Nabi tang tongan

2:6-11

⁶Da mima'nubua', nakua tau iato mai ma'nubua' unguanni: tae' nama'din tau ma'nubua' diona apa iato. Tae' bang upu'na tu kada ma'ta'tan.

⁷ Ma'dinraka dipokada tu kada susito, e bati'na Yakub! Kondi'raka tu kama'tanan penaanNa PUANG, susiraka to tu penggauranNa? Tang masokanraka tu kadangKu lako to malolo gau'na?

⁸ Apa masai allomo tu taungKu pabali-bali susi uali lako Kaleku; nalalakki tu bayu lamba' lan mai bayunna to lendu' malolo, iamotu to manoka massite'ge'.

⁹ Mintu' tu baina taungKu mirambai lan mai banua karongkosanna, sia dio mai anakna mialai tu kamala'birangKu tontong sae lakona.

¹⁰ Ke'de'komi mimale, belanna iate inan iate tangia inan kapelayoan; belanna maruttak te tondok iate, iamoto naumpaden katune, ondongpi misa' katune ma'kasanggang tarru'.

¹¹ Iake denni misa' tau ma'kedo tang kebattuan sia ma'kada tang tongan, nakua: La kupa'nubuarangko tu diona uai anggoro' sia pangiru' palango -, iamoto tu nabinna bangsa iate.

Kareba diona kasalamaranna dipa'peissanan

2:12-13

¹²Tonganna la Kurampunkomi sola nasang, e Yakub, ondongpi la Kupulung tu to Israel, torronapa. Iatu tau iato mai la Kurampun butung domba lan misa' bontong sia sangtinti misa' tuntunan lan lu padang kariuan. Inde to dio la mamak bang belanna kabudanna tau.

¹³Iatu to undoloanni lumingka dolo dio tingayona solana; iatu tau iato mai ma'kakei, anna tarru' unnolai babangan sia tassu' inde to dio mai; iatu datunna tau iato mai lumingka undoloanni, anna PUANG umpangului.

Peada' lako to ullo pian tondok

3:1-12

3¹Ma'kadana' kukua: Perangiimi, e kamu pangulunna Yakub sia to ullo pian to Israel, tang sipaturokomika untandai tu salunna?

² Mikagi'gi tu melona, ammi kabarii tu kadakena, mikalekei tu kuli'na sia issinna dio mai bukunna tau iato mai.

³ Ondongpi nakande tau iato mai tu duku'na taungku, sia napekuli'i sia nale'to tu bukunna, anna ira'-ira'i susi duku' lan kurin ba'tu lan panti.

⁴ Attu iato la metamba-tamba tu tau iato mai lako PUANG, apa tae' Nabalii, sangadinna la Nabunian lidoNa, belanna ma'gau' kadakemo tu tau iato mai.

⁵ Inde sia tu kadanNa PUANG diona mintu' nabi, tu umpapusa taungku, sia iatu ma'kada nakua: maupa', ke denni apa nakeke', apa iatu to tae' bang apa nasuak, nasa'buran rari, nakua:

⁶ Iamoto la nasikapu'ikomi bongi natae' patiro mendeata, sia la den kapittukan natae' kapakita-kitan, la nalambunni mata allo tu nabi, sia iatu allo la membali pittuk lako tau iato mai.

⁷ Mintu' to patanda-tandan la kasirisan sia mintu' to pakita-kita la bangngo ara', anna samboi tu puduk daoanna, belanna tae' Napebalii Puang Matua.

⁸ Apa iatu aku, naponnoina' kamatotoran, sia PenaanNa PUANG, sia salunna sia kamawatangan, la umpokadanni Yakub

tu kapatodo-tintinganna sia Israel tu kasalanna.

⁹Iamoto perangiimi te, e mintu' pangulunna bati'na Yakub sia mintu' to ma'lopianna bati'na Israel, tu ungasorro salunna sia umpakelok tonganna,

¹⁰tu umbangun Sion umpato'do rara sia Yerusalem umpogau' kakelokan.

¹¹Iatu mintu' pangulu ma'paolai salu ungkande pappe', sia mintu' to minaa mangada' umpalaku saro sia mintu' nabi pakita-kita umpalaku doi'. Moi na susito iatu tau iato mai sande' duka lako PUANG sia ma'kada nakua: Tae'raka PUANG dio lu kaleta? Tae' nala urrampoiki' kamandasan!

¹²Iamoto kamu napobannang na iatu Sion la ditengko susi misa' pa'lak, sia iatu Yerusalem la mendadi misa' inan daun launan, ondongpi iatu buntu Banua Kabusungan la membuntu pangala'.

Kasaeanna Kadatuan pasali rampa'

4:1-5

4 ¹Sia la dadi, ke allo ma'katampakannai, kumua iatu buntu banuanNa PUANG la bantang

butung tu buntu malangka'na mintu' buntu, sia la layuk untongloi mintu' tanete, anna mintu' bangsa lolong sae lako kalena.

² Sia buda to sangpetayanan la ke'de' male anna ma'kada nakua: Maikomi anta male langngan buntunNa Puang, langngan banuanNa Kapenombanna Yakub, anNa ada'iki' diona mintu' lalanNa sia anta olai tu mai lalanNa, belanna lan mai Sion la nanii bu'tu tu Sukaran aluk sia iatu kadanNa lan mai Yerusalem.

³ Sia Ia la umpaolai salunna tu mintu' bangsa sia urra'ta' kara-karana mintu' to sangpetayanan tarompo' sae lako tondok mambela. Attu iato iatu pa'dangna la natampa pole' tengko bassi sia iatu dokena la natampa pole' pese'bo', moi misa' bangsa tae'mo la umbua' pa'dangna la unnea bangsa senga' sia tae'mo nala melada' tu tau iato mai parari.

⁴ Sangadinna la pantan unno'ko' diong lu garonto' anggoro'na sia diong lu garonto' arana, anna moi misa' tae'mo la umpatiramban lenni tu tau iato mai, belanna pudukNa PUANGna

mintu' ma'dandan maritik tu mangka umpokadai te.

⁵ Belanna mintu' bangsa pantan lolang tete dio sanganna deatanna, apa iatu kita la lolangki' tete dio sanganna PUANG, Kapenombanta, tontong sae lakona.

Yerusalem lan kapussakan, apa dipamanassammo kamala'biran

4:6-5:1 (4:6-14)

⁶ Allo iato, kadanNa PUANG, la Kurampun tu to keppa, sia la Kupulung tu to tisambo' sia iatu mai to Kuparampoi kamandasan.

⁷ Iatu to keppa la Kupadadi to torrora sia iatu to dirambai male la Kupadadi misa' bangsa mawatang, anNa PUANG, la Undatui dao buntu Sion, randuk totemo tontong sae lakona.

⁸ Na iatu iko, e Migdal-Eder, e Ofelna anak dara Sion, la nareke'moko sia narampoiko kaparentan dolo, iamotu kadatuanna anak dara Yerusalem.

⁹ Ma'apai ammu melallak-lallak susito? Tae'raka datummu? Ba'tu sabu'raka tu

pa'bisarammu, muurunganni mapa'di'
susito mangurria'?

¹⁰ Malimukku-mukkuko sia melallakko,
e anak dara Sion, susito manguria';
belanna totemo la tassu'ko lan mai
kota, ammu torro dio lu padang sia la
rampoko lako Babel. Inde to dio la dinii
urrampananko; inde to dio la Nanii
PUANG ullendokangko lan mai limanna
ualimmu.

¹¹ Moi totemo budamo tu bangsa
sirampun unneako, tu ma'kada nakua:
Da'ito namatuna, sia naporai matanta
mentiro lako Sion!

¹² Apa tae' natandai tau iato mai tu
tangnga'Na PUANG sia pa'timbanganNa,
kumua la Narampun susi patuku
gandung dao panglulluran.

¹³ Bendanko sia lullu'i, e anak dara
Sion, belanna iatu tandukmu la
Kupopendadi bassi sia iatu kanukummu
la Kupopendadi tambaga ammu nisak-
nisakki tu ba'tu pira-pira bangsa sia la
musabu'i, dipemalian PUANG tu saro
bu'tu kadakena sia mintu' apanna la
mupa'pemalian Puangna mintu' lino.

5 ¹(4-14) Totemo la
ma'tuntunangkomi, e kamu to naala

bilanganna tuntunan! Nagaragaimo tau tu panampo la untalimbung tamaki'. Iatu to ma'parentana to Israel la dibamba tekken tu popona.

Pa'nubua' diona Mesias na kadatuanNa

5:2-15 (5:1-14)

²(5-1) Na iatu iko, e Betlehem Efrata, moi ammu bitti' dio lu mintu' tongkonanna Yehuda, apa dio mai kalemu la nanii bu'tu lako Kaleku tu misa' tau tu la dadi to ma'parentana to Israel, tu bu'tu tempon dio mai, dio mai allo tae' tipamulanna.

³(5-2) Iamoto la Nasa'biangan Puang tu tau iato mai sae lako attu, kumua iatu tau la kianak, kianakmo. Attu iato iatu to torropa tu siulu'na la sule sola to Israel.

⁴(5-3) La tunannang uningkambi' tau iato mai tete dio kamatotoranna PUANG sia kamala'biranNa sanganna PUANG, Kapenombanna; sia la torro marampa' tu tau iato mai, belanna la tarompo' tu Mesias sae lako mintu' randan langi'.

⁵(5-4) Sia Ia la oto'na kasalamaran. Iake la tamai tondokta tu to Asyur sia iake la

ullesei tongkonan layukta, manassa la tapabendanan pitu to mangkambi' sia karua arung dio mai to lino la unneai, ⁶(5-5) tu la umpakandei domba tu tondok Asyur sia tondokna Nimrod lan lu babanganna, anna purai pa'dang. Sia la mangrampanan dio mai Asyur, ke saei tu tau iato mai tama tondokta sia iake ullesei lili'ta.

⁷(5-6) Sia iatu to torronapa Yakub la dio lu ba'tu pira-pira budanna bangsa sangtinti ambun dio mai PUANG, sangtinti uran kamban dao lu taruk maluna, tu tang untayan to lino ba'tu umpeagi rupa tau.

⁸(5-7) Sia iatu to torronapa Yakub la dio lu mintu' to sangpetayanan sia la lan lu ba'tu pira-pira budanna bangsa susi misa' singa dio lu olo'-olo' lan pangala', sia sangtini misa' singa mangura dio lu tuntunan domba. Iake tamai inde to dio nadammak sia nase'bu'-se'bu, na moi misa' tau tae' urrampananni.

⁹(5-8) Iatu limammu la matande daona lu mintu' to unneako, sia mintu' ualimmu la dipisanni.

¹⁰(5-9) La dadi allo iato, kadanNa PUANG, kumua la Kupisanni tu mintu'

darangmu dio mai kalemu sia la Kusanggangi tu mintu' karetamu.

¹¹ (5-10) La Kupisanni tu mai kota lan lu padangmu sia la Kuro'pokan tu mintu' tambakukummu.

¹² (5-11) La Kupisanni duka tu balik mata lan mai limammu sia la tae'mo to pakita-kita dio kalemu.

¹³ (5-12) La Kupisanni tu rapang-rapang dipodeata dipa'mu sia batu dipodeatammu lan mai tangngamu, sia tae'mo mula tukku menomba lako panggaraga limammu.

¹⁴ (5-13) La Kulampi'i duka tu lentong dipodeatammu lanmai tangngamu sia la Kusanggangi tu mintu' kotamu.

¹⁵ (5-14) Sia la mapallaNa' sia re'dek ara'Ku la umpabala'i tu bangsa manoka ma'perangi.

PUANG la ma'paolai salu

6:1-8

6 ¹Perangii tu apa Napokada PUANG: Ke'de'ko, ammu tunannang butung to ma'parapa', anna perangii mintu' buntu, sia natananni talinga mintu' tanete tu gamarammu.

²Perangii, e mintu' buntu, tu pa'parapa'Na PUANG, sia kamu duka, e parandanganna lino, tu tang tigoyang. Belanna ma'parapa'mo tu PUANG unnea taunNa, sia la sikara-kara Israel.

³E taungKu, apara tu Kupogau' lako kalemu sia apara Kupamasussangko? Bendan sa'biko untingoiNa'!

⁴Tae'raka Kumangka ussolangko tassu' lan mai tondok Mesir sia Kula'bakko lan mai inan munii dipokaunan, sia Kusua tu Musa, Harun sia Miryam undoloangko?

⁵E taungKu, kilalai tu apa natangnga'-tangnga' Balak, datu Moab, sia iatu apa napebalian Bileam, anakna Beor, lako, sia apa dadi randuk dio mai Sitim sae lako Gilgal, kumua mukanassai tu katongananNa PUANG.

⁶Apara la kubaa la mennolo lako Puang sia la kubaa tukku menomba lako Puang Matua dao inan madaona? Ma'dinraka kupennoloan tu pemala' ditunu pu'pu', iamotu anak domba sangtaun dadinna?

⁷Umbani' apa nala untkalo'i penaanNa PUANG tu domba laki ma'sa'bu-sa'bu, ba'tu ma'lampa-lampa tu salu minna'? Ma'dinraka la kupemalaran tu anak

pa'bunga'ku belanna kapatodo-
tintinganku, ba'tu anak sun di kaleku
belanna kasalanna deatangku?

⁸ Napokadammoko, e tofino, umba
tu melo sia apa tu Natuntun PUANG
dio mai kalemu: tae' senga'na,
sangadinna umpogau' kamalamburan
sia ungamali'kamarurusan sia
umpamading penaa lolang sikadamak
Kapenombammu.

Kasalanna Yerusalem sia ukungan dio mai Kapenomban

6:9-16

⁹ Ma'perangikomi! metamba tu PUANG
lako kota – maupa' tu tau ungmataku'
sangamMi –: Perangii tu pebamba sia
iatu tau umpamanassai.

¹⁰ Denparaka lan banuanna to tang
mekaaluk tu ba'tu pira-pira ianan bu'tu
tete dio katangmekaalukan sia epa tang
ganna' tu ditampakki ropu?

¹¹ La Kusangaraka malolo tu timbangan
to tang mekaaluk sia kandu' ponno batu
timbangan palassu?

¹² Iatu mai to sugi'na untambuk
kamasa'garan sia iatu pa'tondokanna

ma'kada tang tongan sia iatu lilana lan sadangna nanii pa'pakena.

¹³ Apa la Kupa'di'iko, la Kubamba sia la ma'kasanggungNa' natumang kasalammu.

¹⁴ La kumandeko, apa tae' mula dia', sangadinna iatu katangdiaran la torro lan tambukmu; la umpallaiangko apa-apa, apa tae' mula unnannai; sia apa-apa tu munanna, la Kusorong lako pa'dang.

¹⁵ La mangambo'ko apa tae' mula ma'ke'te', la ullullu'ko bua saitun, apa tae' mula umpa'minnakanni kalemu, sia la ullullu'ko bua anggoro' ba'ru, apa tae' mula unniru' uai anggoro'.

¹⁶ Belanna mintu' tu apa napondok Omri dikaritutui sia mintu' penggauranna to lan banuanna Ahab, sia lolangko unturu' pa'timbanganna, kumua angKu popendadiko misa' apa metirambanan sia iatu mintu' pa'tondokkanna la Kupadadi misa' apa ditatta; susimokomito la umpassanni tu kadilo'boanna taungKu.

Kakadakean kapuana to Yehuda

7:1-6

7¹ Upu' alloku, belanna iatu a'gangku susi ke attu pangalan bua, sia susi ke attu unghatote bua anghgoro'; moi sanglise' bua anghgoro' tae'mo la dikande, ba'tu moi sanglise' bua ara tae' dukamo, tu kukaduangi.

² Iatu to mekaaluk tae'mo lan tondok sia to ma'bulo sanglampa tae'mo dio lu torro toline. Pada ma'penunumo tu tau iato mai la umpatibollo rara; pantan undaka' lalan la umpoya siulu'na.

³ Matira' tu limanna tau iato mai umpogau' kadake; iatu arung ma'tuntun bang sia iatu to ma'paolai salu untarima pappe', sia iatu mai to kapua tae' bang namasiri' umpokada pa'poraian kalena; susimoto tu tau iato mai unnalai tu apa nakaduangi.

⁴ Iatu melona dio lu tau iato mai susi bang to duri na iatu ma'bulo sanglampama mandu kadake na rompo pondan. La rampo tu allona to ma'kampamu, sia ukungammu! Attu iato la narampoi kamagiangan tu tau iato mai.

⁵ Da'mo mipatonganni tu solami, da'mo mikatappa'i tu sangmanemi; kanandai tu pudukmu lako tu baine mamma' diong riammu.

⁶ Belanna iatu pia muane umpamatuna ambe'na; iatu pia baine bendan umbali-bali indo'na sia minintu baine umbali-bali matusanna baine; na iatu mai tau, siruranna mendadi ualinna.

Kadirampananna Sion

7:7-13

⁷ Apa iatu aku la ma'penununa' untayan PUANG, sia la umpeagina' Puang Matua, oto'na kasalamarangku; la Naperangiina' Kapenombangku.

⁸ Da muposendei tu a'gangku, e uali baine: moi angku tobang, manassa la bendanna' sule; moi angku unno'ko' lan kapittukan, manassa PUANG la dadi arrangku.

⁹ Iatu aku untanggung kare'dekan ara'Na PUANG – belanna umpogau'na' kasalan lako kaleNa – sae lako nasanda tongannina' lan kara-karaku sia Napasirundunan tu salunna lako kaleku. La Napatassu'na' lako masiang; sia la

kutiro kumua umba Nakua umpogau'i tu kamaloloan.

¹⁰Iatu iannato la natiro ualingku baine, anna samboi siri' tu lindona, tu to ma'kada lako kaleku, nakua: Umbamira tu PUANG, Kapenombammu? La natiro matangku. Totemo la dilullu' susi so'mak dio lu lalan.

¹¹Allo iato, ke nabangunni tau sule tu rinding tembo'mu, allo ia dukato mintu' tu lili'mu la tarru' dipekalua'i.

¹²Attu ia dukato la sae tu tau dio mai Asyur sae lako Mesir, sia dio mai Mesir, sae lako Salu, sia dio mai tasik sae lako tasik, sia dio mai buntu sae lako buntu.

¹³Apa iate lino la mempadang lo'bang natumang to untorro, belanna bua penggauranna.

Pengkamoya sia pa'pudi-pudian

7:14-20

¹⁴Kambi'i tekkenMi tu taumMi, iamotu tuntunan domba mana'Mi, tu torro makarorong lan lu pangala', lan lu tangnga padang malompo. Popa'elo'nai ungkande riu dio lu Basan sia dio Gilead, susitu attu dolo-dolona.

¹⁵ Susito allo, tommu tassu' lan mai tondok Mesir, susi dukamoto la Kunii umpatiroanni tu ba'tu pira-pira tanda mangnga.

¹⁶ La masiri' tu mintu' bangsa untiroi, anna pa'de tu mintu' kamatotoranna; la natampun limanna tu pudukna, sia la taru tu talinganna.

¹⁷ La ullepa'i barra'-barra' tu tau iato mai, susi ula', sia susito olo'-olo' mendonglo' dao kuli'na padang; la ma'parondo sun lan mai tambakukunna sia ma'paganggang la sae lako PUANG, Kapenombanta, sia la nakataku'Komi.

¹⁸ Mindara tu Kapenomban susi Kamu, tu umpagarri' kakadakean sia umpaboko'i kapatodo-tintinganna mana' torroNapa, tu tang unnanna kasengkeanNa tontong sae lakona, sangadinna umpopaiman kamasokanan!

¹⁹ Manassa Puang la ungkamasei pole'ki', sia Iamo la ullullu'i tu mintu' kakadakeanta. Manassa la Mitibe tu mintu' kasalangi rokko tasik mandalan.

²⁰ La Mipatiroan Yakub tu kamarurusan sia kamasokanan lako Abraham, susitu sumpaMi dolo-dolona lako nene to doloki.

NAHUM

Bungkaran kada

1:1

1 ¹ Kada Napa'petanggungan Puang Matua diona Niniwe. Sura' patiro mendeatanna Nahum, to Elkosh.

Peada' sia pa'pakatana

1:2-15

² Iatu PUANG iamo Kapenomban noka ditimba oloNa sia ma'pabala'i, iatu PUANG iamo To ma'pabala'i sia nakabu' kare'dekan ara'; iatu PUANG To ma'pabala'i lako to unneaI, sia tontong tu kasengkeanNa lako ualinNa.

³ Iatu PUANG kalandu pesuka', moi anna kapua kamatoranNa, tae' duka Ia na la tang mangukung. Lumingka naturu' talimpuru' sia angin bara', sia salebu' butung barra'-barra' diong to' lette'Na.

⁴ Nagarrak tu tasik sia Napamarangke sia mintu' salu Napaba'ta'. Iatu Basan

sola Karmel tang me'dukmo, sia mintu' daun-daun dao Libanon malayumo.

⁵Tigega' tu mintu' buntu dio oloNa sia mintu' tanete tuan; sia tisenoseno tu kuli'na padang dio oloNa, ondongpi tu lino sola mintu' issinna.

⁶Minda la unnattai bendan dio olo katorrong-torronganNa? Mindara la umpatananni tu kasengkean ma'lanalananNa? Iatu kare'dekan ara'Na tibarrak susi api sia iatu mai buntu batu tesse-tesse dio oloNa.

⁷Iatu PUANG masokan sia misa' pentirerungan lan attu kapussakan; Natandai duka Ia tu mintu' to umpentirerungI.

⁸Apa tete dio uai saba' Nasabu'i Puang tu inanna, sia Naula'i tu ualinNa tama kapittukan.

⁹Moi apa tu mitangnga' la unnea PUANG, Nasanggung duka, tae' napenduanni bu'tu tu kadipapussakan.

¹⁰Belanna, moi sibintan susi duri, sia malango susito kabiasanna malango -, inang la dimangsanni tarru' tu tau iato mai susi dalame marangke.

¹¹ Dio mai kalemu tassu'mo misa' tau untannun kadake unnea PUANG, tu misa' tau untangnga' kabulitukan.

¹² Inde sia tu kadanNa PUANG: Moi anna tepu tu kamatoranna sia moi tarru' buda, manassa la susi dukato tu tau iato mai la disasa', naurunganni tappu. Moi angKu mangka unti'tinko, manassa tae'mo Kula untolei unti'tinko.

¹³ Belanna totemo la Kualai sia Kutesse tu ayoka, tu napadao palempengmu, sia la Kuka'tuan tu mintu' pepungomu.

¹⁴ Apa diona tu apa la urrampoiko Napokada PUANG susite, Nakua: Iatu sangammu tae'mo nala dipatale': lan mai banua deatammu la Kupisanni tu mintu' rapang-rapang dipodeata dipa' sia mintu' rapang-rapang dipodeata dipati'no'. La Kuparandan tu lamunammu, belanna Kuangga' maringanko.

¹⁵ Tiromi dao buntu tu lette'na to umpa'pekareban kaparannuan, tu umpatumale' kasalamaran. Pakarayai, e Yehuda, tu pa'gaurammu, pasundunni tu mintu' pangallonammu! Belanna iatu to bulituk tae'mo nala lendu' dio tondokmu, saba' mangka nasangmo disabu'i.

Ninewe ditalo sia disanggang

2:1-13

2¹ Iatu tau ma'patisambo'-sambo' ke'de'mo la ullaoiko; kumpai tu tambakuku, ma'penniroke dio lu lalan, pori tu aakmu, pematoto'i tonganni tu kalemu.

² Belanna la Nabangun PUANG sule tu kamala'biranna Yakub, susi dukato tu kamala'biranna Israel, belanna mangkamo narampa to mangrampa sia nasanggangi tu tangke anggoro'na.

³ Iatu balulangna mintu' to lalongna mararang, sia iatu pa'barani ma'pakean karamisi; iatu karetana bendan umpoarrang bae'-bae'na susi api, ke allo kadipasakkaranna, sia mintu' doke dipopangandu.

⁴ Iatu mintu' kareta sigalunturan dio lu lalan, sia sisarrukan dio lu mintu' tana lapang; iatu arrangna susi dama', sia susi kila' sipellepa'-leparan.

⁵ Nainaa-naamo tu mintu' pa'baraninna – sasa-sasa tu tau iato mai anna tilende', tikara-kara tu tau iato mai male lako

rinding tembo'na –, apa sakka'mo tu papa menarana to ma'tumbuk tembo'.

⁶Iatu babangan dio mintu' randan salu tibungka'mo, na iatu tongkonan layuk tisenoseno.

⁷Upu'mo: iatu kota dipuraimo tu mintu' apanna sia dipali' tu pa'tondokan, na iatu mai kaunanna baine sumarro susi oni bu'ku', namarassan ussa'pa-sa'pa ara'na.

⁸Iatu Niniwe susi misa' limbong ponno uai randuk bendanna; totemo lolongmo tu uainna male. Tadangkomi, tadangkomi, apa moi misa' tau tae' tibalik.

⁹Rampai tu salaka, rampai tu bulaan! Tae' upuranna tu mintu' ianan makamban, iamotu kala'bianna ma'rupa-rupa ianan maballo.

¹⁰Mangsan, lo'bang, sanggang! pussak tu penaa, sia ma'parondo-rondomo tu mintu' guntu'; iatu mintu' aak sipa'dikan sia mintu' lindo pa'de rupanna.

¹¹Umbamira totemo tu lo'ko' singa, umbara tu inan dinii umpakande singa mangura, tu nanii lumingka singa laki sia singa birang sola anakna sia moi misa' tae' tau umpatirambanni?

¹² Umbara nanii tu singa, tu undammak pealanna la naben anakna sia untakesekki tu apa nadammak la naben birangna, sia umponnoi pangrampa tu lo'ko'na sia iatu inanna naponnoi apa nase'bu-se'bu?

¹³ Manassa la Kulaoiko!, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la Kuballa nasang tu karetamu namerambu; iatu mintu' singa mangurammu la nakande pa'dang, sia iatu pangrampamu la Kupisanni dao mai kuli'na padang, sia iatu gamaranna mintu' sumbungan pudukmu tae'mo nala dirangi len.

Upu' allona tu kota umpatibollo rara

3:1-19

3 ¹ Upu' allona tu kota umpatibollo rara, tu buttok manna lan, naponnoi pa'kasanggung, sia tae' upu'na mangrampa.

² Perangiimi tu oni pebamba! perangiimi tu oni lentenan karetana, sikane'tekan! Mintu'arang sipa'tetta'-tettaran sia iatu mintu' kareta sitibuang-buang.

³ Na iatu darang metteba', sia mintu' tu pa'dang pandila-dila sia mintu' doke dukku-dukku; lendu' budanna tau dipatei sia buda tu to mate, sia tae' upu'na tu batang rabuk, anna potitodoanni tau iato mai.

⁴ Natumang kabudanna gau' salana baine bualang, tu melo pantarisanna, manarang ma'patama-tamai, tu umbalukan ba'tu pira-pira bangsa tete dio pa'gau' salana, sia ba'tu pira-pira pa'rapuan tete dio pa'patama-tamainna.

⁵ Manassa la Kulaoiko! kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la Kupoli' tu tampak dodomu sae langgan lindomu sia la Kupasombo tu kama'kambelangammu lako mintu' bangsa sia kasirisammu lako mintu' kadatuan.

⁶ Kuleba'ko apa masarepa sia la Kupamatunako sia la Kupadadiko pengkitan,

⁷ naurunganni minda-minda untiroko, la mallai ma'dondo untampeko sia ma'kada, nakua: Sanggangmo tu Niniwe! Mindara la untangi'i? Umbara la kunii undakarangko pa'pakatana?

⁸ Mandu melorokoka na iatu No-Amon, tu dio biring salu kapua, tu natikui uai, tu umpobenteng tasik sia umporinding tembo' uai?

⁹ To Etiopia sia to Mesir tang dikemba' diia' iamo kamatoranna, to Put sia to Libia iamo patunduammu.

¹⁰ Moi nasusito, inang mangka dukamo male dipali', sia iatu mintu' pia-pia'na dipessambakan dio lu mintu' tetuk lalan sia diloterei tu mintu' to la'bi'na sia mintu' to kapuana dirante.

¹¹ Iko duka la malango sia limpu-limpu, sia la undaka'ko pembunian dio mai uali.

¹² Mintu' tambakukummu susi garonto' ara, tu membua bunga'; iake digoyakki ronno'mi tu buanna tama sadangna to la ungkandei.

¹³ Manassa iatu mintu' muane lan lu tangngamu dadimo susi baine; mintu' tu babangan tondokmu tungangnga' lako ualimmu, sia mintu' salli' babangammu napuraimo api.

¹⁴ Timbako uai, mupakei ke dipatama limbuko, pematoto'i tu mintu' bentengmu, pelleseiko litak pitti' sia lullu'ko losso' pitti', ammu toei tu pandiri batu tela.

¹⁵Inde to dio la nanii ungkandeko
api sia nasabu'iko pa'dang, susi batik
pa'ampello' dipisanni. Moi ammu
memba'ka' susi batik pa'ampello', moi
ammu memba'ka' susi batik,

¹⁶– mupopemba'ka' tu to ma'baluk-
balukmu na iatu bintoen dao langi' – apa
iatu batik pa'ampello' umballa' pani'na
anna male mettia'.

¹⁷Iatu mintu' tau la'bi'mu susi batik sia
iatu to diala pareamu susi sangtuntunan
batik londong, tu ma'kaponan dao lu
rinding tembo', ke attu madingin, iake
bu'tumi allo, malemo mettia', naurungan
tae'mo ditandai tu inanna. Umbamira
nanii?

¹⁸Mintu' tu to mangkambi'mu
mamma'mo, e datu Asyur, sia iatu
to kapuammu timbambangmo; iatu
taummu tisambo'mo dao lu mintu' buntu,
sia moi misa' tau tae'mo urrampunni.

¹⁹Tae'mo kameloanna tu kale le'tomu,
tae'mo na la mondo tu bangkemu.
Iatu mintu' to urrangi karebammu,
ussa'pa-sa'pa pala'na diona iko, belanna
mindara tu tang la tontong narampoi tu
kakadakeammu?

HABAKUK

Bungkaran kada

1:1

1 ¹ Iatu kada Napa'petanggungan Puang Matua, tu dipasombo lako nabi Habakuk.

Ukungan napalalo to Kasdim

1:2-17

² O PUANG, ba'tu sangapamo' meongli' umpalaku pa'tunduan, apa tae' Miperangii, melallakna' mati' Kalemi, kukua: Kamasa'garan! Apa tae' Mibengan katilendokan.

³ Ma'apai amMi patiroanna' tu kakelokan sia Mitiro, tu kamandasan? ondongpi iatu pa'pakario-rio sia kamasa'garan dio pentiroku, sia den kasigagan, sia bu'tu tu kasite'geran.

⁴ Iamoto natangkan kepatu tu Sukaran aluk sia tae'mo napayan len tu salunna, belanna iatu to tang mekaaluk untikui to

malambu', iamoto napayan tibalik sule tu salunna.

⁵Tiro tikui male tu mintu' to kapere', sia pemarangai, ammi mangnga sia pussak, belanna Kupogau' tu misa' penggauran lan attummi, tu tae' mila umpatonganni, ke diuleleanni.

⁶Belanna tonganna iatu to Kasdim Kupabendan, misa' bangsa masa'ga' sia malinta', tu lumingka unnoloi lua'na lino, la unnala inan katorroanna tau la napoapa, tu tangia apanna.

⁷Megiangan sia metakuran, iatu salunna sia kataromposanna tu dio mannapi mai kalena nanii sun.

⁸Iatu darangna mandu malinta' na iatu arimau buluh, sia mandu matira' na iatu guruk ke bonginna; mintu' tu darangna sia pakkangna sae tiantik-antik, mambela nanii sae langkan maega tu ussiok kandena.

⁹Mintu' bangsa iato sae umpogau' kamasa'garan, iatu to undoloanni lumumpa' susi angin rampe matallo, sia urrampun to dirampa susi karassik budanna.

¹⁰Natelle-telle tu mai datu sia napetaai tu mai pangulu. Napetaai tu mintu'

benteng, belanna natopporan losso' ullaoui, anna taloi.

¹¹Tarru' bang susi angin sia male tarru'; susimoto tu naposala, belanna kamatotoranna tu napodeata.

¹²O PUANG, tae'raka na Kamu tu Kapenombangu tempon dio mai sia To maseroku? Tae' kila mate. O PUANG, Kamumo umpadenni tu tau iato mai la mangukung, sia o Buntu Batu, Kamu umpamanassai tu tau iato mai la umpalalo peada'.

¹³Mandu masero tu matamMi untiro kakadakean, sia tang Mitanan umpemarangai tu pa'pakario-rio, ma'apai Minenne' umpemarangai tu to tang maruru' sia kappaKomi, ke naampello'i to tang mekaaluk tu to mandu malambu' na ia.

¹⁴Miurunganni umpadadi toline, susito bale diong tasik sia susito olo'-olo' mendonglo', tu tae'mo to ma'parentana.

¹⁵Napekan nasang kendek, napaalai dalla'na, anna riu'i sia narampun tama bundena; iamoto naparannu sia mela'tek-la'tek.

¹⁶Iamoto anna memala' lako dalla'na sia untunu pemala' lako bundena, belanna

bannang iarite namalompo tu taana sia sebo tu kandena.

¹⁷Iamoto anna lo'bangiraka tu dalla'na sia tontong umpateiraka ba'tu pira-pira bangsa tae' bang nakasayangi?

Kadiukunganna to Kasdim

2:1-20

2¹La bendanna' dao menara pa'kampanguk sia la tunannangna' dao benteng tembo' tu kunii ummantamantai tu apa la Napokada Puang lako kaleku sia apa la kupebalian sarroku.

²Attu iato Napebaliimo' PUANG Nakua: Sura'i te patiro mendeata iate sia pamaroronganni dao ba'tu pira-pira papan, kumua na iatu to lendu' ma'din la umbasai.

³Belanna iatu patiro mendeata umpeagipa tu attu dipamanassa, apa la madoi' male lako ma'katampakanna sia tae' nabuttok; iake malelanpi, la mukumpai, belanna la sae tongan, sia tae' nala torro.

⁴Manassa matampo sia tang malolo tu penaanna, apa iatu to malambu' la umpotuo kapatongananna.

⁵Tonganna iatu to matampo ma'pakena iamo to ma'kada layuk, apa tae' ia nala tontong; umpopenganga sadangna susi lino to mate sia tae' len nadia' susi kamatean, naurunganni urrampun mintu' bangsa sia umpulung mintu' to sangpetayanan lako kalena.

⁶Tang la nasa'buranraka parumbasan mintu' bangsa tu diona kalena, petelle sia ponto bannang, nakua: Upu' allona tu to umpopemba'ka' tangia apanna la sangapara? sia iatu to umpassan apa dipa'pentoean.

⁷Tae'raka nala ta'pa bendan tu to ungueke'ko sia malimbangun tu to umpatirambanko, naurunganni umpangrampaiko?

⁸Belanna mangkamoko umpangrampai buda bangsa, ia toda tu torronapa bangsa iato la umpangrampaiko, tu belanna rarana tolino tu tibollo sia belanna kamasa'garan, tu diparampoan tondok, kota sia mintu' pa'tondokanna.

⁹Upu' allona tu to urrampun saro bu'tu kadake lako to lan banuanna, tu unggaragai serangna dao inan madao, la urrampanan kalena dio mai pa'dammakna kamandasan.

¹⁰ Mutangnga'-tangnga' tu kaditattan urrampoi to lan banuammu, tonna sae lan penaammu la ussangangi ba'tu pira-pira budanna bangsa; iamoto sipatuko la kapa'dean katuoammu.

¹¹ Belanna metamba tu batu dio mai rinding tembo', sia mebali tu lentong dio mai pa'pasitammuan kayu.

¹² Upu' allona tu to umpatibollo rara umbangun kota, sia unnoton benteng dao pa'pakario-rio.

¹³ Tonganna, tae'raka nalu dio mai PUANGna mintu' ma'dandan maritik, kumua mintu' bangsa tang mekata'ka' umpandakaran api sia mintu' to sangpetayanan tang mekabo'yo' umpandakaranni tu apa tae' gai'na.

¹⁴ Belanna la naponnoi kapaissanan diona kamala'biranNa PUANG tu mintu' lino, susi uai buda ussamboi salinna tasik.

¹⁵ Upu' allona tu to umpairu' solana, ammu ranganni rasunmu, sia iatu to umpamalangoi la untiroi tu kama'kambelanganna.

¹⁶ Mupedia'imo apa mesirisan tu kalemumu ussonda kamala'biran, iamoto iru' dukami iko, ammu kambelangi kalemumu.

La tibalik lako kalemu tu irusan lu dio mai kananNa PUANG, sia kamasirisan kapua la ungkabu' kamala'birammu.

¹⁷ Belanna iatu kamasa'garan mupogau' dao Libanon la ungkabu'ko sia iatu kaussabuirammu olo'-olo' la umpatirambanko, napobua' rarana tolineno tu tibollo sia kamasa'garan, tu diparampoan tondok, kota sia mintu' pa'tondokanna.

¹⁸ Aparaga'ina tu rapang-rapang dipodeata dipa', belanna to ma'pa' unggaragai? Aparaga'ina tu rapang-rapang dipodeata dipati'no', iamotu misa' panganda' tang tongan, moi anna posande' bangi to unggaragai tu panggaraga limanna? Tae'raka nadeata mamang tu nagaragai?

¹⁹ Upu' allona tu to ma'kada lako kayu sanglontok, nakua: Malimbangunko sia lako misa' batu mamang, nakua: Pana'dingko, Ma'dinraka tu apa iato mai la mangada'? Manassa moi disapu' bulaan sia salaka, apa tae' duka penaa lan.

²⁰ Apa iatu PUANG lan Ia Banua Kabusungan maindanNa.

Ma'pakappakomi dio oloNa, e issinna mintu' lino.

Passambayangna nabi

3:1-19

3¹Inde sia tu passambayangna nabi Habakuk, unturu' baenan sengo Syigyonot,

²O PUANG, kurangimo tu karebamMi, matakuna', o PUANG, lako penggauramMi;

palaloi tu iannato lan taun-taun la sae, pasomboi tu iannato lan taun-taun la sae;

lan attu kasengkean la Mikilalai tu pa'kamasean.

³Saemo tu Puang Matua dio mai Téman, sia iatu To masero dao mai buntu Paran.

Sela

Iatu kamala'biranNa ussamboi mintu' langi',

sia nasitutu'i kadipudianNa tu lino.

⁴Den misa' silo susi arrangna matallo, dio sa'deNa nanii dukku arrang pandila-dila, den dio tu pa'bungku' kamatotoranNa.

⁵Dio oloNa lumingka tu ra'ba biang, sia lassu lalla' sibaa melako lette'Na.

- ⁶Ke'de'Mi anNa patigega'i te lino;
mentiro tiku lao anNa patike'kenni tu
mintu' bangsa,
mintu' buntu tempon dio mai bake, sia
mintu' tanete dolo-dolona tuan; iatu
mintu' lalan dolo-dolona, lalanNa Puang.
- ⁷Kutiro tu mintu' tenda to Kusyan nati'tin
kapussakan,
sambo tenda tondokna to Midian
ma'parondo-rondo.
- ⁸Sengkerokomika lako mintu' salu, o
PUANG, dukkuraka tu kasengkeamMi
lako mintu' salu,
ba'tu re'dekraka tu ara'Mi lako tasik,
amMi sakei tu darangMi, ba'tu kareta
kapataloamMi?
- ⁹Dilossokammi tu panaMi,
Miparandanmo tu anak pana buda
tongan. *Sela*
Mipiakmo tu kuli'na padang, Mipopendadi
salu.
- ¹⁰Natirokomi tu mintu' buntu, anna
ma'parondo, lendu'mi tu uai buda
tibarrak dao mai,
iatu uai buda diong aa' mi'lan mongngo'
sia unnangka' limanna langngan.
- ¹¹Iatu mata allo sia bulan sorong
boko'mo lako inanna;

napobua' arrang anak panaMi tu
sumaang lendu',
napobua' marorrongna doke pandila-
dilaMi.

¹²Tete dio Kare'dekan ara'Mi Miolai te
kuli'na padang,
sia tete dio kasengkeamMi amMi lullu'i
tu mintu' bangsa.

¹³Tassu'moKomi amMi rampananni tu
taumMi,
amMi rampananni tu to mangka Mitokko.
Miro'pok dao mai tu bubungan banuanna
to tang mekaaluk,
sia Mitesse tu parandangan banuanna
sae lako batu ringki' diongna lu.

¹⁴Anak panana duka ia la Mitossokan
tarru'i,
tu ulunna surodadunna, tu sae palaoan
la mela'tek umpatisambo'na',
butung to unnampello' to mandasa lan
inan kabunianna.

¹⁵Mipatetei darangMi tu tasik,
iamotu uai kapua pambura-bura.

¹⁶Iatongku rangii tu iannato,
ma'rundedemi tu ba'tengku, bannang dio
oni iato anna ma'parondo tu pudukku,
sia langgang tu bukungku,

angku ma'parondo dio inan kunii
bendan;
moi susito la rapa'na' umpeagii tu allo
kapussakan,
ke narampoi tu bangsa iato,
tu ma'tuntunan sae ullaoikan.

¹⁷ Moi anna tae' namenta'bi tu garonto'
ara,
anna tang membua tu garonto' anggoro',
sia moi tae' nama'pakarannu-rannu tu
bua garonto' saitun;
moi anna tae' napakendek burana tu mai
pa'lak,
sia diula'i tu domba lan mai bala sia tae'
tu sapi lan lu bontong,

¹⁸ la parannu dukana' unnarrak tete dio
PUANG, sia la mela'tekna' tete dio Puang
Matua, oto'na kasalamarangku.

¹⁹ Iatu PUANG Puangta Iamo oto'na
kamatotorangku:

Napasusi lette' donga birang tu lette'ku,
sia Napalesei lette'ku tu inan matandeku.
Lu lakona pangala sengo. Dipasiala oni
katapi.

ZEFANYA

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia tu kadanNa PUANG, tu sae lako Zefanya, anakna Kusyi anakna Gedalya, anakna Amarya, anakna Hizkia, tonna linona Yosia, anakna Amon, datu Yehuda.

Ukungan, ke alloNa PUANG

1:2-18

²La Kuputtai nasang tu mintu' apa dao mai kuli'na padang, kadanNa PUANG.

³La Kuputtai tu toline sia olo'-olo' la Kuputtai tu manuk-manuk dao lu langi' sia bale diong lu tasik, sia iatu kamasaki-inaan tete dio mai to tang mekaaluk, tu umpabu'tu kamasussan; ondongpi la kupisanni tu toline dao mai kuli'na padang, kadanNa PUANG.

⁴La Kue'te' tu limangKu unnukung Yehuda sia mintu' to lan Yerusalem, sia

la Kusabu'i lan mai inan iate tu mintu'
apa torronapa Baal sia sanganna mintu'
to untoean deata sola mintu' to minaa,
⁵ sia mintu' tu to tukku menomba dao
papa dio tingayona mintu' ma'dandan
maritik dao langi', sia iatu to tukku
menomba sia umpalao sumpa tete dio
PUANG sia umpalao sumpa tete dio
Milkom, deatanna;

⁶ sia mintu' tau iato mai, tu umboko'i
PUANG sia tae' nadaka' PUANG sia tae'
nareke' Puang la mekutana.

⁷ Pakappako kalemu dio oloNa Puangta
PUANG, belanna mareke'mo tu alloNa
PUANG; belanna Napasakka'mo
PUANG tu misa' pemala' sia
Napamarimbangammo tu mintu' to
Natambai.

⁸ La dadi, ke allo pemala'Na PUANG,
kumua la Kuukung tu mintu' arung sia
mintu' anakna muane datu sia mintu' tu
mai to ma'pakean to sae.

⁹ Allo ia dukato la Kuukung tu mintu'
to untkondongi ampang sia iatu to
umponnoi kamasa'garan sia pa'pakena
tu banuanna puangna.

¹⁰ Allo iato, kadanNa PUANG, la den
urruk kapua dio mai babangan Bale sia

tangi' dio mai kota ba'ru sia onnggo'
memassan dao mai tanete.

¹¹ Tumangi'komi, e kamu to untorro
Issong batu, belanna iatu mintu'
to ma'balili sanggang sia mintu' to
untimbang doi' dipisanni.

¹² La dadi attu iato, kumua la Kuba'i
Kuparessa tu Yerusalem; la Kuukung
tu mintu' muane malompona tu mari'pi
bang unniru' anggoro ponno tainna, sia
iatu ma'tangnga' lan penaanna, nakua:
Iatu PUANG tae' Napogau' melo sia tae'
Napogau' kadake.

¹³ Iatu kasugiranna tau iato mai
la dirampa sia iatu banuanna la
disanggang. Moi naumpabendan banua,
tae' nala unnii torro, moi nauntanan
garonto' anggoro', tae' nala unniru'i tu
uai anggoro'na.

¹⁴ Mareke'mo tu allo kapuanNa PUANG,
mareke'mo sia madomi' bangmo rampo
mengkareke'. Perangiimi tu alloNa
PUANG. Moi anna iatu to lalong metamba
duka diona kamaparrisan.

¹⁵ Allo iato iamo misa' allo kare'dekan
ara', misa' allo kapussakan sia
kamatakuran, misa' allo kasanggangan
sia kasaburan, misa' allo kapittukan sia

kamalillinan, misa' allo nakabu' salebu' sia lillinan parrak;

¹⁶ misa' allo nanii oni napiri tanduk sia arrak kasirarian tu ullaoui mintu' kota ditambakuku sia ullaoui menara malangka' dio tetuk kota.

¹⁷ Attu iato la Kupapussak tu tofino, naurunganni male butung to buta, belanna kasalammo tu tau iato lako PUANG, sia la tibollo tu rarana susi barra'-barra' sia iatu tambuk barinni'na la tiampa' susi tai.

¹⁸ Moi salakana moi bulaan tae' nakullei urrampananni tu tau iato mai, ke allo kare'dekan ara'Na PUANG. Api kamangimburuanNa la umpurai nakande tu mintu' lino, belanna la Napaden tu kasanggangan, ondongpi katappuran megiangan lako mintu' to untorroi kuli'na padang.

Popengkadionganni tu penaammi, ke tae'pi nasae tu ukungan

2:1-15

2 ¹ Timbang meloi lan penaammi, sia mengkatoba'komi, e bangsa tang unnissan siri',

² ke tae'pi nadipalalo tu apa Napondok Puang – belanna iatu sangallo lendu' susi ta'pian mettia' –, ke tae'pi narampoikomi tu kasengkean dukkunNa PUANG, ke tae'pi narampoikomi tu allo kasengkeanNa PUANG.

³ Daka'i tu PUANG e mintu' to umpamadiongan penaanna lan tondok, unturu'i tu atorana; daka'i tu kamaloloan, daka'i tu kamadiongam penaa; den sia manii upa', ammi dipopentilindung, ke allo kasengkeanNa PUANG.

⁴ Belanna iatu Gaza la ditampe sia iatu Askelon la dipopempadang lo'bang, iatu Asdod la diula'i tu tau lan mai, ke tangngai allo, sia Ekron la didu'dukki.

⁵ Upu' allomi, e mintu' to dio randan tasik, iamotu bangsa Kreti! Iatu kadanNa PUANG la sae ullaoikomi, e Kanaan, tondokna to Filistin, sia la Kusanggangko, naurungan moi misa' pa'tondokan tae'mo torro lan.

⁶ Iatu randan tasik la dadi padang kariuan, bubun to manglaa, sia bontong domba.

⁷ Iatu randan tasik la napotaa to Yehuda torronapa, la nasolan tu domba inde to

lako anna kande riu, lan lu banuanna to Askelon la nanii torro ma'bongi, belanna PUANG iamo Kapenombanna, la umparinaai sia la umpopembali tu dalle'na.

⁸ Kurangimo tu pelo'bona Moab sia pebe'sena to Amon, tu nalo'boan taungKu sia tu napokapua penaanna unnea lili'na.

⁹ Iamoto, la lelukraka tuoKu, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna Israel, tonganna iatu Moab la dadi susi Sodom, sia iatu to Amon la susi Gomora, iamotu padang nanii a'da' sia nanii pangkalian sia, sia padang lo'bang sae lakona. Iatu torronapa tu taungKu, la urrampai tu tau iato mai na iatu sesanna sangpetayanangKu la umpomana'i.

¹⁰ Iate apa iate la urrampoi tau iato mai pakkanna kamatampoanna, belanna ullo'bo sia umpakapua penaanna unnea taunNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹¹ La masarrang tu PUANG lako tau iato mai, belanna la Napisanni tu mintu' deatanna kuli'na padang, anna dio oloNa la nanii tukku menomba tu mintu'

bangsa dio mai tondok ma'biring tasik'
pantan lu dio mai inanna.

¹² Susi dukato tu kamu, e to Etiopia, la
natarru'komi pa'dangKu.

¹³ Sia la Nae'te' tu limanNa unnea tondok
rampe daanna lu, anNa sanggangi tu
Asyur sia la Napopempadang talo tu
Niniwe, anna marangke susi padang
pangallaran.

¹⁴ Inde to dio la nanii torro tu olo'-olo'
sikapan, iamotu mintu' olo'-olo', tu biasa
torro ma'rampun; la mundan la kayo
la membuya dao parande lentongna;
perangii umba nakua tu ongngo'na
ullendu'i pentiroan; iatu ampangna
nalolinni apa tuan, belanna nasanggangi
tau tu pareanna kayu arasi'.

¹⁵ Iamote tu kota kasode-sode bang, tu
tang untandai kamasussan, tu ma'kada
lan penaanna nakua: Aku mannari,
na moi misa' tae' tu senga'na. Umba
nakua anna mempadang lo'bangmo,
sia napoinan kapelayoan olo'-olo'
masuru! Minda-minda lendu' inde to
dio mai la ma'uik-uik untelle-tellei sia
nadullu-dullu.

Yerusalem dipasala, belanna manoka mengkatoba'

3:1-8

3¹ Upu' allona tu kota pabali-bali, sia maruttak sia ma'pakario-rio.

² Tae' naperangii pa'pakilala, sia tae' natarima peada'; tae' naposande' PUANG sia tae' namengkareke' lako Kapenombanna.

³ Mintu' arungna dio lu tangngana susi bang singa umburrung-burrung, mintu' to ma'paolainna salu susi bang, guruk ke bongi, tu tang massesa sae lako melambi'na.

⁴ Mintu' nabinna ma'kada punala bang, iamoto ma'gau' tang maruru'; iatu to minaanna urruttakki mintu' apa maindan sia ullullu' Sukaran aluk.

⁵ Apa iatu PUANG malambu' dio lu tangngana; tae' Napogau'i tu tang malambu'; melambi'oi Napasombooi Puang tu atoran malambu'Na; ianna masiangmo, sae dukami. Apa iatu to leko' tae' natandai siri'.

⁶ Kusabu'imo tu ba'tu pira-pira bangsa; sanggangmo tu manarana dio tetuk

kota; Kusanggangngimo tu batattana, naurunganni moi misa' tau tae'mo unnolai; iatu mintu' kotana daun lauanmo, tae'mo tau lan sia tae'mo tau umpa'tondokki.

⁷Ma'kadaNa' Kukua: Katakua'Na' sia tarimai tu peada'; iake susito, iatu inanna tae' nala disabu'i situru' tu mintu' ukungan tu la Kuparampoanni. Apa natikarai pissan umpogau'i tu mintu' kakadakeanna.

⁸Iamoto, tayanNa', kadanNa PUANG, to allo la Kunii ke'de' unnala pangrampa; belanna mangkamo Kura'ta' la urrampunni tu bangsa sia umpulungi tu kadatuan, sia umbarrakanni tu kare'dekan ara'Ku lako tau iato mai, iamotu mintu' kasengkean dukkungKu, belanna api kamangimburuangKu la umpurai nakande tu mintu' kuli'na padang.

Pangallu' diona kasalamaran

3:9-20

⁹Apa attu iato la Kuben lila senga', tu masero, tu mintu' bangsa, anna sa'bu'i mintu' tau iato mai tu sanganNa PUANG,

kumua anna sangmamullean umpassan kapengkaolan lako Puang.

¹⁰ Lu sambalonna mai mintu' salu Etiopia tu nanii sae tu to umpenombaiNa', iamotu tau tisambo'Ku, la umpennoloanNa' pemala' sipatu dibaa lako Kaleku.

¹¹ Allo iato tae'mo mula masiri' belanna mintu' penggaurammu, tu mupobannangmo patodo tinting lako Kaleku, belanna la Kualai lan mai alla'mu tu mintu' to unnarrak tete dio kamatampoanna, sia tae'mo mula umpakapua kalemu dao buntu maindanku.

¹² Sia la Kupatorro dio lu kalemi tu mai to mase-mase sia to bitti' sia iatu mai to umpentilindungi sanganNa PUANG.

¹³ Iatu to torrora Israel tae'mo nala ma'pakario-rio ba'tu ma'kada tang tongan sia iatu lila pa'pakenan la tae'mo lan sadangna, belanna tau iato mai la ungkande riu dio padang kariuan sia la matindo sia tae'mo misa' tau la umpatirambanni.

¹⁴ Mela'tekko, e anak dara Sion, unnarrakko, e Israel; sende paimanko sia ponno penaammu parannu-rannu, e anak dara Yerusalem.

¹⁵ Napa'deimo PUANG tu kadiukungammu, Naputtaimo tu ualimmu. Iatu Datunna Israel, iamotu PUANG, lan lu tangngamu, tae'mo mula ungkataku'i tu kamandasan.

¹⁶ Alo iato la ma'kada tu tau lako Yerusalem nakua: Da mumataku', e Sion, da mupopa'elo'nai langga' tu limammu.

¹⁷ Iatu PUANG, Kapenombammu, lan lu tangnga'mu, iamotu to lalong mangrampanan. La parannu tu Puang umposendeko, la umpakappa kaleNa tete dio pa'kaboro'Na; la mela'tek sia unnarrak umpopaimanko.

¹⁸ Mintu' tu to rosso penaanna, sikambela kasirampunan pa'gauran, manassa la Kurampun; inang naala bilangammu. Nati'tin kadilo'boan tu tau iato mai butung panglemba.

¹⁹ Manasa attu iato la Kupapakkanni tu mintu' to umpakario-rioko, apa la Kurampanan tu to gento sia la Kurampun tu to tisambo', belanna la Kupadadi misa' kadipudian sia sanga kalelean tu tau iato mai, iamo tu to kaissanan siri'na lan mintu' lino.

²⁰Attu iato la Kupasaekomi, iamotu
attu la Kunii urrampunkomi. Belanna
la Kupadadikomi misa' sanga kalelean
sia kadipudian dio lu mintu' bangsa dao
kuli'na padang, ke Kupopembalimi tu
dalle'mi dio pentiromi, kadanNa PUANG.

HAGAI

Pa'pakilala la umbangunni sule tu Banua Kabusungan

1:1-15 (1:1-2:1)

1 ¹Iatonna taun ma'penduan kadatuanna Darius, bulan ma'pennannan, allo bunga'na bulan iato, saemi tu kadanNa PUANG nalopian nabi Hagai lako Zerubabel, anakna Sealtiel, to maraya Yehuda, sia lako Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua, nakua:

²Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Ma'kada te bangsa iate, nakua: Tae'pa nalambi'i tu allona, iamotu allo la dinii umbangunni sule tu banuanNa PUANG.

³Saemi tu kadanNa PUANGna lopian nabi Hagai, nakua:

⁴Denraka tu attummi la torro lan banuammi tu melo rinding papanna na iate banua iate sanggangpa?

⁵ Totemo, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Tangnga' meloi tu apa urrampoikomi.

⁶ Buda tu miambo', apa ia tu mialanna sidi'ri; kumandekomi, apa tae' midia'; mangiru'komi, apa tae' nabossakomi, ma'pakeankomi, apa tae' namalassu tu kalemi, sia minda-minda tu male sumaro, untarima saronan lan poro'-poro' lo'po'.

⁷ Inde sia tu KadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Tangnga' meloi tu apa urrampoikomi.

⁸ Malekomi langgan buntu unnala kayu, ammi bangunni sule te banua iate, manassa la naposende penaangKu, angKu dipakala'bi', kadanNa PUANG.

⁹ Misanga pangrekenmi la buda, apa tonganna sidi'ri, apa iatommi patamami, Kupamurru'mi tama. Ma'apai nasusito?, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik. Belanna bannang dio tu banuangKu, tu sanggangpa, na iatu kamu pantan umposara'komi banuammi.

¹⁰ Iamoto na iatu langi' umpatadangkomi ambun, sia iatu kuli'na padang tae'mo napakendekangkomi burana.

¹¹ Sia Kutambai tu pealloan karing urrampoi padang sia buntu, gandung, uai anggoro' ba'ru, minna' sia mintu' burana padang, tofino sia olo'-olo' sia mintu' panggaraga lima.

¹² Attu iato naperangiimi Zerubabel, anakna Sealtiel sia Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua, sia mintu' to buda, tu torronapa, tu gamaranNa PUANG, Kapenombanna, sia iatu kadanna nabi Hagai, tu Nasua PUANG, Kapenombanna, umparampoi lako tau iato mai, anna matakuk' tu to buda dio olona PUANG.

¹³ Ma'kadami Hagai, pesuanNa PUANG, tete dio pepasanNa PUANG, lako to buda, nakua: La Kurondongkomi kadanNa PUANG.

¹⁴ Napatiakka'mi PUANG tu penaanna Zerubabel, anakna Sealtiel, to maraya Yehuda, sia penaanna Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua, sia penaanna mintu' to buda, tu torronapa, anna sae tu tau iato mai ungkarangi tu pengkarangan dio banuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna tau iato mai,

¹⁵(2-1) tonna allo ma'penduangpulo nna'pa' bulan ma'pennannan, taun ma'penduan kadatuanna Darius.

Kamala'biranna Banua Kabusungan ba'ru

2:1-9 (2:2-10)

2¹(2-2) Iatonna bulan ma'pempitu, allo ma'penduangpulo mmisa, saemi tu KadanNa PUANG, nalopian nabi Hagai, nakua:

²(2-3) Pokadai lako Zerubabel, anakna Sealtiel, to maraya Yehuda, sia lako Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua, sia lako to buda, tu torronapa kumua:

³(2-4) Mindaparakomi tu dennapa, untiroi tu kamala'biran dolona te banua iate? Umba nakua mitiro totemo?

Tae'raka nasusi to apa matuna bang ditiro?

⁴(2-5) Apa totemo, pabatta'i tu peanaammu, e Zerubabel, kadanNa PUANG, sia pabatta'i tu peanaammu, e Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua, sia pabatta'i tu peanaammi, e mintu' to budanna tondok, kadanNa PUANG, sia mengkarang tarru'komi, belanna

Kurondongkomi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik,

⁵(2-6) situru' tu kada Kuallu' lako kalemi, tomme tassu' lan mai Mesir, sia tonna bendan tu Penaangku lan tangngami: Da mimataku'.

⁶(2-7) Belanna inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Sattu'mora, tae'mora namasai, angku patigega'i tu langi' sia lino, tasik sia karangkeanna.

⁷(2-8) Ondongpi la Kupatigega' tu mintu' bangsa sia ianan maballona mintu' bangsa la sae, sia la Kuponnoi kamala'biran te banua iate, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁸(2-9) Aku puangna tu mintu' salaka sia Aku puangna tu mintu' bulaan, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁹(2-10) Iatu kamala'biran undinna te banua iate la mandu kapua na iatu kamala'biran dolona, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik; sia lan inan iate la Kunii umpa'kamasean kasalamaran, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

Pangallu' diona kamauparan tonna dibangun sule tu Banua Kabusungan

2:10-19 (2:11-20)

¹⁰ (2-11) Iatonna allo ma'penduangpulo nna'pa' bulan ma'pengkasera, taun ma'penduan kadatuanna Darius, saemi tu kadanNa PUANG lako nabi Hagai, Nakua:

¹¹ (2-12) Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Totemo pekutananni lako to minaa tu diona tu battuananna Sukaran aluk, sia ma'kadako, kumua:

¹² (2-13) Iake denni misa' tau umbaa duku' maindan diong biring sambu'na, anna iatu biring sambu' iato urrua roti, utan sirau uainna, uai anggoro', minna' ba'tu umbanna tu kande senga', ma'dinraka maindan to? Mebalimi tu mintu' to minaa nakua: Tae'.

¹³ (2-14) Ma'kadami Hagai nakua. Iake denni misa' tau naruttakki batang rabuk, anna ruai ba'tu umbanna tu apa iato, ma'dinraka la maruttak to? Mebalimi tu mintu' to minaa nakua: La maruttak to.

¹⁴ (2-15) Ma'kadami Hagai nakua :
Susimo a'ganna te bangsa iate sia
susimo a'ganna te to sangpetayanan iate
dio oloKu, kadanNa PUANG, sia susimo
a'ganna to tu mintu' pengkaranganna
limanna, sia iatu apa napemalaran inde
to dio, maruttak nasang.

¹⁵ (2-16) Totemo la mipalan penaa tu
mintu' apa dolo na allo iate; tonna
tae'pa nadipasitoppo' tu batu dio Banua
kabusunganNa PUANG,

¹⁶ (2-17) tonna tae'pa nadadi mintu'
apa iato; iake saemi tu tau lako
patuku gandung, tu duangpulo suka'na,
apa denri pessangpulo; iake saei
lako pa'parran anggoro' la untimbai
pellimangpulo lan mai inan iato, apa
denri penduangpulo.

¹⁷ (2-18) Kuparampoikomi kalangkoan
sia pasi sia mintu' panggaraga
limammi Kupata'pai uran batu, apa tae'
kapengkilalammi lako Kaleku, kadanNa
PUANG.

¹⁸ (2-19) Palan penaai tu mintu'
apa dolo na allo iate, iamotu allo
ma'penduangpulo nna'pa' bulan
ma'pengkasera, randuk dio mai allo iato,

tu dinii unnoton parandangan Banua kabusunganNa PUANG. Palan penaa: ¹⁹ (2-20) Den paraka banne dao lu alang? Ondongpi ia duka tu garonto' anggoro', garonto' ara garonto' dalima sia garonto' saitun tae' namembua. Randuk allo iate la umpa'benganNa' kamasakke-sakkean.

Pangallu' Iako Zerubabel

2:20-23 (2:21-24)

²⁰ (2-21) Iatonna ma'penduanna saemi kadanNa PUANG Iako Hagai tonna allo ma'penduangpulo nna'pa' bulan iato, Nakua:

²¹ (2-22) Pokadanni Zerubabel, to maraya Yehuda, kumua: La Kupatigega' tu langi' sia lino.

²² (2-23) Sia la Kubalittua' tu mintu' isungan kadatuan, la Kusanggunggi tu kuasa kadatuanna mintu' bangsa, la Kubalittua' tu mintu' kareta sia mintu' to dao, sia iatuarang sia pakkangrangna la pantan songka nakande pa'dangna solana.

²³ (2-24) Allo iato, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la Kualako, Zerubabel, anakna Sealtiel, taungKu,

kadanNa PUANG, angKu padadiko misa'
sissin peca', belanna ikomo tu mangka
Kupilei langsa', kadanNa PUANGna
mintu' na'dandan maritik.

ZAKHARIA

Petamba kumua namengkatoba' tu to Yehuda

1:1-6

1 ¹Iatonna bulan ma'pengkarua taun ma'penduan kadatuanna Darius, saemi kadanNa PUANG, lako nabi Zakharia, anakna Berekhya, anakna Ido, Nakua:

²Lendu' tongan sengkeNa PUANG lako nene' to dolomi,

³apa pokadai lako tau iato mai, kumua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Mengkatoba'komi lako Kaleku, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, angKu sule lako kalemi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁴Da misusi nene' to dolomi, tu nanii mintu' nabi dolona mangka ma'kada nakua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Mengkatoba'komi dio mai kedo

kadakemi sia penggauran kadakemi,
apa tae' naperangii tau iato mai sia tae'
nadampangNa', kadanNa PUANG.

⁵Iatu mintu' nene' to dolomi, umbamira
nanii? Sia mintu' nabi tuoraka tontong
sae lakona?

⁶Moi nasusito, apa iatu mintu' kadangKu
sia mintu' atorangKu, tu mangka
Kupatangkean taungKu, iamotu mintu'
nabi iato, tae'raka nalambi'i tu nene' to
dolomi, naurunganni mengkatoba', anna
ma'kada nakua: Susi tanan penaanNa
PUANGna mintu' ma'dandan maritik la
umpogau'i lako kaleki, situru' kedoki sia
situru' penggaurangki, susi dukamoto
Napogau' lako kaleki?

**Patiro mendeata bunga'na,
iamotu pakkangrang**

1:7-17

⁷Iatonna allo ma'penduangpulo nna'pa'
bulan ma'pessangpulo misa, iamotu
bulan Syebat, tonna taun ma'penduan
kadatuanna Darius, saemi kadanNa
PUANG lako nabi Zakharia, anakna
Berekhya, anakna Ido, Nakua:

⁸Iatonna bongi kutiromi den misa' muane ussakei darang balibi, anna tadang dio lu tangngana mintu' garonto' murdu' dio to' inan mading, sia dio boko'na den ba'tu pira-pira darang balibi, pilla' sia busa' dio boko'na.

⁹Mekutanana' kukua: Apara battuananna te mintu' te, o puangku? Mebalimi tu malaeka' kusipa'kadan nakua: La kupakitangko tu battuananna te mintu'na te.

¹⁰Mebalimi tu to bendan dio lu tangngana mintu' garonto' murdu', nakua: Iamo te tu Nasua PUANG male ullelei tu lino.

¹¹Mebalimi tu tau iato mai lako Malaeka'Na PUANG, tu bendan dio lu tangngana mintu' garonto' murdu', nakua: Mangkamo kilelei tu lino, manassa iatu mintu' lino marampa' tongan.

¹²Ma'kadami tu Malaeka'Na PUANG nakua: O PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sangapapaKomi tang ungkamasei tu Yerusalem sia mintu' kota Yehuda, tu nanii kasengkeamMi pitungpulomo taunna?

¹³Nabalimi PUANG kada melo sia kada ma'pakatana tu malaeka' kusipa'kadan.

¹⁴Ma'kadami lako kaleku tu malaeka' kusipa'kadan nakua: Pa'peissananni, mukua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Lendu' tongan Kukamali'na tu Yerusalem dio Sion, angKu posara'i,

¹⁵apa lendu' ia mare'dekna ara'Ku lako tu mintu' bangsa matampo, tu patunduan mepalulako kakadakean, moi tae' namandu tu kasengkeangKu.

¹⁶Iamoto, inde sia tu kadanNa PUANG, Nakua: La suleNa' lako Yerusalem situang kamamasean, anna dibangun tu banuangKu lan, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia iatu tinting pesuka' la dirittingan lan Yerusalem.

¹⁷Pa'peissanan tarru'i, mukua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Iatu mintu' kotaKu la sebo pole' tu melona, sia la Napakatanapa PUANG tu Sion sia Napilei langsa'pa tu Yerusalem.

**Patiro mendeata ma'penduanna,
iamotu tanduk sia pande bassi**

1:18-21

¹⁸ Ta'kala kubangunanmi tu matangku, kutiroi den tanduk a'pa.

¹⁹ Mekutanamo' lako malaeka', tu kusipa'kadan, kukua: Apara battuananna te? Ma'kadami lako kaleku nakua: Iamote tu tanduk umpatisambo' Yehuda sia Israel sia Yerusalem.

²⁰ Mangkato Napakitammo' PUANG tu pande bassi a'pa'.

²¹ Mekutanamo' kukua: Apa sae napogau' te tau iate? Mebalimi nakua: Iamote tu mintu' tanduk, tu umpatisambo' Yehuda naurunganni moi misa' tau, tae' nabelai unnadongan ulunna; apa saemo te tau iate umpatirambanni tu tau iato mai sia umpempananni tu tandukna mintu' bangsa, tu unnangka' tandukna unnea tondok Yehuda, la umpatitale'i male.

**Patiro mendeata ma'pentallunna,
iamotu muane untoe ulang pesuka'**

2:1-5

2¹ Kubangunanni tu matangku, angku tiroi misa' muane untoe ulang pesuka'.

² Mekutanamo' kukua: Umba la muolai? Nabalimo' nakua: La malena' ussuka' Yerusalem, la untiroi ba'tu la sangapai sangka'na sia landona.

³ Manassa iatonna malemo lako tingayo tu malaeka' kusipa'kadan, malemi tu misa' malaeka' senga' umpessitammui,
⁴ anna ma'kada lako tu malaeka' senga', nakua: Ma'dondoko male muma'kada lako tu to mangura, mukua: Iatu a'ganna Yerusalem la susi misa' kota tang dibenteng, napobua' kabudanna tau sia patuoan lan.

⁵ Sia Aku kalena la napobenteng api tiku lao, kadanNa PUANG, sia la napokamala'biran lan.

Puang Matua lan lu tangngana taunNa

2:6-13

⁶ Madoi'komi, madoi'komi. Mallaikomi lan mai tondok rampe daanna lu! kadanNa PUANG, belanna mangkamokomi Kupatisambo' lako a'pa' matanna angin, kadanNa PUANG.

⁷ Madoi'komi, lendokangkomi kalemi lako Sion, e kamu, tu torro sikandappi' anak dara Babel.

⁸ Belanna, inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, tu kamala'biranNa ussuana', diona mintu' bangsa, tu mangka umpangrampaikomi – belanna minda-minda tu urrumbukomi, iamo urrumbu mata taunNa –,

⁹ Nakua: Manassa la Kupakedo tu limangku lako tau iato mai, anna pangrampai tu to mengkanorong lako kalena. Attu iato la mitandai, kumua mangkamo' Nasua PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁰ Mela'tekko sia parannu-rannuko, e anak dara Sion! belanna manassa la

sae'Na angKu torro lan lu tangngamu,
kadanNa PUANG.

¹¹ Allo iato buda bangsa la mengkara'pa
lako PUANG sia dadi taungKu. Sia la
torroNa' lan lu tangngamu. Attu iato la
mutandai, kumua mangkamo' Nasua
PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako
kalemu.

¹² Attu iato la Naala PUANG tu Yehuda la
Napomana' dao padang maindan sia iatu
Yerusalem la Napilei langsa' dukapa.

¹³ Ma'pakappakomi, e mintu' angge
menono', dio oloNa PUANG belanna
ke'de'mo dio mai to' inan maindanNa.

Patiro mendeata ma'penna'pa'na, iamotu Yosua dibilang malolo

3:1-10

3 ¹ Undinnato Napakitammo' tu Yosua,
tominaa kapua, bendan dio olona
Malaeka'Na PUANG, anna bendan tu
deata bulituk dio sa'de kananna la
umparapa'i.

² Apa ma'kada tu PUANG lako deata
bulituk, nakua: Nagarrakko PUANG,
e deata bulituk, ondongpi PUANG, tu
mangka umpilei langsa' Yerusalem, la

unggarrakko. Tae'raka na iate tu misa' lalotin disintak lan mai api?

³Iatu Yosua ma'pakean mariga tonna bendan dio olona Malaeka' iato.

⁴Ma'kadami tu Malaeka' iato sia nakua lako tu tau iato mai, tu bendan dio olona: Lossokanni dio mai kalena tu pakean mariga. Mangkato ma'kadami lako Yosua, Nakua: Kupa'dei tu kakadakeammu dio mai kalemu, angKu pakeiko pakean pa'gauran.

⁵Ma'kadamo' kukua: La dipassapui tali bate' masero tu ulunna. Nataliimi tali bate' masero tu ulunna sia napakei bayu lamba', tonna bendan dio ren tu Malaeka'Na PUANG.

⁶Napakilalami Malaeka'Na PUANG tu Yosua, Nakua:

⁷Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Iake muturu'i tu mintu' lalanKu sia mukaritutui tu apa Kupatageranko, manassa la muparenta tu banuangKu sia la mukampai duka tu tarampakKu, angKu eloranko male sola tu tau bendan inde te.

⁸Ma'perangiko, Yosua, tominaa kapua, la iko la mintu' solamu tu unno'ko dio tingayomu – belanna iatu tau iato mai

iamo muane dipotanda kalle-kallean – tonganna la Kupasae tu taungKu, iamo tu Taruk.

⁹Tonganna iatu batu, tu Kupadio tingayona Yosua – dio misa' batu iato, nanii pitu mata –, Aku kalena la ussura'i tu sura'na, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia sangallori la Kunii umputtai tu kakadakeanna tondok iate.

¹⁰Attu ia dukato, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik la pada mitambai tu solami diong lu garonto' anggoro' sia diong lu garonto' saitun.

**Patiro mendeata ma'pellimanna,
iamotu tongkonan palita
sia da'dua garonto' saitun**

4:1-14

4¹ Sulemi tu malaeka' kusipa'kadan, anna tundanna' susito untundan to mamma'.

² Ma'kadami lako kaleku nakua: Apar mutiro? Mebalimo' kukua: Untirona' misa' tongkonan palita bulaan nasang, anna toppo' daona lu tu inan minna', pitu tu palitanna, susi duka tu sulingna pitu lako tu palita daona lu,

³ sia da'dua garonto' saitun untongloi daona lu, misa' dio sa'de kananna na misa' dio sa'de kairinna tu inan minna'.

⁴ Mebalimo' lako tu malaeka' kusipa'kadan kukua: O puang, apara battuananna te?

⁵ Mebalimi tu malaeka' kusipa'kadan nakua: Tae'raka mutandai apara battuananna te? Ma'kadamo' kukua: Tae' kutandai, puang.

⁶ Ma'kadami lako kaleku nakua: Inde sia tu kadanNa PUANG lako Zerubabel Nakua: Tangia tete dio kamatotoran sia tangia tete dio kamasa'garan, sangadinna tete dio PenaangKu, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁷ Mindarako, e buntu malangka'? Dio tingayona Zerubabel la dadiko padang marante, la natassu'i tu batu daona lu naunnarrak-arrak tu tau, nakua: Salama', salama' lako kalena.

⁸ Saemi tu kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

⁹ Mangkamo naoton Zerubabel te parandanganna te Banua iate, naia duka la ussundunni, ammi issanni kumua

Nasuana' PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako kalemi.

¹⁰ Belanna mindara tu untapa' allo nanii bitti'pa tu mintu' apa? Manassa la parannu penaanna tu tau iato mai, ke natiroi tu batu petimbang lan lu limanna Zerubabel. – Iate pitu apa iate iamotu matanNa PUANG tu umpenunu mintu' lino tiku lao.

¹¹ Mebalina' lako kukua: Aparu battuananna tu da'dua garonto' saitun tu dio kananna sia kairinna tongkonan palita iato?

¹² Ma'penduannamo' ma'kada lako kukua: Aparu battuananna tu da'dua tangke saitun, tu nalolongi mintu' saitun susi bulaan unnola da'dua suling bulaan?

¹³ Ma'kadami lako kaleku nakua: Tae'raka mutandai aparu battuananna tu apa iato? Mebalimo' kukua: Tae', puang.

¹⁴ Ma'kadami nakua: Iamote tu da'dua to diminnakki, tu bendan dio oloNa Puangna mintu' lino.

**Patiro mendeata ma'pennannanna
iamotu sura' tilulun mettia'**

5:1-4

5¹ Kubangunan pole'omi tu matangu, angku tiroi, tonganna den misa' sura' tilulun mettia'.

² Mekutanami lako kaleku nakua: Apara tu mutiro? Mebalimo' kukua: Untirona' misa' sura' tilulun mettia', tu duangpulo siku landona na sangpulo siku babana.

³ Ma'kadami lako kaleku nakua: Iamote tu tampak ropu, tu tassu' lako mintu' tondok: situru' sura' iate minda-minda tu boko manassa la disabu'i randuk attu iate, sia situru' sura' iate minda-minda tu umpalao sumpa tang tongan la disabu'i randuk attu iate.

⁴ Aku umpatassu'i te tampak ropu iate, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, anna rampo tama banuanna to boko sia tama banuanna to umpalao sumpa tang tongan tete dio sangangKu sia ma'bongi lan banuanna, anna sanggangi tu kayu pa'pasitammuanna sia ia duka tu batunna.

**Patiro mendeata ma'pempitunna,
iamotu baine unno'ko' lan epa**

5:5-11

⁵ Mangkato saemi mengkareke' tu malaeka' kusipa'kadan sia ma'kada lako kaleku nakua: Bangunanni tu matammu ammu tiroi tu apa tassu' totemo.

⁶ Mekutanamo' kukua: Apara to? Mebalimi naku: Iamoto tu misa' epa, tu tassu' totemo. Ma'kada pole'omi nakua: Susito tu rupanna lan lu mintu' tondok.

⁷ Denmi misa' pesambo tumarra lotong diangka', nainde to dio unno'ko' tu misa' baine lan epa.

⁸ Ma'kadami malaeka' nakua: Iamote tu a'ganna katangmekaalukan. Napessambakammi rokko tangnga epa, anna pempananni tu tumarra lotong sanglontok dao babana.

⁹ Kubangunammi tu matangku kutiroi, den da'dua baine mengkareke', umballa' pani'na lan angin, belanna ma'pani' susi tambolang. Anna angka'i tu epa iato tama alla'na langi' na lino.

¹⁰ Mekutanamo' lako tu malaeka' kusipa'kadan, kukua: Umba la naolai te tau iate umbaa'i tu epa?

¹¹ Mebalimi lako kaleku nakua: La lu lako tondok Sinear, nadio la nanii umpabendananni misa' banua. Ianna mangkamo te, diomo to' inanna nanii umpatorroi.

Patiro mendeata ma'pengkaruanna, iamotu a'pa' kareta

6:1-8

6 ¹ Kubangunan pole'omi tu matangu, kutiroi den a'pa' kareta tassu' lan mai alla'na da'dua buntu. Na iatu buntu iato, buntu tambaga.

² Dio tu kareta bunga'na nanii darang balibi, dio kareta ma'penduanna nanii darang bolong,

³ dio kareta ma'pentallunna nanii darang busa' naiatu ma'penna'pa'na' nanii darang saleko; mintu'nato darang mawatang.

⁴ Mekutanamo' lako tu malaeka' kusipa'kadan kukua: Aparu battuananna te, puang?

⁵ Mebalimi tu malaeka' iato lako kaleku nakua: Iate apa iate tassu' dio mai inanna sikandappi' Puangna mintu' lino, nalulako a'pa' mata angin dao langi'.

⁶ Iatu kareta nariu' darang bolong male rekke tondok rampe Daanna lu, iatu busa'na male unturu'i, na iatu salekona male sau' tondok rampe Lo'na lu.

⁷ Tassu'mi tu darang mawatang, morai male ullelei te lino; ma'kadami Nakua: Malemokomi ullelei te lino. Malemi ullelei te lino.

⁸ Mangkato metambami lako kaleku sia ma'kada Nakua: Manassa iatu malenamo rekke tondok rampe Daanna lu, umparapa' penaangku lan tondok rampe Daanna lu.

Makota dipasakkaran Yosua; a'ganna Taruk dipa'peissanan

6:9-15

⁹ Saemi kadanNa PUANG lako kaleku, Nakua:

¹⁰ Tarimai tu pamengan dio mai to dipali', iamotu dio mai Heldai, Tobia na Yedaya, na iko allo ia bangsiamote mumale, mutama banuanna Yosia,

anakna Zefanya, tu nanii ma' bongi to rampo dio mai Babel.

¹¹ Alai tu salaka sia bulaan mugaragai misa' makota, ammu palangnganni ulunna Yosua, anakna Yozadak, tominaa kapua,

¹² sia ma' kadako lako, mukua: Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Manassa la den misa' muane diganti Taruk. Iamo la tuo diong mai inanna sia iamo la umbangunni tu Banua kabusunganNa PUANG.

¹³ Ondongpi Iamo la umbangunni tu Banua kabusunganNa PUANG sia la umpopake kamala'biran sia la unnisung dao isungan kapayunganna butung to ma'parenta dao isungan kapayunganna. Dio kananna la den misa' to minaa anna iatu kada situru', tu umpabu'tu kasalamaran naparitangnga sola duai.

¹⁴ Na iatu makota iato la torro lan banua kabusunganNa PUANG dipotanda kapengkilalan diona Heldai, Tobia, Yedaya na Yosia, anakna Zefanya.

¹⁵ Iatu to mambela la sae umbangunni tu Banua kabusunganNa PUANG, ammi tandai, kumua PUANGna mintu' ma'dandan maritik ussuana' lako kalemi.

Iate iannate la dadi, ke miperangii sia mipalan penai tu kadanNa PUANG, Kapenombammi.

**Tae' gai'na tu ma'puasa,
ke tae'i naden menturu'**

7:1-14

7¹ Iatonna taun ma'penna'pa'na kadatuanna Darius, tonna allo ma'penna'pa'na bulan ma'pengkaseranna, iamotu bulan Kislew, saemi kadanNa PUANG lako Zakharia.

² Iatu to Betel ussuamo Sarezzer sia Regem-Melekh sola tu mai taunna la undaka' pa'kamaseanNa PUANG,

³ sia la mekutana lako tu mai to minaa, tu dio banuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia lako mintu' nabi, nakua: Sipatura'ka la tumangi' sia ma'puasa lan bulan ma'pellima, susitu kipogau' ba'tu pirang-pirang taunmo lendu'na?

⁴ Attu iato saemi kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako kaleku, Nakua:

⁵ Pokadai lako mintu' tau lan lu tondok sia lako mintu' to minaa, kumua: Iammi ma'puasa sia umbating lan bulan ma'pellima sia bulan ma'pempitu lan pitungpulomo taun lendu'na, tonganrokomika ma'puasa belanna Aku?

⁶ Sia iammi kumande sia mangiru', tae'raka nakamu kalena kumande sia mangiru'?

⁷ Tang susi dukaraka to tu diona mintu' kadanNa PUANG tu Napa'peissanan nalopian mintu' nabi dolona, tonna torroipi tau tu Yerusalem sola mintu' kota untikui sia tonna rapa'pa sia tonna torroipi tau tu padang rampe Lo'na lu sia Padang Merrantena?-

⁸ Lako duka Zakharia sae tu kadanNa PUANG -:

⁹ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: La bulo lollongkomi ma'paolai salu sia sipatiroangkomi pa'kaboro' sia kamamasean;

¹⁰ sia da mipakario-rioi tu baine balu, pia biung, to sae, sia to bongko sia da misitangnga' kadake lan penaammi.

¹¹ Apa manoka ma'perangi tu tau iato mai, umpatanan palempengna la

mangea sia nasissing tu talinganna, da naperangii.

¹²Sia napamakarra' tu penaanna susi intan, kumua da naperangii tu pangadaran sia kada, tu Naparampo PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako kalena tete dio PenaanNa, tu nalopian mintu' nabi dolo. Iamoto napodenni kasengkean kapuaNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹³Susitu katangma'perangianna tau iato mai, tonna tambai Puang, la susi dukato tu tau iato mai metamba, apa tae' Kutananni talinga, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁴Iamoto la Kupamurru'i tu tau iato mai susi angin bara' lako ma'rupa-rupa bangsa, tu tae' natandai, sia la disanggung tu tondok naboko'i, naurunganni moi misa' tau tae'mo lu lako lu dio mai lan tondok iato. Susimoto tu tau iato mai umpopempadang lo'bangi tu tondok maballo.

Pangallu' diona kasalamaran

8:1-23

8¹ Undinnato saemi kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik susite:

² Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Lendu' Kukamali'na tu Sion, angKu posara'i. Kukamali' tongan, angKu posara'i.

³ Inde sia tu kadanNa PUANG Nakua: La suleNa' lako Sion, angKu torro lan Yerusalem; iatu Yerusalem la disangai kota kamarurusan, na iatu buntunNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la diganti buntu kamaindanan.

⁴ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: La den pole' tu to matua muane sia baine unno'ko' dio lu tana lapang Yerusalem, pantan untoe tekken, belanna tarru' matuamo.

⁵ Sia dio duka lu tana lapang kota iato la ponno tu pia muane sia pia baine maningo.

⁶ Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Moi nakalle-kallean tu mintu' apa iate dio pentirona te bangsa torronapa, umbaniapa nala

kalle-kallean dio pentiroKu? KadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁷Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Tonganna la Kurampanan tu taungKu dio mai tondok kabu'tuan allo sia dio mai tondok kalambunan allo.

⁸La Kupasule tu tau iato mai anna torro lan Yerusalem. Tau iato mai la dadi taungKu na Aku la dadi Kapenombanna situang kamarurusan sia kamaloloan.

⁹Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Pamatoto'i tu limammi, e kamu, tu urrangii te kada iate sun dipudukna nabi allo iate, tu tuo tonna dioton tu parandangan banuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, iamotu Banua kabusungan, la dibangun.

¹⁰Belanna dolo dio mai attu iato tae' naappa' saro ra'ta'na tu tau, tang me'duk tu patuoanna; tae' kamanamananna to male sia to sae napobua' uali; ondong pissan Kuroso tu mintu' toline nasipakka.

¹¹Apa totemo tae'mo Kususi dolona lako te bangsa torronapa, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹²Belanna iatu banne diambo' la dadi, iatu garonto'na anggoro' la membua,

iatu padang la membura sia iatu
langi' la umpato'do ambunna; angKu
pa'kamasean nasangi te lako te bangsa
torronapa la napomana'.

¹³ Susitu mangkakomi dadi kada tampak
ropu dio lu mintu' bangsa, e to Yehuda
sia to Israel, la susi dukakomito la dadi
pa'passakke, belanna Kukamaseangkomi
kasalamaran; da mimataku', pamatoto'i
tu limammi.

¹⁴ Belanna inde sia tu kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, nakua:
Susimoto tu tanan penaangKu la
umparampoikomi kamandasan, tonna
pare'dekki nene' to dolomi tu ara'Ku,
kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan
maritik, Kuurunganni tang menassanmo,
¹⁵ susi dukato te allo iate dennomo
tanan penaangKu la umpogau' melo lako
Yerusalem sia lako to Yehuda; iamoto da
mimataku'.

¹⁶ Inde sia tu mintu' apa la mipogau',
iamotu la sipokadangkomi tu tonganna,
ma'paolaikomi salu lan lu babanganmi
situang kamalamburan, anna bu'tu
karapasan,

¹⁷ sia da misitangnga' kadake lan
penaammi sia da miporai tu umpalao

sumpa tang tongan, belanna Kukagi'gi'
te mintu' apa iate, kadanNa PUANG.

¹⁸ Sia rampo duka tu kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik lako kaleku,
Nakua:

¹⁹ Inde sia tu kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Iatu
pa'puasa lan bulan ma'penna'pa'na,
ma'pellimanna, ma'pempitunna
sia ma'pessangpulona laembali
kasendean sia kaparannuan, ondongpi
pa'maruasan ponno kapaimanan lako to
Yehuda; iamoto sipatu la mikamali' tu
tonganna sia karapasan.

²⁰ Inde sia tu kadanNa PUANGna
mintu' ma'dandan maritik, Nakua: La
saeomo ba'tu pira-pira bangsa sia to
umpa'tondokki buda kota,

²¹ sia iatu tau lan misa' kota la male lako
misa'nao, nama'kada nakua: Maikomi
anta pada male umpengkamoyai
pa'kamaseanNa PUANG sia undaka'
PUANGna mintu' ma'dandan maritik;
morai dukana' male lako.

²² Ondongpi, buda to sangpetayanan
sia bangsa tarompo' la sae undaka'
PUANGna mintu' ma'dandan maritik

dio Yerusalem sia umpengkamoyai pa'kamaseanNa PUANG.

²³Inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik Nakua: Allo ia dukato la sangpulo tu tau dio mai mintu' bangsa ma'rupa-rupa basana la untoe, ondongpi la natoe tongan tu tampak bayu lamba'na to Yahudi, anna ma'kada nakua: La moraikanni undi unturu'komi, belanna kirangimo, kumua Narondongkomi Puang Matua.

PenggauranNa PUANG Iako tu mai to sibala lembang Israel

9:1-8

9¹Inde sia tu kada Napa'petanggungan Puang Matua, iamotu kadanNa PUANG. Iatu Puang diomo tondok Hadrakh, sia Damsyik tu inan Nanii torro, belanna PUANG, umpata'pai mata tu mintu' to senga', susi dukato tu mintu' suku Israel;
²ondongpi ia duka tu Hamat, tu nasikandean sia iatu Tirus sola Sidon, moi nasangtumba madaona tu kapaissananna,

³ sia moi nabangunan kalena benteng tu Tirus sia moi napopa'toppo'-toppo' tu salaka susi barra'-barra' sia bulaan butung pullan dio lu batatta.

⁴ Manassa, la Natalo Puang sia la Natuan tu rinding tembo' bentengna tama tasik, sia iatu kota la pura diballa api.

⁵ La natiro Askelon anna matakuk', susi duka tu Gaza anna ma'parondo sia Ekron, belanna iatu apa narannuan la dipakasiri'; attu iato iatu datu la pa'de dio mai Gaza sia iatu Askelon tae'mo tau la untorroi.

⁶ Lan Asdod la nanii torro tu to disese, sia la Kusabu'i tu mintu' apa napokapua penaanna to Filistin.

⁷ La Kupatoyang tu rara lan mai sadangna sia iatu apa megigiran lan mai alla' isinna sia ia duka tu torronapa la Napotau Kapenombanta, naurunganni butung to misa' pangulu suku lan Yehuda, na iatu to Ekron la susito Yebus.

⁸ La torroNa' uningkampai banuangku tiku lao unnea tuntunan surodadu tu male sule, sia tae'mo nala ullaoi tu to ma'pakario-rio, belanna totemo matangku kalenamo untiroi.

Diona datu Sion**9:9-10**

⁹ Sila'tekangko, e anak dara Sion, unnarrak-arrakko, e anak dara Yerusalem! Manassa iatu datummu saemo lako kalemu, malambu' sia pasau', umpamadiongan penaanna, sia ussakei keledai, iamotu keledai laki, anakna keledai birang.

¹⁰ Attu iato la Kuputtai tu mintu' kareta dio mai Efraim sia darang dio mai Yerusalem, sia ia duka tu pana dipake parari; sia la umpakalelean kamarampanan lako mintu' bangsa, sia iatu kaparentanna la randuk dio mai tasik sae lako tasik sia dio mai Salu sae lako randan langi'.

**Diona kadirampanan
sia kapataloan****9:11-17**

¹¹ La Kurampanan duka tu to dirampa dio lu kalemu lan mai bubun tu tae' uainna tu belanna umpotoding rara kasibasseammu.

¹² La sulekomi tama kota benteng, e to ditarungku, tu den siapa rannunna; allo ia duka te Kupa'peissananni, kumua la Kupakkanniko melo manglokkon penduan.

¹³ Belanna la Kue'teran Kaleku tu Yehuda susito pana, la Kupatorro dao pana tu Efraim, sia la Kusarrang tu anakmu, e Sion, sirari anakmu, e Yunani, sia la Kupadadiko misa' padangna to lalong.

¹⁴ La sombo tu PUANG lako tau iato mai sia iatu anak panaNa la tassu' susito kila' sia Puangta PUANG la umpannoni napiri tanduk sia la ke'de' naturu' angin bara' rampe lo'na lu.

¹⁵ PUANGna mintu' ma'dandan maritik la urrerungi tu tau iato mai, naurunganni mangampello', ondongpi nalullu' tu batu pelobang; la mangiru' tu tau iato mai, namareko napobua' uai anggoro', sia la ponno rara tu tau iato mai susi pindan pa'pi'pikan sia susi tetuk inan pemalaran.

¹⁶ Allo iato, PUANG, Kapenombanna, la urrampananni tu tau iato mai susi domba ma'baanan; iatu taunNa susi tuntunan dombaNa, ondongpi sangtinti parimata dio makotaNa, tu la pandillak-dillak lan tondokNa.

¹⁷ Manassa, lendu' tongan ia kapuana kasalamaranna tu tondok iato, ondongpi lendu' tongan ia kapuanna kamaballoanna! Iatu gandung umpamaloboran pia muane sia iatu uai anggoro' ba'ru umpamarumbo pia baine.

PUANG manna tu umpa sae uran

10:1-2

10 ¹ Palakui tu uran dio mai PUANG, ke attunnai uran tampak, PUANG umpadadii tu kila' mellepa' sia la Napasaeen uran kamban tu tau iato mai, sia Nakamasean mintu' tau tu tananan maluna dio pa'lakna.

² Belanna iatu balo' tau umpokada apa tae' bua'na, iatu to pakita-kita untiro patiro mendeata kamorang-morang, unnulelean ba'tu pira-pira tindo ma'pakena, sia umpokada pa'pakatana tae' gai'na. Iamoto nasalamba-salao lu lako lu dio bang mai tu tau iato mai susito tuntunan domba, tu lan kapussakan, belanna tae' to mangkambi'na.

Diona kapataloan sia kasuleanna to Israel

10:3-12

³ Dukkumi tu kasengkeangKu lako mintu' to mangkambi', sia la Kuukung tu mintu' domba laki, apa PUANGna mintu' ma'dandan maritik ungkaritutui tu domba ma'baananNa, iamotu to Yehuda, sia umpadadii susi darang malinta' lan kasirarian.

⁴ Dio mai tau iato mai la nanii bu'tu tu batu petau, dio mai tau iato mai la nanii bu'tu tu tana' tenda, dio mai tau iato mai la nanii bu'tu tu pana dipake lan kapararian, sia dio mai tau iato mai la nanii pada bu'tu tu mintu' to paa.

⁵ Sia iatu tau iato mai butung to lalong, tu ullese so'mak dio lu lalan lan kasirarian; ondongpi parari tu tau iatu mai, belanna Narondong PUANG, apa iatu mai to ussakei darang la kasirisan.

⁶ Tenmoto la Kupamatoto' tu to Yehuda sia urrampanan to Yusuf, ondongpi, la Kupasulei tu tau iato mai, belanna Kukamasei, sia iatu a'ganna la susi tonna tae'pa Kutibei. Belanna Akumo

tu PUANG, Kapenombanna, sia la Kuperangii tu tau iato mai.

⁷Attu iato iatu tau iato mai la susito lalong lu dio mai Efraim, sia la parannu tu penaanna susito napobua' uai anggoro'; sia ia duka tu mintu' anakna muane la untiroi, anna parannu sia sende paiman tu penaanna diona PUANG.

⁸La Kuongli' tu tau iato mai sia la Kupasirampun, belanna la Kurampanan tu tau iato mai, sia la memba'ka' susi dolona.

⁹Moi angKu patisambo'i tu tau iato mai dio lu mintu' bangsa, apa dio lu tondok mambela manassa la nakilalaiNa', iamoto la tuo tu tau iato mai sola mintu' anakna sia la sule.

¹⁰Ondongpi la Kusolan sule tu tau iato mai lan mai tondok Mesir sia la Kurampun dio mai Asyur, angKu solanni lako padang Gilead sia lako Libanon; apa tang la ganna'mo lako tau iato mai.

¹¹Attu iato iatu tau iato mai la ullamban tasik lan kapussakan sia la ussambakki bombang tu tau iato mai lan lu tasik; sia mintu' malikunna Nil la marangke. La susimoto tu mintu' apa napomatampo

Asyur la songka, sia iatu tekken kapayunganna Mesir la pa'de.

¹² La Kupabatta' tu tau iato mai tete dio PUANG, anna lolang tete dio sanganNa, kadanNa PUANG.

Kasangganganna Libanon na Basan

11:1-3

11 ¹ Bungka'i tu mintu' ba'bamu, e Libanon, anna purai api tu mintu' garonto' arasi'mu.

² Sumarroko, e sanoba', belanna songkamo tu arasi', sia diratoimo tu mintu' kayu umbalumbun; sumarrokomi, e mintu' jati dio Basan, belanna tibambangmo tu pangala' tamman.

³ Perangii tu sarrona to mangkambi', belanna sanggangmo tu kamala'biranna; perangii tu burrunnga singa mangura, belanna iatu kamaballoanna Yordan sanggangmo.

Diona da'dua to mangkambi'**11:4-17**

⁴Inde sia tu kadanNa PUANG,
Kapenombangku, Nakua: Kambi'i tu
mintu' domba la ditunu.

⁵Iatu tau unnallii untunui, apa nasanga
tae' nasala'; iatu tau umbalukanni
ma'kada nakua: Mintu' kadipudian
lu lako PUANG, belanna sugi'mo';
iatu mintu' to mangkambi'na tae'
ungkasayangi.

⁶Belanna tae'mo Kula ungasayangi tu
to untorroi kuli'na padang, kadanNa
PUANG; manassa la Kusorong tu mintu'
tolino tama limanna padanna tolinu
sia tama limanna datunna; na tau iato
mai la umpopempadang lo'bangi te lino
sia tae'mo Kula urrampananni lan mai
limanna tau iato mai.

⁷Iamoto kukambi'i tu mintu' domba
la ditunu - iamo napobannang to
namakario-rio dio lu mintu' domba
angku alai tu tekken da'dua, misa'
kusangai Pa'kaboro'na iatu misa' Pa'pori,
susimoto kunii ungasayangi tu tuntunan
iato.

⁸Iatu to mangkambi' tallu kuratoimo lan sangbulan, belanna tappumo tu kasa'barasanku lako sia nakanoka dukamo' tu tau iato mai.

⁹Mangkato ma'kadamo' kukua. Tae'mo kula uningkambi'komi, iatu to la mate, nake matei, iatu la diratoinna, nake diratoi, na iatu torronapa nake pada uningkande duku' solana.

¹⁰Kualami tu tekkenku, tu disanga Pa'kaboro', angku le'toi, kuurunganni umpokai tu basseku, tu mangka kutanan sola mintu' bangsa.

¹¹Susimoto tu apa iato dipoka tonna allo iato; susi dukamoto iatu makario-riona dio lu mintu' domba, tu umpalanna' penaa, unnissanni, kumua iamote tu kadanNa PUANG.

¹²Ma'kadamo' lako tau iato mai kukua: Iake misangai melo, benmo' tu saroku, apa iake tae'i, elo'namo! Natimbangmi tu saroku tallungpulo batu salaka.

¹³Apa ma'kada tu PUANG lako kaleku Nakua: Pembuanganni lako to tumampa kurin; iatu allinna masuli' naanggaranNa' tau iato mai! Kualami tu tallungpulo batu salaka, angku pembuanganni lako

to tumampa kurin, tu lan banuanNa
PUANG.

¹⁴ Mangkato kule'toomi tu tekken
ma'penduangku, tu disanga Pa'pori,
kuurunganni umpoka kasiuluranna
Yehuda na Israel.

¹⁵ Mangkato ma'kadaMi tu PUANG lako
kaleku Nakua: Alanomoko kalemu
pareanan to mangkambi' бага.

¹⁶ Belanna manassa la Kupadenan misa'
tu to mangkambi' lan tondok, iamotu
tang umparinaa apa la sanggang,
tang undaka' apa tisambo', tang
umpoinaa umpamondo apa bangke,
tang ungkaritutui apa tang pakulle,
sangadinna la ungkande duku' olo'-olo'
malompo sia la nase'bu kanukunna.

¹⁷ Upu' allona tu to mangkambi'
tae' gai'na, tu umpopa'elo'na mintu'
dombana. Narampoimira pa'dang tu
takia'na sia iatu mata kananna! La
kope tu takia'na, anna maraun tu mata
kananna.

Yerusalem dipatama limbu sia dirampanan

12:1-9

12 ¹Inde sia tu kada
Napa'petanggungan Puang
Matua, iamotu kadanNa PUANG diona
Israel. Susite tu kadanNa PUANG, tu
umballa' langi' sia umparandanganni lino
sia uningkombong penaanna to lino lan
ba'tengna.

²Iatu Yerusalem la Kupadadi misa'
irusan nanii apa palango lako mintu'
bangsa tiku lao; ondongpi la urrampoi
duka Yehuda, ke dipatama limbui tu
Yerusalem.

³Attu iato iatu Yerusalem la Kupadadi
misa' batu tu manassa la naangka'
mintu' to sangpetayanan; apa mintu' tu
tau unnangka'i, manassa la nabangkei
tongan tu kalena. Sia mintu' bangsa lan
te lino la sirampun ullilingi.

⁴Attu ia dukato, kadanNa PUANG, la
Kuparampoi katirambanan tu mintu'
darang, sia la Kupabomboan tu mintu'
to ussakei; lako mintu' to Yehuda la
tontong tibungka' tu matangKu, apa iatu

mintu' darangna to sangpetayanan la Kupabuta.

⁵Attu iato iatu mintu' pangulu pa'rapuanna Yehuda la ma'kada lan penaanna nakua: Iatu to lan Yerusalem misa' lima matoto' lako kaleku tete dio PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Kapenombanna tau iato mai.

⁶Allo iato iatu mintu' pangulu pa'rapuanna Yehuda la Kupasusi misa' puaro lan lu alla' kayu sia la Kupasusi misa' sulo lan lu alla' patuku; iamoto la napurai nakande tu mintu' to sangpetayanan dio kananna sia dio kairinna tiku lao; apa iatu Yerusalem la tontong bendan dio inanna, iamotu dio Yerusalem.

⁷La Narampanan PUANG dolo tu tendana Yehuda, kumua na iatu passattuanna rapunna Daud sia to lan Yerusalem, da napakapuai na Yehuda.

⁸Allo iato PUANG la urrerungi tu mintu' to lan Yerusalem, naminda-minda tu titodo dio lu tau iato mai allo iato la susi Daud, na iatu bati'na Daud la susi Puang Matua, sia la sangtinti Malaeka'na PUANG dio tingayona tau iato mai.

⁹Allo iato la Kudakaran lalan ussangangi tu mintu' bangsa sae ullaoui Yerusalem.

Bating diona to dirok

12:10-14

¹⁰Lako to lan tongkonan layukna Daud sia lako to lan Yerusalem la Kubarrakan tu Penaa kamaturu-turuan sia passambayang; iatu tau iato mai la mentiro lako tu to mangka narok, anna sa'buranni bating, susito umbatingi anak tungga', ondongpi la si'dan-si'dan untangi'i butung to untangi'i anak pa'bung'a.

¹¹Allo iato la den bating kapua dio Yerusalem, susi bating diona Hadad-Rimon diong lombok Megido.

¹²Mintu' tau lan tondok la ussa'bu' bating, pantan simisa'-misa' pa'rapuan; pa'rapuanna manna bati'na Daud sia ia manna tu mintu' bainena, pa'rapuanna manna bati'na Natan sia ia manna tu mintu' bainena;

¹³pa'rapuanna manna bati'na Lewi sia ia manna tu mintu' bainena; pa'rapuanna manna Simei sia ia manna tu mintu' bainena;

¹⁴ iatu mintu' pa'rapuan senga', pantan simisa'-misa' pa'rapuanna sia pantanni simisa'-misa' bainena.

La diputtai tu mintu' kamenomban lako deata sia pa'nubua' tang tongan

13:1-6

13 ¹ Allo iato la tibungka' tu misa' kalimbuang lako bati'na Daud sia to lan Yerusalem la umbasei sia usseroi kasalan.

² Sia allo iato, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la Kuputtai tu sanga dipa'deatainna lan mai tondok iato, naurunganni tae' lenmo nala ungilalai tau iato mai; sia ia duka tu mintu' nabi sia penaa bulituk la Kupa'dei lan mai tondok.

³ Ianna denpa misa' tau ma'nubua', manassa iatu ambe'na sia indo'na, tu undadianni, la ma'kada lako nakua: Tae'mo mula tuo, belanna mangkamoko ma'kada tang tongan tete dio sanganNa PUANG; ondongpi iatu ambe'na sia indo'na, tu undadianni, la untobokki, ke ma'nubua'i.

⁴Allo iato iatu mintu' nabi pantan la masiri', diona mintu' patiro mendeatanna, ke ma'nubua'i, sia tae'mo nala ma'bayu lamba' kebulu la ma'kada tang tongan.

⁵Sangadinna pantan la ma'kada nakua: Tae' aku kumisa' nabi te, aku te misa'na' to mukkun padang, belanna bitti'pa' naallimo' tau.

⁶Sia iake ma'kadai tau lako nakua: Ma'apari tu mintu' bangke dio alla' takia'mu? la mebali nakua: Iatu iannato, belanna dibambana' lan banuanna sangmaneku.

Iatu to mangkambi' dibamba natisambo' mallai tu pangkambi'na

13:7-9

⁷E pa'dang tinonokko, ta'pai tu to mangkambi'Ku ta'pai tu muane marengke'Ku, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik; ba'tai tu to mangkambi', naurunganni sisarak-sarak tu domba; sia la Kubalik tu limangKu unta'pai tu bitti'na.

⁸Lan lu mintu' tondok, kadanNa PUANG, duang taanna tu la disabu'i sia la ka'tu

sunga'na, apa iatu sangtaanna la torro lan tondok.

⁹Iatu taa tallunna to, la Kupatama api, sia la Kupakombong susito salaka napakombong tau, ondongpi la kusudi, susito bulaan nasudi tau. La nasa'bu' tau iato mai tu sangangku sia la Kuperangii. La ma'kadaNa' Kukua: Iatu tau iato mai taungku sia ma'kada duka tu tau iato mai nakua: Iatu PUANG iamo Kapenombangku.

**PUANG umpaombo'
Kalena dao buntu Saitun**

14:1-7

14 ¹Manassa la sae misa' alloNa PUANG, la dinii untaa-taai lan lu benteng tembo'mu tu pangrampa diala dio mai kalemu.

²Attu iato la Kurampun tu mintu' bangsa urrarii Yerusalem; iatu mai kota la ditalo, iatu mai banua la dipangrampai sia iatu mai baine la diparuku digau' sala. Sesena tu pa'tondokan la male dipali', apa iatu torronapa tu to buda tae' nala disabu'i lan mai kota iato.

³Attu iato la tassu' tu PUANG, anNa sirari tu mintu' bangsa iato susitu kapararianNa dolona, tonna allo kasirarian.

⁴Allo iato la mellese tu lette'Na dao buntu Saitun, tu dio tingayo Yerusalem rampe matallona; attu iato iatu buntu Saitun la tipa'dua ma'palulako rampe matallo sia lako rampe matampu', dadi misa' lombok tarru' kapua, iatu sesena buntu iato menono' ma'palurekke, na iatu sangsesena pole'o menono' ma'palusau'.

⁵Attu iato la mallaikomi rokko lombok buntungku, belanna iatu lombokna buntu iato la sumpu sae lako Azal, ondongpi la mallaikomi, susi kamallaiammi dio mai lino' tonna linona Uzia, datu Yehuda. Sia iatu PUANG, Kapenombangku, la sae sola mintu' to masero.

⁶Allo iate tae'mo nala den arrang mala'bi' sia iatu uai tae'mo namakko;

⁷ondongpi iatu iannato la mennallo bangmo – tu kaissanan lako PUANG – tu tangia allo sia tangia bongi; apa ianna makaroenmo, la masero.

Diona kadatuanNa PUANG**14:8-21**

⁸Allo ia dukato ba'tu pira-pira kalimbuang boba la lolong lan mai Yerusalem, sesena la lu lako tasik rampe matallo na iatu sesena la lu lako tasik rampe matampu'; moi anna pealloan, moi anna attu madingin la dadi susito.

⁹Sia PUANG la dadi datu lan mintu' lino; allo iato la misa'ri tu PUANG sia iatu sanganNa la misa' dukari.

¹⁰Iatu mintu' padang tiku lao la dadi susi Padang marante randuk dio mai Geba sae lako Rimon, rampe lo'na lu Yerusalem; iatu kota iato la dipamatande sia la tontong dio inanna, randuk dio mai babangan Benyamin sae lako inan babangan dolo, sae lako babangan Tetuk, sia randuk dio mai menara Hananeel sae lako pa'parran anggoro' datu.

¹¹La natorroi tau tu kota iato, sia tae'mo ukungan pasabu'i, sangadinna iatu Yerusalem la torro marampa'.

¹²Inde sia tu kasanggangan tu la Napata'pa PUANG lako mintu' bangsa, tu ullaoi Yerusalem: la Napapoppong Puang

tu duku'na ke marassanpi bendan, sia la pu'pu' tu matanna lan lo'ko'na, sia la poppong tu lilana lan sadangna.

¹³ Ondongpi, allo iato la den kamarukkan kapua dio lu tau iato mai, tu Napaden PUANG, naurunganni pantan la undammak limanna solana, sia pantan la unnangka' limanna unnea solana.

¹⁴ Ondongpi, ia duka tu Yehuda la urrarii Yerusalem, na iatu iananna mintu' bangsa tiku lao la dirampun, iamotu bulaan, salaka sia pakean tarru' buda.

¹⁵ Sia iatu mintu' darang, bagala', unta, keledai sia mintu' patuoan, tu lan kaponan surodadu iato la narua kasanggangan susite kasanggangan iate.

¹⁶ Mintu' tu torronapa tu mintu' bangsa, tu ullaoi Yerusalem, la male, ke taunoi menomba lako olona Datu, iamo tu PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia la umpakaraya allo kapua pekalumban.

¹⁷ Apa umba-umba tu suku dao kuli'na padang tae' namale lako Yerusalem la menomba lako olona Datu, iamotu PUANGna mintu' ma'dandan maritik, manassa tae' nala sae uran lako kalena.

¹⁸ Sia iake tae'i namale sia sae tu sukunna to Mesir, tu tae' nato'doi uran, la sae duka tu kasanggangan, tu la Naparampo PUANG lako mintu' bangsa, tu tae' namale umpakaraya allo kapua pekalumban.

¹⁹ La susimote tu ukunganna to Mesir sia mintu' bangsa, tu tae' namale umpakaraya allo kapua pekalumban.

²⁰ Allo iato la tisura' dio lu mintu' giring-giring darang susite nakua: Dipamaindanan PUANG, sia iatu mintu' kurin lan banuanNa PUANG la susi pindan pa'pi'pikan dio tingayo inan pemalaran.

²¹ Ondongpi mintu' kurin lan Yerusalem sia lan Yehuda dipamaindanan PUANG, naurunganni mintu' to memala' ma'din sae sia la napantollo'i. Sia allo iato la tae'mo to Kanaan lan banuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

MALEAKHI

Bungkaran kada

1:1

1 ¹Inde sia misa' kada
Napa'petanggungan Puang Matua,
iamotu kadanNa PUANG lako Israel
nalopian Maleakhi.

Pa'kaboaro'Na PUANG untunno' Israel

1:2-5

²Kukaboro'ikomi, kadanNa PUANG. Apa
ma'kadakomi mikua: Umbara Mikua
umpapayanni tu pa'kaboro'Mi? Tae'raka
nasiulu'na Yakub tu Esau? kadanNa
PUANG. Moi nasusito, Kukaboro'i tu
Yakub,

³apa iatu Esau Kukabiri' sia iatu
buntunna Kupopendadi lo'bangmo sia
iatu taa mana'na Kusa'biangan lako
serigala dio padang pangallaran.

⁴Iake ma'kadai tu Edom nakua: Mangkamokanni disanggangi, apa la kibangun sule tu inan daun lauan – manassa inde sia tu kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, Nakua: Moi nabangunni tu kotana, apa inang la Kusanggang; la nasangai tau tu tau iato mai: lili' katangmekaalukan, sia: bangsa narua kasengkeanNa PUANG tontong sae lakona.

⁵Iake natiroi matammi tu iannato, la ma'kadakomi mikua: Pasareongan tu PUANG, moi nadio duka lu salianna lili'na Israel.

To minaa tang umpakala'bi' kamaseroanna pemala'

1:6-14

⁶Iatu pia muane ungasiri' ambe'na, sia misa' kaunan ungasiri' puangna. Iate Aku te, ke misa'Na' Ambe', umbanii tu pa'pakaraya lako Kaleku? Sia iate Aku te ke misa'Na' Puang, umbanii tu kamatakuran lako Kaleku? kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik lako kalemi, e mintu' to minaa, tu umpamatuna sangangKu. Moi susito,

ma'kadakomi mikua: Aparā kipotete umpamatuna sangamMi?

⁷ Umbaakomi pemala' kadake langngan inan pemalarangKu. Ammi ma'kada kumua: Aparā kipotete ma'gau' tang melo lako Kalemi? Belanna mikua: Iatu medaNa PUANG apa dipamatuna.

⁸ Na iake umbaakomi misa' patuoan buta dipopemala', tae'raka nakadake to? Iake umbaakomi misa' patuoan gento, ba'tu masaki, tae'raka nakadake to? Iake mipennoloanni lako to maraammi tu apa susito, la nakalo' siarokomika penaanna, ba'tu matanaraka untirokomi? kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁹ Iamoto, pamalinomi tu penaaNa Puang Matua, anNa katuru-turuiki! Denmo tu gau'mi susito. Umbanii apa Na la matana untirokomi moi misa' duka! kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹⁰ Melo ke den misa' tau dio kalemi, tu untutu' ba'ba, kumua da mipadukku punala bang api dao inan pemalarangKu! Tae' nakalo'komi penaangKu, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, sia tae' Kuporai tu pemala' natangke limammi.

¹¹ Belanna dio mai tu inan nanii berre' mata allo sae lako naninna lambun, pasareongan tu sangangKu dio lu mintu' bangsa, sia dio mintu' inan dinii umpennoloan dupa sia pemala' masero tu sangangKu, belanna pasareongan sangangKu dio lu mintu' bangsa, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹² Apa mipamatuna tu sangangKu, belanna mikua: Iatu medaNa PUANG apa tang melo, sia iatu apa dao, iamotu kande, iamo dipamatuna to.

¹³ Sia ma'kadakomi mikua: Tiromi, lendu' ia tu sara'! Mipessa'da-sa'dai, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik; mipennoloan tu apa dirampa, apa sondo', sia apa masaki. Iammi pennoloanni tu pemala' susito, la nakalo'raka penaangKu untarimai diong mai limammi? kadanNa PUANG.

¹⁴ Tampak ropu duka lako tu to ma'pakena, ke denni misa' patuoan laki lan tuntunanna, tu mangka nadandi lan pangallonanna, apa napennoloan tu misa' patuoan tu den tattanna lako PUANG! Belanna Aku te, Datu pasareongan, kadanNa PUANGna mintu'

ma'dandan maritik, sia metakuran tu sangangKu dio lu mintu' bangsa.

**Tampak ropu dipa'peissanan lako
to minaa tang umpogau'
tongan pengkaranganna**

2:1-9

2¹ Totemo, e mintu' to minaa, kamu napatu te apa dipa'peissanan iate:
² Iake tae'i miperangii sia tae' mipalan penaai, ammi pangke'i tu sangangKu, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik, la Kuparampo tu tampak ropu lako kalemi, sia la Kupopembali tampak ropu tu pa'passakkemi; ondongpi mangkamo Kupopembali tampak ropu, belanna tae' mipalan penaai.
³ Tonganna, la Kupa'peissanan tu tampak ropu lako bati'mi, sia tai la Kutampolakanni tu lindomi, iamotu tai pa'gaurammi, ondongpi la nariu' sembangkomi tau inde to lako.
⁴ Attu iato la mitandai, kumua Kupa'peissanammo te kada iate lako kalemi, kumua anna manda' tu basseKu sola Lewi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁵Iatu basseKu tu Kutanen sola, iamotu katuoan sia kamarampasan; mangkamo Kukamaseanni tu iannato, kumua anna mengkaola, anna kataku'Na' sia nakagiangi tu sangangKu.

⁶Iatu pangadaran manappa' diona Sukaran aluk lan sadangna na iatu kakelohan tae' diappa' dio pudukna. Lolang tu tau iato mai ussikadamakanNa' situang kamarampasan sia bulo lollong, sia buda tau napatibalik dio mai kakadakean.

⁷Belanna iatu pudukna to minaa unnanna kapaissanan sia lan mai sadangna nanii tau undaka' pangadaran diona Sukaran aluk, belanna iamo misa' pesuanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁸Apa iatu kamu sepangmokomi dio mai lalan pa'pangada'mi diona Sukaran aluk napobannang buda tau titodo; mipakadake tu basse sola Lewi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁹Iamoto Kupopendadikomi to dilo'bo sia dipopengkadiongan dio tingayona mintu' to buda, belanna tae' mituru'i tu mintu' lalanKu sia mipelindo tu tau, ke mipa'pangadaranni tu Sukaran aluk.

Dipasala tu katangmaruruan lan tananan dapo'

2:10-16

¹⁰Tae'raka namisa'ri Ambe'ta sola nasang? Tae'raka namisa'ri tu Puang Matua umpadadiki'? Ma'apari tala sipogauranra tang maruru' sia umpamatuna basse nene' to dolota?

¹¹Iatu Yehuda ma'gau' tang maruru'mo sia iatu penggauran megiangan dipogau'mo lan Israel sia lan Yerusalem, belanna iatu Yehuda umpamatuna apa maseroNa PUANG, tu Nakamali', sia umpobaine anakna deata to salian bangsa.

¹²Kenna pisanniori PUANG tu to ma'gau' susito lan mai tendana Yakub, sae lako bati'na sia moi umpemalaran pemala' lako PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹³Iatu ma'penduanna mipogau', susite, iamotu mipasitutu'i uai matammi tu inan pemalaranNa PUANG, ke tumangi'komi sia sumarro, belanna tae'mo Nasailei tu pemala' sia tae'mo Natarimai diong mai limammi butung to apa nakalo' penaanNa.

¹⁴ Sia ma'kadakomi mikua: Ma'apai to? Iamotu belanna PUANGmo tu sa'bi lan alla'mu anna bainemu, tommu mangurapa, tu munii tang maruru'mo totemo, moi na iamo dodo'mu sia baine tonganmu.

¹⁵ Tae' misa' tau umpogau'i susito, tu batta' penaanna, belanna apara nadaka' tu tau iato misa'? Bati'na Puang Matua. Katangkinni tu penaammi, da mituru' kamoraiammi sia da mima'gau' tang maruru' lako bainemi tommi mangurapa.

¹⁶ Belanna Kukabiri' tu kasitantangan, kadanNa PUANG, Kapenombanna Israel sia iatu kedona to umpasitutu'i kamasa'garan tu bayu lamba'na, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik. Iamoto, katangkinni tu penaammi, da mituru' kamoraiammi sia da mima'gau' tang maruru'.

La sae tu PUANG mangukung

2:17–3:5

¹⁷ Mipabo'yok tu PUANG napobua' mintu' kadammi. Ammi ma'kada kumua: Aparaki pabo'yokanNi? Iamotu belanna mikua: Minda-minda tu umpogau' kadake iamo

melo dio pentiroNa PUANG, na iatu to susito nakalo' penaanNa; umbara Nanii tu Puang Matua umpaden ukungan?

3¹Tonganna, Kusua pesuangKu, tu la umparandan lalan dio oloKu; simpolo saemi tu Puang, tu midaka', lako Banua kabusunganNa, iamotu Malaeka' kasibassean tu mikamali'. Tonganna la sae, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

²Apa mindara ungkullei umpatananni tu allo kasaeana, sia mindara ma'din la bendan, ke somboI? Belanna susi api to ma'kombong sia susi sabun to ma'galantang.

³Belanna la unno'ko' uningkombong salaka sia umpamatasakki. La usseroi bati'na Lewi sia la ussudii susi bulaan sia salaka, kumua anna pemalaranni lako PUANG tu pemala' situang kamaloloan.

⁴Attu iato iatu pemala'na Yehuda sia Yerusalem la naala penaanNa PUANG, susitu allo dolo-dolona sia taun lendu'.

⁵La Kureke'komi ma'paolai salu, sia madoi'Na' umpasalai tu to balik mata, tu to pasandak salu lako rampanan kapa', tu to umpalao sumpa tang tongan, tu to umpatadang sarona to sumaro, tu

to umpakario-rio baine balu sia pia biung, tu to untumpu to sae, apa tae' nakataku'Na', kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

Pa'pakilala la mengkatoba'

3:6-12

⁶Tonganna, Aku te, iamotu PUANG, tang leluk, na kamu, iamotu bati'na Yakub, tae' midisabu'i.

⁷Randuk dio mai linona nene' to dolomi, miboko'imo tu apa Kupondok sia tae'mo mikaritutui. Sulemokomi lako Kaleku, angKu sule duka lako kalemi, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik. Apa mikuaora: Bannang apara angki la sule?

⁸Ma'dinraka tu tofino urrampa apanNa Puang Matua? Moi tae' nama'din mirampa duka tu apangKu. Ma'kadakomi mikua: Umbara kikua urrampai, tu apamMi? Bannang dio pissan taa sangpulona tu mintu' apa sia pa'duruk.

⁹Narampoikomi tampak ropu, namoi susito mirampa duka tu apangKu, e kamu mintu' bangsa.

¹⁰Baa nasangi tu pissan taa sangpulona mintu' apa tama inan pangrampunan,

kumua anna den kande lan banuangKu;
 tobaNa' tu diona to, kadanNa PUANGna
 mintu' ma'dandan maritik, ke tae'i
 Kubungkarangkomi pentiroanna langi'
 sia umbarrakanni lako kalemi tu
 kamauparan sebo.

¹¹ Iake susito la Kutampakki ropu tu batik
 londong, ammi pomeloi, kumua da na
 sanggangi tu bura padangmi sia kumua
 iatu garonto' anggoro' dio pa'lakmi tae'
 nala tang menta'bi' lako kalemi, kadanNa
 PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

¹² Sia mintu' bangsa la ussa'bu' pa'pudi-
 pudian, kumua maupa'komi belanna
 la dadikomi misa' padang dikamali',
 kadanNa Puangna mintu' ma'dandan
 maritik.

Kasisengaranna to malambu' na to kelok

3:13-18

¹³ Ma'kada layuk bangkomi tu diona
 Aku, kadanNa PUANG. Apa ma'kadakomi
 mikua: Apari kisipa'kada-kadai tu diona
 Kalemi?

¹⁴ Ma'kadakomi mikua: Tae' gai'na tu
 mengkaola lako Puang Matua; apara

tapomaupa' ungaritutui tu parentaNa
sia iake lolangki' ma'pote dibolong
dio oloNa PUANGna mintu' ma'dandan
maritik?

¹⁵ Na totemo tapokada kumua maupa' tu
to matampo; tangia kumua manaman
manna, moi naumpogau' kakelohan,
ondongpi natoba duka tu Puang Matua,
anna tilendok siapa.

¹⁶ Attu iato iatu mintu' to uningkataku'
PUANG pada sipa'kada-kada, kumua:
Napalan penaa sia Narangi PUANG
sia dio oloNa den disura' tu misa'
sura' kapengkilalan, napomeloi tu to
ungkataku' PUANG sia umpakala'bi'
sanganNa.

¹⁷ Iatu tau iato mai la dadi apangKu,
lan to allo la Kupasakka', kadanNa
PUANGna mintu' ma'dandan maritik.
Sia la Kukaduttu', susito misa' ambe'
ungkaduttu' anakna, tu mengkaola lako
kalena.

¹⁸ Attu iato la balik tu penaammi, ammi
tiroi tu kasisengaranna to malambu' sia
to kelok, sia kasisengaranna minda tu
mengkaola lako Puang Matua na minda
tu tae' namengkaola lako Kalena.

Diona alloNa PUANG**4:1-6**

4¹ Belanna manassa la sae tu allo iato ma' lana-lana susi dapo' api. Attu iato, mintu' to matampo, sia mintu' to umpogau' kakelokan la susi dalame, sia iatu allo la sae la umballa tau iato mai -, kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik - naurungan moi iatu aka' sia moi iatu tangke tae'mo ditampean tau iato mai.

² Apa lako kamu tu ungkatakuk' sangangku la berre' tu mata allo kamaloloan nadiongna lu pani'na la den kamalekean; la tassu'komi sia mekkondong-kondong susi anak sapi sun lan mai lantangna.

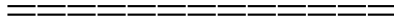
³ La milullu' tu mintu' to kelok, belanna la membarra'-barra' diong pala' lette'mi lan to allo la Kupasakka', kadanNa PUANGna mintu' ma'dandan maritik.

⁴ La mikilalai tu Sukaran alukna Musa, taungku, tu Kupokadanni dao Horeb, anna karitutui mintu' to Israel, iamotu apa dipondok sia atoran.

⁵Tonganna la Kusua lako kalemi tu nabi Elia, ke tae'pi nasae tu allo tarompo' metakuranNa PUANG.

⁶Iamo la umpatibalikki tu penaanna mintu' ambe' lako anakna sia penaanna mintu' anak lako ambe'na, kumua da Kusae ussabu'i tu tondok butung pepayu.

Sura' Madatu

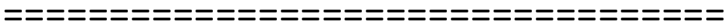

Alkitab Bahasa Toraja (revised ed.)

© 2009 Indonesian Bible Society

Toraja [SDALAIN/IBS]

<http://www.faithcomesbyhearing.com>

<http://bibles.org/versions/sda-SDA>